DERLENMİŞ NOTLAR

أفندي حضرتلرنك إلك طلبه لرندن
بك بازارلى
على أرولك خاطرالرى

ÖNSÖZ

Şeyh Sâfiyüddin Hz.leri'nin:

- "Bîçâre Sâfî! Sen tek ayağı yanmış bir köpeksin ki, üç ayağınla o şanlı kervanın ardından koşmaktasın." diye anlattığı hakikî hayat sultanı hakkında ben ne söyleyebilirim ki... Ancak "Bîçâre Sâfî!" yerine "Bîçâre Ali!" deyip, o söze tâbî olarak, kemâl-i acz içinde müsaade ve imdatlarıyla denizden damla, güneşten zerre miktarı da olsa, bizzat görüp işitmiş veya naklen dinlemiş olduğum bir kaç hakîkati kaleme almaya cüret eyledim.

Hz. Üstazım Süleyman Hilmi K.S. Hazretlerini anlamak ve anlatmak kâbil değil.. O'nu ancak ârifler bilir... Ben burada, insana hakikati öğreten, cemiyete yön veren akvâl ve ahvâl-i ârifânelerinden âcizâne bir nebze beyâna çalışacağım...

Hadis-i Şerif'te:

اَلدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

"Hayra delâlet eden, kendi işlemiş gibi ecir alır." **buyuruluyor.**

Vesile-i himmet için neşrine gayret ettiğim bu eseri Cenâb-ı Hak cümle ihvân-ı dîne nâfî ve şâfî eylesin. Bihürmeti Seyyidil Mürselîn S.A.V...

اَثَارُالْمَرْءِ عُمْرُهُ الثَّانِى

"Kişinin eserleri, ikinci ömrüdür..." buyurulmuş... Umulur ki ölüm ötesi âlemde rahmete vesîle olur..

*** * ***

HAYATI

Hazret-i Üstazım Süleyman Hilmi Tunahan Efendi Hazretleri Kuddise Sırrıhû'nun her safhası yüceliklerle dolu güzel hayatında, oturup kalkması, yiyip içmesi, misafiri ile alâkası, muhataplarıyla konuşması, dost ve düşmanla münasebetinde, sünnet-i seniyeye muvâfık ve mûtedildi. Küfre ve kâfire karşı şiddetli, mü'mine karşı merhametli ve mütevâzî idi. Alışverişi, fakir ve gariplerle alâkası ve zengine zenginliğinden dolayı eğilmeyişi, İlâhî emir ve edeplere riâyetiyle sünnet-i saniyeye tam tâbî ve Verâset-i Ahmediye'nin nümûne-i imtisâli idi...

*** Saâdet hanelerinde ve Misafirhanede başına mor kadifeden takke giyer, üzerine lâcivert sarık sarardı. Sarığın bir ucu omuz ortasından uzunca sarkar (taylasan), namazı böyle kılar veya kıldırırdı. Cemaatsiz namaz kılmaz, abdest alanları bekler, cemaatte safların düz ve sık olmasına îtinâ ederdi.**

***Abdest hakkında; "Cenâb-ı Hak Hadîs-i Kudsî'de** «Kulum abdestsiz gezerse bana zulmetmiş olur, abdest alır da iki rekât olsun namaz kılmazsa yine bana zulmetmiş olur» **buyuruyor.** "İnsan, bulunduğu yerde abdest alması mümkün olmazsa, -Filân yerde alırım diye niyet etmeli" **buyurur, abdestli bulunmanın kerâmetini beyanla bizleri devamlı abdestli olmaya münasib şekilde teşvik ederdi.**

*** İçeride ve dışarıda giydiği bir tek pardesü idi. Kravat takmaz, dışarı çıktığında başına bere giyerdi.**

*** İstanbul camilerinde her gün en az 3-4 yerde hikmetli vaazlar verir ve bu esnâda çantasında taşıdığı sarıklı fesi giyerdi.**

*** Kimseyi alkışlamaz ve böyle halleri sevmezdi.**

*** Bid'atlardan ve dinimize uymayan hallerden nefret eder;**

- "Sünnete uymayan bir amelden menfaat beklemek, sünnetten gafletin eseridir," buyururdu.

*** Hafızları sever, onları**

اَشْرَافُ اُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ

" Bu ümmetin şereflileri Kur'anı yüklenen hafızlardır.." **hadis-i şerifi ile taltif eder, meclislerin sonunda onlara aşr-ı şerif okuturdu.**

Allah'ın kelâmını menfaate âlet edenlere itibar etmez, onları ilme teşvik eder;

- "Bu dünya hafızla dolu olsa ilim olmadan maksad hasıl olmaz. Ve ilimsiz ibadetin tadı bulunmaz", **buyururdu.**

*** Zât-ı Şerifleri'nin ders, sohbet ve mânevî feyziyle yetişenlerde, kemâle delil olan mahviyet, teslimiyet, hizmet aşkı, maddî mânevî fedâkârlık gibi hasletler görülür... Bu şuurla büyük terakkî ve muvaffakiyetlere**

ulaşılmış, Kur'an ve ilim hizmeti memleketimizin her tarafına yayılmıştı. Zât-ı Şerifleri'ne her taraftan heyetler gelir, vaaz etmek, ders okutmak için eleman istenirdi.

Hizmet haberleri geldikçe:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ* هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ* **هَذَا كَرَامَةُالنَّبِيِّ**

"Elhamdülillah! Hâzâ min fazlı Rabbî! Hâzâ Kerâmetünnebî!" diye şükrederdi.

Süleyman A.S.'ın Veziri Âsaf bin Berhayâ Hz., Belkıs'ın tahtını mânevî tasarrufu ile getirdiğinde Süleyman A.S. da: هذا من فضل ربى **demişti. Neden Süleyman A.S.** "Bu benim Rabbim'in fazlıdır" **dedi denilirse, Âsaf bin Berhayâ'nın kerâmeti Süleyman A.S.'ın meyvesidir de ondan... Ağaç meyveyi gövdesinden değil, kolundan verir...**

Hz. Üstâz'ım bu hadiseyi anlatır ve: "Burada bütün hak yolcularına alacak dersler var", **buyururdu.**

*** Zat-ı şerifleri maddî ve manevî tasarruflarıyla kalbleri ve gönülleri ihyâ buyurduğu gibi, yetiştirmiş olduğu tâbîleri de :**

اصحابى كالنجوم بايهم اقتديهم اهتديتم

-"Eshâbım yıldızlar gibidir, hangisine tâbî olursanız hidâyet bulursunuz" **hadis-i şeriflerinin sırrına mazhar olup, irşat işinde muvaffak olmaktalar...**

*** Huzurlarında dünya düşünceleri unutulur, gönüller ibâdet ve hizmet aşkıyla dolardı...**

*** Misafirhâneye iki misafir gelmişti. Devlet-hanelerinden bir kapta yumurtalı ıspanak ve üç dilim ekmeği elleriyle bizzat getirdiler** ve "Allahü Teâlâ bereket ihsan eder, hepimiz doyarız. Evimizde bulunan buymuş" **buyurdular.**

İlk talebelerine sabah namazını müteâkip devlethânelerinde ders verdikleri zaman da her sabah bizzat mübârek elleriyle ekmek, peynir ve çay getirip ihsan ederdi...

Kış günü mangalda bizzat kahve pişirip, Anadolu'dan gelen genç, müptedi sâlikleriyle içtikleri de vâkî olmuştur. Ulaşmak imkânı olmayan tevâzûlarına delil...

*** Hazret-i Üstaz'ımıza K.S. niçin kitap yazmadığı soruldu. Buyurdular ki:**

- "Selefin mum ışığında yazdığı bahâ biçilmez hazine misâli eserlerin toprağa gömülerek çürüdüğünü, bakkallara satılarak çöplüklerde çiğnendiğini, bir kısmının da kütüphane raflarında tozlanmış ve çürümeye terkedilmiş olduğunu gördüm. Medreseleri kapanmış, yazısı değiştirilmiş, dinî ilimleri yok olmağa yüz tutmuş olan zamanımızda, kitap yazmaktansa yazılan ilmî eserleri anlayacak, anlatacak ve ilmi satırdan sadra intikal ettirip yaşatacak talebe (canlı kitap) yetiştirmeyi daha lüzumlu buldum..."

1942 de vesikasını almak için karakola götürdüler. "Sen ataya kaka demişsin..."

-Hayır! Ben orada söylediğimi burada da söylerim. Ataya, tataya, kakaya krallara, kurullara güvenmeyin; Allah'a güvenin" **dedim. Hem ben seni tanıyorum; Selanik'de filanın oğlu değil misin?" Yahudi olan babasının ismini söyler. Komiser babasının ismini öğrenmesin diye dışarıdaki polisi kovar.**

*** Bir Allah dostu rüyada görüyor. (Evliyaullah'ın rüyaları ilham yoluyla olup sıhhatlidir. Onların rüyaları bizlerin rüyası gibi değildir.)**

Rüya:

Tefsir yazmış, yüksek din reisliği yapmış kimseler hep ayaktalar. Din kitaplarını okutmak sûretiyle onları dirilten zâtın gelmesini ve onun şefâatini bekliyorlar. O zat geliyor. Onlar da o zâta teşekkür ediyorlar...

* 1955'den sonra Hazret-i Üstaz'ımızın K.S. yüce gayretiyle Kur'an-ı Kerim ve dinî ilim hizmeti Türkiye'mizin her tarafına yayılmaya başlamıştı. Milletvekilleri, belediye başkanları, meşâyih ve ilim sahipleri, vilâyet ve kazâlardan ziyârete gelirdi. Efendi Hazretleri öğleden yatsıya kadar onlarla meşgul olur, görüş ayrılıklarına bakmadan hepsine alâka gösterir, onları dinler, dine hizmet hususunda kendi fikirlerini katî ve açık bir şekilde ifâde eder ve yüce dinimize beraberce hizmet etmenin zarûretini anlatırdı. Kur'an-ı Kerim ve dinî ilimlerin kendi memleketlerinde de okutulması için gayret etmelerini münasip ve nezih bir üslûbla telkîn ve teşvîk eder, kendisinin de yardımcı olacağını bildirirdi. İcabında yanlarına, yetişmiş talebelerinden birini verir, zaman kaybetmeden hizmete başlanırdı...

* Hazret-i Üstaz'ımızın (K.S.) Din-i Celil-i İslâm'a hizmetten gayri bir gayesi yoktu. Şu mühim ifadeleri buna delildir:

-"Bizim siyasetle, partiyle, politikayla, parayla, pulla alâkamız yok. Bize göre, İslâm'ın inkişafına çalışan, hattâ zararlı olmayan her fert muhteremdir".

* Mustafa Necati Bursalı Hoca Efendinin Anadolu ve İstanbul Evliyaları isimli eserinde Allah dostlarından bahsederken Hz. Üstazım Süleyman Hilmi Efendi Hazretleri hakkında kadirşinas ve nezih bir üslup içinde kaleme aldığı asil beyanlarını bir hatıra olarak aynen alıyorum:

Süleyman Efendi Hazretleri Kur'ân-ı Kerim'in billûrî ırmaklarında yıkanan büyüklerden bir zât-ı âlî şân...

1303 tarihinde Silistre'de dünyaya geldiler. Babaları, Fatih Sultan Mehmet Han (Aleyhirrahmeti vel ğufran) tarafından "Tuna Hanı" ünvanı ile şereflendirilmiş bir aile köküne bağlı.. Yani soylu ve şerefli bir ailenin evlâdı... Pederi, Hocazâde Osman Efendi diye meşhur olmuştur... Osman Efendi tahsilini İstanbul'da tamamlayıp yine vatanı olan Silistre'ye dönmüş ve orada Satırlı Medresesi'nde yıllarca müderrislik yapmıştır.

Osman Efendi Hz. takvâ sahibi bir zât idi... Gönlü ilâhî ürperişlerle titrer, dudakları hep Allah'ı zikrederdi... Ömür trenini şeriat rayları üzerinde yürütür, sünnet-i seniyeyi kendisine rehber edinirdi. Bu güzel hallerin ilâhî mükâfatını almakta gecikmedi...

Nasıl mı?Gençlik yıllarında Osmanlı pâyitahtı güzel İstanbul'da okuyordu. Bir gece rüya gördü. Vücudundan bir parça kopup fezâlara yükselmiş, sonra da orada yıldızlar gibi ışıklar saçmaya başlamıştı..

Rüyanın tesiriyle yatağından fırladı... Kalbi, göğsünü delip dışarı fırlayacak gibi çarpıyordu.. Başını eğip derin düşüncelere daldı... Sonunda yüzünde görülmemiş bir ışık parıldadı. Bu rüyanın kendi sulbünden dünyaya gelecek hayırlı bir evlâda işaret olduğuna hükmetti. Silistre'ye döner dönmez iyi bir hanımla evlendi. Dünyaya gelecek çocuklardan hangisinin rüyada gördüğü ışık olabileceğini takip etmesi de lâzım geliyordu. O da öyle yaptı... Işıklar saçan evlâdın zuhûrunu kolluyordu.. Nihayet beklediği ışık göründü.. Süleyman Efendi cihan denilen bu bahçeye geldi. Osman Efendinin şevk ve zevkine hudut yoktu. Artık gözleri hep küçük Süleyman'ın üzerindeydi...

Süleyman Efendinin tahsil devresi başladı. İlk tahsilini babasının müderris olduğu Satırlı Medresesi'nde yapıyordu.. Henüz ilk sınıflardayken, babasının kendisine karşı takındığı tavır aklını uçuracak gibi oluyordu. Her ne zaman huzurlarına girecek olsa ihtiramla ayağa kalktığını ve kendisine yer gösterip:

- Süleyman'ım, efendi oğlum, buyur!.. diyerek iltifat görüyordu. Süleyman Efendi, kızarıyor, babasının bu haline taaccüp ediyordu...

Derken... Dersiâm yetişmek üzere İstanbul'a gönderiliyor. İstanbul'a geldi, Fâtih camii dersiâmlarından Bafralı Ahmet Hamdi Efendinin ders halkasına girdi. Artık çalışma sırası ondaydı. Gecesini gündüzüne katıp son gayretle çalıştı... Yüksek zekâ, çalışkanlık ve takvâsı ile hocasının gönlünü kazandı..

İlim tahsili husûsunda bir nefes olsun durmadan gayret içindeydi. Uzun kış geceleri uyku galebe çalmak isteyince pencerelerini açıp bir tutam kar alıyor, avuçlarında tuttukları bir parça kar damla damla eriyordu.

Yüce ve kerim olan Allah, çalışanı, hele ilim yolunda bu türlü çilelere katlananı mahrum eder mi? Süleyman Efendi Hazretleri'ni de mahrum etmedi. Süleyman Efendi Hz. bilâhare Süleymaniye Camii Medreselerinden "Medresetü'l-Mütehassisîn" in Tefsir ve Hadis kısmına girdi ve oradan da birincilikle mezun oldu.. Yeni bir şevk ile bir başka imtihana girdi... Bugünkü Hukuk Fakültesinin İslâmî şekli olan Medresetü'l-Kuzât"ın giriş imtihanlarını da birincilikle kazandı... Sevinç ve heyecanla babasına bu haberi uçurdu. Ne var ki, babasından gelen telgrafta:

- “Süleyman! Ben seni cehenneme göndermek için İstanbul'a göndermedim...” deniliyordu,

Süleyman Efendi sarsıldı. Pederleri bu telgraf ile kendisine, Nebîler Nebîsi'nin mübârek bir hadisini hatırlatıyordu:

- Üç kadıdan ikisi cehennemde, birisi cennettedir...

Süleyman Efendinin (K.S.) niyeti de kadı olmak değildi. Ancak devrin bütün zâhirî ilimlerinde kemâl bulmaktı... Babasına bu fikrini bildirdi ve "Medresetü'l-Kuzât"tan da mezun oldu...

Süleyman Hilmi Hazretleri'nin K.S. en büyük hususiyetlerinden biri de şüphesiz ki, Allah'ın Kelâmı olan Kur'an-ı Kerîm'e ettiği hizmetlerdir... Allah demenin bile yasak edildiği o karanlık günlerde bu işi başarabilmek için insanda Uhud dağı gibi yürek lâzımdı...

Büyük zâtların çileleri de büyük olur.. Süleyman Hilmi Hazretleri K.S. da pek çok ezâlar ve cefâlar verilmek istenmiştir...

Süleyman Efendi Hz. 1939 yılında tevkif edildi... **Evinden alınıp Birinci Şubenin tabutluklarına konulmak istendi... Türlü ezâlar yapılmak istenmiş, sonunda beraat...**

Aradan 4-5 yıl geçtikten sonra **ikinci bir takip ve yine Birinci Şube... Bir din âlimine revâ görülen bu zulüm, taşları bile eritecek şiddette...**

Arkasından hafif bir ümit ışığı.. Şimdi devir güya Demokratların devridir. Ne var ki, ip yine başkalarının elinde... Hem de Halk Partisi'ni mumla aratacak kadar siyah bir kanat... Bu siyah kanat, nerde bir dînî kıpırdanış ve uyanış görse hemen orasını budayan bir tırpan vazifesi görüyor...

Tam şu mısralara uygun tipler:
Nedir, Allah'ım nedir? Balmumundan adamlar;
Dînî bir ışık görse erir ve yere damlar...

Dînî vecd karşısında eriyen ve yere damlayan adamlar eliyle Süleyman Efendi Hz. bu defa tâ Kütahya'ya götürülecek...

Süleyman Efendi K.S. ve yakınları bu hapishâneye konuldu. Birbirleriyle düşüp kalkmamaları için de ayrı koğuşlara ve tek tek, hırsızlar, katiller, cânîler, ırz düşmanları arasına konuldular.

Onlara daha ne türlü ezâ edebileceklerinin hesabını yapıyorlardı. Fakat Allah'ın mazlumlar hakkındaki lütfü..

Süleyman Efendi K.S. ve yakınları mahkeme huzûruna götürülüyordu. Mahkemenin de kendileri gibi zâlimâne hareket edeceğini zannediyorlardı. Dinden ürkenlerin gözleri şimdi hâkimlerin üstündeydi... Savcı, elinde bir tomar kâğıt tutarak maznunları işaret etti:

- Bu insanlar tamamıyla mâsumdur... Hemen salıverilmelerini ve tahliye edilmelerini istiyorum...

Mahkeme heyeti de savcının fikirlerine canla başla katıldı ve serbest bırakıldı...

Demokrat Partinin siyasî kanaatine zıt olarak tecellî eden bu adâlet; Süleyman Hilmi Hazretleri'nin K.S. büsbütün kıskaç içine alınmasına ve etrafındaki çemberin daralmasına sebep oldu...

Polisin nefesi her an üzerinde idi. Böyleyken, evet, böyleyken O, hiçbir zâlimden yılmadı ve Kur'an hizmetinde ömür trenini son nefesine kadar himmet ve gayretini devam ettirdi.

Takvimler 16 Eylül 1959'u gösteriyordu. Kendilerine bekâ âleminin kapıları açılmıştı.. Her fânî gibi ona da ecel şerbeti verilmişti. Ebedî hayat ölüm köprüsünden sonra başlıyordu.

Fakat beklenmedik ve umulmadık bir hâdise Süleyman Efendi Hazretleri'nin K.S., Fatih Camii Hazinesi'ne defnedilmesi için zamanın hükümetinden izin alınmıştı...

Ne var ki, tezatlar hükümetinin siyah kanadı, ışığa düşman gece gibi perdesini indirdi:

- Olmaz! diyordu... Kat'iyyen olmaz!..

Hükümetin dâhiliye vekili, emrindeki polislere şu talimatı vermişti:

- Karacaahmet mezarlığında bir yere gömülsün... Haydi, marş marş...

Polis aldığı emri yerine getirmek mecburiyetinde... Çünkü Bakan emir üstüne emir veriyordu...

Dahiliye vekilinin bu akıl almaz tutumu polislerin bile aklını uçuracak gibi oldu...

Süleyman Efendi Hazretleri'nin K.S. tabutu eller üzerinde.. Yollar yığın yığın insan... Üsküdar'ın Altûnîzâde semtinden aşağıya doğru akan insan seli... Yüzlerde ızdırap çizgileri, gözlerde damla damla yaş... Ve birden, insan selinin önünde bir polis müfrezesi... Ekibin başındaki komiserin sesi:

- Durun!.. Bundan ilerisine izin yok!..

İnsan seli durdu... Süleyman Efendi Hazretleri'nin K.S. mübârek nâşı eller üstünde... Bir kaç kişi ileri atıldı ve dedi:

- Ne var, niçin bizi yolumuzdan alıkoyuyorsunuz?

Komiser cevap verdi:

- İstanbul Emniyet Müdürü'nün emriyle geldik. Cenazeyi Karacaahmet mezarlığında hazırladığımız yere defnedeceksiniz!.. Karşıya geçilmeyecek!

- Kendi yurdumuzda hür değil miyiz? Cenazemizi istediğimiz yere gömemez miyiz?

- Ben bu itirazlara muhatap değilim!.. Sadece âmirimden aldığım emri bildiriyorum. Cenazeyi Karacaahmet'e sevk etmekle mükellefim!.

Bu sözler karşısında herkes donup kaldı... İş bu kadarla kalsa yine iyi.. Öbür taraftan İstanbul Emniyet Müdürü bizzat Üsküdar'a kadar gelerek iskelede cenazeyi almak üzere bekleyen deniz motorunun halatlarını kendi elleriyle çözdü,

istimbota başını alıp derhal rıhtımdan uzaklaşmasını ihtar etti. Sebebini sormak isteyenler olunca da avaz avaz bağırarak rıhtımı velveleye verdi:
- Olmaz!.. Polisin açtığı yere gömülecektir!.. Başka tarafa götürülemez!..

Cenaze sahipleri böyle bir acı günde hadise çıkmasını istemediklerinden zulme baş eğdiler...

Din âlimi Silistre'li Süleyman Hilmi Hazretleri K.S. bundan böyle ruhânî hayatını Karacaahmet kabristanında devam ettirecek.. Tabut yine eller üstünde oraya götürüldü ve açılan kabir kapısından içeri bırakıldı. Hasret bitti.. Hakkın sonsuz rahmetine vâsıl oldu.. Kaddesallâhü sırrahul aziz...

Büyük din alimine şu zulmü revâ gören o günün dahiliye vekilinin âkıbeti ne olmuştur? Bunu da idrâk sahiplerine bırakıyoruz...

Süleyman Hilmi Hazretleri K.S. Allah demenin bile yasak olduğu devirlerde, Allah'ın Kitabı'nı bir meşale olarak tutmuş, Kur'ân'a gönül verenleri bu mânevî gıdadan mahrum etmemiştir.. İman tarlasına hakikat çekirdekleri atmış, büyük bir mânevî ziraatın muazzam mahsullerini cihan harmanına sermiştir... Çarpık ağız homurtuları onu Kur'an hizmetinden men edememiştir.. Kur'an, küfrün başına semâvî bir kılıç olarak inmiştir. Hangi zâlimin gücü yeter ki, Hakkın nûrunu söndürebilsin...

Süleyman Hilmi Efendi Hazretleri'nin K.S. diğer bir yönü de mânevî sultanlar kervanına katılmasıdır... Onun mânevî dudağına hangi hakikat salkımlarının değdirildiğini de ancak erbabı bilir...

Aşk denizine dalıp inciler elde etmek istiyorsanız, inci gibi kıymetli insanların eteğini tutunuz!...

Bu mevzuu şu mısralarla noktalamak yerinde olacaktır:
Izdırap pençeleri can damarımı sıkar,
Eyvah ki Müslüman'ı, yine Müslüman yıkar!...

* * *

AZİM ve GAYRETİ

* Buyurdular:

- Müceddid yolunda gece yarısından sonra uyumak lâzım değil...

* Anlattılar:

- Bir vaazdan sonra terli ve yorgun halde camiden çıkarken biri yanıma geldi:

-" Efendi Hazretleri, niye bu kadar uğraşıyor, yoruluyor, ter döküyorsunuz?" dedi.

Cevap verdim:

- "Ben yaş odunları üfleyerek tutuşturmaya çalışıyorum da ondan!".

Bu söz o şahsın üzerinde tesirini göstermiş olacak ki mânevî hizmet için vazife almıştı...

* Medreseler lâğvedildiğinde biz 250 arkadaştık. Hepsi birer kişi okutmuş olsaydı 250, ikişer kişi okutsalardı şu kadar din adamı olur, bu memleket bu hâle gelmezdi. Bunu ben o zaman arkadaşlarıma münasip şekilde teklif ettim, lâkin tatbik edilmedi...

*** Bir arkadaşımızın, okuttuğu üç kişiden birinin gelmediği derse gittiği yerin uzak oluşunu bahâne ederek, okutmayı bırakmak gibi bir tavır alması üzerine:**

- "Tek kişi de olsa, ayağına kadar gidip okutacağız." **buyurmuştu...**

* "Kur'an okuma seferberliği engellenemez. Kur'an okumanın yeri olmaz; Cami, kurs, okul, dağ, bayır, her yerde Kur'an... Allah 'Oku' diyor, kim engelleyebilir?.."

* Hz. Üstadımız, irtihallerinden bir müddet evvel, Kemal Kacar Bey Ağabeyimiz'le birlikte Abdurrahman Şeref Lâç Bey'i Câmiül Ezher'e göndermiş ve:

"Orada onları açık münazaraya davet edeceksiniz ve onları mâneviyat husûsunda ikâz edeceksiniz" buyurmuştu. Gidip orada onlara âyet-i celile ve hadis-i şeriflerle deliller gösterip, mâneviyatın var olduğunu ispat ettiler. Dönüşte keyfiyeti bildirdiklerinde,

Hz. Üstadım K.S. memnun olup onlara dualar etmiştir...

* Zat-ı Şerifleri Diyânet İşleri Başkanlığı ile görüşmek üzere zaman zaman Ankara'ya gider, vaizlik ve müftülük imtihanlarının sıkça yapılmasının faydaları hususunda görüşler bildirir, halkımızın dînî ihtiyaçları göz önüne alınarak ehliyetli görülen ilim talebesine hizmet imkânı verilmesini isterdi...

Diyânet Teşkilatı'ndan da, kendisini ziyarete gelenler olurdu. Hazret-i Üstadımız bizzat gidemediği zaman, İstanbul İlim Yayma Cemiyeti mensuplarından, ömrünün son zamanlarında Başkan olan (Merhum) Seniyüddin Bey'i veya İdare Heyeti'nden bazı kimseleri Ankara'ya Diyânet Teşkilâtı'na gönderirdi.

Bu suretle hizmet için Diyânet İşleri Reisliği ile müşterek gayret ve devamlı münâsebet tesis ederdi.

* Bazı müftüleri dâvet ederek veya onlar kendisini ziyârete geldiklerinde, talebelerin halka hizmet edebilmeleri hususunda fikirlerini sorar, eksik görülenlerin kendisine beyan edilmesini ister,

- "Dînî ilimlerden mahrum kalmış, islâmı unutmuş, irtidâda yüz tutmuş olan halkımıza, din hizmeti vermek için köylere kadar giderek çalışmak lâzım", **der ve bu hususta yardımcı olmalarını isterdi. Bizlere de:**

-"Müftülere, âlimlere sakın hürmette kusur etmeyin" buyururdu...

*** İstanbul İmam Hatip Okullarına yardım eden İlim Yayma Cemiyeti İdare Heyeti'nden, Efendi Hazretleri'ni sık sık ziyârete gelirler ve İmam Hatip Okulları mevzuunda görüşerek kendisinden bu okullara talebe**

vermesini isterlerdi. Bir defasında tüccardan Nazif Çelebi Bey bu hususta çok israr etmişti. Hz. Üstadım ona şöyle buyurdu:

- "Size defalarca anlattım. Bugünkü Maarifte okutucu kadro ve mevcut programla ilim ve amel cihetinden istenilen imam, hatip, vâiz ve müftünün yetiştirileceğine inanmıyorum. Yarım doktor candan, yarım âlim dinden eder. Dinî ilim ve mübârek mesleğin bozulmasından korkuyorum. Kaybedecek zaman yok! Elimizde vâiz, müftü ve imam-hatip yetiştirme imkânı varken **(o zaman Diyânetçe müftü ve vâizlik imtihanları yapılıyor, Hz. Üstaz'ın yetiştirdiği talebelere imtihanla vazife veriliyordu.)** kendi prensiplerimiz ve seleften gelen medrese usûlü ile dinî ilim ve kitapların okutulmasına gayret ederek, bize kadar gelen bu ilmin, gelecek nesillere aslına uygun olarak intikaline çalışacağım. Onun için talebe veremiyorum..."

İlim Yayma Cemiyeti mensuplarına hitâben:

- "Sizler orada hizmet edin, bırakın ben de talebelerimle hizmet edeyim" **buyurup uzun îzahlarda bulunurdu...**

*** 1950 Mart Ayı'nın son haftaları... Halil Kacar Bey amcamız, tüccardan Refik Bürüngüz Bey ve Süleyman Kuşçulu Bey'ler yemekte berâberdi..**

Bir ara Hz. Üstaz onlara hitâben:

- "Efendiler, Efendiler! Dünyada yemeğe içmeğe îtibar etmeyen kimse ararsanız beni bulursunuz. Ben size yemek içmek için gelmedim. Sizler her biriniz bir kaç talebe doyurabilirsiniz. Memleketlerinizden talebe temin edin. Okutmak benden, doyurmak sizden olsun.

Bakınız! **(Beraberinde getirdiği talebeleri göstererek)** Ben bunları okuttum. Size göstermek için getirdim. İsterseniz okutun, görün.." **buyurdu. Ve ondan sonra bir daha dâvetlere gitmedi...**

*** Hazret-i Üstadımız K.S. din ilimlerine son derece bağlı ve her hususta sünnet-i seniye ile âmildi. Bu husûsu eserleriyle ispatlamış, dost ve düşman tasdik etmiştir.**

*** Yetişen talebe arkadaşları hizmet mahalline gönderirken, harçlıklarını kendisi verir, parası olanlara da:**

- "Biliyorum senin paran var, gittiğin yerde başkasından da almazsın.. İhtiyaç hasıl olursa sıkılmayasın diye veriyorum" **buyururdu.**

Bâzen da Kemal Bey Ağabeyimize havâle ederdi.

İcâzetleri verirken diğerlerine "Siz buradasınız, bunlar gidecek" **buyururdu.**

*** 1954 Haziran'ında bir arkadaşımızı vilâyetin birine vaaza gönderirken ona:**

- "Korkma! Orası, mânevî havası güzel bir beldedir. Orada Ricâl-i Mânevî seni yalnız bırakmaz" **buyurdu.**

* "Allahü Teâlâ, Rasûlümüz ve sâdâtımız yardımcımızdır. Hiç bir surette korkmağa mahal yok... Böyle inanan, itimat eden rahat bulur, başka taraflara meyleden ziyan görür..." **ve:**

-"İmanın altı şartına bağlanıp cesur olmalı.. Korkakların Rasûlüllah'a ve O'nun vârisine bağları gevşek olur." **buyururdu.**

*** * ***

İLME İTİBARI

*** Bir arkadaşımızdan:**

1950 senesi.. İstanbul'a dînî tahsilimi yapmaya geldim. Kara gümrük Zincirli kuyu Üç baş Medresesi'nde kalıyordum. Burası Sultan İkinci Murat zamanında inşa edilmiş, mescidi, hamamı, sebili ve küçük bahçesiyle güzel bir vakıftı. Bazı arkadaşlarım, her gece saat on ikiye, yarıma doğru medreseye dönüyorlar ve o saatlere kadar Şehzâde başı Camii'nde Süleyman Efendi Hazretleri'nden ders okuduklarını sevinç ve neşeyle anlatıyorlardı.

Zâhirî ilmi, İstanbul âlimlerinden okumak isterken himmet-i Pîr imdada yetişti ve İlâhî lütufla bana da 1952'de Taş tekneler Cami-i Şerifi'nde her sabah, Hazret-i Üstazımız'ın huzuruyla müşerref olup rahle-i tedrisinde bulunmak devleti nasib oldu. Zâhirî ve bâtınî (mânevî) ilmi, kendisini tanıyanlara mâlûm.. Zat-ı şerifleri sanki bir okyanustu.

Dersleri tam bir disiplin, ciddiyet ve âhenk içinde, gönülleri okşayıp ruha tesir eden üslûbla tatbik ve tâkib eder, ders mahalline dakika geçirmeden gelir,

- "Esselâmü Aleynâ ve Alâ İbâdillâhis-Sâlihîn**" diye selâm verir, kimsenin ayağa kalkmasını istemez, kendisine tahsis edilen kaba olmayan ince küçük mindere önce oturur, sonra onu usulca altından çeker, ve umumî olarak:**

- "Nasılsınız? İyi misiniz? Hoş musunuz?" **der; sonra sağ tarafından başlayıp hususî olarak memleketinden, ana-babasından, çoluk çocuğundan hal-hatır sorar; sonra kitabın musannifinin ruhuna 1 Fatiha 3 İhlâs-ı Şerif okunup hediye edilir ve:**

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا حِفْظَ الْمُرْسَلِينَ وَاِلْهَامَ الْاَنْبِيَاءِ وَفَهْمَ الْاَوْلِيَاءِ بِكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَبِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

duası 3 defa okuduktan sonra aramızda birisine:

- "Oku oğlum!" **buyurur, derse başlar, feyizli takrir ve telkinlerde bulunur, herkesin rûhî hâletini bilir, her talebeye ehemmiyet verir ve halleriyle alâkadar olurdu.**

Ders saati uzadığında mevzû ve hâle münasip latife yapar, mühim hadiselerden misâller verir, talebeyi dinlendirir, tekrar "Oku oğlum" **diyerek derse başlar, mevzûu ayet-i celîle, hadîs-i şerif ve muknî misâllerle izâh ederdi.**

Ders esnâsında talebeye:

- "Bizde uzaklık yok! Gel.. Gel!" **diyerek dizine değinceye kadar yakın oturmasını isterlerdi...**

Günde sekiz saat derse devâmı, ilmi ve ameliyle talebeye nümûne oluşu, din sevgisi, teslimiyet duygusu, cesâreti, fedâkârlık ve hizmet şuûru, kendisinin feyzi ile ilmî dirâyet ve kudretine şehâdet ediyordu..

Kâmil insan, kâmil mürşit...

Ulûm-u Arabiye'de Elif-Be mesâbesinde olan EMSİLE kitabını şu usûl üzere okuturlardı:

1- نَصَرَ يَنْصُرُ نَصْراً **(ilh..Sonuna kadar ezber...**

2 -(نَصَرَ) **Yardım etti..(ينصر) yardım eder (** نصراً**Yardım etmek.. ilh...**

3 - (نَصَرَ): **Fiil-i mâzî.. Fiil şu demek, Mâzî şu demek...** (ينصر) **Fiil-i Muzârî.. Şu demek...** (نَصْرا): **Masdar şu demektir... Sonuna adar hiç ilâvesiz böyle ezber edilirdi. Müzekker, Müennes, Müfred, Tesniye, Cemî, Mâlum, Meçhul sîgaları ileride geleceği için burada mübtedînin zihnini karıştırmadan izah ederdi. Haftalar aylar değil, bir kaç günde sîgalar ezber edilir, sonra BİNÂ sonra AVÂMİL kitaplarını okuturlar, onlar da uzun sürmezdi..**

İlk okuyuşta süratli geçilir, sonra tekrar edilir, icabında üçüncü defa okunurdu. Zât-ı şeriflerine mahsus bir üslûpla okutur, dersler kimseyi sıkmaz ve kolay anlaşılırdı. İbâre okumak bu iki kitapta başlardı. İşin inceliği de burada..

Zor anlaşılan kısımları bir iki defa izah buyurur, tam anlaşılmıyorsa:

-"Geç oğlum! Baban çift sürerken saban köke takılınca kaldırıvermez mi?.. Etrafı sürülünce çıkar... İkinci okuyuşta anlaşılır.. Ağacı yıkamadığın zaman etrafını kazarsın, kolay devrilir. Bu da öyle.. Etrafı anlaşılınca bu da anlaşılır.. Ekilen tohum da sonra biter, büyür..." **buyururlardı.**

Ve öyle olurdu.. Bir fenden diğerine geçince az sonra, önce okunan kitaba bakıldığında sanki evvelce hat çekilmiş sonra cereyan verilmiş gibi hepsi anlaşılır, muğlak tarafı kalmazdı...

-"Sizlerin bizim gibi 15 sene okumağa vaktiniz yok. Bir iki sene gayret ettiniz mi maksat hasıl olur, Diyanete gider, imtihan verir, vâiz, sonra da müftü olursunuz. Bu sürat devridir, boşa geçirecek vaktimiz yok";

Kezâ:

-"Avâmildeki misâllerden dahî vaaz edilir. Mekteplerde üç aylık çocuk nutuk çekmiyor mu? Siz daha sür'atli olacaksınız..." **buyururlardı.**

Günlük sekiz saatten aşağı ders olmazdı:

-"Maşayı ateşe sokar çekersen ısınmaz, ama beklerse ateş gibi olur . İnsanı da nûra atarsanız, o da beklerse tam istifâde eder." **buyururdu.**

* "Rahmetli babam, bana «Oğlum! İlminde kuvvetli olmak istersen MANTIK ilmine, dininde kuvvetli olmak istersen USÛL-Ü FIKH'a iyi çalış!» buyurmuştu", **diye bu iki ilim hakkında aydınlatıcı mâlumat verirdi.**

* Zât-ı şeriflerinde romatizma, sedef ve şeker hastalığı gibi rahatsızlıklar vardı. Bir defa dahî bunlardan şikâyette bulunmadığı gibi yaz kış demez, saadet hanelerinin bulunduğu Kısıklıdan sabahları çıkar, iki tramvay bir vapur yolculuğu yapmak ve dört yerde yaya yürümek suretiyle

Şehzâde başı Taş tekneler Camii'ndeki dersine tam vaktinde gelirlerdi.

Sonraları Bulgurlu Çilehanedeki ilk tekâmül kursunda, Cuma ve Pazar günleri hariç her gün Kısıklıdan yaya gelerek, genç ruhlara ilim ve feyiz vermeye azimle devam ettiler..

* 1956 senesi, Kısıklıda ders okutuyorlar.. Efendi Hazretleri K.S.'nun şekeri yükselmiş, rahatsızlığı artmıştı. Burnundan kitabın üstüne kan damladı. Biz tuhaf olduk. O hiç telaşlanmadan burnunu tuttu ve mendilini çıkarıp, kitaptaki ve üzerindeki kanları sildi ve cebinden çıkardığı temiz bir kâğıdı ıslatıp damağına yapıştırdı. Kan kesildi.

-"Oku Oğlum! Kaybedecek zamanımız yok" buyurdu ve derse devam edildi. O'nun yüce düşüncesi kimseden en küçük bir menfaat beklemeden yalnız ve sadece ilâhî rızayı kazanmaktı**..**

* -"Sözlerin en üstünü, ALLAH'ın Kelâmı (Kur'an); yolların en güzeli, Peygamberimiz S.A.V.'in yoludur", **meâlindeki hadis-i şerifi okur,**

Kur’an da bir ayet var bin ayete bedel. Bir sure var bin ayete bedel. Ayetül Kürsi, İnna inzelna.

- "Yolumuz, Allahü Teâlâ'nın kitabını ve Rasûlü'nün sünnetini ihyâ etmektir" buyurur, Sahâbe-i Kirâm'ın sünnete ittibâlarından, hallerinden, hizmetlerinden, Tâbiîn'in ve müctehidlerin gayretlerinden, dînî hizmetleri bizlere kadar getirenlerden misâller verirlerdi.

* "Yâ Râfî! Senin maddî ve mânevî sebebinle bir kimsenin hidâyet bulması, üzerine güneşin doğup battığı bütün eşyadan daha hayırlıdır." **hadîs-i şerifini nakleder, insanları irşat etmenin Allah yolundaki kâr ve kerâmetini beyan ve îzah ederdi...**

*** Buyurdular:**

- "Kefâlet-i müteselsile ile bağlı olan müminler birbirlerine dinlerini öğretmek mecburiyetindedirler..."

* "Oğlum, ilim okumağa devam etmek güzel şey, fakat vaktiyle ilim merkezlerinde tahsil görenler oralara alıştıklarından yerlerinde kalmışlar, diğer vilâyet, kaza ve köylere pek az kimse gitmiş, bu sebeple Müslümanlara hizmet de az ulaşmıştı. Bugün ise senelerdir dininden mahrum bırakılan necip milletimiz

mânen yanıp kavrulmakta.. Mâdem ki, Diyânet imtihanla vazife (müftülük, vaizlik) veriyor.. Alacağız, gönderilen yere gideceğiz ve gittiğimiz yerde, hemen okuduğumuz ilimleri okutarak bir taraftan talebe yetiştirecek, bir taraftan da susamış ve yanan insanlara Kitaptan ve sünnetten ilim öğreteceğiz. Zaman çok ciddî, sizlerden hizmet bekleniyor"...

*** Hz.Üstazımız K.S. dışardan, bilhassa vaaz-u nasihat vazifesinden gelen talebelerini -yaşı küçük de olsa- büyük alâka ve iltifatla karşılar,**

-Ooo!.. Gel bakalım oğlum! Hoş geldiniz, safâ geldiniz. Nasılsınız? İyi misiniz? Hoş musunuz? **der, yanına oturtur;**

- Kimleri gördünüz? Kimlere uğradınız? Kimlerden bize selâm getirdiniz?

Vaaz ettin mi onlara? Onları babalarının dinine soktun mu?.. diye sorar ve mübârek eli ile o talebenin dizine hafifce dokunur;

-Ee! Söyle bakalım... Anlat bakalım!... **diye iltifatlarına devam ederdi...**

*** 1957 Kütahya Hâdisesi olarak anılan ve tertip olduğu mahkemece de anlaşılıp beraatla neticelenen hâdisede Kütahya hapishanesinden çıktıklarından hizmetleri yerinde görmek için Manisa'ya gitmişti. Talebe üzgündü. O ise hapishane ızdırablarını unutmuş, tebessüm ediyordu.. Herhalde bundan sonra ders okutmaz zannıyla biri:**

- "Efendim, İstanbul'da gene derslere devam edecek misiniz?" **diye sordu. Efendi Hazretleri:**

- "Evet. Devam edeceğiz. Hem daha gayretli olacak. Duracak zamanımız yok!" **buyurdular.**

Aynı seyahatinde İzmir'e teşriflerini işiten belde eşrafından bâzıları geçmiş olsuna gelmişlerdi. İçlerinde o günün Ağır Ceza Reisi Abdullah Efendi, eşraftan Hacı Nuri Sevil ve bazı avukatlar da vardı. Üzüntülerini beyan ederek:

- "**Efendi Hazretleri, rahatsızlığınız da var. Bir müddet istirahat etseniz.."** dediler. Gülümsedi ve:

- "**Yolculukta bâzen lastik patlar. Bizim de lastiği patlattılar.**

Tamir ettik.. Dinlendik.. Okutamadığımız zamanları da telâfî etmek için bundan sonra daha çok okutacağız ve hizmetimize hız vereceğiz." buyurdular.

* Taştekneler'de talebe olan arkadaşlarımızdan biri şâyân-ı takdir olan zekâsına rağmen bâzen takılırdı. O gün de doğru okuyamadı. Bu hali daha önce bir başka hoca efendide okurken de olmuş ve hoca efendi çok kızmıştı. Efendi Hazretleri ibâreyi 2-3 defa anlattı, arkadaşımız yine anlamadı ve ilerisini de okumadı. Bir arkadaşa

-"Sen anlat" dedi. O, anlattı.

Başka birine

-"Sen de anlat" dedi. O da anlattı.

-"Güzel" dedi. O arkadaşımıza dönerek:

-"Bak arkadaşların anlamışlar" buyurup bir kere daha izah ettiler. Arkadaşımız duruyordu..

Hz. Üstaz, tebessüm ederek:

-"Oğlum, bizden bu kadar! Sen su akan çeşmenin musluğu başında durup, sopa ile musluğa vurarak suyun çok akmasını istiyorsun. Halbuki membadan ne kadar su gelirse musluktan o kadar akar. Sen önündeki ibâreyi oku, gerisini anlarsın" **buyurdu...**

*** Efendi Hazretleri K.S. medreseler kapatılıp hiç bir yerde din öğreten resmî müessese kalmadığı zamanlarda onun tek başına, mihnet, meşakkat ve işkencelere rağmen talebe okutmaya devam ettiğini, kendisini tanıyan dost ve düşman bilir.**

Buyurdular:

- "Dersiâmlar Cemiyeti Umumî Kâtibi idim. Medreseler kapatılıp dağıtıldığında, binlerce dersiâm vardı. Hepsine haber gönderdim.

- «Kendi imkânlarımızla beşer talebe okutmağa devam edelim, böylece on binlerce talebe olur», dedim. Kimisi korktuğundan, kimi de,

-«Bu iş artık bitmiştir. Biz ne yapabiliriz...» diyerek yanaşmadı. Bazısı da açıkta kalıp geçim darlığından perişan oldu... İstenilen gayret gösterilemedi ve hizmet yapılamadı. Korkanlar çok yaşadı da korkmayanlar çabuk öldü diye bir kaide yok.. Korku fayda yerine zarar getirir. Hem bizler, şartlar ne olursa olsun din hizmetiyle memuruz. Hizmet bizden, hidâyet Allah'tan... Allah yolunda cihad ve takvâ, kurtuluşa ve beklenmedik yerden rızka vesiledir..."

*** Bir gün çok üzgün görünüyordu. Sebebini sordular.**

-"Üsküdar savcılığından geliyorum. Ben sizlere (talebelerime) benimle kara topraklara gitmesin diye bildiklerimin hepsini vermek istiyorum. Fakat bazı arkadaşlarınız, bizden duyduklarını hemen çıkıp kürsüde söylüyorlar. Bir kardeşiniz Ankara'ya giderken trende yerli yersiz konuşuyor. Kimin talebesi olduğu öğrenilince bizi ifâdeye çağırıyorlar, sıkıntısını biz çekiyoruz" buyurdu**.**

*** Bir gün ders okuduğumuz evin sahibine sivil memurlar gelip** "Burası Mehmet Bey'in evi mi?" **diye sormuşlar;** "Evet, ne istiyorsunuz?" **sualine** "Mimlemeğe geldik!" **demişler... Bu sebepten Hz. Üstazımız bir sohbette sözün icabı:**

-"Ben bunları kedi yavrusu gibi oradan oraya taşıya taşıya okuttum" **buyurmuştur...**

Anlattılar:

* "Hasan Basrî'yi vefatından sonra koltuğunda kitaplarla giderken gören talebelerden biri: "Nereye?" **dedi. O:** "Ders okumağa..." **diye cevap verdi...** "Adama tahsili tamamlatırlar Onun için (Azzezekümüllah... duası ile ders sonunda rûhânîleri uğurluyoruz بخ بخ **ilh.) buyurdu.**

* * *

İLME DÂİR BEYANLARI

* İlmin evveli marifetüllah, sonu tefviz-i umûrdur.

* İlim nûr-u ilâhîdir. Kirli kovanda arı durmadığı gibi gafil kalplerde de ilim durmaz. Belki tortusu kalır. Ama ondan hayır umulmaz...

* Kişinin ilmi kendisine kabirde de enîstir (arkadaştır).

* İcâzetsiz kişinin ilminde saâdet olmaz.

* Amelsiz ilim sahibinin işi, Melik'in mektubunu okuyup da emrine uymayan gibidir.

Hadis-i Şerif'te:

العلماء مصابيح الارض و خلفاء الارض ورثتى وورثة الانبياء

"Alimler yeryüzünün kandilleri ve halifeleri, benim ve bütün peygamberlerin vârisleridir." **diye beyan buyurulmuştur.**

Âlimden murad, kitaplar okuyarak bilgi sahibi olan kimse değildir. Şarkiyat ismi altında islâmî ilim tahsil edenler de var. Lâkin iman ve islâmî esaslara ne derece riayet ettikleri de mâlum...

Ancak menfaat, mevkî, makam düşüncesinden berî olarak Hakk'ın rızasını kazanmak kastıyla çeşitli belâlara katlanarak Din-i İslâm'ı yücelten âlimler bu hadis-i şerifin beyanına mazhar ve verâset sırrına sahibdir.

Peygamberlerin ruhları hususî yaratıldığı gibi, vâris-i kâmil olan zevât-ı âliyenin ruhları da hususî yaratılmış ve kendilerine tâbî olunmağa lâyık kılınmışlar...

* Şu boğazın suları ve azgın nehirler nasıl akıyorsa insanlar cehenneme öyle akıyor. Bu ümmet hakikî ilim sahibinin imdadına muhtaç ve muntazırdır.

* Tahsil edilecek şey; ezelî ve ebedî olan Mevlâ'nın ilmidir...

* İlim amel için lâzımdır. Amelsiz ilim büyük vebâl ve musîbetdir. İlâhî huzurda sahibinin aleyhinde huccet (delil) olacak.. Bu sebeble Efendimiz S.A.V.:

اللهم انى اعوذ بك علم لا ينفع

"Allah'ım! Menfaat vermeyen ilimden sana sığınırım." **buyurmuşlar...**

* Amelsiz ilimde ve ihlâs olmayan amelde hayır kokusu bulunmaz. İlmî cihadın farz olduğu zamanımızda nice nâfile ibadetlere servet sarfedenler, âile efrâdının ve ümmetin irşâdı için zarûrî yolları araştırmıyorlar.

* İhlâs ile elde edilen ilim ayn-ı ibadettir...

* Rasûlüllah'ın ve üstatların rızasını ve icâzetini almadan ilmin kârı olmaz. Bizim ilmimiz sırf feyz-i Rabbânî, feyz-i İlâhîdir...

* Ahlâkı bozan biziz! Çocuklarımızın her arzuları için para veriyoruz da din terbiyesi için vermiyoruz...

* * *

İMAN MEVZUUNDA BEYANLARI

Buyurdular:

* "Mü'minler, Allahü Teâlâ'nın zâtına ve sıfatlarına, peygamberlerine, kitaplarına (bütün iman esaslarına) inanarak Cenâb-ı Hakk'ın Zâtın-da, nûrunda, Rasûlullah'ın S.A.V. nurlu yolunda birleşmek sûretiyle Mevlâ'nın hidâyetinde, rahmetinde, affında, cennetinde, cemâlinde birleşiyorlar. Bu öyle bir mânevî şirket ki, sermâyesi bir kelimedir. İnsan Kelime-i Şahadet ile girer ve hepsine hissedâr olur. Mü'minlerin karşılıklı hak ve vazifelerine riâyetle, birbirlerine dualarıyla neler kazandığını dille ifâde etmek mümkün değil.. Bu devlet ancak âhirette anlaşılır..."

*Eshab-ı Rasulüllah maıyyeti hakikiye mazhardı. Bizler de maıyyeti izafiye mazharız.

* Akıl ve iman kemal bulursa insan, öfkesine sahib olur; haset ve kibre esir olmaktan kurtulur.

* İslâm ve hakikî iman, geçmişteki küfür ve bütün günahların affına sebeptir; mâkablini siler, yok eder.

* Küfre götüren hal ve sözleri bilmek ve ona göre hareket etmek, imanın kemâlindendir...

* İmanda içtimâ, küfürde iftirak vardır. Öz evlâdı Nuh A.S.'a iman etmedi ve küfürde kaldı. Bu sebeple Cenâb-ı Hak انه ليس من اهلك "O senin ehlinden değildir", buyurdu. O da dalgalar arasında helâk olup gitti. Ve îman etmediği için evlât babadan, ebediyen ayrıldı.

İman ise; rengi, ırkı ne olursa olsun, nerede ve ne zaman doğarsa doğsun bir kelime ile, (Kelime-i Şahâdet getirmekle) bir anda insanları imanda birleştirir, kardeş yapar.. İman, cihanda misli görülmeyen muhteşem bir cem'iyyet meydana getirmiş, bunu cihan müşahede etmiş ve bu İslâm'dan başka bir dine nasip olmamıştır. Çünkü, Allah indinde hak ve tek din DİNİMİZ İSLÂM'dır... Bizler de onda kardeşiz elhamdülillah.

* "İtikatta mezhebimize göre, amel imandan cüz olmadığı cihetle, bir kimse emrolunan farzlardan terk etmekle veya nehyolunan haramlardan işlemekle, farz ve haramlardan birini inkâr etmedikçe imandan çıkmaz, ona kâfir denmez. (Hanefî mezhebimizce de hüküm budur.)

نحن نحكم بالظاهر "Biz zâhire göre huükmederiz" kaidesince bir kimse; Allah'ın Kitabı'ndan bir hükmü ve Rasûlü'nün S.A.V. haberlerini ve farz ve haramlarını veya bunlardan birini inkâr etmedikçe ve zâhiren kendisinde küfür alâmeti sayılan bir şey bulunmadıkça biz ona Müslüman deriz ve ölünce namazını kılar, ona Müslüman muâmelesi yaparız. O kimsenin küfrüne hüküm olunmaz.

Âlimlerimizce ehl-i kıble olan Müslümanların tekfir edilmelerine de müsaade edilmemiştir**. (Burada bühtan ehli olan müfterîlere açık cevap var!..)**

İnsan için İMAN'dan büyük nimet yoktur. Bütün nimetler imanla değerlenir. İnsan, iman nimeti sâyesinde dünya ile âhiretin bütün nimetlerine mazhar olur.

Küfür ise üç harfli bir kelimedir. Fakat, dünyada ondan daha ağır bir hüküm yoktur. Zira, insanı dünya ve âhiretin bütün nimetlerinden mahrum ve âhirette ebedî azâb ve zillete mahkûm eder... **(Aklı olan düşünür, toparlanır, tedbir alır...)**

Peygamberimiz S.A.V., hadis-i şeriflerinde: «Bir müslüman müslümana kâfir demesin. Şayet, o dediği kimse küfürden berî ise, o söz döner, söyleyen kimseye gider» **buyurmuştur." (Buharî ve Müslim)**

* Ezan esnâsında cami yanından geçene kâfir denmez; abdesti yoktur veya mâzurdur. Ramazan ayında açıktan oruç yiyen ve sigara savurana da Müslüman denmez.

- Ya ne denir?

- Ne derseniz deyin!..

* **PeygamberimizS.A.V.'in:** "Ayın ondördünü gördüğünüz gibi (Âhirette) Rabb'inizi göreceksiniz" **meâlindeki hadis-i şerifin izâhında buyurdu ki:**

- "Mü'minlere cennette Rü'yetullah vâkî olup Cemâl-i İlâhî ile müşerref olduklarında öyle mânevî zevk ve lezzet alacaklar ki, cennet nimetlerinin güzellik ve lezzetleri silinip gidecek, o hal içinde bayılmış gibi bir zevk deryasında iken rü'yet kesilince, mü'minler tekrar âhiretin en büyük nimet ve lezzeti olan Rab'lerinin cemâlini görmeyi isteyecekler"...

- "Mü'minler cennetten Cenab-ı Hakk'ı ne kadar görecekler?" suâline de:

-"Dünyada ne kadar ihlâsla ALLAH diye ZİKRETMİŞSE o kadar..." **buyurdu...**

ÎTİKAD MEVZUUNDA BEYANLARI

* Asîler ebedî cehennemde değildir. Yalnız tasdîki tekzîbe tebdil edenler ebedî cehennemdedir.

* Bu dünya istirahat için değil, imtihan içindir.

* Mü'min için dünyada zarar yoktur. Çektiklerinin cümlesi mağfiret içindir.

سريت من حرم ليلا الى حرم

* "Sûret-i Kâbe'den, Hakîkat-ı Kâbe olan Zât-ı Ulûhiyyete..." demektir.

* **(**قالوا بلى**)**'da ruhlar ya tav'an veya kerhen secde etmişlerdir.

* Hakîkî mü'min ahde vefa gösterir. Hz. Ömer zamanında Ebû Zerr-i Gıfârî Hz.'nin, cinayet suçundan hakkında kısas (idam) hükmü verilen bir gence, köyüne gidip dönünceye kadar kefil olması üzerine genç:

- "Şu mübârek asırda ahde vefa kalmadı mı dedirteyim", diye sözünde durdu, vaktinde gelip teslim oldu. Ebu Zerr-i Gifârî Hz. de kefil olmasının sebebini soranlara:

- "Şu mübârek zamanda insâniyet ve mürüvvet kalmadı mı dedirteyim!" **demiştir. Ölenin vârisleri de:**

- "Asr-ı Saâdet'e komşu bir zamanda sehâ ve kerem kalmadı mı dedirtelim!" diye idam olunacağı halde gelip teslim olan genci affetmişlerdir.

*** İnsanlar üç türlü ahid verdiler:**

1. Ahd-i ûlâ: **(** الست بربكم؟ suâlinin cevabı.. **قالوا بلى**

2. Ahd-i vustâ: Anadan babadan aldığı din terbiyesi.

3. Ahd-i kübrâ: Kazâ ve belâ zamanında can korkusundan dolayı ALLAH diye feryat edince Melâike-i Kirâm tarafından çekilen resim..

الست بربكم suâlinin cevâbı olanبلى

"Ancak sana tâbî olacağız" demektir. Bu tasdik üç nüsha edilmiştir. Bunlar:

1. Levh-i Mahfuz'da**,**

2. Ahfâ'**da (Sadırda),**

3. Hacerü'l Es'ad'dadır**.**

* Akıl ikidir:

1. Akl-ı melekî: Letâifte bulunur, madde ile alâkası yoktur. Feyz-i İlâhî ile terbiye olunduğu için bütün âzâlara sirâyet eder ve hâkim olur.

2. Akl-ı nefsânî: Şeytana bağlıdır. İblis ve nefis buna yardım ederler. Feyiz ve irfandan mahrum olanlara, akl-ı nefsânîleri galip gelir ve bütün âzâlarına hâkim olur. Akıl, ruhun tercümanıdır. Tercüman hiç bir zaman fâil (asıl) olamaz, hâkim de olamaz.

İlim evvelâ rûha iner, sonra kalbe geçer, sonra akıl vasıtasıyla bütün vücuda yayılır. İlmin yükselmesi için akıl bir âletten ibârettir. Ne yazık ki, asıl varken, âleti ikame etmeye çalışıyorlar. Hem akıl ubûdiyet (kulluk) için verilmiştir, rubûbiyet için değil.. Melâmîlere ve kızılbaşlara mâlum olsun...

***** Dünya ile güneşin arasına ay girip, çarpışmadan sâlimen geçtiği zaman teşekküren iki rekât namaz kılmak, fiil-i Rasûlullah ile sabit olup, sünnet-i müekkededir.

* Güneş tutulması (علامة من علائم الله) «İlâhî kudretin bir alâmeti»**dir.**

Rasûlullah Efendimiz'in evlâdı Hz. İbrahim vefât ettiği gün küsûf olmuştu. Bâzıları, «Rasûlullah'ın oğlu vefat ettiği için güneş tutuldu.» demişler.. Rasûlüllah

Efendimiz de: "Kimsenin ölüsü veya dirisi için güneş tutulmaz. O azamet-i ilâhî ve kudret-i Rabbânî' nin bir tecellîsidir", buyurmuştur.

* Ayda kuvvetli cazibe vardır. Ay tutulduğu zaman, bütün mahlûkat başlarını yere eğerler. Husûf (Ay tutulması) esnasında ay, güneşten ziyâsını alamayınca, mahlûkatın gözlerindeki nûru cezbeder. Hattâ insan ay tutulduğu zaman 10 defa aya iyice baksa, gözleri kör olur.

Dikkat! Her gün bir küsûf oluyor. Nitekim geceler bir küsûftur. Fakat her zaman olduğundan, alışkanlık hâline gelmiş de bu azamet-i ilâhîden anlayan bulunmuyor. Gündüzleri olan küsûflar ise nâdiren vukûa geldiğinden nazar-ı dikkati çeker ve bu azametin anlaşılmasına vesile olur.

وارسلنا الرياح لواقح

Bu ayet-i celile Ras!ûlüllah Efendimiz'in zamanımızda iyice anlaşılan büyük mucizelerindendir. Bir mahalde ağaçların erkek cinsi olmazsa, oradaki ağaçlar meyve vermez. Zira rüzgâr, erkek ağacın tohumunu alır, dişi ağaca götürür. Nebâtâtın rüzgâr vasıtasıyla birbirlerini aşılayarak ürediklerini Kur'an-ı Kerim 1400 küsûr sene evvel haber vermiştir. Fen bunu keşfedeli 60 sene oldu...

İnsanların da Allah yolunda iyilikleri birbirlerine aşılamaları lâzım... Bu, İlâ-ı Kelimetillah **(Kelime-i Tevhîd'i yüceltmek, Dîn-i İslâm'ı yaymak)**tır..

* * *

Hak şerleri hayreyler. Zannetme ki gayreyler.

* Hayrın da şerrin de hâlikı Cenâb-ı Hak'tır. Hayrın da şerrin de halkında hikmetler vardır...

* Kendi düşünceleriyle hareket edip de Allah'ın ölçüsünü terk edenlerin milyonlarında hayır yoktur...

* Herkesin âkıbeti, işlemiş olduğu fiillerine bağlıdır.

* Âhirete giderken ruh anâsırdan soyulur; ona ibâdetin, evrâd-ü ezkârın nurları giydirilir. Hasenât latîf nurânî cisimler, seyyiat zulmânî cisimler hâlinde tartılır. Birçok hasenât hâdimler halinde zuhûr ederse de şefaat-i kübrâyı kaybetmemek lâzım..."

* Müceddid-i Elf-i Sânî İmam-ı Rabbânî Hz.leri: "Ezelî hüküm zâta değil sıfatlaradır. Şu elbiseyi giyen Cennet'e; şu elbiseyi giyen Cehennem'e gider" hükmü verilmiştir." buyurmuşlar...

* * *

İBÂDET'E DÂİR BEYANLARI

* İbadetin iki gayesi vardır.

1. Gaye-i tâzim: Allahü Teâlâ'ya karşı kulluk vazifesini îfâ;

2. Gaye-i tezellül: En şerefli âzâ olan alnı en zelil olan yere koyarak Allah'a karşı zilletini kabul etmektir.

* Bir kimsenin ameli peygamber ameli gibi de olsa, bir dâniki hak sahibine vermeden cennete giremez... Bir dâniki hak sahibine vermek kabul olunmuş 600 hacca bedeldir...

* Mârifet sahibi olanlara müjdeler olsun! Zira yaratılışındaki gâyeyi anlamış, maksadı yerine getirmiştir. Çünkü ibâdetin kemâli marifetullah'a bağlıdır. İnsanın bu âleme gelişi de mârifeti tahsil içindir. Bunu elde etmeğe canla başla çalışmalıdır.

* İnsanın ahlâkı mârifet-i ilâhîdeki nasibi nisbetinde güzelleşir.

* Cennât-ı âliyâtta nimetlerin çokluğu, imanın icâbı olan sâlih amellerin çokluğu derecesindedir...

* Allahü Teâlâ'nın kullarına en büyük nimeti: Kulun hak ve bâtılı anlayıp Rabbîsinin razı olduğu ve olmadığı halleri idrak ile ilâhî hükümler dahilinde amel etmesidir.

Hadis-i Şerif:
"İnsan bildiği ile amel ederse Allahü Teâlâ ona bilmediği (ve râzı olduğu salih) amelleri bildirir."

* İlâhî lütufla inâyet ve ihsân olunan vücut nimeti ile beraber bütün nimetler için, farz ibadetlerden gayri nâfilelerle de Cenâb-ı Hakk'a şükretmek lâzımdır...

* Âhiret yolcusu olan insanoğlu ihsân-ı ilâhî olan vücut makinesini itâatte kullanmalıdır..

* Mü'min Mevlâ'yı, münkir nefsini sever...

* Dünyada Kevser-i Muhammedî; Şeriat-ı Ahmedî ve feyz-i İlâhî'dir.

* Allah'ın Rasûlü için "Sonu yok" (Ebter) diyenler hep münkarîz oldu. O Rasûlüllah ve O'nun şeriatı ve vârisleri ise ilâyevmil-kıyam dâim ve pâyidâr olacak... Hak yolun himâyesinde çalışan hidâyet yolcularına bühtân edenler âlem-i âhirette hüsrâna uğrayacak, hakikî mü'minler kurtulacaktır. Dönüşü ve sonu olmayan âlemin hazırlığından gaflet etmek, ebedî felâkete zemin hazırlar. Hazer etmeli!..

*Bir kimsenin haram veya şüpheli yemeğinden zarûrî olarak yemek lâzım gelirse, "Hediyyetullah olarak yiyorum." diye niyet etmeli...

*Dikkat! Yemek iki gâye ile yenir. Bir çokları lezzet almak ve mide doldurmak için yerler. Mü'minler: "Vucûde sıhhat, ibadete kuvvet, dine hizmet, olsun Yâ Rabbî" diye niyet ederler.

معده تهی تن درست کیسه تهی دین درست

"Mide boşken beden rahat, kese boşken din rahat olur; (insan azgınlık edemez...)"

* Hadis-i Şerif'te: "Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, yarın ölecekmiş gibi âhirete çalışınız" buyuruluyor... Bugüne kadar dünyaya çalıştık, hiç kusur etmeden bundan sonra âhirete çalışalım.

Ey Gafiller! Âhiret işlerinde, çalışmadan o büyük geçitten geçmek için "Allah Gafûr'dur" diyorsunuz da; “Cenâb-ı Hak Rezzâk-ı âlem'dir” deyip de çalışmayı terk etmiyorsunuz, durmadan çalışıp didiniyorsunuz? Ey Ahmaklar! Affın sebebine sarılmadan olmaz!..

* "Mevlâ Razzak-ı Âlemdir" O, rızka kefilken neye çalışıyoruz?... Rızık gırtlaktan geçendir. Biz ise teferruâtla uğraşıyoruz.

* Ey insanlar! Fâsit kıyas yaparak İblis gibi olmayın!..

* Razzâk'a bağlan, rızka değil.. Sebebe bağlanmak sebebin sahibini unutturur...

* Bu âlem gölgeden ibârettir, ona îtibar ve îtimat edilmez...

* Ruh ve nefisten hangisi galip gelirse akıl ona tâbî olur, emri altına girer. İbâdet nurlarıyla rûhu beslemeli..

* Sabînin ameline itibar edilir, ana babası müstefid olur...

* İkaz eden kimseye itiraz olmaz. O dosttur; nefsin aleyhine ve senin lehine çalışıyor...

* Ey Cemâat-ı Müslimîn! Birinin ateşinden sigara yakan, eliyle diliyle ona teşekkür eder. Bu iki paralık şeye teşekkür etmese insana "Âdî adam" derler. Ya Mevlâ'nın verdiği sayısız nîmetlere, bilhassa akıl ve iman nimetine teşekkür etmeyene ne denir?...

İftar vaktinde lokmalar cemâli ilâhiyi görür, iftarda acele bunun içindir.

Ramazan-ı Şerif iftar vakti Cenâb-ı Hak 70 bir perdeyi kaldırır. Tek beşeriyet perdesi kalır.

Namazda: İyyaka na’büdü de de böyledir.

Duâlar kabul olunur, o da kalksa insan neyler?

Şehid, şehadeti esnâsında cemâli ilâhîyi görür.

Hayvanlar kurbar edilirken görürler, çabalamaları cemali ilahiye acele kavuşmak gayretindendir, can acısından değil...

Hasan Basri Hz.leri eşkıyânın yakalayamadığı öküze âyeti celileyi okudu, “Bir lokma verirlerse teslim olurum” dedi. Eşkıyâlar kabul ettiler, hayvan teslim oldu; hepsi teslim oldular...

İnsanlar namusum üzerine diye yemin ediyorlar.

Birinin sofrasında sofrasını beğenip teşekkür eden insan teşekkür etmese ona âdî adam derler de, ya sana Allahü Teâlâ akıl, fikir, göz, kulak ilah... vermiş. Aklını ver de İstanbul’un tapusunu verelim deseler verir misin? Şu halde Allahü Teâlâ’nın bunca nimetlerine teşekkür için alnını yere koyarak secde etmeyende namus, şeref, haysiyet var mıdır?

Hamdi Ergin

* Anlattılar:

* "Filân kişi çok âbiddir" dediler. Rasûlullah S.A.V. Efendimiz "Ölümden bahseder mi?" buyurdu. "Hayır" dediler. "Öyle ise kıymeti yoktur" hadis-i şerifi sâdır olmuştur...

* Buyurdular:

* Kiradaki bir insan o evi iyice temizleyip, kırığına çıkığına bakıp, bozmuşsa süsünü püsünü badanasını yapıp, silip süpürüp, girdiği zamandan daha iyi olarak teslim etmeli... Bu, usûl-ü şer'iyyeden ve kemâlât-ı insâniyedendir. Nimete şükretmek lâzım gelir. Böyle yapmayan, ev ve yurt sahibi olamaz, perişanlıktan kurtulmaz.

* Muhakkak her Müslüman haramlardan sakınıp sünnetlere sarıldığı nispette dinini muhafaza eder.. Şüpheli şeylerden korunmak da vâciptir.

* Faiz, bu zamanda azîm bir felâket haline geldi. Müslüman'ın kendisini bu musîbetten koruması güçleşti. Faizin dumanının girmediği yer kalmadı.

*** İşinden şikâyet eden birine:**

- "Faiz ile iş yapmayı bırak ki, Mevlâ senin işlerini düzeltsin"...

*** Erkeklere yakın oturan kadınlara vaaz kürsüsünden:**

- "Ayrılınız! Biz buraya sevap işlemeğe geldik. Aksi halde vaazı bırakır giderim!" **(En az aradan bir adam geçecek kadar yer kalmalı...)**

* Farzlar ve diğer amellerimiz sünnetlere riâyetle değerlenir.

* Şeytan ve nefis insanı dâimâ gaflete sürükler, hâriçten bir takım şeylerle kandırır. Onun için mâkûlatı, mahsûsatla temsil edip ispatlamalı...

* * *

NAMAZ'A DÂİR

* İftitah Tekbiri eller kulaklara vardığında biter.

* Her mü'minde, muhafazasına müvekkel ve ona bağlı iki melek vardır. Biri Perşembe günü ikindi namazında insanı teslim alır, Pazartesi ikindiye kadar; diğeri Pazartesi ikindide alır, Perşembe günü ikindiye kadar muhafaza ederler. Bu sebeple bu iki vakitte, daha dikkatli olmalı ve Sûre-i Yâsîn ve Sûre-i Mülk'ü okumalı; Melekler insanı bu sûreleri okurken bulur da ecri büyük olur.

* Sabah namazını geçirmekten korkanlar, imsakten 20 dakika sonra kılabilirler.

* Namaz hakkında Rasûlullah S.A.V. Efendimiz: "İbadetin efdali, vaktinde kılınan namazdır" buyurmuştur.

* Elem neşrah leke sûresi ve İhlâs sûresi namazda okunduğu zaman hiç nefes almadan ALLAHÜ EKBER diye rükûa gidilir.

* Târik-i salât, sınıf-ı ehl-i mâsiyetten olduğu gibi, târik-i ta'dil-i erkân da öyledir. **(Yâni namazı terk eden de, namazda tâdil-i erkânı terk eden de günahkârlar zümresindendir.)**

*Rasûlüllah Efendimiz, Ahzab Duâsı'nı Hendek Harbinde cezbe ile okudu, düşman bozuldu. O duâda bu cezbe hâlâ cârîdir... Namazlardan sonra okumalı...

* Sabah namazını kılanın öğle namazına kadar olan küçük günahları affolunur. Öğleyi kılanların ikindiye kadar olan küçük günahları affolunur. Büyük günahları da Gaffâr-uz Zünûb olan Allahü Teâlâ örter.

Kıyâmet gününde küçük günahlarının hasenâta tebdil edildiğini gören, kulun,

- **"Benim büyük günahlarım da vardı. Onları amel defterimde göremiyorum! Keşke onlar da hasenâta tebdil olsa!"** diye telaşlandığını gören Efendimiz S.A.V.'in büyük dişleri görülecek kadar gülmüştür.

*** Birisi:**

- "Namazda sıkılıyorum. Bir de karanlıkta giderken önümde ışık hasıl oluyor. İstediğim şey de oluveriyor... Sebebi nedir?", diye sual etti.

Buyurdular ki:

- "Namazda sıkılmak noksanlıktandır. Işık ve isteklerin hâsıl olması iyiliğinden.. Olmayacak bir şeyi istesen de hemen olur. Lâkin Ehlullah böyle şeyi istemezler; ilâhî irâdeye teslim olurlar."

* * *

CUMA NAMAZI

* Cuma namazı İslâm'ın büyük ibâdetlerindendir.. Sakın terk etmeyin!

* İngiltere ve Afrika gibi memleketlerdeki Müslümanların kıldıkları Cuma namazları sahihtir. Çünkü onlar müstakil İslâm cemâatına ve riyâsetine bağlıdır. Cemiyet ile riyâsetleri hükümete bağlı değil. Amma burada (Türkiye'de) olmaz. Çünkü Diyânet Riyâseti müstakil değil, hükümete bağlı...

TESBİH NAMAZI

* Tesbih Namazı, İstiğfâr-ı Kâmile ve dünya muvaffakiyetleri için Hâcet Namazı'dır**.**

Tesbih Namazı; günahın evveli - âhiri, eskisi - yenisi, hatâen ve kasten işleneni, küçüğü-büyüğü, gizlisi-âlenîsi... hepsine keffârettir; affına sebeptir.

*** * ***

TEHECCÜD NAMAZI

* Teheccüd namazı Efendimiz'e farzdı, ümmete sünnettir. Vakti gece yarısından fecre kadardır.

Geç yatanlar 12.00'den sonra teheccüd kılıp yatsınlar**.**

Teheccüd Namazın'nda okunanlar:
Eli Lam Mim zalikelkitab...
Ayatül Kürsi
Amenerrasulü....
Lekad caeküm....
Velekad ketebna...
İnna enzelna...
Elem tere....
Tebbet...
İhlas - Felak - Nas...
* * *

EVVÂBİN NAMAZI

* Salât-ı Evvâbîn, Tevvâb'ın mislidir. «O Allah evvâbîn'i mağfiret edicidir.» (S. İsrâ 25) âyet-i celilesi evvâbîn kılanların affolunduğunu beyân eder.
* * *

DUHÂ NAMAZI

* Duhâ namazı, 6 rekâttır. Son iki rekatı oturarak kılınır. Mânevî mükâfâtı büyük olmakla beraber kılan kimsenin dünya işleri inkişâf eder; deniz köpüğü kadar da olsa günahları affolmuş, anadan doğmuş gibi olur.
* * *

MÜBÂREK GÜN VE GECELERİN İHYÂSI

* Mübârek günlerde kaza namazı yerine büyüklerin beyan ettiği ibadet şekliyle Mevlâ'ya yaklaşıp, bütün borçlarının affını dilemeli... Zira Mevlâ öyle günlerde rahmet hazinelerini açmış, kullarını davet etmiş, "İsteyenlere ihsan edeceğini" ilân eylemiştir.

Zengin ve cömert biri kasalarını açıp "Bugün kim gelirse ihsan edeceğim" diye ilân etse, senin de ona bir miktar borcun olsa, "Onu ödeyeyim de gideyim" dersen, mahrum kalırsın... Halbuki müracaat edersen borcun da kapanır; ihsana da nâil olursun. Zaten diğer kılınan namazlar da Allah içindir.

Hadis-i Kudsî'de :

بالفرائض نجا منى عبدى وبالنوافل يتقرب الى

"Farzları işlemekle kulum benim azabımdan kurtulur. Nâfile ibadetlerle de bana yaklaşır." **buyurulmuştur.**

Bâzı eserlerde bildirildiği gibi, yevm-i kıyâmette muhasebe edilirken, Allahü Teâlâ sonsuz rahmetiyle kulunun farz borçlarının nâfilelerle mahsub edilmesini kabul buyuracaktır.

Şu halde mübârek gün ve geceleri Allah dostlarının tertibi üzere ibadetle ihyâ edip gaflet perdesini yırtan kişi, zulmetten kurtulur, geçmiş günahları da affolunur...

İlahî rahmetle dolu olan mübârek geceler bir daha geri gelmez. Fırsatı ganîmet bilmeli...

***

TERÂVİH NAMAZI

Terâvih namazı sünnet-i müekkededir. Kılan sevap ve şefâat-ı Rasûlüllah'a nâil olur. Terkinde cezâ yoktur.

Niyet edip başlamakla edâsı vâcip olur. Namazda bir fesat vâkî olursa, iâdesi şarttır. İâde etmeyen, namaza borçsuz başlamış, borçlu olarak ayrılmış olur.

Terâvih'de diğer namazlardan ayrı bir kaide yoktur. Sade tenfîr-i cemâattan sakınmak için biraz serî kılmaya ruhsat verilmiştir. Kırâatta en kısa sûre "Kevser Sûresi", en kısa âyet-i celîle de bu sûrenin harf adedi kadar "42 harf" olmalıdır.

Çokları pek kısa bir âyet-i celîle okuyup süratle kılarlar. O namazdan hayır beklenmez.

* İmam selâm verince müezzin:

صلوا على رسولنا محمد

der de cemâat salavât getirmezse, hepsi salavât-ı şerife borçlusu olur.

Eğer müezzin:

اللهم صل على سيدنا محمد وعلى آل محمد

derse, cemâat da salevât-ı şerife getirir.

* Terâvih'in huzurlu ve kâmil olması için Elemtere'den aşağıya okumak efdaldir. On adet sûre ikişer defa okunur. Bir ayda 60 defa okunduğundan sûrelerde noksanı olan ikmâl eder; hiç bilmeyen ezberler. Hafız olanların cemâata gösteriş yapmalarına da imkân olmaz, kabûle vesîle olur...

* * *

İTİKÂF

* Bir memlekette îtikâf yapılmazsa belâ ve felâket umûmî gelir. Bu iş müftülerin vazifesidir. Yapılmazsa müftüler mes'ul olur. Belâyı def'etmek için muhakkak yapılmalıdır.

İtikâf on gündür.

Mescidlerde dünya kelâmı konuşmak helâl olmadığından mescide girerken"

نويت الاعتكاف حتى اخرج

" Çıkıncaya kadar îtikafa niyet ettim" diyerek girmeli.. O zaman konuşmak haram olmaz. Fakat niyeti kayıtlamayıp "Hattâ ehruce" demezse on gün durmak icap eder.

Niyeti mukayyed olursa mescidde kaydettiği gün ve zaman kadar durur.
Evde îtikâfa yalnız kadınlar niyet edebilir.

ZEKÂT ve FİTRE

Yenicamide biri para verdi, "Bu ne**?" diye sual etti. Zekat deyince** "Biz zekat almıyoruz" **buyurup oradaki müezzin ve diğerlerine dağıttı.** "Bunların ihtiyacı var" **buyurup 10 lira da Basri Efendiye gönderdü.**

* Ticaret için alınan kölelerden zekât verilir, fitre verilmez. Bir koyundan iki post yüzülmediği gibi...

Kâfir olan kölesi için fitre vermekte fazilet vardır. Fitre hayatın sadakasıdır. Kölenin bedeninden istifâde edildiğine göre fitresini vermek lâzımdır.

* Topraktan kalkan her mahsûlden öşür vermek lâzım... Şâyet bu mümkün olmazsa hiç değilse yiyecek ve içeceğimizin helâl olması ve yerken besmele çekebilmek için ihtiyaca mahsus olan kısmın öşrünü vermek lâzımdır.

* İmam-ı Âzam Hz.leri zamanında bütün halk gibi Hz. İmam da zengindi. Zekât verecek kimse bulamadığından paraları heybeye doldurup özengilerini altından yaptırdığı atına biner, zekât alsınlar diye dolaşırdı.

* Cenâb-ı Hak herkesi vaziyetine göre imtihan eder. Bazısı âlim olur, parası da olur. Bazısının ilmi olur, parası olmaz. Bazısının parası olur, ilmi olmaz. Bâzısı da her ikisinden mahrum olur. Hepsi imtihan için...

* * *

KABİR

*** Kabir ziyaretinde:** Eğer kabirler sık olursa, ziyaretçi, kabristana girmeden 1 Fatiha 11 İhlâs-ı Şerif okur, istediği yere basmakta serbesttir. Bütün kabir ehli o insanı bir nur olarak görürler ve "Ah şu nur bizim üzerimize de gelse!" derler. Böyle yapılmazsa kabre basmak ateşe basmaktan daha zararlıdır.

* Kabristanda yemek yenmez. Mezarlık otunu satarak kenar duvarına harcamak câizdir. Kâfirlerin ve müşriklerin mezarları üzerine ev yapmakta beis yoktur.

* Kabirde mü'minlere sevdikleri suretinde (Beşir-Mübeşşir) müjdeci gelir. Biz misâfirimize ikram ederiz de Mevlâ misâfirine ikrâm etmez mi?... O'nun ikrâm ve inâyeti başkadır...

*** Hz. Hâlid Ebû Eyyûb El-Ensârî R.Anh'ı** ziyaretinde kabre yaklaşmadan kenarda durup duâ ettiler ve:

- "Büyüklerin kabirlerine çok yaklaşmak doğru olmaz. Biz büyükleri böyle ziyaret ederiz", buyurdular. Ve sağ avlu kapısından çıkıp, diğer kabristanlığa da selâm vererek onlara da okudular...

*** Türbe ziyaretine itiraz edenlere:** "Bankaya zengin birini dayayıp istediğini çekiyorsun ya... Allah dostlarının itibarından da istifâde edilir. "Bu zât-ı şerifin hatırı için duâmı kabul buyur" demektir"...

* * *

GIYBET

* İmansızları, zındıkları ve din düşmanlarını gıybet etmek gayret-i diniyyeden olduğu için, ibadet yerine kaaimdir...

* * *

ORUÇ

* İğne orucu bozar. Fenle sâbit olmuştur ki, ağızdan alınan bazı gıdalar midede saatlerce kaldığı halde, iğne bir anda kana geçer ve bütün vücuda, âzamî 15 dakîkada dağılır. Beyinde veya karında bulunan yara üzerine ilaç konduğunda orucu bozar da, iğne daha kuvvetli olduğu halde bozmaz mı?!.

* * *

SALAVÂT-I ŞERİFE

*** Salavât-ı Şerife getirmek istenildiğinde,**

آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

âyet-i celîlesi okunursa, orada bulunan ve üzerimizde vazifeli olan melekler de Salavât-ı Şerife getirirler de kabule sebeb olur; onların ecri de o kimseye yazılır.

*** Bir gün biri Zât-ı Şeriflerine:**

- "Efendim, izin verirseniz Delâil-i Şerif **okumak istiyorum" dedi. Son derece sevgi dolu gönül ifâdesi ve hâlâ mânevî hazzı unutulmayan bir edâ ile:**

- "O, izne tâbî değil, aspirin gibi reçetesiz satılır..." **buyurdu.**

(Delâil-i Şerif, bütün salavât-ı şerifeleri toplayan güzel bir eserdir.)

* * *

İSTİĞFAR

* İstiğfar getirirken,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا

âyet-i celîlesi okunursa melekler de istiğfar eder, kişinin tevbesi kabul olunur, meleklerin istiğfarı da onun defterine yazılır.

* * *

KUR'AN-I KERİM

* Kur'an-ı Kerim kendisiyle muâraza etmek isteyenleri âciz ve âtıl bırakır, münhezim eder (hezimete uğratır).

* Fatiha-i Şerife'de yedi harf yoktur. Bunlar azab harfleridir ve

ثَجَفٍ ظَزْخَشٍ

kelimesinde mevcuttur. Fatiha-i Şerife' yi okuyanlar bu yedi azap çukurundan korunurlar. Eğer Fatiha-i Şerife'de bu yedi harf olmuş olsaydı, hiç bir kâfir, Müslümanlara karşı gelemez; hemen helâk olur; müşrik, münâfık ve zındıkların hepsi yere serilirdi.

* İki defa nâzil olduğu için Fatiha-i Şerife'ye "Seb'ul Mesânî" ismi verilmiştir. İsâ A.S. ve Hızır A.S. Fatiha-i Şerife'nin nûruna âşık olup, Âhir Zaman Peygamberi'ne ümmet olmak istediler.

* Fatiha'nın nûru, sıfât-ı ilâhînin nûrudur...

* Fatiha-i Şerife'nin sadr-ı insanda nurânî tecellîsi şöyledir:

Kalb'de الْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Ruh'ta الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ

Sır'daمَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

Hafî'de إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

Ahfâ'daاهدِنَا الصِّرَاطَ المستَقِيمَ

Nefs-i Nâtıka'da عَلَيهِمْ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ

Nefs-i Küllî'de vaki olurغَيرِ المغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ

* Cenâb-ı Hakk'ı müstakil olarak târif eden âyet-i celîle **Âyetü'l-Kürsî'dir.** Müstakil sûre ise **İhlâs Sûresi'**dir**.**

Sevgili Rasûlü ile beraber târif eden âyet-i celîleler ise, âyet-i celîleleridir.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ انْفُسِكُمْ عَزِيزٌ

* Kur'an'ın hakkı 200 âyettir. Yani her gün en az 200 âyet okumalıdır. İhlâs-ı Şerif dört âyet-i kerimedir. 50 İhlâs-ı Şerif okuyan 200 âyet okumuş ve Kur'an'ın hakkı ödenmiş olur ve dünyada sıkıntı çekmez, rızkı geniş olur ,daha nice nîmetlere kavuşur...

* Cihad fîsebîlillâh kendisi bizâtihî rahmet olduğu, Dîn'i muhafaza etmek, Kelime-i Tevhîd'i başkalarına aşılamak, rahmetin kendisi olduğu için Sûre-i Tevbe'ye "Besmele-i Şerife" konulmamıştır.

* **Kur'an-ı Kerim'in nuru ve feyzinin kâmil zuhûru** 14 secde ayeti**ndedir. Nasıl ayın ondördünde ay, güneşle tam karşı karşıya gelip tam ziyâ alırsa, bu secde âyetlerinde de kâmil mü'min Rabbi'sinden tam feyz alır.** (Secde âyetlerini okuyup tilâvet secdelerini yaparak Allah'a ilticâ edenlerin dilekleri kabul olunur.)

* Radyodan Kur'an'ın secde ayetleri duyulunca secde icap etmez. Çünkü aks-i sedâdır. Radyodan Kur'an okumakta ve dinlemekte de mahzurlar vardır.

* * *

BAZI ÂYET-İ KERİMELERE VERDİKLERİ MÂNÂLAR

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِىالسَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ

* İnsanın semâsı, letâifi; arz ise bütün vücududur. Verâset yoluyla insan-ı kâmile irşad salâhiyeti verilir de bunda: nûrun zuhûru, efrâd-ı ümmetin fırak-ı dâlleden ve evlâd-ı müslimîni küfre sevk eden zâlimlerden kurtulması vardır.

فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ سِيمَاهُمْ

*** Secde, râbıta, füyüzât, ve zikrin nurları sîmâlarında zâhir olur...**

عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ

* Önce ruhlar mahlûkatın en yüce makâmında yaratılıp **(بلى)** hitab-ı izzetine muhâtap ve**(الست بربكم)** ile de iman nûruyla müşerref oldu. Bu mazhariyet başka mahlûkatta yoktur. Bөylece insan**, (** لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ**"**İnsanı ahsen-i takvim üzere yarattık" sırrına mazhar oldu.

* Dünya semâsı sırasıyla kesifdir. Ay ve Güneş, 7 kat semâlar lâtif şekilde... Sonra Kürsî-yi Şerif (Âyetü'l Kürsî'de beyanı var)... 7 kat gökler, Kürsî-yi Şerif yanında çölde bir yüzük kadardır. Kürsî-yi Şerif fevkinde Arş-ı Âlâ... Bunun yanında Kürsî dâhil bütün varlık çölde bir yüzük kadar...

Sonra Âlem-i Halk; **(الا له الخلق والامر)** sonra Âlem-i Emir'dir. Âlem-i Halk, Mevlâ'nın yaratmasıyla alâkalıdır. Bu hüküm bâzen te'hirli olur... Dünyanın yaratılması 6 günde olduğu gibi... Âlem-i Emir'den vâkî olan hükümler ise **(كن فيكون) "Ol!"** emriyle **"hemen olur",** zaman geçmez. İşte insanın bu ilk makamı böyle yüce bir makamdır. İnsan, bu kisveyi giyip bu âleme imtihana gelmiştir...

* İnsandan, Nefis ve Şeytan'ın tesiri ve Dünya hırsı ibâdet nûruyla uzaklaşır da ruh yücelir. والعمل الصالح يرفعهYücelmenin ve duâların tayyâresi sâlih amellerdir.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

* İman edip sâlih amel işleyenlere bitip tükenmeyen ecir ve mükâfâtlar vardır. Bu âyet-i celîle kurtuluşu gösterir.

Kurtuluş için Mevlâ**:**

عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو

مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا

beyan buyurduğu üzere Allaha Teâlâ Rasûl göndermiş ise de insan yaratılışı îtibârıyla Hakk'a vâsıl olsa bile sonradan bozuk yollara sapma ihtimâlinden dolayı, Rasûl'ün vârislerini büyük tasarruf ve kudretle mücehhez olarak gönderdi. Bunun delîli:

âyet-i celîlesidir.

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ

(İmam-ı Rabbânî Hazretleri ve Hz. Üstaz, eserleriyle isbatlanmış olduğu üzere zamanın zulmeti nisbetinde yüce tasarrufa sâhib ve mâliktirler. Ârifler anlar, gâfiller anlamaz...)

الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ

* Cenab-ı Hak bu nass-ı celiliyle Din-i İslâm'ın inkişâf edip din adı altındaki bütün bâtıl yollara gâlip geleceğini haber vermiştir. Rasûlüllah S.A.V. "Bu devleti ben gٍörür müyüm?" diye düşündü. Allahü Teâlâ**:** **وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا** âyet-i kerimesiyle "Habibim, sen gٍörmesen de Allahü Teâlâ görür" mânâsında **,** "Senden sonra vârisler gelir ve ümmetin çoğalır. Bu şeref diğer enbiyâ-i mürselîne verilmedi" buyurmuştur. Verâset sırrına mâlik bir vâris-i kâmil, Dîn-i Celîl'i tam bir tevâzû ve mahviyet tavrı içinde yayar; hakîkî tâbîleri de necib milletin felâhı ve küfrün imhâsıyla cihada devam ederler.

Rasûlüllah'ın âhireti teşriflerinden sonra verâset yoluyla İslâm hizmeti yürür. Vârisin vefatından sonra da onun tâbîleri tarafından vazifeye devam edilir. Cihad ve irşad terkedilmez... Bu hallere Allahü Teâlâ ve has kulları şâhiddir.

Âyet-i Kerime'nin devâmında:

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاء عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاء بَيْنَهُمْ

" Muhammed, Allah'ın Rasûlüdür. O ve onunla beraber olanlar düşmana karşı şiddetli, kendi aralarında şefkatli ve merhametlidirler" buyuruluyor. Vâris-i Resûl'e bihakkın tâbî olan hususî zümreye mensub olanlar da böyledir. Hücum ve taarruzlara mukavemetle kudsî vazifelerine tam bir fedâkârlıkla devam ederler; aralarında şefkat, itâat ve yardımlaşma hakkıyla hâkimdir.

تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا

Vâris-i Kâmil'in tâbîleri hizmetlerinden, mevkî, makam, memûriyet gibi hiç bir maddî menfaat mülâhaza etmez, sırf rızâ-i Bârî için çalışırlar.

فِي وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ سِيمَاهُمْ

Onların yüzlerinde secde, rabıta, zikir ve feyz-i Muhammedînin eseri görülür. Bunlar Âhir zaman nebîsinin sevdiğinin sevdikleridir ve onlara tâbî olanlar daha evvel Tevrat'ta ve İncil'de bildirilip müjdelenmişlerdir.

Ümmet-i Muhammed'in çoğalıp gelişmesini beyan eden âyet-i kerîmede vârislerin zuhûru ve tâbîlerin çoğalmasına işâret vardır. Zürrânın ektiği ince filizlerin yeri yarıp çıkışı mü'minin acaibine gider. Sâliklerin artması küffârın buğzunu, gayzını artırır. Onların buğzuna cevap: موتوا بغيضكم **"Kendi gayzınızla geberin, perişan olun!"**

***

SİGARA:

***** Şeriatta faydasız yere mal sarfı haramdır. Sigara kullanmakta bu haram tamamen mevcuddur. Çünkü bunda dünya menfaatı olmadığı gibi maddî ve mânevî ziyan da âşikârdır...

Mânevî terakkîye mânî olur. Kokusu melekleri ve ruhânîleri incitir ve alâkalarını kesmeğe sebebtir. Şu halde sigara içmek mânen ve maddeten muzır ve haramdır... Her gün 20-30 sigara içenler, günde Allahü Teâlâ'ya 20-30 defa muhâlif tavır alırlar.

***

KOLONYA

*** Devlethanelerine yakın yaşlıca bir memur kardeşimizin icarla tuttuğu ve ders okuduğumuz ahşap evin ortası silik bir halı ve bakır malgal bulunan küçük odası, kömür ateşiyle ısıtılırdı. O günlerin bütün imkânları bunun gibidir. Kömür ne kadar itina ile yakılsa, gene de koku verir. Hz. Üstazım**, "Kömür kokusunu gidermek için limon veya limon kabuğu koymak iyidir, ruhânîler de sever" **buyurmuştu. Öyle yapılırdı...**

Bir gün limon bulunamamış, koku gitsin diye arkadaşlardan biri masanın üstündeki şişeyi alıp ateşe kolonya serpmişti. Bir müddet sonra Efendimiz, her zaman olduğu gibi, nur saçan tebessümleriyle ayın doğuşu gibi ders mahallini teşrif ettiler. Hal-hatır sorup derse başladıktan beş on dakika sonra, mahzun bir bakışla etrafı süzüp:

-"Ne oluyor!Bugün misafirler gelmiyor" buyurdu. **Birisi:**

- "Efendim limon yoktu da ateşe kolonya serpmiştik, acep ondan mı?" **dedi.**

Az sert bir ifâde ile:

-"Elbet" **dedi. Yeleğinin cebinden bir şey çıkarıp ateşe attı.. Güzel bir koku hasıl oldu.**

Bu mevzuu beyan eden, şu satırları geçerken, Hz. Ömer R.A.'ın Rasûlüllah'ın hasır üzerinde yatmaktan mübârek vücudunda hâsıl olan hasır izlerini görüp de ağlayarak:

-"Yâ Rasûlallah! Kisrâ, saraylarda sefâ süreken, Zât-ı şerifinizin bu halde olması revâ mı? İzin veriniz, bir şeyler hazırlayalım..." **dediğini hatırlıyor da elde olmadan gönül gözü ağlıyor...**

İşte bu hal dahî verâset-i Muhammedî'ye mazhariyetin bir delili... **Netekim, bir kursumuzun kırık camına yapıştırılmış kâğıdın rüzgârın vurmasıyla ses çıkarmasını hazîn hazîn seyredenlere şöyle buyurmuşlardı:**

-" Biraz sabr edin, bikerâmetinnebî ileride kurslarımızın her biri bir saray gibi olacak..."

VÂRİS-İ RASÛL'E VE ALLAH DOSTLARINA DÂİR BEYANLARI

*** İmam-ı Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sânî Ahmed-i Fâruk-u Serhendî K.S. Hz.leri,**

اَلْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ ٱلاَنْبِيَاءِ

"Âlimler nebîlerin vârisleridir." **hadis-i şerifi ile bildirilen verâset-i Muhammedîye mazhar kemâlâtı ile buyurdular:**

-"Âlemleri nurlandıran güneş nasıl gökte bir ise, irşad için arzda biz de biriz! **ان الله معنا ve نصرت بالرعب** sırları bizdedir. Hz. Üstazım "Bu Kevn-i Küllî senin için bir teveccühten ibârettir." buyurdu. Ben bu sırrı kırk sene sakladım. Siz az zaman sahib olun, gۆrürsünüz...

Allahü Teâlâ, dinini ihyâya hükmetti ve min indillâh teceddüt vazifesi bizim ve tâbîlerimizin üzerine indi. Delil mi istiyorsunuz?

İşte Allahü Teâlâ, çelik çomak oynayacak çocuklara kısa zamanda ilmini ihsan ediyor ve irşada istidat veriyor. Bundan büyük delil mi olur?

İlim seferberliği ile emrolunduk. Bir ailenin, iki çocuğuna sahib olamadığı şu günde mutasarrıfın mânâsını kulûb-ü ârifîn (âriflerin kalbleri) bilir ve idrâk eder. Rasûlü Kibriyâ S.A.V. nasıl ki onsekizbin âleme meb'us (gönderilmiş) ise, Din'in devâmı için gönderilen seçilmiş kullar, hakîkî vârisler de öyledir...

Buyurdular:

* Rasûlullah'ın şeriatına, sünnetlerine, dinine ve kitabına vâris olan Zât-ı Âlîşân, lihikmetin, diğer umurla berâber emsâlsiz belâlarına da vâristir.

Rasûlüllah Efendimiz: "Hiç bir nebî benim mâruz kaldığım belâya uğramadı." buyurmuştur.

* Kâinâtı saran karanlığın kaldırılması zamanı gelip de, ezelî hüküm îcâbı, İns-ü Cinnin Nebîsi Habib-i Rabbi'l Âlemîn, Kur'an-ı Kerim'le , âleme safâ

verdiği gibi, husûsî yaratılmış vârisleri de ilâ yevmi'l-kıyâm devam edecek olan Dîn-i Mübîn'i binlerce belâya katlanarak, yılmadan yürütecekler.

Ve çürükler hâriç hakîkî tâbîler hak yolculuğundan ayrılmayacaklar... Zîra ahde vefa îmanın kemâlindendir.

* Allah dostları bütün mahlûkata, ins-ü cinne, hattâ kâfir ve âsilere de helâk değil, hidâyet dilerler. Çünkü bunların cehenneme gitmesinde kâr yoktur. Allahü Teâlâ peygamberleri insanların helâki için değil, hidâyeti için göndermiştir...

* Bir yaz günü kadınların mübtezel hallerinden müteessir olan biri:

- "Efendi Hazretleri, Allah dostları bunca rezâlete nasıl tahammül eder de bunların helâkini istemezler. Halbuki onların nazı geçer" demişti.

Hazret-i Pîr tatlı bir tebessümden sonra:

- "Allah dostları kendi iradelerini Allah'ın irâdesine bağlar da kendileri bir şey murad etmezler..." buyurdu.

* Enbiya silsilesinin sonuncusu Hz. Fahr-i Âlem S.A.V., Evliya silsilesinin sonuncusu da, O'nun vâris-i kâmili olan zât-ı âlîşândır.

* Hakikî yardım edici ve bihakkın dost, Allahü Teâlâ'dır.

* Allahü Teâlâ, Habib'ini hazırladığı gibi O'nun kâmil vârislerini de bizzât hazırlamıştır...

* Cihanın nuru, merkez-i tecellî-yi zât olan vâris-i Muhammedî'nin kalb-i şerifinden dağılır. Bu itibarla mürşidlik iddia edenlerin cümlesi o merkeze muhtaç ve o merkezle irtibat kurmağa mecburdur...

Gâfil olmamaya gayret edin!

* Ariflerin ölümü gâfillerin gözünden kaybolmak içindir. Yılanın gömlek bıraktığı gibi... Aslolan cesed değil, ruhtur... Ya vazifelere dikkat edersiniz, ya da Âlem-i Emir'den kulakları çekmek var...

* Vâkî musîbetlere rızâ lâzımdır. Eğer belâdan hâlî kalırsak kendimizden şübhe ederiz, "Biz münafık mıyız yoksa?" deriz. Rasûlullah'ın yolunda olmanın îcabı budur.

Hiçbir zaman vazîfe ve hizmetlerde gevşemeye ruhsat yoktur...

* * *

MÂNEV İ TASARRUFLARI

Buyurdular:

* Enbiyâ-i izâmın ve Evliyâ-i kirâmın kararlarıyla bu asırda ilim bizim yolumuzdan neşrolunacaktır.

* Hiç bir veli kalbimin dışında değildir.

* Bize Şems tecellîsi ihsan olundu. Teveccüh ettiğimiz yer ihyâ olur**. (İki senede icâzet verdiler. Müftü olanlardan hâlâ hayatta bulunanlar var.)**

* Önce ahbabım sonra ders arkadaşım Hafız Mehmet Ergin, Avukat Osman Bey'in vaazını dinledikten sonra:

- "Konuşmanız beni mest etti" demişti. O da,

- "Seni daha iyisine götüreyim" dedi ve Hz. Üstaz'a götürdü. Kabul olundu, derse başladı. Hakkında Hz. Üstazım buyurdu ki:

- "Hafız Mehmet iki senede müftü oldu. Aralıklı olsa da ders günleri cem'an iki senedir." **Bu arkadaş emekli müftü.. Halen sağ.. İzmir'de ikâmet eder.**

* **Hz. Üstaz K.S., Ağabeyimiz'in bahçesindeki çiçeklere** يا ازهار اذكرالله باسم باسط (Ey çiçekler! Allahü Teâlâ'yı Yâ Bâsıt İsm-i celîli ile zikrediniz) buyurmuştu...

* **Yağmur duasında:** "Biz ümitsiz kapıya gitmeyiz. Rahmet için hazırlıklı geldik **(maddî-mânevî...)"**

* **Yeni bir tâbîye:** "Ağabeyinle 40 senelik ahbablığımız var" buyurmuştu ki, bir çok (mânevî) mânâlar taşır...

* 39 düğüm çözüldü, bir düğüm kaldı. Onu da çözeriz; lâkin, o zaman bu terakkîyi temin edemezsiniz...

* Hatm-i Hâcegân, Hatm-i Kaadirî, 123 Yâsin-i Şerif, Ayetü'l Kürsî ve Kaside-i Bürde'den «Velen terâ min veliyyin ilh...» okumak selâmete sebep, her mihnete devâdır. Düşmanlar azdığında, şayet bu silâhlar te'sir etmezse, bana haber verin, size atom gönderilir; kullanırsınız. O zaman görürler, bir okka samanda ne kadar duman var... İnsanların atomu var da, Mevlâ'nın atomu yok mu! Atomdan evvel füzeler var!

*** "Arafat'ta gördüğüm güzel zat kimdi?" sualine,**

- "Sonra görürsün," buyurdu. Vefatından sonra anlaşıldı. Gâfil doktor hayran oldu ve "Daha evvel tanıtmadınız!" diye sitem etti...

*** "Bahçemiz ne kadar güzel" sözüne:**

- "Cennete yol oradan geçer..." **buyurdu.**

*** Bir hizmetçiden başka kimsesi olmayan eski müntesiplerinden, yaşlı, ibadete düşkün sâliha bir hanım sormuştu:**

-"Sabaha karşı idi. Kedi salonda yusyuvarlak yatmış, Allah..Allah.. diye zikrediyordu. Hayret ettim. Kendim de vazife yaparken bazı iltifat ve itibar eden sesler işitiyorum. Benimle konuşmak istiyorlar. Bu halde ne yapayım?"

- "Korkma!" **buyurdular**. "Onlara da iltifat etme! Rûhânîler, evrâd ve ezkârdan memnun oluyorlar da konuşmak istiyorlar. Duyduğun sesler odur. Eğer onlara iltifat edersen yolundan alıkoyarlar. Onlara yüz verme! Kendine varlık da gelmesin. Destur diyerek, «Beni meşgul etmeyin! Yolum Rabbimin yolu.. Beni

yolumdan alıkoymayın. İstediğim ancak Rabbimin rızasıdır», dersin. Kendilerine alâka göstermeyince onlar bırakır, bu hal de geçer"...

Ve öyle olmuştur..

* Bize iğne ucu kadar iyilik edene, biz kıyamet günü Uhud Dağı kadar iyilik ederiz.

تَنْزِلُ الرَّحْمَةِ عِنْدَ ذِكْرِ الصَّالِحِيَن

* Bazı kimselerin ezelde kandiline konmuştur. Ona biraz da biz ilâve ederiz. Bazısı da bizim koymamızla gider...

(Bazı kimselere Hakk'ın inâyeti olan mânevî sermâyesine bizden de mânevî muâvenetle ziyâde himmet olur; terfî ve terakkî eder. Bazan da sırf tarafımızdan himmet ve teveccühle sermâye verilir. Fakat işi gevşetince lâmba söner. Rabıtası zayıf olan, umduğunu bulamaz; karanlıkta kalır...)

* Bizim yolumuz Tarikat değil, Hakîkat'tır. Kim bizim yolumuzla müşerref olursa doğrudan doğruya Hakikat'la müşerref olmuştur.

(Malumdur ki, Din-i Celil-i İslâm'ın aslı Şerîat, Tarikat ve Hakîkat'tır.)

* Tarikatlar bizi bulmak içindir.

(Allah ve Rasûl'ünü anlamak, yakınlık kurmak, kulluk ve ibâdet zevkine ermek içindir...)

* Bizi bulmadan kimse bir adım öte atamaz. (Şeriatın yani farz ve sünnetlerin hakîkatına ermek, bid'atlardan sakınmak, Allah ve Rasûl'üne tam tâbî olmak ve istikamet elde etmekle Hakk'a giden yol açılır.)

* Gökte uçan kuş dahî üzerindeki emâneti bize teslim etmiştir.

* Biz ömrümüzde bir defa sırtımızı yaslayıp oturmadık. Huzur-u ilâhîde böyle bir kaydımız yoktur. Allahımız ve Rasûlümüz şâhiddir. Aklınızı başınıza alın!

* Nefsim için ayırabilecek beş dakikam olsa vücudumda hiç hastalık kalmazdı.

(Allahü â'lem; "Ümmet-i Muhammed'in halâsı için uğraşmaktan nefsimi düşünmem" veya "Nefsimi düşünmeğe vakit aramam" veya "Allahü Teâlâ'nın hakkımda irâde etmiş olduğu hâli hoş görür, ilâhî rızayı kazanmak için sabrederim..." ve daha nice mânâları içine alır...)

Sizin ünvânınız:

اَلْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللهِ اَلْمُجَدِّدُ فِي دِينِ اللهِ اَلْمُشْتَاقُ اِلَى جَمَالِ اللهِ

* Allahü Teâlâ bu ünvânımızı Âlem-i Arş'a nurla yazdı: (Hû Allah Hay...)

* Allahü Teâlâ ve Rasûl-ü Kibriyâ tarafından tavzif ve tasdikimiz var. Biz Hakk'ın ve Hakikat'ın hakîkî hâdimleriyiz.

* Bize kalabalık lâzım değil, adam lâzım...

(Allahü Azîmüşşân ezelî irâdesi icabı maddî hazîneleri gibi mânevî esrar ve hazîneleri de setretmiş. Çünkü karanlık gecede ışığa ve açıkta kalan bala her çeşit hücum ve alâka vâkî olur.)

* Bizim yolumuz hâcegân yoludur. Başkaları kağnı ile giderse biz jetle gideriz...

(Hadis-i Şerif) Bir mü'min ehl-i sünnet vel cemâat'ı severse Allahü Teâlâ onun duâsını kabul eder, hâcetlerini görür, günahlarını affeder ve kendisine Cehennem'den kurtuluş berâtı ihsan olunur.

Ezelî takdir ve irâde îcabı bu zamanda ehl-i sünnet vel cemâati sevip tâbî olmak bu yolun sâhibine mahsus bir tasarruf kılınmıştır.

* "Kişinin eserleri aslına delâlet eder".

Anlayıp rağbet edenlere müjdeler olsun! Nasipsiz ve ezelî şekâvet sebebiyle hasım olanlara da Allahü Teâlâ hidâyet buyursun!

Zerre güneşe, damla deryâya, meyve ağacın mâhiyetine delâlet eder.

Ârif olana işaret yeter...

* * *

TASAVVUFA DAİR BEYANLARI

Hadis-i Kudsî:

لاَ يَسَعُنِى اَرْضِى وَلاَ سَمَائِى وَلَكِنْ يَسَعُنِى قَلْبُ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ

"Ben yerlere göklere sığmam, mü'min kulumun kalbine sığarım."

Hadis-i Şerif:

اِنَّ اللهَ لاَ يَنْظُرُ اِلَى صُوَرِكُمْ وَاَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ اِلَى اَعْمَالِكُمْ وَقُلُوبِكُمْ

"Allahü Teâlâ suretlerinize ve mallarınıza bakmaz. Velakin amellerinize ve kalblerinize nazar eder."

Buyurdular:

Hadis-i Kudsî: عَادِ نَفْسَكَ فَاِنَّهَا اِنْيَصَبَتْ بِمُعَادَاتِى

"Nefsine düşman ol, o bana düşmanlığa kıyam etti" kudsî hadisi nefisle mücadelenin vücûbuna delildir. Allah'ın düşmanına uyup ona tâbî olan, Allah'ın düşmanıdır. Ona uymayan da Allah'ın dostu ve sevgilisidir.

Zâhiren ve bâtınen her hususta, nefs-i emmâreye uymaktan uzak kalmadıkça insan, abdullah (Allah'ın sadık kulu) olamaz, nefsin ve isteklerin kulu olmaktan kurtulamaz.

اَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوَاهُ

«Nefsinin arzularını ilâh ittihaz edeni görmedin mi?» (S.Câsiye 23) **âyet-i celîlesi buna delildir.**

* Allah'dan gayriye bağlanmak, beğenmek, ona ehemmiyet vermek; nefs-i emmârenin sıfatıdır. Allah'dan gayriye, husûsiyle dünyaya müptelâ olan kalbe Mevlâ'nın husûsî nazarı ve rahmeti vârid olmaz.

* Bir talip nefsi tezkiye etmeden, farz, vâcip ve sünnetleri edâ etmeli ve tâbî olduğu zâttan aldığı Râbıta ve zikirlerden gayri şeyle meşgul olmamalıdır. Çünki tezkiye tamam olmadan yapılan her hâl, hareket, fiil, amel.. nefsin hastalıklarından ve kirlerinden hâlî değildir ve neticesi yok gibidir. İlk iş, hatâ ve cehl içinde olan nefsin ıslâhıdır. Bu salâh hâsıl olduktan sonra her fiil ve amel kabûle lâyık olur...

* Hiç bir fert, sevmediği ile beraber olamaz. Evvelâ muhabbet, sonra maiyyet gelir.

لاَ تَحْزَنْ اِنَّ اللهَ مَعَنَا

«Mahzun olma! Allah bizimledir...» (S. Tevbe 40) âyet-i celîlesinde nice sırlar vardır...

* Zikir esnasında nefsin havâtırdan men'i için bir çok usûl vardır. En kolayı sâlik bütün hisleriyle kalbe yönelir. Bu teveccüh bozulunca kalbe tekrar daha ziyade yönelmeğe devam eder... Fakat letâif velâyet-i suğrâ'ya vâsıl olmadan kalbin tamamen havâtırdan selâmet bulması mümkün değildir. Daha aşağı makamlarda nisbî huzur hâsıl olur.

* Nefsin emmâreliği (ilâhî hükümlere karşı olan inkâr, küfür ve serkeşliği) ancak bu yolda cezbe ve muhabbetle kolayca kırılır.

* İnsanların Hak'tan uzak kalıp hakîkî mârifet ve kulluk devletinden mahrum olmaları ve nefsin elinde oyuncak hâlinde bulunmaları; Allah'dan gayriye bağlanmalarından ileri gelir. Kalb bundan kurtulmadan felâh mümkün değildir.

* Kulların tâkatlarını Mevlâ'nın rızası yolunda kullanmaktan uzak olmaları; ilâhî hükümleri inkâr eden, küfür, inat ve kibir sâhibi bulunan nefs-i emmârenin mutmain olmayışındandır. Çünkü, nefs-i emmâre bizzat ilâhî hükümleri inkâr etmiştir.

*Hakk'a talip olan sâlik için, tezkiye yolunda, nefsini bed bilip onu daima töhmet altında tutmak kadar menfaatli bir hal yoktur. Bu hal dâim olunca; sülûk (mânevî ilerleme) kolaylaşır. Nefs-i emmâre en fena ve en şer mahlûk olmakla beraber râbıta ve zikirle tezkiye edildikten sonra en âlâ ve ekmel bir mahlûk olur.

*Nefsin hevâ ve iştihâlarına tâbî olan, Mevlâ'nın emir ve rızasına âsîdir. Nefsiyle beraber olan, onunla Allah'a adâvettedir ve isyanda nefsine yardımcıdır.

* Şah-ı kül Nakşıbend Havâce Bahâüddin Hz.leri: "Ben Allah'a en yakın bir yol buldum; o da nefsin fenalığını anlayarak, dâima ona muhalif olmaktır." buyurdu.

*Yine Hz. Şah: "Nefsini Firavn'dan âlâ bilen, bu yolda vâsıl-ı hakikat olamaz" demiştir...

*Bizim indimizde fenâ; "Nisyân-ı Mâsivâdan **(Allah'dan gayriyi unutmaktan)** ibârettir.

* İnsanı hayırdan ve irşat olmaktan alıkoyan yegâne şey, nefistir.

* İbadetle nefsi terbiye etmek, insanı iki âlemde izzet sahibi eder. Azgın nefiste hayır yoktur.

* Süleyman A.S. "Tek başına bir orduyu mağlub etmek kolay... Lâkin nefs-i emmâreyi mağlub etmek güçtür" buyurmuş...

* * *

RABITA

اَلَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا

"Ol bir Allahü Teâlâ ki yedi kat semâları yarattı." (S. Mülk 3)

* Bu dünya birinci kat semânın yanında Arab yarımadasında bir yüzüğün işgal ettiği yer kadar kalır. Yedi kat semânın her biri bir sonrakinin yanında sahraya nisbetle bir yüzük kadardır. Henüz fen birinci kat semâyı keşfedememiştir.

*Yedi kat semâdan sonra Kürsî-i İlâhî gelir. Âlem-i Kürsî'nin yanında da yedi kat semâ sahrada bir yüzük kadardır.

* Kürsî'den sonra Arş-ı Âlâ gelir. Kürsî de Arş'ın yanında bir yüzük kadar kalır.

*Arş'dan sonra Âlem-i Emir gelir. O muazzam Arş da Âlem-i Emr'in yanında bir yüzük mesâbesindedir.

* İnsanların kalbine gelen nurun merkezi işte orasıdır (Emir Âlemi). Oraya hiç bir melek ve varlık varamaz. Fakat mü'minlerin kalbi, râbıta ile bir anda oraya ulaşır.

* Âlem-i Emir'den sonra Sıfât-ı İlâhî ve Zat-ı İlâhî'nin nûrları gelir.

* Rasûlullah S.A.V. Efendimiz, irtihallerine yakın böyle beyan buyurmuşlar.

« تعرج الملئكة » âyet-i celîlesi Âlem-i Emr'in dünyaya olan uzaklığını bildirir. Bir meleğin kendi sür'atiyle 50 000 senede varabileceği bu mesâfeye ehl-i râbıta ân-ı vâhidde (bir anda) ulaşır. (Ne azîm ve acîb esrâr-ı ilâhî!...)

*Âlem-i Semâ'da en fazla kendisine güvenen melek Mîkâil A.S.'dır. Buna rağmen Arş-ı Âlâ'nın semâsında kanatlarını açtığı zaman, ileri gidemeyip kalıvermiş... Zira ilerisi Âlem-i Emir'dir ve oraya hiç bir cisim nüfuz etmemiştir. Buradan ilerisini bildiren bir tâbir bulunamadığından Âlem-i Emr'e, Âlem-i Vücûb da denmiştir.

*Dünyaya en uzak yıldız ne kadarsa birinci kat semâ da o kadar uzaktır. Fenciler Türkiye'nin büyüklüğü kadar bir ayna yaparlarsa o zaman birinci kat semâyı öğrenebilirler. Ve birinci kat semâya nâmütenâhî demenin sakatlığını gözleri ile görürler.

* Dünya semâsı yedi tabaka olduğu gibi, insan vücûdunda da yedi tabaka vardır:

1-Kalb **: Kırmızı renkli nur ile ziyâlanmıştır.**
2- Ruh **: Sarı renkli nur ile,**
3 -Sır **: Beyaz renkli nur ile,**
4 -Hafî **: Yeşil renkli nur ile,**
5 -Ahfâ **: Beyaz, kenârında kahverengi çember vardır.**
6-Nefs-i Nâtıka: **Turuncu renkli nur ile ziyâlanmıştır.**
7- Nefs-i Küll **: Bunların cümlesine şâmil olan bir renktedir.**

Kevn-i küllînin -mükevvenâtın- (bütün varlığın) sahibi ve mâliki, Mevlâ'dır.

Devr-i küllînin (cümle zamanların) hakimi ise Muhammed Mustafa S.A.V. Efendimiz'dir.

Kalb**'de** Feth-i karîb,
Ruh**'ta** Feth-i mübîn,
Sır**'da** ise Feth-i mutlak tecellisi vâkî olur**.**
Kalb**:** Zât-ı İlâhî'nin nûrunun mahalli.
Ruh: Sıfat-ı İlâhî'nin tecellîsinin mahallidir. Hz. İbrahim A.S.'a verilen sırlar ve bütün enbiyâ ve mürselînden ve pîrândan cümlesinin envârı nâzil olur, lâkin hep birden nâzil olmaz. O sır, sırrullah ve rahmet-i ilâhî birden iniverse insanı helâk eder. Bir karpit nasıl damla damla akarsa Mevlâ da rahmetini yavaş yavaş verir ve kulu helâk olmaktan korur.
Sır**:** Mevlâ'mızın sırr-ı ehadiyyetinin tecellî ve zuhûr ettiği yerdir.
Hafî: Mâbûdün Bilhakk'ın nûrunun mahallidir. Hz. İsa A.S.'ın ve o zamanda geçen bütün enbiya ve mürselînin esrârı burada zuhûr eder. Ebediyyetin sırrı da burada zâhir olur. Letâiften Hafî'sini okutanlara o makamda hilmiyet gelir.
Ahfâ: Mâbûd-u uhûd-u ilâhiyenin sırrı buradadır.
* **"**Tatmeinnül kulûb**",** yani "Mutmain Olan Kalbler" den murad bütün letâifdir.

* İçinizdeki kötülüğü atmak farz-ı ayndır. Fakat bu, ne yüzbinlerce zikirle, ne de ibâdetle kaabil olur. Yalnız ve ancak râbıta ile mümkündür.

* Akılsız baş nasılsa, rabıtasız kalb de öyledir. İnsanı hayırdan ve irşaddan alıkoyan yegâne şey nefistir. Nefis 72 şeytan kuvvetinde olup, şekere damlayan su gibi bütün vücûda yayılmıştır. Merkezi, iki kaşın arasıdır. İnsan gazaba gelip "Kırarım.. Yararım.." der, ebeveynine (ana-babasına) âsî olur... Bütün bunlar nefsin mahsûlüdür. Bu hallerden kurtuluşun tek çaresi; Rabıta'dır. Sade zikirle nefsin ıslahı mümkün değildir.

* Bu dünyada nefisten daha korkunç, daha zararlı bir mahlûk tasavvur olunamaz. Fransız çingenesinden yüzbin defa aşağıdır. Şeytan, Kur'an-ı Kerim okundukça kaçar, sonra gelir. Fakat nefis böyle değil.. Ne yapsak kaçmaz...

Rabıtalı kimselerde ise nefis feyz-i ilâhînin tesiriyle ezile büzüle mağlûbiyeti kabul eder. Fakat rabıta terkedilirse tekrar gelir ve şahlanır. O zaman vay o duruma düşen insanın hâline!..

* Rabıta: Muhabbet yoluyla pîrin sûretini istifade ve istifâza (feyz almak) için kalben tasavvur etmektir. Şahsen görülmemiş ise, ruhâniyeti tasavvur edilir.

Fenâ'ya vâsıl olmadan önce ulaşma yolunun en menfaatli ve müessiri budur.

Sâlik ve mürşid arasındaki alâka; ulûm ve maârifi çeker ve büyük istifâdeye sebep olur...

* Rabıta: Her fert veya kişi yapacağı işi düşünüp, kafasını ve kalbini ona bağlamaktan ibarettir. İman sahipleri için bu işin en hayırlısı; kalbini, sadrını, letâifini Cenâb-ı Hakk'ın zâtının, sıfatının, esmâsının nûruyla tecellî buyurduğu Rasûl'ünün verâset sırrına mâlik olan vârisin sadrına bağlamak ve O'ndan nur almaktır.

* Hakîkatte râbıta (Mânevî bağ, irtibat), Mevlâ'ya olup, vâris-i kâmil olan zât vâsıtadır. Ay ve yıldızlar gece güneşin ışığını karanlıkta kalan yeryüzüne aksettirdikleri gibi veya bir ayna ile güneşin ziyâsını aksettirmek gibidir ki, ayna, ay ve yıldızlar arada bir vâsıtadan ibârettir.

* İşte ehil olan kişiyi hatırlayıp kendi aynamızı onun aynasına tutuvermek de böyledir. Musluktan su alan kimsenin kasdı, musluk değil, ondan akan sudur...

لاَ يَسَعُنِي اَرْضِى وَلاَ سَمَائِى وَلَكِنْ يَسَعُنِي قَلْبُ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ

*"Ben yerlere göklere sığmam, mü'min kulumun kalbine sığarım" kudsî hadîsi delildir. (Gülü târife ne hâcet! Hâl ve şânı meydanda...)

* Ehl-i gafletin "Allah ile kul arasına girilmez" sözü; bâtıl, mesnetsiz ve boş lâftan ibarettir. Cemaatle kılınan namazda imam, Allah ile kulun arasına girmiyor mu! Hem cemaatle kılınan namaz ferdî kılınan namazdan yirmi yedi derece daha faziletlidir.

Allahü Teâlâ herşeyi bir sebebe bağlamış, Meyveyi ağacın kolundan verdiği gibi, Zât-ı ilâhîsinin nûrunu da husûsî surette yaratmış olduğu kullarının kalbinden ihsan eder...

-"Allahü Teâlâ şu günahkârı affeder, şunu affetmez" diyenlere de sözümüz var:

- Allah'ın hudutsuz rahmetiyle kul arasına girmek yoktur. Allah'ın günahkârları affetmesindeki hudutsuz rahmetinden ümit kesilmez. O, akıl ve idrâkin ermediği derecede af ve mağfiret edicidir...

* Rabıta vasıtasıyla envâr-ı ilâhî ile kalbini nurlandıran kimse dünya işlerine gönlünü kaptırmaz. Bu işleri ancak zâhirî âzâlarıyla yapar. Kalbinde ise dâima Cenâb-ı Hakk'ın envârıyla kalır. Kalbi o nûrun tecellî mahalli olur. Onda her an ilâhî muhabbet bulunur.

* Dünya sevgi ve düşüncesi kalbe girerse, orada nûr ve huzûra mânî olur. Gemiye su yüzmek içindir, içine girerse batırır. Dünya da insana geçim için lâzım... Kalbe girerse harab eder.

* (Râbıta: Mânevî güneş**.. Bir ağaca her türlü bakım yapılsa, gübre su gibi şeyler tamamlansa, güneş görmedikçe meyve vermediği gibi kâmilin delâleti alınmadan kemâl bulmaz, rabıtasız kalb gafletten kurtulmaz, karanlık kabre benzer, râbıta-i manevî ile aydınlanmayan kalble yapılan ibâdet, kalaysız kabda pişen yemek gibi bozulur, ind-i ilâhîde itibar görmez...**

*** Rabıtasız kalb rahmet düşmeyen çorak toprak gibi verimsiz ve kapkaradır...**

* Rabıta aşıdır. Aşısız ağaç sopa ile, balta ile, tehdid edip zorlamakla meyveyi düzeltmediği gibi mânevî aşıdan mahrum olan kişi de ilim ve ahlâkında kemâl bulamaz. Ağaç aşılanınca kendiliğinden güzel meyve verdiği gibi aşı alan insan da ilmen, edeben ve ahlâken yükselir. Böylesine, ibâdet kolay gelir; her hususta güvenilen ve muhitinde aranan bir insan olur.

Ancak, aşı alınan ağacın gövdesine değil, meyvesine bakıldığı gibi intisâba karar veren kimse de bağlanmak istediği mürşidin kemâlini öğrenmek için şahsına, sakal, cübbe ve şalvar gibi kisvesine değil, tâbîlerine bakmalı... Eğer beğenirse aşı alır, beğenmezse uzak kalır. Misâl: Adam dış görünüşünü düzgün hâle getirmiş, etrafında hayızdan, nifastan kesilmiş yaşlı adam hurdalarından bir miktar insan toplamış, gününü gün etmekle meşgulse bu mürşit değil; müfsit, (yol kesen)dir.

Eğer irşat sahâsında faaliyet gösteren zât bir âilenin iki çocuğuna sahib olamadığı şu günde bir nesle kendisini kabul ettirmiş, irşadı tesirini göstermiş, onları anarşi ve diğer fesat yollarından alakoymuş, millet ve memlekete muzır olmaktan korumuş ve hizmet etmelerine sebeb olmuşsa, o zâtın maiyeti, sözü sohbeti, tedrisat ve terbiyesi kibrit-i ahmerdir.

Bu hususta sahih ve geniş mâlûmat, Mektûbat-ı İmam-ı Rabbânî, Miftâhul Kulûb ve İhyâ'yı Ulûm, Kimya'yı Saâdet gibi mühim eserlerden elde edilir...

Hâsılı âyet-i celilede beyan buyurulan Râbıta; hâricî düşmana karşı safları muhafazayı emrettiği gibi dahilî düşman olan nefse galib gelip onu ıslah etmenin de tek çaresidir. Dış düşmanın öldürdüğü, şehit; dahilî düşman olan nefsin isyanla öldürdüğü, cehennemliktir...)

* Hakîkî rabıta ehlinin eli sağlam, dili sağlam, beli sağlam... bütün âzâları sağlamdır. Onlara günah bulaşamaz...

* Rabıta ve zikr-i kalbî ,aklın inkişâfına da sebeptir...

* Büyük fitnelerin bir kısmı geçmiş, bir kısmı gelmekte, bir kısmı da gelir. Bunlara ancak râbıta ve zikrin nûrlarıyla galib gelinir...

* Mâlûm olsun ki, insanın rabıtaya harcadığı vakit ömrüne ilâve edilir. Çünkü Rabıta dünyevî değil, uhrevîdir. Her ferdin ömrü gününe ve saatine kadar bellidir. Bu müddet dolup da mukadder ecel gelince râbıtada geçen saatler hesab edilip ömrü uzatılır...

* Rabıta, aklı artırır; kibir, gurur, tamâ, haset... gibi setleri yıkar, tıpayı açar, kalbe nûr girer.

* Her şey rabıta ile yaşar. Rabıtayı terk ederseniz dışarıdaki zirzoplara dönersiniz. Hattâ daha kötü olursunuz.

* Her şey rabıta ile ayakta durur. Dünya, ay ve diğer seyyâreler güneşe râbıta yapıyor. Güneş Arş-ı Âlâ'ya, Arş-ı Âlâ sıfat-ı ilâhînin nûruna, sıfat-ı ilâhînin nûru Zât-ı ilâhînin nûruna râbıta yapıyor (bağlı bulunuyor)...

* Râbıta, kalblerinizi bir ayna kabul edip aynanızı aynamıza tutmanızdır.

* Hakk'a ulaşmakta râbıtadan verimli yol yoktur.

* Râbıta ile müşerref olan, devlet sâhibidir.

* Râbıta, ibadetlerin en verimlisidir.

* Rabıta, (mânevî bağlanış), üstazları birbiri ile telsiz telefon gibi konuşturur. Ben ömrümde izinsiz duâ okumadım. Meselâ Yâsîn-i Şerif ve diğerlerini Bana üstazlar "Dâima oku" diye tavsiye etti ve büyüklerimiz tarafından rûhanîleriyle birlikte bana duâlar teslim edildi. Büyük üstaz Salâhuddîn Hazretleri âhirete teşrif edeceği zaman 700 Rûhânî ile birlikte Salât-ı Münciye'yi bana teslim etti.Ve "Bunları sana emânet ediyoruz" dedi.

*Ehl-i Rabıta bizzat kendileri şefaatçidir.

*Letâifini ikmal eden erkek ve kadın (her ferde) yetmişbin kişiye şefaat selâhiyeti verilir.

* ALLAH, Kerîm'dir; ammâ kuyusu derindir.. İp ve kova olmadan su çıkmadığı gibi rabıta olmadan da nur ve feyiz gelmez.

* Aklın artması rabıta ve zikr-i kalbîye devam ile kaabildir. Bir vücud büyümekle akıl da büyür. Yaşlı insanın aklı sabîye verilmiş olsa sabînin kantarı çekmez, ârızaya sebeb olur...

* Zahirîler ile aramızdaki fark:

* Biz cevizin içini yeriz, onlar kabuğunu yerler.

* İlim bir cesed ise, mâneviyat onun ruhudur.

* Şeyhlik iddiâsında bulunan biri hakkında:
- "Seyr ü sülûkünü ikmâl etmemiş.. İrşad hakkına sâhib değil..." buyurdu.

* Nefsini öldüren kimsenin fermanına güneş dahî tâbîdir; istediği şey olur...

* Aşı ikidir: Nur aşısı, zulmet aşısı... Aşı tutarsa meyve düzelir. "Bu erikler acıydı, aşı ile tatlandı..." İnsan da böyle...

* Kafa kalbur gibi, onda delik çok, konulan dֹökülür. Kalbe koy da dֹökülmesin.

* İblis'in ilmi ve imanı kafasında kaldı, gırtlaktan aşağı inmediğinden kök tutmadı da merdûd oldu...

* Fransız çingenesinden yüzbin defa aşağı olan nefis, kepâzeliği sever de kötülüğe rehberlik eder.

* Menfaat maksadıyla ilim tahsil edenlere, dünya da haram, âhiret de... Çünkü onlarda mânevî merbûtiyet, bağ yok... Biz Allah rızası için okuyoruz ve her yerde menfaat gözetmeden okutacağız...

اَلْمُرِيْد مَنْ لاَ اِرَادَةَ لَهُ

* Mürid, kendi iradesi olmayıp, Pîrin murâdına göre hareket edendir.

* Bir kula Mevlâ'nın fazl u keremi ulaşır da o kişi kâmil mürşidin sohbetine nâil olursa, sohbetin bereketiyle üzerindeki müşkilât kolayca kalkar ve bir derece kemâl mümkün olur.

* Her hangi bir sebeble hiç sülûk edememiş veya sülûkünü tamamlamadan bırakmış olan bir şahıs, tâbî olduğu zâta ve sâdâtına kâmil muhabbetle şeriat hududları içinde, istikâmeti muhâfaza eder, kusurlarını ve aczini îtiraf ederse:

اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ

- " Kişi sevdiği ile beraberdir" hadis-i şerifi mûcibince, Âlem-i Haşr'da, Cennet'te sırf muhabbet sebebiyle sâlik sevdiklerinin husûsî makamlarına müteallik, rıza ve likaadan kâmil nasib hasıl eder. Bu mazhariyeti taliblerin kendileri hâsıl etmeleri mümkün olamaz. Bu, mesâî ve istîdatlar haricinde olan bir nimettir.

* Beyt-i Rahman olma kaabiliyetinde bulunan kalb, mâsivâ ile dolu bulundukça, nefs ü hevâ ve şeytanın evidir. Şu halde bu büyük belâdan kurtulmak

en mühim vâcibâttan olup, bu maksada ulaşmaksa şer-i şerife azîmetle sarılmak ve bir veliyyi kâmile tam tâbî olmakla mümkündür. Ve tatbîkatın dürüstlüğü nisbetinde maksat ve sürat elde edilir.

* Tâlibin ilk intisabında kalbini mâsivâdan kurtarmada mürşidin tasarrufu vâkî ve vâriddir. Fiîlî ibadet tekerrür ettikçe nefs-i emmâre makhûr ve kalbdeki mâsivâ yok olur. Ve mukabilinde nice safâ ve saâdetler ve târifi gayr-i kaabil şevk hasıl olur. Bu haller kalbde oldukça talib mâsivâya dalma korku ve Allah'a kavuşma kuvvetini elde eder de bu sûretle nefsinden kurtulur...

* Fenâ-i kalb: Eşyâya olan alâka ve muhabbeti sîneden silip hatıra hiç mâsivâ (Allah'tan gayrı şey)gelmemektedir. Ve mâsivâ hallerini Hak Teâlâ'nın fiili ve hükmü olarak görmektir.

*Sâlikte bu görüş gâlib gelince bütün varlıkların halleri gözünden silinir de, hakîkî fâilin fiilinden başka bir şey görmez olur. Sâlik bu makamda Tevhîd-i Vücûdî kokusu alır.

* Tevhîd-i Vücûdî: Eşyanın vücûdunu Hakk'ın vücûd deryâsının dalgaları görmektir. Bu da lâtife-i kalbin seyrinde (yürümesinde) Velâyet-i Suğrâ'da olur.

* (Kendisine) Ezelde raşş-ı mânevî isabet etmeyenler, (nûru) mürşitlerden alacaklar...

* Mahlûkata, "Mazhar-ı esmâ ve sıfat-ı Mevlâ..." demek doğru değildir. Belki "Mazhar-ı envâr-ı ukûs ve zılâl-ı esmâ ve sıfat-ı Hak Teâlâ..." denilir...

* Sâdâtımız evlât kabul ettiklerinin son demlerinde imdadına yetişirler. Kemâl-i îmanla göçmelerine mânî varsa, onları kat'î sûrette bertaraf ederler. Onun ruhunu himâyelerine alırlar.

اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ

* "Kişi sevdiği ile beraberdir" haberi hükmünce kişinin Berzah Âlemi (kabir hayatı) sevdikleriyle beraber başlar ve her mahal ve makamda ilelebet devam eder.

* Ağacın altına varmadan meyve alınmaz. Mürşitler meyve ağacı, feyiz menbaıdır. Okullara ahlâk dersi koyacaklarmış.. Kitabın, dinin olmadığı yerde ahlâkın menbaı nerede?...

* Bâtınî yola teşvik etmekte şartlar bulunduğu halde hakîkî talip ve sadık olan kişiye ufak bir işaret kâfîdir. İrşad için ısrara hâcet yoktur.

* Eğer talip hâlis niyetle rızâ-i Mevlâ'yı murat ediyorsa ve ezelde kayda alınmış nasibdâr ise vâkî işaretten hemen te'sir hasıl olur, vusûl ve nisbeti tahakkuk eder...

Naklettiler:

* İmam-ı Hanbel Hz.leri mânevî marifet almak için Bişr-i Hâfî'ye müracaat ettiğinde o şöyle demişti:

- "İmam-ı Âzam, Allahü Teâlâ'yı benden iyi bilirdi, buna rağmen ömrünün sonunda ictihadı bırakıp uzlet etti. Uzletin sebebi sorulunca da:

(لَوْلاَ السَّنَتَانِ لَهَلَكَ النُّعْمَانُ)- buyurdu. Ve ilâhî marifeti kemâle erdirmeğe çalıştı. Çünkü amellerin kabûlü imanın kâmil olmasına bağlıdır.

* Zikir, bir şeyi kalbinde ve lisânında hazır etmektir. Sadece dille söylemek avâmın işidir; bunda unutmak olur... Kalble zikredilirse aslâ unutulmaz. Çünkü, kalbi Allah ile beraber olmaya alıştığından, uyurken, ölürken ve öldükten sonra zikre devam eder. Uyurken nefesin kesilmediği gibi...

سِرًّا وَ عَلاَنِيَةً وَعَلَى جُنُوبِهِمْ Gizlide, açıkta ve yan yattığında her zaman ve her mekânda zikirle alâkadardır. Bu mazhâriyete ulaşan kimse ihlâs devletine ermiş olur.

Bir kimse dille ne kadar zikretse, kalble zikretmedikçe huzur hasıl olmaz. "Muhakkak kalbler demir gibi paslanır. Onun cilâsı, Kur'an okumak ve zikretmektir." hadis-i şerifiyle beyân buyurulduğu üzere zikir, kalbi temizlemekte en büyük iksirdir.

Zikrin çokluğu lisandan kalbe ve ruha terakkî eder. Namaz ve ibadetlerin cümlesi zikirdir. Lâkin zikirlerin efdali **Lâ ilâhe illallah'**tır. Eğer bu zikri, vâizler ve din adamları müslümanlara öğretmezlerse önce onlar mes'ul olurlar.

(Dikkat! Senin ve belki cümle Âdemoğullarının saadet ve selâmeti Mevlâ'nın zikrindedir.)

Zikirle beraber nefsin sesi, konuşması (havâtır) devam ederse, zikirden beklenen netice hasıl olmaz, mesâî boşa gider...

Zikir esnâsında mâsivâ kapıları olan göz, kulak ve diğer havassı kalbe kapamalı, hâlî yerde göz kapalı olduğu halde zikretmelidir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

"Ey iman edenler, Allah'ı çok zikredin." **S.Ahzâb 41) ayet-i celîlesine** احبونى **"Beni çok sevin" mânâsı verilmiştir. Bu âyetin delâleti, "Muhabbeti" vâcib kılmıştır.**

Kezâ فاذكرونى اذكركم Siz beni zikredin, ben de sizi zikredeyim. âyet-i celîlesine**,**

احبونى احببكم "Siz beni sevin, ben de sizi seveyim." mânâsı da verilmiştir**.**

* Sevgi, kul ile Rabbi arasında karşılıklıdır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de

وَيُحِبُّونَهُ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ

“Yakında bir kavim gelir. Allah onları, onlar da Allah'ı severler." buyuruluyor. Ancak sevginin kökü Allah'tandır.

* Iman, Cenab-ı Hakk'ın esmâsının, sıfatının ve zâtının nûru olduğundan, Allâhü Teâlâ ezelde ehl-i imânı seviyor ve kendi nûruna muhabbet ediyor. Âyet-i Kerîme **(**يَأْتِي**)** muzârî sîgasiyle gelmiş olduğundan, devâma işaret vardır. "Daima her asırda Allah'ı seven ve zikredenler gelecek", demektir...

*İttika: İman ile küfürden, ibadet ile isyandan, füyûzât ve rabıta ile gafletten kurtulmaktır...

* Macaristan, müslümandı; fakat, bir gün geldi ki yalnız zâhirî âlimler kaldı. İlim adamları mâneviyattan mahrum oldukları için dengeyi tutamadılar ve işte görüldüğü gibi hristiyan olup gittiler.

Bu din mâneviyatsız muhafaza edilemez. Dinsiz dünya da ruhsuz cesed gibi kokar. Mâneviyatsız ilm-i zâhir, zehirden ibârettir.

* Ayda küsûf olduğu gibi, insan ile Cenâb-ı Hakk'ın nûr ve füyüzât menbâları arasına günah, gaflet ve dünya girince insanda dahî küsûf olur...

* Sabah namazında sofiyeye göre iki nimet var: Biri zulmetten çıkmak, diğeri nûra kavuşmak.. Bu nimetlere karşı iki rekât namaz ile teşekkür ediyoruz.

Akşam namazında ise üç nimet var: Gündüzün geçmesi, gecenin gelmesi ve gecede füyûzât-ı ilâhiyenin çok olması.. Bu nimetlere karşı da üç rekât namaz kılarak teşekkür ediyoruz.

* Erzâkın taksîmi, füyûzâtın nüzûlü beyne tulûulfecr veşşemsdir. Bu vakti uykuda geçirenlerin rızkı noksanlaşır. Bizim ezkârımızın tamamı da bu vakittedir.

نَوْمُ الصُّبْحَةِ تَمْنَعُ الرِّزْقَ

hadis-i şerîfinde şerhedilmiş:

Kelb o saatte uyuduğundan dokuz doğurduğu halde nesli az, rızkı dardır, çöplükten geçinir. Koyun o saatte ayaktadır. Tek yavrular, kuzu iken kesimi başlar. Buna rağmen sürüsü var, arz da onun rızık mahalli... Akıllılar ibret alır...

Hikâye:

Zamanın padişahı vezirini imtihan için:

- "Kabın kötüsüne çorbanın kötüsünü koy, adamın kötüsüyle bana gönder" der.

Vezir eski bakır bir kaba tarhana çorbası koyup, bir çobanla göndermek ister. Çoban , Vezir'den sebebini sorar. Vezir, Padişah'ın böyle emrettiğini söyler.

Çoban:

- " Bu yanlış ! Kabların en iyisi (eski de olsa) bakır kabdır; 100 sene dayanır. Kabın kötüsü topraktan yapılan çömlektir... Tarhana, çorbaların en âlâsıdır, hiç bıkılmaz. Çorbanın kötüsü undan yapılandır, hemen bıkılır", der.

Vezir kabul eder; toprak bir kaba un çorbası koyup Çoban'la gönderir. Lâkin Padişah:

- "Bu benim vezirin işi değil...” der.

Çoban :

- "Şevketlim, vezirin şöyle yapmıştı. Ben böyle yaptım", der

Padişah Çoban'a:

- "Seni vezir yaptım" der.

Çoban:

- "Şevketlim, bu da olmaz. Çobanı vezir yaptı diye sana da bana da deli derler. Beni askere al, rütbemi yükselt, sonra vezir yap". der.

Padişah beğenir ve sorar:

- " Sen bu ilmi nereden öğrendin?"

Çoban:

- "Koyunlarımla seherlerde kalktığımda o vaktin füyûzâtından istifade ederdim de ondan..." der.

Bu zât vezirliği zamanında Anadolu'da ÇOBAN VEZİR nâmıyla birçok eserler yazmıştır...

* Allah dostlarının teveccüh kudretiyle âlemde olmayan iş yoktur...

* Bu yolda üstazların himayesiyle nice belâlar bağışlanır, kaldırılır. Bâzen de rüyada atlatılır...

Sâliklerden biri üstazından Şam kafilesiyle ticarete gitmek için iki defâ izin ister. Üstâzı biraz murakebeden sonra müsaade etmez. Sâlik, Şeyh-i Ekber'e gider (Muhiddîn-i Arabî Hazretleri'ne...) O izin verir. Adam gider, para da kazanır. Bu hâli pîrine anlatır. Pîr tekrar murakabe eder ve:

-"Yolda rüya gördün mü?" diye sorar.

Sâlik:

-"Evet. Şam'a üç konak kala rüyamda kervanı soydular, hepimizi don gömlek bıraktılar", deyince:

-"Bu Şeyh-i Ekber'in tasarrufudur... Sana gelecek belâyı rüyada atlatmış..." der.

* Üstazlar vaaz ederken cemaate "Şu kadar istiğfar, şu kadar salavât-ı şerife ve İsm-i Celâl okur; ehil olan kişiyi de burada hatırlayıverirsiniz" diye vazife verirler.

İmam-ı Âzam Hazretleri Emevî hükümdarlarından gördüğü zulümden fazla müteessir olup bir gün kemâl-i hüzünle:

- "Yâ Rabbî! Vuslat daha uzak mı?" diye iltica ve niyazda bulunmuştu.

Rüyasında bir el gösterildi.. Bu beş gün mü, beş hafta mı, beş ay mı, beş yıl mı ? diye düşünürken talebesinin talebesi meşhur tâbirci İbni Sîrîn'e yolu düştü. İbni Sîrîn tam bir tazimden sonra:

- "Sultanım! Sizi kederli görüyorum.." dedi. Hazret-i İmam rüyasını anlattı. İbni Sîrîn:

- "Sultanım! Siz Mugayyebat-ı Hamse'den birşey istemişsiniz" deyince Hazret nasıl anladığını sordu. İbni Sîrîn:

- "Sultanım! Bu kalb ilmidir", dedi ve Hz. İmam'ın arzusu üzere üstazı Câfer-i Sâdık Hz.'ne götürdü. İmam-ı Âzam Hz. de ona teslim oldu, az zamanda büyük makama ulaştı ve mânevî hakikatleri müşahade etti.

اَلدُّنْيَا جِيفَةٌ طَالِبُهَا كِلاَبٌ

* Dünya köpeklerin hücum ettiği bir cîfedir. Buna meyledip gönül verenler de kilâb...

* * *

TÂBÎLERİNE TAVSİYE VE MÜJDELERİ

* İmam-ı Rabbânî K.S. Hazretleri'nin neslen ve neseben dedesi, Ömer-ül Fâruk R.A.; nisbeten yâni mâneviyat yoluyla dedesi Sıddık-ı Ekber R.A.'dır. Ve Hazret-i Sıddık Radıyallahü Anh Efendimiz bu yolun hâlen müdîr-i umumîsidir. Bu itibarla bizim madde, menfaat, dünya âlâyişi ve siyaset gibi şeylerle alâkamız yok!.. Bizim yolumuz iman, islâm ve ahlâk-ı Muhammediye'yi aşılamaktan ibârettir.

*Bu büyüklerin yoluna girmeye muvaffak olmak, tevfik-i ilâhî ile maksûda ulaşmaktır.

* Bu yolda bir ayak yürümek, diğer yollarda bin sene yürümeye bedeldir. İşte Nakşibendî büyüklerinin yolu budur...

* "Dinde kardeşlerinizi çoğaltınız." hadis-i şerifine uymak lâzım... Bu hususta Hz. Sıddık-ı Ekber R.A. Efendimiz, en büyük misâldir. Bütün servetini, müşrikler elindeki Müslümanları kurtarmak için sarf etmiş, yüce gayretleriyle bir çoğu Sâdât-ı Sahâbe'den ve bâhusus Aşere-i Mübeşşere'den olan zevât-ı kirâmın Müslüman olmalarına vesile olmuş, Din-i İslâm uğrunda eşsiz hizmetler görmüştür.

* Bu yolda kendi arzusuyla meşhur olmak memnûdur. Şöhret âfettir.

* Bu yolun icabı her hâl ü kârda daima kemnâm olmak, âbid ve âmil sanılmaktan evlâdır. Hüsnüzan toplamaktan sakınmak, Hakk'a olan ibadetini halktan saklamak, kimseye kendi mânevî hallerini bildirmemek, en âmî ve nâdân kimseler gibi görünmek lâzımdır.

Hakîkî tasavvuf budur...

* Arkadaşların birbirini tanıması, harice karşı da sûrî ve dünyevî bir alâka göstermeleri lâzımdır. Harice, mânevî râbıtayı sezdirmemeleri zarûrîdir.

Kezâ: Siyâset, particilik, hükümetin işlerini tenkit gibi şeylerle aslâ meşgul olmak lâzım değildir.

Bu gibi şeyler zamanı zâyî etmek ve mazarrata sebeptir.

Gençlere 5 mühim nasihatı:

Hazreti Üstaz'ın akrabâlarından, Adapazarlı Osman Eslek, tahsil yıllarında Hazretin yanında ve himâyesinde bulunmuştu. Ziraat mektebine devam ettiği yıllarda Hazretten aldığı mânevî terbiye, feyz ve öğrendiği hikmetli şeyler onun bundan sonraki hayatı için kendisine büyük bir muvaffakıyet düstûru olmuştur.

Hele Hazreti Pîr'in ona beş maddede toplanan nasîhatları, hepimiz için ve bilhassa onun gibi yetişme çağındaki bütün gençler için güzel bir düstur ve uyulması îcab eden esaslardır.

"Evlâdım, şu beş şeyi yaparsan hem cemiyette îtibâr kazanırsın, hem de âhiretin iyi olur."

1- Allah yolunda dosdoğru ol. Verdiğin sözü yerine getir. Ağzın laf ediyorsa dilin doğru olsun. Verdiğin sözden cayma. Sözünü tutarsan öz olur, seni cennete götürür, tutmazsan köz olur.
Elini kolunu zararda değil, yardımda ve hayırda kullan. Ticâret yaparsan terazide doğru ol. Metreyi doğru kullan. Litreyi doğru ölç. Doğrunun doğruluğu bütün sülâleye sirâyet eder.

2- İnsanlara muhabbet ve îtibar et. Kimseyi kendinden aşağı görme, tevâzû sahibi ol, hased etmeden çalış, kıskanmadan sev. İlerde memur olursan, sana gelen insanlara yüksekten bakma, yanına geleni ayakta bekletme, orada dâimâ bir sandalye bulundur, oturtuver, biraz dinlendirdikten sonra hâlini sor, işini bitir, sakın "Bugün git yarın gel deme..." Öyle yaparsan on parmağım yakandadır.
Eğer memursan âmirine hased etme, hörmet et, kıskanmadan sev.
İnsanlar başkasındaki nimeti istemez, öyle olma, gıpte et, fakat hased etme. Önce itaat sonra ibâdet... İnsan evvelâ saymayı öğrenecek, zira Allah'ın huzûruna fesadla çıkılmaz. "Allah bana bir verirse komşuya, arkadaşıma iki versin" diye düşünürsen seninki üç olur. Eğer öyle demezsen onunki ikide kalır.
İnsanlar muhteliftir, bâzısı daha kaabiliyetli, bâzısı yakışıklıdır. "Ben neye onun yerinde olmayayım" deme. Zira elindeki de gider. Senden iyi hizmet edecek varsa, makâmını ona ver. İşte vatan severlik budur.

3- Çalışkan ol, alın teri olmadan hiç bir şeyin kıymeti bilinmez.
Peygamberimizin Hadîs-i Şerîfi: "Çalışmak ibâdettir. Üretici ol. Tarlanı ek, mahsülünü al, komşuna ver, ağaç dik, sadaka-i câriyenin en fazîletlisi ağaç dikmektir." Sadaka-i câriye; İyi evlât, İlmî eserler ve Ağaç dikmektir.
"Biz heykel dikmeyeceğiz, yeşil ağaç, yeşil âbide dikeceğiz."
Bir dut ağacı dörtyüz sene, ceviz ağacı yediyüz sene, kestâne ağacı dokuzyüz sene, çınar ağacı binbeşyüz sene yaşar. İhlamur ağacı dik, çiçeği şifâlıdır.

Hazreti Üstâz ihlamur ağacını severlerdi.
Bursada Osman Gâzî ve Orhan gâzî'nin diktiği bin senelik çınarlar var.
Bak oğlum! Benden yüzlerce talebe okudu. Ben bekârdım, her sene bir ağaç dikerdim, şimdi evlendim, yengen için dikiyorum.

Şehzâdebaşı Câmii'nin sağ tarafında üç tane ihlamur, sol tarafında da üç tane çınar ağacı var, şu anda kırkdokuz yaşındalar. İşte onları ben ve Osman Eslek beraber diktik.
"Ben reklam sevmem, kendini metetmiş gibi olur. Bunu kimseye söylemedim. Sen bil, benim fâtih ve beyazıt Camii yanında da birer tane çınar ağacım var."

4- Bildiğini öğret, temiz bulun ve temizlikte örnek ol. Öyleleri var ki, üç fakülte bitirmiş bir şey öğretmez hased eder, kıskanır. Hakîkî münevver öğrendiğini yapan ve öğreten kişidir.
Temizlik îmanın yarısıdır. Temizlik ibâdettir.

5- Günde en az bir kişiye iylik et, gönül al. Çünkü cennetin yolu gönül almaktan geçer. Gönül almak, Firdevs Cennetinin kapısını açmaktır. Bu beş maddenin en kolay ve içten geleni budur. Bir gönlü kazanmak, kırk vakit namaza bedeldir. Bir gönlü kırmak, kırk vakit namazın sevâbını kaybttirir. Sabah kalkarken ben Allah'a duâ ederim: "Allah'ım! Bana bugün bir kişiye iyilik etmeyi nasib et." Giderken ve gelirken karşıdan gelen ilk kişiye selâm ver, onu bekleme. Evvelâ selâm veren sen ol, o da sana karşılığını verir. Veren el alan elden azizdir. Sunan gönül alan gönülden azizdir.

Okulu bitirip memur olarak Diyarbakır'a tâyin olan Osman Eslek izine geldiğinde Hazret O'na: "Evlâdım! Git okulunu bir ziyâret et. Hocalarının elini öp" **buyurmuştur.**
Hazreti Üstaz K.S. Silistre'de beş yaşındayken babasıyla beraber camiye giderdi. Bir gün camiden dönerlerken bir manda yavrusunun yetişmekte olan söğüt ağacına sürtündüğünü gördüler. Babası: "Süleyman koş, onu oradan kov" dedi. Uzaklaştırınca, "Söğüdü kurtardın, bu da bir iyiliktir" diye iltifat etti.
Yine birgün çeşme yanından geçerken bir böcek suya düşmüş, "Al da bir kenara bırak, kalkar gider, bu da bir iyiliktir" buyurmuştur.
*** * ***

İsa A.S. indi mi? sualine:

-İsa A.S. iki senede bir defa iner. İcab edince her an inebilir. İsa A.S. inse Kemâl'e itâat etmeyecek misin?

* Mehdî-i Âl-i Rasûl bizim usûlümüz üzere gelecek. Şimdi o devirdeyiz.

* Tarîk-ı Vüsûl (Hakk'a ulaştıran yol); İsm-i zât, Nefy ü İsbât, Vukûf-u kalbî, râbıta, murakabe ve sohbet gibi meşgûliyetlerdir. Bizim indimizde en yakın vüsûl yolu sohbettir. Bu hususta Şah-ı Kül Nakşibendî Hz. şöyle buyurmuştur:

طَرِيقُنَا طَرِيقُ الصُّحْبَةِ — اَلْخَيْرُ فِي الْجَمْعِيَّةِ

Yolumuz, sohbet yoludur- Hayır ve bereket cemâat (topluluk)tadır.

Sâlikin intisabdan sonra zikir yolunu iltizam etmesinin sonu nisyânı atmak, huzûra kavuşmaktır. Bu da mürşidin sohbetinde hâsıl olur. Tariki bir olan ihvânın sohbeti de tam tesirlidir. Bu hatıraları okumak da bir nevi sohbet zevkine sebebdir.

Şu halde sohbet, ulaşma yolunun en yakını, efdal ve âzamıdır.

Rabıta ve murakabeden murad da yine huzur-u maallahtır.

* Bizim yolumuzda sülûk-i ihtiyârî yoktur. Pîr-i kâmilin sohbet ve muhabbet câzibesiyle akis halinde seyr-ü sülûk devam eder...

*Mısır'dakilerin okuduğu yerin (üniversitenin) adı, Câmiül Ezher, bizim mektebimizin ismi Câmiül Efdal'dir.

* Hatimler ve diğer erkân, ihlâsla yapıldıkça, bu yolda sâliklere zarar gelmez.

* Hatm-i Hâcegân, iki veya üç yapılırsa büyük tesir eder, fenalık yıkılır...

* Bizim yolumuzda her ne zaman ârızalar vukû bulsa, bilinsin ki bu, alâmet-i terakkîdir..

* İmam- Rabbânî yolunu bulmak, geçmiş ve geleceğimize kâfîdir...

* Nakşî yolunda zikir, hafîdir. Bu yolun büyüklerine diğer tariklardan mürşit sıfatıyla gelenler mürid olarak dönmüşlerdir...

* Oniki tarikin cümlesi haktır. Lâkin İmam-ı Rabbânî yolundan gayrısının nûru kesilmiştir.

* Bu yolda insanın sadâkati, tahsilini tamamladıktan sonra anlaşılır...

* Hz. Şah-ı Nakşibend K.S. "Zâhirimiz HALK ile, bâtınımız HAK ile..." buyurmuştur...

* Nûrdan haberi olmayan, nûrdan zevk almayan insan, nûra düşman olur. Gece kuşu (Yarasa) da ziyâyı sevmez.

* Riyâzât sırasında anâsır aradan çıkar da ruh kuvvet bulur..

* Biri Zât-ı Şerifleri'ne sordu:
- "Efendim, şeriata muhalif tarikatlar idarî makamlarca müsâmaha gördüğü halde şeriatı tam yaşayan Nakşî yolu niçin baskı görüyor.?".

Buyurdu ki:

- "Nakşî tarikatı, bilhassa İmam-ı Rabbânî yolu, zâhirî ve bâtınî ilme sahip kimselerden zamanımıza kadar şeriata uygun olarak bozulmadan gelmiş.. Şuurlu Müslüman yetiştireceği için, Müslümanlıktan şeriatsız tarikat olmaz!

Tarikat, şeriata uyduğu müddetçe haktır..."

- "Efendim, aleyhimizde haksız hareketlere hayret ediyoruz. Bu insanların insafı, idrâki yok mu? Biz millete, memlekete, ahlâka, varlığa, birliğe hizmetteyiz. Seneler senesi bu sâbit olmuşken bunların kasdı nedir?" dediler.

- "Bizi bilmeyenlerin aleyhimizde bulunmaları yolumuzun doğruluğuna delildir. Rasûlullah'ın S.A.V. aleyhinde dahî neler söylediler!
Biz de onun yolundayız. Bize de bu kadarcık olacak." buyurdu.

* Benim evlâtlarım Müslümanlığın şahsiyetini bu millete tanıtacaklar.

*Kat'iyyen birbirinizin aleyhinde konuşmayın!..

* Rızık için zillet kabul etmeyin.

* İrşâdı arzû edilen biri için:
-" Bu yol herkese nasib olmaz.. O şahsın mâzîsinde bizi bulmaya mânî bir hali var" buyurdular.

* Semâdan taş yağsa benim evlâtlarıma isabet etmeyecek...

* Dünya peşinizden öyle gelecek ki, "Yeter istemem..." diyeceksiniz.

* Bir defa dahî sohbetimizde bulunanları kıyamet gününde şu mânevî dürbünlerle tek tek seçeceğiz...

* Size iki şey vasiyet ederim:
1- " Hocanın dediğini yap, gittiği yola gitme" sözünü yıkın.
2- Diliniz sussa da hâliniz islâmı anlatsın...

* Öyle ibâdet ediniz ki, âşıkın aşkını, kâfirin küfrünü arttırsın.

* Allahü Teâlâ cebr ile insanı nûra hidâyet eder. Askerken de nûru buldurur.

* Bizimle olmak isteyenler:
- Sahih bir silsileye merbûtiyetimizi, telkin ve tâlim vazifesi ile mükellef olduğumuzu yakînen teslim etmeli...
- Geçmiş günahlarına dönmemek üzere tevbe edip, şerîat hükümlerine azîmetle uymalı; emir ve nehiyleri yerine getirmeli...
- Hâlisâne muhabbetle bilvesîle mârifet-i ilâhî ve rıza-i Bârî'ye ulaşacağına inanmalı...
- Beraberliğe karar verildikten sonra kerâmet görme arzusu olmamalı...
- Hak Teâlâ'ya ve âhirete tâlib olan, dünyayı gölge gibi arkaya, âhireti öne almalı. Zâhirde ve bâtında âhiretin ihyâsıyla iştigal etmeli. Dünya hayatını, ahirete tercih etmemeli...
- Aldığı vazifeyi kendisine iki cihan saâdeti bilip güzel muhafaza etmeli...

* Bir mesele veya işte kat'î ilm-i yakîn hasıl etmedikçe onun nefyine veya isbâtına dâir bir sȯz sȯylemeyin. Çünkü bu bir zulüm olur.

* Bir kimseye hüsnüzan edip evliyâ diyerek kendimizi mes'uliyete atmayalım. Onun da benliğe düşüp helâkine sebep olmayalım...

* Herkes kendi vaziyetini tesbit ettikten sonra, yalnız kendisiyle ve nefsinin tezkiyesiyle ile meşgul olmalıdır.

* İlâhî hükümlere uymak lâzımdır ki, insana hiç bir şeyden zarar gelmesin.

* Bir kişiyi Allah zelil etmişse, o insanı yedirin, içirin, giydirin; lâkin zengin etmek için uğraşmayın. Zira kâr etmez.

* Din garib geldi, garip avdet eder; gariplere müjdeler olsun! Bizler bu gariplerdeniz. Müjde ! Şehitlik ve gazilik yine bu gariplere mahsustur.

كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةٌ

"Her bid'at dalâlettir" Hadis-i şerifini izahları:

- "Sünnette NUR, bid'atte ZULMET vardır. Her bid'at bir sünneti yok eder. Bid'atı imhâ ise sünneti ihyâ etmektir. Büyükler bid'at-ı haseneyi bile kabul etmemişler.. Her işin sünnete uygun olması iki cihan saadetine sebeptir...

Örf ve âdetlerden olan bazı hususlar bid'at değil, âdetlerdendir. Bid'at, dinde sonradan uydurma şeyler olup reddolunmuştur. Sünnetleri tatbik, bid'atları reddediniz!"

*** Hizmet için gönderdiği talebelere husûsî tavsiyeleri;**

"Müftü ve diğer ilim sahiplerini ziyaret edin, ellerini öpün, vaaz için onlardan müsaade isteyin. Onlara hürmette kusur etmemek lâzım. Vaazdan sonra mümkün olursa ziyaret edip teşekkürde bulunun. Duâlarını taleb ederek ayrılın. Ağır başlı olun, yerine göre konuşun, bilgiçlik taslamakdan sakının. Vaaza çıkarken, Cenab-ı Hakk'a güvenerek, Rasûlullah S.A.V.'den ve Pîrân'dan yardım isteyerek, Hak için konuşmak niyetiyle çıkın; halkın iltifatını değil, Hakk'ın rızasını gözetin...

Sohbet ve vaazlarda mânâlarını iyi bildiğiniz âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerden bahsedin, az duyulmuş zihin karıştıran meselelere girmeyin. Fıkhî meselelerde muteber kitabların sağlam kavillerini alın. Mahallin ve hizmetin mes'uliyetini bilerek konuşun. Siyaseti ve şahısları hedef almayın. Mevzular Din-i Celil'i telkin mahiyetinde olsun..."

Buyurdular:

*ثُمَّ اسْتَقَامُوا » (S.Fussilet30) âyet-i celîlesindeki "İstikâmet" ten murad, "Tevhid" olup, bu da iki kısımdır:

1. Sûrî,

2. Hakîkî..

Sûrî tevhid, insanı Galata Köprüsü'nden bile geçirmez. Çünkü o dildedir.

Hakîkî tevhid, insanı dünyada ve âhirette ulvî makamlara ulaştırır, buna "Tevhid-i İhlâs" da denir.

*İhlâsla edâ edilen ibadetler belâlara mânîdir, sâhibini korur.

* İhlâsın mânâsı: Hiç bir mazarrattan korkmadan ve menfaat beklemeden ancak Allah rızası için îlâ-i kelimetillah etmektir. Bu suretle insan sekerât-ı mevti, mîzanı, sıratı kolay geçip, cennet ve cemâl-i ilâhîye nâil olur.

Anlattılar:

Bir gün İstanbul vâizlerinden Ali Haydar Efendi vaazdan çıkınca:

- Güzel vaaz ettim mi? diye sordu. Ona:

- "Senin vaazın, mevsimi gelince çürük bir değneğe kirazları bağlayıp satmaya benzer. Başka başka ağaçlardan, kızaran kirazları toplayıp satanlar gibi, sen de bu sözleri şundan bundan duydun, söylüyorsun. Kendin yeşil ağaç ol da meyve ver", dedim.

- "Evlâtlarım! Siz de söz söylemekle kalmayıp, kendiniz birer yeşil ağaç olmaya çalışın. Sözü amelle isbat etmek lâzım..."

Buyurdular:

* Bizim yolumuz İman, İslâm ve Ahlâk-ı Muhammediyyeyi aşılamaktan ibârettir...

* Bir insan nereye giderse orada kendisini sevdirmeli.

* Letâiften Hafî'sini çalıştıranlar velâyet-i suğrâ derecesine yükselirler.

* Bir evlâdımız için kürre-i arzın altı üstüne gelse bir şey lâzım gelmez. Ben onların tırnağını dünyaya değişmem...

Hadis-i Şerif: Ümmetimden bir tâife devamlı olarak (kıyamete kadar) zaferden zafere koşacak. Hîle ve desîse yapmak isteyenler onlara bir zarar veremeyecek.

* Vallahi çocuklar, dünyanın en bahtiyar insanlarısınız!

* Size taş atarlarsa, mukabele etmez de başınızı eğerseniz, o İmam-ı Rabbânî Hazretleri'ne geçer. O da onu geri çevirir, harab olurlar. Bir kaç kelime ile ödeşiniz ki adama zarar gelmesin.

Bir Ramazan-ı şerif arefesinde Beypazarı Kapullu köyünde bu hâdise aynıyla vâki olmuştur,

(Şefkat denizi, merhamet deryası.. Hasımlarına dahî rahmet dolu muâmele...)

"Muhâliflerin ezâsına sabredip, onları büyüklerin bâtınına havâle ediniz."

* Bu diyârın vilâyet, kaza ve köylerine İmam-ı Rabbânî evlâtlarından birer tâne koydunuz mu, küfür bu diyardan hicrete mecburdur. **(Hak gelince bâtıl gider.)**

وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

Âyet-i Celîle'de Cenâb-ı Hak, "İnsan ancak gayretinin karşılığını görür" buyurmuştur.

* Küfrün devrilmesini düşünmeyin. O düşecek.

* Bize hak yolda, hakkı aramakta ziyade susuz olanlar lâzım.

* "Sâdıkların adedi ESHÂB-I BEDR'in adedi kadar (Anadolu'ya ilk giren Osmanlıların adedi de o kadardı) olunca, küfür yıkılır, çok hayırlar zuhur eder... 313 adedi, İsm-i Âzam'dır."

İzah isteyenlere, "Sadıkların adedi işte o kadar..." **buyurup kestiler...**

* "Ah bir kırk kişi olabilsek! Ne güzel hizmet ederiz!"... **diye temennîde bulunmuşlardı.**

- "Efendim, Anadolu'nun her tarafında binlerce kardeşimiz var" denildi. Tekrar tebessüm ederek:

-"Ah bir kırk kişi olabilsek!" **buyurdular.**

* Önce geçen evliyaullah âfâkî kerâmetlere rağbet etmekle ziyan ettiler. Siz dikkat ediniz!...

* Sizler en yüce makam olan Zâtullah ile meşgulsünüz. Hayyü Kayyûm sıfat-ı celîli ile alâkadarsınız, din-i celîlin ihyâsıyla uğraşmaktasınız.

* Müjdeler olsun! Din yenilenecektir...

* -Oğlum! Tarla dikenlenince sâhibi tırpanı getirir mi?

-Evet Efendim.

- Tarla dikenlendi! Allahü Teâlâ mülkünü temizleyecek. Her şeyin bir temizlik tarzı var. Dünyanın temizliği de harb ve kılıçladır...

* Sֺöylediklerimi kaydediniz. Bir zaman gelir, sֺöylemez olurum. Benden tuttuğunuz kayıtların doğruları size, yanlışları bana aittir.. .

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَاِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ وَاِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ ذَلِكَ اَضْعَفُ ٱلْاِيمَانِ

“Sizden kim bir kötülük görürse eliyle değiştirsin, Ona gücü yetmezse diliyle ona da kâdir değilse kalbiyle buguz etsin. Bu imanın en zayıf kısmıdır.”

* Bu hadis-i şerifteki "EL" den murad, devlet ve hükûmet kudreti; "DİL" den murad âlim, nâsih ve vâizler; "KALB" den murad, mânevî kuvvet ki, evliyâ ve ricâl-i mâneviyedir.

* Mânevî harb cepheleri mânevî asker ve silâhtan hâlî değildir. Gazâ askeri hazırlarken dua askerini unutmak büyük gaflet... Zira dua askeri, gazâ askerinin rûhu gibidir . Ruh olmadan ceset iş görmez...

* Cenâb-ı Hak, düşmanları birbirine düşürür; ne olacaksa o olur... Siz onları düşünmeyin, sâdece vazifenizi bilin.

* Ya vazifelere dikkat edersiniz, ya da Âlem-i Emir'den kulakları çekmek var... İnsan kendini başıboş bilmesin...

* Hiç merak etmeyin...Bundan böyle Allah'ın siyâseti, Allah'ın plânları ve Allah'ın programları cârî olacak. Ne olursa iyi olacak...

* Vazifesini müdrik ve Allah'ın ve Rasûl'ünün memuru olan, hiç mahrumiyet çekmez. Devlet, memurunun maaşını verir de Mevlâ, memurunu mahrum eder mi!..

* Hızır A.S. her yüz senede 17 yaşına iner. Cenâb-ı Hak onun duasını kabul etmiş... Şimdi yaşıyor ve daha çok yaşayacak.

Anlattılar:

* Ayasofya'da sakallı bir ihtiyar vardı. Bu zât Hızır A.S.'ın dostuydu. Bir gün İhtiyar'a:

- "Hızır A.S. insanların bu gidişâtına ne diyor?" dedim.

- "«İnsanların isyânları sebebiyle çok acı çekiyorum ve yorgunluk hissediyorum » diyor", dedi...

Buyurdular:

* Bir yere gidince, orada meslekten olanlara tazim şarttır..

Arab eli öpülmekle Arab olunmaz.

* Hüsnüniyetle söylenen sözde ruh ve te'sir vardır. O söz iknâ kabiliyetine sahiptir.

Emir şeklinde konuşmak sözün ruhunu öldürür. İhbar suretiyle konuşmak daha te'sirlidir.

Misâl: "Yalan söyleme!" yerine "Benim oğlum yalan söylemez" demeli...

* Kudûrî-i Şerif'i hiç olmazsa iki senede bir defa olsun okumalı.. Musannifi çok büyük evliyaullahtandır.

Kitabın evvelinde, rahmet ve feyz-i ilâhînin inmesi için, âyet-i celîle ile başlamıştır.

Kudûrî-i Şerif bütün fıkıh kitaplarından üstündür. Onda müftâbih olan sözler takdim edilmiş... İmam-ı Kudûrî Hz.'nin tasarrufu hâlen devam etmektedir...

*** Kalbe gelen duygular dört türlüdür:**

1- Mevlâ'dan,

2- Melâike'den,

3- Şeytan'dan,

4- Nefis'ten.

Anlattılar:

***** Rasûlullah Efendimiz cehrî okuyarak namaz **kıldırırken: Firavun'un** (Ben sizin âlâ Rabbinizim) sözünü bildiren âyet-i celileyi okuyunca Hz. Ömer R.A.,

- "Ben onun zamanında olsaydım, kafasını koparırdım!" diye bir döndü. Sonra tekrar safa girdi.

Rasûlullah Efendimiz, selâm verdikten sonra:

- "Yâ Ömer, Eddi Salâtek (Namazını iâde et)" buyurdu. O anda Cebril Aleyhisselâm gelip,

- "Yâ Rasûlallah! Mevlâ, Ömer'in namazını kabul buyurdu", diye haber verdi.

Bu hal sinirli olmaktan değil, gayret-i dîniyeden ileri gelir. Kardeşlerimizin halleri de gayret-i dîniyedendir.

*** Kelâm-ı kibar:**

الانسان عدو لما جهل "İnsan bilmediği şeyin düşmanıdır." Nurdan haberi olmayan ve ondan zevk almayan insan, nura düşman olur...

***** Vaaz kürsüsüne çıkınca şöyle niyet edilir:

- "Yâ Rabbî! Ben buraya lâyık değilim. Senin yolundan ayrılanları lutf u kereminle, senin yoluna döndürmek ve Ümmet-i Muhammed'e hizmet etmek kasdıyla burada bulunuyorum. Kerem-i sübhâniyenle âciz kuluna yardım eyle".

* Sizi tenkid edenlere:

- "Ben buraya ilim iddia etmek için çıkmadım. Kürsüler boş kaldı, tozlandı da.. ondan çıkıyorum. Ehil olanlar gelirse, ben pabuçları çeviririm" dersiniz.

* Size ism-i Âzam tâlim etmemi arzû eder misiniz? Bu kitap Mevlâ'nın râzı olduğu kitap değil mi? Mevlâ'nın râzı oldugu kitaba ve bu yola yardım eden, İsm-i Âzam okumuş gibidir. Borçlu ise kurtulur, fakir ise zengin, zengin ise daha zengin olur, dünya ve âhirette muradına ulaşır.

* Merihi arasalar Müslümanları ve orada kardeşlerimizi bulurlar.

* Bir kitabı okumak murad edince: 1 Fatiha 3 İhlâs-ı şerif okuyup, müellifin ruhuna hediye etmeli... Kitap sâhibinin izni alınmış ve o ilmin mâneviyatı teslim edilmiş olup, hakkıyla istifâde edilir.

* Müslümanlar tâbî olduğu mezhep imamlarına Fatiha ve İhlâs'la bâzan hediye göndermeli... Mânevî feyziyle huzur hâsıl olmasına sebepdir. Bizler Hanefî mezhebindeniz. İmam-ı Âzam Hz.'nin rûhuna arasıra hediye göndermeliyiz.

* Kalblerinize Allah'ın ve Rasûlü'nün sevgisinden başka bir sevgi koymayınız. İki cihanda selâmetin sırrı budur...

* İmam-ı Rabbânî yolundayız. O'nun evlâtlarıyız. Mesleğimiz Ehl-i Sünnet yolu ve onu ihyâdır.

Hazret-i Üstâzımız K.S. ömrü boyunca bir defa dahî zat-ı şeriflerinden bahsetmemiş, mübârek ism-i şerifini ortaya koymamıştır. İcab ettikçe;

İmam-ı Rabbânî Yolu, İmam-ı Rabbânî Kerâmeti, İmam-ı Rabbânî Evlâdları **buyururlardı. Kabr-i şeriflerinde dahî mübârek ismi yazılı değil... Lâkin nice çilelerle yetiştirmiş olduğu genç ruhlar burçdaki bayrak gibi yurdun ve cihanın her yerinde onun güzel ismini ilân etmekteler... Mübârek ruhu şâd olsun...**

مُّقْتَصِدٌ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُم ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ

وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ

* Âyet-i Celîle : «Sonra biz kullarımızdan seçtiklerimizi o kitaba vâris kıldık. Bunlardan kimi nefsine zâlim, kimi mûtedil, kimi de Allah'ın izniyle hayra koşandır.» (S. Fâtır 32)

إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

"O insan, pek zâlim ve câhil oldu." (S. Ahzâb 72)

ظلوما İnsan öyle zâlimdir ki, ahkâm-ı ilâhiyeyi yerine getirmekle nefsine zulmetti. Uykusunu istirahatini terkederek ilim, irfan tahsili ve sâir ibâdetlerle meşgul olur, soğuk sıcak demez abdest alır, namaz kılar. Bunların hepsi nefs-i emmâreye ağır geldiğinden ona zulümdür.

جهولا İnsan, Allah'dan gayri her şeyi kalbinden çıkarır da rabıta ve envâr-ı İlâhî ile kalır ve Mevlâ'dan başkasını bilmez olur.

Huzur ve rahatını, mal ve memleketini terkedip burada toplanmak, Halîlullah meşrebinde olanlara yani, ibâdet, hakîkat, zikir, fikir, cihad ve cömertlik gibi vasıfların sahiplerine mahsustur.

Ayet-i Celîle "Mühlet**" mânasına olan ثُمَّ ile geldiğinden,** "Habîbim senden sonra kullarımız içinden seçip beğendiğimiz hâlis kulları o kitâba vâris kıldık." **demektir.**

Kitâb-ı İlâhî'ye vâris olanlar Allah'ın nuruyla tasfiye edilmiş Ahkâm-ı Sübhâniye'yi muhafaza edecek bir vücuda sahip olan husûsî zümredir ki, bunlar hakîkî memuriyetlerini anlamışlardır. Onlar:

1. Allah'ın memuru
2. Peygamber'in memuru
3. Din'in memuru
4. Kitâbullah'ın memuru
5. Füyûzât-ı İlâhî'yi tevzî memurudurlar.

İşte bunlar kendi nefislerine zulmederek vâris oldukları kitâba sadâkatlarını isbat ettiler, şehevât ve yokluk âlemindeki yokluğun kurbanı

olmadılar.(Fânî dünya isteklerine meyledip de mahrum olmaktan kurtuldular). Hak ve hakîkatle müşerref oldular...

Bu zümre Âhir Zaman Nebîsi'nin en sevdiğinin sevdikleridir. Kur'an-ı Mübîn bunlara mîras bırakılmıştır. Mevlâ'nın kitâbına vâris olmaktan büyük şeref olur mu?!..

سَابِقُنَا سَابِقٌ مُقْتَصِدُنَا نَاجٍ ظَالِمُنَا مَغْفُورٌ لَهُ

Hayırda öne geçen fazilette de öndedir.Orta halli olanlarımız kurtulmuş, nefsine zulmedenler de affa uğramışlardır.

* Ben bu hizmeti buraya kadar getirdim. Bundan sonra sizlerin omuzlarındadır..Eğer vazifenizi hakkıyla yapmazsanız kıyâmet günü on parmağım yakanızda olacaktır...

* * *

TAVSİYE BUYURDUĞU DUÂLARDAN

*** Yeni Ay'ı görünce:**

هِلاَلُ خَيْرٍ وَرُشْدٍ آمَنْتُ بِاللهِ الَّذِى خَلَقَكَ وَالْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

duâsı ve Sûre-i Mülk okunursa 30 âyet olan bu sûre-i celîle 30 gün feyz-i ilâhînin tecellîsine sebep olur.

اَللَّهُمَّ اَغْنِنِى بِالْاِفْتِقَارِ اِلَيْكَ وَلَا تُفَقِّرْنِى بِالْ لِاسْتِغْنَاءِ اِلَيْكَ

* "Yâ Rabbî! Beni rıza-i ilâhîne giden feyiz ve nur yolundan ayırma ve o yolda dâim eyle! "

*"Yâ Rabbî! Rıza-i ilâhîne talibim. Beni kulluğa kabul buyur."

* "Yâ Rabbî! Ben imtihan ehli değilim. Beni imtihan etme! Habib'in iltimasıyla bizi bu âlemden imtihansız olarak göçür."

* * *

BAZI BEYANLARI

* Oğlum! Biz iyi olursak her şey iyi olur.

* Musibetler, Hakk'a davet, nûra hidâyet içindir.

*Alelâde ahvâl, esbâb-ı âdî (âdî sebepler) ile;

Fevkalâde ahvâl, esbâb-ı âlî (âlî sebepler) ile; Hârikulâde ahvâl, sebebe muhtac olmadan doğrudan Cenâb-ı Hakk'ın kudretiyle vâkî olur.

* Senenin 360 gününde yeryüzüne rahmet yağar, yalnız 6 gününde hiç rahmet düşmez. Bu 6 gün içinde dünyaya gelen çocukların nesilleri (çocukları) olmaz...

* Allahü Teâlâ her gün Levh-i Mahfuz'a 360 defa nazar buyurur. Avâlimde (Âlemlerde) cârî olan bütün hadiseler, hayat, ölüm ve cümle vukûat, bu nazar-ı ilâhînin neticesidir..

وَتَزْعُمُ اَنَّكَ جِرْمٌ صَغِيرٌ وَفِيكَ انْطَوَىالْعَالَمُ ٱلَاكْبَرُ

* İnsan, âlemlerin hulâsası olarak yaratılmış
olup, insana Âlem-i Esgar (Küçük Âlem) denilmiştir. (Hz. Ali R.A.)

* Gelibolu'da bir türbede bir beyit yazılı... O yazıyı okuyanların gözleri kör olur.

* Hz. Âdem A.S.'la Hz. Havva Validemiz'in nikâhlarını Cebrâil A.S. kıydı. Şahitleri, İsrâfil ve Mîkâil A.S.'dır.

Ey cemâat! Merak etmeyin küfrün gövdesi ağacı devrildi. çalı çırpısı kaldı. Onu da bir sel gelip götürür.

نصرت بالرعب **Sırrı bizde** ان الله معنا **sırrı bizde.**

فَاخْرُجْ بِمَا تُؤْمَرْ فَاصْدَعْ لِمَا تؤْمَرْ

gelsin çıkacağız, sebebler zuhûr eder, her şey zâhir olur...

* Hüsn-ü zan devri kapandı, bu sû-i zan devridir.

* Kâfirler birinci kat semâyı keşfettikleri ve âyât-ü beyyinât ile haber verilenleri semâda müşâhede ettikleri zaman dünyaya gelip oradaki âlemi, ahvâli ve esrarı insanlara haber verecekler. Bütün insanlar da "Lâ ilâhe illallah" diyerek imana gelecek; lâkin, onların imanları kabul olmayacak.. Zira makbul olan, gâibe inanmaktır.

* Rasûlullah S.A.V.'den sonra üçyüz sene kadar beytülmâl muhkem olarak ayakta kaldı ve o devirde islâm dini bütün dünyaya yayıldı. 300 senesinden sonra bozulduğu fetva ile sâbittir.

Osmanlılar devrinde beytülmâl tekrar te'sis edildi. Ve bu sâyede onlar da çok terakkî ettiler. Eğer bugün beytülmâl te'sis edilecek olsa Türkler ve müslümanlar çok parlak muvaffakiyetler kaydederler.

* Hazine bulan beşte birini Beytülmâle verir. Bugün Beytülmâl Hak Din'e hizmet yoludur.

* Decâcile yahûdînin mehdîsidir, onların inkişâfına yarar.

* Dîvân-ı Sâlihîn haftada bir kere «Cebel-iEbî Kubeys»'de toplanır. Kutbul Aktâb, (Dîvân'ın başında bulunan zât), Rasûlullah Efendimiz teşrif etmezse "Süryânîce" konuşur. Rasûlullah Efendimiz teşrif buyurursa ona hürmeten Arabca konuşulur.

* Hz. Sıddık R.A. maddî mânevî halife, Hz. Ömer maddî halife, Hz. Selmân mânevî halifedir.

Şimdiye kadar size hiç bir vaiz söyledi mi? Ben size namaz kılmamanın çaresini söyleyeceğim. Nefes alma!.. Allah'ın nimetlerini yeme!... Dünyasından çık, başka yer bul!...

Topcular kursunda talebe tevziinden evvel hatim yapıldı ve Hazret-i Üstazımız talebeye tavsiyelerde bulundu.

Sultan Hamid'in ruhaniyeti aranızdadır; sizden çok memnun...

Evlatlarım gittiğiniz yerlerde 3 şeyi tavsiye edin:

1- Halkı nafile ibadetlere teşvik edin; nafileler kulu Allah'a yaklaştırır.

2- Vefat eden kişi için devir (ıskat) yapılmasını tavsiye edin. Devir yapacak parası yoksa aranızda para toplayın devir yapıldıktan sonra herkes parasını alır, hakkınızı helal edersiniz.

3- ?...

Uçan daireler tevhid merkezini arıyorlar. Rasulüllah Efendimiz dünyada doğduğu için bütün alemler kürre-i arza aşık ve arayıştalar...

Anlattılar:

* Süleyman A.S. zamanında fen çok ilerlemiş; hattâ o peygamber-i âlîşân 50 bin kişilik ordusunu Tâif'ten Kudüs-ü Şerif'e havadan nakletmişti. Bu hâle hayret eden bir çiftçi heyecanla:

- "Yâ Âle Dâvûd! Allahü Teâlâ sana ne azîm saltanat verdi!" demiş.

Süleyman A.S. bu sözü mânevi telsizle işitmiş, ordusu ile yere inip, çiftçiye:

- "Şu saltanata mı hayret ettin? Eğer sen Allah ve Rasûlü'ne bağlı halde yaşarsan Allah'ın sana cennette vereceği saltanatın yanında bu gördüğün çok âdî ve süflî kalır" buyurmuştur.

Diğer bir rivâyette:

- "Dilini damağına, kalbini Allah'a bağlayıp bir kerre Allah demen bu saltanattan bin defa üstün..." demiştir.

Bu hâdise o zaman mûcize ile beraber fennin ne derece ilerlemiş olduğunu isbat eder. Fakat o devirde fitne de o nisbette ilerlemişti. İnsanlar yoldan çıkmış, fennin inkişâfı tek taraflı kullanıldığından şehveti körükleyip mâneviyatı zayıflattığı ve temiz imanları zedelediği için Süleyman A.S. Baş Veziri Âsıf bin Berhayâ Hazretleri'ne emir vermiş ve bütün fen kitaplarını ve malzemelerini tahrip ettirip, toprağa gömdürmüştür..

* İbrahim bin Edhem Hz. tâcı tahtı terk edip Horasan'dan ayrıldı, Cenab-ı Hak da onu evliyaullahın reisi tayin edip, mânevî taht ihsân etti...

Evliyadan biri:

- "Yâ Rabbî! İbrahim Edhem kulun, Levh-i Mahfuz'da kayıtlı evliyanın isimlerini söylüyor; fakat kendi ismi orada görülmüyor.." diye ilticada bulunmuştu.

Allahü Teâlâ:

- "Ben zatım için sevdiklerimin isimlerini açıklamam", buyurdu.

Hazret-i Pîrim kendisi için «Ağrabülgurabâ» **buyurmuş ve bu tavrı hiç değişmemişti..**

Evliya iki kısımdır:
1- Defterde isimleri yazılı olanlar.
2- Defterde isimleri yazılı olmayanlar. (İmam-ı Rabbânî K.S. gibi)

* Behlül, kabristandan üç kuru kafa getirip pazara çıkarır ve her birine ayrı fiyat koyar:
1- Man kafa: Bir şey girmez, anlamaz...
2- Tan kafa: Girip çıkar...
3- Tam kafa: Anlar, unutmaz..., der.

Hazret-i Üstâz'ım aynı menkıbeyi "Taş kafa, Boş kafa, Hoş kafa..." diyerek de anlattılar...

* İmam-ı Rabbânî K.S. irşad için gönderdiği halifesinden gelen haberde:

- "Burada bir müstedric var: Havada uçar, suda yürür, bir anda bir şehirden bir şehre varır. Halk peşinde.." diyordu.
Cevap verdiler:
- "Havada uçmak mârifet ve kerâmetse, pis sinekler, karga ve çaylaklar da uçuyorlar. Suda yürümek kerâmetse, pis kaplumbağalar, yılan ve çıyanlar hem dibinde hem yüzünde yürürler. Bir ânda bir şehirden bir şehre gitmek kerâmetse, İblis ve ifritler de bir anda şarktan garba giderler. Böyle şeylerin hükmü yoktur. Hakîkî kerâmet: Efrad-ı ümmetin kalblerinde nur-u imanı tutuşturmaktır..."

* Yeni müntesib bir kadın ölüm hastalığında iken, rüyasında güneş tam ortada öğle vakti kararır, sonra daha parlak doğar. Pîri onun latifelerine lambalar takar.. O hanım bunu Hz. Üstaz'a anlatır. Efendimiz onu teselli eder. Kadının vefatından sonra yakınlarına şöyle buyurur:

- Rüyada güneşin kararması, ölüm; tekrar parlak doğması, âhiretin başlaması; lâmbalar letâifin ikmâlidir. Biz evlâtlarımızın letâifini tamamlamak isteriz...

* Halıcı İsmail Baba Yugoslavyalı bir tüccarla beraberken ânî olarak karşılaştığı nûrânî yüzlü zâtın kim olduğunu o tüccara sorar ve o zatın elini öpmek ister. Tüccar ona:

- O, Hazret-i Üstazım'ın rûhâniyetidir. Eğer elini öpmüş olsaydın yanardın... İstanbulludur.. Sonra görüşürsünüz", der.
Yedi sene sonra İstanbul'da görüşürler. Halıcı İsmail Baba intisab eder. Ve:
-"Baba! Çok mu arattık" diye de iltifat görür.

* Japonya'da İslâm Dînini Tetkik Cemiyeti Reisi, Eyüp Kütüphanesi'nde Muhiddin-i Arabî'nin eserini okuyan zâtla görüşmek ister.. Buluşurlar. O zât:
- "Tâkip ediliyoruz; arka arkaya oturalım, sorun" der. Öyle yaparlar.

Japon:

- " Mâdenlerin hâli, aslî yaratılışları mı, yoksa sonradan mı tekâmül eder?" diye sorar.

- "Arş-ı Alâ'dan inen emir ve maya ile sonradandır.

“Yoğurdun mayası gibi." cevabını alınca Japon,

- " ALLAH!.. " diye feryad eder..

- "Adama bir hal oldu" derler...

Bilâhare Japon "Ağırlığınca altın verelim, plâtin verelim. Japonya'ya gidelim" diye teklif eder, lâkin "Hayır; benim vazifem burada!" diye cevap alır...

Kendi diyarında kadri bilinmeyen agrabül-gurabâ (gariblerin en garibi) ammâ, Mevlâ'nın yanında rütbesi âlâ...

Anlattılar:

* Bir Mûcize-i Nebî: Rasûlullah S.A.V. Efendimiz, Mekke-i Mükerreme'de gece misâfirlikten dönerken yanlarında bulunan iki zâtın kalb ve ruhlarına üfleyerek kandillerini yaktı ve onları karanlıktan kurtardı. Evlerine varınca kandilleri sönen bu iki zât huzûr-u saâdete varıp:

- "Yâ Rasûlallah! Berâber yaşadık, berâber büyüdük; bizde bulunmayan sendeki bu hal nedir?" diye sordular. Fahr-i Kâinât S.A.V.:

"Bana Mevlâ'mın verdiği mûcizedir" **buyurdu.**

* Kaarûn, Mûsa A.S.'a zengin olmak için mürâcaat etti, dua istedi. Mûsa A.S. "Şu halin senin için daha iyi" dediği halde israr edince "İksir" lmini tâlim buyurdu. Kaarûn, dağı taşı altın yapardı. Hazineler sâhibi oldu. Sonunda Mûsa A.S.'a zinâ suçuyla iftirâ etti, zekâtını vermedi ve sâir sebeblerden mâlum olan âkıbete uğradı...

(Sâhib-i Âhir Zaman da bu sırra (İksir ilmine) mâlik olduğu halde onu zarûretsiz ne istimâl etmiş ne de başkasına tâlim buyurmuştur.)

Buyurdular:

* Din-i Mübîn'i muhafaza ve Kelime-i Tevhid'i başkalarına aşılamak aynı rahmettir.

* İnsanlar nefsine hizmet ediyor da dinine ve aziz canına hizmet etmiyorlar...

* Kişinin kendisinde mânevî varlık görmesi terakkiyi durdurur ve imansız gitmesine sebep olur...

* Dünyayı iftihar için toplayan, kıyamet günü Mevlâ'yı gazaplı olarak bulur...

* Babam bana her zaman: " Oğlum, paraya, servete îtibar etme, onunla meşgul olma" derdi ...

* Define ararlar! Asıl define Ümmet-i Muhammed'e hizmet etmektir; Din hizmeti yapmak ve nura vasıta olmaktır.

* **Hadis-i Şerif'te:** "Yarın kıyamet gününde yedi sınıf insan, ilâhî sürûrda olur.. Onlardan bir sınıf da Allah için (rızâ-i Hakk'ı murad ederek) birbirlerini sevenler ve bu hal üzere ayrılanlardır" buyuruluyor. Bu hal Cennet'e girmeden evvel başlar!... İşte bu insanlar fazl-ı ilâhîye (Mevlâ'nın nimetlerine) nâil olacaklardır.

* İtiraz etmek, kendini ayıp ve noksandan berî zanneden ve meziyet sahibi olduğu vehmine düşen gâfil cühelânın işidir....

* İnsan için kurtuluş, emirleri edâ ve nehiylerden sakınmaya bağlıdır.

* Verâ: Haramlardan sakınmaktır. Haramlardan kemâliyle sakınmak da, mübahların fazlasından çekinmeye ve zarûrî miktar ile iktifâ etmeye bağlıdır. Zira mübahları fazla kullanmak şüpheli şeylere götürür. Şüpheli şeyler de harama yakındır...

* "Ey İnsan! Sana gelen nimet ve iiyilikler Allahü Teâlâ'nın lütfu; belâ ve musibetler de nefsinin amelindendir". (S. Nisâ 79) **Maarifin kökü, İslâm itikadının özü, hülâsası burada!..**

Dünya ve âhiret işlerinde umûmî ve dâimî olarak iyilikte bulunmalı.. Yapamazsa kalben iyilik ve hayır temennî etmeli.. Bu hususu sırran Allah'tan istemeli... bütün ihtiyarî, ızdırârî hareket ve sükûnun, Hak Teâlâ'nın iradesine (dilemesine), takdir, kaza ve halkına bağlı olduğunu bilmeli, halkın halleriyle ve dünya ile iştigalden eli ve dili çekmelidir. İrâde ve kat'î irâdenin tahvil ve tebdiline imkân yoktur. Bu hususta nasihat, yumuşaklık, cebir ve tazyik, cenk ve cidâl tesir etmez; İlâhî irâde muhakkak yerine gelir, olacak olur. Kaderiyelik ve Cebriyelik yapılmaz. Orta hali ifâde eden Ehl-i Sünnet Mezhebi dâiresinde itikat ve amel etmeli. İşte umûmî usûlümüz böyle olacak...

Bu hususta aslâ ihmal göstermemek lâzım... Hakk'ın irâdesi, beşerin irâdesine tâbîdir. Beşerin irâdesi müessirdir (tesir eder), halketmek ise Mevlâ'ya aittir. İrademizi daimâ iyi ve kemâl cihetine sarf etmeye memuruz ve bununla mükellefiz.

* İnsanların ömürleri ruhlar halk edilmeden evvel, kazâ ve kader gibi takdir ve tahdid buyurulmuş olup; bir an dahî takdim ve te'hir etmez...

* İnsan cemâl-i kazâda râzı olduğu gibi, celâl-i kazâda da râzı olmalı; yani Cenab-ı Hakk'ın in'âm ve ihsanından razı olduğu gibi kendisine gelen belâ ve musibete de gücenmeden rıza göstermeli...

* Hadis-i Şerif'te.

اَلْمَوْتُ جَسْرٌ يُوصِلُ الْحَبِيبَ اِلَى الْحَبِيبِ

"Ölüm dostu dosta ulaştıran bir köprüdür" buyuruluyor . Mü'min, ölümü korkmak için değil, kavuşmak için düşünmeli... Ölümle ünsiyet etmek ve ondan korkmamak mü'minin sıfatıdır.

* Her kelime ve sıfatı yerinde kullanmağa çalışmak lâzım.

* Allahü Teâlâ bütün enbiyâ ve mürselîni, mü'minlerin havâssını ve avâmını Cennet'e dâvet ediyor. Mânevî sekir halinde olanlar Cennet'i talep etmeyip Cehennem'den Allah'a sığınmamayı kulluğa muvafık saymışlar.. Bu hal mânevî sarhoşluk eseridir...

* Bu dünyada hayatın gayr-i müsait gitmesi ebedî hayatın iyi olacağına delildir. Bundan memnun olmak, şikâyet etmemek ehl-i âhiretin alâmetidir. "Hakîkî hayat, âhiret hayatıdır."

* Bizim nazarımızda zâhiren şeriate bağlı her şahıs muhteremdir...

* Yozgatlılar vefa vermiyor diye Yozgat'tan talebe almıyordu. Bir gün bir talebe gelir. Ali Dayı: "Nerelisin?" der; "Yozgatlıyım" deyince geri çevirir. Efendi Hz.leri: "Ali dayı ne yaptın! Hızır A.S.'dı o!" buyurur.

* Uzun ayaklı bir zâtı Hz. Üstazım bahçeye kadar uğurlar. "O kimdi?" derler: "Boğaz Komutanı Yûşâ A.S.'dı" buyurur.

ŞİFÂ VE DEVÂYA DÂİR BEYANLARI

* Biz her işin kemâline tâlibiz. Aşağısıyla veya orta haliyle iktifa etmeyiz. Sıhhat ilâhî nimetlerdendir, kıymeti bilinmeli.. Ona şükür, kulluk vazifelerindendir. Onun devamı veya elden gitmesi elimizdedir. Her halde irâdemizi, sıhhatimizin muhafazasına sarf etmeliyiz.

*** Hadis-i Şerif'te:**

سَلِ اللّٰهَ الْعَافِيَةَ

"Allah'dan âfiyet isteyiniz. Zira Allahü Teâlâ, zâtını bilme nîmetinden sonra kula âfiyetten daha hayırlı bir şey vermemiştir" buyuruluyor**.**

* Tedâvîde iki tarik vardır: Biri Tarîk-i Hâs (hûsusî yol), diğeri Tarîk-i âm (umûmî yol).. Doktorların tedâvîsi tarîk-i âmdır. Tarîk-i hâs ise: Hastalık ruha gelir, sonra ya cezâ için veya terfî-i dereceye sebeb olsun diye cesede geçer. Bunun tedâvîsi de tarîk-i hâs iledir ki, ancak ehlullahın dua ve gayreti ve mânevî tedbirledir...

* Kur'an-ı Kerim'de sekiz harf var ki bunları okuyan ins ü cinnin şerrinden biiznillâh muhâfaza olunur. Bu harflerin yedisi Fatiha-i Şerife' de, birisi Âyetül Kürsî' dedir.

*Duanın kabulünde bazı şartlar var: Namaz, oruç gibi... Yâsîn-i Şerif'in şartı yok, doğrudan tesir eder. Yâsîn-i Şerif ' in bütün tasarrufu bize verildi; şöyle

okursan birini indirir birini bindirirsin. Kur'an-ı Kerim'in ruhu, Fatiha-i Şerife; kalbi Yâsin-i Şerif; Yâsin-i Şerif'in kalbi de «Selâmün kavlen min rabbirrahim»dir

*** Hadis-i Şerif:**

يَس دَوَاءٌ لِكُلِّ دَاءٍ

"Yâsîn-i Şerif (usûlü üzere ehil insanlar tarafından okunursa) her derde devâdır."

Ehil olan : Sâlih insanlardır.

Usûlü: Yâsîn-i Şerif okunurken Mübîn'lere geldikçe Zemzem karışık suya "Yâ Şâfî Hû"diye nefes edilir. Hatm-i Kebir olan 123 Yâsîn-i Şerif okunur. Bu suyu hasta bir hafta içer. Su azaldıkça bitirmeden ekler.

Yâsîn-i Şerif'de 7 Mübîn vardır.

Yâsîn-i Şerif'in kerâmeti sonsuzdur. Eğer müslüman bir karı koca arasında olan soğukluğu gidermek için okunursa, Mübîn'lerde suya:

(يَا وَدُودُ**)** ism-i şerifi okunur ve içirilir. En iyisi Tesbih Namazı ile tevbe eder. Sonra kurban keser. 60 kişi etinden yer. 60 kişiye sadaka verir. Sonra Yâsîn-i Şerif okunur.

123 YaSin'i şerif okuyup da Çamlıca tepesine üfleyiversen denize doğru kayıverir.

Duâ ibâdetten sonradır.

* Yâsin-i Şerif' in on hassası**:**

- Aç olan okumakla onun nuru, kerâmetî ve mânevî bereketiyle doyar, çıplak elbiseye kavuşur, bekâr evlenir, korkan korkmaz olur, mahzun sürûr bulur, misafir gurbetten kurtulur, kaybolan şey bulunur, hasta şifâya kavuşur susayan susuzluktan kurtulur. **(Râmûz 79/4)**

* Yâsîn-ı Şerif'i 41 defa okumak hatm-i asgar; 123 okumak hatm-ı ekberdir. Pirânın tarifi üzere 41 usûlüne göre 3 defa okuyan 123 defa okumuş olur.

***** Âyât-ı Aşere**:** Her biri okundukça ilâhî kudretin tecellîsiyle âlemleri tasarrufuna alır, onuncusu okununca hüküm tam tasarruf haline gelir. Usûl ve erkânını ancak bu sırrın sahibi bilir. Sonra hâcetleri zikrederek birer birer çözer ve İzn-i İlâhî ile dilediği gibi âlemde tasarruf ve hükmeder de Hakk'ın iradesiyle hakikatlerin inkişâfına hâdim olur...

* Secde âyetleri'ni okuyup da secdeye giderek yapılan dilekler kabul olunur ve şu dua okunur:

اَعُوذُ بِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَاَعُوذُ بِكَ مِنْكَ

*Bütün hastalıklar, Rasûlüllah S.A.V. Efendimiz'in mübârek sözlerine riâyet edilmediğindendir...

* Receb-i Şerîf'te üç gün oruç tutana hastalık isabet etmez.

* Kalb hastalığı na ilâç, Kelime-i Tevhîd' dir.

* İnsan vücudunda vazifeli 384 melâike vardır. Dikkat edin 383 değil, 385 değil.. Bunlardan insanın def-i hâcet vazifesini tevâzû ile kabul eden, en büyük rütbeye sâhiptir.

* **İnsan** def-i hâcet ettikten sonra**:**

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى اَذْهَبَ عَنَّا الْاَذَى وَعَافَانِى مِنْ ذَلِكَ

"O Allah'a hamd olsun ki benden ezâyı def'etti de bana âfiyet verdi" hamdini okuyanlarda,prostat ve idrar yolları hastalıkları, mesâne ve diğer hastalıklar olmaz**.** Zîra vazîfeli meleklerin ücreti odur ve onlar ihmal etmezler...

Bir sıkıntıdan ferahlığa çıkan kimse bu duayı okuduğu zaman hastalıklardan berî kalmanın esbâbına tevessül etmiş ve en yüce şükr-ü mâneviyyeyi ifâ etmiştir...

Ekserî hastalıklar bize tebliğ edilen haberlere uyulmadığından ileri gelir. Bilmeden kusur ediyor, hatâya düşüyoruz; derman bizde iken başka yerde arıyoruz...

Efendiler! Bu duâyı yazın, birbirinize söyleyin.

* Sihri iptal etmek için, sabah namazının sünneti ile farzı arasında 7 İstiğfar, 7 Salâvat-ı Şerife, 41 Fatiha-i Şerife, 41 Âyetül Kürsî, 41 İhlâs-ı Şerif, 41 Felak, 41 Nas sûre-i şerifeleri bir kova temiz suya okunur. Sihirli insan o sudan içer ve bir leğende yıkanır. Sonra bu su, ayak değmeyen bir yere dökülür. Bu işe başlarken sünneti erken kılmalı...

İki Yehûdi kızı Peygamberimiz'e sihir yapmış, 11 düğüm bağlamıştı. Muâvezeteyn sûreleri 11 âyet-i kerimedir. Rasûlullah S.A.V. Efendimiz her birini okudukça düğümler çözülmüş, sıhhat bulmuştur.

* Başı ağrıyan kimsenin ağrıyan yerine el konur "Lev enzelnâ..."dan aşağı okunur. Sonunda "Sadakallahül Azîm ve Sadaka Rasûlullâhil Kerîm, Yâ Şâfî Hû" denir. Ecelden gayri her derde devâdır...

* Fatiha-i Şerife besmele ile bitişik bir nefeste okunursa her derde devâdır...

* Umûmî felâketlerde kemâl-i ihlâsla iki rekât namaz kılıp Cenâb-ı Hakk'a ilticâ edilir. Birinci rekâtte Elemtere..." den "Tebbet..." sûresine kadar, ikinci rekâtta İhlâs-ı Şerif'ten Sûre-i Nâs'a kadar okunur...

* Zelzele, yangın gibi büyük âfetlerde tekbir getirmek fren vazifesi görür. Öyle zamanlarda âcil ve müessir tedbir budur.

* Bir müşkilât karşısında: 51 Besmele-i Şerîfe okunur, o kimseye veya o tarafa "Hû" denir ve o iş hallolur.

Kezâ 1 Fatiha-i Şerife ve 7 sefer de şu dua ile Cenâb-ı Hakk'a ilticâ edilir:

اَللّٰهُمَّ يَا مَنْ تَلَجَّمَ الْمُتَكَبِّرِينَ بِلِجَامِ عَظَمَتِكَ سَلِّمْ سَلِّمْ يَا حَافِظُ

-"Allahümme yâ men teleccemel mütekebbirîne bilicâmi azametike, sellim sellim yâ Hâfız".

* Sefere çıkan kimse taze veya ve kuru soğan yemeli... Tebdil-i hava için çok müessir ve faydalıdır.

* Vücuda şişe çekmek doğru değil. Zirâ insan vücudunda ince damarlar var... Onları çürütür ve insan kendisini soğuğa ve hastalıklara karşı müdafaa edemez de, hastalanır.

* Hall-i müşkilât için zarûrî: İnsan, iki rekât namaz kılıp, Seyyid Abdülkaadir Ceylânî Hazretleri'nin ruhuna hediye eder. Sonra, kıble tarafına 12 ayak gidip, son ayakta durur. 1 Fatiha, 11 İhlâs-ı Şerif okur Hazret-i Seyyid'in ruhuna hediye eder, sonra "Meded yâ Seyyid Abdülkaadir Ceylânî, Meded yâ Baazel Eşheb" diye imdad isterse... muhakkak menfaat görür.

* Yâsin-i Şerif'in 79. ayet-i celîlesi "Ve darabe lenâ..." bir aspirine üç defa okunup ağrıyan dişe konsa ağrı durur.

* Nefesi kokan kişi Arabî ayın 22'sinde iki küreği arasından kan aldırmakla bu dertden kurtulur.

* Buharî ve Müslim'de beyan buyuruluyor: Çörek otunu yemeye devam ediniz. Onda ölümden gayri her hastalığa şifâ vardır...» Balla karıştırılırsa daha müessirdir...

*** Cünnetü'l Esmâ:**

فَرْدٌ حَيٌّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوسٌ

Cünnetü'l- Esmâ 19 harftir. 19 defa okunur. Misâl: Ateşli hastaya:

يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا فَرْدٌ حَيٌّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوسٌ

okunup soğuk nefesle ateşli kısma üflenirse ateş düşer. Başka hastalıklar için "Yâ Şâfî Hû" denir.

*** Ayet-i Celile'de:**

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

"Biz Kur'an-ı mü'minlere şifâ ve rahmet olarak indirdik" **buyurulmaktadır. (S.İsrâ**

Hadis-i Şerif'de:

مَنْ لَمْ يَسْتَشْفِ بِالْقُرْآنِ فَلاَ شَفَاهُ الله

"Kur'an'ı devâ için vesîle etmeyen kimseye Allah şifâ vermesin" buyuruluyor.

Bu itibarla maddî sebeblere tevessül edilirken mânevî sebebleri ihmal etmemeli...

* * *

ABDÜLHAMİD HAN HZ.

* Sultan Hamid Hazretleri'nin Çemberlitaş'taki kabr-i şerifini melekler Kâbe'yi tavaf eder gibi tavaf ederler. Bu sırdır, lâkin ehl-i mâneviyâta duyurmak lâzım... Hilâfet tasarrufu da hâlen devam etmektedir. Çünkü haksız yere hal' olunmuştur...

* Sultan Hamid Hz.'ne:

-"Otomobil çıkmış. Çok süratli; bir tâne alalım" demişler. O:

-"Sür'atte âfet var... İlk alan ben olup da «O sebeb oldu» diye kendime taan ettirmem" demiş.

*** Sultan Hamid Hz.'ni İstanbul'un üzerinde uçar görmüşler.**

Hz. Üstazım:

-"Evet! Düşmanlarından intikam almadıkça oturmaz **" buyurdu.**

* * *

ZAMANIN DİYÂNET ERKÂNINDAN
TESLİM-İ HAK

*** Konyalı Hacı Mustafa Efendi Küçükçamlıca Korusu civarındaki köşkünü talebelere tahsis etmişti ve orada ders okunuyordu.**

İlmî otoritesi ve sertliği ile bilinen, bakıyye-i ulemâdan Diyânet İşleri Reisliği Müşâvere Hey'eti Reisi Seydişehirli Hasan Fehmi Başol Hoca Efendi, Konya Lezzet Lokantası sahibi Hacı Mustafa Efendi ile beraber Hazret-i Üstâzımız'ı misâfirhânede ziyâret ettiler.

Ziyâretten sonra, Hasan Fehmi Hoca Efendi, Konyalı ile beraber ders okunan yere geldiler. İkinci katın salonunda, o zaman daha askerliğini yapmamış bir arkadaşımız talebelere Mir'at okutuyordu.

Hoca Efendi ve bizler de oturduk. Fehmi Hoca Efendi bir müddet ders dinledikten sonra muhtelif talebelere ayrı ayrı ibâre okutarak mânâ verdirdi. Çok mütehassis olmuş olacak ki, gözleri doldu ve heyecanla talebeyi tebrik etti.

- "Bu zamanda bu kitabların okunduğunu ve okutulduğunu görmekten pek memnun oldum", dedi, dualar etti...

Sonra bahçedeki büyük çam ağacının altına oturdular. Efendi Hazretleri ve talebeler ile okunan ders hususunda konuşuyorlardı. Konyalı

Mustafa Efendi, Hazret-i Üstaz'ın Bulgurlu'da Çilehâne denilen binadaki ilk kursuna ait bir hatırasını anlattı:

- "Efendi Hazretleri, binayı talebeler için kirâlamıştı. Bahçedeki meyvelerse mal sahibine aitti. Ben de her gün dersi takip etmek üzere oraya gidiyordum. Binanın giriş kapısı önünde büyükce bir kayısı ağacı vardı. Üzerindeki kayısılar iri ve seyrekti. Bir kısmı geçerken talebenin başına değecek kadar sarkmışdı. Kayısıları her gelişimde sayıyorum, hiç eksilmiyordu. Bir sabah saydım, bir tane eksik çıktı. «Bugün talebeler birini yemiş», dedim. Sonra yerde iri bir kayısı gördüm. Anladım ki yememişler.. Düşmüş.. Bu ikinci tecrübem... Ev Sahibi diğer meyvalarını da böyle noksansız topladı."

Mustafa Efendi'nin bu hadiseyi anlatması üzerine, Hasan Fehmi Hoca Efendi:

- "Yâ Mustafa Efendi!" dedi. "Talebenin bu ahlâkı ve seciyesi Efendi Hazretleri'nin ZÜLCENÂ-HEYN olmasındandır. Bu haller onun delîlidir" deyip bir çok hak sözlerle senâda bulundu...

Bu, böyle hadiselerden sadece biri..

Oradan, Bulgurlu altındaki Kırklar denilen binaya gidiyorduk. Hasan Fehmi Efendi, sözü Efendi Hazretleri'nden açtı ve:

- "Mustafa Efendi! Efendi Hazretleri dine ve ilme büyük hizmetler verdi. Maşallah hiç boş durmamış.. Öğrendim ki kerimelerine de ders okutmuş. Damadı Kemal Bey'le bugün tanıştık. Onu da yetiştirmiş. Bugün bir müddet kendisiyle konuştum. Öyle ilmî konuşuyor ki!.. Çok memnun oldum. Bizim Diyânet'te böyle ilmî konuşanı zor buluruz" **dedi**.

Bir Hâtıra:

*** Kırklar'da bir kaç sınıf talebe vardı. Bir sınıf da Kâfiye okuyordu. Ders okutan, Hazret-i Üstaz'ın henüz çocuk yaşta sayılacak bir talebesiydi. Hasan Fehmi Efendi dersi dinledi. Sonra muhtelif talebelere Kâfiye'den sualler sordu. Aldığı cevaplardan son derece memnun oldu. Ve talebenin yerde eski kilim üzerinde oturup, saatlerce Dîn-i Mübîn'in esâsı olan bu ilimleri tahsile çalışmaları kendisini çoşturmuş olacak ki, ağlamaya başladı ve şöyle dedi:**

- "Evlâtlarım! Sizler yer melâikelerisiniz. Üstazınız Efendi Hazretleri'nden Allah razı olsun. Biz dünya adamı olduk! Bize de dua edin"...

Ağlaması hepimizi ağlattı...

Kemal Kacar Bey Ağabeyimiz de oraya gelmişti. O'na dönerek:

- "Kemal Bey, siz ne bahtiyar insanlarsınız! Allahü Teâlâ bu çocukların hizmetini size nasib etmiş! Bu şeref size dünyada ve âhirette yeter. Allahü Teâlâ aziz ve âlî etsin. İyi bakalım bu evlâtlarımıza!" **diyerek senâlarda bulundu...**

Bir başka hatıra:

*** Kayserili İbrahim ve Ömer Kirazoğlu Efendilerin babası Merhum Ahmet Kirazoğlu Hoca Efendi 1956'da Kısıklı'ya Hazret-i Üstazımız'ı**

ziyarete gelmişti.. Konyalı Hacı Mustafa Efendi'nin köşkündeki dershaneye girdiler. Usûl-ü Fıkıh'tan Mir'at okutuluyordu. Oturdu, dersi dinledi. O kadar memnun oldu ki, memnuniyetinden uzun uzun bahsettikten sonra:

- "Bizler Kayseri'de âlet dersleri ve diğer dersleri okutmağa çalışıyoruz. Efendi Hazretleri'nin de senelerdir ders okuttuğunu biliyorduk; lâkin, bu zamanda şurada oturup da, bu dersi dinlemeyenlere MİR'AT'ın okutulduğunu söylemek ÂMÂYA ELVANDAN BAHSETMEK gibi olur." dedi. Efendi Hazretlerinden sitâyişle bahsederek, Hazret-i Üstaz'a ve talebelere uzun uzun hayır duâlar ettiler. **Mevlâ rahmet eylesin...**

Bir başka hatıra:

*** Sâbık Finike Müftüsü İbrahim Hoca Efendi, Cumhuriyet' in ilânında Finike'de müftü iken istifa ederek ayrılmış, cesâretli, zeki, ibâresi kuvvetli, pişkin hâfız, gayret-i diniyesi ve seciyesi yüksek kadirşinâs ve müttakî bir âlimdi. Türkiye'de ilim sahibi kimseler tarafından bilinen bir insan... Durmadan seyâhat eder, bir geceden fazla hiç bir dostunda kalmaz, senede iki defa da aynı yere misâfir olmayan bir zât... Dünyalığı, sadece sırtında taşıdığı heybesinden ibâretti. Heybesinin ön gözünde Hidâye ve bir iki muteber kitab, arka gözünde de çamaşırları.. Dünyalık olarak başka bir şeye sâhib değildi. Kimseden bir şey istemez, istemeden verilirse, bâzen kabul ederdi. Hazret-i Üstazımız'ı da ziyâret ederdi.. Fakat intisâbı yoktu.**

Hazret-i Üstazımız'ın irtihâlinden sonra bir gün sözü Hazret'ten açtı, ağlamağa başladı. Bembeyaz sakallarından inci gibi yaşlar dökülüyor ve:

- Efendi Hazretleri'nin vefatını duyunca dayanamadım. Dedim ki: "Yâ Rabbî! Ağır şartlara katlanarak çileler çeken Din-i Mübîn'e durmadan hizmet eden, şu devirde talebeler yetiştiren Süleyman Efendi Hazretleri'nin ruhu yerine, benim ruhumu alsaydın, o kalsaydı".. **Belki günaha girdim, amma ne yapayım, dayanamadım " diyordu...**

Daha sonra şu hatırasını anlattı:

- Efendi Hazretleri'nin vefatından evvel meğer son görüşmemiz imiş.. Ziyâretine gittim. Kısıklı'da tramvaydan indim. Efendi Hazretleri de bir taraftan geliyormuş. Beraberce misafirhâneye gidiyorduk. Dış kapıdan bahçe tarafına geçince, o zamana kadar hiç hatırımdan geçmeyen bir şey aklıma geldi. İçimden dedim ki:

- Hazret benim durumumu biliyor.. Kaç sefer onun ziyâretine geldim, bana hiç bir şey vermedi. Halbuki, yanına gelen ihtiyacını bildiği kimseye istemeden elli lira çıkarıp veriyor... **Bunu bilmeyen yok!..**

Kalbimden bu geçtikten sonra üç veya dört adım attık, Efendi Hazretleri elini cebine soktu ve bir kağıt ellilik çıkararak,

- "Buyur al, İbrahim Efendi". **dedi.**

Utancımdan donup kaldım. Yerin dibine gireyim, dedim. Almak istemedim. Fakat tebessüm ederek:

- "Al İbrahim Efendi, al" **diye israr edince teeddüben aldım.**

Misâfirhâne'de bir müddet görüştükten sonra, elindeki tesbihini uzatarak,

-"Hoca Efendi bunu da al, beni hatırlarsın**.."buyurdu."**

- Ben tesbihi alırken sevinmiştim. Halbuki o, son g̣örüşmemiz olduğunu söylemek istemiş", dedi ve cebinden çıkardığı tesbihe bakarak yine içli içli ağlamağa başladı, orada bulunanları da ağlattı.

موت العالِم موت العالَم

Âlimin ölümü, âlemin ölümüdür...

ŞİİR:

Erenlerin kılıcı, Arş'a değer bir ucu,
Vay ne güzel keser. Lâ ilâhe illallah..
Hûû Allah Hayy
*** * ***

SONSÖZ

Hazret-i Üstâzım K.S. buyurdular:

- "İnsanlar, bazan sevdiğini çok yükseltip büyütmek ister, fakat onda olmayanı ona veremezler. Bazısı da sevmediklerini alçaltıp batırmak ister, lâkin ondaki kemâlâtı aslâ eksiltemezler. Yersiz gayret boşa gider. İnsanın değerini Allahü Teâlâ bilir ve itibarı onunla ölçülür..."

Bu kitabı cem ve tertip etmekten asıl maksat, hiç şüphesiz, meziyet göstermek değil, ihvan-ı dine ve necib milletimize küçük bir hizmette bulunmaktır. Bu eser ihtiyaca kâfî cevap olmadığından tekmil ve tafsilini erbab-ı kemâl olan zevât-ı âliyenin himmetine havale ederiz.

لا يحلوالمرء من ودود يمدح وحسود يقدح

"Hiç bir eser tenkid, tahsin ve takdirden vâreste değildir "

Ahlâk-ı hamîde sahibi, hatâyı tâmir eder; ahlâk-ı redîe (kötü ahlâk) sahibi de rencide etmek için târiz ve hücûm eder.

Güzel söylemiş:

الله ورسوله ما نجى من لسان الورى فكيف انا

Kitapta hasbel beşer vukû bulan hatâlarımız mazhar-ı afv olur ümidiyle beyan ve arz olunur.

تصنيف
بك بازارلى على أرول

HZ. ÜSTAZIM'DAN HUSÛSÎ NOTLAR

Husûsî sohbetlerinde buyurdular

* * *

*Bizim bu âlemde bir tek işimiz var. O da: yavrularımızın kalplerine, Allah ve Rasûlü'nün sevgisiyle, îman ve İslâm nurunu yerleştirmektir...

Hz Üstüzım bana: "Şu kevn-i küllî senin için bir teveccühten ibâret" buyurdu. Bu sırrı ben kırk sene sakladım, siz az zaman sâhip olun, görürsünüz.

* * *

***Bazı kimselerin ezelde kandiline konmuştur; ona biraz da biz ilâve ederiz, "Hû Allah hayy." Bâzısı da bizim koymamızla gider. Mânevî muavenet görür. Bâzı kimselere Hakk'ın inâyetiyle mânevî sermayesine bizden de muâvenetle ziyâde himmet olur, terfi ve terakkî eder. Bazen da sırf tarafımızdan himmet ve teveccühle sermaye verilir. Fakat ipi gevşetince lamba sönüverir. Râbıtası zayıf olan umduğunu bulamaz, karanlıkta kalır.**

* * *

***Bizim yolumuz tarikat değil, hakikattir; kim bizim yolumuzla müşerref olursa, doğrudan doğruya hakikatle müşerref olmuştur. Mâlûmdur ki, Dîn-i celilin aslı şeriat, tarikat ve hakikattir.**

* * *

***Tarikatlar bizi bulmak içindir... (Allah ve Resûlüne yakınlık kurmak, kulluk zevkine varmak, ibadet hazzına ermek için...)**

* * *

***Bizi bulmadan kimse bir adım öte atamaz... (Şeriate uymak, farz ve sünnetlerin hakikatine ermek, bid'atlardan sakınmak, Allah ve Resûlüne tam tabi olmak ve istikamet elde etmekle yol açılır.)**

***Gökte uçan kuşta bir emânet varsa onu bize getirmek mecburiyetindedir.**

(Hakkıyla kâmil verâset ve salâhiyet verilen Zât'ın hakkıdır bunlar.)

*** * ***

***Biz ömrümüzde bir defa sırtımızı yaslayıp oturmadık. Huzûr-u ilâhîde böyle bir kaygımız yoktur. Allah ve Resûlümüz şâhittir, aklınızı başınıza alın... (Bu da Allahü Teâlâ'nın seçtiği kuluna mahsus husûsî hal. Ve bir mazhariyettir ki, ilâhî inâyetle liyâkat ve kemâline delildir.**

Ağabeyimizden: "Ben rahat edersem cezâ gelir.")

*** * ***

***Nefsim için ayırabilecek beş dakikam olsa vücûdumda zerre kadar hastalık kalmazdı... (Allahü âlem, Ümmeti Muhammed'in halâsı için uğraşmaktan nefsimi düşünmem veya nefsimi düşünmeye vakit aramam veya Allahü Teâlâ'nın hakkımda irade etmiş olduğu hâli hoş görür, ilâhî rızayı kazanmak için sabrederim... ve daha nice mânâları içine almaktadır.)**

*** * ***

***Medreselerin lağvedildiğinde biz 520 arkadaştık, hepsi birer kişi okutmuş olsaydı 520, ikişer kişi okutsalar şu kadar din adamı olur, bu memleket bu hale gelmezdi. Bunu ben o zaman meslek arkadaşlarıma münasip şekilde teklifte bulundum. Lâkin tatbik edilemedi.**

*** * ***

***Allahü Teâlâ bizim ünvanımızı Arş'a nurla yazdı: "El mücâhid fî sebîlillâh, velmüceddid fî dînillâh, elmüştâk ilâ cemâlillâh." Hû Allah Hayy.**

***Allahü Teâlâ ve Resûlü tarafından tasdikimiz var. Biz Hakk'ın ve hakikatin hakiki hâdimleriyiz.**

*** * ***

***Bize kalabalık lâzım değil, adam lâzım.**

*** * ***

***(Hak yolcuları Hakk'ın lütuf ve inâyetine güvenir, inanır, itimat eder de sebepten ziyade sebebin sahibinden bekler, O'ndan gayriye ancak sünnet yerine gelsin diye alâka ve itibarda bulunurlar.)**

***Biz kendimizi tanıtmış olsaydık kâinât başımıza üşüşürdü! (Allahü Azîmüşşân ezelî iradesi îcabı maddî hazineleri gizlediği gibi, mânevî esrar hazinelerini setretmiştir... Karanlık gecede ışığa ve açıkta kalan her şeye hücum olur.)**

*** * ***

***Bizim yolumuz hâcegân yoludur. Başkaları kağnı ile gider, biz jetle gideriz.**

(Ezelî takdir ve irade icabı bu yolun sahibine mahsus tasarruf ve tahsistir bu. İzaha hacet yok. Hepsi âşikârdır.)

****

***Bundan böyle Allah'ın siyaseti, Allah'ın plânları, Allah'ın programları câri olacak; ne olursa iyi olacak.**

*** * ***

***Semâdan taş yağsa benim kardeşlerime isâbet etmeyecek. (Kimse kötülük edemeyecek.)**

*** * ***

***Benim kardeşlerim fukara olmayacak! Bu yola hizmet etmek, İsm-i Âzam okumaktır! Borçlu kurtulur, fakir zengin olur, zengin daha zengin olur.**

* * *

***39 düğümü çözdük, tek düğüm kaldı, çözmüyoruz. Onu da çözeriz. Lâkin bu terakkiyi temin edemezsiniz.**

***Size İsm-i Âzamı tâlim etmemi arzu eder misiniz? Şu Kitap Mevlâ'mızın razı olduğu Kitap değil mi? Mevla'mızın razı olduğu Kitaba hizmet etmek, İsm-i Âzam okumak gibidir; hizmet edeni muradına vasıl eder; borçlu kurtulur, fakir zengin olur, zengin daha zengin olur.**

* * *

Yâsîn-i Şerif:

***Hâcet dilerken, duanın kabulünde bazı şartlar var: Namaz, oruç gibi... Yâsîn-i Şerif'in şartı yok, doğrudan tesir eder.**

Usûlü: Yâsîn-i Şerif'de 7 Mübîn var: Yâsîn-i Şerif okurken Mübîn'lere gelince Zemzem karışık suya "Yâ Şâfî Hû**" diye nefes edilir. Hatm-i Kebir olan 123 Yâsîn-i Şerif okunur. Hasta bu suyu bitmeden ekleyere bir hafta içer.**

* * *

Yâsîn-i Şerif'in kerâmeti sonsuzdur.

-"Biraz sabredin, bikerâmetinnebî ileride kurslarımızın her biri bir saray olacak..."

(Kırık cama yapıştırılan kağıdın şakırdamasından sonra böyle buyurdular)

* * *

***Hiç merak etmeyin; vazifenize devam edin. Küfür devrilecek, tutuyoruz. Tutulur mu? Evet; kadro hazır olmadan yine gelir, bu defa tedbir alır gitmez.**

* * *

***-**Oğlum! Tarla dikenleşince sâhibi tırpanı getirir mi?

-Evet Efendim.

-Tarla dikenleşti! Allahü Teâlâ mülkünü temizleyecek. Her şeyin bir temizlik tarzı var. Dünyanın temizliği de harp ve kılıçladır...

* * *

*** Mehdî-i Âl-i Resül bizim usûlümüz üzere gelecek. Şimdi o devirdeyiz. Mehd-i Resûl, demek; Resûl tarafından hidâyet olunmuş demektir.**

* * *

***Sulhu kilitledik denizin dibine attık, çıkarsın bakalım kâfirler.**

* * *

***Bu talebeler eski talebe değil, bunlar İmam-ı Rabbânî evlâtları. Bunlarla mücâdele olmaz. Kim karşı gelebilir? Eski hocaları astılar, kestiler...**

Velen terâ min veliyyin gayra müntesırın

Kısım 1 Velâ min adüvvin gayra münkasimi

***Bu silahlar kâfi gelmezse haber verin atom gönderilir. O zaman görürler, bir okka samanda ne kadar duman var!**

***Bu yolda her ne zaman ârızalar zuhur etse, bilinsin ki alâmet-i terakkîdir.**

***Üstazların teveccüh kudretiyle olmayacak bir şey yoktur.**

***Üstazların teveccüh kudretiyle nice belâlar kaldırılır.**

**** ***

***Bu emânet benim ve sizin omuzlarınıza yüklendi. Bu emâneti ben buraya kadar getirdim. Bundan sonra sizlerin omuzlarındadır. Eğer vazifeye dikkat etmezseniz, -Âlem-i Emirden kulakları çekmek var... Kıyâmet gününde on parmağım yakanızda olacak.**

"Dünya hayatı eğlence ve oyundan ibarettir; **(çocuk oyunu gibi geçicidir; çocuklar az müddet toplanır ve dağılırlar.)** Âhiret sarayı ise **(ebedîdir);** işte asıl hayat odur. Keşke **(dünyanın fâni, âhiretin ebedî olduğunu)** bilselerdi." **(Ankebût 64)**

*** * ***

"Zâlimlerin kazandıkları cürmün cezâsı yakında başlarına gelecektir." **(Zümer 51)**

*** * ***

*****"(Habibim)** de ki: Ey kendileri aleyhine günahta ileri giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Muhakkak ki Allahü Teâlâ günahların hepsini bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayıcı ve çok merhametlidir. **(Zümer 53)**

Dünya ve içindekiler bu âyet-i kerîmeye bedel olmaz, buyurulmuştur.

– İbni Mes'ud (R. Anhümâ) cehennemden bahseden vâize: Vâiz efendi, niçin insanları ümitsizliğe sevk edersin? diyerek bu âyet-i kerîmeyi beyan etmiştir.

*** * ***

– Süfyan-ı Sevrî K.S. bütün ihsanını âlimlere tahsis ederdi. Sebebi sorulunca da: "Nübüvvet derecesinden sonra Allahü Teâlâ yanında en îtibarlı âlimlerdir," diye cevap verdi...

Hz. Ali R.A.:

– "Ölümü yaklaşan kimseye hîlesi (tedbiri) fayda vermez."

"– Haklı olduğun yerde korkma, yardımcın Allahü Teâlâ'dır."

– "Çalışmanı orta halli yap; dizginleri salıvermekle her istediğine yetişemezsin. Yemin ederim ki, rızk didinmekle ele geçmez. (Onun takdir ve taksimi var...)"

– "Mücâdelede son gayretini sarf eden mutlaka kazanır."

– "Haksızlığa isyan etmeyenler o yüzden gelecek musîbetlere katlansınlar."

– "Yalnız Allah yolundaki sevgiler saf ve hâlistir."

*** * ***

"(Âsâr'ül-mer'i yedüllü alâ aslihî**" kişinin eserleri aslına delâlet eder. Anlayıp rağbet edenlere müjdeler olsun! Nasipsiz, ezelî şekavet sebebiyle hâlâ hasım olanlara da Allahü Teâlâ hidâyet buyursun.)**

(Zerre güneşe, damla deryaya, meyve ağacın mahiyetine delâlet eder. Ârife işaret yeter.)

HULASA HATIRALAR

(*Gönül Dirilten Hakîkatler*)

– Hazret–i Üstaz'ım Süleyman Hilmi (K.S.) Hazretlerinin Din-i Celil-İslâm'a hizmetten gayri bir gâyesi yoktu. Şu mühim ifadeler delildir:

Buyurdular:

–"Bizim siyasetle, partiyle, politikayla, parayla, pulla alâkamız yok. Bize göre, İslâm'ın inkişafına çalışan, hattâ zararlı olmayan her fert muhteremdir".

Mübârek Beyanları:

– Müceddid yolunda gece yarısından sonra uyumak lâzım değil...

–"Ben yaş odunları üfleyerek tutuşturmaya çalışıyorum da yoruluyorum!".

– "Tek kişi de olsa, ayağına kadar gidip okutacağız."

– "Kur'an okuma seferberliği engellenemez. Kur'an okumanın yeri olmaz; Cami, kurs, okul, dağ, bayır, her yerde Kur'an... Allah "*Oku!..*" diyor, kim engelleyebilir?.."

– "Allahü Teâlâ, Rasûlümüz ve sâdâtımız yardımcımızdır. Hiç bir sûrette korkmağa mahal yok... Böyle inanan, itimat eden rahat bulur, başka taraflara meyleden ziyan görür..."

–"İmanın altı şartına bağlanıp cesur olmak lâzım. Korkakların Rasûlüllah'a ve O'nun vârisine bağları gevşektir."

– "Kefâlet–i müteselsile ile bağlı olan müminler birbirlerine dinlerini öğretmek mecburiyetindeler..."

– İlmin evveli marifetüllah, sonu tefviz–i umûrdur.

– İlim nûr–u ilâhîdir. Arı kirli kovanda durmadığı gibi gafil kalplerde de ilim durmaz. Belki tortusu kalır ondan da hayır umulmaz...

– Kişinin ilmi kendisine kabirde de enîs (arkadaş)tır.

– İcâzetsiz kişinin ilminde saâdet olmaz.

– Amelsiz ilim sahibinin işi, Melik'in mektubunu okuyup da emrine uymayan gibidir.

Peygamberlerin ruhları hususî yaratıldığı gibi, vâris–i kâmil olan zevât–ı âliyenin ruhları da hususî yaratılmış ve kendilerine tâbî olunmağa lâyık kılınmışlar...

– Şu boğazın suları ve azgın nehirler nasıl akıyorsa insanlar cehenneme öyle akıyor. Bu ümmet hakikî ilim sahibinin imdadına muhtaç ve muntazırdır.

– Tahsil edilecek şey; ezelî ve ebedî olan Mevlâ'nın ilmidir...

– İlim amel için lâzımdır. Amelsiz ilim büyük vebâl ve İlâhî huzurda sahibinin aleyhinde huccet (delil) olacak.. Bu sebeble Efendimiz S.A.V.:

"Allah'ım! Menfaat vermeyen ilimden sana sığınırım." **Niyâzında bulunmuşlar...**

– Amelsiz ilimde ve ihlâs olmayan amelde hayır kokusu bulunmaz. İlmî cihadın farz olduğu zamanımızda nice nâfile ibadetlere servet sarfedenler, âile efrâdının ve ümmetin irşâdı için zarûrî yolları araştırmıyorlar.

– İhlâs ile elde edilen ilim ayn–ı ibadettir...

– Rasûlüllah'ın ve üstazların rızasını ve icâzetini almadan ilmin kârı olmaz. Bizim ilmimiz sırf feyz–i Rabbânî, feyz–i İlâhîdir...

– Ahlâkı bozan biziz! Çocuklarımızın her arzuları için para veriyoruz da din terbiyesi için vermiyoruz...

– Akıl ve iman kemal bulursa insan, öfkesine sahib olur; haset ve kibre esir olmaktan kurtulur.

– İslâm ve hakikî iman, geçmişteki küfür ve bütün günahların affına sebebdir; mâkablini siler, yok eder.

– Küfre götüren hal ve sözleri bilmek ve ona göre hareket etmek, imanın kemâlindendir...

– İmanda içtimâ **(birlik)**, küfürde iftirak **(ayrılık)** vardır.

– İnsan için İMAN'dan büyük nimet yoktur. Bütün nimetler imanla değerlenir. İnsan, iman nimeti sâyesinde dünya ile âhiretin bütün nimetlerine kavuşur.

Küfür (h¿²S-6) ise üç harfli bir kelimedir. Fakat, dünyada ondan daha ağır bir hüküm yoktur. Zira, insanı dünya ve âhiretin bütün nimetlerinden mahrum, âhirette ebedî azâb ve zillete mahkûm eder... (Aklı olan düşünür, toparlanır, tedbir alır...)

– Asîler ebedî cehennemde değildir. Yalnız tasdîki tekzîbe tebdil edenler ebedî cehennemdedir.

– Bu dünya istirahat için değil, imtihan içindir.

– Mü'min için dünyada zarar yoktur. Çektikle–rinin cümlesi mağfiret içindir.

سَرَيْتَ مِنْ حَرَمٍ لَيْلاً اِلَى حَرَمٍ

– "Sûret–i Kâbe'den, Hakîkat–ı Kâbe olan Zât–ı Ulûhiyyete..." demektir.

– Hayrın da şerrin de hâlıkı Cenâb–ı Hak'tır. Hayrın da şerrin de halkında hikmetler vardır...

– Kendi düşünceleriyle hareket edip de Allah'ın ölçüsünü terk edenlerin milyonlarında hayır yoktur...

– Herkesin âkıbeti, işlemiş olduğu fiillerine bağlıdır.

– Âhirete giderken ruh anâsırdan soyulur; ona ibâdetin, evrâd–ü ezkârın nurları giydirilir. Hasenât latîf nurânî cisimler, seyyiat zulmânî cisimler hâlinde tartılır. **Birçok hasenât hâdimler halinde zuhûr ederse de şefaat–i kübrâyı kaybetmemek lâzımdır"**

– İbadetin iki gâyesi var:

– 1. Gâye–i tâzim: **Allahü Teâlâ'ya karşı kulluk vazifesini îfâ;**

– 2. Gâye–i tezellül: **En şerefli âzâ olan alnı en zelil olan yere koyarak Allah'a karşı zilletini kabul etmektir.**

– İnsanın ahlâkı mârifet–i ilâhîdeki nasibi nisbetinde güzelleşir.

– Cennât–ı âliyâtta nimetlerin çokluğu, imanın icâbı olan sâlih amellerin çokluğu derecesindedir...

– Allahü Teâlâ'nın kullarına en büyük nimeti: Kulun hak ve bâtılı bilerek Rabbîsinin razı olduğu ve olmadığı halleri anlayarak ilâhî hükümler dahilinde amel etmesidir.

– İlâhî lütufla inâyet ve ihsân olunan vücut nimeti ile beraber bütün nimetler için, farz ibadetlerden gayri nâfilelerle de Cenâb–ı Hakk'a şükretmek lâzımdır... Affı umûmîye uğramayan insan, bu nâfile ibâdetleri edâ edemez.

– Âhiret yolcusu olan insanoğlu ihsân–ı ilâhî olan vücut makinesini itâatta kullanmalıdır..

– Mü'min Mevlâ'yı, münkir nefsini sever...

– Dünyada Kevser–i Muhammedî; Şeriat–ı Ahmedî ve feyz–i İlâhî'dir.

– Dikkat! Yemek iki gâye ile yenir. Bir çokları lezzet almak ve mide doldurmak için yerler. Mü'minler: "Vucûde sıhhat, ibadete kuvvet, dine hizmet, olsun Yâ Rabbî" **diye niyet ederler.**

مِعْدَ تَهِی تَنْدُرُسْتْ کِیسَه تَهِی دِینْ دُرُسْتْ

"Mide boşken beden rahat, kese boşken din rahattır; (insan azgınlık edemez...)"

– Hadis–i Şerif'te: "Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, yarın ölecekmiş gibi âhirete çalışınız" **buyuruluyor...**

<u>Bugüne kadar dünyaya çalıştık, hiç kusur etmeden bundan sonra âhirete çalışalım.</u>

– Ey Gafiller! **Âhiret işlerinde, çalışmadan o büyük geçitten geçmek için** "Allah Gafûr'dur" **diyorsunuz da;** "Cenâb–ı Hak Rezzâk–ı âlem'dir" **deyip de çalışmayı terketmiyorsunuz, durmadan çalışıp didiniyorsunuz?** Ey Ahmaklar! **Affın sebebine sarılmadan olmaz!..**

– "Mevlâ Razzak–ı Âlemdir" **O, rızka kefilken neye çalışıyoruz?...**

Rızık gırtlaktan geçendir. Biz ise teferruâtla uğraşıyoruz.

– Ey insanlar! Fâsit kıyas yaparak İblis gibi olmayın!..

– Razzâk'a bağlan, rızka değil..

Sebebe bağlanmak sebebin sahibini unutturur...

– Bu âlem gölgeden ibârettir, ona îtibar ve îtimad edilmez...

– Ruh ve nefisten hangisi galip gelirse akıl ona tâbî olur, emri altına girer. İbâdet nurlarıyla rûhu beslemeli...

– Sabînin ameline itibar edilir, ana babası müstefid olur...

– İkaz eden kimseye itiraz edilmez. O dosttur; nefsin aleyhine ve senin lehine çalışıyor...

– Ey Cemâat–ı Müslimîn! Birinin ateşinden sigara yakan, eliyle diliyle ona teşekkür eder. Bu iki paralık şeye teşekkür etmese insana "Âdî adam" derler. Ya Mevlâ'nın verdiği sayısız nîmetlere, bilhassa akıl ve iman nimetine teşekkür etmeyene ne denir?...

– Muhakkak her müslüman haramlardan sakınıp sünnetlere sarıldığı nisbette dinini muhafaza eder.. Şübheli şeylerden korunmak da vâcipdir.

– Farzlar ve diğer amellerimiz sünnetlere riâyetle (uymakla) değerlenir.

– Şeytan ve nefis insanı dâimâ gaflete sürükler, hâriçten bir takım şeylerle kandırır. Onun için mâkûlatı, mahsûsatla (aklen düşünülen mühim mevzûları hissedilen misallerle) temsil edip ispatlamalı...

– İftitah Tekbiri eller kulaklara vardığında biter.

– Târik–i salât, sınıf–ı ehl–i mâsiyetten olduğu gibi, târik–i ta'dil–i erkân da öyledir. (Yâni namazı terkeden de, namazda tâdil–i erkânı terk eden de günahkârlar zümresindendir.)

– İnsandan, Nefis ve Şeytan'ın tesiri ve Dünya hırsı ibâdet nûruyla uzaklaşır da ruh yücelir.

– Allahü Teâlâ, dinini ihyâya hükmetti ve min indillâh teceddüt vazifesi benim ve sizlerin omuzlarına indi. Delil mi istiyorsunuz?

– İşte Allahü Teâlâ, çelik çomak oynayacak çocuklara kısa zamanda ilmini ihsan ediyor ve irşada istidat veriyor. Bundan büyük delil mi olur?

– İlim seferberliği ile emrolunduk. (Bir ailenin, iki çocuğuna sahip olamadığı şu günde mutasarrıfın mânâsını kulûb–ü ârifîn (âriflerin kalbleri) bilir ve idrâk eder.) Rasûlü Kibriyâ S.A.V. nasıl ki onsekizbin âleme meb'us (gönderilmiş) ise, Din'in devâmı için gönderilen seçilmiş kullar, hakîkî vârisler de öyledir...

–[Rasûlullah'ın şeriatına, sünnetlerine, dinine ve kitabına vâris olan Zât–ı Âlîşân, lihikmetin, diğer umurla berâber emsâlsiz belâlarına da vâristir.]

– Allah dostları bütün mahlûkata, ins–ü cinne, hattâ kâfir ve âsilere de helâk değil, hidâyet dilerler. Çünkü bunların cehenneme gitmesinde kâr yoktur. Allahü Teâlâ peygamberleri insanların helâki için değil, hidâyeti için göndermiştir...

– "Allah dostları kendi iradelerini Allah'ın irâdesine bağlar da kendileri bir şey murad etmezler...".

– Enbiya silsilesinin sonuncusu Hz. Fahr–i Âlem S.A.V., Evliya silsilesinin sonuncusu da, O'nun vâris–i kâmili olan zâttır.

– Hakikî yardım edici ve bihakkın dost, Allahü Teâlâ'dır.

– Allahü Teâlâ, Habib'ini hazırladığı gibi O'nun kâmil vârislerini de bizzât hazırlamıştır...

– Cihanın nuru, merkez–i tecellî–yi zât olan vâris–i Muhammedî'nin kalb–i şerifinden dağılır. Bu itibarla mürşidlik iddia edenlerin cümlesi o merkeze muhtaç ve o merkezle irtibat kurmağa mecburdur...

– Ariflerin ölümü gâfillerin gözünden kaybolmak içindir. Gâfil olmamaya gayret edin! Yılanın gömlek bıraktığı gibi... Aslolan ceset değil, ruhtur... Ya vazifelere dikkat edersiniz, ya da Âlem–i Emir'den kulakları çekmek var...

– Vâkî musîbetlere râzı olmak lâzımdır. Eğer belâdan hâlî kalırsak kendimizden şübhe ederiz, "Biz münafık mıyız yoksa**?" deriz. Rasûlullah'ın yolunda olmanın îcabı budur.**

Hiçbir zaman vazîfe ve hizmetlerde gevşemeye ruhsat yoktur...

– Enbiyâ–i izâmın ve Evliyâ–i kirâmın karar–larıyla bu asırda ilim bizim yolumuzdan neşrolunacaktır.

– Hiç bir veli kalbimin dışında değildir.

– Bize Şems tecellîsi ihsan olundu. Teveccüh ettiğimiz yer ihyâ olur.

– Yağmur duasında: "Biz ümitsiz kapıya gitmeyiz. Rahmet için hazırlıklı geldik (maddî–mânevî...)"

– 39 düğümü çözdük, tek düğüm kaldı; çözmüyoruz. Onu da çözeriz; lâkin, o zaman bu terakkîyi temin edemezsiniz...

– Hatm–i Hâcegân, Hatm–i Kaadirî, 123 Yâsin–i Şerif, Ayetü'l Kürsî ve Kaside–i Bürde'den «Velen terâ min veliyyin ilh...» **okumak selâmete sebep, her mihnete devâdır.**

– Düşmanlar azdığında, bu silâhlar te'sir etmezse, bana haber verin, size atom gönderilir; kullanırsınız. O zaman görürler, bir okka samanda ne kadar duman var... İnsanların atomu var da, Mevlâ'nın atomu yok mu! Atomdan evvel füzeler var!

– Bize iğne ucu kadar iyilik edene, biz kıyamet günü Uhud Dağı kadar iyilik ederiz.

– Kendisine ezelde raşş–ı mânevî isâbet etmeyenler nuru mürşitlerden alacaklar.

– Bazı kimselerin ezelde kandiline konmuştur. Ona biraz da biz ilâve ederiz. Bazısı da bizim koymamızla gider...

(Bazı kimselere Hakk'ın inâyeti olan mânevî sermâyesine bizden de muâvenet, ziyâde himmet olur; terfî ve terakkî eder. Bazan da sırf tarafımızdan himmet ve teveccühle sermâye verilir. Fakat işi gevşetince lâmba söner. Rabıtası zayıf olan, umduğunu bulamaz; karanlıkta kalır...)

– Bizim yolumuz Tarikat değil, Hakîkat'tir. Kim bizim yolumuzla müşerref olursa doğrudan doğruya Hakikat'le müşerref olmuştur.

(Malumdur ki, Din–i Celil–i İslâm'ın aslı Şerîat, Tarikat ve Hakîkat'tir.)

– Tarikatlar bizi bulmak içindir.

(Allah ve Rasûl'ünü anlamak, yakınlık kurmak, kulluk ve ibâdet zevkine ermek içindir...)

– Bizi bulmadan kimse bir adım öte atamaz. (Şeriatın yani farz ve sünnetlerin hakîkatına ermek, bid'atlardan sakınmak, Allah ve Rasûl'üne tam tâbî olmak ve istikamet elde etmekle Hakk'a giden yol açılır.)

– Gökte uçan kuş dahî üzerindeki emâneti bize teslim etmiştir.

– Biz ömrümüzde bir defa sırtımızı yaslayıp oturmadık. Huzur–u ilâhîde böyle bir kaydımız yoktur. Allah'ımız ve Rasûlümüz şâhiddir. Aklınızı başınıza alın!

– Nefsim için ayırabilecek beş dakikam olsa vücudumda hiç hastalık kalmazdı.

Sizin unvânınız:

اَلْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللهِ اَلْمُجَدِّدُ فِي دِينِ اللهِ اَلْمُشْتَاقُ اِلَىٰ جَمَالِ اللهِ

– Allahü Teâlâ bu unvânımızı Âlem–i Arş'a nurla yazdı: (Hû Allah Hay...)

(Allahü Azîmüşşân ezelî irâdesi icabı maddî hazîneleri gibi mânevî esrar ve hazîneleri de gizlemiştir. Karanlık gecede ışığa ve açıkta kalan bala her çeşit hücum ve alâka vâkî olur.)

– Bizim yolumuz hâcegân yoludur. Başkaları kağnı ile giderse biz jetle gideriz...

– H.Ş.: Bir mü'min ehl–i sünnet vel cemâat'ı severse Allahü Teâlâ onun duâsını kabul buyurur, hâcetlerini görür, günahlarını affeder ve kendisine Cehennemden kurtuluş berâtı ihsan olunur. **(.....)**

Ezelî takdir ve irâde îcabı bu zamanda <u>ehl–i sünnet vel cemâati sevip tâbî olmak bu yolun sâhibine mahsus bir tasarruf</u> kılınmıştır.

– "Kişinin eserleri aslına delâlet eder".

(Anlayıp rağbet edenlere müjdeler olsun! Nasipsiz ve ezelî şekâvet sebebiyle hasım olanlara da Allahü Teâlâ hidâyet buyursun!)

(Zerre güneşe, damla deryâya, meyve ağacın mâhiyetine delâlet eder. Ârif olana işaret yeter...)

NEFİS

"Nefsine düşman ol, o bana düşmanlığa kıyam etti" **kudsî hadisi nefisle mücadelenin vücûbuna delildir. Allah'ın düşmanına uyup ona tâbî olan, Allah'ın düşmanıdır. Ona uymayan da Allah'ın dostu ve sevgilisi...**

Zâhiren ve bâtınen her hususta, nefs–i emmâreye uymaktan uzak kalmadıkça insan, abdullah (Allah'ın sadık kulu) olamaz, nefsin ve isteklerin kulu olmaktan kurtulamaz.

A.C.: «Nefsinin arzularını ilâh ittihaz edeni görmedin mi?» **(S.Câsiye 23) âyet–i celîlesi buna delildir.**

– Allah'dan gayriye bağlanmak, beğenmek, ona ehemmiyet vermek; nefs–i emmârenin sıfatıdır. Allah'dan gayriye, husûsiyle dünyaya müptelâ olan kalbe Mevlâ'nın husûsî nazarı ve rahmeti uğramaz.

– Bir talip nefsi tezkiye etmeden, farz, vâcip ve sünnetleri edâ etmeli ve tâbî olduğu zâttan aldığı Râbıta ve zikirlerden gayri şeyle meşgul olmamalıdır. Çünki tezkiye tamam olmadan yapılan her hâl, hareket, fiil, amel.. nefsin hastalıklarından ve kirlerinden hâlî değildir ve neticesi yok gibidir. İlk iş, hatâ ve cehl içinde olan nefsin ıslâhıdır. Bu kurtuluş hâsıl olduktan sonra her iş ve amel kabûl görür...

– Hiç bir fert, sevmediği ile beraber olamaz. Evvelâ muhabbet, sonra maiyyet gelir.

1- لاَ تَحْزَنْ اِنَّ اللهَ مَعَنَا «Mahzun olma! Allah bizimledir...» **(S. Tevbe 40) sırrı bizde...**

2- *H.Ş.:* **نُصِرْتُ بِالرُّعْبِ *"Beni üç aylık mesâfede gören düşmanların kalbine korku salmakla yardım olundum" sırrı bizde,***

3- A.C.: فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَر "Sana emrolunanı kafaları çatlatırcasına (camı kırar gibi) anlat"(S. Hıcr 94) sırrı bizde.

4- فَاخْرُجْ لِمَا تُؤْمَرْ Bu tebliğ emrini yerine getirmek için çık" demektir. Zamanı gelsin çıkacağız. Sebepler zuhur eder, her şey zâhir olur... Hakîkat ortaya çıkar....

– Zikir esnasında nefsin havâtırdan men'i için bir çok usûl var; en kolayı sâlik bütün hisleriyle kalbe yönelir. Bu teveccüh bozulunca kalbe tekrar daha ziyade yönelmeğe devam eder... Fakat letâif velâyet–i suğrâ'ya vâsıl olmadan kalbin tamamen havâtırdan selâmet bulması mümkün değildir. Daha aşağı makamlarda nisbî huzur hâsıl olur.

– Nefsin emmâreliği (ilâhî hükümlere karşı olan inkâr, küfür ve serkeşliği) ancak bu yolda cezbe ve muhabbetle kolayca kırılır.

– İnsanların Hak'tan uzak kalıp hakîkî mârifet ve kulluk devletinden mahrum kalması: nefsin elinde oyuncak hâlinde bulunmaları; Allah'dan gayriye bağlanmalarından ileri gelir. Kalb bundan kurtulmadan felâh mümkün değildir.

Mevlâ'nın rızası yolunda nefsini bed bilip onu daima töhmet altında tutmak kadar menfaatli bir hal yoktur. Bu hal dâim olunca; sülûk (mânevî ilerleme) kolaylaşır. Nefs–i emmâre en fena ve en şer mahlûk olmakla beraber râbıta ve zikirle tezkiye edildikten sonra en âlâ ve ekmel bir mahlûk olur.

–Nefsin hevâ ve iştihâlarına tâbî olan, Mevlâ'nın emir ve rızasına âsîdir. Nefsiyle beraber olan, onunla Allah'a adâvettedir ve isyanda nefsine yardımcıdır.

– Şah–ı kül Nakşıbend Havâce Bahâüddin Hz.leri: "Ben Allah'a en yakın bir yol buldum; o da nefsin fenalığını anlayarak, dâima ona muhalif olmaktır." **buyurdu.**

–Yine Hz. Şah: "Nefsini Firavn'dan âlâ bilen, bu yolda vâsıl–ı hakikat olamaz**" demiştir...**

–Bizim indimizde fenâ; "Nisyân–ı Mâsivâ**" dan (Allah'dan gayriyi unutmaktan) ibârettir.**

– İnsanı hayırdan ve irşat olmaktan alıkoyan yegâne şey, nefistir.

– İbadetle nefsi terbiye etmek, insanı iki âlemde izzet sahibi eder. Azgın nefiste hayır yoktur.

– Süleyman A.S. "Tek başına bir orduyu mağlub etmek kolay... Lâkin nefs–i emmâreyi mağlub etmek güçtür" **buyurmuş...**

– Âlem–i Emir'den sonra Sıfât–ı İlâhî ve Zat–ı İlâhî'nin nûrları gelir.

Nefis ve Râbıta

– İçinizdeki kötülüğü atmak farz–ı ayndır. Fakat bu, ne yüz binlerce zikirle, ne de ibâdetle kaabil olur. Yalnız ve ancak râbıta ile mümkündür.

– Akılsız baş nasılsa, rabıtasız kalb de öyledir. 72 şeytan kuvvetinde olan nefis, şekere damlayan su gibi bütün vücûda yayılmış. Merkezi, iki kaşın arasıdır. İnsan gazaba gelip "Kırarım.. Yararım.." der, ebeveynine (ana–babasına) âsî olur... Bütün bunlar nefsin mahsûlüdür. Bu hallerden kurtuluşun tek çaresi; Rabıta'dır. Sade zikirle nefsin ıslahı mümkün değildir.

– Bu dünyada nefisten daha korkunç, daha zararlı bir mahlûk tasavvur olunamaz. Fransız çingenesinden yüzbin defa aşağıdır. Şeytan, Kur'an–ı Kerim okundukça kaçar, sonra gelir. Fakat nefis öyle değil.. Ne yapsak kaçmaz...

Rabıta ve feyz–i ilâhînin tesiriyle nefis ezile büzüle mağlûbiyetini kabul eder. Fakat rabıta terk edilirse tekrar azar ve şahlanır. O zaman vay o duruma düşen insanın hâline!..

Sâlik ve mürşid arasındaki alâka; ulûm ve maârifi çeker ve büyük istifâdeye sebep olur...

– Hakîkatte râbıta (Mânevî bağ, irtibat), Mevlâ'ya olup, vâris–i kâmil olan zât vâsıtadır. Ay ve yıldızlar gece güneşin ışığını karanlıkta kalan yeryüzüne aksettirdikleri gibi veya bir ayna ile güneşin ziyâsını aksettirmek gibidir ki, ayna, ay ve yıldızlar arada bir vâsıtadan ibârettir.

– Rabıta, ehil olan kişiyi hatırlayarak kalplerimizi bir ayna kabul edip aynanızı aynamıza tutmanızdır. Musluktan su alan kimsenin kastı, musluk değil, sudur...

– Cemaatle kılınan namazda imam, Allah ile kul arasına girmiyor mu! Hem cemaatle kılınan namaz ferdî kılınan namazdan yirmi yedi derece daha faziletlidir.

– –Allahü Teâlâ her şeyi bir sebebe bağlamış, Meyveyi ağacın kolundan verdiği gibi, Zât–ının nûrunu da husûsî yaratmış olduğu kulunun kalbinden ihsan eder...

–"Allahü Teâlâ şu günahkârı affeder, şunu affetmez" diyenlere de sözümüz var:

– Allah'ın hudutsuz rahmetiyle kul arasına girmek yoktur. Allah'ın günahkârları affetmesindeki hudutsuz rahmetinden ümit kesilmez. O, akıl ve idrâkin ermediği derecede af ve mağfiret edicidir...

– Rabıta vasıtasıyla (envâr–ı ilâhî ile) kalbini nurlandıran kimse dünya işlerine gönlünü kaptırmaz. Bu işleri ancak zâhirî âzâlarıyla yapar. Kalbi dâima Cenâb–ı Hakk'ın envârıyla kalır ve nûrun tecellî mahalli olur. Onda her an ilâhî muhabbet bulunur.

– Dünya sevgi ve düşüncesi kalbe girerse, orada nûr ve huzûra mânî olur. Gemiye su yüzmek içindir, içine girerse batırır. Dünya da insana geçim için lâzım... Kalbe girerse harab eder.

– (Râbıta: Mânevî güneş**: Bir ağaca her türlü bakım yapılsa, gübre su gibi şeyler tamamlansa, güneş görmedikçe meyve vermediği gibi râbıtasız kalp de kemâl bulmaz, gafletten kurtulmaz. Râbıtasız insan, karanlık kabre benzer, râbıta–i manevî ile aydınlanmayan kalple yapılan ibâdet, kalaysız kapta pişen yemek gibi bozulur, ind–i ilâhîde itibar görmez...**

– Rabıtasız kalp rahmet düşmeyen çorak toprak gibi verimsiz ve kapkaradır...

– Rabıta aşıdır. **Aşısız ağaç sopa ile, balta ile, tehdit etmekle meyveyi düzeltmediği gibi mânevî aşıdan mahrum kişi de ilim ve ahlâkında kemâl bulamaz. Ağaç aşılanınca kendiliğinden güzel meyve verir, aşı alan insan da ilmen, edeben ve ahlâken yükselir. Böylesine de, ibâdet kolay gelir; her hususta güvenilir ve muhitinde aranan bir insan olur.**

Ancak, aşı alınan ağacın gövdesine değil, meyvesine bakıldığı gibi intisâba karar veren kimse de bağlanmak istediği mürşidin kemâlini öğrenmek için şahsına, sakal, cübbe ve şalvar gibi kisvesine değil, tâbîlerine bakılır... Eğer beğenirse aşı alır, beğenmezse uzak kalır. Misâl: Adam dış

görünüşünü düzgün hâle getirmiş, etrafında hayızdan, nifastan kesilmiş yaşlı adam hurdalarından bir miktar insan toplamış, gününü gün etmekle meşgulse bu mürşit değil; müfsit, (yol kesen)dir.

Eğer irşat sahâsında faaliyet gösteren zât bir âilenin iki çocuğuna sahip olamadığı şu günde bir nesle kendisini kabul ettirmiş, irşadı tesirini göstermiş, onları anarşi ve diğer fesat yollarından alıkoymuş, millet ve memlekete muzır olmaktan korumuş ve hizmet etmelerine sebep olmuşsa, o zâtın maiyeti, sözü sohbeti, tedrisat ve terbiyesi kibrit–i ahmerdir.

(Bu hususta sahih ve geniş mâlûmat, Mektûbat–ı İmam–ı Rabbânî, Miftâhul Kulûb ve İhyâ'yı Ulûm, Kimya'yı Saâdet gibi mühim eserlerden elde edilebilir.)

– Hakîkî rabıta ehlinin eli sağlam, dili sağlam, beli sağlam... bütün âzâları sağlamdır. Onlara günah bulaşmaz...

– Rabıta ve zikr–i kalbî ,aklın artmasına sebeptir...

– Büyük fitnelerin bir kısmı geçmiş, bir kısmı gelmekte, bir kısmı da gelir. Bunlara ancak râbıta ve zikrin nûrlarıyla galib gelinir...

– Mâlûm olsun ki, rabıtayla geçen vakit ömre ilâve edilir. Çünkü Rabıta dünyevî değil, uhrevîdir. Her ferdin ömrü gününe ve saatine kadar bellidir. Bu müddet dolup da mukadder ecel gelince râbıtada geçen saatler hesab edilip ömrü uzatılır...

– Rabıta, aklı artırır; kibir, gurur, tamâ, haset... gibi setleri yıkar, tıpayı açar, kalbe nûr girer.

– Her şey rabıta ile yaşar. Rabıtayı terk ederseniz dışarıdaki zirzoplara dönersiniz. Daha kötü olursunuz.

– Her şey rabıta ile ayakta durur. Dünya, ay ve diğer seyyâreler güneşe râbıta yapıyor. Güneş Arş–ı Âlâ'ya, Arş–ı Âlâ sıfat–ı ilâhînin nûruna, sıfat–ı ilâhînin nûru Zât–ı ilâhînin nûruna râbıta yapıyor (bağlanıyor)...

– Hakk'a ulaşmakta râbıtadan verimli yol yoktur.

– Râbıta ile müşerref olan, devlet sâhibidir.

– Râbıta, ibadetlerin en verimlisidir.

– Rabıta, (mânevî bağlanış), üstazları birbiri ile telsiz telefon gibi konuşturur.

–Ehl–i Rabıta bizzat kendileri şefaatçidir.

–Letâifini ikmal eden erkek ve kadın (her ferde) yetmişbin kişiye şefaat selâhiyeti verilir.

– ALLAH, Kerîm'dir; ammâ kuyusu derindir.. İp ve kova olmadan su çıkmadığı gibi rabıta olmadan da nur ve feyiz gelmez.

– Aklın artması rabıta ve zikr–i kalbîye devam ile kaabildir. Bir vücud büyümekle akıl da büyür. Yaşlı insanın aklı sabîye verilmiş olsa sabînin kantarı çekmez, ârızaya sebeb olur...

– Zahirîler ile aramızdaki fark:

– Biz cevizin içini yeriz, onlar kabuğunu yerler.

– İlim bir cesed ise, mâneviyat onun ruhudur.

– Nefsini öldüren kimsenin fermanına güneş dahî tâbîdir; istediği şey olur...

– Aşı ikidir: Nur aşısı, zulmet aşısı... Aşı tutarsa meyve düzelir. "Bu erikler acıydı, aşı ile tatlandı..." İnsan da böyle...

– Kafa kalbur gibi, onda delik çok, konulan dökülür. Kalbe koy da dökülmesin.

– İblis'in ilmi ve imanı kafasında kaldı, gırtlaktan aşağı inmediğinden kökü tutmadı da merdûd oldu...

– Fransız çingenesinden yüzbin defa aşağı olan nefis, kepâzeliği sever de kötülüğe rehberlik eder.

– Menfaat maksadıyla ilim tahsil edenlere, dünya da haram, âhiret de... Çünkü onlarda mânevî merbûtiyet, bağ yok... Biz Allah rızası için okuyoruz ve her yerde menfaat gözetmeden okutacağız...

– Mürid, kendi iradesi olmayıp, Pîrin murâdına göre hareket edendir.

– Bir kula Mevlâ'nın fazl u keremi ulaşır da kâmil mürşidin sohbetine nâil olursa, sohbetin bereketiyle üzerindeki müşkilât kolayca kalkar ve bir derece kemâl mümkün olur.

– Her hangi bir sebeble hiç sülûk edememiş veya sülûkünü tamamlamadan bırakmış olan bir şahıs, tâbî olduğu zâta ve sâdâtına kâmil muhabbetle şeriat hududları içinde, istikâmeti muhâfaza eder, kusurlarını ve aczini bilirse:

– " Kişi sevdiği ile beraberdir" **hadis–i şerifi mûcibince, Âlem–i Haşr'da, Cennet'te sırf muhabbet sebebiyle sevdiklerinin husûsî makamlarıyla alâkalı, rıza ve likaadan (beraber olmadan) kâmil nasib hasıl eder. Bu mazhariyeti talibin kendi hâsıl etmesi mümkün olmaz. Bu, mesâî ve istîdat haricinde olan bir nimettir.**

– Beyt–i Rahman olma kâbiliyetinde bulunan kalp; mâsivâ ile dolu bulundukça, nefs ü hevâ ve şeytanın evidir. Bu büyük belâdan kurtulmak: en mühim vâcibâttandır. Bu maksada ulaşmaksa: şer–i şerife sarılmak ve bir veliyyi kâmile tam tâbî olmakla mümkündür. Böylece tatbîkatın dürüstlüğü nispetinde maksat ve sürat elde edilir.

– Tâlibin ilk intisabında kalbini mâsivâdan (maddi düşüncelerden) kurtarmada mürşidin tasarrufu tesirlidir. İbadet tekerrür ettikçe nefs–i emmâre kahrolur ve kalpteki mâsivâ yok olur. Ve karşılığında nice safâ ve

saâdet ve târifi kabil olmayan şevk hasıl olur. Bu haller kalbde oldukça talib mâsivâya dalma korkusunu ve Allah'a kavuşma kuvvetini elde eder de bu sûretle nefsin şerrinden kurtulur...

– Fenâ–i kalb**: Eşyâya olan alâka ve muhabbeti sîneden silip hatıra mâsivâ (Allah'tan gayrı şey) gelmemekdir. Ve mâsivâ hallerini Hak Teâlâ'nın fiili ve hükmü olarak görmektir.**

–Sâlikte bu görüş gâlib gelince bütün varlıkların halleri gözünden silinir de, hakîkî fâilin fiilinden başka bir şey görmez olur. Sâlik bu makamda Tevhîd–i Vücûdî kokusu alır.

– Tevhîd–i Vücûdî: **Eşyanın vücûdunu Hakk'ın vücûd deryâsının dalgaları görmektir. Bu da kalbin seyrinde (yürümesinde) Velâyet–i Suğrâ'da olur.**

– Sâdâtımız evlât kabul ettikleri kimsenin son demlerinde imdadına yetişir. Kemâl–i îmanla göçmelerine mânî varsa, onları kat'î sûrette bertaraf ederler. Onun ruhunu himâyelerine alırlar.

– "Kişi sevdiği ile beraberdir" **haberi hük–münce kişinin Berzah Âlemi (kabir hayatı) sevdikleriyle beraber başlar ve her mahal ve makamda ilelebet devam eder.**

– Bâtınî yola teşvik etmekte şartlar bulunduğu halde, hakîkî talip ve sadık olan kişiye ufak bir işaret kâfîdir. İrşad için ısrara hâcet yoktur.

– Eğer talip hâlis niyetle rızâ–i Mevlâ'yı murad ediyorsa ve ezelde kayda alınmış nasibdâr ise vâkî işaretten hemen te'sir hasıl olur, vusûl ve nisbeti tahakkuk eder...

(Dikkat! Senin ve belki cümle Âdemoğullarının saadet ve selâmeti Mevlâ'nın zikrindedir.)

Zikir esnâsında mâsivâ kapıları olan göz, kulak ve diğer düşünceler kalbe kapalı, hâlî yerde zikretmelidir.

–İttika: **İman ile küfürden, ibadet ile isyandan, füyûzât ve rabıta ile gafletten kurtulmaktır...**

Bu din mâneviyatsız muhafaza edilemez. Dinsiz dünya ise ruhsuz ceset gibi kokar. Mâneviyatsız zâhiri ilim, zehirden ibârettir.

– Erzâkın taksîmi, füyûzâtın nüzûlü: beyne tulûulfecr veşşemsdir. Bu vakti uykuda geçirenlerin rızkı noksanlaşır. Bizim ezkârımızın tamamı da bu vakittedir.

– Allah dostlarının teveccüh kudretiyle âlemde olmayan iş yoktur...

– Bu yolda üstazların himayesiyle nice belâlar bağışlanır, kaldırılır. Bâzen de rüyada atlatılır...

– Bizim yolumuz İman, İslâm ve Ahlâk–ı Muhammediyyeyi aşılamaktan ibârettir...

– Bu yolda bir ayak yürümek, diğer yollarda bin sene yürümeye bedeldir. İşte Nakşibendî büyüklerinin yolu budur...

– Bu yolda kendi arzusuyla meşhur olmak yasaktır. Şöhret âfettir.

– Mehdî–i Âl–i Rasûl bizim usûlümüz üzere gelecek. Şimdi o devirdeyiz.

– Bizim yolumuzda sülûk–i ihtiyârî yoktur. Pîr–i kâmilin sohbet ve muhabbeti tesiriyle, akis halinde seyr–ü sülûk devam eder...

– Hatimler ve diğer erkân, ihlâsla yapıldıkça, bu yolda sâliklere zarar gelmez.

– Hatm–i Hâcegân, iki veya üç yapılırsa büyük tesir eder, fenalık yıkılır...

– Bizim yolumuzda her ne zaman ârızalar vukû bulsa, bilinsin ki bu, alâmet–i terakkîdir..

– İmam– Rabbânî yolunu bulmak, geçmiş ve geleceğimize kâfîdir...

– Oniki tarikin cümlesi haktır. Lâkin İmam–ı Rabbânî yolundan gayrısının nûru kesilmiştir.

– Bu yolda insanın sadâkati, tahsilini tamamladıktan sonra anlaşılır...

– Nûrdan haberi olmayan, nûrdan zevk almayan insan, nûra düşman olur. Gece kuşu da ziyâyı sevmez.

– Riyâzât sırasında anâsır aradan çıkar da ruh kuvvet bulur..

– Benim evlâtlarım müslümanlığın şahsiyetini bu millete tanıtacaklar.

–Kat'iyyen birbirinizin aleyhinde konuşmayın!..

– Rızık için zillet kabul etmeyin.

– İrşâdı arzû edilen biri için: " Bu yol herkese nasip olmaz... O şahsın mâzîsinde bizi bulmaya mânî bir hali var" buyurdular.

– Semâdan taş yağsa benim evlâtlarıma isabet etmeyecek...

– Dünya peşinizden öyle gelecek ki, "Yeter istemem..." diyeceksiniz.

– Bir defa dahî sohbetimizde bulunanları kıyamet gününde şu mânevî dürbünlerle tek tek seçeceğiz...

– Size iki şey vasiyet ederim:

1– " Hocanın dediğini yap, gittiği yola gitme" sözünü yıkın.

2– Diliniz sussa da hâliniz islâmı anlatsın...

– Öyle ibâdet ediniz ki, âşıkın aşkını, kâfirin küfrünü arttırsın.

– Allahü Teâlâ cebr ile insanı nûra hidâyet eder. Askerken de nûru buldurur. ***(Bu fukarası hakkında vâkî olmuştur.)***

– Bizimle olmak isteyenler:

– Sahih bir silsileye merbûtiyetimizi, telkin ve tâlim vazifesi ile mükellef olduğumuzu yakînen bilip teslim etmeli...

– Geçmiş günahlarına dönmemek üzere tevbe edip, şerîat hükümlerine azîmetle uymalı; emir ve nehiyleri yerine getirmeli...

– Hâlisâne muhabbetle bilvesîle mârifet–i ilâhî ve rıza–i Bârî'ye ulaşacağına inanmalı...

– Beraberliğe karar verildikten sonra kerâmet görme arzusu olmamalı...

– Hak Teâlâ'ya ve âhirete tâlip olan, dünyayı gölge gibi arkaya, âhireti öne almalı. Zâhirde ve bâtında âhiretin ihyâsıyla meşgul olmalı. Dünya hayatını, ahirete tercih etmemeli...

– Aldığı vazifeyi kendisine iki cihan saâdeti bilip güzel muhafaza etmeli...

– Bir kimseye hüsnüzan edip evliyâ diyerek kendimizi mes'uliyete atmayalım. Onun da benliğe düşüp helâkine sebep olmayalım...

– Herkes kendi vaziyetini tesbit edip, yalnız kendisiyle ve nefsinin tezkiye (temizlik ve terbiye)siyle meşgul olmalı…

– İlâhî hükümlere uymak lâzımdır ki, insana hiç bir şeyden zarar gelmesin.

– Bir kişiyi Allah zelil etmişse, o insanı yedirin, içirin, giydirin; lâkin zengin etmek için uğraşmayın. Zira kâr etmez.

– Din garip geldi, garip avdet eder; gariplere müjdeler olsun! Bizler bu gariplerdeniz. Müjde! Şehitlik ve gazilik yine bu gariplere mahsustur.

–H.Ş.: « كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةٌ» "Sünnette NUR, bid'atte ZULMET var. Her bid'at bir sünneti yok eder. Bid'atı imhâ ise sünneti ihyâ etmektir. Büyükler bid'at–ı haseneyi bile kabul etmemişler..

Her işin sünnete uygun olması iki cihan saadetine sebeptir...

Örf ve âdetlerden olan bazı hususlar bid'at değil, âdettendir. Bid'at: dinde sonradan uydurma şeyler olup reddolunmuştur. Sünnetleri tatbik, bid'atları reddediniz!"

– ثم استقاموا (S.Fussilet30) âyet–i celîlesindeki "İsti-kâmet"ten murad, "Tevhid" **olup, bu da iki kısımdır:**

1. Sûrî,

2. Hakîkî..

Sûrî tevhid, insanı Galata Köprüsü'nden bile geçirmez. Çünkü o dildedir.

Hakîkî tevhid, insanı dünyada ve âhirette ulvî makamlara ulaştırır, buna "Tevhid–i İhlâs**" da denir.**

– İhlâsla edâ edilen ibadetler belâlara mânîdir, sâhibini korur.

– İhlâsın mânâsı: **Hiç bir mazarrattan korkmadan ve menfaat beklemeden ancak Allah rızası için îlâ–i kelimetillah etmektir. Bu suretle insan sekerât–ı mevti, mîzanı, sıratı kolay geçip, cennet ve cemâl–i ilâhîye nâil olur.**

– "Evlâtlarım! Siz de söz söylemekle kalmayıp, kendiniz birer yeşil ağaç olmaya çalışın. Sözü amelle isbat etmli..."

– Bir insan nereye giderse orada kendisini sevdirmeli.

– Letâiften Hafî'sini çalıştıranlar velâyet–i suğrâ derecesine yükselirler.

– Bir evlâdımız için kürre–i arzın altı üstüne gelse bir şey lâzım gelmez. Ben onların tırnağını dünyaya değişmem...

– Vallahi çocuklar, dünyanın en bahtiyar insanlarısınız!

"Muhâliflerin ezâsına sabredip, onları büyüklerin bâtınına havâle ediniz."

– Bize hak yolda, hakkı aramakta ziyade susuz olanlar lâzım.

– Önce geçen evliyaullah âfâkî kerâmetlere rağbet etmekle ziyan ettiler. Siz dikkat ediniz!...

– Sizler en yüce makam olan Zâtullah ile meşgulsünüz. Hayyü Kayyûm sıfat–ı celîli ile alâkadarsınız, din–i celîlin ihyâsıyla uğraşmaktasınız.

– Müjdeler olsun! Din yenilenecektir...

– –Oğlum! Tarla dikenlenince sâhibi tırpanı getirir mi?

–Evet Efendim.

– Tarla dikenlendi! Allahü Teâlâ mülkünü temizleyecek. Her şeyin bir temizlik tarzı var. Dünyanın temizliği de harb ve kılıçladır...

– Söylediklerimi kaydediniz. Bir zaman gelir, söylemez olurum. Benden tuttuğunuz kayıtların doğruları size, yanlışları bana aittir.. .

– Mânevî harb cepheleri mânevî asker ve silâhtan hâlî değildir. Gazâ askeri hazırlarken dua askerini unutmak büyük gaflet... Zira dua askeri, gazâ askerinin rûhu gibidir . Ruh olmadan ceset iş görmez...

– Cenâb–ı Hak, düşmanları birbirine düşürür; ne olacaksa o olur... Siz onları düşünmeyin, sâdece vazifenizi bilin.

– Vazîfesini müdrik, Allah'ın ve Rasûl'ünün memuru olan, hiç mahrumiyet çeker mi?. Devlet, memurunun maaşını verir de Mevlâ, mahrum eder mi!..

– Hızır A.S. her yüz senede 17 yaşına iner. Cenâb–ı Hak onun duasını kabul etmiş... Şimdi yaşıyor ve daha çok yaşayacak.

– Bir yere gidince, orada meslekten olanlara tazim şarttır..

– Hüsnüniyetle söylenen sözde ruh ve te'sir vardır. O söz iknâ kabiliyetine sahiptir.

Emir şeklinde konuşmak sözün ruhunu öldürür. İhbar suretiyle konuşmak daha te'sirlidir.

Misâl: "Yalan söyleme!" yerine "Benim oğlum yalan söylemez" demeli...

– Kalbe gelen duygular dört türlüdür:

1– Mevlâ'dan,

2– Melâike'den,

3– Şeytan'dan,

4– Nefis'ten.

"İnsan bilmediği şeyin düşmanıdır." Nurdan haberi olmayan ve ondan zevk almayan insan, nura düşman olur...

– Vaaz kürsüsüne çıkınca niyet:

– "Yâ Rabbî! Ben buraya lâyık değilim. Senin yolundan ayrılanları lutf u kereminle, senin yoluna döndürmek ve Ümmet–i Muhammed'e hizmet etmek kasdıyla burada bulunuyorum. Kerem–i sübhâniyenle âciz kuluna yardım eyle".

– Sizi tenkit edenlere**:**

– "Ben buraya ilim iddia etmek için çıkmadım. Kürsüler boş kaldı, tozlandı da... ondan çıkıyorum. Ehil olanlar gelirse, ben pabuçları çeviririm" dersiniz.

– Bu yola yardım eden, İsm–i Âzam okumuş gibi; borçlu ise kurtulur, fakir ise zengin olur, zengin ise daha zengin olur, dünya ve âhirette muradına erer.

– Merihi arasalar Müslümanları ve orada kardeşlerimizi bulurlar.

– Bir kitabı okumak murad edince: **1 Fatiha 3 İhlâs–ı şerif okuyup, müellifin ruhuna hediye edilirse, kitap sâhibinin izni alınmış ve o ilmin mâneviyatı teslim edilmiş olup, hakkıyla istifâde edilir.**

– Müslümanlar tâbî olduğu mezhep imamlarına Fatiha ve İhlâs'la bazen hediye göndermeli... Mânevî feyziyle huzur hâsıl olur. Bizler Hanefî mezhebindeniz. İmam–ı Âzam Hz.'nin rûhuna ara sıra hediye göndermeliyiz.

– Kalplerinize Allah'ın ve Rasûlü'nün sevgi–sinden başka bir sevgi koymayınız. İki cihanda selâmetin sırrı budur...

– İmam–ı Rabbânî yolundayız. O'nun evlâtlarıyız. Mesleğimiz Ehl–i Sünnet yolu ve onu ihyâ etmektir….

– Oğlum! Biz iyi olursak her şey iyi olur.

– Musibetler, Hakk'a davet, nûra hidâyet içindir.

– Adâ haller, **âdî sebeplerle;** Fevkalâde haller**, âlî sebeplerle;** Hârikulâde haller**, sebebe muhtaç olmadan doğrudan Cenâb–ı Hakk'ın kudretiyle vâkî olur.**

– Senenin 360 gününde yeryüzüne rahmet yağar, yalnız 6 gününde hiç rahmet düşmez. Bu 6 gün içinde dünyaya gelen çocukların nesilleri (çocukları) olmaz...

– Allahü Teâlâ her gün Levh–i Mahfuz'a 360 defa nazar buyurur. Avâlimde (Âlemlerde) cârî olan bütün hadiseler, hayat, ölüm ve cümle vukûat, bu nazar–ı ilâhînin neticesidir..

– İnsan, âlemlerin hulâsası olarak yaratıldığından ona Küçük Âlem denilmiştir. (Hz. Ali R.A.):

وَتَزْعُمُ اَنَّكَ جِرْمٌ صَغِيرٌ وَفِيكَ انْطَوَىالْعَالَمُ ٱلاَكَبَرُ

Sen kendini küçük bir cisim sanırsın, Halbuki en büyük âlem sende dürülmüştür. Buyurdu.

– Hz. Âdem A.S.'la Hz. Havva Validemiz'in nikâhlarını Cebrâil A.S. kıydı. Şahitleri, İsrâfil ve Mîkâil A.S.'dır.

– Hüsn–ü zan devri kapandı, bu sû–i zan devridir.

– Kâfirler birinci kat semâyı keşfettikleri ve âyâtü beyyinât ile haber verilenleri semâda müşâhede ettikleri zaman dünyaya gelip oradaki ahvâli ve esrarı insanlara haber verecekler. Bütün insanlar da "Lâ ilâhe illallah" diyerek imana gelecek; lâkin, imanları kabul olmayacak.. Zira makbul olan, gâibe inanmaktır.

– Decâcile yahûdînin mehdîsidir, onların inkişâfına yarar.

– İbrahim bin Edhem Hz. tâcı tahtı terk edip Horasan'dan ayrıldı, Cenab–ı Hak da onu evliyaullahın reisi tayin edip, mânevî taht ihsân etti...

Evliyadan biri:

– "Yâ Rabbî! İbrahim Edhem kulun, Levh–i Mahfuz'da kayıtlı evliyanın isimlerini söylüyor; fakat kendi ismi orada görülmüyor.." **diye ilticada bulunmuştu.**

Allahü Teâlâ:

– "Ben zatım için sevdiklerimin isimlerini açıklamam", **buyurdu.**

– Behlül, kabristandan üç kuru kafa getirip pazara çıkarır ve her birine ayrı fiyat koyar:

1– Man kafa**: Bir şey girmez, anlamaz...**

2– Tan kafa**: Girip çıkar...**

3– Tam kafa**: Anlar, unutmaz..., der.**

– İmam–ı Rabbânî K.S. irşad için gönderdiği halifesinden gelen mektupta:

– "Burada bir müstedric var: Havada uçar, suda yürür, bir anda bir şehirden bir şehre varır. Halk peşinde.." diyordu.

Cevap verdiler:

– "Havada uçmak mârifet ve kerâmetse, pis sinekler, karga ve çaylaklar da uçuyorlar. Suda yürümek kerâmetse, pis kaplumbağalar, yılan ve çıyanlar hem dibinde hem yüzünde yürürler. Bir ânda bir şehirden bir şehre gitmek kerâmetse, İblis ve ifritler de bir anda şarktan garba giderler. Böyle şeylerin hükmü yoktur. Hakîkî kerâmet: Efrad–ı ümmetin kalblerinde nur–u imanı tutuşturmaktır..."

– İnsanlar nefsine hizmet ediyor da dinine ve aziz canına hizmet etmiyorlar...

– Kişinin kendisinde mânevî varlık görmesi terakkiyi durdurur ve imansız gitmesine sebep olur...

– Dünyayı iftihar için toplayan, kıyamet günü Mevlâ'yı gazaplı olarak bulur...

– Babam bana her zaman: "Oğlum, paraya, servete îtibar etme, onunla meşgul olma" derdi ...

– Define ararlar! Asıl define Ümmet–i Muhammed'e hizmet etmektir; Din hizmetinde bulunmak nura vasıta olmaktır.

– İtiraz etmek: kendini ayıp ve noksandan berî ve bir meziyet sahibi bilen gâfil cühelânın işidir....

– İnsan için kurtuluş, emirleri edâ ve nehiylerden sakınmaya bağlıdır.

– Verâ: **Haramlardan sakınmaktır. Haramlardan kemâliyle sakınmak da, mübahların fazlasından çekinmeye ve zarûrî miktarı, kâfî görmeye bağlıdır. Zira mübahları fazla kullanmak şüpheli şeylere götürür. Şüpheliler de harama yakındır...**

– "Ey İnsan! Sana gelen nimet ve iiyilikler Allahü Teâlâ'nın lütfu; belâ ve musibetler de nefsinin amelindendir". **(S. Nisâ 79) Maarifin kökü, İslâm itikadının özü, hülâsası burada!..**

– Dünya ve âhiret işlerinde umûmî ve dâimî olarak iyilikte bulunmalı.. Yapamazsa kalben iyilik ve hayır dilemeli...

– İnsanların ömürleri ruhlar halk edilmeden evvel, kazâ ve kader gibi takdir ve tahdid buyurulmuş olup; bir an dahî takdim ve te'hir etmez...

– İnsan cemâl–i kazâya râzı olduğu gibi, celâl–i kazâya da râzı olmalı; yani Cenab–ı Hakk'ın nimet ve ihsanından razı olduğu gibi kendisine gelen belâ ve musibete de gücenmeden rıza göstermeli...

"Ölüm dostu dosta ulaştıran bir köprüdür"

– Her kelime ve sıfatı yerinde kullanmağa çalışmak lâzım.

– Allahü Teâlâ bütün enbiyâ ve mürselîni, mü'minlerin havâssını ve avâmını Cennet'e dâvet ediyor. Mânevî sekir halinde olanlar Cennet'i talep etmeyip Cehennem'den Allah'a sığınmamayı kulluğa muvafık saymamışlar.. Bu hal mânevî sarhoşluk eseridir...

– Bu dünyada hayatın gayr–i müsait gitmesi ebedî hayatın iyi olacağına delildir. Bundan memnun olmak, şikâyet etmemek ehl–i âhiretin alâmetidir. "Hakîkî hayat, âhiret hayatıdır."

– Bizim nazarımızda zâhiren şeriate bağlı her şahıs muhteremdir...

– Biz her işin kemâline tâlibiz. Aşağısıyla veya orta haliyle iktifa etmeyiz.

–Sıhhat ilâhî nimetlerdendir, kıymeti bilinmeli.. Onun devamı veya elden gitmesi elimizdedir. Her halde irâdemizi, sıhhatimizin muhafazasına sarf etmeliyiz.

– Şükür de: kulluk vazifelerindendir.

H.Ş. de: "Allah'dan âfiyet isteyiniz. Zira Allahü Teâlâ, zâtını bilme nîmetinden sonra kula âfiyetten daha hayırlı bir şey vermemiştir" **buyuruluyor.**

– Tedâvîde iki yol var: Biri Hâs (hûsusî yol), diğeri Tarîk–i Âm (umûmî yol).. Doktorların tedâvîsi tarîk–i âmdır. Tarîk–i hâs ise: Hastalık ruha gelir, sonra ya cezâ için veya terfî–i dereceye sebeb olsun diye cesede geçer. Bunun tedâvîsi de tarîk–i hâs iledir ki, ancak ehlullahın duâ ve gayreti ve mânevî tedbirledir...

Şifa:

–Duanın kabûlünde bazı şartlar var: Namaz, oruç gibi... Yâsîn–i Şerif**'in şartı yok, doğrudan tesir eder.**

H.Ş.: "Yâsîn–i Şerif (usûlü üzere ehil insanlar tarafından okunursa) her derde devâdır."

Duâ ibâdetten sonradır.

– Yâsin–i Şerif' in on hassası**:**

– H.Ş.: Aç olan okumakla onun nuru, kerâmetî ve mânevî bereketiyle doyar, çıplak elbiseye kavuşur, bekâr evlenir, korkan korkmaz olur, mahzun sürûr bulur, misafir gurbetten kurtulur, kaybolan şey bulunur, hasta şifâya kavuşur susayan susuzluktan kurtulur. (Râmûz 79/4)

– Yâsîn–ı Şerif'i 41 defa okumak hatm–i sağir; 123 okumak hatm–i kebirdir. Pirânın tarifi üzere 41 usûlüne göre 3 defa okuyan 123 defa okumuş olur.

– Secde âyetleri'**ni okuyup da secdeye giderek yapılan dilekler kabul olunur.**

–Bütün hastalıklar**, Rasûlüllah S.A.V. Efendi-miz'in mübârek beyanlarına riâyet edilmediğindendir...**

– Receb–i Şerîf'**te üç gün** oruç **tutana hastalık isabet etmez.**

– Kalb hastalığı **na ilâç,** Kelime–i Tevhîd' **dir.**

– İnsan vücudunda vazifeli 384 melâike var. Dikkat edin 383 değil, 385 değil.. Bunlardan insanın def–i hâcet vazifesini tevâzû ile kabul eden, en büyük rütbeye sâhiptir.

– İnsan def–i hâcet ettikten sonra:

الحمد لله الذى اذهب عنى الاذى وعافانى من ذلك

"O Allah'a hamd olsun ki benden ezâyı def'etti de bana âfiyet verdi" **hamdini okuyanlarda,**prostat ve idrar yolları hastalıkları, mesâne ve diğer hastalıklar olmaz**.**

Bir sıkıntıdan ferahlığa çıkan **kimse bu duayı okuduğu zaman hastalıklardan berî kalmanın esbâbına tevessül etmiş ve en yüce şükrü mâneviyi ifâ etmiştir...**

Ekserî hastalıklar **bize tebliğ edilen haberlere uyulmadığından ileri gelir. Bilmeden kusur ediyor, hatâya düşüyoruz; derman bizde iken başka yerde arıyoruz... Efendiler! Bu duâyı yazın, birbirinize söyleyin.**

– Sihri iptal etmek için: **Sabah namazının sünneti ile farzı arasında 7 İstiğfar, 7 Salâvat–ı Şerife, 41 Fatiha–i Şerife, 41 Âyetül Kürsî, 41 İhlâs–ı Şerif, 41 Felak, 41 Nas sûre-i şerifeleri bir kova temiz suya okunur. Sihirli insan o sudan içer ve bir leğende yıkanır; en ağır sihri iptal eder. Sonra bu su, ayak değmeyen bir yere dökülür. Bu işe başlarken sünneti erken kılmak lâzım gelir...**

– Fatiha–i Şerife **besmele ile bitişik bir nefeste okunursa her derde devâdır...**

– Umûmî felâketlerde **kemâl–i ihlâsla iki rekât namaz kılıp Cenâb–ı Hakk'a ilticâ edilir. Birinci rekâtte** Elemtere..." **den** "Tebbet..." **sûresine kadar, ikinci rekâtta İhlâs–ı Şerif'ten Sûre–i Nâs'a kadar okunur...**

– Zelzele, yangın **gibi büyük âfetlerde tekbir getirmek fren vazifesi görür.Öyle zamanlarda âcil ve müessir tedbir budur.**

– Bir müşkilât karşısında: 51 Besmele–i Şerîfe **okunur, o kimseye veya o tarafa "Hû" denir ve o iş hallolur.**

– Sefere çıkan kimse **taze veya kuru soğan yemeli… Tebdil–i hava için çok müessir ve faydalıdır.**

– Vücuda şişe çekmek **doğru değil. Zirâ insan vücudunda ince damarlar var... Onları çürütür ve insan kendisini soğuğa ve hastalıklara karşı müdafaa edemez de, hastalığa sebep olur.**

– Hall–i müşkilât için zarûrî: **İnsan, iki rekât namaz kılıp, Seyyid Abdülkaadir Ceylânî Hazretleri'nin ruhuna hediye eder. Sonra, kıble tarafına 12 ayak gidip, son ayakta durur. 1 Fatiha, 11 İhlâs–ı Şerif okur Hazret–i Seyyid'in ruhuna hediye eder, sonra "Meded yâ Seyyidî Abdülkaadir Ceylânî, Meded yâ Baazel Eşheb" diye imdad dilerse... muhakkak menfaat görür.**

– Yâsin–i Şerif'in 79. ayet–i celîlesi "Ve darabe lenâ**..." bir aspirine üç defa okunup ağrıyan dişe konsa ağrı durur.**

– Nefesi kokan kişi **Arabî ayın 22'sinde iki küreği arasından kan aldırmakla bu dertden kurtulur.**

– Buharî ve Müslim'de beyan buyuruluyor:

حَبَّةُ السَّوْدَاءِ دَوَاءٌ لِكُلِّ دَاءٍ اِلاَّ السَّمَم

H.Ş.: Çörek otunu yemeye devam ediniz. Onda ölümden gayri her hastalığa şifâ vardır...» **(Balla karıştırılırsa daha müessirdir...)**

– Cünnetü'l Esmâ:

فَرْدٌ حَيٌّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوْس

Cünnetü'l– Esmâ 19 harftir. 19 defa okunur. Misâl: Ateşli hastaya:

فَرْدٌ حَيٌّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوْس

يَانَارُ كُونِي بَرْدًا وَ سَلاَمًا

okunup soğuk nefesle ateşli kısma üflenirse ateş düşer. Başka hastalıklar için "Yâ Şâfî Hû" denir.

– A.C.: "Biz Kur'an–ı mü'minlere şifâ ve rahmet olarak indirdik" **buyurulmaktadır. (S.İsrâ**

H.Ş.: "Kur'an'ı devâ için vesîle etmeyen kimseye Allah şifâ vermesin" **buyuruluyor.**

Bu itibarla maddî sebeplere tevessül edilirken mânevî sebepleri ihmal etmemeli...

Hazret-i Pîr'in gönül açan güzel vaazlarından mühim bir mevzu:

İnsanlar Mevlâ'yı unuttukça hiçbir hayra ulaşamaz.

Ey Mü'minler! Bu kitap (Kur'an-ı Kerim) Mevlâ'mızın râzı olduğu kitap değil mi? Evet: Şu halde Mevlâ'mızın râzı olduğu kitabına hizmet etmek İsm-i Âzam okumak gibi hizmet edeni her muradına nâil eder; borçlu ise kurtulur; fukara ise zengin olur; zenginse daha çok zengin olur...

SÜLEYMAN
HİLMİ
TUNAHAN
(K.S.)
EFENDİ HAZRETLERİ

Mümtaz bir şahsiyet

BAŞLARKEN

Türkiye'de 1950'li yılların başlarında Kur'an Kursları ve imam-hatip okulları açılmıştı. Birçok kimse gibi benim "merhum" Babam da, baba ve dedeleri gibi, "medrese"ye devama başlamış ve ardından bu eğitim kurumları kapatılınca, ortada kalmıştı. İşe, bakkal dükkânı işletmekle, sonra da "mağaza"da manifaturacılık yapmakla çalışmaya başlamıştı. İşte, imam-hatip okulları açılınca, beni de "ya sokakta simit satar veya bu okula gidersin" diyerek gereken ültimatomu vermişti! Okula kaydolup, öğrenciliğe devama başladık! Ne zaman lise seviyesine geldik, bir tür tatbikat için, Trabzon'daki camilerde kürsüye çıkıyor, vaaz veriyorduk. İşte böyle bir dönemde, 50'li yılların sonlarında, Trabzon'da birkaç kurs öğrencisi gelmiş, Ramazan'da vaaz veriyordu! Bir gün, iftardan sonra Çarşı Camii'ne gittik. Orada bir genç, samimî, ciddî ve yaşından umulmayacak bir görüntü içinde ağırbaşlı bir tavırla vaazını dinlemeye başladık! Her tarafta bir ses yansıması: Osman Hoca'nın vaazına gittin mi? Bu "genç hoca"nın Süleyman Efendi'nin öğrencilerinden olduğu, hemen etrafa yayılmıştı. İşte ben ta o yıllarda "Süleyman Efendi"yi böyle bir ortamda duymuştum. Daha sonra, Ali Hoca, adında biri daha geldi! O da aynı üslûp ve aynı sevecenliği ile, halkın anlayabileceği bir tavır ve üslubla, bir saatlik zamanı öyle geçiriyordu ki, cami cemaatı "huzur"lu bir uyanışla kendine geliyordu. Sonra, İstanbul'a geldik, amma "Süleyman Efendi" Rahmet-i Rahman'a kavuşmuştu! Diyanet'te görev devam ederken, öğrencilik de sürüyordu. Böylece, İstanbul'un Selâtin Camilerinde "Kur'an Kursları"ndan yetişen nice vaiz, imam ve hocayı dinleyip tanıştım! İlerde bunlardan bahs etmeye çalışacağız. Ve o yıllardan sonra, araştırma merakı kadar, sekiz yılımı verdiğimiz Şer'î Sicller Arşivi'nde, pek çok "biyografik" çalışma yaptım! Son devir ulema-i kiramı hakkında pek çok belgeyi, rutubetli mahzenlerden çıkarıp kuruttum ve sonra da mahzenlere yerleştirdim. Ve öyle belgelerle karşılaştım ki, "yalan söyleyen tarih konusu" üzerinde, çarpıcı ve belgeleyici gerçekleri ortaya koymayı kendimize bir vecibe bildik!

İstanbul'daki selatin camilerinde 'dersiamlık' medreselerde de tefsir, kıraat ve usul-i hadis derslerinde 'müderrislik' yapan Süleyman Hilmi Hoca, bu makamları hakkıyla elde etmişti.

Bundan birkaç yıl önce, bir hanım öğretmen beni aradılar. Görüşmek istediğini söylediler. Niçin aradığını sordum, verdiği cevap benim için son derece ilginçti:

-Ben, master tezi hazırlamak istiyorum, konum da Medrese-tü'l-Mütehassisîn, yani "Süleymaniye Medresesi" üzerinde! Bana sizin yardımcı olabileceğini, tez hocam söyledi! dedi.

Heyecanlanmıştım, ve cevabı şöyle verdim:

-Hanım kızım, ben şer'î sicillere ve arşivine, 20 yıldır gitmedim, bir gün gel, gidip, o tasnif edip, bir mahzene yığdığım defter orada mı, görüp yardımcı olmaya çalışırım.

Nitekim, bir müddet sonra, kararlaştırıp, Şer'î Siciller'e gittim. Orada buluşup, gerekli izni aldıktan sonra mahzene indik. Yanan "Fetvahane"nin yanındaki bölüme gidip, dersiam, vaiz, naib ve müftü ile varide ve sadıra defterleri arasında bulunan "medaris" defterleri içinde, iki defteri bulup çıkardık: Medresetü'l-Mütehassisîn İmtiha Defteri!

Defterin birincisi 1914-1918, ikincisi de 1918-1922 yıllarını kapsıyordu!

Defterde, yer alan talebe, "yüksek ihtisas" veya "master-doktora" öğrencileri idi. Sınıf sınıf sıralanmıştı. Şubesi, notları ve memleketleri ile, künyeleri mevcuttu.

Bunun üzerine;

-Kızım, işte size iki defter! Burada yer alan ulemanın üzerinde çalışın, en sağlıklı sonuca varmış olur, son dönemdeki ulemanın dayandığı bilimsel ve kültürel kaynakları ortaya koymuş olursun, dedim ve ayrıldım!

İkinci defter kayboldu

Bundan birkaç ay sonra da, Of ilçesi Din Görevlileri Derneği'nin davetlisi olarak, Of Belediye Salonu'nda bir konferansa gitmek gerekti. Arşive gidip, Medresetü'l-Mütehassisîn İmtihan Defterleri'nden birkaç sayfa çekmek istedim.

Heyhat ki, defterlerden ikincisi yoktu! Mahzen'in bir yerine atılmıştı, bulunamadı. Amma birincisinden iki sayfa fotokopi çektim!

Oflu Hacı Dursun Efendi, "kelâm" şubesinde, Silistreli Süleyman Hilmî Efendi de "Têfsir ve hadis-i şerîf şubesi"ndeki dersleri ile imtihanlarda aldığı notların fotokopisini aldım!

Süleymaniye Medresesi, 3. sınıfta 12 ihtisas öğrencisi vardı. Dört dersten en çok notu alan da Silistreli Süleyman Hilmî Efendi idi. Demek ki, dördüncü sınıf notları, ikinci defterde kalmıştı. Her ne kadar, ya bulunacak, ya bulunacak, dedikse de, birkaç defa daha arşive gittim, maalesef bir netice alamadım!

Yüksek ihtisas sahibi

İşte vefatından bugün, 42 sene geçmiş olan Süleyman Hilmî Efendi (Tunahan) hakkında, bu belgesel sonuca, son iki sene içinde ulaşma imkanım oldu!

Bu belge (Belge 1), Süleyman Hilmî Efendi'nin, aldığı notlar ile takdir ve tahsin yollu değerlendirmeler, onun tefsîr, tabakat-ı kurra, hadîs ve usulî hadîs alanlarında "yüksek ihtisas sahibi" olduğunu gösteriyor!

Bu durum bile, son devrin din âlimlerinden biri, önde gelenlerinden olan Süleyman Hilmi Efendi'nin ilmî kariyerini ve ihtisas kaynağını gösterir. Ki, bunun sonucunda da, "İstanbul müderrisliği ruusu" ile Padişah fermanı (mucibi) doğrultusunda, İstanbul'daki selâtin camilerinde, dersiamlık ve medreselerde de tefsir, hadis, kıraat ve usul-i hadîs derslerinde "müderrislik" yapmaya hakkıyla makam elde etmiş oluyordu!

Süleyman Hilmî Efendi'nin 12 müderris ile birlikte aldığı "İstanbul müderrisliği ruusu" belgesine gelince, bu belgeyi de ilk olarak, 1973'de yazdığımız, "Türkiye'de Din Kavgası" adlı eserimizde kullanmış, daha sonra ise, pek çok araştırmacı ve doktora öğrencisi için bir "ilk belge" olma özelliğine kavuşmuştur! (Belge 2)

Bu belge üzerinde durursak, Süleyman Efendi'nin o dönemdeki, mümtaz ilim adamları arasında hakkıyle yer aldığını gösterir. Zira, Şeyhülislam Mustafa Hayri, Musa Kazim ile Haydarîzade İbrahim Efendiler'in "şeyhülislam"lık yaptıkları bu dönemde, bütün ilmiye ricali, Medresetü'l-Fimme ve'l-Hutuba, Medresetü'l-İrşad ve Medrese-i Süleymaniye'de, dinî ilimler kadar birçok pozitif ilimleri okuyor ve okutuyordu!

İşte bizim, ilk olarak yayınladığımız bu belge ve diğerleri, bizim yıllarca araştırıp ortaya koyduğumuz "vesaik"ten bir kaçıdır!

Bu tür araştırmaların olmadığı ve bir takım nevzuhur yazar ve araştırmacıların kasten gizleyerek, son devirde yetişen ulema ve din hizmetlisine en olmadık hakaret ve iftiraları yapmış, milletin gözünden bu

ilim ehlini düşürmek için en olmadık hile ve desiselere baş vurmuşlardır, ki bunlardan biri de Süleyman Hilmî Efendi el-Silistrevî'dir!

Özellikle de Silistre'nin, diğer Rumeli vilayetleri gibi, "vatan cuda" olması ile, Filibeli Ahmet Hilmi, Alasonyalı Hacı Cemal Öğüt gibi ilim adamlarını unutturmak istemişlerdir.

Halbuki bu zevatın ilim eğitim ve öğretimi kadar, birçok dinî ve ilmî eseri ile temayüz etmiş bir kişilikleri vardır!

Sıkıntılı bir dönem

Süleyman Efendi'nin, genç bir medrese öğrencisi olarak, İstanbul'a gelip, Fatih Medreselerindeki odalarda bağdaş kurup, ders almaya başladığı dönem, 31 Mart Olayları'nın kıvılcım gibi her tarafı sardığı dönemlere rastlar. Ki bu durumu, camiin etrafındaki medreseleri işgal ile görevli birliğin komutanlarından Selahaddin Adil Paşa, hatıratında şöyle açıklar: "Rami, Münzevî kışlalarından sonra Edirnekapı yoluyla Fatih Karakolu'nun işgali ve bu bölgenin disiplinini sağlamak görevi yarbay Musa Kazim Bey komutasındaki birliğimize verilmişti. Fatih Karakolu'nu işgal ettik. Bütün tabur Fatih Camii avlusunda savuş düzenine geçerek durdurulmuştu. Binayı gezmek ve üst kattaki kasayı muhafaza altına almak üzere yukarı çıktığım sırada birdenbire ateş açıldı. On dakika kadar devam eden ateş hafiflemiş ve karşılık görülmediğinden boru sesi ile ateşkes emri verilerek sessizlik sağlanmıştı. Cami tarafından birliklerimize doğru atılan birkaç silahın sebep olduğu bu ateş karakol erlerinden 28 kadarının üzerine, bizim erlerin bilmediği, avniye (palton) bulunan bir subayın karakola girmek istemesi üzerine süngülenmek suretiyle şehit olmuştu. Halk meydandan uzaklaşmış ve sükunet geri gelmişti." (Hayat Mücadeleleri ve Hatıraları, İstanbul/1982, sh: 99-100)

Belgelerle Süleyman Hilmi EFENDİ (K.S)

Medrese-i Süleymaniye/Üçüncü Sınıf/Tefsir ve Hadîs-i Şerîf Şubesi: 12 öğrenci, 12 Nisan 1335-14 Mayıs 1335 tarihleri arasında, dört dersten (Tefsir-i Şerîf, Tabakat-ı Kurra, Hadîs-i Şerîf, Usul-i Hadîs) imtihana girip, başarı kazanmışlardır. Bu öğrencilerden on üzerinden, on alan dört müderris şunlardır: (Dört dersin toplam notu: 40'dır)

-Adapazarlı Süleyman oğlu Muhammed Nureddin Efendi:

Tefsir-i Şerîf: 10, Tabakat-ı Kurra: 10, Hadis-i Şerîf: 10, Usul-i Hadîs: 10

-İşkodralı İsmail oğlu Yusuf Efendi: Tefsîr-i Şerîf: 10 (Şayan-ı takdîr ve tahsîn), Tabakat-ı Kurra: 10, Hadis-i Şerîf: 10 (Şayan-ı takdîr), Usul-i Hadîs: 10 (Şayan-ı takdîr ve tahsîn)

-Silistreli Osman oğlu Süleyman Hilmî Efendi: Tefsîr-i Şerîf: 10 (Şayan-ı takdîr ve tahsîn), Tabakat-ı Kurra: 10 (Şayan-ı takdir ve tahsin), Hadîs-i Şerîf: 10 (Aferîn), Usul-i Hadîs: 10 (Şayan-ı takdir ve tahsîn).

-Bosnalı Osman oğlu İbrahim Efendi: Mezkur dört dersten, on üzerinden on alarak, 40 puan notu ile, bir üst sınıfa geçmiştir.

Bu notlar bile, Medrese-i Süleymaniye (Medresetü'l-Mütehassisîn)den mezun olan müderrislerin, son dönemdeki bilgi ve kültür düzeylerini gösterir en can alıcı belgedir. (Medrese-i Süleymaniye imtihan defteri)

FERHATLAR'DAN DOĞAN GÜNEŞ

Süleyman Hoca, ilim şehri Silistre'nin Ferhadlar köyünde doğdu. Silistre'deki Satırlı Medresesi'ne yerleştirilen Süleyman Efendi daha sonra İstanbul'a gönderilecekti.

İşte bu çatışmalar sürerken, cami etrafındaki hücrelerde bu medreselerin talebeleri vardı! Bu medrese öğrencileri, zamanla, öyle siyasî hatalar ile cinayetler gördüler ki, medrese hocalarının, Sinop'a gemilerle sürgününe de şahit olmuşlardı!

Bu faciaları, medrese odalarından gören Süleyman Hilmî Efendi, Balkanlar'daki "Türk şehirleri" gibi, bir ilim ve şerhad şehri olan Silistre'nin Razgrad kasabasının Ferhadlar köyünde, ulemadan/müderris Osman Efendi'nin oğlu olarak miladî 1888 (Rumî 1304) tarihinde dünyaya gelmiştir! Eskilerin tabiri ile "Mebadi-i Ulumu", İslam yolunda hizmet etmesi inancıyla Silistre'deki Satırlı Medresesi'ne yerleştirilmiş, daha sonra da İstanbul'a gönderilmiştir.

Süleyman Hilmî Efendi, İknci Meşrutiyet'in ilanı ile ortaya çıkan yayın ve kültür faaliyetlerine hassasiyetle yaklaşıp, dönemindeki "ehl-i sünnet" inancı üzere çıkan dergi ve kitapları hassasiyetle takip ettiği gibi, zuhur eden "modernist/oryantalist akımlara" da gereken cevabı verip, "Sünnî İslam" için gereken maddî ve manevî ilimleri tedrise azamî hassasiyet gösteriyordu.

Nitekim, 19 Şubat 1335/1919'da kurulan "Cemiyet-i Müderrisîn"in üyeleri arasında yer almıştır.

Cemiyetten çok önemli açıklamalar

Cemiyet, içinde bulunulan buhran ve sıkıntıların aşılması için, açıkladığı "beyanname"de, şu hayatî esaslara parmak basıyordu ki bugün için de, dikkat edilmesi gereken hususları içermektedir:

"Bir milletin varlık ve siyasî bekası, kendini teşkil eden bir veya sayısız milletlerin içerdiği sınıflar tarafından insanlığın fıtratında kurulu bulunan bütün ihtiyaç ve istidatların kitlece düzenlenme ve gelişmesine bağlıdır. Bir milletin yalnız cengaverliği yahut yalnız ziraî veya ticarî kabiliyeti, varlığını temine kafi değildir. İlim ve fende, kültür ve sanayide, ziraatte, adalette, siyasette, diyanette, askerlikte ve sair medenî unsurlarda gösterilecek varlıklardır ki millî varlık sürüp gitmiş olsun!"

"Bir milletin ilerlemesi, onu sağlayan insanların gösterecekleri varlık özelliğinin gelişkesine bağlıdır. Her sınıf üzerine aldığı vazifeyi, ne kadar yüksek ölçüde ifa ederse millet o ölçüde ilerler ve gelişir. Aksine, her sınıf ne kadar aşağı derekede vazifesine bağlı kalırsa millet de o nisbette geriler."

"Milletler tarihinde şurası da dikkat edilmesi gereken bir husustur ki, bir milletin ilerlemesi, bütün sınıflarının ilerlemesine, bir milletin daha önce ulaştığı uygarlık düzeyinden geri kalması da denilebilir ki, bütün sınıflarının gerilemesi ile ortaya çıkar. Milletin içerdiği sınıflardan birkaçı gelişsin de diğerleri geri kalsın, yahut birkaçı gerilesin de diğerleri etmesin, bu olmuyor." (sh: 3-4, Evkaf-ı İslamiye Matbaası, 1337) (3)

Bu yorumlar bile, bizim geri kalışımızın ana sebebini sadece, "ilmiye sınıfı"nın geri kalmasına bağlamanın mümkün olmadığını, ilmiye sınıfının da, diğer sınıflar gibi, bu sorunda, aynı derecede sorumlu olduklarını gösterir.

Cemiyeti kimler kurdu?

Bu cemiyetin, kurucuları şu kişilerdi:

- Fatih dersiamlarından Abdülfettah Efendi

- Fatih dersiamlarından Geyveli İbrahim Hakkı

- Fatih dersiamlarından İskilipli Atıf Efendi

- Bayezit dersiamlarından Ermenekli Safvet Efendi

Cemiyetin birinci reisi Mustafa Sabri, ikinci reisi Atıf Efendi, genel sekreteri Safvet Efendi ve yönetim de, yedi kişiden oluşuyordu ki, o döneme göre, bu cemiyetin kuruluşu çok büyük gelişmenin ürünü olarak, ilmiyenin bir aynası olarak algılanabilir.

Bediuzzaman'dan destek

Zira, bu cemiyette "müderrislerin hakları"nı korumak yönünde çalışmalar yapılırken, birlikte hareket eden ulemanın içinde bir Zahidü'l-Kevserî ve bir de Bediuzzaman Said Efendi de vardı!

Yıllarca, bu ilim ehli ve varis-i Enbiya, en olmadık hakaretlere uğradığı gibi, "cahil ve mürteci" olarak lanse edilip, gözden düşürülmeye çalışıldı. Ve biz de yıllarca, bu kişilerin, dosyalarının ve sicillerinin Diyanet'ten ilamını isteyip, araştırdık!

Hiçbir zaman olmadı! Ta ki, 12 Eylül olana kadar!

İsmim Süleyman Hilmi

O zaman da, Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde "aleyhte de dil" olur mülahazasıyla, merhum Süleyman Hilmî Efendi'nin, Maliye Nezareti Evrak-ı Nakdiyye ve Levazim Müdürlüğü'ne verdiği tercem-i hal varakası, 6137 numaralı dosyadan çıkartılıp, gönderilmiştir.

İşte o hal tercemesinde, kendisinin "Dersiam"lık maaşına nail olup, "özgeçmişi"ni yazıp gönderdiği belge:

" - (İsmim) Süleyman Hilmî. Mezheb-i Celile-i Hanefiyedenim.

- Bederimin ismi Osman Fevzi Efendi olup Silistre'de Hacı Ahmet Paşa Medresesi müderrisi.

- 1204'de Silistre'de tevellüd ettim.

- 1318 (1902) senesi Silistre Mekteb-i Rüştiyesi'nden ahz etmiş olduğum şehadetname ile Sıtırlı Medresesi'nde mebadi-i Arabiye'yi tahsil ettiğimi müş'ir tasdiknamemi mütesahiben 1323 (1907) de Dersaadet'te Hafız Ahmetpaşa Medresesi'ne gelip teşkilat ibtidasına kadar mutad olan usul-i kadime üzere üstadım Bafralı Ahmet Hamdî Efendi'den ikmal-i nuseh ettim. Teşkilât-ı mezkürede Kısm-ı Ali üçüncü sınıftan itibaren aliyyu'l-a'lâ terfi-i sınıf ederek Medrese-i Süleymaniye'yi ikmal ile 1337 senesi Saferu'l-Hayr'ın 14 tarihinde irade-i seniyye-i Hazret-i Padişahî ile uhde-i acizaneme İstanbul müderrisliği ruus-i hümayunu tevcih buyurulmuştur.

Balada arz edilen şehadetname ve tasdiknamelerin Fatih harîk-i kebîrinde (büyük yangınında) medresemiz bulunan Hafız Paşa Medresesi'nde kitablarım derununda muşterik olmuştur.

- Evvelce Devlet-i Aliyye'de hizmette bulunmadım.

- 1334 (1918) tarihinde ba-irade-i seniyye Ruus-i Hümayun uhde-i acizaneme tevcih buyurulup 1336 (1 Haziran 1334/1918) tarihinden itibaren 400 kuruş dersiam maaşı tahsis kılınmıştır.

- Bu ana kadar hiçbir cunha ve cinayet ile mahkum olmadım."

1 Şabanu'l-Muazzam 1339/23 Nisan 1337 (1921)

Medrese-i Süleymaniye mezunlarından

Silistreli (Mühür) Süleyman Hilmî"

Bu hal tercemesini (özgeçmişini) verdikten sonra, İbtidaî hariç medresesinde müderrisliğe başlamış ve 29 Mart 1339 (1923) da Sarf-ı Arabî, 1 Teşrinisanî 1339 (1923)de de Türkçe müderrisliğine geçmiştir ki bu son görevi ile maaşı 800 kuruştan 1000 kuruşa çıkmıştır. 3 Mart 1340 (1924)'tan itibaren de medreseler lâğvedildiğinden açıkta kalıp, müderrisliğine son verilmiştir.

29 Temmuz 1928'de sadece dersiamlık maaşı ile yetinmek üzere, aylık 800 kuruş tahsis edilmişti.

Tek parti sultası altında çileli bir hayat

İşte bundan sonra "tek parti sultası" altında, çileli hayatı başlamış oluyordu!

Zira, Atıf Efendi asılmıştı. Mustafa Sabrî Efendi ile Zahid el-Kevserî ülkeden göçmüştü. Bediuzzaman da sürgünde idi!

Diğer dershane arkadaşları da göz hapsinde, bir köşede sürünüp gidiyordu!

Birinci büyük savaşta, derslerini terkle, imtihan haklarından feragat eden "medrese öğrencileri" ile hocalarının sarıkları, cüppe ve tesbihleri birer "irtica alameti" olarak, gazete sayfalarında, yazılar ile karikatürlere malzeme olarak kullanılıyordu!

Medreselere kilit

Medreselerin kapısına tek tek kilit vuruluyordu. Yüzlerce müderris ortada kalmıştı. Bütün bunlar bir yana sarıklı ve cübbeliler aşağılanıyor, ulemaya inanılmaz çirkin saldırılar oluyordu.

Ve öyle bir ruh hali ile, öyle bir manevî hava estiriliyor ki, "şüheda"nın Anadolu'yu kuşattığı bir ortamda, bir Halid Ziya Uşaklıgıl, "es-Selatü ve's-Selamu" başlıklı yazında, "apacık bir fetih" istiyordu: Ve "Nurlu Gölge" cepheleri dolaşıyordu:

"Karanlık bir yaz gecesiydi. Köyde, evimin balkonunda ruhumun içine kurşundan dökülmüşcesine bir ağırlıkla çöken düşüncelerle, oturuyordum. Etraf tamamen siyahtı. Ve bütün bakışımın önünden başlayarak karşımda köşklerin çatılarını, duvarlarını, ötede camiin kubbesini, minaresini saklayan siyahlıklar. Uzana uzana, küme küme birbirinin üstüne yığıla yığıla daha ileride denizleri, ta uzaklarda Anadolu'nun kıyılarını bir karanlık dünya içinde boğuyor, gibiydi.

"Yalnız en yakında tek tük pencerelerden korkak ve zayıf ışık parıltıları, üzüntü ve matem arasında belirmeye çalışan ümitleri andırır bir tereddütle titreyerek karanlık kütleleri delmeye, bana kadar gelmeye uğraşıyordu. Ta uzaklarda da hain ve zalim düşmanın yine Türk köylerini yakan gemilerinden top sesleri uğuldayarak, sağır bir yuvarlanışla hava tabakaları arasından beni buluyor, ve sanki ruhumun içinde patlıyordu."

"Göğsümde tırnaklarının dakikadan dakikaya daha derinlere geçtiği duyulan bir pençe ile, kendi kendimin üstünde ızdırabtan toparlanırcasına, duruyordum. Birden karanlığın arasından müezzinin yatsıyı okuyan sesi yükseldi."

"Bu gece onun da sesinde bir ağlayış, bir sızlanış vardı. Ve uzaktan İslamın ocaklarını söndüren, yuvalarını yıkıp deviren düşman topları uğuldarken onun sesinde de siyah geceyi yırtarak şikayetlerini yükselten, mazlum İslamiyetin üzerine teessürle yönelik bir başıka kadar çıkarak elemlerini, dertlerini inleye inleye haykıran bir yanıp yakılma edası vardı.

Her namede bir feryat

"Her namesinde bir inleyiş, her kelimesinde bir feryat gizliydi. Ve böylece, kudurmuş bir dev uğultuları ile gelen top sesleri ile karşılaşırken müezzinin ince sese daha heybetli, daha muazzam, daha müthiş bir mahiyet alıyordu."

"Birden ezan bitti. Etraf bir dakika sessiz ağlayan bir sükun içine döndü. Sonra, yeniden sesin bir dalgası titredi. Müezzin yeniden bu defa, daha yalvarıcı, daha sızlayıcı bir şikayetle, doğrudan doğruya bir yardımcının sinesine dökülmeye başlayan bir keder samimiyetiyle karanlıkların sesini salıyordu:

"-Es-Salatü ve's-Selamü aleyke ya Rasulellah!"

Nasıl bir hadise oldu, bilmiyorum. Birden bire minareden başlayarak ta karşı sahillere, anavatan kıyılarına kadar bir ışık dalgası fışkırdı. Çarpışa çarpışa uzandı, gecenin koyu perdelerini şişliyor, kara duvarlarını burguluyor, ve böyle uzaya uzaya daha içerilere, vatanın kanla sulanmış topraklarına kadar gidiyordu. Gözlerimle onu takip ettim. Ve birden kıvranarak uzayan bir çizgi üzerinde öbek öbek, küme küme toprakların üstünde muhtelif vaziyetlerde uzanmış, kıvrılmış, kimisi sinesini semalara açarak, kimisi başını kollarının halkasına sokmuş yüzü koyun yatarak, sabahı bekleyen, rahat rahat uyuyan Türk askerleri gördüm. Tekrar kanını dökmek, fakat ne olursa olsun düşmanı ezmek azmiyle, dudaklarının üstünde imanlarının tatmış olmuş bir parıltısı canlanarak, Türk askerleri emin ve müsterih uyuyorlardı.

Cephenin başında beliren gölge

"O zaman cephenin bir başında bir beyaz gölge belirdi. Bu gölge bir insan şeklinde, hatta bir insan kıtasında idi. Lakin o kadar yüksek o kadar büyük görünüyordu ki bütün görüntünün alalına hakim gibiydi. Elleri kutsayıcı bir şekilde yukarıda yürüyordu. Arkasında yüzlerce, yüzlerce, başka gölgelerin, arada uzun bir ihtiram aralığı bırakarak, aceleci, telaşlı takip eden, tayfası vardı."

Bir noktada, tam asker sınıfından geçilecek bir noktada birden bir sese işittim:

-Kimdir o!...

O zaman beyaz gölge yavaşça ilerlerdi. Bu bir gölge miydi? Yahut katılaşmış bir zıya mıydı? Onda öyle bir hal vardı ki kendi sinesinden çıkan bir beyaz nurla şeffaf gibiydi. Sanki kalbinde bir güneş yatan saf bir billür vücuttu."

"Yavaşça, yumuşak ve incelik ifade eden bir yaklaşımla, nöbetçinin kulağına bir kelime söyledi. O zaman nöbetçinin birden titremeye başlayan elleri tüfeğine selam vaziyeti verdi. Asker, baştan ayağa zangır zangır titrerken beyaz gölge, arkasında Doğu'dan Batı'ya, Güney'den Kuzey'e kadar büyük bölgelerin 14 asırlık uzun bir devrin arasından Kelamullah'ı cihan her tarafına götüren halifelerini sürükleyerek cepheyi geçti.

Askerlerin başını okşuyordu

"Ve sıra ile asker kümelerinin arasından geçtiğine şahit oldum. Her kümeye geldikçe bir saniye duruyor, ve ışığın içinde daha beyaz bir zıya ile aydınlanmış görünen kollarını uzatıyor, bir askerin başını, diğerinin yüzünü okşayan, birinin sırtını ötekinin göğsünü sıvazlayan. Kimisinin koluna, kimisinin omuzuna dokunan bir okşayıcı oluyordu. Bazan eğiliyor, sanki kimliğinin nurlarından bu uyuyan askerin üzerine güneş çağlayanları boşaltıyordu. Ve o kutsiyet ve ulviyetinin mübarek kelamı için 14 asır sonra hala kanını döken bu askerinin arasından geçerken, bütün halifeleri bu büyük din imamının arkasında, gözleri ayaklarının nuranî izlerine dikilmiş, elleri göğüslerinde, hep o hürmet mesafesini muhafaza ede ede geri kalmaktan korkan çabuk adımlarla, biri birine sokularak, takım takım, onu takip ediyorlardı.

"Böyle, cepheyi bir baştan bir başa kadar geçtiler ve müezzinin yalvaran sesi son çağırışını yaparken, ansızın, o ışık dalgası söndü. Bütün o muhteşem manzara silindi. Tekrar gecenin karanlıkları çöktü. Yalnız kamaşan gözlerimin perişan nazarı ta orada, cephede ilişti, orada o beyaz ve münevver gölgenin gidiş çizgisinde nurdan bir iz kalmıştı ki sanki nefes alıyordu. Canlı bir ışıldayışla sanki yaşıyordu. Beyaz ve aydınlık bir gölgenin, beyaz ve aydınlık bir dumanı şeklinde cepheyi bir baştan bir başa aydınlatarak onun üstünde dolana dolana dalgalanıyordu. Dikkat ettim, bu bir yazıydı. Bir yüce levha ki orada, muallakta, güneşten yaradılmış bir şerit halinde duruyordu. Onu okudum:

(-İnna fetehna leke fethan mübina!) yazıyordu. (yazılıyordu)" (Vakit, 12 Eylül 1338/1922, sh: 3)

İşte, bu ayet ve inanç doğrultusunda, kazanılan zaferle, vatan toprağı, yeni bir yapılanmaya gidiyordu.

Süleyman Efendi'yi yaralayan karar

Amma, ulema, bir köşeye atılmış, sadece bir "dersiamlık maaşı" ile yetinmek zorundaydı. Bu da bir mesele olmazdı, yeter ki, medreseden aldıkları icazet ve okudukları derslerin, yeni nesle aktarılması için gereken iznin verilmesi gerekiyordu.

Bunu yapmadılar ve büyük bir üzüntü içinde, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun, yani eğitimin birleştirilmesi üzerinde, yüzlerce medrese hocası, müderris (profesör) açıkta kalmış oluyordu.

Bu durum, diğer müderris gibi, Süleyman Efendi'yi de üzüntüye sevk etmiş oluyordu.

Diyanet İşleri Başkanı Rıfat Börekçi, her ne kadar sarıklı-cübbeli bir görüntüde içinde ise de, ona da baskılar oluyor, büyük camilerin imamlık ve hatiblik kadroları "tenkis", yani azaltılıyor, din hizmetlileri bir "memur" gibi ele alınmıyordu.

Partizanca yapılan tayinler

Tek partinin, "kendi adamları"nın tayini ile, aynin İttihat ve Terakki gibi, "partizanca" davranıyordu. Bu husus, Süleyman Efendi'yi üzmüş, "sıla-i rahim" için doğum yeri, ilk bilgileri aldığı baba ocağı Silistre'ye yönlendiriyordu. Çünkü, kimi dersiam ve müderris, ya millî eğitime geçiyor veya Adliye'ye geçip, hakim ve savcılık yapmak için, dosyasını koltuğunun altına alıp, gidiyordu.

Süleyman Efendi, asla böyle bir yönteme baş vurmadı ve ta baştan beri, "dersiam arkadaşları"na dediği üzere, Hadîm-i Kur'an, yani Kur'an-ı Kerimin hizmetkarı olmak için, yön ve yöntemini belirlemişti:

"Ey dersiamlar! Siz bu memlekette, bugün için dinin teminatlarısınız. İkişer, üçer kişi okutup, onlara dini öğretirseniz, asgari elli sene, bir iki nesil boyu, İslamın ömrünü uzatmış olacaksınız. Bunu yapmazsanız, huzur-i İlahî'de mes'uliyetten yakanızı kurtaramazsınız." diyerek, "hocalık"la bir

meslek, ekmek teknesinin olamıyacağını ilan ediyordu. Zira, Diyanet İşleri, sadece Süleyman Efendi'yi değil, bir Elmalılı Hamdi Efendi, bir Ali Haydar Efendi gibi, ilim ve hizmet adamını, hizmet alanından alıp bir köşeye itmiş oluyordu ki, bunu Elmalılı apaçık bir şekilde, "Metalip ve Mezahip" adlı eserinin önsözünde açıklıyordu.

Ulemaya çirkin saldırı

Kurtuluştan sonra... Kuruluş aşamasına gelindiğinde, birden bire roller değişmişti. Hemen saldırılar başladı... Medreseler kapandı, haliyle, müderrisler de açıkta kalmış oldu. Sarıklı ve cübbeliler "aşağılanır" bir konuma oturtulmuştu. Nitekim, din ulemasına karşı hemen saldırılar başlamıştı: "Serpuşları ve kıyafetleri hemen hiçbir fark göstermediği halde başlarının ve kalblerinin işi itibarıyla aralarında dağlar kadar ayrılık bulunan din uleması ile softaları birbirinden her zaman farklı olarak tanımalıyız."(...) "Softa, adı ne din ile ne de dünya ile ilgili hiçbir bilgisi olmayıp biraz "Ebced", bir miktar da "Nasara yansuru" okuyarak şeriatı her türlü arzularına vasıta yapanlar denir ki bunların diğer ismi de "yobaz"dır. Cahilin sofusu şeytanın maskarasıdır, derler. Fakat softalar, yobazlar ve bunların çömezleri yalnız şeytana maskara olmakla kalmamışlar, tarihimizin bir çok devirlerinde mühim roller oynamışlar ve memleketi çok defa felaketten felakete sürüklemişlerdir. Denilebilir ki, Osmanlı İmparatorluğunun yıkılışına kısmen hanedanın değersizliği sebeb olmuşsa, kısmen de yobazların hareketleri amil olmuştur." (.....) "Halkımız kıyafete ve sarıklılara kapılmamalı ve yobazlarla hakikî din alimlerini daima ayırmaya çalışmalıdır. Çünkü hakikî alimler Peygamberin vekili, fakat softalar şeytanın sağ elidir." (Resimli Gazete, sayı: 46, 19 Temmuz 1340/1924, sh: 5) Halbuki, bu "Resmî Gazete"nin ruhu, daha iki yıl öncesinde toprak altında kalmış, ilk TBMM'nde yer alan yüzlerce "sarıklı"nın vatan müdafaasındaki celadeti ve hamasetinden nasipsizdi

Diyanet İşleri'nde cesur bir başkan

Diyanet İşleri Reisi Rıfat Börekçi, CHP'nin siyasal baskılarına göğüs gererek, kurtuluşun manevi mimarlarına destek veriyor, sarık ve cübbe ile Ankara sokaklarında dolaşmaktan geri kalmıyordu. Börekçi, Mustafa Kemal'in emri ile eşini de Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi azalığına tayin ettirmeyi başarıyordu.

Fakat ne dikkat çekicidir ki, Diyanet İşleri Reisi Rıfat Börekçi, yer yer CHP'nin partizanca tutumlarına ve siyasal baskılarına göğüs

gererek, "Kurtuluşun manevî mimarları"na gereken desteği vermekten geri kalmıyordu.

Nitekim, kendisi sarık ve cübbe ile Ankara'nın sokaklarına çıkıyor, Mustafa Kemal'in emri ile, eşini de Ankara Belediye Meclisi azalığına tayin ettiriyor ve "Türkiye'nin ilk kadın meclis üyesi" olarak tarihe geçiyordu.

"Müslümanlık" adlı bir dergide yer alan yazı ve resimleri tetkik ederseniz, Börekçi dinî kiyafetle kamuoyu önünde yer alırken, eşi de "başı örtülü" bir meclis üyesi olarak belediye meclisindeki yerini alıyordu. Öte yanda da başta Reis Börekçi, Ahmet Hamdi Akseki, diğer müşavere heyeti azaları yeni kurulan teşkilatın sorumluları olarak akasyaların gölgesinde "hademe-i hayrat"ın sorunlarını çözmenin uğraşını veriyordu.

Özellikle, reis Rıfat Börekçi'nin eşinin belediye meclis üyeliğine devamı, "baş örtülü" olarak sürdürmesi, daha sonra gelecek olan tatbikatlarla hiç bir zaman göz önünde bulundurulmadığını gösterir en önemli belgedir!

Tarihi gerçekleri görmek

Bu durum bile, gerçekleri, yalnız gerçekleri olduğu gibi ele alıp, yeni nesle "örnek" olarak lanse etmenin ne kadar tutucu bir dönemi yaşadığımızın bir ölçüsüdür. Bizim de, burada yaptığımız, geçmişte bu ülkenin selamet ve saadeti için, bunca zahmet ve çileye maruz kalanlarının ne gibi bir örf ve inançla bu ülkeyi teslim ettiklerini gösterir.

Düşünün bir kerre, bütün Anadolu'nun tarihî şehirleri gibi İstanbul'da bütün büyük camiler, bir ölçüye tabi tutulmuş ve kim vefat ederse, onun yerine tayin yapılmadan, "kadro tenkîsi"ne gidiliyordu!

Bu arada da CHP'nin kurmayları, Diyanet'e yaptıkları baskılarla "partimizin adamı" olanları tayin için, emir ve yazılar yazıp, camilere siyaset sokuyorlardı! Bunun en çarpıcı örneğini de, CHP'nin İstanbul il idare heyeti reisi, Cevdet Kerîm (İncedayı)nın İstanbul müftüsü bulunan Hasan Fehmî (Ülgener) Efendi'ye, CHP antetli yazı teşkil etmektedir:

CHP camiye siyaset sokuyor

1 Mart 1931 tarihli, CHP İstanbul ili antentli yazıda, İstanbul müftüsü Hasan Fehmî Efendi Hazretlerine, hitaben yazılan yazıda, şöyle deniyordu:

"Yenikapı Katip Kasım Mahallesi imamlığına tayini mahalle halkı tarafından istirham olunan Hafız Tevfik Efendi'nin adı geçen vazifeye tayini partimizce de matlup ve gerekli olduğundan, adı geçenin tayin durumu için gerektiği takdirde Diyanet İşleri Başkanlığı katında da girişimde bulunulması ve neticenin bize bildirilmesi hürmetle rica olunur, efendim!"

"CHP (fırkası) İstanbul vilayeti idare heyeti reisi (imza) Cevdet Kerim (İncedayı)" (Belge 1) İşte size, diyanetin nasıl politize edildiğine ve bir il başkanının koca bir ilim adamına partisinin dileğinin yerine getirilmesindeki "rica"sının belgelenmesi!..

Bu durumda, yapılacak olan, mahalle aralarında, evlerin mahzenlerinde, dinî bilgileri öğretmek için, bir köşeye itilmiş olan hocaların, köylere varıncaya kadar Kur'an-ı Kerimi öğretip, hıfza çalıştırmak olarak görülse de, ne acıdır ki, bu durum, yasak kapsamında, "illegal" olarak görülüyor, yakalananlar ise bir sürü eca ve cefaya maruz kalıyordu.

"Mahalli polis ve kültür çevirgenliği"nin kontrolü altında, kim, çocuklara dinî ders verir ve "gizlice" hareket ederse, takibata uğruyor ve adliyeye sevk ediliyordu! Süleyman Efendi Hazretleri de, bu yasaklı dönemde, elden geldiğince "hadim Kur'an" yetiştirmek için olanca gayretini gösteriyor, "Kur'an harf ve hareketleri" üzerinde "Kur'an-ı Kerimi en kısa zamanda okumayı öğreten yepyeni bir tertib ve usul"le yola çıkmıştır, ki Kur'anın hafızlığı için, CHP'nin baskısında, şöyle bir gelişme gösteriyordu:

Kur'an hafızlığı kursları

İmam Hatip Mekteblerinin kapanmasından sonra asgarî din bilgisini verecek hiç bir müessese kalmamış oluyordu. Lozan Anlaşması üzerine azınlıklar kendi dini hayatlarını devam ettirebilmek için eğitim ve öğretim serbestiyetine sahip olmuşlar ve bu yolda çalışmaktan geri kalmıyorlardı. Bu devrelerde İslâmî hiç bir hizmet sahası kalmadığı gibi Kur'an-ı Kerim'i öğretmek isteyenler bulunduğu halde öğrenmek isteyenlere hiç bir izin verilmiyordu. Anadolu'da yanlış anlayış ve icraatlarla sıkı bir polis ve jandarma takibatı varken sadece İstanbul'da bir kaç yerde Kur'an-ı Kerim'i

içinden okumak isteyen ve hafızlığa çalışanlara öğretmenlik yapmak gayesiyle bir kaç Kur'an Muallimi resmen tayin edilmiştir. Yalnız ilk tahsil çağını geçmiş veya ilk tahsilini yapmış olanlar bu kurslara gelip Kur'an dersi alabiliyorlardı.

Bizim tesbit edebildiğimize göre ilk önce Fatih bölgesinde Hafız Ömer Ödem'e 1932 tarihinde talebe okutma izni verilmiştir. 1934'de Hafız Hasan Akkuş'a ve 1936'da Hafız Necati Bilgin'e Kur'an öğreticiliği verilmiştir. Çok az bir yekûn teşkil eden bu hocalar aslında son derece sıkı emirler ve yasaklar içinde hizmet edebilme imkânlarına sahip bulunuyorlardı.

Bu kurslar ve hocaları şeklen Diyanet İşleri Riyaseti İdaresi altında bulunuyorlarsa da kontrol ve murakabeleri mahallî polisin ve marifin murakabesi altında bulunuyordu. Bu hususta Diyanet Riyaseti'nin 1935 tarihli bir emri dikkat çekicidir:

"İstanbul Müftülüğüne,

"Kuran öğreticilerinden bazılarının vazifeleri dışına çıkarak henüz ilk tahsilini bitirmemiş küçük çocuklara ders verdikleri ve bu meyanda eski arap harfleri ile yazılmış dinî kitablar da okuttukları ve Riyaset Makamından vazife ve selâhiyet verilmediği halde bazı hocaların bundan istifade ederek mahalleler arasında küçük cami' ve mescidlerde başlarına topladıkları çocuklara gizlice dinî dersler verdikleri görülmüş ve haklarında adlî takibat yapılarak Adliye'ye verildiği mevsukan haber alınmıştır. Bu gibi uygun görülmeyen hallere meydan verilmemesine ve Kur'an öğreticilerinin tecvit gibi Kur'anın kıraatine ait okutulmasına lüzum görülen kitabların yeni Türk harfleri ile yazılı olmasına dikkat edilecektir. Dâimî surette mahallî polisin ve Kültür Çevirgenliğinin murakabesi altında bulunması için bu dershanelerin her halde muayyen yerlerde olması ve bu dershane yerlerinin çalışma saatlerinin Valiliğe bildirilmesi lâzımdır. 27.6.1935. Diyanet İşleri Reisi Rıfat." (Belge 2)

Emir yerine getiriliyor

Bu emir üzerine İstanbul Müftülüğünce Hafız Ömer Ödem ve Hafız Hasan Akkuş çağrılarak gerekli tenbihat yapılmış ve asla bu emrin dışına çıkmamaları haber verilmiştir. Bunun üzerine Hafız Ömer Ödem'in Fatih ve Hacı Evliya Camiinde, Hafız Hasan Akkuş'un Yenicami, Beyazıt ve Nuruosmaniye Camilerinde yaptıkları derslerin gün ve saatleri tesbit olunmuştur. Millî Eğitim Müdürlüğü devamlı olarak yazışmalarla bu

kursların hat ü harekâtını kontrol ediyor ve mahdut imkânlar içinde faaliyetlerine izin veriyordu.

Tesbit edilen dar bir kadro içinde Kur'an öğreticiliği devam ediyor, fakat bu dinî vazifeyi fahri olarak yapmak isteyenlere hiç bir izin verilmiyordu. Kurra'dan Selimiye Camii baş-imamı Fehmi ve Anadoluhisarı'nda oturan hafız Niyazi Efendilere Kur'an öğreticiliği izni verilmemiştir.

Bu arada fesat ve nifak ehli boş durmuyor. Hafızlığa çalıştıran mahdut sayıdaki bu hocalar çeşitli iftiralara maruz kalıyorlardı. 1938 tarihinde Hafız Cemiyeti tertib edip para aldığı, cenazeler peşinde koşarak menfaat temin ettiği gerekçesi ile Hafız Hasan Akkuş hakkında bir sürü şikâyetler vuku bulmuştur. Ayrıca Kurslara kız çocuklarının gelmesi ve onların da Kur'an-ı ezberlemek için çalışmaları kayıt ve zabt altına alınmıştır. Hattâ bu yolu tıkamak için de erkek ve kadınların camilerde toplanarak Kur'an-ı Kerim hıfzına çalışmalarına iğrenç bir takım yalanlarla engel olunmak isteniyordu. Bu hususta Maarife yazılan Emniyet evrakı dikkat çekicidir. (Belge 3)

Nuruosmaniye Baş-İmamı bulunan Hafız Hasan Akkuş'un Kur'an Öğreticiliği ruhsatnamesi 1934'de Diyanetçe verildiği halde bu hakkını elinden alabilmek için böyle müfteriyane hareketlerde bulunulduğu umulabilir.

Din alimleri tek parti kıskacında

Bu 'nazik' dönemde, Süleyman Efendi Hazretleri, Kur'an tedrisi ile uğraşırken, 1936'da evine sayısız polis gelmiş, kendisi Emniyet Müdürlüğü'ne getirilip, tazyik edilmiş ve özel eşyaları bile didik didik edilmiştir. Kur'an okutmanın yasak olduğu ve suç sayıldığı ise, o günlerindeki belgelerde mevcuttur. Süleyman Efendi Hazretleri, 1939'da da Birinci Şube Tabutlukları'na konulmuştur.

Türkiye'de 1938 ve 1939 senelerinin manzarası böyle idi. 1940'larda durum değişmedi. Yalnız birkaç kurs daha açıldı. İki kurs hocasından yedi kurs hocasına kadar bir yükselme kaydedildi. Bu kurslarda 27.5.1940 tarihinde Kur'an hıfzına çalışan 50 ve yüzünden okuyan 61 talebe bulunuyordu. (Lâleli Camii Kuran öğretmeni Hafız Necati'nin 9 ezberci, 4 yüzünden olmak üzere 13, Fatih Kumrulu-Mescid Kur'an öğretmeni Hafız İsmail Bayrı'nın vücûh'a 4, talime 5 olmak üzere 9, Hafız Hasan Akkuş'un hıfza çalışan 14, tashih-i hurufa çalışan 23, yüzünden okuyan 3 ve vücûh okuyan 1 talebe olmak üzere 41, Hafız Ömer Ödem'in hıfza çalışan 17, yüzünden okuyan 2, talim okuyan 5 olmak üzere 24, Hafız İdris Okur'un hıfza çalışan 1, Hafız

Mehmet Hilmi Bilge'nin hıfza çalışan 2, yüzünden okuyan 15 olmak üzere 17, Eyüp Camii Kur'an Kursu öğretmeni Hafız Sait Çayırlı'nın yüzünden okuyan 3, ezberci 3 talebe olmak üzere 6 talebesi mevcuttu ki cem'an bütün Kuran Kursu öğretmenlerinin 111 talebesi vardı.)

İstanbul vaizlerinden merhum Hacı Cemal Öğüt'ün bir va'zında Kur'an kurslarının Anadolu'da açılıp halkın Kur'an öğrenmeğe başladığını söylemesi üzerine devrin Emniyet Müdürü Kâmuran Cuhruk bir yazı ile bunu mühim bir ipucu imiş gibi müftülükten sorması devrin bütün dikkatlerinin din öğretimi ve Kur'an hıfzı üzerinde teksif olunduğunu göstermektedir. Halbuki İstanbul'da mahdut miktarda açılan ve gördüğümüz gibi koca bir vilâyette ancak 111 (yüz on bir) talebenin mevcut olması yanında Anadolu'da da bazı yerlerde mahdut sayıda Kur'an Hafızlığı kursları açılmış bulunuyordu.

1944 senesinde Kur'an Hafızlığı hocaları on kişiye yükselmişti. Tesbit edebildiğimize göre bu sene yani 1944 senesinde Kur'an öğreticisi bulunan zevat şunlardı: Hasan Akkuş (24 talebesi vardı.), Sait Çayırlı (12 talebesi vardı.), Necati Bilgin (9 talebesi vardı.), Ömer Ödem (24 talebesi vardı.), Samatya'da Mustafa İlter, Ömer Aköz (6 talebesi vardı.), M. Hilmi Bilge (13 talebesi vardı.), İdris Okur, (Sultanahmet ve Yenicami Kur'an Öğreticisi), Ferhat Genişyürek (Aksaray Kur'an Öğreticisi, 8 talebesi vardı.) Bu tarihte görüldüğü gibi 96 talebe mevcut.

Şüphesiz bu dar ve şiddetli takibler içinde yetişen kurrâ ve hafızlar bugünkü hafızların, ortaya çıkmasına sebeb ve Kur'an-ı Kerim'in unutulmasına engel olmuşlardır. Zaten Kur'an-ı Kerim'in öğrenilmesi ve ezberlenmesi genç yaşta iken mümkün olduğundan, bu yaşlarda kurs hocalarının talebe bulamaması halkın ilgi göstermemesinden değil, yapılan tazyik ve neşr edilen yasaklardan ileri gelmektedir.

Kur'an öğretenler ihbar edildi

"Bazı Kur'an öğreticilerinin ilk tahsil çağındaki çocukları kursa devam ettirdikleri istihbar edilmiştir. Bu gibi usulsüz hareketlere meydan verilmemesi lüzumu ehemmiyetle beyan olunur. 19.8.1942, Diyanet İşleri Reisi M. Ş. Yaltkaya."

Kur'an eğitim ve öğretimi bu şerait içinde senelerce devam etmiş ve sonunda yirmi yedi senelik bir aradan sonra serbest bırakılmıştır. Bu yirmi yedi senelik müddet pekçok acıklı ve ibret dolu olaylarla doludur. Bu olayların tetkik edilmesi son derece dikkat çekici neticeler çıkarabilir.

Bu şartlar içinde, Süleyman Efendi, Kur'an tedrisi ile uğraşırken, 1936'da evine sayısız polis gelmiş, kendisi Emniyet Müdürlüğü'ne getirilip, tazyik edilmiş ve özel eşyaları bile didik didik edilmiştir. Kur'an okutmanın yasak olduğu ve suç sayıldığını ise, o günlerindeki belgeler açıkça göstermektedir.

Aynı şekilde, Süleyman Efendi, 1939'da da Birinci Şube Tabutlukları'na konulmuştur. Aynı şekilde, bir müddet sonra "beraat"le "masumsunuz" diyerek işlem tamamlanıyordu. Türkiye'de 1940'lı yılların iç ve dış yönden büyük problemleri vardı. Marksist ve faşist yönetimlerin savaşı, Türkiye'yi etkilediği halde, işte "tek partili yönetim" de boş durmuyor, milletin dînî yönden adeta "canına ot tıkamak" gibi bir baskıyı uygulamakta, "tek parti sultası"nın kaderini çiziyordu.

Stalin bile, kiliselerin kapılarını açıp Ortodoks papazların duasına muhtaçken, içimizde ise, Kur'an tedrisi, dînî yayın yönü kapatılıp, yasaklar sürdürülüyordu. Almanlar'ın Danzig'i işgal edip, Polonya'ya girdiği sıralarda, İstanbul'da 94 Dersiam'a baskı uygulanıp, yapacakları vaazların "özet"leri isteniyor, ayrıca, camilerde "intizam" istenip, kadınların camilere gelmemesi hususunda, vaizlerin ikazı isteniyordu.

Aşağıdaki dört belgenin içeriğine bakarsanız, başta merhum Süleyman Hilmî (Tunahan) Efendi Hazretleri ile diğer dersiam-vaizlerin çektikleri mihnet ve baskıları daha iyi anlamış olursunuz! (Vesika: 1, 2 , 3 ve 4)

Almanlar tarafından işgal edilip, merhum Süleyman Efendi'nin evlad-ı fatihan yurdu Balkanlar işgâl altında iken, 1944'de "Tabutluklar"da, işkence görür ve sekiz gün "Sansaryan Han"da sorgulanır. İşte bu dönemin ser-encamı...

İmam-Hatip kurslarının açılması

İkinci Dünya Harbi sırasında memlekette ilân olunan sıkı kanunlar muvacehesinde halk son derece tedirgin bir durumda idi. Harbe girip girmememiz bir an meselesi iken devletin başında bulunanlar halkın millî ve dînî duygularına tazyikten geri kalmıyorlardı. Daha önce gördüğümüz gibi dînî kültürü yayacak bütün müesseseler kapanmış ve halk camilerde birkaç vaiz ve kurs hocasından, sıkı kontroller sonunda, birşeyler öğrenebiliyordu.

Bu devrede ilk önce "milliyetçiler" hapislere atılmış, ırkçılık-Turancılık adı altında tarihine ve milliyetine bağlı olanlar mahkemelere

sevk edilmiş, işkencelere maruz kalmıştır. Bu olayın acı bir nişanesi olarak kabul edilen 3 Mayıs 1944 tarihi milliyetçiler için tarihe "Tabutluklar Devri" olarak geçmiştir. Bu patlama ile şeflik devri harbin sonunda sarsıntı geçirmiş ve nihayet 1946 yılına gelinmiş olunuyordu. Bu yılda yapılan şaibeli bir seçimde halkın umumî kanaati ortaya çıkmış oluyordu. Bunun bir neticesi olarak bir yıl sonra memlekette bir gevşeme, bir uyanma baş gösterdi. Halk sanki kendi benliğini bulmuş, harekete hazır bir vaziyette idi. Neşriyat sahasında da bir kıpırdanma göze çarpmağa başlamıştı. (*)

Milletin tazyiki, dînî ve millî neşriyatın aydınlatması ile Meclis'te de bir uyanma göze çarpıyordu. Bunun neticesi olarak halkın dînî ihtiyaçlarını tatmin için muhtaç olduğu dînî müesseselerin açılmasına taraftar olan fikirler yavaş yavaş su yüzüne çıkmış oluyordu.

Dipnotlar: (*) 1946'da din ve iman yönünden patlamaya hazır bulunan milletin sesine "Büyük Doğu" ile Necip Fazıl Kısakürek tercüman oluyordu. "Büyük Doğu"nun 12 Temmuz 1946 tarihli 37. sayısının kapağında, hapishanenin demir parmaklı penceresinden cami'e bakan resmin üzerinde şöyle yazıyordu: "İmanımız Hapiste!". Ve mecmuanın sağ alt köşesinde de: "İmanımızı üç asırdır din adına ham yobaz, bir asırdır da dinsizlik adına aynı ham yobazın tesiri hapsediyor."

Kur'an eğitimine 'şartlı' özgürlük

Dînî eğitimin yasaklanmasıyla ortaya çıkan manzaradan ürken ve cumhuriyetin ilk senelerinde Maarif Vekilliği yapmış olan Hamdullah Suphi Tanrıöver, ortada din hizmetlisinin kalmadığını belirterek, bu gidişle cenaze namazı kıldıracak hoca kalmayacağını ve cenazelerin ortada kalacağını belirtiyordu.

İlk olarak Milli Eğitim Bakanlığı'nca özel din eğitimi kabul edilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı'ndan izin almak suretiyle İslâm dininin akidelerini ve ibadetinin esaslarını öğrenmek isteyen çocuklara, bunları öğretmek maksadıyla din bilgileri dershaneleri açılabilecekti. Bu din bilgileri dershaneleri eğitimlerini Türkçe yapacak ve Kur'an sureleri ve dualar Türk harfleri ile olacaktı.

Bu sadre şifa bir karar değildi. Sathi idi, basitti. Zira daha evvel (1943) yılında toplanan İkinci Maarif Şûrâsı'nda memleketin ahlâk konusu ve cemiyetin ahlâk terbiyesi tartışılması gerektiği halde din eğitimine ve din terbiyesine hiç önem verilmemişti. Bu sıralarda da durum aynı şekilde kapatılmak istendi.

Fakat hakkın sesleri duyulmağa başlanmıştır. Ömer Rıza Doğrul bir makalesinde şöyle diyordu:

"Lâikliğin bu türlüsü bir umacıdan, bir gulyabaniden farksızdır. Türk milleti ise umacıya veya gulyabaniye inanacak derecede basit değildir. Hurafelerden silkinen Türk milleti lâiklik namı altında türetilen hurafelere inanamaz. Onun için bir an evvel doğru yolu tutmak en isabetli hareket olur." (*)

CHP'de panik başlıyor

Hamdullah Suphi Tanrıöver gibi diğer pek- çok zevat içinde bulunulan manevi buhrana bir son verilmesi için çalışıyordu. Sonunda CHP'nin 1947 yılındaki kurultayı gelip çatmıştı. Bir yıl önce yapılan seçimlerde DP'nin bir güç olduğu ortaya çıkınca CHP'de panik başladı. Bu bakımdan dînî eğitim yönünden bu kurultay hareketli geçmeye namzetti. Nitekim öyle oldu.

Böyle bir ortamda, CHP, giderek eriyor ve DP'ye doğru halkta bir eğilim baş gösteriyordu. Merhum Süleyman Efendi Hazretleri de Kur'an tedris ve tederrüsü için elden gayreti gösterir ve vaazlarına devam ederken, Diyanet'in murakıpları hakkında olumlu raporlar vermesine rağmen, baskılardan kurtulamıyordu. Bu doğrultuda, merhum İstanbul Müftüsü Ömer Nasuhî Bilmen ile, yine merhum Abdurrahman Güzel Yazıcı hocaefendilerin "rapor"ları en can alıcı bir "tescil" ve "tebcil" vesikası olmaya sezadır.

1950'li yılların genel atmosferi böyleydi!

Ve Aksekili'nin itirafına göre de, en az İstanbul'da bin kadar cami ve mescid kapalı, anahtarları da, Vakıflar'a bakan, "müdür-i umumî"lerin kasalarında saklıydı.

"Dînî bir atmosfer"in doğmaması ve yaşatılmaması yönünde süren "tek parti sultası"nın, Kur'an öğretimi ve kurslar hakkındaki genel yapı üzerinde durursak, aşağıdaki durum ortaya çıkar:

Kur'an eğitimi ve kurslar

Kur'an öğretimi için uzun bir müddet ara verildiğini ve sonradan 1947 senelerinde yapılan çalışmaları daha önce görmüştük. 1960 İhtilâli'ni müteakıp yapılan çalışmaların bir devamı olarak 1962 yılında VII. Millî Eğitim Şûrâsı toplanmıştır. Bu Şûra'nın Kur'an eğitim ve öğretimi hakkındaki kararı eski engellemeyi hatırlatacak bir nitelik taşımaktaydı.

"Eğitim sistemimiz tatbikatta büyük ölçüde ezberciliğe dayanmaktadır. Bunun sonucu olarak dogmatik zihniyet kökleşmiştir."

"Bu durumun sebeblerini araştırırken başta Kur'an-ı Kerîm'in Arapça olarak okutulması karşımıza çıkar. Hele 600 sahife Arapça bir metnin mânâsını anlamadan ezberlemenin çok itibarlı bir iş sayılması, büyük bir kitleye böyle olduğunu kabul ettirmekte ısrar edilmesi; hafızların yalnız bu vasfı ile çevrelerine nazaran kendilerine oldukça yüksek bir hayat seviyesi sağlayabilmesi; bunun hükümetlerce desteklenmesi, tesbit edilen ilkelerle bağdaşamaz. Bu durumun yarattığı menfî tesirlerin süratle önlenmesini, tesbit edilen ilkelerin gerçekleşmesi için tabiî bir şart olarak kabul etmekteyiz." (***)

Tabiatıyle bu görüş geçerli olamamış ve Kur'an-ı Kerim'in hıfzı için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Halkın yardımı ve desteği ile açılan kurslarda masûm Müslüman çocukları Allah kelâmını öğrenmişlerdir. Fakat ma'lûm zihniyet, Allah kelâmının geçtiği her müesseseye karşı olduğu için bir yazar çirkin mizanseni içinde bu fikirlerini dökmektedir:

"Arapça harflerle süslenmiş bir sınıfta Türk çocuklarının başında takke, elinde Kur'an, softa kılıklı bir hocanın nefret saçan nazarlarından yılmış hali... Evet Türk çocuğu, pekçoğumuzun farkına varamadığı bir şekilde bu ellere terk edilmiştir. Kur'an kursları ve sair benzeri eğitim yolu ile; onun o körpecik beyni, bilmediği bir dilde kendisine yabancı ve Türk'ün niteliklerine aykırı bir hayat felsefesinin dondurulmuş ilkel temelleri ile yoğrulmada..." (****)

İfadenin acaibliğine bakın ki Türk milleti şimdiye kadar sanki Kur'an eğitim ve öğretimi ile meşgul olmamış, yeni ortaya çıkmış bulaşıcı bir hastalık gibi ürkütücü hastalığa tutulmuştur. Asırlardır biz Türkler Kur'an eğitimi ve öğretimi ile meşgul olmuş, kütüphanelerimizi bu yolda doldurmuşuzdur. Ama insan bir defa ilhadın (ateizmin) batağına düşmeyiversin, yaratıkların en korkuncu olur. Kur'an kurslarında tatbik edilen eğitimden dert yanarken dâima şeriatçılıktan dem vururlar. Bu onların dinmez ve iflâh olmaz silâhlarıdır. Dinini, diyanetini, ahlâkını, milli seciye ve karakterini öğrenmek isteyenlerin karşısına "şeriat" yaftası ile çıkarlar. Kendi gözleri ile gördükleri halde hakikatı gizlemekten geri kalmazlar:

Hep aynı hikaye

"Şeriat özlemini çekenlerin, İslâmî esasların ahlâkî hükümlerini hiçe sayan bazı tarikatlerin yuvalandığı Kur'an kurslarında tozlu, taşlı ücra

köylerin yanık yüzlü çocuklarının masûm ruhları karanlığın cehennemine tutsak yapılarak şartlandırılmakta, beyinlerine Atatürk düşmanlığı depo edilmektedir." (*****)

Demokrasiyi yaşatma gayreti içinde bulunulduğu ve yabancı ideolojilerin kol gezdiği bir memlekette, halkın temel inancı olan Kur'an ahkâmı hakında bu denlü yanlış tahminlerde bulunmak, memlekette ayrı ayrı kamplar yaratmaktan başka bir fayda sağlamaz. Zira bu araştırmamızın seyri bunu açıkça göstermektedir. Bir asır evvel dış düşmanlar aynı metodları ve hücumları kullanıyorlardı.

Devletin temelini yıkmak için, millî servetimizi sabote eden, gemileri batıran, Türk Ordusu'na ateş açan masûm; huzurlu bir köşe arayarak Allah'ın kelâmını ezberlemeye çalışan mahkûm!. Anlaşılmaz bir bilmece!..

Yaftacılar iş başında

Aslında Müslümanlar'ın huzurunu kaçırmak, dolayısıyle memlekete zarar vermek neticesini doğuran bu hareketler Müslümanlara çeşitli adlar takılmasına sebeb olmaktadırlar. Müslümanlar'ı Nûrcu, Süleymancı, İmam Hatipli gibi değişik tarzlarda tahlil etmekte, ayırıcı bir zümre ortaya koymaktadırlar. Yalnız Türkiye'de her müessesede olduğu gibi Kur'an kurslarında da zamanın istediği eğitim araç ve gereçlerine ihtiyaç vardır. Tam mükemmel değillerdir. Biz camide toplanıp farz namazı Allah'ın emri bilerek tek bir safta toplananları Müslüman kabul ettiğimiz, küçük birtakım metod farklarını bir tarafa attığımız için, yapılan hücûmları bölücü kabul ediyoruz. Türkiye'de Müslüman-Türk vardır. Ve değişmez bir kaidedir. Fakat bunlar değişik mesleklerde oldukları halde ihtisasları dışına taşmaktan geri kalmazlar. Şöyle derler:

"Nurculuk ve Süleymancılık, yönetimi ele geçirmek için, idare katlarında da çekişme halindedirler." (******)

Bu cümle bile, bir zihniyetin, yarım asır içinde, bir geniş kitleyi ve ilmiye mensubu zevatı bir kaşık suda boğmak için ne tür baskı ve propagandalara giriştiğini gösterir. Yalnız, ellili yıllarda, her ne kadar baskı vuku bulmuşsa da 1/9/1950'de Süleyman Hilmî Efendi (r. aleyhim), gerekli olan vaaz vesikasını almış oldu! Amma bu sefer de DP içinde yer alan bir "ham devrim yobazları"nın baskısı sürmeye başlamıştır.

'Böyle giderse cenazeler ortada kalır!..'

Cumhuriyetin ilk senelerinde Maarif Vekilliği yapmış bulunan Hamdullah Suphi Tanrıöver bulunduğumuz durumun ne kadar feci olduğunu ve aradan geçen senelerin din hizmetlisi bırakmadığından ve hattâ namaz kıldıracak hocaların bulunmamasından cenazelerin nerede ise ortada kalacağından bahsediyordu:

"Din işlerini bugünkü hali üzerine bırakmak fahiş bir hatâdır. Ve son derece tehlikelidir. Bu maksatla evvelâ İstanbul Üniversitesi'nde ilim olarak dine ait birçok bahisler hiç bir itiraza mahal vermeksizin okutulabilir. Bir de doğrudan doğruya dinî hizmetlerin muhtaç olduğu mü'min alimleri yetiştirmek için bir yüksek din öğretim mektebi açmalıyız. Memleketin en mühim üç-dört merkezinde de daha acil ihtiyaçlarımız için İmam ve Hatip Mekteblerine lüzum kat'îdir. Bütün lâik devletlerde olduğu gibi, Ordumuzun tabur imamları ve alay imamları vardır. Bunlar din adamlarını yetiştirici müesseselerden mahrum olduğumuz için ortada ne kalmışsa onlardan tedarik ediliyor. Birçok köylerimizde imam ve hatip kalmamıştır. Kalanlar beş-altı köyde vazife görüyor. Şimdiki hal devam ederse pek kısa bir zaman sonra son derece ehemmiyetli bir ictimaî nüvemiz olan köyde dinî vazifeleri görecek bir tek adam kalmayacaktır. Bunları yetiştirmeği acîl bir vazife bilmeliyiz."

"Ara sıra bir dostun, bir akrabanın ölümü dolayısiyle cenaze merasimine iştirak ediyorum. Din sahasında perişanlığımız ölülerimizi kaldırırken bile göze çarpıyor. Din hizmetinde kullanılan adamların aylıkları beş-on lira ile başlıyor. Bu tam bir sefalettir

'Ham devrim' YOBAZLARI!

Türkiye'de, 1950'li yıllarda müslümanlara baskı uygulanırken, Kuzey Afrika'da da müslümanlar kurtuluş mücadelesi veriyordu. Süleyman Hoca, Cezayirli müslümanlar için dua edilmesini isteyince, uzun bir sorgudan geçirilmişti.

Ne acı bir tecellidir ki, 50'li yıllardan sonra, içerde müslümanlar baskı ve zulûm görürken, dışarda, özellikle de Kuzey Afrika'da Fransızlara "kurtuluş mücadelesi veren" müslümanlara hayır dualarda bulunmaktan ötürü, müslümanlara bir sürü baskılar sürüyordu.

Bugün, Fransızların, "sözde Ermenî soykırımı" üzerinde, meclislerinden kararlar çıkartıp, "Soykırım Anıtları" dikerken, bizim hariceye de, "Fransızları boykot"ta halktan destek arıyor, gündeme de, "Siz önce Cezayirli müslümanlara uyguladığınız katliamın hesabını veriniz" yollu yakarışlarına şahit oluyoruz!

Halbuki, merhum ve mağfur Süleyman Hilmî Efendi Hazretleri, Nisan 1956'da, Beyazit Camiinde, vaaz ederken, Cezayirli müslümanlara kurtuluş ve halas için, "dua ediniz" diye bir cümle ile, halka ve cemaata hatırlatmada bulunması bile, onun sorgulanmasına ve "dinî siyasete alet etmekle" ithamına vesile olmuştur!

Prof. Dr. A. Akgündüz, bu olayı şöyle değerlendiriyordu:

"Cezayirli müslümanların Fransız sömürgesine karşı verdikleri mücadelede, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin akıl almaz tavrı ve Fransa'yı desteklemesi, Millî Mücadele yıllarında hanımlarının ziynetlerine varıncaya kadar müslüman Türk ordusuna yardım için gönderen Cezayir müslümanlarını derinden sarsmış ve üzmüştü. Bu durum karşısında Süleyman Efendi Hazretleri sessiz kalmamış ve vaazlarında defalarca bu durumu dile getirmişti. "En azından dua ederek Cezayirli müslüman kardeşlerimize yardımcı olalım" diyerek cemaatı dua etmeye teşvik etmiş ve mesele hakkındaki net tavrını ortaya koymuştu. Tabii ki, bu sözleri "resmi görüş"ün gözünden kaçmamış ve defalarca sorguya çekilmiş, nezarethanelerde tutulmuştur. Devrin dış politikası için bir utanç belgesi olarak, 1956 Nisanı'nın 19'unda karakolda alınan ifadelerini takdim etmek istiyoruz:

Süleyman EFENDİ sorguda

"Üsküdar, Çamlıca, Kısıklı, Avcı Kâzım Sokağı, 17 numarada mukim Osman oğlu 1304 yılında Silistre'de Hatice'den doğma, evli, iki çocuklu, Medresetü'l-Kuzât ve Süleymaniye Medresesi mezunu, mahkûmiyet ve sâbıkası olmadığını söyleyen Süleyman Hilmi Tunahan'ın alınan ifadesinde sorulan suallere karşı:

"Diyanet İşleri Reisliği'nin müsaadeli vaiziyim. Vazifem emsali misillü müftülükçe tayin edilir. Ve va'z mevzularımız da umumiyetle Diyanet İşleri Riyaseti'nce tefrik olunur. Ramazan münasebeti ile va'z edebilmem için bana ayrılan camiler arasında Sultanahmed ve Beyazıt camileri de vardır. 18.4.1956 Çarşamba günü öğleden sonra Sultanahmed Camii'nde "ve't-tîni" sûresini mevzuu yaparak derse başladım. Ve bu sûrenin ahkâmını izah ettim. Sözlerim arasında Cezayir savaşlarına da

temâs eylediğim doğrudur. Bu konuda Cezayirli din kardeşlerimizin Anadolu Harbi'nde ve bizim müşkil anlarımızda nakden bize yardımda bulunduklarını, şimdi ise dualarımızla bizim de onlara yardım borcumuzu ödememiz lazım geldiğini söyledim. Ve fakat onların yani Cezayirlilerin İstiklâl Harbi sırasında bize yaptıkları nakdî yardımın Hazine'ye intikal edip etmediği hususunda bir şey söylemedim.

Sözlerim arasında ellerimi açıp "Allah bu din kardeşlerimize zulüm yapan Fransızları inşaallah kahreder" diyerek Cenab-ı Haktan niyazda bulundum. Gazetelerimizin Cezayirlilere tarafımızdan yardım yapılması veya yapılmaması konusunda neşriyat yapmadıklarına temas etmedim. Ve hulasa olarak gazete ve gazeteciler hakkında hiçbir şey söylemedim.

Nasihatte bulundum

Bu gün 19.4.1956 günü yine öğleden sonra "ve'l-asr" sûresini mevzu ittihaz ederek Beyazıt Camii'nde nasihatte bulundum. Kelâmullah olduğu için hakiki manası ancak Cenab-ı Hakk tarafından bilinen ve fakat ilim yolu ile kısa da olsa bize öğretilen mana ve medlûlüne göre bu sûrenin hükümleri iman, amel-i salih, hakkı ve sabrı tavsiye eder. Ben de bu esaslar üzerine izahat verdim ve yine sözlerim arasında imanca müşterekiz, mü'minlerin birbirine duası lâzımdır, bu sebeple Cezâyir'deki müslüman kardeşlerimiz için dua edelim dedikten sonra din ve dünya işlerine temas ettiğim zaman, dünya dine tâbidir; dinsiz dünya olamayacağı gibi dünyasız da din olmaz, binaenaleyh bu iki cihet böylece anlaşıldıktan sonra asıl olan ilim ve kudret Allah'ındır. Bizdeki ilim ve kudretler, Allah'ın ilim ve kudretine tâbîdir. Bu itibarla tâbî olan bir ilim asl olana nazaran geridir dedim. Cezayir işine temas ettiğimi yukarıda söylemiştim.

Milli mücadeleye yardım

Bu mevzudan bahsederken Mehmed Cezayirli isminde bir arkadaşımı da andım. Bu zât benim Süleymaniye Medresesinde tahsil arkadaşım idi. Bir zamanlar Cezayir'de müftülük yapmıştır. Takrîben on seneden beri kendisi ile muhabere etmiyorum ve hayat memâtından da mâlûmatım yoktur. Millî Mücadele sıralarında Cezayir'den memleketimize para getiren hey'et arasında bu şahıs da vardı.

Bugünkü va'zımda "inşaallah Kitabımızı tanıyan bir devlet çıkar da -ki çıkacaktır- bizleri kurtarır" meâlinde bir konuşma yapmadım. Yalnız "biz dinimizin ahkâmını tesbit eden mukaddes kitabımızdan faydalanan bazı devletlerin ilerlediklerini ve bizim de kitabımıza ve dinimize sarılarak bu

milletleri geçmek için gayret sarf etmemiz lâzım geldiğini ve hulâsa olarak dinimizin ve kitabımızın mâni-i terakkî olmadığını izâha çalıştım" dedi.

Ve başka bir diyeceği olmadığını söyledi, ifadesini okudu, doğruluğunu beyan ettikten sonra altı birlikte imza edildi. 19.4.1956

O günün Türkiye'sinin hali, bugünün Türkiye'sinin halinden daha kötü olduğu anlaşılıyor. Ancak bugün İsrail'in yanında yer alıp da müslüman ülkeleri övenleri suçlu sayanlar da, CHP zihniyeti adlı çarpık görüşün kalıntıları ve fosilleri olduğu anlaşılıyor. Türkiye bu çarpık zihniyetli adamlardan bir gün mutlaka kurtulacak ve bütün gündemini ilim, ma'rifet ve teknolojiye mutlaka ayıracağı günleri olacaktır.

Bu durum, bile Süleyman Efendi Hazretleri'nin tek parti döneminde olduğu kadar bu çok partili hayatta da takibe ve göz altında bulundurulmasının bir göstergesi... Zira, "Dini siyasete alet etmekle maznun" gerekçesi ile bir kere daha, 1957 seçimleri sırasında "Kütahya'da hapse" atılır! Bu konuda, 1973 baskılı "Türkiye'de Din Kavgası" adlı ilk "muhalled" eserlerimizden olan eserin, 395. sayfasında yer alan "39 nolu vesika" bunun bir şahididir. (Belge 1)

Süleyman Efendi Hazretleri'nin bütün bu çileler içinde tek ve en mühim faaliyeti, Kur'ân Kursları olmuştur. Bu faaliyetlerinin, sadece Müslüman çocuklarının dinlerini ve Kur'ân'larını öğretme hedefine yönelmiş olduğunu, devletin kanunlarına ve idaresine karşı bir maksadın bulunmadığını defalarca ifade etmişlerdir. Nitekim, dinî irşad hizmetinin başladığı 1936 yılından vefatına kadar, yapılan birçok arama, tahkikat ve mahkeme neticesinde kanunsuz bir işine rastlanmamış, daima beraat etmiştir. Buna mukabil talebeleri ve bağlıları tarafından yurt sathında açılan binlerce Kur'ân Kursu, devletin boş bıraktığı bu hizmeti omuzlayıp önemli neticeler almışlardır.

Evlatlara 'son bakış'

Şeker hastalığına rağmen hizmetten ve talebelerinden bir an ayrılmadı. Ömrünün hitamına kadar, her gün ve dört vasıtayla Çamlıca'dan Topçular'a tekâmül talebelerini okutmaya gitti. Topçular Kur'an Kursu'nu son teşriflerinde, Kur'an-ı Kerim hatmi yaptırdıktan sonra evlatlarına tavsiyelerde bulunmuş, vefatını işaretle "Bir daha görüşmemiz mümkün değildir. Görüşmemiz inşaallah rûz-i cezâda olur, yevm-i mahşerde olur" buyurmuştu. Çıkarken tekrar, topluluğa dönüp, "Evlatlarımı bir kere daha

görmüş olayım" diyerek, onlara baktı ve oradan ayrıldı. Bu hadiseden kısa bir müddet sonra da ebedî âleme irtihal buyurmuşlardır...

Süleyman Efendi Hazretleri yüksek dereceli şekerden vefat ettiği zaman 71 yaşındaydı ve tarihler 1959 yılının 16 Eylülü'nü gösteriyordu. Hastalığı ağırlaşınca, hükümetin müsaadesiyle Fatih Camii Haziresi'ne gömülmesi kararlaştırılmıştı. Ancak, Demokrat Parti içindeki dine karşı cephenin engellemesiyle bu karar gerçekleştirilemedi. Bizzat Dahiliye Bakanı Namık Gedik'in emriyle, Karaca Ahmed mezarlığında açtırılan mezara gömülmesi için yakınları zorlandı. Altunizâde'den büyük bir cemaatle yola çıkan cenaze, yolu kesilerek Karaca Ahmed'e döndürüldü ve polisçe hazırlanan mezara defnedildi. Namık Gedik'in talimatıyla o gün yapılan hakaretleri burada nakletmeye bile edebimiz müsaade etmemektedir. Merak edenleri ilgili kaynaklara havale etmekle yetiniyoruz.

Cenaze merasimine katılmak üzere mahşeri bir kalabalık Kısıklı'da toplandı: Bir kısmı da Fatih Camii'nde toplandılar. Tabut, Üsküdar'a götürülecek, oradan karşıya geçirilip dersiâmlara mahsus Fatih Mezarlığı'na defn olunacaktı. Fatih Sultan Mehmed Han'ın yaptırdığı Fatih Camii'nin avlusuna defni için Bakanlar Kurulu izni de alınmıştı.

Fakat cenaze alayı, son anda, İçişleri Bakanı Namık Gedik'in emriyle polisler tarafından durduruldu. Polisler, cenazenin "Karacaahmet Mezarlığı'na açtırdıkları yere gömülmesi" için zorladılar. Cenaze sahipleri, feraset ve dirayetle, hadise çıkarmadan (istemeyerek de olsa) rıza gösterdiler ve Süleyman Efendi (k.s.) Hazretleri'nin mübarek naaşları Karacaahmet Kabristanı'na gömüldü. Fatih'te bekleyen kalabalık da bu hadiseyi duyar duymaz karşı tarafa geçmek için akın etti, ancak birçoğu defin merasimine yetişememişti... Bir vesile ile kendisi şöyle buyurmuştu: "Bizim dünya hayatımızdan korktukları gibi, vefatımızdan da korkacaklar..."

Bugün Karacaahmet'teki "Kabr-i Şerifi" her gün binlerce talebesi tarafından ziyaret edilip Fatiha okunurken; cenazelerini engelleyen Namık Gedik'in cesedi bilinmeyen bir çukura atılmıştır... Enteresan bir tevâfuktur ki, aynı bakan aynı muâmelenin bir benzerini de Bediüzzaman Hazretlerine de yapmış ve ondan da benzeri bedduayı almıştır.

Sözüne doğru özüne bağlı ol

Din asıl, dünya ve siyaset fer'idir. Dünya ve siyaset dinin inkisâfına alet olabilir. Fakat din, dünya menfaat ve siyasetine âlet olamaz. Alet edenlere lanet vardır. Yemek yerken, su içerken "ibadet için kuvvet olsun yâ Rabbi" diye, Mevlâ'nın huzûrunda olduğunu düşünmek lazım. Emir vermeye alışmayın. Ben vâlidenizden su dahi istemem. Emir vermekle sözün rûhu ölür. İhbar, emirden daha müessirdir.

Merhumla ilgili "İnternet sayfası"nda yer alan "Süleyman Hilmî Tunahan (k.s.) Efendi Hazretleri"nin hayatının son kısmında yer alan "Tavsiyeleri" ile birlikte, kronolojik hayatını zikr ederek, onu bir kerre daha "rahmetle" anıp, evladü ıyalı ile talebe ve muhiblerinin onun çizdiği yolda birlik ve dirlik içinde yürümelerinin dileğiyle, bizleri bu araştırmada dua ve teşvik ile yalnız bırakmayanlara da teşekkürü bir borç biliriz. Sizleri, her zaman ve zeminde, her kuşağın göz ardı edemiyeceği "tavsiyeleri" ile başbaşa bırakıyoruz:

Üniversite öğrencilerine

Bir Üniversite Talebesine Nasihatlar: Allah yolunda ol, dosdoğru ol, verdiğin sözün eri ol. Evladım, ağzın laf ediyorsa dilinle doğru ol, sözünle doğru ol. Sana inanan kişilere karşı sözünden cayma. Eğer sözünü tutarsan "söz" olur ve seni cennete götürür, tutmazsan "köz" olur. Elinle doğru ol. Kolunu, muzırda değil yardım işinde kullan.

Tartıyla iş yapıyorsan terazinde, ölçüyle iş yapıyorsan metrende ve litrende doğru ol. Doğrunun doğruluğu bütün sülalesine akseder, hepsini hayra götürür. İnsanları sev ve kimseyi kendinden alçak görme. Tevazu sahibi ol, zira en halis ziynet alçakgönüllülüktür. Mütevazı olan kimse, en güzel ziyneti takınmıştır. Kimseyi kendinden aşağı görme.

Hayatta haset etmeden say, kıskanmadan sev. Bazı insanlar, başkasındakini istemez. Memur olduğun zaman, sana gelen vatandaşlara sakın yüksekten bakma, yanına geleni ayakta bekletme. Yanında, daima bir sandalye bulundur ve oturtuver. Biraz dinlendirdikten sonra halini sor, işini hallet. Sakın ha "bugün git yarın gel" deme! İşini, o gün bitir. Eğer öyle yapmazsan on parmağım yakanda olacaktır.

Eğer memursan ve başında müdürün varsa, haset etmeden say, kıskanmadan sev. İnsanlar muhteliftir. Bazısı daha kabiliyetli, bazısı daha yakışıklıdır. "Ben niye onun yerinde olmayayım" deme, elindekinden olursun. "Allah bana bir verirse, arkadaşıma, komşuma iki versin" diye düşünürsen, seninki üç olur. Eğer arkadaşın veya komşun böyle

düşünmüyorsa, onunki ikide kalır. Senden daha iyi hizmet edecek olan varsa, makamını ona ver. İşte vatanperverlik budur.

Çalışmak ibadettir

Çalışkan ol, üretici ol. Zira Peygamber Efendimiz "Çalışmak ibadettir" buyuruyor. Evladım, alınteri olmadan hiçbirşeyin kıymeti bilinmez. Tarlanı ek, mahsülünü al, komşuna ver, ağaç dik. Sadaka-i cariye, iyi evlat yetiştirmek, ilmi eser bırakmak ve ağaç dikmektir ki, ağaç dikmek en efdalidir. Bunun için biz, heykel dikmeyeceğiz, yeşil ağaç, yeşil âbide dikeceğiz. Bir dut ağacı 400 sene, ceviz ağacı 700 sene, kestane ağacı 900 sene, çınar ağacı 1500 sene yaşar. Ihlamur ağacı dik, çiçeği şifalıdır. Bursa'da Osman Gazi'nin ve Orhan Gazi'nin diktiği bin senelik çınarlar var. Ben bekarken, her sene bir ağaç dikerdim. Şimdi evliyim ve yengen için de her sene bir ağaç dikiyorum.

Aziz öğret, temiz ol ve temizliğinle örnek ol. Münevver kişi, münevvir kişi demektir. Öyleleri var ki, üç fakülte bitirir de, hasedinden, kıskançlığından (dolayı) hiçbir öğretmez. Gerçek münevver, bildiğini yapan ve öğreten kişidir. Temizlik, ibadettir ve imanın yarısıdır. Eğer sokakta birisi hata yapmışsa (yola pislik yapmışsa) sen, onu ayağının ucu ile örtüver. Günde en az iki kişiye iyilik et, gönlünü al. Çünkü cennetin yolu, gönül almaktan geçer. Gönül almak, Cennetin Firdevs kapısını açmaktır. Bu beş maddenin en kolayı, fakat en "içten geleni" de budur. Bir gönül kazanmak, 40 vakit namaza bedeldir. Bir gönül kırmak ise, 40 vakit namazın sevabını kaybettirir. Ben sabahları kalkarken, "Ey Allah'ım, bana, bugün bir kişiye iyilik yapmak nasip eyle" diye dua ederim.

Oğlum! ilimsiz ibâdetin tadı olmaz. Tek kanatlı kuş uçmaz. İnsanların dünyaya dalıp, istikbâl sevdasına düştükleri şu günde, Mevlâ'nın ilmini okuyacağız. O, insana iki cihanda izzet ve şeref veren âli bir iştir. Ihlâs ve samimiyetle Allah ve Rasûlune yönelen kimse, gölge gibi dönen dünyayı ve her hayrı kendine tabi kılar. Ahirete çalışan, dünyayı elde eder. Dünyaya çalışan ise ahireti kazanamaz. Zira âhiret hakikat, dünya haleftir. Ağacı kökünden götürürsen, gölge de beraber gider. Ahirette ne varsa, dünyada onun misâli vardır.

Bizim vazifemiz aşı yapmaktır. Zorla ağaç meyve vermediği gibi insan da zorla irsâd olmaz. Zorla yapılan iş semere vermez. Aksi ise iki kısımdır. 1- Nûr, 2- Zulmet. Zulmetin aşısıyla meşgul olanlar çok. Neticesi vahim olan bu işle başlarına bela bulanlar, sayılara sığmıyor. Biz nûr aşısıyla meşgûlüz. Ağacı, güzel meyve vermeye zorlayıp sopa ve balta ile vurulsa, altına ateş yakarak tehdit edilse, bozuk meyvelerini iyi yap, iyi

çıkar, tenbih ve tehdidinde bulunulsa, hiç kâr etmez. Ancak aşılamak suretiyle meyvesi değişip, menfaat hasıl olur. Şöyle düşünmeli: Ya Rabbi! Aciz kulunu ümmeti Muhammede hizmet etmeye muktedir kıl.

Eğer "Yâ Rabbi bana ilim ihsan et" denirse, şahsi menfaate taalluk edeceğinden, rızâyı ilâhiye muvâfık olmaz. Zira her ilim sahibi bu ümmete hizmet etmiş değildir, edemez. Bu itibarla da rızâ-yı Bâriyi bulamaz. İlim ve cennet istemek menfaati şahsiyedir. Gaye ise rızâ-yı Bâridir. Bizim yolumuz, imân, İslâm ve ahlak-ı Muhammediyeyi aşılamaktan ibarettir. Bizim para, pul, mevki, makam, siyaset, politika, kavga ve gürültüyle işimiz yok. İstisnasız her müslümanın çocuğunu da okuturuz. Bir tek fert geri dönmüşse haber versinler. Biz akla ve zekâya kıymet vermeyiz. Salıverdin mi evinin yolunu bulabilecek kadar aklı olsun kâfidir. Hak'tan korkan, halktan korkmamalı.

Sakın tefrikaya düşmeyin

Vasiyetim olsun: Tefrikaya düşmeyin. Kavmiyet gütmeyin. Ehl-i sünnetin gayri olan yanlış yollara sapmayın. Her yerde birlik ve beraberlik lazımdır. Muvaffak olmak için her hususta ittifak etmeli ve dayanışmayı asla elden bırakmamalıdır. Çünkü Allah'ın nusreti, maddi ve manevi yardımı cemaat ile beraberdir. Toplu çalışanlar bunun semeresini kısa zamanda elde eder. Dini dünyaya âlet eden hocalar, halkı kendilerinden soğuttular. Bir şeyler alır da vermez diye, esnaf bunlara yüz vermez ve kaçar hale geldi. Siz öyle olmayın. Maddeyi maneviyata karıştırmayın. "Her koyunu kendi bacağından asarlar" sözü yanlıştır. Dinimizde neme lazım demek yok. Bana lazım demek vardır.

İlim, nûr-i ilâhidir. İnsan ise kovan. Kirli bir kovanda arının durmadığı gibi, isyan ve zulmetle kirlenmiş vücûd ve kalbde de ilim durmaz. İnsan gibi, ilmin de anâsırı erbaası vardır; ağızdan öğrenmek ve anlatmak, gözünden görmek, kulağından işitmek, eliyle yazmakla beraber, kalbiyle de feyzi ilâhiyi çekecek. Ben size "eceztü" dediğim zaman siz alim olmadınız, ilmin anahtarlarını almış oldunuz. Bu aldığınız anahtarla Anadolu'ya gidecek, büyük büyük kitapları açacaksınız ve onun içindeki hakikatleri ümmet-i Muhammed'in evladına anlatacaksınız. Ders okuturken takıldığınız bir yer olursa, orada fazla durmayın.

İslamı hakkı ile temsil edin

Şimdiye kadar Müslümanları hakir görmüşler; üstü başı pejmürde, kirli, paslı insanlar olarak millete tanıtmaya çalışmışlardır. Benim evlatlarım tertemiz giyinip gezecek, yolda, sokakta yürürken gayet vakûr bir şekilde ilerleyecek. Müslümanlığın şahsiyetini, bu millete tanıtacaklar, onu hakkı ile temsil edeceklerdir. Macaristan vaktiyle müslümandı. Fakat bir gün geldi orada yalnız zâhiri ulemâ kaldı. Zâhiri ulemâ maneviyattan mahrûm olduğu için dengeyi tartamadı. Ve işte gördüğünüz gibi Hıristiyan olup gittiler. Bu din maneviyatsız muhâfaza edilemez. Sırf bâtınla meşgul olanlar mülhiddir. Sırf zâhirle meşgul olanlar gâfildir.

Biz de, onun gibi, din kardeşlerimize, çile çeken ve ezaya maruz kalan "Müslümanlara" dua ve niyazımızı eksik etmeyelim ki, bizden sonra gelenler bize aynı şekilde dua edip, hayırla anılmamıza vesile olmuş olalım!..

Selâm, Hüdâ'ya tabi olanlara olsun!

Ve, kendi aralarında merhametli, eşirraya karşı şedît olanlara da olsun! Ne mutlu "Sabah"ın ilk ışıkları ile kalkıp, "Ufuk"tan süzülen Kur'an-ı Kerîm'in emir ve tebliğine kulak verenlere!..

Cefa dolu bir ömür sürdü

1888 / 1304 Süleyman Efendi (k.s.), Silistre'nin Hezergrad kasabasının Ferhatlar köyünde dünyaya geldi.

1913 / 1329 Dârü'l-Hilâfeti'l-Aliyye Medreseleri Kısm-ı Ali (Sahn) Medresesi'ne girdi. Doğrudan üçüncü sınıftan başladı.

1915 / 1331 3. Sınıf 1. şubesini 90 üzerinden 88 puanla bitirdi.

1916 / 1332 4. Sınıfı 80 üzerinden 76 ile bitirdi.

1916 / 1337 Medresetü'l-Mütehassisîn'in (Süleymaniye Medresesi) Tefsir-Hadis kısmına girerek Hâfız Ahmed Paşa Medresesi'ne kaydoldu.

1918 / 1334 İstanbul Müderrisliği Ruûsu verildi.

1919 / 1335 Süleymaniye Medresesi'nin Tefsir-Hadis şubesinden mezûn oldu.

1926 Köyü olan Ferhatlar'ı son defa ziyaret etti.

1927 Babası Osman Efendi vefat etti.

1936 Bilfiil irşâd vazifesine başladı.

1936 Bulabildiği talebelere ilim öğretmeye başladı.

1939 İlk defa tevkif edilerek, birinci şubenin tabutluklarında işkence ve hakaretle dolu 3 gün geçirdi.

1944 İkinci defa tevkif edildi. Birinci şube tabutluklarında, 8 gün işkenceye tâbi tutuldu.

1949 Kur'ân Kursları'nın açılmasına, sınırlı da olsa müsâade eden kanunun yürürlüğe girmesiyle, Süleyman Efendi'nin ilim öğretme faaliyeti bir nebze rahatladı.

1951 Süleyman Efendi Hazretleri, Şehzadebaşı'ndan Kısıklı'ya taşındı ve Avrupa yakasındaki talebelerin tedrisini damadı Kemal Kacar'a bıraktı.

1951 Çamlıca'da, Konya Lezzet Lokantası sahibi Mustafa Bey'in köşkünün birinci katında ilk düzenli Kur'ân Kursu faaliyeti başladı.

1957 Süleyman Efendi Hazretleri, Bursa'da tertiplenen mehdilik hadisesi üzerine tutuklandı ve Kütahya Hapishanesi'nde 59 gün yattı.

1956 Cezayir'in Fransız sömürgeciliğiyle mücadelesine "Müslüman kardeşlerimize dûa edelim" dediği için, defalarca karakola çağrıldı ve ifadesi alındı.

Dipnotlar:

(*) Selâmet Dergisi, c. 1, sayı: 14, sh: 3, 22.8.1947

(**) Selâmet Dergisi, c. 2, sayı: 30, sh: 4-5. 12.12.1947

(***) VII. Millî Eğitim Şûrâsı, Çalışma Esasları, konular ve kararlar, sh: 120 vd., Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1962.

(****) Prof. Dr. İlhan Arsel, Bitmeyen Tehlike, Cumhuriyet Gazetesi, sh: 2, 13 Mart 1973.

(*****) Reşat Oğuz, Türkçe Kur'an Cumhuriyet Gazetesi, 21.9.1971.

(******) Dr. Ziya Ersay, Kur'an Kursları ve düzenleniş amacı, Cumhuriyet Gazetesi, 24.2.1969.

PİRANDAN HİKMETLER

** Mevlânâ Salâhuddin İbn-i Mevlânâ Sirâcüddin Hazretleri Sâhib-i zamana:*

"Senin vefâtında cinnîler, süflîler ve şeytanlar bayram ederler. Zîra sizdeki tasarruf-u küllî onları bağlayıp, mânî olmaktadır.

** Hazreti Üstâzım bana: "Sizin için kevni küllî bir teveccühden ibârettir." buyurdu. 'Bu sırrı ben kırk sene sakladım, siz az zaman sâhip olun; görürsünüz.' buyurmuştur.*

** Kezâ Mevlânâ Salâhuddin İbn-i Mevlânâ Sirâcüddin Hazretleri "Sana öyle bir tasarruf verilmiş ki, şu dağa teveccüh etmiş olsan, okutursun." buyurdular.*

*** Cenâb-ı Hak bana Şems tecellîsi ihsan etti; teveccüh ettiğimiz yer ihyâ olur.**

** Hz. Pîr buyurdular: Letâifden Hafîsini çalıştıranlar velâyet-i Suğrâ derecesine yükselirler.*

** Nefsini öldürenskişinin fermânına güneş dahî tâbi olur.*
** Bu yolda üstazların himâyesiyle nice belâlar bağışlanır.*

** Hatim ve diğer erkan ihlâsla yapıldıkca, bu yolda sâliklere zarar gelmez.*

*** Bir evlâdımız için Kürre-i Arz'ın altını üstüne getirsem bir şey lâzım gelmez.**

Hadis-i şerif:
Ümmetimden bir tâife devamlı olarak **(kıyâmete kadar)** zaferden zafere koşacak, kendilerine hile ve desîse yapmak isteyenler, bir zarar veremiyecek.

** Semâdan taş yağsa, benim kardeşlerime isâbet etmeyecek.*
** Vallahi çocuklar, dünyanın en bahtiyar insanlarısınız.*
** Size müjde ediyorum , din yenilenecek.*

** Atom'un teesir sâhası* **(müddeti)** *elli sene olup, Deccal'in teesir müddeti de elli senedir.*

** Bu dînin garib anlarında hizmetini gören, saltanatını görmeden ölmez. İmam-ı Ebû Yusuf misaldir.*

** Hatm-i Hâcegân, Hatm-i Kâdirî, 123 Yâsîn-i şerif, Âyetü'l-Kürsî ve kaside-i Bürde'den:Velen terâ min veliyyin gayra müntesırın*
Velâ min adüvvin gayra münkasimi

Şu silahlar düşman azdığında te'sir etmezse bana haber verin, size Atom gönderilir; kullanırsınız. O zaman görürler, Bir okka samanda ne kadar duman var..

İnsanların atomu var da, Mevlâ'nın atomu yok mu? Atomdan evvel füzeler var...
** Size taş atarlarsa, mukâbele etmez de başınızı eğerseniz o, İmam-ı Rabbânî'ye geçer. O'da geri çevirir. Harab olurlar. Bir kaç kelime söyleyip ödeşiniz.*

* Muhâliflerin ezâsına sabredip, onları büyüklerin bâtınına havâle ediniz. **(Mektûbât-ı İmam-ı Mâsum K.S.)**

ولن ترى.....

Beyti vefkıyla okunursa milyarlarca melek ve muâvenet zuhur eder **(70.000 milyar da denilmiş)** *O zaman görürler. Ne zulmet kalır ne de devlet...*

** Bu talebel eski talebe değil, Onlar İmam-ı Rabbânî evlatları, onlarla mücâdele olmaz; kim karşı koyabilir?..Eski hocaları astılar kestiler.*

** Biz kimseye dokunmayız; lâkin bizim kılıcımız kınında değil...*

** Tek kişi de kalsa, ayağına kadar gidip okutacağız. O da olmazsa külâha ders vereceğiz.* **(Vazîfe azmi...)**

** Sene 1942 Hasan Basri ve Mehmet Emin berâberken "Şimdi üç kişi olduğuna bakmayın. Yarın 30, daha sonra yüzbinler olacak. Bu asırda ilim bizim elimizden intişar edecek. Bu Cenâb-ı Hakk'ın takdiri, peygamberân-ı ızâm ve evliyâ-i kirâmın kararlarıdır. (Mutlaka olacak...)*

** Hazreti Mehdî hakkındaki hadisi şerif Efendimiz'den sırran vâkî olmuştur. (Herkese müyesser olmaz, bildirilen anlar...)*

** Mehdî bizim yolumuzdan gelecek, şimdi o devirdeyiz...*

** Enbiyâ silsilesi gibi, evliyâ silsilesi de vardır. Enbiyânın hâtemi Hazreti Fahr-i âlem S.A.V., evliyânın hâtemi vâris-i Rasûl-ü âhirzamandır.*

** Bu dünya istirahat için değil, imtihan içindir.*

** Harb olur, darb olur, müslim olur, kâfir olur, gelir, gider, devran döner; bâzısının imtihan sırası gelir, bâzısı sabî iken gider.*

** Hazreti Hasan R.A. Şerif kolu olup, siyah ve beyaz sarık sarardı. Hazreti Hüseyin R.A. Seyyid kolu olup, yeşil sarık sararlardı...*
Sâhib-i Zaman'ın pederleri Hazreti Hüseyin, ana tarafları Hazreti Hasan sülâlesindendir. Yeşil sarık sarması bundandır.

** Mü'min için dünyada zarar yoktur. Çektiklerinin cümlesi mağfiret içindir.*

** Tesbih namazı, dünya mavaffakiyetleri için istiğfârı tâmmedir.*

** Bizim yolumuzda her ne zaman ârızalar vukû bulsa, bilinsin ki bu, terakkî alâmetidir.*

** (Summün-Bükmün-Umyün) fitnesi en son fitnedir. Bir kısmı geçti, bir kısmı gelmekte... Bu da ehl-i zikir ve râbıta ile defedilecektir.*

** Daha medreselerde zevkli zevkli tedrisât devam ederken, (bu ilmin hiç ölmeyeceğine hüküm verirken) bu hal nasıl oldu derseniz, sebebi yehûdîlerdir. Onlar ortadan kalkmadıkca, bu işler düzelmez.*

** Bu diyârın vilâyet, kazâ ve köylerine İmam-ı Rabbânî evlatlarından birer adet koydunuz mu, küfür hicrete mecburdur.*

** (El- mücâhid fî sebîlillah, El-müceddid fî Dînillah El-müştâk ilâ cemâlillah) Hâzâ ünvânüküm.*

** Sizler:*
1- Allah'ın memuru
2- Peygamber'in memuru
3- Kitabullah'ın memuru
4- Dîn-i Mübîn'in memuru
5- Füyuzât-ı İlâhî tevzî memurusunuz.
Vazîfeniz: *Batağa düşmüş Ümmet-i Muhammed'i bataktan kurtarmak.*
Gâye: *Rızâ-i İlâhî'dir.*

** Allah dostlarının teveccüh kudretiyle âlemde olmayan iş yoktur.*

** Bizden sonra vâris olmayacak, bizde son bulacak. Âlem-i âhirete irtihâlimizden sonra 40 sene tasarruf bizde kalacak ve daha kuvvetli olacak. Zirâ kılıç kınından çıkınca daha kuvvetli keser ve ruhda telsiz sür'ati vardır. 40 yılın sonunda tasarruf kesilecek ve âlem beklenen âkıbetini görecek.*

Bey Agabeyimiz şöyle buyurdular:
Hazreti Üstâzımızın fem-i saâdetlerinden bir kaç sefer duydum. "İrtihâlimden sonra 40 yıl tasarrufum devam edecektir." **Bu mubârek sözlerden mecâzî bir mânâ murat edilmiyorsa dünyanın ömrüne şurada bir kaç senelik zaman kaldı.**
Kardeşlerime tebliğ ediyorum; hizmetlere iyi yapışsınlar. Yarın kıyâmet gününde herkes kendi hesâbıyla uğraşırken Mevlâmızın bizlere gösterdiği iltimas karşısında "Yâ Rabbi yarım saat daha ömür verseydin de Dînine, Kitâbına hizmet etseydik." diyeceğiz. Zîrâ aramızdaki derecât da hizmetlerimize göre olacaktır.
Nureddin Akman 1 Eylûl l994

****** *Ay'a çıkacaklar. Bu kıyâmetin son alâmeti olur.*

** Semâda kuyruklu yıldız vuruşması kıyâmete....*

** Sahâbe-i Rasûlüllah S.A.V. 124 bir erkek. 100 bin kadın, ceman 224 bindir.*

** İsâ A.S. ininee putları kıracak, domuzu yok edecek. İstîlâdan sonra haracı kaldıracak: "Yâ İslâm, yâ kılıç!" diyecek. "Habîbim bütün bâtıl*

dinlere galip gelsin için seni hak din islamla gönderdik..." sırrı o zaman tecellî edecek.

** ( ) Sana emrolunanla çık! ( ) Sana emrolunanı yap! zamanı gelsin çıkacağız.*

** Semâdan uçan kuş üzerindeki emâneti bize teslim etti.*

** "Serayte min haramin leylen ilâ harami.." Sûreti Kâabe'den hakîkatı Kâabe olan Zât-ı Ulûhiyete gittin" demektir.*

** Kâinâtı saran karanlığı kaldırma zamanı gelip de, ezelî hüküm îcâbı ins-ü cin'in nebîsi, Habîb-i Rabbi'l-âlemîn Kur'an'ı Kerimle gönderilip, âleme safâ verdiği gibi, husûsî yaratılmış vârisleri de ilâ yevmil-kıyâm devam edecek olan Dîn-i Mübîn'i binlerce belâya katlanarak yılmadan yürütecekler.*

** Resûlüllah'ın şerîatına, sünnetlerine din ve kitâbına vâris olan Zât-ı âlişân, lihikmetin diğer ümûrla berâber emsalsiz belâlarına da vârisdir.*

Hadis-i Şerif:

Hiç bir nebî benim mâruz kaldığım belâya uğramadı.

** Gelen musîbete rıza lâzımdır. Eğer belâdan hâlî kalırsak kendimizden şübhe ederiz. O zaman "Biz münâfık mıyız yoksa..?" deriz Zîrâ Rasûlüllah'ın yolunda olmanın îcâbı budur.*

** Halli müşkilât için, zarûrî:*

İki rekat namaz kılıp Seyyid Abdülkâdir Geylânî Hazretlerinin rûhuna hediye edilir. Sonra, kıble tarafına 12 ayak gidip, son ayakta rûhâniyetinden istimdât edilir.

** Yâsin-i şerifin 79. âyeti celîlesi ( ) üç defa Aspirin'e okunup dişe konsa ağrı durur.*

** Küfrün devrilmesini düşünmeyin, o düşecek; tutuyoruz. Kadro hazır olmadan düşerse tekrar gelir ve tedbir alır.*

** Biz bir hafta da bütün İns-ü Cinni musallat eder, Rusya'nın altını üstüne getiririz. Lâkin yerine kimi koyacaksın? Maddî kuvvet Hristiyanlarda olduğundan, karşılarına onları çıkarıp, birbirlerine yedirmek lâzım. Böylece islâma selâmet gelir.*

** Sâdıkların adedi Eshab-ı Bedr'in adedi kadar (313) olunca, her şey tamam, küfür yıkılır.*

"Şu kadar ihvânımız var. Adet tamam olmuyor mu efendim?" suâli üzerine:

"- Sâdıkların adedi o kadar " buyurdu.

313 İsm-i Âzam'dır. Eshab-ı Bedr'in, Anadoluya ilk giren Osmanlıların ve Dâvud A.S.'ın ordusundan nehirden su içmeden geçenlerin adedi hep 313 dür.

***** *Bir zaman "Ah! bir kırk kişi olabilsek! iyi ve güzel hizmetler yaparız" temennîsine:*

- Efendim Anadolu'nun her tarafında binlerce kardeşimiz var" denildi. Tekrar gülümseyerek:

"- Ah bir kırk kişi olabilsek!.." buyurdular.

** Cebhe bozulunca cihâd-ı âmme zarûrîdir. O zaman kadın kocasından izin almadan cebheye gider.*

** Hüsnü zan devri kapandı, bu sûi zan devridir.*

** Bir vilâyete vâiz gönderirken:*

"Korkma! Orası mânevî havası güzel bir beldedir. Orada ricâli mânevî seni yalnız bırakmaz..."

** Oğlum! Tarla dikenlenince sâhibi tırpanı getirir mi?*

- Evet,

- Tarla dikenlendi, sâhibi tırpanı getirecek.

Her şeyin bir temizlik usûlü var Arz'ın temizliği de harb ve kılıçladır...

***** *Din husûsunda haramı harama verir biz içinden çıkarız.*

** Çingene çocuğuna nasihat eder: "Adam olacaksan işte davul işte zurna! Adam olmayacaksan işte saban işte öküz; tarla da burada...*

* * *

İHSAN OLUNAN İLTİMASLAR

-Arkadaşların Bağdat'a indi Sana tayyâre bileti keseceğim.

- Rasûlüllah S.A.V. Efendimiz (Selmânü minnâ) "Selman bizim ehli beytimizdendir" buyurdu. Siz de benim ehli beytimdensiniz.

- Vallahi çocuklar, dünyanın en bahtiyar insanlarısınız.

- Daha size bunları vermeyecektim amma, benimle kara topraklara gitmesinler diye veriyorum.

- Hediye tesbihi düzenleyip namazdan sonra kendisine vermiştim, "Akıllı.." buyurdular.

- Beypazarlı hemşerim Hacı Mustafa benden sual ettiğinde "Dili düzgün" buyurdu.

- "Senin terziliğinden ne olacak" buyurup mubârek şehâdet parmağıyla onu attı, bu hâlim geldi.

- "Kitap yazmak istiyorum" dedim. Kuvvetli bir ifâde ile "Yaz, Kemâl görsün!" buyurdu.

- Pederimin vefat haberi gelmişti. Tatlı tebessümleriyle selâmet buyurup "70.000 Tevhid hatmi yapalım; yarısını sen oku, yarısını da ben okuyayım" buyurdu.

- İcâzetnâme'ye mubârek eliyle imzâ koyduktan sonra, yed-i mubârekleriyle yukarı kaldırıp, göstererek: "Şu imzâdan sonra çok şey olur." buyurdu.

- Muhterem Ağabeyimizin, Bedîa Sultanımızdan naklen beyan buyurdukları:
Beypazardan ziyârete gelmiştim. kendisine haber verildiğinde kabul buyurup: "Ali'm gelmiş, Ali'm gelmiş, Ali'm, Ali'm, Ali'm gelsin! gelsin!.." buyurmuşlardı.

- Muhterem Ağabeyimiz bu fakirden bir bahis geçerken "Hazreti Üstaz severdi" diye söz etmişlerdi. Güzel şâhid...

- Doktor "Nâsiyeni siler düzeltirim, bu işin ustası benim" dedi. Hz. Üstâzıma arz ettim. "O da nişan olsun" buyurdu... Yani yüzdekileri ameliyata müsâade etmeyip "Nişan olsun" buyurdu.

- Bir sohbet esnâsında ismim"Ali Erol" diye geçmişti. "Er olmuş" buyurdu.

- Biraz daha evrâd-ü ezkâra dikkat etse meşreb-i Mûseviyyet zuhur edecek.

- Bu yolu bulmak ne benim, ne sizin haddiniz değil, geçmiş ecdâdımızdan kimlerin hürmetine nasib etmişse etmiş...

- Beypazarı'na teşriflerinde Öğle namazında imam abdestinden şübhelenip mihrabdan çekildi, Hz. Pîr bu fukarasını imam yaptı...

- Câbir ism-i şerifiyle Cenâb-ı hak cebirle; asker iken de nuru buldurur.

- İçmelerde üç günden sonra "Biz burada ne duruyoruz? Ankara'da vâizlik imtihanı yapıyorlar. Ali Efendi imtihan versin"

- Misâfihânenin önündeki Can eriğinden kendisi yerken 3 adet mubârek eliyle koparıp sildikten sonra fukarasına ihsan etti ve "Bu erik senin olsun" buyurmuştu.

- Akşam sabah ( ) oku. Bu âyetlere dağlar, taşlar dayanmaz.

- Namaz sonlarında Salât-ı Münciye ile Salât-ı Nâriye arasında "Eûzü billahi minel hemmi....) oku..

* * *

İmam-ı Rabbânî K.S. irşad için gönderdiği halifesinden gelen haberde:

"-Burada bir müstedric var, havada uçar, suda yürür, bir anda bir şehirden bir şehire varır. Halk peşinde " diyordu.

Cevap verdiler:

"Havada uçmak mârifet ve kerâmetse, pis sinekler, karga ve çaylaklar da uçuyor.

Su da yürümek kerâmetse, kaplumbağalar, yılan ve çıyanlar hem dibinde, hem yüzünde yürürler.

Bir anda bir şehirden bir şehre gitmek kerâmetse İblis ve ifritler de bir anda doğudan batıya giderler.

Böyle şeylerin hükmü yoktur. Hakîki kerâmet Efrad-ı ümmetin kalbinde Nûr-u Tevhid'i tutuşturmaktır.

* * *

Hâfız Mehmet Ergin iki senede Müftü oldu. Aralıklı olsada tam ders günleri iki senedir.

* * *

Hâfız Mehmet, Osman Bey'e: "Konuşmanız beni mestetti" demişti. O, "Seni daha iyisine götüreyim" dedi. ve Hazreti Üstâz'a getirdi.

* * *

Erkeklere karışan kadınlara, vaaz kürsüsünden:

"Ayrılınız! Biz buraya sevap işlemeğe geldik. Aksi halde vaazı bırakır giderim" buyurdu. **(En az bir adam geçecek kadar ayrılmalı.)**

* * *

1950 Mart ayının son haftaları: Halil Bey, Refik Bürüngüz bey, Süleyman Kuşçulu Bey, yemekte berâberdi: Hazreti Üstaz:

"Efendiler, Efendiler! Dünyada yemeğe, içmeğe îtibar etmeyen bir kimse ararsanız beni bulursunuz. Ben size yemek içmek için değil, şunun için geldim:

Sizlerden her biriniz bir kaç talebe doyurabilirsiniz. Memleketlerinizden talebe teemin edin. Okutmak benden doyurmak sizden olsun." **Yanında götürdüğü talebeleri gösterip:**

"Ben bunları okuttum ve size göstermek için getirdim, İnanmazsanız okutun" **buyurdu. (Bu fakire de o gün, onların yanında Sûre-i Nebe'den mânâ verdirmişti...)**

Bundan sonra bir daha dâvetlere gitmediler...

*** * ***

Sûre-i Furkan 69. (Allah günahlarını sevâba tebdil eder) **âyet-i celîlesini izah ederken**

. Sabah namazını kılanın öğle namazına kadar olan küçük günahları affolunur.

. Öğleyi kılanlarınr, ikindiye kadar olan küçük günahları affolunur Büyük günahlarını da Gaffâruzzünüb olan Allahü Teâlâ setreder.

Kul küçük günahların hasenâta tebdil edildiğini görünce "Benim büyük günahlarım da vardı, onları amel defterimde göremiyorum. Keşke onlar da hasenâta tebdil olsa" diye telaşlandığını Rasûlüllah S.A.V. Efendimiz gördüğünden, büyük dişleri görülecek kadar güldükleri olmuştur.

*** * ***

Ey İnsan! sana gelen Nimet ve iyilikler Allahü Teâlâ'nın fazlı kereminden, belâ ve zarardan isâbet edenler de nefsinin amelindendir. (S.Nisâ 79)

Maârifin kökü, islâm îtikâdının özü ve hulâsası burada.." **buyurup:**

"Oğlum biz iyi olursak her şey iyi olur" **buyurmaları da dâimî telkinlerindendi.**

*** * ***

Yeni müntesib bir kadın rüyâda "Güneşin öğle vaktinde doğup sonra karardığını daha sonra tekrar doğduğunu ve pîrinin kendisine 7 lamba taktığını..." anlatıp, o gün vefat eder.

Şöyle tâbir ederler: Güneşin kararması, dünyasının bittiğine yâni ölüme, daha parlak doğması, âhiret âlemine, lambalar da letâifin ikmâline işârettir..

***** Biz evlâtlarımızın letâifini tamamlamak isteriz.

*** * ***

Halıcı baba, Yoğoslavyalı tüccarla ânî karşılaştığı zâtı sorar, elini öpmek ister. Tüccar:

-O İstambulludur. Gördüğün de rûhâniyettir. Eğer hürmeten el öpmüş olsan yanardın. der. Yedi sene sonra görüşürler.

*** * ***

*** Japon İslâm Dînini Tetkik Cemiyeti Reisi Eyüp Kütüphânesinde Muhiddin'i Arabî'nin eserlerini okuyan zâtla görüşmek ister. O zât (Hazreti Üstaz) o günün îcâbı:**

*"-Tâkip ediliyoruz; arka arkaya oturalım, sorun***" der. Öyle yaparlar.**

Sual**: Mâdenlerin hâli, aslî yaratılışları mı, yoksa sonradan mı tekâmül ederler?**

Cevap**:** *"Arşı Âlâ'dan inen emirle (yoğurdun mayası gibi) sonradandır."* **deyince, Japon. "Allah!.." diye feryad eder. "Adama bir hal oldu" derler. Ve ağırlığınca altın veya plâtin verelim, Japonya'ya gel diye teklif eder; lâkin** "Hayır, benim vazîfem burada.." **diye cevap alır.**

*** * ***

*** Kaymazlı Mehmet Ali mânen Hazreti Üstâzı görürdü. Sonra Hâfız Mehmet vâsıtasıyla geldi görüştü.**

*** * ***

*** Birisi: "Namazda sıkılıyorum. Karanlıkta giderken önümde ışık oluyor, istediğim şey de oluveriyor, sebeb nedir? dedi.**

Cevap: Namazda sıkılmak noksanlıktır. Işık ve isteklerin hâsıl olması iyiliğinden. Olmayacak bir şey istesen de hemen olur. Lâkin Ehlullah böyle şeyler istemez, ilâhî irâdeye teslim olurlar.

Bir yaz günü Sirkeci'den Tramvayla Beyazıd'daki kitapcılara gidiyoruz. Kadınların kerih hallerine kederlenip "Çingeneler!.." **buyurmuştu. Arka kısımda ayaktaydık. Zât-ı şeriflerine biraz daha yaklaşıp "Efendim, Allah dostları neden bu zâlimlerin helâkını istemezler?" dedim. Gönül dilinden anlayıp:**

"Oğlum, Allah dostları kendi irâdelerini Allah'ın irâdesine bağlar da kendileri bir şey irâde etmezler**" buyurdu.**

*** * ***

** Öğle ile ikindi arasında üç saat var: Namaz bir saat gecikirse Cemâl-i ilâhî, iki saat gecikirse, rızâ-i İlâhî kapanır, sırf mağfiret kalır...*

*** * ***

Salavât-ı şerife getirmek istendiğinde (İnnallahe ve melâiketehû yüsallûne**.. ilah...) âyeti celîlesi okunursa, orada bulunan ve üzerimizde vazifeli olan melekler de salavât-ı şerife getirir, sevâbı o kimseye yazılır ve kabûle sebeb olur.**

İstiğfar ederken de (Yâ eyyühellezîne âmenû tûbû ilallah... **ilahiri..) âyet-i celîlesi okunursa, melekler de istiğfar eder. Onların istiğfarı makbul olduğundan hem istiğfar kabul olunur, hem meleklerin istiğfarı onun defterine yazılır...**
* * *

*Bir mektup:

Bizim gibilere karışık sözler, üst perdeden sesler nedir? Şimdi fayda verecek söz lâzımken bu ednâ işe sebeb nedir? Hıkd ve buğuzdan ârî gönüllerle şu dünya dirliğini birlikte bitirip, adâvetten sâlim, sevgi, muhabbet ve uhuvvet dolu gönüllerle Allah'a kavuşmak gerekmez mi?.. Bu sözden anla!

Cenâb-ı Feyyaz-ı Kerîm cümle matlûbu hâsıl kâffe-i maksûda vâsıl eyleye!..

"Tabîatı kâmil de bulunmaz kusur
Neylerse zuhur kem mâye'den eyler."

demişler. "İt ağzı değmekle deniz kirlenmez, minnet değil, güle gül, dikene diken günü bu...

Te'yid-i meveddet, taleb-i hamiyyet ve duâ ile emn-ü emânet-i Hudâ eylerim.

Cenâb-ı Celle ve alâ cümle ıhvân-ı dîni tarik-ı rızâ ve maksûd-u rah-ı hüdâ da dâim eyleye!.. Sadra şifâ veren hayır duâ ve haberleriniz maksud ve matlubdur. Benim Aziz Kardeşim...
* * *

*** Kardeşlerimizin derece kazanmaları ayrı ayrı yoldandır. kimi ibâdet, kimi maddî varlık koyarak kimi de hastalık vesâir belâlara sabırla derece kazanır.**

Ihvandan zaafa uğrayıp namazlarını dahî terk edecek duruma düşenler olursa, toplu halde gidip, hasta ziyâreti gibi görüşmek sûretiyle onu kurtarmak gayretinde bulunmalı (Yalvararak da olsa...) (Ârif Çöklü)
* * *

(**)** *İnsan bilmediği şeyin düşmanıdır. Nurdan haberi olmayan insan nûrun düşmanı olur.*
* * *

Kaşkar pâdişâhı Mevlânâ Salâhuddin Hazretlerine bir at hediye etmişti. Ona Âlem-i Ervah'da biner "Nimel-Feres, ni'mel-Feres" (Ne güzel at, ne güzel at) der.
* * *

Evvâbin Namazı Tevvabın mislidir ( ) O (Allah Evvâbîni bağışlar) yani iki evvâbîn arasında mağfiret vardır.
* * *

İbn-i Mesud hazretleri 11 yaşında vaaz etti. İbrâhim A.S.'a 11 yaşında nübüvvet geldi. İsâ A.S. beşikte konuştu. Kâfirler 6 aylık yolu Tayyâre ile 3 saate indirdi.

Vâris-i Rasûl olan zât-ı âlişân kısa zamanda gençlerimize Allah'ın ilmini vermişse, neden kabul görmesin?!..

*** * ***

Ekâbir-i Evliyâ'dan Vefâ Baba'nın şeyhi "Vefâtımda külâhımı yerden kim kaldırırsa emânet ondadır" der.

Bütün müridler dener, kaldıramaz. "Sucu Vefâ kaldı" derler. O, "Bismillah..." der, kaldırır.

*** * ***

Kürt asıllı bir evliyâ Bursa Ulucami Cuma hutbesinde Fatiha-i şerifi tefsire başlarken: "Elhamdü lillahillezi emsânî kürdiyyen ve esbahanî arabiyyâ..) ***"Beni kürt olarak akşamlatıp, arap olarak sabaha çıkaran Allah'a hamd olsun"*** **diye başladığı konuşmasında, 1. manâyı avam, 2. yi havâs, 3. mânâyı havassül-havas, 4. yü ârifler, 5.6. ve 7.yi minber arkasındaki Hızır A.S. anlar.." der.**

*** * ***

Anadolu kadaskeri, İzmir kadaskerine misâfirliğinde kış günü mangaldaki ateşi kasdederek (Ennâru Fâkihetüşşitâ) **"Ateş kış meyvesidir" der. İzmir Kadaskeri "Bizim narlar daha büyüktür." cevâbında bulunduğunu İstanbul'a avdetinde Şeyhü'l İslâm'a edeble arz ettiğinde, şeyhü'l-İslâm "Vay hâin âyete yanlış mânâ vermiş" der (Ve kıs aleyhâ...)**

*** * ***

50, 60 sene evvel arabca ve türkcesi yarım olan bir köylü Urfa'da vazîfeli yeni kadılardan birine mürâcaat ederek (İştereytül beğale min Muhammed Ali Paşa min ğabnin fâhişin ferci' ileyhi kul ya kâdî!) **Mehmetali paşadan gabni fâhişle bir katır aldım kendisine söyleyip işimi hallediver" demek ister. Kadı bu sözü Kur'an âyeti zannedip (Sadakallahül Azim) der.**

*** * ***

<u>Peygamber Efendimiz'in mûcizesi:</u>

Mekke-i Mükerreme'de gece misâfirlliğinden avdet ederken, yanlarında bulunan iki zâtın kalb ve ruhlarına üfleyerek kandillerini yakar, karanlıktan kurtulurlar. Evlerine varınca söner. Rasûlümüzden "Berâber yaşadık, berâber büyüdük, bizde olmayan sendeki bu haslet nedir?" diye sorarlar. "Bana Hâlıkım'ın verdiği mûcizedir" **diye cevap verir...**

*** * ***

Bir kimsenin Beyâzıd-ı Bestâmî Hazretlerinden kerâmet talebine "Biz kerâmeti Abdullah'ı Râî'ye verdik" buyurup yerini târif ederek yanına gönderir. Kurtlarla koyunları barışmış görünce hayretle isteğini arz eder.

Abdullah'ı Râî elindeki çomağı ikiye bölüp, birini sağa, diğerini sola diker. Sağdaki beyaz, soldaki siyah üzüm verir. "Beyaz benim, siyah da senindir. Çünkü kalbin ve yüzün kara olduğundan senin için olan da kara oldu" der. Ayaklarına kapanıp özür dileyince "Ben ona karışmam. Üstazıma git!" deyip Bestâmî Hz.lerine geri gönderir...

* * *

Kârun Mûsâ A.S.'a zengin olmak için rica eder. "Senin hâlin iyidir" dediği halde israr edince iksir ilmini öğrettiğinden, dağı taşı altın yaparak hazîneler sâhibi oldu. Netice de Mûsâ A.S.'a iftira etti, zekat vermedi ve bunlar gibi suçları yüzünden âkıbeti mâlum...

Sâhib-i âhirzaman da bu iksir ilmi sırrına vâkıf olduğu halde ne istîmâl ne de tâlim eylemiştir. 23.5.1944

* * *

Tarihden tevâtüren böyle nice hâdiseler nakledilmiş. Hz. Üstâzımız da zaman zaman bunları anlatırlardı. O'na yakışmaz diyenlere cevabımız:

Neden yakışmasın? Mostra meydanda, Arşın burada.. Eserden müessire hüküm gerek...

6.9.1994
Tashih ve ilâve 17.9.1994

RÂBITA VE ZİKİR

]ÍV«2-•«ŸKÒ7!«:-?«ŸMÒ7!«:
«w[µW«7_«Q²7!±¬«*¬y±ÁV¬7-G²
W«E²7«!
«w[µQ«W²%«!µy¬A²E«.«:µy¬7³!«:¯G
WÒ«E-8_«9¬G±¬[«,

Âyet-i Kerime

««–

Y-E¬V²S-#²v-UÅV«Q«7«y´±V7!!Y-TÅ#!«:!Y-O¬"!«*«:!:-I¬"@«.«:!:-I¬A².!!Y-X«8´!«w<µHÅ7!_«ZÇ<¸!³@«<

Ey Mü'minler! **(Cihadda, ibâdette ve günâhtan sakınmakta)** sabırlı olun. Sabırda **(Allah düşmanlarından kavî ve)** ileride bulunun, **(en büyük düşman olan nefsinizin isteklerine karşı sabredin; maddî ve mânevî)** râbıtaya devam edin ve Allah'tan korkun ki kurtulasınız. (A. İmran **200)**

Maddî râbıta, hudutlarda düşmana karşı at bağlayıp nöbet tutmak; harbe, hazır olmak; mücâhidlerin birbirlerine kenetlenip vazife aşkıyla gönülden bağlı bulunmaktır.

Mânevî râbıta; nefsi ıslâh için kâmil mürşide bağlanıp feyiz ve himmetiyle meşgul olmaktır. Allahla kul arasına girilmez sözü bozuktur.

* Râbıta, uhrevî olduğu için onunla geçen vakit ömre dâhil edilmez, hesaplanıp ömre ilâve edilir.

* Rabıta aklı artırır; setleri yıkar; tıpayı açar; kalbe nur verir.

- **Rabıta, Mürşid-i Kâmil'in sûretini hayal ederek kalbinden feyiz almak ve maddî mânevî ilim elde etmektir. "Ey mü'minler! Allah'dan korkun ve sâdıklarla berâber olun" âyet-i celîlesi buna delildir. (Mevlânâ Halid Bağdâdî K.S.)**

Râbıta, feyiz veren kâmil mürşidi, teveccüh ve himmetiyle birleşir de nur üstüne nur olur. (Tâceddin Subkî K.S.)

Rabıtasız yalnız zikirle terakki olmaz lâkin, yalnız râbıta ile terakkî edilir. Râbıta her işte bilhassa zikirde yardımcıdır. Râbıta, Beytullah olan kalbi, nefsin kirlerinden ve şeytanın vesvesesinden korur. (Muhammed Hânî)

Râbıta kalbi mâ sivâdan 'Allah'tan gayri meşgûliyetten) kurtarır (huzur verir). (İmam-ı Rabbânî K.S.)

Mürşid-i kâmile bağlanıp râbıta yapmak göremeyen kimsenin gözlük takması gibidir. (İbnü'l Cezerî K.S. - (Dînî Terimler Sözlüğü'S128)

Mürşid-i Kâmil:

-Tarikat pîri kendisine tâbî olunan Hak yola yönelmiş, korkulan ve helak eden şeyleri iyi bilen din ve şeriati müridlerin kalplerine yerleştiren zâttır.

-Allah'ın kullarına Allah'ı, Allah'a da kullarını sevdiren ve Allah'a kulları arasında en sevgilisi olan zât...

-Mânevî kuvvetiyle dünya meşgalesini ve sâir pasları karışık ve kötü düşünceleri, müridin kalbinden temizler. (Şeyh Kebet-i Bahtiyar Evsî)

Tarikat Şeyhi: Şeriat, tarikat ve hakîkat ilimlerinde kemâl sâhibi ve kemâle ulaştırma kaabiliyetine sâhiptir.

İmam-i Rabbânî K.S.:

"-Ehl-i sünnet vel cemâat yolunda bulunan şeyhin sohbeti büyük nimet, nasîhatleri kerâmettir. Ehemmiyet vermek e yolunda yürümek lâzım." buyurmuştur.

Rabıta**: Tâlibin şeyhine husûsî sûrette yönelip kalben bağlanmasıdır.**

Sâlik râbıtayla tecellî eden ilâhî feyiz ve nurları doğrudan almaya kâdir olamadığından, şeyh, Mevlâ ile sâlik arasında vâsıtadır. **(İrşâdürragıbîn)**

Râbıta**, gözü kapayıp zihni her türlü havatır ve düşünceden hâlî tutup mürşide teslimiyet ve ondan feyiz almaktır. Sâlik'e rabıtası nisbetinde teveccüh artar. Bu pazarda herkese kaabiliyetine göre feyiz verilir ya da altın işlemeli ipek kumaş...**

Rabıta, **azîm sırrı ilâhîdir. Her şeyin en kısa yoldan halledilmesine sebeptir. Bu yolun ulaştıran sırrı muhabbettir. Yüksek mertebelere çıkmak isteyen râbıtaya devam etsin!**

Râbıta, **uzakları yakın eder ve hakikat yolunda uyanmağa sebeptir.**

Râbıta, **her müşkülün halline kâfî, muhabbet ve neşenin kaynağıdır.**

Râbıta, **her işi halleden bir sırrı ilâhîdir. Hayatın lezzeti Mevlâ'nın nuruna bağlanmakla elde edilir.**

Râbıta, **hevâ ve hevesten korur, terakkiye sebep olur.**

Râbıta, **vücût gemisinde dümendir. Dümensiz gemi çalkandığı gibi, rabıtasız insan da şüphelerle bunalır, dürüst işler yapmaktan âciz olur.** **(Tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü c: 3 S.287)**

Seyr ü sülûk:

æ*_AD7!ütVW7!]VD#":ME7*_[3!^o&Ÿ8w2`VT7!a[<q<hS#

Sülûk**, Allahü Teâlâ'dan cemâl nûrunun tecellîsi için kalp evini yabancı düşüncelerden boşaltmaktır.**

Sülûk, **câhillikten ilme, kötü huylardan iyisine hareketle kendi varlığından geçip Hakk'ın varlığında yok olmak gayretidir.** **(İsmâil Hakkı Rh. A.)**

*** * ***

* Her şey râbıta ile yaşar, ayakta durur; dünya, Ay ve seyyâreler Güneş'e râbıta yaparlar. Güneş, Arş-ı Â'lâ'ya, Arş-ı A'lâ Sıfat-ı İlâhî'nin nûruna, Sıfât-ı İlâhî'nin nûru da Zât-ı İlâhî'nin nûruna râbıta yapıyor.

Bir ağaca gübre ve bol su verip her hizmet tam yapılsa da güneş görmedikçe meyve vermediği gibi, mânevî güneşten (râbıta ve feyz-i ilâhîden) mahrum olan insan da böyledir. İbretle bakan görür.

Râbıtasız kalple yapılan ibâdet, kalaysız kapta pişen yemek gibidir.

Râbıtasız kalbler yağmur düşmeyen çorak topraklara benzer; evham ve sıkıntıdan hâlî kalmaz; Mânevî zevkten nasip almaz. Kur'an okumakta, dinlemekte ve din sohbetlerinde sıkılır. Çünkü o, dünya ile yorulmuş, gafletle yoğrulmuştur.

*Râbıta iki türlüdür: Biri nura, diğeri zulmete sebeptir. Zulmeti aşılayan çok; nûr aşılamalı...

Zorla ağaç iyi meyve vermez, meyve aşı ile, ahlâk râbıtayla düzelir. Îman zevâlden kurtulur ve tâlip anadan doğduğu gün gibi günahsız olur ve ameli en az bire yüz yazılır. imanı kuvvet bulur, her hususta kemâlât gelir. Acı meyve aşı ile tatlanır. Burada mühim nokta: Aşı alırken ağacın gövdesine değil, meyvesine

bakmalı, Kâmil mürşit şahsından; cübbe sakal ve şalvardan değil tâliplerinde görülen terbiye ve kemâlâttan anlaşılır. Genç nesle kendisini kabul ettirip istikâmet veren bir vâris-i kâmile teslim olmalı, hayızdan nifastan kesilmiş kimseleri toplayıp mürşitlik iddiâ eden sahte kişilere aldanmaktan sakınmalı... Nisbet (bağlanmak) sahih olursa kalb nurlanır gönül ferahlar insan sıkıntıdan kurtulur, uyuşturucu ve eğlence aramaz...

* Râbıta, muhabbet yoluyla pîrin sûretini istifâde ve feyiz almak için kalben tasavvur etmektir. şahsen görülmemiş ise rûhâniyetini tasavvur edip huzûrunda bulunur meyve almak için ağacın altına, su almak için çeşmenin yanına gidilir. Ulaşma yolunda en menfaatli ve müessir usûl budur. Tâlib mürşidden feyiz yoluyla maddî ve mânevî ilimler elde eder, büyük istifâdeler görür.

* Râbıta Hakk'a ulaşmakta en yakın yoldur. Bu hususta râbıtadan verimli yol yoktur.

*Reşşi mânevî (mânevî nasip) isâbet etmeyenler (râbıta ile) mürşitlerden alırlar.

* Akılsız baş nasılsa râbıtasız kalb de öyledir.

* Râbıta kuvvetli olursa akl-ı melekî hâkim olur nefis oynayamaz. Râbıta zayıf olursa nefis kuvvet bulur; oynar; azar, sapar, günâha dalar, belâlara sebep olur. (Ebülfâruk K.S.)

H.Kudsî: ()

"Yerlere göklere sığmam. Lâkin mü'min kulumun kalbine sığarım." (Kâmil mürşidin kalbine nurumla tecellî ederim) demektir.

A.C.: ()

"Benim zâtıma mahsus, husûsî yaratılmış kullarımın kalbine girin, cennetime dâhil olun!..".

* * *

*Ebû Yezid-i Bestâmî K.S. Hacca giderken Bağdat'da Halid-i Bağdâdî K.S.'ya uğradı. Hoş beşten sonra Hz. Pir Ebû Yezid-i Bestâmî'ye sordu:

-Nereye gidiyorsun?

-Hacca.

-Ne kadar paran var?

-Bin altın.

-Bu altınları talebelere taksim et de beni bir defa tavaf et (râbıta yap). Çünkü "Allahü Teâlâ Kâbe binâ kılınalı içine bir defa girmedi. Lâkin benim kalbime tecellîsi dâimîdir" buyurdu ..

*** * ***

* Allahü Teâlâ bu âlem-i kevne tecellî için iki ayna halk etmiştir. Biri Arş-ı Muazzam, diğeri Mürşid-i kâmil'in kalb-i şerîfi... Arş-ı Muazzam câmid (donuk) olduğundan oraya tecellîsi tam değil.. Lâkin husûsî yaratmış olduğu insanı kâmilin kalbinde ekmel-i zuhûr ile zuhûr ve tecellî etmiştir. (Ebulfâruk K.S.)

* Şah-ı Nakşıbend Hazretleri:

(...)

Âyet-i celîlesine: **«Kibir, hıkd, hased, kin, hırs tamâ gibi büyük günâhlarla nefis ve şeytanla çevrilmiş setler topla tüfekle; hiç bir kuvvetle**

yıkılmaz. Ancak râbıtanın nurları büyük ceryan kalın demirleri erittiği gibi onları eritir.» diye mânâ vermiştir.

* İnsan sabahlara kadar namazla, zikirle meşgul olsa da kalbine nur girmez. Zira tıpalar ancak râbıtanın nûruyla açılır.

* Depoya benzin alıp da, motora yağ koymayan şoför gibi, mîde dolu, lâkin kalbi gıdâsız kalan feyz ve nurdan mahrum olan insan sıkıntıdan kurtulmaz. Böylesi, rahmet düşmeyen topraklar gibi kavrulur....

* Kalaysız kapta pişen yemek ne kadar îtinâ ile hazırlansa da yenmez; insanı zehirler. Nursuz gönüller de böyle; ibâdeti îtibar görmez. Bozuk makine iyi kumaş dokumaz; ipek ip de versen heder eder. Kalbler feyiz ve nurla hayat bulur. Dikkat eden bunu görür.

"Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyiniz. Onlar diridir, lâkin siz anlayamazsınız." (Bakara 154)

Râbıta ve zikirle nefsin arzûlarına karşı koyan, günaha dalmayan ve onunla harb hâlindeyken ölen insan şehiddir.

H.Ş:

"Mü'minler ölmez. Belki bir evden diğer eve naklolunurlar." Mü'minin ölümü yılanın gömlek değiştirmesine benzer. Bıraktığı gömlek yılanın kendisi değil. Ruh da öyledir.

* Âriflerin ölümü, gafillerin gözünden kaybolmak içindir. Sâdece bu kadar...

Hâdise:

İmam-ı Hanbel Hazretleri mânevî bilgi almak için Bişr-i Hafî'ye mürâcaat ettiğinde ona dediki: «İmam-ı Âzam Allahü Teâlâ'yı benden iyi bilirdi. Buna râmen ömrünün sonunda ictihâdı bırakıp uzlet etmiştir. Uzletin sebebi sorulunca da: "Hazreti üstâzım da iki sene mânevî terbiye görmeseydim helâk olurdum" buyurdu. Ve Allah'a yakınlık için çalıştı. Çünkü amellerin kabûlü îmanın kemâline bağlıdır. (Mektûbat-ı İmam-ı Mâsum C.2 Mektub 61)

* İçinizdeki kötülüğü atmak vâcip (Farz-ı Ayn)dır. Lâkin bu ne zikirle, ne ibâdetle kaabil olur. Ancak râbıta ile mümkündür... (Ebül Fâruk K.S.)

(Sidre-i Müntehâ veya Arş-ı Muazzama'ya Melâike veya Cibrîl-i Emîn veya mukaddes ruhların elli bin yılda gittiği mesâfeyi ehl-i râbıta bir anda kat'eder. Zirâ insan-ı kâmilin kalbinde Cenâb-ı Hakk'ın ekmel-i zuhûr ile zuhûr ve tecellii nûru var.

Bir meleğin kendi sür'atiyle 50 bin yılda varabileceği mesâfeye insan rabıta ile bir anda varır.

Âlem-i Emr'e hiç bir maddî cisim bulaşmamış. Meâric sûresi 4. Âlem-i Emr'in dünyaya uzaklığını bildiren âyet-i celîledir.

* Dünya semâsı 7 tabaka olduğu gibi insan vucûdu da 7 tabakadır.

1. ***Kalb:*** Nûru kırmızı ve Zât-ı İlâhî'nin nurunun mahallidir.

2. ***Ruh:*** Nuru sarı, Sıfat-ı İlâhî nurunun tecellî mahallidir. Hz. İbrâhim ve bütün enbiyâ-i mürseline verilen sırlar, gelmiş geçmiş bütün pîrana verilen nurlar buradan nâzil olur. Hep birden verilmez. O sır ve rahmet-i ilâhî ana sütü gibi birden verilse çocuk helâk olur. Bu sebeble karpit gibi yavaş yavaş akıtır da, helak olmaktan korunur.

3. ***Sır:*** Nuru beyaz, Sırr-ı Ahadiyyet'in tecellî ve zuhûr ettiği mahaldir.

4. ***Hafî:*** Nuru yeşil, Ma'bûdün Bilhakk'ın nûrunun mahallidir. İsâ A.S.'ın ve onun asrında geçen bütün Enbiyâ-i Mürselîn'in esrârı burada zuhûr eder. Ve ebediyetin sırrı da burada zâhir olur. Tâlibe bu makamda hilmiyet gelir.

5.***Ahfâ:*** Nuru, beyaz. kenârı kahverengi. Mâ'bud-u ilâhî'nin sırrı burada mevcuttur.

6. ***Nefs-i Nâtıka:*** Nûru, turuncî..

7.***Nefs-i Kül:*** Bunların hepsi ile alâkalı renklerle ziyâlanmıştır.

* * *

Sohbet:

*ZÂt-ı ilâhinin ism-i celili ve Kelime-i Tevhid, Vukuuf-u Kalbî, Râbıta, Murâkabe ve Sohbet gibi meşgûliyetlerdir. İmam-ı Rabbânî K.S."Bizim indimizde en yakın ulaşma yolu sohbettir" buyurdu. Şâh-ı Kül Hazretleri: "Hayır cemiyettedir; yolumuz sohbet yoludur." buyurmuşlar.

* Sâlik intisaptan sonra zikir yolunu seçmekle huzûra kavuşur, gönlü genişler. Bu iş mürşidin sohbetiyle kemâle erer. Râbıtadan murat olgunluğa ulaşmaktır. Murâkabeden murat da bu.

Mürşidin izniyle aynı yolda olanların sohbeti de tam müessirdir. Şu halde sohbet maksada ulaşmada en yakın, ve âlâ yoldur.

* Bir kula Mevlâ'nın lütuf ve keremi ulaşır da Mürşid'in sohbetine nâil olursa onun kerâmet ve bereketiyle üzerindeki müşkilât kolayca kalkar ve bir derece kemâl mümkün olur.

* * *

* Büyüklerin yoluna girmek Allah'ın lütfu ve arzûya ulaşmaktır.

* Bu yolda bir ayak yürümek diğer yollarda bin sene yürümeğe bedeldir. İşte Nakşıbendî büyüklerinin yolu budur.

* Bu yolda sâliklerden nice belâlar kaldırılır. Bazan da rüyada atlatılır.

* Bu yolun gâyesi, iman, İslâm ve ahlak-ı Muham-mediye'yi aşılamaktan ibârettir.

* Bu yolda Pîr-i Kâmilin sohbet ve muhabbetiyle akis hâlinde terakki devam eder. (Ebülfaruk K.S.)

H.Ş.:

"Allahü Teâlâ her yüz sene başında bu ümmet-i Muhammed'e dîni yenileyecek bir müceddid gönderir."

* Bir tâlib nefsini terbiye etmeden farz, vâcip ve sünnetleri edâ edip ve yalnız tâbî olduğu zâttan aldığı nâfile ve zikirlerden gayri bir şeyle meşgul olmaz. Çünkü mânevî kirler temizlenmeden yapılan ibâdetler nefsin hastalıklarından dolayı neticesi yok gibidir. İlk iş hatâ ve cehâlet içinde olan nefsin islâhıdır. İyi hal hâsıl olduktan sonra her iş ve amel kabul olur.

* Sâdâtımız, evlât kabul ettiklerinin son demlerinde imdâdına yetişirler. Kemâl-i îmanla göçmelerine mânî bir şey varsa, onları kat'î sûrette ortadan kaldırır. Onun rûhunu himâyelerine alırlar. haberi hükmünce kabir hayatı beraber başlar. Ve her mahal, makam ve halde sonsuz olarak devam eder.

* Beyt-i Rahman (Allah'ın nazargâhı) bulunan kalb mâ-sivâ (dünya düşünceleri) ile dolu bulundukca nefsin, hevânın ve şeytanın evidir. Bu büyük belâdan kurtulmak en mühim vazifedir. Bunda muvaffak olmak maksada ulaşmak da şer-i şerîfe tam sarılıp bir veliyy-i kâmile teslim olmak, emirlerini bihakkın yerine getirmekle mümkündür.

İlk başlayan tâlibin kalbini boş şeylerden kurtarma mürşidin himmetiyle mümkündür. Bu himmetle ibâdete devam ettikçe, nefs-i emmâre kahrolur, kalbdeki dünya düşünceleri gider. Tâlibin rûhu, mâsivâya dalmaktan korkup Allah'a kavuşma kuvveti elde eder de nefsin şerlerinden kurtulur...

Nefis:

* Nefsi terbiye etmek insanı iki âlemde izzet sâhibi eder.
* Azgın nefiste hayır yoktur.

* İnsanı hayırdan ve irşat olmaktan alıkoyan yegâne şey nefistir. Merkezi iki kaşın arasında... 72 şeytan kuvvetinde olan nefis şekere damlayan su gibi vücûdun her tarafına yayılmıştır. Bunun şerrinden tek kurtuluş çâresi râbıtadır. Kâmil mürşidin kalbinden akseden nûr....

* Bu dünyada nefisten daha korkunç ve zararlı bir mahluk tasavvur olunamaz. Fransız çingenesinden yüz bin defa aşağıdır. Şeytan Kur'an-ı okununca kaçar, sonra gelir. Fakat nefis böyle değil. Ne yapsan kaçmaz Râbıtalı kimselerde ise ezilerek büzülerek mağlûbiyeti kabul eder. Râbıta terk edilirse, tekrar şahlanır. O zaman vay o kimsenin hâline!... (Ebülfâruk K.S.)

Küçük harpten, büyük harbe:.

Hadis-i Şerif: Küçük harpten (düşmanla savaşmaktan) büyük harbe (nefisle mücâdeleye) döndük.

* Düşmanla olan küçük harpte ölen şehittir. Nefisle olan büyük harpte mağlup olan ebediyen azap görür.

* İnsanların Hak'dan uzak kalıp hakîkî mârifet ve kulluk devletinden mahrum olmaları, nefsin elinde oyuncak hâlinde bulunmaları, Allah'tan gayriye bağlanmalarından ileri gelir. Kalb bundan kurtulmadan felâh mümkün olmaz...

* Kullar güc ve irâdesini Mevlâ'nın rızâsı yolunda kullanmadıkça ilâhî hükümleri inkâr eden küfür ve kibir sâhibi Nefs-i Emmâre'ye hizmet etmiş olurlar. Çünkü Nefs-i Emmâre bizzat ilâhî hükümleri inkâr etmiştir.

Şu Hadis-i Kudsî buna delildir.

"Nefsine hasım ol; şer-î hükümlere uy, ibâdetlerle ona düşmanca davran. Zira o bana isyan etmiştir."

* Allah'ın düşmanına uyan Allah'ın düşmanıdır. Ona uymayan da Allah'ın sevgilisi.

* Nefs-i Emmâre'ye zâhiren ve bâtınen uymaktan uzak olmadıkça insan Allah'ın kulu olamaz. Nefsin isteklerine kul olmaktan kurtulamaz. "Nefsinin isteklerini ilah ittihaz edeni görmedin mi...?" Âyet-i celîlesi buna delildir.

* Herkes kendi vazîfesini öğrendikten sonra yalnız nefsinin temizlik ve terbiyesiyle meşgul olmak lâzımdır.

* Hakka tâlib olan sâlik nefsini bed bilip onu dâimâ töhmet altında tutmak kadar menfaatli bir hal yoktur. Bu hal dâim olunca sülûk (ibâdet ve islâh yolu) ziyâde kolaylaşır.

Nefs-i Emmâre fenâ ve şer bir mahluk olmakla berâber, tezkiye, (temizlenme) ve terbiye edildikten sonra en âlâ ve ekmel bir mahluk olur. Nefsin hevâ ve iştihâlarına tâbî olan, Mevlâ'nın emir ve rızâsına âsîdir. Nefisle berâber olan onunla Allah'a îtirazda ve isyanda nefse yardımcıdır.

Şah-ı Kül Hâce Bahâeddîn Nakşıbendî K.S. ***"Ben Allah'a en yakın bir yol buldum. O da nefsin fenâlığını anlayarak devamlı ona karşı olmaktır"*** buyurmuş...

Yine Hazret-i Şah: ***"Nefsini Firavn'dan üstün gören kişi bu yolda hakîkate ulaşamaz"*** buyurmuşlar.

* Allah'dan gayriye bağlanmak, beğenmek, ona ehemmiyet vermek nefsi emmârenin hâlidir. Allah'dan gayriye, bilhassa dünyaya bağlanan kalbe Mevlânın husûsî nazarı ve rahmeti inmez... (Ebül Fâruk K.S.)

* * *

Zikir:

A.C.: **Dikkat edin kalpler ancak Allah'ın zikriyle sükûnet bulur. (S. Raad 28)**

H.Ş.: Dikkat edin cesette bir et parçası var, o iyi olursa bütün ceset iyi olur. O kötü olursa bütün ceset kötüdür. Dikkat edin o et parçası kalptir. (Riyazüssalihîn C. 2 S. 539 Hadis No 590)

A.C.: Zikrimizden yüz çevirene geçim sıkıntısı (Kalp darlığı) vardır. (Namaz, oruç ve sâir ibâdetlerle Hakka uygun haller de zikirden sayılmıştır.)

A.C.: Ey mü'minler! Allahü Teâlâ'yı çok zikredin

H.Ş.: Kişi sevdiğini çok anar.

* * *

*Dikkat edin kalpler ancak Allah'ı zikretmekle mutmein olur) sükünet bulur***. (S.Raad 30)**

A.C.: *Siz beni taatla zikredin ben de sizi (rahmetimle) tecellî edeyim***. (S. Bakara 152)**

Allah'ın Resûlü buyurdu:
Demirin paslandığı gibi kalpler de paslanır
Cilâsı nedir Yâ Resûlallah? Suâline:
Allahü Teâlâ'yı çok zikretmek ve Kur'an okumaktır buyurdu. (Ramuz 134)

***Her zaman ve mekanda Allah'ı zikredin ki kalpte hiç bir düşünceye yer kalmasın. Yerken, içerken, uyurken her an zikir... (Mektûbat-İmam-ı Rabbânî K.S.)**

***Zikir, gönülden yabancı duygu dikenlerini temizleyen bir kazmadır. (Ubeydullah Ahrar K.S.)**

***Dilleriyle her an Allah'ı zikredip O'nu bir an unutmayanlar gülerek cennete girecekler. (Cübeyr bin Nufeyr)**

***Bizi gaflete düşüren kendisiyle aldatıldığımız her şeyden sakının. Vaktinizi ve kalplerinizi koruyun; varlıkların en kıymetlisi zaman ve kalptir. Vakti boşa geçirmek, kalbi körletir, bütün hayırları kaybettirir. Mâlüm olsun ki, günâhlar kalpleri bozar, siyahlatır, hasta eder. (Ahmed Rufâ-î K.S.)**

ZİKRİN FAZİLETİ

***Hiç bir sadaka, yüce Allah'ı zikretmekten daha üstün değildir. (Feyzülkadir 5/415)**

***Sabah ve akşam Allah'ı zikretmek Allah yolunda kılıç kırmaktan ve oluk gibi sadaka vermekten daha hayırlıdır. (Ramuz 346/12)**

***Dikkat edin! Size amellerin en hayırlısını, Rabbımız yanında en âlâsını, derecenizi en fazla yücelten, altın ve gümüş sadaka dağıtmaktan da hayırlı, düşmanla boyunlarınız vuruluncaya kadar cihad etmekten de faziletli olan ameli haber veriyorum. O zikrullah'dır. (Tirmizi-Hâkim)**

***Bir gazi kâfir ve müşriklerle kılıcı kırılıncaya, kendi de kana boyanıncaya kadar cihat etse de (Allah'ı) zikreden ondan bir kaç derece üstündür. (Tirmizi)**

***Allah'ı çok zikredin ki umduğunuza ulaşasınız (S.Cuma 1)**

***Bir kişi Ya Rasûlullah! Hayır kapısı çoktur; lâkin ben ihtiyarım, hepsini işllemeğe gücüm yetmiyor. Bana bir amel tarif buyur, hem bedenime ağır gelmesin, hem de bütün hayırları işlemiş olayım, dedi.**

Peygamberimiz ona:

Zikre devam et, tâ ki dilin yaşlığı kurumasın, buyurdu.

*Allah'ı zikretmenin faydaları:

1-Şeytanı kovar.
2-Rahman'ı râzı eder.
3-Kalbden düşünce ve kederi giderir.
4-Kalbi ve yüzü nurlandırır.
5-Rızkı çeker (Çoğaltır).
6-Zikredene heybet verir.
7-Allah'a yaklaştırır.
8-Mârifet kapılarını açar (Mânevi görüş sahası genişler).
9-Kalbi diriltir (Gafletin gitmesine sebeb olur).
10-Hatâları temizler (İlâhî affa ulaştırır).
11-Rabbini hoşnut eder.
12-Gıybet ve boş sözden korur.
13-Kıyâmet günü nedâmet çekmez.
14-Arş'ın altında gölgelenir.
15-Allah'ı unutturmaz.
16-Dünyada, âhirette ve kabrinde nur olur.
17-Kalbi uyandırır.
18-Tefrikayı önler, cemiyete sebeb olur (birleştirir).
19-Kulu Allah'a sevdirir.
20-Sahibini gülerek Cennete götürür.
21-Allah'a itaat ettirir.
22-Güçlükleri kolaylaştırır.
23-Cehennemle kul arasında sûr olur.
24-Kişiyi nifaktan korur.
25-Meleklerin kendisi için istiğfarına sebeb olur.
26-Amellere lezzet verir.
27-Bâtıldan uzaklaştırır.

***Allahü Teâlâ'yı zikretmek O'na ulaşmak için en kısa yoldur. İbni Abbas Hz."Cenab-ı Hak, kullarına farz kıldığı ibâdetlere bir hududla**

tayin etmiş. Özür halinde özrünü kabul buyurup vaktini genişletmiştir. Fakat zikr-i ilâhî için bir hudut kılmadı, akıl hastaları hariç kimseyi zikri terketmekte mâzur görmedi ve mümkün olan her halde zikri teklif buyurdu",demiştir.

***Ey insan! Nimet ve iyiliklerden sana gelenler Allahü Teâlâ'nın lütfü , belâ ve zararlarda, nefsin amelindendir. (S.isa 79)**

***Musibetler Allah'ı unutanları hakka davet ve nura hidayet içindir. Allahü Teâlâ ibtilâ, yokluk ve sıkıntının cümlesini hidayetle, nura ve zikre davet için veriyor. Zamanımızda yokluk ve pahalılıktan şikayet ederler. Halbuki, bugün en pahalı şey îmândır...**

Dimağın ziyâde zaafı beyan edilmiş; haps-i nefesle veya lisanen zikirle bu zaafı gidermek mümkün olmazsa kalben zikir ve rabıtayı çoğaltınız. "Bir saat tefekkür 1000 sene ibâdetten hayırlıdır" **Hadis-i şerif mâlumdur.**

Bilinsin ki, ehlullahın ibâdet ve murakabeleri cümleten tefekkürdür. Böylece dünyada, âhirette gölgeden asla, sıfattan şâna, şandan şan sâhibine yükselir; Hak Teâlâ'ya ulaşırlar. Zikrin cümlesi gafleti atmak içindir. Gafleti atmaya yarayan her şey zikirde dâhildir... (İmam-ı rabbânî K.S.)

Gizli zikir, açık zikirden 70 kat üstündür. Kıyâmet günü hesaplar görülmek üzere bütün mahlûkâtı Allahü Teâlâ çevirir. Kâtip melekler de yazdıkları amelleri getirir.

Allahü Teâlâ buyurur:

- Kulumun bir şeyi kaldı mı?

Melekler:

-Bildiğimiz ve tesbit ettiklerimizi getirdik.

Allahü Teâlâ o kula hitâp eder: "Yanımda sana âit bir iyiliğin var; karşılığını sana ihsan edeceğim; o gizli zikirdir" **buyurur. (Beyhakî - Tenvirul'kulub S.180)**

H.K.: *Kulumun zannettiği gibiyim ve beni zikredince onunla beraberim.*

Kulum beni gizli anarsa, ben de onu gizli anarım. Beni bir toplulukta anarsa ben de onu daha iyi bir toplulukta anarım. **(Buhârî ve diğerleri-Tenvirul'kulub S.180)**

H.Ş.: Kıyâmet günü Allah katında kulların derece îtibârıyla en üstünü Allah'ı çok zikredenlerdir. (Feyzul kadir C. 2 S. 43)

H.Ş.: Bir kul kendisini zikrullah'tan daha üstün azabı ilâhîden kurtaracak iş yapmış değildir. (Feyzul kadir C. 5 S. 457)

H.Ş.: Bir topluluk Allah'ı zikretmek için toplandığında affolunmuş olarak kalkın denilir de oradan öyle dağılırlar. (Feyzul kadir C. S. 409)

H.Ş.: Hiç bir sadaka Allahü Teâlâ'yı zikretmekten daha faziletli değildir. (Feyzul kadir C. 5 S. 451)

H.Ş.: Zikir meclisleri(nde bulunan) kimseler üzerine sekînet iner, onları melekler kuşatır (ilâhî) rahmet örter ve Allah onları arşının üstündeki meleklere över. **(Feyzul kadir C. 5 S. 508)**

H.Ş.: Zikrin hayırlısı hafî (gizli), rızkın hayırlısı kâfî olandır. **(Feyzul kadir C. 3 S. 472)**

"Zikrullahın gayride fazla söz etmeyin ki, kalbiniz katılaşmasın. Kimin kalbi katılaşırsa fark etmeden Allahü Teâlâ'dan uzaklaşır. **(İsâ A.S.)**

*** * ***

* Süleyman A.S. yağmur duâsına çıktı yağmadı. İkinci defa çıktı gene yağmadı. Bir karınca kara taş üstüne çıkmış ellerini kaldırıp rahmet duâsı ederken gördü, hemen durup Amin Amin dedi, rahmet geldi.

Yâ Rabbi! Bir peygamberin olarak yalvardım, kabul buyurmadın karıncanın duâsını kabul buyurdun, hikmet nedir?" dedi.

Allahü Teâlâ:

"Evet duâ eden kara karınca, lâkin Amin deyen de Süleyman kulumdu." buyurdu.

Duâya devam etmeli, Amin diyen bulunur elbet.

* * *

Süleyman A.S. tahtıyla havada giderken bir çiftçi:

Ey Davud'un oğlu, Allah sana ne azim saltanat ihsan etti." demişti. Mânevî telsizle işitip indi ve çiftçiye:

"Baba bu işe hayret mi ettin; dilini damağına, kalbini Rasûlüllah'a bağlayıp da bir defa **Allah** demen bu saltanattan bin defa üstündür. Bu saltanat bir gün biter lâkin zikrin kerâmeti kıyâmete kadar devam eder" demiştir.

* Senin, belki cümle Âdemoğullarının saadeti, selâmeti, kurtuluşu Mevlâ'nın zikrindedir. Oluk gibi kan aksa da... (Mektûbat c.1 M.190)

* Zikirle berâber nefsin sesi konuşması devam ederse zikirden beklenen netice hâsıl olmaz; çalışma boşadır.

* Zikir esnâsında mâ-sivâ (meşgûliyet) kapıları olan göz, kulak ve diğer düşüncelere kapayıp hâlî yerde göz kapalı olduğu halde zikretmelidir.

* Zikir esnâsında nefsi havâtırdan men etmek için bir çok usül varsa da En kolayı bütün hisleriyle kalbe yönelmek bu teveccüh bozulunca kalbe tekrar daha ziyâde yönelmekle devam etmelidir. Letâif Velâyet-i Suğrâ makâmına ulaşmadan kalbin tamamen havâtırdan kurtulması mümkün değildir. Daha aşağı makamlarda nisbî (biraz) huzur elde edilebilir... (Ebül Fâruk K.S.)

H.K.:

"Yerlere ve göklere sığmam Lâkin mü'min kulumun kalbine sığarım."

İSMAİL ŞANLI'NIN NOTLARINDAN

H.Ş. "Medine körük gibidir." **Mübârek şehirde iyiler kalır kötüleri atar. Kötüler onda duramaz, münâfıkları atar. Benim kurslarım da Medine gibidir. körük önünde duramayıp savrulan tozlar gibi içi boş olup lâyık olmayanları atar; orada sıkılır duramazlar. Kimse yakasından tutulup atılmaz, İhvan, talebe hiç biri… Ancak bozulduğunda sâde yağdan kıl çeker gibi ayrılıp gider..**

*** * ***

Misafirhânede elindeki boş bardağı işâretle "Bunu binanın çatı katından atsanız, hatta Arş'dan düşse parçası bulunur amma, üstazların kalbindan düşenin parçası bulunmaz. Bu yol Kibrit-i Ahmer'-dir. Altından bir dağ dahi bir gram kibriti ahmere (kırmızı kükürt taşına) muâdil olamaz. Yolumuzun mensupları kibriti ahmerse diğer insanlar başka madenler gibidir.

*** * ***

Benim 10 kuvvetim var. Sekizi mânevî işlerle iki kuvvetim maddî işlerle alâkalıdır. Fânî vücudum bu âlemden ayrılınca maddî işlerle alâkalı iki kuvvetim de mânevî işlerle alâkalı sekiz kuvvetime ilâve edilerek aranızda olacağım.

*** * ***

Hazret-i Fatih'in hocası Akşemseddin K.S. Göynük'teki kabrinde şöyle yazılı:

Dû cihanda tasarruf ehlidir rûh-u veli
Dime ki "Mürdedir andan nice derman ola"
Ruh şimşîr-i Hüdâ'dır ten gılâf olmuş ona,

Daha âlâ teesir eder bir tığ ki üryan ola...

-Eskişehir sel âfetinde..: Hazretin sözü: "Ab-dullah! O beldede bir tek evlâdımız olaydı Allahü Teâlâ o beldeyi âfetten muhâfaza ederdi.

*** * ***

-Az bir imanla ölen cenâzenin namazında benim evlatlarımdan bir ferd bulunsa, Allahü Teâlâ o kulunu affeder…

*** * ***

Halil Bey'e hitâben: "Anan-baban azabdaysalar Tevhid Hatmi ile kurtulurlar…"

*** * ***

KABR-İ ŞERİF-İ ZİYÂRET:

Ali Dayı! Benim kabrime dört yaşındaki çocuk dahî gelse boş çevrilmez.

*** * ***

Kâmil Bey Ağabeyimiz'den:

Üniversiteli iki geç: "Burayı ziyâret eden imtihan kazanıyor" diye itikad edip ziyârete geliyor.

*** * ***

Vâlide Sultan:

Evlâdım Ahmed! Ben bizzat efendiden işittim, "Benim kabrime her kim hangi niyet ve maksatla gelirse muradı hâsıl olur." Ziyâret edenler de nasib alırlar.

*** * ***

Ahmet Akçelioğlu'nun hanımı cinnet getirmiş her çareye baş vurulduğu halde kâr etmemişti. Kabri şerif 'de iyi oldu.

Ağabeyimiz'den:

Sevâbını Allahü Teâlâ'dan bekleyerek ihlasla bir defa Hazret-i Üstâzımız'ın kabr-i şerifini ziyâret edenin ebedî hayatı mâmur olur. İstanbul'a gelen önce ziyâret etmeli...

*** * ***

Besmele ile bir ihlas okumak Kur'an'ın üçte birini okumak gibidir. Fatiha ile üç defa okumak Kuran'ın hatmine muâdildir.

*** * ***

Ben hakkımı iki kişiye helâl etmem:

1-Yapılan hizmetleri "Ben yaptım" diyen

2-Bizden okuyup, okutup da bize düşman kesilen.

*** * ***

Bizim yolumuz kollektifdir. 123 Ya-Sin'i şerifi Ümrâniye talebeleri okur, parayı Çatalca talebeleri harcasın.

*** * ***

Çırpanlı Hoca Efendi'den:

Büyüklerden biri, ziyârete gelen 3 dervişe dilek kapısı açık, ne muradınız varsa söyleyin der...

*** * ***

Tokatlı Mehmet Emin Efendi'de "Benim kabrimi ziyâret edenler imansız göçmesin" diye dilekte bulunur. "Kabrin kenarda olmak şartıyla verildi" buyurulur.

*** * ***

Hz: Bu bizim yolumuz bir devletdir ki -fî zamaninâ- bir fert ayağına demir pabuç giyse ömrü Nuh A.S. kadar 1050 sene yaşasa, rûy-i zemini (yeryüzünü) de dolaşsa Allah lütfetmedikçe bu saâdete nâil olamaz.

*** * ***

Mekke-Medine hariç, bütün dünya ülkelerinin mâneviyât merkezi İstanbul'dur.

*** * ***

Mübârek gecelerde, vefat edenler evlerine gelir; bir şeyler okunuyorsa sevinerek döner. Okunmazsa kederlenirler "Biz size bu malları bunun için mi bıraktık" derler.

¬¬p[µW«%²w¬8t²[«7¬!-□-x#«!«:«y[µo«Q²7!
«y´±V7!*¬ºS²R«B²¸!¸«!»*¬üüüüö0!«x«&Y»«
W«2Y²»Q¬4□»x¿«5¸

]´7_«Q«#-y´±V7!«˜¬*«6_«8

على أرول

HAZRET-İ ÜSTAZ'IM
SÜLEYMAN HİLMİ TUNAHAN

K.S. Hazretleri

Servet sâhibi birinin ziyâfetinde bir zât:

"Oğlum Süleyman! Evrâd-ı şerifi oku da duâmızı yapalım" **dedi. Hazret-i Üstaz günde 21 defa Evrâd-ı şerif okuduğu halde, bunu kendisinden başka bilen olmadığından onun büyüklerden bir zât olduğunu anladı. Yemek duâsından sonra o zât Hazret'in elinden tutup:**

"Evlâdım rüyada sana "Müceddid kolundan bir kimse vazife târif edecek ve halkadaki boş yere oturacaksın" **demişlerdi, hatırladın mı?" dedi.**

Hazret-i üstâz:

-Evet Efendim, deyince o zât:

-Salâhuddin İbn-i Mevlânâ Sirâcüddin benim. Allah ve Rasulünün emirleriyle Türkistan'dan seni yetiştirmek **i**çin buraya geldim**" buyurdular.**

*** * ***

Mevlânâ Sirâcüddin K.S. Hazretleri Hazret-i Üstâzı-mı hastalığında ziyâret edip:

"Evlâdım üzülme; iyileşecek ve büyüklerden olacaksın. Hattâ sen kaptanı gayrimüslim olan bir gemiye binmiş olsan gayrimüslim kaptan dahî sana saygı gösterecek" **buyurmuştu.**

Hazret-i Üstâzım K.S.anlattılar:

İstanbul'un işgâlinde vapurla İzmit'e gidiyordum. Yolcu çok olduğundan oturacak yer bulamamış ayakta kalmıştım. Bir kamarot yanıma geldi, "*Kaptan sizi çağırıyor"* dedi. Yanına vardım. Kaptan: "*Siz ayakta duracak kimse değilsiniz. Buyurun burada oturun. Her ne zaman bu hatta ve benim gemimde yolculuk yaparsanız kaptan köşkünde seyâhat edebilirsiniz"* deyip ihtiramda bulundu.

Hazret-i Pîr K.S. bu hâtırasını beyandan sonra şöyle buyurdu:

-"Evlâtlarım! Siz büyük iltifat göreceksiniz, müreffeh hayata nâil olacaksınız. Sizi tayyârelerle taşıyacaklar, mevkî ve makamlar verecekler..."

* * *

Mollaların askere alınmadığı zamanlarda Hz. Üstâzımız K.S. askere yazılmak için üst üste üç gün sıraya girmiş, her defâsında bir mânî zuhur edip yazılamamıştı. Son gün "Lütfen beni de yazın; üç gündür geliyorum bir türlü yazılamadım**" deyince, memur: "**Kardeşim ben ne yapayım**,** seni Allah yazdırmıyor. Haydi sen işine bak!.." **demiştir..**

* * *

Fâtih medresesinde bir gece sabaha karşı talebeler isim cetveline göre çağırılıyor, kapıdan çıkanlar süngülenip öldürülüyor ve çöp arabalarıyla önceden hazırlanan yerlere taşınıyordu. İçerde olanlar dışardaki vahşetten habersiz...Yalnız Hz. Üstadımız vâridât-ı Rabbânî ile bundan haberdar... Yanındaki arkadaşına Esmâ-i Hüsnâ okumasını tavsiye eder ve beraberce cellatların arasından çıkıp gittiler.

Kezâ, okudukları medresede yangın çıkıyor. Dışarı fırlayan talebeler Hz. Üstâz'ı göremeyince "Süleyman yok" diye telaşlanıyor. Yangın söndükten sonra içeri girip, kaldığı odanın kapısını açtıklarında, Hz. Üstâz'ı murâkabe hâlinde görüyorlar. Yangın değil, içeriye duman dahî girmemiş.

* * *

Hocası Bafralı Hamdi Efendi kızını kendisine vermek istemiş, O henüz evlenmeyi düşünmediği halde râzı olmuştu. Lâkin bu kız Fatih'te vâkî bir yangın esnâsında bostan kuyusuna düşüp öldü.

Hz. Üstadımız daha sonra, muhâcir olarak İzmir'e yerle-şen ve Menemen'de çiftlikleri bulunan bir paşazadenin kızı "*Hafîza***" Vâlide Sultanımızla evlenmiştir.**

* * *

1921'de Süleymaniye medreselerinde dersiâmlığa başlamış, 1924' de medreseler ilgâ edildiğinde, bütün âlimler açığa alınmıştı. Ancak kılıç artığı 520 kadar dersiâm mevcuttu, Hz. Üstadımız bunlarla irtibat kurup:

-"Ey Dersiâm Efendiler! Sizler bu memlekette dinin teminâtısınız. İkişer üçer kişi okutursak asgarî elli sene yani bir iki nesil boyu islâmın ömrünü uzatmış oluruz. Bunu yapmazsak ilâhî huzurda mesuliyetten kurtulamayız" **ikâzında bulunmuşlardı...**

Bunlardan bir kısmı "*Bu iş bitmiştir*" diye ye'se düşmüş, bir kısmı geçim derdine dalmış, bir kısmı da *"Bana dokunmayan yılan bin yaşasın*" zihniyeti içinde kalmıştı. Bu durumdan pek müteessir olan Hazret-i Pîr, ümmeti Muhammedi düştüğü bataktan kurtarmak için gece gündüz durmadan ve yılmadan kürsülerde hakikati anlatmış ve bir taraftan da talebe okutmak için uğraşıp çileler çekmiştir.

* * *

Halka-ı tedrisinde olanlara büyük îtibar ederdi:

-Bir evlâdım için yıkılsa bu âlem, mühim değil; yeter ki onlar ziyan olmasın.

-Bir evlâdım için dünyanın altını üstüne getirsem "Ne yapıyorsun Süleyman?" diyen olmaz...buyurmuştur.

* * *

Mevlânâ Salâhuddin K.S. kendisine sık sık: "Gel oğlum, beraber Bursa'ya gidelim**" der ve oraya götürürdü.**

Hz. Üstâzımız, erbaîyn çıkardıktan sonra, hiç okuma bilmeyen bir çocuğa, bir saat içinde Kur'an okumayı öğret- mişti. Bunun üzerine Mevlânâ Salâhuddin K.S. Uludağ'a eski ismiyle hitap ederek:

"-Ey Keşiş Dağı! Cenâb-ı Hak bu evlâdımıza öyle bir salâhiyet verdi ki, istese sana bir teveccühle Hazret-i Kur'anı okutur!..**buyurdu...**

Uludağ'da gezerlerken bütün nebâtât lisâna gelip: "Ben filan derde devâyım, ben filan hastalığa şifâyım" di- yerek Cenâb-ı Hakk'ın kendilerine verdiği şifâ hâssalarını söylemeleri üzerine Salâhuddin Hazretleri:

"-Evlâdım, bunlara ehemmiyet verme! Seni aslî vazifenden alıkoyar!" **buyurdular...**

* * *

Alanyalı Kerim amca hastalığı bir türlü iyileşmeyen Aksekili ahbâbı için Hazret-i Üztâzımızdan himmet dilemişdi. "*Onu Zühal'e bağlamışlar*" cevâbını alınca "*Efendim çözüver seniz*" ricâsında bulunmuştu. Hz. Üstaz

K.S. "Kerim! Kerim! Bu az zamanda olacak iş değil. Bende de bir çok hastalık var. Yarım saat meşgul olsam bir şey kalmaz. Lâkin buna ayıracak vaktim yok. **buyurdu**.

Zaman zaman gözleri dolar:

"-Dîn-i Mübîn ne hâle geldi?.. Ümmet-i Muhammed ne hâle geldi?.. Bunu nazarî olarak bilmek yetmez, onun çilesini çekmek lâzım**... buyururlardı...**

*

Konya Aziziye camii imamı Üveyszade Hacı Mustafa efendi hacca gitmişti. Orada 115 yaşında Hindli bir zât kendisine: "-*Bir zamanlar 750 milyon müslümanın lideri idiniz. Şimdi ne oldu da hilâfeti ilgâ ve Mecelleyi (*İslâm hukukunu) *kaldırıp islâmiyeti terkettiniz? Halbuki Türkler gibi islâma hizmet eden başka bir millet gelmemiştir..*" demiş.

Hacı Mustafa efendi cevap bulmaya çalışırken Hindli zât, "*Sizleri tebrik ederim. Zîra islâm âlemine rehber olacak büyük zât yine sizden çıkacak*" demişti.

Bu hâdise Hz. Üstâzımıza Konyalı Kâmil evliyâ tarafından nakledilince "O zât Hızır A.S.' dı" **buyurmuştur.**

* * *

Hz. Üstâzımıza irşat vazifesi verildikten sonra Mevlânâ Salâhuddin Hz.'nin muhterem pederleri Hin- distan'dan bir kese altın gönderip:

"*Bu tarafa teşrif buyurun. Bu altınları yol harçlığı yaparsınız. Belki burada mânevî tasarruf daha kolay ve müessir olur"* diye dâvet etmişlerdi:

"Türk milleti kadar efendi bir millet yok. Bu milletin rûhunu yükseltince yapamıyacağı şey olmaz" **diye cevap vermiş, parayı iâde ederek Türkiye'de vazîfesine devam etmişlerdir.**

*

Mevlânâ Salâhuddin Hz.'ne nisbet-i cismânî İmam-ı Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sânî Hz.'ne nisbet-i rûhânî ile bağlandığından Hz. Üstazımız'da İmam-ı Rabbânî Hz.'nin meşrebi aynen aksetmiş, tevâzû ve mahviyetle talebelerine dâimâ "İmam-ı Rabbânî evlâtları" **buyurur.**

"İmam-ı Rabbânî yolu, İmam-ı Rabbânî kerâmeti**" der, zât-ı şeriflerinden hiç bahsetmezlerdi.**

*

Vazîfe Târifi:

"Bir Fâtiha üç İhlâs-ı şerif okur, Silsile-i Sâdâtımın hâssaten Hz. Üstâzım'ın mübârek ruhlarına hediyye eyledim der, sonra yedi istiğfar-ı şerif, yedi salavât-ı şerife okur, nefsin merkezi olan iki kaşın arasını kalbe nûrânî bir hatla bağlar, 10-15 dakika rabıtadan sonra tesbih çekersin..

Bazı şeyhler sâliklerini çok yorar... Bizim yolumuzda bu yoktur. Sıddîk-ı Ekber R.A.'den gelen bu yolda kalben okunan yedi salavât-ı şerifeye yedibin salavât-ı şerîfe sevâbı yazılır. Bu nur ve feyiz öyle daldan budaktan değil, esas merkezden gelir.."

Râbıta hakkında:

-"Rabıta'nın mevzûu, mürşidin irşad yolunda yürümek, kişiyi hak yolun yolcusu yapmaktır"**.**

-"Her insanın kalbinde mânevî bir fotoğraf makinası var. O makina hangi insanın kalbine çevrilirse onun kalbindeki hâsılatı kendi kalbine nakşeder."

-Râbıtada: Kalplerinizi bir ayna kabul edip, aynanızı aynamıza tutuverirsiniz ..

-Râbıta, her zaman; trende, vapurda, arabada her yerde yapılır. Seni uyuyor sanırlar, kimse rahatsız etmez..."

Çırpanlı hoca Efendi'nin herkese vazîfe târif etmesi üzerine, Mustafa Arıkan'a şöyle buyurdu: "Mustafa Hoca'ya selam söyle. Bizim yolumuz her şeyden kıymetli, hiç bir şeyle mukâyese edilmez. Altın ve sâir gibi kıymetli şeylerini herhangi bir kimseye verebilir misin? Kim çok yanıp tutuşur, etrâfımızda pervâne gibi döner, ancak o zaman târif etsin..."

*

-Bir gün aranızdan ayrılırsam sakın yolunuzdan sapmayın. Kim gaflet eder, vazîfede gevşek davranırsa bilsin ki, Âlem-i Emir'den kulakları çekmek var...

*

İrtihâllerinden bir müddet sonra râbıta husûsunda tereddüde düşen birisine uyku ile uyanıklık arası Hazret bizzât zuhur edip, "Evladım, tereddüde mahal yok. Vazîfene devam et" **buyurmuştur...**

*

İstanbul'da askerlik yapan bir talebe, Denizli'den bir arkadaşını Efendi Hazretleri'ne götürür. Hazret-i Pîr ona:

Denizli'de saatcı Bâkî Efendi'yi tanır mısın?**" diye sorar,**

"Evet o benim ustamdır" **deyince:**

"Denizli'ye vardığında ona selam söyle. Üç sene evvel Narlı istasyonunda kendisine vazîfe târif etmiştim. Daha bir defa yaptı. Fakat biz onu unutup, ayırmadık, devam etsin" **buyurdular.**

Asker Denizli'ye vardığında durumu Bâki Efendi'ye anlatır, Bâkı Efendi, hakîkaten sâdece bir defa vazîfe yaptığını îtirafla ağlayarak "*Mevlâ beni sevgilisiyle müşerref kılmış da ben bilememişim. Bana yazıklar olsun!*" diyerek uyanmış ve has dervişlerden olmuştur. Şimdi yurtlarda hizmete devam ediyor...

HZ. ÜSTAZIMIZ 'DA DİN GAYRETİ

C.H.P. diktatörlüğü, karanlık günler, İnönü'nün tek parti saltanatı milleti perişan ediyor. Sanki rejim din düşmanlığı üzerine kurulmuş...

Neşriyât genel müdürü: *"Yeni nesli dini atmosferden çekip çıkaracağız*" diyor; eski C.H.P. Başvekillerinden Recep Peker meclis kürsüsünden: "*Din yeşil zehirdir*" diye hezeyân savuruyor; bir başkası Rüştü Saraçoğlu aynı kürsüden: "*Arkadaşlar, bana 30 sene mühlet verin, bu memleketten dini*

kaldırırım" **şeklinde sözler sarf ediyordu. Meclis dışındaki hareketler de bu sözlerin icrâsı yolundaydı.**

Sene l933... Karikatürcü Cemâl Nâdir karikatüründe, Kur'an-ı Kerim ve tefsirleri bir deveye yükleyip, ipini de bir arabın eline vermiş, Arap deveyi Arabistan'a doğru çekiyor... Devenin göğsüne de "Araptan geldi, araba gidiyor" diye yazmıştı...

Tarsus, Makam Camii'nin önünde yolun bir tarafından diğer tarafına uzanan pankarta: "Bu milleti Karabaş Tecvidi'nden kurtardık" yazısı bir kara yılan gibi uzanmış, imanlı gönülleri yaralamıştı

Çorlu'da Karakol komutanlığı yapmış uzatmalı Hüseyin onbaşı anlatıyor:

-Filan yerde "Bir hoca torununa namaz sûreleri öğretiyor" diye ihbar aldık. Yanıma bir jandarma alıp erken saatte hocanın evini bastık. Sabah namazından sonra Sübhaneke**'yi okutuyordu.**

Suç üstü yakalayıp tutulan zabıtla Çorlu'ya getirdim

Hiç ifâdesi alınmadan aynı zabıtla İstanbul Sultanahmet cezaevine götürmem istendi. Getirip teslim ettim. O gece İstanbul'da kalmıştım. Sabah namazından sonra getirdiğim hocayı ne yaptılar diye merak edip Sultanahmet meydanına gittim. Orada onbeş kişinin îdam edilmiş olduklarını, içlerinde benim getirdiğim hocanın da bulunduğunu gördüm. İdam sebebi olarak, göğsünde asılı kağıtta "*Tevhid-i tedrîsat kânûnuna aykırı tedrîsatta bulunduğundan*..." yazıyordu

Hiç mahkemeye çıkarılmadan hâdise mahallinde tanzim edilen zabıtla îdam edilmişti...

*** * ***

Zonguldak'ta biri vâlilik makâmına "Çocuklarıma din dersi verdireceğimden evimde okunacak derslere zâbıta tarafından mânî olunmamasını arz ederim .." diye dilekçe verir. Emniyete havâle edilir. Orada: baba *"Çocukların adları ne? Kaç yaşındalar?"* gibi bir sürü saçma suâle muhâtap olur.

Adam:

-Tâtilden istifâde ederek, mahallenin imamı ile , evimde, çocuklarımı, arkamdan Fâtiha okumaları, öldüğümde cenâze namazımı kılmaları için okutmak istiyorum" **der.**

Aldığı cevap:

-"Yasak; okutamazsın!.". **İzin vermezler. Üstelik imamı da *"Vazîfeden atarız*" diye tehdit ederler. Bununla kalmaz. Peşine hafiye takıp uzun zaman polis tarassutu altında tutarlar...**

İşte böyle bir devirde Hazret-i Üstaz K.S. Din-i Celîl'i ihya için yılmadan korkmadan güç ve gayret sarf etmişlerdir....

Bir bayram günü bâzı talebeleriyle Ebâ Eyyüb'el-Ensarî Hz.'ni ziyâretten sonra Fâtih Sultan Mehmed Han Hz.' ni de ziyâret için Fâtih camiine gelmişlerdi. Camiin dışında ve içinde hattâ minberde kurşun yaralarını görüp kederlendi ve gözlerinden yaşlar boşandı.

Eli silahlı Selânik eşkiyâları Pâdişâh-ı Rûy-i Zemin Sultan Abdülhamid Hân Hz.'ni azl için İstanbul'a geldiklerinde Fâtih Camii etrafındaki medreselerde onbinlerce talebe-i ulûmu pâdişah taraftarı diyerek makinalı tüfeklerle kurşun yağmuruna tutmuştu.

Neye uğradığını bilemeyen mollalar cami ve medreselere sığınmış, gözü dönmüş bâğîler camiyi de kurşunlamaktan çekinmeyip ateş etmişlerdi.

Hz. Üstâz o günleri hatırlatıp "Oğlum o zaman düşman kavî, tâlih zebundu" **buyurmuştur...**

* * *

Efendimiz K.S. bir kaç talebe de olsa okutabilmek kastıyla Kabakçı çiftliğini kiralamış, fakat talebe bulamamış, bulduğu bir kaç kişi de üç beş gün okuyup kaçmışlardı. Bunların ekserisi Yozgatlı oldugundan ders esnâsında zaman zaman "Hel ve Kad'dan âmil, Yozgatlıdan âlim olmaz" **diye latîfe ederlerdi.**

Derslerde medreseyi nümûne almış, talebelere Osmanlı'yı misal göstermiş, Kitap ve sünnete tâbî olmanın ehemmiyetini anlatmış, Risâle-i şeriflerinde "Bizimle yola çıkacak kimsede Kitap ve sünnete tâbî olmak esasdır" **buyurmuşdur...**

Hz. Üstâzımız K.S. 15 senede okutulabilen ulûmu mânevîyi, tasarruf ve himmetiyle iki senede okutmuştur.

Buyurdular:

"Cenâb-ı Hakk'ın 100 esmâsının tasarrufu bize verildi. Biz bunlardan ancak birini, talebelerimizin ikmâli için kullanıyoruz. Bu talebeler iki senede bu ilmi öğrendiler. Asrımız sürat asrıdır..".

"Efendiler! Ben sizi İstanbul'a usûlümüzü ve üslûbumuzu öğretmek için çağırdım. Yoksa bu ilimleri geldiğiniz yerlerde de öğrenebilirdiniz"

-"Ben bu ilmi buraya kadar getirdim. Bu işin devâmı size âit. Eğer hizmette gaflet ederseniz, mahşer gününde değil huzûr-u ilâhî'ye ve huzûr-u Rasûlüllah'a, ben âciz Süleyman'ın huzûruna dahî çıkamazsınız..."

* * *

Konya Lezzet Lokantası sâhibi Hacı Mustafa Efendi, Hazret'in okutma usûlünden şöyle bahsediyor:

"Kısıklı'da kursa gitmiştim. Efendi Hazretleri. talebeleri topladı. Gâyet mülâyim bir tavır ve kendine mahsus edâ ile birine:

-Oku oğlum! **dedi. Baştaki talebe kitapdan ibâre okudu ve anladığı kadar anlattı. Eksiklerini Hazret tamamlayıp, o mevzûda ilâve bilgiler verdi.**

Sonra ikinci talebe birinci talebenin kaldığı yerden devam etti. Anladığı kadar mânâ verdi. Hazret-i Üstâz tale-beye yardımcı olmak için bâzı şeyler sordu. Talebe cevab verdikten sonra önündeki ibâreyi daha kolay çözmeye başladı. Böylece daha ilersini okumak istiyordu.

Efendi Hazretleri şefkatli babanın mülâyim ve okşa-yan sesiyle:

-Sen oku evlâdım, zamîre dikkat et, ikinci bâbdan okuyacaksın, nâib-i fâili unutma...

Bu okuma şekline hayran olmuştum. Yaşlı olmama rağmen ben de okumak istiyordum..."

* * *

Pâkistan Maârif Nâzırı Türkiye'ye geldiği zaman resmî temaslarını bitirdikten sonra Fâtih kütüphânesinde Efendi Hazretleri ile karşılaşmış ve Hz. Üstaz onu kursa götürüp talebelerle tanıştırmıştı.

Bir gün Efendi Hazretleri ders okuturken nâzır geldi. Dersi bir müddet dinledikten sonra talebelere: *"Çocuklar sizi tebrik ederim"* deyip, Efendi Hazretleri'ni işâretle: *"Hâzâ üstaz, hâzâ üstaz hâzâ üstaz!*.."diyerek Efendi Hazretleri'nin her hususta mükemmel olduğunu ifâde etti.

* * *

Bizlere Hazret-i Üztâz'ın rahle-i tedrîsinde bulunmak nasip olmadı. Hâlâ "*Keşke bu devlet bize de nasip olsaydı"* diye ah ederiz. Şâirin dediği gibi:

Dünyaya bir an evvel niye gelmedim
Ey Allah'ım Üstâz'ı ben de göreydim.
Ne olurdu rahlesin önünde diz çöküp
Bu büyük devlete ben de ereydim!...

Şu mübârek sözleri teselli kaynağımızdır:

Talebelerimden ve talebelerimin talebelerinden ilh... okuyanlar bizzât bizden okumuş gibidir. Çünkü İmâm-ı Rabbânî evlâtları ilmi kaynağından alırlar.

* * *

"Efendim, *Bir eser yazsanız*" **diyenlere:**

*Her ilim yazılıdır. Ben size anahtarını okutuyorum. Selefin mum ışığında yazdığı bahâ biçilmez hazîne değerinde eserlerin bir kısmının toprağa gömülerek çürüdüğünü, bir kısmı bakkallara satılarak çöplüklerde çiğnendiğini, bir kısmı da kütüphâne raflarında çürümeye terkedildiğini gördüm.

Medreseleri kapanmış, yazısı değiştirilmiş, dînî ilimleri yok olmağa yüz tutmuş olan şu zamânda, kitap yazmaktansa, yazılan ilmî eserleri anlayacak ve anlatacak, ilmi satırdan sadıra (kalbe) intikal ettirecek talebeler yetiştirmeyi uygun buldum" **buyurmuştur.**

* * *

Eli kalem tutan Meşhur biri şöyle diyor:

-Süleyman Efendi Hazretleri'nin din adamlarından hiç birinde olmayan bir gâyesi vardı. Bu gâye eserlerin eseridir. Bir çok irşad ehli dar bir kadro içinde kalmış ve ruhları derinliğine bir nüfuzla kavrayıp yüceltmek gâyesinden uzakken, O, etrâfındaki kadro ile bütün memleket sathını saran bir iman tarlası fikriyle, genişliğine büyük mânevî zirâatın muazzam teşebbüsüne girişmiştir. Bu teşebbüs memleket ufkunda parlayan Kur'an Kurslarına hâkim olma ruh ve hamlesidir.

* * *

Düzceli Hâfız Ahmed Efendi anlatıyor:

Efendi Hazretleri, İslâm harflerinin terk edilmesi mevzûunda geniş misaller verip, cehâletimizin ne hallere vardığını îzahtan sonra İslâm harflerinin terk edilmesinden ervâh-ı mukaddesenin rahatsız olduğunu anlattı ve bana:

-Kısıklı civârında medfun bulunan Selâmî Baba'yı ziyâret et. Dikkat et ve ne görürsen gel haber ver!**.. buyurdu.**

Ben de Selâmi Baba'yı ziyâret ettim. Misâfirhaneye geldiğimde, sordu:

-Ne gördün?

-Efendim, şâyân-ı dikkat bir şey görmedim.

-Öyle ise berâber gidelim, **buyurdu.**

Oraya vardığımızda bana bir ağaç gösterdi. Bir tarafında Kur'an yazısıyla, diğer tarafında latin harfleriyle Selâmî Baba'nın ismi yazılıydı.

-"Yeni yazı ile yazılanlara dikkat et!" **buyurdu. Baktım ağacın o kısmı kurumuş sâde Kur'an yazısı bulunan taraf aşağıdan yukarıya yemyeşil duruyor.. Bana bu manzarayı gösterdi.**

Cemâdâtın bile latinceden hoşnut olmadığını anladın mı? **deyip "**Bak bunlar bile perişan**" buyurup, ervâh-ı mukaddesenin de İslâm yazısı dışındaki çizgilerden rahatsız olup ızdırap çektiklerini anlattılar.**

"Mezar taşlarına latince yazı yazılması doğru değil , Ervah-ı mukaddese rahatsız olur**" buyururlardı.**

* * *

Aldığı dersiâm maaşını, Cumhuriyet devri boyunca bir tek kuruş dahî şahsına harcamadan, hepsini talebeye sarfetmiştir...

Hayâtının çeşitli devrelerinde yaptığı ticâret ve benzeri dünya işlerinde de kazandıklarının hepsini din hizmetine harcamıştır...

Talebelere şöyle buyururdu:

-"Allah ve Rasûlünün yolunda ilimle sizleri ziynetlemeğe çalışıyorum. Bugün bir Süleyman var, ilerde binlerce Süleyman olur, bütün dünyaya ilim ve irfan götürürler..."

-"Size verilen emeğin kıymetini bilin; Ümmet-i Muhammed'e hizmet edin. Çünkü bizim eserimiz ilel-ebeddir ve nûr-u İlâhî'yi, nûr-u Kur'an'ı nûr-u Muhammedî'yi Ümmet-i Muhammed'in kalbine nakşetmektir...

* * *

Sene l954... Almanya Başvekili Adenâver'in Moskova seyâhatinde Ruslarla bir anlaşma imzaladı. Buna göre Ruslar ellerinde bulunan 60 bin Alman esirini geri verecek, Alman hükümeti de Batı Almanya'da yaşayan Rus mültecîleri Ruslara iâde edecekti.

Bu anlaşma mültecîleri endişeye düşürdü. Çünkü dünya cehennemi olan Rusya'ya tekrar dönmek istemi-yorlardı.

Bu tarihlerde oradan kaçmış İstanbul'da Efendi Hazretlerinde okuyan Türkistanlı Nureddin Nemangânî'ye bu acı haberi müslüman mültecî kabîlelerden biri mektupla bildirdi. O da mektubu Efendi Hazretle ri'ne okudu. Hz. Üstaz şöyle buyurdu:

-"Vazîfesi insan haklarını korumak olan Birleşmiş Milletler Mültecîler Şubesi yakında teşekkül edecek ve bu anlaşma ortadan kalkacak. Hemşehrilerine mektup yaz, endişeye mahal yok..." **Öyle oldu. Bu şûbe kuruldu, Ruslarla Alman-ların yaptığı anlaşma da hükümsüz kaldı.**

* * *

Hz. Üstâzımız K.S. Din-i islâma hizmet, insanların irşâdı ve talebe ile olan meşgûliyetinde gece gündüz, yaz kış demeden bitmeyen gayretle içinde mübârek ömrünü bu yolda fedâ etmiştir.

Vaazlarında, cemâat az da olsa, şahsî yorgunluk ve rahatsızlıklarını hiçe sayar, İlâhî hükümleri anlatır, Allah ve Rasûlü'nün yolunu tavsiye ederdi.

Daha çok zenginlerin, gençlerin ve âlimlerin vazîfeleri üzerinde durur, bilhassa zenginleri mâlik olduğu servetin hakkını vermeğe ve Din-i islâmın ihyâsı için gayret ve fedâkârlık etmeğe çağırır ve borç, hak-hukuk ve para meselelerine büyük ehemmiyet verir, şu hadis-i şerifi beyan buyururlardı.

"Kişinin namazı ve orucu sizi aldat-masın. Onun büyük ve küçük paralarla olan işlerine bakınız."

Vâizler günlük hâdiseleri câmi kürsülerine getirmeye cesâret edemezken, Hazreti Pîr K.S. İslâm âlemiyle alâkalı meseleleri câmi kürsülerinden dile getirmiş ve devlet adamlarını zaman zaman îkaz etmiştir. Bunlardan biri de Cezâyir meselesi:

Sene 1957... Cezâyir'de müslüman kuvvetler Fransız sömürgeci askerlerine karşı istiklâl mücâdelesi verirken, Birleşmiş Milletler'deki oylama sırasında Türkiye Cezâyir aleyhinde, Fransa lehinde oy kullanmıştı.

Efendi Hazretleri, Yeni Câmi ve Sultanahmed'de bu hareketde vebâlin büyük olduğunu anlatmış ve Fransızların dünyadaki islâm milletlerine yaptığı zulmü beyanla "Cezâyirli kardeşlerimiz büyük sıkıntı içindeler. Maddî yardım yapamıyoruz. Hiç olmazsa mânen destek olalım" **diyerek îkazlarda bulunmuştur...**

Zaman zaman Başbakan Adnan Menderes'in müsbet hizmetlerini tasvib ederdi. Çünkü o tarihlerde Anadolu'da yüzlerce Kur'an Kursu

açılmış, hizmetler devam ediyordu. Bâzı emniyet mensublarının veya islâmdan nasibsiz idârecilerin indî ve keyfî davranışları yüzünden talebeler karakollara sevkedildikleri zaman, iktidâra mensup milletvekillerinin teşebbüsüyle ve bâzen de bizzât Menderes'in emriyle serbest bırakılırdı. Efendi Hazretleri bunlara memnun olur ve "Cenâb-ı Hak Menderes'e de hidâyet nasip eylesin**" diye duâ ederdi**

Ayasofya meselesi üzerinde de durmuş, onu sıradan bir câmi ve müze şeklinde kabul etmemiştir. Yeni Cami kürsüsünden şöyle seslenmişti:

"Menderes, Menderes! Ayasofya'yı aç! Senin de milletin de felâhı burada gizli."

Bu îkâza kulak vermeyen ve nâhoş halleri görülen idâreciler hakkında, *"Efendim bunların hâli ne olacak?"* diye sorulunca "Bunlar hükümetiyle beraber gitti" **buyurmuştu. 1960 ihtilâliyle bu sözün sırrı zuhur etmiştir.**

Camilerde yaptığı ruhlara işleyen vaazlarını çekemeyenler de vardı. Ramazân-ı Şerif ilk günleri Beyazıd Câmiinde: "En büyük kuttâ-ı tarık din yolunu kesenlerdir" **diye başladığı konuşmasını huşû ile dinleyenler gözyaşı ve heyecan içinde mest olmuşlardı. O esnâda hoparlörü kestiler.**

-"Kesin bakalım; öbür âlemde ne yapacaksı-nız?**..." buyurdu, sonra devam etti:**

-"Hiç müteessir olmayın. Bizim bu vaazlarımıza mânî olanlar zaman gelir çöp arabasına binerler. Çünkü bizim Allah rızâsı için Ümmet-i Muhammed'i doğru yola dâvetten başka bir gâyemiz yok. Vazîfemiz Rasû-lüllah'ın sünnetine sarılıp Kitâbullah'a hizmettir. Buna dil uzatanların dilleri kesilecek, el uzatanların elleri kuruyacak, gözleri kör olacak. Onlar dünya ve âhirette hakâret görecekler."

Kendisi vaaz ve nasihatla meşgul olduğu gibi Ramazan-ı Şerif 'de talebelerini de vaaz için Anadolu'nun muhtelif yerlerine gönderir ve kendilerine: "Gittiğiniz yerde müftü ve diğer din adamlarını ziyâret edip, ellerini öpün, hürmette bulunup müsâade isteyin, vaazdan sonra da mümkünse tekrar ziyâretle teşekkür edin. Ağırbaşlı olun, yerine göre konuşun, bilgiçlik taslamayın. Hakk'a güvenip pîrândan yardım dileyin. Rızâ-i ilâhî için konuşmak niyetiyle çıkın. Halkın iltifâtını değil Hakk'ın rızâsını gözetin. Vaazlarınızda iyi bilinen bahisleri anlatın, az duyulmuş zihin karıştıran meselelere yer vermeyin. Hâsılı zamana münâsip hizmette bulunup mesûliyetininizi müdrik olun. Siyâset ve şahsiyetten uzak dînî telkinlerde bulunun" **tavsiyelerinde bulunurlardı**

Her hususta, Ümmet-i Muhammed'in evlâdında Din ve iman nûrunu yeniden yeşertmek için çalışırken, bozuk cereyanlarla, islâm ve tasavvuf kisvesi altında ortaya çıkan sahte şeyhlerle ve tasavvuf ve tarîkatı islâmiyetin dışına çıkarmak isteyenlerle de mücâdele vermiştir.

Vahdet-i Vücûd'culara "İnsan da Rahman'dır, Allah'dır. Hâlık ile Mahlûk arasında fark yoktur" diyenlere yânî insanı ve bütün mahlûkâtı

Allah'dan bir parça kabul edenlere, âbid ile mâbûdu birbirine karıştırıp ibâdet mefhûmunu ortadan kaldırmak isteyen sapık cereyanlara karşı bayrak açıyor ve:

"Ey İnsanlar! Biz hayatta iken, vahdet-i vucûda gidilebileceğini mi sanırsınız? Buna aslâ muvaffak olamazsınız. Çünkü Ehl-i Sünnet temsilcileri hayattadır." **buyuruyordu.**

Küfrün her çeşidi karşısında ilmî ve fiilî hizmetiyle mücâdele eden Hazret-i Pîr K.S. İslâm âleminde görülen fitnelerle de mücâdele ediyor ve: "Ey İnsanlar! Biz hayatta iken Rasûlüllah'ın eshâbına yalan isnad ve iftirâda bulunabileceğinizi mi sanırsınız?..." **diyordu.**

"Her bid'ad dalâlettir" **hadis-i şerifini îzah eder** "Sünnette nur, bid'atta zulmet var. Her bid'at bir sünneti imhâ eder." **buyururlardı.**

* * *

İslâmî ilimleri anlatır, türlü kisveler altında müslümanlara zararlı bütün bâtıl ve bid'atlara karşı, şeriat ve tasavvufu ölçüleri içinde müdâfaa ve idâme ettirme yolunu göstermiştir.

Mâlik olduğu salâhiyetden şeyh geçinenleri de haberdar etmiştir. İslâmî faâliyetleriyle tanınmış bir çok zevâtla haberleşmiş, mürşid-i kâmil olduğunu iddiâ edenlere mektup göndermiş veya birinin mürîdi geldiğinde:

"Hakîkî kaynak burasıdır, sen gel buradan faydalan" **buyurup, hakikattan haber vermiş** "Siz ve üstâzınız dâvânızda haklı iseniz: Divân-ı sâlihîn nerede topla-nıyor? Rasûlüllah bulunmadığı zaman başda kim bulu-nuyor? Buna cevap verin" **diye îkazda bulunmuştur...**

*

GÖRMEK KAFİ Mİ?

Büyükler, sâdece belli zümrelere âit değildir. Onların feyzinden güneşin ışığı gibi bütün kâinât istifâde eder. İnsanın değerini Allahü Teâlâ bilir.

Hz. Üstâz'ın K.S. maddî ve mânevî ilmi ehlince mâ-lûmdur. Görmek ve tanımak ayrı şey...Bir şeyi görmek mutla-ka onu tanımak, bilmek değildir. Basîretten mahrum olan, sâ-dece zâhirî şekil ve sûreti görür. O sûretin derûnundaki mânâ ve hüviyeti ise kalb nûru ile anlaşılır...

Mahmud-u Gaznevî, Ebul-Hasan-ı Harkânî'den sormuş:

-Sizin pîriniz Bâyezid-i Bestâmî, "Beni gören hidâyet bulur" demiş. Ebû Cehil Rasulüllah'ı gördü de iman etmedi... Bu nasıl olur?

Harkânî Hz.:

-"O Rasûlüllah'ı Abdülmuttalib'in yetimi olarak gördü; nûr-u nübüvveti görmedi" **demiştir...**

Demek oluyor ki göz eşyânın şekil ve sûretine, basî-ret de mânâ ve hakîkatine taalluk eder. Basîret noksansa in-san gördüğünün hakîkatini anlayamaz...

Bâzı kendini beğenmişler Hazreti Üstaz'ın zâhirdeki gayretini takdir edip, "Bâtınî tarafını bilmeyiz" gibi hüküm koymuşlar. Bu hüküm bir hîle değilse, açık cehildir. Çünkü zâhir ile bâtın birbirinin ayrılmaz parçasıdır, yakın münâsebetleri vardır. Zîra büyük müceddid İmam-ı Rabbânî K.S. *"Bâtın zâhirin mütemmimidir.* **buyurmuş. Bir zâtın zâhirî eserlerini de kemâlâtıyla sâbit olunca, bâtını da evleviyetle teslim olunur...**

Abdurrahman Şeref Laç Said-i Nursî Hazretleri'nin 31 Mayıs l976 tarihli Yeni Asya gazetesinde şu sözlerini nakletmişti:

-"Bugün bizim başlıca vazîfemiz imanı muhâfazaya çalışmaktır. Bunu biz tedrisatla yapmıyoruz. İslâmın esâsı, maddî ve mânevî kurtuluşun kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'i okutup öğretmektir. Yalnız Türkiye'de değil, bu yolla bütün dünyaya yayılması işini birâderim Süleyman Efendi ve onun tesis ettiği Kur'an Kursları yapıyor. Hem de talebeleri çok kısa zamanda yetiştirmek sûretiyle... Eskiden 10-15 senede öğretilen islamî ilimleri şimdi Kur'an Kurslarında 1-2 sene içinde öğretiyor, âlim yetiştiriyor. Bu hal bir mûcize-i Kur'âniye'dir, Bu şaşılacak hal hakkında ben küçük yaşta iken, gözlerime doğru bir ışık çakmış ve beni îkaz etmek istemişti. O zaman her halde tekâmül etmemiş olduğumdan anlayamamıştım. Şimdi anlıyorum, izah edeyim:

Yaşım 16 idi. Şirvan'dan Siirt'e gittim. Bir çok islâmî ilimleri çok kısa zamanda Kur'an'ın mûcizesi olarak tahsil etmiştim. Siirt'te büyük âlimlerle münâzara edip, hepsini mağlub ettim. Onlar hayretle beni takdir ettiler. Bu hal bana işaretmiş, şimdi anlıyorum. Rabbim bana:

-Ey Said! Bir zaman gelecek. Kur'an ve islâmın ya-yılması için uzun zaman okuma imkânı bulunmayacak. İşte o devirde bu ilimler bir iki senede hattâ daha kısa zamanda tahsil edilecek, kısa zamanda islâm âlimleri yetişecek ve ehl-i küfürle mücâdele edecek sevgili kullarım ortaya çıkacak.

O zaman idrak edemeyip şimdi anladım ki birâderim Süleyman Efendi bu işâret buyurulan zâttır.."

Efendi Hazretleri Kütahya hapishânesindeyken kendisini ziyârete gelen mebuslara Said-i Nursî Hz.leri: *"Kardeşim Süleyman Efendi Din hizmetinden dolayı ha-pisteyken sizlerle görüşmek istemem"* **diye reddetmişti...**

Hz. Üstâz K.S. da Said-i Nursî Hazretleri hakkında "*Hakkâ mücâhid***" buyurmuştur.**

*****

Buyurdular:

-"İmanda ictimâ küfürde iftirak (ayrılmak) vardır. Mü'minler Allahü Teâlâ'nın zâtına, sıfâtına, peygamberine, kitaplarına (bütün islâmî esaslara)

îmanla, Allah'ın zâtında, nûrunda, Rasûlü'nün S.A.V. yolunda birleşir. Mevlâ'nın hidâyetinde, rahmetinde, affında, Cennetinde, Cemâlinde berâber olurlar.

Bu öyle mânevî şirket ki, sermâyesi bir kelime (Kelime-i şehâdet) dir. Bu bir kelimeyle hepsi biribirine hissedâr olur. Mü'minlerin karşılıklı hak ve vazîfelerine riâyetle duâ ederek neler kazandığını dünyada dille ifâde etmek mümkün değil, bu ancak âhirette anlaşılır."

Nuh A.S.'ın kendi sulbünden olan öz evlâdı iman etmeyip küfürde kaldığı için, (ÙÜçaåß□îÛéãa) *"O senin ehlinden değildir."* âyeti celîlesi nâzil oldu. Ve evlât babadan iman etmediği için ebediyen ayrıldı. Mü'minler Kelime-i Şehâdet getirdiği anda renk, ırk ve yaş farkı gözetilmeden imanda birleşir ve kardeş olurlar.

İslâm, dünyada misli görülmeyen muazzam bir cemiyet meydana getirmiş, bu devlet, islâmdan başka bir dîne nasib olmamıştır. Allah indinde hak ve tek din İslâmdır, bizler de dinde kardeşiz elhamdülillah..."

YAŞAYIŞI

O, Seyyidler zincirinin son halkası, Vâris-i Rasûl, Şeriat, tarîkat ve hakîkat hükümlerini berâber yürütmüştü . İslâmiyetten başka bir ölçü onu târif edemez...

Bilhassa unutulmuş sünnetlerin ihyâsına ihtimam göstermiştir.

Bir gün abdestte başa kaplama mesh yapmayı bizzat tatbik ve târif buyurduktan sonra "Rasûlümüzün bu sünneti de unutulmasın" **buyurmuştur.**

İrşad üsûlünde son derece tatlı bir üslub tatbik ederdi. Güler yüz, ve nur saçan tebessümlerle büyük-küçük herkesi memnun eden eşsiz ahlaka sâhibdi.

Kendisini ziyâret edenler ondan mutlaka bir şey öğrenirdi. Fuzûlî kelâm konuşmaz, dâimâ mühim ve lüzumlu hususları âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerle teyid eder, herkes onu büyük bir zevk ve heyecanla dinler, kimse huzûrundan ayrılmak istemezdi.

Hakkı tavsiye vazîfesini yalnız câmi ve kürsüde değil her yerde her zaman yerine getirir, dinleyenlerde büyük tesir bırakırdı.

Sohbetin mânevî hazzı dinleyenleri o derece sarardı ki, herkes gaşyolur, yerde mi oturuyor, rüzgarın kanatları ile havada mı uçuyor, dünyada mı, yoksa Cennette mi dolaşıyor fark edilmezdi.

Bütün konuşmaları hikmet doluydu. Bağlılarından Râsim Tuncer anlatıyor:

Vaazını dinlemek için Doğancılar Câmi-i'ne gelmiştim. Kendileri abdest alıyordu. Yanına yaklaşıp pardesüsünü tutmak istedim. Müsâade etmedi ve bana şöyle buyurdu:

"Râsim bâzı şeytanlar var, insanlara acabâ abdest âzâlarımda kuru yer kaldı mı? diye vesvese verir. Sen abdest âzâlarımda kuru yer kalmadı diye gâyet emin olacak ve itmi'nân içinde bulunacaksın"

Namazdan sonra câmiden çıkıp berâber giderken bir sokak gösterdi:

"Rasim, bak şurada iki kız kardeş vardı. Birisi bizim derslerimizi dinler, diğeri de onunla alay eder, Niçin gidiyorsun? Câmide ne var? derdi. Alay eden öldüğü günün sabahı erkenden evin kapısına büyük bir yılan gelir ve hal lisanıyla 'Çabuk benim kısmetimi getirin' deyip kaybolur. Cenâzeyi mezâra götürdüklerinde aynı yılan orada görülür. İslâmiyet ve din-i mübinle alay edenlerin sonu budur" **buyurdu..**

* * *

Hz. Üstaz bir gün vaazdan çıkıp tranvaya binmek üzere yolda giderken hoca olduğunu anlayan üniformalı bir devrimbaz yolunu kesip o devrin zulmünü hulâsa eden bir ifâdeyle sorar:

-Hoca, nereden geliyorsun?

-Câmiden...

Mütecâviz devrimbaz içindeki küfrün heyecânıyla:

-Ne yaptın camide?!...

-Vaaz ettim...

Devrimbaz:

-Hâlâ bu milleti cennet, cehennem masallarıyla avutuyor musunuz? Azab, kitap, münker-nekir suali hikâ-yeleriniz ne zaman sona erecek?...

Hz. Pîr son derece müteessir..Elindeki çanta ansızın yere düşer ve devrimbaza:

-"Eyvah sen gittin**!" buyurur.**

Bu hâle şâhid olan civardaki bir berber, "Efendi Hazretleri oradan ayrıldıktan sonra devrimbazın birden tramvayın altında kaldığını ve raylar arasında kafasının cesedinden ayrıldığını gördüm" demiştir.

Hidâyet nûruna dâvet eden hak dostlarına kötü mu-âmele edenlerin âkıbeti hep böyle helâk ve hüsrandır..

Bu berber Hz. Pîr'i nerede görse tâzimde bulunur elini öpmek isterdi.

Hak dostlarına ihânet eden cezâsız kalmaz, belâsını bulur.. Hazret-i Üstaz bu gibi hâdiseleri beyan buyurup:

"Biz kimseye dokunmayız, lâkin bizim kılıçımız kınında değil, dokunanlar zarar görür" **buyururlardı...**

* * *

"Zâhirimiz halk ile bâtınımız Hak ile**" buyurmuş islâmiyete uymayan hallere katiyyen îtibar etmemiştir.**

-"Şimdiye kadar müslümanları hakir gördüler, üstü başı kirli paslı insanlar olarak millete tanıtmaya çalıştılar. Benim evlâtlarım temiz giyinecek; yolda

vakarlı yürüyecek ve Müslümanlığın şahsiyetini millete tanıtacaklar." **buyururdu**

O zamanlar imamlar 7,5 lira çöpcüler ise 15 lira aylık alırdı. Maksat islâmiyeti ve din adamlarını küçük düşürmek, kökünü kesmekti..

Kayseri'den müftü ile eski müderrislerden bir zât ders okunan mahalle gelmişti. Hazret-i Üstaz teşrif etti. "Esselâmü aleynâ ve alâ ibâdillahissâlihîn**" diye selâm verip oturduktan sonra müderris olan zâta: "**Siz maddiyâta nakş-u bend oldunuz, Ben de mâneviyâta nakş-u bend oldum**" buyurdular.**

* * *

-Din âlî ve ulvî, dünya ise âdî ve süflîdir.

-Din ulvî, siyâset süflîdir.

-Din asıl, diğerleri fer'îdir.

-Dünya ve siyâset Din'in inkişâfına âlettir; fakat Din, dünya menfaatına ve siyâsete âlet olamaz; âlet edenlere lânet gelir...

* * *

Yaşadığı devrin zulmüne ilmi ve hilmiyle mukâbele etmiş, taharrîye gelen sivil memurlara dahî kahve ikram etmiş ve tavrını hiç değiştirmemiştir..

Kendisini tâkip için karşı kahvenin bahçesinden Hz. Pîr'in hânesini kontrol eden sivil memurun yanına varıp "Oğlum sen oruçlusun. Akşam yaklaştı, beni tâkip et, gel bizim evde iftar edelim, sonra vazîfene devam edersin" **demişti. Bu söze hayret eden memur mıknatısa tutulmuş toplu iğne gibi peşine takılıp, beraber iftar etmiş Hz. Pîr'in bu kerim tavrı o memurun irşâd ve hidâyetine sebep olmuştu. Mehmet Karagöz isimli bu emekli polis memuru hâlen hayattadır.**

Talebe ve ihvan arasında ittifak ve râbıtanın devâmına îtinâ eder, tahsil devresinden sonra kaybolan talebe arkadaşlarından bahisle "Ben onları aradığım halde onlardan beni arayan olmadı. Sakın siz öyle olmayın**" buyururlar ve *"Eşşerik kelkardaş, velev kâne kızılbaş"* darb-ı meselini lâtife olarak ilâve ederdi. Alâka zayıf olsa da ünsiyetin devâm ettirilmesi lâzım geldiğine bir işârettir.**

Hak dostları kusur görseler de müsâmaha ve yerine göre iltifat eder, "Bir gün olur araba kaldırmaya yarar" **derler...Her insanı yerinde kullanır, etrâfındakileri meziyyet, husûsiyet ve alışkanlıklarına göre değerlendirir, hizmet etmelerini mahâretle temin ederler...**

Gebze'nin Şemseddin Köyü'nden Nûri Altın anlatıyor:

-"Efendi Hazretleri, Ağabeyi Fehim amcanın oğlu Adapazarı'ndaki tuzcu merhum Celil Tunahan Efendi ile bizi Alaşehir'e gönderdi. Celil Efendi defîne meraklısıydı. Ona :

-"Alaşehir'in Avşar köyüne gidin. Şu isim ve adresteki zâtı kılavuz alın. Orası kuş uçmaz kervan geçmez bir yerdir. Filan dağda define var..." **buyurdu.**

Târif edilen köye gittik, bize kılavuzluk yapacak zâtı bulmak için saatlerce yürüdük. Nihâyet gece yarısı iki derenin arasında bir eve ulaştık.

Aradığımız adam yoktu.. Fakat o yorgunlukla geri dönmek mümkün değildi. Mecbûren o eve misafir olduk. Ev sahibiyle saatlerce konuştuk. Meğer o zât yıllardan beri mürşid arayan bu mevzûda Allah'a yalvaran birisiymiş..

Efendi Hazretleri'nden, hizmetlerinden ve mânevî vazîfelerinden bahsettik. Adam sevincinden ne yapacağını şaşırdı. Bizi günlerce misâfir etmek istedi. Kendisine mânevî vazife târif ettik. Sabah namazından sonra evinde Evrâd-ı Şerif okuduk. Biz çoktan defîne işini unutmuştuk... Nihâyet ayrıldık. Alaşehir'e gelirken anladık ki, bizim Alaşehir'e gönderilişimizin sebebi başkaymış. Esas define Ümmet-i Muhammed'e hizmet etmek, nasîbi olan insanları mânevî vazîfeden haberdâr etmekmiş.

Celil Efendi merhum bu hâdiseden sonra define arama merâkından vazgeçti...

*** * ***

Hz. Pîr'in talebelerine olan îtibârı, Rasûlullah Efendimiz'in Eshâbına gösterdiği alâka ve ihtimâmın aynıydı..

-"En küçük talebemin kesip attığı tırnağına yedi İstanbul verseler değişmem." **buyururdu.**

Hayâtı boyunca şahsı için büyük küçük hiç bir ferdi incitmemiş, herkese iyilik ve itibar etmiştir ..

Talebelerin ruh ve beden sağlığı üzerinde titizlikle durur, hasta olanları doktora götürür, çok mühim işi olmadıkça bizzât kendileri onların sağlık durumlarını tâkip eder, mühim iş olunca da başkasıyla gönderirdi.

Bir gün Mustafa Özaltın hastalandı. Hz. Üstâz K.S. onu Çamlıca'dan alıp, Fâtih'de bulunan Dr. Kâmil Karakayalı Bey'e götürdü. Muâyene neticesinde Doktor *"Hastanın dişleri tedâvî edilmesi lazım, baş ağrısı bundan*" dedi:

Hz.Pîr, Özaltın'ı Râsim Paşa Hanı'nda bulunan diş doktoruna götürüp "Bu evlâdımın dişlerini kısa zamanda tedâvî ediver. Bunun çok vazifeleri var, tedâvî masrafları benden..." **buyurdu.**

*****

Mehmet Arıkan tahsil için İstanbul'a geldiğinde arkadaşların en küçüğü olup, şefkat ve himâyeye muhtacdı. Bir gün hasta oldu. Efendi Hazretleri onu Ali Dayı ile Doktor Kâmil Bey'e gönderdi. Doktor ciddî bir muâyene ve rontgenden sonra ciğerlerinde tesbit ettiği bronşit izlerini aynadan Ali Dayı'ya gösterdi. Münâsib ilaçlar verdi ve kuvvetli gıda alması lâzım geldiğini söyledi.

Ali Dayı Hâne-i saâdete çıkıp durumu kapıda Hz. Üstaz'a arz etti. Hazret Kıble'ye dönüp el açarak: " Ya Râb! Bu evlâdımızla senin dînine hizmet edeceğiz. Bunu bize bağışla Allah'ım!." **diye tazarrû ve niyazda bulundu.**

Efendi Hazretlerinin Dîn-i İslâm'ı tecdid ve ihyâ yo-lundaki hizmetlerinde Muhterem refîkaları Hafîza Sultan Vâlidemiz'in hisseleri, Peygamberimiz S.A.V. için Haticetü'l-Kübrâ Vâlidemiz'e benzer...

Vâlide Sultanımız sâhibi bulunduğu serveti din ilimleri tâliblerine sarf edip okutmakta, Allah yolundaki hizmetlerin muvaffakiyetle yürütülmesi için her şeyini fedâ etmekte, ziynet eşyâlarını dahî ortaya koymaktaydı.

Misâfirhânenin hâdimi Ali Dayı anlatıyor:

Hazret-i Üstâz polis tâkibi ve sâir meşakkatlarla talebe okutmaya, devam ederken bir gün Vâlide Sultan: *"Eğer meşakkatsiz serbest huzur içinde altmış talebe okutulduğu günü görürsem 60 kurban keseceğim"* **diye nezretmişti.**

1954-1955 yıllarında Çamlıca'da tam 160 talebe huzur içinde din ilimlerini okuyordu. Muhtelif câmi ve evlerde okuyanların sayısı binleri aşmıştı. Anadolu'da süratle kurslar açılıyor, bu hususta hizmet ve faâliyetlere dâir iyi haberler geliyordu.

Vâlide Sultan (*Allah ondan râzı olsun*) nezrini yerine getirmek için her hafta bir kurban kesmiş talebelere ikram etmiştir. * * *

Hazret-i Pîr K.S. tıp ilmine de ehemmiyet verirdi. Dr. Karakayalı anlattı:

-"Hiç unutmam: bir zamanlar Hürriyet gazetesinde bir ilaçla ilgili 15 makâle çıkmıştı. Efendi Hazretleri o yazıları kesmiş; bana verdi ve "Bunları oku, incele" **buyurdu. Ben de alıp okudum.**

Romanya'da Anna Aslan isminde bir şahıs bir ilaç bulmuştu. İlacın adı Gerovital'H3 dü. Bir çok hastalığa bilhassa romatizmaya iyi geliyor, kısa zamanda tesirini gösteriyordu. Hz. Üstaz bu ilaç üzerinde ehemmiyetle durdu. Hattâ Romanya'ya gitmeyi bile düşünüyordu. Bir gün bana "Hazır ol, berâber Romanyaya gideceğiz. Bütün masraflar bana âit**" buyurdu. Bir kaç sefer niyet ettik; fakat gitmek nasib olmadı."**

-"Kezâ anlattı:

Karikatürist Cemâl Nâdir bir zaman Peygamberimiz S.A.V.'i deveye binmiş olarak gösteren bir karikatür yapmış ve alay etmişti. Hemen hastalandı, doktorlar toplandı, hastalığına bir teşhis koyamadılar ve Cemâl Nâdir öldü.

Efendi Hazretleri bana: Onun hangi hastalıktan öldüğünü biliyor musun? O deve mikrobundan öldü. **dedi. Hayret ettim..."**

Hz. Üstaz K.S.talebelerini din ilmiyle beraber dünya işlerinde uyanık olmalarını arzû ederdi. Zât-ı şerifleri günlük hâdiseleri tâkib eder "Zamanının ahvâlini bilmeyen âlim sayılmaz**" buyurur, her sabah gazete aldırır, dış politika yazarı Şükrü Baban'ın yazılarını okuturdu.**

Her çeşit sapık cereyanlardan nefret eder, islâma uygun kitap, gazete ve mecmua gibi neşir vâsıtalarına îtibar ederdi. O sıralarda masonluk ve

siyonizm tehlikesine karşı insanları uyaran eserler neşreden Cevat Rifat Atilhan'ın kitaplarını tavsiye ederdi.

Necip Fâzıl'ın Büyük Doğu mecmuasını çıkarmasında maddî mânevî büyük yardımları olmuştu.

Bir gün Nazif Çelebi`ye:

-"Necip Fâzıl Bey`e bir gazete çıkarttıracağız, Ben şahsen üç beş bin lira veriyorum, sen de bir miktar ver" **buyurmuş, kendi yardımları yanında böyle imkânı olanlara da yardım tavsiyesinde bulunmuştur.**

Muhiblerinin gazete ve mecmua çıkarmalarını arzû ederdi. Bu hususta merhum Konyalı Hacı Mustafa Doğan Bey, Kayserili Hacı Süleyman Kuşçulu, Hacı Refik Bürüngüz beylerden bir gazete çıkarıp gayrette bulunmalarını tavsiye etmiştir.

-"Eğer bir neşir vasıtamız olsa lâik idârenin din ve vicdan hürriyetine ve örflerimize karşı gayri kânûnî baskılarını avama duyururduk. Bizim bu sıkıntımızı insanlar duymuyor, bilmiyor. İnşâallah bu imkânlara da kavuşuruz, Belki benim ömrüm kâfî gelmez, fakat siz görürsünüz. Kastınız madde değil, rızâ-i Hakk'ı kazanmak olsun!" buyurmuştur.

HARF İNKILABI

1928' de Tevhîd-i Tedrîsât Kânûnu çıkmış, harf inkılâbı yapılmıştı. Arabca okumak ve okutmak yasak... Efendi Hazretlerinin müderrisliği de son buluyor. Vâizlik yapabilir diye vesika veriliyor ve ders-i âmlara vâizlik maaşı bağlanıyor.

Vaazlar da mevzû, ticâret- zirâat-sanat olacak... Din'den imandan bahsetmek yasak... Kendilerine devlet vaaz edecek yer de göstermiyor; çünkü vaaz etmemeleri tercih ediliyor.

Efendi Hazretleri 1950'den önce göze çarpmamak için Ağa Câmii, Kasımpaşa Câmii, Arab Câmii gibi küçük câmilerde vaaz ederdi. Zaman zaman 1. şûbeye çağırılıp sorguya suâle tâbî tutulmuştur.

Efendi Hazretleri Vâlide Sultan'a pederinden kalan İzmir Menemen'deki çiftliğini satıp Kısıklı'daki yeri aldı. O zaman şimdiki bahçe çok ağaçlıktı. Köşkün yerinde de küçük bir yazlık ev vardı.

1951' de Konyalı Mustafa Efendi evini verdi. Yine o tarihlerde yazlık ev genişletildi, artan malzeme ile de misâfirhâne yapıldı. 1990 'da bâzı tâdîlât yapılmıştır.

Bundan sonra Efendi Hazretleri misâfirhânede 7-8 kişiye tekâmül dersi okutmağa başladı Derse çok erken gelir, sabah namazından sonra ders başlar, öğle namazı ezan vaktine kadar; İki'nci ders yatsıdan sonra başlar, gece saat 12'ye kadar devam ederdi...

Ders esnâsında abdest v.s. için ara vermez, ihtiyacı olan çıkar, o gelinceye kadar ders dışında başka mevzû-lardan anlatır, abdeste giden geldiğinde devam ederdi.

Mustafa Özaltın anlattı:

"-Bulgurlu-Bayrampaşa Câmii'nde imamdım. Oraya gidip gelmek için bisiklet almıştım. Şimdiki binâların yerinde sur vardı. Kapıdan girince bisikleti oraya bırakırdım. Hazret-i Üstaz sık sık "Ezâna kaç dakika var**? diye sorar, biz de cevap verirdik. Bir de bisikletin olduğu tarafa bakıp "**Evlâdım senin at burada, değil mi?**" diye sorar; ben:**

-Evet Efendim burada, deyince:

"-Öyle ise biraz daha devam edelim" **buyurur, ders ezâna bir kaç dakika kalıncaya kadar devam ederdi.**

Sabah kahvaltısını Ali Dayı hazırlar, Efendi Hazretleri bizimle kahvaltı ederdi. Bâzan da Vâlide Sultanımız sabah kahvaltısını gönderirdi. Yemek üç öğündü. Diğer kurslarda iki öğün... Efendi Hazretleri misâfirhânedeki derslerine başlayınca İstanbul'daki camilerde imam ve müezzinleri okutmayı Ağabeyimize bıraktılar...

Talebeler, Konyalı Mustafa Efendi'nin evine Üçler, Bulgurlu'daki Aziz Mahmud Hüdâî çilehânesinin yanındaki eve Yediler ve Bulgurlu Libâdî caddesinde ders okunan eve de Kırklar diye isim vermişlerdi. Hz. Üstazımız bundan çok memnun olmuşdu..

Kütahya'dan tahliye olduktan sonra, Prof. Nevzat Yalçıntaş'ın kayınpederi Mehmet Üretmen Bey'in yardımı ile Topçular 'da üç baraka yapıldı ve orada 150 talebe ile tekâmül dersleri başlatıldı.

HAPİSHANE

Hz. Üstaz K.S. firâset ve kerâmetle bugünkü mües-seselerden haber vermişdi.

Bir gün İmam-ı Rabbânî K.S. Hazretlerine mahdûm-u âlîleri Muhammed Mâsum K.S. mânevî makâmının tamam lanması husûsunda bir şey sormuş; O da mahdumlarına "Evlâdım bu yol çilenin nihâyeti ve mührü olan zindan ile tamamlanır**" buyurmuştu. Bir müddet sonra da Muhammed Mâsûm zindana atılmıştır.**

Efendi Hazretleri'nin bu bâdirelerden geçmesi onun kemâlâtının işâretlerindendir. Kütahya hapishânesinden tahliye olduktan sonra "İki ay boyunca ne bir gün güneş, ne bir gece yıldız gördüm: Bodrumda tahliye gününü bekledim. Amma Allah'a şükürler olsun hiç bir şikâyetim yok. İman ve islâm uğruna çile doldurduk..."

Büyüklerin karşılaştıkları belâ ve imtihanlar onların büyüklüğü nispetinde olur. Hz. Üstaz bir gün savcılığa dâvet edilip hakkındaki bir yığın

dosyayı görünce savcıya: "Bu dosyaların hepsi benim için mi?" dedi, "Evet" cevabı alınca "Demek bu kadar günâhımız varmış" **buyurdu.**

Haklarında o kadar tahkîkât olmasına râğmen bir tek mahkûmiyet kararı vâkî olmamıştır.

Hazret-i Üstaz iki defa karakolda bir müddet tutulmuş, bir defa da hapse girmiştir.

Biri: Şehzâdebaşı'nda ders okuttukları için 1939 'da 3 gün,

Diğeri: Cezâyir lehine duâ ettikleri için 1943' de 8 gün karakolda tutulmuşlardı...

Muhterem Ağabeyimiz Millet Partisi'nden aday olduğunda Bursa 'da mehdilik hâdisesinden dolayı 2 ay Kütahya' da hapishâne de kalmıştır.

Kütahya Hâdisesi:

1957 de Bursa'nın Ulu Camiindeki mâhûd mehdîlik komedyası..

Eskişehir Demiryolları İdâresi'nde bulunan sözde Nakşî Şeyhi Akif Efendi isimli şahsın Tavşanlı'daki müridleri Bursa'nın Ulu Camii'nde ellerinde kılıç, mehdîlik nârası atıp, "Ey Müslümanlar! Benden vebal gitti. Görmek isteyen arkamdan gelsin" diye nâralar atmış.. Bâzılarına göre Hazreti Üstaz'ın ismini de zikretmiş; bâzılarına göre de Hz. Üstazın ismini sonradan söylemiştir...

Maksat, meseleyi Tavşanlı'ya, oradan vilâyet merkezi Kütahya'ya intikal ettirip Hazret-i Üstâz'ın nüfûzunu yok etmek, mümkün olursa onu darağacına götürmektir. Ortalıkta:

-Vay şeriatcılar, vay teokratik idâre özlemcileri! homurtusundan başka ses işitilmiyor.

-Bursa hâdisesi sözde Nakşî Akif Efendi müritlerinin merkezi olmak bakımından Tavşanlı ve dolayısıyla Kütahya'ya intikal ettiriliyor ve Nakşî değil de Akifî diye adlandırılan bir şaşkın zümrenin Süleyman Hilmi Tunahan Efendi Hazretlerinin sevk ve idâresinde bulunduğu hayâliyle birdenbire tâkibât Hazreti Üstaza yöneltiliyor. Ötesi cümlenin mâlûmu...

SÜLEYMAN HILMI TUNAHAN HZ LERINDEN NASIHATLER

Süleyman Hilmi Tunahan (k.s) Efendi Hazretleri ezelî takdir olarak, seyyidler zincirinin 33. halkası kendilerinin nasibi olduğundan, bâtınları da ilâhî füyüzât ile alâkalanarak, seyyidler zincirinin 32. halkası ve bu zincirin 9. büyük rütbesi olan Salâhuddin ibn-i Mevlânâ Sürâcüddin (k.s) Hazretlerinden seyr-i sulûklerini tamamladılar.

Kendilerine vâki tecelliyatın büyüklüğünden Üstâzları tarafından İkinci bin yılın Müceddidi İmâm-ı Rabbâni Hazretlerinin rûhânî nisbetlerine teslim edildiler.

Bu sûretle Altın Silsilenin 33.'cü ve son halkasını teşkil ederek; dünyanın şu zamanlarında ilahi feyizden nasipleri bulunan insanları yüksek himmetleriyle küfr-ü dalal çukurundan imân ve ihlâs sahasına çıkarmışlar ve halen de çıkarmağa devam etmektedirler.

Mürşid-i Kâmillerin mânevi tasarrufları âhirete irtihallerinden sonra da berdevamdır. Belki ceset hapsinden kurtulan rûhâniyetleri, kınından çıkmış keskin kılıç gibi olup, daha müessir ve tasarrufludurlar. Tasavvuf ilminde meşhûr olan bu hakikat, O mübârek zâtın irtihâlinden sonra da bütün şumûlüyle tezâhür etmiştir.

Süleyman Efendi Hazretleri, hayatını Kur'ân öğretimine vakfetmiş, Kur'ân'ı bilen ve yaşayan öğrenciler yetiştirmiştir. Yetiştirdiği talebeleri itikadda ve amelde sünnî'dirler. Amelde büyük ekseriyetle Hanefî mezhebine, itikadda İmam Mansur Matüridî Hazretlerine mensupturlar.

Meşreben Nakşidirler. Süleyman Efendi, Nakşilîğin en büyük mümessili olan İmâm-ı Rabbânî Hazretlerine bağlı ve onun yolunda irşada izinli bir mürşid-i kâmildir.

Şu halde Süleymancılık diye Süleyman Efendinin icad ettiği ne bir mezheb, ne de bir tarikat mevcuttur.

Süleyman Efendi Hazretlerinin faaliyet ve hizmetlerinden bazılarını şöyle sıralamak mümkündür:

Hayatının gayesi; unutulan sünnetleri ihyâ, kaybolan İslâm ilimlerini Ehl-i sünnet ve'l-Cemâat uslûb üzere tecdîd ve bid'atlarla mücâdele olmuştur. Bütün talebelerini de Ehl-i Sünnet inancına eksiksiz bağlı olarak yetiştirmiştir.

Okuttuğu "Emâlî" ve "Nesefî" adlı metin kitaplarla İslam itikâdının temelini öğretirken "Şerh-i Akâid" ile de günümüzdeki ve tarihdeki sapık fırka ve mezhepleri talebelerine tanıtmış ve dalâlet fırkalarına düşmekten korumuştur. İnanç sapıklığı içerisinde bir tek talebesi yoktur.

Hz. Allah tarafından kendisine ihsan edilen, maddi ve manevi tasarrufların neticesidir ki eskiden 20-30 senede tahsil edilen ilimleri, 2 sene gibi çok kısa bir zamana sığdırarak; ilmin ve alimin yok olmak üzere olduğu bir zamanda, yüzlerce, binlerce din âlimi yetiştirmiş ve vatan sathına yaymışdır. Kur'ân Kursları ve Talebe Yurtları açtırmış; okutup, okutturmak suretiyle mânevi susuzluktan ölmek üzere olan bir milletin âb-ı hayatı olarak imdadına yetişmiştir.

İslâmiyyeti tercüme kitaplardan öğretmek yerine, Osmanlı medreselerinin takip ettiği temel ders kitaplarından, orijinal dili Arapça'dan okutmuş ve öğretmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'i en kısa zamanda okumayı öğreten "Elif Cüzü" en mühim yazılı eseridir.

Cemiyetten uzakta yaşamak yerine, cemiyet içinde Müslümanlığı yaşatmayı tercih etmiş ve "Dışımız halk ile, içimiz Hak ile" prensibini düstûr kabul etmiştir.

Dünya hâdiselerini yakından takip eder. Her sabah bir "Yeni Sabah" gazetesi aldırıp, dış politika yazarının yorumlarını ve önemli haberleri muntazaman okuttururlardı. Bu mevzûda İmâm-ı Rabbânî Hazretlerinin "**Zamanının gidişâtını bilmeyen ârif-i billah olamaz"** sözünü şiâr etti.

Günlük hâdiseleri ve dünyadaki Müslümanların meselelerini yakından takip eder, yerine göre câmi kürsüsünden dile getirirdi. O devirde bir çok vâizler günlük hâdiseleri câmi kürsüsüne getirmeye cesaret edemezken; O, zaman zaman devlet adamlarını ikaz ederdi.

1956'da Cezâyir Müslümanları Fransızlara karşı istiklâl mücâdelesi verirken, Türkiye hükümeti, Birleşmiş Milletlerde Fransızları desteklemişti. Bu icraatı isabetli bulmayan Süleyman Efendi, vaazlarında **"Cezâyirli kardeşlerimize hiç olmazsa duâ edelim"** dediği için defalarca ifade vermek zorunda kalmıştı.

Dinî neşriyata önem vermiş, Necip Fazıl Bey'e "**Büyük Doğu**" mecmuasını çıkarmasında manevi teşvikleri yanında, maddi yardımları da büyüktür. Hatta mevcut bir tek evini sattı ve mecmualarını yayınlanmasında harcadı.

Türkiye'de Mason ve Siyonizm tehlikesine karşı milletimizi uyarıcı eserler neşreden Cevat Rıfat Atilhan'ın hizmetlerine en büyük yardımı Süleyman Efendi yaptı. Onun kitaplarını tavsiye etmiş ve yaymıştır. Kezâ o günün şartlarında İslam mefkûresinden yana neşredilen her eser ve mecmua onun tarafından az veya çok desteklenmiştir: Abdurrahim Zapsu merhumun "**Ehl-i Sünnet**" mecmuasından, Sinan Omur Beyin "**Hür Adam**" mecmuasına kadar…

Zamanının, ilim ve irfanda temâyüz eden dersiâm ve ilim adamlarına, talebelerini gönderir; talebelerini onların imtihan etmelerini, din ilimlerinin yeniden ihyâ edilmekte olduğunu görerek sevinmelerini arzu ederdi. Nitekim dersiâmlardan Ali Haydar Efendi ve Hasan Basri Çantay gibi pek çok zevâta, bu vesile ile talebelerini göndermiştir.

Said Nursi ile haberleşmiş ve Onu hizmetlerinden haberdâr etmiştir. Said Nursi'de Onun hizmetlerini takdirle karşılamış ve şöyle demiştir: "Bizim bugün başlıca vazifemiz; imanı muhâfazaya çalışmaktır. Bunu yapıyoruz. Biz tedris yapmıyoruz.

İslamın esâsı, maddî ve manevî kurtuluşun kaynağı olan Kur'ân'ı Kerim'in okutulup, öğretilmesi ve yalnız Türkiye'ye değil, bu yolla bütün dünyaya yayılması işini, biraderim Süleyman Efendi ve onun tesis eylediği Kur'ân Kursları yapıyor. Hem de çok kısa zamanda yapıyorlar. Eskiden 10-15 senede öğrenilen İslamî ilimleri, şimdi Kur'ân Kursları 1-2 sene içinde öğretiyor. Âlim yetiştiriyorlar, fakîh yetiştiriyorlar, müfessir yetiştiriyorlar. Bu hal bir mucize-i Kur'âniyyedir.

Türkiye'de İmam-ı Rabbanî Hazretlerini tanıtmıştır. Onun Kur'ân ve hadîs-i şerîfden sonra en muteber kitab olan "**Mektûbat**" isimli eseri ilk defa iki cilt halinde onun talebeleri tarafından bastırılmıştır.

Tarikatı, sadece "hoş sohbet vasıtası" haline getiren son devrin tembelliğini yıkmış, onu kitleleri harekete geçiren heyecan vasıtası kılmıştır.

Kerâmete asla itibar etmemiş, kerâmet izhârından kaçındığı gibi talebelerine de aynı yolu tavsiye etmiş, "**En büyük kerâmet, insanlara hak yolu telkin etmektir**" buyurmuştur.

Öşür farizasını Türkiye'de yeniden ihyâ için çalışmıştır

Süleyman Efendi Hazretlerini ve Onun Kur'an hizmetlerini, o hizmetlerin millî ve manevi alandaki ehemmiyetini gerçek manada anlamak için, o devirdeki şartları, icapları, husûle gelen ihtiyaç ve zarûreti mutlaka bilmek ve nazarı îtibâra almak lazımdır.

Asırlardan beri dinin öğretilip, öğrenildiği bütün müesseseler bir anda kapatılmış, müs-lüman halk dinini öğreneceği din müessese-lerinden tamamen mahrum bırakılmıştı. Dolayısıyla dinî ve manevi sahada korkunç bir kültür boşluğu meydana gelmişti.

Pek çok dersiam, değil başkalarını okutup, din adamı yetiştirmek, kendi evlatlarını dahi okutmaktan çekinmişler, bazı müderrisler de günün şartları karşısında endişeye kapılmış, mesleklerini dahi bırakmışlardı. Bir kısmı dünya işleri ile meşgul olmuş, bir kısmı ise idareye kayıtsız şartsız teslim olmuşlardı.

İşte böyle bir vasatta Süleyman Efendi Hazretleri kendi tabirleri ile "**Cehenneme sel gibi akmakta olan Ümmeti Muhammed'den "Bir kütük kurtarsak kârdır"** telakkisi ile hizmetlere karar vermişti.

Süleyman Efendi, ilk olarak 1930-36 yıllarında, Çatalca'nın Kabakça köyünde kiraladığı çiftlikte, o gün bulabildiği bir kaç talebeye dini dersler vermeye başladı. Bir taraftan talebeleri işçi gibi göstererek okuturken, diğer yandan İstanbul'a amele pazarlarına geliyor, istidatlı gördüklerine; "**Evladım kaç paraya çalışırsın?"** "Bir liraya" "**Gel ben sana üç lira vereyim. Sen Allah'ın dinini kitabını öğren. Bu ilimler ortadan kalkmasın**" diyerek talebe topluyor, bulduğu işçileri, maaş veya yevmiyelerini vererek okutuyor. Böylece mücâdelede malıyla, canıyla en güzel hizmet örneği veriyordu.

Din adamı yetiştirmek lazımdı. Küçük, büyük, genç, ihtiyar, işçi, esnaf demeden Allah'ın kitabını öğretmek lazımdı. Yapı ustasından, demirciden,

kalaycıdan, terziden müftü olur mu? İşte Süleyman Efendi bunlardan müftü, vaiz yetiştirdi ve onlara yıllarca Ümmet-i Muhammede hizmet ettirdi.

Dini öğretmek gayesi ile Anadolu'nun bazı kasaba ve şehirlerine giden Süleyman Efendi, talebelerini bazen kömür işçisi, bazen (tuğla-kiremit fabrikasında) fabrika işçisi, bazen de tarla işçisi göstererek okutmaya devam etti.

Öyle zamanlar oldu ki, talebeyle bir yerde toplanıp okutmak imkânı kalmadı. Taksi kiralayıp İstanbul'u gezermiş gibi okutmayı denedi.

Ve bir ara şartlar o kadar ağırlaştı ki, elde kitap taşımak, kitaptan okutmak imkansız hale geldi. Ve dünyada bir eşine rastlanmayan bir usüle başvurdu. Bir kaç talebesi ile Haydarpaşa Garından Ankara istikametine giden trene biniyor, Arifiye istasyonuna kadar ezberden ders okutuyordu. Arifiye istasyonunda iniyor, Ankara'dan gelen trene binerek İstanbul'a kadar okutmaya devam ediyordu.

Kur'an hizmetleri devam ettikçe aleyhinde çok şeyler uyduruldu, insafsız ithamlara maruz kaldı. Amansız polis takibatları, idarî ve adlî tahkikatlar birbirini kovaladı. Aleyhinde muhtelif davalar açıldı, tevkif edildi. Evinden alınarak 1. Şubenin tabutluğunda 3 gün polis işkencesinde kaldı. 1939'da İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesinde muhakeme ve 1944'de İstanbul Sulh Ceza Mahkemesince tevkif ve muhakeme edildi. Tabutluklarda 8 gün alıkondu.

1957'de Bursa Ulu Câmiinde tertiplenen "**sahte mehdilik**" hadisesiyle bağ kurularak Kütahya Ağır Cezâ Mahkemesince damadı ve sevenleri ile beraber tevkîf edilip, muhâkeme edildi. İki ay kadar Kütahya hapishanesinde kaldı. Fakat her defasında berâat etti Bunca takibata, muhakeme ve tevkif edilmesine rağmen hayatında bir tek günlük mahkûmiyet almadı.

Devrin sıkıntılarına, sabır ve hilmiyle mukâbelede bulundu. Evini aramaya gelen polis memûrlarına "**Buyurun, hoş geldiniz, hem de bir kahvemizi içersiniz**" demek suretiyle her defasında medeni cesaret örnekleri gösterdi. Hanımı Hafize Sultan "**Efendi! Efendi! Size bu zulmü revâ görenlere bir de kahve mi ikram edeceksiniz**" dediklerinde, "**Onlar memûrdurlar, vazifelerini yapıyorlar Hanım, yorulmuşlardır**" diyerek kahve ikram etme nezaket ve asaletini terk etmedi.

Bir Ramazan akşamı evinin karşısındaki kahvenin bahçesine oturup hanelerini kontrol eden sivil memûrun yanına varıp "**Oğlum! sen oruçlusun, akşam yaklaştı, gel bizde iftar edelim, sonra yine vazifene devam edersin**" diyerek kendisini takip eden polislere iftar yemeği ikram etti. (Bu asil şefkati ve yüce nezaketi gören polis memuru peşine takılıp, iftar etmek üzere evine gittti, sonra da bağlıları arasına katıldı.)

Bütün bu sıkı takip ve baskınlar karşısında yılmadı, her defasında polisler karakola varmadan derslere tekrar başladı. "**Hiç kaybedilecek vaktimiz yok**" diyor hatta "**Mevlâ uykumuzu alsada geceleri de ders okusak"** temennisinde bulunuyordu.

Üzerindeki ağır mesuliyeti müdrikti. Yarın hesap günüdür, Allah-ü Teâlâ, «**Süleyman verdiğim ilimle ne hizmet ettin, o ilmi sana kara topraklara göm diye mi verdim?»** derse, ben ne cevap veririm" diyordu.

Talebelerine, daima Kur'ân'a hizmet şuuru telkin eder ve onlara "**Evlatlarım, sizin bu âlemdeki vazifeniz bataklığa düşen insanları, düştüğü bataklıktan çıkarmakdır. Öyle ise Ümmet-i Muhammedi ayağınıza**

beklemeyecek, siz onların ayaklarına gide-ceksiniz. En ücrâ yerlere bile bu hizmeti sizler götüreceksiniz" buyuruyordu.

Süleyman Efendi Hazretleri, bütün mesâisini, yok edilen dini ilimlerin ihyâsına sarfetmiş, ilim ve irfan seferberliği başlatmıştır. Gecesini gündüzüne katmak suretiyle gece saat onikilere, birlere kadar ders okuttuğu zamanlar olmuştur.

Bitmek, tükenmek bilmeyen bir azim ve iradeye sahibti. 1950'lerde, ilerlemiş yaşına ve şekerden rahatsız olmasına rağmen, kış günlerinde bile Kısıklı'daki evinden çıkar, iki tramvay, bir vapur ve dört yerde yaya yürümek suretiyle Şehzadebaşı Taştekneler'deki ders-lerine giderdi.

1954 yıllarında cuma ve pazar günleri hariç her sabah Kısıklı'dan Bulgurlu'ya yürür. 6-8 saat genç rûhlara ilim ve feyz vermeye devam ederdi.

Hayatının son senelerinde, Topçular'daki talebelerinin Tekâmül kursuna, her gün sabah namazından sonra 3-4 vasıta değiştirmek suretiyle derslerine devam buyururdu.

Bir gün ders okuturken şekeri yükseldi ve rahatsızlığı arttı. Burnundan, okuttuğu kitabın üzerine kan damlayınca, talebeleri heyecanlandı. Fakat O, hiç telaşlanmadan burnunu tutup, mendilini çıkardı, kitaptaki ve üzerindeki kanları sildikten sonra, hemen "**Oku oğlum! kaybedecek zamanımız yok**" buyurarak derse devam etti.

1957 Kütahya hadisesi olarak bilinen ve tertip olduğu mahkemece de anlaşılan hadise beraatle neticelenmişti. Kütahya hapishanesinden çıkan Süleyman Efendi Hazretleri evine dönmeyip, himmet ve hizmet maksadıyla Manisa'ya gittiler. Talebeleri üzgün, O ise hapishane ızdıraplarını unutmuş, neşeli idi. Herhalde kendisi artık ders okutmaz zannı ile:

–"**Efendim, İstanbul'da derslere devam edecek misiniz?"** diye sordular.

– "**Evet, devam edeceğiz, hem de daha çok ve daha gayretli… Duracak zamanımız yok"** buyurdular.

Aynı seyahatinde İzmir'de:

–"**Efendi Hazretleri, rahatsızlığınız var, her halde bir miktar istirahat edersiniz**" dediklerinde, gülümseyerek:

– "**Yolculukda bazen şoförün lastiği patlar, bizim de lastiğimizi patlattılar, şim-di yapıştırdık. Okutamadığımız zamanları da telâfi için daha çok okutacağız, hizmetimize hız vereceğiz**" buyurmuşlardı.

Süleyman Efendi Hazretleri, hiç kimsenin dedikodularına ve kötülemelerine aldırış etmeden hak bildiği yolda ilerlemesine devam etti. Bir gün O'na:

–"**Efendim, falancalar sizin aleyhinizde konuşuyorlar**" dendi.

– "**Elhamdülillah! Münafık olmaktan kurtulduk. Allah Resûlü başta olmak üzere, İslam büyüklerinin hepsinin aleyhinde konuşulmuştu. Eğer bizim aleyhimizde konuşulmazsa kendimizden şüphe ederdik**" diye cevap verdi.

Hasta ve rahatsız olduğu zamanlarda dahi dersten taviz vermez, geri kalmaz: "**Derse gidersem hastalık da gider, kalırsam hastalık da kalır"** buyurmak suretiyle âfiyet ve şifâsının ders okutmakta olduğunu ifade ederdi.

Uzun ve yorucu bir yolculuktan dönen talebesine "**Oğlum! falan camiye git, Cuma'da vaaz et de, dinleniver**," demek sûretiyle istirahat ve dinlenmenin, hizmetle mümkün olacağına işaret buyururlardı.

Talebelerinden herhangi biri bir özürden dolayı derse iştirak edemediği zaman çok üzülür, "**Eyvah! Bugün çok büyük ziyânımız var"** derdi.

Az-çok demez, bulabildiği talebe veya cemaate bıkmadan, usanmadan ders verirdi. Adede itibar etmezdi. Bir gün Kur'ân öğretmek için gönderdiği bir talebesi, gittiği yerde okutacak kimse bulamamaktan şikayet etti:

–"**Efendim, sadece iki kişi vardı, onları da bırakıp geldim**" deyince çok üzüldü. Ve birazda celallenerek

– **"Evladım, nice Peygamberler bu âlemden bir tek ümmet elde edemeden gittiler. Sen iki talebe bulmuşsun daha ne istersin"** diyerek, tekrar geldiği yere gönderdiler.

Talebelerine son derece kıymet verirdi. **"En küçük talebenin dahi kesip attığı tırnağını, dünyalara değişmem**" vecîzeleri bu hakikatı en bâriz şekilde ortaya koymaktadır.

Bir gün Hâne-i Seâdetine filesi boş ve bir şey almadan döndü, hanımına: **"Hanım! talebeye alamadığım için, eve de almadım**" buyurup; talebenin yemediğini, yemekten, hayâ ettiğini ifade etti.

Soğuk kış günü bir vesile ile evini ziyarete gelen bir talebesi, Hocasının soğuk odada oturduğunu farketti. Zevceleri soğukta oturmasının sebebini talebeye şöyle izah etti: **"Oğlum! sizin odununuz yok diye Efendi Hazretleri sıcak odada oturmuyor."**

Bazen talebeleri hasta olurdu. Bir anne ve baba kadar müşfik olan Süleyman Efendi Hazretleri, rahatsız olanları bizzat doktora götürür veya biriyle gönderirdi. Bir defasında talebelerinden birinin hastalığı ile alâkalı doktor dönüşü kendisine malumat arzedildi. Merhamet âbidesi o büyük zât, kıbleye yönelerek şu ilticada bulundu:

– "Yâ rab! Senin dinine ve kitabına bu yavrularla hizmet edeceğiz, evlatlarımızı bize bağışla Allahım!"

Ramazan-ı Şerif yaklaştığı zaman, talebelerini Ramazanda va'zu nasihat etmek üzere Trakya ve Anadolu'nun muhtelif yerlerine seferber ederdi. Ramazan sonrası dönüşlerinde teker teker malumat sorar, hizmet haberleri beklerdi. Bir talebesinin vaaz edip, Kur'ân okuttuğunu duyunca sevinç göz yaşları döker, **"Bu Rabbimin fazlıdır"** derdi.

Yapılan hizmetleri hiç bir zaman şahsına mal etmez ve edenden de hoşlanmazdı. Bir talebesinin kaldığı köydeki hizmetlerinden memnun olup, teşekkür için kendilerine gelen Hacı Efendiler; "**Efendim, sizin sayenizde cenazemiz kokmaktan kurtuldu, çocuklarımız Kur'ân-ı Kerim öğrendi**" diye iltifat ettikleri zaman mahviyet ve tevazuundan adeta küçülen Mübârek Zât; **"Süleyman da kim oluyor ki, bu hizmetler onun sayesinde olsun!, Bu mahzâ kerâmetü'n-Nebidir, Pey-gamberin mûcizesidir"** buyurmak suretiyle kendisine hiç pay çıkarmaz ve bütün muvaffakıyyetin Allah ve Resûlüne ait olduğunu ifade ederdi

Allah yolunda ol, dosdoğru ol, verdiğin sözün eri ol. Evladım, ağzın laf ediyorsa dilinle doğru ol, sözünle doğru ol. Sana inanan kişilere karşı sözünden

cayma. Eğer sözünü tutarsan "söz" olur ve seni cennete götürür, tutmazsan "köz" olur.

Elinle doğru ol. Kolunu, muzırda değil yardım işinde kullan. Tartıyla iş yapıyorsan terazinde, ölçüyle iş yapıyorsan metrende ve litrende doğru ol. Doğrunun doğruluğu bütün sülalesine akseder, hepsini hayra götürür.

İnsanları sev ve kimseyi kendinden alçak görme. Tevazu sahibi ol, zira en halis ziynet alçak gönüllülüktür. Mütevazi olan kimse, en güzel ziyneti takınmıştır. Kimseyi kendinden aşağı görme. Hayatta haset etmeden say, kıskanmadan sev. Bazı insanlar, başkasındakini istemez. Öyle olma. Gıpta et, fakat haset etme. Zira Allah'ın huzuruna fesatla çıkılmaz.

Memur olduğun zaman, sana gelen vatandaşlara sakın yüksekten bakma, yanına geleni ayakta bekletme. Yanında, daima bir sandalye bulundur ve oturtuver. Biraz dinlendirdikten sonra halini sor, işini hallet. Sakın ha "bugün git yarın gel" deme! İşini, o gün bitir. Eğer öyle yapmazsan on parmağım yakanda olacaktır. Eğer memursan ve başında müdürün varsa, haset etmeden say, kıskanmadan sev.

İnsanlar muhteliftir. Bazısı daha kabiliyetli, bazısı daha yakışıklıdır. "Ben niye onun yerinde olmayayım" deme, elindekinden de olursun. "Allah bana bir verirse, arkadaşıma, komşuma iki versin" diye düşünürsen, seninki üç olur. Eğer arkadaşın veya komşun böyle düşünmüyorsa, onunki ikide kalır.

Senden daha iyi hizmet edecek olan varsa, makamını ona ver. İşte vatanperverlik budur.

Çalışkan ol, üretici ol. Zira Peygameber Efendimiz "Çalışmak ibadettir" buyuruyor. Evladım, alınteri olmadan hiçbirşeyin kıymeti bilinmez. Tarlanı ek, mahsülünü al, komşuna ver, ağaç dik. Sadaka-i cariye, iyi evlat yetiştirmek, ilmi eser bırakmak ve ağaç dikmektir ki, ağaç dikmek en efdalidir. Bunun için biz, heykel dikmeyeceğiz, yeşil ağaç, yeşil âbide dikeceğiz.

Bir dut ağacı 400 sene, ceviz ağacı 700 sene, kestane ağacı 900 sene, çınar ağacı 1500 sene yaşar. Ihlamur ağacı dik, çiçeği şifalıdır.

Bursa'da Osman Gazi'nin ve Orhan Gazi'nin diktiği bin senelik çınarlar var. Ben bekarken, her sene bir ağaç dikerdim. Şimdi evliyim ve yengen için de her sene bir ağaç dikiyorum.

aziz öğret, temiz ol ve temizliğinle örnek ol. Münevver kişi, münevvir kişi demektir. Öyleleri var ki, üç fakülte bitirir de, hasedinden, kıskançlığından (dolayı) hiçbirşey öğretmez. Gerçek münevver, bildiğini yapan ve öğreten kişidir.

Temizlik, ibadettir ve imanın yarısıdır. Eğer sokakta birisi hata yapmışsa (yola pislik yapmışsa) sen, onu ayağının ucu ile örtüver.

Günde en az iki kişiye iyilik et, gönlünü al. Çünkü cennetin yolu, gönül almaktan geçer. Gönül almak, Cennetin Firdevs kapısını açmaktır. Bu beş maddenin en kolayı, fakat en "içten geleni" de budur. Bir gönül kazanmak, 40 vakit namaza bedeldir. Bir gönül kırmak ise, 40 vakit namazın sevabını kaybettirir. Ben sabahları kalkarken, "Ey Allah'ım, bana, bugün bir kişiye iyilik yapmak nasip eyle" diye dua ederim.

Evden çıktığında veya eve dönerken karşından gelen ilk kişiye selam ver. Onun vermesini beklersen olmaz, evvela sen ver. İşte o zaman, o da sana karşılığını verecektir. Veren el, alan elden, sunan gönül, alan gönülden azizdir.

MUHTELIF TAVSIYELERI

Oğlum! ilimsiz ibâdetin tadı olmaz. Tek kanatlı kuş uçmaz. İnsanların dünyaya dalıp, istikbâl sevdasına düştükleri şu günde, Mevlâ'nın ilmini okuyacağız. O, insana iki cihanda izzet ve şeref veren âli bir iştir. İhlâs ve samimiyetle Allah ve Rasûlune yönelen kimse, gölge gibi dönen dünyayı ve her hayrı kendine tabi kılar. Âhirete çalışan, dünyayı elde eder. Dünyaya çalışan ise Âhireti kazanamaz. Zira âhiret hakikat, dünya haleftir. Ağacı kökünden götürürsen, gölgede beraber gider. Âhirette ne varsa, dünyada onun misâli vardır. Eğer olmasa dünya yalan olur. Teyemmüm abdestin halefidir, dünya da ahiretin.

Bizim vazifemiz aşı yapmaktır. Zorla ağaç meyve vermediği gibi insan da zorla irşâd olmaz. Zorla yapılan iş semere vermez. Aşı ise iki kısımdır. 1-Nûr, 2-Zulmet. Zulmetin aşısıyla meşgul olanlar çok. Neticesi vahim olan bu işle başlarına bela bulanlar, sayılara sığmıyor. Biz nûr aşısıyla meşgûlüz. Ağacı, güzel meyve vermeye zorlayıp sopa ve balta ile vurulsa, altına ateş yakarak tehdit edilse, bozuk meyvelerini iyi yap, iyi çıkar, tenbih ve tehdidinde bulunulsa, hiç kâr etmez. Ancak aşılamak suretiyle meyvesi değişip, menfaat hasıl olur.

Şöyle düşünmeli: Ya Rabbi! Âciz kulunu Ümmeti Muhammede hizmet etmeye muktedir kıl. Eğer "Yâ Rabbi bana ilim ihsan et" denirse, şahsi menfaate taalluk edeceğinden, rızâyı ilâhiye muvâfık olmaz. Zira her ilim sahibi bu ümmete hizmet etmiş değildir, edemez. Bu itibarla da rızâ-yı Bâriyi bulamaz. İlim ve cennet istemek menfaati şahsiyedir. Gaye ise rızâ-yı Bâridir.

Bizim yolumuz, imân, İslâm ve Ahlak-ı Muhammediyeyi aşılamaktan ibarettir.

Bizim para, pul, mevki, makam, siyaset, politika, kavga ve gürültüyle işimiz yok. İstisnasız her müslümanın çocuğunu da okuturuz. Bir tek fert geri dönmüşse haber versinler.

Biz akla ve zekâya kıymet vermeyiz. Salıverdin mi evinin yolunu bulabilecek kadar aklı olsun kâfidir.

Hak'tan korkan, halktan korkmamalı. İşini düzgün yapanın, içi de düzgün olur.

Vasiyetim olsun: Tefrikaya düşmeyiniz. Kavmiyet gütmeyiniz. Ehl-i Sünnetin gayri olan yanlış yollara sapmayınız.

Her yerde birlik ve beraberlik lazımdır. Muvaffak olmak için her hususta ittifak etmeli ve dayanışmayı asla elden bırakmamalıdır. Çünkü Allah'ın nusreti, maddi ve manevi yardımı cemaat ile beraberdir. Toplu çalışanlar bunun semeresini kısa zamanda elde ederler.

Dini dünyaya âlet eden hocalar, halkı kendilerinden soğuttular. Bir şeyler alır da vermez diye, esnaf bunlara yüz vermez ve kaçar hale geldi. Siz öyle olmayın. Maddeyi maneviyata karıştırmayın.

"Her koyunu kendi bacağından asarlar" sözü yanlıştır. Dinimizde neme lazım demek yok. Bana lazım demek vardır.

Bu dünyanın cefâsından sefâsına sıra gelmez, gâfil olmayın, ilme çalışın, geçen günler geri gelmez.

İlim, nûr-ı ilâhidir. İnsan ise kovan. Kirli bir kovanda arının durmadığı gibi, isyan ve zulmetle kirlenmiş vücud ve kalbde de ilim durmaz.

İnsan gibi, ilminde anâsırı erbaası vardır; ağızdan öğrenmek ve anlatmak, gözünden görmek, kulağından işitmek, eliyle yazmakla beraber, kalbiyle de feyzi ilâhiyi çekecek.

Ben size "eceztü" dediğim zaman sizler alim olmadınız, ilmin anahtarlarını almış oldunuz. Bu aldığınız anahtarla Anadolu'ya gidecek, büyük büyük kitapları açacaksınız ve onun içindeki hakikatleri Ümmet-i Muhammedin evladına anlatacaksınız.

Ders okuturken takıldığınız bir yer olursa, orada fazla durmayın. Nasıl ki etrafı kazılan bir ağaç kolayca devrilirse, evveli ve âhiri anlaşılan kitabında ortasını anlamak kolaylaşır.

Şimdiye kadar müslümanları hakir görmüşler; üstü başı pejmürde, kirli, paslı insanlar olarak millete tanıtmaya çalışmışlardır. Benim evladlarım tertemiz giyinip geze-cekler, yolda, sokakta yürürken gayet vakûr bir şekilde ilerleyecekler. Müslümanlığın şahsiyetini, bu millete tanıtacaklar, onu hakkı ile temsil edeceklerdir.

Macaristan vaktiyle müslümandı. Fakat bir gün geldi orada yalnız zâhiri ulemâ kaldı. Zâhiri ulemâ maneviyattan mahrûm olduğu için dengeyi tartamadı. Ve işte gördüğünüz gibi hıristiyan olup gittiler. Bu din maneviyatsız muhâfaza edilemez.

Sırf bâtınla meşgul olanlar mülhiddir. Sırf zâhirle meşgul olanlar gâfildir. Kemâlat her ikisinin birleşmesindedir.

İnsanlarla iyi geçininiz. Kimseyi darıltmayınız. Günün birinde araba kaldırmaya olsun, yarar.

Din asıl, dünya ve siyaset fer'idir. Dünya ve siyaset dinin inkişâfına alet olabilir. Fakat din, dünya menfaat ve siyasetine âlet olamaz. Âlet edenlere lanet vardır.

Yemek yerken, su içerken "ibadet için kuvvet olsun yâ rabbi" diye, Mevlâ'nın huzûrunda olduğunu düşünmek lazım.

Emir vermeye alışmayın. Ben vâlidenizden su dahi istemem. Emir vermekle sözün rûhu ölür. İhbar, emirden daha müessirdir. Misâl: "Benim oğlum sigara içmez değil mi?" gibi.

"Yâ Rabbi! Dünyayı kalbime koyma, elimden de alma!"

şeceresi

Süleyman Hilmi Tunahan (k.s.) hazretleri hicri 1304, miladi 1888 yilinda Silistrenin Ferhatlar köyünde dünyaya geldiler. Ceddi Idris beye dayanan serefli ve soylu bir ailedendir. Idris bey Fatih Sultan Mehmet han tarafindan Tuna Han'i naspedilmis ve üstelik kendisine kiz kardesi tezviç edilmis bir zattir. Süleyman Efendinin dedeleri Kaymak Hafiz namiyla maruf bir zat olup, pederleri ise Osman efendidir.

Idris Pasa

Ömer Efendi

Uzun Ali Efendi

Mahmut Aga (Hafiz Kaymak)

Osman Dedemiz (ailesi, Hatice validemiz)

Hazreti üstazimiz

Kısım 2 Fethi Amca Süleyman Hilmi Ibrahim Amca Hafiz Halil Amca
(k.s.)

Hazretilmizin ailesi valide sultanimiz Hafize hanim, valide sultanimizin babasi Salih Efendi, anneleri Ümmü Gülsüm

Ahbab Hoca Efendinin Notlarından

- ✓ **İdrarı tutulan kimsenin tırnağına şu isimleri اَرْدَشٍ يَعُونَشٍ عَيْطَلَشٍ عَيُوشٍ عَارُوشٍ yazıp, su gelinceye kadar okunur.**
- ✓ **Mü'min ve mü'mine olan cenazeye, kabre konulduğu zaman 10 defa besmele ile cünnetül esma okunur. Bir avuç toprağa فَرْدٌ حَيٌّ قَيُّومُ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوسٌ عَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ okunup kabrin üzerine saçılır ki, Mevla her türlü şedâidden kurtarır.**
- ✓ **Yasin-i şerif dahi yine bir avuç toprağa okunur. Her mübi'nde (هو) denir ve kabrin üzerine saçılır. Yasin-i şerifin her harfinin ruhaniyeti o kimse hakkında cevap verirler.**
- ✓ **Efendi hazretleri bademciklerin ameliyat ile alınmasına hiç râzi olmuyor ve ameliyat yaptırmıyordu. Çünki, bademcikler boğazda ve vücudun her tarafında olan mikropları alır. Eğer o bademcikler ameliyat ile kesilirse teverrüm (verem) olmak tehlikesi yüzde yüzdür. Buyururlardı.**
- ✓ **Her sene yazın gök cevizden nohut büyüklüğünde birkaç tane yutulursa o eve doktor girmez. Yani doktora ihtiyaç kalmaz. Kabuğu ile birlikte yutulacak. Eğer büyümüş olursa bıçakla küçültülür, yutulur.**
- ✓ **Midesi katiyen yemek hazmedemeyen kimse, her yemekten sonra bir tek elma yemelidir. Zira elma mideyi düzeltir ve hazmı kolaylaştırır.**
- ✓ **Kara burçağı kaynatıp içmek şifadır.**
- ✓ **Söğüt yaprağını kaynatıp içmek sıtmaya şifadır.**
- ✓ **Mesanede daralma ve sancı için, Hindistan cevizi dövülerek bir kaşık bir bardakta eritilip sabah akşam içilir.**
- ✓ **Doktorların çare bulamadığı her hangi bir derde kırk bir defa (يا شكور) ismi şerifini yazıp suda ezip içilir, kağıdı da yutulur, biiznillah şifa bulur.**
- ✓ **Besmele-i şerife yazılıp ev, dükkan gibi yerlerin bir tarafına konulursa Mevla her şeydan muhafaza buyurur.**
- ✓ **Kalp sıkıntısına sure-i enbiya'nın son sahifesinde ولقد كتبنا e kadar surei isra'dan الا رحمة للعالمين den اقم الصلاة لدلوك kadar okunacak. 100 defa الم نشرح لك صدرك okunursa bir şey kalmaz.**
- ✓ **Kolay doğum için اذ السمآء انشقت وتحللت .. yazılıp suyu içirilmelidir.**

- ✓ **Ülsere şifa; 2 iri fındık büyüklüğünde sarı bal mumu, 1 fındık büyüklüğünde (Avrupa'dan gelen beyaz veya sarı renkli) sakız, 250 gr. Halis zeytinyağında eritilerek her sabah birer fincan içilir. Üzerine 3 saat biri şey yemeyecek. Acı biber yemek yasak. 40 gün devam edilecek.**
- ✓ **Dolama için; acı kireçle yumurta karıştırılıp parmağın tamamına alçı. 24 saat sonra tamam.**
- ✓ **3 hıyar rendelenip sıkılır, nöbet şekeri ile karıştırılıp içerse, sarılık hastalığına şifadır.**
- ✓ **Göz ağrısı ve kanlanmasında ağaçlara ağan sarmaşık tohumunun suyu, damlatılır, ağrıyı ve kanı giderir.**
- ✓ **Nezle için tentürdiyotla suyu karıştırıp çay rengi olunca gargara yapar, yüzünü yıkar, burnuna çeker, içmez biiznillah geçer.**
- ✓ **Midesi yemeği kabul etmeyen ve gaz yapan kimse, nane yaprağı ile limon kabuğunu kaynatıp içmelidir.**
- ✓ **Salatından (namazından) vaz geçip fenalığa geden bir kimse, veya eri ile imtizac etmeyen avret veya bunun aksi olursa; bu kimselerin niyetine Rıza-i ilahi için 2 rekat namaz kılıp, sonra bir suya 123 Yasin-i Şerif okunup ve her mübin'de " عَسَاللّٰهُ اَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ .... قَالَ مُوسَى مَاجِئْتُمْ " okuyup suya (هو) diye üflenir ve o su o kimselere içirilir ve iç gömleğini (atletini) ıslatıp kurutarak giydirilir. Ya ıslah ya ihlak olur.**
- ✓ **Romatizma için, yirmibir gün kadar yemeklerin akabinde üçer tane aspirin eritilip içilmelidir. Hemen geçer.**
- ✓ **Ateşli hastaya 10 kere** بسم الله الرحمن الرحيم فرد حى قيوم حكم عدل قدوس ياناركونى بردا وسلاما **besmele ile okunur, derhal kesilir.**

- ✓ **Pekmez ve kovan balı kuvvetli gıdalardır. Mideden hazım suretiyle değil de, doğrudan kan menbalarına dağılır. Soğuk su ile içilirse 15 dakikada, sıcak su ile içilirse 7 dakikada kana karışır. Tatlı ihtiyacınızı bal ve pekmezden alıverin. Evvelce şeker yoktu, şeker hastalığı da yoktu.**
- ✓ **İki diz üzerine oturan ehli rabıta, romatizma ve sızısı görmezler.**
- ✓ **Tevhid sünnet, mevlit ise bid'attir. Tehid hatminin üç faidesi vardır. a. Allah esirgesin, ahir nefesinde şeytan alehillane imanını çalmışsa, cenabı hakk, kelime-i tevhid hatmi hürmetine imanını iade eder. b. İmanlı gitti de cehennemde ise, cenabı hakk cehennemden âzâd eder. c. Cennet'de ise, derecesini ali kılar. Dil ile okunan tevhid, galata köprüsünden geçirmez. Kalp ile okunan tevhid ile cenneti alaya gider.**

Not : tevhidle alakalı yukarıdaki notları Çarşambalı Nurettin Kuzgun amca, Efendi Hazretlerinden dinlemiş.

Her hangi bir sıkıntının def'i murat edilirse, aşağıdaki beyt, abdestli olarak bir defada bin bir (1001) kere okunur. Biiznillah ve bişefaati Resulullah hal ve asan olur.

هو الحبيب الذى ترجى شفاعته لكل هول من الاحوال مقتحم مولايا

صل وسلم دآئماً ابداً على حبيبك خيرالخلق كل هم

- ✓ **Ağızdan, ciğerden kan geldiği vakit, besmele ile** يارض ابلعى مآئك وياسمآء اقلعى **7 defa okunur, yazılır ve suya konur, hastaya içirilir. Emri ilahidir, bir daha gelmez.**
- ✓ **Yasin-i şerif okunacağı zaman, 1 fatiha, 3 ihlası şerifden sonra (** يسن يسن **) diye okunacak. Birincide Resulullah'ın ismi şerifi olduğu, ikincide Allah'u azimüşşanın ismi şerifi olduğu hatırlanacak. Bittikten sonra,** واعف عنا واغفرلنا وارحمنا انت مولانا فانصرنا علىالقوم الكافرين **bütün ehli imanın ruhuna ve kendi ruhuna bağışlanacak.**
- ✓ **Titrek aza için sure-i şura 22. ayet sahife 488 'de** بسم الله الرحمن الرحيم ان يشاء يسكن الريح فيظللن رواكد على ظهره ان فىذلك لايات لكل فمالعينيك ان قلت صبار شكور **ayeti kerimesi ile kaside-i bürde'de** اكففا همتا وما لقلبك ان قلت استفق يهم **mısraları hurufu mukatta'a ile yazılıp, titrek azaya bağlanır.**
- ✓ **Dilinde rekaket olan yani peltek olan kimseye, yalnız mısradan geyik derisine yazılır ve sağ kolunun pazusuna bağlanır.**
- ✓ **Sure-i Ali İmran'ın 154. ayeti (** ثم انزل عليكم من **) ve Sure-i Fethin 29. ayeti (** محمد رسول الله **) her hangi bir hacet için veya bir hastaya şifayab olması için 29 defa okunur. Hasta için mezkur iki ayeti kerime, bir tabağa yazılıp, nisan yağmuru ile silinilerek içilir.**
- ✓ **Müşkil vaziyette kalındıkta, o işin hal ve asan olması için boy abdesti ile, 1001 salatı münciye ve günde 500 kelime-i tevhid getiren kula, Mevla avuç açtırmaz.**
- ✓ **Sıtma için söğüt yaprağına**

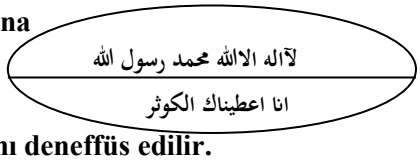

yazılır. Yakılır ve dumanı deneffüs edilir.
Geçmezse ikinci bir yaprağa

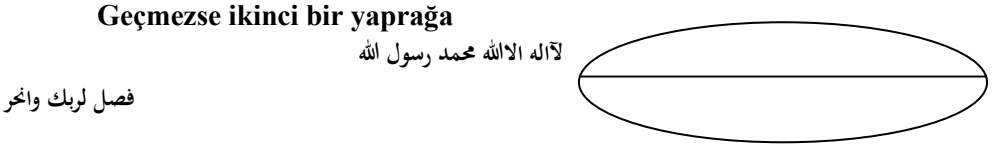

yazılır, yakılır ve dumanı teneffüs edilir.
Geçmeezse üçüncü yaprağa

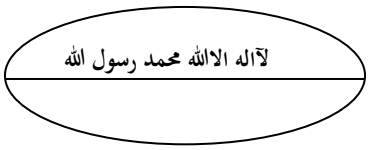

yazılır ve dumamnı teneffüs edilir. Biiznillah geçer.

- ✓ **Namaz borçlusu olarak gitmemek için, Cuma namazı ile, ikindi namazı arasında, 12 rekat namaz kılar. Her rekatta 1 fatiha-i şerife, 1 ayetül kürsi, 1**

ihlası şerif, 1 muavvezeteyn okur. İki rekatte bir selam verir. Bu namaz, Ramazan-ı şerif'in ilk cuması, aynı vakitte, 12 rekat namaz, hher rekatte 7 Fatiha-i şerife, 7 Ayetül kürsi, 5 Kafirun suresi, 5 İhlası şerif, 5 Muavvizeteyn okunarak ta kılınır…

Ahmet OKUR

(kaptan amca)

Kaptan amca malumunuz olduğu gibi bir müddettir Hazreti Üstazımızla alakalı olarak O'nu görüp tanıma mazharetiyetine erenlerin hatıralarını UFUK ta neşretmekteyiz. Bu haftada Efendi Hazretlerimizi ilk tanıyan ve O'na bağlananlardan biri olarak sizlerin hatıralarını almaya geldik.

-Buyurun. Hoşgeldiniz, safageldiniz. Karınca kararınca bir şeyler anlatmaya çalışırız elbet.
- O halde başlayalım.
- Evet başlayalım.

SORU: **Kaptan amca ilk önce bize ve okuyucularımza kendinizi tanıtır mısınız?**

CEVAP: **1329 yılında Rize' nin Çayeli kazasına bağlı Musadağı köyünde doğdum. Çocukluk yaşlarımda seferberlik ilan edilmişti. Yiyecek ve içecek bulmak o devirde çok büyük mesele idi.**

14 yaşında iken İstanbul'a geldim, Deniz yollarına ait

gemilerde çalışmaya başladım ... Askere gittim ve 1940 yılında terhis olup tekrar İstanbul'da Denizcilik mesleğine döndüm. Uzun yıllar devletler arası ve yurt içi ticaret gemilerinde kaptanlık yaptım. Bizim kaptanlık mesleğinde gurbetcilik başta gelir. Öyle zamanlar olur ki, uzak ülkelere gittiğimizden altı ay memleketten evden uzak kaldığımız dahi olurdu. Bu ayrılın acısını Hazreti üstazımızla müşerref olduktan sonra daha da çok hissettim. Seferden döner dönmez İstanbul'a gelince hemen Efendi Hazretlerini (K.S.) arar bulur ziyaretini yapardım. Her şeyden çok Onun hasretini hissederdim içimde...

1941 yılında Şükrü kaptan isminde bir arkadaşımızın vasıtasıyla, zamanın sahibi Kamil ve Mükemmil Mürşit; Süleyman Hilmi Tunahan (K.S) Hazretlerini buldum. İlk defa Şehzadebaşı Camiinde Hazretle müşerref oldum, O andan itibaren de Efendi Hazretlerine bağlandım.

Efendi Hazretleri, dünyada iken O'nunla berabar olmaya ve onun göstermiş olduğu feyizli yolun bir neferi olmaya çalışmaktayım. Cenab-ı Hakk bizleri O Mürşidi Kamile evlat olmayı nasip etsin. (Amin)

(Deniz yollarında 1973 yılında emekliye ayrıldım. Emekliye ayrıldıkdan sonra Kur'an Kurslarımızla daha alakadar olma imkânını buldum. Kur'an Kursları Federasyonunun idare heyetinde ve 1971 yılında inşa ettiğimiz Ümraniye Kız Kuran Kursu Cemiyeti başkanlığı gibi İstanbul çevresindeki birçok kurslarımızın cemiyet işleriyle alakadar olmaktaydım.

SORU: **Süleyman Efendi Hazretlerini nasıl ve ne zaman tanıdınız?**

CEVAP: **1941 yıllarının başlarıydı. Askerden yeni gelmiştim. Henüz mesleğim olan denizciliğe dönmemiştim Galata köprüsü üzerinde eskiden de tanıştığım Şükrü kaptan ismindeki arkadaşımla karşılaştım.**

Köprünün merdivenlerine yaslanarak Şükrü Kaptanla sağdan soldan konuşmaya başladık. Konuşmamız arasında arkadaşım bana Ahmet Kaptan, müsait olduğun, zaman benim tanıdığım ve şahsen çok istifade ettiğim Süleyman Efendi isminde büyük bir zat var. Efendi Hazretlerinin vaaz ettiği camileri ve günleri sayarak sende müsait günlerinde gidip dinlersen istifade etmiş olursun dedi.

Arkadaşım bana bunu söylediği günün ertesi gününde Efendi Hazretlerinin Şehzadebaşı Cami şerifinde öğleden sonra va'z edeceğini bildirdi. Bende arkadaşımın bildirdiği gün öğle namazından önce Şehzadebaşı Camine gittim. Caminin vazifeli imam veya müezzinine sordum: "Bu gün öğle Namazını mütakip Süleyman Efendi isminde zat vaaz edmeye gelecek mi? Bana o zamanki, vazifeli müezzin veya imam (Hazreti Üztazı) kasd ederek

gelmeyeceğini kesin olarak beyan etti.

Yeri gelmişken garip bir meseleyi arzedeyim: Bana o günki cami görevlilerinin o gün için büyük zatın, vaaza gelmeyeceğini kesinlikle söylemeleri, halbuki Hazreti üstazın o gün orada vaaz etmesi ve benim o zattan istifade etmemi engellemek istemeleri gibi durumları bu gün çok daha iyi anlıyorum Çünkü aynı metod bazı gafiller tarafından devam ettiriliyor.

O'nun evlatlarının vaazları, konferasları ve sohbetleri Müslümanlara dinletilmemek için akla hayale gelmedik planlar tatbik edilmek isteniyor... Ne ise biz mevzuumuza dönelim O gün, bende öğle namazını Şehzadebaşı Caminde cematla beraber kıldım. Camiden dışarı çıkarken kürsünün önünden geçiyordum., kulağıma bir ses geldi:

-"Aradığın burada! **" diye.**

Hemen dönüp kürsüye baktım kürsüde bir zat var. Cemaate konuşuyor... Hazreti Üstazı önceden tanımadığım ve camideki vazifeli de gelmeyecek dediği için konuşanla hiç alakadar olmadım, caminin vazifelilerinin sözlerine inanmıştım. Onlar bana, "Süleyman Efendi bu gün gelmeyecek" demişlerdi.

Onun için dinleme ihtiyacını hissetmeden çıkıp gittim. O günki, "Senin aradığın burada!" cümlesi aklıma geldikçe adeta O sesi yeniden işitir ve o günkü gafletime yanarım hala! O ses kalbimde öyle bir yer etti ki, ömrümün sonuna kadar unutmam imkansız. Elimdeki listeye göre başka bir gün başka bir camiye gittiğim zaman Şehzadebaşı Caminde gördüğüm zatı kürsüde gördüm.Yanımdaki arkadaşlara,"Bu vaaz eden Süleyman Efendi Hazretleri mi?" diye sordum.

Bana "Evet" dediler. Süleyman Efendinin kürsüde vaaz eden olduğunu öğrenince Şehzadebaşı Camindeki, "senin aradığın burada!"cümlesi beni çok duygulandırdı. Vaazdan sonra Efendi Hazretleri (K.S.)'nin ellerini öptüm, O zamanlar Şehzadebaşında kalırlardı. Artık devamlı Hazretin derslerini takip etmeye başladım, sohbetlerine iştirak ettim. İşte kısaca Hazreti Üstazı (K.S) böyle tanımış oldum...

SORU: **O tarihlerde Efendi Hazretlerine bağlı başka kimleri tanıyorsunuz?**

CEVAP: **Hazreti Üstazı tanıdıkdan sonra, benden önceki mensublarıyla kısa zamanda tanıştım. Merhum Halil Kacar bey ve Kemal Kacar bey başta olmak üzere, merhüm Mehmet Akçaloğlu, ayakkabıcı Derviş Efendi, Çırpanlı Hoca Efendi, Avni Kahvecioğlu, Mustafa Arıkan, merhum Abdurrahman Sevim, (Rami amca) Seyid**

Efendi, Tesbihci Baba, şu anda hatırlayabildiklerim arasında...

Merhum Mehmet Akçaoğlu Kadıköy iskelesinde Demir Yolları gişesinde memurdu, musait oldukları zamanlarda gider, sohbetlerini dinlerim. Hazretimiz hakında konuşmaları o kadar tatlı olurdu ki, tarifi imkansız....

İntisaptan sonra Efendi Hazretlerimizin sohbetleri ve diğer kardeşlerimizin nasihatleriyle dinimizin icaplarını daha iyi öğrenmeye başladım. O zamanlar İslami yönden çok zayıftım.

Dini ilim yönünden tamamen yoksun olduğumu Hazretimin vaazı nasihatlerine başladıktan bir iki ay sonra iyice anlamaya başladım mesela, Efendi Hazretlerine intisaptan bir veya bir bucuk sene sonra ancak namaz kılma oruç tutma adabını öğrenebildim. Bunları öğrendikten sonra, geçiş günlerimde yaptığım ibadetlerin bir hayli noksan olduğunu idrak ettim...

Bir gün Rasim Paşa Han'daki yazıhanede oturuyorduk, Efendi Hazretleri (K.S.) şöyle buyurdular:

-"Bu devir öyle bir devirdir ki, ihlas-ı Şerifi bilen evinin penceresinden sokağa doğru seslice okusun. O zaman yoldan geçenler derler ki, (ah!.. eskilerimiz böyle okurdu) derler de umulur ki hidayete mazhar olurlar."

Bizim denizcilik mesleği umumiyetle Allah'ın menettiği yasakların gayet kolay icra edilebileceği bir iş koludur. Dış ülkelere gittiğimizde nefsi emmâre sahibi denizciler her türlü menhiyatla iştigal ederlerdi. Ben de zaruret miktarında ancak dolaşşır hemen gemiye dönerdim. İslâm ülkelerine gittiğimiz zamanlar çarşüyü pazarda müslümanlarla dertleşmek isterdim. Hiç unutmam birgün Beyrut'tayız. Koca şehri dolaştım, dolaştım ancak müslüman diyecek bir şahsa rastladım. O da esans satan yaşlı, sakallı bir zattı...

1945 senelerinin sonlarıydı. Yine Beyrut ve İskenderiye seferlerine çıkacaktım. Efendi Hazretleri (K.S.)'ni gördüm ve bana,

-"Gittiğin yerlerde Tâc-ül usûl bulursan al" **buyurdular. Bir arkadaş da** Mektubat-ı Şerif **ısmarlamıştı.** Tâc-ül Usûl'ü **bulduk ama** Mektubat-ı Şerifi **bulamadık. Birçok kitapçılara sordum ismini dahi duymamışlardı.**

İskenderiye'ye çok sık giderdik, buranın camilerini gezerdim. Buradaki müslümanların camide bağdaş kurup Kur'an-ı Kerim'i yerlere sererek okuduklarını görünce tüylerim ürperdi ve İstanbul'a dönüşte Hazreti Üstaz (K.S.)'a şikâyet eder tarzda anlattım. Mübarek de üzüntülerini ifade buyurdular.

Yine ayrı bir seferimizde de İskenderiyede Cuma namazına gitmiştim. Cuma saati geldi, imam kılıcını kuşandı, ve hutbe irad

etti. Cuma namazının farzını kıldık. Bir de baktım ki, imam dahil bütün cemaat dua etmeden namazın geriye kalan kısmını dahi kılmadan camiyi terk edip gittiler. Biz tabi normal vech üzere namazımızı ikmal ettik. Netice itibariyle, Tâ Cebeli Târık'tan İskenderun limanına kadar olan sahil şeridindeki bütün şehirleri gezdim.

En halim-selim, dindar olarak Tunus sahillerindeki şehirleri gördüm. Müslümanlara ve Türklere sahip çıkıp muhabbet izhar ediyorlardı. Diğer ülkelerde maalesef hakkıyla İslâm'ı yaşayan insanlara rastlamak mümkün değil denecek kadar az...

SORU: **İlk defa gemilerde ne zaman çalışmaya başladınız ve vazifeniz nelerdi?**

CEVAP**: Askerden önce yabancı gemilerde çalıştım. Asker dönüşü imtihanla 1942 senesinde 3.sınıf kaptan olarak vazifeye başladım. İki sene 3.sınıf, 23 sene 2.sınıf 8 sene de süvarilik yaptım.**

SORU: **Kur'an Kurslarına hizmetleriniz, şüphesiz dernekler ve cemiyetlerden önce de oluyordu. İlk dernek faaliyetleriniz nerede ve nasıl başladı?**

CEVAP: **Dernek kurarak çalışmamız 1963 yılına rastlar, o zamanlar Hüseyin Kaplan hocayla, "Ümraniye Kur'an Kursu Yaptırma ve Yaşatma Derneği" adı altında bir dernek kurmuştuk. Kaplan hocamız o zaman bana "dernek adamı olarak senin meslek arkadaşlarını bu kursumuzun üyesi olarak alırsın" demişti ve derneğimizin üylerinin bir çoğu da denizci arkadaşlardandı.**

Aynı zamanda derneğin de başkanlığını yapmaktaydım. Bu dernekle 7 ay içerisinde üç katlı kurs binasını bitirip 1965 yılında büyük bir merasim yaparak talebeleri kursa yerleştirdik. Bu yeni kursa taşınmadan, talebelerimiz. Ümraniye Caferağa Camiinin bitişiğinde bulunan bir odada okumaktaydılar...

SORU: **Kaptan amca, Hazreti Üstaz (K.S.)ımızı nasıl buldunuz?**

CEVAP: Bu sorunuzu Üstazım Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)nin mübarek bir sözleriyle cevaplandırayım. O şöyle buyurmuştu:

-"Bu yolu bulmanın iki sırrı vardır.

1-Geçmişinizde ya Hazreti Allah'ın sevgili bir kulu var da Cenabu Hakka dua etmiş, demiş ki; "Yarabbi benim zürriyetimden senin dinine hizmet edecek kullarını halk et" niyazında bulunmuş ve kabul olunmuş.

2- Yahutta doğrudan Hz. Allah'ın lutfüna mazhaz olmuşsunuz." **İşte bu yolu bulmanın sırları bunlardır.**

Hazreti Üstaz (K.S.) 'ımız birgün,

-"Şimdiye kadar müslümanları hakir görmüşler. Üstü başı berbat, kirli paslı insanlar olarak millete tanıtmaya çalışmışlar ... Benim evlatlarım tertemiz giyinip gezecekler, yolda sokakta yürürken gayet vakur bir şekilde ilerleyecekler. Müslümanlığın şahsiyetini tanıtacaklar, temsil edecekler."

Bilindiği gibi o zamanlar imamlar 750 kuruş, bir çöpçü ise 15 lira alırdı maksatları din adamlarını ve İslamiyeti küçümsemek küçük düşürmekti.

SORU: **Efendi Hazretleri (K.S.)'mizle alakalı pek çok hatıranız vardır. Bunlardan birini bize anlatır mısınız?**

CEVAP: **Birgün Akdeniz seferinden gelmiştim. Uğramış olduğum iskelelerde karşılaştığım kardeşlerimizin selamlarını Hazretimize götürmek maksadıyla gemiden ayrıldım. O sıralarda Efendi Hazretleri (K.S.) Şehzadebaşında Halil Kacar Bey'in evinde oturuyordular. Devlethanelerinde ziyarete gittim. Kapıyı çaldığımda, kapıyı bana küçük bir çocuk açtı ve benim kim olduğumu sordu. Ben de "Ahmet Kaptan" diyerek Hazretle görüşmek istediğimi söyledim. Hazret yukarıda oturdukları odadan bir kat aşağıdaki müsafir odasına teşrif ettiler. Mevsim kış olduğu için oda soğuktu.**

Bizzat kendileri sobaya odun koymaya başladılar. "Efendim müsaade ederseniz ben yakayım" dedim.

-"Evladım sen bunu yakmasını bilmezsin." **buyurdu. Ve kendileri sobaya koydukları üç parça odunu kibritle ateşlediler. Salon oldukça büyüktü. Aradan geçen zamanı pek fark edemiyorum fakat birkaç dakika ancak geçmişti ki, salon iyice ısındı.**

Ben de hiç hareket yok, diz çökmüş hazretimizin karşısında bekliyordum. Yanılmıyorsam Efendi Hazretleri (K.S.)'ne intisap ettikten iki sene kadar sonra 1944 yılları idi... Fakat o güne kadar Tarikat-ı Nakşibendîmiz hakkında hemenhiçbir malumatım yoktu. Yalnız bana Hazretim tarafından verilen manevi vazifeyi yapmaya devam ediyordum. Hazreti Üstaz (K.S.)'ımız bana tarikatımızı tarif buyurdular. "Tarîki Nakşî demek. Silsile-i Sâdat vasıtasıyla gelen füyuzâtı İlâhiye'yi kalbe akıtmak demek"dir...

Bu şekilde geçen birçok kıymetli dakikalrımız oldu. Çok kere kendilerine arzetmek istediklerimi bir şey söylemeden cevaplandırırdı. Kardeşlerimizin Selamlarını aldılar. Huzurlarından ayrılırken yedi şeriflerini öptüm ve şefkatle sırtımı sıvazladılar...

Yine birgün Sirkeci'deki Râsimpaşa Hanında yazıhâneye

gitmiştim. Hazreti Üstazımız ve Kemal Ağabey beraber oturuyorlardı. Ben de selam verip oturdum. Bana Efendi Hazretleri (K.S.) yolculuğum esnasındaki geçen hadislerden malumat almak için sualler soruyordu. O esnada telefon çaldı ve telefon'a ağabeyimiz baktı. Hazretimize hitaben, "Efendim, kerimeniz bu akşam sizi yemeğe davet ediyor ve sizin için tavuk keseceğini söylüyor."

Üstazımız cevaben,

-"ben tavuk yemem**" buyurdular.**

Ağabeyimiz telefonla, "Hazretimizin tavuk yemediğini ablamıza bildirdi" ve bilahare ablamızın, "lütfen Bey Babama söyleyiniz tavuğun Besmele ile kesilmesine bizzat nezaret edeceğim" dediklerini naklettiler. Bunun üzerine Hazretimiz, tebessüm ederek,

-" haydi bakalım o hayvanı da cennete gönderelim" **diyerek kerimelerinin dâvetini ve Kemal Ağabeyimizin Lâlelideki evine gitmeyi kabul etmişlerdi...**

SORU: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın (batıni) manevi hallerine şahid olduğunuz vak'alar var mı?**

CEVAP: **1957 senesinin Kurban Bayramına 15 gün vardı. Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızı ziyaret maksadıyla Kısıklı'daki Müsafirhaneye gitmiştim. Hazreti Üstaz (K.S.)'ım devlethanelerinden müsafirhaneye indi. Elini öptüm ve beni yanına oturtu. Birkaç dakika sonra bana "sen hicaza gideceksin" buyurdular.**

Bu sözü işitince hayretler içinde kaldım. Çünkü maddi yönden imkanım olmadığı gibi, hicaza gidecek olan geminin resmi formalitesi de tamamlanmıştı. Bunları böyle düşünürken Efendi Hazretleri (K.S.) emirlerini tekrarladı. " Haydi git bakalım muameleni yaptır" diye tekrar buyurdular. Ben de gayri ihtiyari "peki" deyip elini öptüm ve huzurlarından ayrıldım.

O tarihlerde yabancı devlete gidecek olan gemilerin seferiyeleri 24 saat önceden hazırlanır ve gideceği devletin sefarethanesinden tasdik olunurdu. Ben Hazretimden bu emri aldığım zaman ise Deniz Yollarının "Giresun" isimli vapurunun evrakları tasdikten çıkmıştı. Yani o liste muhteviyatından başka gemi personelini değiştirmek hayli zordu...

Efendi Hazretleri (K.S.) Hicaz'e gitme emrini aldıktan hemen sonra Deniz yolları güverte başenspektoruna müracaat ettim.

Bana "Efendi kaptan vakit geçti, buna imkan yoktur" dediler. Ben daireden ayrılmadım, bir iki dakika sonra enspektor, "bir de

İşletme Müdürüne çıkalım bakalım" dedi. Müdüre çıkıp durumu arz ettik. İşletme Müdürü derhal memurlara emir vererek "Benim Giresun vapuruna ikinci kaptan olarak verilmemi" söyledi.

Muamele sür'atle tamamlandı. Tekrar Kısıklı'ya Hazreti ziyarete gittiğimde hadiseyi arzettim. Tebessüm ederek,

-"Hadi bakalım, hacı Kaptan ol gel" **buyurdular. Yalnız burada mühim bir noktaya temas etmek isterim. Hicaz'a gitmeden evvel Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ailemle beraber Kısıklı'daki devlethanelerinde ziyaretine gitmiştim. Hazretimin elini öptüm ve bir gün sonra sefere çıkacağımızı söyledim.**

Bana Hicaz'da olup biten hiçbirşeye karışmamamı ve orada yapacağım gerekli ibadetleri tenbih ettikten sonra,

-"Şimdi sen Hicaz'a gidiyorsun. (aileme hitaben) de bu kızımız, sen İstanbul'dan ayrıldıktan sonra tâki İstanbul'a dönünceye kadar hiçbir nâmahreme görünmeyecek. Ancak ben Arap Camiine hanımlara vaaza geldiğimde arka ve tenha sokaklardan vaaz dinlemeye gelecek. Böylece ve bu şekilde yaptığın taktirde sen de hâce hanım olursun" **buyurdular.**

Ben Hicaz'da vazifemi yapıp döndükten sonra yine Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyarete gittim.

-"Haccını tebrik ederim**" refikama hitaben de,** " sen de hâce hanım oldun**" buyurdular ve tebrik ettiler...**

SORU: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın sünneti şerifi; yaşayışı hakkında malumat verir misiniz?**

CEVAP: **Efendi Hazretleri (K.S.), çok temiz ve sade giyinirlerdi. Daha öncede anlattığım gibi, Hazretimiz, evlatlarının çok temiz giyinmelerini ister ve bu hususta talimat da verirdi. Hazretimiz, az öz konuşur, özel sohbetleri olsun, camilerdeki vaazları olsun, dinlenilmekle usanılmaz saatlerce konuşsa dinlenilmek istenilen fevkalade tatlı bir lisanı vardı. Zaman zaman huzurlarına birkaç arkadaşla ziyarete varsak bizleri muhallebeciye götürür, muhallebi yedirir ikram eder, sonra da, "haydi bakayım herkes vazifesine!" buyururlardı...**

-Kaptan amca, şahsım ve okuyucularımız adına ayrı ayrı teşekkür eder, Cenab-ı Allah'tan nice hizmetler ve uzun ömürler ihsan etmesini niyaz ederiz. Allah razı olsun..

-Muhterem UFUK ailesine bize Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızla alakalı sualler yöneltmiş oldukları, âdeta o günleri bir kere daha yaşattıkları için Alelacele hatırlayabildiklerimizi anlatmaya çalıştım. Cenab-ı Allah bizleri o Ekmel Mürşide evlât olarak kabul etsin. Allah razı olsun. (Amin)

****

MUSTAFA ARIKAN

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin büyük dedesi İdris Bey, Fatih Sultan Mehmed Han Hazretleri tarafından Tuna Hanı olarak nasbedilmiştir. Fatih Sultan Mehmed Han Hazretleri, padişahlığı sırasında Resül-û Zişan Efendimiz (SAS) fartı muhabbetlerinden "yeryüzünde evlâd-ı Rasülden kimler kalmıştır?" diye araştırmıştır.

Türkistanda şeceresine hiç şâibe, şüphe karışmamış olduğunu tesbit ettiği evlâd-ı Rasülden İdris Bey'i bulunca kendi kız kardeşi ile O'nu evlendirerek Tuna ahalisinin Hanı olurak nasb etmiştir. Ve o ahalinin vergi vesair mükellefiyetini tedvir için İdris Bey'i vazifelendirmiştir. İdris Bey ve sonraları da ahfadları bu vazifeyi yürütmüşlerdir. Üstazımızın Muhterem Babası Osman Bey (K.S.) hazretlerine kadar bu durum böyle devam etmiştir. Hepsi de meşâyihdandır.

Muhterem Pederleri Osman Bey, Üstazımızı ilk ve orta tahsilini Silistre'de tamamlattırdıktan sonra âlî tahsil için İstanbul'a göndermiştir. Gönderirken:

-"Oğlum Süleyman! Usûlü fıkha gayretli çalışırsın" **buyurmuşlardır. Efendi Hazretleri (K.S.) İstanbul'da zamanın Dârul-Funûn'u medrese ilimleriyle mücehhez olduktan sonra, Ruus imtihanını birincilikle kazanmıştır. Ayrıca** Medrese-i Kuzat'tan **mezun olmuştur. Böylece Efendi Hazretleri (K.S.) Hukuk ilimlerinde de "Yedi Tûlâ" sahibi olmuştur.**

Bir Gece Şöyle Bir Rüya Görüyor

Bu arada babasından aldığı tsavvufla da meşgul olurken bir gece şöyle bir rüya görüyor: İmam-ı Nakşi Bend Muhammed Behâuddin, İmam-ı Rabbâni Müceddidi Elfi Sâni Ahmed-i Farûk-i Serbendi vesâir müceddid yolunun büyüklerinden bir grup halka tertip etmişler ve aralarında bir kişilik boş bir yer bırakmışlar.

Hazretimiz boş yeri görünce kendine oturmaya müsâade ederler mi, diye düşünmekte iken İmam-ı Nakşi Bend Hazretleri (K.S.):

-"Oğlum bu boşluk sana bırakıldı. Fakat seni müceddid kolundan bir zat terbiye edecek, ondan sonra buraya oturacaksın" **buyurmuşlar.**

Bunun üzerine Efendi Hazretleri (K.S.):

-"Efendim, ben o zatı nasıl ve nerede bulabilirim?" **diye intizan edince: "O seni bulur" cevabını almışlardır.**

Aradan uzunca bir zaman geçmiş. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin talebeliği sona ermişti. O devirlerde İstanbul zenginleri Hocalara ayrı talebelere ayrı Ramazan-ı Şerifte iftar ziyafetleri verirler, hatta Ramazan boyunca kazanları kaynarmış. Bir gün Hocalara ziyafet veren bir zenginin ziyafetinde Hazretimiz de bulunmuş. Yemekler yenmiş, akabinde tanımadığı bir Hoca Efendi, Hazretimize:

-"Oğlum Süleyman, Evrâd-ı Şerif'i oku da duâmızı yapalım." **Buyurmuş.**

Halbu ki, Hazretimiz "Evrad-ı Bahaiyye"yi **yalnız okur başkaları bilmezmiş. Hatta o kadar çok okurlarmış ki, bazen günde "**yirmi bir**" defa okudukları olurmuş. Hazretimiz Evrad-ı Şerif'i okumuş, o zat da akabinde yemek duasını yapmış, elleri yıkamak için sofradan kalkılınca o zat, Efendi Hazretleri (K.S.)'nin ellerinden tutarak sofranın öbür tarafına götürmüş ve buyurmuşlar ki:**

-"Oğlum, sen filan zaman bir rüya gördün.Sana müceddid kolundan bir mürşid terbiye verecek demişlerdi ve sonra sen de halkada ki boş yere oturmuştun. Hatırladın mı?" Hazretimiz "Evet Efendim" buyurmuş. O zat "Ben Selâhuddin İbni Mevlâna Sürâcüddin, Cenabı Hakkın ve ruhu Rasûlüllah'ın emri ile türkistan'dan seni yetiştirmeye geldim." **Buyurmuşlar ve Hazretimiz o andan itibaren teslim-i külli ile onun hizmetine girmiş ve (aklımda kaldığına göre) bir ay beraber kalmışlar.**

Bilahere o zat yine Türkistan tarafına avdet etmişler, arada mektuplaştıkları olmuş, bir müddet sonra yine teşrif etmişler, bu defasında erbain çıkarmışlar,kırlarda dağlarda dolaşmışlar.

Bütün ağaçalrın ve nebâtâtın yaradıkları hangi derde (hastalığa) şifa olduklarını fasih olarak ifade ettiklerini üstazımızdan dinlemiştim.

Mevlânâ Selâhüddin Hazretleri (K.S.):

-"Oğlum Süleyman! Bu varlıklar bizi meşgul ederler. Cenab-ı Hakk'a dua ederim seni meşgul etmesinler" **buyurmuşlar.**

-"Bir zamanlar bizi meşgul etmek istemişlerdi. Fakat şimdilik selâmetteyiz." **Buyurmuşlardı.**

{ **Mevlânâ Selâhüddin (k.s.) hazretlerinden Mekke-i Mükerreme'den nâme getiren zât, Efendi Hazretleri (K.S.)'ne bakıp ağladığını görünce Efendi Hazretleri (K.S.) sormuştur:**

Bütün Enbiya-i izâmın, Evliyâ-i Kiramın şerrinden Allah'a

sığındıkları Deccal senin devrinde, bununla nasıl mücâdele edip başa çıkacaksın? Bu korkunç fitneden acıdığımdan ağlıyorum." Cevabını alınca Hazretimiz: "Merak etme. Cenab-ı Hak bana İsmi Âzamı gönderdi. Onunla hakkından geleceğim" buyurmuşlardır. Bu azim fitne hakkında şimdilik keffi lisani...

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin İstanbul'a gelmesi yukarıda da izah edildiği gibi, sonradan olmayıp talebeliği devrinde olmuştur. Ebeveynine muvakkat ziyaretlerinin haricinde Tuna havalisine dönmemiş, İstanbul'da Ümmeti Muhammed'e hizmetle ömrünü hitama erdirmiş, halen Karacaahmed Kabristanında medfun bulunmaktadır. Cenab-ı Hak cümlemizi himmetinden ve şefaatından mahrum etmesin. Âmin...}

Üstazımızı, Mevlana Selahüddin Hazretleri seyri sülük merhalelerinin sonuna kadar götürüp:

-"Oğlum, bizimki buraya kadar, artık bundan sonra sen mânen İmamı Rabbani Hazretleri (K.S.) ile ilerlemeye devam edeceksin. Buradan ileriye ben de sana ittiha edeceğim**" buyurmuşlardır.**

Üstazı Mevlana Selahüddin İbni Süracüddin Hazretlerinin bu gelişinde Türkistan havalisinden bir beldede bir süfli zuhur edip kazanlar kaynar.

Halk, zengin-fakir başındaki süfliler tarafından idare edilmekte olduğunu görünce, epey bir zaman o beldede kalıp, halkı bu batıl düşüncelerden kurtarmaya vaaz ve nasihat ederek gayret sarfetmiş iseler de, tesir etmediğini görmüşler ve o beldeden ayrılmışlar.

Ayrıldıktan sonra da orasını Ruslar işgal etmiş... Bu şunu ifade eder ki, büyüklerin bulunduğu beldelere Cenab-ı Hak itab etmemekte; ne zaman ki, ayrılırlar ondan sonra felaket başlar. Eğer biz birliğimizi muhafaza eder, Hazretimizin yolunu takip edebilirsek, bu memleket hiçbir zaman komünistlere peşkeş olamaz. Meğer ki, ortadan İmamı Rabbani yani Efendi Hazretleri (K.S.)'nin mensupları tükene...Efendi Hazretleri (K.S.)'ne Hindistandan üstazı Mevlana Selahuddin (K.S.) hazretlerinin vâlidi muhteremleri bir miktar altun gönderip

-"Bunları sarfet, bu tarafa teşrif buyur. Buradan tasarruf belki daha kolay, daha müessir olur**" diyerek davet etmişlerse de Efendi Hazretleri (K.S.)**

-"Parayı almadan iade ettim. Zira Türk milleti kadar efendi bir millet yoktur, bu milletin ruhunu yükseltince yapamayacağı yoktur**" buyurmuşlar.**

Tevhidi tedrisat kanunu ile medreseler (1928) kapatıldı. Böylece dini Celili İslam'ın usulüne uygun olarak okutulması yasaklandı. Efendi Hazretleri büyük bir azim ve gayretle usulüne uygun olarak aynı tedrisatı devam ettirmek istiyordu. Bunu yapabilmek için çareler düşünüyordu. Bu hal karşısında o zamanın dersiamlarını toplayıp ilmin ülkemizden kalkmaması için ne gibi çareler düşündüklerini ve ne yapmak lazım geldiği hususunda fikirlerini almak istemişti. Bir toplantıda ekseriyeti "Dersiam**" olan ilim adamlarına söylediklerini bana şöyle anlatmıştı:**

-"Biz 500'ü mütecaviz dersiamız. Gizli - saklı beşer talebe okutsak, 2.500 eder. Böylece bu ilim ortadan kalkmaz", **O zaman bazı arkadaşları bu şiddet zamanında okutamayız diyerek mahkemeye ve hapse düşmekten korktular,**

Efendi Hazretleri (K.S.),

-"Devletimiz harbden yeni çıktı, milletimiz fakir, biz dersiamlar olarak hükümetimiz ve milletimizden hiç bir karşılık beklemeden çocuklarımıza dini bilgileri öğretmeye hazırız, şeklinde bir telgraf çekelim" **diyerek; onları ikna etti. Ve Ankara'ya telgraf çekildi.**

Telgrafa cevap verildi. Verilen cevapta şöyle deniliyordu: *"Tevhidi tedrisat kanunu var, onun, hilafına hareket edenlerin şiddetle tecziye edilecekleri"* **bildirildi. Bunun üzerine arkadaşları artık ilim okutmanın mümkün olmadığına karar verdiler.**

Efendi Hazretleri (K.S.) ise, talebe okutmak için bazı fabrika sahiplerine müracaat ederek işçi sıfatıyla bir gün çocukları okutmayı rica etti. Fakat bundan da müsbet bir cevap alamadı. Bunlardan birisi Kayseri'li Mustafa Bey'dir ki, çok rica etti, bir türlü ikna olmadı. O zaman Türkiye'de en zengin şahıslardan birisiydi. Vefatında kefeni buhurlanırken yanmıştı, tekrar kefen geldi, yine yandı. Böylece bir kefene sahip olamadan bu dünyadan göçüp gitmişti.

Efendi Hazretleri daha sonra bana şöyle anlattı:

-"Birkaç talebe okutabilirim diye bir kabakçı çiftliği kiraladım. Bu defa 'talebe' bulamadım. Vali maaşı kadar para verdim talebe aradım. Birkaç tane bulduysam da üç beş gün okudular, kaçıp gittiler, Bu ilimin sonumu geldi diye ümit keserek kızlarımı çocuklarımı okuttum.İlerde torunum olur onlara okuturlar da bu ilim devam eder diye düşünmüştüm. Fakat daha sonra genç ihtiyar ne bulduksa onlara ilim okutmaya devam ettik. Bu hale geldi."

Arkadaşlardan duyduklarımda şu istikametteydi: Bir zaman

bir kaç talebe alıp, Istranca **ormanlarında** kuşkonmaz **adıyla maruf kayalıklı gizli bir yerde okutmaya başlamıştı. Fakat Efendi Hazretleri (K.S.) adım adım, takip edilerek orada bile bulunmuş ve karakola çağrılmıştı. Merkez komutanı yanında bulunan onbaşıya Efendi Hazretlerine (K.S.) hakaret etmek üzere sopa getirmesini emretmişti. Ancak arzu ettikleri elemli hadise olmadan odadaki sandalyeler harekete geçmiş, kumandan. ve maiyyeti kapıdan, pencereden fırlayıp kaçmışlardı. Efendi Hazretleri (K.S.) tek başına kalmış bir müddet sonra kumandan, M. Kemal adındaki bir mebusu bularak hadiseyi anlatmış ve daireden gitmesini söyleyivermesini rica etmişti. M. Kemal, Efendi Hazretlerine (K.S.) gelerek,**

"Beklemeye lüzum olmadığını, istediği yere gidebi1eceğini söyleyince"

Hazretimiz (K.S.)

-"Ben kuru lafla ayrılmam. Suçum varsa, isticvab etsinler, hazırım. Şayet suçum yoksa yazılı kağıt isterim" **buyurmuşlardı. Bunun üzerine, "Tevhidi tedrisat kanununa aykırı tedris yapılmadığı, hiç bir suretle hakkında takibat yapılmayacağını belirten bir yazı mühürlenerek Üstazımıza verilmişti. Hazreti, üstazımız ondan sonra karakoldan ayrılmışlardı.**

Bir ara Efendi Hazretleri değişik yerlerde ders veriyorlardı. Şöyle ki: Bir gün Şehzadebaşı'nda **bir mescidde, bir gün** Erenköy'de **bir kardeşimizin evinde, diğer gün de bir başka yerde okutuyorlardı. Devamlı da polis takip ediyordu. Bir defasında şöyle buyurmuşlardı:**

-"Dersiam arkadaşlar okutmaktan korktular cezalandılar. Birçok kısmı Menemen hadisesiyle, bazısı hastahanelerde zehirli iğne ile can verdiler. Elhamdülillah biz devam ediyoruz."

Mektuplar dahi imha edilmiş...

***"Bende Üstadımızın birçok mektubu var idi. Fakat o devirde hizmetlerimize gelecek zarara imkan vermemek için baskıncıların, din düşmanlarının ellerinde vesika olmasın diye hepsini kaybettik, elden çıkardık bugün bir tane mektubu bile maalesef yok"* dediler.**

Ve zamanla okuttuğu talebelere verdiği feyizle etrafa dağılıp okuma genişlemeye başladı. Bizim Alaiye'de Oba köyüne muhtelif evlerde ve yapılan binada hummalı bir okuma ve okutma faaliyeti devam ediyordu. O sıralarda İstanbul'a Efendi Hazretlerini (K S.) ziyarete vardım.

Ziyaretim bitince izin istedim. "Kal" **buyurdular. Müsafirhanede rahmetli "**Ali Dayı**" ile kalıyordum. Geri dönmem kendime göre zaruri idi. Ali Dayı'dan bana izin almasını rica ettim. O günlerde Hazretimiz Kısıklı camiinde sabah namazı kıldırır ve**

arkasından "Evradı Bahaiye" okur, biz dinlerdik.

Yine biz müsafirhaneye gelir. Üstazımız da hanei saadetine teşrif ederlerdi. Biz o sabah biraz geç uyanmıştık. Efendi Hazretleri namazı kıldırmak üzere camiye gitmemişti. Müsafirhanede beraber kıldık Ali Dayı bana: "Şimdi Efendi Hazretleri gelirken, ıhlamur ağacının yanında karşıla. Ben kapı ağzında kalırım.
Sizi görünce bir şeyler söyler ben de söze katılır, size izin verilmesini ricada bulunabilirim" demişti. Ve öyle yaptık.

Efendi Hazretleri gelirken ben de ona doğru yaklaştım, fakat bana telaşlı bir şekilde Yarın dedi. Bir de baktım arkasından birçok sivil ve resmi kişiler geliyor. Bu bir baskındı...

Efendi Hazretleri onlara müsafirhaneyi göstererek:
-"Burası bahçıvanındır. Burada da bir isteğiniz varsa bakabilirsiniz" **buyurarak hane-i saadetine doğru ilerledi. Onlar da arkasından gittiler. Biz Ali Dayı ile dışarı çıktık. Ali Dayı bahçede meşgul olmaya. başladı. Ben de Kısıklı meydanında durdum. Adamlar dönünce müsafirhaneye vardım. Ali Dayı'da gelmişti. Efendi Hazretleri (K.S.) evden inerek teşrif ettiler. Meğer bir hadiseden sebep gelmişlerdi. Hadise şu idi:**

Ahmet Emin Yalman'a (Vatan Gazetesi sahibi) Malatya'da süikasd tertiplemişlerdi.
Bu sebepten baskına uğradık, yoklama yaptılar. Ali Dayı ve bana

-"Çocukları bul da derse başlıyalım bir dakika bile kaybedecek vaktimiz yok **dediler. Ali Dayı ile beraber çocukları saklandıkları yerden bulup getirdik. Ders başladı bana. "Gidebilirsin" buyurdular. Anladım ki. Alaiye'de baskın olursa korkulup ders bırakılmasın diye bilfiil bize bunu göstermek için bana gitmek için müsade etmemişlerdi. Tatbikatı görünce hemen ayrılmamı emretmişlerdi. Halbuki daha baskını yapan polisler karakola bile varmamışlardı, ders başladı. Bu hadise de, Hazretlerimizin (K.S.) kelle koltuk altında olarak okutma azmini gösteren misallerden biridir.**

Süleyman Hilmi Tunahan (K.S.) Efendi Hazretleri

1329 (1913) yılında Darül Hilafet'il Aliye medreseleri Kısm-ı Ali (Yüksek kısmına) girmiştir.
1331 (1915) yılında ÜÇÜNCÜ SINIF, BİRİNCİ ŞUBE'yi 90 üzerinden 88 alarak, ilk beş birinci arasına girmeyi başarmıştır.
DERS NOTLARI'nda şu kayıtlar yazılı bulunmaktadır.

Tefsir-i Şerif:	**10,**
Tabakat-ı Kurra:	**10,**
Hadib-i Şerri:	**10,**
Usul-ü Hadis:	**10**.

Ayrıca bu derslerin karşılarına not düşülmüştü: "**ŞAYAN-I TAKDİR VE TAHSİN**"

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ne dil uzatan, çokbilmiş ukalanın kaç tanesi bugünkü vaziyetleriyle Osmanlı medreselerinin kapılarından içeri girebilirdi? Hangi cüretle bu büyük Osmanlı âlimine dil uzatmak cesaretini göstermişlerdir. Haya ve edep!...

"Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), İslâma, imana, âdet ve ananelere sanata, ticaret ve ziraate en zararlısının, İslâm harflerinin bir anda kaldırılıp atılması olduğunu sohbetlerinde sık sık beyan ederlerdi. Misal olarak Japonya'yı **gösterirlerdi. Japonya, Hiroşima'ya atılan atom perişanlığı sebebiyle müttefiklerine kayıtsız şartsız teslim olmuştu. Ancak bir tek isteğini kabul ettirmişti.O da, Japon milletinin okuyup yazmasını** *kendi harfleriyle* **yapması ve** *milli kültürlerin* **de serbest bırakılması idi. Bilindiği gibi, kısa zamanda kendi eserleriyle geliştiler. Bugünkü dünyanın gelişmiş ülkeleri arasına yükselmelerinde, milli kültürlerini devam ettiren alfabelerinden fedakarlık yapmamalarıdır.**

Avrupa cahiliyet devrinde iken, Müslümanlar ahlakta olduğu gibi, ilim ve sanatta da ileri idiler. Hatta Avrupa Endülüs Emevi Devletinde bulunan İslâm kütüphanelerine giderek oradaki en kabarık ve muhteviyatlı kıymetli eserleri kendi dillerine tercüme ettirerek, bugünkü fen ve sanatta ilerleme göstermişlerdi.
Bu ilerlemelerinde, Endülüs kütüphanelerinin büyük çapta faydası olmuştur. Bunu aslâ inkar edemezler.

Bizim de, bilhassa Osmanlı'nın ilmî sahadaki eserleri sayılamayacak kadar çoktur. Türkiye'de birden yapılan kültür değişikliği ve İslâm harflerinin bir anda yasaklanması neticesinde milletimiz büyük bir ilim boşluğuna. kültür eksikliğine düşmüştür.
Hattâ siyasi iktidarların baskıları sebebiyle, birçok İslâmi kitabın ateşte yakıldığı toprağa gömülüp çürümeye terk edildiği bilinen gerçeklerdendir. Necip bir milletin evladları, milli kültürü aktaracak vasıta her türlü ilim, teknik, sanat ve değer maharetlerden mahrum bırakıldı.

Böylece Avrupa'nın insafına terkedilmiş, esir millet durumuna düşürüldü. İkinci Cihan Harbine girmediğimiz halde, gelişmiş bir millet olmamız gerekirken, iktisatta, sanat ve ticarette harpten çıkan devletlerden daha geri kalmamız milli kültürü yeni nesillere nakledemeyişimizdendir.

UFUK: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız?

MUSTAFA ARIKAN: 1938 senesiydi. Mustafa Çırpanlı Hocamız, Alaiye'de (Alanya) Efendi Hazretleri (K.S.)'ni, itimad ettiği birkaç kardeşimize izah etmişlerdi. Aklına ve bilgisine en ziyade değer verdiğim Kalaycı Mehmed Efendi de (Emekli Elmalı Müftüsü Mehmed Oral) bana Efendi Hazretleri (K.S.)'nden bahsetti. Ben ise manevi bilgiye sahip olmadığımdan tereddüd ettim. Fakat Mehmed Efendinin yok yere tavsiyede bulunmayacağını bildiğimden kabullendim.

İlkbahardı, yaz geçti, sonbahar geldi, limon mahsülü satış devresine girmişti. Biraz limon alıp İstanbul'a götürmeyi düşündüm. Para da yoktu. 2 Reşat beşibiryerdesini bir bankaya rehin vererk 80 lira aldım. Bu parayla satın aldığım limonları vapura yükledik. Kalaycı Mehmed Efendi ile birlikte vapurla İstanbul'a hareket ettik. Tam sekiz günde İstanbul'a çıktık. İstanbul'da o zaman Mehmed Akçalıoğlu (Eski millletvekili merhum Hasan Akçalıoğlu'nun ağabeyisi) vardı. Gişe memuru idi.

Onun vasıtasıyla Efendi Hazretleri (K.S.)'ni tanımak şerefine erdik. Derslerine devam ettik. Fakat hususi mülakat için devlet hanelerine gitmek istiyorduk. Mehmed Bey izin vermiyordu. Hatta Şehzadebaşındaki evinin önüne gider dolaşırdık. Belki kendisi bizi görür de bize bir şey sorar dedik. Hiç unutmam, Kalaycı Zade "Bizi sohbetine kabul etmedi" diye üzülürdü. Hatta bazen ağlardı bile.

Bir defasında Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Karaköy'deki küçük camide vaazını dinledik. Çıktıktan sonra, bize dönüp dedi ki:

-"Neden gelmiyorsunuz?" ben de dedim ki:

"Efendim geldik de Mehmed Bey bırakmadı." O zaman Efendi Hazretleri (K.S.) Mehmed Bey'e:

-"Niçin bunları getirmiyorsun?" diye bizi tesellide bulundu.

O gün gittik ve huzurlarına kabul olunduk. Hayatımızda müstesna bir gün yaşadık.

Orada bize hususi sohbetlerinde ittihad halindeki küfrü yıkmayınca mesafe kat etmenin kolay olamayacağını söyledi. Ayrıca "Salat-ı Münciye"ye de devam etmemizi yakında küfrün parçalanmasına sebep olacağını bize anlattı. Biz de buna devam ettik.

Sonunda halk partisinden başka Demokrat parti kuruldu. Gerçekten dine karşı olan şiddet hareketleri biraz daha hafiflemiş oldu. Efendi Hazretleri (K.S.)'yle görüşmem bu şekilde oldu. Fakat onu analtmak tabii ki zor bir iştir. Esasını analamakiçin görmek, bilmek ve o hali yaşamak lazımdır.

UFUK: Üstaz için bir hatıranızı anlatır mısınız?

MUSTAFA ARIKAN: Efendi Hazretleri (K.S.) için size anlatacaklarım bir beş değil yüzlerce var. Ama bunlardan birisi şu: Benim o zamanlar (Hasan ve Mehmed) iki oğlum vardı. Bunları Alanya'da okutmaya başlamıştım. Efendi Hazretleri (K.S.) bir ara haber göndermiş, "O iki çocuğu göndersin" diye. O zamanlar Alanya'mızda Kur'an Kursu inşaatımız bulunduğu için on – onbeş gün çocukları götürmeyi geciktirdim. Birgün rüyamda Efendi Hazretleri (K.S.), "Bu çocukları getirmediniz diye tedrisat gecikti, bunun manevi mesuliyetini müdrik misiniz?" buyurdu. Sabah olunca çocukları hemen aldım ve İstanbul'un yolunu tuttum. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin huzurlarına varınca bana rüyamda söylediklerini aynen tekrarladılar ve ben mahcubiyetimden başımı önüme eğdim. Böylece Efendi Hazretleri (K.S.)'ni iki evladımı okumaları için teslim ettim...

Saatin İçinde Usta Aranır mı?

Bir hatıramı daha nakledeyim. 1942'de İstanbul'da ihtiyat askeri iken çok sevdiğim Denizli'li bir asker arkadaşım vardı. Bu arkadaşımı da birgün Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyarete götürdüm. Üstaz arkadaşıma sorup Denizli'li olduğunu öğrenince "Denizli'den Bâki Efendiyi tanır mısınız?" dedi.

Asker arkadaşım Ahmed'te, "O benim ustamdır" dedi. O zaman Efendi Hazretleri (K.S.), "gidince ona selam söyle; Narlı İstasyonunda ona bir vazife vermiştim üç sene oldu daha bir defa yaptı. Biz onu katarımızdan ayırmadık vazifeye devam etsin" buyurdu.

Bizim Ahmed efendi bu sözleri namakul karşılamış olmalı ki hemen Hazreti Üstaz (K.S.) cebinden saatini çıkarıp: "Evladım şimdiki insanlar Mesela saatin ustasını içinde ararlar. Halbuki saat bir sanat eseridir. Usta bunun içinde olmaz. Giremez!" dedi. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin huzurlarından ayrılıp askeri birliğimize geldik. Biz Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyarete gittiğimiz gün, bizim Ahmed'e bir ay izin çıkmış. Birliğe dönünce öğrendik. Ahmed'e dedim ki, "bu izin sana bedava çıkmadı.

Denizliye gidince Hacı Bâki efendiyi gör. Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin selamını söyle ve gelince de bize durumu anlat. Ahmet efendi gitti ve geldi. Bâki efendiyi sordum. Anlattı: Ahmed Efendi Denizliye varır varmaz Baki Efendiyi bulmuş. Bir büyük zat tanıyıp tanımadığını ve bir mürşide bağlı olup olmadığını sormuş. Baki Efendi "hayır" cevabını vermiş. Ahmed Efendi tekrar: "Sana üç sene önce Narlı istasyonunda şöyle şöyle bir zat bir vazife vermişmiydi?" deyince. Baki Efendi: "Ha Evet. Bir zat bana bir vazife tâlim etmişti. Fakat ancak bir defa yaptım" demiş. Ahmed Efendi de "İste sana o zatın selamı var.

Biz onu üç senedir katarımızdan ayırmadık vazifesini yapsın! Dedi." Deyince Baki efendi eliyle sakalına yapışarak, gözlerinden yaşlar akıtarak ağlamaya başlamış: "Biz demek öyle bir zat bulmuşuz da,

kıymetini takdir edememişiz" deyip yeniden vazifesine sarılmış. Nitekim bunun üzerine Ahmed Efendi de Efendi Hazretleri (K.S.)'ne intisab etti.

UFUK: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin Sünneti Şerifi yaşayışı hakkında bilgi verir misiniz?

MUSTAFA ARIKAN: Efendi Hazretleri (K.S.)'miz Resül-i Zişan Efendimizin sünnet-i şeriflerine hüve – hüvesine aynen yaşar ve nafileleriyle tezyin ederek, ekmel derecesini kendisinde gösterdiği gibi, evlatlarına da sünneti şerifeden ayrılmamalarını kesin olarak tavsiye buyururlardı.

UFUK: Üstaz'ın gayreti diniyesi ne ölçüde idi?

MUSTAFA ARIKAN: Üstazın din gayretini bir zamanla, bir şekille bir hudutla şekillendirmek, tarif etmek mümkün değildir. Çünkü O, dini yaşamak dinden bahsetmek (ateşten) kor tutmak kadar zor bir devrede farzları, vacibleri, sünnetleri çeşitli mahrumiyetler içerisinde icra ederlerdi. Gecesini gündüzünü dinin ihyası için vakfetmişti.

Efendi Hazretleri (K.S.) ile müşerref olduğum sıralarda bize buyurdular ki: **-"Oğlum, küfür ittihad halindedir. Evvela küfrü parçalamak ve o küfür parçaları birbirleriyle uğraşırken İslamiyete yol aldırmak, ilerletmek lazım... Küfür prçalanmadan İslâmiyetin inkişaf etmesi imkansızdır. Bunun için "salat-ı münciye" ye devam ediniz. Bu küfrün parçalanması için manevi bir silahtır."**

Biz de salat-ı münciye'ye devam etmeye başladık. Sabah-ı akşam tarif edilen aded kadar okuyorduk. Bu hususta başımızdan geçen bir vak'ayı o devrin zulmetinin anlaşılmasına ışık tutacağı kanaatı ile anlatayım. Şöyle ki: Alanya'da bilhassa Çırpanlı Mustafa Efendi Hoca, halktan müsait gördüklerine salat-ı münciye'yi okumalarını tavsiye ediyordu. Bu tavsiyelerin yaygın hale gelmesi üzerine zamanın idarecileri "Bunlar salat-ı münciye'yi okumakla hükümeti yıkmak ve halifeliği getirmek istiyorlar, şimdiden bunları bertaraf etmek lazım" diye karar veriyorlar. Alanya'da bu kararlarının tatbikatı için bir tertip hazırlıyorlar...

Memlekette çapulculukla meşhur, şekavet devrinin azgınlıklarından başkalarının kız çocuklarını satmak ve çeşitli iftiralar tertiplemekle mahir kişileri "Deli Hasan" namıyla maruf bir rezile tertipledikleri iftiralarla bizi ihbar ettirdiler.

İftira ve İsnadların Böylesi

İftiranın mahiyeti şöyle idi: Bunların önderi Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'dir. Bunlar önderleri vasıtasıyla İTALYAN Devlet Başkanı Mussolini'den (o zaman devlet başkanı İtalya'da Faşist Mussolini idi) yardım alıyorlar. Türk hükümeti yıkmak için teşkilatlanıyorlar. Sayıları

70 bine çıkınca, isyan bayrağı çekecekler, Türk hükümetinin başındakileri Deccal kabul ediyorlar. Bu hususta din yoluyla para dağıtarak taraftar topluyorlar.

Bu korkunç iftira ihbar ve garip iddialar ile, Alanya'da 19 kişi polis ve jandarma takibatına uğradık. Ben bu esnada sadece kendi başıma gelenleri anlatacağım.

Hiç habersiz bir gün, bir jandarma eri gelerek "Seni kaymakamlık istiyor" dedi.

Ben kaymakamı tanırdım. O zamanlar köy katibi idim. Dairesine vardım. Yanında şube reisi vardı. Kaymakam bana hitaben "Mustafa, Sen Atatürk'ün nutkunu yırtmışsın, buna ne dersin? Ben seni aklı başında bir kişi görüyorum" deyince, anladım ki hakkımda bir iftira ve tertip bulunmaktadır. "Kaymakam bey, yanlış bir ihbar almış olmalısınız. Essasen yapılan işte bir netice olması icap eder. Farzedelim ki bir NUTKU yırttık. Yerine binlercesi basılır. Bu hususu idrak edenlerdenim, kitap yırtmaktan ne çıkar" dedim. Bunun üzerine kaymakam "Öyle ise git, bir daha geldiğinde NUTKU getirirsin" dedi. Ve ben ayrıldım, bu işi bitti zannettim.

İkinci günü bir jandarma geldi. Bu defa da kumandan beni istiyordu. Gittim kumandan yüzbaşı "iyi, geldin" dedi ve bana şunu sordu: "Söyle bakalım. İstanbul'a gittiğin de ne kadar para aldın? Ve ne zaman isyan bayrağı çekeceksiniz?" "Ne parası efendim" deyince ağzından çıkan küfürler, ortalığı kapladı. "Alın bunu, doğru jandarma hapishanesine" dedi. Jandarma karakolunun idarecisi bir onbaşı çavuşu idi. O da bana "söyle bakalım paraları kimlere dağıttın ve gün de ne kadar salat-ı münciye okursun" dedi. "Onbaşı ne parası?" deyince cevabı şu oldu: "Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Mussolini'den alarak İstanbul'da sana verdiği paralar...

Maksatları İşkence Yapmaktı

Böyle birşeyden haberim yok, ben Kıvrasıllı Latif Ağa'nın oğluyum. Hiçbir kimsenin parasına ihtiyacım yok. İhtiyacı olanlara yardım da edebilirim dedim. Bunu duyan onbaşı, meğerse ağabeyim ile ahbap bulunuyormuş. Onbaşının parası ile Ahmed Ağabeyim alış-veriş ederek, onbaşıya iyi bir kar sağlamış onbaşı bunu bana anlattı ve devamla dedi ki: "Seni buraya niye gönderdiler biliyorsun. Ben ağabeyinizden çok iyilik gördüm. Seni dövmeyeceğim, ama arkadaşlarınızdan gelenleri döveceğim." Onbaşı beni masasına oturttu. O zaman Hazreti İbrahim'in Nemrut'la olan ateşe atılma vak'asını hatırladım. Evet ben, jandarma karakoluna dövülmek üzere gönderilmiştim, fakat şimdi kumandanın masasında oturuyordum.

Akşam oldu. Yatsı zamanı bizi gitti demişler. Bu defa evden polis karakoluna götürüldük. Bir komiser, müddei umumi(savcı) ve jandarma yüzbaşısı isticvab ediyorlar.

(Sorguya çekip, konuşturuyorlar) Yanlarında Gazipaşa (ilçesi) ve Malan nahiye müdürleri de müşahid. İsticvab başladı, yine aynı sorular:

İsyan Bayrağı Çekecek misiz

"Söyle bakalım, ne kadar para aldın ve kimlere dağıttın. Günde kaç defa salat-ı münciye okuyorsunuz? Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ne nasıl tabisiniz? İsyan bayrağını kaç kişi olduğu zaman çekeceksiniz?"

Bu ardı arkası gelmez, saçma suallerin hiçbirisine, benden istedikleri cevabı alamayınca "götürün bunu tekrar jandarma karakoluna, olmamış bu" dediler. Anlaşılıyordu ki, Jandarmanın beni biraz daha dövmelerini istiyorlar. Yukarıda da arzettiğim gibi Onbaşı beni yine korudu dövmedi ve dövdürmedi. Fakat bu arada Gazipaşa'da Akıllı lakabıyla ma'ruf Hüseyin Efendiyi getirdiler. Onbaşıya rica ettim, kabul etmedi, bitişikteki odada büyük işkenceye maruz bırakıldı. Ben acı acı feryadlarını işitiyordum. Elden ne gelirdi ki, çaresi o gün için yoktu. Bir kere Müslümanlara böyle bir zulüm yapmak istemişlerdi.

O gece yarısı saat 2 civarında tekrar polis karakoluna çağırıldım. Tekrar aynı sorular ve cevaplar. Bu defa nahiye müdürleri sorguya başladılar. Ağızlarından çıkan küfürleri ve hakaretleri burada sıralamaktan haya ediyorum. Sonunda komiser bu çocuk muvazenesini kaybetmiş, bırakalım evine gitsin, sabahleyin gelir diyerek beni bıraktılar. Sabah namazına eve bitkin bir halde vardım. Namazımı kıldım bir miktar yattıktan sonra tekrar polis karakoluna götürüldüm.

Bir hafta süren karakollardaki ifade sırasında, bir defasında büyük tehditlere maruz bırakılmıştık: "Sizi idam edecekler, doğruyu söylerseniz kurtulursunuz" diyorlardı. Bir hafta boyu manevi eziyet devam etti, diğer 10 arkadaşım fiilen işkence görüyorlar, beni de "Müvazenesi bozuldu" diye akşam eve gönderiyorlar, ertesi sabah tekrar ifadeye çağırıyorlardı.

O hale geldim ki, dayanacak halim kalmadı. İntihar etsem imanı müsaade etmez! Sekizinci gün polis karakoluna tekrar getirildim. Jandarma Yüzbaşısı "söyle bakalım" diye başlayınca dedim ki: " Komutan, biliyorsunuz bu isnadlarla asla alakalı değiliz. Fakat bir tertip var. Sizin ne yazdırmanız isteniyorsa, öyle yazınız. Ben her türlüsünü imza edeyim."

Ben böyle konuşunca üniformalı kişi keyiflendi. Ve katibine emretti. Şöyle bir ifade yazdırdı: "İstanbuldaki Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), bana Alanya'da dağıtmam için Mussolini'den aldığı paradan 3 bin lira verdi. Ben de Alanya'ya gelince itimat ettiğim arkadaşlara dağıttım. Bu hükümete karşı adedimiz 70 bine çıkınca bayrağı çekip devireceğiz. Müslümanlığı halifeliği getireceğiz. Zira bu

hükümetin başı deccal'dır. Bunlar da onun avaneleridir." Daha neler neler ...

Düşündüklerini ve tertiplediklerini yazdırdı. Ben de imza ettim. Bu arada Çırpanlı Mustafa Efendi de devamlı polis karakolunda. Fakat bizden ayrı. Ona yapılanları görmüyorum. Bu ifadem üzerine 19 arkadaşın tevkifleri kesildi. Onlar ve ben hapishaneye gönderildi. Hapishaneye girince sanki cennet görmüş gibi rahatladık.

Mahkemedeyiz

Bir hafta sonra Asliye ceza mahkemesinde mahkemeye çıkarıldık. İfadeler teker teker alındı. Karokolda alınan ifadeler okundu.

Ben çok üzgünüm zira benim ifadem gibi gösterilen aslında Üniformalı kişinin ifadesi olması hasebiyle, yüzkarası idi. İfademin duyulmasını istemiyordum.

Mahkemede konuşma sırası bana gelince, ayağa kalktım ve hakimden beraatımı istedim. Ve ilave ettim: "Hakim bey, okunan ifade bana ait değildir. Karokolda üniformalı kişi söyledi. Polis memuru Eyüp yazdı. Ben gördüğüm ve arkadaşlarımın maruz kaldığı işkence karşısında neredeyse intihar edecektim. Artık tahammülüm kesilmişti.
Çaresizlik içerisinde ne yazdılarsa imza ettim. Bu ifadenin nasıl yazıldığını polis memuru Eyüp'den sorunuz" dedim. Hakim makul karşıladı. Polis memuru Eyüp'e ve diğer ifade esnasında bulunanları çağırdı. Onlarda beni tasdik ettiler. İfadeyi üniformalı kişinin yazdığını söylediler.

Bunun üzerine hakim, sizin kendi planladıklarınızı ifade olarak yazdırmaya hakkınız yok. Üstelik 24 saatten fazla jandarma ve polis karakolunda tutmaya da hakkınız yok. Hakkınızda dava açarsa müşkil duruma düşeceğinizi bilmiyor musunuz? Diye polis Eyüp'e ve üniformalı kişiye tekdir etti.

Suç Unsuru Tesbihler

Mahkeme kürsüsünde bir hayli tesbih vardı. Hakim bir aralık bu tesbihler kimin diye sordu. Çırpanlı Hoca Efendi, "benimdir Antalya'da berberde traş olduğum zaman orada unutmuşum", dedi. Meğer, Hoca Efendi kendisinin takip edildiğini anlamış ve unuturcasına suç unsuru olmasın diye tesbihleri berberde bırakmış.

Takipçiler (polisler) oradan alarak mahkemeye getirmişler. Mahkeme hepimizin ifadesini alıp duruşmayı bitirdi. Şahid ve muhbirin ifadeleri için mahkeme talik edildi. Fakat bizim hapishanede rahatımız iyi, Allah'ımıza doya doya ibadet edebiliyoruz. İkinci celse geldi ve muhbir Deli Hasan ifade vermeye başladı.

“Efendim bunlar devletimizi yıkmak, Halifeliği getirmek için Musolini’den aldıkları para ile adam kandırırlar, bana da teklif ettiler. Sayıları 70 bine çıkınca isyan bayrağını çekecekler...” daha bir çok hezeyanlar, yalanlar savurdu.

İfadesi bitince ben ayağa kalkıp cevaplandırdım: “ Hakim Bey şu gördüğünüz biz suçlular içerisinde bir tek sicilli yoktur. Hayatımızın bu safhasına geldiğimiz halde bu hadise hariç, bir defa olsun karakol yüzü görmüş insanlar değiliz. Alınterimizle çalışır kendi işimizle gücümüzle kazandığımızla geçiniriz. Halbuki bu muhbir öteden beri ırz düşmanı vatan hainidir. Zayıfların malını hatta kız çocuklarını dahi satar.

Askerlik devrini bile eşkiyalık ile geçirmiş, birgün dahi askerlik yapmamış, soyguncu çapulçu, müfteri, zaman zaman mahkemeleri meşgul eden bir haindir. Dediği gibi, Musolini’den para gelmiş ve para dağıtılmış olsa, biz gibi namuslu ve şerefiyle çalışarak rızıklarını helalinden kazanıp geçinenler mi böyle bir teşkilatta çalışır yoksa bütün geçimi, çapulcu, eşkıya ve müfteri olan bu muhbir mi bu teşkilatta bulunur. Bunu sizin takdirinize bırakıyorum” dedim.

Hakim bu defa muhbire sordu: “Sana iftira tertipledi diyorlar, böyle bir sabıkan var mı?” deyince, “Efendim iftira tertibinden mahkum olmuştum” dedi. Meğerse aynı hakim iftiracılık suçundan bizim muhbire ceza vermiş imiş... İnkar edemedi. Hakim şiddetle çıkıştı ve mahkemeden kovarcasına azarladı, yalan ve iftira tertibinden sabıkalı olmakla ifadesinin muteber olmadığına karar verdi.

29 Gün Hapis Kaldık

El hasıl biz 29 gün mevkuf olarak hapishanede kaldık. Neticede beraat ettik. O devrin zulmünü zulmetini anlatmak bakımından hapishanede bulunanlardan bahsetmek istiyorum. Şöyleki: “Alanya’da (o zamanki) hapishane Şerif Ali Oğlu camisinde idi, altlı üstlü deniz kenarında Müslümanlar deniz havası alarak serin, huzur ve hulu içerisinde ibadetlerini yapsınlar diye Şerif Ali Oğlu tarafından yaptırılmış olup kendi ismini taşıyordu. O devrin zalimleri bu camiyi ibadetten men etmişler ve hapishaneye tahvil edilerek suçlularla doldurulmuştu. Hapishanedekilerin çoğu altı liralık yol parası ödeyemediklerinden yatıyorlardı.

Esasen, O zaman pek az cami vardı. Alanya’da iskelede bulunan yine denize nazır diğer cami de Tekel idaresi tarafından işgal edilmiş, içine şarap ve rakı doldurulmuştu. Diğer bir cami Çırpanlı Hoca Efendinin yaptırdığı mescidi de Ofis işgal edip içine zahire doldurmuşlardı. Bunlar o devrin idarecilerinin İslâmiyete ve Müslümanlara düşmanlıklarını gösteren canlı delillerdir, işte Efendi Hazretleri (K.S.) böyle bir devirde irşat ve İslâmiyeti ihya faaliyetlerine çalışıyordu.”

İstanbul'da İfade Alındı

Bizim Alanya'daki mahkememiz İstanbul'a da aksetmiş, Efendi Hazretleri (K.S.) ve Mehmet Akçalıoğlu (Eski AP Antanya Milletveli Merhum Hasan Akçalıoğlu'nun ağabeyi) günlerce sorguya çekilmişti. Mehmet Akçalıoğlu o günleri bana şöyle anlatmıştı. "Üç gün polis nezaretinde çeşitli usullerle işkence yapılarak ifademzi alındı. Suç unsuru bir şeye rastlayamayınca serbest bırakmaya mecbur kaldılar...

UFUK: Bize Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin menkıbeleriyle alakalı hatırınızda kalan kerametlerini anlatır mısınız?

MUSTAFA ARIKAN: Efendi Hazretleri (K.S.)'nin menkıbeleri pek çoktur. Burada o sıralarda milletler arası sefer yapan gemilerde çalışan Gemici kardeşlerimizden Hacı Abdurrahman Efendi, bir gün İngiltere'ye gitmek üzere gemisi hazırlığını yaparken Efendi Hazretleri (K.S.)'yle vedalaşmak için Çamlıca'ya çıkıyor. Gemici Abdurrahman Efendi söze başlamadan Efendi Hazretleri (K.S.) buyuruyor ki:

Hayrete Düştüm

-**"Fillandiya'ya gideceksiniz. Orada Hamin (Hamina) deniz iskelesi var. Gemi yükünü alıp verirken, bir fırsat bulur, otobüse biner, Helsinki'ye 6 saatte varır otobüsten tramvaya biner. On dakika geçince dört yol ağzında bir meydan var. Tam karşısında manifatura mağazası sahibi Abdurrahim Bey vardır. Benden ona selam söyle, üçbin kalbe ism-i celâl okusun..."**

Efendi Hazretleri (K.S.) Gemici Abdurrahman Efendi'den böyle haber göndermişti. Bundan sonrasını Abdurrahman Efendi bana şöyle anlatmıştı: "Efendi Hazretleri (K.S.) benimle bu zata vazife gönderdi". Ama sözleri bitince: "Efendim bizim gemi Fillandiya'ya değil İngiltere'ye gitmek üzere hazırlanmaktadır" dedim.

Bu Bir Keramet İdi

"Yok yok. Fillandiya'ya gidecek", buyurdular. Vedalaşıp ayrıldım. Gemiye geldiğim zaman gördüm ki gemi İngiltere hazırlığını bırakıp, Fillandiya'ya gitmek, emrini almış. Gerçekten de Hamulemizi alıp, Fillandiya'ya Hamin (Hamina) iskelesine muvasalat ettik.

Bu hadiseyi gemici arkadaşlarımdan birisine anlattığımda O "Beni de götür" demişti. Hamin'de 15 gün kadar tahliye ve tahmil devam etti. Hazretin emrini unutmuştum. Ayrılmamıza iki gün kadar vardı. Evvelce bu meseleyi kendisine anlattığım arkadaş bana hatırlattı. Ve hazretimizin anlattığı vech ile Hamin'den otobüse bindik. Tam buyurduğu gibi Altı saatte Helsinki'ye vardık. Otobüs durağında inip, tramvaya bindik. 10 dakika sonra tarif edildiği gibi dört yol meydanına vardık. Tramvaydan inip Efendi Hazretleri (K.S.)'nin tarif ettiği manifatura dükanına girdik. Selam verdim. Ben

“Abdurrahim Efendi Siz misiniz?” deyince, karşımdaki zat “ Evet” dedi. Efradı ailesinin kim oldupunu ve ne zamandan beri burada bulunduğunu Efendi Hazretleri (K.S.)’nin bana anlattığı vech ile sordum. Hepsine cevap verdi. Ve cevapları Efendi Hazretleri (K.S.)’nın bana anlattıklarına mutabık idi. Bu defa ben dedim ki:

“Ben, İstanbul’dan geliyorum…” Hemen adam bana sarıldı, dedi ki:

“Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)’ni rüyamda gördüm, rüyamda bana vazife verdi. Kalbe üç bin ism-i celal oku dedi” Ve okuyorum “size ne buyurdu” deyince, ben de Hazretimizin selamını, ma’nen verdiği vazifeyi maddeten de benimle gönderdiğini anlattım. Adamcağız seviçten ne yapacağını şaşırmıştı. Tekrar kucakladı, Efendi Hazretleri (K.S.)’ni uzun uzun sordu. Hep ondan bahsetmemizi istedi. Bayram etti. Beni ve gemici arkadaşımı bırakmadı. O akşam müsafiri olduk. Bize görülmedik ikramlarda bulundu.

Gemici Abdurrahman Efendi Diyor Ki

Gemici Abdurrahman Efendi bu hadiseden sonra kanaatını şöyle anlatmıştı: “ Ta İstanbul’dan Finlandiya’nın küçük bir şehrindeki Müslüman Türk manifaturacıya manevi ders tarif edilmesi hadisesini bizzat yaşadıktan sonra anladım ki, büyükler nazarında uzaklık yakınlık yoktur. Çamlıca''a dizinin dibindekiler, bilemiyor göremiyor da, ömründe ceseden hiç gitmedikleri Finlandiya’daki ehli olan Müslüman biliyor.”

Gemizi Abdurrahman Efendi’den naklen Mustafa Arıkan beyefendinin anlattıkları bitince sorduk:

UFUK: Efendim, Finlandiya’da Helsinki’ye yakın mesafedeki manifaturayı tarif eden Efendi Hazretleri (K.S.), hayatında hiç Finlandiya’ya gitmişler miydi?

MUSTAFA ARIKAN: Hayır, aslâ. Efendi Hazretleri (K.S.) ceseden buraya gitmiş değillerdi. Manevi vazife buyurdukları manifaturacıya Abdurrahim ile de herhangi bir ülkede görüşmemişler, mektuplaşmamışlardı. O da Türkiye’ye gelmemişti. Tamamen manevi bir irtibat ile ona vazife tarif buyurmuşlardı. Gemici Abdurrahman Efendi’nin anlattıkları serâpa bir kerametiydi. Evliyaullah için, uzaklık yakınlık mevzu bahis değildir. Fakat hazretimiz katiyyen maddi kerametlere ehemmiyet vermez, esas kerametin ümmeti muhammed2e hidayet etmek olduğunu söylerlerdi.

Mevleviliğin Tahrifi

UFUK: Efendi Hazretleri (K.S.) Mevlevi tarikatının nasıl bozulduğunu size nasıl anlatmıştı?

MUSTAFA ARIKAN: Efendi Hazretleri (K.S.)'ne bir münasebet düştüğünde "Konya'da Celaluddin'i Rumi hazretlerinin türbelerini ziyaretimde dikkatimi çeken birkaç dervişin düğmeye basınca raksettikleri doğru ve SEMA'dan mıdır, yoksa nefsani raks mıdır?" diye sorduğumda, Efendi Hazretleri (K.S.) bu soruma şöyle karşılık vermişlardi:

"Konya mevlevi tekkesinde son zamanlarda bir yahudi dönmesi üç sene şeyhlik yaptı. Ve bu hale getirdi. Fakat mevlevi tekkesini bozabilmek için, kuvveti ve ana fikri şuradan almıştı. Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretlerini terbiye eden Şemseddin Tebriz'in Celaleddin-i Rumi'yi sohbetine alınca, teslimiyetini ölçmek için sohbette hamr (içki) lazımdır, buyurmasıyla Celaleddin-i Rumi Hazretleri müskiratçıdan şarap alıp getirmişti. Gerek Tebrizi, gerek Celaleddin-i Rumi hazretleri asla şarap içmediler. Ve gelen şarab kabı kırılarak helaya dökülmüştü.

İşte tarihteki bu imtihan hadisesinden yahudi dönmesi faydalandı. Böyle meşuriyetin hilafına bir imtihanı yahudi dönmesi, silah gibi kullandı. Bu dönme, evvela taikata intisap edip Mevlevi tekkesine alındı ve uzun zaman yemeden içmeden ibadet etti. Halbu ki geceleri kimsenin görmediği zamanda yerdi.
Fakat yemez-içmez ibadet eder diye şöhret yaptı. Bu arada da tekkenin şeyhi vefat etti. Bu yahudi dönmesi, yemez-içmez ibadet eder şöhretiyle posnişin yapılarak, bütün mevlevi müridleri inabe ettiler.

Bu usta yahudi epey bir zaman müridleri tam kendisine bend edinceye kadar çalıştı. Bütün müridlere hakim olduğuna dair iyica kanaati hasıl olunca, yavaş yavaş menfur fikirlerini işlemeye başladı. Biz Mevlânâ Celâleddin-i Rumi Hazretleri (K.S.)'nin yolcusuyuz. Halbuki o Şemseddin-i Tebrizi ile sohbette şarap içtiler bilahare nasuh bir tevbe ederek bu dereceye kadar yükseldiler gibi, güya nasihat ederek müridleri içkiye hazırladı. Biz de içeriz bilahare tevbe eder yükseliriz, dedi. İçkiler içildi. Tam sarhoş olunca dışarıda adamları vasıtasıyla hazırladığı kötü kadınları da aldırdı. Sarhoşların önünde kadınlar dönmeye raksetmeye başladılar. Yoksa Mevlânâ Celâleddin-i Rumi Hazretleri (K.S.)'nin SEMAI ile bunlarınuydurdukları birbirine tamamen zıttır."

Ben O Yahudiyi Tanıyorum

Efendi Hazretleri (K.S.)'nden bunları işitince, hafızamdaki. Beybaba hâtıram akıma geldi. Hazretimizin bu hadisede bahsettiği adam olduğuna inandığım için bu adamla cereyan eden hatıramdan bahis ile canlı bir misal vermiş olacağım.

Beybaba Kimdir?

1931 Yılında Adana Karaisalı kazasının pos ormanından kestirilen keresteler, Bayraklı deresiyle Seyhan nehrine naklediliyor ve oradan da Adana'ya taşınıyordu. Babam rahmetli, bu nakliye işinin müteahhidi

olarak çalışıyordu. O zaman Orman İşletmesinin müteahhidi de Saadettin Bey adında bir zat var idi. Bunun müstear ismi "BEYBABA" idi. Ben babamın katipliğini yapıyordum ve henüz 17 yaşındaydım. Keresteleri Bayraklı deresinden nehre ve oradan Adana'ya kadar 4 ay gibi uzun bir zamanda 300 işçi ile indirmiştik.

Tam Adana tren köprüsü civarına keresteler gelince nehrin önüne bağladık. Kerestereleri dışarı çıkaracağımız sırada, kuvvetli bir sel geldi. Bağı kırdı. Keresteler denize doğru yürümeye başladı. Bunu gören Adana'nın bilhassa fellah insanları "nehir getirdi, biz götürdük" diyerek, nehirdeki keresteleri kısmen evlerine taşıdılar. Bilâhare Orman İdaresi duruma vaziyet etti. İhbar edene 20 kuruş verileceği ilan edildi. Ve birçok ihbarlar geldi. Kerestenin büyük bir kısmı bu suretle tekrar ele geçirildi.

Fakat Orman İşletmesi müteahhidi Beybaba orman rüsûmünü yatırmamış olmasından kerestelere Orman Müdüriyeti el koydu.

Devletin Amaleye Verecek Parası Yok

Biz amele başı olarak getirme ücretimizi almak için ziraat vekaletine müracaat ettik. Bize telgrafla cevap verdiler. "Amele hakkı mahfuzdur. Keresteler satılınca hakkınız verilecektir." dediler. Bunun üzerine Orman Müdürlüğü ameleyi Alanya'ya gönderecek kadar o zamanki kereste tüccarlarından bize para alıverdi. Ameleyi gönderdik.

Ben işleri takip için Adana'da kaldım. Bu arada bir gazete de, aklımda kalana göre (Ahmet Emin Yalman'ın çıkardığı Vatan Gazetesi olsa gerek), bir oyuncu Bar kızının bir buçuk milyon lira ile Türkiye'den Macaristan'a gitmekte olduğunu yazmıştı. Bu haber beni şoke etti. Sanki bu millet parayı sokakta buldu da verdi.
O zaman hükümetin bütçesi ancak bu kadardı. Hükümet bir senelik bütçesi mukabili parayı Macar oyuncusunun götürmesine nasıl müsaade ediyor, aklım bunu kabul etmedi. "Bunda bir esrar var, Beybaba'dan sorayım" diyerek gazeteyi elime aldım, ekseri Beybaba'nın gündüzleri bulunduğu Yıldız Kıraathanesine vardım. Beybaba bir masada birkaç adamla iskambil dedikleri oyunda idi. Karşısına dikildim, beni görünce "ne o Mustafa" diye sordu. Ben de gazetenin orasını göstererek dedim ki:

Macar Oyuncuya Para Bulunuyor

"Efendim bunu çözemedim. Ziraat vekaleti bize amelenin hakkını vermiyor. Parası yok. Kerestelerin satılmasını bekliyor. Fakat Macar oyuncuya bu kadar para veriyor. Bunun sizin tarafınızdan çözülmesini rica ediyorum"

Beybaba, Kilisli Kör Mahmud diye maruf kahyası ile birlikte bizi evine çağırdı. "Akşam ben sana bu hususu geniş geniş anlatayım" dedi. Akşam dediği saatte Beybaba'nın evine gittik. "Çocuk seni gözüm tuttu. Bizim işimize yarayacaksın. Ve ileride seni büyük adam edeceğim" diye söze başladı ve şöyle devam etti:

"Oğlum bu milletin birinin kıçını koklamadan kurtarmak (İzahı ileride gelecek) için evvela nefis yollarını açtık ve ilk olarak Macaristan'dan bin oyuncu çingene kızı getirdik. Bunların en ustası ile İstanbul'da Darülbedayi adında (şimdiki Şehir Tiyatrosunu) açtık. Ve sanattır diyerek yeni kızları teşvike başladık. Barlar açtırdık. Gazinolarda çalıştırmak suretiyle yavaş yavaş yerli halkın taassubunu kırarak sahnelere, barlara, gazinolara rağbeti temin ettik. Ve bugün artık Macar çingenelerine ihtiyaç kalmadı.

Yavaş yavaş gönderiyoruz. Ancak giderken sırtlarındaki elbise ve pek cüzi bir harçlıkla hudud dışı edildiler. Fakat yerli halkı teşvik için birbuçuk milyon götürüldü, diye ilan edilir. Güzel kızları olan anne ve babalar üzerine bizim kızımız yapamaz mı, yüz lira da mı alamaz, diye düşünerek adım adım yaklaşırlar" dedi. Bu hale milleti getirinceğe kadar bunun gibi bir çok planlar tatbik ettiklerini söyledi.

Selanikliymiş

Selanik asıllı olduğunu sonradan öğrendiğim, Beybaba, daha sonra şunları anlattı: "Ben Rusya'da uzun zaman sağır görünerek kiliseye hizmet ettim. Ve İstanbul patrikhanesine çancı olarak gönderildim. Patrikhanede epey bir müddet sağır olarak çalıştım. Beni sağır diye söz saklamazlardı.

Ayrıca, ben seferberlikden önce Adana'nın Karaisa'lı kazasında kaymakamlık yaptım. O zaman kızılbaşlara Babalık yapmıştım.

Sizin getirdiğiniz keresteleri, bana ücretsiz taşıdılar. Daha ben neler gördüm ve neler geçirdim. Mesela İstiklal muhaberesinden sonra istediğimiz inkilapları yapmağa iki cihetten itiraz başladı. Birisi siyasi idi. Hapiste çalışıpta kazananlar arasında bu mühim idi. Biriside arkasından gidilen büyük ve şöhret sahibi alimler idi. Bunları yok etmek lazımdı.

İlk mühim olan siyasi, fikri ayrılığı bulunanları temizlemekti. Bunun üzerine "İzmir suikasti" tertiplendi. Bunda benim rolüm büyüktü. Bu suretle birçok fikir muhali kimseler öldürüldü. İkinci olrak arkasından gidilebilecek şöhret sahibi büyük alimler geliyordu."Menemen hadisesi"yapıldı. Edirne'den Van'a kadar şöhret sahibi alimler ile bu hadise alakalandırılarak, ele geçenler imha edildi.

Mevlevihaneye Gidiyor

Ben tekkeleri kapatmak için Konya Mevlevi tekkesine intisap ederek yemez-içmez dervişlik yaptım. Şöhrete ulaştım. Oğlum yemez-içmez adam yaşar mı, geceleri gizli yer, kimseye görünmezdim. Bir gün şeyhimiz öldü. Benim yemez-içmez ve devamlı ibadetimden dolayı en ehil olarak şehlik makamına geçmemi uygun gördüler. "postnişin"oldum. Arkadaşları güzel idare ederek kendime bağladım. Ve yavaş yavaş işlemeye bağladım: "Mevlânâ Celâleddin-i Rumi Hazretleri (K.S.)'nin O kadar büyük dereceyi kazanması sohbet esnasında ŞEMSİ TEBRİZİ ile şarap içti, bilahere nasuh bir tevbe edib bu dereceye erişti, bizimde aynı yolu takip etmemiz lazım" diyerek işledim.

Bir gün şarabı tekkeye soktum. Dışarda bu işi tezgahlayanlar da vardı. Güzel kadınlarda hazırlandı. Şarap içince, tabi şişede durduğu gibi durmadı sohbet kadınsız olmaz dedik kadınları da tekkeye soktuk. Onlarda raks etmeye başladılar. Kadınların raksı ile SEMA dedikleri böylece birbirine karıştı. Kısaca tekke meyhane ve kerhane haline getirildi. Muayyen günlerde halkada bu durumu teşhir ettim. Sarhoş dervişlerle kadınların SEMA yapması RAKSI zıplamaları hoplamaları derken TARİKATIN ahlaksızlık olduğunu seyircilere inandırdıktan sonra tarikatların tekkelerin kapatılması raporumu vererek, Mevlevi tekkesinden ayrıldım. Ve raporumla tekkeler, tarikatler suçüstü yakalandı.

Selanik asıllı Beybaba, bana dönerek devam etti: " Oğlum kötülüğünü göstermeden kapatsak, halk tepki gösterirdi. Buna mahal bırakmadık. Ben Selanik'liyim. Bunları söylemekten maksadım beni tanımanızdır. Ben seni yanıma alıp yetiştireceğim."

Neyse uzun süre hayretler içerisinde bu sözlerini dinleyip ayrıldıktan sonra, otele gelirken, Kahya Kilisli Kör Mahmud'a sordum: "Bu Beybaba'nın "Milleti birbirlerinin kıçlarını koklamaktan kurtarmak" demesi nedir?"

Kahya, "anlamadın mı?" dedi. "Cemaatle namaz arka arkaya değil mi?" Ben de anladım, ancak senin nasıl anladığını öğrenmek istedim dedim.

Sonradan Kahya'nın anlattığına göre, bu adama Beybaba denilmesinin sebebi, milyonlarca liralık araziye sahip olmasıymış! Çok zenginmiş... Gittiği kahvede bütün oturanların çay paralarını, oturduğu lokantada yemek yiyenlerin bütün ücretlerini ödemesinden dolayı halk ona bu ismi takmış.

Kahya ayrıca "Bu adamın karısı adına Selanik'te bir buçuk milyon liralık(o zamanın parasıyla) mal ve arazisi var diye, Adana'dan sürülen Rumların hanları, dükkanları ve çiftlikleri bu adama verildi. Adana'nın en zengini oldu. Güya Rumlara'da Selanikte'ki arazileri verilmiş.." dedi.

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Mevlevi tarıkatını tahrif eden yahudi dönmesinin perde arkasındaki kimliğini okuyucuların firaset ve iz'anlarına havale ediyoruz.

UFUK: Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin manevi hallerinden şahit olduğunuz vak'alar var mıdır?

MUSTAFA ARIKAN: Efendi Hazretleri (K.S.)'yle müşerref olduktan bir müddet sonra asker oldum. Önceleri ayda bir defa gelir ziyaret ederdim. Asker olduğum sıralarda haftadan haftaya görüşebiliyordum. Efendi Hazretleri (K.S.)'ne o kadar muhabbetim vardı ki, adeta aşık olmuştum. Onu göremediğim zaman hasta olur, vucûdumda parçanın koptuğunu hissederdim.

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin sahaflarda "Tesbihçi Baba" nâmıyla maruf bir arkadaşı vardı. Ben Üstazın nerde olduğunu daha çok ondan öğrenir ve ziyaretimi öyle yapardım. Bir defasında Tesbihçi Baba'nın (asıl adı Mirza Abdürrahim Bey) yanına geldim. Efendi Hazretleri (K.S.)'ni sordum. Bana "Efendi Hazretleri (K.S.) Adapazarı'na gitti. 15 gün gelmeyecek" dedi. Bu haber içimi öylesine yaktı ki, o gece sabaha kadar uyuyamadım.

Bir Hikmet Var

"Acıçeşme" mevkiinde Hürriyet Otelinde kalıyordum. Araba saat sekizde kalkacaktı. Sabah namazını kıldıktan sonra biraz uyku bastırdı. Vakitte vardı, biraz uyuyayım demiştim. Bir uyandım ki, saat 9 olmuş. O gün Gaziler tepesindeki askeri birliğime, vasıtayı kaçırdığım için, gidemedim. Bu defa tekrar Tesbihçi Baba'nın yanına gittim. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin seyehatten dönüp Kapalı çarşıdaki İsmail Baba'nın yanında olduğunu öğrendim. Hemen oraya gittim. Efendi Hazretleri (K.S.) sohbet ediyordu.

Efendi Hazretleri (K.S.) bana hitaben buyurdular ki: "Yavrum beni 15 günlük seyahatimden döndürdün." O gün akşama kadar kendisinden hiç ayrılmadım. Tesbihçi Baba'nın sesi kısıktı. Sözlerini yanındaki bir çocuk adeta tercüme ederdi. Birgün sordum: "Tebihçi Baba! Sizin sesiniz doğuştan mı yoktu? Yoksa sonradan mı kısıldı?" diye. Tesbihçi Baba bana dedi ki: "Ben kendimi Efendi Hazretleri (K.S.)'yle aynı ölçüde tutuyordum. Yolum Edirnekapı mezarlığına yakın bir yerden geçtiği için bir kabrin azap çektiğini görürdüm.

Bir defasında da Efendi Hazretleri (K.S.) ile beraber o mezarlıktan geçmiştik. Bu defa o mezarlıktan kaldırıldığını gördüm. O zaman anladım ki, devrin tasarrufu Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nde. Kendisine teslim olup el ve ayaklarına kapandım. Sesimi de ona verdim. O kullansın diye. Tabi bu manevi bir haldir. İşte böyle büyükler mevlanın naz ve niyaz ehli oldukları için sesini de verir, din için canını da..."

Yine bir zaman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Laleli Camiinde vaazını dinledim. O kadar heyecanlı ve ruhaniyetli geçti ki, caminin duvarlarının birbirine adeta secde eder gibi eğildiğini hissettim. Namazdan sonra Üstazla Şehzadebaşı'na doğru çıkarken "Oğlum! Bu Alman harbi, İslâm'ı getirme harbidir. Bundan önceki seferberlik harbi, İslam'ı götürme harbi idi. Bundan böyle yerde gökte bir top patlamaz, patlarsa ümmeti Muhammed'in faydasınadır" buyurdular. Nitekim ikinci dünya harbinden sonra bir çok İslam ülkesi tedricen de olsa istiklalini kazandı. Ben çıkan hadiseleri Üstazın çizdiği bu prensibe göre yorumluyorum. Gerçekten ümit edilmeyen yerlerden. Müslümanlar faideleniyor. Müslümanların aleyhinde olduğunu zannettiğimiz bazı şeyler bir de bakıyoruz ki, Müslümanlar'ın lehinde neticelenmiş.

Kütahya hadiselerinden sonra Efendi Hazretleri (K.S.)'ni Alanya'lı Avni beyle birlikte ziyarete gittik. Efendi Hazretleri (K.S.) buyurdularki: "Oğlum! Biz ümmeti Muhammed'in selameti için üç seneyi kabul ederek gittik. Fakat Cenab-ı Hak pîrinin şefaatı Ruh-u Rasülüllah'ın himmeti ve evlatlarımızın ilticaları vesilesiyle bizim az bir zamanımız 3 seneye müadil tuttu. Böylece geldik."

Hükümetin İslâmiyete karşı tavrını hatırlayarak "Efendim bunların hali ne olacak?" diye istizan ettim. Efendi Hazretleri (K.S.) de: "Oğlum, bunlar hükümetiyle beraber gitti." buyurdular. Fakat biz bu " hükümetiyle beraber gitti" sözünü anlıyamadık.

Birgün Oba köyümüzden Alanya'ya geldiğimizde, yakınlarımdan hükümetin yıkıldığını öğrenince, Efendi Hazretleri (K.S.) "Hükümetiyle beraber gitti" sözünü hatırladım. Menderes'in etrafını masonlar tamamen çevirmişlerdi.

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin irtihallerinden evvelki baharda Alanya'dan ziyaretine vardığımda, Efendi Hazretleri (K.S.) bana: "Hasan Arıkan'ı Şark'a gönderdik. Yolumuzu o tarafa yayma selahiyetini ona verdik. O yapar bu işi. Yazında biraz Demirci'yi gönderip takviye ederiz. Güzün de biz gideriz" dedi. Üstazımızın zaman zaman size erbain çıkartacağım buyurdulardı. Ben o zaman zannetmiştim ki, Efendi Hazretleri (K.S.) başka bir ülkeye hicret edecek. Ne olur ne olmaz, Üstazı belki uzun zaman göremem, ne pahasına olursa olsun, bu sene evimi İstanbul'a taşıyayım. Doya doya Üstazımızın sohbetlerinden istifade edeyim dedim ve taşıdım.

İstanbul'a varışımızın ikinci günü biletçi Mehmed (Akçalıoğlu) Efendi irtihal etti. Mehmed beyin devri esnasında da Efendi Hazretleri (K.S.) "Mehmed bey bize 4045 gün daha lazım idi. Ama acele etti" buyurdular.

Efendi Hazretleri (K.S.), Mehmed Bey'le bana Akaid'e ait bir eser yazdırmaya başlamıştı. Üç-beş gün Efendi Hazretleri (K.S.) gelmedi, biz

yazdık. Bir zaman ara verdik. Efendi Hazretleri (K.S.)'ne sordum: "Efendim, Akaid'i yazmaya devam etmeyecek miyiz?" diye. Buyurdular ki:

-"Oğlum! Saidi Nursi'nin tabilerinden duydum ki, bazıları Saidi Nursi'nin eserlerini (haşa) Kuranı Kerim'den üstün tutuyorlarmış. İleri de Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Akaid kitabı diye benim evlatlarım da böyle bir derekeye düşerler mi düşüncesiyle sarfı nazar ettim. Yazmayacağım. Esasen yazılmayan bir şey de kalmamıştır" Ben yine böyle bir şey mi yazılacaktı ki, "Mehmed Bey, 40-45 gün daha bize lazımdı" düşüncesiyle, "Efendim, ben buradayım, bir şey yazılacaksa yazayım" dedim.

Efendi Hazretleri (K.S.) "yok yok" dedi ve nitekim mehmed beyin ölümünden tam tamına 45 gün sonra Efendi Hazretleri (K.S.) bu alemden ayrıldılar. Üstazın "Güzün biz de gideriz" demesi ve "Mehmed Bey, bize 45 gün daha lazımdı" demesi, kendilerinin de o zaman aramızdan ayrılacağına işaretmiş meğer. Heyhat ki, biz anlıyamamışız. Sonradan anladık

****

DÜZCELİ HAFIZ AHMED
ANLATIYOR

Efendi Hazretleri, İslâm harflerinin terkedilmesi mevzuunda geniş misaller vererek, cehaletimizin bu vesileyle ne mertebelere ulaştığını anlatırlardı. Esasen İslâm harflerinin terkedilmesinden ervah-ı mukaddese rahatsız olmuşlardır. Bu hususta Düzce Cumayeri'nden meşhur Hafız Hasan Şen'in Ağabeyisi Hafız Ahmed Efendinin sözlerini nakledeyim:

İslâm harflerinin terkedilmesinden ervah-ı mukaddese rahatsız olmuşlardır.

Bir gün Çamlıca'daki misafirhane de Hafız Ahmed Efendi ile beraberdik. Bana başından geçen bir vak'ayı şöyle anlattılar:

Efendi Hazretleri (K.S.),

-"Kısıklı cıvarında medfun bulunan Selâmi Baba'yı ziyaret et, Dikkatli davran, ne görürsen gel bana haber ver" **buyurdular. Ben de gidip Selâmi Baba'yı ziyaret ettim. Fakat şayan-ı. dikkat bir hususu göremiyerek misafirhaneye döndüm. Hazretimiz (K.S.), sordu:**

-"Ne gördün?"

Ben, "efendim şayan-ı dikkat bir şey göremedim" deyince:

-"öyle ise beraber gidelim"**, buyurdular ve beni yanlarına alarak Selami Baba'yı ziyarete gittik. Efendi Hazretleri oradaki bir ağacı gösterdi. Bu ağacın bir tarafında Kur'an yazısıyla. diğer tarafında da latin harfleriyle Selami Baba'nın kimliği yazılı idi.**

-"Yeni yazılanlara dikkat et" **buyurdular. Baktım ki, ağaç**

aşağıdan yukarı kurumuş!

Kur'an yazısının bulunduğu bölüm ise aşağıdan yukarıya doğru YEMYEŞİL duruyordu. Bana bu dikkatleri çeken manzarayı göstererek:

-"Anladın mı bu latinceden hoşnut olmadıklarını Cemâdat (cansızlar} bile perişan!.." **buyurdular.**

Ervah-ı mukaddesenin İslâm yazısının dışındaki çizgilerden rahatsız olduklarını ervah-ı mukaddesenin ıztırabını bana bedihî olarak anlattılar.

Efendi Hazretleri (K.S.) mezar taşlarına latince yazı yazılmasına hiç rıza göstermezlerdi.
- "Ervah-ı mukaddese muazzep olur" **buyurmuşlardı.**

İslâm harflerinin tedrisatının yasaklanmasından sonra, Efendi Hazretleri (K.S.), talebe okutmak ve genç nesle Kur'an yazısını talim etmek için büyük gayret sarf etmişlerdi. Ancak talebe bulmakta bile güçlük çekmişlerdi. Çünkü herkes korkuyordu.

Bu mevzuda şöyle konuştuklarını hatırlıyorum:

-"Vali maaşı kadar para verdim, talebe okutayım, istedim. Bulamadım. Paramı aldılar ve sonra kaçtılar. Okutmak imkânı yoktu. Fakat okuyan dahi bulamadım. O zaman ümidim kesildi. Bu ilimler yeryüzünden kaybolacak diye korkuyordum. Bunun üzerine kızlarımı. (Bedia ve Ferhan Ablalar) okutmaya başladım. İleri de torunları olur da onlara öğretirler ve böylece bu ilimler yeryüzünden kaybolmaz, dedim. Fakat sonradan hamdolsun, Cenab-ı Hak sebepler halketti ve okutma imkânı buldum. Yaşlılardan başladık Gençler daha sonra geldi ve şimdi yürüyor. Bütün bunlar Cenab-ı Hakk'ın (C.C.) bize lutfudur."

EYVAH. SEN GİTTİN!...

Efendi Hazretlerinin (K.S.) müntesiplerinden merhum Derviş Efendiden dinlediğimiz bir hâdiseyi nakletmek isterim: Efendi Hazretleri (K.S.) bir gün vaazdan çıkıp tramvaya binmek üzere giderken sakalından HOCA olduğuna Karar veren bir devrimbaz üniformalı yolunu keser ve o devrin zulmünü özetleyen bir ifadeyle sorar:

— "*Hoca., hoca nereden geliyorsun, böyle?*"
Efendi Hazretleri:
— "Camiden" der.
Mütecaviz devrimbaz, içindeki küfür heyecanıyla bağırır.

— "Ne yaptın camide?"
— "Vaaz ettim."
Devrimbaz hakaret etmek istemektedir:
— Daha hâlâ, bu milleti cennettir, cehennemdir, diye avutuyor musunuz? Azap, kitap, sual, münker – nekir hikayeleriniz ne zaman sona erecek daha?

Üstazımız karşılaştığı muameleden son derece müteessir olur ve elindeki çanta ansızın yere düşer. Efendi Hazretleri (K.S.), büyük bir üzüntü içerisinde, buyururlar ki:
— EYVAH. SEN GİTTİN!...

Bu duruma şahid olan civardaki bir Berber, Efendi Hazretler-i (K.S.) oradan ayrıldıktan sonra devrimbaz üniformalının, birden tramvayın altında kaldığını ve raylar arasında kafasının cesedinden koptuğunu görmüştür.

Bu berber zât hadiseden sonra Efendi Hazretleri (K.S.) ne zaman dükkânının. Önünden geçse derhal elini öpmek ister büyük hürmet gösterirmiş...

HACI REFİK BÜRÜNGÜZ

KİMDİR?

Refik Bürüngüz UFUK okuyucularına kendini şöyle tanıttı. 1923 senesinde Kayseri'nin büyük Bürüngüz köyünde doğdum. Küçük yaşta iş hayatına atıldım. Kayseri de 1939 tarihine kadar işime devam ettim. Bu müddet zarfında Hamdü senalar olsun Kayseri'de iş hayatımda muvaffak olmuş bir kimseyim. Ancak Kayseri'de iş durumu bizleri tatmin etmediği için büyük iş merkezlerine intikalini düşünüyorduk. İlk defa Mersin'e oradan da 1941 senesinde İstanbul'a nakli ticaret etmiş oldum.
İstanbul'a geldiğimde meslek olarak cam mevzuunu seçerek merhum Süleyman Kuşçulu ile Eminönü / Çiçek pazarındaki mahalli ticaret hane ittihaz ederek müşterek olarak işe başladık. Merhum Süleyman Bey ile olan ortaklığımız 14 sene devam etmiştir.

İstanbul'a geldiğimde birçok mübarek ve hürmete şayan zevatı kiramı tanıdım ve ellerini öperek dualarını almak fırsatını da kaçırmadım. Mersin'den gelirken de bu neşeyi duyarak İstanbul'a gelmiştim.

UFUK: **Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) ile nasıl tanıştınız.**

REFİK BÜRÜNGÜZ: **Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni gıyaben tanıyordum. Ehli İslam'ın çocuklarını tedris ettiği ve İslam'i**

ilimleri talim buyurduğunu bilmekteydim. Ancak devrin hükümeti tarafından merhum Efendi Hazretleri (K.S.) sıkı bir takip altındaydı. Çeşitli baskılarla iz'ac edilmekteydi. Bu sebeple fazla yaklaşamadım. Bu endişeli hal, 1948 senesine kadar devam etti.

Efendi Hazretleri (K.S.) ile ilk görüşmemiz, geçirdiğim bir Böbrek ameliyatı dolayısıyla sıhhat yurdunda bizi ziyareti ile oldu. İltifatlarına ve dualarına mazhar oldum. Bu esnada kendilerinden evvel ziyarete gelen Şevki bey ismindeki hem şehrim de bize karşı sevgi ve alakasını göstermek üzere şunları anlattı:

-"Hastaneye gelmeden önce Eyyubi Ensari Hazretlerinin huzurunda hakkınızda dua ve niyazda bulundum, ayrıca Piri Hüsamettin Efendiyi de ziyaret ederek afiyetimiz ve sıhhatimiz için iltica ettim."

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) bu esnada buyurdular ki:

-"Eyyubi Ensari Hazretlerinin huzurundaki iltica ve niyaza evet, ve yerinde. Üst tarafına lüzum yoktu."

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) hem şehrim Şevki bey'in sözlerini keserek bunları söylemişti. Ve Piri Hüsamettin'in ziyaretine karşı çıkmıştı. Elbette sebebi vardı.

İşte bu görüşmeden sonra Efendi Hazretleri (K.S.) ile olan münasebetlerimiz başlamıştı. Efendi Hazretleri (K.S.) Çamlıca'dan indikleri zaman gelişleri veya dönüşlerinde uğramadan geçtiği hemen hemen olmazdı. Bu arada acizlerine birçok emirleri olur, bu emirlerin ifasını seve seve yapmaktan zevk alırdım.

İş ortağım bulunan Kuşçulu (Şimdiki Ticaret odası başkanının Nuh Kuşçulunun babası) beyi de ben takdim ettim ve tanıştırdım. Süleyman Kuşçulu bey ile de tanışması üzerine aşağı yukarı her Pazar devlet hanelerinde veya misafirhanede ziyaretlerini ihmal etmemeye gayret ederdik.

Keramet Bekleyenler

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.) ile olan uzun zaman münasebetlerinizde nelere vakıf oldunuz bize anlatır mısınız?**

REFİK BÜRÜNGÜZ**: Efendi Hazretleri (K.S.)'nin meclisinde bulunduğumuz zaman kendilerinin sohbetinden yalnız istifade etmek ve feyz almak için devam eder ve keramet göstersin diye beklemezdim. Öyle yaptığımız için de bizlere arasıra feyizli ve çok dikkate şayan kerametlerini göstermiş bulunmaktadır. Bunlardan bazılarını arzetmek isterim. Şu hususu da açıklayayım ki, Efendi Hazretleri (K.S.)'nden keramet bekleyen hiçbir kimse bir harf almadan meclisinden uzaklaşmıştır.**

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin alemi ahirete intikali gecesi idi.

Kendisiyle manada şöyle karşılaştım. Bana zatın birisi çok miktarda altın liralar veriyordu.

Ben de bundan sevinmekteydim. Efendi Hazretleri (K.S.) de orada bulunuyordu. Bana bakarak Refik bey Refik bey bu altınlar sevinilecek bir şey midir? Ben size canımı verdim diye beni teyakkuza davet etti ve aklımı başıma toplamamı hatırlattı. Bu an son gecesiydi. Ben de buradan başlayarak bazı yazılacak müşahede ve bildiklerimi arz etmek isterim.

Bir İltica Ve Yorumu

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin vefatından evvel vukua bulan bir hadiseyi ve tasarrufu maneviye sini arz etmek isterim. 1960 senesindeki ihtilali, vukuundan evvel yani bize 1958 senelerinde haber vermişti. Bu azim olan hadiseler meydana gelince Demokratlar Yassı ada'da mühim hesaplar ve sorgularla karşı karşıya geldiğinde, bu işin neticesi ne olacak diye kendi kendime soru sormaya başladım. Ve nihayet bir iltica da bulunmaya karar verdim.

Manada Efendi Hazretleri (K.S.) öğle namazını müteakip Şehzade Camiinde Kürsüye çıktılar. Besmele-i Şerifle üç ihlas okudular. Ve müteakiben de üç defa, " Hasbün Allah'ü ve ni'mel vekil" diyerek dua ettiler. İhlası şeriflerin okunmasında ben şahsen bütün demokratlar Halas olacak diye düşünmüştüm.

Hâlbuki Menderes, Fatih Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan şehit edilerek manen halas olmuşlardır. Diğerleri de yapılan duayı hayriyeye nail olarak hayatlarını muhtelif zaman içinde kurtarmışlardır.

HACI ZEKERİYA AŞMA

Büyük Müceddid Süleyman Hilmi Tunahan (K.S.) Hazretleriyle alâkalı seri röportajımıza bu hafta da Efendi Hazretlerinin ilk bağlılarından Hacı Zekeriya Aşma amcazademizle devam ediyoruz.

Zekeriya amcayı kısaca tanıtalım. Amcamız 1312 (1892) yılında büyük derbent'in hikmetiye **köyünde dünyaya geldi. 1926 senesinde devlet demir yollarında çalışmaya başladı. Haydarpaşa-izmit arasındaki muhtelif tren istasyonlarında makasdar olarak çalıştı. 1959 yılında emekliye ayrıldı. Zekeriya amca efendi hazretlerini 1939 yılında bulmuş ve intisab etmiştir. Halen kartal-pendik'te ikâmet etmektedir.**

Büyük Müceddid'i 1939 yılında bulan ve O'nun mânevi evlâtları halkasına giren Hacı Zekeriya Amca Pendik'teki mütevâzı evinin cümle kapısında bizi karşılayıp içeriye buyur etti. 86 yaşında

bulunan amcazâdemize Efendi Hazretleriyle alâkalı hâtıralarını anlatmasını rica ettiğimizi ve bunu neşr edeceğimizi söyledik. Memnuniyetle kabul etti ve büyük bir vecd içinde anlatmaya başladı.

SORU: **Efendi Hazretleri ile alâkalı hâtıralarınız dan şu anda hatırlayabildiklerinizi bize anlatır mısınız?**

CEVAP: **1958 yıllarıydı. Efendi Hazretlerinin ziyaretine Kayseri'den bir heyet gelmişti. Bunların da başında eski müftü ve müderrislerden bir zat vardı. O sıralarda bizde Ziyarethâne de Efendi Hazretlerinin hâne-i saadetlerinden teşriflerini bekliyorduk. Bir müddet sonra Hazreti Üstaz ziyarethâneye teşrif etti ve kapıyı açar açmaz**

-"Esselemünaleyküm**" buyurdular ve yerlerine oturdular. Müderris olan zata dönerek,**

-"siz maddiyata nakş-u bend oldunuz. Ben de mâneviyata nakş-u bend oldum." **buyurdular.**

Bu arada o zaman Efendi Hazretlerinin talebelerinden birkaç kişi geldi onlara herkesin huzurunda önemli ilmî sualler sordu, talebeler de güzel, güzel cevap verdiler. Hazret memnuniyetini izhar ederek,

-"Müftü efendi bu bizim işimiz değil, bu pîranın işidir**." buyurdular. Tekrar Kayseri'li müderrise dönerek,**

-"Siz ilmi kaç senede öğrendiniz? Kaç senede icazet aldınız?" **diye sordular. 20 - 25 sene gibi cevap verdiler. Hazret,**

-"Gördünüz mü bu talebeler 2 senede bu ilmi öğrendiler. Asrımız sür'at asrıdır 2 sene, en çok üç dört senede bu ilimler hakkıyla öğretilir, biiznillah..." **buyurdular. Başta müderris olmak üzere gelenler talebelere hayran, olup kaldılar.**

SORU: **Efendi Hazretlerini ilk defa nasıl tanıdınız? İrşad sahibini arıyor muydunuz?**

CEVAP: **Efendi Hazretlerini ilk defa 1939 yılında tanıdım ve intisap ettim. 1939 yıllarında önce de bir mürşid-i kâmil arıyordum. Ruhen bir sıkıntı içerisinde bulunduğum için manevî tedavi imkanlarını arıyor, fakat bir türlü baş vurduğum zatlar ruhumu tatmin etmiyor ve bir çare olamıyorlardı. O tarihlerde Haydarpaşa'da makascı olarak çalışıyordum.**

Sonradan öğrendiğime göre Hazretin hemşerisi ve bağlısı Mehmet efendi deniz iskelesinde berberlik yapıyordu. Onunla tanıştım. Devamlı dükkanına gider kendisiyle sohbet ederdim. Bir Pazar günü bana hazırlan seni Efendi Hazretlerine götüreyim dediler. Bu sözden sonra ruhumda birden bir heyecan bir fırtına başladı. O anlarda her ân bir mürşid-i kâmil bulma çabası içerisinde idim. Mehmed Efendi ile beraber Hazretin Şehzadebaşı'ndaki hane-i devletlerine gittik. Efendi Hazretleri bize kapıyı açtı. O mübarek zâtı

görür görmez ruhumdaki sıkıntı ve ızdırapların hepsi uçtu gitti Elhamdülillah...

Efendi Hazretleriyle bu ilk tanışmamızdı. Hazretin emir ve müsadeleriyle Mehmed Efendi manevi vazifemi tarif ettiler, Efendi Hazretleri önce kalb'e üç bin okumamı tesbih çekmemi söylediler. Bilâhare Çamlıca da ziyaretlerine gittiğimde, vazifemi değiştirdiler.

SORU: *Efendim Hazreti Üstazı 1939 yılından beri tanıyorsunuz. Hazretin ne gibi kerametlerine sahip oldunuz?*

CEVAP: **O'nun mevcudiyeti mahza bir kerametti. O olmasa idi bugün Ümmet-i Muhammed'in evlatları ne hallere düşerdi. O Allahüüekber demenin bile yasak olduğu bir devirde bu milletin evlatlarına Din-i Celili İslamı öğretti İslam İlimlerini okuttu binlerce talebe yetiştirdi. O'nun talebelerinin okutup yetiştirdiği onbinlerce din alimlerimiz, hocalarımız bugün vatan sathında bu milletin evlatlarına sahip çıkıp, dinini, imanını öğretmeye çalışıyorlar. Bundan daha büyük kerâmet mi olur?**

Bir gün bir rüya gördüm ve Efendi Hazretlerinin müsaadeleriyle kendilerine arzettim. Rüya şöyle "Mescid-i Nebevi'deyim yanımda tanıdığım fakat Efendi Hazretlerine intisabı olmayan zahirî iki hoca efendi daha var. Hz.Bilal, "Ya Muhammed, Ya Muhammed" (S.A.S) diye bir kaside okuyor. Rüyamı Hazrete arzettiğimde, mürakebeye durdular ve bana dönerek, "Evladım Zekeriya, filandan öbür filancadan sana ne? Sen yolunu bulmuşsun yoluna devam et!" buyurdular.

Şahid olduğum kerâmetlerinden birisini arzedeyim:

Bir komiserin hanımı felç olmuş, adam nereye götürdü ise bir türlü çâre bulamamış. Çaresizlik içerisinde kıvrılıp dururken Hazretimizi tanıyan bir musalli komisere,

-"Süleyman Efendi Hazretleri diye bir zat var, o'na sen bu hastalığını götürürsen ümit ederim ki, himmet ederse hastan iyileşir."

Demiş ve komiser bir gün hanımını alıp doğru Efendi Hazretlerine gelir ve kendisine gerekli yardımın yapılması için Hazrete yalvarır, Mübarek Hazret, mürakâbeye varmış mürakâbelerinde Cennetmekan Aldülhamit Hân Hazretleri zuhur eder Hazret'e "Evladım bu dam her akşam içer ve içtikten sonra da bana küfreder eğer bu iki şeyden vazgeçerse himmet et" buyururlar.

Hazret mürakâbeden sonra komisere

-"size iki şey soracağım doğru cevap vereceğinize ve o iki şeyden vazgeçeceğinize katiyyetle söz veriyor musunuz?" buyurmuş. Komiser;

-"aman Efendim söz veriyorum doğru cevap vereceğim ve o şeylerden her ne ise vaz geçeceğim" diye cevap verir. Hazret,

-"peki, sen akşamları içer misin?" komiser sıkılarak cevap verir, "evet" der.

Hazret,
-"içtikten sonra Cennetmekan Aldülhamit Hân Hazretlerine dil uzatır mısın?" **komiser yine "evet" der ve Efendi Hazretleri ilâve** eder -"içki içmeyi ve küfür etmeyi bırakacağına söz ver" **komiser "söz veriyorum" der ve Hazret hastaya himmet eder, hasta biiznillah ânında şifâ bularak, iyileşip evine gider. Yazık ki bir zaman sonra komiser verdiği sözü bozar, hanımı tekrar felç hastalığına yakalanır bu defa tekrar komiser hastasını Hazrete getirir.**

Ama bu defa Efendi Hazretleri
-"siz Allah'a karşı verdiğiniz sözde durmadınız ahd-ı misâk-ı bozduğunuz için bizim artık yapabileceğimiz bir şey yok." buyurur ve geri çevirir... Efendi Hazretlerinin, şahid olduğumuz nice kerametleri vardır. Fakat O enfûsî ve âfâkî kerâmet izharını makîse kabul eder, bütün himmetlerini Ümmeti Muhammedin irşadına ve ilim tedrisine hasrederlerdi. Cenab-ı Hakk şefâatlarına ve himmetlerine mazhar buyursun amin.

-Peki Hacı Zekeriya amca Allah sizlerden razı olsun.

-Allah cümlemizden razi olsun

Hüseyin Gökcan

SORU: **Kendinizi tanıtır mısınız?**

CEVAP-**Çorum'un İskilip kazasında, Muharrem-i Şerif ayında dünyaya geldim. Rahmetli dedem, Muharrem ayı Hazreti Hüseyin'in Şehid edildiği ay olduğu için, teberrüken ismimi Hüseyin koymuş.**

1951 senesinden itibaren İslâmi ilimlerle meşgul olmaya başladım. 1957'de Diyanet işleri başkanlığında açılan vaizlik imtihanına girdim ve muvaffak oldum. 1965 senesine kadar resmi vazife almadım.

1965 senesinde ilk defa Giresun merkez vaizliğine tayin olundum. Daha sonraları sırasıyla; Samsun, Adıyaman ve Bursa'da vaizlik yaptım. Şimdi ise Nevşehir merkez vaiziyim.

SORU: **Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) nasıl tanıdınız?**

CEVAP: **Sene 1955, ilim öğrenmek ateşiyle tutuşuyor, beni okutacak ve bu aşkımı söndürecek birisini araştırıyorum. Bulmuş olduğum hocalardan tatmin olmuyordum.**

Halep'e, Şam'a veya Mısır'a gitmek için bir takım teşebbüslere girişiyordum. Çünkü, dini ilimleri oralarda sanıyordum. Bu teşebbüslerimde muvaffak olamayınca, hoca aramak gayesiyle İstanbul'a geldim. Kitapçı Muzaffer Özak'ın dükkanında N. T. Efendi ile tanıştım. Talebeymiş O tarihlerde din ilimlerini okuyan ve okutanlar sıkı takibat altında oldukları için olacak, hocasının ismini vermekten çekindi ve Camcı Hacı Refik Bürüngüz ile görüşmemi tavsiye etti. Refik Bey vasıtasıyla Hazreti Üstaz (K.S.)'ın Kısıklı'daki misafirhanesini buldum.

Merhum Ali Dayımız, Efendi Hazretleri (K.S.)'ne geldiğimizi haber verdi. Bir müddet sonra Hazreti Üstaz (K.S.), bahçe merdivenlerinden aşağı elindeki bastonu vura vura indiler. Tatlı ve şefkatli bir sesle

-"Esselamü Aleyküm" **diyerek misafirhaneden içeri girip yerine oturdular. Orada bulunan birkaç talebe kardeşimizle beraber ben de elini öpme şerefine nail oldum. Elini öptüğüm zat daha önceleri görmüş olduğum hocalara hiç benzemiyordu. Vechinin nuraniliği lisanının içten ve samimiliği başka bir mahiyet arzediyordu.**

İlk sözü şu oldu:

-"Evladım, terliydim, o yüzden geçiktim. Özür dilerim" **ileride kim olduğunu öğreneceğim büyük zat, talebe olarak kapısına gelmiş olan bir acizden özür diliyor ve bu kelimeleri tekrar ederek acizi mahçup ediyordu. "Allah'ım! O ne büyük tevazu, O ne büyük ilim."**

Memleketimi sormak lütfunda bulundular. "İskilip'liyim. Efendim" dedim. İskilip'li Atıf hocadan bahs ettiler. Mübarek gözleri yaşararak onun hakkında şöyle buyurdular:

-"O ne halim-selim insandı, beni ne kadar çok severdi... ...onu mahvetti**" daha sonraları Atıf Hoca'ya nasıl idam cezası verildiğini ve İstiklal mahkemesinde Hakime sordurulan bir suale Atıf Hocanın verdiği cevabı kendilerinden dinledim.**

SORU: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ın gayreti diniyesi ne ölçüdeydi?**

CEVAP**: Ölçüsünü ve derecesini takdirden acizim. Ancak Hazreti Üstaz (K.S.)'ı tanıyanların müşterek kanaatı şudur: "Bütün hayatı İslâma hizmetle ve irşadla geçmiştir. Allah (C.C.)'nün adını anmak bile suç olduğu devirlerde her türlü eza ve cefaya tahammül**

gösterip, ulum-u diniyyeyi ihya etmiştir. Çağımızda İslâm'a en büyük hizmeti o yapmış, küfre en büyük darbeyi o vurmuştur. Bugün ulûmu âliye ve alet ilimleri ile meşgul olan büyük zatın açtığı nurlu yolda azimle yürüyen sayısız talebeleri vardır. Talebelerini İslâm'a hizmet aşkı ile yetiştirir ve onlara şöyle buyururdu:

-"Ben aldığım vazifeleri bi temamihâ size tebliğ ettim ve size bıraktım. Eğer bunları devam ettirirseniz, yarın Âlemi Berzah'ta da Âlemi ebedte de beraber oluruz. Devam ettirmezseniz, Huzuru İlahi'de on parmağım yakanızda olur.**"**

SORU**: Ders okuduğunuz sıralarda hiç baskın hadisesi geçirdiniz mi?**

CEVAP: **Evet. İki defa bastılar. Birincisi İstanbul'da talebeler arasında Kırklar nâbıyla anılan kursda talebeydim, sene 1956 bir kuşluk vakti sivil polisler binamızı sardılar, bir kısmı da içerilere dalıp yatak odalarına kadar her tarafı didik didik aradılar, bavullarımızı açtırdılar. Kitaplarımız koltuğumuzun altında bizleri Kısıklı-Sarıkaya polis karakoluna götürüp ifadelerimizi aldılar, mahkemeye verdiler neticede beraet ettik...**

İkincisi, 1958 senesi Çorum'da vuku buldu. Bir Cuma günü pansiyon olarak kullandığımız evde o günün vaiz hazırlığını yapıyordum. İmam Hatip okulu müdürünün gizli bir ihbarı üzerine birinci şubenin sivil polisleri 15 gün bizi takip etmişler, içeri girmek için fırsat kollamışlar. Nihayet, pansiyonumuza giren bir talebesinin peşinden içeri dalıverdiler.

Her tarafı ince ince aradılar. Bizleri kitaplarımız ve rahlelerimizle beraber polis arabalarına bindirip emniyete götürdüler. İfadelerimizi alıp savcılığa verdiler.

Savcılık suç unsuru görmediği için ademi takip kararı verdi. Birkaç gün sonra Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın huzuruna çıktığım vakit kendilerine başımızdan geçen hadiseyle alakalı ve hiçbir şey söylemeden, evladım arabanında tekerleri patlar, yapıştırılır, yola devam edilir buyurdular.

SORU: Üstaz (K.S.) Hazretlerinin batınî hallerinden şâhid olduğunuz vakıalar var mı?

CEVAP: Üstazım asırlarda nadir zuhur eden bir irşad kutbudur. Manevi tasarruf sahibidir. Zahiri ve Batını şeriatı ihya ile vazifelidir. Sohbeti ile müşerref olanlar pek çok batını hallerine şahit olmuştur. Fakat O, suri kerametlere ehemmiyet vermezdi. Fem'i saadetlerinden işittim, birgün şöyle buyurmuştu,

-"Keramet iki kısıma ayrılır.

1- şeriat nazarında mezmumdur.

2-Allah'ın nurunu müminlere kalblerini aşılama kerâmeti. İşte

en büyük kerâmet.... Ve asıl kerâmet budur."

Bir gün kerâmetlerinden bahsede bahsede, huzurlarına çıkmıştık. Sobanın yanına uzanmış yatan siyah kediyi göstererek

-"işte bu hayvanlar sırrı daha çok muhafaza ettiklerinden bunlara insanlardan daha fazla sır verildi." **buyurdu.**

1957-58 senesi idi. İskilip Kur'an Kursu talebelerinden birinin sar'ası tutmaya başlamıştı. Tedavi maksadıyla İstanbul'a götürdüm. İki üç gün kaldıktan sonra memleketime dönmek için Efendi Hazretleri (K.S.)'nden izin istedim ve hasta talebeyi de göstererek "Efendim sar'ası tutmaya başladı ne buyurursunuz?" dedim. Şöyle buyurdular:

-"Biz o pisleri kovduk, Bir daha gelmezler**" (Her halde sufli cinleri kastetti) Meğer o talebe Hazreti Üstâzın huzuruna ilk defa geldiği zaman,Hz Üstaz talebeye elinin tersini, (pü-pü) diyerek sallamış. O çocukta bilâhere yanındaki arkadaşına "Efendi Hazretleri bana niçin böyle yaptı?"demiş imiş. Üstazımın; "Biz o pisleri kovduk" sözünden işin mâhiyeti anlaşılmış oldu. Cinniler o kardeşimizi bir daha rahatsız etmediler. Şimdi İskilipte müezzindir.**

SORU: Hazreti Üstazın huzurlarında bulunduğunuz zamanlarda daha çok nelerden bahsederlerdi?

CEVAP: En çok rabıtadan, Nûr-u İlâhiden, Feyzi Muhammedi'den bahsederlerdi. Birgün şöyle buyurdular:

-"Evladım rabıtayı terk ederseniz dışarıdaki zirzoplara dönersiniz, hatta daha kötü olursunuz. Herşey rabıta ile kâimdir. Dünya, ay ve diğer peykler Güneşe rabıta yapıyorlar. Güneş Arş-ı Alâya, Arş-ı Alâ, Sıfatı İlâhi'nin Nuruna, Sıfatı İlâhinin Nuru da, Zat-ı İlahi'nin nuruna rabıta halindedir."

"-İlmi kısa zamanda elde etmek ancak rabıta ile olur" buyururlardı ve şöyle izah ederdi. (İlim önce Feyyaz-ı mutlaktan ruha gelir. Ruhtan kalbe geçer, kafa tercüme eder) **Birgün İman mevzu'unda da şöyle buyurmuşlardı**

-"kalp ile olan İman, fakirlerin İmanı ve sırla olan İman zenginlerin İmanı**"**

Bir akşam Kırklar Kursuna Hazreti Üstaz (KS) teşrif ettiler ruhlara gıda tatlı sohbetleriyle biz talebelerine mânevi bir ziyafet çektiler. Gitmek üzere ayağa kalktıkları zaman talebelerine bakarak şöyle buyurdular:

-"Kalbinizi, ruhunuzu çalıştırıyor musunuz? Ben sizi buraya sadece "nasara yensuru" dan ibaret olan zahirî ilmi öğretmek için toplamadım

SORU: Üstazımızdan işittiğiniz hikmetli sözlerden bahsedermisiniz?

CEVAP: **Birgün Efendi Hazretleri (KS) Eminönü Arpacılar camiinde vâ'z ediyorlardı. Mübarek gecelerde yapılacak İbadetler ve kılınacak namazlardan bahsettiler. Bu namazlardan bid'at olmadıklarını, İmamı gazali, Abdülvahhab-ı Şarani Hazretlerinin bu namazları kıldıkları ve eserlerine yazdıklarını söyledikten sonra şöyle buyurdular:**

-"Vallahi, Billahi, Tallahi İmamı Gazali ve Abdulvahhab-ı Şarani okumuş ve yazmış oldukları kitapları bugün sayabilecek tek şahıs yoktur."

Bugün Abdülvahhabi Şarani Hazretlerinin Mîzan-Ül-Kübrâ isimli eserini okurken, şu Mizanı yazmadan önce mütâlea ettigim ve şu anda hatırıma gelen kitaplar diye bir liste okudum, "bir ömre bu nasıl sığmış diye" hayretler içinde kaldım, izah tarzı bulamadım. Kendisinin de buyurduğu gibi, Cenab-ı Hak manevi güç vermiş, zamanına bereket halk etmiş. Bu listeyi gördüğüm zaman Hazreti Üstazımın sözünü hatırladım.

SORU: **Üstaz (KS) Hazretlerini en son ne zaman gördünüz?**

CEVAP: **1959 senesi Haziran ayları başlarında idi, askere çağrılmıştım. Önce hocam Süleyman Hilmi Tunahan (KS) Hazretlerini ziyaret edip, elini öpüp duâsını aldıktan sonra İzmir'e gidip kıtama teslim olacaktım ve öyle yaptım. Kendisini ağabeyimizin yazıhânesinde ziyaret ettim. Öğle yemeğine götürdüler, daha sonra ellerini öperek huzurlarından ayrıldım. Dört ay sonra da irtîhali hakkında acı haber işittim. Şüphe yoktur ki, O'nun ruhu paki, açmış olduğu nurlu yolda azimle ilerleyen evlatlarını Alem-i Berzah'tan seyrediyor ve onlara manevii tasaruflarıyla himmet ediyor.Mevla şefatlarına mazhar buyursun ....Amin**

Üstazım sen rahat uyu makberinde
Gayen tahakkuk edecek bir gün ilerde
Yavruların dava uğrunda hayatların
Esirgemeyecekler bütün varlıklarını.

****

KEMAL SEZGİN,

KENDİNİ ŞÖYLE TANITTI.

Üç göbek asker olan bir ailenin oğluyum. 1926'da Samsun'da dünyaya geldim. Babam asker olduğu için bir de onunla beraber Türkiye'nin muhtelif yerlerinde dolaştık. 1939 senesinin son günlerinde Erzincan büyük zelzelesi oldu. O zaman babam orada Piyade alay kumandanı idi, Ben de ortaokul ikinci sınıftaydım. Zelzelede annemle iki kardeşimi kaybettim.

Sonra İstanbul'a dedemin yanına geldim. Dedem İstanbul Üsküdar'da oturmaktaydı. Ben de Üsküdar'da, ortaokula devam ettim. Ortaokuldan sonra Bursa askeri Lisesine girdim. Harb okulundan 1946 senesinde mezun oldum. Orduda yirmi dokuz sene hizmet ettim. 1969'da emekli oldum. Bursa'da oturmaktayım, ticaretle iştigal etmekteyim. Bunun yanında Kur'an ilimlerine elimden geldiği kadar hizmet etmekteyim."

Merhaba Şehid Babası!...

UFUK: **Kemal Bey, Efendi Hazretleriyle (K.S.) ne zaman, nerede ve nasıl müşerref oldunuz? Anlatır mısınız?**

Kemâl SEZGİN: Erzincan zelzelesinden bir hafta on gün kadar sonra İstanbul'a dedem Mehmed Fevzi Bey'in yanına geldik. Tabii annemle iki kardeşimi Erzincan'da depremde şehid olmuşlardı. Zaten zelzeleden iki ay kadar önce dedem bize mektup yazmıştı.

-"Selaten tüncîna'yı çok okuyun. Memleket üzerinde büyük felaketler var. Efendi Hazretleri (K.S.) böyle buyurdu." diyordu. Biz de Efendi Hazretlerinin kim olduğunu o sıralarda bilmiyorduk.

Hatta bir defasında Efendi Hazretleri (K.S.), camiden (Beyazıd camiinden vaazlarını müteakib) çıkarken dedemin sırtını okşamış ve

-"Nasılsın şehid babası, nasılsın binbaşı" diye şakalaşmıştı. Bu zelzeleden üç ay kadar önce oluyordu.

Tabii dedem, o zaman anlayamamış, bunun ne demek olduğunu. Fakat üç ay kadar sonra 'bir kızıyla, iki torununun şehid olduğunu öğrenince dedem, Efendi Hazretlerinin (K.S.) o zaman ki sözlerini anlamıştı. Yani "şehid babası" denilmesinin sebebini o zaman anlamıştı. 1940 senesinin ilk aylarıydı. Dedem anneannem çok zahmet çektiler, tabi büyük üzüntü, acı duydular.

Bunun üzerine Dedemle anne-annem Efendi Hazretlerini (K.S.) ziyarete gidiyorlar. O zaman Şehzadebaşında bir evde oturuyorlardı. Dedem, Efendi Hazretlerinin (K.S.) ziyaretine gidiyorlar ve "bir kızıyla iki torununun şehid olduğunu" anlatacak. Fakat içeri girer girmez, dedem kendini tutamıyor, hüngür hüngür ağlamaya başlıyor. Efendi Hazretleri (K.S.) "Gel bakalım binbaşı, üzülme şehid babası biliyorum" diyor ve onları teselli buyuruyorlardı.

Almak İstediler

Gözlerini yumduktan sonra şöyle söylüyor: "Biz geçen hafta Erzincan'daydık. Sizin babanız, Molla Mârûf dedeniz Şeyh Yusuf Hazretleri kızınızla torunlarınızı almaya geldiler. Babanız Bağdat'ta filan yerde filan sokak filan evde otururlar." Efendi Hazretleri (K.S.) dedemin babasını ve dedesini şekil olarak tarif ettikten sonra şunları söyler;

-"Onlar sizin kızınızla, torunlarınızı almak istediler. Biz ellerine yapıştık. Dedik ki, bunlar bizim bağlılarımız; Fevzi Bey'in kızı ve torunlarıdır vermeyiz. Onlar da israr ettiler. Biz de ısrar ettik. Bu sefer onlar dediler ki Bize mani olma yâ Süleyman! Bunları Cenabı Hak istiyor. Hz. Allah (C.C.) bunlara şehidlik mertebesini nasip etti. Biz onları bunun için alıp götüreceğiz. Olur ki belki bir daha elimize fırsat. Geçmez. Ne olur bize mani olma! Dediler. Onlar da bu şekilde ısrar ettiler. Resülüllah (S.A.V.) ve bütün âlemi ervah orada hazırdı. Bunun üzerine biz daha fazla ısrar etmeyi edebe uygun bulmadık. Onlar şehid oldular ve elimizle onları babana ve dedene teslim ettik. Üzülme!"

İlk Müşerref Olması

Dedem bunun üzerine dedi ki: "Zelzeleden üç ay önce Beyazıd camiinden çıkarken arkamı okşayıp da nasılsın şehid babası" sözünü o zaman anladım. Aradan birkaç ay geçti. Ben Üsküdar birinci ortaokula kaydolmuştum. Okul bitti. Sınıfımı geçtim. Babam da başka bir yerde alay komutanıydı. Yaz tatilini dedemin yanında geçiriyordum. Bir sabah kalktım afedersiniz, kirlenmiştim. O zamanlar daha ondört yaşlarındaydım. Saat daha dokuz on sıraları. Gusül almak icab ediyordu. Utandım anneanneme söylemeye. Çünkü o zaman tabii doğru dürüst bir dini terbiye yoktu.

Daha doğrusu dini terbiye veremiyorlardı, korkuyorlardı. Nihayet düşündüm taşındım ve şöyle karar verdim. Kahvaltıyı yapayım da denize gider yıkanırım. (Deniz bize yakındı) Kahvaltıdan sonra pencerenin kenarından bakıyordum. Birden bire dedem: "Efendi Hazretleti (K.S.) geliyor" dedi. Ben de daha tanımamıştım. Fakat devamlı bahsediyorlardı. Yanımda konuşuyorlardı ama kimdir, nasıl bir zattır tanımıyordum. Ben, az evvel arzettiğim durum olduğu için utandım, hemen arka odaya kaçtım.

Dedem kapıda Efendi Hazretlerini (K.S.) karşıladılar. Efendi Hazretleri (K.S.) o sıralarda çeşitli, camilerde vaaz veriyorlardı. O gün de İhsaniye Camiinde vaazı vardı. Vaazdan biraz evvel çıkmış ve dedeme uğramıştı. Ben arka odada ne yapayım diye düşünürken dedem geldi elimden tuttu ve beni Efendi Hazretlerinin (K.S.) yanına

götürdü. Ben de utana utana yanına vardım elini öpmek istedim. Elini çekti öptürmedi. "Otur evladım" dedi.
Yan tarafına oturdum. Baktım boylu ve vücudlu, gayet güzel ve mübarek bir zat! Uzun bir ceket (Pardesüye benzer) bir elbise giyiyorlardı. Siyah sakallı fakat çenesinin iki tarafı hafif beyazlamış nurlu bir zat olarak kendini gösteriyordu.

Sakın Evladım Bir Daha Yapma

Dedem orada dedi ki: "Efendim Erzincan'dan gelen torumumuz Kemal!"

Efendi Hazretleri (K.S.) "Ya öyle mi?" dedi. Dedem bu defa benim için "Nasıl Efendim, nasıl buldunuz?" diye sordu. Efendi Hazretleri (K.S.) "Eğ bakayım başını evladım" dedi. Ben de başımı eğdim. İçimden geçen her şeyi okuyormuş gibi öyle bir ses hissettim, bambaşka bir hal aldım ki, tarif edemem. Bana "Sakın evladım, bir daha yapma!" dedi. Ama bunu yalnız ben duydum. "Sakın, sakın evladım yapma!" dedi Dedem de karşımda oturuyordu.
Ona dönerek "İyi, inşaallah iyi olacak, ilerde hizmet yapacak" buyurdu.

İşte ilk karşılaşmam böyle oldu. Çok hoşlandım fakat çok utandım. Nasıl tarif edeyim yerden bir kapı açılsa da içeri girsem diye düşünüyordum. Fakat bu kadar mübarek bir zatla karşılaşmak da benim için büyük bir şeref olmuştu. O zamanlar tabii uzun boylu dini terbiye almadığımız için böyle idi. Sonra mekteplerde okuduk, öğrendik ve Efendi Hazretleriyle (K.S.) görüşme imkanı bulduk.

Yani ilk kendisiyle müşerref olduğum zaman 1940 senesiydi. Daha sonra da görüştüm. Gerek sağlığında gerekse irtihalinden sonra bir çok (maddi ve manevi) himmetlerini gördüm. Bilerek veya bilmeyerek hayatımda darlandığım çok yerde imdadıma yetiştiğini gördüm.

Emekli Pilot Albay Kemal Sezgin Bey Üstazını Anlatıyor

"25 Yıl pilotluk yaptım. Çok tehlikeli anımda Ondan istimdâd ettim. Allah'ın lûtfüyle işte bugün yaşıyorum."

UFUK: Efendi Hazretleriyle (K.S.) alakalı bir hatıranızı anlatır mısınız?

KEMAL SEZGİN: Efendi Hazretleri (K.S.) hakkında hatıralarım pek çok. Bir tanesini anlatayım. Önce de bahsettiğim gibi dedem Fevzi Bey, emekli binbaşı idi. Ben de bir zamanlar onun yanında kalıyordum. Dedem, çok sade bir hayat yaşarlardı. Hatta bir odası

vardı. Orada devamlı ibadet, zikir ve fikirle meşgul olurdu. Odasında bazı kere kilim veya halının üzerinde yatardı. Odası öyle pek muntazam da değildi. Bir gün Efendi Hazretleri (K.S.) yine dedemin evine teşrif ettiler. Biz de oradaydık. Efendi Hazretleri (K.S.) "Oh maşallah! odan ne kadar güzel çok süslü!" diye dedeme iltifatta bulundular. Biz şaşırdık, oda o kadar güzel ve süslü değildi. Neden böyle dedi diye sözündeki inceliği anlayamamıştık.

Efendi Hazretleri (K.S.) gittikten sonra dedeme sorduk, dedem dedi ki; "Evladım Efendi Hazretleri odanın zahiri görünüşünden bahsetmedi. O, içerisinde zikir ve ibadet yapıldığı için manen süslü olduğunu gördü de onun için böyle buyurdu." Öyledir ibadet yapılan yerler manen çok güzeldir ve çok süslüdür. Ama onu kalb gözü açık olanlar görür ve bilir.

Bir gün yine dedem bana şöyle bir hatırasını anlattı: Efendi Hazretleri (K.S.) İstanbul'un çeşitli camilerinde ve bu meyanda Üsküdar'da vaaz ediyordu. Üsküdar'da Aziz Mahmud-i Hudai Camii vardır.
Bir gün Efendi Hazretleri (K.S.) o cami'de vaaz vermişler. Vaazdan sonra cemaat çıkıp gider ve bir o imamla, bir de dedem kalır. Dedem, o imam ve Efendi Hazretleri (K.S.) Aziz Mahmud-i Hudai'yi ziyarete gitmişler. Efendi Hazretleri (K.S.) türbenin bir tarafında bir müddet murakabede kaldıktan sonra dedemle imam da arkada bekliyorlarmış.

Dedem diyor ki: "Efendi Hazretleri (K.S.) uzun müddet murakabede kaldıktan sonra bize döndü ve imama söyle dedi: "Aziz Mahmud-i Hudai Hazretleri buyuruyor ki: "Sen zaman zaman imamlığı başkasına bırakıyorsun? Biz onu buraya seçtik de getirdik, İmamlığı başkalarına bırakmasın! Bir mazaret dolayısıyla namazı başkasına bırakırsa o namazın parasını namazı kıldırana vermesi lazım. Veya helalleşmesi gerekir aksi halde kıldırmadığı namazlardan dolayı alacağı para ona haram olur. Haram para yiyen imamı da biz burada bırakmayız. Biz onu seçtik de getirdik. Söyle de dikkat etsin..."

Bunları duyan imam efendi hüngür hüngür ağlamaya başlıyor ve Efendi Hazretlerinin ellerine, ayaklarına kapanıyor. Böyle daha birçok hatıraları vardır.

Bir Başka Hatıra

Yine başka bir hatıra şöyle: Bunu ben bizzat kendi gözlerimle görmedim ama. Efendi Hazretleri (K.S.) çok yakın bir büyüğümüzden işittim. Efendi Hazretleri (K.S.) irtihal buyurdukları zaman defin ruhsatı için bir doktor çağırıyorlar. Doktor müslümanlıkla pek yakın ilgisi olan birisi de değil. Doktor geliyor. Efendi Hazretlerinin (K.S.) üzerindeki çarşafı kaldırıp göğsünü açıp bakıyor.

Doktor Efendi Hazretlerinin (K.S.) üzerini açar açmaz bir de ne görsün!. Efendi Hazretlerinin (K.S.) bütün vücudu nur, saçıyor. Bunu gören doktor, bir acaib oluyor ve kendisini tutamıyor. Orada Efendi Hazretlerinin (K.S.) ayaklarına kapanmış ve şöyle demiş: "Seni sağlığında tanıyamamışım! Sen evliyaların evliyasısın!..." İşte defin ruhsatı vermek icin ona bakmaya gelen bir doktor, onun büyüklüğünü görünce ağlamaktan ve onun ayaklarına kapanmaktan kendini alamamiştır.

Şimdilik hatırıma gelenler bunlar. Zaten O, pek keramet göstermek istemezlerdi. Ve şöyle buyururlardı. "Evlatlarım! En büyük keramet, Ümmeti Muhammed'in kalbine iman, nur ve feyiz aşılamaktır." Onun için daima keramet göstermekten kaçınırlardı. Onun en büyük gayreti dine hizmet, ümmeti Muhammed'i düşmüş olduğu bataklıktan kurtarmak ve onlara imân ve ahlak vermekti. Hayatı boyunca bunun mücadelesini vermişti. Korkmadan yılmadan bütün varlığını bu yolda harcamıştır. İşte onun en büyük kerameti dine olan hizmetidir. Bundan daha büyük keramet düşünemiyorum. Bugün eserleri meydandadır. Dünyanın her yerinde onun eserlerine rastlamak mümkündür.

UFUK: Efendi Hazretleri (K.S.) sünneti şerifi yaşayışı hakkında bilgi verir misiniz?

KEMAL SEZGİN: Efendim, Efendi Hazretleri (K.S.) Yüce Peygamberimiz (S.A.S)'in sünnetlerini tam olarak yaşarlardı. Bilhassa unutulmuş sünnetlerini ihya etmeye çalışırdı. Yani Efendi Hazretleri (K.S.) 'nin her işi ve her hali Resûllullah'ın sünnet-i şerifine uygundu. Ben kendisinden ders okumadığım, için bu mevzuda pek fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Bunu kendisinden ders okuyanlar şüphesiz çok daha iyi bilirler. Benim bildiğim Efendi Hazretleri (K.S.) Resûllullah'ın sünneti şeriflerini aynen tatbik ederdi.

Dedemle Hapiste Kaldılar

UFUK: Efendi Hazretleri (K.S.) 'nin gayreti diniyyesi hakkında ne dersiniz?

KEMAL SEZGİN: Efendi Hazretleri (K.S.)'nin hizmet verdiği devirler çok korkunç ve tehlikeli devirlerdi. Hiç kimse bu işe cesaret gösteremedi. Herkes korkudan ne yapacağını şaşırdı.

Birçoklarının kaçacak delik aradıkları o korkunç devirde Efendi Hazretleri (K.S.) hiç durmadan, korkmadan ve yılmadan hayatı boyunca din-i celil-i İslam-ı okuttu, öğretti ve din alimi yetiştirdi.

Nasıl anlatayım. Yetişen nesiller tamamen cahil ve din duygusundan mahrum olarak yetişiyorlardı. Ben vazifeli olarak birçok yerlere gittim. İngiltere ve Amerika'ya gittim. Oralarda Hiristiyanların dinlerine ne şekilde bağlı olduklarını gördüm. Bizden giden müslümanlar oralarda çok zayıf kalıyordu. Hatta bizim Türklerden birisi Amerikaya gidip orada bir Hiristiyan bir kızla evlenmiş ve kız kendi diniyle alenen ibadet yapıyordu. Fakat müslüman olan erkek bir şey bilmediği için ne yapacağını şaşırmıştı. Kendisiyle alay etmişlerdi. Öyle ya, Hiristiyan'san kiliseye gidersin, Müslümansan camiye!.. Sen hiçbirisine gitmiyorsun, o halde nesin? diye ... Adam çok utanmış ve bizden ilmihal kitapları istemişti. " Aman ne olur bana namaz kılacak kadar bir şeyler öğrenebilmem için bazı kitaplar gönder" diye yalvarmıştı.

İşte Efendi Hazretleri (K.S.) Müslümanların dini bakımdan ne kadar zayıf olduğu bir devirde dini ihya etmeye çalışmıştı. Cenaze namazı kıldıracak hoca kalmamıştı. Böyle bir devirde hem de ne zahmetler çekerek dine hizmet etti. Hatta Efendi Hazretleri (K.S.) üç gün kadar dedemle de nezarete alındılar. Bunun gibi birçok sıkıntı ve zahmetlere katlanmış, fakat hiçbir zaman yılmamıştır. Ölünceye kadar bu vazifeyi devam ettirmiştir.

Hatta dedem anlatırdı. O zamanlar Efendi Hazretleri (K.S.) çeşitli yerlerde sohbetler yapardı. Yine dedemin bahsettiğine göre İsmet İnönü'nün kardeşi, Ahmet bey de Efendi Hazretlerinin (K.S.) sohbetine gelirlermiş. Bütün sohbetlerinde Efendi Hazretleri (K.S.) polis nezaretinde tutulurmuş. Yani polis onu devamlı takip edermiş...

Ben Efendi Hazretleri (K.S.)'ni arasıra ziyaret ederdim. Bana haber gönderdi ki: " Beni fazla ziyaret etmesin, belki kendisine (yani bana) bir zarar gelir diye" bu kadar sıkı takip ediliyordu. Bu şartlar altında hizmet verdi ki, her zaman ölüm, hapis ve ceza tehdidi altındaydı. Sağlığında çok güç şartlar altında hizmet ediyorlardı, ama hamdolsun şimdi onun talebeleri çok daha rahat, onun yolunu devam ettiriyorlar.

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.)'nin batınî hallerinden biraz bahseder misiniz?**

KEMAL SEZGİN: **Efendi Hazretleri (K.S.)'nin batınî hallerinden biz ancak anlayabildiğimiz kadar bahsedebiliriz. Onu tam olarak anlamamız ve anlatmamız mümkün değildir. Ben üç-dört tane imtihan kazanmıştım. Ve mutlaka Amerika'ya gitmem gerekiyordu. Fakat bütün çalışmalarımıza rağmen bir türlü buna muvaffak olamadık. Bir yandan Amerika'ya gitmem gerekirken, diğer yandan bir türlü tayin emrim çıkmıyordu.**

Kendi kendime üzülüyor ve düşünüp duruyordum. Bir

defasında şöyle düşündüm; "Ah Efendi Hazretleri (K.S.) sağ olsaydı da kendisine sorsaydım.
Amerika'ya gidebilecek miyim, gidemeyecek miyim?" ki, ben bu durumla karşılaştığım zaman Efendi Hazretleri (K.S.) irtihal etmişler ve irtihallerinden sonra bir sene geçmişti. Ben böyle düşünürken, hemen o akşam rüyamda kendisini gördüm. Rüyada bana aynen şöyle dedi. "Merak etme evladım yakında gideceksin!". Aradan üç dört gün geçti ve bizim tayin emrimiz çıktı. Böylece biz Amerika'ya gittik Daha böyle nice güzel hatıralar....

Küçükken rahmetli annem şöyle derdi : "Oğlum sıkıştığın zaman Abdülkadir Geylani Hazretlerinden ve Efendi Hazretlerinden yardım iste."

Zaten Efendi Hazretleri Nakşi olduğu kadar da Kadiri kolunun da tasarruf sahibiydi. Ben de 25 yıl pilotluk yaptım. Tabii havada uçuyorsun hava bozuk olur nice tehlikelerle karşılaşırsın. Öyle an olur ki Allah (C.C.) ile başbaşa kalırsın başka kimse bulamazsın. İşte ben çok tehlikeli anlarda bile Efendi Hazretlerinin (K.S.) çok yardımını gördüm. Ve hamdolsun hiç bir şey olmadan yirmi beş sene bu vazifeyi yaptım. Hayatım boyunca onun yardımlarını gördüm onun büyüklüğünü nasıl anlatayım.

Çocukları görünce onları çok severdi. Onları okşayıp gönüllerini alırdı. Bizleri görünce çok sevinirlerdi. Daima güler yüzle karşılardı. Büyükler ölmezler, dünyadan öteki âleme intikal ederler. Öldükden sonra da hayatında yapamadıkları birçok işleri yaparlar. Ben şahsen onun irtihalinden sonra pek çok yardımını gördüm. Bizim bu kelimelerle ifade edilmez.

Son zamanlarda Adana'da yine uçuş yapıyordum. Yazın tabii Adana çok sıcak oluyor. Terliyoruz, soğuk su, ayran vs. içiyoruz. Bir defasında çok kötü hasta oldum. Müzmin bir bronşite yakalandım. Çeşitli hastanelere gittim. Birçok tedavi çareleri aradım. Ankara'da Gülhane Askeri hastahanede bir müddet kaldım. Fakat bir türlü hastalıktan kurtulamadım. Hatta çok zaman kanlı olarak ifrazat gelmeye devam etti. Ben de artık neredeyse umudumu kestim. Her halde akciğer kanseri oldum diye korkuyordum. Ankara'da tedavi olamadım. Bir sene sonra Bursa'ya gelmem icab etti. Bursa'ya geldim. Orada da birçok tedavi çarelerine baktım, hastahanede kaldım.

Velhasıl artık bundan kurtulurum diye bir şey düşünmüyorum. Bu hastalık beni götürür diye düşündüğüm bir akşam Efendi Hazretlerini (K.S.) rüyamda gördüm. Elinde madeni bir bardak, bardağın içinde biraz su var. Bana "Evladım su içer misin?"dedi. Bende edeb bakımından haya ederek "içmem" dedim. Bunun üzerine Efendi Hazretleri (K.S.) bana "Al iç evladım" dedi. Ben de aldım, baktım bardağın içinde su var ama üzerine tarçın gibi toz şeklinde

bir şeyler ekilmiş. Onun emri üzerine aldım ve içtim. Ondan sonra hastalık ne zaman geçti nasıl düzeldim hiç farkında bile değilim.

Bursa'da din görevlilerinden birisi bir başkasına şöyle demiş: Kim, Süleyman Efendi Hazretlerine (K.S.) bir fatiha üç ihlas okurda onun ruhuna bağış yaparsa, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) ona yardımcı olur bunu bana bir müftü anlattı. O müftüye de Bolu'da ki seminerde anlatmışlar. Müftü diyor ki : "Ben hadi canım sende öyle şey olur mu? Dedim." Fakat o gece uyurken mübarek bir zat bana rüyamda göründü. Ben onu görünce yüzümü çevirdim. Fakat O mübarek zat, meğer Süleyman Efendi Hazretleriymiş. Bana dedi ki: "Evladım rüyada bile bize bühtanda bulunma" çok korktum ve eline sarıldım. İşte müftü kendisi bunu bana böyle anlattı.

Elini Öpmek Şerefine Eriştim

Birçok defa kendisiyle müşerref oldum, elini öpme şerefine kavuştum. Bu arada iki defa elini öptüm ve kendimi bir başka hissettim. Hayatımda sadece iki defa elini öperken hissettiğim derin duygu şöyle oldu: Ben elini öpmek istedim Efendi Hazretleri (K.S.) beni kendine doğru çekti ve kendisinin boyu uzun olduğu için başım ancak göğsüne kadar gelebildi. Beni tuttuğu gibi iyice göğsüne doğru çekince kulaklarımla bizzat kalbinin "Allah Allah" dediğini işittim. O günden bugüne kadar hayatımda hiç unutamadığım hatıralarımdan bir tanesi de budur. Böylece birçok kere manen büyüklüğünü müşahede ettiğim Hazreti Üstazımın (K.S.) ne kadar büyük bir veli olduğunu anladım. Onun büyüklüğünü maddeten de gözlerimle gördüm, kulaklarımla işittim.

Hacı Ramo Amca

Merhum Hacı Rahmi Amca (Adapazarlı) ile de şöyle bir hatıram var. 1974 senesiydi. Hacı Rahmi Amca'yı İzmir'e götürmüştüm. Rahmi Amca'nın okuma-yazması yoktu. Fakat O Efendi Hazretleri (K.S.)'nden çok şeyler öğrenmişti. Kendisini tanıyanlarca da iyi bilinen merhum Hacı Rahmi Amca "Haza veli" denebilecek kadar manen yükselmiş bir zattı. Arabada bile boş durmaz rabıta yapmaya devam ederdi.

Bana kendisi anlattı. Efendi Hazretleri (K.S.) kendisine, "sen validenden doğduğun kadar temizsin buyurmuşlar. Beraber İzmir'e gittik. Ertesi sabah baktım, hiç okuma-yazma bilmeyen Hacı Rahmi Amca, ezberden baştan sona kadar Evradı Şerif'in bir bölümünü okudu. Hayret ettim ki, Evradı Şerif'in bir bölümü İslam harfleriyle kırkbeş sayfa kadar... Yirmi-yirmibeş dakika kadar sürdü.

Hatta takıldığı, hatırlayamadığı bazı yerlerde "Estağfirullahel azîm..." diyerek tekrar okumaya devam ediyordu. Orada huzur içerisinde Evradı Şerif okudu, ben de dinledim. Kendisine sordum, dedim ki: "Rahmi Amca! Sen okuma-yazma bilmezsin. Evradı Şerif'i nereden ve nasıl öğrenip ezberledin?" Hacı Rahmi Amca kendisine has lisanıyla bana dedi ki: "Ben de okuma-yazma yok. Fakat Efendi Hazretleri (K.S.) bana rüyada Evradı Şerifi öğretti ve ezberletti."

Ve Kerametler

Yine başka bir hatıram da şöyledir. 1953 veya 54'de dedem Ankara'da dayımın yanında kalıyordu. İstanbul'dan ve hele Hazretten ayrıldığına çok üzülüyordu. Yüksek tansiyon sebebiyle aniden bütün vücuduna felç geldi. Hastahaneler ve ilaçlar kar etmedi. Hergün ölecek diye bekliyorduk. Efendi Hazretlerine (K.S.) haber verildi, " 7 sene yatacak" buyurmuşlar. Bizler hayrette kaldık.

Dayım, yengem ve ev halkı kendisine çok iyi hizmet ettiler. Allah razı olsun. Aradan üç-dört sene geçti. Kadıköy'deki züccaciyeci Mehmet Alibey Hazretimize (K.S.) sormuş "Efendim Fevzi Bey çok takva bir insandı, niçin bu kadar uzun zamandır hastalık çekiyor?" Hazret de şöyle buyuruyor. "Fevzi Bey'in ruhu o kadar yüksek makam istiyor ki, o makama varmadan teslimi ruh etmeyecektir, onun için hastalık çekiyor."

Hastalığın beşinci senesini zannederim bitirmişti. Efendi Hazretleri (K.S.) Ankara'ya teşrif ediyorlar. Dedemi ziyaret edip başucunda Yasin-i Şerif okuyup dua ediyorlar. Yanından ayrılırken dedeme "Binbaşı bey aramız bir senedir" buyurmuşlar. Bunu teyzem duymuş. Daha önceden yedi sene yatacağını bildiğimiz için daha var diyorduk.

Efendi Hazretleri (K.S.) İstanbul'a döndükten bir müddet sonra irtihal ettiler. Biz dedeme haber vermedik. Ertesi sene 1960 Ekim ayında bir gece şu rüyayı gördüm. "Efendi Hazretleri (K.S.) ve Kemal ağabey, dayımın evine teşrif ediyorlar. Dedemi aralarına alıp üçü birden yürüyerek evden ayrılıyorlar, biz de arkalarından hayretle bakıyoruz."

Sabah evde namazdan sonra dedemi irtihal etmiş buluyorlar. Ben bir-iki saat sonra geldim ve gördüm. Ellerini göğsünde namaz kılar gibi birleştirmiş ve ayakları geriye doğru toplanmış vaziyette, namaz kılarken bu vaziyeti alır edepten ayaklarını uzatmazdı. Yanında bulunan tuğla ile teyemmüm ederdi. Ayakları çekili kaldığı için tabutun kapağı dahi kapanmadı.

Büyükler bağlılarını hiçbir zaman yalnız bırakmazlar, bilhassa son nefeslerinde daima ruhaniyetleri yanlarında bulunur. Annemi ve kardeşlerimi nasıl kendi elleri ile teslim ettilerse, dedemi de beraber

alıp götürdüler. Cenab-ı Hak bizleri o büyük zatların şefatine nail eylesin, Allah'ın Rahmeti üzerlerine olsun.

UFUK**: Çok teşekkür ederiz. Allah (CC) razı olsun.**

KEMAL SEZGİN**: Ben de teşekkür ederim. Allah (CC) cümlemizden razı olsun.**

M. ZAİM ÖZBİLGİ

1927 yılında Tekirdağ vilayetinin Malkara kazasının Kiremitlik köyünde doğdum. Büyük dedem Osmanlı devletinin Tuna boyu vilayetlerinden ŞUMNU vilayetinin OSMANPAZAR kasabasında oturur ve o beldenin "zaimi zeamet" (devlet tarafından ulemaya verilen münbit arazi) sahibi iken, 1293 Plevne Harbi'nde, Sultan ABDÜLHAMİD HAN hazretleri tarafından hazine-i hassa çiftliği olan şimdiki köyümüz Kiremitlik köyüne yerleştiriliyorlar. Ve bizzat ABDÜLHAMİD HAN tarafından dedemiz TAHİR ZAİM'e vefatına kadar zaimlik maaşı veriliyor. Babam FERHAD HOCA köyde imamken, SÜLEYMAN EFENDİ HAZRETLERİ'nin ilk talebeleri Ramazan ayı münasebetiyle köylere gelmeye başlamışlardı.

Her yıl Ramazan'da bir talebeyi gönderiyorlar ve civar köylerde Ramazan-ı Şerif boyunca vaaz-ı nasihat yapmalarına imkan hazırlıyorduk. Böylece hem cemaat faydalanıyor hem de talebeler, vaaza alışıyorlar, tatbikat yapıyorlardı.

Bizim köyde vazifeli olan talebeler hep bizim evde misafir kalır ve onlarla biz kardeş-arkadaş olurduk. Hatta bazıları bizi hala ziyaret eder, mektup-tebrik gönderirler. Efendi hazretleriyle müşerref olmamız bu talebeler vasıtasıyla oldu.

UFUK**: Efendi Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız?**

M. ZAİM ÖZBİLGİ**: 1955 YILINDA Ramazan Bayramında köyümüzde Ramazaniye için kalan** İSPİR'li RESUL YILDIZ **adındaki (talebe) Hoca efendi ile İstanbul'a gittim. Kısıklı'da misafirhanede Efendi Hazretleriyle müşerref oldum. Elini öptüm ve evladlığına kabülümüzü kendisine arzettim. Memnun kaldılar. Ayrılırken beni mübarek kollarına aldı, sıktı ve**

-"Allah muvaffak etsin" buyurdular.

Bundan sonra İstanbul'a her gidişimde Kısıklıya uğrar görüşür. Sohbetinde bulunurdum. Ramazan aylarında birkaç defa İstanbul'a gelir, Beyazıt ve Eminönü Yeni Camide nasihatlerini dinlerdim.

Ramazanda Beyazıt camiindeki bir vaazını hiç unutamam. O günkü vaazına

-“EN BÜYÜK KUTTA-I TARİK, DİN YOLARINI KESENLERDİR” **diye başladı. Konuşması cemaati öyle tesir altına aldı ki, gözyaşı ve heyecandan kendimizden geçmiştik. Caminin hopörlerini kestiler. Kesen muhaliflere**

-“kesin bakalım, öteki alemde ne yapacaksınız?” **diye çıkıştılar. Vaaz bitti, kendimi tüy gibi hafiflemiş hissettim. Sanki vücudumda ağırlık diye bir şey kalmamıştı.**

(Hopörlöyü kesen imamdan kendisine bahs edilince ,

-"Onun oğlu daha hain olacak" **. Buyurdular..(ilahiyatçı Hüseyin ATAY)**

UFUK**: Üstad Hazretleri (K.S.) için bir hatıranızı anlatır mısınız?**

M. ZAİM ÖZBİLGİ: **Birçok hatıram var. Bir tanesini arzedeyim: Dünya gözü ile son görüşmemizde, ebedi aleme göçüşlerinden birkaç ay önce idi. Misafirhaneye gitmiştim. Rahmetli Ali Dayı ile sohbet ediyorduk. O esnada Efendi Hazretleri (K.S.) elinde bir kitapla içeriye girdiler. Kalktım elini öptüm, Hoş geldiniz dediler, hal hatır ettiler. Ali Dayı’ya kitabı verdiler. Paşa kapısı yanında emekli bir öğretmene götürmelerini söylediler. Çıkıp gittiler. Biz Ali Dayı ile Kısıklı meydanına çıktık. O zaman tramvaylar işliyordu. Tramvaya bindik, fakat içime bir ateş düştü. Efendi Hazretleriyle görüşmemiz, sohbetimiz bu defa çok kısa oldu diye, bir üzüntüye düştüm.**

O eziklik hali içinde iken Tramvayda birden karşımda Efendi Hazretlerini gördüm, tebessüm ediyorlardı. Hemen ayağa kalktım, oturduğum yeri kendilerine vermek istedim.

-Otur karşımda, **dediler, O Ali Dayı’nın yerine oturdular. Tramvay hareket etti, Efendi hazretleriyle yüz-yüze oturmuştuk.**

Bana bakıp manalı manalı tebessüm ediyorlardı. Ben o tebessümlerden çok şey anladım. “niye üzüldünüz, sohbetimiz kısa oldu diye mi?” demek istiyorlardı. Çok hislendim bir ara gözlerimi yumdum, öyle duruyorken, biletçi gelmiş herhalde gece uyumamışsınız, diyordu. Oradan Üsküdar iskelesine indik. Efendi Hazretleriyle birlikte vapurun gelmesini bekledik. Vapur geldi herkes koştu.

Efendi Hazretleri (K.S.) en geriye kaldılar, ben de ardından vapura doğruyürüyordum. Kalabalıkların koşmasına bakarak şöyle diyordu:

-“Bunların telaşı, yer kalmayacakmış... Acaba ahiret âleminde ne yapacaklar?.. biz en geride kaldık, bakalım ayakta mı kalacağız?” **Vapura girdik. Bir kanepe sanki bize ayrılmıştı. Hayret ettim, nasıl oldu da bunca izdiham arasında bu kanepe boş kalmıştı...**

Sohbet ederek Köprü'ye doğru yol alıyorduk. Bir ara başını göğsüne doğru eğdiler, gözlerini yumdular, biraz öyle durduktan sonra bana "Nasıl zulmet değil miymiş" dediler. "Evet öyleymiş" dedim. Yani kendisiyle buluşmadan evvelki zamandan bahsediyorlardı, sonra ilave ettiler: "Şimdi iyisin" diyerek iltifatta bulundular.

Karşımızdaki kanepeye subaylar oturmuşlardı. Hepsi Efendi Hazretleri (K.S.)'ne dikkatle bakıyorlardı. Efendi Hazretleri (K.S.) üzerinde öyle mübarek bir cazibe vardı ki onu ilk defa gören, azıcık uyanık olan bir kimse derhal farkına varırlardı. Mübarekteki büyük cazibe büyük bir mananın ifadesidir der ve dikkat kesilirdi. Vapur'dan Eminönü meydanına çıktık. Bir taksiye binerek Beyazıt'taki Hakkaklar **çarşısında,** Hacı Muzaffer Ozak'ın **kitapçı dükkanına gittik. Muzaffer Ozak Bey, Efendi Hazretleri (K.S.)'ni kapıda karşıladı. İçeri girince altına sandalye verdi. Efendi Hazretleri (K.S.) bazı kitaplar aldılar, o dükkanda kendisinden izin istedim. Manalı manalı tebessüm ediyorlardı.**

Tabii bu tebessümün manasını kavrayamamıştım. Meğer Dünya hayatında zahir gözüyle görüşmem sonmuş. Bunu bana anlatmak istemişlerdi. Vefatından birkaç gün önce rüyamda gördüm. Bir bahçe içindeydiler. Fakat başından beresini çıkarmışlardı. Bu vefatına işaretmiş, sonradan farkına vardım.

1959 Eylül ayının 18'inde Malkara'ya gitmiştim. O zamanlar HÜRADAM gazetesini okuyordum. Gazeteyi bakkal Yunus Işıklı'nın dükkanından aldım, bir de ne göreyim. Merhum Sinan Ömür Bey'in gazetesi şu başlığı vermişti.

- İSLAM ÂLEMİNİN EN BÜYÜK KAYBI: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) vefât etti.

Beni Nasıl Vazifeye Çağırmıştı.

Vefatından 18 sene sonra Kadıköy Koşuyolu Göğüs Hastalıkları hastanesinde yatıyordum. Yanı başımda da 80 yaşında hasta, eski muallimlerden Cevdet Kalıdağ adında bir hasta vardı. Tuvalete yardımsız gidemiyordu. Gece uyanmış, yatağında benim kalkmamı, tuvalete kadar götürmemi bekliyorken biraz fazlaca izdihama düşmüş. Ben o esnada derin uykulardayken, birden Efendi Hazretleri (K.S.) rüyamda zuhur ettiler. Tebessüm ediyor ve "kalk" diyorlardı. Uyandım, anladım ki beni vazife bekliyor. Gözümü açınca, yanımdaki arkadaşım ihtiyar öğretmen, kendisine yardım

için beni bekliyor. Vazifemi yaptım, onu istediği yere kadar götürdüm. Binlerce kere dua ettiler.

Daha bunun gibi, pek çok meselede onun ikaz ve emirlerine muhatap oldum. Hepsinin sonunda da çok büyük iyilikler ve hayır dualar aldım.

MEHMED EMRE

UFUK: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ın gayreti diniyesi ne ölçüde idi?**

EMRE: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın gayret-i diniyyesi, had safhada ve en kamil bir derecede idi. Yaşadığı devrin idarecilerinin devamlı takip, baskı ve baskınlara rağmen bu hizmeti aksatmadan hayatının sonuna kadar devam ettirdi. Şimdi de manevi tasarrufları ve ruhaniyeti ile bu ulvi gayretin billurlaşan hallerine şahid olmaktayız.**

Aman vermez takiplerin baskısı altında bulunduğu sırada, Şehzadebaşı Camiinin göze çarpmayacak izbe kısımlarında ve pencere içlerinde, hem de kış mevsiminde, ders okutacağım derken romatizmaya yakalanmasına rağmen bu hizmette en küçük bir fütur göstermemişlerdi. Sağlığını feda ederek ve hayatını hiçe sayarak cehalet dağını "ilim aşkı" külüngü ile delip beşere geçit açmıştı.

O, rehnüma'i şeriat idi. Talebe yetiştirmeden vefat edersem, Rabbim bana " İlmine kimi varis bıraktın?" diye soracak olursa ne cevap vereceğim, endişesiyle günlerce gözyaşı döktüğünü bizzat ifade etmişlerdir. Bu üzüntüler içinde kıvranırken, müsaid gördüğü kimselere ilim okutma teklifinde bulunuyordu. Heyhâtki bu teklifler, muhatabı üzerinde beklenen tesiri göstermiyordu. Zira o fetret devrinde, düşman kavi tali zebundu.

Yaptığı teklifi daha cazip bir hale getirmek için

-"Oğlum senin yeme ve içmeni karşılayayım hem de sana ilim öğreteyim" **diye teklifde bulunmuşsa da ilim cevherine talip ve sahip çıkacak kimseye rastlayamamışdı. Aradığını bulamayınca heyecan ve âhiret muhasebesinin endişesi ruhunu yakıp kavuruyordu. Nihayet bir kimseye,**

-"Senin yiyip içeceğini karşılayayım ve 30 lira (3) aylık da vereyim. Bu bilgi benimle toprağa gömülmüş olmasın" **demişse de bu teklifini kabul edip okumak isteyen çıkmamış idi.**

Gözyaşlarını sele çeviren bu çaresizlik içinde kendi kerimelrine **Arapçayı ve buna dayalı şer'i ilimleri öğretmişlerdir. Allah için akan bu gözyaşları boşa gitmemiş; ihlasla arayış, ümitsizlikle son bulmamıştı. Bu ulvi çağrı, vicdanlarda ma'kes bulmuş ve istikbalde on binlerce talebenin okumasına zemin hazırlamıştı.**

İlk olarak uyguladığı tekâmül kursuna 25 civarında arkadaş

katılmıştı. Üstazımız ders okutmak için Kısıklı'dan Çamlıca'nın "Çilehane" **semtine kadar yürüyerek gelirdi. Burada kiralanan bir bağ evi, dershane olarak kullanılmakta; iaşe ve ibate işleri de burada olunmaktaydı. Bu evin kirası ile Kursa katılan arkadaşlarımızın aş ve ekmeğini, bizzat Hz. Üstad tekeffül etmiş bulunuyordu.**

Bir gün, namaz hazırlığı için derse ara verildiği sırada, huzurlarında idim.

-"Hafız Emre, nasıl yemekerinizi iştiha ile yiyebiliyor musunuz?" **diye bir sual lutfettiler. Fakir de**

-"Evet efendim, iştiha ile yiyiyoruz. Ayrıca arkadaşlar olarak aramızda para topladık. Onunla da sirke ve sâire aldık. Yemeklerde dometes salatası yapıyoruz, böylelikle yemekler daha iştahlı olarak yeniliyor" **cevabını verdim. Bunun üzerine elini iç cebine uzatıp, dörde katlanmış bir elli lira çıkardı, bana uzattı ve**

-"arkadaşlarınızdan para toplamayın, salata ihtiyaçlarınızı bu paradan alın. Tükendiği zaman bana haber ver de gene vereyim" **buyurdular.**

UFUK: Üstadın manevi hallerinden (kerametlerinden) şahid olduğunuz vak'alar var mıdır?

EMRE: En şümüllü manevi yönü ve keramet-i zahiresi, Kur'an-ı Kerimle ilgili şer'î ilimleri öğretmekteki gayreti ve muvaffakiyetidir. Teşriî ve icrâî mevkide bulunan bir çok kimsenin düşmanlık göstermesine, dini hizmet kademelerinde vazife almış pek çok din adamının kıskançlık, dedikodu ve iftira kampanyasına kalkışmasına rağmen takip ettiği ulvi davayı yüzbinlere mal edebilmesi, onun kemâli ve kerâmeti için gösterilecek misallerin başlarında gelir.

Bundan ayrı olarak, iki kerametlerini arz edeceğim: Biri, şahsımla ilgili; diğeri ise umumi manada bir keramet bulunmaktadır. 1957 yıllarının sonlarıydı. İki aylık izinle memleketimde bulunuyordum. Efendi Hazretleri (K.S.), Manisa'ya teşrif etmişlerdi. Kendisiyle beraber İzmir'e yolculuk yaptık. İzmir Müftülüğünde otururken, Ödemiş'den ziyaret için gelenler oldu.

Bunlar arasında Kemal Fişekçi de vardı. Bu arkadaş, daha evvel yazmış olduğu bir mektupla, Ödemiş müftülüğünün açık olduğunu ve oraya tayin edilmem için teşebbüsde bulunmamı rica etmişti. Beni görünce bu arzusunu tekrarlayıp "Efendi Hazretleri (K.S.)'nden izin al da şu iş olsun" dedi.

Ödemiş, büyük bir kaza olduğundan İslam dinine daha geniş bir hizmet yapılabilir, ümidi ile böyle bir nakli ben de arzulamaktaydım. Durumu üstazıma arzettim. Fakat hiçbir cevap vermediler. Neticeyi söylediğimde o, tekrar sormam için zorluyordu; ben de bunun münasip olmayacağını izaha çalışıyordum. Onun ısrarına dayanamadığım için ertesi gün aynı meseleyi tekrar

arzettim. Hz. Üstad,

-"Orada ... partili çoktur. Seni oraya gönderemeyiz. Hem biz seni Eskişehir'e alacağız" **buyurdu.**

Üzerinden kısa bir zaman (3-4) ay geçtikten sonra, Eskişehir Müftülüğü boşaldı. Fakiri Sivrihisar müftülüğünden Eskişehir müftülüğüne naklen tayin ettiler. Böylece Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bir kerâmeti tahakkuk safhasına çıkmış oluyordu.

Diğer kerametine gelince, ilk tekamül kursu sırasında ve bir ders arasında talebe bulunduğu günlerde hastalandığını, kendilerinin mürşidi bulunan Sirâc'üd-din Salahaddin Mevlevî Hazretlerinin "Geçmiş olsun"a geldiğini, hastalığının şiddeti sebebiyle hayatından ümidini kestiği için gözlerinden yaş aktığını ve bunu gören Salahaddin Mevlevi Hazretlerinin kendisine ne için ağladığını sorması üzerine üstazımız "Bu hastalıktan kurtulamayıp vefat edeceğim diye ağlıyorum" cevabını vermiş.

Bunun üzerine Mürşidi: "Evladım sen hiç üzülme. Bu hastalıktan iyileşeceksin. Okuyup büyük adam olacaksın ve çok itibar göreceksin. Hatta sen kaptan-ı gayri müslim bulunan bir gemiye binecek olsan o dahi sana saygı gösterecek" buyurmuşlar. Bunu naklettikten sonra şöyle devam ettiler. "İstanbul'un işgal altında bulunduğu sırada vapur ile İzmit'e gidiyordum. Yolcu çoktu, oturacak yer yoktu. Bu sebeple ayakta kalmıştım. Bir kamorot geldi ve kaptanın beni çağırmakta olduğunu söyledi.

Kendisiyle beraber Kaptan köşküne vardığımda

-" siz ayakta duracak kimse değilsiniz. Buyrun benim yerime oturun" dedi. Bu manzara karşısında Hz.Üstadın talebeliğim sırasındaki sözlerini hatırladım. Gemiden ayrılırken kaptan

-" Her ne zaman bu hatta ve benim gemimde yolculuk yaparsanız, kaptan köşkünde seyehat edebilirsiniz" deyip selam vaziyetine geçti. Bu vak'ayı naklettikten sonra,

-"Evladlarım, siz büyük iltifat göreceksiniz. Müreffeh bir hayata nail olacaksınız. O kadar ki sizi tayyare ile alıp vaaza götürecekler" **buyurdu.**

Ben bu kerâmetin tahakkuk safhasına çıkacağına katiyetle inanmaktaydım. Ancak, dizlerimizin altındaki Antep kilimine, üstadımızın önündeki ağzı kırık sürahiye ve çamaşır kazanı olarak kullandığımız gaz tenekesine bakarak bu müjdenin kaç yıl sonra tahakkuk edebileceğini düşünmekte ve tehayyür içinde bulunuyordum.

Bu konuşmamın üzerinden beş yıl gibi kısa bir zaman geçmişti. Kurs sonunda vâiz ve müftü olarak vazife alan arkadaşlarımız resmî hizmetlerine devam ediyorlardı. Fakir de Eskişehir müftüsü bulunuyordum. Arkadaşlarımızdan Hasan Arıkan,

Mehmet Arıkan ve Seyfeddin Alkan gibi hocaların İstanbul'dan tayyare ile Adana'ya vaaza gittiklerini öğrenince üstadımızın verdiği haberin kerâmet olarak vukuâ geldiğini anlamış oluyordum.

O, kerâmetini ancak irşad sadedinde gösterirdi. Sebepsiz yere ve gelişi güzel kerâmet ızharından şiddetle kaçınırdı. Huzurundaki sohbetin mânevi hazzı, insanı o derece sarardı ki, dinleyenler âdeta gasyolurdu. Yerde mi oturuyor, rüzgarın kanatları ile havada mı dolaşıyor, dünyada mı yoksa cennet içinde mi dolaşıyor insan fark edemezdi.

Huzurundan ayrıldıktan ve ayrılma (sahıv) hâline geçtikten sonra konuşulan sözlerin inceliklerini ve onun işaretlerinde gizlenen kerâmetleri ancak o zaman anlamak kaabil olabilirdi.

UFUK**: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin Türkiye'de İslâmiyetin devamı hususunda, o nâ müsait şartlarda gösterdiği gayretleri nasıl yorumlarsınız?**

EMRE: **Üstadımız (K.S.), o devrin müsaid bulunmayan şartları karşısında nefsini dine hizmetle vazifeli görmekte ve bu vazifeyi tam yapmış olmak için çırpınmaktaydı. Devamlı takibe uğradığı için, "Çilehane"deki tekamül dersinin okunduğu yere ana caddeden ve vasıtaya binerek gelmez, yaya olarak ve korulukların içinden asgari yarım saat yol yürümek suretiyle gelirdi.**

Orta büyüklükteki bir odada etrafında hâleleşen 25 kadar talebeye durmadan ve dinlenmeden ders okuturdu. Bir sabah çorbası, bir de akşam yemeği ile yetinip 8-9 **saat ders verirdi. Havanın sıcak oluşu ve Diyabet (şeker hastalığı)ndan müzdarip oluşu sebebiyle sıksık su içerdi. Bu sebeple içi dolu bir sürahi, rahlesinin üzerinde bulunurdu. Sürahinin ağzının kenarı kırıktı. Sıksık ve bir iki yudum su içmek zorunda kaldığı için kendi suyunu kendi eliyle doldurmaktaydı. Bir gün bu sürahinin kırık tarafı elini kesmişti.**

UFUK: Üstadın sadece din-i mübine hizmet etmek uğruna çektiği çileler husunda kanâatınız nedir? O devrin zulmü mü, Allah'ın her veli kuluna verdiği ibtila ve imtihan cümlesinden mi, yahut her ikisi mi?

EMRE: Her devirde bir zâlim çıkmış ve halka zulüm icra etmiştir. Evliya-i kiram, yıldırımlara karşı dikilen siper-i sâika (paratoner) gibidir. Onu kendi üzerine çekerek halkı zâlimin tesirinden âzade kılmak ister. Vücudunu o belâlara karşı siper ederek fenâlıkları durdurmaya çalışır. Bu cehdi ve gayreti, o velinin terfiine zemin azırlayan bir ibtila olur. Ben, bu atıflı süalinizin üçüncü şıkkını tercihle cevaplandırmak istiyorum: "Herikisi"...

Yüksek dağların başından duman eksik olmaz. Onun da İslâm'a hizmet uğrunda başının derdi eksik olmamıştır. Hz. Üstâd,

yaşadığı devrin zulmüne karşı ilmi ve hilmiyle mukabele etmiştir. Evini taharriye gelen memurlara kahve pişirmelerini söylediğinde efradı âilesi

-"Size bu zulmü reva görenlere bir de kahve mi ikram edeceksiniz?" dediklerinde,

-"Onlar memurdurlar ve vazifelerini yapmaktadırlar. Yorulmuş bulunuyorlar" diyerek baskına gelen kimselere kahve ikram etme nezaket ve asâletini göstermiştir.

Arkasını takip eden evinin karşısındaki kahvenin bahçesinde oturup üstadımızın hânelerini kontrol eden sivil memurun yanına varıp

-"Oğlum, sen oruçlusun. Akşam yaklaştı. Benim arkamı takip ederek gel. Biz de iftar edelim. Daha sonra vazifene gene devam edersin" demiş; bu konuşma karşısında hayretler içerisinde kalan memur, mıknatısa tutulmuş toplu iğne gibi, peşine takılıp iftar etmek üzere evlerine gitmiş. Bu asil şefkatin, bu yüce nezaketin ve mutlak kerâmetin müşahidi bulunan zât, daha sonra onun müntesipleri arasına girmiştir. Bu efendi, halen hayatta bulunmakta olup Emekli polis memuru Mehmet Karagöz**'dür.**

Gübre, kirli bir maddedir. Fakat sebze ve meyvenin çabuk gelişmesine ve verimin artmasına sebep olur. Allah dostlarının başındaki ibtilalar, onların terfiine zemin hazırlar.

Onun adâvetiyle yanıp tutuşunlar, vefatında da peşini bırakmamışlar ve mübarek naaşının önüne dikilmişlerdir. Bu engelleme, o devrin İçişleri Bakanı Namık Gedik'ten gelmekteydi. Yapılan bütün teşebbüsler neticesiz kalmakta, naaş-ı şeriflerinin Fatih'e geçirilmesine izin verilmemekteydi.

Hayatında peşini bırakmayan, rahat bir nefes aldırmayan, baskı ve baskınlar ile işkence yapmaya devam eden zihniyet, ilkel insanların bile esirgemediği "Cenazeye saygı" nezaketini bu yüksek makamların alçak sahipleri, onun cenazesinden esirgiyorlardı.

Onun talebeleri, açtığı çığırda yürümeye devam etmekte; Allah'ın kullarına öğretmekte ve şer'i ilimleri tedrisle meşgul olmaktadırlar. Yapılan her türlü tazyika, sürgün edilmeye, tenzil-i memuriyetle mağdur edilmeye rağmen, üstadlarından telâkki ettikleri hizmete devam edeceklerinde kimsenin şüphesi olmamalıdır.

O meş'ale, biz pervane;
Ateşten bize pervâ ne!

****

Mehmet YILDIRIM

UFUK GAZETESİ426 . Sayı
RÖPORTAJ YAPAN Salih GÜÇLÜ
RÖPORTAJ YAPILAN Mehmet YILDIRIM

" O'NUN EN BÜYÜK ESERİ KUR'AN KURSLARIDIR..."

(ZEYTİNBURNU'NDA İLK KUR'AN KURSU DERNEĞİNİN KURUCULARINDAN VE SÜLEYMAN EFENDİ HAZRETLERİNİN BAĞLILARINDAN MUHTEREM MEHMET YILDIRIM'LA YAPTIĞIMIZ RÖPORTAJI SÜTUNLARIMIZA ALDIK)

UFUK-Süleyman Hilmi Tunahan (k.s.) Hazretlerini nasıl tanıdınız?

YILDIRIM-1957 yılında Adana'dan İstanbul'a gelip Zeytinburnu'na yerleştikten sonra Müftümüz muhterem Mustafa ÖZALTIN hocayla tanıştım. Efendi Hazretlerinin (k.s.) teşvikiyle Kur'an Kurslarının yaşayabilmesi ve idamesi için dernekler kurulması emredilmiş, bu teklifi bizlere hocamız Mustafa ÖZALTIN tarafından duyuruldu. Bizde derhal memnuniyetle kabul edip bir cemiyet teşkil ettirdik. Heyet olarak da Hazreti Üstazı (k.s.) Çamlıca'ya ziyarete gittik. Efendi Hazretlerinin huzuruna çıktığımızda ziyaret sebebimizi kendilerine anlattık, çok memnun oldular. Hatta tekrar tekrar "Size gıpta ediyorum, size gıpta ediyorum, size gıpta ediyorum, çünkü benim başarmak istediğimi siz başardınız" diyerek bize dua ve iltifatlarda bulundular. Ve işte bu vesile ile Efendi Hazretlerini tanımış oldum. Bu ilk ziyaretimden sonra kendimi ameliyattan çıkan bir hasta gibi beyin ve ruh temizliği içerisinde hissettim.

UFUK-Üstaz (k.s.) için bir hatıranızı anlatırmısınız?

YILDIRIM-Efendi Hazretlerini ziyarete gittiğimde mesleğimin fotoğrafçı olmasından dolayı çok utandım. Ya bana mesleğimi sorarsa ben "fotoğrafçıyım" nasıl diyebilirim diye hep düşünürdüm. Bir gün huzurlarında bulunan ziyaretçilerinin kimlik ve mesleğini teker teker sormaya başlayıp sıra bana geldiğinde mesleğimin fotoğrafçılık olduğunu söylemekten utandım ve başımı önüme eğdim. O zaman Zeytinburnu Kur'an Kursu Derneğinin Cemiyet Başkanı olan arkadaşım, "Efendim kardeşimiz mesleğinin fotoğrafçılık olmasından dolayı konuşmaktan utanıyor" dedi. Kaldırdım. "Evet İmam-ı Azam'a (r.a.) göre, muamelat kısmından olduğu için yarım resme müsaade verilmiş fakat boya müsaade verilmemiştir. İmam-ı Şafii'ye (r.a.) göre ise resim yasak edilmiştir" dedi. Ve ilave etti, "İnşaallah tesbih namazı kılmaya devam et, Cenabı Allah (c.c.) bir sebep halk eder bırakısın". Elhamdülillah şimdi fotoğrafçılıkla uğraşmıyorum. Bırakmış vaziyetteyim.

UFUK-Süleyman Hilmi Tunahan (k.s.) Hazretlerinin sünneti şerifi yaşayışı hususunda bilgi verirmisiniz?

YILDIRIM- Bu sualinize Efendi Hazretleriyle (k.s.) alakalı bin menkıbeyi anlatarak cevap vermiş olayım. Şöyle ki; Efendi hazretlerini son hastalığında Mustafa ÖZALTIN, Mehmet ARIKAN hocalar ve Ahmet BÜYÜKBUZCULAR,

-"Efendim bu kadar yoruldunuz ve bir hayli talebe yetiştirdiniz. Şimdi ise yaşlandınız ve hastasınız da artık fazla yorulmayın istirahat edin". Üstaz birden hasta yatağından kalkıp doğruluyor,

-"Ne diyorsun evladım? Bir araba bir yola giderken tekeri patlasa tamir ettikten sonra kaybettiği mesafeyi kazanmak için daha hızlı gider. Biz şimdi kaybettiğimiz zamanı kazanmak için daha hızlı ve daha çok çalışacağız" der. Her halde şu anlatmış olduğum menkıbe üstazın gayreti diniyesinin ne kadar üstün bir seviyede olduğunu anlamaya yetecektir...

UFUK-Batınî (manevi) hallerinden şahid olduğunuz vak'alar var mıdır?

YILDIRIM-Efendi hazretlerinin bir çok kerametine şahid oldum. Benim anlayıp da bugün gözle görülen kerametinin en büyüğü, Türkiye'de Kur'an Kursunun bu kadar yayılması ve gelişmesidir... Başka keramet aramaya lüzum yok...

Size Efendi Hazretleri için yazdığım bir MÜNACAAT'ımı okuyayım.

MÜNACAAT:

Dergahına girebilsem,Vurabilsem nefsime bağ,
Divanına durabilsem Yakabilsem kalb'de çırağ,
Kalp gözü ile görebilsem. Doya doya feyiz alarak,
Pirim, Sultanım, Üstazım... Pirim, Sultanım, Üstazım...

Sana malum ne haldeyim, Seni buldum, kendimi bildim,
Garip olduğum gurbetteyim Gözüm açtım, hakkı gördüm,
Yalvarırım açık elim, Şeriat, Tarikat bildim,
Pirim, Sultanım, Üstazım..Pirim, Sultanım, Üstazım...

Haykıracağım elemimden,
Utanıyorum edebimden,
Yalvarırım tut elimden,
Pirim, Sultanı, Üstazım...

Mustafa ÖZALTIN

UFUK GAZETESİ427. Sayı
RÖPORTAJ YAPAN Salih GÜÇLÜ
RÖPORTAJ YAPILAN Mustafa ÖZALTIN

" BİR AMA'NIN ÜSTAZIMI BULMAYA SEBEP OLMASI ÇOK MANİDARDIR."

(BÜYÜK MÜCEDDİD İÇİN HAZIRLADIĞIMIZ SUALLERİ BU HAFTA ÜSTAZIN EN ÇETİN VE ÇOR ŞARTLAR ALTINDA TALEBELİĞİNİ YAPMIŞ, GÖSTERDİĞİ VE ÇİZDİĞİ PRENSİPLER DAHİLİNDE HİZMETLER YAPARAK TALEBE YETİŞTİRMİŞ VE HALENDE BU UĞURDA ÇALIŞAN ZEYTİNBURNU ESKİ MÜFTÜSÜ MUHTEREM MUSTAFA ÖZALTIN HOCAMIZA YÖNELTTİK. MUHTEREM HOCAMIZIN ARKADAŞIMIZ SALİH GÜÇLÜ'YE VERDİĞİ CEVAPLARI AŞAĞIDA BULACAKSINIZ.)

UFUK-Süleyman Hilmi Tunahan (k.s.) Hazretlerini nasıl tanıdınız?

ÖZALTIN-Henüz daha 17 yaşlarındaydım. İlim tahsil etmek büyük bir arzumdu. Onun için, hep iyi ilim tahsil etme yeri olarak Mısır'ı kabul ediyor, ne pahasına olursa olsun Mısır'a ilim tahsil etmeye gideceğim diyordum. Bunun için de Beyşehir den ayrılmış İzmir'e gelmiştir. İzmir'de Mısır'da tahsil yapmış bir zatla karşılaştım. Bu zatın zahiri ilmi vardı, fakat kendisinde ilmin ağırlığını göremiyor ve halini beğenmiyordum. Bir gün kendi kendime "Mısır'da ilim tahsil edenlerin hepsi mi böyle acaba" diye bir his geldi.

BİR AMA YOL GÖSTERİYOR.

Bir gün daha önceden tanıdığım bir âmâ ile karşılaştım. Bu âmâyı daha önceden tanımama rağmen, ne gibi bir itikada ve inanca sahip olduğunu bilmiyordum. Tanışma faslından sonra, ilim tahsil etmek için büyük bir arzu içinde bulunduğumu ve hatta bu uğurda memleketimi terk ettiğimi anlattım. Amâ olmasına rağmen gâyet uyanık bir Müslüman olduğu anlaşılan bu zat, "ben, seni istediğin manada okutacak, seni yetiştirecek bir zata götüreceğim" dedi. Ve yine ilave etti. "O alim ki, zahiri ilimde Medrese-i Kuzat'ı bitirmiş, Fatih Dersiamlığına yükselmiş, tasavvufi ilimlerden behresi olan ve ilim öğretmek için yanıp tutuşan Süleyman Hilmi Tunahan'a götüreyim." Bu teklif üzerine kalbime düşen sıcaklığın hararetiyle "kabul, götür" dedim. Böylece İzmir'de âmâ Hafız Osman Efendiyle beraber deniz yoluyla bir Cuma günü İstanbul'a geldik. Osman Efendi, Efendi Hazretlerinin Cuma günü nerede vaaz yapacaklarını bildikleri için hemen Arpacılar camiine gelip Üstazın vaazını dinledik. Efendi Hazretleri o gün Nûr Suresinin Nûr ayetinden bahsettiler. Hiç bir vaazın tesirinde o günkü kadar kalmamıştım.

Namazdan sonra, Efendi Hazretlerinin elini öptüm ve beni getiren âmâ Hafız Osman Efendi Üstaz'a, "Efendim bu talebeyi size İzmir'den getirdim. Okutacaksınız," dedi. Efendi Hazretleri'de gâyet memnun oldular. Ve böylece ilk görüşmeyi yapmış olduk.

UFUK-Tunahan Hazretleriyle tanıştıktan sonra nerede ve nasıl okumaya başladınız?

ÖZALTIN-Efendi Hazretleriyle bu ilk tanışmamız 1950'de olmuştu. O zamanlar şimdiki gibi muhkem ve mamur Kur'an Kursları bulunmadığı için Üstaz talebelerine dersleri kenarda köşede gizlice

veriyorlardı. Bende ilk derse Şehzade camiinin bir odasında başladım. Efendi Hazretlerinin kendileri 1950'lerde Şehzadebaşındaki Halil Kacar beylerin evlerinde ikamet etmekteydiler. Sabahın erken saatlerinde Üstaz yanımıza gelir, bizi namaza kaldırır, namaz kılındıktan sonra hemen derse başlardık. Dersi'de müezzinlere mahsus olan bir odada görürdük. Efendi Hazretleri, bir kısım rahatsızlıklarına rağmen bize o bakımsız ve rutubetli yerde uzun süre ders verir, bizleri bir an evvel yetiştirmek için büyük sa'yu gayret sarf ederdi. Birinci sene burada derslere devam ettik.

PAKİSTAN MAARİF VEKİLİ

O zaman başımızdan geçen bir vakı'a-yı anlatmadan geçemeyeceğim. Şöyle ki; Bir gün Pakistan Maarif Vekili Türkiye'ye gelmiş, resmi görüşmelerini tamamladıktan sonra özel ziyaretlerini yapmaktayken Fatih Kütüphanesinde Üstaz'la karşılaşmışlar ve Efendi Hazretleri'de Pakistan Maarif Nazırına "Sizi talebelerimin yanına götüreyim" demiş, böylelikle nazır yanımıza gelmişlerdi. Efendi Hazretleri yine bize ders okutmakla meşgullerdi. Pakistan Maarif Nazırı dersi bir müddet dinledi ve dersten sonra bizlere yönelerek; "Çocuklar sizi tebrik ederim. (Üstazımızı işaret ederek) "hâzâ üstaz, hâzâ üstâz" dedi

SORU: Üstazın sadece Din-i Mübin'e hizmet etme uğruna çektiği çileler hususunda kanaatiniz nedir? O devrin zülmü mü ? Allah'ın her veli kuluna verdiği ibtia ve imtihan cümlesinden mi? Yahut her ikisi mi?

ÖZALTIN: Her ikisidir. Bir kişinin büyüklüğü nispetinde imtihanı da o nispette büyük olur.
Onun için Yüce Peygamberimiz: "Belaların en şiddetlisi Nebiler üzerine, sonrada, veliler üzerine" buyurmuşlardır. Üstazım büyüklüğü, o zülüm devrinde gelip irşad vazifesini tam olarak yapmasıdır.

Efendi Hazretlerinin irtihallerine yakın bir zamanda topçularda yapmış olduğu toplantıyı burada nakledeyim, şöyle ki: 1959 yılının yaz aylarında, Topçularda 150'ye yakın talebe arkadaş ders görmekteydiler. Üstazın daveti üzerine İstanbul ve çevredeki ahbaplar Topçulara davet edildiler.

Ben de o zaman Zeytinburnu'nda bulunuyordum, davet üzere toplantıya gittim Kur'an hatmi yaptık. Hatmin de duasını bana yaptırdıktan sonra "evlatlarım biz bugüne kadar, bütün gücümüzü sarf ederek dini mübini islama hizmetimizi yapmaya çalıştık. Bu vazifeyi ve bu mesuliyeti bundan sonra siz götüreceksiniz.

Bizim vazifemiz bitti artık. Bu vazifeleri siz devam ettireceksiniz, buna mecbursunuz. Bunu yapmadığınız taktirde şu on parmağımı mahşerde yakanızda bulacaksınız. En namüsaid zamanlarda dahi talebe okutmaya devam edeceksiniz. Dağ başında olsanız elinize bir kişi geçse ona kur'anı, dini öğreteceksiniz.

Dört Memuriyet

"Sonra siz; Allah'ın memurusunuz, Kitabullah'ın memurusunuz, Resülüllahın memurusunuz, Feyzi muhammediyenin memurusunuz, memuriyet vazifenizi hakkıyla ifa etmediğiniz taktirde yarın sizden ben davacı olurum" demek süretiyle dini hizmetlerin devamını evlatlarına telkin etmiştir.

SORU : Kütahya hapishanesinde Hazreti Üstazla birlikte yatan ve daha sonra taliye edilenler kimlerdir?

TEMİZERLER: Efendi Hazretleri (K.S.) ; Kemal Kacar Ağabeyimiz, Hacı Nuri Temizerler, o zamanlar Kütahya'da imam olarak bulunan Emin ve Mustafa hocalar...

Hazreti Üstazı ve mürşidi kamili Selahaddin İbn-i Mevlana Seracüddin Hazretleri sık sık Bursa'ya gidermiş ve her gidişlerinde de Efendi Hazretlerimize "gel oğlum beraber gidelim"der birlikte Bursa'ya giderlermiş ve Üstazımız Erbain'i Bursa'da çıkarmıştır. Hiç Kur'an okumasını bilmeyen bir çocuğa bir saat içersinde Kur'an okumasını, Efendi Hazretleri (K.S.) Erbain'i çıkardıktan sonra öğretiverirmiş. O zaman Selahaddin Hazretleri buyurmu ki; "Ey keşiş dağı (Uludağ'ın eski adı) Cenab-ı Hak evladımıza öyle bir selahiyet verdi ki istese sana da kımıldata kımıldata Hazreti Kur'anı okutur.

O zaman Uludağ'daki bütün nebatat lisan-ı hale gelerek, "ben falan derde devayım diye Cenab-ı Hakkın o nebatata verdiği şifa hasletlerini dile getirmiştir. O zaman Selahüddin Hazretleri, "aman evladım, bunlarla meşgul olma; seni asli vazifenden alı koyarlar" buyurmuş.

Büyüklerin karşılaştıkları bela ve imtihanlar, o zatların büyükleri nispetinde olur. Efendi hazretlerinin çektiği çilelerin binde birini bizler çekseydik tahammül edemezdik. Hazreti üstaz bir gün savcılığa davet edildiğinde kendileri hakkındaki yığın dosyayı görünce savcıya, "bu dosyaların hepsi benim için mi?"demiş, savcıda "evet sizin için" diye mukabelede bulunmuş. Hazreti Üstaz o zaman "demek bu kadar günahımız mı varmış" demiş.
Efendi Hazretleri hakkında o kadar tatbikat olmasına rağmen, hayatı şerifleri müddetinde bir tek mahkumiyet kararı verilmedi... o büyük davayı biz evlatlarına emanet ederek bu alemden ebedi aleme göç etti. Allah şefaatından mahrum etmesin.(Amin)

****

RASİM TUNCAER

Arkadaşımız Salih Güçlü büyük Müceddid için hazırladığız sualleri bu hafta da zamanın manevi sahibi Süleyman Hilmi Tunahan

Hazretleri (K.S.)'nin ilk bağlılarından Rasim Tuncaer'e yöneltti. Tuncaer'in arkadaşımıza verdiği cevapları aşağıda bulacaksınız.

GÜÇLÜ**: Bize kendinizi tanıtır mısınız?**

TUNCAER: **1802 senesinde İskeçe'de dünyaya geldim 1931 yıllarından İstanbul'a gelip Ortaköy semtine yerleştim. Aradan bir müddet zaman geçtikten sonra Hazreti Üstazı (K.S.) Yağkapanı Camii'nde gördüm ve vaazını dinledim. Kendilerini tanımıyordum. Fakat o günden sonra camilerde derslerini takip etmeye başladım. Efendi Hazretleri (K.S.)'ni tanıdıktan sonra Allah'a Hamd-ü senâlar olsun manevi ve maddi hayatım huzura kavuştu. Devlet Demiryollarından emekliye ayrıldım. Halen Eyüp Sultan'da ikamet etmekteyim.**

GÜÇLÜ: **Efendi Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız bize anlatır mısınız?**

TUNCAER: **Söğütlüçeşme'de oturan beraber çalıştığımız ben den daha yaşlı bir arkadaşım vardı. Bana bir gün "Rasim Efendi Pazar günleri Yağkapanı Camiine bir Müderris Efendi ders vermeye geliyor, mutlaka onu bir dinle" dedi. Ben de o zaman hata ettim. "Ben Pazar günleri başka vaiz efendilerin derslerine gidiyorum şimdi onları nasıl bırakırım." dedim. Ama daha sonraki hafta "Hele bir gideyim bakalım" deyip gittim, fakat o haftadan Hazreti Üstaz (K.S.) derse gelmemişti. Bir sonraki haftayı iple çektim.**

Çünkü içime bir ateş düştü, "Yağkapanı'ndaki dersi bir dinlesem" diyordum. Ve Pazar günü erkenden gidip Camii Şerife oturdum. Efendi Hazretleri (K.S.) teşrif ettiler, rahleyi önüne aldı ve konuşmaya başladı. Ben de hemen dizinin önündeydim. Efendi Hazretleri (K.S.) ise anlatıyor, anlatıyor ve bir de anlattıklarını bana "öyle değil mi?" diye tasdik ettiriyordu. Bir müddet sonra üzerindeki dalgınlık kalktı ve düşündüm ki, Hazreti Üstaz (K.S.) benim düşündüklerimi benim yüzüme söylüyorlar. Dersten sonra ellerini öptüm, ve Efendi Hazretleri (K.S.)'nin derslerini devamlı takip etmeye başladım.

Bir gün Kasımpaşa Camii Kebirindeki derslerinden çıktık, Efendi Hazretleri (K.S.)'nin çantalarını da ben almıştım. Yolda yürürken bana, "sen bize gelmez misin?" buyurdular. Ben de "Efendim ben size nasıl geleyim" dedim. (O zamanlar halvetî tarikatına mensuptum) Efendi Hazretleri (K.S.) "ben Şehzade başında oturuyorum. Oraya gel." Buyurdular. O sıralarda Hazreti Üstaz Kemal Bey Ağabeyimizin pederi alileri Halil Bey Amcamızın bir bölümünde otururlardı. Bir gün Efendi Hazretleri (K.S.)'nin yanına gittim ve dersini anladım. O andan itibaren Hazreti Üstaz'ın (K.S.) peşini bırakmadım. Cenab-ı Allah (CC) bizleri onun şefaatine nail

kılsın...

Burada Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Sultanahmed Camii'nde son dersleriyle alakalı şahid olduğum bir hatıramı anlatayım, şöyle ki:

80 yaş

"Hazreti Üstaz'ın (K.S.) Sultanahmed Camii'nde son derslerini dinliyoruz. Camii'de kalabalık cemaat var. O zamanlar ben Devlet Demir yollarında çalıştığım için 2 saat izin alıp ders dinlemeye gelmiştim. Efendi Hazretleri (K.S.) dersinin bir yerinde ,
-"(Muhterem Müslümanlar eğer bu alemden 40 yaşında öbür aleme göçerseniz, tam bir sual karşılaşacaksınız. Çünkü bu alemden tam bir vücutla gidiyorsun öbür aleme. 50 yaşında gidersen 10 tenzil. 60 yaşında göçersen 20 tenzil. 70 yaşında göçersen 30 tenzil. 80 yaşını doldurup bu alemden göçersen Cenab-ı Allah suali kaldırıyor. Tabii müslüman ve ehliiman olmak şartıyla. İçinizde şayet 80 yaşını dolduran varsa gidin onun elini öpün ve tebşir edin)" **buyurdular. O günde camide 80 yaşını doldurmuş bir zat içimizdeymiş. Dersten sonra Efendi Hazretleri (K.S.)'nin elini öptük ve O zat Efendi Hazretleri (K.S.) için (Haza kutup. Bu zat bir kutup'dur) diye etrafındaki cemaate sesleniyordu."**

GÜÇLÜ**: Efendi Hazretleri (K.S.)'yle alakalı bir hatıranızı analtır mısınız?**

TUNCAER: **Bir gün Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Üsküdar Doğancılar Camii şerifinde yapacakları dersi dinlemek için gitmiştim. Camiye varınca baktım ki, Hazreti Üstaz abdest alıyorlar, hemen kendilerine yaklaştım.**
Abdestten sonra paltolarını tutmak istedim, fakat müsaade etmediler ve bana,
-"Rasim bazı şeytanlar vardır, insanlara vesvese veriri(acaba abdest azalarımdan bir yer kuru kaldı mı?) diye. Sen gayet emin olacaksın ve kendine güveneceksin (inşaallah abdest âzalarımdan hiçbir yer kuru kalmamıştır) diye itmi'nan içinde bulunacaksın" duyurdular. Efendi Hazretleri (K.S.) camide ders verdi ve beraberce camiden çıkıp giderken bana bir sokak göstererek, "Rasim evladım, şurada bizim dersimizi dinleyen iki kız kardeşten birisi vardı.Diğeri de bizim dersleri takip edenle alay ediyordu. (Niçin bu kadar camiye gidiyorsun, ne var camide) diye. Alay eden bir gün ölüyor, öldüğü gün sabah erkenden evin kapısına büyük bir yılan gelerek ve lisan-ı haliyle (çabuk benim kısmetimi getirin) deyip kayıp oluyor. Ve cenazeyi mezara götürdüklerinde aynı yılan baksalar ki orada duruyor. İşte İslamiyet ve din-i mübinle alay edenlerin sonu bu olur." **Buyurdular.**

GÜÇLÜ: Efendi Hazretleri (K.S.)'mizin sünnet-i şerifi yaşayışı hususunda bize malumat verir misiniz?

GIDA YA DİKKATLERİ

TUNCAER: Efendi Hazretleri (K.S.) sade ve çok temiz giyinirlerdi. Rastgele her yerde et yemezlerdi. Bir gün Arap Camii'nden beraberce çıktık. Bana biraz rahatsız olduğunu söylediler, ben de "Hayrola Efendim, rahatsızlığınız nedir?" diye sual ettim. Bana,

-"Akşam bir yere misafirliğe gitmiştik, sofraya et çıkardılar ve birazcık yemek mecburiyetinde kaldım. İşte o beni rahatsız etti." **buyurdular.**

Efendi Hazretleri (K.S.), başı açık gezmezler, bere giyerlerdi. Evlatlarının gelişi güzel her önüne rastladığı lokantaya girip yemelerini hoş görmezler, yeme ve içmelerine helal haram ölçülerine azami dikkat göstermelrini isterlerdi. Gıda maddelerinin İslâm esaslarına uygun hazırlanıp hazırlanmadığını araştırmalarını, uygun olmayanlardan mutlaka kaçınmalarını arzu ederlerdi.

GÜÇLÜ**: Efendim, bize bu malumatları verdiniz Allah razı olsun.**

TUNCAER: **Allah cümlemizden razı olsun. Zamanın sahibi olan O büyük zatın şefaatına bizleri nail kılsın...**

Ahmet DAVUTOĞLU

UFUK GAZETESİ424. Sayı
RÖPORTAJ YAPAN Salih GÜÇLÜ
RÖPORTAJ YAPILAN Ahmet DAVUTOĞLU

" O ZOR ŞARTLARDA TALEBE YETİŞTİRMEK BÜYÜK YİĞİTLİK İSTERDİ.. BU YİĞİTLİK ONDA VARDI....."

Süleyman Hilmi Tunahan Efendi Hazretlerinin Rahmeti Rahmana kavuşmasının 18. sene-i devriyesi sebebiyle ittihaz ederek muhterem hocamız Ahmet DAVUTOĞLU Efendinin O'nun için söylediklerini okuyacaksınız bu hafta...
Beş soruya cevap niteliğindeki bu röportajı her hafta olduğu gibi yine arkadaşımız Salih GÜÇLÜ hazırladı.

UFUK - Süleyman Hilmi Tunahan (K.S.) Hazretlerini nasıl tanıdınız?

DAVUTOĞLU - Merhumu 1942 yılında tanıdım. Mısır'dan tahsilden dönüyordum. İstanbul'a bazı selamlar getirmiştim. Bu münasebetle bir hafta kadar İstanbul'da kaldım. Elmalı merhum Muhammed **Hamdi YAZIR'ı** ziyaret etmiş getirdiğim selamları söylemiştim. Ben onun yanından çıktıktan sonra Süleyman Efendi gelmiş onu ziyaret etmiş benim getirdiğim selamlardan pek mahzuz olan merhum hamdi efendi beni kendisine söylemiş hangi otelde kaldığımı da Süleyman Efendiye bildirmiş...

Süleyman Efendi merhum Hamdi Efendinin yanından çıkınca hemen beni aramaya koyulmuş. Benim kaldığım otele üç defa gelmiş fakat beni bulamamış. Ben ise bu arada otelci ile beyanname peşindeydim. O devirde beyanname verilmedikçe hiçbir yere ne gidiliyor nede ekmek alınabiliyordu... Hatta bir gün tamamen aç gezdim ve nihayet beyanname verip işi düzelttiler.

Otelci bir gün

-"Seni bir hemşerin aradı–ben kendisini üç defa gelip aramama rağmen bulamadım, yeni camii köprü başına gelsin – dedi. " diye söyledi.

Hemen koştum, yeni camie geldiğimde beni kimin aradığını da tabi bilmiyordum. Camide beni arayan o zatı arıyordum. Merhum caminin müezzin ve kayyumlarına talimat vermiş. Beni görünce müezzin ve kayyumlar hemen yanıma koştular, ecnebi olup olmadığımı sordular ve içeri aldılar.

Efendi Hazretleri müezzinlere mahsus olan yerde oturuyorlarmış, selam verip elini öptükten sonra,

-"Oğlum gel şuraya otur bakalım. Ne sen beni tanırsın ne de ben seni tanırım, şimdi tanışacağız" diye söze başladı.

Kendisinin kim olduğunu bana güzelce anlattı. Meğer **Deliorman**'dan "**Ferhatlar"** denilen köydenmiş, komşumuzmuş. Balkan harbinden önce Türkiye'ye gelmiş, sair arkadaşları Bulgaristan'a dönmüşler, o dönmemiş, burada icra-i vazife eylemekteymiş.

Süleyman Efendi merhum beni yanına aldı. Bazı yerlere götürdü. Konyalının lezzet Lokantasına gittik. Orada beraberce bir yemek yedikten sonra merhum "Konyalı"ya dönerek,

-"Bu müsafir bir ay burada yemek yiyecek, benim hesabıma kaydediverin, parasını ben veririm." dedi.

Buna mukabil "Konyalı"da

-"sen mi verirsin ben mi, orası pek belli olmaz" diyerek baş garsonu çağırdı beni tanımasını ve para alınmamasını tembih etti. Ben çok utandım ve sıkıldım, halbuki bir iki gün sonra yolculuk vardı, onu söyleyemedim, oradan çıktık...

Süleyman Hilmi Tunahan merhumla birlikte bir yerde otururken,

-"Oğlum burada kalmaya niyetin varsa vazife hazır, okumaya devam etmek istersen üniversiteye veririz. Paris'e gitmek istersen seni oraya dahi göndeririz." dedi.

Ben kendisine şu mukabelede bulunabildim.

- "Efendi Hazretleri bizi fakirliğimize bakmayarak zimmetimize güvenerek okumaya gönderdiler, başka hiçbir teminat istemediler. Bunu sûistimal etmemiş olmak için vatana bir dönelim, geldiğimizi isbat edelim. Mukadderse yine gelir ellerinizi öperiz" dedim.

Bundan memnun kaldılar. Gideceğim gün kendisine Allahaısmarladık dedim. Hayli hesanatta bulundu. Paramın olup olmadığını sordu.

Yol paramın olduğunu arz ettim. Bununla yetinmedi birçok hediyeler verdi, kitaplar verdi,

-"Babaeski'de paran biterse şu adresten isteyiver, Edirne'de paran biterse falan adresten alıver" diye tembihlerde bulundu. Ve yollarda birçok zahmetler çeke-çeke Bulgaristan'a gittik...

Bulgaristan'da yedi buçuk sene kadar karınca kararınca vazife gördükten sonra nihayet bin bir müşkülatla iğne deliğinden geçercesine hicret ettim ve Türkiye'ye geldim.

UFUK: Türkiye'ye dönüşünüz hangi senelerde oldu?

DAVUTOĞLU: 1949'un son günü Türkiye'ye hicret ettim. Edirne'ye geldiğimde cebimde ancak bir ekmek alacak kadar Bulgar parası vardı, başka hiçbir malım yoktu. Nihayet İstanbul'a geldim.

Hemen Efendi Hazretlerini (k.s.) bulup görüştüm. Cebinden çıkarıp bana 10 lira verdi. Hiçbir şey diyemedim fakat çok memnun kaldım. Sonraki aralıklı olarak görüşmelerimde de ihsanda bulundu. Bir ara bana dedi ki;

-"Eşyan geldiği zaman nakliye parasını ben veririm, beni buluver". Hakikaten eşyam geldiği zaman cebimde on para yoktu. Efendi Hazretlerini Şehzadebaşı'nda ders okuturken buldum.

Heyeti bozmadan "niye geldiğimi" sordu. "eşyam gelmiş" diyence çıkardı bana 50 lira verdi. Yeter mi diye sordu, bende, yeter efendim dedim. Eşyamı koyacak bir yerde olmadığı için yine Hoca Efendi Hazretlerinin (k.s.) gösterdiği bir haneye yerleştirdim. Eşyam orada tam bir buçuk sene durdu...

Bu arada imtihanla Yedikule'deki Küçükefendi Camiine İmam oldum. Göçmen olduğum için kesinti yapılmıyordu ve 57 lira aylık alıyordum. Bu görevde fazla kalmadım. Nihayet teb'aya geçtik ve Diyanet İşlerinden bize vazife verdiler. Ankara'ya gezici vaiz oldum ve iki yüz kırk küsur lira maaş almaya başladım.

Bir gün maaşımı yeni almıştım, Efendi Hazretleri (K.S.) çıkageldiler. Bizi kısacık ziyaret ettikten sonra hemen müsaade alıp çıktılar, bende arkasından çıktım ve dolaşırken, "Hocam müsaade buyur da şu borcumu ödeyeyim" dedim. Bana ne borcuymuş o dedi. "Efendim, belki siz unutmuş olabilirsiniz ama ben unutmadım. Benim size tam 80 lira borcum var dedim". Kolumdan tuttu hiç para vermek için davranma dedi. İlave ederek şu espriyi yaptı;

-"Biz aldığımızı vermeyiz, verdiğimizi de almayız"

Bu arada kendisini eve müsafirliğe davet ettim. Bunu da kabul etmedi, bana

-"Benim adetimdir, ben kimseyi rahatsız etmek istemem ancak otelde rahat ederim, hiç kusura bakma" diyerek vedalaştık, gitti...

Diyanet işlerinde 8 ay kaldıktan sonra kendi isteğimle Orhangazi'ye müftü gittim. Burada üç sene kaldım ve sonra Fatih kütüphanesine nakledildim. Birkaç sene vazife yaptıktan sonra bu kütüphane kapatıldı ve Süleymâniye Kütüphanesine bizi ilhak ettiler. Nihayet "Rektör" sıfatıyla İmam Hatip Okuluna, daha sonra Yüksek İslam Enstitüsüne hoca olarak nakledildim. Bu vazifede iken Süleyman Efendi Hazretleri (k.s.) dünyadan gittiler. Bu uzun devre esnasında kendilerini kısıklıdaki evinde bazen ziyaret ederdim. Ziyaretlerimin arası uzadığı zaman bana birini gönderir, güzel güzel esprili sitemler yapar. Yanına vardığımda beni "Deliormanlı" usulü karşılar, bambaşka muhabbetler yapar idi...

UFUK: Hocam "Deliormanlı" usulü karşılamayı izah eder misiniz?

DAVUTOĞLU: "Deliorman usulü muhabbetlerde katiyen resmiyet yoktur. Bağdaş kurarak otururuz. Benim dizime vurarak söze başlar. Bizim yanında bir talebe gibi dertop oturmamıza katiyen müsaade etmezdi. Gayet samimi bir şekilde muhabbetimiz devam edip giderdi.

Vefatında İstanbul'da idim. Fatih camiine getirileceğini duyar-duymaz hemen fatih camiine koştuk. Fakat cenazenin Fatihe getirilmesine o günkü hükümet müsaade etmedi. Yolda cenaze çevrilerek hal-i intizarda kala-kaldı...

UFUK: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretlerinin (K.S.) Türkiye'de İslamiyet'in devamı hususunda o nâmüsâit şartlarda gösterdiği gayreti nasıl izah edersiniz?

DAVUTOĞLU: Nev-i şahsına mahsus olmak üzere yalnız onun yapabileceğine, bir eşi daha bulunmadığına ve bulunmayacağına kâ-niyim. O nâmüsait şartlar altında bir çok talebe yetiştirmek, bunlara hem Kur'an-ı kerimi, hem ulûmu diniyeyi, hem bunlara vasıta olan aletleri öğretebilmek kolay iş değildir. Büyük, çok büyük yiğitlik ister, işte bu mertlik ve yiğitlik yalnız onda vardı. Allah rahmet eylesin.

UFUK: Sizce dini tedrisatta bulunan hiçbir müessesenin bulunmadığı o günkü şartlarda Tunahan Hazretlerinin (K.S.) mesaisi olmasa idi, bugün Türk İslam cemaati ne durumda bulunur idi?

DAVUTOĞLU: O'nun bütün bu gayretlerine rağmen bugün Türk İslam cemaatinin ne durumda olduğunu görüyorsunuz. Ya onun gayretleri ve yetiştirdiği talebeleri olmasa idi, halimiz nice olurdu? Allah razı olsun, o devirde birçok talebe yetiştirmiş, ücra köşelere göndermiş, Müslümanları dinlerinden haberdar etmiştir. Küfre saplanmamalarını ancak o aşılayabilmiştir. Başkasını bilmiyorum.

UFUK: Süleyman Efendi Hazretlerinin (k.s.) talebelerinin ehli sünnet itikadına bağlılığını nasıl karşılamaktasınız?

DAVUTOĞLU: Bunda hiç şüphem yoktur. Hepsi Ehl-i sünnete son derece bağlıdırlar. Bunun üzerine titremektedirler. Süleyman Efendinin

(K.S.) yaptığı hizmetler çok büyüktür. Bunu inkar etmek küçümsemek ve çeşitli sebepler bularak onlara saldırmak nankörlüktür...

UFUK: Üstadın sadece Dini Mübine hizmet etmek uğrunda çektiği çileler hususunda kanaatınız nedir? O devrin zulmü mü? Allah'ın her veli kuluna verdiği ibtila ve imtihan cümlesinden mi? Yahut iki midir?

DAVUTOĞLU: Buna kısaca cevap vereyim. Bence her ikisidir...

AHMET ŞİMŞEK

UFUK: **Efendim bize kendinizi tanıtır mısınız?**

ŞİMŞEK: **1939 yılının Mayıs ayında Tarsus'un Fenk köyünde dünyaya geldim. İlkokulu köyümde bitirdim. Babamın babası (dedem) Yemen cephesine gitmiş o da birçokları gibi memleketimize dönmemiş ve böylece babam yetim kalmış, bu bakımdan babam okuma imkanı bulamamış ama bir evladı dünyaya gelirse okutmak için nezr etmiş.**

Köyümüzde ilkokulu bitirince peder bir yandan dinine, imanına, vatanına bağlılığın diğer taraftan, o malum ve meş'um şekavet ve ceberrutluk devrinin dine diyânete dindarlara tatbik ettiği zulüm karşısında beni dinî bir müessesede okutup din adamı yapmayı arzu etmiş.

Ve annemle babam (Allah rahmet etsin, şu anda ikisi de rahmeti ilahiye' ye intikal etmiş vaziyetteler) "oğlumuzu Hafız-ı Kur'an yapacağız" diyerek 1950 yılında Tarsus'un Kızılmurat mahallesindeki Kur'an kursuna beni yerleştirdiler. (Bu medresenin yerinde şimdi vakıf hanı vardır) 1954 Nisan ayında kursumuzda yapılan hafızlık diploma merasiminde 18 arkadışımla birlikte hafızlık diploması aldım.

Küçük yaşta dini ilimlere aşkım her gün biraz daha fazlalaşıyordu. Bu arada komşularımızdan, merhum babama,
"bu çocukta kabiliyet var, arabî ilimleri öğrenmesi için Mısır'a gönder." **diyenler olmuş. O zamanlar dini ilimleri öğrenmek için Arabistan'a gitmenin şart olduğu gibi bir kanaat hakimdi. Çok şükür bu kanaat Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın bânisi bulunduğu Kur'an Kursları sayesinde kalkmış vaziyettedir.**

Allah bizleri O büyük zatın şefaâtına mazhar etsin. Amin... halbuki, İslâmi ilimlerin öğrenildiği ve öğretildiği yer olarak bilinen Suûdi Arabistan **ve** Mısır'ın **bir çok medreseleri Reformist kuruluşların, vehhabilerin ellerine geçmiş, buralarda dini ilimler yozlaştırılmış, yerine vehhabilikle alakalı dersler verilmiş ve verilmektedir. Allah'ıma nâ mütenâhi şükürler olsun ki, oralara gitmekten ve vehhabilik fitnesine tutulmaktan bizleri korudu.**

Bin yıllık şerefli bir maziye sahip olan Türk milleti iç ve dış düşmanlarının ihanetine uğrayarak, koca imparatorluk yıkılıyor bununla da kalmayıp, dini ilimlerle mücehhez olan din âlimleri yok edilip bu milleti dininden ve imanından mahrum etmek için çok büyük gayretler sarfediliyor. İşte böyle bir zamanda Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) bu milletin imdadına Cenab-ı Hakkın inâyetiyle yetişmiş ve Kuran Kurslarını hizmete açarak binlerce din alimi yetiştirmiş.

Allah'ımızın (C.C.) yardımıyla Dini İslâmı ihya için seçip gönderdiği Varisi Rasûl , Kâmil ve Mükemmil " Büyük Müceddid" Hazreti Üstaz (K.S.)'ımız, Sünnet-i Rasûlüllahı düstur edinmiş, küfrün ve zulmetin karşısında Hazreti Kur'an ve ilimle çıkmıştır.

1954 yılının Ekim ayında Alanya'nın Oba köyündeki Kur'an kursunda iki sene okuduktan sonra, Hazreti Üstazımızın bizzat nezaret buyurduğu Kısıklı'daki Kur'an Kursunda ilim tahsilime devam etmek üzere İstanbul'a geldim. 1958-1959 yıllarında Dazkırı Kur'an Kursu Öğretmenliği ve İmam Hatipliği, 1962-1964 seneleri Tekirdağ merkez vaizliği, 1964-1965 Isparta Senirkent vaizliği, 1965-1977 seneleri İstanbul Çatalca vaizliği yaptım.
Halen Almanya'da İslâm Kültür Merkezinde vazife yapmaktayım.

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ilk olarak ne zaman ve nasıl tanıdınız?**
ŞİMŞEK: **Hazreti Üstaz (K.S.)'la ilk olarak Alanya'daki Kursumuzdan Kısıklıda Efendi Hazretleri (K.S.)'mizin nezaretlerinde tedrisat gören Kur'an Kursuna okumaya geldiğim zaman müşerref oldum. Ve yedişeriflerini öperek tanımış oldum.**

O, ilk tanışma halini hiçbir zaman unutamam. Hazreti Üstaz (K.S.), o gün bizimle beraber Alanya'dan gelen arkadaşlara sabah namazını kıldırdı ve namazdan sonra bizlere dönerek,
-"Elmü câhidü fî sebilillah el müştâk ilâ cemâlillah" buyurdular. Ve ilave ederek, "ben evlatlarımın bir kör tırnağını dünyalara değişmem" **buyurdular.**

Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın mubarek şahsiyetlerini anlamamak, Din-i İslâma yaptığı hizmeti görmemek veya göremezlikten gelmek için ya dinsiz ya da din düşmanı biri olmak gerekir. Bir çok din düşmanları Efendi Hazretleri (K.S.)'mize karşı yaptıkları düşmanlıkları bir başka şahsa yapmamışlardır.

Büyük Müceddid Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) Din-i İslam'a hizmet yerine hâşa kendi emeline hizmet etseydi zamanın diğer bir kısım uleması gibi çekilip bir köşeye maaşını alıp rahatına bakmaya kalkışsa idi, din düşmanları elbette bayram edeceklerdi.

Hatta Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bir çok medrese arkadaşları oturup maaşlarını almışlar, Üstazımıza da kendileri gibi olmalarını telkin edenler çıkmış, fakat Hazreti Üstaz (K.S.), bu gibi gaflet telkinlerine kapılmadan yılmadan, bıkmadan Kur'ana hizmet için ömrünün son anına kadar devam etmiştir.

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.)'nin çektiği çileler hususunda kanaatiniz nedir?**

ŞİMŞEK: **Peygamber (SAV) Efendimiz, "İmtihanların en şiddetlisi Peygamberler üzerine, sonra velilere, sonra ümmetimin ulemâsı üzerinedir." Hadis-i şerifi tecelli etmiştir.**

Din, iman, Kur'an düşmanları çarşûyu pazarda gününü gün ederken, milletine vatanına kalbi imân'la dolu bir genç nesil yetiştirmekten başka hiçbir gayesi olmayan Hazreti Üstaz (K.S.)'ımıza bir çok zulüm yapmaya kalkışmışlar fakat muvaffak olamamışlardır. Mesela 1957 yılında Bursa'da tertiplenen "sahte mehdi" lik hadisesi Efendi Hazretleri (K.S.)'ne karşı yapılan en çirkin tertip ve iftiralardan birisidir...

Hazreti Üstaz (K.S.)'ımızın biz evlatlarına sık sık ve üstüne basa basa söylediği bir cümlesini size burada tekrarlayayım:
-"Evlatlarım, duracak, kaybedecek zamanımız yok. Vazifemiz çamura düşmüş Ümmet-i Muhammed'in evlatlarını ellerinden tutup onları bu bataklıktan kurtarmaktır. Ümmet-i Muhammed'e Allah'ın rızasını tahsil ettirmektir." **Cenab-ı Allah bizleri O Büyük Müceddid'in şefaatına mazhar buyursun. Amin...**

UFUK: **Allah razı olsun.**

ŞİMŞEK: **Cümlemizden.**

Dr.
Kâmil Karakayalı

Süleyman Efendi Hazretlerinin (KS) Doktoru Kâmil Karakayalı Bey, Hatıralarını anlatıyor.

Dahiliye mütehassısı Dr. Kâmil Karakayalı kimdir?

Süleyman Efendi (K.S.) Hazretlerinin KÂMİL KARAKAYALI Beyefendi, UFUK okuyucularına kendini şöyle tanıttı:

"1918 yılında Kayseri de doğdum. İlk ve orta tahsilimi orada

bitirdim. 1937 yılında İstanbul Tıp Fakültesine girdim. 1944 mezun oldum. 1945-1947 yılları arasında Kars'da askerlik yaptım.

Daha sonra İstanbul'a geldim. Haseki Hastanesinde tedavi kliniğinde dahiliye ihtisası yaptım. 1952'de Dahiliye mütehassısı oldum. Yine aynı yıl 1952'de Milli Eğitim Müdürlüğünde Sağlık Müfettişliğine tayin edildim. Halen aynı görevi yürütmekteyim. Babam Hafız Mustafa ismiyle maruf bir zât idi."

UFUK: **Süleyman Hilmi Tunahan Efendi Hazretleri (K.S.) ile müşerref olmanız nasıl gerçekleşti. Anlatır mısınız?**

Dr. KÂMİL KARAKAYALI**: Kayınbiraderim (Refik Bürüngüz) Efendi Hazretleriyle (K.S.) daha önce müşerref olmuşlardı. Benim de bu mübarek zatı bulmam, onun vasıtasıyla oldu. 1949'da Şehzadebaşı'ndaki evlerinde ilk olarak kendisiyle müşerref oldum. Nurlu ve çok mübarek bir zât olduğu apaçık yüzlerinden belli oluyordu. Kendisine hayran kaldım. Mesleğim için çok lüzumlu ve faydalı pek çok şeyi ondan öğrendim. Kendisiyle müşerref olduğum zamandan itibaren irtihaline kadar doktorluğunu yaptım.**

Biliyorsunuz Efendi Hazretleri (K.S.)'nde şeker hastalığı vardı. Bu bakımdan kendisini her zaman ziyaret eder, tedavisi için gerekli ilaçları alır, sıhhatli kalmasına çalışırdım. Kendilerinin tedavisi ile alakalanırken, mesleğim için çok mühim şeyleri ondan öğrendim. Talebelerinin de doktoruydum.

Talebelerine Verdiği Değer

Kendileri talebelerinin ruh ve beden sağlığı üzerinde titizlikle ve ehemmiyetle dururlar, muayene ve kontrol için bana gönderirlerdi. Ben de elimden gelen gayreti göstermeye çalışırdım. Bu hususta daima temas halindeydik. Bazen hergün, bazen de her hafta görüşürdük.

Talebeleri üzerinde o kadar titizlikle ve ehemmiyetle dururlardı ki şöyle arzedeyim: çoğu kere talebelerini bizzat kendileri benim muayenehaneme kadar getirirlerdi. Yani çok mühim bir işi olmadıkça bizzat kendileri talebelerinin sağlık durumlarını takip eder, onlarla beraber teşrif ederlerdi.

Bu şekilde teşrif ettikleri çok oldu. Fazla mühim bir işler olduğu zaman, kendileri teşrif etmezler, talebelerini gönderirlerdi. Gelemeyeceği zaman, talebelerin sıhhatlerine müteallik hususları bana bildirir, onların hususiyetlerini bana anlatırdı. Bu yakın alakaları ile onların şifa bulmaları çok daha kolay olurdu.

Teşhislerimde O'nun alâka ve himmetlerinden çok istifade etmişimdir. Benim anladığım kadarıyla, Süleyman Efendi Hazretleri

(K.S.), talebelerinin her bakımdan sağlıklı yetişmesinden başka bir şey düşünmezlerdi. Benim saham tıp olduğu için ben böyle ifade edebiliyorum.

Aslında O'nu izah etmekte çok güçlük çekiyorum. Bu bana doktorluktan çok daha zor geliyor. O'nun büyüklüğünü ve nasıl bir zât olduğunu ben nasıl izah edeyim. Bu hususta acziyetimi itiraf etmekten kendimi alamıyorum. Gördüğüm zaman kendimi bir başka hissediyordum. Bunları anlatırken belki bazılarına mübalağa ediyor gibi gelir.

Ama samimiyetle ifade ediyorum ki, onun büyüklüğü, ondaki manevi kemal ve ruhaniyeti anlatmak çok güçtür. Onu ancak yaşayanlar bilir...

Dine Olan Hizmeti:

UFUK: **Muhterem Dr. Bey; Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Dine olan hizmeti hakkında ne dersiniz?**

Dr. KÂMİL KARAKAYALI**: Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Dine olan hizmeti tartışılmaz. Her geçen gün O'nun büyüklüğü ve dinimize yaptığı hizmetleri ortaya koymaktadır. Bu işin ne kadar mühim olduğu zannederim herkes tarafından artık anlaşılmıştır, anlaşılmalıdır...**

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), ülkemizde namaz kıldıracak, cenazelerimizi kaldıracak ve dini vazifeleri ifa edecek Din adamlarının azaldığı, hatta tamamen yok olduğu bir devirde O, yıkılmakta ve yok edilmekte olan Dini Celili İslâm'ı yeniden Hz. Allah'ın izni ve inâyetiyle kuvvetlendirmiş, hayatı boyunca din ehli yetiştirmek için çalışmıştır.

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), Din adamı ve müslümanların sayısının artması için her fedakârlığı göstermiştir. Eğer O'nun himmetleri olmasaydı, bugün memlekette din adamı daha da azalacak belki de hiç kalmayacaktı. Eğer Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin gayretleri olmasaydı, bugün dinimiz çocuklarımıza öğretecek kimse kalmayacaktı.

Ben şahsen bundan daha byük bir hizmet tahmin edemiyorum. Esasen o zor şartlar altında hiçbir fedakarlıktan kaçınmadan, yıkılmak istenen dini ve müslümanlığı ihya etmesi onun en büyük kerâmetidir. Onu Hazreti Allah (C.C.) bu vazife için göndermiştir. Yoksa bunu yapabilmek ve başarmak her babayiğitin işi değildir. Dinin kudsiyetini anlamayan ve ona hizmet etmenin ne demek olduğunu bilen insanlar için bu hizmetler yeterlidir. Başka şeyler aramaya lüzum yoktur.

İşte onun yaptığı budur. Dini Celili İslâm'ı yeniden ihya etti, kuvvetlendirdi. Müslümanlara aşk, şevk, azim ve hareket verdi. Tek kelimeyle şu şekilde hulâsa edebilirim: "Geleceği görmüş ve kerametlerini göstermişlerdir." Nur içerisinde yatsınlar. Allah (C.C.) rahmet eylesin.

UFUK: **Muhterem Dr. Kâmil Bey; Uzun zaman Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin doktorluğunu yaptınız. O'nunla alakalı bazı hatıralarınızı anlatır mısınız?**

Dr. KÂMİL KARAKAYALI: **Yukarıda da izah etmeye çalıştığım gibi Üstazımdan her sahada, bilhassa mesleğimle alakalı çok şey öğrendim ve kendisinden idrâkim nisbetinde de istifade ettim. Birçok hatıram olmuştur. Fakat aradan epeyce zaman geçti. Bunlardan şu anda aklıma gelenleri izah etmeye çalışayım.**

Benim Teşhisimle O'nun Teşhisleri

Hiç unutamadığım bir hâtıram var, dilerseniz onunla başlayayım. Bir defa bana bir hasta geldi. Ben de her zaman olduğu gibi, hastayı muayene ettim. Hastalığının sebebini aramaya çalıştım. Sonunda hastaya şöyle bir teşhis koydum ve dedim ki:

-"*Sen oruç tutuyorsun, bu ise sana zararlı geliyor, sana dokunuyor."* **Yani şifa bulması için bir süre oruç tutmamasını hastaya tavsiye ettim.**

Heyhât, yanılmışım, yanlış teşhis koymuşum. O gece Hazreti Üstazımı (K.S.) rüyam da gördüm ki, bu tarihlerde kendileri daha sağlamdı. Efendi Hazretleri (K.S.) rüyamda bana dedi ki:

-"O hastanın hastalığı oruç tutmasından değil; filan yere gitti, orada üşüttü. Onun hastalığı ondandır. Orucun ona bir zararı yoktur."

Sabahleyin kalktım ve kendisini ziyarete gittim ve gördüğüm rüyayı Hazreti Üstazımıza (K.S.) anlattım. Gülümsiyerek bana cevap verdi. Buyurdu ki:

-"Cenab-ı Hak sizi irşad ediyor**.."**

Gerçekten daha sonra o hastaya orucun bir zararı olmadığını ve hastalığının üşütmekten mütevellid olduğunu anladık. İşte Efendi Hazretleri (K.S.), beni kendi mesleğimde bile bu şekilde manen uyarmış ve tam teşhis koyma yolunda bana yol göstermiştir. Demek istediğim şudur: O, manen büyük bir tasarruf sahibi idi. Bunda hiç şüphe yoktur.

Ben ondan sadece dini olan meseleleri öğrenmedim. Bunun yanında doktoru olduğum halde, kendi mesleğimde de çok şeyler öğrendim. O'na çok şeyler borçluyum. Bana yol gösterdi.

Hastalığı tıbbı âciz bırakacak acaib tezahürler gösteriyordu. Bana tavsiyeleri olmuştu.

UFUK: **Muhterem Doktor Bey! Size doktorluk hakkında herhangi bir tavsiyesi olmuş mudur? Varsa nelerdir?**

Dr. KÂMİL KARAKAYALI**: Evet Hazreti Üstazımın bana doktorluk hakkında tavsiyeleri oldu. Hem de çok mühim tavsiyeleri. Evvela bana şunu tavsiye etti ve buyurdu ki:**

-"Evladım! Hastaları tedavi etmeye başladığın zaman mutlaka Besmele oku! Bunu ihmal etme..."

Gerçekten ben de onun bu tavsiyesine uydum. Şunu söyleyebilirim ki, muayeneye besmele ile başlamaktan büyük faydalar gördüm. Besmele ile başladığım zaman daha kolay teşhis koydum. Bu, hem benim için hem de hastalarım için çok daha faydalı oldu.

Bana yaptığı tavsiyeler arasında bir de şu husus vardı ki, bunu söylememi de bana yine tavsiye ederdi, o da şudur. Cinsi münasebet meselesi, bilmiyorum burada söylemem de mahzur var mı? Buyururlardı ki.

-"Evladım cinsi münasebet ömrü kısaltır. Bunu doktor olarak gelenlere söyleyin..."

UFUK: **Muhterem Doktor Bey! Burada bir soru sorabilir miyim? Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bu tavsiyesi bugün Tıp ilminde nasıldır?**

Dr. KÂMİL KARAKAYALI: **Evet, hemen hiç durmadan belirteyim ki Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bu tavsiyesi Tıbben tamamen doğrudur, fazla ve zamansız cinsi münasebet ömrü kısaltır. Bu da gösteriyor ki, O'nun manevi sahadaki büyüklüğü bizim kendi mesleğimiz de bile icabında bilmediğimiz veya bilemediğimiz bazı gerçekleri bize bildiriyor.**

Kendisini görmedimiz gün veya hafta olmazdı. Çamlıca'da Şehzadebaşı'nda ve Eminönünde Kemal Bey Abinin yazıhanesinde bol bol görüşürdük. Çok vaazlarını ve hususi sohbetlerini dinledim ve istifade ettim.

Mübarek şeker hastalığından çok müztarip olurdu. Kendilerini tedavi için en müessir ilaçları kullanmamıza rağmen tesir etmediklerini görürdüm. Yani vücudu ilacı kabul etmiyor muydu, nasıl oluyordu. Anlıyamadım ki, şeker hastalığı için en son ve en müessir ilaç *"insülin'dir"* şeker hastalarına diğer ilaçlar fayda vermediği zaman son çare olarak kullanılır tıpta ve bu ilaç yükselen şeker hastalığını mutlaka düşürür. Bazen ben yalnız muayene etmem, daha başka doktor ve profesörleri de yanına getirirdik.

Bir defasında yine şekeri yükselmişti. Muayene ettik ve diğer ilaçlar fayda vermeyince yukarda bahsettiğim "insülin" denen ilacı kullandık. Hatta damardan iğne yaptım. Vücudu kabul etmedi, diyeceğim şekeri düşmedi hatta yükseldi. Şekeri 800-900 miligrama kadar çıktı. Ben böyle bir şey görmedim. Yani şeker hastalığına insülin kullanılsın da şekeri yükselsin. Olmuş şey değil!...

Aleyhinde Konuşanlar İçin

Şimdi olduğu gibi, o zaman da yani sağlığında da aleyhinde konuşanlar olurdu. Ki, her devirde olmuştur böyle şeyler...
Kendisi bu hususta kızmazdı da. Şöyle buyururdu:

-"Bir kişi hakkında konuşabilmek için, onunla ya arkadaşlık yapmak, tanımak, görmek bilmek herhangi bir alakası olmak gerekir. Ama hiç tanımadan, bilmeden insanlar birbiri aleyhinde nasıl konuşurlar?..." **Onlar hakkında böyle der ve hallerine bilmeden konuştukları için üzülürdü.**

En Büyük Keramet

Bazıları onun hakkında keramet ararlar. Aslında kendileri keramet göstermekten şiddetle kaçınırlardı. Sohbetlerinde bu hususlara temas ederdi. O, Kuran Kurslarını kurmakla Kuran tedrisatını başlatmış ve dini sahada bir çığır açmıştır. Küfrün bütün şiddetiyle devam ettiği zor ve namüsait şartlar altında bu müesseseleri kurması ve böylece Kuran'ın okutulmasını ve din adamı yetiştirilmesini temin etmesi O'nun en büyük kerametidir. Zannederim en büyük keramette budur. Ben bundan daha büyük bir keramet düşünemiyorum.

İki Ay Hapishanede...

Din için, İslâmiyet için katlanmadığı hiçbir fedakarlık yoktur demiştim. İşte bunun içindir ki Kütahya'da iki ay hapishanede kaldılar. O zaman Abdurrahman Şeref Laç Beyefendi avukatıydı. Ben iki defa kendisini hapishanede ziyare ettim. Çünkü O öyle her doktora inanmaz ve güvenmezdi. Hem ziyaret hem de tedavi için gittim, ilaçlarını verdim. Kütahya'da Nuri Temizerler Amcamızın evinde kaldık.
Bize gayet güzel muamele etti. Biz de Üstazımız hakkında tedavi için ne lazımsa onu yapmaya çalıştık.

Cenazesinde de bulundum.

Ben Efendi Hazretleri (K.S.)'nin cenazesinde de bulundum. O acıyı hiç unutamıyorum. Biliyorsunuz. Efendi Hazretleri (K.S.) için Fatih'de yer hazırlanmıştı. Bütün cemaat orada toplanmıştı. Sonra zamanın İçişleri Bakanı tarafından gönderilen bir emirle O'nun karşıya geçirilmesi yasaklandı. Millet büyük bir üzüntü içerisinde karşıya geçmek zorunda kaldı. Gittik ve namazına yetiştik. Cenazesi Karacaahmed mezarlığına defnedildi. Nur içinde yatsın!

Başka bir hatıra

Bir defasında Trabzon'dan Çubukçu ismiyle mâruf bir hasta geldi. Daha önce bu hasta birçok doktora gitmiş, muayene olmuş fakat bir türlü netice alamamıştı. Teşhis konamıyor veya konulan teşhis yanlış çıkıyor; aksi tesir yapıyor.

Hasta bize geldi. Ben de acizane muayene ettim. Tabii üstazımızın tavsiyesine uyarak besmele ile başladım. Neticede hastalığı teşhis ettim. Hastalığın adı "Hipernefrom" **yani böbrek üstü guddesi (bezi)nin tümörü. Bu hastalık zaman zaman ve aniden tansiyonu yükseltir. Ben bu şekilde teşhis koydum. Fakat diğer doktorlar bir türlü bunu kabul etmiyorlar. Sonunda bir de konsültasyon yaptık. Orada bir çok tanınmış doktor ve profesör de hazır bulundu. Yine de başka teşhisler üzerinde duruldu. Bizim teşhisimiz pek itibar görmedi.**

Hatta bir ara hastayı Fransa'ya göndermeyi kararlaştırdık. Alah'ın hikmeti o sırada Guraba Hastanesi İkinci Cerrahi profesörü Hakkı Şinasi Erel'in davetlisi olarak, Fransa'nın Strazburg üniversitesi profesörü ve dekanı (İsmini şu an haatırlayamayacağım bir zat) Türkiye'ye geldi ki, bu profesör o hastalığın doktoru. Hazır gelmişken kendisine gösterelim dedik, rica ettik.

Fakat buna da muvaffak olamadık. Sonra defterdar Şefik Bey vasıtasıyla iş ayarlandı ve hastanın Fransız doktor tarafından muayenesi sağlandı. Fransız Profesör de benim koyduğum teşhisi koydu. O zaman bu büyük bir hadise olmuştu.

Ben bunu da Üstazım Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ne borçluyum. Bu bence onun bir kerametidir. Yoksa benden değildir. Onun himmeti ve desteğiyle daha böyle nice hatralarım olmuştur.

UFUK: **Süleyman Hilmi Tunahan Hazreteleri (K.S.)'nin sünneti şerif yaşayışı hakkında ne dersiniz?**

Dr. KÂMİL KARAKAYALI: **Efendi Hazretleri (K.S.) her haliyle büyük bir zat olduğunu ispat ediyordu. Kendisini ziyaret eden herkes mutlaka ondan bir şey öğrenirdi. Konuşması, oturup-kalkması ve bütün hareketleri kendisine mahsus özellikler arzederdi.**

Bir kere fuzuli ve lüzumsuz hiçbir şey konuşmazdı. Konuştukları zaman daima mühim ve lüzumlu olan hususları dile getirirlerdi. Ayrıca konuşmalarını Âyeti Kerime ve Hadisi Şeriflere istinad ettirerek yaparlardı. Dinleyen O'nu büyük bir zevk ve heyecanla dinlerdi. Yanına vardığımız zaman huzurundan ayrılmak istemezdik.

Konuşmalarında ikaz ve irşada çok büyük ehemmiyet verirlerdi. Daha doğrusu konuşmalarının esasını ikaz ve irşad teşkil ederdi, diyebilirim. Böylece O, hakkı tavsiye etme vazifesini yalnız camilerde kürsü ve minberden değil, her yerde ve her zaman yaparlardı. Dinleyenlere de büyük tesir bırakırdı.

Fazla yemek yemezdi

Sonra fazla yemekten de kaçınırlardı. Kendisiyle çoğu zaman beraber olurduk. Yemek yediğimiz de olurdu. Fazla yediğini hiç görmedim.

Demek isterim ki, anlayabildiğim kadarıyla O Peygamberimiz (SAS)'in sünneti şerifini tamamen yaşarlardı. İtikadın bozulduğu zamanda O, sünneti şerifi yeniden yaşamış ve onu yaymıştır. Her haliyle tam mânâsıyla örnek bir alim ve tam bir Peygamber varisidir.

Nice İlaçları Tavsiye Etmişlerdi

Efendi Hazretleri (K.S.), sadece kendi talebelerinin sağlığını değil, bütün ümmeti Muhammed'in sağlığını düşünürdü. Herhangi bir hastalık hakkında kendi görüşlerini izah ederdi. Bir müslüman hasta olarak onunla konuşsa, yakından alakadar olur, bir takım tavsiyelerde bulunurdu.

Efendi Hazretleri (K.S.) bazen öyle ilaçlar tavsiye ederdi ki, biz bir doktor olarak onun tarif ettiği ilaçları bilemezdik. Efendi Hazretleri (K.S.) manevi ilmi ve selahiyeti ile bir doktordan daha güzel ilaçları bildiğini bizzat müşahede ettim.

Tarif Ettiği İlaç

Bir misal vermek isterim. Efendi Hazretleri (K.S.), Adapazarı'nın Soğanlı Köyünde Seyyit Ahmet ismindeki bir zat'a ot tarif etmişti. O ottan yapılan hap ve onun suyu birçok hastalığa deva oluyordu. O (Seyyit Ahmet ismindeki kardeşimiz) bana o ottan getirirdi. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin tarifi üzerine hap yaptık, suyunu kaynatıp bazı hastalara içirdik. Şifa buldular. Birçok hastalığa şifa olmakla birlikte bilhassa şeker hastalarına çok iyi

geliyordu.

O ottan yapılan hapı ve onun suyunu içen hasta şifa buluyordu.
Ne var ki, O zat (Seyyit Ahmet) muntazam bu işi takip edebilseydi Efendi Hazretleri (K.S.)'nin tarifini tam olarak muhafaza edebilseydi bu ilaç çok daha ileriye götürülebilirdi. Ama öyle olmadı.

O zamanlar ben ihtisas yapıyordum. Ve üniversitede bunun araştırmasını yapmaya çalıştık. Tıp dilinde bu ota (copaltra) denir, Halk buna ne der, bilmiyorum. O sırada Ordinaryüs Prof. Sedat Bey, İsviçreden bir ot getirmişti. İkisini de inceledim. Baktım ki, Profesörün isviçreden getirdiği ot, Efendi Hazretleri (K.S.)'nin tavsiye ettiği otun aynısıydı. O zaman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin ne kadar büyük bir zat olduğunu, bir kere daha anlamış oldum.

Beni Adapazarı'na Götürürdü

Efendi Hazretleri (K.S.) sık sık Adapazarı'na giderlerdi. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Adapazarı'nda akrabaları vardı. Onlarla da yakından alakadar olurlar, akrabalarından hasta olanları bana muayene ettirirdi. Ben de elimden geleni yapmaya çalışırdım. Böylece kendisiyle müşerref olduktan sonra çok zamanlar Efendi Hazretleri (K.S.)'yle beraber yolculuk etme, onun yanında bulunma imkanını buldum. Yolculuk esnasında da kendisinden her yönüyle istifade ederdim. Kendisinden çok şeyler öğrendim.

Romanya'ya Gidecektik

Efendi Hazretleri (K.S.) kendi mesleği olmamasına rağmen, Tıp ilmine büyük ehemmiyet verirdi. Gazeteleri takip eder, onları keser alakalı kişilere incelettirirdi. Hiç unutmam, bir zamanlar Hürriyet gazetesinde bir ilaçla ilgili makaleler çıkmıştı. Efendi Hazretleri (K.S.) o yazıları kesmişti. Bir gün kendisiyle görüşürken o yazıları bana verdiler. Tam on beş tane makale. Bunlar Hürriyet gazetesinden çıkmıştı. Efendi Hazretleri (K.S.) bana
-"Bu yazıları oku ve incele" **buyurdu. Ben de aldım ve yazıları okudum.**

Romanya'da "Profesör Anna Aslan" **isminde bir şahıs, yeni bir ilaç bulmuştu. İlacın adı:** "Gerovital H3" **dur. Bu ilaç, birçok hastalığa deva idi. Bilhassa romatizma, astım, felç ve sinir hastalıklarına iyi geliyordu. Az zamanda hemen tesirini gösteriyordu. Efendi Hazretleri (K.S.) bu ilaç, üzerinde ehemmiyetle durdular. Hatta Efendi Hazretleri (K.S.) işi daha ileriye götürerek Romanya'ya**

gitmeyi bile düşünüyordu. Bir gün bana dedi ki:

-"Hazır ol, beraber Romanya'ya gideceğiz. Bütün masraflar bana ait."

Fakat bir türlü gidemedik. Gidebilseydik çok iyi olacaktı. Belki de bu ilaç üzerinde büyük ilerleme olabilirdi. Fakat her ne hikmetse bilmiyorum, gitmek nasip olmadı.

Bu da gösteriyor ki, Efendi Hazretleri (K.S.) tıbba büyük ehemmiyet verir ve meydana gelen yeni gelişmeleri takip ederdi. Böylece bütün insanlığın sağlığı için faydalı hizmetler yapmayı severdi.

Bu ilaç bugün maalesef bulunamıyor. Bulunsa bile hem çok pahalı ve hem de bir tanesi kafi gelmiyor, sekiz tane kullanılırsa derhal tesirini gösteriyor. Hatta bu ilaç kullanıldığı zaman insanın başındaki beyazlamış saçlarını bile siyahlaştırıyor. İlaç o kadar tesirli...

Deve Mikrobundan Öldü(**Gazeteci Cemal Nadir**)

Bir zamanlar doktorları aciz bırakan bir hastalık vardı. Doktorlar bu hastalığa bir türlü teşhis koyamıyorlardı. Gazeteci Cemal Nadir bir ara *Peygamberimiz (S.A.S.)'ı deveye binmiş olarak bir karikatür yapmış ve Peygamberimiz (S.A.S.) ile alay etmişti.* **Bunun hemen akabinde hastalanmıştı. Belli başlı doktorlar toplandılar, hastalığına teşhis koyamadılar. Yani hangi hastalığa yakalandığını anlayamadılar. Daha sonra da Cemal Nadir öldü.**

O zaman Efendi Hazretleri (K.S.) bana:

-"Onun hangi hastalıktan öldüğünü biliyor musun? O, deve mikrobundan öldü" **dedi. Hayret etmiştik, belki latife yapmıştı, belki de henüz tıbbın bilmediği deveye benzeyen bir mikrop vardı.**

Mısır Kralı Tahttan İndirildi

Efendi Hazretleri (K.S.) bazen ani olarak bazı meselelere temas eder, bilinmedik ve duyulmadık şeylerden bahsederdi. Yanında bulunanlar şaşırırdı. Ama kısa zaman sonra ne demek istediği anlaşılırdı.

Birgün yanında oturuyoruz. Benim gibi başkaları da var. Aniden Efendi Hazretleri (K.S.)

-"Bir Kafir gitti" **dedi. Biz hepimiz acaba kimi kastediyor diye**

taaccüb ettik. Birbirimize baktık. İki gün sonra gazete ve radyolardan Mısır Kralı Faruk'un tahttan indirildiğini öğrendik.

HACI ALİ ŞEKER

Zonguldak'ta ticaretle uğraşan ve çevresinde hayırseverliği ve İslâmi faaliyetlere hizmetiyle tanınmış. Ali Şeker Beyefendi, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) ile alakalı hatıralarını anlattı.

UFUK : **Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız?**

H. Ali Şeker: **Sene 1951'di BARTIN'da yakın arkadaşım ve dostum Lütfullah Kocabaşoğlu'na Efendi Hazretleri (K.S.), Ramazan-ı Şerif'de vaaz-u nasihat etmesi için bir küçük (Tabii yaşça küçük** *(Mehmed Arıkan Hoca, O tarihlerde henüz 14-15 yaşlarındaidi. Çocukluğunda da kibar ve kelimeleri seçerek konuşurdu.*) **Hocaefendi göndermişlerdi. Ramazan-ı Şerif içinde Lütfullah Bey geldi, küçük hocanın tesirinde ve cemaatin ona hayranlığından bahsetti. Bayramdan sonra Zonguldak'a bir günlüğüne getireceğini söyledi. Küçük Hoca efendinin vaazında dinlediklerinden bazılarını anlattı. Ben o güne kadar onların çoklarını duymamıştım. Ben de gerçekten merak etmeye başladım. Israrlarıma rağmen Ramazan'da göndermedi. Cemaat her gün vaazlarını takip ediyormuş.**

Papağan Demişlerdi.

Nihayet bayramı müteakip, Lütfullah Bey, küçük Hoca efendi ile birlikte geldi. Henüz 14-15 yaşlarında kibar, efendi, sevimli bir çocuktu, bu. Hopörlerden ilan ettik. Çocuğun vaaz edeceğini duyan, yaşlı hocalarımız ve ünlü din adamları hatırladığıma göre önce şöyle dediler:

-"Papağandır. Öğretmişdir. Onları tekrarlayacak... Kürsüye ben çıkardım. Altına minderler koyduk yine de kürsüden sadece başı gözüküyordu.

Küçük Hocamız vaaz etmeye başladı. Önünde Kuran- Kerim vardı. Bir ayeti celile okuyor, onun manasını verirken, hemen peşinden o mevzudaki hadisi şerifleri sıralıyordu. Kuran-ı Kerimin başka bir ayetini bulup okuyor, mütefekkirin beyanlarını anlatıyor, mevzu ile alakalı hadisleri, ravileri ile birlikte söylüyordu. Sanki karşımızda kırk yıllık müderris vardı.

Özür Dilediler

Papağan, diyen yaşlı ve sakallı hocalarımız yarım saat

dinledikten sonra, kürsüye doğru yaklaşmaya başladılar. Ve bir buçuk saatten fazla küçük hocamızın vaazını dinlediler. Çoklarının içinden çıkmadığı en girift meseleler, kolaylıkla herkesin anlayabileceği şekilde ve son derece veciz bir üslup içerisinde anlatıyordu. Küçük Hocayı getiren Lütfullah Bey'de gözyaşlarını tutamamış, bir ay boyunca dinlediği bu vaizden, hiç duymadığı yeni mevzuları işitmişti. Hem ilim hem de feyzin eseriydi bu...

Vaaz'dan sonra birçok hocalar geldi, önceden söyledikleri sözlerden dolayı özür dilediler. Hususi sohbette de çeşitli sorular sordular. Bizim Küçük Hoca efendi, hepsine kaynaklarını, hangi kitaplarda yazıldığını, o mevzudaki ulemanın ihtilaflarını ve ihtilaf sebeplerini de anlatarak cevap verdi. "Müfta bih" olanları açıkladı. Herkes hocasını soruyordu.

Ben büsbütün meraklanmaya başladım. Bizim evde misafirler gidip yalnız kaldıktan sonra, Lütfullah Bey'e hocasını sordum. Lütfullah Bey'in babası eski Müderrislerden büyük alim idi. O tarihlerde hayatta bulunuyordu.
Meğer bizim Küçük Hoca efendinin Üstazı, Efendi Hazretleri (K.S.), Lütfullah Bey'in babasının medrese arkadaşlarından ve maneviyat sahibi ehli tasarruf Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) imiş.

Bakmaya Doyamazdınız

O akşam, Küçük Hocaefendi de Üstazımız'dan bahsetti. O gece uyuyamadım ve çok geçmeden, Lütfullah Bey kardeşimiz vasıtasıyla İstanbul'a geldim ve dergahı ziyaret ettim. Fevkalade müstesna güzel bir siması vardı. Bakmaya doyamazdınız. Manevi tesirinden huzurunda başka şeyler düşünemezdiniz. Saatlerce dinleseniz, yorulmaz, usanmaz hatta açlığınızı, susuzluğunuzu unuturdunuz. Iztırabı olanlar, çeşitli dünyevi hastalıkları bulunanlar bile, geçici de olsa şifa bulur, ağrılarını, sancılarını duymaz, hatırlamaz olurlardı.

İkinci sene Ramazan-ı Şerif'te, Efendi Hazretleri (K.S.)'nden Zonguldak'a bizim Küçük Hoca'yı istedim. Himmet ettiler. Küçük Hocamız geldi. Müftümüz imtihan etti.ü

–"İlmine bir diyeceğim yok, sorduklarımın cevabını verdi, takdir ettim, ancak yaşı küçüktür. Ulucamide de değil ama, küçük camide KOZLU ve SOĞUKSU camiinde konuşsun dediler."

Bir hafta müddetle medreselerde uzun yıllar tahsil görmüş dersiam müftümüz İsmail Hakkı Efendi Küçük Hocamızın dersini dinlediler. Sonunda bir gün bizim dükkâna geldiler.

-"Ben hata etmişim. Küçük Hoca, artık ulucami'de vaaz etsin", **dediler. O tarihten sonra hep merkezi camide vaaz-u nasihat etti. Cemaatte büyük inkişaf oldu. Bilhassa gençler camileri doldurdu. Memur tabakasından camiye gelmeyenler bile sırf bizim Küçük**

Hoca'yı dinlemek, veciz ve kibar konuşmasına muhatap olmak için kürsünün dibinden ayrılmadılar.

Fevkalade Bir Usul Vardı

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.)'ne herhangi bir mesele sordunuz mu? Hatırınızda kalan cevapları nasıl olmuştu.**

H. Ali ŞEKER: **Herhangi bir mesele soramadım. Ancak bir gün Konya'lı Hacı Mustafa efendi Merhum (Lezzet Lokantası sahibi) ile Kısıklı'daki kursa gitmiştik. Efendi Hazretleri (K.S.) sohbet ederken, bir ara talebeleri çağırdı.**

DERS OKUTMA USULÜ

Nasıl ders okuttuğunu ve niçin çabuk meyveler alındığını bize şöyle gösterdi: Efendi Hazretleri (K.S.), gayet mülayim bir tavır ve kendine mahsus bir eda ile:

-"Oku bakayım evladım, dedi.

En baştaki talebe bir kitaptan ibare okudu. Ve kendi bildiği kadar anlattı. Eksiklerini Efendi Hazretleri (K.S.) tamamladı, o mevzuda ilave bilgiler verdi. Sıra ikinci talebeye gelmişti, müteakip ibareyi o talebe okudu. Verebildiği kadar mana verdi, talebeye yardımcı olabilmek için bazı sorular sordu, talebe o soruların cevabını verdikten sonra önündeki ibareyi daha kolay çözmeye başladı.
Talebe bir taraftan da, Hocasının önünde kendi bilgilerini hatırlayarak ibareyi çözünce iştiyaka geliyor ve daha ilerisini okumak istiyordu. Bu esnada Efendi Hazretleri (K.S.)'nin mülayim ve bir baba gibi okşayıcı sesi yetişiyordu:"

-"Sen oku evladım, zamire dikkat et, ikinci baptan okuyacaksın, naib-i faili unutma."

Hayran olmuştum bu okutma şekline. O yaşıma rağmen ben de ders okumak istedim.

Zonguldak eşrafından Tüccar Hacı Ali Şeker, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) ile olan hatıralarını anlatırken Çamlıca'da okuyan talebelerin gruplar halinde, değişik binalarda olduğunu söyleyince bir noktayı hatırlatarak sorduk:

UFUK: **O, tarihlerde İbrahim Elmalı, Üsküdar Müftüsü imiş. Onunla Diyanet işleri başkanı olduğu sıralarda yaptığımız bir özel görüşme sırasında demişti ki: "Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), talebelerin tam listesini müftülüğe vermemişti. Resmi makamların kontrolüne girmek istemiyordu. Muhterem Hacı Ali Şeker acaba Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) neden resmi makamların**

kontrolünden uzakta kalmak istiyordu, biliyor musunuz?

HACI ALİ ŞEKER: **Efendi Hazretleri (K.S.) "Kuzat" mezunu idi. Cumhuriyetin ilanından sonra, Türkiye'de tahminen 360 kadar Kuzat mezunu bulunuyordu. Menemen hadisleri ve benzeri acayip vaka ve tertiplerden sonra, bu sayı 35'e kadar inmişti. Eski ulema çekiliyor, medreseler kapalı olduğundan yenisi de yetişmiyordu. Türkiye'de, din alimliği, hocalık inkıraz üzere idi.**

Bu vaziyet bir cemiyet için, felaketin tâ kendisi idi. Efendi Hazretleri (K.S.) başta olmak üzere Kuzat (Kadı yetiştiren yüksek okul) mezunu arkadaşlarından Esat Sezai Sümbüllü, Ahmed Hamdi Gökay, Zamanın Reis-i Cumhur'una bir mektup yazmışlardı. Efendi Hazretleri (K.S.)'nden ve Esat Sezai Sümbüllü Hocaefendi'den dinlediklerime göre şu mealdeydi:

"360 Kuzat mezunundan, Menemen ve benzeri hadiseler dolayısıyla tahminen 35 kişi kaldık. Din-i İslâm neredeyse inkiraz bulunuyor. Ulemâ kalmadı. Bize izin veriniz, de yeniden bir tedris sistemi içerisinde, ve kısa zamanda İslâm ilim adamları yetiştirelim. Bu memlekette dinsiz, bir nesil yetişirse, bu nesil devletin de varlığına karşı çıkacak ve bu cemiyetimiz için bir facia hatta bir son olacaktır. Böyle bir neticede sizin de payınız olacaktır.

Reisi Cumhur'dan Cevap Yok

Efendi Hazretleri (K.S.) ve diğer Kuzat mezunu arkadaşları uzun müddet bu mektuplarına cevap bekledikleri halde, (benim bildiğime göre) bir türlü Ankara'dan cevap gelmemişti. Araya konulan mutavassıt elçilerden de mektubun muhatabına ulaştğı öğrenilmişti. Ama niçin cevap verilmediği bilinmiyordu. Anlaşılıyordu ki, Kuzat mezunu ulemâ muhatap alınmak istenmiyordu.

İşte Efendi Hazretleri (K.S.) bu tarihten ve bu müracaattan sonra resmi makamların izin verip-vermemesine katiyyen bakmadı. Her bulduğu insana İslâmiyetin temel meselelerini okutmaya çalıştı. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin talebeleri arasında, 30 yaşından sonra ilim okumaya gelenler büyük bir yer tutmaktadır. İlk talebelerin çoğu, meslek sahibi, çoluk çocuk sahibi, dülger, kalaycı, demirci ve esnaftı. Sonrası bunların yakınları, çocukları ve küçük talebeler okumaya başlamışlardı.

Daha sonraki tarihlerde İslâmi ilimler değil, sadece Kuran-ı yüzünden okumak ve ilmihal bilgileri öğretilmek şeklindeki Kuran Kursları açıldığı zamanlarda bile Efendi Hazretleri (K.S.) bazı makamların kontrolünden devamlı uzakta kalmayı tercih etmiştir. (İbrahim Elmalının müftü olduğu devreler çok sonraya

rastlamaktadır.) Efendi Hazretleri (K.S.), adeta seferberlik ilan ederek, geceli gündüzlü medreselerdeki tedris edilen ilimler, (sarf, nahv, gibi alet ilimleri, fıkıh, kelam, tefsir, hadis gibi din ilimleri) ve Kuran'ın belâgatine vukufiyeti sağlayan, edebiyata dair kitaplar okutmuştur.

Efendi Hazretleri (K.S.) Medreselerde 20-30 yılda ancak okutulabilen kitapları en çok 3-5 sene zarfında okutmaya muvaffak olmuştu. Sebebi, elbette ihlaslı zahiri gayretlerinin yanında manevi tasarruflarıydı.

(Dersteki izahları, talebelerinin beynine, taşa yazılmasına tesir ediyor ve bilhassa kalblerindeki perdeler zikri ilahi ile aralananların beynine nakşediliyordu.) Efendi Hazretleri (K.S.) din ilimlerinin de füyuzatı Muhammedî gibi, önce kalbe geldiğini anlatıyor ve daha sonra beynin bu ilimlere tercüman olduğunu buyuruyorlardı.

O Devri Bir Misalle Anlatayım

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin ilk talebelerini okutmaya başladığı devrelerdeki durumu şimdiki gençler pek bilmezler. O devrin sıkıntısını başımdan geçen bir hadiseyle anlatmak isterim:

"Sene 1941 Zonguldakta valilik makamına bir dilekçe verdim. Dedim ki:dersi göstereceğimden, zabıta tarafından, evimdeki bu derslere mümânaat edilmemesi (engel olunmaması) için emir ve müsadelerinizi rica ederim."

Dilekçem emniyete havale edildi. Ve ben tam 19 sualle karşılaştım:

- *Çocuklarınızın yaşları kaç?*
- *Adları ne?*
- *Hangi maksatla okutturacaksınız?*
- *Ders okutacak hoca kim?*
- *Hangi mahallede, hangi evde, hangi odada okutturacak sınız?*

Buna benzer, hepsi birbirinden saçma sorular. Cevap verdim. Dedim ki:

- Ben ölünce çocuklarımın cenaze namazımı kılmalarını istiyorum. Bunu öğrettireceğim. Arkamdan bir Fatiha üç İhlas-ı Şerif okumasınlar mı? Hocamız mahallenin hocasıdır. Benim evimde okunacaktır. Çocuklarım okula gidiyorlar. Tatilden istifade ederek okutacağım.

Cevap verdiler,

- Yasak dediler. İzin vermedikleri gibi, çocuklarıma ders verecek hocaya mani oldular. Hocayı görevinden atarız dediler. Bununla da kalmayıp, peşime takipçi polis vazifelendirdiler. Bu hafiye polis, uzun müddet beni tarassut etti.

İşte Efendi Hazretleri (K.S.) böyle bir devirde, İslâm'ın yüce ilimlerini öğretmeye çalışmış ve Elhamdülillah bugün büyük meyvelerini gördüğümüz gibi muvaffak olmuştur. Bu, Cenab-ı Hakkın büyük bir lütfuydu. Allah (CC) gani gani rahmet eylesin, şefaatlerinden mahrum bırakmasın.

****

HACI ALİ ŞEKER

"Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) Zülcenahayn idi. Zahiri ilimlerdeki büyüklüğü yanında hem Tarik-i Nakşi Tarik-i Kadiri'den ders tarif ederdi."

Çarşamba akşamları nakşi, Perşembe akşamları da kadiri hatimlerini yaptırırdı. Hatm-i haceganlara çok büyük ehemmiyet verir, bir hafta olsun aksamasına müsaade etmezdi. Talebelerine ve ihvana üç kişi bile olsalar, hatm-i hacegan yapılmasını tavsiye buyururlardı. Mensuplarından belirli bir seviyeye gelmiş olanlara, diğer ihvana hatm-i hacegan yaptırmak vazifesini verirlerdi. Ben Efendi Hazretleri (K.S.)'nin sağlığında esnaf ve tüccarandan, çiftçi ve zürradan birçoklarının hatim yaptırdıklarına şahid oldum.

Bir İstanbul Efendisi

Efendi Hazretleri (K.S.) halk ile ve cami cemaati ile son derece yakın dostluklar, iyi münasebetler içerisinde bulunurdu. Beşeri münasebetlerinde tam bir İstanbul beyefendisi idi. Nazik, kibar, hatırnaz, mütevazi gönüllü ve edip idi. Vaaz verdiği cami ve çevresindeki esnaf ve vazifelilerle yakından alakalanır, onların sorduklarına geniş ve tamamlayıcı malumat verir, dertlerini dinler, tavsiyelerde bulunurdu. Namazı çok zaman bizzat kıldırırlar, bazı kere de başlarına yeşil abani sarık sararlardı.

Taylasani usul üzere umumiyetle sarığın ucu omuzundan arkaya doğru inerdi.

Dindar olsun olmasın, tanıyanların gayr-i ihtiyari Efendi Hazretleri (K.S.)'ne karşı derin bir saygı ve sevgisi vardı. Muhitindeki uygunsuz işlerle alakalananlar bile, Efendi Hazretleri (K.S.)'nden manevi haşyet duyarlar, mübarek geçerken ona saygı gösterirler, tatlı bir tebessüme muhatap olabilmekten büyük memnuniyet ve haz duyarlardı.

1957'de Kütahya hadiseleri olmuştu. Bir de duyduk ki, Efendi Hazretleri (K.S.), damadı Kemal Beyle birlikte tevkif edilmişler. Bu tarihte Kütahya'ya mevkuf bulundukları hapishaneye mektup yazarak acizane hissiyatımı belirtmek ve teselli etmek istedim. Mektupta dedim ki: "Efendi Hazretleri (K.S.), haşa biz size bir şey söyleyecek durumda değiliz. Ama müsterih olunuz. Yusuf aleyhisselamın başına gelenler yüksek

malumunuzdur. Musibetlerin, belaların en şiddetlisi Peygamberlere, sonra da varislerine ve derecelerine göre Allah'ın diğer sevgili kulları üzerinedir."

Benim o anda kendisine mektup yazmamdan çok memnun olmuşlar, fevkalâde nazik bir cevap lutfetmişlerdi. Cevaplarındaki edebi uslubu ve bize ümid, hizmet ve şevk cümlelerini hala hatırlıyorum.

Kütahya Hadisesi Tertipti

Burada hemen arzedeyim ki Kütahya hadiseleri tamamen İslâmi hizmetleri sindirmek ve ehl-i irfana gözdağı vermek için bir tertipten ibaretti. Bursa'daki sahte ve mürettep mehdilik hadisleriyle uzaktan ve yakından hiçbir alakası yoktu. O zamanlar bazı politikacılar işin içerisine biraz da siyaset karıştırmışlardı. Üstadın damadı Kemal Bey'in tarihlerde Millet Partisinden arkadaşlarıyla birlikte Kütahya'dan milletvekili seçilmek istemesi, Demokrat parti ileri gelenlerini hem kızdırmış, hem de bir takım adi tertiplere gitmelerine yol açmıştı. Meseleyi bu zaviyeden de düşünecek olursak Efendi Hazretleri (K.S.)'nin maruz kaldığı bu çile, bir kısım siyasilerin her sahada İslâmi hizmetleri durdurmak için başvurdukları çok çirkin ve adi bir tertip olarak görülebilir.

Efendi Hazretleri (K.S.) tertiplere rağmen, beraat edip tahliye edildikleri zaman ziyaretlerine gittim. Kat'iyyen üzüntülü değillerdi. CHP'ye karşı yine de Demokrat partinin kazanmasını istiyorlardı. Ancak zamanın başvekili Adnan Menderes'in bu oyunu tertipleyenlere göz yummasına üzülmüşlerdi. Yavaş yavaş Menderes'ten ümidlerini kesmeye başlamışlardı. "Kendine yazık etti, Menderes" diyorlardı. Daha sonraki tarihlerde "Münderis" buyurduklarını da öğrendim.

UFUK: Siyasetten söz açılmışken geçen dönem Zonguldak milletvekili olan Mehmed Zeki Okur'un da o tarihlerde Efendi Hazretleri (K.S.) tarafından Zonguldak'a vaaz-u nasihat için size gönderildiklerini duyduk. Siz de teyit ettiniz. Bu nasıl olmuştu? Mehmed Zeki Okur Efendi Hazretleri (K.S.)'nden tahsil görmüş müydü? Bu hususstaki hatıralarınızı da nakleder misiniz?

H. ALİ ŞEKER: Evet, Mehmed Zeki Okur da Efendi Hazretleri (K.S.)'nden ilim ve feyz alanlardandı. Bu meyanda Zeki Okur gibi, önceleri az-çok başkalarından okumuş, bilahare tahsillerini Efendi Hazretleri (K.S.)'nde tamamlamış olanlar da var. Hatırlayabildiğime göre Halen Rize Müftüsü Haydar (Sadıkoğlu), İzmit Vaizi Ali Cebir, eski Zonguldak vaizi Mustafa efendi gibi... Bunlardan bazıları bir grup halinde İzmir'den Efendi Hazretleri (K.S.)'ne gelmişlerdi.

Orada sarf, nahiv gibi alet dersleri görmüşlerdi. İstanbul'da da Efendi Hazretleri (K.S.)'nden usul-ü fıkıh, şerhi akait, ilm-i kelam, mantık, maani ve diğer yüksek ilimleri tahsil etmişlerdi. Efendi Hazretleri (K.S.)'ne geldikten sonra, büyük bir ihlas ve teslimiyetle ona bağlananlar,

ondan feyz alanlar ömür boyunca, nasipleri miktarınca hayırlı hizmetlere koşmuşlardı.

Mehmed Zeki Okur'u Efendi Hazretleri (K.S.) bir Ramazan-ı Şerif'te Zonguldak halkına vaaz ve nasihatta bulunmaları için bana göndermişlerdi. Camilerde vaaz verdi. Bu esnada Diyanette Müftülük imtihanlarını vermişti. Resmi vaiz oldu. Cemaat ilk günlerde görülmemiş bir alakayla vaazlarını takip ediyordu. Ancak sonraları bu alaka azaldı. Bu arada Efendi Hazretleri (K.S.) ile alaka ve irtibatını kaybetmişti. Bir yüksek okula girmeye hazırlanıyordu...

HACI ŞEMSEDDİN BEY ANLATIYOR

Bir ara Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Kamil Ağabey'in kendisine jip almayı istemesi üzerine, bana:

-"Kemal Bey bana bir jip almak istiyor. Ama sen kardeşlerimizi taşıyacaksın, ondan sonra da kardeşlerimizin hepsi süvari olacak" dediğini yukarıda söylemiştim. Ki, bunu söylediği zaman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin jipi dahi yoktu. Gittiği yerler uzak olmasına rağmen çoğu zaman yaya giderdi. Kamil Ağabey, Efendi Hazretleri (K.S.)'ne jip almak istemiş ama sonra nasip de olmadı.

Aradan zaman geçti biz araba sahibi olduk ve gerçekten kardeşlerimizi öteye beriye taşıdık. En çok gittiğimiz yerler arasında Çatalca vardı. Biliyorsunuz, Efendi Hazretleri (K.S.) ders okuttuğu yerlerden birisi Çatalca ve bazı köyleri idi. Orada **kömür ticareti yapar** ve talebelerine ders okuturmuş. Aslında maksat kömür ticareti değil, ders okutmaktı. Kömür ticareti ise sadece bir bahane idi. Çünkü çok sıkı takip ediliyordu. Bu bakımdan gizli ve tenha yerlerde ders okutuyordu.

Bir defasında Kemal Ağabey'le beraber gittik. Yanımızda birkaç kişi daha vardı. Çatalca'da Efendi Hazretleri (K.S.)'nin ders okuttuğu yerleri gezdik. Kemal Ağabey gezdirdi bizi.

UFUK: Muhterem Hacı Şemseddin Bey, nerelerde ders okuttu. Neleri müşahede ettiniz?

HACI ŞEMSEDDİN UTKUSAVAŞ: Gezdiğimiz köyler arasında Çatalca'nın Kabakçı köyü vardı. Çatalca'ya yakın bir köydü. Efendi Hazretleri (K.S.) bu köyde kırda ve yer altında ders okutmuş. O yerleri gezdik. O zaman tabiî ki şimdiki gibi kurslarımız yoktu. İstanbul'da **Emin Camii** ve Kasımpaşa'da **Camii Kebir'de** kursumuz vardı. O da küçük bir oda. Orada ders okunurdu. Efendi Hazretleri (K.S.) böyle ders okuttu.

Hatta Efendi Hazretleri (K.S.)'nden Çatalca'da ders okuyan kardeşlerimiz gayet iyi bilirler. Biz de onlardan duyduk: Efendi Hazretleri (K.S.) Çatalca'nın bir köyünde bahsettiğim şekilde ormanlık tenha bir yerinde ders okuturken bir görevli gelmiş ve Efendi Hazretleri (K.S.)'ni

ders esnasında yakalamış. Hazreti Üstaz (K.S.)'ımız o görevliye şöyle demiş:

-"Sen bir tazı olsaydın, merada tavşan bırakmazdın!..."

Karadenizde Seyahat

Kanada'ya gidip geldikten sonra yine vazifeli olarak Karadeniz'e sefere çıkacaktık. Tâ hopaya kadar gidecektik.

Bir yere gideceğimiz zaman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyaret ederdik. Gittim Üstazımızı ziyaret ettim ve

-"Efendim, vazifeli olarak Karadeniz'e gidiyorum. Bir emriniz olur mu?" dedim. Efendi Hazretleri (K.S.):

-"Rize'de Kaptan var onu ziyaret et" buyurdu. Ben

-"Kaptan kim filan" diye düşündüm. O, kaptanın kim olduğunu bilmediğimi anladı ve

-"Sen bilmiyor musun kaptanı, Rize'de Mahmud Bey" dedi.

Yola çıktık ve Rize'ye uğradım. Mahmud Bey'i ziyaret edeceğim ama yerini bilmiyordum. Orada bir camiye gittim namaz kıldım. İmam efendi namazdan sonra gayet güzel bir aşrı şerif okudu. Çok hoşuma gitti. Kendisini bizim kurslarda okumuşa benzettim ve onunla tanışmak istedim. Namazdan sonra yanına gittim ve "nerede okuduğu"nu sordum. Hoca efendi önce söylemek istemedi ama sonunda tanıştık.Ona Mahmud Bey'i nerede bulabileceğimi sordum. Beraber çarşıya çıktık, o esnada bir de baktım ki birisi geldi sarıldı ve beni kucakladı. Şaşırdım,

-"kimsiniz?" dedim.

-"Tanımadın mı? Kaçgündür seni bekliyorum" dedi. Hoca efendi o zatın Mahmud Bey olduğunu söyledi. Orada bulunan kurslarımızı gezdik. Daha sonra da Karadeniz yolculuğumuz son buldu.

Ellerinde Sedef Hastalığı

Bir günde yine misafirhane'de oturuyoruz. Efendi Hazretleri (K.S.) ellerini ovalayıp duruyordu.

-"Ellerimde sedef hastalığı var. Beykoz'da bir hoca efendi var, ona okutturmak istiyorum" buyurdular. Dedim ki:

-"Efendim sizin her nefesiniz şifadır. Neden başkasına okutturmak istiyorsunuz?" buyurdular ki:

-"her şeyle biz uğraşacak değiliz ya. Bizim şifamız da başkasının nefesiyle olur."

Diğer bir zaman da şöyle buyurdular

-"Eğer kendime 5 dakika zaman ayırabilsem hiçbir hastalığım kalmaz evladım."

Beni Dinleyin Yeter Buyurdular

Hazreti Üstaz (K.S.)'ımız öyle ders okuturlardı ki, dinleyenn kafasına ve kalbine yer ederdi. Öyle yerleştire yerleştire öğretirdi. Öyle buyurmuştu:

-"Beni dinleyin yeter!.." Efendi Hazretleri (K.S.) talebeleri en zor şartlar altında çok kısa zamanda yetiştirirdi. Bu ona mahsus okutma metodu idi. Onun için bir kısım kimseler, onu ve talebelerini çekemiyorlardı. Aleyhinde çok şeyler söylediler, iftira ettiler, yalan uydurdular ama hiç birisi tutmadı.

Zamanı Gelince Getirirsin

Çok samimi olduğum bir arkadaşım vardı. O zamanlar bu arkadaş çok sigara içerdi. Ben vazife aldıktan sonra o arkadaşımı Efendi Hazretleri (K.S.)'ne götürmek istedim. Bir ara ziyaretine vardığım zaman sordum dedim ki:

-"Efendim, bir arkadaşım var, getireyim mi, yahut ne zaman getireyim?"

Efendi Hazretleri (K.S.) birkaç dakika rabıta yaptıktan sonra buyurdular ki: -

-"Zamanı gelince getirirsin" Bu cümlenin altında tabii gizli bir mana vardı. Ben zaten zamanını soruyorum. O ise böyle diyor. Hakikat bu sözün altında mutlaka ince bir mananın yattığına inanıyordum.

Sonra bir ara her tarafı büyük bir sis istila etti. Biz de o zaman vazifeliydik. Kumandan bize izin verdi. Ben hemen o arkadaşı da alarak onunla birlikte Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyarete gittim. Efendi Hazretleri (K.S.) ona vazifeyi tarif buyurdular. Bu kardeşimiz şimdi en sadık kardeşlerimizden birisi oldu. Demek ki, zamanı o günmüş.Onun için Efendi Hazretleri (K.S.) "Şu gün getir..." dememiş de: "Zamanı gelince getirirsin" buyurmuştu.

HAFIZALARDA KALANLAR

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin sözleri o kadar müessir idi ki, bir dinleyen bir daha onları unutamazdı. Bu gün talebelerinin hepsi, bir çok sözlerini aynen nakletmektedirler.

İşte bunlardan bir bölümü

- Arş-ı âlâdan düşenin belki parçası bulunur ama, mürşidlerin kalbinden düşenin parçası bulunmaz.

- İmam-ı Rabbani Evladları, siz Allah'ın memuru, Resulüllah'ın memuru, din-i ilahinin tebliğ memurusunuz. Vazifeniz batağa düşen Ümmet-i Muhammed'in çocularını kurtarmak, gayeniz rıza-i ilahiye'ye

mazhar olmaktır. Bu vazifenizi ihmal ederseniz, on parmağım yevm-i kıyamette yakanızdadır.

- Ey İnsanlar! Eshab-ı Resûllullah'a ta'n edileceğini mi zannediyorsunuz. (Bu asla ve kat'a mümkün değildir. Zira) Biz sağız-hayattayız.

- Vahdet-i vücud (adındaki, abid ve mabudu birleştiren ve ibadet mefhumunu ortadan kaldıran sapık itikad) yayılacak mı zannediyorsunuz, (bu asla ve kat'a mümkün değildr. Zira) biz sağız-hayattayız.

- Keramet göklerde uçmak, suda yürümek midir? Bunu denizdeki balıklar, gökteki kargalar bile yapıyor. Esas keramet, Ümmet-i Muhammed'in hidayetine vesile olmaktır.

- Keramet peşinde koşmayınız.

- İnsanlarla iyi geçininiz. Kimseyi darıltmayınız. Günün birinde araba kaldırmaya olsun yarar.

- Bu millet daha Sultan Abdülaziz Han'a yapılanların cezasını çekiyor. Henüz cennetmekan Abdülhamid Han'a yapılanların cezasını çekmeye sıra gelmedi. (Hafazanallah)

- İnsanoğlu ayda hayatı araştırmak ve ay'a gitmek yerine Merih'i araştırsa ve oraya gitmeye muvaffak olsaydı, çoktan oradaki hayatı görecek, Müslümanları bulacak ve ihvanımıza da rastlayacaktı.

- Karadenizin Marmara'ya aktığı gibi, ümmet-i merhuma küfre doğru akıyor. Bizim vazifemiz, bu seylaptan (büyük akıntıdan) kurtarmaktır.

UFUK: Muhterem Hacı Şemsi Bey, çok teşekkür ederiz. Allah razı olsun.

Hasan İĞNELİLER

UFUK GAZETESİ425 . Sayı

RÖPORTAJ YAPAN Salih GÜÇLÜ
RÖPORTAJ YAPILAN Hasan İĞNELİLER

" O, EN BAŞTA BİR MERHAMET DERYASI İDİ"

UFUK: Efendim kendinizi tanıtırmısınız?

İĞNELİLER: 1327 yılında Midilli de doğdum. Bilahare ailemle birlikte Ayvalık'ın Altınova nahiyesine yerleştik. Halen bu nahiyenin Selimiye mahallesinde ikamet etmekteyim. Kekik ve zeytinyağı imalatçısıyım. Efendi hazretlerine (k.s.) 1934 yılında intisap ettim.

UFUK- Süleyman Hilmi Tunahan (k.s.) Hazretlerini ilk tanıyanlardansınız. Bize Efendi Hazretlerini (k.s.) nasıl tanıdınız anlatırmısınız?

İĞNELİLER- 1934 senesinde İstanbul'a gelip Abdulhakim-i Arvasi hazretlerine bağlandım. Bu bağlılığımdan bir iki ay sonra bende bir hal zuhur etti. Şöyle ki; günün belirli saatlerinde bir cezbe geliyor bağırıyorum, etrafa sıçrıyorum. Konu-komşu bu halimden rahatsız oluyordu. Arvasi Efendiye gelip halimi anlattım. "Efendim bende şöyle-şöyle bir hal zuhur ediyor, bundan da rahatsız oluyorum. Aman bir çare" dediysem de bir çare olmadı...

İLK DEFA GÖRÜYORUM

Üzerimdeki bu cezbeli hal devam ede dursun, 1934 yılının ikinci ayında Arap Camiinde Süleyman Efendi (k.s.) Hazretlerini gördüm. Camide vaaz-u nasihatlerini dinledim. Vaazdan sonra ellerini öpüp çanta ve ayakkabılarını aldım, camiden dışarı çıktıktan sonra müsaadelerini isteyip yanlarından ayrıldım. O senelerde askerliğimi yapmakta olduğum için Efendi Hazretlerinin (k.s.) yanında fazla kalamadığıma çok üzüldüm. Bir müddet sonra tekrar karşılaştığımızda, "Efendim, ben sizi çok seviyorum" dedim. Efendi Hazretleri de bana "Ben de sizi çok seviyorum" dediler." "Sizinle kardeş olsak" deyince efendim siz bilirsiniz dedim. Bir gün Kasımpaşa camiinde vaazını dinledim ve beraberce camiden çıktıktan sonra "Efendim biz kardeş olduk ama, ben cezbeli halimden çok şikayetçiyim. Beni Cenabı Allah bilsin, insanların bilmesinden bir faide gelmez. Hatta bazı yerde insanlar beni tenkit ediyor, buna üzülüyorum, bana bir çare". Yani bir Mürşid bul diyorum. Bunları söylerken efendi hazretlerinin kemalatından hiç haberdar değildim...

İYİLEŞTİM...

Efendi Hazretleri bana "şu şu vazifeleri yapacaksın İnşaallah o hal tamamen senden kesilir" dedi. Ve hamd olsun akşam namazından sonra bende o eski halden hiçbir eser kalmadı, çıkıp gitti.

GÖRDÜĞÜM RÜYA...

Efendi Hazretlerine (k.s.) intisap ettikten sonra bir rüya gördüm, şöyle ki; beytülmuazzama'da zikir halinde Hz.Ebu Bekir (r.a.) Hazretlerini görüyorum, elini uzatıyor öpüyorum. (siz kimsiniz?) diyorum, "ben Hz.Ebu bekir (r.a.) diyor. Sonra mihrabta Hazreti Resulullah Efendimizi

(s.a.v.) görüyorum. (Bu mübarek zat kimdir?) diye soruyorum. Hz. Ebu Bekir Efendimiz (r.a.), "O zat Efendimiz Hazreti Resulullah (s.a.v.)'dir, seni ona götüreceğim diyor" ve götürüyor, elini öpüyorum."

"O HASAN"

Aradan aylar geçtikten sonra ayağımı bir yılan soktu. Ayağım müthiş bir şekilde şişti. Tedavisini dört doktor yürüttüğü halde bir türlü çare bulup ta tedavi edemediler. Bir gün ayağımın o haliyle Efendi Hazretlerini Çamlıca'da ki evinde ziyarete gittim. Ayağımdan bahs ettim. "Aç ayağını evladım" dedi. Açtım, üç defa "Hu" dedi, ne okuduğunu bilmiyorum. Allah şahid birkaç saat içerisinde ayağım iyi oldu...

Bir de "O Hasan" mevzuu vardır ki, o da şöyle oluyor. Efendi hazretleriyle iyice tanıyıp kendilerine bağlandıktan sonra Çamlıca'ya sık sık giderdim.

Bir gün yine çamlıca daki evlerine gidip kapıyı tıklıyorum.

-Kimsin sen.

-Hasan'ım ben.

-Kim Hasan

-O Hasan... ve görüşüyoruz.

İşte "O Hasan" lakabı da böylece kalmış oldu. Bu ismi Efendi Hazretlerimizin (k.s.) kendileri bana vermişlerdi...

UFUK-Efendi Hazretlerimizin yaşayışı, insanlara numune-i imtisal olan hususiyetleriyle alakalı hallerinden bahs edermisiniz?

İĞNELİLER-O, başta merhamet deryası... Kur'an okutup talebe yetiştirmek ise bu asırda Cenabı Allah'ın ona vermiş olduğu ilahi bir lütuftur. Şu yaşıma gelinceye kadar bir çok zatla ilgilendim, Efendi Hazretlerindeki kemalatı hiç bir zatta göremedim...

İBRAHİM DİNÇ

Hafız İbrahim Dinç Hoca, Düzce'nin Çele köyündendir.

İbrahim Dinç, Üstazı Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) Konya'yı ziyaretlerini şöyle anlatıyor:

Üstazım Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) 1957 yılında davetimiz üzerine Konya'ya Beypazar'lı Hacı Baha Bey ile birlikte teşrif buyurdular. Merhum H. İbrahim Gedik Beyin evinde iki gece misafir kaldılar. Bir akşam kalabalık bir cemaat toplandı, uzun süren pek feyizli bir sohbette bulundular.

İki gün , H. İbrahim Gedik Beyin evinde kalan Efendi Hazretleri (K.S.) üçüncü gün bu acize hitaben "Evlâdım İbrahim bu akşam sizde misafir kalacağız" deyip, Kadılar Sokak'taki fakirhaneme şeref verdiler.

Evimizin yakınındaki kira ile tuttuğumuz binadaki Kursumuzda sabah namazını mütekip Evrad-ı Şerif okudular. Çok feyizli ve ruhani bir hava mevcuttu. Orada hazır olan cemaatin hepsi huzur ve huşu içerisinde dinlediler. O anda bütün cemaati manevi bir hava kaplamıştı. Feyz-i muhammedî, nur-u ilâhî âdetâ nehir gibi akıyordu.
Sabah kahvaltısından sonra Hacı Süleyman Öztoprak amcanın halasının vefatı üzerine, Efendi Hazretleri (K.S.) "O hanım mevtânın cenâze namazını kılmak bize de vacip oldu" buyurdular. Sultan Selim Camiinde öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazından sonra, H. İbrahim Gedik ve Hacı Baha Bey, Efendi Hazretleri (K.S.) ile beraber yürüyorlar, ben aciz de peşlerini takip ediyordum. Gidişimiz Hz. Mevlana'yı ziyaret maksayla idi. Günlerden Salı. O tarihte Mevlana türbesi Salı günleri ziyarete kapalı tutuluyordu. Bizim hazreti Mevlana'yı ziyarete gidişimiz öğrenen arkadaşlarımızdan birisi H. İbrahim Bey'e hitaben dediler ki:

-"H. İbrahim Bey bugün Mevlana türbesi ziyarete kapalıdır. Kimseye açılmaz. Efendi Hazretleri (K.S.) oraya kadar zahmet etmesin."

Bu ses, İmam Hasan Çekin efendinin sesiydi. Efendi Hazretleri (K.S.) bu sesi duyduğu halde, hiç itibar etmeyip yürümelerine devam ettiler. Aynı zat duymadılar zannederek daha yüksek bir sesle sözü tekrarlayınca Efendi Hazretleri (K.S.) H. İbrahim Gedik Bey'e dönerek şöyle buyurdular:

-"Mevlana Hazretleri misafirperverdir. Misafirlerini geri çevirmez. O bizi kabul buyururlar**."**

Hayret etmiştik. Efendi Hazretleri (K.S.) Mevlana Türbesinin dış kapısına kadar yürüdüler. Zile bastık. Kapı açıldı. O zaman ki Müdür Muavini Necati Elgin beyefendi mevlevilerin usulü üzere ellerini bağlamış, kemal-i edep ve hürmetle eğilerek: "Buyurunuz Efendi Hazretleri (K.S.), diye karşıladı." O anda biz kendimizi kaybettik. Sebebine gelince o gün Salı günü Hz. Mevlana türbesinin kimseye açılması mümkün değildi. İkincisi de müze müdürü muavini Necati Elgin beyefendinin Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni nasıl ve ne zaman tanımış olmasıydı? Hayret ettik.

O zaman ben gayri ihtiyari olarak İbrahim Gedik bey'in yanına yaklaşıp dedim ki:
-"Hacı Amca, müze müdürü Necati Bey'e, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni nereden tanıdığını sorar mısınız?" Hacı İbrahim Gedik Bey, müze müdürüne hitaben "Efendi Hazretleri (K.S.)'ni eskiden tanıyorsunuz herhalde" deyince, müze müdürü Necati Elgin beyefendi şöyle konuştular:
-"Maalesef bu ana kadar Efendi Hazretleri (K.S.) ile müşerref olamamıştım, ancak bu gece mana aleminde Hz. Mevlana zuhur

ettiler ve buyurdular.

-"KALK EVLADIM NECATİ KALK. KUTBUL AKTAB SÜLEYMAN HİLMİ TUNAHAN HAZRETLERİ (K.S.) BENİ ZİYARETE GELİYOR. **Beni ziyaret ettirmek üzere hazır ol."**

Müze müdürü Necati Elgin beyefendi heyecanllı konuşmasına şöyle devam ettiler:

-"Gaflet edip uyuya kalmışım. Aynı şekilde Mevlana Hazretleri tekrar ikazda bulundular. Yine uyuyakalmışım. Bu defa üçüncüsünde, yakamdan tutarak Hazreti Mevlana kendisi bizzat kaldırdılar. Kalktım, abdestimi aldım, sabah ezanları okunuyordu. Namazımı kıldım. Türbeye vardım, kapıyı açıp odamda bekledim. Kuşluk oldu, öğle oldu, kimse gelmedi. Üzüntü içinde öğle namazımı kıldım. Herhalde türbe kapalıdır düşüncesi ile gelmeyecekler diye düşündüm. Ve çıkıp gitmek üzere iken zil çalındı. Bildim ki Mevlana Hazretlerinin tavsif ettiği zat geldi. Bu zat Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) idi. Böylece ilk defa müşerref oluyorum.

Kapıdaki Mührü Kopardı

Müze müdürü Necati Elgin beyefendi, o gün türbenin açılması yasak olduğu ve kap mühürlü bulunduğu halde, her türlü mesuliyeti üzerine alarak KAPIDAKİ MÜHRÜ KOPARDI ve türbeyi ziyarete açtı.

Efendi Hazretleri (K.S.) doğruca Hazreti Mevlana'nın huzuru maneviyelerine vardılar. Orada da bir müddet tefekkür ve murakabeden sonra duada bulundular. Bizler de dualarına amin dedik. H. İbrahim Gedik bey, Efendi Hazretleri (K.S.)'ne

-"Şöyle türbeyi bir dolaşalım" deyince, Efendi Hazretleri (K.S.) buyurdular ki:

-"O zaman ziyaretin bir manası kalmaz. Biz Hazreti Mevlanayı ziyarete geldik..."

Böyle diyerek izleri üzere dönüp ayrılırken, ağlamaklı olan H. İbrahim Gedik'e ve bize şunları söyledi:

-"Bu halleri görerek sakın haa kerametimize hükmetmeyin. Cenab-ı Hakkın kendi dinine, kendi kitabına hizmet eden kullarına iltifatından başka bir şey değldir, bu..."

Müze Müdürü Necati Elgin Bey'e veda edip ayrılırken şöyle buyurdular:

-"Siz Evradı Mevleviyye okuyorsunuz. Biraz da Evradı Bahaiye (Nakşi Evradı) okuyunuz, iyi olur."

Necati Elgin bey de gerçekten Evradı Mevlevi okuduğunu söyledi. Ve söz alarak dedi ki:

-"Yıllardır bu müzede idarecilik yapmaktaydım. Yerli-yabancı

binlerce alim profesör ve devlet adamı gelip ziyaret etmekteler. Fakat bu zatı şerifteki kemalatı hiçbirisinde görmedim...

Hastalığım Şifa Buluyor

Ben bu sıralarda çok baş ağrıları çekmekteydim. Kalbimde çarpıntı vardı. Bu hastalığımı Efendi Hazretleri (K.S.)'ne arzedeyim diye niyet ediyor, fakat bir türlü söyleyemiyordum. Nihayet Efendi Hazretleri (K.S.) Çumra'ya gidip geldikten sonra gara uğurlamak için gittiğimizde Efendi Hazretleri (K.S.) otobüse binmişti. Bir müddet sonra indiler ve gelerek

-"Evladım bir diyeceğin var söyle" **deyince, ben de baş ağrısından ve kalb çarpıntısından şikayetimi arzettim. Dua ve teveccüh ederek.**

-"GEÇER endişe etmeyiniz**" buyurdular. Çok sürmedi başımın ağrısı kesildi, o günden itibaren de rahatsızlığım olmadı.(Allah'a şükür)**

Hazreti Üstazımızın evinde misafir kaldıkları Hacı İbrahim Gedik Bey ile Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Konya'da ayrılışından sonra görüştüğümde kendisinden durumu nasıl gördüğünü sordum. Şöyle ifade ettiler.

-"Süleyman Efendiye tahsis ettiğim odamdaki yatak akşam ki hazırladığım gibi hiç açılmamış bir vaziyette duruyordu. O geceki gördüğüm harikulade hallerin tesiri ile ben de sabaha kadar uyuyamadım. Zaman zaman dışarıya çıkıp, misafirin kaldığı kapısına geldiğimde, o zatı muhteremin ağlayarak Cenabı Hakka "Yarab şu Konya'nın kazalarına, köylerine ve ümmeti Muhammed'e hizmet etmek için Kuran Kurslarının açılmasını ihsan et" diye yalvarıyordu. Aradan bir hafta geçmişti, rüyamda Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin namaz kılıp Allah'a iltica ettiği seccadenin serili bulunduğu köşede Resûllullah (SAV) Efendimizi gördüm. Hala manevi havanın tesiri altındayım.

****

M.FETHİ ERBAL

SORU: **Bize kendinizi tanıtır mısınız?**

ERBAL**: Vaktiyle bizim idaremiz altında bulunan Irak'ın Musul vilayetinde 1915'te dünyaya geldim. Babam Osmanlı subayı idi.**

Vazife icabı oralarda bulunuyormuş.

İlkokulu İstanbul Feriköy'de bitirdim. Orta tahsilimi Niğde ve Yozgat'ta yaptım. Babam emekli olunca İstanbul'da oturmaya karar verdik. 1938'de liseden mezun oldum. 1939 İkinci Dünya Savaşı sıralarında askerliğimi yedek subay olarak Trakya'da yaptım. Terhisten sonra işsiz kaldım. 1940'da T.C.D.Demiryolları Genel Müdürlüğü'nün memuriyet için açtığı imtihanı kazanarak Ankara'daki merkez dairelerinden birine tayin edildim. Henüz iki yıl geçmişti ihtiyatlık hizmeti için beni tekrar silah altına aldılar. Düzce, Hendek ve Adapazrı mıntıkalarında vazife gördüm. 1943 büyük depreminde Hendek'te bulundum.

Daha sonra vazifemi Adapazarı'na naklettiler. Burada birkaç ayı müteakip terfim geldi Üsteğmen olmuştum. Terhisden sonra yine Ankara'daki memuriyetime döndüm. Emekli olmadan birkaç yıl önce müfettiş oldum. Kendi arzumla yerimi yetişen gençlere terk ederek emekliye ayrıldım.

Evliyim, dört çocuk babasıyım ve altı torunum var. Cenab-ı Hak, Ümmeti Muhammed'in evlatlarıyla birlikte cümlesine hidâyet nasip buyurup, vatan ve milletin selamet ve saadeti, İslâmiyetin devaı için hakkıyla çalışanlardan eylesin. Âmin.

SORU: **Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız?**

ERBAL: **Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni 1936-1937 yıllarında babam vasıtasıyla tanımıştım. O mübarek zat ile beni tanıştırıp vesile-i necatım olan merhum pederimin hatırasına hürmeten önce onun Üstazımızı nasıl bulduğunu ve dolayısıyla beni nasıl tanıştırdığını kısaca anlatayım.**

Babam çok dindar ve muttaki bir zat idi. Kırk seneye yaklaşan askerlik hizmetinden sonra 1934 yılında emekliye ayrıldı. Anadolu'da çok yer gezmiştik. Ailece İstanbul Üsküdar'a yerleşmeye karar verdik.

Babam her gün sabah evden çıkar, İstanbul yakasındaki camileri gezer, namaz sonraları bazı hocaların vaazlarını dinler, akşam eve geldiğinde görüp işittiklerini bize etraflıca anlatırdı. Bir akşam eve geç geldi.

-"Bugün büyük bir zatla müşerref oldum" **diye söze başladı. Bu zatı birkaç ay önce rüyasında gördüğü zatın aynısı olduğunu, konuşmalarının şimdiye kadar dinlediklerinin hiçbirine benzemediğini, üstelik kendisinden çok güzel bir koku hissettiğini heyecanla anlatıyordu. Ben o zamanlar lise talebesiydim.**

Babamın bu sözlerinden bir şey anlamamakla beraber dikkatle dinliyordum. Benden ziyade muhatabı annemdi. Merhum babam kendisini tamamıyla maneviyata vermişti. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin hangi camilerde vaaz ettiklerini, gün ve saatlerini

öğrenmişti. Derslerini hiç kaçırmaz muntazaman takip ederlerdi. Kendisi gibi birçok emekli arkadaşlar edinmişti. Bir gün Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Üsküdar Doğancılar Camiinde **vaaza başlayacağını bize ve arkadaşlarına müjdeliyordu.**

Komşu ve ahbaplara da haber vermemizi söyledi. Tanıdıklarımıza haber verdik. Rahmetli annem de babamla Doğancılar camiine devam eder, her hafta dinleyicilerin çoğalmakta olduğunu sevinçle anlatırdı. Babam yazın okul tatilinde benim de camiye gidip verilen dersleri dinlememi ve Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyaret etmemi çok arzu ediyordu. Onu kırmadım bir Çarşamba günü öğle namazını kılmak üzere Doğancılar camiine hep birlikte gittik.

Ezan okunmak üzereydi. Efendi Hazretleri (K.S.) tramvaydan indiler. Babam ve birkaç arkadaşı kendilerini karşıladılar. Elinden çantasını alarak beraberce camiye girdiler. Namaz bittikten sonra cemaat kürsünün etrafını çevirdi. Kadınlar yukarıda kendilerine ayrılan yerden dersi takip ediyorlardı. Vaaz ve nasihatleri bir saatten fazla sürdü.

Üstazımız Ümmeti Muhammed'in (S.A.V.) sıhhat ve selameti, evlatlarımızın hidayete ermesi için ağlayarak dua ettiler. Çok kalabalık olan cemaat dağıldıktan sonra babam beni Efendi Hazretleri (K.S.) ile tanıştırdı. Mübarek elini öpüp, hayırlı dualarını aldım. Dersten büyük zevk duymuştum. Yaz devamınca babamla İstanbul'daki camileri dolaşır, Üstadımızın derslerini dinler eve öyle dönerdik.

Üstazımız bir çok kereler Doğancılar Camiinden ayrılırken içinde (Mushafı Şerifi ve mübarek sarığı) bulunan çantasını elinden alır, tramvaya beraber biner, Üsküdar iskelesine veya Kadıköy iskelesine kadar onu yolcu ederdim. Bir gün dersten çıktıktan sonra babamla birlikte gene Üsküdar iskelesine kadar refâkat ettik. Vapur iskelede hareket etmek üzereydi. Yetişmek için hemen koşup gişeden bilet aldım ve Üstazımızı vapura yetiştirdim.

Bundan çok memnun olmuş ve duygulanmışlardı. Çünkü ikindiden sonra Yeni Cami **veya diğer bir camide dersleri varmış, vaktinde yetişmek istiyormuş. O gün bizden ayrılırken benim için şöyle dua ettiler:**

-"İnşaallah meccanen çok seyehat eder, hizmet edenlerinde çok olur." **Hakikaten bulunduğum meslekte 32 yıl yurt içinde ve dışında meccanen pek çok seyehat ettim. Ve halen çocuklarımla torunlarım da seyehat etmektedirler. Allah'a çok şükür hizmet edenlerim de pek çoktur.**

SORU: **Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin Türkiye'de İslam'iyetin idamesi hususunda o nâmüsait şartlarda gösterdiği gayreti nasıl yorumlarsınız?**

ERBAL: **Namüsait şartlar altında İslâmiyetin devamı için gösterdikleri gayret çok büyüktür. Bunu tam manasıyla ifade etmeme gücüm yetmez. O şartların hüküm sürdüğü zamanları iyi hatırlarım. Korkunç ve karanlık bir devirdi. Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) iman nurunu söndürüp yok etmeye çalışanlarla amansız bir mücadele halindeydiler. Ölmek pahasına bile olsa büyük bir sabır ve merhametle çalışmalarını sürdürüyor, çok kere günde en az iki camide halka vaazu nasihatleriyle irşad etmeye imanlarını tazelemeye çalışıyordu. Hergün talebelerine Kuran dersi veriyor, ahkam-ı ilahiyeyi ve sünneti Muhammediyeyi (SAV) öğretiyorlardı.**

O devir, müslümanların kullandıkları 99'luk tesbihin ve namazlarda başa giyilen takkelerin dahi suç aleti sayıldığı bir devirdi.

O, takatlarının üstünde büyük bir gayret sarfederek yok olmak üzere olan imanı, önce muhafazasını sonra takviyesini ve daha sonra devamını temin etmişlerdir. O devirde bunları yapmak her müslüman din aliminin kârı değildi.

SORU: Sizce dine tedrisat yapan hiçbir müessese bulunmadığı o günkü şartlarda Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin mesaileri olmasaydı, Türkiye-İslam cemâati ne durumda bulunurdu.

ERBAL: Bugünkü Türk İslam cemaatinin durumu tek kelimeyle çok daha feci olabilirdi. Bu fecaat belki tahminlerimizin üstünde gelişme istidadı gösterebilirdi. Şu kadarını ifade edeyim ki, hâlen memleketimizde ümmeti Muhammed'i (SAV) camilerde mescidlerde Kuran kurslarında, evlerde ve her yerde irşad etmeye çalışan mevcudiyetleriyle iftihar ettiğimiz Ehl-i Sünnet vel cemâat üzere yetişen genç din alimlerinin pek çoğu onun yetiştirdiği gençlerdir.

SORU**: Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin talebelerinin Ehl-i Sünnet itikadına bağlılığını nasıl karşılamaktasınız?**

ERBAL: **Memnuniyetle ve iftiharla karşılıyorum. Yetiştirdiği talebeler Ehl-i Sünnet itikadı üzere amel etmekte onlar da yetiştirmekte oldukları yüzlerce talebeye aynı ruhu vermektedirler.**

Bid'atlar, sapık fikirler yoktur. Bid'atlarda ve bilhassa bu gün memleketimizde yayılma istidadı gösteren Ehl-i Sünnet ruhuna tamamiyle zıt bulunan "Vehhabilik ve Mezhepsizlik**" cereyânı ile çetin mücadele halinde bulunmaktadırlar. Hz. Üstazımız mezkûr hizmetlerini yapmamış olsalardı bugün Türk-İslam cemiyetinin halinin ne olacağını ehl-i irfanın takdirlerine sunuyorum.**

SORU: **Üstazın sadece din-i mübine hizmet etmek uğrunda çektiği çileler hususunda kanaatiniz nedir? O devrin zulmü mü?**

Allah'ın her veli kuluna verdiği iptila imtihan cümlesinden mi? Yahut ikisi mi?

ERBAL**: Bu sorunun cevabını hülâsa olarak cevabını vermeye çalışayım. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bir sohbetlerinde bulunmuştum. Çile mevzuu konuşuluyordu.**

-"Bizde çile çekmek yoktur. İmamı Rabbâni (K.S.) evlâtları hedeflerine çok kısa yoldan ulaşırlar, bazı zorluklarla karşılaşmak mümkündür. Fakat daimi değildir."

Mealinde konuştuklarını duydum. Veliler için çile bildiğimiz haller belki büyük bir imtihanı ilâhidir. Bence merhum Üstadımızın ömürlerinin son yıllarında karşılaştıkları zorluklar ve çektikleri meşakkatler o devrin zulmünden başka bir şey değildir.

Bizlere bu günleri hazırlayan ve bu kıymetli din alimlerini Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin mübarek ruhaniyetlerine minnet ve şükranlarımızı arz ederken Cenab-ı Mevla'dan vasî rahmet dileğimizle, ahiret aleminde bizlere şefaatçi kılmasını niyâz ederim. Hazret-i Allah Aziz himmetlerini dâim kılsın. Âmin.

****

MEHMED BOZKURT

1930 yılında Konya'nın Bozkır kazasının Akçapınar köyünde doğdum. Altı yaşında iken Bozkır'a yerleştik ve orada ilk mektebi bitirdim. Bozkır'ın Sopran **köyünde bir sene Kuran'ı Kerim okudum ve 1945 yılında İstanbul'a geldim.**

Nuruosmaniye kuran kursunda hafız Hasan Akkuş'tan **ders aldım ve daha sonra** Hafız Hilmi Hocadan **hafızlığımı bitirdim. İstanbul'da muhtelif hoca efendilerden talim ve kıraat dersi aldım. Bu arada** Selahaddin kaynaktan **oratik usul okudum. Marputçular, Atikali, Süleymaniye ve Sultan Selim Camilerinde müezzinlik yaptım. Efendi Hazretleriyle (K.S.) tanıştıktan rahlei tedrisinde ders gördükten sonra memleketin çeşitli yerlerinde vazife yaptım. Şu an İstanbul Çekmece semtinde ikamet etmekte olup ticaretle meşgul olmaktayım.**

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.) ile nasıl ve ne zaman ve ne şekilde tanıştınız? Bize anlatır mısınız?**

MEHMED BOZKURT**: Kimliğimi anlattığım bölümde söylediğim gibi, askerden önce hafızlığımı ikmal etmiştim. 1950 senesinde askere gittim. Terhis olunca memleketim olan Bozkır'a gittim.**

Bozkır'da Kuran Kursu öğretmenliği yapıyordum fakat, içimde bir okuma aşkı vardı. Yani arapça okumak ve dini ilimleri tam olarak öğrenmek istiyordum. Bunun içinde Mısır'a gitmeyi düşünüyordum. Hatta pasaportumu bile yaptırmıştım.

Rahmetli babam, kaymakam vasıtasıyla buna mani oldu ve gidemedim. Fakat Kuran Kursu öğretmenliğinden istifa ederek İstanbul'a gitmeye karar verdim ve otobüs biletini de aldım. Akşam oldu ertesi sabah yolcuyum. Yatsı namazını kıldım ve içimdeki aşkla kendi kendime zikreddim şöyle dua ettim: "Yarab! Zatına mahsus olan ilmi bana öğretecek ve mahz-ı hidayetine vesile olacak sevgili kullarını bana nasip et!"

Bunları söyledim ve seccademin üzerinde ağladım. Bu arada bir hal oldu, bir kuvvet beni alıp yatağa attı. Koktum ve ürperdim ve o ürperti ile uyudum. Sabah babam ve annemin ellerini öpüp dualarını aldım ve İstanbul'a geldim.

İlk Kerametini Görmüştüm.

Rahmetli Hacı Mehmed Gündüz dayım vasıtasıyla Kısıklı'ya geldim. Efendi hazretleri beni müsafirhanede kabul buyurdu.
Durumumu anlatarak hafız olduğumu ve Kuran Kursu öğretmenliği yaptığımı söyledim. "kabul ederseniz talebeniz olmak istiyorum" dedim. Çok memnun oldu ve bana:
-"Oğlum Hafız Mehmed! Seni ben talebe olarak kabul ettim" dedi. Tekrar elini öptüm. Bana zikirden, rabıtadan bahsetti ve hususta şunları söyledi:

-"Rabıtasız, bağlantısız kişinin zikri kendisine zarar verir ve seccadeden yatak üzerine atıverirler"
Bunları dinlerken aklım başıma geldi, yani İstanbul'a gelmeden önceki durumumu hatırladım ve Efendi Hazretlerinin büyüklüğünü tam bir Mürşid-i Kamil olduğunu anladım. Üstazımızın huzurunda kaldığım müddet zarfında üzerimde büyük bir değişiklik hissettim, bana çok büyük tesir etti. Öyle ki o andaki durumumu izah etmekten acizim. İçimden ağlamak geldi, tam ağlayacağım anda, mübarek eliyle arkamı sıvazladı ve bana:

-"Evladım hafız Mehmed! Allah ve Resülümüzün ve Piranımızın yolunda Ümmeti Muhammed'e hizmet etmek için çalışacağız." dedi. Ben de "Himmetinizle İnşallah okuyup hizmet edeceğim"dedim.

UFUK: **Daha sonra okumanız nerelerde ve nasıl oldu, anlatır mısınız?**

MEHMED BOZKURT**: Efendi Hazretleri (K.S.) beni Üsküdar'a gönderdi. Efendi Hazretleri beni Üsküdar'a gönderirken:**

-"Evladım orda Emsile, Bina, Maksud okuyacaksınız, sonra yine sizi buraya alacağız." dedi. Üsküdar'da müezzin Hafız Kemal vardı, onu buldum ve arkadaşlarla orada bir müddet okuduk. 25 gün sonra bizi Kısıklı'ya çağırttı. Çilehanedeki **binada bir gece kaldım. Sabah erkenden kalkdım ve o sıralarda yeni tanıştığım merhum Ali Dayı geldi.**

-"Seni Efendi Hazretleri (KS) istiyor." dedi. Hemen gittim ve misafirhanede elini öptüm. Beni yanına oturttu:

-"Evladım, seni Fatih'te üçbaş medresesine gönderiyorum: orada dernek yöneticileri ile anlaşıp Kur'an Kursu öğretmeni olarak hizmete başlayacaksın" **dedi. Ve beni Konya Lezzet Lokantasının merhum** Hacı Mustafa Efendiye **gönderdi. Onun vasıtasıyla Dernek başkanı Eşref Bey'e kart yazdı. Böylece gittim ve ilk vazifeme başladım.**

Efendi Hazretlerinin (K.S.) emrettiği şekilde yaptım. Medresede faaliyete başladım ve üç ay üstazımızın talebelesi olduğumu gizledim. Arasıra üstazımız talebe gönderiyor, onları alıp okutuyordum. İki tane büyük oda daha yaptırdık. Ve talebelerin sayısı 120 civarına yükseldi.

Ancak öyle durumlarla karşılaştım ki, ilk zamanlar şunları söyledim: "Ben buraya okumaya geldim, idareten şimdilik idare edelim ve buraya hoca alalım ve burada bulunan talebelerle İslam ilimlerini okuyalım ben bütün mesuliyeti kabul edeyim, yeter ki, burada ders okutulabilsin"

Bunları ve bütün mesuliyeti kabul etmeme rağmen, yinede onlar arapça okunmasnı kabul etmediler ve neticede de benim efendi Hazretlerinin (KS) talebesi olduğumu anladılar. Bunun üzerine bana: "120 talebe ile birlikte medreseyi terk etmemi" **söylediler.**

Asmalı Mescitte 15 Gün

Talebelerle birlikte Asmalı mescide gittik ve orada 15 gün kaldık. Nihayet Anadolu Kavağında ve Rumeli Kavağı'ndan Üsküdar'a kadar mühtelif yerlere talebeleri yerleştirmek ve Kuran Kursu açmak için harekete geçtik fakat bir bina bulamadık. En son Bulgurluya geldim.

Orada Hafız H. K. Hoca efendinin babası Ahmed Amca ile görüştüm. Bulgurlunun bir kilometre aşağısında taşocaklarına yakın Tayyar Bey'in evi vardı. Ahmed amcanın tavsiyesi ile oraya gittim ve 300 dönüm arazi ile orayı kiraladım. Evin elektriği yoktu. Efendi Hazretlerine (K.S.) haber verdim. Bu durumu Üstazımıza anlatınca çok sevindiler ve beni Unkapanı'nda, uncu Mustafa amcaya gönderdi. O zat büyük bir kamyon verdi.

Biz bu kamyonla Asmalı mesciddeki 120 talebenin yatak bavul gibi eşyalarını alıp bilehare talebeler arasında **Kırklar** diye anılan yere getirdik. O sene 140 talebe oldu. Bir kısmı Kırklar'da bir kısmı **Çilehanede** (Mahmud Hüdayi Hazretlerinin çile çıkardığı Çilehane camii) bir kısmı da **yediler** denilen yer, Konya'lı merhum Mustafa Efendinin evinde kalıyorduk. Böylece okumaya başladık. 1953 senesinde yukarıda beyan ettiğim hususlar tahakkuk etti. Kırkların kirası, çile hanenin kirası ve 140 talebenin yemek masrafı Üstazımızı zorladı. O zaman merhum **Nuri Topbaş, Süleyman Kuşculu, Hulisi Topbaş, Hacı Refik** bey ve hatırlıyamadığım beş altı zad da vardı ki, **başta Kemal Bey** ağabeyimiz olmak üzere yardım topladılar ve böylece o sene geçti.

İkinci sene **Kısıklı'da** kiralık dükkan ve daireler yapıldı. Üstazımızın, Kemal Ağabeyimizin ve Refik beyin bizzat yardımlarıyla **talebe adeti 240'ı** buldu. Sıkıntı da çekmedik. Dükkanın ve dairelerin kirası tamamen talebelere verildi. Efendi Hazretleri (K.S.):

-"Dersiam maaşı dahil, cumhuriyet devri boyunca aldığım maaştan bir tek kuruş bile harcamadım, hepsini talebeye verdim." buyurdu. Böylece tam yedi sene devam etti.

O'nun yıllar sonra büyüklüğü bir kere daha ortaya çıkmıştır. Onun büyüklüğünü anlamayanlar birkaç adım ilerisini dahi göremeyenlerdir.

İslam Düşmanlarına Hedef

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin büyüklüğünü gösteren bir başka hadise de, onun dinsizlerin ve İslâm düşmanlarının hedefi haline gelmesidir. Yahudiler, siyonistler, masonlar çeşitli oyun ve hilelerle hep uydurma bir ad takarak bu İslâm âlimine ve talebelerine saldırmışlardır. Ben Diyanet İşleri Müfettişi ve müftülük murakıbı olduğum tarihlerde, İslâm düşmanlarının resmi makamlara intikal eden çeşitli şikayetlerini tahkik ettim.

Genç hizmet erbabının tecrübesizliğinden istifade ederek, İslâmiyet'i engellemek ve dini hizmetlere gem vurmak için nice tertip ve hilelere başvurduklarını gördüm. Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni araştırmadan bunların hilelerine kapılanlar da maalesef çoğunluktadır. Bunlara önce Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni araştırmalarını, onun mücadele gayretini öğrenmelerini tavsiye ederim. Araştırdıklarında yaptıkları hareketlerden dolayı pişman olacaklar ve utanacaklar.

Keramet Hakkında Buyurdu Ki:

Üstazımız Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) devamlı, keramet göstermekten kaçınmıştır. Birçok defalar hatırlıyorum, talebelerine

-“Evladlarım, keramet peşinde koşmayınız, şayet suda yürümek, havada uçmak keramet olsaydı, denizdeki balıklar, havadaki kargalar bile keramet göstermiş olurdu.” **buyurmuşlar ve en büyük kerameti şöyle alatmışlardı:**

-“En büyük keramet ümmet-i Muhammed’e hidayet etmektir.”

Bu yolun büyüklerinin izahlarından da anladığıma göre, mensupları hidayet üzere olmayan ve Şeriat-ı Garra-i Ahmediye’ye uymayanların şeyhlerinin kerametlerine itibar olunmaz! Şayet keramete meraklıysalar, önce mensuplarını İslâmiyeti korumaya ve yaşamaya sevketsinler, demektir bunun manası.

Nasihata Olan Gayreti

Efendi Hazretleri (K.S.), cemaat az-çok demez, hatta şahsi yorgunluklarını ve rahatsızlıklarını hiçe sayarak, her gördüğü topluluğa İslâmiyyeti anlatmaya, Allah ve Resûlünün yolunu tavsiye etmeye çalışırdı. Bilhassa mübarek aylarda ve *Ramazan-ı Şerifte, akşam namazı vakti hariç, günün diğer 4 vaktinde mutlaka bir cemaata vaaz-u nasihat ettiğini hatırlıyorum***. Diyebilirim ki, belki İstanbul’da Efendi Hazretleri (K.S.)’nin vaaz etmediği cami ve mescid yoktur.**

Üstadımız, vaazlarında daha çok zenginlerin, gençlerin ve âlimlerin vazifeleri üzerinde dururlar, bilhassa zenginleri mallarıyla mücadeleye çağırırlardı.

Hayatının çeşitli devrelerinde yaptığı ticaret ve benzeri dünya işlerinde de, bütün kazandıklarını İslamiyete hizmete sarfetmişlerdi. Bütün Anadolu’ya yayılan bir şöhreti vardı. *“Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), hem okutuyor hem talebelerine para veriyor.”*

Gerçekten Efendi Hazretleri (K.S.) çok cömertti. Çoğu zaman iş yaptırdığı kişilerden verdiği bütün paranın üzerini almazdı. Belâgat’tan TELHİS kitabını okurken,

“Lâ ye’lef-üd dirhem ül madrubü surretnâ ve lâkin yemerrü aleyha...”

şiiri üzerinde çok konuşur, paraların üzerinde uzun müddet kalmayışıyla, sürekli harcanıp, talebelerine dağıtılmasıyla iftihâr ederdi. Bununla birlikte Efendi Hazretleri (K.S.), borç, hak, hukuk ve para meselelerine büyük ehemmiyet verirdi. Bu mevzuda devamlı okuduğu bir hadisi şerif vardı ki manası şuydu:

Sizi kişinin namazı ve orucu kandırmasın, onun para muamelelerine bakınız. (Müslümanlık için ölçülerden birisi de maddî muamelelerdir.)

Şeyhlere Haber Göndermişti

Efendi Hazretleri (K.S.), zamanındaki bütün şeyh olarak bilinenlere haber göndermiş ve tasarrufa yetkileri olmadığını hatırlatmış, bu mevzuda ısrarlı ve iddialı olanlara,

-"Meclis-i Enbiyâda hangi dille konuşulduğunu, meclisi evliya'nın ne zaman, nerede toplandıklarını" **sormuştu. Ve hiç birisinden doğru cevap alamamış, zaten birçokları böyle bir soruya ilk defa muhatap olmuşlardı.**

Cezayir Hadiseleri

O devirde, birçok vaizler, günlük hadiseleri cami kürsüsüne getirmeye cesaret edemezken, Efendi Hazretleri (K.S.), zaman zaman devrin devlet adamlarını açıkça tenkit ediyordu. Benim hatırlayabildiklerimden bir tanesi şuydu:

Sene 1957, Cezayir'de Müslüman kuvvetler, Fransız sömürgeci askerlerine karşı istiklâl mücadelesi veriyordu. O esnada Birleşmiş Milletler deki oylama sırasında Türkiye, Cezayir'in aleyhinde, fakat Fransa'nın lehinde oy kullanmıştı. Efendi Hazretleri (K.S.), Eminönü Yeni camii ve Sultan Ahmet'te böyle bir oylamanın vebalinin büyük olduğunu anlatmış ve Fransızların dünyadaki İslam milletlerine karşı yaptığı zulmü dile getirmişti. Müessir konuşmaları yüzünden mütcaddid defalar sorguya çekildiği halde, hepsinden beraatle yahut takipsizlikle neticelenen kararlar çıkarılmıştı.

Ayasofya'yı Aç!

İrtihalinden altı ay önceleriydi, zamanın Başvekili Adnan Menderes'in yaptığı müspet hizmetleri destekliyor, fakat dualarında hep şu cümleyi kullanıyordu:

-"Cenab-ı Hak, Menderese'de hidayetler nasip eylesin..."

Binlerce cemaat, bu duayı bilhassa Eminönü Yenicami'inden defalarca dinlemiştir. Bir defasında şöyle hitap etmişti:

-"Menderes, Menderes! Ayasofya'yı aç, bu şeref sana nasip olsun!"

O tarihlerde, Anadolu'da yüzlerce Kuran Kursu açılmış, hizmetine devam ediyordu. Bir kısım işgüzar emniyet mensuplarının yahut İslam'dan nasip alamayan idarecilerin indi ve keyfi tasarrufları yüzünden, talebe kardeşlerimiz karakollara, mahkemelere sevk edildikleri zaman, iktidara mensup milletvekillerin teşebbüsü ile ve bazen de bizzat Başbakan Adnan Menderes'in emiriyle serbest bırakılıyorlardı. Efendi Hazretleri (K.S.) bunları öğrenince çok seviniyordu.

Ama bazı ağabeylerimizin bu partiden milletvekili adayı olmak istemelerine, pek rıza göstermiyordu.

Efendi Hazretleri (K.S.), dış politikayla gayet yakından alakalanırdı. O tarihlerde her sabah aldırdığı YENİ SABAH gazetesinde birinci sahifedeki haberlere baktıktan sonra önce üçüncü sahifedeki dış politikayı, Şükrü Baban'ın yazısını okuttururdu.

Çamlica'daki kursumuzda talebe sayısı her geçen gün artıyordu. Efendi Hazretlerine her gün talebelerin durumları hakkında bilgi arzederdim. İlk yıllarda onun emriyle talebeleri Çatalca, Şile, Ağva, Çorlu ve Silivri köylerine gönderirdik. Talebe arkadaşlarımız vaaz edip hutbe okurlar hem kendilerini böylece yetiştirirler hem de hizmet etmiş olurlardı. Döndüklerinde talebelerin intibalarını Efendi Hazretlerine anlatırdım, bundan cok memnun olurlardı.

Valide Sultanın Nezri Neydi?

Efendi Hazretleri (K.S.)'ne uzun yıllar hizmet etmiş olan eski gemici Rize'li (merhum) Ali Dayı bana şunları anlatmıştı:

-"Valide Sultan Efendi Hazretleri (K.S.)'nin binbir meşakket içinde talebe okutmak gayretlerine ve o devirlerdeki jandarma takibi dolayısıyla binbir mücadeleye rağmen, huzurlu bir ders okutulabildiğini görmemişti. Bu yüzden Valide sultan nezretmişti:

-"Eğer meşakkatsiz ve serbest olarak huzur içinde 60 talebenin okutulduğu günleri görürsem 60 koyun keseceğim" **1954-1955 yıllarında Çamlıca'da tam 160 talebe huzur içinde din ilimlerini okuyorlardı. Bu sadece Çilhanedeki mevcuttu. Bunun dışında, muhtelif camilerde, evlerde okuyanların sayısı binleri aşmıştı. Anadolu'ya da kurslar süratle açılmış, her yerden başarı ve kurs hizmeti faaliyetlerine dair haberler geliyordu. Valide Sultan nezrini yerine getirmek için her hafta bir Kurban kesiyor ve talebeye ikram ediyordu."**

UFUK: **O senelerde vuku bulan bir hatıranızı da anlatır mısınız?**

İlim Yayma'dan Gelenler

MEHMED BOZKURT**: 1954 senesi Haziran ayı idi. Bir gün merhum Ali Dayı. Bana Efendi Hazretleri (K.S.) seni istiyor. Beraber Müsafirhaneye gittik. Efendi Hazretleri (K.S.) bana dedi ki:**

-"Oğlum Hafız Mehmed! İlim yayma cemiyeti yöneticileri gelecekler.

Derslerine iyi çalışsınlar, temizliğe de dikkat etsinler."

Ben de Çilehaneye gittim. Arkadaşlar ders okuyorlardı. Ders saati bitmiş sabah kahvaltısı yapılacaktı. Saat 11 civarında idi. Sabah yemeği yendikten sonra arkadaşların bazısı abdest alıyor bazısı da binanın etrafında geziniyorlardı. Binanın etrafında incir, şeftali, erik, üzüm gibi muhtelif meyvalar vardı. Bunlardan bazıları yerlere dökülmüştü. Fakat kimse o meyvalardan hiç birisini alıp da yemiyordu. Konya'lı Hacı Mustafa Efendi merhumla beraber, dört taksi dolusu yaşlı ve dünya umûru görmüş kişiler geldiler. Bahçeye girdikleri zaman bu manzarayı gören o zatlar, talebeler için şöyle dediler.

-"Bu talebeler yer melaikesidir. İşte ilim, işte ahlak, işte feyiz!" **Gelen zevat kursu gezdiler ve memnun olarak ayrıldılar. Giderken şunu söylediklerini işittim:**

-"Bu durum üstazın büyük teveccüh ve kerâmetidir."

UFUK: O günün şartlarını nasıl tarif edersiniz?

MEHMED BOZKURT: **O günkü ve bugünkü durumu ifade etmek için Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bazı sözlerini nakletmek isterim: bir gün müsafirhenede sohbet ederken üstazımız şöyle buyurdular:**

-"Evlatlarım! Bugün insanların bir çokları cehenneme doğru hızla akıyorlar.
Nasıl bir afat olur, dağda derede sel ne bulursa alıp götürürse; dinsizlik, ahlaksızlık ve cehalet de insanları böylesine cehenneme götürüyor."

Daha sonra kurtuluş çarelerini de şu şekilde anlattılar:

-"İnsanlar bu selden kendilerine lazım olanları kurtarmak için nasıl çırpınırlarsa; biz ve benim evlatlarım ilim ve cihadla cehenneme gitmekte olan bu insanlardan elimizden geldiği kadar kurtarmaya çalışacağız."

RAMAZAN'da arkadaşlar vaaz etmeye gönderilirlerdi. Efendi Hazretleri (K.S.) Ramazan ayında talebelerinin gereken yerlere gönderilmesi için emir buyururlardı. Diğer arkadaşlarla birlikte talebeleri bizzat yerleştirmek için çalışırdık ve Efendi Hazretleri (K.S.) de bizzat ilgilenirdi.Ramazan'da vaazdan dönen arkadaşlarımızdan, Efendi Hazretleri (K.S.) intibalarını ayrı ayrı sorar ve o kadar memnun olurdu ki, onun o halini anlatmam mümkün değil...

UFUK: **Efendi Hazretleri (K.S.) başka bir sohbetini anlatır mısınız?**

MEHMED BOZKURT: **Anlatayım: Gene bir sohbetinde aklımda kaldığı kadarıyla şöyle buyurdular:**

-"Evlatlarım! Allah ve Resûlünün yolunda, ilimle siz evlatlarımı ziynetlendirmeyi çalışıyorum. Bugün bir Süleyman Efendi Hazretleri

(K.S.) var, ama yetişen binlerce evlatlarımın her biri bir Süleyman Efendi olacak; bütün dünyaya ilim ve irfan götüreceksiniz."

Mehmed Arıkan Hoca ile Konya'ya Gittik.

Ben onun aciz talebesi, Mehmed Arıkan Hoca ile Efendi Hazretleri (K.S.)'nin emirleriyle Konya'ya gönderilmiştik. 1953 senesi idi. Konya ve kazalarını dolaştık. Konya'ya gittiğimizde Müftüye gittik. Müftü bizi imtihan etti. O zaman Mehmed Arıkan Hoca Efendi çok küçüktü. Müftü Efendi, ona:

-"Sen çok küçüksün, ama bugün ikindiden sonra bir vaaz et de dinleyelim**." dedi.**

İkindiden sonra Mehmed Arıkan Hoca vaaz etti. Müftü Efendi mihrabın önünde oturup dinledi ve hayran kaldı. Hatta ağladığını gördüm. Çünkü, Mehmed Hoca'nın kürsüden yalnız başı görünüyordu. Bu küçük yaşta birisinin kürsüden o şekilde vaaz etmesi, yalnız müftünün değil; bütün cemaatin dikkatini çekti hepsi şaşırdılar. Akşama yarım saat kalıncaya kadar konuştu. O zaman vaazı keseyim mi? dedi. Cemaat "DEVAM! DEVAM!" **diye bağırdılar ve** *"seni yetiştiren anne baba ve hocadan Allah (CC) razı olsun" dediler.*

Daha sonra Beyşehir, Seydişehir ve Bozkır kazalarına gittik. Bozkır'dan Çumra'ya uğradık. Müslümanlar bize büyük ilgi gösterdiler. Gördük ki: "Halk dine iyice susamış, irşad edecek kişileri iştiyakla bekliyordu." Bize nerede okuduğumuzu sordular. Halkın teveccühü sonsuzdu. Sonra buralarda birçok Kuran Kursu açıldı. Daha sonra Karaman'a da uğradık. Bütün bunlar 1953 senesinde vuku buldu.

****

Necip Fazıl Kısakürek yazıyor

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ne dair çerçeve ve topyekün görüşüm...

Edip, şâir ve mütefekkir Nezip Fazıl Kısakürek'in DİN MAZLUMLARI kitabında yer alan Üstazımız Süleyman Hilmi Tunahan (K.S.), Efendi Hazretleriyle alâkalı görüşlerini vuzuha kavuşturması hususundaki ricamız, Kısakürek'in aşağıda takdim ettiğimiz yazılarıyla yerine getirilmiştir.
Necip Fazıl'ın bu mevzudaki görüşleri aynen şöyle:

Süleyman Efendi Hazretlerini (K.S.) 1946 yılında tanıdım. İlk bakışta güzel bir zarf içinde mânâlı bir mazruf taşıyan, fikir ve karakterlerinde mihrakı İslam memlekette pek seyrekleşmiş gerçek bir aydın karşısında bulunduğumu anladım.

Birbiriyle karşılaşan ve aynı pınardan içtikleri suda lezzet ve sıhhat uygunluğu arayan iki insan gibi, o beni muayene ederken ben de kendilerini incelemekten geri kalmadım. Dış planda aramızda tam bir intibak mihveri olarak şunu gördüm ki o güne dek sade havâs zümresinin yakından tanıdığı ve umumi müminler seviyesinin uzanamadığı ve bilmediği ve ilk defa olarak Büyük doğunun bayraklaştırdığı İmam-ı Rabbânî Hazretleri kendilerinin de başlıca ilişki noktasıdır.

İmam-ı Rabbânî Hazretlerini anlamak da İslâm'ı en mahrem kesimlerinden görmek ve anlamaktan başka bir şey değildir.

Tanzimat gelişinin sahteliği ikinci Abdülhamid Han'ın bütün kalpazanlıklara karşı duran anahtar şahsiyeti temsil kadrosunda İslâm nurunu gölgeleyici bazı küfür kutuplarını teşhisi ve İslâm'ın beklediği gerçek yenileyici vasıfları mevzuunda tam bir görüş birliğiyle münasebetimiz seyrek de olsa yıllarca devam etti. Büyük Doğu'ların 1947 devresinde bazı teşebbüslerimizi desteklemek himmetini de bizden esirgemediler...

Derken kendilerinin Kur'an Kursları hamlesi baş gösterdi. Bu hamle o günlerin şartlarına göre büyük İslâm dava ve mimarisinin toprak tesviyesini yapmak arsasını sağlamak İslam'ın ideal uğrunda ilk besleyici aşıyı yapmak bakımından inkilap çapında bir davranıştı. Bugün de aynı davranış, ne türlü kösteklenmiş olursa olsun, aynı kıymeti muhafaza etmekte...

Anadolunun muhtelif yerlerinde bazı konferans vesileleriyle gördüğüm Süleyman Efendiye bağlı Kur'an Kurslarında fevkalâde bir nizam, intizam, merkeziyet ve mânevî bir fabrika teknolojisi içinde bünyesinin ilk yoğuruluşuna ait mühim bir fikir müşahede ettim. İbtidai çerçevede bir ilk yoğuruş ve inşa, ileriye ait büyük oluşun omurgasını yerine oturtma işi olarak bütün bir dikkati ve üzerinde de derin düşünülmeye layık bir keyfiyetti. Fakat bazı yarım, hatta çarpık ve sapık rejime bağlı telakkilerce kınandı. Bir türlü kıymet ve ehemmiyetinin farkına varılamadı.

Din öğreticisi öbür kuruluşlar ve güya din koruyucusu makamlarca hazmedilemedi bu kurslar. Bu işte, Süleyman Efendiye karşı bütün çıkış ve kınayışlara daima kurslardan yana mukabele ettim ve şöyle dedim: "Siz o kurslarda Allah'ın kelamı yerine "Bâhnâme" okutulduğunu ispat etmedikçe ve onlar gerçekten Allah'ın kelamı üzerinde gözlerini kulaklarını dillerini ve yüreklerini nakışlandırmakta devam ettikçe bu mevzuda ileriye sürebileceğiniz hiçbir tenkit hakkına sahip olamazsınız! Kusurları varsa gösterilmesi ve bunun dışında ayağı öpülmesi gereken bir davranışı ayakaltında ezmeye bakıyorsunuz."

Herkes pireler gibi deliklerinde saklanır ve ortaya çıkmazken tam 33 yıl bu davanın çilesini çekmiş ve, büyük meselenin nirengi noktalarını göstermiş biri olarak kaydedeyim ki, din öğreticiliği bahsinde "Süleymancılar" diye yaftalanan topluluğa bütün dil uzatmalar ve, onları kösteklemeler hakikat ve hâlisiyetten uzak sadece çekememe duygusuna bağlı, nefsinden emin olamama ukdesinden gelen tepkilerden ibarettir, bu da bir çoklarınca gayenin İslâm değil, şahıs ve zümre hırsı olduğunun şaşmaz ifadesidir.

Gelelim şimdi davanın bam teline:

Süleyman Efendi veli, Süleyman Efendi batini mürşid, Süleyman Efendi kutup bahsi...

Bu hususta söyleyebileceğim "Son Devrin Din Mazlumları" kitabında kendilerine ait görüşümü biraz daha vuzuha kavuşturucu olarak şunları söyleyebilirim.

Gerçek veliyi tanımak ve sıfatlarını çerçeveleyebilmek hususunda, bana ilmî, tecrübî ve hattâ fiilî bir hak ve selahiyet tanıyanlar varsa, bilmelidirler ki, günümüzün velilik dampingi ve enflasyonu pazarında Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), ilk görüşte kollarına ya deli, ya denî bandajı takılacak sefillerle kıyaslanamaz ve böyle bir kıyaslama cinayet olur.

O, benim gözümde sahtelerden değil, fakat halislerin neresinde? İşte bütün mesele!.. O benim gözümde, İslâmî gayret ve şer'i hiddetini tevkir ettiğim ve öbür tarafını kurcalamayı yersiz gördüğüm ve Allah'a havale ettiğim, her türlü alelâdelikten uzak bir şahsiyet... Bu da her faniye nasip olabilecek nimetlerden de değil. Bir çoklarına karşı ben de sabit olarak teşekkül etmiş bir kanaat ifadesiyle ona "Veli değildir" diyemem "Velidir!" hükmünü de anlayış tâkatımın dışında görürüm.

Deminki tabirimle onun malik bulunduğu nimet, kanaatim şu ki, kendilerine ve bağlılarına yetmelidir. Hepsi bu kadar...

Osman Arduc

Süleyman Hilmi Tunahan (K.S) Hazretleriyle alakalı sualleri bu hafta da Osman Arduc'a yöneltik . Arduc'un arkadaşımıza verdiği cevabları aşağıda bulacaksınız.

SORU: Efendim bize kendinizi tanıtırmısınız?

CEVAP: 1329 yılında Sivas'ın Suşehri kazasında doğdum. Ben dünyaya gelmeden rahmetli babam seferberlikde Çanakkale'de İngilizlerle harb etmiş. Çanakkele cephesi sukut ettikten sonra da Rus cephesine gitmiş. Ruslarla iki buçuk sene harb etmiş. Burada da sulh sağlanınca

Arabistan cephesine gönderilmiş altı ay kadar oradada harb ettikten sonra İngilizlere esir düşüyor. Tam iki sene esarette kalıyor.

Neticede 12 İngiliz'e karşılık 10 bin kişilik bir esir mübâdelesi yapılıyor ve rahmetli babam diğer esirlerle birlikte kurtulup memleketimize evimize geliyor. Babam geldiginde ben 7 yaşındaydım. O zamanlar seferberlik de ilan edildiği için millet yiyecek ve içecek de bulamıyordu. Bir iş bulup çalışmak maksadıyla 16 yaşımda İstanbul'a geldim. Askerliğime kadar çeşitli iş kollarında çalıştım. Askerliğimi yaptım ve tekrar İstanbul'a döndüm.

Askerden sonra bir süre hastalık geçirdiğim için çalışamadım. Ve 1939 yılında Alman Harbi patlak verdi, böylece bir iki sene daha işsiz kaldım. Birgün Haliç Tersanesinin muhasebe şefi ile tanıştım ve benim ne iş yaptığımı sordu. "İnşaat ustasıyım" dedim. "Seni tersaneye işe alsam çalışır mısın?" dedi. Ben de, "tabi çalışırım" dedim. O zamanlar hüsnü hâl kağıdı olmayanları işyerlerine almazlardı. Derhal bir Hüsnü Hâl kağıdı çıkarttım.

Neticede gittim tersanede 185 kuruş yevmiye ile çalışmaya başladım. 30 sene çalıştıktan sonra 1971 yılında emekli oldum. Şimdi Ümraniye'de oturmaktayım.

SORU: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız?

CEVAP: 1955 senesi Ramazan-ı Şerifi idi. Karacaahmet Camiinden, teravihden sonra arkadaşım Halil Beyle beraber bizim eve kadar gittik. Evde Halil Beyle sohbet ettik sağdan soldan konuştuk. Halil Bey bana bbir şeysöylemek istiyor fakat bir türlü kafasında tasarladığı şeyleri söyleyemiyordu. Halil Beyin bu halini anladığım için "Yahu Halil Bey, sende bir hâl var. Bana birşeyler söylemek istiyorsun galiba, ama bir türlü ağzından çıkartıp kafandakini söyleyemiyorsun" dedim. Bana, "evet birşeyler var ama nasıl söylesem diye düşünüp duruyorum" dedi. "Söyle canım, ne ise söyle" dedim. Ve bana, "Osman sen zamanın kutbunu görmek ister misin" diye yavaşça seslendi.

Ben de, "tabi Halil Bey, görmek istemez miyim? Biz de onu arayıp duruyoruz zaten" dedim. "Seni O zâta götüreyim mi?" diye bana Halil Bey tekrar seslendi. Ben de, "hemen ne zaman isterseniz, ben her zaman hazırım" dedim. Ve Halil Bey, Efendi Hazretleri (K.S.)'ne benim kendilerine varmek istediğimi söylüyor. Hazreti Üstaz (K.S.) da "getir onu, o bizi arıyor" buyuruyorlar. Üç-beş gün sonra Karacaahmet Camiinde Halil Beyle tekrar görüştüm, getir" buyurdular deyince, beni o kadar büyük bir sevinç ve heyacan sardı ki, şimdi onu tarif edecek kelime bulamıyorum.

Aradan birkaç gün geçtikden sonra Ramazan Bayramı geldi ve Halil Beyle beraberce Kısıklıya Hazreti Üstazın ziyaretine gittik.

Ziyarethaneye yaklaştıkça beni bir heyacan iyice sardı. Sevincimden ayaklarım adeta değmiyordu. Hazreti Üstazın bulundukları odaya girdik. Önce Halil Bey, Efendi hazretlerinin ellerine vardı ve kenara çekildi. Arkasından da ben Hazretin eline vardım. Hazret benim elimden tutup hemen yan tarafına oturttular. O zaman bende heyacan ve sevinç son noktaya ulaşmıştı. Bu ilk huzura kabul edilişimi hiçbir zaman unutamam.

Efendi Hazertleri bizlere sohbet ettiler. O gün Ankara'lı Ali Bey de orada idi müftülük imtihanlarına fakat imtihan neticesi kendine bildirilmediği için müftü olup olmadığını bilmiyordu. Efendi Hazretleri, Ali Beye hitaben "Haydi bakalım Müftü efendi bize bir öğle namazı kıldır" buyurdular. Öğle namazını kıldıktan sonra Hazret hanelerine çıktılar ve kapıdan çıkarken tekrar Ali Bey'e hitaben "Osman'ın dersini verin"buyurdular.

Ve bana Ali Bey orada dersi tarif ettiler. O zamandan itibaren Efendi Hazretlerinin ziyaretine sık sık gitmeye başladım. Bir gün bana hitaben: Evladım vazife her zaman yapılır. Tren'de, vapurda arabada giderken vazifeni ikmal edebilirsin, seni uyuyor zan ederler, kimse rahatsız etmez sende vazifeni yaparsın"buyurdu. Bende vazifemde eksik kalan kısımları vapurda ikmal etmeye çalışırdım.

Kütahya hadisesi üzerine Efendi Hazretleri Kütahya'da bir müddet kaldı ve bu arada Hazreti o kadar özlemişdim ki tarif edemem. Onu görmek için adeta can atıyordum. Bir gün bir rüya ile müşerref oldum. Hazreti üstaz Kütahya dönüşlerinde bu rüyayı kendilerine arz ettim. Bana "ya! Osman sen boyundan büyük işlere karışma. Biz istersek anında görünürüz" buyurdular.

SORU: Efendi Hazretlerinin camilerdeki vaazlarını takip edermiydiniz?

CEVAP: Evet, Hazretin vaaz edeceği camii tıklım tıklım hatta dışarılara kadar cemat taşardı. Bir gün Eminönü yeni camide vaaz ediyorlardı Cemat camiyi dolduduğu gibi dışarlara taşmışdı. Vaazın bir yerinde "Söyleyin Menderese Ayasofyayı cami olarak açsın. Bu şerf ona nasip olsun" diye seslenmişti.

Ayasofya'yı Menderes açmadı ve halen de açılamadı. Müslümanlar bu ulu mabedin cami olarak açılacağı anı sabırsızlıkla beklemekte...
Hazreti Üstaz (K.S) Ramazanı şerifin son günlerinde camilerde yaptığı vaazlarında tekrar tekrar cemata şöyle hitab etti"Ey! Menderes sana söylüyorum sana! Ayasofyayı cami olarak aç!" Size anlatacaklarım bu kadar..
----Allah razı olsun . Çok çok teşekkür ederiz.
---Cümlemizden cenab-ı Hakk o büyük zatın şefatına mazhar kılsın.

****

SÜLEYMAN UYANIK

Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni bu haftada Manastırlı Müderris İstanbul Müftülüğü murakıplığından emekli Süleyman Uyanık Hocadan dinleyelim:

UFUK: Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) ne zaman tanıdınız, bize anlatır mısınız?

Süleyman UYANIK: 1936 senesinde Yugoslavya'da tabur imamıydı. Birçokilim erbabı zevatla temasım olmuştu. Komünistler tarafından çok büyük eziyetlere maruz bırakılan eski Üsküp Müftüsü Sait Efendi ve Ataullah Efendi gibi ulema meclisi azası sayılabilecek din alimleriyel görüşmelerim olmuştu. (Said Efendi, Osmanlı, Selanik mebusluğu yapmıştı, benim tabur imamı olduğu yıllarda(1937) Üsküp müftüsü idi.) Ayrıca Rüfai dergahından Rıza Efendi ile görüşmüştüm.

Bu zevatı kiram, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nden bahsediyorlardı. Aslında arkadaşlarıydı. Fatih medresesinde beraber okumuşlardı. Fakat hepsi onun ilmine, dirayetine, salabet-i diniyesine hayran idiler.
Onlardan Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) hakkında takdirkar konuşmalar dinlemiş, ittifak halinde O'nun büyüklüğünde birleştiklerini görmüştüm. İlk fırsatta ben kendisini ziyaret etmek istiyordum.

Nasibimiz Varmış

Nihayet 1954 yılında Türkiye'ye geldim. İçimde hep Yugoslavya'daki ulema meclisi azası zevatın bahsettikleri Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni görmek arzusu vardı. Nasibimiz varmış, o yıl kendilerini Kısıklı'daki hanelerinde ziyaret ettim, büyük bir nezaket ve hassasiyetle hal ve hatırımı sordu. Yugoslavya'daki Üsküp Müftüsü Said Efendi Rüfani Şeyhi Rıza Efendi ve büyük alim Ataullah efendi'den bahsetti. Benden onlar hakkında malumat sordular. Vefat ettiklerini söyledim. Üzüldüler, Rahmetle yâd ettiler. Bana kendisine has üslubuyla konuştular ve ziyaretimden çok memnun olduğunu izhar buyurdular.

Hem İlim Hem Tasavvuf

Konuşmalarından çok istifade ettim ferah duyarak huzurlarından ayrıldım. Daha sonra, Türkiye'de yaşadıkça, Yugoslavya'daki ulemadan duyduklarımın byük bir gerçek olduğunu gördüm. Türkiye'de medreselerde okutulan İslâm ilimlerini Kur'an Kursları vasıtasıyla ihya eden ve bunu teşkilatlandıran tek İslâm alimi Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) idi. Talebelerini kendisi gibi Ehl-i Sünnete bağlı yetiştirmişti. Hem şeriat ilimlerini talim ediyor hem de tasavvuf dersleri vererek iki kanatlı

yetiştiriyordu. Bugün Türkiye'de İslâm ilim olarak yaşıyorsa, bunda Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin hizmeti muhakkaktır.

Rabıta Nedir

Kısıklı'da kendisiyle görüştüğümde bana Rabıta'dan bahsettiler. Esasen Rabıta hakkında bir sorum ve talebim olmuştu. o bana benim anlayacağım şekilde (ilmi tarifiyle) cevap verdiler. Buyurdular ki: "Rabıtanın mevzuu, Mürşidin irşat yoldan yürümek, kişiyi hak yolun yolcusu yapmaktır"

Konuşmasının bir yerinde de Al-i İmran suresinin 31.ayeti kerimesini okumuştu. Ayetin manası şöyle idi: "HABİBİM SÖYLE! Ey İnsanlar eğer Allah'ı seviyorsanız, bana tabi olunuz, ki Allah (C.C.) da sizi sevsin, sizin günahlarınızı bağışlasın. Şüphesiz Allah(C.C.) gafur ve rahimdir."

Yani Allah'ın sevgisini kazanmak için, Resulünün gösterdiği yoldan yürümek lazımdır. Kötülüklerden kaçınmak ve kurtulmak için Resulün ve onun varislerinin irşadına ihtiyaç vardır. Allah'ın sevgisini kazanmak öyle hemen ve birden olmaz. Herşey basamak basamaktır. Her şeyin bir yolu usulü kaidesi vardır. Mürşidlik, Allah'ın nurunu, İnsanların kalplerine aşılamak, onları hak yolun yolcusu yapmak ve onları kötü ve çirkin hareketlerinden muhafaza edebilmektir. Gerçek keramet Ümmeti Muhammed'e hidayet yolunu göstermektir.

Hep Delil İle Konuşurlardı

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin hayran olduğum bir hususiyeti şu idi. Hazreti (K.S.) bir meselenin izahını yaparken daima delille konuşurdu. Konuşmaları mutlaka bir ayeti celileye ve hadisi şerife istinad ederlerdi.

Yeri geldiğinde derhal arapçasını da okurdu. Ayet ve hadisi şerif ile irtibatlandırmadan konuştuğuna hiç rastlamadım.
Bunun daha ilerisi var mı, tam bir "Osmanlı müderrisi" idi. Ayrıca bir müceddid hüviyeti taşıdığını her hal ve hareketiyle isbat ediyordu. Her hareketi sünneti seniyyeye uygundu. Peygamberimizin (SAV) sünnet-i şerifini bizzat yaşardı. Elbette soriyyun'dandır.

Şehzadenin bir sözü var. Farsça'dan Türkçeye tercümesi şu

"Bir mutahar ruhtan ef'ali pak evler zuhur
Saf menba'dan akan su bittabii berrak olur."

İşte Efendi Hazretleri (K.S.) böyle idi. Zahir batının aynasıdır. Zahirde görünen ef'al ve harekâtının ifadesinin batınındaki bizce sır olan büyüklüğünden velâyetinden, varis-i Resul olmasından geliyordu.

Uyanık Hoca Hiddetlendi

Hatıralarını anlatırken, Süleyman uyanık Hoca, bir ara hiddetlendi ve cebinden bir kitap çıkarark, bu kitaba dikkatleri çekti. Kitabın adı " Vesikalarla ....içyüzü" idi. Süleyman Uyanık Hoca, "Bu kitaba cevap verilmelidir. Bu hıyanettir. Bu İslâm düşmanlığıdır. Esasen ben sizi (UFUK'u) ziyarete bunun için geldim" dedi. Hiddeti geçtikten sonra, Uyanık Hoca sözlerine şöyle devam etti: "Arapça'da bir kibar-ı kelam vardır: Nakıs bir adam başkasını zemmederse, bu (zemmedilenin) kâmil bir adam olduğuna delalet eder "yani na-ehlin zemmi, kısace medh-ü sena yerine geçer." İşte "Ulemanın eti zehirlidir" mealindeki Hadis-i Şerif var ya, şunu dile getirmiş oluyor:

Şehzadenin bir sözü var. Farsça'dan "Dini tahkir her kim ki addeyler mübah, Akıbet bir nükbete düçar olur, bulmaz felah"

UFUK: Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Sünnet-i Seniyyeye bağlılığı nasıldı?

Süleyman UYANIK: Osmanlı uleması neyse, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) öyleydi. İtikadda ehl-i sünnet vel cemaat akidesinin bağlısı idi. Hanefi mezhebindendi. Mezhep imamlarına ve bilhassa İmam-ı Azam hazretlerine büyük hürmet gösterirdi.

Resûllullah'ın Eshabına taan ve hakaret edenlere sevgisi yoktu. Büyük bir Ehl-i beyt ve sahabî sevgisi taşıyordu. Resûllullah'ın sahabesine hürmet duymayanların dünyada bile büyük sefalet içerisinde olacağını, talebelerine hep anlatıyordu.

Onun talebelerinden itikadi noktalarda bir tek sapığına dahi rastlanmamış olması onun en büyük kerametidir. Zaten kerameti kendisi, suda yüzmek, havada uçmak şeklinde değil, Ümmet-i Muhammed'in evladlarına hidayeti öğretmek şeklinde izah ediyorlardı.

Elbette Takdire Layıktı

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Anadolu'daki ve İstanbul'daki medrese usulünce tedrisat yapmasını ve Türkiye'ye ilmi ihya etmesini gördükten sonra, Üsküp Müftüsü Sait Efendi ile Ataullah Efendi'nin, ders arkadaşları olan Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) hakkında niçin büyük takdirkar ifadeler kullandıklarını daha iyi öğrendim. Allah ganî rahmet eylesin. Şefaat, peygamberlerden, velilerden ve şehidlerdendir. Bizi de şefaatından esirgemesin.

Süleyman UYANIK: Efendi Hazretleri (K.S.), İmam-Hatip Okulları'nın açılışı ve kuruluşu esnasında, gayet açık ve seçik olarak bu okulların Milli Eğitim Bakanlığına (Maarife) değil, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak açılmasını istemişlerdi.

Zira o tarihlerde Diyanet İşleri Başkanlığı henüz Osmanlı ulemasının tesiri altında idi. Büyük alimler Diyanet İşleri Başkanlığının

çeşitli kademelerinde ve Müftülüklerde hizmet görüyorlardı. O tarihlerde Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak açılsaydı, arapçayı iyi bilen, müderrislerin kontrolünde olurdu ve belki de böyle devam eder, bugünlere kadar gelirdi. Ancak Maarife bağlanınca böyle olmadı.

O tarihlerde iktidar partisi grubu içinde de bu tartışmalar vardı. Hoca Rasih Efendi ve benzerleri Diyanet'e bağlı bir İmam-Hatip okulları isterlerken, bir kısımları buna karşı çıkıyorlar ve diyorlardı ki: "Menderesleri yeniden mi hortlatacaksınız? Tevhid-i tedrisat kanunu ile sona eren irticayı yeiden hortlatmaya hakkınız yok..."

Neticede, dinsiz grubun tercihleri gerçekleşiyor ve İmam-Hatip okulları Maarif vekaletine bağlı olarak faaliyete geçiyordu. Böylece bu okullar daha kuruluşundan ve müfredat programından itibaren İslâm ulemasının kontrolünden çıkıyor ve lâik eğitim nizamının emrine giriyordu. Nitekim o tarihlerde İmam-Hatip okullarına ders kitabı olarak konulan Merhum Ahmed Hamdi Akseki'nin İslâm Dini kitabında "Nikah,Beyi" ve benzeri muamelat bahisleri bulunmuyordu. Sadece itikat ve ibadet yer alıyordu. Daha başladığı tarihten itibaren bu okullarda İslâm dininin muamelat ve ukubat bahisleri ilim ve malumat olarak dahi sansür edilmişti.

Maarife Bağlanınca Ümidini Kesmişti

Maarif Vekaletine bağlı olarak tedrisata başlayan İmam-Hatip okullarında öğretmen bulmak da hayli güç bir mesele oldu. Eski müderrisleri, yeni şartlara uymuyor diye bu okullarda vazifelendirmediler. Zaten bir kısmı vazife verilse bile talip olmuyorlardı.

İşte Efendi Hazretleri (K.S.), İmam-Hatip okullarının Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak açılması için Ankara'ya çok heyetler göndermiş fakat bu istikamette bir netice alamadığı için, Maarife bağlı olarak açılması sebebiyle buna karşı çıkmıştı.

Çeşitli tarihlerde talebelerini bu okulların üst sınıflarına kabul edeceklerine dair teklifleri geri çevirmişlerdi. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bu mevzudaki başka bir endişesi de, maarife bağlı olunca karma eğitime zamanla gidilebileceğine dairdi. Yani Kız-erkek karışık bir sistem. Nitekim ilk zamanlarda buna cesaret edememişlerse de daha sonraki yıllarda birçok İmam Hatip Okuluna kız talebe alınmıştır.

Ancak Bugün Anlaşılıyor

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bu mevzudaki isabetli kararını da o tarihlerde birçok kişi anlayamamıştı. Ancak bugün hakikati anlaşılabilen o uzak görüşlülüğün şahsen bugün ben hayranıyım. O zaman kıymetini bilememiş ve takdir edememişizdir. Nitekim bu okullarda, sair liselerde işlenen birçok cinayet bugün daha fazlasıyla işlenmektedir.

NUREDDİN TULGAR

KENDİ AĞZINDAN NUREDDİN TULGAR

1923 Yılında Kelkitte doğdum Hafızlığımı merhum Ali Rıza Efendi'den ikmal ettim. Trabzon'da Kuran Kursuna kaydoldum. Üç sene sonra bu kursun resmi hocası Hafız Ali Haydar Efendi'den hafızlık diplomamı aldım.

Sırasıyla Trabzon Vakıflar Müdürlüğü'nde ve Hoca Camii'nde imamlık yaptım ve 1950 yılında kendi isteğimle imamlıktan istifa ederek İstanbul'a geldim. Bu arada Hazreti Üstaza (K.S.) vasıl olup rahle-i tedrisinde bulunmayı Mevla-i zülcelal nasip etti.

1952 senesinde Fatih Müftülüğünde imamlık imtihanına girerek imtihanı kazandım. Ve 1956 yılına kadar Molla Hüsrev Camiinde 1956 yılından beri de Haseki Geyci Hatun camiinde imamlığımı sürdürmekteydim.

GÜÇLÜ: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) nasıl tanıdınız?

TULGAR: Efendi Hazretleri (K.S.) tanımam şu şekilde oldu. 1950 senesinin RAMAZAN ayında mukabele okumak için İzmir'e gitmiştim, orada Konya'lı merhum Sıtkı efendi ile tanıştım. Sıtkı efendi ile beraberce camilerde mukabele okuyorduk. Bana birgün Sıtkı efendi dedi ki: Ramazandan sonra İstanbul'a gidip Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni bulacaksın ve O zattan ders alacaksın" bunun üzerine Ramazandan sonra İstanbul'a geldim. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Şehzadebaşı Camii'nde vaaz edeceğini öğrendim ve gittim. Efendi Hazretleri (K.S.), ikindi namazını kıldıktan sonra vaaz etmeye başladı. O gün Zat-ı ilahiden ve Sıfat-ı ilahi'den bahsettiler. Efendi Hazretleri (K.S.)'ni bu ilk görüşümde çok sevindim ve dünyaya yeniden gelmiş gibi kendimi hafif hissediyordum. Namazdan sonra Efendi Hazretleri (K.S.)'nden ilk olarak Şehzadebaşı Camii'ndeki müezzinlere ait odada ders okumaya başladım.

Efendi Hazretleri (K.S.)'ne intisap etmeden önce başka bir zata intisap etmiştim. İstanbul'a geldikten sonra bir rüya gördüm. Rüyada Resûllullah (SAV) efendimiz bana iki kelime işaret buyurdular ve uyandım. Bu rüyamı, Şehzadebaşı Camii'nde Efendi Hazretleri (K.S.)'nden ders okurken anlattım. Hazreti Üstaz bana, "evladım senin o rüyanın işareti bize intisap etmendir" buyurdular.

GÜÇLÜ: Üstaz (K.S.) için bir hatıranızı anlatır mısınız?

TULGAR: Hazreti Üstaz (K.S.), güler yüzlü ve mübarek simaları

fevkalade nurlu idi. Talebelerine karşı sinirlenme ve hırslanma gibi âdeti yoktu.
Talebesinin halini hatırını sorup gönlümüzü alırdı. Herhangi birimiz dersi okusak veya dersten bir bölüme mana verip izah etsek "afferin oğlum" buyururlar, teşvik ederlerdi. Mübarek sözlerinden birisi, "evlatlarım bu devir sürat devridir. Biz de ilmi süratle okuyup öğrenip Ümmet-i Muhammed'in imdadına yetişeceğiz" buyururlardı. Talebe arkadaşlardan herhangi birimiz bir özürden dolayı derse iştirak edemediğimiz zaman çok üzülürler, ve "eyvah, bu gün çok büyük bir ziyanımız var" buyururlardı.

Hazreti Üstaz'ın (K.S.) mübarek sözlerinden birisi de, "benim talebemin talebesinden ve (ilanihaye ne kadar uzarsa uzasın) ondan okuyanlar, bizden okumuş gibidir. Çünkü İmam-ı Rabbani (K.S.) Hazretlerinin evlatları ilmi aynı kaynaktan alırlar. Benim size verdiğim bu emeklerin kadir ve kıymetini bilerek Ümmeti Muhammed'e ilel ebed hizmet edin. Çünkü bizim eserimiz ilel ebed'dir. Nur'u İlahi'yi nur-u Kuran, nur-u Muhammedi'yi Ümmet-i Muhammed'in kalbine nakş etmektir."

Hazreti Üstaz'ın giyim ve kuşam hakkındaki müşahedem şudur ki; Efendi Hazretleri (K.S.), gayet temiz ve sade bir yaşayışı vardı. Biz talebelerine de temiz giyinip-kuşanmamızı defaatle söylerlerdi.

GÜÇLÜ: Üstaz'ın (K.S.) gayreti diniyesini nasıl izah edersiniz?

TULGAR: Hazreti Üstaz (K.S.) soğuk, sıcak, gece-gündüz demeden 1950'lerde Çamlıca'dan kalkar birkaç vasıta değiştirerek tâ Şehzadebaşına bizlere ders vermeye gelirlerdi. Ders verdiği zaman da gayet heyecanlanır, sûrurlanırdı. Derslerinin arasında zaman zaman bizlere sohbet eder, dersler arasında asla cansıkıcı ve yorucu bir hal olmazdı. Efendi Hazretleri (K.S.)'mizin kendileri ders vermeye gelemedikleri zamanlar Kemal Ağabeyimiz ders vermek üzere gelirlerdi.

Efendi Hazretleri (K.S.) Şehzadebaşında bizlere Kafiye, Mollacami ve Kuduri dersleri okuttular.
Diğer bir devre ise Taştekneler Camiinde, İlmi Akaid, ilmi Mantık okuttular. Kemal Ağabeyimiz de, Molla Cami, İlmi Usul, İlmi Maani, Dürer ve İlmi Feraiz derslerini okutmuşlardı. O zamanlar bu derslere iştirak eden arkadaşlarımızın sayısı 30'a yakındı. Bu arkadaşların birçoğu müftü, vaiz, imam ve Kuran Kursu muallimi oldular.

Hazreti Üstaz'ın (K.S.) gayreti diniyeleri Ebu Bekir Sıddık (R.A.) Hazretlerinin usûl ve üslûbu üzere idi. Şöyle ki: Hazreti Ebu Bekir Sıddık (R.A.), Dini Mübin uğruna mübarek vücutlarını , hayatını, malını, mülkünü herşeylerini sarf etmişlerdi. Efendi Hazretleri (K.S.) de gayreti diniye hususunda fevkalede azimli ve cömert idiler. Bir gün ben çok parasız kalmış ve çok da ihtiyacım olmuştu. Para için

nereden bulurum diye düşünüp dururken, Kemal Ağabeyimizin yazıhanesine gidip isteyeyim diye hatırıma geldi ve gittim. Yazıhaneye vardım ki, Hazreti Üstaz (K.S.) oradalar... elini öpüp oturdum.

Kemal Ağabeyimiz olmadığı için meseleyi açmadan bir müddet sonra izin istemek üzere Hazreti Üstaz'ın eline vardım. Bana, "evladım niçin gelmiştin bir sıkıntın mı var?" diye sordular, "Efendim ziyaret için gelmiştim" dedim. Bana tekrar, "ziyaret başka, derdini söyle" buyurdular. O zaman "Efendim, Kemal Ağabeyimden borç para isteyektim" dedim. Efendi Hazretleri (K.S.) elini cebine soktu ve ihtiyacım olan meblağı verdiler. Ve ilave ederek, "evladım, bu para işini görür mü? Eğer bu para işini görmezse utanma ve çekinme gel buradan iste. Burası sizindir" buyurdular. İşte buna benzer Efendi Hazretleri (K.S.) bize hatırı sayılamayacak kadar maddi ve manevi nice muavenette bulunmuşlardır.

GÜÇLÜ: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin batını (manevi) hallerinden şahid olduğunuz vakalar var mıdır?

TULGAR: 1951 senesinin Ramazan ayı yaklaşmak üzere idi ki, Hazreti Üstaz (K.S.) bazı talebe arkadaşları Ramazan'da vaaz etmek üzere köy ve kasabalara gönderdiler. O zamanlar bir hastalık geçirdiğim için Efendi Hazretleri (K.S.)'ne "Efendim ben de vaaz etmeye gidebilir miyim acaba?" demiştim. Efendi Hazretleri (K.S.) "Evet evladım sen de vaaz edebilirsin" daraldığın zaman rabıta ile bize müracaat et" buyurdular. O zaman Mustafa Özaltın hoca efendi, Şevket efendi ve ben Ramazan'da vaaz etmek üzere Lüleburgaz'a gönderilmiştik. Müftü, Efendi Hazretleri (K.S.)'nin medrese arkadaşı idi. Muhtelif köylere bizleri gönderdi ve arkadaşlarım gittikleri köylerde kaldılar, benim gittiğim köyde ise, benden önce bir başkası yerleştiği için tekrar müftülüğe gelerek durumu anlattım. Müftü efendi de bana, "birkaç gün buralarda kal, Allah (C.C.) bir sebep halk eder İnşallah" dedi.

Lüleburgaz'da beklemeye başladım. Birgün öğle namazına yakın bir saatte bir camiye girdim.

Hazreti Üstaz (K.S.)'ın bana yaptığı nasihatı "darda kaldığın zaman rabıta yap" buyurmalarını düşündüm ve manen Üstazın (K.S.) huzurlarına varıp durumumu arzettim. O zaman da cebimde 50 kuruştan başka param kalmamıştı. Bu para ile de hiçbir yere gidemiyordum, vaaz edecek bir yer de bulamadım. Efendi Hazretleri (K.S.) maruzatımdan sonra kalbime ilham buyurdular ki, "O cebimdeki 50 kuruş seni nereye kadar götürürse oraya kadar git" Hemen öğle namazın kılıp otobüs garajına giderek oradaki görevlilere dedim ki, "bu cebimdeki 50 kuruş beni nereye kadar götürür?" onlar da bana, "Pınarhisar'a gidebilirsin" dediler. Pınarhisar'a gittim, oradan Büyük Kaynarca Köyüne vardığımda köy

halkı sanki beni beklermişcesine, "Ramazan hocası olarak geldin değil mi?" diye karşıladılar. Ben de "evet" dedim.
Köyde, vardığım gün akşamı vaaz ettim. Köy halkı ittifakla Ramazan boyu kalmamı arzu ettiler ve kaldım.

Ramazan boyunca köyde vaaz edeceğim için vesika isteniyordu. Kırklareli Müftülüğüne gidip vesika için müracaatta bulundum. Müftü benim İstanbul'da Efendi Hazretleri (K.S.)2nde okuduğumu duyunca çok yakınlık gösterdi ve bir vesika vererek, "bu vesika ile istediğin zaman gelir o köyde ve benim mıntıkamdaki diğer köylerde vaaz edebilirsin" dedi. İşte bunlar Hazreti Üstaz (K.S.)'ın himmet ve kerametiyle meydana gelmiş birer vakıadır efendim.

Efendi Hazretleri (K.S.) ömrünün son yıllarına doğru yalnız Ramazan ayı içerisinde vaaz ederlerdi. Ramazan'ın son günlerinde camilerdeki vaazları şayet son buluyorsa, "İnşaallah bu bahsimizi gelecek Ramazan'a tamamlarız" buyururlardı. Dünya âleminden göçecekleri seneki Ramazan, vaazlarında ise, "Bu bahsimizi seneye Ramazan'da tamamlarız" diye bir işaret buyurmadılar. O zaman hep düşünürdüm. "Hazreti Üstaz (K.S.) seneye Ramazan'da acaba vaaz etmeyecek mi?" diye. Ve o nitekim o sene ahiret âlemine teşrif buyurdular. Allah (C.C.) cümlemizi şefatına nail etsin. Âmin...

****

Süleyman Tanrıkulu
Hatırat 8 Kasım 1978 Çarşamba

Yunak eski Müftüsü Süleyman Tanrıkulu Hoca yazıyor. "Babam Müderris Hacı Hüseyin Efendi, "İslâmi ilimlerini O tekrar yayacak, manen O, vazifelidir" derdi.

20 yıl müddetle Konya'nın YUNAK kazasında Müftülük yapan ve geçen yıl Şile vaizliğinden emekliye ayrılan Süleyman TANRIKULU Hoca, pederi (merhum) Müderris Hacı Hüseyin efendinin Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) hakkında sözleri de, gazetemize gönderdiği aşağıdaki yazılarında nakletmektedir.

Yazı işleri müdürlerimizden Hüseyin Avni Tanrıkulu'nun da pederi olan Süleyman Hoca'nın yazdıkları aynen şöyledir.

Süleyman Hoca Yazıyor

Asrımızın büyük Müceddidi Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) muazzez ruhlarına ithaf!...

İslâm itikat ve inancına göre, Evliyaullahtan herhangi bir velinin

kerameti, o velinin ümmeti olduğu Peygamberinin mucizesinden bir cüz olduğu kesinlikle kabul edilmiştir. Gerçek budur.

İki cihan serveri Fahri Kâinat (SAS) Efendimiz Hazretleri, Cenab-ı Kibriyanın lütuf buyurdukları dünyaya teşrif eden 224 bin peygamberin izâmın mazhâr oldukları mucizelerin ekmel ve etem derecesinde Kuran-ı azimüş-şan'la teyit edilmiştir. İnsan akıl ve havsalasına sığmayacak derecede azâmetteki hikmetfeşan hadiseler ki, kavramak şöyle dursun, izaha kalkmak dahi zordur. Bunu izah etmek güneşe nazaran bir zerre kâinata kıyasla bir atom çekirdeği demekten başka bir ifade tarzı yoktur.

Hâtemül-Enbiyâ (SAS) Efendimiz Hazretlerinin mübarek zatında ekremiyet, efdâliyet ve meziyetle, beşerin en ulvî mertebesi temsil edilmiştir.
Bir mevzuu dağıtmamak için onun mucizelerini içerisinde cem eden ve en büyük mucizesi olan Kur'ân-ı azimüş-şan'dan bahisle iktifa ederek sözü, Kurân'a hizmet ve onu ihya etmenin dahi en büyük keramet olduğuna atfu nazarla, Cenab-ı Kibriya'nın büyük lütfuna mazhar olan Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ne getirmek istiyorum.

Kur'ân-ı Kerim her şeyi açıklayan büyük bir kitaptır. Bir harfinden binlerce mana çıkar. O, bütün ilimlerin kaynağı ve aslıdır. Ezelden ebede kadar ekmel ve eşrefi mahlukât olan beşeriyyetin fiziki yapısının nizâmı, ruh yapısının, gıdalarının iksir derecesindeki menbaı ve menşei!...Dünyamızın ve dünyamızın da ötesindeki ecramın ve var olan her şeyin güneşi, ruhu, ziyası ve hayatı...

Ebedî saadet diyarının öncüsü, müjdecisi, aklı selim sahiblerinin imamı, rehberi ve önderi...

Bunları niçin söyledik? Kur'ân-ı Kerimi her kim nasıl tarif ederse, bu onun kendi kavrayış ve kemal derecesi nisbetindeki ifadesidir. Biz bunu ifade edelim ki, Kur'ân-ı Kerim arşı azamdan ismi Azama ve Zat-ı Ecelli Alâya tealluk ettiği cihetle dünyaya sığmaz. Ehli dünyanın, bu muazzam rahmeti, ezeli ve ebedi sıfatı izahı da çok güçtür.

İşte asrımızın büyük velilerinden birisi olduğundan ehli kemâlin ittifak ve aklı selimin teslim ettiği merhum Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.), gelişi güzel herkesin tariflerinin ötesinde, bir marifet ehli büyük bir zattır. Bizans entrikalarıyla susturulmak istenen İslâm'ın ezeli ve ebedi sesini küfrün yüzüne karşı haykırarak, ulemânın bir çoğunun hocalığını, müslümanların da müslümanlıklarını gizlemek mecburiyetinde kaldıkları bir devirde. Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) İslamı yaymış ve onu ihya etmiştir.

İslâm'ın beş temel şartını, Allah'ı zikretmeyi, hatta bir mevlid, bir hatim cemiyeti ve bir yağmur duasının bile tam bir hürriyet içerisinde yapılamadığı, müslümanların kendi öz vatanında ve kendi öz evladına mukaddes kitabını okutamadığı o kara günlerinde her şeyi göze alıp bir fedakarlığa katlanarak bilâ fâsıla icâbı hale göre İslâm dinine asrımızda görülen en büyük hizmeti o yapmıştır. O bir kaçakçı, bir cani ve bir vatan hainine reva görülebilecek her eza ve cefayı göze alarak bu işe girişti ve bunu pekâlâ başardı. Cenab-ı Hak'kın kendi Mermaniyle ..... diye buyurduğu yüce kitabına sımsıkı sarılan enbiya, evliya ve şehidler diyarı cennet vatanımızda müslüman çoçuklarımıza Kuran-ı Hakim ve ulûm-ı diniyyeyi öğretti.

Söz bu noktaya gelmişken merhum pederin müderris Hacı Hüseyin Efendinin Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) hakkındaki hayranlığından gelen bir hatırayı nakletmek istiyorum. Pederim Osmanlı medarisi ilmiye ulemasından ve hilafeti âliyye-i Osmaniyyeden müderrislik berâetini hâiz bir zat idi. Medreselerin ilgâsından sonra ulûmi diniye ve ulûmi arabiyye tedrisatını saklı ve gizli olarak kendi bölgesinde (Konya civarındaki Yunak'a bağlı kasaba ve köylerde) devam ettirdi. Pederim talebelerine ders verirken sık sık Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ne olan hayranlığından bahsederdi.

Bazen şöyle söylerdi: "İhtiyarım, O mübarek zât'ı İstanbul'a kadar gidip ziyaret etmekliğim benim için bir borçtur. Bizden sonra İslâm ne olacak, bunu kim devam ettirecek? İslâm ilimlerini Türkiye'de o yaygın hale getirerek devam ettirecek olan zat, O zâttır. O, manen vazifelidir. Ben bu ilmin içerisindeyim ve bu ümit ile hayata gözlerimi kapayabilirim."

Bunları söyler ve söylerken de gözlerinden çıkan yaşlar sakalından aşağıya şarıl şarıl akardı.

Kendisi medresesinin kapatılması sırasında üzüntü neticesi müptela olduğu kalb hastalığından uzun müddet müzdarib olmakla birlikte derslerini bir saat terk etmezdi. (Kabri nur olsun) o tarihte yaşı 80'i mütecavizdi.

O sıralarda Emirdağında müftülük yapan muhterem ağabeylerimizden ve hala emekli bulunan efazili ulemadan Kalaycı Hoca Efendi var idi. Kendisi Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin yetiştirdiği binlerce ulemâdan birisidir.

Müftü Kalaycı Hoca Efendiden (Mehmet Oral), Efendi Hazretleri (K.S.)'nin kısıklıdaki evinin adresini alarak köye döndüğünde bir zindelik, bir heyecan vardı pederin yüzlerinde. Kendimi tutamadım ve sordum: "Bunun sebebi nedir" dedim. Bana cevaben dedi: "Oğlum, çok mutluyum. Elhamdülillah inşaallah o büyük zatın ziyaretine gidebileceğim.

Hem bu hususta rüya da gördüm. (Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni ziyarete gideceğine dair bir rüya görmüş) Hayretler içerisinde kaldım. Kendisine: "Baba, sen kırk yılda bir, birkaç saatlik yolculuktan şu kadar rahatsız oluyorsun? Nasıl olur (O günün şartı ile) tâ İstanbul'a gidebilirsin?" deyince pederin yüz hatları birden değişti ve benim o sözlerimden memnun olmadığı anlaşılıyordu. Bana cevaben dedi ki:

"Oğlum, sen Ebû Eyyüb-el Ensarî hazretlerinin cihada gittiği zaman benden daha yaşlı ve hasta olduğunu okumadın mı kitaplarda? Oğlum, bu yolda ölmeye söz vermiş ve ahd etmiş bir büyük zatı ziyarete gidiyorum. Onunla şereflenmek benim için birkaç gün daha dünyada yaşamaktan çok daha evlâdır. Cenab-ı Hak lütf edecek gidip o mübarek zat'ın dua ve himmetine mazhar olmaya çalışacağım." Diyerek ertesi gün yola koyuldu ve gitti.

Müderris Hacı Hüseyin Efendi demişlerdi ki:"İslâm'ın dirilişi O'nun sayesinde oluyor, Kur'ân Kurslarına destek olmazsanız kıyamette sizlerden dâvâcıyım."

Babam Hacı Hüseyin Efendi ihtiyar haline bakmadan gördüğü rüyanın tesiriyle İstanbul'a gidip Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'ni görmek istiyordu. O tarihlerde köyden şehire at arabasıyla gidiliyor ve iki gün sürüyordu. Birgün bana şöyle dedi:

"Oğlum o mübarek zatın bu hizmeti İslâmiye ve Kuraniyyeyi devam ettireceğine ve hizmetinin ulviyetine kanaat-ı kâmilem hâsıl oldu. Emhamdülillah bahtiyarım." Bize her zaman nasihatı en mühim vasiyeti şu idi: "Aman oğlum bu Kur'an Kursları Türkiye'de kıyamete kadar İslâm'ın tecellisi olmuştur.

İslâm'ın dirilişi bilhassa bunların ihyasını zimmetine alan mübarek zat Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.) kurslarını idame ettirmektedir. Şayet büyük hizmetleriniz olmazsa huzuru ilahi'de hakkınızda davacı olurum.

İşte mübarek ulemâ ve selefimiz böyle idiler. Bu hakşinaslık, bu teslimiyet ve ferağat bu ihlas ve faziletleri ile onlar bize ibret ve örnek olmuşlardı. Teşbihte hata olmaz. O kara günlerde İslâm'a hizmet İbrahim (A.S.)'in ateşe atılması ve ateşin güllük gülistanlık olması gibi bir şeydir. Ruhları şâd olsun. Cenab-ı Hak şefaatlerini üzerimizden eksik etmesin.

Ya Bugünküler?

Ya, bugün olanların bu kudsi eserlerine ihanet ederek, kapattığı kurslar kadar mukafat bekleyenlerle, işgal ettikleri o âli makamlarda

çöreklenip Kuran Kursu kapatanlara mukafat dağıtanlara ne dersin? Ey ehli insaf! Bu mukaddes Kuran Kurslarında okuyan ve okutanlara alleme olsalar bile bir müezzinlik vermek şöyle dursun. Mevcut müftülere, vaizlere ve bilcümle din görevlilerine zulmedenlere ne dersiniz?

Aziz okuyucular! Mübarek camilerimizi ve sırtımızda taşıyacağımız din okullarını siyasi maksatlarına alet etmek için din namına işlenen cinayet ve Hak namına uğranılan haksızlıklardan bahsetmek istemiyorum. Zulme uğramış bir din adamı olarak benim de söyleyecek çok sözlerim var. Fakat mevzuun dışına çıkmamak gayesiyle biz yine Kuran'a hizmetin öncülerinden ve İslâm'ı yaşamak ve yaşatmanın hazzını ve sonsuz zevkini haleflerine öğreterek mübarek ömürlerini bu dava uğruna feda eden büyük evliya ve, onun feyiz ve bereketinin sonsuzluğuna gelelim.

Selefin büyüklüğünü isnata kalkmak, körlere güneş vardır diye bağırıp çağırmak kadar bedihi ve haklı bir iddiadır.
Peder ve emsali bir çok alimlerin imamlık için ücret almak caiz midir, değil midir diye münazaralarına şahid oluyorduk. O günün uleması arasında bu mevzular tartışılagelen şeylerdi. Ne yazık ki bugün maaş olmasa bazı din hizmetlilerinin camiyi çoktan terkedeceği ortadadır.

Sırf Bir Himmet

İnsafla bir düşünelim! Kanunlarımızla elinden herşeyini almışsınız. Kuran Kursunda kaç sene okursa okusun, ve ne kadar ilmen yetişmiş olursa olsun, istikbal dediğiniz o dünyalığı kesin olarak kendilerine vermediğinize göre; yani allame olsa, müezzin, imam yapmadığınıza göre, bu binlerce insan nasıl okuyor ve bu tedrisatı nasıl devam ettiriyorlar?

Hatta Diyaneti emanet ettiğimiz idarecilerin baskı ve zulmünden perva etmeden, devletin bir kuruşluk da yardımını almadan, her köyde ve her yerde nasıl yayılıyor ve harıl harıl İslâm'a hizmet ediyorlar. İşte insafı olana bu soruların cevabı kafidir sanırım. Bu hizmetler mahza bir himmetin neticesi olarak yürümektedir.

Cenab-ı Hak bir ayeti kerimede: "Eğer siz Allah'ın dinine yardımcı olursanız, o da size yardımını lutfeder ve ayaklarınızı sabit kılar." buyurmuştur. Diğer bir ayeti kerimede de "Nusret, yardım ancak Allah'ın yüce katındadır, başka bir yerde değil." buyurulmuştur. İşte cevabı, hükmü kıyamete kadar cari ve baki olan Kuran-ı Kerim veriyor. İşte o ölmez insanların yolundaki müslümanların

yavrularının gayeleri makam, maaş: bizim sözüm ona müdürden ulemanın istikbal zannettikleri basit ve fani şeylerin hiç birisi değildir. Durum gün gibi aşikardır. Onları yetiştiren ve idare eden zevatın niyyetleri sırf Allah rızası için onun dinini öğretmek iken neden bu mubarek cemaatle uğraşıyorlar?

Cenab-ı Hak, bu ümmeti en hayırlı ümmet kılmasının sebebini Allah'a davet etmek olduğunu Kuran-ı Kerimde açıklıyor. İsterseniz her mü'min bu vazife ile mükelleftir. Ve hepsi şu şerefle taltif edilmiştir. Yani imanı kamil sahibi bir kitle Allah'ın dinini öğrenmek ve öğretmek ve İslâm'ı yaymaya çalışırken, diğer bir zümre (ki esas bu işi yapmakla resmen maaşla vazifelenmiş bir zümre) diyor ki: "Hayır size bu hizmeti yaptırmayız. Bu işi bizim müsademiz olmadan kimse yapamaz." Ey ehli insaf! Sorunuz bu kişilere sizi Cenab-ı Hak neye memur etti?
Müslüman ve ehli iman olan insanın başta gelen yegâne vazifesinin başında Dini Mübini İslâm'ın düşmanlarıyla cihad etmek değil midir? Bu cennet vatanın üzerinde yaşayan asil milletin çocuklarını dinsizlikle yetiştirmeye çalışıyorlar. Bu milletin çocuklarını batı Emperyalizmin ve komünizmin pençesinden kurtarmak için bütün gücümüzü seferber etmemiz gerekirken, hedefin tek ve yalnız bu olması icab ederken neden tam tersine hareket ediliyor? Memleketin başına bela olan bunca tehlikeli cereyanlar, yabancı ideolojiler varken Kuran Kurslarına yapılan bunca düşmanlığın sebebini anlamak zordur.

Bu kızıl ve kara canavarlara karşı hangi tedbiri almışlar ve ne yapmışlardır? Ve asil Türk-İslâm nesline ne vermişlerdir? Hemen hemen her yerde meyhaneler, kumarhaneler, fuhuşhaneler, şarabhaneler harıl harıl çalışırken ve her türlü rüşvet, soygun yapılırken hala dostu düşmanı tanımamak memleketin başına ayrıca bela olmuştur.

Eşitlik Ülkesindeysek

Yine ehli insafa sesleniyoruz: Bunlara lütfen sorunuz ve deyiniz ki: bu memlekette şayet insanlar eşit haklara sahipseler, nasıl ki bir bale kursu, bir kemancı kursu veya herhangi bir çalgıcı kursu veya Almanca, Yunanca, İngilizce, Bulgarca, Fransızca kursları vardır ve bunların hepsi çalışmaktadırlar.

Hatta rezalethanelere artist yetiştirecek kurslar bile tam bir serbestlik içerisinde çalışıyorlar. O halde neden Kuran Kursları huzur içerisinde İslâm'i hizmetlerine devam edemesin, bunlara mani olunsun? Bu ehli imanın ve ehli insafın kabul edeceği bir şey değildir.

Kuran'ın bir tarafı Arşa bağlı olduğu için, Kuran'a yapılan düşmanlıktan dolayı tâ Arşı Ala'daki meleklerden tutunuz da bütün

enbiya, etkiya, evliya ve esfiyanın muazzez ruhları bundan muzdarip olurlar. Allah rızası için Allah'ın dinine hizmet edenlere mani olanlar yarın huzuri ilahi'de Kuttai Tariki Din (Din yolunu kesenler) muamelesi göreceklerdir. Zaten merhum Üstaz Hazretlerinin ifadeleriyle "en büyük yol kesiciler din yolunu kesenlerdir." Cenab-ı Hak, bütün ulemanın ve Süleyman Hilmi Tunahan Efendi Hazretleri (K.S.)'nin şefaatini bizden esirgemesin. (AMİN)

Mehmet arıkan

(UFUK-20 EYLÜL 1978)

Üstazımızın Refikaları Valide Sultan;

Üstazım Süleyman Hilmi Tunahan (K.S) Efendi hazretlerinin din-i celil-i islamı tecdid ve ihya yolundaki hizmetlerinde, refikaları, Valide Sultanımızın (Hafize Tunahan) **hisseleri küçümsenmeyecek kadar büyüktür. Sevgili peygamberimiz için Hazreti** Hadicetü'l-Kübra **validemiz her ne ifade etmişse, Peygamber efendimizin çağımızdaki büyük varisi, Üstazımız için de Valide Sultanımız onu ifade etmişlerdir. O, muhakkak ki İslam tarihinin kaydettiği-edeceği büyük İslam kadınları arasındaki müstesna yerini almıştır-alacaktır.**

Efendi Hazretlerinin İslam ilimlerini okutup, yaymasında, İlây-ı Kelimeti'l-lah ve İzâz-ı din-i mübin-i İslam yolundaki, büyük mücadelelerinde, Valide Sultanımızın imanından doğan, manevi teşvik ve gayretleri yanında maddi destek ve fedakarlık da fevkalede mühim bir yer teşkil eder.

Valide sultanımız neseben sahibi bulundukları, büyük mali imkan ve serveti, din ilimleri taliplerine yedirip, giydirip okutmakta, Allah yolundaki hizmetlerin muvaffakiyetle yürütebilmesinde tereddütsüzce harcaması için Üstazımızı asla yalnız bırakmamışlar, hatta teşvik etmişler, hasbel kader zaman zaman maruz kalınan maddi müzayaka sıralarında da zinet eşyalarına varıncaya kadar her şeylerini ortaya koyarak

-" Efendi bunları bozdur, talebelerimize harca..." buyurmuştur.

Çok iyi hatırlıyorum, tahsil için geldiğimiz 1952'ler ve müteakip yıllarda İstanbul fevkalade şiddetli kış mevsimi yaşamıştı. Mevsimin icaplarına göre kendimi koruyamayacak kadar küçüktüm. Arkadaşlarımın arasında yaş bakımından benden küçük olanı, şefkat ve himayeye muhtac olanı belki de yoktu. Yeteri kadar kendimi koruyamamış, üşütmüş, rahatsızlanmıştım. Bir anne ve babadan daha çok müşfik olan Üstazımız, rahatsızlığımı hisseder etmez, rahmetli Ali Dayı ile doktora (Kamil Karakayalı) göndermişti. Oldukça şiddetli bir bronşite yakalanmıştım. Doktor bey ciddi bir

şekilde muayene etmiş, röntgen çektirmiş, ciğerlerimde tespit ettiği rahatsızlık izlerini "ayna"dan Ali Dayı'ya da göstermişti. Uygun gördüğü ilaç ve tedavi şekli yanında kuvvetli gıda almam lazım geldiğini de söylemişti. O sıralarda ders okuduğumuz mahal olan misafirhaneye döndüğümüzde Efendi Hazretleri hane-i saadetlerine çıkmışlardı. Ali Dayı da hane-i saadete çıkarak, rahatsızlığımla alakalı malumatı kapıda Üztazımıza arz ederler.

Bunun üzerine büyük bir şefkat ve merhamet abidesi olan o büyük zat kıbleye yönelerek:

-" Yarab! Bu evlatlarımızla senin dinine hizmet edeceğiz. Bize bağışla Allah'ım..." **diye iltica buyururlar. Hazretimizin bu dua ve şefaatını Ali Dayı'dan birçok defalar dinlemişimdir. (Dünya hayatımızın dahi şefaatçisi olan Üstazımızın ebedi hayatımızda da şefaatçi olacağına iman ediyor, her şeyimizi borçlu bulunduğumuz o büyük zata hakkıyla layık olamamamın ıstırabıyla yine de O'ndan istimdad ediyoruz.)**

Valide Sultan, Efendi Hazretlerinin talebelerine sık sık nefis yemekler, tatlılar yapıp gönderir, ikram ederlerdi. Rahatsızlığımdan sonra daha büyük, daha yakından alaka ve himayelerine mazhar oldum. Üzerimizde büyük bir şefkatle titriyordu. Köfteler, bol gıdalı yemekler yapıyorlar, sıhhatimle bizzat ilgileniyorlardı. Tahdis-i nimet olarak daima hatırlayacağım bu şefkatli alaka ve himayelerini, hayatlarının son anlarına kadar devam ettirdiler. Her meselede kendini gösteren büyük alakalarını, hiçbir zaman eksiltmediler. Bayramlardaki ziyaretlerimizde bizzat kendi elleriyle diktikleri kadife takkelerin yanında, çorap, mendil gibi hediyeler verirler, vlatlarının gönüllerini alırlardı. Layık olamadığım, ama yakınlıklarının, şefkat ve alakalarının, öbür alemde de üzerimizde devam edeceğinden yine de ümitvarım.

Yanılmıyorsam 1965 senesiydi. O sıralarda ilk defa otomobil almıştım. Valide Sultanımız, Ferhan Ablamız ve Kamil Ağabeyimiz'le **Alanyamız'a şeref vermesini rica etmiştim. Üstazımızın ilk ve en güzide talebeleri arasında bulunan Çırpanlı Hocaefendimizi de ziyaret etmeyi arzu buyurdukları için, naçiz davetimi lütfedip, kabul buyurmuşlardı.**

Nasipmiş, birlikte yola çıktık. Kütahya'da Hacı Nuri Bey'e bir gece müsafir olduk. Ertesi günü de Alaiye'ye muvasalat ettik. Doğruca Çırpanlı Hocaefendimiz'e müsafiroldular.

Bilahere de Oba'daki hanemizi şereflendirdiler. İzmir Manisa tarikiyle yine birlikte İstanbul'a döndük. Benim için çok değerli hatıralarla dolu olan bu paha biçilmez seyahat esnasında Valide Sultanımız'ın birçok iltifatlarına ve kerametlerine daha yakından şahit oldum. Denizli civarından geçiyorduk.

Fevkalade bir kuraklık vardı. Bir ara civarından geçtiğimiz

bir köy halkının topluca yağmur duasına çıktıklarını gördük. Valide Sultanımız,

-" Biz de dua edelim de Mevlamız'ın rahmeti yağsın." Buyurdular, Aradan çok geçmemişti ki, o berrak ve güneşli hava birden kayboldu. Ufkumuzu gölgeleyen bulutlarla birlikte ilahi rahmet boşanmaya başladı. Bu, Valide Sultanımızın inde'l-llah müstecab olan dualarının bir eseri ve ondan zuhur eden açık bir kerametti.

Uzun yıllar romatizmanın sızılarından muztaribti. Son olarak, tedavi için kaldırıldığı hastahanede Boğazdaki şifa suyu çeşmesinden doldurduğum bir sürahiyi Yasin-i şerif hatmi yaptırarak götürmüştüm. Fevkalede memnun olmuşlar ve dua buyurmuşlardı.

Huzurullah'a huzur-u pirana çıkacak halimiz ve onlara layık amelimiz yok, ama inşaallah büyüklerimizin himmetleri ve Valide Sultanımızın hüsnü zan ve duaları imdadımıza yetişir de meccanen bağışlananlar arasına gireriz...

Bütün kusurlarımızla birlikte onlara layık olabilmek niyazıyla ruhlarına yüzbinlerce Fatiha..

MUSTAFA AKÇALIOĞLU:

Benim İstanbul'da Şehzadebaşı' nda ağabeyim vardı. Karaköy'de vapur iskelesinde gişede çalışırdı. Çok dindardı. Kemal ağabey' den sonra üstazımızla en evvel tanışmış olanlardan biri Çırpanlı Hoca Efendi, biri de Mehmet ağabeyimdi. Bundan 40 sene kadar önce takriben 1938 yıllarında İstanbul'a geldim. Ağabeyimin yanında kalıyordum. Sabah namazı oldu Şehzadebaşı Camiine gittik. Orada Efendi Hazretleri (K.S.) bizzat namaz kıldırdılar. Ben de onun tam arkasındaydım. Namazdan sonra ben aşır okudum. Cemaatle birlikte camiden çıktık. Zaten ağabeyimin evi caminin tam arkasında idi.

Biraz oturduktan sonra Efendi Hazretleri (K.S.) geliverdiler. Herkes kapıya istikbal etti. Ben de hemen kalktım. Oturduktan sonra ağabeyim beni takdim etti.

-"Efendim kardeşim Alanya'dan geldi, Efendimizden vazife almak ister" dedi. O zaman Efendi Hazretler (K.S.)

-"zaten belli" dedi ve şunları söyledi:

-"Camide aşır okudu, İnşallah bundan sonra daha güzel okuyacak. Ben kendisini tanıdım, fakat sizin kardeşiniz olduğunu tanıyamamıştım. Çok iyi oldu. Buna vazife verelim."

Ertesi günü sabah namazıyla yine Şehzadebaşı Camiine gittik. Ben yine namazdan sonra aşır okudum. Namaz bitti, benim kolumdan tuttu ve dışarı çıktık. O caminin etrafında okuyarak dolaştık. Epeyce dolaştık. Benim kolumu bırakmadı. O daima okuyordu. (Evrad-ı Şerif okuduğunu sonradan öğrendim.)

Herkese Bu Vazife Verilmez

Nihayet bana vazife tarif etti. Ve bana dedi ki:

-"Mustafa Hoca' ya (Çırpanlı Hoca Efendi) selam söyle!. De ki, bu bizim yolumuz dünyada ne kadar şey varsa hepsinden kıymetlidir. Hiçbir şeyle mukayese kabul etmez. Senin çok kıymetli bir şeyin olsa altın vesaire gibi, onu herhangi bir kimseye verebilir misin?. O halde bu vazife hepsinden daha kıymetlidir. Onun için herkese vermesin, herkese söylenmez. Kim ki çok yanıp tutuşur, arkamızda pervane gibi döner, ancak o zaman ona verilir." Dedi.

UFUK: Üstazımızla ilgili bir hatıratınızı anlatır mısınız?

MUSTAFA AKÇALIOĞLU: Bir ara Alanya'dan bazı kardeşlerimizle geldik, kendisini ziyaret ettik. Bir gün Kısıklı'daki hanei saadetin karşısında ağacın altında bir öğle yemeği yedik. Hemen hemen on kişi kadar vardık. Yanımda sağ tarafımda Şifâzâde Ali Efendi isminde birisi vardı. Alanya'nın eşrafından.

İlmi de vardı, hem de tüccardı. Efendi Hazretleri (K.S.) konuşması esnasında bir ara o Ali Efendiye döndü ve dedi ki:

-"Oğlum Ali Efendi! Rabıta ne demektir bilir misin? Her insanın kalbinde mânevi bir fotoğraf makinesi vardır. O fotoğraf makinesi hangi insanın kalbine çevrilirse, onun kalbindeki hasılatı kendi kalbine nakşeder."

Oradan ayrıldıktan sonra Ali Efendiye sorduk.

-"Ali Efendi, bunu senden başka kimseye anlatmadı. Sana neden bu şekilde anlattı?" diye sorduk. Dedi ki:

-"Ne bileyim, ben bu vazifeyi yapıyorum. Fakat bir türlü kalbim yatışmadı, mutmain olamamıştım. Yani biraz şüpheli kalmıştım, benim müşkilimi halletti."

UFUK: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin gayreti diniyesi ne ölçüde idi, Anlatır mısınız?

AKÇALIOĞLU: Dine nasıl hücum ettikleri herkesin malumudur. O zamanlar din okumak ve okutmak çok büyük suçtu. İnsanlar idam ediliyor, çeşitli eziyetlere maruz kalıyorlardı. Benim gençliğimde başımdan geçen bir olayı anlatayım da Efendi Hazretleri (K.S.)'nin hangi şartlarda dine hizmet ettiğini daha iyi anlatmış oluruz.

Bir gün evimde oturuyorum. Komşular geldi. Bana dediler ki:

-"Bizim çocuklarımızı sen evde okut" O zaman çok tehlikeli idi. Okuttuğunu duydukları takdirde, hemen hapse atarlar, hatta idam ederlerdi. Ben dedim ki: -"Arkadaşlar bu işi bana teklif etmeyin. Sonra şikayet ederler ve bizi hapse atarlar" bu hadise olduğu zamanlar daha üstazla tanışmamıştım. Hemen hemen Efendi Hazretleri (K.S.) ile

tanışmamdan on sene kadar önce. Nihayet okutmaya başladım. Evin içinde okutuyorum.

Bir de baktım ki, iki jandarma geldi. Ellerinde kırbaç, biri başçavuş. Arkadan köyün muhtarı da geldi. Bizi alıp götürdüler. Çocuklara sordular size ne okutuyordu diye. Onlar da bize "Subhaneke" okutuyordu dediler. Beni sanki bir cani, adam öldürmüş birisi gibi tevkif ettiler. Ben her ne kadar rica ettiysem de beni çıkarmadılar. Evden kimsenin haberi yoktu. Ben dedim ki:

-"Ben size burdan kefil bulayım, beni çıkarın eve haber vereyim de yine gelirim" dedim. Bir türlü kabul etmediler. Nihayet otururken tanıdığım **Mehmed Çavuş** diye birisi vardı, o geldi. O da başçavuşun seferberlikte arkadaşı imiş, o zamandan beri hiç görüşmemişler. Ona söyledim de kurtardık.

Hem Okuttu Hem Yardım Etti

Yani şunu söylemek istiyorum: Allah demenin yasak olduğu ve dini okutmanın çok tehlikeli olduğu bir zamanda Efendi Hazretleri (K.S.) hiç korkmadan yılmadan Dini Celili İslâm'ı Müslümanların çocuklarına okuttu. İslâm dini için, kellesini koltuğuna aldı. Para ile adam tuttu, okuttu. Yani hem okuttu hem de okuttuğu talebelere para verdi. Jandarma filan geldiği zaman onları ücretli işçi gibi gösteriyor, diğer taraftan dini ilimleri okutuyordu. O böyle dine hizmet etti. Onun okuttuğu talebeler, arkadaşlarımız da okuttular. Müftü, vaiz gibi pek çok alim yetişti. Kur'an kurslarını açtılar ve buralarda kanuni formaliteleri de yerine getirerek çok sayıda din adamı yetiştirdiler.

UFUK: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin Sünneti Şerif'i yaşayışı hususunda bilgi verir misiniz?

AKÇALIOĞLU: Benim bildiğim dört mezhebin dışında başka bir mezheb yoktur. Varsa da bunlar batıldır. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin sakalı vardı. Resûllullah'ın ahlakıyla ahlaklı idi. Kimseyi incitmek istemez idi. Yanında küçük çocuklar dahi olsa, onlarla konuşur, onları neşelendirme için onlara nasihat ederdi. "Benim yanımda zengin fakir diye ayırım yoktur" derdi. "Kim Allah rızası için daha çok çalışır, Allah'tan korkarsa o daha makbuldür" derdi. İstanbul'a geldiğimiz zaman bize: "Oğlum nasıl Alanya, bu sene muzlar nasıl oldu mu Ramazan nasıl geçti kimler konuştu?" diye sorardı. Nasıl tarif edeyim? Resûllullah'ın sünnetini aynen tatbik eder aynen yaşardı.

OSMAN KARAÇÖĞÜR

1933 yılında Konya'nın Bozkır kazasının Karaardıç Köyünde dünyaya geldim. İlkokulu köyümde bitirdim ve hafızlığa kazamız olan Bozkır'da başlayıp burada ikmal ettim. 1952 senelerinde İstanbul'a gelip bir sene kadar Talim dersi aldım ve 1953 senesinde Efendi Hazretleri (K.S.)'ni tanıyıp rahlei tedrisine iştirak ettim.

Sırayla Konya Ereğli ve Kırşehir Mucur kazalarında vaizlik yaptım. Elan resmi vazifemden istifa etmiş ve İzmir'de Türkiye Kur'an Kursları Federasyonunun Ege Bölgesi temsilcisi olarak dini hizmetlerime devam etmekteyim.

SORU**: Süleyman Efendi (K.S.) Hazretlerini nasıl tanıdınız?**

KARAÇÖĞÜR**: O'nu nasıl tanıdım!**

Naciz şahsiyetimi layık görerek soruyorsunuz: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni nasıl tanıdınız diye. Böyle şerefli bir soruya muhatap olmanın manevi hazzı bir taraftan gönlümü doldururken, bir tartaftan da O'nu tanımanın ve izahın zorluğundan doğan mahcubiyetin beni istila ettiğini görüyorum.

Bu hususta, hatıralarımı beyandan önce, içinde bulunduğum gerçegi en halisâne tarzda itiraf etmiş olayım: O'nu ilk defa 1953 yılında "Kısıklı" da gördüm, tanıdım zannetmiştim. On sene sonra tekrar tanıdım. On sene önce tekrar tanıdım, beş sene öncesinden bu güne kadar tekrar tanıdım. Bir sonraki bulundugum ufuktan bir öncekine bakınca dürbünümün mesafe takatinin yetersiz, ya da O'nun gerçek hüviyetinin tarifi daha mütekamil ru'yet vasıtalarına muhtaç oldugunu anladım...

Demek oluyor ki acizanem, Üstazımdan tanıyabildiğim kadarını bahsedeceğim, ama O, elbette benim anlattığımdan ibaret olmayacak.

Görmek ve Tanımak

Görmek ve tanımak hakikatte ayrı ayrı şeydir. Yani bir şeyi görmek mutlak onu tanımak demek değildir. Basiretten mahrum bir görüş sadece zahiri, yani şekil ve sureti görüştür. O sûretin, şeklin derûnundaki mânâ ve hüviyeti tanımak ise; göz sahibinin kalb nuru ile ilgilidir.

Mahmud Gaznevi Ebülhasen Harkani (K.S.) Hazretlerine Bayezîd-i Bestamî (K.S.) Hazretlerini sorar: "Nasıl bir adamdı" der. Harkani de şöyle cevap verir: "O, öyle bir zat idi ki, tanıyanlar hidayete erer mümin olurdu." Mahmud Gaznevi, "Üstadınız hakkında çok mübalağa gösterdiniz, böyle şey olmaz. Hz. Peygamber'i (SAV) görenlerden bile hidayet bulamayanlar oldu" der.

Harkanî, "hayır der, onlar Abdullah'ın yetimi Muhammed olarak gördüler de onun için hidayet bulamadılar. Abdullah'ın yetimi olan Muhammed: Serveri Enbiya, Habibi Kibriya olduğunu tanısalardı hidayetten mahrum kalmazlar mutlak mümin olurlardı." der. Demek oluyor ki, göz eşyanın şekil ve sûretine, basîret de mânâ ve hüviyetine tealluk eder. Basîret yoksa veya noksansa, insan

gördüğünün hakikatına tam vakıf olamaz.

Basiret Nedir

Basiret, zikrullahın feyzi ile seyrusûlûk erbabının kalbinde hasıl olan nurdur. İlmi Kelâm âlimlerinden Aliyyül Kâri basireti şöyle tarif eder: "Basiret kalbde bir nurdur ki, eşyanın hakikati onun ile anlaşılabilir."

Tasavvuf metinlerinde de basiretin tarifleri vardır ve bazıları şöyledir: "Basiret, zatı ilahinin nuruyla nurlanmış olan kalblerdeki bir kuvvettir ki, bütün eşyanın hakikatı onun ile görülebilir."

Bu tarifler ve izahların ışığı altında meseleyi tekrar baştan ele alalım. Üstazım Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni ilk gördüğüm andan itibaren tanıdım. Ama sözlerimin devamında arzedeceğim gibi zaman zaman değişen ru'yet vasıtamın gücü ve takatı nisbetinde.

İlk Nailiyet

1953 yılının ilk baharıydı. Bir seneye yakın zamandır İstanbul'da bulunmaktaydım. Hasan Akkuş'dan tâlim ve usul dersleri görmekteydim. İlim için içimde bir arzu ve meyil vardı. Mahmut abi" Mahmut Ünver"vasıtasıyla üstadımızın ders okuttuğunu öğrenip adres aldık üç arkadaş kalkıp bir gün görüşmek ve kabul edilmek ümidiyle kısıklı'nın yolunu tuttuk. Misafirhaneye vardığımızda birisi çok küçük 4-5 talebe ile karşılaştık. Meramımızı söyleyince, biraz bekleyin, Efendi Hazretleri (K.S.) az sonra gelecek dediler bize.

Biraz sonra geliyor diye ayağa kalktılar ve biz de onlarla beraber. Üstadımızın dış kapıya geldiğinde bastonuna dayanarak durdu. Biz de tam karşısında topluca vaziyet aldık

İşte o anda bir şey oldu bana. Ne idiğini o gün anlayamadığım yıllar sonra ancak anlayabildiğim bir şey. Maddi manevi malik olduğum neyim varsa hepsinin sebebi, menbaı O olmuş oluyor.

Birkaç saniyelik zaman içinde şuurum adeta zail olmuş sonra yavaş yavaş avdet etmişti. Yıllar sonra o an için şu şiiri yazmıştım.

Bir insan idim ki mechulümdü gay-i hilkat.
Onu bana talim ettin ey yüce Üstad.
Vechi cemalinle müşerref olduğum ilk an.
Delipte sadrımı aydınlatmıştın Şuân.
Dil ile târif edemem mazhar kıldığın o hâleti
Nasıl târif edeyim ki zâil olmuştu benden akıl nimeti:

Üstazımız, sırtında cübbesi başında sarığıyla; o âna kadar gördüğüm hiçbir hocaya, hâfıza benzemiyordu. Elini öptük. Mübarek eliyle sırtımızı okşadı. Ve iki bayram arası derse devam edemiyoruz, kurbandan sonra gelin deyip, bizi kabul buyurdu.

Biz ve Onlar

Müsafirhanede Efendi Hazretleri (K.S.)'ni beklerken kendi mazimin köhne bir bina gibi yıkıldığını hissediyordum. Ama bu yıkılma sessiz ve gürültüsüz oluyor. Kendi kendime duyduğum nefretle karışık mahcûbiyet beni iyice sarsıyordu.

Sonra kim olduklarını tanıdığım o dört-beş talebe bir taraftan derse çalışıyorlar, bir taraftan da esmer ve sabi denecek kadar küçük olanın akan gözyaşlarını dindirmeye çalışıyorlardı. Ama gözyaşları dinmiyordu. Ve şöyle diyordu: dün beni oruca kaldırmadınız, bugün kaldırmanız için size yalvardım, yine de kaldırmadınız. Bu mübarek günlerin feyzinden beni mahrum bıraktınız, diyordu. Daha büyükçe olanı, sen çok küçüksün, dayanamazsın diyor ve teselliye çalışıyordu.

Misafirhanedeki değişik hava ve talebelerin bu muhteşem tablosu karşısında gözümün önüne dizilen şerit şu olmuştu:
Dindar bir ailenin çocuğuydum, hafız olmuş üç seneden fazla hoca önünde kalmıştım. İstanbul'a gelip Türkiye'nin en meşur hafızından bir seneye yakın talim okumuştum.

Ama bütün bu geçmiş, gönlümde bir iz bırakmamıştı, mübarek günler ve gecelerden, manevi aşk ve feyizden hiç bahsetmemişti. O ana kadar yaptıklarımı tıpkı bir makine duygusuzluğu içinde yapmış olduğum anlaşılıyor, küçücük sabinin siyah gözlerinden akan yaşlarda Efendi Hazretleri (K.S.) ile ağyarın farkı bariz bir görüntü arzediyordu.

Perdeler… Perdeler!

Bütün bu bariz farklara ve müşahadelere rağmen, meğer Allah dostlarının üzerinde ne çok perdeler varmış. rüya yolu ile vaki bir kısım işaret ve mazhariyetler sonu onu tanıdık dedik. Uzayan yıllar içinde gördüğümüz bir takım hârikalar, nice perdeleri araladı ve şimdi tanıdık dedik.

Üstazımızı çok iyi tanıyanları daha yakından tanıyınca, idrakimiz ile üstazımızın arasında daha bir takım perdeler bulunduğunu öğrendik. Yalnız, hafızama yer etmiş bir sözleri var, hatırladıkça seviniyorum. Ders anlarında ve haricinde zaman zaman nâil olduğum huzur ve sohbetlerinde:

-“ Evlatlarım zaman gelecek herşeyi daha iyi anlayacaksınız**” derdi. Mevlaya hadsiz şükürler ederim ki, bugüne kadar zaman Lehte cereyan etti.**

Seyr-û-sûlûk denizinde kâh nûrani, kâh zulmanî anlar ve devreler geçirdikten sonra; Ahmed Ziya üddinel gümüşanevi'nin eserinde "Veraset-û Muhammedî" ile ilgili ahbar ve edilleyi okuyunca Üstazımızı tanımakta değersiz teknemin sahile yaklaşmış olduğunu ümit ediyorum. Mevlâ sonumuzu hayırla hitama erdirsin. Zira itibar sonadır.

Meşhur tarihi hadisedir: Sıddikî Âzamın Allah ve Resul indindeki efdaliyeti müteaddit defalar femi seâdetten sadir olmuştu. Bu durum Ashabı Kiram (R.A.) arasında gıbta ve hayranlığa sebep oldu. Ama birgün Fahri kâinat (S.A.V.) şöyle buyurdu: "Ebubekrin sizden afdaliyeti mali ve bedeni ibadetlerinin sizden çokluğundan değil, sizin kalblerinize konmayan bir şey onun kalbine konmuştur da ondan."

Böylece afdaliyet ve ekmeliyette Ebu Bekre yetişilemeyeceğini, kisbi bir ilim ve amel ile onun bulunduğu makam ve menzile varılamayacağını anlatmış oldu. Nitekim bir başka Hadis-i Nebevilerinde: "Allah benim sadrıma ne dökmüş ise ben de Ebu Bekrin (R.A.) sadrına onları döktüm" **buyururak; Hem Ebu Bekrin (R.A.) durumunu hem de vâris-i Nebi'lik makamını talim buyurmuş oldu.**

Resûllullah'ın en büyük mucizesi olan Kur'an-ı azimüşşanın neşir ve taliminde, bu mevzuda meydana getirilen müessese ve mefkurede: Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin Makam ve memuriyeti artık nihai tarzda görülmektedir. İmamı Rabbani (K.S.) Hz.'nin,

"İnne âsârina tedüllü aleyna
Fenzurû ba'denâ ila asarina" dediği gibi, Üstazım Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.) tanımak için de eserine iz'an ve basiret ile bakabilmek lâzımdır.

Yukardan beri arzettiğim gibi, Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'ni muhtelif vasıta ve müşahedeler ile tanıdım.
Ama onu etem mânada ve varlığına en yakın şekilde eserleriyle tanımış oldum. İçinde bulunduğumuz şartlara rağmen bu eseri "varis-i nebi" olan asrın müceddidinden başka bir fani ortaya koyamaz.

SORU: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ın gayreti diniyesi ne ölçüde idi?**

CEVAP**: Bundan önceki cevabımda Süleyman Hilmi Tunahan Hazretleri (K.S.)'nin gayreti diniyesine işaret vardır. Ama sorunuza bizzat şahid olduğumuz hallerden bahsederek cevap vermiş olayım.**

Üstazımızın gayreti diniyesi çok büyüktü. Yani bulunduğu makam ve memuriyeti nisbetindeydi. Bir önceki cevabımın sonunda bahsolunan makam ve memuriyet.

Konya'lının köşkünde ders okunduğu zamanlarda, kudûrî-i şerif okutuyordu Üstazımız. Bir ara ağladı ve şöyle söyledi:
-"Ne hâle geldi Allah'ın dini, ne hâle geldi, Ümmeti Muhammed"... **Allah'ın dini ve ümmeti Muhammed için akıtılan o gözyaşları, birkaç makâlelik gazete sütûnuna sığmayacak kadar geniş ihatalara ve hikmetli mânâlara sahiptir."**

O gözyaşlarının manasını bir nebze anlamak için bu yüzyılda islâmiyetin ne hale getirilmiş olduğunu, ümmeti Muhammed'in ne duruma sukût ettiğini bilmek lâzım. Ve de sadece nazarî olarak bilmek yetmez bunun çilesini yaşamak lazım...

Anladığım Kadarıyla

Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin din gayretinden söz ederken, yine kendi ölçü ve idrakımız miktarınca konuşmuş oluyoruz. Benim anlayabildiğim kadarıyla üstazımızın gayreti diniyesi o kadar büyüktü ki: din ilminin Lafız ve ruhunu öğrenmek için harcadığı nefes bu memleketin atmosferini değiştiriyor, döktüğü gözyaşları da kurutulan dini zihniyet fideliğini münbit hale getiriyordu.

Öyle ya; Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin nefeslerini nefhedecek müsait bir mekan ve zaman bulamadığı, gözyaşlarını kendi içine döktüğü zamanlar oldu. O zaman öyle bir zaman idi ki, zeminde ve âfakta şu mahvedici hava esiyordu: *"biz her ne şekil ve sûretle olursa olsun memleket dahilinde dini neşriyat yapılarak dini bir atmosfer meydana getirilmesine, gençlik arasında dini bir zihniyet fideliği meydana getirilmesine taraftar değiliz."*

Şimdi üzülerek ve daha açık konuşalım: ehli inkârın *gayreti küfriyesini* **anlamayan bir müslüman, Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin** *gayreti diniyesini* **de hiç anlamaz. Nitekim anlayamadılar. İslâmiyete sadece birkaç kuruş maaş için bağlanan din adamları bu gayreti anlayamadı. Kökü dışarda vehhabilik gibi bir kısım cereyanın cezbesine tutularak, "biz İslâmı asrı saâdete icra ettiriyoruz" davasında olsa gafiller de bu gayreti diniyeyi anlayamadı...**

Bu gayreti diniyeyi anlayıp sahip çıkması beklenen bunca anlayamayanlara mukabil, iki anlayan sınıf tanıyorum. Milletimizin büyük bir kısmını teşkil eden imanı sahih vicdanı temiz müslümanlar. Bir de bunun tamamen zıddı: şuurlu İslâm düşmanları.

İşte şimdi yurdun bir başından öbür başına yayılan, Temiz müslümanlar tarafından en emin dini hizmet müessesi olarak benimsenen, her türlü ahlâksızlık, cahillik, küfür ve anarşi buhranından kurtuluşumuzun tek güvenilir kuruluşu ve mefkûresi sayılan; Kur'an Kursları ve onlara bağlı kuruluşlar:
O gözyaşlarının ve nefeslerin meydana getirdiği iklimde neşvünema bulmaktadır, tabii ki görüp anlayanlara. Mevta olanlara ne işittirilebilir?

SORU: **Efendi Hazretleri (K.S.)'nin batıni hallerinden şahit olduğunuz vak'a var mıdır?**

CEVAP: **Hazreti Üstaz (K.S.)'ı 1953 yılında bulup irtihallerine kadar yedi senelik hayatlarına eriştik. Bu zamanda pek çok hatıralarına, kerametlerine şahid oldum.**

Yalnız bir hali vardı Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin kerametin izharından hoşlanmaz ve kerametin en büyüğü olan Kur'an hizmetini şahsına izafe etmezdi. Şükür makamında
-"haza kerametinnebî" **der, Nebiyyi zîşanımıza isnad ederdi.**

Bir senelik talebeydim. Ramazanı şerifte üç kişi İstanbul'dan ayrıldık. Bandırma'ya geldik. Ben ve bir arkadaşım mukabele okumak üzere yer bulacağız, diğer üçüncü şahıs da vaaz etmek üzere bir köy bulacak zira o da o sene ilk vaaza başlıyor.

Bandırmada bir vaaz etti. O zamanlar da Cami Cemaatının beynine bugünkü *Süleymancılık* fitnesi ekilmiş değildi. O arkadaşımızın Bandırmada kalmasını ve Ramazanda vaiz vermesini teklif ettiler, arkadaşımız kalmak istemedi. Ama cemaatten biri elinden tuttu, "ben Efendi Hazretleri (K.S.)'ne telefon ile haber vereceğim ve burada kalmanıza izin alacağım, sizi bırakmam" dedi.

Sonra o zatın üstazımızın manevi evlatlarından Avukat Hamdibey merhum olduğunu öğrenmiştik.

Neticede o arkadaşımız Bandırmada kaldılar, biz iki kişi İzmir istikametine devam ettik. Yalnız bayramda o bizi bandırmada beklemek ve İstanbul'a beraber dönmek üzere mutabık kaldık. Öyle oldu. Bayramda gemi ile İstanbul'a üçümüz dönerken üçüncü şahıs bize başından geçeni anlattı. O sene Ramazan vaazı olarak hazırladığı konuları Ramazanın yirmisine doğru bitirmiş, çünkü merkez camiden sonra bir mahalle camisi de vaaz istemiş.

Günde iki defa vaaz edince mevzularını bayramdan önce tüketmiş. Bir mevzu da hazırlayamamış ve sessizce kaçmaya karar vermiş. Yorgun bir halde uzanıp uykuya dalınca Efendi Hazretleri (K.S.) zuhur etmiş rüyada. "Rabbinizin mağfiretine ve Cennetine koşuşun" mealindeki Ayeti Celileyi okuyup tefsir edivermiş.

Bayrama kadar bu ayetin tefsirinden konuşup rahat bir şekilde günlerini tamamlamış.

O abimiz bu hâdiseyi gemide bize anlattı. İstanbul'a vardık, rahmetli Ali dayı bizi bahçe kapısında karşıladı ve Bandırma'da va'zeden abimizin ismiyle hitab etti: "Efendi Hazretleri (K.S.) sizi yukarıda bekliyor gelin benimle". Böylece üçümüz yukarıya hâne-î saâdetlerine çıktık, ziyaret ettik. Bu arada bize kahve ikram etti. Kahveleri içerken üstazım tebessüm ederek: "....çok daraldın mıydı? Kaçmaya karar verdin miydi?" diye gemide dinlediğimiz keramete birini daha Lâtife şeklinde ilave ediverdi.

Burada bir hususa temas etmek istiyorum. Efendi Hazretleri (K.S.)'nin bâtini halini anlamak veya izah etmek için bu gibi şeylere fazla ihtiyaç yok. Kendilerini büyük gören bazıları, "Süleyman Efendi Hazretleri (K.S.)'nin zahirdeki gayretini takdir edip bâtını tarafını bilmeyiz" gibi bir hüküm koyuyorlar. Bu hüküm bir hile değilse cehl olur. Çünkü zâhir ile bâtın bir birinin lazımı gayri müfarikıdır, çok yakın münasebetleri vardır. Batını zayıf olanın zahiri büyük olsun düşünülemez.

Bir zatın, gayreti diniyesi, dinin cevherini muhafaza edecek, dini maruz bırakıldığı imha ve dejenerasyon ceryanlarına karşı koruyacak, madde ve manada eserleriyle dinin ihyasına memur edildiği Hakk'ın inayetiyle te'yid olunacak da: bu zatın manevi ve batıni yönü olmayacak veya bâtıni kabul edilecek bir kısım zevat ile mukayesesi yapılacak. İşte ilmen de aklen de buna imkan yoktur. Büyük müceddid İmamı Rabbâni (K.S.) Hazretlerinin dediği gibi: bâtın zahirin mütemmimidir. Zahiri kemalâtı eserleriyle sabit olunca bâtıni yönü ve kemalatı evleviyetle teslim olunur. Allah yolunda daim, emanet ettiği hizmetlerinde hepimizi kaim eylesin...

UFUK: **Teşekkür ederiz, Allah Razı olsun.**

KARAÇÖĞÜR**: Cümlemizden...**

****

RECEP ÜNLÜ

GÜÇLÜ: **Hocam bize kendinizi tanıtır mısınız?**

ÜNLÜ: Konya – hadım kazasında dünyaya geldim. Askere gitmezden önce Konya'nın Karaman ilçesinde hafızlığımı ikmal ettim. 1952 yılında askerliğimi yaparken kardeşim Efendi Hazretleri (K.S.)'nde okuyorlardı. O zaman kardeşimin hastalığı dolayısıyla ziyaretine gelmiştim. İşte o sırada ilk defa Hazreti Üstazla müşerref oldum. 1952 yıllarının sonlarına doğru askerden terhis oldum ve Efendi Hazretleri

(K.S.)'ne gelerek, "Efendim, kabul buyurursanız okumak istiyorum, ne buyurursunuz" dedim.

Efendi hazretleri beni Edirne'nin İpsala kazasına imam olarak gönderdi ve ilk defa orada imamlığa başladım. Hattı zatında Hazreti Üstaz beni oraya gönderirken,

-"hem imamlık yaparsın ve hem de orada talebe okutur bu şekilde dini hizmetlere devam edersin." buyurmuşlardı. On ay kadar orada kaldıktan sonra tekrar Efendi Hazretleri (K.S.)'ne gelerek, "okumak arzumu" tekrarladım ve 1953 yılının sonlarına doğru halen müftü olan Musa Doğruer'le birlikte bizi kabul ettiler ve birlikte tahsile başladık. Sırayla önce Çilehane'de sonra merhum Konya'lı Mustafa amcanın evinde derslerimize devam ettik.

Efendi Hazretleri (K.S.)'nin rahle-i tedrisin de 1956 yılına kadar kaldım. 1956 yılında Hazreti Üstazın delaletleriyle evlenip yuva kurdum. 1958 yılında tekrar resmi imamlığa başladım. Hazretin delaletleriyle Çatalca'nın Tepecik ve Şilenin erenler köylerinde bir müddet imamlık yaptım. Bilahare Edirne kapıdaki Kafeli camine tayin olundum, burada imamet vazifesini yaparken Efendi Hazretleri (K.S.)'nin Topçulardaki derslerine devam imkanı da buldum.

GÜÇLÜ: *İlk resmi vazifeye 1953 yılının başlarında İpsala'da başladınız bu vazifede on ay kaldıktan sonra bir müddet Efendi Hazretleri (K.S.)'nde okudunuz ve ikinci resmi vazifeye ve 1958 yılında başladınız bu tarihten sonra nerelerde vazife yaptınız?*

ÜNLÜ: *Edirnekapı kefevi camiinde, Osmaniye Hamidiye camiinde, K. Çekmece Tepeüstü Derüsselam camiinde e şimdi Karaköy rıhtım mescidinde vazifeme devam etmekteyim.*

GÜÇLÜ **– Efendi Hazretleri (K.S.)'ni tanımanız nasıl olmuştu?**

ÜNLÜ*: Hazreti üstazı tanımam, askerlik dönemime rastlar. Kardeşimin rahatsızlığı sebebiyle onun ziyaretine gelişim Efendi Hazretleri (K.S.)'ni tanımama vesile oldu. O tarihlerde küçük biraderim Hazrette okuyorlardı. Benim kendilerinde tahsile başlıyabilmem 1953 yılının sonlarında olmuştur.*

GÜÇLÜ**: 1953 yıllarında Efendi Hazretlerinden kaç kişi ders alıyordu?**

ÜNLÜ: *O tarihlerde Hazreti Üstazdan ilk zamanlar 40 sonraları 60'a yakın talebe arkadaş ders alıyorduk. Efendi Hazretlerinin talebelerinin derslerine ne kadar büyük itina gösterdiğini ve bizlerin bir an önce yetişip Ümmet-i Muhammed'in evlatlarına hizmete gitmemiz için ne himmetler ve gayretler sarf ettiğini anlatmaya kudretim müsait değil...*

GÜÇLÜ**: Efendi Hazretlerinin irtihalleri sırasında, İstanbul'da mı idiniz?**

ÜNLÜ: *Hazreti Üstazın irtihal buyurdukları 16 eylül 1959 tarihinde Edirnekapı'daki Kofevi camiinde imam bulunuyordum. Bir arkadaş haber verdi. O'nun irtihalini duymak, bütün kardeşlerimizi sarstığı gibi, beni de çok büyük sarsmıştı. Hemen Çamlıca' ya gidip cenazeye iştirak ettim. Hazreti Üstaz (K.S.)'ın mübarek vücudu şerifleri gasl edildikten sonra fatihe defin edilecekti. Fakat mümkün olmadı. Bir çok manilerle karşılaşıldı ve nihayet Karacaahmed mezarlığa büyük bir merasimle defnedildi. Cenab-ı Allah, bizleri, O'na layık evlat kabul etsin...*

GÜÇLÜ**: Efendi Hazretleri (K.S.) ile alakalı bir hatıranızı anlatır mısınız?**

ÜNLÜ*: Hazreti Üstazın rahatsızlıkları sırasında vücudu şereflerine zaman zaman iğne yapmak icap ederdi. Askerde sıhhıye çavuşu olduğum için iğne yapmasını gayet iyi bilirdim, bu vesileyle Hazretin devlethanelerine çıkıp birkaç defa iğne yaptım. İğne yapmaya vardığımda kendileri kahvaltı hazırlarlar ve beni buyur ederlerdi. Bu lütufkarlıklardan o kadar mahcup olurdum ki, hiçbir şeyde söyleyemezdim ve devlethanelerinden ayrılır, kursumuza gelirdim.*

GÜÇLÜ**: Efendi Hazretlerinin kerametlerine hiç şahit oldunuz mu?**

ÜNLÜ: *Hazret, Afaki ve Enfüsü keramet ızharına kat'i surette karşıydı. Kerameti üç kısma ayırmışlardı. 1- Afâkî 2- Enfüsi 3- Füyüzat-i rabbaniyi ümmet-i muhammedin gönüllerine aşılamak ve bizim vazifemiz Füyuzat-i Muhammediyi aşılamaktır buyururlardı.*

GÜÇLÜ**: Hocam Allah (C.C.) razı olsun.**

ÜNLÜ**: Cümlemizden efendim...**

BÂZI SIRLAR

SAR'A HASTALIĞI

Sar'a iki kısımdır:

1. Cin Sar'ası

2. Tıp sar'ası.

Cin sar'asına tutulan küçükken kulaklarına ezan ve kaamet okunmadığı için bu hastalığa tutulur ve bir kenara yığılıp bayılır sonra uykudan uyanır gibi kalkar. Ayıltmak için sağ kulağına ezan, sol kulağına kaamet okumak lâzımdır.

Tıp sar'ası ateşli hastalık, felç, gıdasızlık, düşme ve çarpmadan meydana gelir. Sar'a gelince çırpınır ve saldırır.

Sar'anın yüzde sekseni cinnilerden olduğunu bir çok âlimler kitaplarında beyan etmişler.

Tedâvisi:

Sar'a ve Cin tutan hastaların boğazına mercan takılırsa çok faydalıdır.
Kabak yedirmek ve suyunu içirmekte faydalıdır.

Ayağını sıcak tut başını serin
Kendine bir iş bul, düşünme derin
Lokman A.S.

PROSTAT

Bu hastalığın sebebi cinsi birleşmeden sonra mesane de meni parçası kalır, yıkanmayı geciktirince o parçalar et olur ve idrar yollarını tıkar.

Çâresi:

Birleşmeden sonra idrar yapıp yolları temizlemelidir.

Cinnilerin en çok korktuğu âyetler şunlardır:
Rabbi ennî messeniyeş-şeytanü binusbin ve azab...
Rabbi eûzü bike min hemezâtişşeyâtîn ve eûzü bike rabbi en yehdurûn. La havle velâ kuvvete illâ billahil aliyyil azîm.

NAZAR

Nazar haktır ve insanı öldürebilir. Bugün tıp uzmanlarınca da göz ışınları ile karşıdaki insanın etkilendiği bildirilmiştir.

Şu kimselerin nazarı çok değer:
1. Mavi gözlülerin
2. Noktalı göz sahiplerinin
3. Hasetçilerin
4. Kısa boyluların
5. Sarı saçlıların
Alnında kıvırcığı çok olanların

Devamlı nazar değen çocuk ve büyükleri nazardan korumak için, varsa dede ve ninelerinin, bunlar yoksa ana ve babalarının kestiği tırnakları üzerinde taşısınlar.

Nazarı değen kimsenin ayağını bastığı yerden alınan toz, talaş veya yedi kapıdan alınan yonga veya tavuk kemiği, üzerlik ile tütsü yapılırsa geçer.

*****

Çocukta huy değişikliği, huysuzluk gibi haller nazardan olabilir. Çünkü nazar ve büyü ahlak değişikliğine yol açar Peygamberimiz "Nazar haktır; insanı kabre deveyi kıdra (kazana) koyar" buyurdu.

*****

Nazar deniz aşırı ülkede bile tahakkuk edebilir. Ana babanın çocuğuna, kadının kocasına nazarı değer. Çok mutlu âileler nazara gelip uzun ömürlü olmuyorlar.

Üzerinde nazar tesiri olan kişi yürürken sağ omuzu düşükse nazardan, sol omuzu düşükse cinlerdendir. Çünkü cinler sol tarafa oturup ağırlık verirler. Okunduğu zaman düzelir.

Vücuttaki "YILANCIK" denilen ağrı nazarın insan vücûdundaki birikiminden meydana gelir.

Nazardan korunma çareleri:

1. Üzerlik
2. Çörek otu,
3. Tavuk kursağı taşı
4. Nazarlı kişi tuzu yakarak tütsülenir
5. Şap ile tütsülenir.
6. Eve zeytin yaprağı koymak ve zeytin yaprağıyla tütsülenmek.
7. Yeşim taşı taşımak
8. Demir söndürülen sudan içmek
9. Evde böğürtlen bulundurmak veya böğürtlenle tütsülenmek.

BÜYÜ

Lemyekünüllezî... Sûre-i Şerife'sini bir tabağa veya bir kâğıda yazıp defne yaprağı ile kaynatılmış suda sildirerek suyun bir kısmını içip bir kısmını da banyo suyuna katıp leğen içinde banyo yapan ve bu suyu ayak değmeyen temiz bir yere döken kimse büyüden kurtulur.

Ölü keler ev kapısı üzerine konsa büyü tutmaz. **(Nusret Efendi risâlesi)**

Ev kapısı üstüne köpek tırnağı konsa büyü teesir etmez. **(Taşköprülü zâde)**

Büyü tutmaması için, Cumartesi günü güneş doğmadan dört yolun birleştiği yerden sol el ile toprak alıp mavi bir bezin içine bağlayıp asmalı. **(Davud u Antâkî Tezkere)**

"Üzerlik, çörek otu ve büyüyü önleyen âyetleri yazıp kapının üstüne asmalı" demişler.

İmam-ı Süyûtî Hazretleri Fittıbbı verrahme **isimli eserinde:**

Diz ve eklem yerlerindeki yel denilen ağrı cinlerden olduğunu bir çok âlim ve İmam-ı Süyûtî Rh. A. eserinde yazmıştır.

Cinnilerin insan vücûdunda durduğu yer: beyni, karnı, kadınların rahmidir. Karın şişliği, bayılma ve kısırlığa varıncaya kadar insanlara eziyet eder, akıl almaz rahatsızlık verirler.

Cinlerin musallat olduğu kimsenin sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet oku. Sonra:

7 defa Fatiha
7 defa Âyetül Kürsî
7 defa Felak
7 defa Nas

1 defa Saffat suresini her iki kulağa oku. Cinler yanar, kaçarlar. **(İmam-ı Deyrebî - Mücerrebat isimli eser)**

HAMİLE KALAMAYAN KADINLAR

Bir kadın hamile kalamıyorsa, üzerinde kedinin azı dişini taşısın veya Hüdhüd (İbibik) kuşunun tırnaklarını yakarak hasıl olan külünü içsin. **(Tarsuslu Tabib Seyyid Osman Hayri - Sıhhatül-ebdâniyye isimli eser.)**

NEBATAT

Acve hurması:

Büyüyü yok eder,
Hamile kadın yerse çocukları uslu olur,
Kuluncu giderir.

*

Greyfurt

Kanı inceltir, şekeri ve tansiyonu düşürür ve çak faydalı bir meyvedir. Cinler Greyfurt'u sevmezler. Onun bulunduğu yerden ve greyfurt yiyen kimseden kaçarlar.

*

Nergis:

İmam-ı Zehebi sara hastalarına nergis koklatarak tedâvî etmiş, nergis koklayan beyin açılır demiştir.

*

Rasûlüllah S.A.V. buyurdu:
*** Ölüme çare olsa** sinemaki **olurdu.**
*****Habbetüssevdâ **(çörek otu) ölümden başka her derdin devâsıdır.**

Nazar değmemesi için yoğurt üzerine çörek otu **atılır.** Çörek otu, üzerlik **büyü ve nazarı önler. Üzerinde bunlar bulunanı kem gözler yıkamamıştır.**

*

Dağ teresi**:**

Cinlerin büyüklerinden biri: "Dağ teresinin yağından cin hastasının burnuna damlatılırsa biz o vücûda bir daha uğramayız" demiştir.

Sara tutanlara da aynı şey yapılır.

*

Sarımsak:

Âyetül Kürsî sarımsağa okunup hastanın burnuna tutulsa cin kaçar.

*

Kazâ gelmez kula, Hak yazmayınca
Belâ gelmez kula, kul azmayınca
Kuluna zulmetmez aslâ Hüdâsı
Herkesin çektiği kendi cezâsı.

*

BANYO

Hadis-i Şerif'de: "Başı ağrıyan kişi hamamdan ve sıcak sudan çıkınca ayaklarını soğuk su ile yıkarsa baş ağrısı geçer" buyurmuştur.

Sıcak su vücûdu harekete geçirdiğinden tabii banyolar hastalara çok faydalıdır.

* * *

Bir nükte**:**

Ahmed bin Hambel Hazretleri Rasûlüllah'ın karpuzu nasıl kestiğine dâir bilgim olmadığından, sünnete muhâlif olur diye karpuz yemiyorum" demiş.

Bayezid-i Bestâmî K.S. da aynı sebeble kavun yememiştir.

Hazret-i Üstâzımız "Biz de iki taraftan kazır yeriz**" buyurmuştur.**

*** * ***

ALTINI ISLATAN ÇOCUKLAR

Bâzı çocuklar geç yaşlara kadar altını ıslatır. Eğer bu irsi yâni ana babasında varsa, akıl bâliğ oluncaya veya belirli bir yaşa gelinceye kadar devam eder.

İrsî değilse çocuğun böbrek bezleri, bel gevşekliği, psikolojik baskı gibi rahatsızlıkları vardır ki tedâvisi lâzım. Sabahları aç karnına bal yedirip belini sıcak tutmalı**.**

Cin, şeytan üzerine basmıştır. Onlar, çocuğu korkutup küçük abdestini yaptırırlar. Bu takdirde üzerine okumak ve muhafaza duaları taşıtmak lâzım.

Küçükken çok hareketli olan ve altını ıslatan çocuklar akıllı olur.

Lokman Hekim'e:

"Oğlunun yaşı büyüdüğü halde altını ıslatıyor" derler. O:

"Ata binme ve idrarın geldiği zaman hemen küçük abdestini yap derim. Dinlemediği için bu oluyor." der.

*****

Altını ıslatan çocuklara tıbben çare bulunmamışsa şunları denemelidir. Zaten çok ilaç kullanmak kısırlığa yol açabilir.

1 Sabahları bol bal yedirmek

2. Belini sıcak tutmak,

3. Kireçte pişirilmiş yumurta yedirmek

4. Koç hayalarını pişirip yedirmek

5. Horoz ibiğini pişirip sabahları aç karnına bal ile yedirmek.

6. Yumurta kabuğunu yakıp, dövüp, eleyip aç karnına yedirmek.

*** * ***

SİĞİL VE TEMREGİ

İnsan vücûdunda çıkan siğil ve temregiler bazan nazardan meydana gelir. Nazarı değen eğer kadın ise çok ürer ve el yüz gibi yerlerde çıkar. Okumakla tedavi edilir.

Bazan da bunlar zararsız hayvanları öldürmekten ileri gelir. Hatta bazı hayvanları öldürenlerin vücûdunda o hayvanın resmi çıktığı görülür. Ölen o hayvan cinni olabilir, onun akrabaları o kişiden intikam almak için vücûduna resim gibi çıkabilir.

SİĞİL TEDAVİSİ

7 adet saman dirseği siğiller üzerinde gezdirerek her birerine bir Fatiha üç İhlas-ı şerif okunur.

Tekrar yedisine birden, bir fatiha üç ihlas-ı şerif okunup "Benim elim değil Hazret-i Üstâz'ın eli**..." denir. Ruhuna hediye edilir ve saman dirseklerinin üzerine "**Huu**..." denir.**

Sonra saman çöpleri bir beze sarılıp akan suya veya su olan bir yere gömülür. Onlar çürüdükçe siğil de kaybolur.

Ayakların Yanması:

Ayaklarının altı yanan iki Aspirini bir kaşık limon suyunda eritip ayakların altına sürülürse yanma geçer.

GÜNLER

Allahü Teâlâ :

Cumartesi günü: **Dünyayı**

Pazar günü : **Dağları,**

Pazartesi günü : **Ağaçları**

Salı günü :**Mekruhatı ve hoşlanılmayan şeyleri,**

Çarşamba günü: **Nuru ve güzel şeyleri. Yarattı**.

Perşembe günü :**Bütün canlıları yeryüzüne dağıttı**.

Cuma günü : **Cumanın bir saatinde Hz. Âdem'i yarattı.**

PAZARTESİ GÜNÜ

Pazartesi günü meydana gelen hâdiseler:

1. Peygamberimiz S.A.V.'in doğuşu
2. Hicret,
3. Medine-i Münevvere'ye varışı,
4. İlk vahyin gelmesi,
5. Mâide sûresinin inişi
6. Miraca çıkışı,
7. Mekke'nin fethi
8. Ebrehe ordusunun helâk edilmesi,
9. Rasûlüllah Efendimizin irtihâli

Hasılı İslâm tarihinde bereketli şeylerin hepsi Pazartesi günü hâsıl olmuştur.

Eğer bunlar Cuma günü olsaydı îtibar güne olurdu. Halbuki Rasûlüllah'ın pâyesidir.

*** * ***

MÂİDE

İsa A.S.'ın havarileri gökten sofra istediler. İsa A.S. boy abdesti alıp yün elbise giydi ve iki rekat namaz kılıp, Allah'a niyazda bulundu. Sofra geldi. Sofrada şunlar vardı:

Pulsuz, kılçıksız kızarmış balık, yağı akıyor; başında tuz, kuyruk tarafında sirke, çevresinde çeşitli yemekler ve beş tâne yufka; birinin üzerinde zeytin. İkincide bal, üçüncüde yağ, dördüncüde peynir. Beşincide pastırma vardı. Yediler ve balık dirilmesine rağmen iman etmeyip domuz sûretine döndüler. Kırk gün inen bu sofradan yiyip iman edenler hiç hasta olmadı.

*

ESHAB-I KEHF'İN İSİMLERİ

Yemliha - Mekselina - Mesilina - Mernuş - Dubernuş - Şâzenuş - Kefeştatayyuş - Kıtmir.

Bu isimler tarlanın dört başına yazılıp asılsa bereket olur. Çocuklara asılsa ağlayan çocuk susar ve uslanır.

*

DİKKAT!

Tuvalette çok oturmak akciğerlere zararlıdır.

İdrarını çok tutmak böbrek hastalığı yapar.

Gece uykudan uyanıp su içmek çok zararlıdır. Basur ve bir çok hastalığa yol açar.

Ayrıca Basur acı, turşu ve yumurta gibi vücûda zarar veren şeylerden meydana gelir.

*

Büyü'nün alâmetleri şunlardır:

Evinde sıkılır
Aile anne ve babasını sevmez
evhamlıdır.
devamlı düşünür.
Şakak ve yanlarında ağrı vardır.
korkar.
Ailesini domuz gibi görür.
Bekarsa evlenmek istemez.
Hayvanları ölür.
Kadınsa çocuğa kalmaz
Çok hasta olur.
Aklı gider.
Bayılma ve saldırma olur.
Damat ise birleşemez.
Evde huzur kalmaz.Herkes ölü gibidir.
İştahsız ve ürkek olur.
Kulaklarında ses ağzında eğilme gibi şekli değişir.
Biri arkasından tutuverecek. Ölecek veya bir hâdise oluverecek, ya da acı bir haber gelecek gibi kalbi daralır.
Kalbe sık sık sıkıntı gelir.
Yemekten kesilir. Kafa, kasık ve karında ağrı olur.

İslâm'a göre
Cin, Sar'a Sihir ve Büyü
isimli
BAŞKA BİR KİTAPTAN

Cinlerin sebep olduğu bütün hastalıklara "Cin Çarpması" denir. Bu hastalıkların bir kısmı bedende fonksiyon bozukluklarına bir kısmı anormal davranışlara yol açar.

Cinlerin sebep olduğu hastalıklar umumiyetle şunlardır.

1. Sar'a
2. Şiddetli baş ağrıları
3. Göz ve kulak ağrısı
4. Boyun, bel ve sırt ağrıları
5. Kol, bacak ve midede kasılma
6 Kısmî veya tam felç
7.Kalb sıkışması ve göğüs daralması
8. Görme ve işitme bozuklukları
9. Kadınlarda aşırı aybaşı kanamaları
10. Fazla burun kanaması
11.Aşırı düşünce ve hafıza kaybı
12. Konuşma ve ifade zorluğu
13. Hayvanlardan, karanlıktan,insanlardan ve yalnızlıktan korkma.
14. Kişilik değişmesi
15. Bazı yiyeceklerden tiksinme
16. Temizliğe aşırı titizlik
17. Sebepsiz yere ağlama, gülme ve kızgınlık.

*** * ***

Ebû Leylâ Ensârî anlatıyor:

Rasûlüllah'a bir bedevi gelip kardeşinde cünûn illeti olduğunu söyledi.

Rasûlüllah S.A.V. "Onu bana getir" buyurdu. Getirince de önüne oturtup:

1 Fatiha
Bakara Suresinin başından beş âyet
Bakara suresinin 163. Ayeti (Ve ilahüküm ilahün vahid...
Ayetül kürsî
Amenerrasûlü
Ali imran suresi 17 ayet (Şehidallahü ennehü...
Araf suresi 54. Ayet (İnne rabbekümüllahüllezi...)
Mü'min suresi 117 ayet (Ve kul rabbiğfir verham...)
Cin suresi 3. ayet (Ve ennehû teala ceddü rabbüna..
Saffat suresi başından ilk on âyet
Haşır suresi sonundan üç âyet
İhlas
Felak

Nas surelerini okuyup efsun ettiğini işittim Bunun üzerine bedevî ayağa kalktı.(Kütüb-i Sitte Muhtasarı C.17 S.457-458 Hadis No: 7056)

Yukardaki mezkûrata "Rukye**" denir ki şöyledir:**

بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ اعوذ بكلمات الله التامة من كل شيطان و هامة ومن كل عين لامة – اعوذ بكلمات الله التامات كلها من شر مل خلق– اعوذ بالله من الشيطا ن الرجيم – بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ* الْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ مَلِكِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ يَوْمِ الدِّينِ وَلاَ الضَّالِّينَ * عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ اهدِنَا لِّلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ الم ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ والَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ وَيُقِيمُونَ الصَّلاَةَ بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * أُوْلَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَئِكَ وَبِالآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لاَّ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ * بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ اللّهُ لاَ إِلَهَ الرَّحِيمِ فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا إِلاَّ هُوَ شَاء أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ* * وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَرُسُلِهِ لاَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ الرَّحِيمِ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ اللّهُ نَفْسًا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ لاَ يُكَلِّفُ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ اللّهُ أَنَّهُ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ – بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ شَهِدَ لَنَا وَارْحَمْنَآ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ – بِسْمِ اللهِ الرَّ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَالْمَلاَئِكَةُ وَأُوْلُواْ الْعِلْمِ قَآئِمَاً بِالْقِسْطِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ إِنَّ رَبَّكُمُ اللّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ فِي سِتَّةِ حْمَنِ الرَّحِيمِ وَالأَمْرُ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا تَبَارَكَ اللّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ – بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا الْكَافِرُونَ – بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا– بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ وَالصَّافَّاتِ صَفًّا فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا فَالتَّالِيَاتِ إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ذِكْرًا

الْمَشَارِقِ إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاء الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ مِن كُلِّ جَانِبٍ دُحُورًا وَلَهُمْ مِّن كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَى وَيُقْذَفُونَ وَحِفْظًا الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ – بِسْمِ اللهِ الرَّ حْمَنِ الرَّحِيمِ لَوْ عَذَابٌ وَاصِبٌ إِلَّا مَنْ خَطِفَ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ أَنزَلْنَا هَذَا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ هُوَ اللَّهُ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاء الْحُسْنَى عَمَّا يُشْرِكُونَ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ الْحَكِيمُ – بسم الله الرحمن الرحيم وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ بسم الله الرحمن الرحيم الْعُقَدِ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ سم الله شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي وَمِن النَّاسِ مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ الرحمن الرحيم مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

* * *

Cin çarpması ve sar'anın sebebleri:

1. Cinlerin insanlara âşık olması

2. Sihir ve büyü

3. Cinlerin üzerine sıcak veya soğuk su dökmek

4. Yer yarıkları ve haşerat deliklerine bevl etmek

5. Cinlerin üzerine bir şey düşürmek veya yüksek bir yerden onların üzerine düşmek.

6. Cinlerin keyfi tutumları sebebiyle de cin çarpar.

* * *

Cinlerin insan vücûduna girmesini kolaylaştıran sebepler:

Cinler insan vücûduna rahatça giremez Ancak şu sebepler onların girmesini kolaylaştırır:

1 Aşırı kızgınlık ve öfke

2. Aşırı korku ve heyecan

3. Aşırı şehvet

4. Aşırı gaflet.

CİNLARIN VE ŞEYTANLARIN KÖTÜLÜKLERİNDEN KORUNMAK İÇİN

Gece yatağa abdestli yatmalı Ellerini birleştirip Felak ve Nas sûrelerini okumalı ve avuçlarına üfürüp bütün vücûdunu sıvazlamalı. Sonra Ayetül Kürsî ve Âmererrasûlü okumalıdır.

Sabah Akşamşu duâları üç defa okumalıdır:
Bismillahillezi lâ yadurru maasmihi ...

«s«V«'_«8±¬h«-²w¬8¬*_8Ò_BÒ7!¬y±´V7!¬*_«W¬V«U¬"-)x-2«!

Öldürme büyüsü:
Kendisine "Öldürme Büyüsü" yapılan insanda şu haller görülür:
1. Yeme içmeden kesilme
2. Solgun yüz
3. Zayıf beden
4. Aşırı uykusuzluk
5. Devamlı ve şiddetli baş ağrısı
6. Üzüntü, keder ve içine kapanmak
7. Yaşama isteği olmaması
8. Her şeye sinirlenme
9 İnsanlardan uzaklaşma
Hastaya sorulan suallerle bu haller tesbit edilmişse, tedavi için şu tatbik edilir:
1- Fatiha
2- Âyütü'l Kürsî
3- Cin Sûresi
4- Duhan Sûresi
5- İhlas,
6- Felak,
7- Nas sûreleri.
Hasta kendisi okuma biliyorsa kendi okur, bilmiyorsa bilene okutur.
Ayrıca bu Sûre ve âyetlerin üzerinde okunduğu sudan içirilmeli ve iki hafta boyunca bir leğen içersinde banyo yaptırılıp, su ayak basılmayan bir yere veya tarlaya dökülmelidir.

BAZI TUTULAN NOTLAR

— Her Allah dostunun bir kokusu vardır. O güzel kokuyla kokarlar. Peygambar Efendimizin kokusu "GÜL" kokusudur. Hz. Üstazımızın kokusu da "ZAMBAK" kokusudur.

— Hz. Üstazımız Kütahya hapishanesinde iki ay yattıktan sonra beyt-i saadetlerine gelmişler. Valide Sultanımız "Efendi Hazretleri efendi hazretleri iki ay hapishanede yattınız, çok yoruldunuz. Derslere biraz ara verseniz de biraz dinlenseniz" deyince Hz. Üstazımız "hanım hanım sen ne diyorsun. İki ay boşa gitti. Bundan sonra daha çok çalışıp bu iki ayı telafi etmemiz lazım, bu ocağı kapatmamamız lazım" demiş ve derslere devam etmiş. Oturmamış, bırakmamış, usanmamış.

— Bir zatın Mürşid-i Kamili, Mükemmili Ekmel olduğunu alameti üçtür.

1- Müceddit olması yani İslam'a karışan bidatları temizlemesi ve unutulan sünnetleri ihya etmesi.

2- Sureten sireten Peygamber Efendimize benzemesi.

3- Bir kişi kendisine intisab ettiği zaman nur-u ilahinin geldiğini anlaması ve kendisinde bir değişiklik meydana gelmesi.

— Hz. Üstadımız bir gün vapurda o zamanın İstanbul İmam Hatip Lisesi müdürünü görmüş ve yanına gitmiş. "Celallenerek ve bastonunun tersini karnına dayayarak, "Sizin ne yaptığınızı biliyoruz. Amma biz olduğumuz müddetçe bunu yapamayacaksınız". Ve yanındaki Abdurrahman Şeref Laç'a "bunlar dinin geriye kalan kısmını mihraptan yıkmak istiyorlar" diyor. Ve onun mason olduğunu söylüyor ve şöyle devam ediyor. "Benim İngiltere'nin İskoç kentinde masonların merkezinde resmim vardır. Altında bu adam siyonizmin en büyük düşmanıdır, öldürülmelidir yazıyor" diyor.

— Ahmet Davudoğlu Hz. Üstadımızın hemşerisi Balkanlar'dan gelmiştir. Hz. Üstadımız kendisine okuması için çok yardım etmiştir. Bu zat bir süre İstanbul İslam Enstitüsü başkanlığında bulunmuştur. Bir defasında Konya'ya müftüler toplantısına konuşmacı olarak davet etmişler. Oradaki konuşmasından sonra kendisine müftüler tarafından bazı sualler yöneltildi. Bu suallerden birisi olan " belediye nikahı caiz midir?" sualine "caiz değildir. Asıl nikah dini nikahtır. Belediye nikahı sadece kayıttan ibarettir" diye cevapladığı için ne yazıktır ki kendi talebeleri tarafından şikayet edilerek iki sene hapse mahkum ettirilmiştir. Abimiz de kendisine hapiste yattığı süre içerisinde yardım bulunmuştur. Hüseyin DÖNMEZ Abi bir defasında ziyaretine geldiğinde şu hatırasını nakletmiştir. "Bir gün Efendi Hazretleri Kamil Bey ile beraber evime geldiler. Hoca efendi bu kim? diye sordum. Damadım Kamil dedi. Ne iş yapar dedim. Hem mimardır hem mühendistir. Müteahhitlik yapar dedi. Sonradan öğrendim ki Kamil Bey ne mimar ne mühendis imiş. Şöyle düşümdüm Kamil Bey mimar ve mühendis değil bu açık. Efendi Hazretlerinin yalan söylemesi mümkün değil damadının ne iş yaptığını da bilir. Yıllarca bunu kafamda çözemedim. Ancak otuz yıl sonra Kamil Bey bir gün ziyaretime geldi. Yanında iki genç vardı. Bunlar kim diye sordum. Bunlar benim evlatlarım Ahmet ve Mehmet 'tir. Ne iş yaparlar diye sordum. Biri mimar birisi mühendistir dedi. Otuz yıl çözemediğim meseleyi o gün çözdüm.

— İki kişi Kur'an-ı Kerim'den altın yapmasını öğrenmişler ve altın yapmaya kalkmışlar. Altın yapmışlar fakat tam altın olmamış. Oraya Efendi Hazretleri teşrif etmişler. Altının tam altın olmamasının sebebi onların bilgisinin tam olmamasındandır. Hazretimiz tam bilgiyi tam olarak verip tam altın olarak yapmışlar ve oradan ayrılmışlar. O adamlar "bu zat bu işi iyi biliyor. Bizde de malzeme var. O bilgiyi verir biz de malzemeyi, ortak oluruz" deyip Efendi Hazretlerini aramaya başlamışlar. Ama bulamamışlar. Bu zat olsa olsa Süleyman Efendi'dir deyip Üstazımızın talebelerinden birisine durumu anlatmışlar. O da Efendi Hazretlerine sormuş. Hazretimiz "Eğer yapmasa idik Kur'an-ı Kerimden şüphe edeceklerdi. Küfre gideceklerdi" buyurmuşlar. Kur'an-ı Kerimde böyle diyor yapıyoruz olmuyor diyeceklerdi. Hz. Üstazımız "Peygamber Efendimizin kullanmadığı tasarrufu kullanmaktan haya ederiz" buyurarak fakirliği tercih etmişlerdir.

— Hz. Üstazımızın " İşin zahmetini, çilesini biz çektik rahmetini evlatlarımıza terk ettik" buyurmuşlardır.

— Hz. Üstazımız Hasan Abi'yi Adana'ya Sami Efendi adındaki zata gönderiyor. Hasan Abi müftülerin yanında onların da duyması için bağırarak "Ey Sami Efendi Üstazım Süleyman Hilmi TUNAHAN Hazretlerinin selamı var. Sakın ha Mürşidlik iddiasında bulunmasın diyor" dedi. Sami Efendi de "Hasan! Süleyman Hilmi TUNAHAN Hazretleri müsterih olsunlar ben sadece etrafımdakileri günahtan men etmeye çalışıyorum. Yüce makamlara çıkartmak Süleyman kardeşimizin vazifesidir" diyor.

— Allah dostlarının çoğu 63 yaşından evvel vefat etmemişlerdir. Sebebi ise şudur: Peygamber Efendimiz 63 yaşında vefat etmişlerdir. Allah dostları da biz Peygamber Efendimizden nasıl olur da daha fazla dünyada kalabiliriz" diye haya ettiklerindendir. Hz. Üstazımız vazifesi icabı 73 yaşında vefat etmişlerdir. Kendileri son 10 yılda çok sıkıldıklarını ifade etmişlerdir. Hz. Üstazımız bu dünyadan gideceğini söyleyince Ablalarımız "Efendim biraz daha kalsanız" demişler. Efendimiz "bunlar bizi rahat bırakmayacaklar, onun için sizi daha fazla sıkıntıya sokmak istemiyorum" buyurmuşlar.

— Hz. Üstazımızın oturduğu beytin altında ekmek fabrikası varmış. İşçiler çıplak bir şekilde kilotla çalışırlarmış. Bir gün Valide Sultanımız çarşıdan gelirlerken onları o şekilde un indirirken görmüşler. Tabi bu duruma çok üzülmüşler. Eve çıktıktan sonra haber göndermişler. "Bari kilotlarını uzun giyseler" demiş. Dinlememişler hatta alay etmişler. Bir gün yine çarşıdan gelirken aynı hal ile karşılaşmış. "Ya rabbi sen bilirsin sana havale ediyorum" buyurmuşlar. Beş dakika içinde fırındaki sıcak su kazanı patlıyor. İçindeki sıcak su iki kişiyi fırlatıp karşı mahallenin başındaki gazinonun duvarına yapıştırmış. Hz. Allah hiç sevdiklerinin dualarını yere düşürür mü? Belalarını bulmuşlar.

— Merhum Kamil Abi ve diğer abilerimiz Hz. Üstazımıza "a efendim ne olur bir araba alalım" diye çok ısrar etmişler. Fakat Hz. Üstazımız kabul etmemiş. Son zaman müsaade etmişler. Fakat o zaman şimdiki gibi parayı verip hemen arabayı alamıyorsun. Araba almak için yazılıyorsun ne zaman sıra gelirse o zaman alabiliyorsun. Tabi araba gelmeden Hz. Üstazımız irtihal ediyorlar. İrtihalinden üç gün sonra araba geliyor. Araba almaya müsaade ediyor ama binmiyor.

— Hz. Üstazımız arabaya hayatlarında çok az binmişler. Çamlıca'dan Topçulara beş vasıta değiştirerek derse yetişmişler.

— Hz. Üstazımız ben kelimesini çok az kullanırmış. Tevazuundan dolayı "evlatlarım" demez, "siz İmam-ı Rabbani evlatlarısınız" buyururlarmış.

— Hz. Üstazımız zaman zaman medrese arkadaşlarının ziyaretlerine giderlermiş. Fakat arkadaşları kendisinden kaçarlarmış. Sebep "bizi de onunla beraber görürler de onunla beraber olduğumuzu zannederler, alırlar, götürürler, hapsederler, öldürürler" korkusu var. Güya kendi akıllarınca ölümden kaçıyorlar. Hapisten çıktıktan sonra yine bir gün Abimize "Fatih Camiine gidelim hem namazımızı kılarız hem oradaki imam arkadaşımızla görüşürüz" buyurmuşlar. Hz. Üstazımız namazda tam imamın arkasına durmuş. Abimiz de Hz. Üstazımızın yanına durmuşlar. İmam Hz. Üstazımızı görünce namaz biter bitmez minberin altındaki delikten kaçmış. Hâlbuki Hz. Üstazımız onun okul arkadaşı, medrese arkadaşı. Görüşüp kucaklaşıp hasret gidermeleri lazım. Hz. Üstazımız arkadaşı

olan imamın kaçtığını görünce arkasından (قل ان الموت الذى تفرون منه فانه ملاقيكم) Ayet-i Kerime'sini üç defa okumuşlar. İmam ertesi gün ölmüş.

— Tevhid-i Tedrisat kanunu 1927'de çıkmıştır. Kanun çıktıktan sonra bütün medreseler kapatılmış. Devletin dışında öğretim yapmak yasaklanmıştır. Bunun üzerine kapatılan medreselerin müderrisleri İstanbul Şehzadebaşı Camiinde ne yapacaklarına karar vermek için toplanmışlar. Sonunda şu karara varmışlar. "Artık bundan sonra bizim talebe toplayıp Ulum-u İlahiyyeyi okutmamız imkânsızdır. Bütün imkânlar elimizden alınmıştır. Hz. Allah Kur'an-ı Keriminde (لايكلف الله نفسا الا وسعها) buyurmuştur. bizim tekrar talebe toplayıp Ulum-u Diniyyeyi öğretmemiz vus'atımızın dışındadır". Yani herkesin kendi işine çekilmesine karar vermişler.

Hz. Üstazımız o zaman söz alıyor ve şöyle diyor " Efendiler bu bizim vus'atımızın dışında değildir. Herkes kendi evinde iki çocuğunu okutsa, çocuğu yoksa iki çocuk bulup okutsa 1110 yapar. Onlar da ikişer kişi okutsa 4440 yapar. Türkiye' de 4440 âlimin bulunması Türkiye'de ilmin yok olmasına mani teşkil eder. Bu da bizim vus'atımızın dışında değildir" buyuruyor. O zamanın müderrisleri zengin ve oldukça yaşlı imişler. Hz. Üstazımız ise daha genç 39 yaşlarında imiş. Tabi diğer âlimler şaşırmışlar. Bakıyorlar kendilerine nazaran oldukça genç ancak fikirleri ve cesareti oldukça yüksek bir zat var karşılarında. Tabi bu fikre katılmak şöyle dursun "Bu gayretli genç de kim acaba" , Gönenli bir müderris şöyle seslenmiş "Senin bu aşkın nereden geliyor. Sen kimin oğlusun" diyor. Efendi Hazretleri cevap vermiyor. Hulasa kararlarından vazgeçmiyorlar. Bizim vus'atımız dışında diyerek kelle korkusuyla talebe okutmaktan firar ediyorlar. Hz. Üstazımız daha sonra şu mealde bir söz irad ediyorlar "Ölümden korkup kaçanların hepsi ölüp gittiler, bir biz sağ kaldık".

— Hz. Üstazımız bir gün çocuk yaştaki iki evladına "Yeni Cami imamına gidin benim gönderdiğimi söyleyin size İlm-i Meaniden sual sorsun" buyuruyor. Sebep eski medrese arkadaşlarına tasarrufunu göstermek onların da hidayetine vesile olmak. O iki Abimiz Üstazımızın medrese arkadaşı olan Yeni Camiin imamının yanına geliyorlar. "Efendim bizi Hocamız Süleyman Hilmi Tunahan Efendi Hazretleri gönderdi. Size ilm-i meaniden sual sorsun dedi". İmam bakıyor karşısında iki çocuk. (Eskiden ilm-i meani okumak için medreselerde en az 20-30 yıl okumak gerekiyormuş ve ilm-i meani okuyan kişinin yaşı oldukça büyük olurmuş). Tabi imam karşısında iki çocuk görünce "gidin" demiş. "Siz benimle dalga mı geçiyorsunuz. İlm-i Meani kim siz kim" diyerek onları yanından kovmak istemiş. O abilerimiz ısrar etmişler "mutlaka sorun" demişler. Bunun üzerine İmam şöyle demiş, şöyle bir sual tevcih ediyor: "Game tahtındaki zamirle cümle oluyor da Gaimun tahtındaki zamirle cümle olmuyor. O keratanın suçu ne" demiş. Bunun üzerine Abilerimi ikisi bir ağızdan cevabın Arapça ibaresini okuyarak vermişler. ( ) Bu cevap karşısında İmamın gözleri faltaşı gibi açılır.

— Hz. Üstazımız üç aylar hakkında "üç aylarda günahlarını temizlemeyen bir insan (Kendini toparlayamayan bir kişi) diğer aylarda bir sene sonraki üç aylara kadar günahlarını silemez. Meğer ki o kimse için bir rahmet rüzgârı esmeye" buyurmuşlardır.

— Hz. Üstazımız "biz bir yere gittiğimiz zaman oraya kendi boyamızı vururuz. Bizim boyamız üzerine başka bir boya tutmaz" buyurmuşlardır. Bir kardeşimiz Kaplan ayrılmadan önce Şile kursumuza gitmiş. Oturmuş, yemek yemiş, sohbet dinlemiş. Kaplan ayrıldığında Şile kursumuzu da merkezimizden koparmış. Fakat o kardeşimizin bundan haberi yokmuş. Daha sonra askerliği o tarafa düşmüş. Bir gün yine Kursa gitmiş. İçeri girmiş, şöyle bir etrafına bakınmış " Allah Allah ben yanlış yere geldim galiba" demiş kendi kendine. Dışarıya çıkmış. Dışarıdan tekrar bakmış daha önce geldiği bizim kursumuz. Eh tabi boya değişince Kurs da tanınmayacak hale geliyor. Hiç Hz. Allah'ın boyasıyla başka boyalar bir olur mu?

— Kütahya'da adamın birisi Kamil Evliya'ya (Kamil Temizerler) "Ye aşını gör işini, kıl beşini tamam" demiş. Yani nafilelerin haşa önemli olmadığını söylemiş. Kamil Evliya cevap verememiş. "Gideyim Hz. Üstazımıza söyleyeyim" demiş. Arpacılar Camiinde vaaz ediyormuş. Hz. Üstazımız Kamil Evliya Arpacılar Camiine gelince (بالفراءض نجا منی عبدی و بالنوافل یتقرب الی) Hadis-i Kudsisini okuyup şöyle buyurmuş: "Çok nafile kılıyoruz Allah'a yaklaşalım diye" bu şekilde hem bir keramet izhar ediyor hem Kamil Evliya sormadan soracağı sualin cevabını vermişler.

— Hz. Üstazımız "bizim elimizde iki defter var. Birisi geçici diğeri hakiki defter. Hakiki deftere kayıtlı olanlar birbirlerine gıyl-ü gıyş taşımayanlardır" buyurmuşlardır.

— Hz. Üstazımız "bir evladımın hatırı için yıkık değirmeni kırk yıl beklerim" buyurmuşlar.

— Hz. Üstazımız "bir evladımın hatırı için dünyanın altını üstüne getirsem Ey Süleyman sen ne yapıyorsun diye soran olmaz" buyurmuşlardır.

— Hz. Üstazımız "bir evladımın kesip attığı murdar kör tırnağı dünyalara değişmem" buyurmuşlardır.

— Kardeşlerimizden bazıları "acaba biz bu yolun hakiki yolcusu muyuz? Hz. Üstazımızın hakiki evladı mıyız? diye düşünmüşler ve bunu nasıl anlayacağız" diye Kalaycı Hocaefendi'ye sormuşlar. Kalaycı Hocaefendi kardeşimizin birisine "sana Hz. Üstazımızın hakiki evladı olup olmadığını söyleyeceğim. Ancak bir şartım var" demiş. "kabul ederseniz" demiş. O kardeşimiz de "tamam kabul ediyorum" diyor. " Sana bir soru soracağım ona doğru cevap vereceksin" demiş. Kardeşimiz "sorun" demiş. Kalaycı Hocaefendi "Hz. Üstazımızın evlatlarını hakikaten Allah rızası için seviyor musun, yoksa sevmiyor musun?" Kardeşimiz " seviyorum" deyince "hiç şüphen olmasın sen Hz. Üstazımızın evladısın, hakiki defterinde de yazılısın" buyurmuşlar.

— Birgün Hz. Üstazımız medrese arkadaşlarından birisiyle karşılaşmış. Arkadaşı Hz. Üstazımızı evine davet etmiş. Evine gitmişler. Biraz sohbetten sonra arkadaşı kızına "kızım bu benim medrese arkadaşım bir kahve yap da içelim" diyor. Kızı kahve yapıp getirir ve babasına dönerek "sen bu benim medrese arkadaşım diyorsun. Bakıyorum sen çok yaşlısın arkadaşın ise daha genç" diyor. Babası susuyor. Üstazımız cevap veriyor "Evladım baban sırtına dünyayı yükledi, aldı. Biz ise dünyanın sırtına bindik oturduk" buyurmuşlar.

— Mustafa ÖZALTAN Abi Şile'ye vaiz olarak gidecekmiş. O kendisini götürecek adamı beklerken Hz. Üstazımız da derse devam ediyormuş. ÖZALTAN Abi "adam gelinceye kadar derse katılayım o geldiğinde beraber gideriz" demiş ve derse girmiş. Arka tarafta bir yere oturmuş. Hz. Üstazımız ders arasında " Mustafa Mustafa sana sorarlar ( ) Hiçbir umumi kaide yoktur ki o kaidenin istisnası olmasın. Peki Cenab-ı Hakk ( ) buyuruyor. Bu Ayet-i Kerimenin istisnası nedir? Hz. Allah'ın kadir olmadığı şeylerde mi vardır? Bunlar nelerdir derler. Sen de dersin ki Efendim bu Ayet-i Kerime de bu Ayetin istisnasıdır dersin". Nihayet adam gelmiş ve Şile'ye gitmişler. Müftünün yanına varmışlar. Müftü "sen misin vaaz edecek olan" demiş. ÖZALTIN Abi "evet efendim" demiş. "Peki söyle bakalım her umumi kaidenin bir istisnası vardır değil mi? Öyleyse ( ) Ayet-i Kerimesi de bir kaide-i külliyedir. Bu ayet-i kerimenin istisnası nedir? Cenab-ı Hakkın bilmediği şeyler de mi vardır" diye sormuş. Tabi ÖZALTIN Abi daha önce Hz. Üstazımızdan almış cevabı. Hz. Üstazımızdan duyduğu şekilde cevaplayınca müftü şaşırmış kalmış. Böylece Hz. Üstazımızın da bir kerameti zuhur etmiş.

— "Biz Peygamber Efendimizden ayrı geçen zamanımızı ölü addederiz" buyurmuşlardır.

Selahaddin İbni Mevlana Siracüddin Hazretleri Abdülhamid Han'a " Hamid Hamid senin öyle kardeşin var ki buradaki feyz ona az geliyor" demiş. "(Üstazımızı işaret ederek) senin şu anda onunla görüşmen zararlı olabilir. Bu sakıncalı" buyurmuş. (Çünkü Abdülhamid Han'la görüşenler bile mimleniyorlardı). Hz. Üstazımıza zarar gelmesin için ikisinin görüşmesini istemiyordu. Bunu sakıncalı bulmuşlardı. Hazretimizle Abdülhamid Han hiç bir araya gelmemiştir. Bir defasında Abdülhamid Han Hazretleri görmek için ısrar etmiştir. Bunun üzerine Üstazı ona Yıldız Camiinde padişaha ait olan yerden Üstazımızı ön safta görebileceğini söylemiş. O da oradan Hz. Üstazımızı ön safta namaz kılarken görebilmiştir. Hz. Üstazımızın hizmeti cezalandığı zamana denk gelmiştir. Bu cezanın en büyük sebebi de Abdülhamid Han Hazretlerinin tahttan indirilmesi ve buna benzer hadiseler esnasında Türk halkının hiç tepki göstermeyip umursamaz bir tavır sergilemesidir.

— Mirza Abdurrahim iki memeden feyz emmiş bir amcamız. Evvela Selahaddin İbni Mevlana Siracüddin Hazretlerine, sonra Hz. Üstazımıza rabıta yapmış. Ayrıca bu zat Siracüddin Hazretleri ile Üstazımız arasında bir vasıta

olmuştur. Mahmut Şevket Paşa 3. ordunun başında Selanik'ten Abdülhamid Han Hazretlerini indirmek için yola çıktığı zaman Siracüddin Hazretleri Abdülhamid han Hazretlerine Mirza'yı göndererek "Evladım seni hal etmek için Selanik'ten yola çıktılar. Sakın mücadele etme. Türk milleti cezalandı. Bu ceza kalkmadıkça burunları pislikten kurtulmayacak". Padişah Hazretleri Hassa ordusunun (Padişaha bağlı olan ordu) komutanlarını toplayıp kendilerini indirmeye gelenlere bir harekette bulunmamalarını, karşı koymamalarını tenbih etmiştir. Kumandanlar "efendim, şevketlim niye böyle yapıyorsunuz, niye böyle davranıyorsunuz, böyle bir şeyi nasıl yapabilirsiniz 3-5 yahudi dönmesine biz böyle bir şeyi müsaade etmeyiz. Biz ölmedikçe sizin hallinize izin vermeyiz" demişler. Abdülhamid Han Hazretleri onların harekete geçeceğinden korkmuş. Herhangi bir harekette bulundurmamak için kumandanlarını sarayın bir odasına kilitletmiş. Kendisinin izni olmadan kimseyi odaya sokmamış. Paşalar ağlamışlar, sızlamışlar ama müsaade etmemiş. Ve o dönmeler gelmişler "millet sizi azl etti"demişler. Abdülhamid Han Hazretleri "Hayır siz hal'ettiniz"demişler. Abdülhamid Han Hazretleri 18 Şubat 1918'de vefat etmiştir.

— Hz. Üstazımız 8. Cumhurbaşkanı'nın alnı secdseye varacak ve ondan sonra rahat edeceksiniz buyurmuşlar. Buna istinaden Başbakanlığa Özal'dan sonra ondan biraz daha iyi olan Akbulut geldi. Ondan sonra daha iyisini beklerken Mesgut Amca çıkageldi. Ve ondan sonra biri kel biri sırık iki tane Ebul Küfür geldi. biz iyiyiye gidiyoruz derken bu kafirler karşımıza çıktı. Demek ki Türk milletinin cezası daha bitmemiş.

— Hazretimiz vitir namazında salat-ı münciyenin okunması hakkında o kadar garanti vererek "bunun ne kadar sevabı varsa size ait ne kadar günahı varsa bize aittir" buyurmuşlardır.

— Hazretimiz tarihi bir Konya seyahatine gittiklerinde bir kardeşimizin evinde kalmış. Pazar günleri her taraf kapalı imiş. Hazretimiz Mevlana Hazretlerinin türbesini ziyarete gitmek için yola çıkarlar. Kardeşimiz "Efendim bugün her taraf kapalı olur" demiş. Hazretimiz duymazlıktan gelmiş. Tekrar "efendim orası kapalıdır" deyince, Hazretimiz "Mevlana Hazretleri misafirperverdir. Bizi kabul eder" der. Oradaki kapıcı etrafı tertemiz hale getirmiş. "İstanbul'dan gelecek Süleyman Efendi Hazretleri siz misiniz". Bu gece Mevlana Hazretleri sabaha kadar yatırmadı. Temizlik yaptım, açık tuttum " demiş. Hazretimize bir odanın içerisinde çalgı aletlerini göstermişler. "Onlarla yapılan zikrin kıymeti kalmaz "demiş. Hem iltifat etmemiş hem de, musiki bir aletle zikir yapılamayacağını zikretmişler.

— Ali Dayı ile Hazretimiz Karacaahmet mezarlığının yanından geçerlerken Hazretimiz bir bakmış "Ey Karacaahmet bugün çok fakirsin ama bir gün milyoner olacaksın" buyurmuş. Ali Dayı o zaman bir mana verememiş. Hazretimiz irtihal ettiğinde Fatih'de yer hazırlandığı halde oraya defnedilmiyor. Karacaahmet'e getiriliyor. Şimdi günde binlerce kardeşimiz ziyarete gitmekteler. Dolayısıyla Karacaahmet milyoner olmuştur.

— Hazretimiz talebe bulamayınca Ablalarımızı okutmuş. Onları birer âlime yapmış. O zaman kurslarımız çok fakir idi. Şimdi milyoner oldu. Ablalarımız da o kadar hocahanım yetiştirmişler. Hiçbir devirde kız talebe okutulmamış iken onlar hocahanım yetiştirmişler.

— İslamiyette iki cümle vardır ki bunların amilleri mahzuftur. Birincisi Tevhid (La ilahe illallah nehmede,ehmedü nüvahhidü, üvahhidü) ikincisi (Elhamdülillah ehmedü, mehmedü) çünkü Allah'ın ihtiyacı yok. Zatında Ehad, sıfatında Vahid, efalinde Halık' dır.

— Dağ başında da kalsanız en az üç beş kişiyi okutacaksınız, öğreteceksiniz. Öğretmezseniz mes'ul olursunuz. Benim de on parmağı yakanızda olur.

— Kısıklı'da bir tane Şaribülleyl vennehar varmış. Ama Hazretimize karşı biraz sevgisi varmış. Bir gün iki polis gelmiş ellerinde bir adres. O sarhoş bakmış ki Hazretimizi arıyorlar. Polisler "buralarda böyle bir zat varmış, Arapça okutuyormuş" derler. Sarhoş hemen "efendim ben size bir çay söyleyeyim siz için ben de şöyle bir bakayım" der. Hemen gelir Ali Dayı'ya haber verir. Gider polislerin yanına "buldum gelin sizi götüreyim" der ve götürür. Polisler bakar ne ders okuyan var ne de Arapça kitabı. Hazretimiz onlar gelmeden talebeleri etrafa dağıtmış, kitapları saklamış. Polisler çok mahcup olarak gitmişler. "Efendim kusura bakmayın biz yanlış kapıyı çalmışız" derler ve dönerler. Aradan bir iki ay geçmiş. Kısıklı Camiinde sala veriliyor. Hazretimiz "Ali Dayı bu verilen sala nedir" demiş. Ali Dayı "efendim hani böyle olmuştu diye anlatır". Hazretimiz şöyle bir durur ve "Ali Dayı sarhoş düdüğü çaldı" buyurur. Sarhoş da olsa bu yola azıcık bir sevgisi saygısı olsa yardım etse demek ki düdüğü çalıyor. (M. Yetkin)

— Ablalarımızdan birisi hastalanmış. Hazretimiz adak adıyor. İki tane yolumuza intisap etmiş imam varmış. Onlar bu adak kurbanını kesmeyi tehir ediyorlar. Hazretimiz çok üzülmüş. Bu imamlar kendilerini bir şey zannediyorlar, böbürlenmeye başlamışlar. Hazretimiz de onların kalplerinde ne varsa hepsini almış. İplerini kesmiş. Onlar da mihrap ta Fatiha'yı okuyamamışlar, mahcup olmuşlar. Hazretimizi çok üzmüşler, darıltmışlar. Buna mukabil Hazretimiz de "gözündeki çapağı görünce kendilerini mandıracı zannettiler" buyurmuş.

—

1-Cemiyet içerisinde dişlerinizi karıştırmayın.
2-Ellerinizi arkaya bağlamayın.
3-Ellerinizi apuç arasına koymayın.
4-Burnunuzu karıştırmayın.

Başta devlet, dilde himmet elde fırsat var iken
Tut elinden düşmüşlerin sana saadet var iken

Kimseye baki değildir, mülk-ü devlet sim üzer
Bir harap olmuş gönlü, tamir etmektir hüner

Buna fani dünya derler, durmayıp daim döner
İnsanoğlu bir fenerdir nihayet bir gün söner
Her makam için bir makal vardır - Her orman için bir çakal vardır.
Zındığı zaptedecek ancak meşe sopasıdır.
Uyku bir kantar, uyudukça artar - Altı saat yeter, yeter de artar.

— Hazretimiz ve Abimiz camiiden çıkmışlar. Abimizin Sirkeci'deki yazıhanesine gelmişler. Vakit hayli ilerlediği için farzından başlamışlar. Orada yolumuza yeni intisab etmiş biri " Süleyman Efendi de sünneti terk ettiğine göre mürşid olamaz diye kalbinden bir şeyler geçirmiş. Hazretimiz namazdan sonra "evladım sünnet-i gayrı müekkede olduğu için terkedilebilir. Ama tesbih çekmek terk edilemez. Ne kadar vakit daralırsa daralsın tesbih çekmeyi terk edemez" deyince o kardeşimizin yolumuza olan bağlılığı biraz daha artmış, hazretimiz de bir keramet göstermiş.

— Hazretimiz evlatlarını Ramazan-ı Şerif'te sohbet etmek için gönderirmiş. Geriye döndükleri zaman neler yaptıklarını sorduktan sonra "evladım ne kadar verdiler" diye sorarmış. "Efendim 50 lira verdiler" deyince, "o azdır evladım al şunu da" diye cebinden hiç el deymemiş bir 50 lira daha çıkarır verirmiş. Ama bütün evlatlarına Ali Dayı anlatmış. (Y.KAR)

— Hazretimiz Seyfettin Abi'ye "evladım filan camiye git vaaz et" demiş. Seyfi Abi saate bir bakmış. Vakit çok az kalmış. Gideceği yer ise çok uzak olduğu için "efendim yetişemem" demiş. Hazretimiz "yetişirsin evladım" demiş. Seyfi Abi gitmiş. Cami imamını bulmuş, "efendim ben burada vaaz edeceğim" demiş. İmam şöyle bir bakmış "benimle dalga geçiyorsun" demiş. Seyfi Abi de "hayır" demiş. İmam bakmış ki iş ciddi "izin belgeni göster" demiş. Seyfi Abi "efendim müsaade edin vaaz edeyim" demiş. İmam "olmaz izin belgeni göster ondan sonra" demiş. Seyfi Abi şöyle bir durmuş kalbinin üzerinden daha mürekkebi kurumamış izin belgesini çıkarıp "eğer istediğin bu ise al senin olsun" deyince imamım gözleri faltaşı gibi açılır kalır. "Tabi efendim kürsü sizin" diyebilmiş.

— Seyfettin Abi bir gün camide vaaz etmiş. Gelirken başka bir caminin önünden geçerken Pir-i Fani birisini görmüş. Görünüşü çok fakir imiş. Ama güvercinlere buğday dağıtıyormuş. Seyfi Abi yanına yaklaşmak istiyor fakat yaklaşamıyor. Hazretimizin yanına geliyor sarılıyorlar. O anda Seyfi Abi her şeyi unutuyor. Sonra aklına geliyor, "efendim o kimdi" diye soruyor. Hazretimiz de evladım o kırklardandı" diye cevap vermiş.

— Dünya ve nefisten ittika ediniz. Çünkü onlar Harut ve Marut ismindeki meleklerden sıhr ederler.

— Mübarek Receb-i Şerif'in ilk gecesinde yapılan dualara red yoktur. Bilhassa ilk cuma gecesinde. Çünkü bu ayı Hz. Allah zatına tahsis etmiştir.

— Siz birer aletsiniz. Alet kendi kendine faydalı olamaz. Ehil olan biri o aleti kullanırsa faydalı olur. Siz de bir alet olduğunuza göre ihlâsınız nisbetinde faydalı olursunuz. (Nusret Ermihan)

— Sizler bizi bulamazdınız. Ancak alem-i ervahta kimlerin ruhları ruhumuzu görmüş, tanışmış olanlar bizi bulurlar. Yok şayet öyle değilse sene içinde kandil geceleri var. O geceye has rahmeti ilahi nüzül eder. Nüzül eden rahmet-i ilahi o gece doğan çocuklara isabet eder. O çocuklar da ilerde bizi bulurlar. Yine öyle değilse, ecdadımızın arasında duası müstecah olan zatlar varmış. Onlar dua etmişler "Ya Rab ne olur lutfunla kereminle mukaddes dinine, mukaddes kitabına hizmet yapacak Fuyuzat-ı İlahi ile alakadar olacak torunlar nasip et". (Nusret Amca)

— Misafirhanede ders okurlarken Hasan Arıkan Abi Dünya hayatından çok soru sorarmış. Bir gün yine "görüyoruz bazıları devam edemiyorlar. Bu halden çok korkuyoruz. Devam için ne yapmak lazım" diye sorar. "Evladım bu kolay değildir. Gecelerde iltica saatleri var. O saatleri takip edersiniz, çok çok iltica edersiniz. Böylece devam edersiniz". (Nusret Amca)

— Bizim vazifemiz Bataklığa batan Ümmet-i Muhammedi bataklıktan çıkarmaktır. Öyle zamane Hocaları gibi olmayın. En ücra yerlere hizmeti götüreceksiniz.

— Salikler sahibi nezdinde müsavi itibara sahiptir. Sadece merbutiyyet, muhabbet, gayret ehli olanlar cevher yüklü olan develerle yüksüz develerin farkı gibi itibar olunur.

— Her canlının bir kalbi vardır. Kur'an-ı Kerim'in de kalbi "Yasin-i Şerif'dir" buyurmuştur. (M. Abimiz)

— Hazretimiz Konya'ya teşrif ettiklerinde bir amcamızın evinde kalmış. Amcamız tertemiz bir yatak sermiş. Kendisi belki gece dışarı çıkar abdest tazeler diye hep kapıda beklemiş, hizmet etmek için. Sabah namazı vakti odasının kapısını çalmış. Bir de ne görsün Hazretimiz akşam aldığı abdest ile secdede sabah namazını kılıyor. Bizleri Hazretimizle kıyaslayamayız amma Onun evladıyız. Yapmaya çalışmamız lazım değil mi? (Mehmet Canatan)

— N.F. Kısakürek Maraş'ta konferans veriyor. Canatan Abi de gitmiş. Hazretimizden bahsediyor. Diyor ki: "Süleyman Efendi Hazretleri ile beraber İstanbul'da kalabalık bir caddeden gidiyorduk. Bir vatandaş gelerek "Efendi Hazretleri şu Ümmet-i Muhammedin halini görüyorsunuz. Cehenneme sel gibi akıyor. Dua edin de şu halden kurtulsunlar" der. Hazretimiz o vatandaşa dönmüş biraz hiddetle, esefle "efendi efendi nerede Ümmet-i Muhammed hani bir tane göster de onun cennetlik olduğunu sana haber vereyim" der.

— Elazığ'ın Karancılar köyünde bir amca varmış. Yakınları, çocukları hepsi ihvanmış. Kendisi güleç şakacı birisiymiş. Ama ihvan olamamış. Canatan Abi "yahu bak çocukların rabıtalı kendin musallisin, biliyorsun da, gel rabıta al" der. O'da hemen müftü (Canatan Abi müftülükten emeklidir) ben başka mürşide bağlıyım" der. Doğuda o kadar çok şıh olan var ki, her çalının altında, her ağacın kökünde sigara içen namaz kılmayan kiremit gösteren şeyler çoktur. Ama ben sizi çok seviyorum. Her gün benim bir de zikrim var. Sabah bağa bahçeye giderken daima "İmdat ya şıh Süleyman derim" der.

— Abimiz Usul-ü Fıkıh dersinde "efendim şafi talebelerin olduğu medreseler var mı?" Üstazımız "neden sordun" buyurmuş. Abimiz "Efendim İmam-ı A'zam Hazretlerinin o güzel ictihadlarını gördükten sonra nasıl Şafi'yi terk edip de Hanefiye geçmiyorlar" demiş. Üstazımız "güzel düşündün evladım" buyurmuş ve "diğerlerinin ictihadı İ. A'zam'ın ictihadının yanında, güneşin yanında yıldızlar gibidir" buyurmuş.

— Rizeli Ali Dayı'nın Hazretimizi bulması: Kendisi gemicilikte çalışıyor. Bir gün gemiyi yüklemişler. Karadeniz'e doğru giderken gemi Rusya tarafında bir yerde batmış. Karaya yakın bir yer olduğu için yüzerek çıkmışlar. Ruslar "bunlar Türk ajanı" diye taş ocaklarında çalışmaya götürmüşler ki çok uzakmış. Günlerce yürümüşler ve nihayet varmışlar. Sabahtan akşama kadar çalışmaya başlamışlar. Günde bunlara küçük yarım ekmek veriyorlar. Ali Dayı doymuyormuş. Ekmekçiye "ben çok çalışıyorum bir ekmek kâfi gelmiyor onun için bana iki ekmek getirebilir misin" diyor. İnsaflı biri imiş ki kabul etmiş. Arkadaşlarına göstermemek için "affedersiniz " kafasını çuvalın içine sokuyor, iki ekmek yiyormuş. Bir gün ekmeğin bir parçasını kedi kapmış, kaçmış. Ali Dayı da kedinin peşine takılıyor. Kedi kaçıyor Ali Dayı kovalıyor. 5 Dakika devam ediyor. Ali Dayı bir de bakmış ki kendini Türkiye'de bulmuş. Ahmediye ile Mahammediye kitaplarını okumuş. Bunlar kardeşmişler, isimlerini kitaba vermişler. Kitapta Mehdi'yi anlatıyor. Çok uzun kolları var diye tarif ediyor. Ve Ali Dayı Mehdi'yi aramaya koyuluyor. Tekrar denizcilik şirketine gidiyor. Diyor ki " Ben falan tarihte batan gemiden kurtulanlardanım". "Nasıl kurtuldun" diyenlere anlatıyor, inanmıyorlar ama iş veriyorlar. Bir gün "gideyim de Yeni Cami'de namaz kılayım" demiş. Camiye girmiş, Üstazımız vaaz ediyor. Kürsüden "Merhaba Ali Dayı" diyor. Ali Dayı da "merhaba Efendim" diyor. Efendi Hazretleri "benim boyum elim uzun ama senin bildiğin kadar değil" diyor. Ali Dayı kitaptan okuyunca daha uzun zannediyor. Ali Dayı "tamam Mehdi'yi buldum, namazdan sonra yanına gideyim" diyor. Fakat Efendi Hazretlerini kaçırıyor. Seyr-i Sülukunu tamamlamış Kaptan Amca "benim Üstazım var gel seni oraya götüreyim" diyor. Yeni Cami'ye gidiyorlar. Ali Dayı orada Efendi Hazretleri ile müşerref oluyor.

— Hz. Üstazımız "Hz. Allah'ın nuru bize altın borularla gele gele geldi. Ucuna eklenecek bir altın boru bulunamadı. Bulunamayınca bizim gibi bir teneke parçası ekledi". Hz. Üstazımızın bu sözünden iki şey anlaşılıyor. Birincisi; Hz. Üstazımızın son derece mütevazi olduğu, İkincisi de; Hz. Allah'ın nurunun

Üstazımıza kadar geldiği orada her zaman mevcut olduğu ve ne zaman müracaat edilse istifade edileceği.

— Hazretimizin talebelerinden bir tanesi askerde rahatsızlanıyor. Neticede doktorlar yaşama şansının %5'lere indiğini tahmin ediyorlar. Ve ölümü evinde olsun diye gönderiyorlar. O kardeşimiz Hazretimizi ziyarete gidiyor. Hazretimiz halinden sorduğunda 6 ay hava değişimine geldiğini söylüyor. Hazretimiz durumu anlıyor ve "Evladım bu gece burada kalacaksın. Yatsı namazını kılmadan yatacaksın" diyor. O genç yatıyor. Gecenin bir vaktinde kendisini bir ses kaldırıyor. "Kalk yatsı namazı geçiyor" diyor. Genç birden kalkıyor bir de bakıyor ki rahatsızlığının kalmadığını anlıyor. Akli dengesini kontrol ediyor. O sırada gece gördüğü sesi hatırlıyor. Beyaz elbiseler içinde bir zat geliyor onu ameliyat ediyor. Sabah olduğunda Hz. Üstazımız teşrif ediyor. "Geçmiş olsun ameliyatın nasıl geçti" buyuruyor.

— 1964 Tarsus-Deymekli yaylası Mersin'in bir köyünde oluyor. Sabah namazına kalkarken çocuklardan biri kapıyı ters taraftan arıyor. "Ne yapıyorsun" denildiğinde gözünün ama olduğunu söylüyor ve şu hadiseyi anlatıyor. "Rüyasında düz bir yerde yemek yiyorlar. Yere dökülen kırıkların cinler tarafından toplandığını görüyor. Cinlerden bir tanesi çocuğun yanına geliyor ve şöyle diyor:"Sizin dökmüş olduğunuz ekmek kırıntılarını toplamaktan derse giremiyoruz. O sırada talebe karşıda bir cinninin abdest bozduğunu görüyor ve şöyle diyor. Siz bizim istemeyerek döktüğümüz ekmek kırıntılarını çok görüyorsunuz. Hâlbuki siz buraları kirletiyorsunuz diyerek karşıda abdest bozan cinniyi gösteriyor. Bunu üzerine gözlerinin önünden aşağıya doğru bir şeyin indiğini görüyor. Ve gözlerinin kapandığını anlıyor. Durum Hasan Abi'ye intikal ediyor. Buna mukabil Elemneşrahleke ve diğer hatimler yapılıyor. 3 gün aradan geçiyor durumda bir değişiklik olmayınca Hasan Abi o gece Abdülkadir Geylani Hazretlerinden medet istemesini söylüyor. Sonra o kardeşimiz asıl ismi olan (Ebazer Eşeb)'i zikrederek imdat istiyor ve yatıyor. Rüyasında Abdülkadir Geylani Hazretleri beyaz elbise içerisinde geliyor. "Evladım acelen niye, nedir bu telaşın. Beni bir an bile oturtmadın" deyince durumu anlatıyor. Derslere giremediğini geri kaldığını söylüyor. A.K. Geylani Hazretleri "Sen onların özel hayatına karıştığın için onlar senin gözlerinin önüne gaflet perdesi çektiler. Hatimlere devam edin. Hocana söyle talebeleri ekmek dökmekten mübalağa ile tenzih etsin" diyor. Hatimlere devam ediyorlar. O kardeşimiz yine rüyasında Konya'da Hz.Üstazımızın başkanlığını yaptığı 40'lar toplantısına katılıyor. Hazretimizin başında salahiyet sarığı ve sarıkta (La ilahe illallah Muhammedin Rasülullah) yazılı, göğsünde de üzeri yazılı bir şerit çekili ve toplantıya buyur ediliyor. O kardeşimiz halkaya girip Hazretimizin elini öpüyor ve geri çekiliyor. Hazretimizin işareti üzerine halkada bulunan diğerlerinin de elini öpüyor ve geri çekiliyor. Oturmasını söylüyorlar. Arkasında bir koltuk peydah oluyor ve geçmiş olsun diyerek tebrik ediyorlar. O kardeşimiz birden fırlıyor ve gözünün açılmış olduğunu farkediyor.

— İlim Yayma Cemiyetinden bir heyet Üstazımıza geliyor (elem yayma cemiyeti). Sohbet esnasında heyetten biri "efendim siz olmasaydınız ne olacaktı Ümmet-i Muhammedin evladı" diyerek yüzüne karşı medh ediyor. Üstazımız bunun ıstırabını çekiyor, çok daralıyor. Abdest tazelemeye gidiyorlar. Çıkınca H. Bakır Abi havlu tutuyor. Üstazımız derin bir nefes alıyor ve "(Haşa sümme haşa biz kim oluyoruz. Biz Allah'ın aciz ve zelil kullarıyız. Haza Kerametünnebi" buyurmuşlar.

— Üstazımız ile Abimiz yemek yerlerken Üstazımız bir ara kalkıyorlar. Pencereye doğru giderler. Kaplanın gelmekte olduğunu görürler ve "Kemal gel şunun gelişine bak (göğsü dışarda kafası dik neyse). Kaplan içeri giriyor, Üstazımız ayağa kalkıyor ve şöyle buyuruyor; İlim erbabına mağrur bir şekilde yürümek yakışmaz " daha sonra "yürü" diyor. Kaplan aynı şekilde yürüyor. Üstazımız bizzat tarif ediyor 4-5 adam tutarak yürütüyor.

— Biletçi Mehmet Efendi vefat ettikten sonra Hz. Üstazımız "20 senede yetiştiremeyeceğim talebemi kaybettim" buyurmuş. Mübarek o kadar saygılı imiş ki ömründe bir defa bile hane-i saadete ayak uzatmamışlar. Ve hatta ziyarethanenin orada Hamidiye suyu vardı. (Abdülhamid Han Hazretleri getirdiği için bu ismi almış). Herkes oraya su almaya gelirmiş. Mehmet Efendi su almaya giderken arkası ziyarethaneye gelmesin diye hep yan yan gelirmiş suyun yanına. Bu senelerce devam ettiği için oranın halkı onu felç zannederlermiş, kardeşlerimiz müstesna.

— Hz. Üstazımız Alem-i Beka'ya irtihal etmezden önce Mustafa Doğanay yanına geliyor. "Efendim talebeler çok cam kırıyor, çok yaramazlar" diyor. Ben takıyorum onlar da kırıyor. Üstazımız da şöyle cevap verir. "İlahi Mustafa Efendi ben de bir şey söyleyecek zannettim. Cam kırmayacak talebenin burada ne işi var. Bunları onlara tarif edeceğiz" buyurdular.

— Ali Baba (Dayı) devamlı hayalinde beyaz bir köşkünün olmasını istermiş. Bir ara aynı şekilde düşünürken nefis "veririm ama buna mukabil maneviyatını ver" demiş. Bunun üzerine Ali Baba hiddetli bir şekilde Üstazımızın yanına gelip "Efendim ne olur himmet buyurun imanım gidiyor" diye feryat ediyor. Üstazımız teselli eder, dua edip gönderirlermiş. Bu Ali Baba eşekleri çok severmiş. Eşek gördüğü zaman yanına gider alnını okşar ve "sana niçin vuruyorlar. Hâlbuki sen onlara iş yapıyorsun. Sana niçin eşek diyorlar. Sen Allah'a şüphe etmedin ki. Asıl Allah'ın varlığına şüphe edenlere eşek denir" dermiş. Ali Baba duasında cenazesinde eşeğin de olması için yalvarmış. Nihayet Ali Baba vefat ediyor. O sırada da veba hastalığı varmış. İngiltere de bir gazetede merkepte de veba yayıldığı yazılmış İstanbul da bu yazı üzerine gazeteler bu haberi yayınlıyor. Bunun üzerine İstanbul idareleri hudutları içerisine merkep sokulmayacak diye ferman çıkarıyorlar. Sokanlara da ağır ceza verileceğini söylüyorlar. Bu sıralarda adamın biri Trakya'dan İstanbul'a üzüm getiriyor. İstanbul hududuna geldiğinde eşeği oraya bağlıyor. Malları alıp giderken Merkep ipi koparıyor. Kaçıp gidiyor. Adam da eşeği kan ter içerisinde takip ediyor. Nihayet Rami'den Eyüp tarafına giden bir cenaze görüyor. Cenaze Ali Baba'nın Üstazımız da orada. Eşek cenazeye gidenlerin arasına karışıyor. Adam arka

taraftan gelip eşeği yakalıyor. "Nihayet seni yakaladım" diyor. O anda Üstazımız adamın elinden tutuyor "evladım onun vazifesi var". Adam "efendim ceza veriyorlarmış. Ben fakir bir adamım cezayı ödeyemem" deyince Üstazımız "ben öderim" buyuruyor.

— Hasan Arıkan Abi yeni bir Wolswagen alıyor. Arabada Çırpanlı Hocaefendi, Hasan Arıkan Abi ve Hilmi Abi var. Giderlerken bir cenazeye rastlıyorlar. Cemaatten bazıları Çırpanlı Hocaefendi'yi tanıyorlar. Çırpanlı Hocaefendi "beni gördüler cenazeye katılmazsam ayıp olur, biraz onlarla yürüyeyim. Hemen gelirim siz kenarda bekleyin" diyor. O giderken Hilmi Abi "efendim" diyor. Çırpanlı Hocaefendi duruyor ve geri bakıyor. "Birşey mi oldu evladım" diyor. Hilmi Abi "sizi oturup da mı bekleyelim" diyor. Çırpanlı Hocaefendi "evet evladım oturup da bekleyin" buyuruyor. Bunun üzerine Hasan Abi "Hilmi Efendi niçin Çırpanlı Hocaefendi'yi meşgul edersin. Köşede bekleyin demekten bu anlaşılmıyor mu" diyor. Hilmi Abi de şöyle cevap veriyor "ben bu emri verdirip manevi kazanç sağlamak için söyledim" diyor.

— Hasan Arıkan Abi Adana'da idareci iken Abimizden mektup geliyor. Abimiz mektubunda "Hasan lüzum gördüğüm şu anda sizi vazifeden alıyor, sizin yerinize Mehmet Bilgin Hoca'yı veriyorum. Emrime itaatinizi beklerim" diyor. Mektubu eline aldığında yanında banka müdürü varmış. Mektubun heyecanından banka müdürünü unutmuş ve hemen M. Bilgin Hoca'yı aramış. M. Bilgin Abi'ye yıldırım telefon yazdırarak ulaşıyor. M. Bilgin Abi'de o zaman Hatay'ın bir köyünde imamlık yapıyor. Kendisine şöyle diyor; "Şu anda Abimiz'den aldığım mektubu size aktarıyorum. Şu andan itibaren siz Adana Bölgesi'ne idareci olarak tayin edildiniz. Ben de size tabiyim tebrik ederim" diyor. Ondan sonra Hasan Abi Abimize mektup yazıyor. "Göndermiş olduğunuz mektubunuzu aldım. Emirlerinizi M. Bilgin Abi'ye bildirdim. Emirlerinizi beklerim". Abimiz mektubu alınca (Hasan bu zamana kadar yapmış olduğun hizmetlerin hepsinden bugünkü teslimiyeti kadar razı olmadım). Bu hadiseyi Hasan Abi, Kumaş Abi'nin huzurunda Trabzon bölge idarecileri toplantısında anlatmış.

— Buradaki Beni İsrail Peygamberlerinden murad o kavme gönderilen peygamberlerdir. En meşhurları ise Hz. Musa ve Hz. İsa'dır. Ulemadan murad ise Kamil Evliya'dır. Zira mutlak zikr kemale delalet eder. (علماء امتی کآنبیاء بنی اسرائیل) Hadis-i Şerifi de önceki hadis'i tamamlamaktadır. O zaman buradaki ulemadan murad Peygamberimizin maddi ve manevi ilimlerine varis olan zat demektir. Bu varislerden birincisi Hz. Ebu Bekr, sonuncusu Hz. Üstazımız olan 33 tane Silsile-i Sadat Efendilerimizdir. Hz. Üstazımız Peygamberimizin maddi ve manevi bütün ilimlerine varis olmuştur. Ve onun gibi çileyi, sıkıntıyı, fakirliği tercih etmiştir. Fakat isteseydi her şeyi elde edebilirdi. Peygamberimiz de elde edip kimseye muhtaç olmazdı. Bütün taşlar, ağaçlar dile gelmişler. "Ya Rasülallah emret altın olalım seni sıkıntıdan kurtaralım" demişler. Ancak O kabul etmemiştir. Nuh Aleyhisselam ellerini kaldırmış bir kere "Ya Rabbi dünyada hiçbir kâfir görmek istemiyorum" demiş. Ve tufan olmuş. Hiç bir kâfir kurtulamamıştır. Nuh A.S. 'nın

yaptığı gibi Peygamberimiz yapamaz mıydı? Elbette yapardı. Fakat yapmadı. Rasülullah yapmadığı gibi Varis-i Hakikisi olan zat-ı şerif Hz. Üstazımız da yapmamıştır. Tasarruflarını kullanmamıştır. Bir defasında bazı ayetleri okumuş ve parmaklarını kapatmış ve ellerini havaya kaldırarak "Cenab-ı Hakk'tan şu anda dünyayı altını üstüne getirmesini istesem Cenab-ı Hakk bu isteğimi yerine getirir ve "Kulum Süleyman niçin böyle istedin" diye sual dahi sormaz" buyurmuş.

— Abilerimizden birisi Hazretimize müracaat edip ev yaptırmak istediğini söylemiş. Hazretimizde 4 odalı bir ev yapması için izin vermiş. Hazretimize o zat "Efendim 4 odalı ev yüz liraya mal olur. Bende ise iki oda yapabilecek elli lira bulunuyor". Cevaben Hazretimiz "Sen 4 odalı yap bakalım bir şeyler düşünürüz" buyurmuş. Evin iki odasını yaptırmış. Parası bitmiş. Borç para aramış fakat bulamamış. En son olarak durumu Hazretimize arz etmiş. Hazretimiz elini cebine sokmuş ve cebinden hiç el dokunmamış 50 lira çıkarmış. Kardeşimize vermiş. Kardeşimiz de "Efendim o mübarek eliniz o mübarek cebinize günde birkaç defa girip çıksa ne iyi olur" deyince Hazretimiz "Evladım Rasülullah'ın yoluna ters olur" diye üç defa tekrarlamış.

— Süleyman A.S.'ın mühründe mevcut olan tasarruf bitemamiha Hazretimizde mevcuttur. Kainatın yaratılışının yegane gayesi Rabıta-i Şerif'tir.

— Bir gün Ankara'dan İstanbul'a bir profesör geliyor. Bir fabrikanın salonunda sanat ve sanatçı ile alakalı konferans veriyor. Konferansın sonunda "Sanatçıyı tanımayan Allah'ı biz de tanımıyoruz" diyor. Bu toplantıda bulunan bir kardeşimiz bu hadiseyi Hazretimize anlatıyor. Hazretimiz ellerini kaldırarak "Ya Rab şu kâfirin haddini bildir. Ya Rab şu kâfirin haddini bildir. Ya Rab şu kâfirin haddini bildir" diye niyazda bulunmuş. Bir gün sonra aynı konferansı başka bir yerde vermek için giderken uçak kaza yapıyor ve profesör layık olduğu yere gidiyor.

— Hazretimizin yüzü devamlı tebessümkar dururmuş. Yüzünün kırıştığını hiç bir abimiz görmemiş. 3-4 saat hiç ara vermeden derse girermiş ve derste çok dinç görünür yorgunluğunu hiç belli etmezmiş. Ama dersten sonra kalkarken Abilerimizin koluna girmesi ile kalkabilirmiş.

— Hazretimiz sabah namazlarına misafirhanenin yakınlarında Konyalı Mustafa Efendi'nin bağışladığı ve Üçler ismiyle maruf olan (ilk kursumuz) evini tarif ederek talebeler ile beraber sabah namazını eda ettikten sonra Evrad-ı Şerif okur ve ardından uzun bir iltica yaparmış ki şöyle yalvarırmış "Ya Rabbi Ümmet-i Muhammed cayır cayır yanıyor, bölük bölük cehenneme akıyor, Ümmet-i Muhammed perişan oldu Ya Rabbi" der ve gözlerinden sel gibi yaşlar akarmış... O esnada Abilerimiz de ağlarlarmış. Daha önce başka müderrislerde okuyup da daha sonra Hazretimize intisab eden Abilerimize O müderrisler hiç ateşten Ümmet-i Muhammedin bölük bölük cehenneme aktığından bahsetmemişler. Halimizi güllük gülistanlık gösterirlermiş. Abilerimizin ağlaması Hazretimizin

"neden kendini bu kadar, harap ediyor, üzülecek ne var acaba" diye Hazretimize olan sevgilerinden ağlarlarmış. Ama Üstazımızın ağlaması daha başka.

— Hazretimiz Akdeniz isimli geminin ikinci süvarisi olan (Ahmet Kaptan) Amca ile birlikte İzmir'e gelirmiş. Bir gelişlerinde kardeşimizin birinin evinde, İzmirli kardeşlerimize ve Hazretimizi tanıyan bazılarına sohbet buyurmuşlar. O sıralarda Efendimiz Kütahya hapishanesinden yeni çıkmıştı. Sohbette şöyle buyurmuştur; "Allah yolunda askerliğimiz iki ay eksikmiş. O'nu mevla tamamlattırdı. Biz bu yaşta korkmadık devam ediyoruz. Benim genç evlatlarım hiç korkmaz" buyurarak o sırada İzmir'de bulunan Osman Horasanlı Abi'yi işaret etmiş. Onu müteakiben kamyoncu hikayesini misal vermiş: Bir kamyoncu yükünü yerine götüreceği zaman yoluna devam eder. Yolda tekerleği patlasa şoför elini kolunu sıvar, lastiği yapar ve bu sefer daha hızlı yoluna devam eder ki o açığı kapatmak için" buyurmuş. Ben de bütün evlatlarıma haber gönderdim ki hemen derslere başlamalarını ve çok hızlı okutmalarını söyledim. Çünkü Kütahya hadisesi esnasında derslere ara verilmişti. O sırada (1957) İzmir'de müftü vekili olarak vazifeli olan fakat müftü vekili olduğu için müftülük yapan Çırpanlı Hocaefendimiz de oradaymış. Horasanlı Abi de bir camide imammış.

—Tavaslı Hamza Bey Amcamızın Hazretimizi bulması:

Kendi âlim, zengin ve mürşidsiz hakikati anlamış, hakiki bir imanla Allah'ın huzuruna varılmasının mümkün olmadığına kati şekilde inanmış birisi. Mektubat-ı Şerif'e dahi kolaylıkla mana verebilecek şekilde Arapçası olduğu için bu hakikati anlamış. Türkiye'de bütün tavsiye edilen ve mürşidlik iddia eden kişileri gidip görmüş ve hatta kendisine Arabistan ve Şam'dan dahi adres vermişler. Buradaki zatları da gidip görmüş. Hiçbirisinde hakiki mürşitte olması icap eden halleri kendi ilmi muvacehesinde araştırmış fakat hiç birini hiç birinde bulamamış. Bir gün Denizli'ye gelmiş ve camide yalnız olduğu halde ikindi namazını kılmış. Ve çok hislenmiş. Ağlayarak şöyle dua etmiş; "Mürşitsiz hakiki bir imanla senin huzuruna gelmek mümkün değil. Ben de suri de olsa bir imanım var. Bu imanımı muhafaza edebileceğimden garantim olmadığı için ne olursun Ya Rabbi şu anda ruhumu al" diyor. Aşırı dualardan sonra camiden çıkmış giderken deri tüccarı olan arkadaşlarından biri kendisini görüyor ve "Bu ne hal arkadaş, bir derdin mi var? Hasta mısın yoksa senet ve çekten borçların mı var? Söyle yoksul insanlar değiliz, yardım eder öderiz" diyor. "Hayır, ben seni doktora götüreceğim" diyor. O kadar müteessir olmuş ağlamış ki benzi sapsarı kesilmiş. Amcamız "Hayır doktorluk bir halim yok" demiş. Arkadaşı ısrar edince "Mademki bu kadar ısrar ettin söyleyeyim" diyor ve kendisinin uzun zamandan beri hakiki bir mürşit aradığını fakat her tarafı gezmesine rağmen bulamadığını bundan müteessir olduğunu söylüyor. Arkadaşı gülerek "İlahi Hamza Bey bu da üzülecek şey mi" diyor. (Bir mürşide ihtiyacına farklı bir bakış). Arkadaşı Amcamızın bu hususta ciddi olduğunu görünce "Madem bu kadar meraklısın benim İstanbul'dan mal verdiğim tüccar bir arkadaşım var. Zaman zaman bana bir Üstazı olduğunu, onun çok değerli zat olduğunu anlatır" diyor. "Ben bir mektup yazıp seni ona göndereceğim sana yardımcı olsun" diyor. Bunu duyan Amcamız "Hemen yaz ver" diyor. Mektubu alıyor ve hemen İstanbul'un yolunu tutuyor. Arkadaşının tarifi üzerine

verilen adrese geliyor. Ve mektubu veriyor. (Mektubu verdiği zat Abimizin mübarek pederi ve deri tüccarı Halil Amcamız). Halil Amcamız "sen akşamleyin gel ben Üstazımla görüşeceğim nerede buluşacağımızı sana söylerim ve beraber gideriz" diyor. Akşam olduğunda Hamza Bey Amca, Halil Amcamızın yanına geliyor. Halil Amca da "Üstazım seninle beraber evine gelmemizi söyledi" diyor. Beraber gidiyorlar. Hamza Bey Amca içeri adımını attığında Hazretimizin letaifinden öyle bir Şua (nur) saçılmıştı ki Hamza Bey Amca olduğu yere yığılıp kalmış ve böylece Hazretimizi bulmuş.

— Hazretimiz kardeşliğin üç derecesi vardır.

1- **Edna**: Kardeşinin seninle aynı seviyede olmasını istemek

2**- Evsad**: Kardeşinin kendisinden biraz daha ileride olmasını istemek.

3**- Âlâ**: Kardeşini kendi nefsine tercih etmek ki bu Eshab-i Kiram'ın ahlakıdır.

— Hazretimiz: Ben Hz. Resülden bir an uzak kalsam o anımı ölü addederim. Sizler de böylesiniz evlatlarım.

— Rabıtayı, rabıta hakkında çok sohbet dinleyen, çok duyan, çok bilen anlamaz. Ancak rabıtayı yapabilenler anlayabilir.

— Tesbihçi Baba kendisine doğum tarihi sorulduğunda Rabıta aldığı zamanın tarihini söylermiş. İnsanın hakikatte dünyaya gelmesini (doğmasını) sağlayan Üstazı olduğu için hakiki babası onlardır.

— Hazretimizin evlatları insanlar arasında Allah'ın nuru ile yürürler ve hemen seçilirler, seçilmelidirler. Eğer seçilmezler ise ehl-i maneviyat olamamışlardır. (Kafir de münafık da kardeşimizin hepsini seçebilir).

— Rabıta yeter yeter yeter de artar buyurmuş Abimiz.

— Saçımızı da sakalımızı da kigasla (kınayla) boyamak caizdir.

— Antalya'da bir amatör boksör Cumartesi günü çarşı izinine çıkan talebelerimizin geçtiği yolun üzerinde bulunan bir dükkânın önüne oturur ve kardeşlerimizin yürüyüşünü, dükkândan alış verişe gelenlerin halini seyreder ve gıpta ile kendi kendine "bunlar hangi dünyadan gelmişler. Sanki hepsi melek gibi" diye söylenir. Ve her cumartesi onları seyretmek için o dükkâna gelirmiş. Bir gün bir kardeşimizin vesilesiyle Arapsuyu Kursumuza cuma namazı için gelmiş. Ve ne görsün ki gıpta ile seyrettiği insanlar burada. Orada şöyle demiş:" Bu insanlar deposunu şimdi buldum". Bilahare bu kişi kardeşimiz olmuş.

— Rabıta barajdan gelen cereyanı evimize bağlamaktadır. Hatlar kalbimizin içine kadar döşenmiş. Bize düğmeye basmak kalıyor. Düğmeye basmak da "Destur Ya Hz. Üstaz" dır.

— Binlerce rekat rabıtasız kılınan namaz bir dakikalık hakiki rabıta ile denk olamaz. Duyulduğu halde amel edilmeyen sohbetler (ilimler) zarardır. Çünkü bilindiği halde amel edilmemiş olur.

— Peygamberimizin Anne ve Babası manen Efendimize iman etmiştir.

— Nefse itimat olmaz. Ben iyiyim, ben yolumu buldum artık ayrılmam demek olmaz. Sırat'a gelinceye kadar rahat olmayız. Kendimize asla güvenmememiz lazım çünkü nefis her an yıkabilir.

— Konyalı bir tüccar İstanbul'a gelerek ziyaret mahallerini ziyaret ettikten sonra Hazretimize uğramadan telefon ederek "Efendim şuraları şuraları ziyaret ettim size uğrayamadım telefon ile arıyorum. Müsaadenizle gidiyorum Allahaısmarladık" demiş. Hazretimiz de "Tamam tamam" deyip telefonu kapatmış ve ders okuyan Abilerimize dönerek "Be ahmak oraları ziyaret edeceğine Çamlıca Tepesi'nin eteklerinde dolaşsaydı daha çok istifade ederdi". Çünkü bütün evliyaullah Hazretimizin emrindedir.

— Bu yolda terakki iki yolladır.

1- Kendini kusurlu görmek (nefsini itham etmek). Acziyet deryasından bir an bile çıkmayacağız. Bu yolda en güzel şey kendini kusurlu görmektir (amelini, niyetini, hizmetini). Bir insanın iyi yapıyorum demesi halinde o insan "ne iyi ışık veriyorum" diyen lamba gibidir. Kablo kesilse lamba hiç ışık veremez. İnsan da aynıdır.

2- Büyüklerin sohbeti onların duası. Allah-ü Teala'ya varan en kestirme yolu bulmuşuz. Allah birdir, ona giden yol da birdir. Saçımızın tepesine kadar günah çukurunda olduğumuza inanacağız. Büyükler böyle büyük olmuşlar. Şu anda bir evliyaullahı ziyaret ettiğimiz zaman tasarrufları bittiği için kendilerinden bir şey istenmez. Şöyle dua (istek) yapılır. "Ey falan büyüğüm benim üzerime Hz. Üstazımızın gelmesi için aracı ol, aramızı bul, benim bu istediğimi Hazretimize iletiver". Tasarruf kimde ise ondan bir şey istenir. Hazretimizin yanında itibarımızın artması için, Evliyaullah'tan yardım istenir. Bugün hizmetine devam eden Evliyaullah'ın hepsi Hazretimizin talimatına göre hareket ediyor.

— Hz. Üstazımız bir gün rüyasında şöyle görmüş. Peygamberimiz ve Hz. Ali bir odada bulunuyorlarmış. Rasülullah Efendimiz Hz. Ali'ye "kapıyı aç! Evladım Süleyman geliyor" demiş. Hz. Ali kapıyı çift taraflı açmış ve Üstazımız içeri girmiş. Rasülullah Efendimize "Ya Rasülullah huzuruna milyonlarla gelmek istiyorum" demiş. O anda odaya nur dolmuş her tarafa nur saçılmış. Bunu Abimiz Hazretimizin duasının kabul olunduğuna işaret olduğunu söylemiş. Hz. Ali Efendimiz kapıyı çift taraflı açtığı için Hazretimiz ondan bahsederken cömertliğinden kinayeten "Aliyyirraziyisehi" buyurmuşlar.

— Allah dostlarının ağzın dan bir şey çıkmaya görsün, Hz. Allah hemen kabul eder. Allah'ın sevgili kulları oldukları bellidir. Mesela: Meşhur bir kadın ses sanatçısı, Hazretimizin Hane-i Saadetleri karşısında (yakınında) bir köşk satın

alıyor. Gayesi orada arkadaşları ile alem yapmak, eğlenmek, içmek yani Allah'a isyan etmek. 30 milyona alıyor ve 30 milyon daha harcayıp çok lüks bir hale getiriyor. Bunu duyan Sultan Ablamız (Bedia) gece kalkmış. İki rekat namaz kılmış. Ve Hz. Allah'a şöyle dua etmiş: "Ya Rabbi burası sevgili kullarının karargahıdır. Burada bu günahları işlemelerine müsaade etme" diyor. Açılışının yapıldığı ilk gün arkadaşları ile içmeye, eğlenmeye vs. başlamışlar. O sırada oralarda patlama sesleri gelmeye başlamış. Patlama sesinin geldiği odaya koşuyorlarmış. Bu sırada diğer odalarda patlamalar olmuş. Ruhaniyet bu şekilde onları korkutmuş. Alem yapamadan hemen dağılmışlar. "Bir daha milyon verseler oraya ayak basmam" demiş. Daha sonra o köşkü satmış. Köşkü alan iyi birisiymiş. Bu olayı gazeteler de yazmış. Hz. Allah Ablamızın duasını kabul etmiş.

— Sultan Ablamızın (Bedia) oturduğu evin (yakınında, altında) Hazretimizin komşularından bir kadın varmış. Namazını şöyle böyle kılıyormuş. Fakat tesettüre fazla dikkat etmiyormuş. Valide Sultanımıza ve Ablalarımıza sonsuz hürmet ve sevgisi varmış. Hatta onlardan izinsiz bir yere gitmezmiş. Ablalarımız onun tesettüre dikkat etmesi, namazlarını kılması ve rabıta alması için çok dua etmişler. Bir gün Hane-i Saadete geliyor ve "Kocam beni Antalya'ya tatile götürmek istiyor. Dua edin de vazgeçsin" diyor. Valide Sultanımız da "Madem kocan ısrar ediyor yolunuz açık olsun" diye dua ediyor. Onlar da aile olarak tatile gitmişler. Tatilden dönerken Adapazarı yakınlarında trafik kazası yapmışlar (hususi araba ile). Çoluk çocuk tamamı ölüyorlar. Bu haberi duyar duymaz Bedia Ablamız o gece kalkıp bir tesbih namazı kılıyorlar ve o kadının ruhu için şöyle dua ediyorlar: "Allahım ona rahmetinle muamele et, günahlarını affet" diye. O gecenin sabahında iki Ablamız ve yakındaki bir kadın kardeşimiz aynı rüyayı görüyorlar. "O kadının cenazesi Ümraniyedeki kursumuzun önünde imiş. Cenaze namazını Hazretimiz kıldırmış. Kardeşlerimizin önünde defnedilmeye götürmüşler. Ablamızın duasının kabul olduğuna ve sevgili bir kul olduğuna işaret...

— Hazretimiz " En çok İslam kanı döken İngilizler ve Ruslardır. En az İslam kanı dökenlerse Almanlar ve Japonlardır" buyurmuş. Onun için Hazretimiz "Elizabeth denize bat" buyurmuş. Şu anda İngiltere her sene 30 cm denize batıyormuş.

— Hazretimiz daima ziyarete gelen evlatlarına sorarmış:" Evladım sizin oralarda hizmetler nasıl?" Ümit verici güzel haberler alınca da "Elhamdülillah" deyip sevinirmiş. Hiç şüphemiz olmasın ki biz gittiğimizde yine sorar. Onun için çok hizmet edelim ve orada Hazretimizi üzmeyelim, incitmeyelim.

— İnsanı öbür âlemde ilmi bile kurtaramıyor. Bakınız Elmalı tefsirinin yazarı Elmalı Hamdi bile Hazretimizin hürmetine Muazzeblerden (azab olunmuşlardan) kurtulup ebedi saadete eriyor. Hazretimiz Elmalı'nın 9 ciltlik Kur'an tefsiri için şöyle buyurmuş:" O tefsir tamamen ilmidir. Fakat hiç ruh yoktur. Biz ona biraz ruh verelim" buyuruyorlar. O gece Hazretimiz rüyasında Hamdi Yazır'ı görüyor. Hamdi Hoca Hazretimize diyor ki: " Silistreli, Silistreli bizim ilmimiz dünyada satırlarda kaldı. Onun için biz muazzeblerden olduk. Hz.

Allah bizi senin yüzü suyun hürmetine kurtardı" demiş. Yani Hazretimizin evlatları o kitapları okudukları için. Zira Hazretimiz o tefsire ruh vermişler.

— Kardeşlerim hizmet için zaman ve mekan yoktur. Bakının Eshabdan Hz. Hanzala gibi.

— Bir gün Hazretimiz yanında bulunan Baha Amca'ya dönerek "Bu yolu mezkur sebeplerden birisi ile bildiğini" anlatır.

— Nusret Amcamız bir gün yemekçi iken Hazretimiz teşrif ediyor. Yarım saat sohbet ettikten sonra sofraya oturmuşlar. Nusret Amca'nın pişirdiği çorbadan birkaç kaşık aldıktan sonra "Çok güzel olmuş, afiyetle yiyin" buyurmuşlar. Kimin pişirdiğini sormuşlar ve Nusret Amcayı takdim etmişler. Bunun üzerine Hazretimiz "Oğlum Nusret bundan sonra yemek işleri sana ait olsun" buyurmuş ve oradan ayrılmış. Gün gelmiş devre bitmiş. Talebeleri gönderirken Nusret Amcamız ders okuyamadıkları için en arkaya kalmış ve çok üzülmüş "ilmim yok ben hizmet edemeyeceğim" diye. Hazretimiz durumu anlayınca onun arkasını sıvazlayarak "Evladım Nusret sen de şuraya git bakalım" diyerek onu da göndermiş. Ama Nusret Amcamız hiç ders okumamasına rağmen kendi kuvvetli bir âlim olmuş. Tabi bu hal Üstazımızın tasarrufundan başka bir şey değildir.

— Hazretimizi çok sıkıştırdıklarında Trakya'da (Kuş Kaya) Dağı adında ıssız bir dağa çekilmiş ve orada oturuyormuş. Kendisini takip eden Astsubay askerlerle beraber Hazretimizi orada bulmuş. Hazretimiz ona "Evladım sen av köpeği (tazı) olsaydın bu ormanda bir tek av hayvanı bırakmazdın" demiş. Astsubay da "sen şimdi görürsün köpeği. Merkeze gidelim de". Karakola gelmişler Hazretimizi tek ayağı üzerinde bekletiyor. Hazretimiz duvara yaslanmak istemiş ancak "açığa gel, ortaya gel" diye bağırmış. Dayanmasına müsaade etmiyor. Beraberinde gelen talebeleri üzülüyorlarmış. Gerçi onlar da aynı cezaya tabi tutuluyorlarmış ancak Hazretimizin durumuna çok üzülüyorlarmış. Hazretimiz onların üzüldüğünü görünce " Evlatlarım üzülmeyin şu anda o kadar rahatım ki kaba koltukta oturuyormuş gibiyim. Hiç yorgunluk duymuyorum" demiş. Sonra o Astsubay Hazretimizi dövmek için sopa istemiş. Hazretimiz bakmış durum kötüye gidiyor Tasarrufunu kullanmış ve bütün masalar, koltuklar, sandalyeler astsubayın üzerine yürümüş. Kimisi başına kimisi beline inmeye başlamış. Astsubay arkasına bakmadan kaçmış. Hazretimiz "gelsin ne söyleyeceklerse söylesin" demiş. Astsubay "aman bir gitsin" diyormuş. Hazretimiz gitmeyi bir şartla kabul etmiş. Yaptığı dini faaliyetin yasak iş olmadığı, yapmasının mahzuru olmadığını ifade eden yazılı bir kağıt istemiş ve o kağıdı da onaylatmış öyle gitmiş.

— Herkes eceli ile ölür. Eceli gelmeden öldü denmez.

— Hz. Üstazımızı zaman zaman Ramazan-ı Şerif'te evlere iftar için davet ederlerdi (zenginler). Yine bir gün Mehmet Demirci (öğretmen) ismindeki ve bizi seven bir zenginin Eyüp'teki evine gelmek üzere yola çıkmışlar. Birkaç arabayla

gelmişler. Yolda gelirken Laleli'deki evinden Abimizi de almışlar. Arabalardan inince eve tezekli bir tarlanın içinden geçerek gelmişler. Tarladan geçerken Hazretimiz şöyle buyurmuş: "Bu topraklar ilk defa Tunahan kanıyla yoğruldu" buyurmuş. Halil Amca bu sözden şunu anlamış. Demek ki Ecdadımız İstanbul'a 16 defa sefer yaptı. Eve varıp yemek yendikten sonra akşam namazı kılmışlar. Namazı Mustafa Özaltan Abi kıldırmış. Namazdan sonra kahve içilmek üzere geniş bir odaya gelmişler. Ev sahibi Mehmet Bey Hazretimize bu arada demiş ki "Efendim başkalarını iftara davet ettiğim zaman 30-40 kişi geliyorlar. Ama siz az geldiniz. (8-10 kişilermiş)". Demirci'ye Hazretimiz şöyle cevap vermiş: " Kemiyet (sayı) az ama keyfiyet büyüktür" cevabını vermişler. Bu arada kahve muhabbeti devam ederken Hızır A.S.'dan laf açıldı. O zaman Hazretimiz şöyle buyurdu: " O biraz önce buradaydı" buyurmuş. O zaman orada olan Abilerimizin gözü açılmış. "Efendim nerede biz de görelim" diye hepsi hareketlenmiş. Ama Hazretimiz "O gideli on dakika oldu varacağı yere vardı, bulamazsınız" buyurmuş. Abilerimiz o zaman fark etmişlerdi. Yemekle namazda 30-35 yaşlarında genç görünümlü tanımadıkları bir zat varmış. Bu zat kahve sohbetinde Hazretimizin yanında oturuyormuş. Bir ara Hazretimizin kulağına eğilerek bir şeyler söylemiş ve müsaade isteyerek on dakika evvel ayrılmış. Bu zat Hızır A.S. imiş. Yalnızca Hazretimiz işin farkında imiş. Halil Amca bunu duyunca Müftü Abi'ye "sen Hızır A.S.'a imamlık yaptın" buyurur ve takılırmış.

— Halil Amca gazetelerde Amerikalıların aya çıktığını görür ve Üstazımıza haber verir. Hazretimiz de "Evladım ay ne ki elimi uzatsam ondan toprak alırım. Evet aya çıkacaklar hatta daha da (ileri) ötelere gidecekler. Aya ilk çıkanlar da Müslüman olacak" buyurmuş. Öyle de oldu.

— Salahaddin Dedemiz mürşitlik emanetini Hazretimize bir askerin bir askere nöbet teslim ettiği gibi (yalnız aldım verdim şeklinde değil) Hazretimize şöyle buyurmuştur "Evladım benden sana verilecek hiçbir şey kalmadı. Artık ben de sana bağlıyım, sen bana ver" diyerek Hazretimizin kalbini İmam-ı Rabbani Hazretlerine teslim etmiştir. İmam-ı Rabbani Hazretleri de bir hafta dayanabilmiş ve daha yukarılara havale etmiştir (Hz. Ebu Bekir'e kadar varıyor). Hz. Ebu Bekr Efendimiz de direkt Rasülullah'a bağlıyor. Peygamberimize direk rabıta yapan (bağlı olan) bir Hz. Ebu Bekir Efendimiz, bir de Hz. Üstazımız dır.

— Evliyalar mecbur kalmadıkça keramet göstermezler. Bu hususta Hz. Üstazımız şöyle buyurmuş: "Keramet evliyanın hayzıdır". Kadın nasıl hayız görmek istemezse (ondan kaçarsa) Evliya da kerametten öyle kaçar. Mesela Mehdi Amca Hazretimizin büyüklüğünü anlattığı ve kendilerine Hazretimizi göstermek istediği bazı misafirlerle beraber Misafirhaneye gelmişler. Hazretimiz de o sırada bahçedeki ağaçların dibinde oturuyormuş. Hazretimiz misafirleri karşılamış. Otururken "büyüklüğünü bir görsek" diye geçirmişler. Bu sırada cır cır (Ağustos böcekleri) koro halinde yakınlardaki ağaçlarda ötüyorlarmış. Bundan dolayı konuştuklarını rahat duyamıyorlarmış. Hazretimiz cır cır böceklerine hitaben "Biz sizi dinledik susun, biraz da biz konuşalım siz dinleyin" buyurmuş. Ve o anda bütün böcekler hemen susmuşlar. Misafirler gidene kadar bir tanesi

sesini çıkarmamış. Misafirler gidince böceklere "şimdi devam edebilirsiniz" buyurmuş ve böcekler ötmeye başlamışlar.

— Davet üzerine İstanbul Çengelköy'de bir kardeşimizin düğün merasimine Hazretimiz teşrif etmiş. Düğün sahibi denizin kenarına bir kilim sermiş ve orada Hazretimiz kardeşlerimize bir buçuk saat sohbet buyurmuşlar. Bu sohbeti horoz gözünü dahi kırpmadan bir buçuk saat dinlemiş. Bazı Abilerimiz horozu kovmak istemişler. Ama Hazretimiz müdahale etmeyerek "bırakın dinlesin" buyurmuş.

— Hazretimiz zamanından kalma misafirhanede bir kedi varmış. Bu kedi ziyaret haneye gelen kardeşlerimizin, sırasıyla oturunca o da sağdan başlayarak gözünün sağ ve sol tarafını oturanların ayaklarına sürerek onları selamlarmış. Selamlayacağı kişilerin de önce dikkatlice yüzüne bakar eğer kardeşimizse ayaklarına yüzünü sürerek selam verirmiş. Kardeşimiz olmayanları ise selamlamadan geçermiş. Rabıtası zayıf olanlar "beni selamlamayacak" diye çok korkarmış. Ama Hazretimize az da olsa boyun bükenleri selamlarmış. Bazen selamlamayı yarıda bırakır ve kaldığı yere otururmuş. Abimiz "Haydi çocuk selamla bitir çık" buyururmuş. Hemen selamlar tin tin (kuyruğunu kısarak) çıkarmış. Abimiz teşrif edince herkes ayağa kalkar yine Abimiz "oturun" buyurunca herkes yerli yerine oturur. Sonra kedi Abimize bakarmış. Abimiz işaret edince selamlamaya başlarmış. Onun dışarıda pislediği bir tenekesi varmış (bahçenin köşesinde). Pislemek için oraya gider teneke pislendiği zaman bağırarak vazifeli amcamıza haber verirmiş. "Gel tenekemi tamizle" diye. Bu kedi ölünce Abimiz "Bunu gömün" buyurmuş. Fakat bu kediyi birisi gömmeyip çöpe atmış. Aradan biraz zaman geçtikten sonra Abimiz sormuş: " Kediyi ne yaptın" diye. O adam da kediyi çöpe attığını söylemiş. Abimiz kızıp " Git derhal onu oradan al" buyurmuş. Kediye bir mezar kazdırmış ve oraya defnettirmiş. O kişi daha sonra davadan ayrılmış ve sırtlancı olmuş.

— Aynen kedi gibi Hazretimiz zamanından kalma ziyaret hanede bir köpek varmış. Bu köpek gelen kişi kardeşimiz ise onu selamlar (hoş karşılar) önüne düşüp ziyarethanenin kapısına kadar getirirmiş. Kardeşimiz değilse acı acı havlayarak haber verirmiş. Abimiz onun böyle havladığını duyduğu zaman "Bakın bir yabancı" buyururmuş. Bu köpek de ölünce Abimiz bunu da ziyaret hanenin bahçesinin bir köşesine defnettirmiş.

— Hazretimizin ders okuttuğu Topçularda da iki tane köpek varmış. Hazretimiz derse teşrif ettiği zaman tatlı tatlı havlayarak Abilerimize Hazretimizin geldiğini haber verirmiş. Tehlikeyi de bildirirlermiş. Hazretimiz saat Yediye On kala irtihal edince, bu iki köpek de beraberce aynı arabanın altına atlamışlar ve irtihal etme saat ve dakikasında intihar etmişler.

— Çırpanlı Hocaefendi " Merkezin kedi ve köpeğine dahi saygımız var" buyurmuş. Kedi ve köpek deyip geçmeyelim onlar da Hazretimizden istifade etmişler, bir şeyler almışlar da öyle güzel hallere sahip olmuşlar.

— Bir kişi Hazretimize gelerek "Efendim Belediye nikahı nikah olurmu?" Hazretimiz de "Hayır o nikah değildir kayıttır" buyurmuş. "Efendim o nikahta da birbirini kabul ettiriyorlar. Kız oğlanı zevcliğe, oğlan kızı zevceliğe kabul ediyorlar" demişler. Hazretimiz " Hayır olmaz, eğer kayıt nikah olsa idi, Sucu Mehmet Efendi'nin eşeği de orada kayıtlı" buyurmuş. Abimiz de önce resmi nikah yapılmasını buyurmuşlar. Çünkü resmi nikah dini nikahtan sonra yapılsa, resmi nikah yapılırken evlenen gençler kalblerinden en ufak bir şekilde " Bu da nikahtır" diye geçirseler birbirlerine haram olurlar, yani nikahsız olurlar. Köyümüzde kentimizde iyi anlatmak lazım. Gençlerin bunun nikah olmadığını iyi bilmeleri lazım. Kalblerinden böyle geçirmemeleri lazım. Nikahdan sonra ancak olabilir. Hüseyin DÖNMEZ Abi evlenirken Abimiz "önce git resmi nikahının kaydını yaptır" buyurmuş. Daha sonra dini nikah yaptırmasını söylemiş. Bir zamanlar müftüler toplantısında Belediye Nikahının olup olmadığını tartışmışlar. Bütün müftüler olur demişler. O zaman İslam Enstitüsü Müdürü (bütün müftülerin hocası) olan Ahmet Davudoğlu toplantıya başkanlık ediyormuş. O da bunun nikah olmadığını sadece bir kayıt olduğunu söylemiş. Talebeleri yani o zamanın müftüleri laikliğe aykırı konuştu diye, diğer bir deyişle şeriate uygun fetva verdi diye şikayet etmişler. Mahkeme onu hapse mahkum etti. Hapse girdi. Hapiste iken Abimiz o zamanın parası ile 150.000 TL para gönderdi. Bir belediye nikahında bulunan Hz. Üstazımız nikah memuru evlenen çiftlere "Sizi belediye başkanı adına karı koca ilan ediyorum" deyince Hazretimiz yanında bulunan Abimizin kolundan tutarak " Kemal gel sol ayağını yere vur" buyurmuş ve bütün " Bütün Adat-ı Batılınız (batıl adetleriniz) ayağımın altındadır" diyerek kendisi ayağını yere vurmuşlar. Biz de gavur adetlerini gördüğümüz zaman "Adat-ı Batılınız yerin dibine kenef çukuruna batsın" diyerek sol ayağımızı yere vurmalıyız. Hazretimiz böyle zamanlarda hiç korkmadan Abilerimizi yetiştirmiş.

— İnsan ya bir hırsızlık yapar da korkar, ya da bir kötülük yapar da korkar. Bu yolda gidelim. Manevi hizmetlerde korkmayalım. Dünyaya direk mi kalacağız, bir gün mutlaka öleceğiz. Ancak tedbir korkaklık değildir. Başkaları gibi (nur) “biz buradayız demek”, deve kuşunun saklanması gibi olur. Onları kâfir avcılar çok kolay avlar ve avlıyorlar. Ondan sonra da cihad yaptık diyorlar. Gizlenmek lazım. Hıra Mağarası’nda Peygamberimiz ve Sıddık-ı Ekber neden gizlendi? Diyemezler miydi “Biz buradayız”. Korkmak yok derken rasgele gitmek de yok. Hazretimiz “Bak biz korkmadık aranızdayız” diyor. Yani bir şey yapamazlar diyor. Kütahya Hapishanesi’nde 2 ay yattıktan sonra Hane-i Saadetlerine geldiklerinde Valide Sultan “Efendi çok sıkıştırıyorlar biraz ara verseniz” buyurmuşlar. Hazretimiz de “Hanım Hanım sen ne diyorsun dersler iki ay geri kaldı bu arayı kapatacağız” buyurmuş.

—Hazretimiz “Falakayı medreseye İngilizler soktu” buyurmuş. “Bizim falakaya ihtiyacımız yok. Bizim terbiye edici başka falakalarımız var (Rabıta, sohbet...). İngilizler dinleri ile ayakta duran Türk Milleti’ni yıkmak için güya Müslüman olmuşlar ve medreseye girmişler. Medreseyi kötü göstermek için falakayı sokmuşlar. Şiilik, kadıyanilik, vehhabilik, behailik gibi dini gibi gösterilmek istenen bu siyasi mezhepler hep İngiliz kâfirinin oyunudur.

— Hazretimizin apartmanı yapılmadan önce Küçük Ablamıza apartmanın resmi rüyasında gösteriliyor. Bu durumu Hazretimize bildiriyor. Hazretimiz oralı

olmuyor. İkinci gün tekrar görüyor ve inşaata başlıyor. O zaman Lütfi Abi orada usta olarak çalışıyormuş. Valide Sultan zaman zaman Hazretimize "Efendi ona ders okutsanız" buyurmuş. Hazretimiz de "o okuyor" buyurmuş. Daha sonra Hazretimiz misafirhane de abdest için kollarını sıvadığı bir anda usta Hazretimizin yanına geliyor. Hazretimiz de "bitti mi" diye soruyor. Bitti cevabını alınca başlayalı 93 gün olduğunu öğreniyor. "Elhamdülillah Hz. Adem'in cesedi 93 günde yaratılmıştı". Daha sonra Lütfi Abi için "Ustalığı bırakırsa, tasını tarağını torbaya doldurursa, sonra bu torbayı da duvara asarsa, ailesi için de Allah'a tevekkül ederse derse başlasın" buyurmuş. Lütfi Abi de öyle yapıyor ve derse başlıyor. O zaman Hazretimiz Molla Cami okutuyormuş. Lütfi Abi de Molla Cami'den başlamış. Bazen Hazretimiz kendisine takılırmış. "VUZUA var ya o malumdur aynı Nasara gibidir" buyurmuş. Kısa süre okuttuktan sonra Ankara'da müftülük imtihanına giriyor ve Çatalca'ya müftü olarak tayin ediliyor.

— Bir gün Lütfi Abi Şehzade başı Camiinde vaaz yaparken cemaatten birisi devamlı uyuyormuş. Bir kaç defa yanındakiler uyandırmışlar ve ikaz etmişler. Tekrar uyumuş. Tekrar uyandırmışlar. En sonunda Lütfi Abi altındaki minderi tutup uyuyan adama fırlatıyor. "Al bunu da yastık yap" buyuruyor.

— Lütfi Abi bir gün yurt dışında bir yerde sohbet ediyormuş. Kendisi kapıya karşı oturuyormuş. Cemaatin sırtı kapıya dönük bulunuyormuş. Kapıdan birisi girdi mi cemaat dönüp bakıyormuş. Lütfi Abi bir kaç defa ikaz etmiş ancak yine dönen olmuş. Lütfi Abi de kalkmış kürsüyü kapının oraya götürmüş ve cemaati da oraya çevirmiş.

— "Altın diş taktırdıysanız söktürmeyin, taktırmadıysanız taktırmayın" buyurmuş.

— Hazretimiz: "Kütahya hadisesi Celal Bayar tarafından düzenlenen bir komplodur" buyurmuş. Bursa'da minbere deliyi çıkartmışlar ve "Ben mehdiyim" diye bağırtmışlar. Daha sonra deliyi yaka paça indirmişler. O deli "beni İstanbul'dakli Süleyman Efendi gönderdi, o bağırttı" demiş. Bunu mesned kabul ederek Hazretimizi içeri atmışlar.

— Hazretimiz milletin ahlaksız olarak bildiği bir kadının cenazesine iştirak etmiş. Tabi ki bu hal Abilerimizin dikkatini çekmiş. Sual ettiklerinde Hazretimiz şu cevabı vermiş: "Evet o kadın hayatta açık saçıktı. Bir gün Çamlıca da kadınlar çeşme başında sıraya geçmişler su dolduruyorlardı. Bu kadın da arka sıradaydı. Çok susamış bir köpek yavrusu geldi ve su içmek istedi. Fakat oradaki kadınlar köpeği tekme atarak uzaklaştırmaya çalıştılar. O kadın ise ayakkabısını çıkardı, içine su koydu ve o hayvana içirdi. Bu manzaradan Allah razı oldu, ben de onun için gittim" buyurmuş.

— Hazretimiz şehiriçi yolculuğunu daima tramvayla, gemi ve otobüsle yaparmış. Zaman zaman da yolculuğu ayakta olurmuş. Yolculukta yanındaki evladına 15-20 dakika ders anlatırmış. O evladı sanki saatlerce ders dinlemiş gibi onu anlarmış.

— Hazretimiz beynamazlar için "Azap çekerler ama Eskişehirliler iki kat çeker çünkü onların Camilerinde sıcak su vardır" buyurmuş. Kurslarımızdaki imkanlar karşısında bizim de çok çalışmamız lazım.

— Hazretimiz küçük olan Abilerimize misafirhanede küçük bir ayet okur 10 dakika bir mana verir ve "Sen şu camiye" diye talebeleri vaaz için gönderirmiş. O

evlatları da aralarında âlimlerin de bulunduğu kalabalık cemaate iki saat vaaz edermiş. Fakat mevzuuyu yine bittiremezlermiş. Çünkü Hz. Üstazımız onlara manen doping yapıyor.

— Hazretimiz "En cılız Müslüman'a (Cehennemden çıkıp Cennete giren en son kişi) Hz. Allah dünyanın on katı ayrı mekan tahsis edecek Cennette (bir' e on).

— Bir Müslüman son nefesini verirken kendisindeki sevinç, zifaf gecesi günü sevinci kendisinde olan genç gibidir" buyurmuşlardır.

— Hazretimiz isteseydi şimdikilerden daha mükemmel yurtlar yapardı. Fakat Peygamber Efendimiz fakirliği tercih ettiği için Hazretimiz de fakirliği tercih etti.

— Benim evlatlarım İstanbul'a yırtık kara lastiklerini sürüye sürüye gelirler, bir İstanbul Efendisi olarak dönerler.

— O Hasan Amca memleketine gittikten sonra orada bazı kişilere Hazretimizin büyüklüğünden bahsetmiş ve bir gün kendisi, bir oğlu ve üç köylüsü ile Hazretimize ziyarethane' ye gelmek üzere Üsküdar Tramvay iskelesine gelmişler. İçlerinden birisi "ben gelmeyeceğim siz gidin, o zatı ziyaret edin. Ben üç gün de olsa sizi beklerim" der ve oradaki bir bankın üzerine oturur. Hasan Amca çok ısrar ettiyse de yine gelmemiş. "bunca yol geldik şurada azıcık bir yerimiz kaldı niçin gelmiyorsun" deseler de o zat "ben gelmeyeceğim" demiş. Neticede götürememişler. Dördü beraber gitmiş. Huzura vardıklarında Hazretimiz Hasan Amca'ya "Siz beş kişiydiniz" buyurmuş. Hasan Amca da "birisi gelmedi, denizin kenarında kaldı" der. Hazretimiz bunun üzerine "Evladım üzülme o veled-i zina idi. Veled-i Zinalar ise bizim huzurumuza çıkamazlar" buyurmuş. O sırada Hasan Amca'nın oğlu "Bu zat bunun nereden bildi" diye içinden geçirmiş. Hazretimiz ona dönerek "Evladım Hz. Allah bizim gözümüzün önüne bir perde indirir ve oraya bildireceklerini yazar. Biz de oradan okur okur söyleriz" buyurmuş.

— Mehmet ARIKAN Abi Topçular'da Kumaş Abilere ders okuturken biraz gevşek davrandığı için derse gelmemiş. Sabah evinden çıkınca sağa sola takılır, akşam olur tekrar eve dönermiş. Talebenin ihtiyacını karşılayan "Horoz tel ve çivi" fabrikası sahibi de bu durumu anlamış ve telefon açarak kendisinde tasavvuf edebi de bulunmadığı için şöyle söylemiş "Buraya iyi bir hoca gönderin yoksa ben bir hoca bulurum" demiş. Hazretimiz de "Benden iyisini de bulabilir misin?" demiş. Fabrikatör "estağfirullah efendim" diyerek özür beyan etmiş. Hazretimiz de "O zaman oraya ben geliyorum" buyurmuş. Yaramazlık yapmanın faidesi olmaz fakat yaramazlık yapıldığı için Hazretimizde ders okuma şerefine eriştik. Bundan sonra Mehmet Abi erkenden derste hazır olurmuş ve Hazretimiz "Mehmet benim gözbebeğimdir" diyerek derse devam edermiş. Bir hata yaptığı için evladına bağırıp çağırmıyor, adeta iltifat ediyor. Onun tekrar kazanılmasına, en kısa yoldan yumuşaklıkla; bunu anlatırken zaman zaman Yunus Abi'ye dönerek (Kumaş Abi) "öyle değil mi büyük hoca" diye Hazretimizin sünnetini işlediler. (Hüseyin Kumaş)

— Kardeşimizin biri müftülük imtihanına girmiş. Bir vesile ile vazifesini (rabıtasını) o gün yapamamış. İmtihanda bir Arapça ibare açmışlar ve okumasını istemişler. Kardeşimiz de okuyamamış. Daha sonra Hazretimiz okuyamadığını

duyunca “Rabıtasını iyi yapsaydı okurdu” buyurmuş. Her şeyin başı da sonu da rabıtadır. (Hüseyin Kumaş)

— “Evlatlarımla hiç alakalanamazsam ölüm esnasında ruhlarını imanlı teslim edebilmeleri için alakadar olurum” (Hüseyin Kumaş)

— Hazretimiz gece biraz dalarmış, hemen “çok gaflet ettik kalkalım” buyururlarmış.

— Kumaş Abi Afyon’da vaiz iken Süpürgeci Mehmet Efendi’nin müridleri ile beraber zaman zaman hatim yaparmış. Durumu Abimize anlatınca Abimiz bir daha onlarla hatim yapmamasını istemiş. Kumaş Abi dönünce kendi mürşidinin hak olduğunu, onlar da kendi mürşitlerinin hak olduğunu iddia etmişler ve şu noktada anlaşmışlar. “Ladikli Ahmet Ağa’ya gidelim, o kimin hak olduğunu söylerse, hak olmayan zatın müridleri hak olan zata bağlanacak”. Bu noktada birleşip bir araba tutarak yola çıkmışlar. Hepsi Ahmet Ağa’nın evliya olduğunu bilir ve inanırlarmış. Kumaş Abi de Üstazımızın hak olduğundan zerre kadar şüphesi olmadığından, bu iddiaya rahatlıkla girmiş. Ahmet Ağa’ya gelmişler. Sohbet başlamış, sohbetin akışında Kumaş Abi “Efendim şu zat nasıldır” aldığı cevap “Hayır sahtedir”. “efendim şu zat nasıldır”, “Hak değildir”. Efendim Süpürgeci Mehmet Efendi nasıldır. Hak değil cevabını almış. Ve Ladikli Ahmet Ağa demiş ki “Evladım uzatma senin onun talebesi ve müridi olduğun için söylemiyorum, Süleyman Efendi Hak mürşittir. Ne varsa ondadır” buyurmuş. Devamında da “Ben bu makamda olmaktansa O’na mürid olmayı isterdim” demiş. Orada Karabulutlar geldiği için ayrılmış. (Karabulutlar gelince evde yok demekmiş). Kumaş Abiler oradan ayrılmışlar. Afyon’a kadar hiçbiri konuşmamış. Daha sonra Kumaş Abi “ Haydi benim Üstazımı kabul edin” diye verdikleri sözü hatırlatmış. Fakat ondan sonra hiç kimse Kumaş Abi ile muhatab olmamış. Hakiki Varis olduğuna Allah’a şükür kalbimizde hardal tanesi kadar dahi şüphe yoktur. (Kumaş)

Hazretimiz başı ağrıyan bir evladını alıp Fatih’teki bir doktora götürüyor. Doktor baş ağrısının sebebinin dişten geldiğini söylüyor. Hazretimiz o evladını oradan alıp Sirkeci’deki bir dişçiye götürüyor. Dişçiye “Ne gerekiyorsa yap, parasını ben vereceğim” buyurarak oradan ayrılıyor. Burada Hazretimizin evlatlarına karşı ne kadar şefkatli olduğu gayet iyi izah edilmiş oluyor. (Hüseyin Kumaş)

Merhamet insanın imanının kemalatına delalet eder. Biz kırık bir değirmeni kırk yıl bekleriz.

Sizin irşadınız için çektiğim çile Allah ile Rasülü arasında bir sırdır.

Dergahın hizmetçilerinden Ali Dayı rahatsızlanır, prostat ameliyatı olur. Ameliyattan 15 dakika sonra kendine gelir. Tabi ki bu duruma doktorlar hayret etmişler. Kendine gelince şöyle der: “Selde sular bazı kütükleri sürükler, kanca atmasını iyi bilenler bu kütüklere kancayı atarlar ve o kütüğü sudan, o selden çekerek kıyıya çekerler. Cehenneme de insanlar öyle akıyor. Bu insanlara kanca atıp bu Cehennem kütüklerini kıyıya çekmek lazım.

Ali Dayı Hazretimize intisab etmeden önce zaman zaman Karaköy’de imam Hasan Akkuş isimli bir imamın arkasında namaz kıldırmış. Bu zatın Kur’an okuması Ali Dayı’nın çok hoşuna gidermiş. İmam okur Ali Dayı arkadan ağlarmış. Daha sonra hazretimize intisab etmiş ve zaman zaman yine aynı camiye

namaza gitmiş. Fakat daha fazla ağlaması gerekirken hiç ağlayamaz olmuş. Bu durumu Hazretimize "Efendim sizi bulmadan falan yerde namaz kılardım ve imam okurken ben ağlardım. Sizi bulduktan sonra daha fazla ağlayacağımı düşünmüştüm. Fakat ağlayamaz oldum" diye sual edince Hazretimiz "Bizi bulmadan ağlaman nefistendi, orada Allah korkusu veya Kur'an'ın azametinden değil de imamın sesinden dolayı ağlıyordun. Bizi bulunca biz nefsin çanağını, çömleğini kırdık. Su kalmadı ki ağlayasın" buyurmuşlar.

Küfür 40 düğümdür. 39'unu biz çözdük birini size bıraktık ki terakki etmeniz için.

Hazretimiz yanında bazı evlatları olduğu halde gelip gittiği vapurların birinde Üsküdar'dan Eminönü'ne geçiyorlarmış. Hazretimiz pardüsesini koymuş, bastonunun üzerine yüklenerek oturuyormuş. Bir ara karşı taraftan birileri Hazretimize bakmaya, kendi aralarında konuşmaya, birbirlerine Hazretimizi işaret ederek bakmaları için ikaza başlamışlar. O onu, o onu derken herkes bakışlarını Üstazımız'a çevirmiş. Oturanlar kalkıp bakıyorlar, kalkanlar bakıyorlar derken vapurda herkes Üstazımıza bakmaya başlıyor. Yol yaklaşınca Hazretimiz kalkmış, inmek üzere hazırlığa başlamış. Ersin isimli konuşmayı çok seven, muzip birisi, evladı oturduğu yerde kalmış. Hazretimiz inince bütün yolcu Ersin'in etrafına toplanmışlar. Hazretimizi sormuşlar. Ersin de yağlandıra ballandıra Üstazımızı anlatmaya başlamış. Hazretimiz inince bir taksiye biniyorlar. Yanındakilere dönerek "Evlatlarım perdeyi kaldırıp gerçek yüzümüzü gösterince böyle oldu" buyurmuşlar. Haddi zatında Hazretimiz devamlı aynı gemi ve yolcularla yolculuk yapıyor. Fakat o gafil yolcular, yanlarındaki dünyanın manevi sultanından habersizler. Zamanımızda da bu zatın evlatları ve müesseseleri hizmetlerin en iyisini vermeye çalışıyor. Fakat o gafiller de gafilliklerinde devam ediyorlar. Bu işin şuuruna varmayıp düşmanlık ediyorlar.

Kardeşimizin birisi yolun kenarında bekliyor ve gelecek bir dolmuş vasıtası ile varacağı yere gitmek düşünüyormuş. Kardeşimizin beklemesi biraz uzun sürmüş. Bu arada yağmur da başlamış. Tabi ıslandığı için dolmuş olmayan arabalara da el sallayıp durdurmaya çalışmış. En sonunda petrol dolu bir tanker durmuş, kardeşimizi almış. Bir müddet sonra yağmur durmuş. Etraf sakinleşmeye başlamış. Yağmur yağdığı için yerler kaymaya başlamış. Tanker de biraz hızlı gittiği için kaymış ve ana yoldan çıkmış. Şoför bütün gayretini gösterip direksiyonu kırdıysa da faide vermemiş. Şoför artık elini yüzüne kapamış, uçuruma düşmelerini görmemek için. O sırada kardeşimiz de Rabıtaya durmuş. Anında Hazretimiz zuhur etmiş. Kardeşimizin yanına oturmuş "Evladım korkma" buyurmuşlar. Tanker yüzde yüz'ün üzerinde bir ihtimalle uçuruma uçması gerekirken, aniden anayola girmiş. Şoför elini yüzünden çekmiş ve bir de bakmış ki yoldalar. Bu durumun Allah'ın işi olduğunu kendisinin zerre kadar bir katkısı olmadığını itiraf etmiş. Ama bilmiyor ki Allah hangi sevgili kulu yüzü suyu hürmetine bu muamelede bulundu.

Görele'de bir hoca kardeşimiz Trabzon istikametine giden bir arabaya biniyor. Yolculuğun yarılarında araba kaza yapıyor. Ölenler yaralananlar oluyor. Bu kardeşimiz de yaralanıyor ve baygın bir şekilde yatıyor. Yatarken kendinde bir hafiflik hissediyor. Bir yumuşaklığın üzerinde yattığını hissediyor. Aygın baygın gözünü açıyor. Bir de bakıyor ki Hz. Üstazımız evladını yani kendisini almış

kucağına, kucağında yatıyor. İşte tasarruf, işte Üstazımızın büyüklüğü. Kazada bile evlatlarını bırakmıyor. Bugün kazada, yarın ruhumuzu teslim ederken bizi yalnız bırakmayacak bir zata mensubuz. Bağlanmışız, ne mutlu bize. Ya Rabbi bizi ayırma.

Konya Meram Kursumuzda talebeler (üniversite hazırlık) Kur'an'ı Kerim dersine girmişler. Vazifelilerin meşguliyeti sebebiyle derse Üniversiteli (İlhami) bir kardeşimiz girmiş. Dersin akışı içinde sohbete dalmışlar. O kadar ruhaniyetli bir sohbet olmuş ki talebeler kendinden geçmiş. Sohbet esnasında talebelerden biri (o guruptan) mescidin kapısından Üstazımızın girdiğini ve gurubun etrafında bir defa dolaşıp tekrar kapıdan çıktığını görmüş. Bu az bir hadise değildir. Eskiden ders okuyan talebeler okula giden kardeşlerimize bakar, okullara giden ve Hazretimizi gören bir okullu kardeşimiz. Hatta dersine giren ve sohbet eden bir üniversiteli...

Konya Meram Kursu'nda bir üniversiteli kardeşimiz yemekçi olduğu bir günün sonunda istirahata çekilmiş. Bilahare yatağına uzanmış ve uyku ile uyanıklık arasında iken, yatakhanenin kapısı açılmış. Önde Üstazımız arkasında Abimiz ve Ahmet Aygın Abi olduğu halde içeriye girmişler. O kardeşimizin yatağının yanına gelmişler. Üstazımız elindeki bir kağıda bakmış ve "Bunu da yazalım mı?" diye sormuş. Ahmet Abi yazılması için çok gözyaşı dökmüş. Bilahare dışarı çıkmışlar. O sırada kardeşimiz de kalkmış ve onları takip etmiş. Üst katta bulunan dershaneye girmişler ve Hazretimizin imamlığında iki rekat namaz kılmışlar. Talebe kardeşimiz de onlara uymuş. Buradan çok şey anlamamız lazım. Hazretimiz kardeşimize yemekçilik hizmetinden sonra gözüküyor. Onun için hizmetlerimizi çok ciddi ve ihlaslı yapmamız lazım. Ayrıca Hazretimiz bir liste (evlatlarının isminin olduğu liste) ile geliyor ve "Bunu da yazalım mı? Listeye geçirelim mi?" diyor. Demek ki o evlatlık listesine isim yazdırmak zor. Ahmet Abi de gözyaşı döküyor. Bundan anlaşılıyor ki büyüklerimiz bizim için ne çok gözyaşı döküyorlar.

İzzet Abi (Konya'lı) Hazretimizin çaycılık hizmetinde bulunuyormuş. Yine Ömer isminde bir kardeşimiz de çaycılık hizmetinde bulunuyormuş. Bir gün İzzet Abi Hazretimiz'in bulunduğu odaya girmiş. O sırada Hazretimiz de bir elmayı ikiye bölmüş ve biri elinde, diğeri masanın üzerinde duruyormuş. İzzet Abi "Efendim derslerde uykum geliyor bu durumdan muzdaribim" diye Hazretimize durumu arz etmiş. Hazretimiz önündeki elmanın yarısını kesmiş " Buyur bunu ye evladım" buyurmuş ve elmayı İzzet Abi'ye uzatmış. O sırada orada bulunan Ömer isimli kardeşimiz de "Efendim benim de sık sık başım ağrıyor" diye rahatsızlığını bu fırsattan istifade söylemiş. Hazretimiz de diğer yarım parça elmayı "Bunu da sen al evladım" demiş ve onu da o kardeşimiz yemiş. İzzet Abi'den uyku, Ömer Abi'den baş ağrısı kalkmış. İzzet Abi polis memuru iken evli ve çocuk sahibi olduğu halde, Hazretimizi bulmuş. O sıradaki talebeler küçük talebeler imiş. Onların yanında yaşlı olduğu için ve hiç ders okumadığı için gece gündüz ders çalışıyormuş. Gece uykusuz kaldığı için derste uykusu gelirmiş. Derste uyumamak için rahlenin gözüne limon koyarmış. Fakat yine de uykusu gelirmiş. O elmayı yiyince limonsuz derse girdiği halde hiç uykusu gelmemiş.

İzzet Abi bir gün Hazretimize "Efendim sizin kapınızda bir günlükle bir senelik arasındaki fark nedir?" diye sual etmiş. Hazretimiz de "Bu kapı Bab-ı Adildir bir senelik ile bir günlük arasında fark yoktur" buyurmuşlar.

Sonuna kadar bu yolda devam edebilmek kolay değil. Ancak geceleri duaların kabul olduğu saatlerde kalkıp Allah-ü Teala'ya iltica edip ve merkezi Muhammediyye'ye bağlı olmak şartıyla.

Dünyada en büyük ve en zor şey, büyüklerin gözünde yer tutup o makamı muhafaza etmektir.

Benim evlatlarım öyle yaşarlar ki dilleri konuşmasa halleriyle irşad ederler.

"Doğu sınırından Rus askerleri girdi geliyorlar" deseniz aldırmazlar ve korkmazlar. Ancak dağdan ozaya iki tane Nakşi dervişi inmiş deseler, herkesin tüyleri ürperir ve onu yok etmek için uğraşırlar ve ona düşman olurlar.

Güzel Kur'an'ımızı güzel okuyunuz. İnsan Kur'an-ı Kerim'i güzel ve çok okuduğu müddetçe Cennetteki makamı yükselir. Yüksek makamlara nail olur.

Evladım sizin alıp verdiğiniz her nefesten haberimiz vardır.

Cennet ve Cemalullah'ın yolu bizim çerçevemizden geçer. Diğer yollar Cehennem'e uğrar da Cennet'e geçer. Cehennemde kalmaları kuvvetle muhtemeldir.

Şu diyarın vilayet, kaza, nahiye ve köylerinin her birerlerine birer İmam-ı Rabbani evladı koyduğun zaman, o diyardan küfür hicret eder.

Evladım Kevni Külli senin bir teveccühüne bağlıdır. Değil insanlar, dağı karşına alıp okutmaya kalksan dağ yerinden oynar. Bu dinin ihyası Mintarafi İlahi benim ve sizin omuzlarınıza bindi.

Benim evlatlarım fukara olmayacak. Dünya arkalarından öyle gelecek ki "yeter artık istemem" diyecek.

Hazretimizin devamlı cübbesini taşıyan, çantasını taşıyan birisi varmış. Devamlı bu hususlarda Hazretimize yardımcı olurmuş. Hazretimiz bir gün Beyazıt Camii'nde vaaz ettikten sonra inerken yine o kişi Üstazımıza yardım etmiş. Ve Üstazımız o adama dönerek "Şu cübbemin içine girip dursan yine bizi tanıyamazsın" buyurmuşlar. Bu, insana ihlas ve samimiyetin önemini göstermektedir.

Hazretimize evlat olabilmek o kadar büyük bir mesele ki, kardeşlerimiz bunun şuurunda değiller. Şayet kardeşlerimiz Üstazımızı ve makamını bir bilseler, ellerinden geldiği kadar geceli gündüzlü çalışırlar. Fakat bilemediğimiz için tam manası ile kendimizi veremiyoruz. Hızır A.S. ile Üstazımızın bir görüşmelerinde Hızır A.S. Hazretimize "Cenab-ı Hakk'tan üç şey istedim. Bunları verdi. Keşke bunları isteyeceğime size evlat olmayı isteseydim" diye Hazretimizi medhediyor. Ve "Ben bu zata evlat olamadım aman siz kıymetini bilin" diyor.

Hazretimiz "Sakalıma ilk iki ak iki sebeple düştü. Birisi Bedia Ablamız küçükken rahatsızlanmış, onun sıhhati için çok yalvarmış. Secdeden kalkınca ilk akı gelmiş. Diğeri evlatlarının hizmeti için secdede yalvarırken.

"Evlatlarım zaman gelecek maneviyatı maddiyatla isbatlayacaklar" buyurmuş. Yunus Abi de buyuruyor ki "Mürakabanın tesiri olur mu? Düşüncenin itibarı yoktur" derler. Bu kimse düşünceyi, Üstazı düşünmeyi ve ondan istifade etmeyi inkar edip olmaz böyle şey diyorlar. Yani düşüncenin ehemmiyeti yoktur

derler. Bunlara "bir insan düşünerek ihtilam oluyor. Bir fahişeyi düşünmekle ihtilam oluyor. Burada düşünmek menfi tesir ediyor da düşünmenin müsbet neticesi yok mu? Sen bir fahişeyi düşünerek ihtilam oluyorsun ben de düşünerek feyz alıyorum" demek lazım. İşte maddeten isbatı.

Kamil Abi'nin doktor arkadaşı varmış. Avrupa'dan bir cihaz getirmiş. Bu cihaz kalbin bazı şeylerini ölçüyormuş. Bir gün Kamil Abi arkadaşına ziyarete gitmiş. Arkadaşı da "Gel senin kalbini bir ölçeyim" demiş. Cihazı Kamil Abi'nin kalbine getirmiş. O esnada Kamil Abi rabıtaya durmuş. O rabıtaya durunca cihazın ibresi pat pat diye atmaya başlamışve son haddine gelip dayanmış. Bu durumu Kamil Abi'nin arkadaşı görünce şaşırmış. Tabi ki rabıtanın ne olduğunu bilmiyor ki. Şükretsin cihazı bozulmamış.

Dönmez Abi'nin bir dairesi varmış. Dairesini satmış. Fakat aldatılmış. Bu duruma çok üzülmüş. Ablamız "Üzülme Hüseyin Allah üç tane verir" buyurmuş. Şu anda üç tane dairesi bulunuyormuş.

Rabıta ile dahi gitmeyen bazı gasvetler vardır ki ancak Tesbih Namazı ile gider.

Lütfi Abi ve Dönmez Abi Avrupa'ya gittikleri bir zaman Paris'te arabayla dolaşıyorlar ve Lütfi Abi arabadan Evrad-ı Şerif okuyup dağa, taşa, sağa-sola üflüyor ve bunu bir kaç defa tekrarlıyorlar. Bir tren istasyonunda insanların karınca gibi kaynaştığı bir yerde Lütfi Abi arabanın içinde ezan okumaya başlamış. Sesi duyanlar arabanın etrafına toplanmışlar ve hazırol vaziyetinde beklemeye başlamışlar. Arabanın etrafı tamamen dolmuş. Aradan bir ay geçmiş. Lütfi Abi Dönmez Abi'yi arayarak "Müjde 5 tane kursumuz oldu" buyurmuş. Önce manen fethettiler, sonra kurslarımız teşekkül etti. Dişe önce morfin vurulur sonra diş çekilir.

Hazretimiz Beyazıt Camii'nde vaaz ederken imam hiç çekemediği için vaaz arasında aşır okumaya başlamış. Bu hale cemaat çok sinirlenmiş. Bazıları yerinden kalkıp imama yürümüşler. Hazretimiz cemaatı sakin olmaya davet edip tebessüm buyurmuşlar. Camiden çıkarken kardeşlerimiz "Efendim ne kadar hain bir adam" diye imama karşı durumlarını bildirmişler. Hazretimiz de "Kendi çok kötü evlatları daha da kötü olacak" buyurmuş. Şu anda da öyledir. (Hüs,Atay)

Hazretimiz "Efendiler aya çıkılmayacak zannetmeyin Aya da çıkılacak. İlk çıkan da Müslüman olacak" buyurmuş ve daha sonra Aya çıkıldı ve ilk çıkan da Müslüman oldu.

Hz. Üstazımız zaman zaman Kasımpaşa da vaaz yapardı. Bu vaazı takip eden bir Hacı Amca "Süleyman Efendi kışın Camiye geldiği zaman buz gibi olan Cami ısınırdı. Sohbete başlayınca terlemeye başlar, üzerimizden ceketlerimizi çıkarırdık. Hele hele bir de duaya başladığımı, Süleyman Efendi'nin yüzü acayip bir hal alır, adeta bu dünyada olmazdı" diyor.

Hazretimiz kış günü Kasımpaşa'da Camiye gelmiş. Bakmış ki cemaat bekliyor. Her taraf çok soğuk. "Efendiler bu soğukta niçin geldiniz, gelmeseydiniz, neyse şimdi sobaları yakarız" buyurmuş. Kısa bir murakaba neticesinde camiyi bir sıcaklık kaplamış ve cemaatin paltosunu ceketini çıkaracak hale getirmiş.

İstanbul'da bir kardeşimiz 15 gün veya haftada bir defa kendisine tahsis ettiği bir günde Hazretimizi (Kabrini) ziyarete gidermiş. Seneler böyle devam

etmiş. Hiç bir gün bu programını aksatmamış. Bir defasında acele bir işi çıkmış ve ziyareti iptal belki de tehir etmiş. Bir gün sabah vazifesi ile meşgul olurken kapı açılmış ve Hz. Üstazımızı karşısında görmüş. Hazretimiz "Evladım bu hafta niçin ziyaretimize gelmedin" diye sormuş ve devam etmiş. "Biliyordum acil işin vardı. Fakat sen bilmiyormusun ki bizi ziyaret maksadıyla evden çıkan birisinin tekrar eve dönene kadar ki hayatı ömründen sayılmıyor. Bunu bilmiyormusun?" buyurup ayrılmışlar.

Antep'te hizmet eden M.Kavilli kursta bulunduğu bir gün "idareye gidiyorum rabıta yapasım geliyor duruyorum rabıtaya, başka odaya gidiyorum yine rabıta yapasım geliyor yine rabıta yapıyorum". Her girdiği odada durum devam eder. İkindi oluyor ki ğolisler yurdu basıyor ve arama yapıyorlar. Kütüphanede bazı Arapça (Sarf, Nahiv) kitapları varmış. Polisler kütüphaneye bakmışlar "Burada da bir şey yok" demişler. Dolayısıyla bir suç unsuru bulamamışlar. Kursumuzdan ayrılmışlar. Demek ki Cenab-ı Hakk Kavilli Abi'ye füyuzatı yükledi. Bu füyuzat şahısla kaim olmadığı ve müessesemize sirayet ettiği için adeta polislerin gözünün önüne perde oldu da kitapları göremediler.

Yangından ne kadar kütük kurtarabilirsek kardır.

Zamanında Üstazımıza o kadar eziyet yaptılar ki Hazretimiz biz evlatlarının yetişmesi için, meydana çıkıp hizmete çıkmamız için bu eziyetlerin hiç birine ehemmiyet vermedi. İlk talebelerini okuturken kompartıman kiralardı. Karşısına yolcu gibi birkaç talebesini alır ders okuturdu. Bir taksi tutar İstanbul içinde dolaşarak ders okuturdu. Daha neler neler. Hapse attıklarında öyle bir hücreye koymuşlar kibir el uzanacak kadar açıklık varmış. Hazretimizin yere oturup rahat bir halde durmasını engellemek için yere kovalarla su dökerlermiş. Yer ıslak olacak da bu zat yere oturmayacak. Hazretimiz o ufacık kapının aralığından askere "Evladım vazifeni yapsana bak yerler kurudu, hadi ıslat" diye hiç bir zaman korkmadığını gösterirdi. Zaten Allah dostları hiç korkarlar mı? (Mustafa Özaltan)

Hazretimiz zaman zaman "Evlatlarım biz bu sıkıntıları sizlerin daha rahat etmeniz için çekiyoruz" buyurmuşlar. Mübarek yükü çekti bizler bu hizmette saltanatı yaşıyoruz.

Konya Lezzet lokantası sahibi Mustafa Amca medrese mezunudur. Hazretimizin derslerine girmiş. Dizleri dibine oturur derslere devam edebildiği kadar devam ederdi. Fakat vazife almak nasip olmamış. Hazretimiz bir emir buyurduğu zaman hemen o emri yerine getirirdi. Kendisini Ankara'ya Diyanetle alakalı bazı işleri yaptırır. Bu hizmetleri de Mustafa Ağa takip eder ve yaparmış. Kendisinin medrese mezunu olması bu işlerin yapılmasını kolaylaştırırdı. Yaptığı işler ekseri vaizlik, müftülük işlerinin tayin durumları olurdu. Bu Ankara seyahatinin tamamen bütün masrafını kendi cebinden verirmiş. Zaman zaman Abilerimizi de götürür ve otellerde kalırlarmış. İşte böyle Hazretimizin yakın masrafında bulunan bir zatın dahi vazifesi yokmuş. Bunların da istifade ettiğini İmam-ı Rabbani Hazretleri "Zamanın manevi sultanından Ehl-i Rabıta olmayanlar da istifade edecekler. Ancak bunlar da Mürşid-i Kamil'e karşı olmayıp sevip sayanlardır. Bunlar da istifade edeceklerdir" buyurmuşlar.

Hazretimiz bir Amcamızla beraber Çamlıca'dan çıkmışlar ve yürüyerek bir düğüne gitmek için o yola devam etmişler. Yolun karşısında bir iki asker

varmış. Bu askerler izinli olmaları hasebiyle çimenliğe uzanmış yatıyorlarmış. Hazretimiz yaklaştıkça önce oturmuşlar, Hazretimiz yaklaşırken ayağa kalkıp hazırol vaziyetine geçmişler. Hazretimiz selam verip yoluna devam etmişler. Amcamıza "Bunlar da düdüğü çaldı" buyurmuş. Aslında o askerler Üstazımızı tanımıyorlarmış fakat Allah'ın sevgili kulu olduğu için askerlerin yüzüne değişik gözükmüş. Gerçek çehresini görünce ister istemez hürmet göstermişler ve bir anlık teveccüh ile paçayı kurtarmışlar. Hazretimiz bu alakadan memnun olmuş ve askerlere bir anlık teveccüh etmiş ki bu teveccüh askerleri bir dereceden alıp taa yukarılara çıkarmış. Zamanımızda milli piyangodan adama bir para vuruyor. Bir anda milyoner, milyarder oluyor. Adam işçi, aşçı fakat adama bir para vuruyor adam milyarlarda yüzüyor. O askerlerde bir anda manevi milyarder oldular.

Şeker fabrikasına gelen şeker pancarları tazyikli bir su ile arabadan alınır. Bir kanala boşaltılır. Bu kanal vasıtası ile gider ve kademeli olarak üç safhadan geçer ve sonunda şeker olarak çıkarmış. Birinci safhadaki bıçak ikiye, ikinci safhadaki bıçak o parçaları dörde, son safhadaki bıçak ise o parçaları lime lime doğrar ve toz gibi yapar ve öyle çıkarırmış. Kurtulabilmeleri için bütün fabrikanın şalterlerinin atması lazım. Tabi ki düşen adam birinci bıçağa gelmemişse. Eğer gelmişse iki parça olmuş olur. Tokat'ın Turhal ilçesinde bir kardeşimiz de bu tazyik sonucu kanala düşmüş ve gelişmeleri o kardeşimizin ağzından dinleyelim: "O kanala düşünce artık ölümü ensemde hissettim. Artık ölüme gidiyordum. Birinci bıçağa gelince artık iki parça olduğumu düşündüm. Fakat sağlam olarak birinci bıçağı geçmiştim. İkinci bıçağa gelirken "birinci bıçak iki parça etmedi fakat ikinci bıçak 8 parça eder"dedim. Fakat onu da geçtiğim halde hiçbir zarar görmemiştim. O sırada komple şalterler attı ve alet durdu. O sırada tam karşımda kan ter içinde Hz. Üstazımız duruyordu. O kadar terlemişti ki adeta su içinde kalmıştı". Bizler yeter ki evlat olalım lime lime olmaktan kurtaran Üstazımız nelerden ve nerelerden kurtarmaz.

Müridin birisi nefsine uymuş ve bir müennesle tanışmış. Samimi olmuşlar ve kadın bunu kötü emellerine alet etmek için evine çağırmış. Bir saat vererek "bu saatte gelirsin" demiş. O mürid o saat gelince gitmiş kapıya vurmuş açılmamış. Daha sonra yerden taş alıp taşla vurmaya başlamış. Yine açılmayınca dergaha gitmiş. Daha sonra dergaha gelince Üstazı "Evladım bize çok eziyet ettin" demiş ve göğsündeki taşın açtığı yaraları göstermiş. Mürid çok pişman olmuş fakat elden ne gelir. Mürid kapıya taşla vururken Üstazı göğsünü kapıya dayamış ve yaralanmış. Evladını o kötü fiile yaklaştırmamak için.

Hazretimiz her gün gazete aldırır ve Ali Dayı'ya "Oku bakalım evladım ne yazıyor" diyormuş. Bilhassa dış politikayı takip edermiş. Çünkü hizmet edecek kimse zamanın politikasını bilmesi lazım.

"Biz Lillah Fillah iş yaparız" buyurmuşlar.

Valide Sultanımız Hazretimizin irtihalinden sonra Abimizin Emanet makamını yapıp devam ettirebilecek mi diye şüpheye düşmüş. Bir gün rüyasında Hazretimiz önde Abimiz arkada koşuyorlar. Hazretimizin bastığı yerlerde ayak izi belli oluyor. Abimiz de arkadan aynı süratle koşuyor ve Üstazımızın bastığı izlerin tam üzerine basıyor ve o izi takip ediyor. Bu rüya Valide Sultanımız'ın düşüncesinin boşa olduğunu gösteriyor.

Hazretimizin iki erkek kardeşi vardı. Bunların birisinin çocukları Bulgaristan'da kalmıştı. Zamanın hükümeti ile anlaşmaya varılmış. Kendi vatandaşları ile bizim vatandaşlarımızı takas etmeyi kabul etmişti. Hazretimiz onlara "Türkiye'ye gelin" buyurdu. Fakat gelmediler. Hazretimiz "zamanı gelince mecbur gelirsiniz" buyurmuştu. Aradan yıllar geçti ve Bulgar zulmü başladı ve mecburen geldiler.

Hz. Üstazımız bir camide vaaz ederken cemaatten birisi ayağa kalkıp bir şey söylemek istiyor. Fakat söyleyemeden oturuyor. Bu hal bir kaç defa tekrar ediyor. Vaaz sonunda kardeşlerimiz sorunca Hazretimiz "O gizli polisti. Ben o vaaz sırasında bulunurken Anadolu'da bir evladımın doğumu vardı, sıkıntıdaydı. Ona yardım etmeye gitmiştim. Bir taraftan da vaazla meşguldüm. Böyle olunca orada hafif boşluk oldu. O polis de o boşluktan istifade hareket etmek için kalktı fakat boşluğu hemen kapatınca bir şey yapamadı" buyurmuş. Hazretimiz hiç bir zaman evlatlarını boş bırakmıyor, doğarken bile...

Ben her türlü sıkıntıya her şeye göğüs gererim. Amma en aciz evladımın alnının kırışmasına tahammül edemem.

Evliyalık için 100 şart icap etse bunların 99'u bulunsa, sadece cömertlik olmasa kişi evliya olamaz. Ancak cömertlik dahil 50 şart mevcut olsa evliya olabilir.

Bu hizmetleri kimse kendine mal etmesin. Efendiler bu hizmetlerin fermenını Hz. Allah'tan, Rasülullah'tan, Levh'ten ve Kalem'den tasdik ettirdik. Bu hizmetlerin önüne dağ gelse ezilir.

Bir kardeşimiz bir meseleden dolayı Abimize hürmette kusur etmiş. Bu kardeşimiz bilahare Hazretimizi ziyarete gittiğinde Hazretimiz "Evladım Kemal olmazsa bize gelemezsiniz" buyurmuş. Anlaşılıyor ki Abimizin memnuniyeti Üstazımızın memnuniyetine bir köprüdür. Köprüyü geçmeden karşıya geçilmez.

Abilerimiz önceden ziyarethaneye geldiklerinde kapıdan içeriye girmeden önce kapının deliğinden içeriyi koklarlarmış. Dolayısıyla Üstazımızın içeride olup olmadığını anlarlarmış. Şayet Hazretimiz içerideyse mübarek kokusu kapı delişğinden alınırmış. Daha sonra içeriye girerlermiş.

Mustafa Özaltın Abi yanında birisi daha olduğu halde Kütahya'dan yola çıkmışlar. Adapazarı'na yaklaşmadan Hazretimizin kokusunu hissetmişler. Adapazarı'na yaklaşınca bu koku daha da yaklaşıyormuş. Adapazarı'na gelince kokunun kemalini bulmuşlar. Asıl hedefleri İstanbul iken orada inmişler. O kokunun geldiği yöne doğru yönelmişler. Yol bir dağlık kayalık bölgeye kadar gelir. Yine aşıp kokuyu takip ederler. Sonunda Üstazımızı bulurlar. Üstazımız kokusu ile onları yanına çekmiş. Müftü Abi'de alıcılar çok kuvvetli Üstazımızda da vericiler çok kuvvetli olunca durum böyle oluşmuştu.

Ahirette İmam-ı Rabbani evlatları taçlarla bulunacak. Diğer Peygamberler isteyecekler, Peygamberimiz "Verememem onlar benim Ehl-i Beyt'im" buyuracak.

Hazretimizin bir defasında ziyarethanede 3-4 kişi ile konuştukları görülmüş ve bunlar pencereden ayrılmışlar. Bir gün sonra Hazretimiz

ziyarethanede koltukta otururken hafiften şekerleme yapmış. Daha sonra Kamil Abi'ye dönerek "Dün akşam Türkistan, Hindistan..... kazalara gittik. Onun için biraz yorulmuşum" buyurmuş.

Valide Sultanımız ile Ablamız bir gün bir yere gitmek için tramvayın yanına gelmişler. O sırada bir yaşlı pir-i fani "Hatun Allah rızası için 1000 lira verin" demiş. Valide Sultanımız 1000 lirayı vermişler. Fakat tramvayı kaçırmışlar. Bir sonraki gelecek tramvayı beklenmeye başlamışlar. Hızır A.S. Hane-i saadete gelmiş ve Hazretimize "Az önce sizinkileri imtihan ettim kazandılar" buyurmuş. O ayrılınca Valide Sultanımız ile Ablamız dönünce Hazretimiz "Aferin, Aferin" diye onları tebrik etmiş ve kendilerinin Hızır A.S. tarafından imtihan edildiklerini söylemiş.

Bizim iki listemiz var. İlk intisab edeni birinci listeye yazarız. Daha sonra o kişi bu davayı tamamen hazım edip benimserse ikinci listeye, hakiki listeye yazarız.

Kansere şifa bulacaklar ancak kanserden sonra bir hastalık zuhur edecek ki ona şifa bulamayacaklar.

Hazretimiz 4 kişinin Rabıta alıp daha sonra ölmelerini istemişler. Fakat bunların intisab etmeden ölmelerine çok üzülmüş. 1- Hocası Bafralı Hamdi Efendi 2- Konyalı Mustafa Doğan 3- Kayserili Refik Üründün 4- Kayserili Süleyman Kuşçular

Hazretimiz evlatlarını yetiştirir ve Trakya'nın muhtelif yerlerine hizmete gönderirdi. Bir defasında hizmet yerlerini söylerken, Musa isimli bir hocamıza "Musa seni de Trakya müftüsü yaptık" buyurmuş. Bilahare Ankara'da müftülük imtihanını kazanmış ve Trakya'ya müftü olmuş. Trakya'ya gitmeden önce İstanbul'a Hazretimizi ziyarete uğramış. Trakya'ya müftü olduğunu söyleyince Üstazımız da "Biz seni daha önce oraya göndermiştik" ve beraber Trakya'ya gitmişler. Trakya'da Hazretimiz "Evladım çık vaaz et" buyurmuşlar. Musa Abi çok çekinmiş. "Üstazımızın yanında ben nasıl konuşurum" diye düşünürken Hazretimiz "Evladım sen çık gerisini bize bırak" buyurmuş. Musa Abi de çıkmış bir vaaz etmiş ki milleti doyurmuş.

Hazretimizi 5 ayrı kardeşimiz Ramazanda kandil gecesi iftara davet etmişler. Hazretimiz bu davetlerin hepsini kabul etmiş ve hepsine de gitmiş. Sabahleyin biri diğerine "Bu akşam Hazretimiz iftara bize teşrif etti" diyormuş. Diğeri "Yanlışın vardır dün akşam Hazretimiz bizdeydi" diye cevap vermiş. Allah dostları makamları nisbetinde bir anda çok yerde gözükebilirler.

Hazretimiz Trakya'ya gittiklerinde bir köyden geçerken o köyde kalması icap etmiş. Trakya'da bir adet varmış ki o da bir kahvede insanlar otururlar daha sonra da kalkıp giderlermiş. Bir misafir geldiğinde hiç kimse ona gel eve gidelim demezmiş. Hazretimiz de oradayken hiç kimse sahip çıkmamış. Aralarından birisi evine Hazretimizi götürmüş. Yemek yedirmiş ve yatak hazırlamış. Hazretimiz de "Sen benim elimden tuttun Hz. Allah'da senin elinden tutsun" diye dua etmiş. O adam şimdi milyardermiş ve parsının hesabını bilmiyormuş. O köyün halkı daima kursumuza destek oluyormuş ve çoğu da ihvan ve ahavatımız olmuş. Yakın bir köydeki halk içinde 3-4 kardeşimiz yokmuş. Çünkü Hazretimizin bastığı yerlerde kurslarımız ve kardeşlerimiz fışkırmış. Teşrif etmediği beldeler garip kalmış.

Bir kursun manen batması için o kursta bir kişinin üzerine güneşin doğması kafidir.

Abimiz çok sinirliymiş çünkü çok tertipli ve düzenliymiş. Bu tertip ve düzeninden de hiç ayrılmamış. O sebeple sinirlidir. Bir gün Ablamız Hazretimize "Babacığım çok sinirli bir damat bulmuşsun" diye takılmış. Hazretimiz de "Eee himmet ettik azalttık" buyurmuş. Demek eskiden daha çok sinirliydi.

"Kemal Ekmeldir".

Ankara'lı bir kardeşimiz Hazretimizle beraber bir kardeşimizin hastalık ziyaretine gitmişler. Hasta kardeşimizin saçı, kaşı hepsi dökülmüş. Hiç tüy kalmamış. Hazretimiz dönerken "Evladım Cenab-ı Hakk'ın senin için hazırladığı makama çıkman için amellerin kafi gelmiyor ki sana böyle bir hastalık verdi de sabretsin de o makama çıkrayım" dedi. "Sen Efendi Hazretleri geldi dua etmedi diye düşünebilirsin. Ben dua ederim fakat o makama çıkamazsın" buyurdu. Kardeşimiz de "Efendim ben halimden memnunum" dedi ve ahireti tercih etti. Bu hadiseyi Recep Abi, Hazretimizle hasta ziyaretine giden kardeşimizden dinlemişler.

İnsanın kafasının arka tarafında hafıza yeri vardır. Doktorlar burayı kara kutu diye isimlendirmişler. Hazretimiz: "Bu kutunun 1 milyar kapasitesi vardır. Hiç kimse de bu kapasiteyi doldurup gitmemiş, dolduran çıkmamış. İnsan öyle olur ki o kutuda olan kelimeyi bile Hz. Allah alabilir. Mesela: Hz. Üstazımız Abimizle Bafralı Hamdi Efendi'nin hayatının son zamanlarında ziyarete gidiyorlar. Hazretimiz bir ayet okuyup ve "Efendim manası sizce malum" buyurmuş. Fakat Bafralı Hamdi Efendi "Hayır Süleyman Efendi Evladım manası bence malum değil hepsini unuttum. Şu anda İzhar'ı dahi okutamam" demiş. Düşünün zamanın fetva makamı, fetva vereceği zaman "Acaba Hamdi Efendi bir şey der mi?" diye korkarmış. Böyle ilmi olan bir kimse bunların hepsini kaybetmiş. Belki bir yerden bir ceza geldi. Zamanında Hukuk-u İslam ile alakalı yazılar yazarmış. Hastalığı zamanında ziyaretine gelenlerden askeri okul talebeleri de olmuş. Gazetede yazısını takip eden talebelerden, okuyuculardan ziyaretine gelenleri görünce "Çıkın Cumhuriyet köpekleri" demiş. Talebeler mahkemeye vermişler. Ve Hamdi Efendi mahkemeye gitmiş. İdam kararı almış. Karar okunacağı zaman Hazretimiz hakimin arkasında zuhur etmiş. Hakim kararı okumak istiyormuş. Biraz tehir etmiş ve tekrar toplandıktan sonra yine okumak istemiş, okuyamamış. Ağzından "Berat" ifadesi çıkmış. Daha sonra Hazretimiz geçmiş olsun için ziyarete gitmiş. Hamdi Efendi "Evladım Süleyman sen bir ara Hakimin arkasında duruyor ve bir şeyler okuyordun. Söylesene neler okudun" demiş. Hazretimiz de "Bir şeyler okudum" buyurmuş. Adamcağız Hazretimizin kerametini görmüş ama anlayamamış.

Hasan Arıkan Abi'yi Hazretimiz Düzce'ye hizmete göndermiş. Hasan Abi orada talebe yetiştirmiş ve muhtelif yerlere hizmete göndermiş. O muhitin Ağası ve kursu seven biri olan Ahmet Ağa talebeler hizmete giderken gizlice "Sen gidiyorsun, gittiğin yer köydür, şöyledir, böyledir" diye talebeye söylüyormuş. Talebe de "İster köy olsun ister dağ başı yeter ki hizmet olsun" başka bir talebeye "Sen oraya gidiyorsun orada mısır ekmeği yersin" dediğinde aldığı cevap "Yeter ki hizmete gideyim aç kalmaya razıyım" oluyormuş. Sorduğu talebelerin hepsinden aynı cevabı almış. Bütün talebe aşkla ve şevkle hizmete gitmiş. Bir gün

Hazretimizle Abimiz Düzce'ye teşrif etmişler. Ağa olması hasebiyle Ahmet Ağa'nın evinde misafir olmuşlar. Sohbet esnasında Ahmet Ağa bu hali Hazretimize anlatmış. "Efendi Hazretleri sizin evlatlarınız sizi çok seviyor ve itaat ediyor. Siz İstanbul'dan emir veriyorsunuz. Hasan Hoca hepsini gönderdi. Ben hepsini imtihan ettim. Hasan Hoca'nın haberi yok. Hepsi aşkla ve şevkle gittiler". Bunun üzerine Hazretimiz "Elbette evlatlarımız bizi anne ve babalarından çok dinlerler. Çünkü anne ve babaları onların hayata gelmelerine sebeb-i zahiridir. Biz ise Alem-i Berzah'tan, mahşerden, sırattan geçirip Cennet ve Cemalullah'a götüreceğiz" buyurmuş. Bunları söylerken gözlerinden sicimler gibi yaşlar boşalmış. İşte bu söz hizmet edenlere bir teminattır.

Muhabbet mevhibe-i ilahidir. Hz. Allah'ın verdiği bir şeydir. Muhabbetin mugaddematı vehbidir.

Muhabbette azalma olursa inhita başlar. Biz ondan Hz. Allah'a sığınırız.

Bir gün bir hafız Üstazımıza gelmiş. Hazretimiz "Kur'an oku" buyurmuş. Hafız da sesinin çıktığı kadar okumaya başlamış. Üstazımız "Evladım sen buradakilere okudun dışarıdakilere okumadın. Ruhaniyeti kaçırmamak lazım" buyurmuş.

Ben her türlü sıkıntıya her şeye göğüs gererim ancak en aciz bir evladımın dişinin kırılmasına tahammül edemem.

Mahmut Ünver Abi Ramazan-ı Şerif'te Finike'ye hizmet için gitmişti. Orada Mehmet Ağa isimli biri ile tanışmış. Mahmut Abi'ye kimin talebesi olduğunu nereden geldiğini sormuş. Mehmet Abi de "Süleyman Efendi'nin" deyince, adamın gözleri yaşarmış ve "Ben şu halimi o muhterem zata borçluyum" demiş. Mehmet Ağa bir zamanlar felç olmuş. İstanbul'da bütün tıbbi müdahaleler yapılmış fakat yine de kurtulamamış. Bir gün Elmalı'ya "Hastalığım için bütün maddi yolları denedim. Çare manevi tabiplere görünmek. Hangisine başvursak" diye sormuş. Elmalı'da "Bu işi ancak Süleyman Efendi halleder" demiş. Hazretimize gelmişler. Hazretimize dertlerini anlatmışlar ve Üstazımız murakabeye varmış. Daha sonra o zata bir hafta Kaside-i Bürde okumuş ve Mehmet Ağa felçten kurtulmuş.

Osman Abi ilk hizmet ettiği sıraları bazı meselelerde zorlanmış ve sıkıntıya düşmüş. Böyle bir günün gecesi rüyasında Hazretimizi görmüş. Rüyasında Osman Abi (Horasanlı) bir odada bulunuyormuş. Merdivenlerden baston sesi geldiğini duymuş ve gelenin Hazretimiz olduğunu anlamış. Çünkü Hazretimiz'in baston sesini o kadar iyi hatırlıyormuş ki Hazretimizin bastonunun çıkardığı ses olduğunu anlamış. Bulunduğu odanın kapısı açılmış. O anda karşısında nurdan bir sütun görmüş, tamamen nurdan. Osman Abi'nin sıkıntısından dolayı sabretmesini ve muvaffak olacağını söylemiş ve ayrılmış. İşte Hazretimizin gerçek cephesi.

Hazretimiz "Cenab-ı Hakk Çamlıca'yı enasır-ı erbaanın en güzellerinden halketmiş" buyurmuş. Enasır-ı Erbaa hava, su, toprak ve ateştir. Çamlıca'nın suyu İstanbul'un en iyi sularına, toprağı en münbit toprağına, sıcaklığı en tatlı sıcaklığına ve havası da en tatlı olanıdır.

Aklınızın kıymetini anlamak için Bakırköy Hastanesi'ne gidiniz, geziniz.

Hazretimiz yetiştirdiği evlatlarını hizmete dağıtırken, Ahbab Hocaefendi'ye "Seni de Harem-i Şerif'e imam tayin edelim" buyurmuş. Tabi ki

kimse bir şey anlamamış. Aradan seneler geçmiş. Ahbab Hocamız Harem-i Şerif'te vefat etmiş ve oraya defn olunmuş.

Demiryollarında çalışan bir kardeşimiz bir gün Hazretimizi ziyarete etmiş. Ayrılacağı zaman işine yetişmesi mümkün değilmiş. Çünkü 1.5 saatlik yolu varmış. Ziyarethaneden çıkmış birde bakmış ki Yedikule'ye gelivermiş. Kendini orada bulmuş. Hazretimiz evladını almış oraya koymuş gelmiş.

Kamil Abi yanında Ablamız olduğu halde sisli bir havada arabayla giderlerken aniden Hazretimiz zuhur etmiş ve direksiyonu tutmuş. Kamil Abi inmiş bakmış ki arabanın önünde kocaman bir çukur varmış.

Semadan taş yağsa evlatlarıma isabet etmez.

İmam-ı Rabbani hazretleri: "Bu yola intisab edecekler isim ve sureti ile bana gösterildi".

Benim evlatlarım konuşmasalar da kalbi ahenk ve samimiyet içerisinde birbirlerine baksalar o meclise rahmet yağar.

Bir gün Üstazımız ağlıyordu. Zira o sırada Ümmet-i Muhammed'in halinden bahsediyordu. Sohbette "Ya Rabbi Ümmet-i Muhammedin hali ne olacak, Ya Rabbi evlatlarıma hizmet şuuru ver de hizmet etsinler". Bizlere demişti ki "Bunları değerlendirin. O gün dinleyenler bizdik bugün sizsiniz. Nasıl ki Peygamberimizin hadisleri bugüne kadar rivayet edilerek gelmişse, biz de birinci raviyiz. Bunları size anlatmakla mesuliyetten kurtuluyoruz. Evet buyurmuştu ki "Evlatlarım biz rahat görmedik. Hiç olmazsa irtihalimden sonra hizmet edin de siz rahat ettirin o gün kemiklerim sızlamasın". O mübarek zatın bize ihtiyacı yok. İrtihalinden sonra tasarruf aynen devam ediyor. Beka alemine irtihalinden bir iki ay sonra bir rüya gördüm. Rüyamda birkaç kabir görüyorum. Bunlardan birisi Hazretimizindir. Ben ağlıyorum bu sırada kabir açılıyor ve Hz. Üstazımız kalkıyor. Kabir tekrar kapanıyor ve dümdüz oluyor. Ortaya bir döşek seriliyor. Hazretimiz döşeğe seriliyor ve istirahata çekiliyor. Ben de yanına dahil oluyorum. Kucaklaşıyoruz ben hala ağlıyorum. "Efendim halimiz ne olacak" diyorum. "Devam edin evladım devam edin" buyurduktan sonra kalkıp gidiyor. Ben kalkıp Kısıklı'ya gidiyorum bahçe tarafına geçip bakıyorum ki her taraf insan ve namaz kılıyorlar. Bu sırada uyanıyorum. Yani demek istiyorum ki onun tasarrufu daha canlı olmak üzere devam ediyor.

(Nusret Abi)

Lisan-ı Hali ile konuşmak lazım. Hz. Üstazımız bir gün rahatsızlanır ve doktora gider. Doktor da günde iki tane olmak üzere 15 günlük iğne verir. İğne bir sahurda bir de iftardan sonra vurulacaktı. Üstazımızın komşusu olup doktorluktan anlayan bir Gayr-i Müslim vardı. İğne vurması için Üstazımız ona söyleyince Üstazımıza saygı ve hürmetli olan o şahıs "Merak etmeyin efendim her gün ben vururum" dedi ve iğneleri vurmaya başladı. İğneler bitince Üstazımıza "Efendim sizin hastalığınızdan ben hidayet buldum, bana İslam'ı anlatın" demiştir. İşte burada Üstazımızın hali konuşmuştur.

(Nusret Abi)

"Falan falanı harcadı diye sözler duyuyorum. Bu yolda kimse kimseyi harcayamaz. Ancak kendi nefsi harcar". (Abimiz)

Biz ihtiyarlardan mürid isteseydik vagon vagon müridimiz olurdu. Ama biz gençlere itibar ettik.

İndi İlahide Din-i Mübin-i İslam'a hizmet bizim evlatlarımızda karar kılınmıştır. Bütün yollar Cehenneme uğrar da geçer. Bizim yolumuz Cennet ve Cemalullah yoludur.

Okurken bir öğrenirsen okuturken bin öğrenirsin.

Haccac hakkında zalim diye söyleniyor. Bazıları da Haccac-ı Alim diye bahsederler. Tefsirlerde Haccac'ın Peygamberimizin koyduğu hükümleri icra ettiği söylenir. Haccac ortada fitne çıkaran bazılarını ortadan kaldırmıştır. Hz. Üstazımız "Haccac hakkında kötü konuşmayın o Allah'ın tırpanıdır" buyurmuştur.

Ümmet-i Muhammed'e İmam-ı Azam'ın şükrünü eda etmek vaciptir.

Siz Rabıtayı yapıyorsunuz ya her şeyi yaparsınız.

Çırpanlı Hocaefendimiz Kalaycı Hocaefendi ile her karşılaştığında ona "Kalycıoğlu itaatın, sadakatın nasıl" diye sorarmış. Kalycı Hocamız da "İyi efendim" diye cevap verirmiş. Bir gün Kalaycı Hocamız rüyasında Çırpanlı hocamızı görür. İkisi çok yüksek bir dağın tepesindeler. Dağ o kadar yüksek ki yukarıdan bakıldığı zaman aşağısı gözükmüyor. Çırpanlı Hocaefendi "Kalycı ben sana her sorduğumda itaatım ve sadakatım iyi derdin. Şuradan aşağı atla da görelim" diyor. Bunun üzerine Kalaycı Hocamız hız alabilmek için geri geri gelip ilerliyor ve tam uçurumun kenarına geldiğinde dağın yüksekliğini ve aşağısının mesafesini görerek duruyor. Bunun üzerine Çırpanlı Hoca efendi "Kalaycıoğlu bu mu senin itaatın" deyince, atlamadı demesin diye atlıyor. Atlayınca kanatlanıyor ve uçarak geri geliyor. Uyanınca çok üzülüyor. "Demek benim itaatım yok" diyerek bir ay üzüntüsünü çekiyor. Zira ikinci defada atlamıştı.

Biz size servet sahibi olmayın demiyoruz. Olunuz hem de çok servet sahibi olunuz. Fakat o serveti kalbinize koymayın kasada dursun. Eğer kalbinize koyarsanız oraya Allah'ın nuru girmez.

Evlatlarım mecbur kalmadıkça dışarı çıkmayınız.

Benim evlatlarımın hiç bir zaruret yokken Kadıköy'e gideyim şöyle bir dolaşayım demesi ve gitmesi haramdır.

Hz. Üstazımızın talebelik zamanında talebeler askere alınmazmış. Çanakkale Savaşı çıkınca bu sefer talebeleri de almaya başlamışlar. Hazretimiz de sıraya girmiş. Beklerken uyuyakalmış. Uyanınca yazılma işinin bittiğini görerek memurun yanına gidip "Ben uyuyakalmışım beni de yazın" buyurmuş. Memur da "bugün bitti, git yarın gel" demiş. Hz. Üstazımız da bir gün sonra tekrar gelmiş ve sıraya girmiş. Bu sefer de birisi gelip "seni medresede bekleyen var" diye haber getirmiş. Bunun üzerine Üstazımız medreseye gitmiş. Geri döndüğünde sıra bitmiş ve muamele yaptıramamış. Bir gün sonra tekrar geldiğinde bu sefer yine uyuyakalmış ve uyanınca vazifeli memura hemen "Ben tam üç gündür geliyorum hala muamele yaptıramadım" diye müracaat etmiş. Bunun üzerine aldığı cevap şu olmuş: "Evladım seni Cenab-ı Hakk yazdırmıyor. Hadi yürü işine git" diye geri gönderiyorlar. Böylece askere alınmamış.

Benim evlatlarım ayaklarında bir kara lastikle İstanbul'a gelecekler, İstanbul'un efendisi olacaklar.

Hz. Üstazımız misafirhanede ders okuturlarken bir kardeşimiz gelerek bir şey söylemek istiyor. Fakat Üstazımız söylemesine müsaade etmiyor. Biraz sonra tekrar söylemek istiyor. Fakat Üstazımız yine müsaade etmiyor. Aradan bir müddet zaman geçtikten sonra kardeşimiz üçüncü defa müsaade istiyor ve Hazretimiz konuşmasına müsaade ediyor. Kardeşimiz şu ifadelerle söze başlıyor. "Efendim bir evladınız vefat etti. Vefatından yarım dakika evvel şöyle dedi: "Bana Hazretimiz geldi ve üç kart verdi. Bunlardan birini kabirde meleklere verip benim gönderdiğimi söylersin. Diğerini de mizanda gelen meleklere göster. Diğerini de sıratın başında meleklere ver" buyurdu diye anlatınca Üstazımız "Heze Kerametünnebi" evet Üstazımız bunun Nebi kerameti olduğunu söylüyor. Doğrudur zira Üstazımız Peygamberimizin varisidir, vekilidir. Üstazımız bu kartları veriyor ama Peygamberimiz adına veriyor. Böyle bir kart olur mu diye düşünülebilir. Tabi ki böyle bir kart olur. "Şu dünyada bile geçici makamların sahibi kimseler bulundukları yüksek makamların verdiği selahiyetle bazı işlerin kolaylaşması için kart veriyor. Bunu ver benim selamımı söyle dediğinde bu kartı alan adam gittiği yerde "Efendim bu kartı falan verdi. Selamı var şu işimiz vardı" dese tabi ki en iyi şekilde işi halledilir de, zamanın manevi sultanı bir evladına kart verip meleklere gösteremez mi? Allah'a şükür inanıyoruz ve ümit ediyoruz.

Ali Dayı zaman zaman Rize'den gelen hemşehrilerini Üstazımıza getiriyor. Hazretimiz de "Bu da mı Rizeli Ali Dayı" buyurunca "Evet efendim bu da Rizeli hiç bir şeyi yok" diyor ve onları gönderdikten sonra Hz. Üstazımıza "Efendim bir dua ediverin, Efendim bir dua ediverin" diyor. Böyle diye diye bir gün Hazretimiz dua ediveriyor ve "Dua etmesek Ali Dayı'nın Efendimi bitmeyecek" buyuruyor. Onun için Rizeliler Ali Dayı'nın yüzü suyu hürmetine ve Üstazımızın duasıyla zengindirler. Antalyalılar da Çırpanlı Hocaefendi ve Üstazımızın duası ile zengindirler. Hz. Allah birine çayı, birine de muzu vermiş. Ama bilmezler ki şükrünü eda etsinler.

Bir gün Hz. Üstazımız şöyle buyuruyorlar. "Bize vazife verildiği zaman evlatlarımızın listesi de verildi. Onları doğumundan beri takip ederiz". Bunun üzerine Ali Dayı "Efendim ben köydeyken bir gün üzerime 40 köpek birden saldırdı. Ben geri geri kaçtım ve sonunda bir duvara dayandım ve gözlerimi kapattım. Artık beni yiyecekler diye bekliyordum. Gözümü bir açtım ki köpekler kaçıyorlar. Bundan da haberiniz var mı?" Hazretimiz de "Ali Dayı şüphen mi var" buyurmuş.

Üç aylar içerisinde bir gün bir kardeşimiz vaaz ederken Hazretimiz de orada bulunmuşlar. Vaaz bitince Üstazımız "Evladım niye üç aylardan bahsetmedin" buyurarak biz evlatlarına üç aylarda umumi itibariyle mevzuyu üç aylar hakkında seçmemizi emrediyor. Çünkü bu ayların azameti çok büyük ve ehemmiyete haiz bir mevzuudur.

Malum adam, sağır ve topal için Hazretimiz "Bunlar için ahirette hususi mahkeme kurulacak. Hakim Allah, savcı Rasülullah, Şahit ben ve mü'minler olacak" buyurmuş.

Kurban kesmeyenler şu söylediklerimi kafalarının bir köşesine koysunlar. Gelecek kurbana kadar Allah o kanı kendilerinden veya aile-i efradından akıtacaktır. Zaten doktorlar bıçaklarını bilemişler. Kurban kesmeyenlerin kanını akıtmak için bekliyorlar.

"Günahsız ağızla yapılan dua redolunmaz" Hadis-i Şerif'ini birçok müfessir tefsir etmeye çalışmışlar. Fakat bocalamışlar. Kimisi alimler demiş, kimisi sabiler demiş. Bu Hadis-i Şerif'in tefsirini Bedia Sultan Ablamız Üstazımıza sorduklarında şu cevabı almışlar: "Kardeşinin ağzı senin için günahsızdır" buyurarak gayet fesih bir şekilde tefsir buyurmuşlar.

Benim evlatlarım paranın şıngırtısı ile geçinirler.

Hz. Üstazımız zaman zaman evlatlarına "Şu iki şeyi yıkacağız. Bazıları hocaların dediğini dinle yaptığını yapma derler. Bir de hocalar hep alıcı verici değil bu fikirleri yıkacağız. Hocaların hem sözü dinlenir hem de peşinden gidilir, olduğunu ispat edeceğiz. Hocaların hep alıcı olmadığını verici olduğunu göstereceğiz. Alan el değil veren el olacağız" buyurarak eski hocaların meydana getirdiği bu düşünceleri yıkmaya çalışmış ve biz evlatlarına tavsiye ve emretmiş. (Hüseyin Kumaş)

Hazretimizin üçlerinden biri Abimizdir. Çünkü Hazretimiz "Benden sonra bu dinin yücelmesini Kemal ile murad ettim" buyurmuş.

Bir gün Mehmet Amca Kandıra'nın bir köyünde vazifeli iken (kursta) gece bir hoca efendi ile beraber uyurken bir rüya görmüş. Rüyasında Hz. Üstazımız bu dünyadan göç ediyor. Mehmet Amca terler içinde kalıyor. Uyanıyor ve çok korkuyor. Hemen yanındaki Hoca efendiyi kaldırıyor. Gördüğü rüyayı ona anlatıyor. O tam olarak inanmıyor. Fakat o hoca ziyarethaneye telefon etmesini ve sormasını istiyor. Gerçekten soruyorlar ve Hz.Üstazımız irtihal etmiş.

Rabıtasız kalp akılsız kafa gibidir.

Hz. Üstazımız zamanında Düzce veya Gebze veya Pendik'te birisi varmış. Kardeşimizden birisine "Beni Süleyman Efendi'ye götür de ben de onu göreyim, ondan istifade edeyim. Ben devazife alayım. Daha sonra bu zat ziyarethaneye gelmiş. Hz. Üstazımızdan vazife almış. Hz. Üstazımız ona "Şimdi daha iyisiniz" buyurmuş. Bu zat daha sonra memleketine geri dönmüş. Aradan bir müddet geçtikten sonra kardeşimizle bir haber göndermiş. Söyle Üstazına emaneti geri alsın. Artık benim ona ihtiyacım yok demiş. Bu kardeşimiz Üstazımıza söylemiş. Hz. Üstazımız da "Biz emanetimizde nazlanmayız" demiş ve geri almış. Bir gün Üstazımız Eminönü veya Beşiktaş'a gidiyormuş. Bilet satılan yerde onu görmüş. Üstazımız bilir olduğu halde onun yanına doğru gitmiş. Bir bilet almış. Bu benim Üsküdar-Beşiktaş biletim. O bilet satan Hz. Üstazımıza "ben sizi bir yerden tanıyorum" demiş. Üstazımız ona "biraz daha düşün bakalım" demiş ve elini cebine atıp bozuk paraları göstererek "şuradan ne kadar ise al" buyurmuş.

Bir gün Vali Sultan çarşıdan erzakla geliyormuş. Üstazımız da misafirhanede misafirlerle meşgul imiş. Misafirhanenin önünden geçerken görünce Üstazımız hemen koşarak çıkmış. Valide Sultan'ın elindeki eşyayı almış ve köşke kadar çıkarmış. Tekrar misafirhaneye dönmüş. Ey Anadolu adamları, gençleri hanginiz yapar bunu ibret alın. Yine Valide Sultan'ın arkadaşları onu ziyarete geldikleri zaman hiç haberleri olmadan aşağıdan soğuk, meyve cinsi bir şeyler alır arkadaşlarına ikram edermiş.

Hz. Üstazımız irtihal ettikten sonra, hayatta iken yardım ettikleri köşke geliyor "Hoca Efendi hayatta iken bana para yardımından bulunmuştu. Hastalandım bana şu kadar para verdi ameliyat olmuştum, dükkan açmıştım da yardım etmişti diye gelenler çok olmuş. Köşk günlerce dolmuş taşmış. Bunu

üzerine Valide Sultan: “Efendinin verdiğini ben geri almam helal olsun” buyurmuş ve almamış.

Hanımlar benim evlatlarımın kabir azabıdır.

Hz. Üstazımız Düzce’ye teşrif buyurmuşlar. Hasan Arıkan Abi’de oradaymış. Üstazımız oradan ayrılırken oradaki ihvan Üstazımızın dua buyurmasını istemişler. Hz. Üstazımız da “Siz buraya iyi bakın” buyurmuş. O zaman himmet gelir. Yani oradaki kursumuza iyi bakmalarını buyurmuş.

Sağolun yavrum. Çok teşekkür ederim. Ben de hepinizi tebrik ederim. Bütün hayatınız böyle başarı ile geçsin. Bu güne kadar çok rahat idiniz. Bu günden sonra esas vazifeleriniz başlıyor. Her gittiğiniz yerde hatta kurs olmasa bile bulunduğunuz yerde sırtınızı o güzel Üstazımıza, Rasülümüze, Mevlamıza dayayarak en ufak üzüntü çekmeden bu anlattıklarımı anlatmayı Mevla nasip etsin. Bundan sonra çok büyük mesuliyetler altındasınız. Bana da söz verdiniz. Her vakit ben sizden gelecek haberşleri bekleyeceğim. Ve dünya ahiret bütün beraberlik devam edecek. Eğer bir müşkilatınız olursa her vakit yardımlarınıza koşarım. Gerek maddi ve gerek manevi. Çünkü hiçbir menfaate bağlanmadan beraberiz. Ve inşallah sonuna kadar devam edecek. Çünkü Cenab-ı Hakk bizi dünya ahiret kardeşi eyledi. Şimdi kendinizi gayet güzel hissedin. Bundan böyle talebe değil Hocalık vasfını aldınız. Size birkaç gün önce söylediğim gibi bir yerde bulunduğunuz vakit nerede olursanız olun Allah’a karşı, Üstaz’a karşı yolumuza karşı ufacık bir konuşma, ufacık kendi beyinleri ile uydurdukları hurafelere şiddetle karşı koyun. Cevaplamaya hazır olun. Katiyyen düşünmeyin. Gereken cevabı verin. Oralarda asla bir çekingenlik yapmadan konuşun. Üstazımızın sarfettiği gayretleri anlatın. Asla susmayın. Doğrudan doğruya Rasüle bağlanmak zor. Mesela buraya gelirken direk camdan girmedik. Merdivenlerden dolandık. Merdiven de olsa asansör de olsa aynı. Her yerde mutlaka vasıtayla. Vasıtasız bir yere varılmaz. Bütün kalbinizle, bütün bedeninizle zikredin. Çünkü bütün her şeyi ortaya çıkaracak olan o ibadetlerin zirvesine çıkaracak okuduğunuz Kur’an-ı Kerim’dir. Bunu bir yıl boyu size anlattım. Sizler de biliyorsunuz. Geçen biri mescitte konuşurken Kabe-i Muazzama’yı ziyaret etmiş. O güzel beldeleri ziyaret etmiş. Ama onun feyzine girememiş. Maneviyattan haberi yok. Ben onu görünce hakikaten üzüldüm. İnsanları insan yapan illa zikirdir. Ve insanların yükselmesi için de illa zikir şarttır. Hakikaten Ablam anlatırdı. Hep doğruymuş diyeceksiniz. Çünkü o Nur-u İlahi ile Nur-u Muhammedi ile dolunca kimse sizi alıkoyamaz. Sizler bundan sonra Cihad-ı Ekber yapacaksınız. İnsanları delaletten alıp nura davet edeceksiniz. Cephede olan cihad Cihad-ı Esgar’dır. Ama sizinki Ekber’dir. İnşallah Hz. Mevla bunun gibi çok güzel başarılı sıhhatli ömürler nasip etsin. Ne vakit arzu ederseniz, gelirseniz görüşürüz. Yine beraberiz. Yine hakiki bağlılık ile bağlıyız. Efendim dünya malı için tartışırsın akrabalarınla. Çünkü küçük bir menfaattir. İnsanın aklına bile gelmez. Ama bizimkisi bir menfaate bağlı değil. Hz. Allah inşallah hep böyle devam etmeyi nasip etsin. Konuşun bu zamana kadar konuştuklarımı konuşun. Çünkü benim en çok sevdiğim şey Hz. Mevlam’ı anlatmak, o güzel geçmiş insanları anlatmak. Üstazımıza ait olan bütün şeyleri anlatayım. Çok severim anlatmayı. Kur’an-ı Kerim’in her tarafı aynı. Bir tepsi baklavayı gözönüne getirin. Neresinden okursan oku. Hep aynıdır. Bugün ders okumayalım da Üstazımıza ait hatıraları canlandıralım. Şimdiye kadar

anlatmadığımız, görüşmediğimiz meseleleri görüşelim. Bir kaç tane Ayet-i Kerime yazdım buraya. Hepsi birbirinden güzel. Daha doğrusu o güzel manevi şeyleri öğreten ayetler. Sizin başarınız bütün büyüklerimize ulaştı. Onun için sizin başarınızı bütün büyükler tasdik ediyor ve tebrik ediyor. Şimdi sırayla gidelim, hepsi birbirine bağlantılı. Gözlüğümü de çıkarayım. İlk defa doktora gittim geçen gün kızlar. 5-10 dakika okuyunca sulanmaya başlıyor. Bu günkü sulanma biraz daha fazla oldu. Gerçi fazla yüksek değil, biri 0.75, diğeri 1.25 falan. Sevgili Üstazımızın duası ile başlamış olan şu sohbetimiz dikkatinizi çekmiştir. Ben sohbetlerimin ne başında ne sonunda dua etmem. Hakikaten ne zaman duaya başlasam Hz. Üstazım ağzımdan alıp tamamlar. Ben onun üzerine bir daha dua etmeye haya ederim. Sonunda da etmem. Onu da Üstazıma bırakırım. Nasıl ki okuduğumuz kitaplarda 2-3 satır musannıfa bırakırız. Ben de Üstazıma bırakıyorum. Ben ara yerlerde ufak tefek ediyorum. ( ) Hz. Allah'ın halk ettiği şeye bir bakın. Benim halk ettiğim şeye bir bakın. İnsanlar, bütün dünya arş ve kürs işte bu halk ettiklerimize bir bakın da bütün hakikatleri görün. İman etmemesi için mecnun olması lazım. Ufacık aklı olan bu hakikatlere baktığı zaman iman eder. İman etmemesi mümkün değil. Tam küfrün içinde inadiyye olarak bu imandan vazgeçerdi.

Şuradaki Ayet-i Kerime'nin büyüklüğüne bakın. Bana çok tesir etti. Hz. Mevla ne diyor : "Gölgeleriniz, sizin gölgeleriniz istediğiniz şekilde midir?" Bizimdir ama bizim istediğimiz şekilde mi hareket ediyor. İşte Mevla'nın kudretlerinden biri de budur. Çünkü o gölge senin olmasına rağmen en ufak bir şeye muktedir değilsin. Sizin bilmediğiniz o gölge önünüzde arkanızda zelilane olarak bana secde eder buyuruyor. Hiç bir vakit ona en ufak hamiyetiniz de olmayan o gölge bana secde eder. Siz de onun etrafınızda gezdiğini zannedersiniz". Gölge secde ediyor. Her vakit söylerim şu insanların haline bir bakın. Gölgeleri secde ediyor da kendileri secde etmiyor. O gölge sana nida ediyor. "Seni halk eden Mevla'ya nasıl secde etmezsin?". O gölge size vebal olacak. Hiç aklımıza gelir miydi? Eğer sen gölgenle birlikte Mevla'yı zikredersen çok büyük şahidin olur. Birlikte zikrettik diyecek. Ve hakikaten hiç tesirimiz olmuyor. Ve insanların ne kadar aciz olduğu bir defa daha ispat olundu. Şu hakikat Mevlamızın vahdaniyetinin ilanıdır. Şunları düşünerek Mevlamızı bulmak ne güzel. Ve bunun gibi o kadar hakikatler var ki onu bulmamak mümkün değil. "Beni sorun kullarıma onlara en yakın benim" buyuruyor. Bizlere bu kadar yakın olmasaydı hayatı sürdürmememiz mümkün değildir. Ancak Mevlamızın izni ile şu hayata devam ediyoruz. Bunun üzerine bütün hakikati anladıktan sonra Kur'an-ı Kerim'in hangi sayfasını açsanız aynı hakikatlerle karşılaşırsınız. Çünkü bütün sene anlattım. Bizlere yani dikkat edin. Mü'min olan kişilere olan hitabı onlara hayır vardır. Ve o insanlar şu iman eden, şu emirleri ile emirlenenler, nehileri ile nehilenenler, o güzel ibadetleri ile Mevla'nın huzurunda hayır bulurlar. Çünkü Hz. Mevla onları katlıyor. Her vakit zikri ön planda tutarım. Biri hacı oldu geldi, gaflete bakın. Şu şekilde dönmek ne kadar acı. Bu letaifi kalbinize indirdiği vakit Hz. Mevla'dan gelen Rasülümüze inen nuru düşünün. O nurun Rasülümüze gelişini biliyorsunuz. O muazzam hadise. Bir de gidişini düşünün. Dünya ilmi buna yeter mi? Ama şurada yaptığınız ufacık zikirle Arş-u Ala'ya gidişini

düşünün. Kabe'nin içinden geçiyor. O kişilerin ibadetleri makbul ama yavrum, onların ibadetleri Kabe'nin dışından çıkar. Niçin ben devamlı zikir üzerinde dururum. Her şeyin bir şeyi vardır. Hz. Mevlamız bu kadar güzel ihsan etmiş. Onlara hakiki kul ve hakiki ümmet olarak yaşamayı nasip etmiş. Mevlamız "Eğer kötü amelle giderseniz, herkes o Mevlanın huzurundan geçerek İsrafil A.S. sura üç defa üfleyerek :

1-Nefhai Feza 2- Nefhai Saile 3- Nefhai Hayat ile üflüyor. Fezaya üflüyor. İlk suru dünyaya üflüyor. Üflediği vakit kıyametin kopacağı andır. O dağlar sular birbirine karışıyor. Ama Hz. Mevla diyor ki: "Benim kullarım, bana kul olanlar müstesna. Çünkü felaketten asla kurtuluş yoktur. Bakın Nuh A.S.'ın ninesi her gün Nuh A.S.'a bir kova süt getiriyor. Bu sırada Nuh A.S. tufan için gemi yapıyor. Ve diyor ki: "Ya Nuh ne olur tufanda beni unutma". Nuh A.S. "Hiç olur mu sen beni unutmuyordun ben de seni unutmam" diyor. Tufan oluyor Nuh A.S.'ın aklına gelmiyor. Bir gün yine nine "Ya Nuh ne olur tufanda beni unutma" diyor. Nuh A.S. "Tufan oldu" deyince "O günlerde benim ineğin ayakları çamurlu geldi. Her halde o vakittir" diyor. Bunun gibi beni zikreden kullarım müstesna" buyuruyor. İkinci üfleyişte Nefha-i Saile: Bu da bütün insanların ölmesidir. Bunların hepsi kıyamet işareti ile olan. "Bütün insanlar ölecek yine dilediklerim müstesna" buyuruyor. Hz. Mevla kıyametini de geciktiren "Beni zikreden kullarım yeryüzünde olduğu müddetçe kıyametimi koparmam" buyuruyor. Ne kadar kıymetli. Gece yarısı kalkıp da teheccütle süsleyen, ona secde eden Mevlanın rızası ile olan ibadetler olduğu müddetçe koparmıyor. İnşallah Hz. Mevla kızlarımıza çok hizmetler nasip edecek. İşte Hz. Mevla onlara şu güzel amellerle gelenleri emin kılıyor. Kıyamet günü ne olacak biliyor musunuz? O mü'minlere bir uyku verilecek. Üçüncü üfleyiş Nefha-i Hayat : Bütün insanlar hayat bulacak ve kıyamet günü büyük imtihanın olacağı mahşer yerine herkes toplanacak. Nasıl mı? Hiç üzülmeyin o kadar rahat. Düşünün Hz. Aişe "Ya Rasülullah ümmetini nasıl tanırsın" dedi. "Onları sağlarından gelen nurları ile, letaifinden gelen nurları ile tanırım" buyuruyor. Herkese bir yol gösteriliyor. Hepsi bir yol üzerinde birleşecekler. Herkes kendi kişileriyle birleşecek. Hz. Mevla "Ey dünyaya taksim etmiş olduğum nurun sahipleri sahibiniz, bulun" buyuruyor. İman etmeyenler elleri açık koşarlar. Ve o sırada bir sur iniyor. Dünyanın öbür ucunda olsun herkes tutunduğu dalda tutunur. O kargaşalık iman etmeyenlere mahsus. Onlar hallerini dünyada düşünmediler. Biz onlara anlattık. Şimdi iki ayet daha var bunlar da çok mühim. Eğer kötü amelle giderseniz herkes o makamın huzurundan geçecek.

Hz. Mevla "İnsanlar daima şerri dua eder" buyuruyor. Biz daima iyisini isteriz. Onlar aceleci kişilerdir. Acele ile edilen dualar, acele ile istenilen hakikatler sizin için şerdir" buyuruyor. Her şeyi önceden görmeyi isterler. Şimdiki gençler de okulu bitirince milyoner . "O acelesi olan kişiler şerri ister" buyuruyor. Çünkü onlar uzakta olan ahireti görmezler" diyor. Yalnız şu anı görüyorlar. Hiç aklına günahtan istiğfat etmek gelmeyen kişiler, hemen dünya hayatını isteyen aceleci kişiler şerri talep ederler. Onların tek isteği dünya hayatı. Onun için "Ya Rabbi benim için hayırlı olan şey olsun" diye dua edin. Eshapdan birisi Peygamberimize gelerek "Ya Rasülallah benim şu duam kabul olmuyor" diyor. Peygamber Efendimiz "Hayır o senin için şer idi. Senin aslında işinin olmaması

gerekir" buyuruyor. Daha sonra o kişi Rasülümüze gelerek "Evet Ya Rasülallah o iş benim hakkımda şer imiş" dedi.

Hiç bilmediğimiz ne güzel hakikatler. Bir gece bir de gündüz hitabı. Hz. Mevla dünyayı halk ettiği vakit güneşi ve ayı da halk ediyor. Güneş ve ay Mevlanın nurunun aksettiği nur. Dünya halk olunduğu vakit ikisi aynı imiş. "Sonradan gece ayetini kaldırdık iptal ettik. O kamerin aydınlığını sıcaklığını kaldırdım" diyor. Güneşin ay, Ay'ın güneş gibi olmasına rağmen o ziyayı kaldırıyor. Hem gece hem de gündüz aynı olsaydı mümkün müydü? Fakat sonradan Ay'ınkini alıyor. Hatta " O Ay'ın üzerindeki karaltılar nedir" diye Sahabe-i Kiram soruyorlar. O ay önceden de Ay idi. Güneş değildi. Güneşten nurunu aldı. Hafif dalgalar kaldı. Bundan önceki sohbetimde gece ile gündüz birbirine halef kıldım. Gündüz yapamadığımız ibadetleri gece tamamlamak için. Birbirine zıt olan şeyleri düşünürseniz, böyle bir şahıs gördüğümüz vakit onlarla o gördüğünüz şahıslarla siz letaiflerinizle onları nura davet etmek için mücadele verin. İnsanlara ibret için gece zulmettir. Güneş ziyadır. Peki şimdi nasıl ki gece tamamlamaya çalışırsak gerçi biz telafi etmek için kalkmıyoruz az geldiği için kalkıyoruz. İbadetlerimizi çoğaltmak için. Ya Rabbi sana ibadet etmeye doyamadım. O zikri devam ettirmek istiyorum. Gündüzünü gaflet içinde geçirenler değil geceyi daha ziyade geçirmek için halef kıldığı bu geceyi ibadetle geçirirsek gece de yapılır. Gündüz yapılan ibadetlerle gece yapılan ibadetler arasında çok büyük farklar vardır. Hz. Mevla "Kullarımın en tatlı uykularında kalkıp da bana gelmeleri ne büyüktür" buyuruyor. Onun için Hz. Mevla bir gece bir de gündüz veriyor. İşte o nuru bedenlerimize almamız hasebiyle o nur altında yıkanıyoruz. Neden devam ediyorlar. Çünkü farkında olmadan devam ediyorlar. Onun için gündüz yapılan ibadetler tamamlanır. Aynı ışık secde, sıcak devam etseydi hepsi biraz daha değişik olurdu. Hz. Mevla "İkindi namazını erteleyin ama bulutlu günde değil" buyuruyor. Rahatlıkla yapılması için çünkü sıcakta yapılan ile gece yapılan ibadet arasında çok büyük fark vardır. Çünkü evlerimiz tıklım tıklım meleklerle doluyor. Onların dualarıyla karışan zikirler, bunlar muhakkak gece yapılması gereken ibadetler. İnsan biraz nefsine esir olan kişilerdir. O ibadetlere biraz göstermiş olsanız yolunuzu dahi şaşırabilirsiniz. Gecenin de bunun gibi ve gecenin de lüzumlu olduğunu bildirmiş olur. Ne diyor? "Ben gök yüzünden su indirdim". Fakat nura ilaveli de olur. Bunun mecazi manası O "kullarım için bir su indirdim" diyor. Eğer o yağmur inmese insanlar helak olur. Mevlamızın çok büyük bir rahmetidir. Bir de mecazi olan manası ki o nurun inmesi ile hayat bulduklarını ve o nurun muhakkak mevtten sonra da indiğini bildirir. O vakit insanların hayat bulması için mevtten sonra yağmur ile gelen nur ile diriltiyor. Kırk gün gece süt yağdıracak su hakikattir. Her vakit her şeye takdir edecek olan Hz. Allah 40 gün 40 gece değil de 1 gün 1 gece yapamaz mıydı? Şunu bilhassa söyleyeyeyim ki Su da bir nur olduğuna göre ikisi de gerekli. Nur da gerekli. Hz. Mevla bir darb-ı mesel ediyor. Anlayarak bize bir misal veriyor.

"Allah'ın varlığını, büyüklüğünü bildiren kişilerle, onlarla birlikte olan kişiler bir olur mu?" buyuruyor. Hırka-i Şerif Camii'ni ziyarete gittim. Allah Razı olsun Seyfi Hoca ayarlamıştı. Allah razı olsun o ziyareti yapmıştım. Hanımın birisi "Söyle sen kimsin? Söyle siz kimsiniz? Neden bu özelliğiniz? Nedir bu haliniz? Hususi kapılar kapanıyor, Padişahların kıldığı yerde namaz kılıyorsunuz"

dedi. Hanım da belli ki Ramazan-ı Şerif için başını örtmüş. Dualarının kabul olması için Hırka-i Saadeti ziyaret eden, maddi ilişkileri olan bu kişi bir kere cadde adamı. "Gayrımcılık var" diyor. Evet var burada da var, Ahirette de var. Ben senin meclisine gitmem beni almazlar. Burası da benim meclisim. Sen nasıl ki orada üstünsen ben de burada üstünüm. Aramızdaki fark budur dedim. Biz orada da ayrıyız. Onlar Rasülümüze hiç met olmadılar. Kendi isteklerini ön plana alarak yaptıkları haksız mı kalacak? Ama Müslümanlar ayrılacak. Hiç en ufak bir hareketi olanlar ile adil olan kimse bir midir? Katmerli olarak verdiği kişiler olacak. Ötekiler de orada mahrum olacaklar. Bu hakikatler her vakit önümüze çok çıkacak. Hz. Mevlamız'ın o kadar mühim bir nidası var ki Sevgili Rasülümüze. Ben size evvelki konuşmalarımda bahsettim. Huruf-u Mukattaları o kadar kıymetli ki hakikatini bir bilsek. Sevgili Rasülümüz ufacık bir açıklamada bulunuyor. "Özel görüşmesinde "Habibim söyle şu dağı altın edeyim" buyuruyor. Peygamberimiz Ümmeti'nin bütün günahlarının affolunmasını istiyor. Başka hiç bir şey yok. Hiç bir zaman surenin ortasında gelmez. En üzüldüğüm taraf yük olan bizlerin günahlarıdır. Ya Rabbi o Sevgili Rasülüme nokta kadar yük olmasın. Bunun için Kur'an-ı Kerim hatimleri, bir Fatiha üç İhlas-ı Şerif gönderin. Ve o Svgili Rasülümüze devamlı olarak Salat-ü Selam gönderin ki, hiç olmazsa bir nebzecik olsun o yükü hafifletelim. Ve Mevlamızın katında işte o Sevgili Rasülümüz'ün indinde hep o hakikatler gizli ve Peygamberimizin ağlamalarının sebebi kusurlarımızın affı. Bugün cahil olan kimselere şefaat olur mu? Ey cahil O Sevgili Rasülümüz olmadan Cennet'e gidilir mi? O Sevgili Rasülümüzün bıraktığı halleri bizzat müşahade eden Hz. Ebubekir Efendimiz ilk Cennet'e gireceklerden birisidir. Sevgili Rasülümüzün çabalarına o kadar üzülüyorum ki bizler için Hz. Ebu Bekir, Hz. Ali, Hz. Osman, Hz. Aişe birazcık olsun hafifletemez miyiz? Diyor. Hz. Mevla o meclisin nurları ile nurlandırsın. Ve onun üzerine konuşuyorlar. Hakikati bilen Hz. Ebu Bekir ey sevgili kardeşlerim bu kadar üzülmesine çok üzülüyorum "Ümmetimin günahlarının yarısını ben aldım" diyor. Onun tam arkadaşları olan şehitleri diriltip getirecek olan Hz. Ebu Bekir "inşallah Hz. Mevla duamı kabul etsin" diyor. Hz. Ali kalıyor. Ve onun üzerine Hz. Aişe "Ya Ali siz ne buyurursunuz" diyor. Hz. Ali "Ben de şu Cehennem'in kapısına bedenimi siper ederim" buyuruyor. Düşünün bedenini, çok şecaatli siper ederim buyuruyor. Hz. Aişe "Ya Fatıma sen ne dersin" buyuruyor. "Ben de Ey Aişe o sevgili Rasülümün, babamın ümmetinin günahını hafifletmek için iki oğlum Hasan ile Hüseyin'i mizan'a koyarım" buyuruyor. O sevgili Rasülümüzün iki ciğerparesi. Hz. Fatıma "Ya Aişe sen ne buyurursun" diyor. Şu tevazua bakın "Hayır Ya Fatıma sen konuşurken ben konuşur muyum? Ancak bitişik odaya geçince öyle konuşurum" diyor ve bitişik odaya geçince İsm-i Azam ile secdeye kapanıyor. "Ya Rabbi onların günahlarını affet" diyor. Ve o sırada Hz. Aişe secdede İsm-i Azam ile dua ederken "Kalk Ya Aişe biraz daha kalsaydın Ümmetimden çok günahkar olanlar bile kurtulacaktı" buyuruyor. Sizler de Rasülümüze Salat-ü Selam'ı çokca getirin. Şimdi yine aynı mevzuuya gelerekten Hz. Mevlam ile Rasülüm'ün bir ayet nazil olduğu zaman bütün hadimleri ile gelen o sureler, o Ayet-i Kerimeleri Sevgili Rasülümüz o muazzam hadiselerini gizler mi? Çünkü bütün hakikati öğrenmiş kişilersiniz. Mevlamın en şanslı kullarındansınız. Ayet-i Kerimeleri talep eden kişilersiniz. O Kur'an-ı açıpta

harflere balıp bütün hadimleri ve nurları ile onu elinize aldığınız vakit işte bu en güzel feyz'dir. Hz. Allah hepinizi daim kılsın.

Hz. Üstazımız Silistre'de doğmuş. Daha çok küçük yaşında ilim tahsilini orada yaptıktan sonra 12 yaşındayken Osman Dedemize "Babacığım müsaade ederseniz tahsilimi İstanbul'da yapmak istiyorum" diyor. Fatih Medresesi'ne geliyor. Onların diplomaları bende hep mevcuttur. Çok yerlere dağıldı bazı yanlış düşüncelerden dolayı. 12 yaşında geliyor buraya okumaya. Hukuk fakültesine yazılıp (17-18) okuyor. Oradan pekiyi derece ile mezun oluyor. Ankara Ağır Ceza Mehkemesi'ne tayin ediliyor. Osman Dedemiz "Ben seni hakim olasın diye göndermedim" diyor. Hz. Üstazımız "İleride bilgim olsun diye okudum" diye cevap veriyor. Ve bir gün dahi gitmeden Mütehassisin kısmına giriyor. Yani müderris oluyor. Çünkü üstün zekalıydı. Onu da yapmıyor. "Ben bu vazifeyi de istemiyorum" diyor. Sırf manevi yönde çalışmaya başlıyor. O büyük manevi vazifesine geçiyor. Bir hiçten, o hiç ki dünya halidir. Din ile hiç alakası olmayan insanları yetiştirmek için başlıyor. "Ben artık bundan sonra başımı örteceğim hiç açmayacağım" dediğimde arkadaşlarım "annen gibi mi? Dinin bu kadar bittiği bir devirde yok canım inanmayız" dediler. Çünkü ikinci bir baş örtecek kimse yok idi. Bunları görür gibi bize bildirdi. Annem "bu kız evlatlarına niçin bu kadar öğretiyorsun" derdi. Onun üzerine babam baş parmağına işaret ederek "Hanım şuraya bak bütün dağ taş kız talebelerimle dolup taşmış" dedi. Değil Türkiye bütün dünya dolup taşacak. Hepsi, onlar okuyup anlatacak. 3 gün önce babam bana ders okuturken "Bahçede Hocaefendi kızına Kur'an öğretiyor" diye şikayet ediyorlar. Babam bana kendi evinde okutuyor. Evladını dahi okutamadığı bir devirde ne dedi: "O talebe der ki uçaklarla otomobillerle değil, vaazlara gidecekler. Ertesi gün bir polis geliyor, "Kızım Kardeşim" dedi. Sizi incelemek için geldik. Seni baban bahçede Kur'an okutmuyor değil mi? Dedi. Ben de "okutmuyor" dedim. Arkasındaki iki polise dönerek "Bak küçük kız okutmuyor dedi" diyor. Daha sonra siz geçin ben imzalayacağım diyor. Ve benim annem Efendi Hazretlerinin muhiblerinden ve ne bana "Evladım dikkat et bu vazifeyi üzerine al, eğer üzerine almazsan sana analık hakkımı helal etmem" dedi. Ben de bu vazifeyi bizzat üzerime aldım. "Efendi Hazretlerinin ellerinden ayaklarından öperim" dedi ve gitti. Akşam babam "sordular mı evladım" dedi. "Evet sordular babacığım" dedim. "Evet yavrum malumumuzdur" dedi. Ben küçük çocukken babam "Size de rüyamı anlatayım size ileride çok lazım olacak dikkatle dinleyin" buyurdu. Sevgili Rasülümüzün bulunduğu bir oda. Siz şu isimli kişi misiniz? Diyorlar. Üstazım, babam içeri giriyor. İçeride bir sedirin üzerinde Peygamber Efendimiz oturuyor. Bacaklarının üstü battaniye ile örtülü. Çok hastayım evladım diyor. Ayaklarının üzerindeki battaniyeyi kaldırıyor. Bacağından bir tek deri diz kapağından tutuyor. Siz üzülmeyim Efendim. İnşaallah şimdi okuya okuya onu iyileştiririm. Başlıyor yalamaya. Yalaya yalaya, okuta okuta, okuya okuya, onu iyileştiriyor. Hatta ayağa kalkıyor. Bu rüyayı dinlediniz mi yavrum. Evet anladınız mı peki. Biz bir şey söylemedik. Ben ne yaptım dilimle okuttum okuttum, yani yaladım yaladım da Türkiye'yi kurtardım. Rasülümüz İslam'ı temsil ediyor. Diz kapağının altı Türkiye. Türkiye dinden imandan kopmuş idi. Ben onu dilimle kurtardım. Ve kurslarda okutmaya başladı. Kurslar nasılmış? Önce nasıl mı idi? Rutubetli yerlerde, giyecek içecek yok. Kitap yok, kitaplarını

alır getirirdi. Ha Allah Hay ile okuttu. İki üç sene de Hu Allah Hay ile okuttu. Küçük küçük yavrular. Yine bir gün polisler okuturken basıyor. Hemen birisi kitapları bir küfeye koyup üzerine de bir şeyler örtüp "Eskici eskici" diye bağırarak çıkıp gitti. Hatta hanımı şuradadır. Allah'ın çok büyük gecesini zikirle geçiren kulum dediği kullardan dünya ile o kadar hiç ilgilenmez. 39 derece ateşi olur yine giderdi. Babacığım bu gün gitme ateşlisin derdim. "Eğer gitmezsem şimdi ateşim 43'e yükselir. Gidersem 36'ya düşer" derdi. Geldiğinde "Ferhan nerede Ferhan nerede, nerede benim kızım gelsin ateşimi ölçsün" derdi. 5 dakika dahi uyuduğunu görmedim. Bazen çok yorgun gelir. "Sen yavrum çay demle beraber içelim" derdi. Geldiğimde kalkmış istiğfar ediyor. Babacığım niçin istiğfar ediyorsunuz dediğimde, "Ben istiğfar etmeyeyim de kim istiğfar etsin 10 dakikadır gafletteyim" derdi. Kütahya hadisesinde babama (15 gün kaldı) yalvardım. Babacığım İsm-i Azam'a vakıf olduğunuzu biliyorum. Ne olur İsm-i Azam'ı okuyun da bu olmasın dedim. Babam "Yavrum sen sevgili Rasülümüzü biliyor musun? O İsm-i Azam'ı kullanmadı. Yarın kıyamette sizin için kullanacağım dedi. Ben de onun gibi yarın ahirette evlatlarım için kullanacağım" dedi. Şeklen boylu idi. Aynı annem de babam da çok güzeldi. Gayet överde, teni beyaz pembe renkli idi. Ablamda benim gibi. Hatta benim de bir rüyam var. Rüyamda Sevgili Rasülüm, bizim bir divanımız vardı hala köşkte durur, o divana uzanmış. Ben de geliyorum bizim odamızda diye seyrediyorum. Ne kadar babama benziyor diyorum. Gözleri kapalı. Sizin kirpikleriniz daha sık ve koyu. Ben babamı böyle gördüğüm zaman hemen öperdim diyorum. Bana sağ yanağını uzattı. Salavat getirerek iyice yaklaştım. Kendime çektim. Çocuk olmama rağmen öpmedim. Sonra sol yanağını uzattı. Yine aynı şekilde yaptım. Gözlerini açtı ve "Evet çok benzeriz" dedi. Ondan sonra benim şahsımla ilgili sözler söyledi. Rasülümüze çok benzerdi. Babam daha kumraldı. Zaten bütün benzemek istediği yegane kişiydi. Onunla bir çok gezilere gitmişizdir. Hatta bir gün kapıdan çıkarken Hacı Bey bize geliyordu. "Hacı Bey abdestin var mı?" "Var Efendim" dedi. "Bizimle bir geziye gelmek istermisiniz" buyurdu. "İsterim Efendim" dedi. İki adım attı, durdu. "Hacı Bey dikkatli ol ben ayağımı kaldıracağım sen basacaksın" dedi. Başladık gitmeye. Ben de çocukluk işte başladım Hacı Bey'i seyretmeye. Acaba kaydıracak mı? Diye. Böylece 5-10 dakika yürüdük. Babam "Geldik" dedi. Hiç görmediğim bir meclisin önüne gelmişiz. Kapının önünde bir paspas vardı. Babam altından anahtarı alıp kapıyı açtı. Kapının önünde bir sedir vardı. Babam "Burada otur kızım bizim çok önemli bir toplantımız var şimdi geliriz" dedi ve içeri girdiler. Babam öyle bir tekbir aldı ki hala kulaklarımda duyuyorum. O anda mescit tıklım tıklım doldu. İki rekat namaz kıldılar. Sonra babam uzun bir dua yaptı. Onlar da amin dediler. Daha sonra 10-15 kişi babamın etrafında toplandılar. Onlar sordular babam cevaplandırdı. Sonra cemaat iki tarafa ayrıldı ve babam aralarından geçti. Hacı Bey'i de aradım o cemaatin arasında sıkışmış kalmış. Sonra mescitten çıktılar. Hacı Bey hala hayattadır. Epey bir zaman geçtikten sonra bir gün Hacı Bey geldi. "Nasılsın kızım" dedi. Ve çıkarken merdivenden "Gittiğimiz yeri babana sormadın mı?" dedi. Ben resmini gördüm. Ondan sonra yukarıya babamın yanına çıktı. Babam ban çay demlememi söyledi. Fakat ben çıkmadım. Söyler diye bekledim. "Ya Hacı Bey sana sırrı işrah etti değil mi" dedi. Hacı Bey hala yaşıyor. Çok ihtiyarlamış. Herhalde en mühimleri

de bizim şu Çamlıca'daki evimizde Üstazımızın manevi rütbesini belirten şu hadiseyi anlatayım. Aşağı indim. Annem hafif ağlıyor. Annemi ağlarken hiç görmemiştim. Anneciğim ne oldu? Dedim. "Babana gücendim" dedi. Niye anne babama gücenilir mi? Dedim. Babam tebessüm ediyordu. Annem " Bu sabah kimler kimler geldi hep görmek istediğim kişiler. Görüştü konuştu bana göstermedi. Hatta çayları dışarıdan verdim" dedi. Babam "Üzülme ikindiden sonra tekrar gelecekler o zaman görürsün" dedi. Görürsün veya gör demedikten sonra göremezdik. Ben çayı bolca demledim. Babam "Yavrum kapıyı açar mısın misafirlerimiz geldi" dedi. Kapıyı açtım Vaff diye bir şey içeri girdi. Görmedim. 4 kişinin girdiğini hissettim. 4 kişi misafir odasına girdiler. 5 çay hazırladım. Tepsiyi hazırladım, odaya girdim. Babamın işaret buyurduğu yerlere koydum. Her Allah'ın sevgilisi hep 3 bardak çay içti. Ne iki içtiler nede dört. İkinci çayı getirdim. Kokuyu duyuyorum ama göremiyorum. Babam "Yavrum misafirlerimiz gidiyorlar geçirir misiniz" dedi. Annem geçirir misiniz denince "bu hitap bana da var" dedi. Ve en çok gördüğüm Hızır A.S., Hz. Ebu Bekir Efendimiz, Hz. İsa, Hz. Ömer'ul Faruk çıktılar. Biz hemen baktık. Annem İsa A.S.'ı çok görmek istiyordu. "Onları çok gördüm, ama İsa A.S.'ı bir defa daha görsem. İyice göremedim" dedi. İsa A.S. kapıda durdu. Kapıyı açtı, kapıdan Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Hızır A.S. çıktılar. Kendisi kaldı. İnce uzun boylu, sarı saçlı. Saçları seyrek ve kız saçı gibi, gözleri masmavi, sakalı kızıl idi. Ama nasıl görürdün. Şahsi gözünle değil. Müsaade ettiği vakit. Çoğunu bilirim çok hizmet ettim. Yavrum senden Allah Razı olsun. Bütün dünya da sana hizmet etsin diye babam dua buyurdu. Onun için hanım kardeşlerimiz, kızlarımız Ablacığım diye hizmet ederler. Yine gelseler yine hizmet ederim. Daha derinine inelim mi? Cebrail A.S'ı gördüm. Bir gün kapıyı açtım, ince uzun boylu, siyah kaşlı gözlü beyaz sarıklı, üzerinde açık gri pardösü vardı. Kılıcı kemerindeydi. Kim olduğunu anlamadım. Ne çay içti ne de bir şey yedi. Ayakta görüştüler. Musafaha yaptılar. Kapıyı açmaya bile yetişemedim. O kadar hızlıydı ki bir kere tahmin ettiğim gibiydi. Cebrail A.S.'dı. ilk Hz. Ömer'ul Faruk'u görüşümü anlatayım. Bir karış bile olmadan bahçe leyleklerle doluydu. Allah Allah bu leylekler nedir dedim. Bir de kapıya baktım. Üç tane insan büyüklüğünde leylek. Gelenler insan değil leylek diyecektim. Babam aç aç hemen aç dedi. Birinci leylek silkelendi, erkek oldu. İkinci ve üçüncü hanım oldu. Hanımlar siyah çarşaflı. Erkek Hz. Ömer, hanımlar Hz. Aişe ve Hz. Fatıma idiler ve çok gençtiler. Benim kulağımı tuttu "Kulağına küpe olsun, evet yavrum ben Hattaboğlu Ömer'ul Faruk'um"dedi. "Babanı ziyarete geldim. Senin babanın rütbesi benden daha üstündür. Kıyamete kadar kulağına küpe olsun" dedi. Ben bu rüyamın çok tesirinde kaldım. Uyandım, ağlaya ağlaya babamın yanına gittim. Ben o vakit evliydim. Babam "Hanım kahvaltıyı kaldırma Ferhan'la Kamil geliyor" dedi. Ben babama hakikaten çok yakın oldum. Takkesini çıkarır, başını öperdim. Bu kadar öptüğüm için çok çok şükrediyorum. Kocaman bir kız idim. Sarılıp yanağından öperdim. Babama bu rüyayı anlattıktan sonra babam "yavrum senden bir ricam var. Kimseye anlatma". Peki anlatmam dedim. Çünkü Ömer'ul Faruk iltifat etmiş dedi. Bir kusur olarak ilk size anlatıyorum.

Misafirhane diye bir yer var. Yine o misafirhanede Ali Dayı diye birisi orada vazife görürdü. Bana "Torinim" derdi. Bir gün bana "Bana bak torinim, ben

sana buraya nasıl geldiğimi anlatayım. Bir gün elime kitap aldım ve Mehdi Rasulün hayatını okudum. Fakat böyle olacak, böyle olacak, kolları uzun olacak diye yazıyordu". Tabi o Ali Dayı cahil birisi. Hakikaten kolu uzun olacak zannediyor. Oraya gidiyor, arıyor, buraya gidiyor arıyor. "Bir gün Eminönü'nde bir camiye geldim. Birinci basamağa bastım, birden şimşek çaktı. Ben yavaş yavaş camiye girerken nur gibi birisi camiden çıkıyordu. Ben dikkatlice kollarına baktım. Kollarına bakınca kollarını gösterdi. "Bak Ali Dayı benim kollarım uzun değil" dedi. Ben de camiye girdim. Tam namaza duracakken birden aklıma geldi. Benim Ali Dayı olduğumu nereden bildi. Ben ondan sonra deliler gibi arıyordum. Üç gün sonra gemimiz hareket edecek, biz Rize'ye gideceğiz. Orada yirmi gün kalacağız. Öyle ağlıyorum ki, ne yiyiyorum, ne de içiyorum. Gemidekiler "Ne yiyiyorsun, ne içiyorsun. Bekarda her halde münasip bir yenge buldu" dediler. Rize'den dönünce İshak Bey "Ah Dayı ne oldu" demiş. Başından sonuna kadar anlatmış. İshak Bey, "Birde ben seni Üstazıma götüreyim"demiş. Ali Dayı "Bırak bırak"demiş. Pazar günü Cami-i Kebir'e gidelim (Kasımpaşa'da) demiş. Allah'ım tam caminin kapısına geldim. İkinci şimşek çaktı ve mübarek kürsünün üzerinde kalkmış, ağlaya ağlaya mübarek gözyaşları içinde, mübarek duasını bitirdi. Onun üzerine müsaade buyurun diyecekken kapının önüne geldi. Bizim yanımıza gelip "Ali Dayı Ali Dayı çok aradın ama buldun. İshak Kaptan'ı işaret ederekten, İshak Kaptan var ya, o yarın seni Çamlıca 'ya getirsin". Pazartesi günü geldim. O geliş bu geliştir" dedi. Bunu bana anlattıktan sonra hemen gittim kütüphaneden bende Mehdi Rasül hakkında bir kitap aldım ve şunu okudum. "İki kızı olacak ve sağ yanağında sakalından gülü olacak. Ben bunu okuyucunda koştum babamın kucağına "Babacığım ben bir kitap okudum, Mehdi Rasül hakkında. Sağ yanağında, sakalından gülü olacak ve iki kızı olacak. Sizinde babacığım iki kızınız var ve sağ yanağınızda katmerli bir gülünüz var" dedim. "Nerede o kitap" dedi ve o kitabı aldı. Bir daha görmedim. En son hakikati anlatacağım. Babamın son zamanlarına yakın babam gibi bir rüya görüyorum. Sevgili Rasülümüz içeride oturuyor. Ben de ayakta bekliyorum diyorlar ki "Peygamber Efendimiz sizi istiyor". Bir de bakıyorum ortada bir sedir. Ortada Peygamber Efendimiz, sağ tarafında Hz. Ebu Bekir, sol tarafında yüzü nikablı bir zat-ı muhterem. Ben hemen diz çöktüm. Sevgili Rasülümün ellerini ayaklarını öptüm. Sonra Hz. Ebu Bekir'in elini ayağını öptüm. Yüzü nikablı zat çok güzel. Bu zatın ellerini ayaklarını öptüm. Sonra dikkatlice baktım. Çok içten bir yakınlık ama kim olduğunu çıkaramadım. Uyandım. Ağlayarak yine babamın yanına (önüne) koştum. Rüyamı anlattım. Fakat o zat-ı muhteremi tanıyamadım babacığım dedim. Güldü "Tanıyamadın mı? Yavrum. Yakında tanırsın" buyurdu. Aradan iki ay geçti yine aynı rüya yine yüzü nikablı o zata baktım. Fakat tanıyamadım. Nikabı yok, gülerekten yüzüme bakıyor. Yine koşarak babama gittim. Tanıyamadım dedim. "Öyle mi yavrum onu çok yakın bir zamanda tanırsın" dedi.
Aradan iki ay geçti feci hal, felaket, kaybettiğimiz vakit. Etraftan dağıldıktan sonra babamın yanına koştum. Bir de baktım ki babam. Tanıdım "Babacığım" dedim. Artık beni tasavvur edin. Ondan sonra bir kere namaza durmamış olan Belediye doktoru ne dedi biliyor musunuz? "Bu güneş gibi yatan zat-ı muhterem kim? Bu kadar senedir burada böyle bir zatın yaşadığını bana bildirmediğiniz için

yarın ahirette hepinizden hakkımı isteyeceğim" diyor. Yalnız vefat ettikten sonra herkes iki küreği arasındaki mührü görüyor.

Çok büyük bir sır daha. Yine Çamlıca köşkünde. Ahmet Abiniz (ablamızın çocuğu) daha yeni doğmuş. Mehmet Abiniz de salıncakta (diğer oğlu) ve biraz büyük. Birini ayağımda birini salıncakta sallıyorum. Daima çocukları uyuturken bir kitap okurdum. Bir de dehşet verici bir kitapla karşılaştım. Ağlamaya başladım. Babam "Yavrum niçin ağlıyorsun" dedi. Hiç kaş çatmama dayanamazdı. 90 harbi olacakmış. Kan gövdeyi götürecekmiş. Beyazıt'tan Laleliye kadar olan yerde bir manda yavrusu olacakmış. Hatta bizim büyüklerimizin anlattığı 90 harbi altı aylık. Henüz yetişen çocuklar fidan gibi olacak. Ona ağlıyorum dedim. Çünkü iki dayım vardı. Birisi 18 yaşında biri 16 yaşında. Çanakkale'de şehit oldu. Onun için annemin gözünün yaşı eksik olmazdı. Babam "Öyle mi yavrum" dedi. Bir murakabeye daldı. Birden babamın rengi kıpkırmızı oldu. Biraz sonra pembe oldu. Sonra turuncu sonra da beyaz oldu. Sonra (Hu Allah hay) diyerek attı (camdan dışarı). Sonra boncuk boncuk sular gibi terlemiş olduğu halde "Hiç üzülme yavrum 90 harbi Türkiye'de olmayacak" dedi. Ablam da şahit olmuştur. Ben hemen teşekkür ettim. Ablam "Allah Allah ne büyük bir şeye sebep oldun" dedi. Ben artık uçuyorum. Abi herhalde duymamış olacak ki Camide "90 harbi olacak erzaklarınızı alın, hazırlıklı olun" diye konuşma yapmış. Abi geldiğinde "Çok yoruldum iki haftadan beri 90 harbini anlatıyorum". Abi sen ne anlattın 90 harbi olmayacak. "Olmayacak mı?" dedi. Nasıl? Abi babam bunu Hu Allah Hay diyerek gönderdi ve onun üzerine "Bunu niye bana anlatmadınız" dedi. Çok şükür Mevlamıza sevgili Üstazımızın hürmetine olmadı. Nereye attı biliyor musunuz. İran-Irak savaşı 7-8 sene sürdü. İşte sizin böyle bir Üstazınız var. Ona hakiki evlat olmak lazım. (Ablamız)

Çok kıymetli Hz. Üstazımızın biricik sevgili kerimesi olan Ablamızın yanına gittiğimiz zaman, kendisine "Kurstaki talebeler sizi görmek istiyor ve kursa teşriflerinizi bekliyorlar" diye söylediğimizde "Evet evet ben de onları çok görmek istiyorum. Biliyorum o kurslar neler ile bu hale geldi. Babam onları bu hayatta neler çektikten sonra bu hale getirdi. Hiç oraları ziyaret etmeden olur mu? Ama sabah ayrılacağım için vakit olmadı. İnşaallah diğer gelişimde mutlaka geleceğim. Sizler hepiniz hazıra kondunuz. İşte bizler hep hazıra konduk. Hep bunlar babamın en büyük kerametidir. Babam söylerdi: "Kızım ilerde dağ, taş kız talebelerle dolup taşacak". İşte bakın her yer hep kız talebelerimizle dolu. Eskiden öyle mi idi? Baş örtmek bile yasaktı. Şimdi hep örtülü örtülü kızlarımız çok şükür. Bizler daha küçükken Kur'an-ı Kerim'i bile okutamazlardı. Türkiye o kadar İslamiyet'ten çıkmıştı.

Eskiden ben şuradan hatırlıyorum. Bir gün babamla bahçede Kur'an okuyorduk. Sonra bir baktık ki evimize polisler geldi. Meğer bizi karşımızdaki komşumuz ihbar etmiş. Evde okuyorlar diye. Yaptığımız bir suç olsa, hem etraftaki çocukları toplasak da okutsak neyse. O da suç değil ama bir babanın kızını okutması yasak. Hiç kimseye zararımız yok, işte öyle idi.

Babamın çok ilmi vardır. İki üniversiteyi bitirdi. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'ni kazanmıştı. İmzalı belgesi bile var duruyor hala. Fakat babam gitmedi. "Ben oraya gitmek için okumadım. İlmim olsun yeter. Orada hakimlik mi

yapacağım" dedi ve müderris oldu. Şimdiki adıyla profesör, o zaman müderris derlerdi. Ve babm devamlı talebe okuturdu. Onları da kendisi çağırırdı karşılığını vererek. "Biz onları okutuyoruz fakat şimdi onlar anlamazlar. İleride faydasını görecekler, anlayacaklar. Biz onların boynuna inciler, pırlantalar takıyoruz" buyurdular. Babamın okuttuğu yeri göreceksiniz. Şimdiki Şehzadebaşı Camiinin altında iki pencereli bir oda vardır. Orada okuturdu. İçerisi rutubetli, kenarlardan sular damlıyor. Karanlık, ortada bir rahle, yerde hasır. İşte burada okuturdu. Oraya giderken hergün "Babacığım bugün yorgunsunuz, hasta gibisiniz, gitmeyin babacığım hem sizi şikayet ederler, yakalarlar" derdik de o yumuşak huylu olan babam bu konuda sertleşir ve "Hayır ben bu manevi görevle vazifelendirildim. Hiç bir kimse mani olamaz" der ve yine giderdi. Giderken bazen hasta ve ateşli olurdu. Ama döndüğünde hiç bir şeyi kalmaz, "Aa! Babacığım siz çok ateşliydiniz ne oldu size" deyince "Benim hiç bir şeyim yok oraya gidince iyi oldum" derdi.

Talebeleriniz "Babamdan Üstazımızdan çok anlatın, onu çok iyi tanıtın. Şimdi okullarda o kefereyi nasıl anlatırlar, ona marş söyletirken zorla ağlatırlardı. Biz de ne yapalım elimizi şöyle ıslatır ve gözlerimize sürerdik ne olacak o adam için ağlayacağız. Babam "İlerde her yer kız talebeler ile dolacak kızım" derdi. İşte şimdi de öyle oldu. Hep onun kerametidir. Bizler hep hazır yiyiyoruz. Bunlar hep babamın saltanatıdır. Babam ben küçükken 20 sene ömrü kaldığını söylemişti. Ben ağlamaya başladım. O kadar çok ağlıyorum ki babam beni susturmaya çalışıyor. "Kızım aranızdan ayrılacağım ama seni bırakmayacağım. Nereye gidersen senin yanında gideceğim" dedi. Ben "hayır inanmıyorum oraya gidince beni unutursun, beni teselli etmek için böyle söylüyorsun" diye ağlamaya devam ettim. Babam yemin etti. "Her yerde senin yanında olacağım, baba dediğin anda geleceğim" dedi. Şimdi öyledir, her zaman yanımdadır. Otururken, yerken, içerken, gezerken bile hep onlarla beraber olurum. Yediklerimden hep onlara veririm. Bir yere gideceğimde, gidelim gitmeyelim diye konuşurken babam hemen gelir "Daha gitmeyecek misin?" diye önüme çıkar. İşte öyle hep beraberiz.

Ben babamın bir çok kerametlerine şahit oldum. Babam evde iken dünyanın dört bir yanındaki savaşları takip ederdi. Radyolardan ne olmuş diye takip ederdi, dinlerdi. "Babacığım ne yapacaksın oradaki savaşları" dedim. "Olur mu kızım orada Müslümanlar yaşıyorlar" dedi. Hiç unutmam babam o sıralar Endonezya savaşını takip ediyordu. Bir gün dışarıda idim ve gazeteci bir gazete getirdi. Birinci sayfada en başta babamın resmi. Endonezya savaşı sonuçlanmış ve Müslümanlar kazanmış. Liderlerin resmini koymuşlar. Hemen içeriye gittim ve gazeteyi anneme gösterdim. Annem de çok şaşırdı. Sonra babama gösterdim. Babam baktı ve gazete oradan kayboldu. Babama "Gazeteyi okumamıştım, şurasına bakacaktım" diye sordum. Babam "Oralara bak kızım ortada idi" dedi. Oralara baktım fakat bulamadım. Halbuki o gazeteyi saklayacaktım. İşte babam hep böyle manen savaşlara giderdi.

Bir gün yine sabah kahvaltı yapacaktık. Annem babamı yukarıdan çağırmamı söyledi. Çıktım ama babamı bulamadım. Anneme "Anne babam yukarıda yok" dedim. Annem "Kızım oradadır çağır" dedi. Ama babam odasında yoktu. Biraz sonra baktık ki babam üzeri paramparça, toz toprak içerisinde geldi. "Baba bu halin ne sana ne oldu" dedim. Babam "Kızım küffar bu sefer öyle azmıştı ki onları yenene kadar bu hale geldim" dedi. Babama çok misafir gelirdi.

Hepsine hizmeti ben yapardım. Onların çaylarını verirdim. Onlar geldiğinde babam beni çağırırdı. "Ferhan gel kızım bugün misafirlere çay vermeyecek misin" derdi. Ben de kaç kişilik diye sorardım. Kaç kişilerse ona göre çay doldururdum. Babam bana eliyle çayları nereye koyacağımı işaret eder ben de tek tek önlerine koyardım. Hep üçer bardak içerlerdi. Ne bir ne iki hep üç. Tabi ben onları göremezdim. Babama yalvarırdım "Babacığım ne olursun bir defacık olsun göreyim" diye. Babam da "Çok mu istiyorsun. Peki o zaman gör" derdi. Ben de o zaman onları görürdüm. Babam gör denmeden göremezdim. Ama onların gelişlerini hissederdim. Kapıdan geçerken rüzgar gibi geçerlerdi. Sonradan kaç kişi olduklarını bilirdim. Babam bazen misafirleri ile aşağıda veya başka yerde buluşurdu. "Babacığım bugün misafirler gelmeyecek mi?" dediğimde, "Bugün şurada görüştük" derdi. Ben de bugün onlara hizmet edemediğim için üzülürdüm ve "Babacığım onları bir daha ki sefere yukarı çıkar da ben size hizmet edeyim" derdim. Babam da "Öyle mi kızım. Yarın buraya gelirler ve sen de hizmet edersin" dedi ve sonra da "Sen onlara hizmet ettin bütün dünya da sana hizmet etsin kızım" dedi. İşte bakın biriniz çayımı biriniz meyvemi getiriyorsunuz. Evet sevdiğiniz bir insana hizmet etmenin ne kadar güzel olduğunu ben de biliyorum. Çünkü onu ben de tattım. Allah razı olsun kardeşlerimizden. Ben bütün büyüklerimizin çoğunu hatta hepsini gördüm. Aynen şimdi sizleri nasıl görüyorsam öyle gördüm. Hz. Ali, Hz. Ebu Bekir, Hz. Musa hele Hz. Hızır A.S. o artık kapımızın önünden hiç eksik olmazdı. Peygamber Efendilerimizin hepsini gördüm diyebilirim. Babam bir şeyi söylerken sanki bir sinema şeridi gibi önünden geçer, okuyarak söylerdi. Ben bunu fark ederdim. Gözlerini kısarak sanki bir yerden okuyormuş gibi konuşurdu. Aynı Peygamberimizin Mirac-ı Şerif'e çıktığı zaman kendisine gösterildiği gibi. Peygamberimiz döndükten sonra ona inanmamışlardı ve söyle demişlerdi. "Senin oraya çıkman için evvela Kudüs-ü Şerif'e gitmen lazım. Peki oraya gittin, o zaman Kudüs'ü görenlerden bir kaç kişisoru soracak eğer doğru cevap verirsen senin oraya ve Mirac'a çıktığına inanacağız" diyorlar. Evet Peygamberimiz oraya gitti. O manevi bir hava içerisindedir. Onlar kendisine "Kudüs'ü Şerif'in kaç penceresi var, halısı ne renktir, sağında ne var, solunda ne var" gibi birçok soru soruyorlar. Tabi Peygamberimiz o manevi hava içerisinde onlara mı dikkat ederdi. Cenab-ı Hakk'ın huzuruna gidiyor. Bundan büyük ve önemli ne vardır. Onlara cevap veremiyor ve Cenab-ı Hakk hemen Cebrail A.S.'ı gönderiyor. Habibini bu zorluktan kurtarmak için ve Cebrail A.S. gözünün önüne her şeyiyle beraber Kudüs'ü Şerif'i indiriyor. Sizin anlayacağınız tabirle sinema şeridi, perdesi gibi. Tabi Peygamber Efendimize "Ya Rasülallah ben söyleyeceğim sen cevap ver" diyor. Ve o şeride bakarak bütün sorduklarına cevap veriyor. Artık küffar bunun üzerine inanıyorlar. Zaten Cenab-ı Hakk kafirlere Peygamber Efendimizin bir tek küçücük hakikatini göstermiş olsa değil bir kafir 70.000 defa kafir olsa imana gelirdi. Ama hakikatini göstermiyor. Sadece hakikatleri bildiriyor. İman etmeseler de sonunda yine dönecekler, pişman olacaklar onun için Peygamberimizin hakikatini göstermiyor. İşte Allah'ın sevgili kulları her yerde Cenab-ı Hakk onlara yardımcı olur. Benim en çok sevdiğim sohbetlerden biri de şudur. Çok severim.

İnsanlar öldükten sonra kabirlerinden 12 surette hazır olacaklarmış. Dünyada yaptıkları amellere göre içki içenler, yalan söyleyenler, içlerinde bütünn

yırtıcı hayvanlar olduğu halde, hatta ağızları kan içinde daha neler neler. İşte en güzeli de 12. Zümre. Bunu çok severim. Her gittiğim yerde anlatırım. Bunlar dünyada iken daima Cenab-ı Hakk'ı zikredenler, zikirle meşgul olanlar. İşte onlar zikirle beş letaifi çalıştırıp aydınlattıkları için onlar kabirlerinden kalkarken ayın ondördü gibi parlayarak etraflarına ışık saçarak kalkarlar. İşte ben hep söylerim "İlla zikir illa zikir". Ümraniye son sohbetim zikir idi. Anlatmakla bitmez. Dışarıda yapılmış olan ibadetler namaz, oruç, zekat bunlar hep bedenin dışarıda gezer. İnsanın içine giremez. İçinde olan zikir lazımdır. Zikir olmadan yani insanın içi tamamlanmadan dışındaki ibadetler tamam olmaz. Onun için "İlla zikir geliyor evvela". Cenab-ı Hakk'ın nuru kalbin içine gelecek ondan sonra diğer ibadetler tamam olacak. Nitekim İmam-ı Azam Hazretleri koskoca bir mezhebin kurucusu, her gece 1000 rekat namaz kılıyor. Düşünelim sabah namazında 15 cüz bir rekatta olmak üzere Kur'an-ı Kerim'i hatmediyor. İşte o bile o kadar büyük alim iken o kadar hizmetleri var iken, son vefat edeceği zaman ne demiş?

İstanbul'un fethinden önce yani fetih haberini ilk defa Cebrail A.S. Peygamberimize Mirac-ı Şerif'e çıkarken veriyor. Burak üzerinde giderken, İstanbul'un üzerinden geçerken o zaman Cebrail A.S. Peygamberimize göstererek "Ya Rasülallah ileride senin evlatlarından birisi fethedecek ve senin ümmetlerin ile dolup taşacak" deyince Peygamber Efendimiz (Burayı fetheden...) mealindeki Hadis-i Şerif'ini söylüyor. İstanbul iki defa fethedildi. Birisi lafzen top, tüfek ile, diğeri ise manevidir. Harb ile fethi, Fatih Sultan Mehmet Han Hazretleri yapmıştır. Bir de manen yani hakiki fetih vardır. İsmini şimdi vermeyeceğim. İstanbul'un fethinde bildiğiniz gibi çok derinlere gitmeyelim. Bir taraftan düşmana saldırmaya karar veriyorlar. Bir de bakıyorlar ki düşman askerleri, o tarafta hazır bekliyorlar. Tabi ki başarılı olamadılar ve böylece tekrar olunca sonra anlaşılıyor ki içlerinde karşı tarafa bilgi veren birisi varmış. Fetih yapılamıyor. Sonra Fatih Hocası Akşemseddin'e şöyle diyor "Hocam sen odana, ben odama sabaha kadar dua ederiz" diyor ve sabaha kadar Cenab-ı Hakk'a yalvarıyorlar. Fatih "İstanbul'u fethedecek olan, ben olayım, bana nasip et Ya Rabbi" diye duada bulunuyor ve o gün Cenab-ı Hakk'ın yardımıyla fetih sonuçlanıyor.

Manen Fatih'i ise babamdı. Evet İstanbul'u manevi gücü ile babam fethetti. Bu Ramazan-ı Şerif'te son gün bir teravih namazı kıldık. Ama daha hiç öyle bir namaz kılmamıştık. Her Ramazan'da Mehmet'in ve Gülderen'in hatimleri olur. Onları yaparız. Bu Ramazan da Gülderen'inki Kadir gecesinde oldu. Mehmet'inki kalmıştı. Onlar da hep dualarını bana yaptırırlardı. Çocukluktan beri "Oğlum siz de biliyorsunuz, siz yaptırın" der, "Hayır anne, senin gibi olmuyor" diye hep bana yaptırırlar. İşte o son gün hatimi yapalım mı? Yapmayalım mı? Diye konuşuyorduk. Daha konuşurken yanımıza gelmeye başladışlar. Halka destur verdi. Annem, babam, ablam, daha kimler kimler... Ne ise hatime başladık. Ama ne hatim. Her yer dolup taşmıştı. Onlar görmüyorlardı. Tabi hatim bitti, hepsi dağıldılar. Ama annem, babam, ablam halkadan kalkmıyorlar. Hepimiz oturduk kaldık. Sonra Mehmet benim birşeyler hissettiğimi anladı ve " Anne namaz olmuştur herhalde. Kılalım mı" dedi. Ben de "tabi evladım kılalım" dedim. Ve namaza oturduk. Önde imam yerinde Mehmet, arkasında biz, sağımda Sermin, solumda Alihan namaza başladık. Biz tam sünnetlerini kılıyorduk, torun Fatih'te vardı. Daha 54 yaşında.

Abimiz bir gün Denizli'de bir kursumuza teşrif etmişler. Kursa gelene kadar neşesi yerindeymiş. Kursa gelince çehresi değişmiş. İçeri girince direk sıralı dersane ismi verilen dersaneye gelmiş (diğer dersaneler sırasız, sadece o dersane sıralıymış). Sıranın birinin yanına gitmiş ve elini sıranın gözüne sokmuş. Bir çorap çıkarmış. Daha sonra bir tozlu mendil ve sonunda bir Kur'an sahifesi. Bunu hocalara göstermiş ve oradan bir bardak dahi su içmeden ayrılmış. Orası için bu yetmez mi?

83 senesinde Abimiz, İstinye'ye teşrif etmiş ve ayrılırken "Benim bu gelişim maddi ve manevi işinize yarayacak" buyurmuş. Kısa süre sonra Kaplan fitnesi kopuyor. İstinye onların eline geçiyor gibi oluyor. Fakat kısa bir süre sonra onların şerrinden kurtuluyor.

Duhul-i İsa dahil bütün kıyamet alametleri zuhur etmiştir.

Zahiri ilim kesreti tekrar ile elde edilir.

İmam-ı Rabbani Hazretlerini unutmak haramdır.

Karşınızdaki insanın Mürşid-i Kamil olduğunu Cenab-ı Hakk bildirmediği müddetce bilemezsiniz.

Osman Onay isimli bir zat, Hazretimizin yanına her geldiğinde "Efendi Hazretleri keramet gösterse de görsem" diye düşünürmüş. Keramet heveslisi imiş. O misafirhaneye gelirken, Abimiz "Zavallı geliyor" buyurmuş. Keramet beklemek zavallılıktır.

Osman Amcamızın bir komşusu varmış. Bir yerde bir veli duysa hemen onun yanına gider ve cereyanı ne kadar diye tokalaşırmış. Hz. Üstazımızı duyunca yanına gelmiş ve tokalaşmış. Tabi ki Üstazımız bu adamın geliş niyetini bildiği için cereyanı birazcık fazla vermiş ve o cereyana dayanamayan adam geriye doğru düşmüş ve "Şimdiye kadar çok evliya gördüm fakat bu kadar cereyanlısını ilk defa görüyorum" demiş.

Bu dönem hidayet dönemidir. Cenab-ı Hakk'ın "Hadi" sıfatı tecelli etti. Halkın dörtte üçü bizi anladı. Yarın mahşerde nadim olanlar, kardeşlerimiz olacaktır. Aranızda en az nadim olan ben olayım diye çok koşuyorum.

(Nusret Abi)

Hüseyin Dönmez Abi "Abimizle bir gün yolculuk yapıyorduk. Bir kursumuza uğramıştık ve yemeğe oturunca Abimiz "Arabanın arkasında bir çanta var, onu getiriverin" buyurdular. Hemen getirdiler. Çantasının bir gözünü açtı ve bir bez çıkardı. Bezin içinde peynir ve ekmek parçaları vardı. "Bunları değerlendiremedik, şimdi değerlendiririz" diyerek çorbanın içine doğradılar. Abimiz mecbur kalmadıkça lokantaya gitmez, ya bir kardeşimizin evinde ya bir kurumuzda, bunlar da olmazsa kır sofrası kurarlar peynir, zeytin, salatalık gibi hafif şeylerle yetinirlerdi. Torbadan çıkardığı bu ekmek ve peynir parçası da bir kır sofrasından kalmıştı. Yine bir gün çantasından ekmek parçaları çıkardılar. Bunlar biraz daha büyüktü "Önce bunları yiyelim, sonra bayatlayabilir" diyerek onları yemişlerdi. Evdeki meyvelerden çürüyenlerin çürük yerini keserek sağlam yerini yerdi ve bu hususta numune-i imtisalimiz Abimiz'dir.

Kalbinde hakiki manada Allah korkusu olanlar kahkaha ile gülmez. Nitekim Peygamberimiz hiçbir zaman kahkaha ile gülmemiştir.

İki İmam-ı Rabbani evladı birbirlerini sevmiyorsa feyz alamazlar.

Okumaktan maksat anlamaktır. Okumaktan maksat anlamaktır, yaprak çevirmek değil.

Okudum yok anladım var, okuttum yok anlattım var.

Mü'minlere verilen belalar mertebelerini yükseltmektir. Mü'minin belaya sabretmesi lazımdır.

Mü'minin hakiki zinanın her türlüsünden şiddetle hazer etmesi lazım. Gözlerin de zinası vardır. Bu hususta dikkat edilmediği takdirde büyük felaketler gelebilir.

Ehş-i Rabıta'ya yalan hiç bir surette yakışmaz. Yalandan aslandan kaçar gibi kaçmalıdır.

Bu üç aylarda kendini, ibadetlerini Allah'a beğendiremeyen diğer aylarda zor beğendirir.

Üç ayların bir hususiyeti de çok çabuk geçmeleridir. Hele Ramazan-ı Şerif yıldırım gibi geçer. (Y. Büyükgöze)

Abimiz bir kursumuza teşrif ediyor. Bulmuş olduğu eksikleri hatırlatarak, bunların teminine gidilmesini emretmişler. Sohbet esnasında "Aranızda bazıları şöyle düşünebilir: Abimiz hep hatamızı söylediler. Bizim hiç bir iyi yönümüz yok mu? Bizim vazifemiz hataları tesbit etmek ve telafi etmektir. İyilikleri söylemeye gerek yok, Allah biliyor" buyurmuştur.

Kardeşlerimiz içleriyle dışlarıyla bizim olmadı.

Herkesin bir derdi var benim derdim de eleman kıtlığı.

Bir kursumuzun açılışında Abimiz şöyle buyuruyor: "bizi sevindiren böyle koca koca binaların yapılması değil, kardeşlerimizin gönlündeki hizmet aşkıdır". Cenab-ı Hakk son nefesimiz dahil olmak üzere kalbimizden hizmet aşkını silmesin.

Kardeşlerimiz birinci dereceden hizmetleri düşünecekler. İkinci sırada da hizmetleri düşünecekler, üçüncü sırada yine hizmetleri düşünecekler. Dördüncü sırada ailesini düşünecekler.

Duanın kabulünün sigortası mü'minlere duadır.

İtaatsizliğin açtığı yarayı kapatacak hiçbir merhem yoktur.

Abimiz eskiden kurslarımıza sık sık gidemiyordu. Bir gün Ümraniye'ye teşrif ettiği zaman orada vazifeli bir hoca çekinmiş, edepsizlikler olur diye. "Hoş geldiniz" diye bir durumda bulunmamış. Fakat Abimiz "Bak hoşgeldin bile demiyor" buyurmuş. Büyüklerimiz ne istiyor biz nasıl yapıyoruz.

Abimiz bir gece arabasıyla giderken bir hocamızı da almış ve gideceği yere götürmüş. Kardeşimiz de hiçbir şey demeden sessizce inmiş. Buna Abimiz "Tavakarsı hayırlı akşamlar bile demiyor" buyurmuş. Demek büyüklerimiz bu hareketleri bizden bekliyor.

Eli öpülecek bir hoca vardır o da Hz. Üstazımızdır. Ondan başka eli öpülecek hoca tanımıyorum.

Ben dervişim, derviş kardeşlerimi severim.

Namaz kılmak hiç de kolay değildir.

Ebrehe Kabe-i Muazzama'yı yıkmaya geldiği zaman önce develeri gasbetmiş. Abdülmuttalip dedemiz develeri isteyince Ebrehe "Ben de yalvarıp Kabe'ye zarar vermemem için yalvarmanı bekliyordum" dediğinde Abdülmuttalip Dedemiz "Ben develerin sahibiyim. Kabe'nin sahibi ise Hz. Allah'tır. O'nu

korur" cevabını vermiştir. İrtihalinden sonra kurslarımızın elimizden alınması için sadece bir imza kalmıştı ki o da Adalet Bakanı idi. O imza atmadı ve atamadı. Zira Abimiz "Ya Rabbi sen buna müsaade etmezsin, ama eğer edersen bunda da bir hikmetin vardır" demişler ve tevekkül etmişler. Mevla müsaade etmedi alamadılar. Hz. Üstazımız memnun olursa hemen kancayı atar bazı insanlara, bu yola hizmeti dokunacaklara. Ama kancanın tutacağı, takılacağı kadar sağlam olmalıyız. Çürük isek sağlam yerimiz yoksa kanca takılmaz.

Karşınızdaki insanın Kamil Mürşit olduğunu Cenab-ı Hakk bildirmediği bilemezsiniz.

Abimiz İbn-i Mesud Hazretlerini şöyle tarif ediyor: "On iki yaşların bir çocuk kadar olup, parmakları çöp gibidir". Peygamberimiz de "Ufacık, tefecik, ilim dolucuk" diye tabir etmiş.

Kardeşlerimizden (gevşek) bir mühendis Abimizin huzuruna gelmiş. O gidince Abimiz "Hem dar giymiş hem karşıma gelmiş. Vücudunun her yeri belli" buyurmuş. Vücudu belli eden pantolon ile namaz kabul olmaz.

Durgunluğumuzdan ve suskunluğumuzdan en başta Abimiz ve halk şikayetçi. Abimiz bu mevzuuda "Bütün hayatım boyunca mücadele ettim fakat mücadeleyi kazanamadım" buyurmuş. Bir büyüğümüz bir soru sordu mu soruya mutabık kısa ve doğru cevabı canlı bir şekilde vermeliyiz.

Abimiz Almanya'ya teşriflerinde kursumuza gelip giden Müslümanları görmüş. Hatta hatimlerin arkasında oturan ve kardeşlerimizin de yakında vazife alır gözüyle baktıkları bir Alman varmış. Abimiz mescitte herkes ile görüşürken o Alman dikkatini çekmiş ve "Bu kim" diye sormuş. Kardeşlerimiz "Efendim yeni Müslüman olmuş bir Alman, yakında vazife alacak" demişler. Abimiz "Ne Müslüman'ı kıpkızıl gavurluğu duruyor, imansız" buyurmuş. Alman Türkçe bilmediği için anlamamış. Sonra oturma odasına geçmişler.

Hadis-i Şerif " Tadı Cennet nimetlerinin hiçbirinde olmayan bir nimeti dünyada bazı seçkin kullarına nasip eder" buyurmuşlar. Bu da Rabıtadır. Bu mevzuuda Abimizin verdiği misal "Çocuk anne karnında iken göbek denen kan pıhtısından gıdasını alır. O çocuk doğup biraz büyüdükten sonra o çocuğa bir bardak süt, bir bardak da içinde kan pıhtısı olan bardakları ikram edin. Sütü içer ve o kan pıhtısından tiksinir. İnsana Cennet nimetlerinin yanında dünya nimetleri gösterilse insanın böyle tiksinmesi gerekir. Çünkü dünya nimetleri ahiret nimetlerinin belki gölgesidir.

Abimiz İstanbul'da bir kardeşimizin evine teşrif etmiş. Eve geldiğinde apartmanda birisini görüp kardeşimize onun kim olduğunu sormuş. Kapıcı olduğunu öğrenince o kapıcının nerede olduğunu sormuş. Kardeşimiz apartmanın arkasında bir kulübede oturduğunu söylemiş. Abimiz kendisini oraya götürmesini söylemiş. O kapıcının siması temiz olduğu için Abimiz bu kadar ilgilenmiş. Kulübeye geldiklerinde bir hayvanın dahi kalamayacağı kadar kötü olan kulübeyi görünce "Sizde hiç vicdan, merhamet yok mu? bu Müslüman değil mi? Derhal buna bir ev yaptırın. Benden parasını alırsınız, bana hesabını verin" buyurmuş.

Hatimde, Rabıtada dilin söylediğini kalp dinlemeli ve takip etmeli. Aksi halde dudak kımıldatmaktan başka bir şey yapmış olmaz.

Zamanında bir kursumuzun inşaatı başlamış. 1. Kat, 2. Kat derken 3. Ve 4. Kat atılmış. İnşaat devam ederken binanın duvarında çatlama görülmüş.

Binanın yapımına devam edilse mutlaka bina zarar görecek. Bu durumda devam edememişler. Bu durumu Abimiz'e izah etmişler. Abimiz de "Siz devam edin, biz tutarız" buyurmuş. Tabi ki bu söz kardeşlerimiz için en büyük senet. İnşaata devam etmişler. Şu anda Allah'ın izni, Piranın himmeti ve Abimizin hususi alakaları neticesinde, kursumuz Şehadet Parmağı gibi duruyormuş.

"Bir kimse velayetin son makamına çıkabilir. Ve o makamdan da Esfel-i Safilin'e çıkabilir. Ben hiç Hazretimizden izinsiz iş yapar mıyım? Hazretimize sinyal vermeden oturmam, sinyal vermeden kalkmam" buyurmuşlar.

Bir yerde bir kurs inşaatı başlamış. İnşaatın yapılışında vazifeli olanlar (dernek üyeleri) biraz zengin bulunuyorlarmış. Bir gün Abimiz teşrif etmiş. İnşaatı gezmiş "Burayı iki katlı yapın" buyurmuş. Dernek üyeleri de "Efendim üç katlı yapabiliriz" demişler ve ısrar etmişler. Abimiz de kızarak "Nasıl isterseniz öyle yapın" buyurmuşlar. Daha sonra orada çalışan işçilere bir rahatsızlık gelmiş ve çalışamamışlar. Bir gün sonra iki gün sonra derken ustalar da çalışamamış. Başka usta getirmişler. Gelenin ya başı ağrıyor ya da karnı ağrıyor ve çalışamadan gidiyorlarmış. Abimizi kızdırdıkları için bir adım dahi inşaat devam etmemiş. Daha sonra hatalarını anlamışlar. Acaba affolundular mı? Bize düşen merkeze tam itaattir.

Abimiz inşaatı yeni yapılan bir kursumuza teşrif etmişler. Giriş kapısının dar olduğunu görünce " Derhal bunu, burayı değiştirin. Geniş olsun" buyurmuş. (Abimiz girişin ve merdivenlerin geniş olmasını ister). Fakat o kursumuzun derneğinin hiç parası kalmamış. Ama Abimizin emri diyerek hemen girişi ve merdivenleri kırmışlar. Dolayısıyla girişten birinci kata merdiven olmadığı için ipten bir merdiven yaparak iniş çıkışı buradan temin etmişler. Artık kara kara düşünmeye başlamışlar. Bu parayı nereden bulacağız be merdiveni nasıl yapacağız diye. O sıralarda emekli birisi maaşını almış. Bir hayır kurumu aramaya başlamış. Sonunda kursumuza gelmiş. Selam kelamdan sonra parayı vermiş gitmiş. İşte Abimize itaat. Cenab-ı Hakk sonunda gönderiyor. Yeter ki itaat edebilelim. Dernek zengin olsa itaattan uzak kalsa o zaman da inşaat devam edemiyor. Bu hadiseler bize itaatı ve Abimizi çok iyi öğretiyor.

Abimiz bir kursumuza teşrif ediyor. Gezerken bir Kur'an'ı görüyor ki cildi bozulmuş, sahifeleri yırtılmış. "Hayret ediyorum bunlar böyle iken bu kurs nasıl kapanmamış" buyuruyor. Ve bu haller de Kur'an'a hürmetsizlik ifade ettiği için bir kursun kapanmasına yeter bile.

Bir yerde vazifeli bir kardeşimiz maiyetindekilerle sohbet ederken "Abimiz bana kardeşim..... seni bu vazifeden alıyorum ve şu vazifeye veriyorum dese, ben ne derim, ne demem lazım (Alerra'si Velayn) başüstüne , peki Efendim deyip (eliyle elini başına götürmüş) der itaat ederim" demiş.

Bize bihakkın merkezi makamı emri Muhammediyyedir diye itaar edenler maddeten ve manen muvaffak olurlar.

Çay hizmeti kerametli bir hizmettir. Hizmet eden ihlası nisbetinde Mecur olur. Çay hizmeti Miyar'dır. Bu hizmeti iyi yapamayan diğer hizmetleri de iyi yapamaz. Herkes çaycı olamaz. En büyük duayı çay ikram ederken aldım.

Üstazımız Abimiz çay ikram ettiği zaman "Çay çok güzel olmuş, bize çok hizmet ettiniz Allah'ın kullarından kalpleri Feyz-i Muhammed, İle alakadar olan yüzbinlerce insan da sana hizmet etsin" buyurmuş.

Beni memnun etmenin yolu hizmet ettiğinizi görmemdir.

İmam-ı Rabbani evlatları güzeldir. İmanları güzel, kalpleri güzeldir.

El ele vererek gayret ederek neticeye varacağız.

Merkez-i Muhammediye'ye tam teslimiyet göstererek şöyle oldu, böyle oldu demeden, niçin neden demeden neticeye varacağız.

Emir'al Mü'minin'e açıktan isyan etmek şakiiliktir. Kalb-i itiraz münafıklıktır.

Bu yolda yok olmayan varlığını muhafaza edemez.

Cenab-ı Hakk maneviyatımıza zarar verecek her türlü niyet ve amellerden muhafaza buyursun.

İnsan her zaman ikaz şırıngasına muhtaçtır.

Müslüman verdiği sözü yerine getirir ancak kolay kolay söz vermez.

Abimiz Kartaltepe kursumuzdan çıkarken "Bazıları etrafımızda pervane oluyorlar. Bizim için asıl olan manevi yakınlıktır" buyurmuşlar. Kişi akşama kadar Abimizle beraber olsun, Abimizin manevi derecesini tam anlamasa, diğer taraftan Türkiye'nin bir ucunun dağındaki bir kardeşimiz davaya ve Abimize olan hürmeti yerinde olsun, o kişinin Abimize yakınlığı gün boyu Abimizle berabe rolandan daha fazladır. Çünkü büyükler maddeye ehemmiyet vermezler. Onlar için mana önemlidir.

Üç şeyde israf etmedim "Kardeşleimi, beytülmali, maneviyatı".

Kardeşlik başka alışveriş başkadır.

Ekmek parçalarına ve kırıntılarına çok dikkat etmek icap eder. Aksi halde faturası çok pahalıya mal olur. Abimiz Milletvekili iken bir yemekte bulunuyormuş. Davetliler arasında birisi gelmemiş. Abimiz yemek yemiş ama küçük bir ekmek parçası kalmış. O anda yemesi mümkün değil, bıraksa onun çöpe gideceğini biliyor. Ne yapayım diye düşünürken o davetli olan misafirin geldiği anons edilmiş. Herkes giriş kapısına doğru bakmış. Abimiz de fırsattan istifade ekmeği bir peçetenin içerisine sarıp cebine koymuş. Abimiz ekmeğe muhtaç mıydı? Hayır manevi mesuliyeti var ve bize de örnek bir abi olmak için bu fiili işliyor.

Bu yolda kimse kimseyi harcayamaz, harcarsa kendi nefsi harcar. Bağlı bir kimseyi kimse koparamaz. Kopuk bir kimseyi de kimse bağlayamaz.

Bolu'da Aktaş kursu vardır. Abimiz bunun satılmasını emretmiş. Devamlı ısrarla "Sattınız mı" diye soruyor. Kardeşlerimiz hikmetini anlamıyor. Abimiz en sonunda "Beni açık konuşturmayın oraya ruhaniyet girmiyor onun için satın diyorum" buyurmuş. Satmışlar ve o beldedeki kardeşlerimiz oradaki yaşlı birisine bu arazi hakkında sormuşlar. İhtiyar da "Biliyorum evladım burada daha önce şarap fabrikası vardı" demiş. Demek ki daha sonra oraya kurs yapılmasına rağmen tesiri kalmış. Ruhaniyet uğramaz olmuş.

Çırpanlı Hocaefendi bir İstanbul ziyareti sonunda Abimize uğramış. Abimiz de üç yer tarif etmiş ve "Giderken buralara uğra da öyle geçersin" buyurmuşlar. Çırpanlı Hocamız bu tarif edilen yerlere uğramış. Son uğrayacağı yere gelince orada bulunan kardeşlerimiz "Efendim birkaç kilometre ileride bir köy var. Oradaki kardeşlerimiz de görmek isterler oraya da gitsek" derler. Israr da etmişler. Bunu üzerine Çırpanlı Hocamız "Bana Abimiz buraya kadar izin verdi.

Oraya gitmeye iznim yok. Siz bilmezsiniz onun ağzından çıkan söz arştan gelir" buyurmuş.

Abimiz ziyarethene'de otururken karşısında Hasan Arıkan abimiz bulunuyormuş. Hasan Abi başını oğuşturuyormuş. Abimiz bu hali görünce "Hasan ne oldu" diye sormuş. Hasan Abi "kafam ağrıyor" demiş. Aslında kafa tabiri kullanılmaz. Abimiz de "Kafa ağrımaz, baş ağrır" buyurmuş. Rabıta ittibaın kemalidir.

Duada parmakları tutuştan, konuşmadan, rabıta da oturuştan kişinin rabıtasını anlarım.

Abimizin pederleri "Evladım saf Müslümanlık para başında belli olur" buyurmuşlar.

Yunus Abi Ümraniye 'de vazifeli olduğu sıralarda Abimizden telefon geliyor ve yunus Abi'ye "Çocuğum acele ziyarethaneye git orada M.Ali Amca var. Ona söyle gitsin Ablanıza söylesin evde iki tane telefon makinesi var onları alsın, sen de acele bana getiriver" buyuruyor. Yunus Abi ziyarethaneye gidiyor, telefon makinelerini alıyor ve Sirkeci'deki Abimiz'in hanına yazıhaneye geliyor. Yazıhane iki bölmeden mevcuttur. O sırada Abimiz ikinci bölmede imiş. Birinci bölmede Kamil Abi varmış. Yunus Abi Kamil Abi'yi görünce "Efendim Abimiz bu makineleri istemişti" demiş. Kamil Abi'de "Tabi evladım şöyle bırak" demiş. Böylece Yunus Abi oradan ayrılmış. O zamanlarda Abimiz Yunus Abi'yi birilerine benzetiyor ve zaman zaman da birbirine karıştırıyormuş. O kardeşimiz bir gün ziyaretheneye gittiklerinde Abimiz "Geçen gün telefonları getirince niçin beni görmedin" diye o kardeşimizi haşlamış. O kardeşimiz de bu hadiseden haberi olmadığını söyleyince Abimiz "Ha sen Yunus değil misin" diye karıştırdığını söylemiş. O kardeşimiz daha sonra Yunus Abi'yi görünce "Dün senin yüzünden Abimiz beni haşladı, telefonu getirince beni niçin görmedin, yol parasını almadan niçin gittin" dediler. İşte muameledeki dürüstlük.

İzmir'in bir ilçesindeki kursumuza Abimiz teşrif etmiş. Dersanelerde yırtık Kur'an'ı Kerim'leri görünce "Ruhaniyet buradan hicret etmiş" burası manen kapanmış. Şeklen devam ediyor. Şeklen de kapanır" buyurmuş.2-3 sene içinde şeklen de kapanıyor. Çok dikkat etmek lazım. Bir Kur'anı Kerim'in yırtık olması ruhaniyet oradan hicreti oluyor.

Federasyon toplantısı yapıldığı zaman ilk konuşma yapanlardan olan Hü... Kap... denen Herif-i Naşerif " Bu hizmetleri böyle yaptık, şöyle yaptık. Olmasaydık bu böyle olmazdı". Bunları hep şahsa atfederek şahsını ön plana çıkarır. Daha sonra kürsüye gelen Abimiz "Ne acaiptir ki Sıddık-i Ekber Peygamberimizle 23 sene beraber kaldı. Ben de Hz. Üstazımızla 23 sene beraber kaldım. Bu zaman içinde anladığım şey muvaffak olunan her şey Allah Rasülüne ve Piran'a aittir. Bizlere ait olan ise sadece hatalarımız ve günahlarımızdır" buyurmuş.

Şu anda bu hizmetlerin devamı Muhterem Abimiz'in işaret ve emirleri istikametinde yapılan gayretlerdir. 80 ihtilali öncesi kurslarımız Kur'an Kursu olarak geçiyordu. Abimiz bu ismi "Pansiyon olarak değiştirin" buyurdu. Kur'an Kursu olan resmi isim Pansiyon olarak değiştirildi ve o sıralarda çıkarılan bir kanun muvacehesinde bütün Kur'an Kursları diyanete bağlandı. Şayet bu isim pansiyon olarak değiştirilmeseydi tamamen bu binalar elimizden alınacaktı. Daha

sonra federasyon başkanı olan Herif-i Naşerif olan Hü... Kap...'dı. Abimiz "Oylarınızı Ali Ak'a vereceksiniz" buyurdu. Federasyon başkanlığı seçiminde Ali Ak Abi seçilince Hü... Kap... başladı homurdanmaya. "Efendim ben niye tekrar seçilmedim" diye içindeki pislikleri dışarı döktü. Bilahare Ali Abi ile bazı kardeşlerimiz Ankara'ya gidiyorlar ve Askeri bir yetkili ile görüşüyorlar. Bazı meseleleri halletmeye çalışıyorlar. Kendilerini tanıtınca "Ali Ak eski milletvekillerinden federasyonun başkanı" deyince asker hemen şaşırıyor. "Milletvekilinin başkan olduğu bir teşkilat kesinlikle irtica unsuru olamaz" diyerek Abilerimizden evrakları alıyor ve kurslarımızın kapatılmaması için gerekli muameleyi yaptırıyor. Askerlerin niyeti "Bunlar irtica unsuru" diye kurslarımızı kapatmaktı. Çünkü başkanları vaiz Hü... Kap...'dı. Abimiz Kap...'ı bu makamdan alıp yerine Ali Ak Abi'yi getirmesi hizmetlerimizin devamını sağlamıştır. Kaplan başkan olsaydı bizler her ne kadar "Efendim bizim niyetimiz irticayı yaymak değil" desek hiç inanırlar mı? Demez mi adam "Bu kadar insan var başkanınız niçin din görevlisi vaiz". Zaten öküz altında buzağı arıyorlar. (Hasan Arıkan)

Sadece Akl-ı Maadı çalışan bir kimse ahirette paçayı kurtarır. Fakat akl-ı maadla beraber akl-ı maaşı'da çalışan bir kimse, dünyada bu hizmetlere bu aklını kullandığından ahirette dereceler alır.

En iyi maddi taam başkasının hediye ettiğidir. En iyi manevi taam da başkasının duasıdır.

Ben kime fırça atıyorsam sevdiğimden atıyorum.

Kalbe nur geldiğinde, kalp çalışınca kişinin yüzünden şehevi olan hal kalkar. Bu hal dışarıdaki insanlarda çoktur. Bir de bakımlı ise o hal belli olur, his meydana gelir. Fakat insan kalbini tam çalıştırınca bu şehevi his, renk kalkar ve sarımsı bir hal alır. Fakat bu Tesviye-yi Kalp sadece yüzde hasıl olmaz. Bir gün misafirhanede Ali Dayı bir odada Rabıta yapıyormuş. Abimiz içeri girip Ali Dayı'yı bu halde görünce hemen dışarı çıkmış. Hüseyin Dönmez Abi'ye "İçeri girmeyelim iyi tutturmuş" buyurmuş. Daha sonra Ali Dayı çıkınca Abimiz sormuş "Ali Dayı nereye rabıta yapıyorsun". Ali Dayı'da "Misafir odasında"deyince Abimiz "Hayır onu sormuyorum Kalbe mi, ruha mı, sırra mı onu soruyorum"buyurunca Ali Dayı "Kalbe yapıyorum başka şeyi bilmem ki" demiş. Abimiz de " Seyr-i Sülüğü devam ediyor haberi yok" buyurmuş.

Bir gün Dönmez Abi ziyarethane önünde yoldan geçiyormuş. Orada Karamanlı Hakkı Hoca ile Tüccar olan dernek başkanı Aşır'ı görmüş ki onlar da dolaşıyorlarmış. Hüseyin Abi'ye "Abimizden izin al mümkünse izin al 5 dakika ziyarethaneye girelim"demişler. Hüseyin Abi ziyarethaneye girip durumu Abimiz'e arz etmiş. Abimiz de "5 dakika değil istedikleri kadar kalsınlar" buyurmuş. Gelmişler ziyaret edip, izin alıp ayrılmışlar. Abimiz arkalarından iki hediye göndertmiş. Kıymetli olan hediyeyi Tüccar olan kardeşimize göndermiş. Hüseyin Abi dönünce " O tüccar Rabıtasını ilerletmiş onun için" buyurmuş.

Bir gün Ablamız Fazıl Abi'nin evinde misafir olmuş. Abimiz araba ile kapıya gelmiş ve beklemeye başlamış. Hüseyin Abi'ye "Git söyle gelsinler" diye söylemiş. Hüseyin Abi gidip durumu Ablamıza anlatmış. Ablamız "Ay ne acelesi var Kemal Bey'in" buyurmuş. Dönmez Abi geri dönmüş. Abimiz 10 dakika sonra tekrar "Tekrar git hemen gelsin" buyurmuş. Hüseyin Abi tekrar gidince Ablamızı

kapıdan çıkmak üzere iken ev sahibi ile konuşurken görmüş. Hüseyin Abi'yi görünce "Kemal Bey'in bir acelesi var" buyurmuş. Hüseyin Abi Abimizin yanına dönünce Abimiz "Kadınlar kapıdan ayrılmadan çıkarken de 10 dakika ayaküstü konuşmadan ayrılmazlar. Bunlar dünyanın en iyi kadınları" buyurmuş.

Abimiz merasimi hiç mi hiç sevmez. Avrupa'ya giderken kimsenin haberi olmaz. Kimse havaalanına gitmez sadece bir kişi arabayla götürür. Geldiğinde de bir kişi gider alır. Bir gün Abimiz Avrupa'dan döneceği gün Dönmez Abi, Kumaş Abi'ye Abimizin dönüp dönmediğini sorunca, Kumaş Abi saatine bakmış 3 sıralarıymış. "şu sıralarda inmiş olması lazım" buyurmuş. Merkezimizin vekili bile meşgul, şayet gidilse Abimiz haşlar.

1980'de Fener'de tekamül hocaları için seminer düzenlenmiş. Hü... Kap... Yönetmiş. Sohbetlerini hep kendisini övmekle geçirmiş. "Hazret bana şöyle derdi, şöyle yapardı, bana hizmetleri amanet etti" gibi övünürmüş. Seminerin sonunda Abimize "Gel biraz sohbet ediniz, seminer bitti" demiş. Abimiz kabul etmiş fakat "3-4 kişi çağırın fazla olmasın" buyurmuş. Abimizi Üsküdar'dan vapurla alacaklarmış. Abimiz iskeleye gelince bir de bakmış 300-400 kardeşimiz orayı doldurmuş. Çok kızmış ve vapurda Sırtlanı iyice bir fırçalamış. "Kurtulamadın şu sükseden" buyurmuş. Fener'e gitmiş Abimiz bir bakmış küçük kursta seminere katılanlardan başka 300-400 kişi de burada bekliyormuş. Çok kızmış ve konuşmasında da enaniyetten bahsetmiş.

Bizim için en büyük düşman şımarıklıktır.

Hollandalı olan Abdullahi Tomtom isimli birisi Müslüman oluyor. Kurslarımıza giriyor ve ders okumaya başlıyor. Abimiz onun için "Akaid okutun" buyurmuş. Seyfettin Abi'nin Akaid derslerine giriyor. Her ders sonunda "Ne mantık ne mantık" diye Ehl-i Sünnet'in ne kadar mantıklı olduğunu söylüyor.

Abimiz çok cömerttir. Bir kız kursu yapılmış. Abimiz bunun kalorifersiz olduğunu öğrenmiş. "Kızlar bunu hiç yakamazlar (herhalde sobaları). Siz yapın da hesabını bana gönderin" buyurmuş. Ve 45 milyon tutan masrafı hemen vermiş. Bizim bilmediğimiz daha niceleri. Emincami Talebelerine hemen hemen her sene yüzlerce pardösü alıyor.

Rabıtasız bir insanın yaptığı hizmet kadar yükü olur.

"Bizim kurslarımızı bizden başka kimse kapatamaz" buyuran Abimiz yaptığımız bir hatanın kursun kapanmasına yol açacağını ifade ediyor. Bir kursumuz kapanmıştı. Abimiz "Ben orayı daha önce ikaz etmiştim, yırtık Kur'an-ı Kerim vardı" buyurmuş.

Kemal Abi "Bir büyüğümüzün eliyle büyük bir zulmet bulutunu def ettiğini gördüm" buyurmuş. O zaman da İran'da deprem oldu ve 30-40 bin kişi öldü. Aynı sırada Trabzon'da sel felaketi oldu ve 50 kişi öldü. Demek o deprem Türkiye'de olacaktı fakat o büyüğümüzün tasarrufu ile Türkiye'den İran'a kadar attı ve deprem İran'da oldu. Türkiye'de de tesirini gösterdi. Abimiz de zamanında böyle bir zulmet bulutunu işaretle uzaklaştırmış ve Sovyetler Afganistan'a saldırdı. Yıllarca savaş sürdü. Abimiz "O bulutu ancak Afganistan'a kadar atabildik" buyurmuş. Türkiye ayakta ise büyüklerimizin mevcudiyeti iledir. Onlar olmasa bizler olabilir miydik?

Ben geldiğim zaman ayağa kalkmanızı ve elimi öpmenizi istemiyorum. Ancak hizmetler adına emrimi dinlemenizi istiyorum.

Muhabbet dinin şiarıdır.

Abimiz Denizli'ye teşriflerinde bir defasında yeni yapılan bir kursumuza gitmişler. Henüz kürsü olmadığı için minberin birinci basamağına oturmuş, sohbet buyurmuş. Sonunda dua edeceğinde Hazretimiz zamanından bir amcamız: "Efendim buralara epeydir yağmur yağmıyor. Duanızda işaret buyursanız da yağmur yağsa" diye talepte bulunmuş. Abimiz de duada zikretmiş ve ayrıca şu Ayet'i okumuş

( ) "Bunu kardeþlerimiz hatm-i hacegan sonunda 7'þer defa okusunlar" buyurmuþlar. izne tabidir.

Vakti, saati, ömrü azizi heder etmemek lazým.

Bu dünyadan nur ile alakadar olmadan gittiğin zaman diğer alemde mümkün değil. Tekrar dünyaya gelmek de mümkün değil. İnkar etmemeli böyle şeyleri. Hele bunlarla uğraşana hiç hücum etmemeli. Yoksa dünyası ve ahireti perişan olur, felaket olur. Nasıl anlatsak bilemiyorum ki ne el uzat ne dil uzat. Nitekim Ehl-i Nur'a dil uzatmasa, zahiri abdest alıp namazını kılsa, suri imanla diğer aleme gidebilse suri Cennetle müşerref olur.
(Mustafa Özaltan)

Eskiden yağmur duasına çıkmadan bazı kaba sofular, ikindinin sünnetini terk etmemiş adam kılarlarmış. Sünneti terk etmemek sünneti terk etmek demektir.

Zamanında adamın biri bir fare öldürüyor ve Allah'ın mahlukunu öldürdüm diye onu sarığının arasına sarıp senelerce bu şekilde namaz kılıyor. Halbuki haram, ham sofuluk yapıyor. (Mustafa Özaltın)

Namazı kılmak için ezanın bitmesi şart değildir. Ezan Allahüekber diye başladı mı sen de namaza durabilirsin. Buna İcabet-i Fiiliyye denir.

Seyri sülükte zatı ilahinin nuruna varmadan evvel sıfat-ı ilahinin envarında bir çok evliya aldanmışlar. Daha sıfat-ı ilahinin nuru ile müşerref oldukları zaman zat-ı ilahinin nuruyla müşerref olduk zannederlermiş. (Mustafa Özaltın)

Sövmek saymak bizim mizacımızdan değil. Sövmek saymaktan çok daha perişan edebiliriz Allah'ın izniyle. (Mus. Öz.)

Mücerret namaz feyzi kalbe getirmez.

Rabıta-i şerif ve zikri bilmeyen bir kimse kendini şirk-i hafiden kurtarması mümkün değildir.

Himmet olunca her şey olur. Her türlü güçlüğün içinden çıkabiliriz. Himmet geldi mi yağdan kıl çeker gibi. Ama himmet gelmedi mi evdeki 2 çocukla başa çıkılmaz.

Üzerimizde öyle himmet var ki, yoksa (başkaları, düşmanlar) parmaklarında oynatırlar.

Bir baba anne çocuğunu dövebilir mi? Sende buz gibi nefis var o çocuğa hiç faydan olmaz.

İşinizin gücünüzün de başında iken merkezin memurusunuz.

Maalesef bizim büyük bir hastalığımız var. Bazı kardeşlerimiz diyanetin memuru olmak heveslisi. O memurluğu muhafaza edeceğim diye erimiştir. Memur olacağına çoban olsaydın, hamal olsaydın daha iyi olurdu.

Hiçbir zaman Allah'ın memuru, Rasülullah'ın memuru, Füyuzat-ı İlahi'nin memuru olduğumuzu unutmamalıyız. Kendimizi ayarlamaya mecburuz.

Az yiyin şişmanlamayın. En çok 3 çeşit yiyin. Masaya her şeyin konmaması ve ev sahibi ile en fazla 8 kişi.

Babam bana para verince hesap isterdi, bende isterim.

Talebeye nasıl muamele ederseniz ahirette öyle muamele edilirsiniz. Talebeyi ihmal eden ahirette ihmal edilir.

Bazı kardeşlerimiz yaptıkları hizmeti benim bilmemi istiyorlar. Onlar hizmeti Allah için mi yapıyorlar yoksa benim için mi? Allah daima görüyor. Kaldı ki biiznillah biz de görürüz.

Ben sizin hallerinizi elimin içindeki çizgiler gibi biliyorum.

Abimiz ilk intisabları sırasında Üstazımızdan nefsi terbiye yollarını öğrenmiş ve "Artık ben nefsimi kendim terbiye ederim" diye düşünmüş. Bir gün Hazretimiz vaazında bulunduğu sırada "Kimse vasıtasız nefsini terbiye edemez ancak vasıta ile terbiye edilir" buyurarak ve elini Abimize doğru uzatarak "Öyle değil mi evladım" buyurmuş. Abimiz hatasını hemen anlamış.

Bir gün ziyarethenede dışarıda oturuyorduk. Abimiz de vardı. Yakında gazino olduğu için çalgı, şarkı, türkü sesleri geliyordu. Bir ara Abimiz durdu. Yanında eskilerden bir Hoca vardı. "Nefse muzaf olan her şey haramdır. Şarkı, türkü haramdır" buyurdu. Bir gün sonra o hoca bizi evine yemeğe davet etti. Gittik. Yemek sonrasında "Dün akşam Abi beni kötü yakaladı" dedi. Bizler "Nasıl oldu" diye sorunca, "Sohbet ederken şarkı, türkü sesi gelince ne güzel şarkılı,türkülü sohbet ediyoruz dedim. Abi haşladı" demiş. Daha sonra o hocanın hali perişan olmuş.

Herkesle iyi geçinemeyen hizmet edemez.

Çok şanslı bir devirde yaşıyorsunuz. Feyzin, nurun bol bol aktığı bir çağdasınız. Siz bu yaşlarda çok çok feyz alabilirsiniz. Alıyorsunuz da, almasanız buralarda duramazsınız. Buraların ruhu sizi sıkar. Her gün küfrün içindesiniz. Yabani insanların arasına giriyorsunuz. Krtopunun ateşe atıldığında eridiği gibi erimeniz lazım. Fakat feyzin, nurun bolluğuna bak ki hiçbir şey olmuyorsunuz. Cenab-ı Hakk sizi muhafaza ediyor.

Hazretimizin hazırladığı cüz o kadar ihlaslı hazırlandı ki, onu ihlaslı okutursanız, ihlas o cüzü okuyanın bu davaya intisabını lazım kılar ve kişi bu yolu bulur.

Bu yolda yükselmek için başkalarının omuzlarına bakarak, basarak değil de el ele vererek yükselin.

Abimiz arabayla Ankara'ya giderken Hereke yurduna varmış. Çok uygunsuz bir hal görmüş. Vazifeli bir kardeşimize "Hangi ay içinde bulunuyoruz" demiş. Kardeşimiz de Recep diyebilmiş. "Peki Recep Ayında yapmamız gereken nafileler nelerdir" diye sormuş. Tık yok. Bir tokat atmış. Anlatırken de "Hiç yapmadığım bir şeyi yaptım. Bir İmam-ı Rabbani evladına bir tokat vurdum" demiş. "O gün bugün hala ruhumdadır" buyurmuşlar.

Abimiz milletvekilliği zamanında bir çok milletvekili ile beraber Ankara'ya gelmişler. Teravih namazı vakti gelince "Dün hocalığım tuttu Kartaltepe'de namazı kıldırdım. Bugün de ben kıldırayım" demiş. Birinci dört rekat bitmi Salat-ı Ümmiyyede güzel bir tempo tutmayınca kaşlarını çatarak

arkaya dönmüş. “Hepiniz Osman’a uyun” buyurmuş. Namazdan sonra Besmele çekmeden (Rabbena amenna bima enzelte vettebe’nerrasül ilh..) ayetini okumuş Osman Abi. Namaz bittikten sonra çay içerlerken Abimiz, dün Kartaltepe’de müezzin olan kardeşimiz “Oo nereden buldular Euzu Besmele çekip (Şehru ramazanellezi...) yarım sayfa aşır okudu. Bugün Osman iyi yaptı” demiş.

Abimiz ile beraber bir kardeşimizin bir arada durduğu bir zaman Ezan okumaya başlamış. Abimiz hiç dinlememiş. Sonra başka bir camiden Ezan okunmaya başlamış o ezanı dinlemiş ve sonunda dua etmişler. O dinlemediği ezanı müezzin teganni ile okumuştur.

Abimiz “Uzun bir duada bulunmuyorum. Buyurun” der ve bir fatiha-i şerif’i okumuşlar. “Dua olarak Fatiha yeter” buyurmuşlar.

Abimizle Ali Dayı ziyarete gitmişler. Abimiz Hazretimizin Kadem-i şerif’inin olduğu yeri öpmüş, yabancı birisi de görmüş. Ali Dayı’ya “Bu adam ne yapıyor” diye taaccüple bakmış. Ali Dayı’da “Şu zat kim biliyor musun? O yatan zatın damadıdır. Ona öyle bir servet (manevi servet) bıraktı ki eğer onun için ayağının bulunduğu yeri öpüyor” der. (Adam maddi servet zannediyor) ve diyor ki “ Eğer buna öyle servet bıraktıysa öpmez o toprakları yalardım” diyor. Böyle lafzı söyleyip manayı kasdetmeye Sanat-ı Terciye denir. Yani manay-ı garibi bahseder, manay-ı beıydı ihsas eder.

Kesreti tekrar ilim hasıl eder. (Abimiz)

Ben sizin yerinize olsam bu ilimleri temmuz ayında limonata içer gibi içerdim.

Bir kişi unuttuğu bir meseleyi unuttuğundan dolayı üzülür ve açıp öğrenirse kitabının başına yazsın “Ben adam olurum”. Yine bir kişi unuttuğu bir meseleyi unuttuğundan dolayı üzülmez ve açıp öğrenmez ise kitabının başına yazsın “Ben adam olmam”. (Abimiz)

Pısırık Müslümandan İslamiyete hayır gelmez. (Abimiz)

Talebe-i Ulum’a unutmak haramdır. (“)

Bu yolda muvaffakiyet tecrübe ile değil Rabıta-i Şerife iledir.

Yaklaşık 91’de Amerika’da bir asırlık kilise satın alınır. Camiye tebdil ederler. “Ne isim verelim” derken Abimiz de “Yeni Dünya olsun” der.

Newyork Havaalanının üst tarafında 10.000 dönümlük bir yer alınmış. Abimiz eliyle işaret ederek “İnşaallah şuraya Muhteşem Süleyman Camii yaparsınız” buyurmuşlar.

Abimiz İsmail Şanlı Abi ile misafirhanede sohbet ederken şöyle buyurur: “Allah bizimle, Peygamber Efendimiz bizimle, Melekler bizimle, Piran bizimle, Hz. Üstazımız bizimle olduktan sonra muvaffak olduk, muvaffak oluruz, muvaffak olacağız” buyurmuşlar.

Abimiz “ Bu yolda iki kişiye hakkımı helal etmem. Birincisi: Bu yolun çorbasını içip kurslarda okuyup da sonradan bu kurslara düşman olanlar. İkincisi: bir hizmeti yapıp da “Ben yaptım” diyenlere hakkımı helal etmem” buyurmuşlar.

Nefs-i Emmare’den kurtulup Nefs-i Mutmainne makamına ulaşana kadar manevi hayatı tehlikeden uzak değildir.

Bizim yolumuzda mutlak teslimiyet ve itaat şarttır.

Abimiz himmeti şöyle tarif eder. “Himmet 1000 yılda 10000 yılda alınamayan mesafeyi bir anda aldıran manevi bir kuvvettir” diye tarif ediyor.

Abimiz Zeytinburnu Yurdu'nda sohbet ederken sohbete başlamadan önce bir fatiha üç ihlas okuyunuz. Birkaç kelime dahi konuşacak olsanız bile. Çünkü bu yapıldığı takdirde sohbet eden kişi devreden çıkar. Bizim işimiz çok olduğu için bazen yapamıyoruz. Ayak üstü birkaç kelime konuşuyoruz. Siz ihmal etmeyiniz.

Ablamız vefat ettiği zaman kabrinin başında Lütfi Abi cehri olarak ağlamış. Abimiz onu sert bir dille ikaz edip şöyle buyurmuşlar: "Koca Lütfi Hoca çocuklar gibi ağlıyor". Bedia Ablamız 04.01.1981 tarihinde vefat etmiştir. Vefatlarında Hüseyin Dönmez Abi Şu manadaki beytini söylemiştir.

Ablalarımızın büyüğü muhakkak diri olarak gitti.

Abilerimizden birisi Abimize göstermiş ve Abimiz de ( ) buyurarak tasdik etmişlerdir. Bu beytin harfleri Ebced hesabı ile hesaplandığı zaman Ablamızın vefat ettiği tarihin hicri yılı ortaya çıkar (1401).

Muhterem Abimiz şöyle buyurmuşlar: "Sıddık-i Ekber Peygamberimizle 23 sene beraber kaldı. Ben de Hz. Üstazımızla 23 sene beraber kaldım. Bu zaman içinde anladığım şey muvaffak olunan her şey Allah Rasülüne ve Piran'a aittir. Bizlere ait olan ise sadece hatalarımız ve günahlarımızdır". Abimiz bu konuşmasını kendisinden önce konuşan Kaplan'ın konuşmasından sonra yapmıştır. Kaplan her zaman ki gibi asmış, kesmiş. Bir Süleyman varken şimdi kaç Süleyman var. Hizmetler neredeydi nerelere getirdik. Bu ve buna benzer sözlerle hizmetleri şahıslara mal etmiş. Abimiz bununüzerine çok kısa ve veciz olarak (24 dk.) konuşmuş. Konuşması herkese tesir etmiş, herkes hayretler içinde kalmış.

Bir adamın kendi öz oğlu, kendisinin en azılı düşmanıyla işbirliği yapsa, babasının dediklerini değil de onun dediklerini yapsa, ona sevgi beslese, onun hakkını gözetse, o baba o çocuğun üzerinde azıcık bir hakkı olduğu halde ne yapar? Durumu ne olur? İşte sen de seni halkeden, sana hiç karşılıksız her türlü nimeti ihsan eden Hz. Allah'a değil de onun azılı düşmanı olan nefisle işbirliği yaparsan, onun dediklerini yaparsan, ona sevgi beslesen, acaba seni yoktan var eden, senin ve bütün mahlukatın sahibi olan Hz. Allah sana gazap etmez mi? İşte Kaplan malum olduğu üzere nefsinden dolayı yok olup gitti. Adam "Türkiye'de bütün kurslar benden sorulur" der. Kendisine bağlı olan bir yerde tayin oldu mu hemen telefon eder "Niye tayin yaptınız" diyerek bağırır, çağırırmış. Onlar da "Efendim işte Abimize söyledik" deyince "Ben söylerdim" dermiş. "Kursların hepsi benden sorulmuyor mu?" diye konuşurmuş. Annesi de "Benim oğlumdan dünya titrer" dermiş. Bir kursumuzun kapısından girdi mi başlarmış hemen bağırmaya, çağırmaya. "Niye burası böyle, şurası şöyle" diye. İşte aziz kardeşlerim Hz. Allah ibadetteki noksanlıkları affeder ancak, bu noktadaki noksanlıkları affetmez. Zira büyüklenmekle ve büyüklükte Hz. Allah'a ortak koşulmuş olur. Cenab-ı Hakk ise bütün günahları affeder. Ama şirki, ortaklığı kesinlikle affetmez. Abimiz "Bu yolda her şey affedilir, fakat iki şey affolunmaz. 1- Enaniyet, 2- Adem-i itaat" buyurmuşlardır.

Abimizi en iyi anlayanlar Ramo Amca ile Çırpanlı Hocaefendi. Eğer Ramo Amca ile Çırpanlı Hocaefendi olmasa idi bu millet Abimizin kıymetini bilmezdi.

Hacı Ramo Amca nasıl gittiyse pasaportsuz hacca gitmiş. Döner dönmez misafirhaneye gitmiş. Abimiz koltuğundan kalkmış, H. Dönmez Abi de Üstazımızın koltuğunun önünde oturuyormuş. Abimiz kapıya doğru ilerlemiş. Ramo Amca da Abimize doğru yürümüş. Kucaklaşmışlar. Ramo Amca "Abi ben sizi Hacda gördüm" demiş. Abimiz elini femine işaret ederek "Sus" demiş. H. Dönmez Abi "Ben bunu bizzat müşahade ettim. Benden başka gören olmadı".

Misafirhanede 1970'li senelerde, Abimiz bir hatim yaptırmışlar. Hatimden sonra "Eğer bu hatim gibi üç tane daha hatim yapılsın, dünyada küfür diye bir şey kalmaz" buyurmuş.

Piranımızın, Üstazımızın himmeti olmadan karıncanın ayağı kadar ilerlemek mümkün olmaz. Diğer: Hatve-i mur diye geçmektedir. Hatve adım, Mur karınca demektir.

Abimiz milletvekili iken Ankara'ya gelmiş. Çok kalabalıklarmış. Yemekten sonra meyve gelmiş. O zamanda meyve bıçağı yoktu veya o kişide yoktu. O zamna il idarecileri de bulunuyormuş. Abimiz "Bıçaklarınızı çıkarın bakalım" demiş. Sadece Osman Abi'de varmış, o çıkarmış. Abimiz de halis bir tavırla " Ha içinizden bir tane çıktı" demiş. (Bıçak erkekte bulunur gibilerden). (Osman Yanal)

Kafam öyle karıştı ki Karacaahmet Mezarlığı'na döndü.

Abimiz Emincami'ye teşrif ettiklerinde "Aslında buraya daha fazla gelmemiz lazım ama şeytan taşlamaktan salavat getirmeye fırsat bulamıyoruz" buyurmuş.

Sadece şükür kafi değildir. Duha namazı kılmak lazımdır. En azından iki rekat kılmalıdır. Talebe kardeşlerimizin 6 rekat kılmaları lazımdır. Çünkü onların vakitleri biraz çoktur. (Mustafa Özaltın)

"Biz ne yaptıksa tamamen piran'a aittir. Ne kadar hata varsa bize aittir" buyururlarmış.

"Otuzbeş senelik Seyr-i Sülukum esnasında bu yolda ne aldın derlerse her şeyin affedildiğini fakat enaniyetin affedilmediğini anladım" derim buyurmuş.

Abimiz Bolu'ya gitmiş. Sohbet etmiş, sonra "Ne kadar talebe var" demiş. 72 demişler. Hazretimizde Cenab-ı Hakk'ın Basit sıfatı vardır. Bütün dünyayı kaplayan demektir. Daha sonra Halit Abi'nin evine gitmiş. Kurs başında olan hocalarda gelsin" buyurmuş. Orada bir gözü ama çok samimi olan Cafer Abi varmış. Kendisi marangozculuk ile meşgul oluyormuş. Abimizin "Hocalar gelsin" sözünü duyunca "Vay be taa dünyada mürekkep yalayanlarla tomruk yuvarlayanlar belli oldu" demiş. O amcamız ağır konuşuyorum zannedermiş ama sesini herkes duyarmış. Abimiz duymuş. Halit Abi'ye "Ne diyor" demiş. O'da aynen söylemiş. Abimiz "Çağırın o da gelsin" demiş. Sıkıla sıkıla gelmiş Abimizle musafaha yapmış. Abimizin elini çok sıkmış. Abimiz de "Tomruk yuvarlayanların hali belli" diyerek iltifat etmiş.

Abimiz bir seminerde herkesin ismini nereden geldiğini sormuş. İki hocanın soyadları aynı imiş. Abimiz "Kardeş misiniz?" demiş. Birisi "Hayır" demiş. Abimiz çok kızarak, "Hoca olmuşsunuz iki kelimeyi bir araya getirip soyadımızda benzerlik var diyemiyorsunuz" demiş.

Ye kebabı iç şarabı bin uçağa düş aşağı,
Oldu şehit velehüm azabünşedid. (Abimiz)

Ziyarethanede sehpalar varmış. Abimiz de varmış. Namaz kılacakları zaman Abimiz birisine rahleleri kaldırmasını emretmiş. O da hata yapmayayım biraz daha dikkatli olayım diye ağır hareket etmiş. Abimiz hemen kalkmış ve sehpaları kaldırarak "Öyle uyuşuk uyuşuk hareket olmaz" buyurmuşlar.

Hüseyin Şen isminde bir kardeşimiz Kütahya'nın Domaniç ilçesinin Karaköy'ünde oturuyor. Annesinde altı aylık iken doğmuş ve çok cömert samimi bir kardeşimiz. Birgün o taraflara doğru Abimizin geleceğini duymuş. Evinde hazırlık yapmış. Geleceği gün arabanın geleceği yola gelmiş. Yolun sağ tarafında 50 metre ileride ev, solunda da dere var. Abimizin arabasını görünce el işareti yapmış ve durmuşlar. Abimiz arabadan inmiş. "Abi elli metre ileride evim var sizi yemek yemeden salmam" demiş. Abimiz "Biz daha yeni yedik, kalamayız" demiş. Kardeşimiz "Yok mutlaka yiyeceksiniz". Abimiz " Vaktimiz çok kısıtlı bizim gitmemiz lazım" demiş. "Abi ya eve gelin ya da ben kendimi şu suya atarım. Eğer benim atlamamı istemiyorsanız evime gelin" demiş. Bu sefer Abimiz razı olmuş.

Yine aynı kardeşimiz iki Abimizin geleceğini haber almış. Gelecekleri gün hazırlık yapar ve yolun yarısına taş dizer, yarısına d kendisi uzanır. Araba görününce gelir durur ve evine davet eder. Abilerimiz "Yeni yedik gitmemiz lazım" demişler. Kardeşimiz de "Ya gideriz yada beni çiğner geçersiniz" demiş. Abilerimiz başka çare bulamamışlar ve yemişler.

Kıbrıs Barış Harekatından sonra Abimiz Denktaş ile görüşmüş ve hizmetlere yardımcı olmasını rica etmiş. "Sen bize müsaade et, biz bu Türk toplumuna Müslümanlığı aşılarız. Biz bu işi Allah rızası için yaparız. Eğer bir şikayetin olursa bana söylersin ve ben 24 saat içinde adamlarımı geri çekerim" diyor. Denktaş "tamam" diyor. Abimiz emir vermiş askerliği orada yapan kardeşlerimiz Kıbrıs'ta kalacak. Onlara Rumlardan kalan ev, bahçe, hayvan vs. veriyorlar. Toplam 52 yerde kardeşlerimiz imamlık yapmaya başlıyorlar. CIA hemen bunu haber alıyor ve Denktaş'a haber gönderiyor. "şu yerlerde 52 yerde Süleymancı yerleşmiştir derhal onları al" diyor. Denktaş Abimize telefon ediyor. "Kemal Bey kusura bakma bana bir şey olsa önemli değil kendimi düşünmüyorum. Olan Türk halkına olur. Onu düşünüyorum" diyor. Bu sebeple yapabileceğim bir şey yok" diyor. Abimiz de derhal Hocaefendileri geri alıyor.

CIA kardeşlerimiz hakkında rapor geçerken şöyle diyor: "bu 52 yere yerleşen Süleymancı'dır. Bunlar dinlerine çok bağlı aşırı dinci ve şeriatçıdırlar". Dönmez Abi anlatıyor: "Kıbrıs seyehatinde Denktaş ile görüştüm.

Abimiz 1960'larda Mısır'a gitmişler. Orada Ezher Üniversitesi'ndekiler Abimizin geldiğini duyunca onun kaldığı yere gitmişler. (Tabi Abimizin Zamanın Mürşidine bağlı olduğunu onun damadı olduğunu biliyorlarmış). Abimize sormuşlar: "Efendim siz tasavvuf diye, Rabıta diye bir şeyden bahsediyormuşsunuz. Nereden çıkarıyorsunuz böyle şeyleri. (Belirli şeylerin az bir seviyeye gelmiş ve sadece İslam'ı öğrenmek için Mısır'a gelmiş talebelerin dediğine bakın)". Abimiz "Siz hiç Kur'an-ı Kerim okur musunuz" buyurmuş. Kur'an-ı Kerim'de bu zikr-i hafiye delalet eden bir çok ayetler var. Mesela Kur'an-ı Kerim'de Cenab-ı Hakk buyurmuş.

( ) buyurmuyor mu? Buradaki zikr-i kesir'den murad nedir. Kişi sabahtan akşama kadar Allah Allah diye lisanı ile zikir yapsa zikr-i

kesir olmaz. Bu rakam Hz. Allah indinde çok basit ve sembolik kalır. Fakat bir kimse kalbini Allah'a bağlayarak bir defa Allah dese yedi kat semadaki zerratın yaptığı zikre bedeldir. İşte bu kalp ile yapılar zikr-i kesir'dir. Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer'de kemalatı nübüvvet var. Hz. Osman'da hem nübüvvet hem de velayet kemalatı var. Hz. Ali'de yalnız velayet kemalatı var.

Abimiz 12 Eylül zamanında 8 ay hapishanede kaldılar. Ve orada kendisine nübüvvet kemalatı verildi. Bu mertebe yüzlerce senede bir veriliyormuş.

Abimiz Kütahya'da hapiste erbaın verilmiş. Hz. üstazımız Abimiz için Kemal ruh güç oldu" buyurmuşlar ve Abimize Kemal birisiyle dargınlığın varki teraggine engel oluyor diyor. Abimiz dargın olduğu kimse sözleriyle Üstazımızı hapse attıran kimse.

1920 senesi Abimiz Kumaş Abi ve Mü'min Abi Bafraya giderlerken söz Nasreddin hocadan açılıyor. Kumaş Abi Nasreddin hocadan iki tane fıkra anlatıyor. Buna mukabil Mü'min abide iki tane fıkra anlatıyor. Abimizde başından geçen bir hadiseyi naklediyor. Karayolu ile Konya'ya giderlerken Akşehir semtine geldikleri zaman arabada bulunan diğer kardeşlerimiz Abimize "Efendim Akşehir'e geldik. Nasreddin Hoca'yı ziyaret etsek" diyorlar. Abimiz "Tabi olur"diyor ve gidiyorlar. Bu esnada orada yatan diğer zatlar Abimizi kıyam halinde karşılıyorlar. Nasreddin Hoca kısa boylu evliyanın içinde utangaç bir vaziyette kendisini kah gösteriyor, kah gizliyor" buyurmuşlardır. Nasreddin Hoca'nın mahviyeti Abimizin derecesi.

Abimiz latin harfleri ile açıklamalı Kur'an-ı Kerim'lerin yakılmasını emretmiştir.

Dünyada televizyon seyredenler ahirette Cemal-i İlahiyeyi seyredemeyeceklerdir.

Abimiz ameliyat olduğunda doktorlar "İki ay istirahat edeceksin" dedikleri halde Abimiz hizmetlere devam etmiş, hususiyetle şark vilayetlerine gitmiş ve hizmetleri takip etmek için koşturmuştu. Daha sonra Abimizin ameliyat yeri kanamış ve kardeşlerimiz çok üzülmüş ve çok ağlamışlardı. Bu hal üzerine Abimiz "Kardeşlerimiz üzülüp ağlamasınlar biz hizmet ederken istirahatımızı da yaparız" buyurmuş. Abimiz babasından intikal eden bütün servetini bu yolda harcadığı gibi hayatını ve vücudunu da bu yola harcıyor ve harcamıştır. Çünkü bu davaya insan her şeyini verir. Abimiz bir numunedir.

Abimiz takke giydiği zaman alnını kontrol edermiş. Saç çıkmasın ve alnına takke gelmesin diye.

Muhterem Abimiz Konya'ya teşriflerinde büyük bir kalabalığa (kardeşlerimizden) şunu anlatmış. Kardeşlerimiz Hz. Allah Fatiha-i Şerif'in sırrını açıkladığı zaman Hızır A.S. Allah'tan kıyamete kadar ömür istemiş ve duası kabul olunmuş. Daha sonra Hz. Allah Hızır A S.'a sır perdesini açıp arkasını gösterince Hızır A.S. Hz. Üstazımızın evlatlarını ve onların hallerini görünce (Alem-i Emre inip çıkmaları, feyz almaları) çok pişman olmuş. Ve "Ah keşke ben de Allah'tan ömür değil de bu Üstaza evlat olmayı isteseydim". Daha sonra istese bile kabul olmamış, çünkü bir fırsatı kaçırdı.

"Hazretimiz dünyada Kemal gibi, Türkiye'de Çırpanlı gibi bir alim yoktur" buyurmuşlar.

Abimiz Arabi ilmini 1.5 yılda normal olarak tamamlamış ve Şehzade camii'nin arkasındaki .... Camii'nde uzun müddet talebe yetiştirmiştir. Ama manevi ilmini Hz. Üstazımızın aile-i efradından olduğu için her gün buluşarak Hazretimizden 23 senede almıştır. Nasıl olduğu, nasıl bir ilim olduğu onlara malum biz bilmiyoruz. Sadece tam manasıyla iman ediyoruz.

Bir zaman kardeşlerimiz Nafile Hac yapmak için Abimize çok müracaat etmişler. Abimiz de Ümraniye sohbetlerinde nafile hac üzerinde çok dururmuş ve farzlar varken nafilenin yapılmaması mevzuunda çok konuşmuş. Nafile Hacca çok yüklenmiş. Sonra sohbetten çıkıp eve giderken yolda "Acaba fazla mı yüklendim, nafile hac'da da Rasülullah'ı şikayet var. Yoksa Efendimizi üzmüş olmayayım" diye düşünmüş ve kendi kendine üzülmüş. Eve gelmiş Mektubat-ı Şerif'i alıp bir açmış ki tam İmam-ı Rabbani Hazretlerinin nafile hac ile ilgili mektubu çıkmış ve Abimiz onu okumuş, rahatlamış, söylediklerinin aynısı orada varmış.

Bizim hizmetlerimiz çoklukla değil himmet ve teveccüh iledir. Eğer bunlar olmaz ise hiç bir şey yapamayız. Bizim yolumuzda kesretin ehemmiyeti yoktur. Zira Abimiz bir gün Konya Meram Kursumuz'da şöyle buyurmuş: (Mevzuu üniversiteden çıkmış) "Onların bizden fazla olmasına sakın üzülmeyin. Çünkü kemiyet değil keyfiyet önemlidir. Biz şuna çok inanır ve iman ederiz. Bu çatılar altında olduğumuz müddetçe şu dudaklarımız arasından çıkan hiç bir dua reddolunmaz".

Abimiz liseye devam ederken, Hazretimizi bulmuş ve kısa zamanda kendisinde çok büyük değişiklikler zahir olmuş. Babası bu duruma çok şaşırmış. Bir gün demiş ki: "Oğlum ben olsun, annen olsun sana çok nasihat ettik, hiç bu kadar tesir etmedi. Fakat senin hocan sana çok tesir etti. Ben O'nu görmeden ona aşık oldum" buyurmuş ve bir gün Halil Amcamız İstanbul'un meşhur alimlerini evine yemek için davet etmiş. Abimize de demiş ki "Oğlum Kemal sen de hocanı çağır" demiş. Bunun üzerine Abimiz "Benim Hocam bunların arasına yakışmaz" demiş. O zaman Halil Amcamız "Oğlum o zaman onu hususi davet edelim" demiş ve daha sonra Hazretimizi hususi davet etmişler. Hazretimiz teşrif ettiklerinde Halil Amcamız demiş ki: "Hocam Kemal size bir aşık olmuş, ben ise bin aşık oldum" demişler. Hazretimiz de "Allah'ın lutfu ile" buyurmuşlar.

Abimiz "Bir insana Müslüman diyebilmek için o insanın kitabını okuması lazım. Okumamak çok büyük ayıp ve eksiklik. Hristiyan memleketlerde ve otellerde (odalarda) cemekan içinde İncil Kitabı vardır. Oraya gelen müşteriler okusun diye, yani hepsi okurlar. Biz kitabımızı niçin okumayalım.

Her Müslüman asgari bir hatim yapmalıdır.

Zahiri ilim kesreti tekrar ile hasıl olur

İmam-ı Rabbani evladına unutmak haramdır.

İsmail Oğuz diye meşhur gazetecinin Abimize karşı bir antipatisi varmış. Bir gün Kemal Bey'in bir toplantısında bulunup onu tenkit edeyim diye düşünmüş. Dolayısıyla Abimizle buluşmuş. Daha sonra "Bir hata kusur bulayım dedim, Vallahi bulamadım" demiş. Girişinde, oturuşunda, kalkışında, konuşmasında bir tek hata yok" demiş. Tabi ki bulamaz Üstazımız "Kemal mükemmeldir, Kemal mükemmeldir" buyurmuşlar.

Bu yol silsile yoludur. İtaat başkandan başlar, şahıslar semboldür, itaat mercie'dir.

Derviş lugatla kapı eşiği demek, istilahta ise ahlak-i Muhammediye'yi, vücud-u insaniyeye hakim kılmaktır.

Abimiz "herkes aldanacak. Kardeşlerimizin namazdan, oruçtan, zekattan sual olunacaklarını pek zannetmiyorum. Kardeşlerimiz hizmetten sual olunacak ve bu hususta aldanacaklar. En az aldananınız ben olayım diye bu yaşta gece gündüz koşturuyorum" buyurmuş. çünkü Hz. Allah kardeşlerimize "Ben sizi hizmet için ayırmıştım, niye az hizmet ettiniz" diye sorarsa ne cevap vereceğim.

Abimiz "Ahirette herkes pişman olacak. Kişi kendisinden bir üst makamdakini Ay'ı seyreder gibi seyredecek ve keşke biraz daha çalışıp ben de o makamda olsaydım diye pişman olacak. Gıpta ile baktığı makamdaki kişi de kendisinden bir üst makamdakileri görecek. Onlar da keşke biraz daha çalışıp o makamlara çıksaydım diye o kişi de bir üst makamı gıpta ile seyredip o makamda olmadığı için pişman olacak. İnsanların tamamı böyle pişman olacak. En az ben pişman olayım diye gece gündüz koşturuyorum" buyurdular.

Peygamberlerin en merhametlisi nasıl Peygamberimiz (S.A.S.) ise evliyanın da en merhametlisi de Hz. Üstazımız' dır.

Şişmanlık bir hastalıktan dolayı değilse o kişiye Abimiz "Tembel insan, kaygısız insan" diye buyururmuş.

Çırpanlı Hocaefendi şeker hastalığına tutulmuş. Abimiz "Baklava yemeyeceksin" buyurmuş. Çırpanlı Hazretleri "Eğer Abimiz benden bunu men etmeseydi kimse beni baklava yemekten alıkoyamazdı" buyurmuş.

Abimiz "Antalya Hapishanesinde ilk günlerde çıkmayı, hizmetlere bir an önce geri dönmeyi arzu ettim ve mahkemenin bitmesi, iyi neticelenmesi için çalışmalar yaptım, ama sonradan Allah'tan haya ettim" buyurmuş. çünkü Allah'ın verdiğine karşı gelinmez.

Abimiz bir kursumuza uğradığı zaman kursun havasını ve talebeleri iyi gördüğü zaman "Çok sıkıntı çekiyoruz ama böyle talebeleri gördüğümüz zaman rahatlıyoruz" buyurmuşlar.

Abimiz Zeytinburnu kursumuzda yemek yerken önüne patlıcan musakkasını koymuşlar. Talebenin ne yediğini sormuş. Aynı yemek cevabı verilince "Hem seviniyorum hem de üzülüyorum. Cenab-ı Hakk kurslarımızın refahını artırdı, nimetlerini çoğalttı. Talebeler bile bu yemekten yiyiyor. Bunun için seviniyorum. Fakat acaba bu nimetlerin şükrünü eda edebiliyor muyuz? Diye üzülüyorum" buyurmuş.

İki kardeşimizden birisi diğerine küsse, darılsa boşuna uğraşmasın feyiz gelmez.

Abimiz İ. Hatip'leri ayıplıyoruz. Ama aynı şey bizim başımıza gelecek diye korkuyorum" buyurmuş. Kur'an-ı zayıf okuma yüzünden Kur'an ilmi üzerinde çalışmamızı tembih ediyor.

Bir kursumuzda talebe döven hocadan Abimizin haberi olmuş ve "Hemen gönderin" buyurmuş. Hatta haberi olanlardan kaç tanesini göndermiş. Kasımpaşa kız kursunda hocahanımların, talebelerin eline küçük cetvelle vurduğunu duymuş. Hepsini babasının evine göndermiş ve "Hz. Üstazımızın kursları işkence yeri mi?" buyurmuş.

Bizim yolumuzda İslamiyetin izzet ve şerefini temsil etmek için temiz ve güzel giyinmek var ama övünmek yok. Elbise nefis için giyilirse çirkindir.

Hazretimizin kursları olmasa idi İslamiyetin izzet ve iffeti ayaklar altında idi (zamana göre pırıl pırıl Müslüma yetiştirdi). Abimiz "Görsünler Müslümanlar neler yapıyor. Saray gibi kurslarımız. Abid, zahid, takva olacağız ama temiz, pırıl pırıl, zeki, açıkgöz ve şuurlu olacağız. Bir insan Allah'ı zikredince güzelleşir genç ve dinç olur.

Abimiz "Ben bir emir verdiğim zaman yapandan daha (ziyade) çok bir hadise karşısında benim ne emir vereceğimi bilip (kestirip) de onu yapanı daha çok severim" buyurmuş.

Bizim yaptıklarımız işlediklerimiz fiili fetvadır. Hoca böyle yaptı, böyle dedi diye yaparlar. O sebeple çok iyi hareket etmek gerekir. (Yunus KAR)

Büyüklerin himmeti olmadan Hatve-i Mur kadar terakki etmek olmaz. Hatve-i Mur karınca demektir. (Yunus KAR)

Bir padişah işlerin bazısını Sadrazama, bazısını taksim eder. Hz. Allah'da kainatın işlerini taksim etmiştir. Mesela yağmurun yağması, gök gürültüsü meleklerin eline vermiştir. Gök gürültüleri Meleklerin bulutlara biraz daha hızlı gitmeleri için vurduklarındandır (Felmüdebbirat-ı Emara).(Yunus KAR)

Mahmut Efendi'nin talebeleri "Efendim biz sizden daha iyi Sünnet-i Seniyyeyi icra ediyoruz" diyorlar. Eh işte edebilirler. Amma zamanın tasarruf sahibi daha iyi işlemez mi? Biz daha iyi yapıyoruz diye nefislerini tereyağından süt çıkmış gibi yapamazlar, temizleyemezler. (Felatüzekkü enfüseküm). Rasülullah'ın sünneti sadece sakal ile mi ihya edilir.(Yunus KAR)

Diğer yerlerde mahluk var mıdır? Ayet: (Vema messe fiyhe dabbe). Diğer gezegenlerde yaşayanlar olabilir. Bir takım söylentiler mevcuttur.(Yunus KAR)

Peygamberimiz Mirac hadisesini haber verince Hz. Ebu Bekir hemen kabul ediyor "Eğer O diyorsa doğrudur" diyor. Kafirler de başı kesik horozlar gibi hop oturup hop kalkıyorlar. (Yunus KAR)

Allah'ü Teala ( ) buyuruyor. Peygamberimiz de hadisinde ( ) buyuruyor. İkisi arasında bir tenakuz olmuyor mu? Allah kimin ne kadar sadaka vereceğini bildiği için ömrünü ona göre takdir etmiştir. (Yunus KAR)

Kalp ve göz ile okunan Kur'an-ı Kerim olur mu? Ona kıraat denmez takip denir. O sebeple okunan Kur'an-ı Kerim'i hayızlı ve nifaslı olan kadınlar kılıf ile tutarak takip edebilirler. (Yunus KAR)

Dini kitaplara, Kur'an-ı Kerim'e çok saygı ve hürmet göstermelidir. Göbekten aşağı tutmamak lazımdır. Şunu iyi bilmek lazım ki bu kitaplara hürmet etmeyenlere bu kitap hizmet ettirmez. Hatta birisinin odasından çıkarken rüzgar sebebiyle kapı çarparsa tekrar içeri girip "Efendim ben vurmadım rüzgar çarptı" demek itina göstermek lazımdır. (Yunus KAR)

Vefat eden birisinin elbiseleri giyilebilir. Onları giymeyip çürütmek israftır. Giyen öbür gün ölecek, mezara çeker diye bir kayıt yok ki.(Yunus KAR)

Namazda saf tutarken topuklardan tutulur. Ama topuklardan tutmak biraz zor olduğu için parmaklardan tutulabilir. İnsanların topukları önde olsa, perilerin topukları öndedir. (Yunus KAR)

Yemekçilik vazifesi yapan arkadaşlar diğer arkadaşlardan fazla yiyebilir. Amma fazlaya kaçmamak lazımdır. Harman süren öküzün ağzı bağlanmaz. (Yunus KAR)

Namaz kılmayan kafir olur mu? namaz kılmayana kafir diyen alim bilmiyorum. Namazın farziyetini inkar edene kafir demeyen alim bilmiyorum. (Yunus KAR)

Rabıtada okunacakları bilmeyen hatme girer. Zaten ayetleri de okuyacak diye bir şey yoktur. (Yunus KAR)

Al... bir kişi ehliyle beraber olduğu zaman sadece bir mahal pisleniyor kirleniyor. O sebeple o mahalli yıkamakla temizlenilir diyorlar. Evet görünüşte bir mahal pisleniyormuş gibi gözüküyor ama vücuttaki kılların her birinin dibinden su çıkmaktadır.Ruhul Beyan 2. Cild 354) (Yunus KAR)

Bazı kasetlerde Firavun, Nemrut rolüne, Mürşit, Mürit rolüne girenler oluyor. Adam resmen kafir rolüne giriyor. Bu işin şakası olur mu? Firavun olunur mu? Şakadan kafir olunur mu?
(Yunus KAR)

Güneş enerjisi ile çalışan bir alet nasıl çalışıyor. Güneşi inkar etmek mümkün olur mu? Gezegenler arasında bir bağ vardır. Onu kestiğin zaman ( ) müezzinler ( ) yerine ( ) diyeceklerdir. Neden bir kulun kalbinden diğer bir kulun kalbine bir titreşim olmasın, bir kıvılcım olmasın. Men lem yezug vah bilmez yazık. (Yunus KAR)

İnsan ilim kabiliyeti olduğu halde halkolunmuştur. Tavukları toplasan ders anlatsan ertesi gün ders istesen dersi veremezler. Verse verse bir tane yumurta verir. Neden ilim kabiliyeti yoktur. Aslanları toplasan en güzel kalemleri versen yazı yazamazlar. Neden kitabet sanatı yoktur. (Yunus KAR)

Allah insan ağzını kelamının harflerini çıkarmaya muktedir olarak halk etmiştir. Yapamıyorum harfleri, çıkaramıyorum gibi mazeretler uydurması doğru olmaz. Ama dilinde rekaket varsa, dişleri eksik ise o başka meseledir. Yoksa harfleri çıkarır.O.Y.

Bir cemaat içerisinden biri vazifeye getirilmiş. Ben bu vazifeye layık idim, burası benim yerimdi diye düşünürse; bir gün olur o vazifeden alınırsa kendisine o mecliste yer bulamaz. Kapıdan dışarı çıkar gider. Ama o vazifeye getirildiği zaman o mecliste kendisine bir yedek yer gözetirse o vazifeden alındığı zaman oraya oturur da dışarıya çıkmak zorunda kalmaz. (Yunus KAR)

Kişiye verilen değer makamına göre olsa idi; Cenaze namazında "Efendim bu Sadrazamdır, Paşadır ellerini güzel bağla, dik dur Padişahtır ha" denirdi. Ama ne deniyor Padişah da olsa; "Er kişi niyetine" Vali de olsa er kişi niyetine deniyor. Makamı ne kadar yüksek olursa olsun, kefeni patiska bezi, taşındığı tabut ağaçtan, konulduğu yer altın kaplama değil topraktır. Suallerde de bu padişahtır ayrı soralım denmeyecektir. (Yunus KAR)

Hz. Ömer şöyle buyurmaktadır: “Bir kişi sende olmayan vasıflarla seni tavsif ederse (Efendim rüyamda sizi gördüm şöyle emretmiştiniz. Üç kerametinizi ben gördüm, beş kerameti babam görmüş, on altı keramet ninem görmüş diye dalkavukluk ederse) yarın sende bulunmayan vasıflarla zem ederse şaşmayın. Bir makamdan alındıktan sonra hakkınızda atıp tutmaya başlarsa şaşmayın. Zaten beş vakit namazını kılan veli gibidir. ( ) zaten insan keramet sahibidir. ( )

Kur’an-ı Kerim’i radyo ve televizyondan dinlemek aynı sevaba nail olunmaz denilebilir. Televizyondan bir yemek reklamı yapılsa aynı tat alınır mı? İçki içilse aynı tiksinti olur mu? Mikrofonla imama uyulur mu? Caiz olur mu? Onda şüphe vardır. Mekanlar müttehit ve imamı görecek. Müezzinler intikal tekbirlerini getirecekler. Teravihde birinin evi camiye yakın olsa orada nehir ve tariki am olmasa imama uymak caiz olur denmektedir. Amma mikrofonla ders okunabilir. “ Y.K

Namazda cemaat farzlarda erkekler içindir. Kadınlar için değildir. Hele genç kızların cemaate gelmeleri hiç caiz değildir. Bilmediğimiz bir imamın arkasında namaz kılınır. Çünkü ( ) eğer facirliği bilinirse Meal kerahe caiz olur. Fasık olursa caiz olmaz diyenler de olmuştur. Y.K

Yolculuk esnasında rabıta yapılır. Amma dikkat çekmeden. Zaten rabıta şurada yapılır, şurada yapılmaz diye bir kayıt yoktur. Y.K.

Hariçte olanlara hazretimizi kabul edecekleri kadar anlatırız. Onları ikna etmek mecburiyetinde de değiliz. Bizimki hakiki mürşittir diyorlar. İsbatılmüsbete hacet yokki .Eserlerine bakmak lazımdır. Y.K.

Arkadaşımızın okuduğu ( )doğrudur. Benim okuduğumda ( ) eğri değildir. Y.K.

Bazıları Allah’ın varlığı için kesin demektedirler. Bizler kesin asın demiyoruzda kati diyoruz. Y.K.

Küçük mescitte namaz kılındığı zaman mihraba kadar olan yerden geçilmez. Büyük yerde namaz kılınıyorsa ayakları ile secde ettiği mahalden geçilmez. Küçük 40 zira büyük 60 ziradır. Bir zira yaklaşık 60 cm’dir. Önünde sütre var ise zaten geçilir.

Adamın birisi 40’lardan birisi ile tanıştığını söylemiş. O kırklardan olanın da sigara içtiğini söylüyor. O adam kırklardan ile birisini değil kırklar mahallesinden birisi ile tanışmıştır. Y.K.

Hazretimizin Üstazı hacca giderken 550 kazmalı, 550 kürekli olarak giderlermiş. Önden giderek Müslümanlara yol açarlarmış. Yine aynı şekilde gelirlerken de kapanan yerleri açarak gelirlermiş. Bana öyle geliyor ki yolumuzun temelinde inşaat işi bulunuyor. Kurs ne kadar tam teşkilatlı yapılsa da inşaat işi bitmez. O.Y.

Bir gün balıkların reisi diğer balıkları toplamış onlara anlatıyormuş. Şöyle olursa kaçarsınız, su bulanık olursa oralara hiç uğramayın diye onlara ders veriyormuş. Tam o sırada yukarıdan bir ağ atılmış ve hepsi yakalanmış. Bu sefer bir balık reise “Efendim ya buna ne demeli bundan nasıl kurtulacağız” demiş. Cevap hazır buna da tepeden inme derler diye cevap vermiş. Y.K.

Soğan ve sarımsak yemeye çok dikkat etmek lazım. Başkalarını rahatsız etmemek, onları tiksindirmemek, midelerini bulandırmamak lazımdır. Bilhassa meclislerde Ramazan-ı Şeriflerde soğanlı turplu, salata yemeye çok dikkat etmelidir.

Kur'an-ı Kerim hatmi yaparken bilerek bazı ayetleri atlarsa hatim olmaz. Teğafül ederek atlarsa hatim olmaktadır. Y.K.

Yolda giderken önümüze iki yol çıktı. Birinde diğerine nisbetle biraz tehlike var. O tehlike olan yoldan gitmek haramdır. Y.K.

İki kadın, bir çocuk hakkında "Bu çocuk benimdir" diye iddia etse bir hemşirenin "Bu çocuk şu kadınındır. O doğurdu" diye şehadet etmesi kafidir.Y.K.

Öğle vakti uzanıp iki-üç saat akşama kadar uyumak gaylule olmaz neylule olur, uykuya nailiyet olur.

İltifat kelimesini okurken ona iltifat etmek iltifat olmaz.

Efendim neymiş, hasat yaparken buğdaylar, mısırlar ayak altında oluyormuş. Öyleyse dini kitaplar, Kur'an-ı Kerim de yerlerde latayin bir şekilde olabilirmiş. Bu nasıl kalp, nasıl Müslümanlık.

İdare vazifeleri, hocalık vazifeleri, başkanlık hiç kimseye babasından miras kalmadı. O vazifeden alındığı zaman da tamam işi bitti demek değildir.

Abimizin "Bir kişiyi idareye getiririm de alırım da. Onun hakkında kötü düşünmeyin. Orasını ben bilirim" manasında sözleri de vardır.

Bir yerde iki başlı idare olur mu? Bir yerde iki baş olur mu? Bir çöplükte iki horoz olur mu?

Peygamber Efendimiz irtihal ettikten sonra Gablel defn bedel irtihal hemen halife seçilmiştir. Eğer bedel defn halife seçilmiş olsaydı, herc ü merc olurdu.

Yarın hizmet başına gittiğiniz zaman başkanı, yardımcısını çağıracaksın. Onlara şunlar şunlar yapılacak dediğin zaman yapılmaz. Neden aralarında bir başkan tayin etmedin ki beş tane hoca var. Birisine "Hocam senin dersin iyi talebenin dersi ile ilgileneceksiniz. İzinmiş, çizinmiş onlarla ilgilenme. Boş vaktin kalırsa gelenlerle ilgilenirsen memnun oluruz. Diğerlerine "Hocam siz misafirlerle alakadar olun, hoş karşılayın, gönlünü alın". "Hocam siz yemekhane işlerine bakın. Hocam siz harici işlere bakın" diye başkan tayin etmezsen yarın bir iş yapılmadığı zaman "Bu iş neden yapılmadı dediğin zaman kimi karşına alacaksın. Kimi mesul tutacaksın.

Karşındaki adama taviz vererek konuşmak lazım ki ona sükunet verebilesin. Ama ilk baştan benim pirincimde taş olmaz diye kati değil biraz imkan vermek lazımdır.

Kişi akıl baliğ olduğunda mutlaka bir zaman nefsi mülheme makamında kalır. Bir saat mı olur, bir ay mı olur. Çünkü ( ) sonra Allah sil baştan yapıyor. Nefsi Emmare makamına getiriyor. Artık kendi çalışmasına göre yukarı çıkarır ve indirir.

( ) Önceden evler ahşap oluyordu. Peki gökdelenler ahşap olur mu? Yollar toprak idi şimdi toprak olur mu? İslami prensipler yerinde olmak şartıyla değişmek olur. Önceden naylon elbise giyiliyordu. Zararlı olduğu tesbit edildi, değiştirdik.

Kadın eğri kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Doğrultmaya kalkarsan kıt diye kırılır. O zaman hiç bir işe yaramaz. ( ).

Askerde doğudan gelenlere kıro diyorlarmış da o sebeple ayaklanıyor, toprak istiyorlarmış. Öyleyse Doğu Karadeniz'den gelenlere de Hamsi diyorlar. Onların da ayaklanması lazım gelmez mi?

Misafirliğe gidildiği zaman tehlike çanları çalmaya başladığı zaman bulutlar kararmaya, şimşekler çakmaya başladığı zaman orada durmayıp hemen gitmek lazımdır.

Efendim filan adam sigara içiyor onunla konuşmam. Peki onunla konuşma, ona bakma, ona selam verme, oradan geçerken baston yutmuş gibi geç. Bu kervan nasıl gidecek, o değirmen hangi su ile çevrilecek, kim götürecek, kim yardım edecek. Yolumuz düştüğü zaman selam vermeli, hal hatır sormalı. Her zaman çay içilmez arada oturmalı, "Bu kadar yeter amca vaktimiz yok" demeli ki yeri gelince de yardım istemeli, yurdu gezdirmeli anlatmalıdır.

Şimşek ile beraber gök gürültüsü olur. Şimşek (ışık) önce olur. Gürültü sonradan Allah rahmet eylesin, Takdir-i İlahi böyle imiş, geçmiş olsun gibi bir durum iktiza eder.

Adam yatmış bahçeyi bekliyor. Ne bekliyorsun kardeşim. Armut yiyeceğim de. Hani burada armut yok ki. Birisi geçecek armut yiyecek, çekirdeğini atacak, başka birisi geçecek ayağını sürtmesi ile toprağa karışacak, yağmur yağacak, büyüyecek, sonra yiyeceğiz. Ağlamayan çocuğa meme verilmez. Rabıta yapmayan feyiz alır mı? Hizmet etmeyen hizmet alır mı? Nasreddin Merhum ve borç meselesi.

Çalışacaksın gayret edeceksin ama her istediğini elde edemeyebilirsin. Her istediğini elde edeceksin de Cennette ne alacaksın.

Allah insanı Ahsen-i Tagvim üzere halk etmiştir. Gözün üstündeki kirpikler otomatik silgeç gibidir. Üzerine konan tozları hemen siler.

Milyonlarca hacı Mekkeden Medineden bahsediyor, oraları anlatıyor. Oraları inkar etmek mümkün olur mu? Nasıl oraların varlığını inkar mümkün değil ise Rabıtayı inkar kabil değildir.

Rabıta yaparken tesbih şu tarafa şöyle konulacak diye bir şey yoktur. İstenildiği şekilde konulur. Kurban keserken bıçağı şuraya koymak lazım daha iyi olur diye bir şey olmadığı gibi.

Saçı boya ile boyatmak caiz değildir. Bilhassa beyaz saçlar kaybolsun diye siyaha boyatmak hiç caiz değildir. Saçını ilk boyatan Firavundur. Kına ile olabilir.

Bir kişinin yengesinin yanında oturması, yalnız olması halvet olacağı için caiz olmaz. Aile ile beraber hatim yaparken onun bulunması iyi olmaz, doğru değildir.

Nikah fesih olduğu zaman hul lazım gelmez. Bir bain talak olur.

Peygamberimiz Fatıma Validemizi Hz. Ali Efendimiz ile nikahladığı zaman aralarında işleri şöyle taksim etmiş. "Harici işlere Hz. Ali, ev işlerine ise Fatıma Validemiz bakacakmış. Bu demek değildir ki kadın hiç bir zaman dış işlere bakamaz, erkek de ev işlerine bakmaz. Erkek eve geldiği zaman gerekirse sobayı yakar, ekmeği keser, bir takım işlere yardım eder. Hanımına yardım eder. Aişe Validemize Peygamber Efendimizden sormuşlar. Cevaben "Eve geldiği

zaman bizzat yed-i şerifleri ile kendi yırtıklarını, söküklerini dikerdi" diye cevap vermiş.

Bir hayvan tahsisi edip, ayırıp çevredeki hayvanları gelenler üzerine çekmek ve para almak caiz değildir.

Kadın ve erkeklerin bir arada, bir tarlada, bir atölyede aynı anda aralarında kendilerinin birbirlerini görecek şekilde çalışmaları caiz değildir.

Kur'an-ı Kerim'de muvafegat-i ömer denilen ayetler vardır. Bunlardan bir tanesi hicap ayeti. İnsanların gelip Ezvac-ı Tahirat ile bilahicap konuşmaları onları görmeleri hoşuna gitmiyormuş, buna üzülüyormuş. Sonra "Muhidderat-ı İslam" tesettürüne çok dikkat eden erkeklere hiç görünmeyen demektir. Bu ayet nazil oldu. Cemel vakasında Aişe Validemiz bir mahfil içerisinde idi. Ona o kadar çok ok atılmıştı ki, sadece içine girmediği kalmış. Savaştan sonra bakmışlar ki bir kirpi ona dönmüş.

Alem demek bir şeyin alameti demektir. Bir gemi denizde iken hangi ülkeye ait ise o ülkenin bayrağını çeker. Ona alameti vardır. Allah'ın yarattıklarında da Allah'ın varlığının alameti vardır. Her bir varlık üzerinde, her bir arı üzerinde, her bir karıncanın ayağı üzerinde ( ) yazılıdır.

İnsanlara Allah'ın varlığından birliğinden kudretinden bahsedeceksin, anlatacaksın, isbat edeceksin, inandıracaksın. Eğer onlar inanmazlar ise ( ) inat ederlerse Allah onlar hakkında ( ) "duvarlara dayatılmış kalaslardır" buyurmaktadır. Yediklerine bakmıyorlar mı?

Kesilen tırnakları tuvalet kuyusuna ve lavaboya atmak Mekruhtur. İmkan var ise toprağa gömmek lazımdır. Yoksa çöpe atmak lazımdır. Tırnak kesme usulü de sağ elin şehadet parmağından sol elin küçük parmağından devam edip sağ elin baş parmağında bitirmektir.

Kadının kalktığı yere hemen oturmak mekruhtur. Hemen değil de biraz vakit geçtikten sonra yani sıcaklığı gittikten sonra oturmak lazımdır.

Kız kaçırmada kaçan da kaçıran da razı ise evlenirler iş biter. Uzatmaya hacet yoktur. Başka bir şey lazım gelmez.

Adam hanımına hemen mehir vermeyip, nikahta toplanan para muaccelin de odur, müeccelin de odur, ecelin de odur dese mehrini halletmiş olur.

Kur'an-ı Kerim ayetlerini kaside olarak, ilahi olarak okumak doğru olmaz. Kur'an-ı Kerim'in özel bir okunuşu vardır.

Bayramlarda, bilhassa Kurban bayramında erkenden Abimizi ziyarete gelenlere Abimiz çok kızmaktadır. "Sizin çoluğunuz çocuğunuz, ananız babanız, hizmetiniz yok mu?" diyerek kızarlarmış.

Parmaklarla tesbih çekmek geri, atıl kalmış bir sünnettir.

O.Y.

Namazdan sonra otuzüç defa Sübhanellah, otuzüç defa Elhamdülillah, otuzüç defa Allahüekber, etti doksan dokuz, bir de Müezzin Allahüekber diye devam ederse, eder yüz. Bir de La İlahe illallahü vahdehü la şerike leh..... eder yüzbir. İsm-i Azam'ın adedi yüzbirdir. Bu şekilde namaz İsm-i Azam ile tamamlanır. Allah'ın izniyle o namaz ret olunmamaktadır.

O.Y.

Dünya, kainat hepsi ayattır. Ayat iki kısımdır. Bir ayat -ı Kur'aniyye vardır ki Kur'an-ı Kerim dir. Bir de ayat-ı kevniyye vardır ki bir karınca, bir bal arısı, bir sinek gibi.

Bir Peygamber varisinin konuştukları nüshası Arş-ı Azımdadır.

O.Y.

İnsanın iki kimliği vardır. Birincisi ruhani, ikincisi cismanidir. Bir gerçeği vardır, bir de fotoğrafı vardır. Bir davet olsa güzel güzel yemekler hazırlayıp seni de çağırsalar, fotoğrafını mı gönderirsin yoksa kendin bizzat gider misin? Fotoğrafını göndermek için ya aklından noksan olman lazım, ya da deli olman lazım. Kimliğine fotoğrafının negatifini mi yapıştırırsın yoksa en güzel fotoğrafını mı? İşte ruhani kimliğe de ruhani fotoğraf yapıştırılmaktadır.

Kişi sabah evinden çıkarken Allah yolunda cihad, ilim tahsil etmek için değil de ıyalinin rızkını helalinden temin etmek olsa, gayesi "Acaba bugün de bir ekmek parası kazanabilir miyim?" olsa halis ameli de makbuldür. Çünkü gaye ulvidir. Eğer maksadı hırsızlık olur, onun bunun malını gasp olursa, gayesi bilahalis ameli de bilamakbul olur. İşte kişinin yaptığına göre Allah mukabele-i bilmisil (misliyle beraber) eder.

Allah'ın hikmeti bal arısı bal yapıyor. Gidiyor çiçeği alıyor, emiyor özünü bırakıyor. O özü iki ayağının arasına alıp peteğe koyuyor. Önca peteği yapması sonra onun ağzını örtmesi nedir? O kadar şifalı olan bir rızkı hem de büyük bir rızkı küçücük bir bal arısı yapıyor. Allah onun içinde yaratmış. Neden bir yaban arısı, bir eşek arısı yapmıyor? Bir odaya bir eşek arısı girse neden yüzümüzün şekli değişir. Normal bir sinek varken fark etmez de bir sivrisinek girince neden rahatsız oluruz. O küçücük hayvanın yaptığını diğer bütün hayvanlar birleşseler yapamazlar. Hatta insan bile... ve o arıya peteğin en güzel en kaybolmaz şekli olan müseddes (altıgen) şeklin yapılmasını kim öğretti. Bal arısı balı içeri koyduktan sonra (Hu) diye ağzını kapatır.

İmam-ı Azam talebelerinin İlm-i Kelam hakkında tartışmalarını men eder münazaradan kaçınmalarını söylermiş. Hocasını çok sevdiği için oğlunun ismini Hammad koymuş. Yetiştirdiği talebelerde elli kadar müctehid vardır. Oğlu da bunlar arasındadır. Bir gün "Baba siz bizi İlm-i Kelam hakkında men ediyorsunuz. Lakin kendin tartışırsın" diyor. O da "Evladım biz o mevzularda tartışırken saltanat kuşu başımızın üzerine konmuş gibi dikkat ederiz. At kaçtı heybe düştü şeklinde tartışmayız. Fincancı katırlarını ürkütecek şekilde tartışmayız".

Adam kanser hastası olmuş. Yakınları "Doktor bey ne yedirelim ne yedirmeyelim" deyince doktor "Ne bulursanız yedirin, ne yerse yesin. Çünkü son demindedir, bir ayağı kabirde diğer ayağı da düşmek üzeredir" demiş.

Allah onların kalplerini mühürlemiş. Bir kulun bir beşerin mühürlediğini bile açamıyoruz, Allah'ın mühürlediğini nasıl açacaksın?

Yarın hizmete gideceksiniz. İdareci olabilirsiniz. Üçüncü derecede de olabilirsiniz. İdareci sizi toplar. "Dışarıda yağmur var bu gün talebeye izin verelim mi?" diye herkese sorar. Senin fikrin "Efendim yağmur yağıyor, hepsi hazır değil. Kiminin paltosu yok, kışlık ayakkabısı yok vermeyelim talebeyi perişan etmeyelim" olur. Diğerleri verelim der. Sonunda idareci tamam izin

verelim der. İzin verir mesuliyeti kabul eder. Bizim vazifemiz nedir ona yardımcı olmak. Liste yapmak yardımcı olmaktır. Daha da ihtilaf etmemektir.

Buna ehl-i ilim denmez film denir. Allame değil fellame'dir (yönetmen).

Bir profesör bir toplulukta "Hep bize yanlış öğretiyorlar. Kunut dualarında evvela ( ) okunması lazımdır. Çünkü fatiha-i şerifte önce ibadet sonra yardım dileme, sığınma var" diyor da Vav'ın atıf harfi olup cemiyet manasına olduğunu bilmiyor. Bir profesör bu ne cehalet. Kardeşlerimizden biri de bizim okuduğumuz Nur'ul İzah kitabında öyle yazıyor deyince profesör gururlanarak, kibirlenerek "bu nedir biliyor musun? Ağır siklet boks şampiyonuna karşı tüy siklet sinek siklet olarak çıkmaktır" diyor.

Adamın birisi, hocayım diye geçinenlerden birisi. Hazırlanmadan kürsüye çıkar vaaz etmeye başlar. Biraz konuşur ve sermaye bitince saate bakar "daha vakit çok ne yapsak" der. Hemen "filan partiye oy verenler Külliye Kafirdir" der. Sen tekfir memuru musun vatandaşı imana çağıracağın yerde, imandan bahsedeceğin yerde küfür saçıyorsun. O arada babası kalkar yakadan tutar bir tane tokat aşkeder "otur yerine" der ve ortalığı düzeltir.

Rabıta olan bir kalpte kin olmaz. Kin olan bir kalpte de rabıta olmaz. Nasıl kin olsun ki? Hazretimizin evladıdır. O da Rasülün ümmetidir. O da Allah'ın bir kuludur.

Molla Hüsrev Hazretleri fetva vermiştir. "Eğer idarede ihtilaf mevzusu olursa kardeşin, oğlun. Kainen men kan kim olursa olsun onun ifnasına fetva vermiştir. Çünkü alemin nizamı mevzu bahistir. Eğer ifna edilmezse yarın binlerce kişi ölecek.

Peygamberimiz "düğünlerde deflerle eğlenin" buyuruyor. Ama zilsiz olanları ile. Gayrisi için cevaz yoktur. Savaşlarda mehter şehveti tahrik edici olmadığı için ve düşmanı korkutmak için kullanılır.

Peygamberimiz "Biriniz bir sahrada bir malını kaybettiği zaman Ey Allah'ın melekleri hayvanımı bana getirin diye feryat etsin. Öyle melekler vardır ki sadece onun için vazifelidir. Onu bulurlar, getirirler ve sahibine teslim ederler" buyuruyor.

Küfrü üzerine, yanlış bir meselede ısrar eden bir kimse ile münazaraya gerek yok ( ) denir.

İlimde kitap karıştırılır, zihinler karıştırılmaz.

Şu meselede ferşten arşa kadar haklısınız.

Allah'ın varlığını anlamak için şöyle bir mükevvenata, mümkinata ve kainata nazar etmek, ibret almak lazımdır.

Müfidin ifadesi güzel olursa müstefidin istifadesi de güzel olur.

Darb-ı mesellerde ayıp aranmaz. Ayıpsız darb-ı mesel olmaz.

İlim çok nazlıdır. Yalvarıp, çağırıp, arkasından koşmak ile rica etmek ile olur. Yatarken bir şeyi unuttun hemen kalkıp bak, tekrar unuttun bir daha bak. Bu şekilde kitap usanıp bıkacak ama sen usanmayıp bıkmayacaksın.

İmam-ı Sekkaki'nin kafası dersleri almazmış. Vaz geçmiş giderken bir kaya görmüş. Yukardan damlayan su ile delinmiş. "Yahu benim kafam katıdan da mı katı" der döner ve musannıf olur.

Sahabi olmayan Allah dostlarının makamı serçe parmağının alt boğumundan başlar. Baş parmağın alt boğumuna kadar yükselir. Ondan ileri

çıkmaz. Burada iksiri sohbet lazımdır. Hz. Vahşi ise Allah Rasülünü gördüğü ve sohbetlerinde bulunduğu için baş parmağın alt boğumundan başlar.

Peygamber Efendimiz sohbet ederlerken arkada kalanlara Saffi nalin (terliklik safı) denir. İşte arka tarafta kalanlar ile önde bulunanların rivayetleri arasında ihtilaf olsa önde bulunanların rivayeti kabul edilir.

İmam-ı Rabbani Hazretlerine "Hz. Muaviye mi yoksa Abbasi haliflerinden çok adil olan Ömer bin Abdülaziz mi üstündür?" diye birisi sormuş. Cevaben "Bırakın Hz. Muaviyeyi onun Peygamberimizle bulunduğu bir savaşta kullandığı atın burnuna konan bir toz Ömer bin Abdülaziz'den yüzlerce binlerce daha hayırlıdır" der. Evet eshab arasında ihtilaflar olmuş, kan dökülmüş ama bu ihtilaf an hasedin, an tamain değil an ilmin, an ictihadin dendir. O eshab nefislerini bizzat Allah Rasülünün huzurunda eritip terbiye etmişler. Herhalde soruyu soranın Hz. Muaviyeye karşı biraz kini varmış.

Toplu olarak gelip Müslüman olanlara Veft denir.

Abdülhamid Han Hazretlerinin kızı telaş kelimesini talaş olarak kullanırmış. Birisi bunu uyarmak için ortaya telaşlı ve talaşlı bir laf salatası atmış. "Filan yerde talaşlar tutuştu muazzam bir yangın oldu. Herkes telaşlandı" der. Kız da "Talaşlık etme" der. Yani her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır. O da bana mahsustur demek istemiştir.

Ben Hanefi mezhebindenim, Nakşi tarikatındanım diye değil de, "Ben Hanefiyyül mezhep, Nakşiyyül meşrebim" demelidir.

Hastanın iştahı ile ustanın iştahı bir olur mu? Ehlinin okuması ile süflinin okuması bir olur mu?

Cehennemin en alt tabakasına girmek de kolay değildir. Tekellüf zorluk demektir. "Tahsilül matlubi şeyen bade şeyin" deki ibarede kişinin matlubu cehennem olursa "dereketen bade dereketin" olur. Eğer kişinin matlubu Cennet olursa "dereceten bade derecetin" olur. İlim olursa "ilmen bade ilmin" olur. Yani o en alt tabakaya girmek için de gam gavur olmak lazımdır.

Galleri hal yapmak her kişinin değil er kişinin işidir.

Sünneti seniyyeye mütasenni şeriate müteşerri İslamın edepleri ile müteeddib bir kişi olmak elzemdir.

Hacca gidenler Arabistanlıların yaptığı işleri o mübarek beldeler hürmetine hatalarını göz önüne getirmeyecek, yine İstanbul'daki rezaletlere, sarhoşlara çirkeflere bakmayacak onda mevcut olan Sahabe-i Kiram'ın, Hazretimizin Kabr-i şerifini düşünüp onları anlatmayacak. Aksi halde ( ) olur. O.Y.

Yolumuza bu kapıdan girmek kolay olur. Sağlıklı çıkmak çok zordur. O.Y.

Tecviddeki harflerin bablara dağıtılışı o kadar muazzamdır ki! Kur'an-i Kerim harflerinin adedine eşit şekildedir. Şöyle ki 15 ihfa, 6 izhar, 1 iglap, 4 meal gunne, 2 bila gunne 28 tanedir. Şemsiyye ile gameriyye 14 harftir ikisi 28 eder. Elif ile lam bir sayılmaktadır. O.Y.

Harflerde akıcılık manasına safir sıfatı vardır. Çankırı'da tuz fabrikası varmış. Elin adamı nasıl bir isim bulmuş. Safir tuzu diye isim vermiş.
O.Y.

Hazretimiz cüzünde yazı sanatını da göstermiş, ona da yer vermiştir. Harflerin başta, ortada, sonda nasıl yazılacağını da öğretmiştir. Harfleri tek tek yazmakla Hurufu Heca'yı (Hurf-u Mukattaların diğer bir adı da Huruf-u Heca dır), birleştirerek yazmakla Maharic-i Huruf'u göstermiştir. O.Y.

Maneviyat öyle bir şeydir ki aklın bittiği yerden başlar.(İmam-ı R.)

Nasıl ki her binanın bir temeli vardır kişinin kafasında itikat binası vardır. bu itikat binası sağlam olursa vehhabilik depremlerinden, şia zelzelelerinden yıkılmaz.

Fotoğraflarla birlikte kişinin ismi, cismi, sesi dahi çekilir. O.Y.

Ne demişler; "Uydurellezi minelbecer babından".

Ayasofya Camii'nde girişte sol tarafta parmak izi vardır. onun Hızır A.S.'a ait olup kıbleyi değiştirmesi olabilir.

Telkin menduptur verilebilir. Küçük büyük fark etmez.

Hem kadınların hem de erkeklerin giydiği elbisenin vücut hatlarını belli edecek kadar dar ve ince olması haramdır. Yalnız sadece avret mahalli için olan elbise için geçerlidir.

Ders iki çeşittir. Birincisi takrir şeklindedir ki hoca anlatır talebe dinler. İkincisi müzakere şeklindedir ki Hazretimizin usulüdür talebe okur, yanlış okursa hocası düzeltir ve anlatır.

Allah nefsi azamet sıfatından yaratmış. Zulmani bir varlıktır. Zatı ile sıfatı ile efaliyle infiradını ilan ederek asi olmuştur.

Cahiliye devrinde insanlar putlara tapıyorlardı. Yeni Müslüman oldukları zaman Peygamberimiz yine perestlik yaparlar diye kabir ziyaretlerini yasaklamıştı. İslama bağlılıkları artınca serbest bırakmıştır.

Şer'i Şerif'in zahirisine göre amel etmeyen Şer'i Şerif'in batınına göre amel edemez. Etse de müstefid olmaz. Müstefid olsa da müstefiyz olamaz.

Büyük zatlar evliyaullah vefat ettikten sonra ruhaniyeti cismaniyyet kınından çıkar. Huzuruna Kemal-i Edep ile varıp dilekçeyi verdin mi kaç okka samandan ne kadar duman çıkıyor görürsün.

Bir meselenin çeşitli yollarla değişik kelimelerle anlatılmasına tevcil denir.

Kendisi himmete muhtac dede gayriye nasıl himmet eder.

Şerre giden yollara Seddi Zeraayi denir.

Nasıl ki beşeri bir fakülteye kayıt olmak için bir takım şartlar varsa mesela diploma, o fakülteyi kazandığına dair belge gibi ilmi irfan fakültesine kayıt olmak için de istinca, istibra gibi şartları vardır. fakülteye kayıt olcaksın, tasavvufla alakalı olacaksın, dürüst olacaksın, doğru olacaksın. Olasın ki irfan fakültesine kayıt olasın. Ğayıb olmayasın.

Nafile namazlara çok dikkat edip farzlara dikkat etmemek onlardan feyz alamamak nefisden ileri gelmektedir.

İmam-ı Birgivi talebe bulamayınca bir keçi almış. Ona İslamın, imanın şartlarını anlatmış. Yarın Allah "O ilmi ne yaptın" diye sorarsa "Ya Rabbi talebe bulamadım. Ömrümü senin dinini anlatmakla tükettim" diyebilmek için bir keçiye anlatmıştır. Yarın o hayvan şehadet edecektir. O.Y.

Abdestte kullanılan suya Mai Müstemel denir. İbrikte kalan suya da vedu denir.

Nafilelerin farzların yanında hiç değeri yoktur. Bu şu demek değildir ki hiç sevabı yoktur. Ortada iki tatlı var. Birisi sahan helvası (çok tatlıdır, güzeldir), diğeri de baklava. Şimdi helvayı hiç göz görür mü. Yani sıfırlamış hatta tahtessıfır'dır.

Namaza duran kişi tekbir aldığı zaman nefisle şeytanla mücadeleye harbe başladığı için mihrab denmiştir. O.Y.

Peygamberimiz: Yahudiler sabahtan akşama kadar çalıştı. Hristiyanlar öğleden ikindiye kadar çalıştı benim Ümmetim de İkindiden akşama kadar çalışacak. Ama Hz. Allah hepsine aynı sevabı hatta ahir zamanda geldiği için onlardan daha fazla verir. Bir patron da farklı saatlerde çalışan işçilerine farklı bir maaş verdiği gibi.

Ümit bir ekmek ye Mehmet ye.

Nafile namazlar gaiden de kılınabilir. Peygamberimiz nafile namazlara oturarak başlar, tam sureyi bitireceği zaman ayağa kalkar, biraz daha devam eder sonra rukua gidermiş. Oturarak kılınan namazda Nısf-ı Sevap vardır. Sadece sabah namazının sünneti çok kuvvetli olduğu için oturmadan kılınır.

Malik İbn-i Dinar Hazretleri evliyaullahtandır. Bir gün yolda giderken, bir çocuk görmüş. Bu çocuğa selam verilir mi verilmez mi diye muhakeme ederken nefsinden gelen bir ses verme, ruhundan gelen bir ses de ver demiş. Ve selam vermiş. Çocuk da Ve Aleykümesselam Ya Malik İbn-i Dinar Hazretleri diye selamını almış. Zat hayretler içerisinde kalmış. "Beni nereden tanıyorsun" demiş. Çocuk "Alem-i Ervah'tan" demiş. O zat yine hayretler içinde kalmış. O "ruh dediğin nedir" diye sormuş. Çocuk "Buraya gelirken bu çocuğa selam verilir mi verilmez mi diye nefsinle mücadele ederken ver diye gelen ses ruhunuzdu" demiş. O.Y.

Hz. Ali ile diğerleri Hz. Osman'ın katillerini bulmakta tecil mi yoksa ta'cil mi diye ihtilafa düştüler. Peygamberimiz bir gün Hz. Ali'ye "Ya Ali sen Hz. İsa'ya benzersin" buyurmuş. Yahudiler Hz. İsa'ya çok düşmandır. Ona "Kafirdir" diyecek kadar ileri gitmişlerdir. Hristiyanlar da Hz. İsa'yı çok severler. Allah'ın oğludur deyinceye kadar ileri gitmişlerdir. Şia'da Hz. Ali'ye haşa Allah'tır, Peygamberdir diyecek kadar gitmişlerdir. Bir veliyi nebi derecesine çıkarmak velayet derecesinde uluhiyyet derecesine çıkarmak ifraddır. Efendim neymiş aslında Peygamberlik Hz. Ali'ye gelecekmiş de melek şaşırmış Peygamberimize gelmiş. Bunu söyleye nasıl bir akıl sahibi, hangi vicdanla söyleyebiliyor. Kulun yaptığı bir aletin numaralarını çeviriyorsun, aradığın ev çıkıyor da başka bir hat çıkmıyor. Öyleyse Allah'ın gönderdiği melek hiç yanlış kapı çalar mı behey şaşkın insan!

Kaymakamın birisi bir köye teftiş için gitmiş. Teftişten sonra muhtar "Efendim köyümüzü nasıl buldunuz" demiş. Kaymakam da "İyi, güzel, hoş da hep çatal konuşuyorlar" demiş. Muhtar da "kusurlarına bakmayın kaymakam bey onlar çocuktur çocuk" demiş. O.Y.

Eğer sohbet edilen cemaat ilmiyyeden olursa ilmi konuşmak, ilmin değerini göstermek lazımdır. Eğer ümmiyyeden olursa ümmi konuşmak lazımdır. Peygamberimiz müstesna. Peygamberimiz tekamülünü Huzur-u Sırrı Ehadiyye'de gördü. O Allah Rasülü minel bab ilelmihraba kadar tanınmıştır. Yeni yeni

kanunları değil eski eski kanunları veya insanlar tarafından eskitilmiş kanunları getirmiştir.

Nasreddin Merhum eşeğine binmiş giderken merkep bir zıplamış ve yere düşmüş. Etrafına bakmış hiç kimse yokmuş. "Eh zaten inecektim" demiş. O.Y.

Muhyiddin-i Arabi Hazretleri son gelecek zatın vasıflarını anlatırken, "Kendisi zahiri ve batını keramet sahibidir (1). O zatın evlatları Arap değillerdir, arapça bilirler(2). Uzak uzak memleketlerden olacaklardır (Aynen bir atanın evladı gibi bir hanede beraber olarak kalıyoruz. Hem de kardeşçe hatta fevga kardeş) (3). Bunlar memleketin en ağır yüklerini üzerlerinde taşıyacaklardır (En ağır yük de Kur'an-ı Kerim'dir. O.Y.

Hocanın birisi Ramazan Bayramı'nda Kurban hutbesi okumuş. Namazdan sonra cemaat "Hocam siz ne yaptınız" demişler. Hoca da size iki ay önceden Kurbanın faziletini anlatmasam kurban kesermisiniz? O.Y.

Oyunlar, maçlar, sporlar hakkında insanı meşgul edecek kadar ehemmiyeti olsa idi Alimallah İslam ona cevaz verirdi. Efendim sadece milli maçları seyretsek. Milli maçların arkasında zilli maçlar olmasa. Zaten seyretmeye ne hacet kafanı çıkardığın zaman kimin kazandığını anlarsın. Hocam nereden biliyorsunuz? Nereden biliyorsunuzu var mı? Okulda, sokakta, çarşıda her yerde onun lafı yapılıyor. Bilmemesi yok ki. Ayrıca İslam'a uygun değil ki.

Çankırı'da usta çalıştırırken usta çivi çakarken çivi yamulurmuş. Diğer ustaya "Yahu bu keserin sapı yamuk" demiş. Diğeri de "Hata keserde değil keserin sapının gerisinde olanda" demiş.
O.Y.

Her kabir ziyaret edilir mi? Kabirlere gitmek iki türlüdür. Bir o yatandan istifade, diğeri de ona ifade şeklidir. Eğer gittiğin yer ruhani ise karşına onun ruhaniyeti çıkar. Kafir ise zulmaniyeti çıkar.

Evrad-ı Şerif tamamı ile izinsiz okunmaz. İçinden bazı yerler okunur. M.Özaltın

Çatalca'ya yurt açılışına gitmişler. Ömer Nasuhi'de varmış. Hazretimiz vazifeleri talebelerine taksim etmiş, duayı da M. Özaltan Abi yapmış. Çok güzel dua yapmış. O zaman Hazretimizden dua icazetini almış. Hatta Hazretimiz veda sohbetlerinde de duayı M. Özaltın Abi yapmış. Sonunda Fatiha dememiş ve Hazretimiz daha sonra sohbete başlamış. M.Özaltın

Fatiha-i Şerife en büyük duadır. Onun için piranımız hem Evrad-ı Şerif'in hem de Evrad-ı Behaiyenin başında Fatiha okumuşlardır. M.Özaltın

Bizi bizden daha iyi takip edenler vardır. yolumuz nakşi yoludur. Hafidir. Verilen notlar da hafidir. O.Y.

Dana hayvanından için yüze yüze kuyruğuna geldik derler.O.Y.

Önceden tahsildarlar varmış. Atlarlar köylere giderlermiş. At terlerince terini soğutmak için biraz gezdirirlermiş. Yine birisi gelmiş. Atı terlemiş. Bir çocuğa "Evladım atı gezdirir misin?" demiş. Çocuk "ben gezdiremem" demiş. Neden diye sormuş. Çocuk "Çünkü ben muhtarın oğluyum" demiş. Adam "Oğlum atı gezdir de yine muhtarın oğlu ol (başka bir şey olma)" demiş. O.Y.

Güzel sese kişi neden aşıktır? Allah ruhlarımızı yarattığı zaman ( ) diye ruhlara zatının sesi ile seslenmiş. Ruhlar o sese o kadar aşık olmuşlar, o kadar haz duymuşlar ki, biri aşır okusa hemen dinlerler ve hala o güzel sesi ararlar. O.Y.

Adamın birisi bir yere misafirliğe varmış. Köy odasına toplanmışlar. Adamlar birbirlerine selam vermişler. O giden misafir selam nedir hiç duymamış. Selamlaşarak, merhabalaşarak sıra ona gelmiş. Adam merhaba kelimesini ezberleyememiş. "Benden de o ağanın dediğinden" demiş. O.Y.

Hazretimizin kabrinde kimse olmadığı zaman ayak uçları Kadem-i Şerif'ini öpmüş gibi öpülebilir. Y.K.

İhlas-ı Şerif okumak bidat değildir amma namazdan evvel müezzinin ihlas okuması cemaatı tembelliğe alıştıracağı için, ihlaslar okunuyor diye geç geleceğinden, ihlas okununcaya kadar kılarım diye sünnete başlarlar diye bid'attır. O.Y.

Duha namazının 3. İki rekatinde otururken gözler secde yerine bakar. Mamafih oturduğu için dizlerine, kucağına da bakabilir.

Adamın çocuğu hastalanmış. Hüsn-ü niyet sahibi imiş ki hocaya gitmiş. Hoca okumaya başlamış. Takdir-i ilahi hoca okudukça çocuğun hastalığı şiddetleniyormuş. Adam "Hocam güzel güzel okuyorsunuz da çocuk elden gidiyor" demiş.

Peygamberimiz Taif yolculuğuna giderken, "İnşeallah" demediği için bir müddet vahiy kesilmiş. Hikmet-i ilahi. O.Y.

Teganni iki kısımdır. Teganni deyince akla kötü mana gelir. Peygamberimiz bir hadis-i şerif'inde ( ) buyurmuşlardır. Sesini güzelleştirerek sünnet vechi ile okumak tecvidle okumaktır. Böyle okumak kalplere kuvvet verir. Sünnete göre tecvidle okumazsa Kur'an-ı Kerim' in veya ezanın manası değişirse, harf değişirse işte bu ilhan (cemisi) olur. Nefs-i emmareye hoş geldiği, haz duyduğu için haramdır. Bir ilahi okurken La iiilahe iiillallah diye istifham gibi. O.Y.

Eskişehir'de Yunus Emre yılında Osman Abi'yi ve Ahmet Özhan'ı da çağırmışlar. Beraber gitmişler. Grubu ile beraber sahnede Allamme Saaalli saaalli alee Muhaaammeed diye musiki perdelerle okurmuş. O.Y.

Ayakta Kur'an-ı Kerim okunabilir. Usulü ise kıbleye karşı otururak okumaktır.

Otobüste her kim olursa olsun yer verilir. Açık da olsa kapalı da olsa yer verilir. açık birisi seni simandan dindar olduğunu anlar. Demek ki İslamiyette böyle şeyler de varmış der. Ve içinde bir kin, buğz varsa onların çıkmasına sebep olursunuz. Yer vermek alicenaplık olur.

Bir peygamber varisinin konuştuklarının nüshası arş-ı azam'dadır. O.Y.

Aslında ahzab duası sabah namazının farzında okunuyormuş. Abimiz tasarrufunu kullanarak sünnetine almış. O.Y.

Namazın on iki şartı vardır. On iki bin meselesi vardır.

Padişahın bir devesi varmış. Devesini çok severmiş. Deve de bir hayvan elbet bir gün ölecek. Nihayet bir gün hastalanmış. Padişah bir kaç kişi bakıcı olarak vermiş. Deve öldü diyenin kellesini keserim diye talimat vermiş. Nihayet

deve ölmüş. Şimdi padişaha kim nasıl haber verecek. Birisi gitmiş. "Şevketlim deveniz yumdu gözlerini açmıyor, yattı kalkmıyor, açtı ayaklarını toplamıyor, verdi nefes almıyor", diye başlamış saymaya. Padişah "Desene öldü" demiş. Adam da "efendim ben demedim siz dediniz çünkü işin içinde kelle meselesi var" demiş.

Fazla mal haramsız olmaz. Fazla laf da yalansız olmaz.

Allah "Kendi irademi sizin iradenize bağlamadım. Sizin iradenizi kendi irademe bağladım. Eğer kendi irademi sizin iradenize bağlamış olsaydım cebir lazım gelirdi. Siz bana "Ya rabbi sen böyle istemiştin" dersiniz" diyor. Amma siz isteyin ben vereyim. Aldın arabayı açtın kontağı gidiyorsun. Önüne iki yol çıktı. Sağ taraftan gidersen selamet, sol taraftan gidersen felakete gidersin. Çevirdin direksiyonu sağa araba gitmeyeceğim der mi gider. Sen o tarafa gitmeyi istersen Allah'da yaratıyor. Yani sen istiyorsun oluyor.

Himmete talip olan Hizmete ragıp olur. Hizmete ragıp olan himmete nail olur.

Elinin tırnağını kesmeyen kuldan utanmaz. Ayağının tırnağını kesmeyen Allah'tan utanmaz. O.Y.

Kasaba borcumuz var diye et yemeyelim mi?

Bilmiyorum demek ilmin yarısıdır.

Her gelecek olan yakındır. Ancak her geçen uzaktır.

Çocuksuz ev meyvesiz ev gibidir.

Sıkıntılar hayatın tuzu biberidir.

Çok merhametten maraz hasıl olur.

Öfkenin karar kıldığı yerden akıl firar eder.

Görmedim, duymadım, bilmiyorum demek binbir belayı def eder.

Usul olmadan vusul olmaz.

Parmak ayı gösterdiği zaman parmağa değil aya bakmak lazımdır.

Az ye melek ol, çok ye helak ol.

Kendini iyiliğe alıştır. Yoksa nefsin seni kötülüğe alıştırır.

Kusurlarını gördüğüm için muhabbetim kalmadı deme. Muhabbetim kalmadığı için kusurlarını görüyorum de.

Bazı kitaplar tadılmak, bazıları yutulmak, bazıları da çiğnenmek içindir.

Her insanın en büyük dostu aklı, düşmanı ise ahmaklığıdır.

Herkes yanlış yapar ama ahmaklar yanlışlarında direnir.

Yavuz Sultan Selim zamanında Silivri imamı veya bu makamda birisi yanlış hükümler verirmiş. Yavuz Sultan Selim bunu duyunca:

"Silivri Naibi Şeriat haini Hami gördüm. Kahkaha ile güldüm mahalli hezeyan. Hükmü muhalif Kur'an mührümü basarım, seni kapının arkasına asarım".

Başta devlet dilde himmet elde fırsat var iken
Tut elinden düşmüşlerin sana saadet var iken
Kimseye baki değildir mülk-ü devlet sini zer
Bir harap olmuş gönlü tamir etmektir hüner
Bana fani dünya derler durmayıp daim döner
İnsanoğlu bir fenerdir nihayet bir gün söner

Bizler İslam'ın bayraktarı olarak çok dikkat etmeliyiz. Her şeyimizle mükemmel olmalıyız. Sahibi ihtiyaç olduğumuzu açık açık söylemeyi bırak ima bile etmemeliyiz. Bir ayağını yan bastığın zaman halk nazarında acaba gururundan kibirinden mi bastı diye düşünülür.

Peygamber Efendimiz'e birisi bir şey getirdiği zaman Peygamberimiz hemen "Hediye mi, sadaka mı" diye sorar. Eğer hediye olursa alır sadaka olursa almaz. Biz zenginlerin malının kirini yiyemeyiz Allah bize haram kıldı dermiş.

Bir kişi bu ilim makamını babasının ekmek teknesi gibi kullanırsa, halk beni sevecek, yardımcı olacak diye onların isteğine göre hareket etmek olur değil, o adam ölür demektir.

Hocayı öcü yapan maldır. Mal sahibini de öcü yapan maldır. Ama öcü olan hoca biraz daha aşağıdır.

Nasreddin Hoca Merhum hanımlarının hepsine boncuk vermiş ve demiş ki "Hanginize boncuk verdiysem onu çok seviyorum" demiş. Hepsini memnun etmiş.

Alman hükümdarı Abdülhamid Han'a "Efendim biz koca devleti idare ediyoruz ama bir kadını idare edemiyoruz. Siz nasıl dört tanesini idare ediyorsunuz" demiş. Cevaben "O bir ilimdir. O ilim bizde mevcuttur. Biz yaparız" demiş. Kocaman orduyu idare eder de bir kadını...

İngiltere de avama yayın yapan bir televizyon kanalında bir papaz çıkar alay ederek "Efendim Kur'anda her şey var diyorlar. Acaba benim sakalımın seyrekliği de var mı" demiş. Orada İslam kültürü almış olan Namık Kemal parmak kaldırarak "var efendim" ( ) iyi olan arzdan iyi ot çıkar. Çürük olan yerden çer çöp çıkar. Sizin sakalınız iyi olmadığı için çer çöpdür" der ve o koca papazı yerin dibine geçirir.
M.Ö.

Koca koca kayaların, taşların parçalanması Allah'ı zikretmelerindendir. Zikrettikçe parçalanırlar. Allah'ı en çok zikreden Hicaz bölgesi olduğu için taşlar o kadar parçalanmış ki adeta kum yığını haline gelmişler.
M.Ö.

Nasreddin merhum'a ay küçüldüğü zaman ne yapıyorlar diye sormuşlar. O da kırparlar yıldız yaparlar demiş.

Kul nafile ibadetlerle Allah'a o kadar yaklaşır ki gören gözü ben olurum, işiten kulağı ben olurum, benimle görür benimle işitir. Yapacağı işleri Allah rızası için yapar. Allah'ın razı olmayacağı yere gitmez. Allah'ın razı olmayacağı şeyleri işitmez, görmez, yapmaz, yapamaz.

Körleri toplamışlar kimisi filin kulağından, kimisi ayağından, kimisi hortumundan kimisi kuyruğundan tutmuş. Hiçbiri fil diyememiş. Kulaktan tutan kepçe, ayağından tutan direk, hortumundan tutan hortum demiş.
O.Y.

Evrad-ı Behaiyye'yi Şah-ı Nakşibendi yazmıştır. Önceden Pazar ve Cuma günleri okunurdu. Şimdi Pazartesi ve Çarşamba günleri okunur. Evrad-ı Fethiyye'yi Abdülkadir-i Geylani Hazretleri yazmıştır. Cuma günleri okunur.vakti müsait olan diğer günlerde de okuyabilir. Rabıta yaptığımız zaman yetmiş bin

ruhani muhafaza eder. Evrad-ı Şerif okunduğu zaman yedi yüz bin ruhani muhafaza etmektedir.

Yatarken yani yatarak Kur'an okumak Ehl-i Zahiredir. Maneviyata caiz olmasa gerek. Öyle Kur'an okunmaz ki onunda bir adabı usulü vardır.

Dilencinin duasına amin denir. Çünkü duadır.

Bir kimse gerçekten sahibi ihtiyaç ise bir günlük ihtiyacını giderecek kadar dilenebilir. Fazla dilenmişse fazlası beyt-ül male alınır. Hırsızlık yapması haramdır. Peki dilenciye para verilir mi? Gerçekten ihtiyacı varsa haram olan dilenciliği yapmıyorsa verilir. Değil ise verilmez. Ya Hızır ise? Öyle Hızır olur mu? yanından geçenlerin "Şuna bak be" gibi ihtarlarını alan Hızır olur mu hiç? Zaten belki Hızır'dır diye diye Hızırlar çoğaldı.

Bir kişinin annesi ölse babası başka kadınla evlense o çocuğa o kadın anne olur hükmen. Beraber bir yerde kalmaları halvet olmaz. Öz annesi gibi hükmen annesidir.

Deniz yolculuklarında Ayet-i İmale ile kara yolculuklarında İmalesiz okunacağını Abimiz söylemiştir. O.Y.

Sahurda ne kadar çok yerseniz gündüz o kadar çok acıkırsınız.

Birisi yanınıza gelir "Ne oldu ne var" diye sorduğun zaman "efendim sizi ziyarete geldim" der. Yok yalan efendim. Ama en güzeli efendim şu iş için gelmiştim. Biraz vaktim vardı. İki hocamı da yurdu da ziyaret edeyim dedim" denmelidir. Bir yere telefon açtığın zaman da hal ve hatırdan sonra "Efendim asıl gayem şu idi" denmelidir.

Kıl koparmak kökü ile de olsa abdest bozulmaz. Kılın kendisi ne ki kökü ne olsun. Cirmi ne ki cürmü ne olsun.

Allah dostlarından birine "Bu ilmi nasıl öğrendin" diye sormuşlar da "Abdestsiz beyaz kağıda el sürmedim dokunmadım" diye cevap vermiş.

Bahaüddin Şah-ı Nakşibendi Hazretleri Evliyaullah'ın sözleri sırf hakikattır. Bu yola meyledip girenler kendi nefislerini Firavundan yüz derece aşağı görmezlerse bu yolun gerçek ehli olmazlar.

Sıddık-ı Ekber Efendimiz yemeğe oturur aç kalkarmış. Bu hali görenler sordukları zaman "Şükrettiğim kadar yemek yiyiyorum" demiş.

Hz. Muaviye: "Ben hiçbir zaman bana bağlı olan hiç bir kimsenin bağını koparmam. Velev ki pamuk ipliği ile bağlı olsun. O geriye çıktığı zaman ben ileriye varırım. Hakk'ı bilenin seni azarlaması münafık'ın senin yüzüne tebessümünden iyidir.

Mevlana hazretlerinin hocası "Evladım şimdiye kadar sana okuttuklarım kışırdır (kabuktur). Esas olan içidir. Ama önce sana kabuğunu okutmakla zamanımızda alim oldun. Halkla münazara edebilirsin. Bundan sonra içiyle alakadar ol.

Ümraniye'ye Moğolistan'dan bağımsız millet vekili geldiğinde Rasülullah zamanında ve Eshab zamanında Allah'ın dini ve kitabı sadece Arabistan'da kalmadı. Çin Seddi'ne kadar, İstanbul'a kadar yayıldı. Bir Rusya'nın boyunduruğu altında itikadımızı, benliğimizi, dinimizi yitirmişiz. Biz bu günkü sahabileri arıyoruz. Onların memleketimize gelerek İslam'ı öğretmelerini bekliyoruz" demiş.

Hz. Osman'ın hilafeti zamanında bir Müslüman huzuruna gelirken yolda o günkü şartlarda, o günkü Müslümanlıkta öyle bir kadına gözü kaymış. Hz. Osman'ın yanına gelince "Sen bu gözlerle bir haram işlemişsin" demiş. Kendisini toplamış ve "Ya Osman vahiy mi geldi ilham mı geldi" demiş. Hz. Osman' da "Sen Hadis-i Şerif'i bilmiyor musun? ( ) demiş. Bunun ölçüsüne baktım öyle anladım buyurmuş.

Hasan-ı Basri Hazretleri şöyle buyurmuş: "Bir alimin dünyalık kazanmaya çalışması, hırslanmasının en az cezası ibadat-ı taatından zevk almamasıdır" buyurmuş.

Aslan diğer hayvanlara "Ben bütün dağların kralıyım her gün bana bir cins hayvan getireceksiniz" demiş. Zavallı hayvanlardan sırası gelen gidermiş. Sıra tilkiye gelince tilki bir kuyunun etrafında dolanmaya başlamış. Aslan öte taraftan "Çabuk olsana" demiş. Tilki de "Bırakmıyor ki" demiş. Aslan "Kim o" demiş. Tilki "Bir aslan" diye cevap vermiş. Aslan "nasıl olur benden başka kral olamaz" demiş. İnanmıyorsan gel bak demiş tilki. Aslan hemen gelmiş bakmış ve kükremiş. Bakmış aksini görüyor o da kükrüyor. Hemen suyun, kuyunun içine atlamış, bütün hayvanlar rahat etmişler.

Doktordan, ilaçtan medet ummak küfre nispet olur. Filan sure beni iyi etti değil de vesile oldu demek gerekir. Kişi kendisi çare arayacak, okuyacak olmazsa ehline gidebilir. İki taraf da Allah rızası için olacak. Kendisini korumak için muska yazdırmak kadere muhaliftir. Abimiz de mecbur kalırsanız kardeşlerimize yazabilirsiniz buyurmuştur. M.Ö.

Lokman Hekim bir insanın içinde elma var iken nasıl ölür şaşarım buyurmuş. Hazmı çok kolaylaştırmaktadır.

İspirlinin birisini iyi bir dövmüşler. Dövülen bir avukat tutmuş. Avukat savunmayı yazmış. "Amca ben sana bir okuyayım dinle" demiş. Okumaya başlamış. Bir tekme vurdular üç metre uçtum, bir yumruk vurdular yerden kalkamadım diye okuyunca adam "Vay be bana neler yapmışlar hatırıma gelmiyor" demiş.

Üzerinde Kabe'nin resmi bulunan seccadede namaz kılmak münasip olmaz. Ona tazimen yere sermemeli. İnsan sevdiği şeyin resmini yere atar mı?

İmam-ı Azam Hazretleri "Ayağımızdaki çorapla namazın caiz olabilmesi için ayağımızdaki çorabı çıkarıp secde mahalline koyup onun üzerine secde edebilecek kadar yani secde mahalli kadar temiz olması lazımdır" demiş.

Seccadenin ayağımızı koyduğumuz yer secde mahalli ile birleştirilir. Tekrar katlanır. O şekilde dürülür. Yani secde mahalli ile ayakların durduğu yer birleştirilir.

Namazdan sonra imamın cemaate dönmesi iki şekildedir. Sağdan da döner, soldan da döner. Yalnız ne kıbleye ne de cemaate arkasının gelmemesi önemlidir.

İmamın dönmesi hakkında çeşitli kaviller vardır. Ama sahih olan bir kişi de olsa insan muhterem olduğu için dönmeli.

Namazdan sonra tesbih çekerken sağ elin serçe parmağından başlanır ve iki defa söylenir. Parmakları ayırarak devam edilir.

En yakın camiden okunan ezana icabet lazımdır ve kafidir. Ders halinde ona bile icabet edilmeyebilir.

Bazıları Arabistan'dan bahsederken ben daha güzel zannediyordum. O kadar güzel değilmiş diyenlere hacı değil acı hatta öcü denir. ( ). Yanından ırmaklar yeşillikler, güllük gülistanlık olsa idi daha güzel olurdu olmaz. Orası için en güzel olan odur. Eğer başka güzel olmuş olsa idi Allah öyle yaratırdı.

Peygamberlerin nefisleri Nefs-i Musaffe'dir. Temizlenmiştir.

Efendim rabıta diye bir şey yoktur. Söyleyin bakalım, gösterin bakalım hangi kitapta hangi şahıs yazmış diyenler olur. Tabi ki hiçbir şahıs hiçbir kitabında yazmamıştır. Çünkü rabıta hayyen an hayyin bir pirden diğer pire geçmiştir. Nasıl başkaları yazsın ki.

Eğer talebe beni sevsin diye talebeye suni hareketlerde bulunacak olursanız o hareketlerin altında yok olur gidersiniz.

Talebeye karşı hoca kin beslememeli. Kini kalbinden geçirdiği zaman himmet ve feyz kesilir.

Maneviyattan taviz vermeyin. Tesbih namazına daima devam edin. Bu hususta devam edin.

Hiçbir zaman hiçbir kimse hakkında kötülük yapmadığınız gibi kötülüğün tasavvurunu dahi yapmayın. Zira o kötülüğün tasavvurunu yaparsanız mutlaka ama mutlaka, mutlaka ama mutlaka ama mutlaka kötülüğe uğrarsınız dikkat edin.

Hatim esnasında namaz esnasında aşağılarda dolaşan bir talebeyi gördüğünüz zaman hemen tutup sen rabıtasızsın, sen ruhsuzsun, zikirsizsin demek cinayettir. Nereden bilirsiniz o ileride senden daha büyük ve maneviyatlı olmayacağını. Nice derviş görünenler berduş olmuştur. Nice berduşlar da vardır ki derviş olmuşlardır. Sen onun kalbini bilemezsin ki... çağır onu tatlı tatlı güzellikle anlat, ikaz et. Sert suratla kızarak, bağırarak, çağırarak çıkışacak olursan talebenin kuvve-i maneviyesini mahvedersin. Onun kalbini okur gibi kendinin erbabı mana, ehli nüfuz olduğunu başkasına ona buna ihsas etmeye çalışma sen kimsin ki...

Gittiğiniz yerde talebenin kalbini doyurmanız lazım. Önemli olan kalben doyurmaktır. Nasıl bir koyunun süt vermesi için çeşitli meralarda otlaması lazım ise siz de süt vermek için (ilim vermek için) kitap tarlalarına ve meralarına dalınız.

Kendinizde bir şey varsa onu göstermek için bir sebep aramayınız. Talebeyi idare etmeyi biliniz. Ne çok sert ne de çok yumuşak olun. Orta yollu olun. Talebe hem sizden korkacak ve hem de sevecek. Sakalı bitmemiş gene yakışıklı bıyığı terlememiş talebelerle yani kendisine emret tabir ettiğimiz tüysüz talebelerle uğraşmayınız. Onlara hususi bir muameleleriniz olmasın. Kendinizi töhmet altında koymayın. Çaycı veya buna benzer vazifeleri vermekten sakının. Çünkü kötü huylar ve hissi davranışlara sebep olabilir. İmam-ı Azam Hazretleri yüzünde tüy bitmemiş, sakal bitmemiş ve beyaz bir yüze sahip olan en küçük talebesi olan İmam-ı Ebu Yusuf Hazretleri derste arkaya, görmeyeceği fazla muhatap olmayacağı yerde oturturmuş. Ona ders bile sormazmış. Haşa İmam-ı Azam hazretlerinde böyle bir his olacağından değil de tedbir işte.

Gittiğiniz yerde bir kimseden bahsederken isim vermeyin. Vasfını söyleyin. Allah bile Kur'an-ı Kerim'inde Firavun ve Ebu Leheb'den başkasının ismini vermemiştir.

Hiçbir zaman başkasında olan bir şeyi çekememezlik yapmayın. Daima kardeşlerinizde olan şeyden dolayı sevinin. Ben kardeşimde olan şeyden hiç rahatsızlık duymadım, sevindim Allah'da bana istediğimden fazlasını verdi. Yine kardeşinize bir kötülük gelmişse en az onun kadar üzülün.

Ne kadar büyük hoca olursanız, ne kadar büyük idareci olursanız bile halkın içinde olunuz. Halkın içinde olmak lazım. Millet, halk senden ürkmemeli, kaçmamalıdır. Evet saygı gösterecek ama ürkmeyecek. Halka (şımartmamak kaydı ile) karışmak, onlar ile konuşmak lazımdır. Başka bir hoca iyi hizmet yapıyorsa makamım gidecek diye, o kapacak diye ona mani olmaya, onu attırmaya çalışmayın. Bilakis ona daha başarılı olması için dua etmeliyiz. Makam senin değil babanın mal mirası değil ki... sen gidersin başkası gelir. O makam Makam-ı Muhammed'dir. Giriş kapısı varsa çıkış kapısı da vardır.

Daima güzel gömlek, güzel pantolon giyin, temiz giyinin. Ucuz pantalon gömlek giymeyin bir de onu ütüleyiniz. Temiz bir şekilde giyinin sanki bir milyonerin oğluymuş gibi. Gören öyle zannedecek keennehü sarayda okumuş diyecek.

İlerde hoca olduğunuzda gittiğiniz yerde dikkat edin. Talebeye ne veriliyorsa hocalara da misafirlere de aynı yemeğin verilmesine dikkat edin. Eğer misafire iyi yemek vermek icap ediyorsa talebeye de aynı yemek olmasa da o seviyeye çıkartın. Farklı olarak hocalar da mesela tatlı olabilir. Öyle etli butlu arada çok fark olmayacak. Abimiz bile Ümraniye'ye geldiği zaman yemek yeneceğinde talebe neyi "Yiyiyorsa onu getirirsiniz. Sadece faklı olarak salata olabilir" buyuruyorlardı. Olsun demiyor o olabilir diyordu.

İlerde idareci olabilirsiniz. İdareci iken bir hoca diğer hocadan şikayet getirdiği zaman ona itibar edip şikayet edenleri vazifeden alıp veya yerlerini değiştirmeyin. En az şikayeti 4 kişiden dinleyin veya birbirinden habersiz gönderin. O şikayetin olduğu yere ve o kişiyi takip ettir. İstihbarat al yalnız o 4 kişi güvenilir kişilerden olsun ve gönderirken birbirinden habersiz gönder. Ve bunu fesada mahal vermeyin. Ve birisi hakkındaki şikayeti dinlerken gayet ciddi olarak dinlemek, ona yüz verip şımartmamak gereklidir. "Tamam biz onu takip edeceğiz senin vazifen ne ise onu yap, ona devam et bir dahaki şikayete gelme" diye ciddi bir şekilde denir.

Gerek vaaz yaparken gerek Kur'an-ı Kerim okurken cemaatı sıkmayın, kendinizi sıkarak okumayın, serbest okuyun. Çünkü kendinizi sıkarsanız karşıdaki cemaat de sıkılır.

Sen bir kişiyi ne kadar seversen bil ki o da seni o kadar sevecektir. Mesela sen bir kimseyi sevmiyorsan bil ki o da seni sevmez. Kimi de seversen onun tarafından o kadar sevilirsin. Çünkü insanın kalbinde diğerine giden bir yol, bir bağ vardır. Her ne kadar sevmediğini izhar etmeye çalışsa da o da biliyor gibi seni sevmez.

Gittiğiniz yerde bütün talebelerin durumunu öğrenin. Teker teker çağırın konuşun. Bir burada 220 kişi olduğumuzdan hepinizin halini bilmiyoruz. Ama siz ileride araştırın. Çünkü böyle yapmazsanız belki parası olmayan bir talebe

olabilir. Allah korusun eli başkasının cebine gider, hırsızlık yapabilir. Bir talebe böyle zaruretini parası olmadığını hocaya söyleyemiyorsa talebeye yazık olduğu gibi daha çok hocaya yazık olsun ve o hoca talebe kendisine derdini açtığında, belki para istediğinde o talebeye dilenci gözüyle bakan hocaya yazıklar olsun.

Bir hırsızlık olduğunda çağırın başkanı. Hemen toplayın talebeyi bir hatim okutun. Talebeler okuyunca hemen o çocuğa veya o çocuğun ailesine hediye edin ve talebelere "bu hatmi o hırsızlara okuyoruz, getirmezse başına bir bela gelebilir, karnı şişer şeklinde korkutun. Eğer parayı dediğin yere getirirse o hatim onun lehine, hidayetine sebep olur. Ölmüşlerine hediye olur. Eğer getirmezse onun her şeyine olabilir. Başına bir musibet gelmesine, hatta ölmesine dahi sebep olabilir. Onu Allah bilir. Okuyun ona havale edin. O her şeyi en iyi bilen ve hükmedendir.

Zamanımızda fazlaca olduğu gibi bizim kurslarımızda da mevcut olabilen hastalık hased ve tamadır. Bilhassa hocalarda onların aralarında çekişmeler, haset çok olur. Bunlar ile karşılaşabilirsiniz. İyi geçininiz. Aman hocaefendiler haset etmediğiniz gibi o niyetle dahi olmayınız. Hocanın hocaya diğer bir tabir ile alimin alime şahitliği caiz değildir. Çünkü birbirini çekemediğinden onun aleyhinde bir şey konuşabilir. Onun için alimin alime şahitliği caiz değildir.

Hem talebelik hem de hocalık hayatında emir vermeye alışmayınız. Öyle koltuklara kasılarak "Şunu yap, bunu yap, çay getir, şunu getir, bunu götür" şeklinde emir vermeyin. "Şunu getirir misin, bunu yapar mısın" diye nazik ve zarif konuşsanız daha iyi olur. Böyle dediğin zaman karşıdaki hem memnun olacak hem de daha çabuk yapacaktır. Haşa o seni memnun etmek için o işi yapmıyor. Ama öyle dediğinde şevki daha da artacaktır. Bir yere gittiğiniz zaman onlara selam vereceksiniz. Bir şey ikram ettiğinizde, çayhanede yemek yediğinizde yedikten sonra oradakilere hizmet eden talebelere teşekkür ederim, Allah razı olsun diyeceksiniz. Böyle demek riya değildir ki karşıdakine gösteriş içinde değildir ki ufak bir kağıdı verdiği için arkadaşına teşekkür edeceksiniz. Böyle ederseniz o adam iki üç kişi arasında sizi tercih edecektir. Bu iyiliğe iyilik ile cevap verin. Çünkü bir kişiye iyilik yapmak akıllılıktır. Akıllı bir adama iyilik etmek akıllının kârıdır. Ben (Y.Kar) Abimizden duydum. "Üstazımızın hiç sen dediğini duymadım. Siz derdi mübarek". Daima bulunduğunuz yerde nezaket abidesi olun. Hz. Üstazımızın saraylarında okuduğunuz hem haliniz hem de kalinizle belli olacak.

Ziyaretin en makbulü en kısa olanıdır (Kabri şerif hariç). Onun için gittiğiniz yerde fazla durmayacaksınız. Niye duracaksın ki haydi adam "defol diyorsa", onun için en samimi dostun bile olsa fazla durmak doğru değildir. Bazıları saat 12-1 olur ev halkını uykusu gelir içlerinden bir gitse derler o gitmez. Siz böyle olmayın yoksa bir daha gelmenizi istemezler.

Sizler ve bizler her şeyin en güzelini, en uygununu ayarlamamız lazımdır. ( ) hadisi şerifinin fehvasınca orta yollu olmak lazımdır. Mesela bir sohbet ortalama 45 dakikadır. Bundan biraz az veya çok olabilir. Amma iki saat uzatmayın bu faideden çok zarar getirir. Mesela Abimizin Ümraniye sohbetinde olduğu gibi ya yarım saat, ya da 45 dakika yapmalıdır. Bir yere programa gittiğiniz zaman talebeyi ve ihvanı hiçbir zaman sıkmayın, bıktırmayın.

Namazlarda, hatimlerde, sohbetlerde hep buna dikkat etmeniz, etmemiz lazım. Tabir çok kısa da olmayacak. Mesela vaaz yaparken Cuma günü ezan okununca hemen bir cümleyle mevzuu bir cümleyle toplayıp bitirmelidir. Fazla uzatmanın bir manası yoktur. Zaten o insanların çoğunun işi gücü vardır. Çok uzatırsan bir faidesi olmaz. Çünkü kafalar hep dışarıda olur. Ve seni de bu hareketinden dolayı hiç sevmezler. Faydalı olmaya çalışırken zararlı olursun.

Hocaefendiler hizmet ettim demeyin. Hizmet ettim demek doğru değildir. Allah'a dua edelim de bize hizmet ettirsin. Allah hizmet ettirmezse bizim hizmet etmemiz mümkün değildir. Hizmet ettim diyenler hizmet etmemiş, hidmet etmişlerdir. ( ) yıkmak kırmak demektir. Yani her şeyi mahvetmişlerdir, yıkmışlardır. Ve onun hizmeti nice olur.

Hocaefendiler sabah namazını zamanında kılmak lazımdır. Üzerine güneş doğdurmamak lazımdır. Eğer bir kişi sabah namazını zamanında kılmayıp üzerine güneş doğduracak olursa ve yine varsa rabıtasını sabah namazından önce veya sonra yapmazsa o gün ördeğin girdiği gibi bu o güne ters girmiş olur. Sol ayağı ile o güne başlamış olur. Mesela bir tüccar sabah namazını vaktinde kılar üzerine güneş doğdurmaz, vazifesi varsa önce veya sonra yaparsa o günde rızkı bol ve bereketli olacaktır. Eğer kuşluk vakti kalksa, sabah namazını o zaman kılsa sepetini alıp çarşıya çıksa herkes kapacaktır, ama kılmazsa hiç itibar eden bile olmayacaktır.

Bir kimsenin ruhuna fatiha okunacağı zaman meyyitin huzurunda isen yani kabrinin başında isen bir fatiha onbir ihlas okunur. Eğer huzurunda değil de uzaktan bir yerden okuyorsan bir fatiha üç ihlas okunur, usul böyledir.

Cin ve şeytan çarpması, büyü ve ölümden hariç onun gayrı hastalıktan kurtulmak için şunlar yapılır. Meal besmele 41 fatiha, 41 ayet'ül kürsi, 41 ihlas, 41 muavezeteyn okunur.(Küçük deftere müracat. M. Özaltan abidendir)

Gittiğiniz yerlerde ticaretle uğraşabilirsiniz. Fakat bu usulüne göre olmalıdır. Mesela elinde bir kaç kuruş var ise, güvendiğin birisine ver o parayı çalıştırsın. Kârını ortaklaşın. Tabi ki zararına da çünkü sadece kârına ortak olayım dersen anlaşırsan bu faiz olur, haramdır. Ve bu şekilde geçimini sağlamak daha ileriye gidip kendinizi ticarete kaptırmayın. Hocalık tarafı ağır bir hoca olun. Ticaret ağırlıklı bir hoca olmayın. Peygamberimiz, Abimiz hepsi ticaret yaptılar. Abimiz daha yaparlar. Fakat yaptıkları ticaret hiçbir şekilde laf edilecek, eleştirilecek şekilde değildir. çünkü yine esas gayeleri hizmet olmuştur. Ticareti böyle yapın. Böyle yaptığınız zaman yaptığınız ticaret dedikoduya yol açmasın. Şu hocaya bak ticarete hocalıktan daha çok ehemmiyet veriyor dedirtmeyin.

Kur'an-ı Kerim okumaya başlanmadan önce Euzü Besmele fatiha okunur. Sadakallahülazim diyerek bitirmesi ve sonunda da Sübhane rabbike ..... der. Peygamber efendimiz "Ben Eshabıma, Ümmetime bu şekilde Kur'an-ı Kerim okumayı (öğretmiş) söylemiş ve tavsiye etmiştim. Fakat ümmetim bunu terk etti onun için çok üzüldüm" buyurmuşlar. Bunu Abimiz Ümraniye'de sohbetinde Hz. Üstazımızdan duyduğunu söyleyerek anlatmışlar.

Teheccüd namazını devamlı kılmaya çalışın. Ama teheccüd kıldığını, namaza dikkat ettiğini ima, ihsas etme. Eğer böyle yaparsan yazıklar olsun. Böyle ibadet yapacağına yapmasan daha iyi olur. Bu ibadet sana tevazuu değil, ucub getirmiştir. En iyi bilgi insanın kendini bilmesidir. Onun için insanın kendine

bakması dikkat etmesi lazımdır. Yaptığınızı Allah rızası için mümkün mertebe gizli yapmaya çalışın. İbadet ettiğiniz, derviş olduğunuz yüzünüzden okunsun. Fakat siz ima ve ihsas etmeye çalışmayın. Maneviyat düşkünü olduğunuzu izhar edecek imada bulunmayın.

Kurban Bayramı geldiğinde talebeyi ete doyurmanız lazımdır. Öyleki adeta etten nefret edecek hale gelecek. Üç gün böyle ete doyacak. Öyle hep çalıştıracak, sanki bayramdan maksat çalışmak gibi talebeyi çalıştırmayın. Kurbanda gaye et demektir. Hem çalışacaksın hem de yiyeceksin. Bu kurbanlar neden veriliyor? Niye çalıştırıp eti buzhaneye gönderiyorsun da yedirmiyorsun. Öyle kıl davranmayın. Üç gün et vereceksin et et et, üç gün sonra talebe etten usanıp ot ot ot demesi lazım. Meşru olan Şer'i olan toplanan eti, kesilen kurbanın etini talebeye üç gün yedirmek. Sonra buzhaneye mi nereye göndereceksen gönder. Öyle Kurban'da et vermeyip de çorba çorba vermeyin. Zaten senenin her gününde çorba içiyorlar. Efendim sana et vermişler. Kenara koyuyorsun. Yemiyorsun niçin? Yahu getirin şunu yiyelim. Sana kenara koy diye vermediler ki!

Hocaefendiler ileride hoca olduğunuzda talebenin maddi durumunu, nereden para geliyor, kim gönderiyor, az mı geliyor, çok mu geliyor. Yetim mi? Yetim değil mi? Öğreneceksiniz. Maddi durumu iyi olmayan talebelere dernekten veya dışarıdan gelen paralardan her ay belirli bir para verin. Bir kumaş mı geldi. İlk önce ihtiyacı olanları çağırın, onlara verin, onları sevindirin, maddi durumları iyi olmaması derslerini etkilememeli, onları dışlamayın. Eğer çok zayıfsa seneliği dahi olmayın. Araştırın, geldiği yere sorun, köyüne, memleketine sorun, maddi durumunu öğrenin. Verebilecek derecede mi? Veremeyecek derecede mi? Veremeyecek durumda ise zorlamayın. Dışarıdan gelen yardım paralarını inşaat gibi kurs işlerinden daha ziyade talebe için kullanın.

Bazı hocalarımız maneviyat simsarlığı yapıyorlar. Derse girdiği zaman ekserisini maneviyattan bahsederek geçirirler. Bu istismardır. Hep maneviyattan bahsederse bu dersleri ne zaman okuyacak ne zaman okuyacağız. Bu maneviyat fuhuşluktur. Bazıları derse girer, sonlarına kadar sohbet eder, son 15-20 dakika oku oku diye dersi geçiştirir. O zaman talebenin üzerinde şöyle bir hava olur. Ders demek ki çoğu sohbet olacak, derse önem verilmeyecek olduğu anlaşılır. Eğer maneviyat külle itibar edip derse de külle ihdar heder ederse olmaz. Gelin bunu vasata indirelim, ortasını bulalım. Ders mühim değildi de neden Osman Dedemiz Üstazımıza İlminde kuvvetli olmanı istersen mantık oku, dininde kuvvetli olmak istersen Usul-ü Fıkıh oku demişler. Her zaman manevi şeylerden bahsedilecek de dersi ne zaman okuyacağız. Siz öyle yapmayın. Hep öyle olduğundan tekamüle gelen talebelerin çoğu bir şey bilmiyorlar. Yanlış anlamayın herhangi bir hocaya laf çaktırmıyorum. Hakikati anladığıma inanıyorum.

İleride evlenecek çoluk çocuk sahibi olacaksınız. O zaman ev kavgalarını asgariyeye indireceksiniz. Hatta hiç yapmayacaksınız. Mesela evden 1 kilo patlıcan istedikleri zaman patlıcanın iyisini biliyorsan git al, ama iyisini bilmiyorsan gidin pazara yüzü temiz, imanlı olduğu yüzünden okunan Rabbiyessir suyu ile yüzü yunmuş satıcılara varın, "bana iyisinden bir kilo patlıcan verin. İyisinden olsun sana güveniyorum. Bana kötü verip de ev kavgasına sebep olmayın" dersin. Veya baktın ki bir kocakarı var o da patlıcan alıyor. Ona dersin

ki “Teyze bana da alıver. Patlıcandan bana da seçiverir misiniz, ben bilmiyorum da” dersiniz. Tabi genç hanımlara denmez. Eğer böyle yapmaz patlıcanın sertini alır, eve gelirsen patlıcanı kafana vururlar. Patlıcanı kafanıza yersiniz.

Bir yerden bir yere gittiğiniz zaman oranın havasına alışmak için soğan yiyin. Çünkü esas oturduğumuz yerin havası kötü ise, geldiğiniz yerin havası iyi ise insanın vücudu çarpılır. İşte o zaman soğan yiyin. Çünkü soğan vücudu havaya göre ayarlar. Bir yerin havası güzelse suyu da güzedir. Mesela dağlarda, yaylalarda buz gibi tertemiz su olur.

İnsan bir hafta veya on günde koltuk altındaki ve avret mahallindeki kılları temizleyeceksin. Öyle melekleri rahatsız edecek bir koku olmayacak. Hem önde hem arkada koltuğun altı tertemiz olacak. Aşağı da öyle olacak. Mevlamızın huzuruna, Üstazımızın huzuruna, büyüklerin huzuruna vardığın zaman her tarafın tertemiz olacak, pırıl pırıl olacak. İğne ucu kadar necasetin olmadığı katiyyüssübut olacak. Eğer mezkur yerlerin kıllarını kesmez, kokar bir vaziyette olursa ruhaniler yaklaşmazlar. Ve onun rabıtası nice olur. Koltuk altı terlemiş ise münasip bir yerde elini sabunlayarak oralarını yıkar, tertemiz olmalısın ki ruhaniler yanına gelsin. Yaptığın rabıtadan zevk alasın. Eğer böyle olmaz ise rabıtadan netice alınmaz.

Kürsüye çıkacağınız zaman Ayet-i kerimeleri harekeleyin. Harekelemezseniz yanlış okuyabilirsiniz. Bazılarının işi gücü sizin yanlışınızı bulmaktır. Seni yanlış okudun diye mahcup etmeye çalışırlar. Buna meydan vermeyin. (Çırpanlı Hocaefendi)

Hoca efendiler onun bunun aleyhinde langır lungur konuşmayın. Daima susmanız konuşmanızdan çok olacak. Çünkü çok lafta çok gaf olur. Eğer bir yerde konuşman icap ediyorsa senin konuşmana ihtiyaç var ise orada konuşun. Sair zamanlarda fazla konuşmayınız.

Hassas olun, yumuşak olun. Her şeyi vaktinde ve zamanında yapmaya kendinizi alıştırın. Vurdum duymaz olmayın. Eğer olursanız hayatınız mesut olmaz.

Büyüklerin yanına gireceğiniz zaman uluorta girmeyin. Onun eşref vaktini seçin. Hemen girmeyin işiniz düştüğü zaman girin.

Rabıta öyle bir iksirdir ki ne eksikse onu kemale erdirir. Eğer bir kimsenin aklı kısa ise rabıta ile onun aklı kemale, mantığı eksik ise mantığı kemale erer. Hem de hiç haberi olmadan, istidadı nisbetinde kemalet bulacaktır.

Abimiz “Kardeşlerimizin arasında defolu mal vardır” sözünden maksadı şudur. Yani aralarında rabıtasız ve bazı şeylere dikkat etmeyen haylaz kimseler olabilir demektir.

Atom ikidir.

1- Enfüsi atom: Bu atomlardan birisi patlasa hayattan eser kalmaz ki bu cüzidir. Asli dediğimiz insanın kendisinden meydana getirildiği ve kuyruk sokumu dediğimiz yerde bulunan atomdur. Çünkü bu atom patlayınca müsteselsilen diğerleri de patlayacaktır. İnsan bundan yaratılmıştır. Kıyamette de ondan yaratılacaktır. Her şey toprak olduğu halde o toprak olmayacaktır.( )

Allah kıyamette bir yağmur yağdıracak hiç ayrılık ve değişiklik olmadan sen çıkacaksın.

2- Afaki Atom: Şimdi ülkelerde bulunan atomdur ki bu eskiden mütecezzi değildi. Ama şimdi mütecezzi olmuştur.

İnsanın Cennette boyu takriben 33 cm olacaktır. Cehennemde ise bir insanın dişi Uhut Dağı'nın büyüklüğü kadar olacak. Kendisi ne kadar büyük olacak orasını siz düşünün. Çünkü ateşe ancak o vücut dayanabilir. Kaldı ki ateş dünyadakinin 70000 derece fazla sıcak ve yine dünyadaki ateş bir parçadır. Esasen tamamı oradadır. Eğer şimdiki vücut olsa o ateşte saniye duramaz. O zaman azap fazla tatmamış olur ve ikiye bir vücut değişmiş olur. Onun için Allah büyütecek. Cehennemden çıkıp Cennete girecek kişi için dünya büyüklüğünden yer verilecek, hiç cehenneme gitmeden Cennete gidecek kişi için nasıl bir yer, ne kadar büyük bir yer, bir mekan verilecek varın onu siz düşünün, siz tasavvur edin.

Hz. Üstazımız Bursa Uludağ'da seyri sülukunu, verasetini tamamlamış, erbain'ini çıkarmıştır. Orada Üstazı ile beraber gezerken çiçekler otlar dile gelmiş ve hepsi ben şu hastalığa şifayım, ben şu hastalığa devayım diyorlarmış. Üstazı buyurmuşlar ki "Evladım bunların konuşması bir şey değil, önemli olan Ümmet-i Muhammed'in kalbini konuşturmak, onunla konuşmaktır ki keramet-i hakikiye budur. Yukarıdaki ise Keramet-i Kevmiyye'dir. Evliyaullah böyle kaçmışlardır. Kolay kolay kendi arzuları ile keramet göstermezler. Keramet gösterseler bile kimsenin görmesini istemezler. Hakiki Allah dostu, hakiki Mürşid-i Kamil budur.

Üstazımızın "Biz dünyada kılıcımızı fazla paslandırmamaya çalışıyoruz" sözünden maksat şudur: Yani dünyada keramet göstermemeye çalışıyoruz. Sebep ahirette yapacağımız şefaat kılıcına bir pas gelmesin demek istemiştir.

Şimdiki kafirlerin, toplumlarının icadı da bir istihraçtır. Japon harikası değil de Japon istihracıdır demek lazımdır.

Mirac hadisesinde beş vasıta vardır.

Burak : Mescid-i Haram' dan Mescid-i Aksa'ya kadar.

Mirac : Manevi bir asansör, yedinci kat semaya kadar.

Ecnihai Mersike : Yedinci kat semaya kadar.

Cenab-ı Cibril : Sidre-i Münteha'ye kadar.

Refref : Manevi bir döşek, Kabe Kavseyn'e kadar.

Yüzbin hadis bilene hafız denir. Üçyüzbin hadis bilene hüccet denir. Hadisleri bildiği gibi ravileri de bilmelidir.

Şu ayetle ( ) ayet-i kerimesinde Külle ünasin diye kül ile getirilmiş. Buyrulmamış ki eğer imam ile,lider ile gitmeyip de tek başına gidersen, keçinin alanda kaldığı gibi alanda kalırsın.

Seydi Şerif-i Cürcani Hazretleri Üstazının halifesinin yanına çok gider ve ona çok hürmet gösterirmiş. Ve onun sohbetinde bulunurmuş. O zat bu sohbet ve gitmelerden sonra şöyle buyurmuş. "Levh-i Müdrikimdeki nukusu ilimden kurtuldum. Kalbimdeki nakıs olan ilimden kurtuldum. Yani Enelikten, benlik nakışlarından Üstazın halifesi ile sohbet ede ede kurtuldum" demiş.

Alimin yanında dilinizi sahi (cömert), zenginin yanında para vermek için elini cebine sokmaktan (mesela lokantada yemek yedikten sonra), büyüklerin yanında da kalbinizi muhafaza edin.

Sahabeden 150'ye yakın müctehit vardır. İmam-ı Azam Hazretleri Evahir-i Tabiindendir.

İmam-ı Azam Hazretleri itikatta mezhepten hangisine tabidir denilirse cevaben: Ne Maturidi'ye ne de Eş'ari'ye tabidir denir. Selef-i Salihindendir. Ancak şöyle söyleyebiliriz: İmam-ı Maturidi hazretleri, İmam-ı Azam hazretlerinin görüşleri üzerine Maturidi mezhebini kurmuştur. Zaten Maturidi ve Eşari hazretleri muasırdır. Aynı asırlarda yaşamışlardır. Bunlar da selef-i salihin'dendir. Ancak Allame-i Taftazani'den sonra Mütegaddimin ve Müteehhırin diye ikiye ayrılmıştır. S.59

Salavat-ı şerife, peygamberimize çekilen manevi bir telgraftır. ayeti kerimesinin fehvasınca bir insanın ömründe bir defa salavat getirmesi farzdır.

Peygamberimize vahy gelmediği hususlarda kendisine ihtilaf caizdir. İtaatsizlik değildir. Zira imam-ı Azam Hazretlerini İmam-ı Azam yapan şudur. Talebelerin içindeki 50 müctehid ile ve diğer talebeleri ile beraber bir yere oyururlar. Ayet, hadis olmayan hususlarda her talebesinin görüşünü alırdı. Ama onun böyle yapması hiçbir zaman imamı esfel yapmadı. Her zaman İmam-ı Azam olarak anılırdı. İmam-ı Azam'ın 4 bin tane hocası vardı. Nerede ilim var, hemen o ilmin sahibine gider. Dizinin dibine otururlarmış. İlim elde ederlermiş. O sebeple İmam-ı Azam olmuştur.

Arıların bir kralı veya bir kraliçesi vardır. Eğer o olmasa dağılırlardı. Maddi ve manevi cemiyetler de böyledir. Gavur ve o familyadan olan sapkes gibi kafirlerin alameti farikasını giyen, taşıyan kafir olur. Mesela zünnar takan, bu zünnarın içinde domuz kılı vardır. Kısaca küffarın alameti farikasını takan kafir olur. Bunu kafir icadı ile karıştırmamak lazımdır. Mesela mercedes, mikrofon gibi şeyleri kullanmak küfür değildir. Kullananlar kafir olmazlar.

Niye sakal bırakmıyorsunuz diyenlere şöyle deyin: Eğer bütün kurslardaki talebeler, hocalar, hepsi sakal koysa; o zaman gören herkes acaba bunlar federal devletleri mi? Derler.

İslam'da demokrasi vardır. Ama bugünkü manada demokrasi yoktur. İslam'ın İslam dahilinde kişilere verdiği hürriyetler vardır. Yoksa İslam'a uymayan bir şeyi şeriat herkese müsaade etmiyor.

Vahdeti vücut batıldır. Böyle bir şeye giren hâlik ile mahluku karıştırır. Mahluku dahi halik addetmeye başlar. Ama Hallacı Mensur gibi büyüklerin sözlerini makamili haseneye hamletmek lazımdır.

Ehli cennet Allah'ı görecek, ama Cenab-ı Allah'ın zatını idrak edemeyecekler. Sadece niyetinde bir lezzet ile telezzüz edecekler. Halik'i, manada idrak edemeyecekler. O öyle bir lezzettir ki; insan bütün cennet nimetlerini unutacaklar ve adeta o nimetleri neşyen, mensiyyen yapacak bir telezzüzdür.

Politika Rumca bir kelimedir. Poli; çok manasındadır. Triko; yüzlü demektir. Politikacılara iki yüzlülük kafi gelmediğinden, çok yüzlü olduklarından bu isim ile müsemma olmuşlardır.

Hz. Üstazımız ayetine mana verirken, Allah sabır edenlerin maiyyetindedir, diye mana vermiştir. Yani Cenab-ı Hak, o kula diyor ki; kulum, sen iste, ben yapayım. Adeta kul metbu' oluyor. Allah'a tabi oluyor. Bu kadar, o kulun emirlerine, isteklerine icabet ediyor, tabiri caizse...

Sigorta gayri İslamî bir sistemdir. İslamî olanı geçmişteki beyt'ül mal'dır. Küfür sistemlerinin hakim olduğu sigortaya İslami deyen kafir olur.

Laiklik, İslamî değildir. Müslümanlık da değildir. Müslümanlık olmamıştır, olmuyor, olmayacaktır... Din ve devlet işlerinin ayrı olduğu bir sistem İslamî olamaz. İslamî olduğunu iddia eden küfre gider, kafir olur. Aynı zamanda onun kanunlarına isteği ile uyanda kafir olur.

Nifak iki kısımdır. 1. Nikak-ı Şer'i: Kalbinde küfür olduğu halde Müslümanların yanında Müslüman görünen muhallet finnardır. Yani ebedi cehennemdedir. 2. Nifak Örf'i : Bu da insanlar arasında filan münafıktır denilen manadaki münafıktır. Yani yalan söyleyen, emanete hıyanet eden, vaadini yerine getirmeyendir. Bunun hükmü de eğer bu saydıklarımızı zikr haline, vird haline getirmiş sakız gibi çiğner. Her zaman söyler yaparsa kafirdir. Ebedi cehennemliktir. Ama bazen yapar, bazen yapmazsa veya bu saydıklarımızın hepsini değil de birini ikisini yaparsa, bu kafir değildir. Cezasını çekince cennete girer.

Zekat: Tabiri caizse bir manevi sigortadır. Sadaka hasta olmadan, doktora gitmeden tedavi usulüdür. Doktora falan gitmeye gerek yok. Ver sadakayı, ol tedaviyi. Dua da belaların gelmesine manevi bir engel bir manidir.

Vahy iki kısımdır. 1. Vahy-i Zahiri: Peygameberlere Cebrail A.S. tariki ile gelen haberlerdir. 2. Vahy-i Batını : Meleğin gelmediği yerlerde peygamberlerin kalbine gelen şey ile içtihattır.

Nefis 360 ahlak-ı zemime ile muttasıfdır. Ruh ise 360 ahlak-ı hamide ile muttasıfdır.

Peygamberimiz semada meleklere 3 rekat vitr namazı kıldırmıştır ve hem de 3. Rekatta tekbir alarak kıldırmıştır. Böyle yaptığı için biz de böyle yapıyoruz.

Köpeklere "arap" diye isim verilmesi kafir icadıdır. Çünkü peygamberimiz Arap'tır. O'na hakaret için böyle demişler. Biz de bilmeden böyle diyoruz.

Allame Taftazani Hz.leri Osmanlı ulemasının çoğunun Yezid übnü Muaviye'ye lanetin cevazı hakkında ikna etmişler. Ama Allame burada çok hata etmiştir. Ruhu incinmesin.

Kişi nefsi mutmeinne makamına çıktığı zaman, zat mani bir varlık olan nefis onun dostu olur.

Abdülhamit Han Hazretlerine, kızıl sultan diyen kıpkızıl teket bakırı gibi kafir olur.

Kendisinde rabıtanın r'si olan, bulunan kişi, dersi dinlemeye mahkumdur. Kursa gelmiş fakat gayesi nedir bilmeyen, soğuk sudan sıcak suya konmuş balık gibi, salak bir şekilde, asalak bir şekilde bir o yana bir bu yana yalpa edenleri biz ders dinletmeye mahkum ederiz, etmesini biliriz. Biz sizi teşvik etmek, kızıyorsak boş cebimize bir şey girdiği için değil ki, yine sizin için. Allah için yapıyoruz.

Eğer bir kimsenin niyeti kalbine gelen şey gelip geçici olursa yani hemen geliyor, hemen gidiyorsa hayrına veya şerrine bir şey yazılmaz. Ama geldi gitti değil de hakikaten içinde yer ediyor, ah keşke param olsa da Kur'an kursu yaptırsam, bir cami yaptırsam, ah şu paranın gözü kör olsun. Biz de yok işte! Olsaydı yaptırırdım diye kalbinde yer ederse hayrına sevap yazılır. Veya bir kötü fiili, nehyedilen bir fiili azmetmiş fakat imkan bulamazsa bu ikiye ayrılır. Eğer şerri, kötüyü kalp ile yapmaya niyet ediyorsa, azmediyorsa imkan bulamıyorsa,

yaptığındaki kadar günah yazılmasa mesela kibirlenmeye, gıybet etmeye ona yakın günah anında yazılır. Eğer ameli kalb ile değil de cevarih ile olan bir şey ise mesela zinaya niyet ediyor, içinde yer ediyor, fakat imkan bulamıyor, yapamıyorsa, yaptığında yazılan günah yazılmasa da yine günah yazılır. Ama imkanı var, para ve pulu var, imkan var, niyet ediyor, ama yer etmiyor. Tam yapacağı zaman vazgeçiyorsa bir günah yazılmaz, bilhakis sevap yazılmaktadır.

İmam-ı Şafi Hz.leri verdiği fetvaları, yaptığı içtihatları ikiye ayırmıştır. Kadim Cedid. Kadim dedikleri İmam-ı Muhammed'in yazmış olduğu kitapları incelemeden önceki fetvalar. Cedid de kitaplarını tetkik ettikten sonraki fetvalarıdır. Bu da şöyle olmuştur. İmam-ı Şafi Hz'leri annesini İmam-ı Muhammed ile evlendirmiş. Bu yakınlıktan dolayı, İmam-ı Şafi Hz'leri, İmam-ı Muhammed'in kitaplarını inceleme imkanı bulmuş. İnceleyince fikirlerinde fetvalarında öyle bir değişiklik olmuş ki, öncekilerine eski, sonrakilerine yeni fetvalar denecek kadar. Muazzam ateşi zekaya sahip olan İmam-ı Şafi o kitapları tetbik edince, zekası daha da açılmış. Yeni yeni içtihadlar yapmaya başlamış. Bu da gösteriyor ki; İmam-ı Muhammed'in içtihatları öyle ki; başkasının fetvalarını ikiye ayıracak kadar akli ve mantıkidir.

Allahü Teala, Adem A.S. 70 bin dil vermiş. Daha sonra hepsini almıştır. Yalnız Arapça'yı bırakıp diğerlerini almış. Dili Arapça olmuş. O kadar dilden ilk verdiği dilde Arapça'dır. Bu da Arapça'nın diğer dillerden üstün olduğuna dalalet eder.

Bir kimse bazı mevzularda ve yerlerde başka mezhepte amal edebilir. Etmesi caizdir. Mesela Şafi olan kadınlar, Hac farizasında Hanefilerin mezhebine göre yaparlar. Fakat Hac farizasını yerine getirinceye kadar, Hanefi'ye tabidir. Zaman içinde her hareketini Hanefiye göre yapması lazımdır. Bazılarını Hanefi'ye, bazılarını Şafi'ye göre yaparsa caiz olmaz. Hac bitinceye kadar böyledir.

Bir kimse salavat getirdiği zaman peygamberimiz hemen haberdar olur. Hususi bir iletme ile alakalı vazifeli melek vardır. Hemen götürürler. Yani adete telefon edilen bir kimse ile konuşmak gibidir. Hatta bundan daha az zamanda haberleri olur. Onun için çok salavat getirmek lazımdır.

Cennete girecek hayvanların içinde, Eshab-ı Kehf'in kelbide vardır. Bu kelb İsmail A.S. koçu suretinde girecektir. Cennete girmesinin sebebi sadakatından dolayıdır. Çünkü o da şöyle demiştir. Dile gelip; siz beni neden kovuyorsunuz. Halbu ki ben Allah'a sizden önce iman ettim demiştir. Beni size hizmetten niye alıkoyuyorsunuz, benden size zarar gelmez demiştir. Bu sebeple bütün hayvanlar birbirinden hakkını aldıktan sonra toprak olacak, o ise cennete gidecektir.

Abdülhamit Han'ın padişahlığı zamanında ilme rağbetin azaldığını görünce teşvik için, ilim okuyup imtihanları kazananları, askere almayacağım demiş. Osmanlı zamanında Arapça kitapların çoğu, yüzde 90'ı o zamanda yazılmıştır. Ama artık iş işten geçmiş artık millet doğru yoldan çıkmış, onun önüne geçememiştir. Sonunda tahttan kendisini indirmişler. Artık millete bir bela bir kara bulut gelmeye başlamış.

Bal arılarının bal yapmaya muktedir olmaları, kendilerine vahyi ilahidir yani Cenab-ı Hak hangi çiçekte hangi yerde bal yapabilecek şey var, ona

vahyeder. O kafasının üzerindeki iki antenle onları bilir. Kaldırdı mı antenleri, nerede varsa oraya gider. Arılarda bir kral veya kraliçe vardır. O daima kovanda durur. O olmazsa arıların bir orada durması, ihtilaf olmaması mümkün değildir. O ana arıyı koruyan bazı arılar vardır. Onların vazifesi o ana arıyı korumak, ona yapılabilecek bir suikasta karşı saldırı durumundadır. Kovanın dışında yine bazı arılar vardır. Onlar da kovana saldıracaklara cevap verecek arılardır. Yine kapının ağzında bir arı vardır. O da arıların içinde hasta olanları içeriye almaz veya getirilen şeyde zehir gibi bir şey varsa veya kendi kovanlarından olmayan bir arı ise onu kovana almaz. Bazıları da çiçeklerden otlardan bal yapılacak şeyleri getirir. İşte arı böyle bir fabrikadır. Tabii, böyle büyük büyük, demir gibi cihazları ile çalışmaz ve duman gibi bir şey çıkarıp etrafa zarar vermez. Tabiri caizse çok moderndir.

Üstazımızın dedesine, "siz 105 yaşında olduğunuz halde babamdan daha genç duruyorsunuz" buyurunca dedesi; "bizim zamanımızda tereyağı ucuzdu da daha çok alıp yiyebiliyorduk. Fakat zamanında biraz pahalı olup olmadığı için böyle gösteriyor" buyurmuşlar. Bu da tereyağının ehemmiyetini gösteriyor. Tabi ki bu zahiri bir sebeptir.

Deli olmadan veli olunmaz demek hakikaten deli olacaksın demek değildir. Öyle nefsini düşüreceksin ki halk sana "deli mi, kafa da var mı?" diyecekler. Mesela Mahmud'u Hüda-i Hz'leri Bursa kadısı olmasına rağmen ****** Hz'lerinin "Barsak satacaksın, hem de şehrin göbeğinde. O zaman müridliğe kabul ederim" dediği zaman o da satarken halkın ona deli dediği gibi... Çünkü o, kadılığı bırakmış, barsak satmaya başlamış. Onlara göre deli, hakikatle veli, deli değildir.

Hz. Ebu Bekir Efendimizin üstünlüğü 4 sebeptendir. 1- İstidad-ı Ezeli, 2- Ress-i Sübhani (ezeli rahmet saçması) 3- Sohbet-i Rasulullah 4- Bezl-ü mal ve Bezl-ü nefis.

İnsanoğlunun istirahata ihtiyacı olduğu gibi, midenin de istirahata ihtiyacı vardır. Bu da oruçtur.

Şaban-ı Şerif'in tamamını oruçla geçirmek sünnettir. Üç ayların hepsini tutun diye zorlanmaz veya hepsini tutmak cihaddır demek doğru değildir. İster tutar, ister tutmaz. Tutsa iyidir.

Büyüklerin emri vücub ifade ettiğinden büyükler ekseriyetle emir vermekten kaçınırlar. Emir vermezler.

Cehennemden en son çıkan kimse için, cennette dünyanın on misli vardır.

Eskiden öküzün altından buzağı arıyorlardı. Şimdi de buzağının altında öküz arıyorlar.

Eshab-ı Kiram yarının yemeğini hiç düşünmezlerdi. Eğer yarının yemeği varsa hemen tasadduk ederlerdi. Fakirlere verirlerdi. Silsile-i Saadat'ın 5 ana merkezi şunlardır. 1. Sıddık-i Ekber 2.Abdülkadir Geylani 3. Şah-ı Nakşibend Hz. 4.İmam-ı Rabbani Hz. 5.Süleyman Hilmi Tunahan Hz'dir.

Abimizin bir kursa uğramaması oranın ruhsuz olduğunun alameti değildir. Tabii, ruhsuz olduğu için uğramadığı yerler de vardır. Ama hepsi böyle

değildir. Bundan anlaşılıyor ki; abimizin teşrif etmesi için dua etmeye gerek yok. Maneviyatlı yerlere gider zihniyeti doğru değildir. 68
108

Rabıtanın 4 vakti vardır.En faziletli olan seherde (teheccüd vaktinde) yapmaktır. 2.si sabah namazından sonra, 3. İkindi namazından önce 4. İkindiden sonra

Burada çok önemli bir madde vardır. Rabıta-ı Şeyife'de tehayyül edeceğiniz iki mekan vardır. Ziyarethane, Kabri şerif...

İnsanoğlunun istirahata ihtiyacı olduğu gibi, midenin de istirahata ihtiyacı vardır. Bu da oruçtur.

Şaban-ı Şerif'in tamamını oruçla geçirmek sünnettir. Üç ayların hepsini tutun diye zorlanmaz veya hepsini tutmak cihaddır demek doğru değildir. İster tutar, ister tutmaz. Tutsa iyidir.

Büyüklerin emri vücub ifade ettiğinden büyükler ekseriyetle emir vermekten kaçınırlar. Emir vermezler.

Cehennemden en son çıkan kimse için, cennette dünyanın on misli vardır.

Eskiden öküzün altından buzağı arıyorlardı. Şimdi de buzağının altında öküz arıyorlar.

Eshab-ı Kiram yarının yemeğini hiç düşünmezlerdi. Eğer yarının yemeği varsa hemen tasadduk ederlerdi. Fakirlere verirlerdi. Silsile-i Saadat'ın 5 ana merkezi şunlardır. 1. Sıddık-i Ekber 2.Abdülkadir Geylani 3. Şah-ı Nakşibend Hz. 4.İmam-ı Rabbani Hz. 5.Süleyman Hilmi Tunahan Hz'dir.

Abimizin bir kursa uğramaması oranın ruhsuz olduğunun alameti değildir. Tabii, ruhsuz olduğu için uğramadığı yerler de vardır. Ama hepsi böyle değildir. Bundan anlaşılıyor ki; abimizin teşrif etmesi için dua etmeye gerek yok. Maneviyatlı yerlere gider zihniyeti doğru değildir. 68
108

s69. Nasıl maddi hayatta bir araziden mahsul almak ürün almak için araziyi taşlardan, dikenlerden, otlardan ve ürün elde etmeye mani olan şeylerden temizlemek lazım ise manende rabıtadan zevk almak için feyz almak için kısaca rabıta tarlasından mahsül almak için bir kimseye rabıta tarif edilmeden önce ona istifar ve salavat verip daha sonraları ona rabıta vermek lazımdır. Ki o istifar ve salavat ile manevi araziyi kalp arazisini günahlardan, kirlerden temizleyecek sonra rabıta alınca mahsül ve feyz daha çok olacaktır. Tarlayı temizleyince iyi mahsül olacaksa böyle yapınca daha iyi rabıtadan feyz alınır. Ama rabıta vermek için fazla bekletilmemeli.

İlim öğrenmek için o ilmi almadan evvel bir düşman gibi bir düşman askeri gibi kovalayacaksın, yakalamadan bırakmayacaksın. Peşinden daha süratli ama onu yakalayınca dostun olacak sonra "ben sana şaka yaptım seni yalvarttırmak için yaptım" diyeceksin. Çünkü birisini kovalarken daha süratli olur. Herşeyi ile onu yakalamak ister. İşte ilmi almadan önce düşman addedin. Sonra aranızda su sızmayan bir dost olursunuz.

Şu dünyada nasıl bilmediğin her yeri bir başkasına soruyor, onun kılavuzluğuna muhtaç oluyorsan Allah'a giden yoluda bulabilmek için manevi bir

kılavuza bir mürşide ihtiyaç vardır. Bir mürşide bağlanmanın mecburiyetini gösterir.

Nasıl şu dünyada çok başarılı olanlara vazifesini hakkı ile yerine getirenlere plaket veriliyorsa ahirette Allah kendinin emrettiği şeyleri ifa edenlere onda başarılı olanlara verdiği emirleri, vazifeleri kendi rızası için yerine getirenlere Cennet'i verecek. Cennet ile ödüllendirecek. Ve yine cemali ruyat ile ödüllendirecek. Bundan daha büyük bir ödül ve bir plaket olabilir mi?

Hocam Anadoluda biri rabıta almak için bir sene hatta iki sene bekliyor, bekletiliyor. Cevaben ya kardeşim niçin bekletiyorlar o kadar fazla. önünde çeşmeden su akıyor sen bekliyorsun. Çeşme boşuna akıyor. Sen doldurmak için bekliyorsun. Su almak için o kadar beklenmez ki al doldur denir.

Efendim biz rabıta tarif edebilir miyiz. Cevaben sana birisi gelse "efendim çok susadım ölüp gidiyorum bana bir su verin veya bir kuyu suyun olduğu yeri tarif ediverin" dese tarif etmez misin ve vermez misin onun gözünün önünde susuzluk çekmesine acı çekmesine razı olur musun. Razı olacak kadar gaddar ve insafsız mısın?. Ama şu olabilir; orada senden daha iyi birisi tarif edecek ise, edecek birisi varsa ona tarif ettirebilirsin.

Nasıl bir yabani tavşan insanı görünce hemen kaçar ortadan kayıp olur ise ilimde nazlı olduğu için ilmi öğrenmek isteyeni görünce hemen kaçar çünkü nazlıdır. Onu tutmak senin elindedir. Ve yine ilim çok nazlı ve kıymetli olduğundan günahkar insanların kalbinden hemen gider, fazla durmaz. Nasıl bir insan pislik olan bir yerde çöplükte durmak istemezse, karanlık zulmetin olduğu yerde durmak istemezse o ilimde pis karanlık kalpte durmaz ve istemez.

Nasıl ki bir insan kendi ensesini traş edemiyorsa kendi nefsini tasfiye, tefsiye ve tezkiye etmesi mümkün değildir. Kendi bu işi yapamaz mutlaka bir Allah dostuna ihtiyacı vardır. Traş için berbere ihtiyaç olduğu gibi.

Nasıl Amerika'nın varlığı haberi mutevatır ile sabit ise ve inkar edene salak dersek, rabıta haberi muhteva ile sabittir. Ve yine bizim ondan feyz alabilmemiz mutevatır ile sabittir. Efendim şurada bir tatlı su var ve ondan içip doyuyoruz. Birisi dese ki "burada su yoktur" diyen salak kafasız ise "rabıtadan feyz alınmaz öyle bir şey yoktur" diyende ondan daha çok salaktır. Ama Üstazımızın buyurduğu gibi "men lem yevuz vah bilmez yevuz bunu tadan bilir".

Nasıl ki bir arı bal yapmak için uzaklara gider, bir çiçekten bir çiçeğe gider bir makamdan diğerine gider çalışırsa hocanın da çeşitli kitaplara, şerhlere bakacak elde ettiği ilmi talebeye öğretmesi lazımdır. Bir kitaptan bir kitaba, bir şerhden bir şerhe atlayacak bal yapacak, bal yapıp talebelerine verecektir. Vermesi lazımdır.

Maddi olan telefon ile uzak yerler ve görünmeyen yerler gaib olan yerlerle görüşüyorsun da Hz. Üstazla görüşmek neden mümkün olmasın ki.

Uygar insanlar aygırca istediklerini yapıyorlar.

İsteyen mevlasını isteyende belasını bulur.

Darulharpte zina yapana ceza tatbik edilmez demek zina haram değildir demek değildir.

Kırk yaşına kadar et kırk yaşından sonra ot yemeli.

Hep pesde, hep tizde, hep düzde olmayın.

Amerikadaki kafirler Türkiyedeki kafirlerin yanında daha müslimi luğavidir. Çünkü onlar parmaklarının üzerinde Allah diyecek kadar insaflıdır. İnançları batıl olsa da.

Bir kişiden ilim tağarrur edecek ki tağrir etsin.

Çare ararlarken çamura düştüler.

Eğer bir kadın kocasından ayrıldığı zaman iddet beklemek, başkası ile evlenirse ortaya soysuz, nesebsiz bir takım sosyal fırlangıçlar meydana gelebilir.

Müveccihi müteveccihe tercih et.

Kafir ile müslüman arasında faiz yoktur demek faiz haram değildir demek değildir.

Rüya müminin ilhamıdır. İyi bir insana Hz. Allah rüyada bazı güzel şeyleri ilham eder.

"Destur" dediğin zaman hazretimizle rahat bir şekilde irtibata geçiliyorsa sevgi mevcut demektir.

Kardeşlerimiz için nafile namaz riya olmaz. Çünkü o nafile namazlar bizim için zahiri cemaatin farzları gibidir. Zahiri cemaatin vakit namazı kılması normal bir vazifesi ise onu yapmakla kibirlenmeyecekse, bizim için nafilelerde o derece vazifemizdir. Riyaya sebep olamaz.

En büyük nimeti Allahın kudretine kendimizin de vaziyetine tam manasıyle inanabilmektir. Allah izin verirse bir şeyler yaparım, izin vermezse hiçbirşey yapamam demek.

Ehli rabıtaya en büyük sohbet rabıtadır.

Rabıtası canlı olan bir kimsenin herşeyi canlıdır.

Bazen insanın feyz yolları tıkanır. Bu tıkanıklığın iki sebebi vardır. Günahlarımız kalplerin paslanmasına sebep olur ve feyz cereyanını geçirmez. Tıbbende ispat edilmiştir. İnsanda cereyan vardır, mevcuttur.

Kabızlık hali (büyüklerimizde görür) Bizim kalplerimiz her zaman feyze müsait değildir. Çok yağmurda tohum tıkanır. Bu tıkanıklığı açmanın iki yolu vardır.

1- Tesbih ve teheccüt namazları, istiğfar kabızlığın uzun sürmesini sağlar.

2- Sohbetler.

Hz. Ubeydullah'a sormuşlar "cuma günleri dualaın kabul olduğu zamanı yakalarsan ne istersin?" O da "Allah dostlarının sohbetlerinde bulunmayı isterim" cevabını vermiş. Hz. Allah dünya hayatını ahiret hayatına benzer yaratmıştır.

Ebrar: Normal müslümanlar mugarrabiyn; Allah'a yakın olan insanlar. Normal müslümanın sevabı mugarrabiynin günahlarıdır. Onlar beş vakit namaz kılıyorlar. Bize beş vakit namaz yetmez, nafileler ile takviye lazım. (ayet yazılı)

Sabahları seher vakti rızk, ikindiden sonra ise nur taksimi olunur. İkindi vakti uyanık olan insanlar bu nur taksiminden istifade ederler. Güneş doğduktan sonra kalkanlara Hz. Allah vazifeli meleklere verir. Şunun rızkını ver ama(kerhen) verin der. Hz. Ebu Bekr efendimiz seher vakti uyanık olanlara ise(tavhan) severek verin der. Hz. Ebu Bekr efendimize Bekr (sabah vakti Allah'ı çok zikreden) isminin verilmesi seher vaktinde ibadet halinde olması(uyanık) olduğu içindir. Seher vakti kalkıp ibadet edenlerin babası demektir.(Ebu Bekr)

Peygamber Efendimizin duada elerini açtığı katiyetle kitaplarımızda mevcut değil ama elleri bitişik olduğu halde kollarının koltuk altı görününceye kadar kaldırdı şeklinde malumat vardır.

Alkolla abdest bozulmaz ama namaz kılınmaz. Kolonyaya tuz atıldığında alkol gidiyor. Fakat namaz kılamayız, çünkü idrarda uçar.

Unutmamak için aç karnına tatlı yiyeceğiz "Allahümmerzuğna..." duasını çok okuyacağız.

İman ve maneviyatımızı koruyabilmek için zamanımızın küfür aletlerini iyi bilmemiz lazımdır.

Nefsi Mutmeinne: Herşeye kafi olarak imana sahiptir. Herkesin kendi gayreti ile çıkması farzdır. Her güzeli kalbine sindirmiş hazmetmiştir. Küfrün küfrünü, iyiliğin iyiliğini tam anlamış nefistir.

Mahşer yerine toplanana kadar büyüklerin tasarrufu devam eder. Kardeşlerimiz seyri sülüklerine kabirde de devam eder. Bir kardeşimiz hangi makamda ise imanlı olan akrabaları da aynı makama çıkmış olarak mahşer yerine gelir. Dünyada bir milyon İmam-ı Rabbani evladı varsa mahşerde(milyonlarca olacak akrabaları ile beraber)

Bu yolda iki şeyin yapılması lazımdır: 1-Nefsi itham, 2-Büyüklerin sohbeti. İki şeyin yapılmaması lazımdır: Enaniyet, İtaatsızlık.

Büyüklerin himmet ve teveccühünü iyi hallerimizi onların himmetinden bilmek muvaffak olmamıza sebep olur. Çünkü değirmemin taşı kendi mi döner ,yoksa su mu döndürür. Biz murad ederiz Hz. Allah halk eder. Sen murad etmezsen Hz. Allah vermez. Namazı kılmayı murad ettiğinde Hz.Allah müsaade edecektir. İnsan herşeyi Allah'ın lütfuyla yapar. Keramet bizde değildir.

Dünya nimetlerinin hepsi nefsin kapıcılarıdır. Kim rabıtasız olduğu halde dünya nimetlerinden çok istifade ediyorsa o nisbette Allah'dan uzaktır.

Bir kurstan ruhaniyetin gitmesi için bir Kuran-ı Kerim'in yırtık(ciltsiz) veya bir ders kitabının ciltsiz olması yeter. Hüseyin Öncü abi bir gün maiyetindeki bir kursumuzu ziyarete gitmiş. Çıkmak üzereyken, odanın birisine girmiş. Rafta yırtık Kuran-ı Kerim'i görmüş."Bu hal buranın kapanması için yeterlidir." buyurmuş. Aslında bu odaya girmeyecektim. "Fakat zorla uğratıldım"demiş ve oradan ayrılmış.

İnsan bazen Allah'ın ilahi plan ve programına uymayan şeyleri istediği zaman kabul olmayabilir. Mesela bütün kafirleri kahret gibi. Çünkü kahretmemesinde de hikmet var.

Şöyle dua etmek lazım: Ya Rabbi sevdiklerini sevme bahtiyarlığından bizi ayırma, sevmediklerini de ne kadar anlı şanlı olurlarsa olsunlar sevdirme.

Peygamberimizin rengi kumraldır.

Allah'ın istediği adetler varken gavur adetlerini yapamayız. İnsan hiç merak etmez mi ki Rasülüllah Efendimiz dört kızına nasıl düğün yaptı.

İnsan çok meraklı olduğu sahalarda muvaffak olur.

İnsanın gözü daima yukarıda olmalı(madden ve manen) Bunu Allah rızası için istemeli ve yapmalıdır. Şan ve şöhret yani nefis için değil, nefsani olmamak şartıyla. Ya Rabbi daha çok hizmet edebilmem için kardeşlerimize ilim ver. Bana biraz daha fazla ver diye dua etmek caizdir.

Gayemiz Allah'ın dininin unutulduğu bir zamanda Allah için Allah'ın dinine hizmettir.

Dışarıdaki insanlardan farkımız yoksa gece hayatımız eksiktir. Bizim gibi olmayanlar elbette bizim aleyhimize olacaktır. Bu normaldir.

Şeriat insanın hayatıdır. Allah'ın ahkamını nefsimizde yaşamaktır.

İnsan ibadet noktasında aynı bir çiçek gibidir. Çiçeğe bir gün su vermesek boynunu büker. insanlarda bir gün rabıtasından feyz almasın ibadetleri, namazları gevşek geçsin hemen solarız, boynumuz bükülür, canlılığımız parlaklığımız gidiverir.

Bizler ehli duayız. bu vazifemizi tam yapmalıyız. Kendimize yaptığımız dualar hemen kabul olmayabilir. Fakat başkaları için yaptığımız dua hemen kabul olur. Secdede kardeşimiz için çok dua etmeli ve "Ya Rabbi kardeşimizin niyetindeki hayırlı muratlarını ver" demeliyiz.

Bu davada kalbimizin sırrı ne maldır ne de mülktür, ne de başka birşeydir. Ancak geceleri duanın müstecap olduğu saatlerde teveccüh ve tesbih namazları kılmak bizde merkezi Emri Muhammediyeye tam bir bağlılıktır.

Hazretimiz ders okuturken mutlaka dersin belirli bir kısmında sohbet buyururlarmış. Bu durum üstazımızın sünnettidir.

Lütfü abi,acele işe şeytan karışır diyenlere acele başka çabukluk başkadır diye cevap verirmiş.

Hz. Allah ihlam etmez, imha eder

Aslında ezan duası diye birşey yoktur. Bu duanın aslı Salavatı Şerifedir. Ezan başladığı zaman üç defa "LA HAVLE VELA GUVVETE İLLA BİLLAHİL ALİYYİL AZİM" denir."Eşhedüenne Muhammederrasülüllah" okunurken baş parmaklar üç defa öpülür, her öpüşte göze sürülür ve şu dua okunur; "karret aynaya bike ya Rasülüllah". Ezan bitince salavat-ı Şerif okunur. Aslında usül budur. Yolumuzun usulü de böyledir. Yukarıdaki duayı okuyan için "Peygamberin gözleri ebediyyen kör olmaz". buyurmuşlar.

Deccalin emrinde binlerce(70.000) süfli cinni vardı. Bunlar kapabildiği, çalabildiği haberleri o gavura getirirler.

İlticanın şartı 1-İman ile küfürden 2-Amel ile isyandan 3-Feyzi muhammed ile gafletten kurtulmak lazım. İmanımız nasıl devamlı ise amelimizde devamlı olmalıdır. Mesela Ramazan-ı Şerifde oruç namaz, ondan sonra bırakmamalıdır. Ramazan-ı Şerif bitince nasıl imanımızı bırakmıyorsak amelimizi de bırakmayıp devam etmeliyiz. Feyzi muhammedi ile alakalı insanlar kıyamette Allah'ın indinde hususi muamele görecekler. Nasıl dünyada ir cemiyete bize orada hususi bir alaka gösteriliyorsa, Allah'ın hususi muamelesi nasıl olur.

Eski zamanlarda rüzgarı, suyu ve ahlakı kaybetmişler. Aramışlar, taramışlar rüzgarı yüksek dağların tepesinde, suyu çukur yerlerde bulmuşlar. Fakat ahlakı bulamamışlar. İşte ahlakın bulunduğu yerde Hz. Üstazımızın müesseseleridir.

Peygamberimiz "Medine körük gibidir. körük nasıl batık olan, işe yaramayanları dışarı atar. Medine de öyledir."demiş. Hasretimiz de; "Kurslarımızda körük gibidir. Kötü niyetlileri dışarı atar. demiş.

Mahmutçular çarşaf giymenin vacib olduğunu iddia ederler. Mezkur ayette geçen cilbabın çarşaf manasına geldiğinin kati olduğunu söylerler. Aslında

başka manalara da geldiğini müfessirler açıklamıştır. Elmalıda çarşaf dememiş çarşaf gibi demiş. Demek ki aynı vazifeyi giyen diğerleride oluyor. Bazı müfessirlerde mahalli kıyafetler diye tefsir etmişler. Köylülerimizin giydiği koca donlarla, pardösü, mantoda buna girer. Onlarla da tesettür olur. Yukarıdaki usulü fıkıh kaidesine göre mesela Ahmet alimdir demek Mehmet cahildir demek değildir. O manaya gelmez. Tutki ayetteki cilbab %100 çarşaf manasına geldiğini kabul etsek; bu, pardösü giymeyin manasına gelmez. Bizler çarşafa karşı değiliz. Onunlada tesettür olur. Başka şeyle de olur. (Hiç giymemektense çaşraf çok daha iyidir.) Mümin olan kadının avret mahallinin kapalı olması ve vücut hatlarının belli olmamasıdır yani çok dar olmamasıdır. Pardösü giyince vücut hatları belli olur mu? Mahmudçuların bu iddiasından anlaşılıyor ki Mahmut hoca usulü fıkıh okumamış, bilmiyor.

İşte usulü fıkıh okumanın önemi ve ehemmiyeti. Yolumuzun şuuru ne güzel. Onlar papazda olsa bir sakallı imam gördüler mi hemen uyarlar. Ama sakalı olmasın evliya dahi olsa, Hızır a.s. dahi olsa o imama uymazlar.

İnsan cünüb iken yıkanması farz olan azaları ile ibadet yapamaz. Mesela ağzını yıkaması farzdır. Ağzını yıkamadan Kuran okuyamaz. Ama insanın kulağının içi cünüp olmaz. Kuran dinleyebilir. Gözü cünüp olmaz, Kuran'a bakabilir. kalbi cünüp olmamıştır, rabıta yapabilir. Takva yönü yapmaktır.

Gavurlar gavurluğunu (küfürlerini) yerleştirirken hep islamiyetin zıddına yerleştirmişler. Mesela islamiyette selamün aleyküm var, onlar günaydın demişler. İslamiyette kadın geride duracak diyor,(yolda giderken) onlar kadını ileri koydular. İsamiyet erkeği faziletli kıldı, onlar eşitlik diyor. İslamiyet sağ el ile yemeği uygun münasip görmüş, onlar sol el ile, kısacası her şeyleri İslamiyetin zıddına...

Bir insan malum adam için bu adam 100 tane iş yaptı. 99'u katiyyetle kötüdür, ama şu bir tanesi doğrudur dese o insan kafir olur, küfrün şakası yoktur.

Mezhebi inkar eden vahhabilere sormak lazım. Kan akınca abdestli iken abdest almayacak mısın? Alacağım derse hanefidir. Almayacağım, abdest bozulmamıştır derse şafidir. mezheblerin dışına çıkmak mümün değildir. Ben mezheb kabul etmiyorum demek, ben dünyanın dışına çıkıp yaşayacağım demektir. Mezhep islam dininin yaşanışıdır. Mezhep Rasülüllah' ın yaşayışıdır, onun hayatını tariftir. Mezhep imamlarının biri Efendimiz şöyle yaşadı, diğerleri ise böyle yaşadı diyor. Mezhepler sonradan çıkmadı. Mezhep zaten islamiyetin özünde var. Mezhep imamları müctehid makamına çıkmışlar ve ictihad etmişler. Bu makama gelen zatın ictihad etmesi vacibtir. Biz ictihad edemeyiz, Mukallidiz. Mezhepler islamiyette kapalı olan bazı meseleleri açıkladı denmez. İslamiyette kapalı hiç bir şey yok, kalmadı. Ama bizim anlayamayacağımız bazı şeyleri bizim anlayacağımız hale getirmiş mezheb imamları. Mezhebi inkar eden bazıları (Vehhabiler), Peygamber Efendimiz zamanında ictihad mı vardı derler. Evet vardı. Peygamberimiz Muaz Bin Cebeli

bir yere vali gönderirken "Ya Muaz! Karşına bir mesele çıksa nasıl hüküm ederdin" diye sorar. Hz Muaz "Ya Rasulallah! Önce kitabullaha bakarım, aradığım hükmü orada bulamazsam sünnetlerinize bakarım, aradığım hükmü onlardan da çıkaramaz isem o zaman ictihad ederim" der. Çünkü ashabın tamamı

müctehid makamındaydı. Efendimiz bu cevabı duyunca "Elhamdülillah, ictihad eden elçisinin elçisini gönderdi". İşte içtihadın olduğuna delil.

Bir gün öğle namazını kıldıktan sonra, Efendimiz eshabına dönerek "Beni Kurayza kabilesinin haddini bildirmeden ikindi namazı kılmak yok. Kılıcı kuşanan Beni Kurayza üzerine yürüsün buyurmuş. Demekki o kavm edepsizlik yapıyordu. Müslümanlara zarar veriyordu. Eshab yola çıktı. Beni Kuryzaya varmadan yolda ikindi olmuştu. Eshaptan bazıları Efendimizin Beni Kurayza'nın haddini bildirmeden ikindi namazı kılmak yok sözünde, ikindi vakti gelince namaz kılmayacak demek değil bu söz işin aceleliğini bizim çabuk olmamızı anlatmak için söylemiştir deyip namazı yolda eda ettiler. (İctihad ederek) Bazısı da hayır bu söz açık açık o kavmin haddini bildirmeden ikindi namazının kılınmayacağını Efendimiz işaret etmiştir. Biz o kavmin haddini bildirmeden namaz kılmayız deyip yola devam ettiler. o kavmin haddini bildirince namaz kılmışlar. Onlarda böyle ictihad etmişler. İki tarafa da ceza yok. Ama birisi doğru, doğru olana on sevap. Birisi de isabet edememiştir, ona da günah yok bir sevap vardır. Efendimiz bize haber vermiştir. İşte içtihadın olduğuna delil. Mesela İmamı Azam Peygamberimiz kan çıktığı için abdest aldı demiş. İmam-ı Şafi ise hayır kadına değdiği için abdest aldı demiş. Bunlardan birisi doğrudur. İsabet edene on edemeyene ise bir sevap vardır. İkisini de taklit haktır. Müctehid olmanın da şartları vardır. Herkes çıkıp da müctehid olup ictihad yapamaz. Hafızı Kuran olacak, Ayetlerin hepsinin sebebin usulünü bilecek, Hadisi Nebeviyyeyi bilecek ve Hadisi Şeriflerin niçin irad edildiğini bilecek, vb. Biz müctehidlerin ictihadlarına göre amel ederiz. Eğer onlara göre değilde direk ayetlerin zahiri manalarına göre amel etsek, hata ederiz. Çünkü ayet ve hadislerin içinde de mensuh (nesh olunmuş) olanlar var. Mesela bir mecliste Efendimiz develerin sütünün ve bevlinin içilmesine izin buyurmuş. Diğer bir hadisde ise bevilden kaçının buyurmuş. Umumi olarak bütün beviller haram olmuştur. Birinci hadisini Uraniyyün kabilesi hasta olmuş, onların iyileşmesi için hususi irad buyurmuş. Yani bir maksat ve mandan dolayı. Bunu bilmeyen insan insanlara deve sidiği içmek haram der. Müctehid ise bunların sebebini niçinini bildiği için ona göre hüküm verir. İçtihadı kabul etmeyene sormak lazım bir hadısde develerin sidiğini için diğerinde kaçının buyuruyor. Hangisini yapacağız. Yoksa sen insanlara insan bevlini mi içireceksin? deriz. Dağ başında dört tane müslüman namaz kılmak için kıble mevzuunda ihtilaf etseler, anlaşamazlar. Hepsi de ayrı ayrı taraftır deyip görüş bildirse ve dördüde dört ayrı istikamette namaza durup namazlarını kılsalar, namazları caizdir. Ama isabet eden çok sevap alır. Mezhep de böyledir.

Yolumuzun iman esrarı iyi bilmezsek hakiki rabıtayı yapamayız. Hz. Üstazımızın ehli beytine karşı son derece muhabbetimiz olacak. Emir komuta zincirini çok iyi bileceğiz. Dinimiz tevhid (teklemek) dinidir. Her noktada tevhid lazım. Hz. Allah birdir. Ona şirk koşarsak müşrik oluruz. Sevgili Peygamberimize dek bir peygamber var desek yine müşrik oluruz. Şu zamanda Hz. Üstazımız gibi aynı tasarrufa sahip bir zat var desek yine şirktir. Hazretimizin iki damadı var. Kamil abide Hazretimizin damadı ben ondanda emir alabilirim fark etmez desek emrimize (abimize) şirk koşmuş oluruz veya Bedia ablamız diğer ablamıza denktir desek yine şirktir. Valide sultanımızdan sonra Bedia ablamız ehli beytin en büyüğüdür. Orada da teklik lazım veya bir şehrimizin, bölgemizin idaresinide

tekleyeceğiz. Mesela Balıkesirde Mustafa abi emir ve idarede tektir. Manevi tarafını bilemeyiz ama emir komutada tek yetkilidir. Hayır falan kişi çok eski, daha alim, daha maneviyatlı ondanda emir alabilirim dedik mi şirk koşmuş yani orada ki abimize eş olmuş oluruz. Tabii bu şirk bizi küfre götüren şirk değildir. Fakat terakki edemeyiz, rabıta yapamayız. Bunlar dinimizin çok önemli iman esaslarıdır. Bunları iyi bilmeliyiz. İyi bilmezsek biz ayakta duramayız. Biz ayakta duramazsak o zaman dünya ayakta duramaz. Çünkü dünya kardeşlerimizin yüzü suyu hürmetine yaşıyor. İdarecilikte yetki hususunda Zeyd Bin Üsame'nin islam ordusunun başına kumandan teyyir edip emrini de peygamberlerden sonra insanların en faziletlisi olan Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer gibi zaatların verilmesi peygamberimiz tarafından çok ibretlidir.

Hz. Ebubekir vazifemiz 24 saat rabıtalı olmamız lazım iken bazı kardeşlerimiz bir an bile hakiki rabıtayı yapamıyor. Suri rabıta ise hakiki rabıtayı yapamayanlar bunu yapacak. Hazretimizin huzuruna çıkamıyorum diye bırakmak olmaz. Bu kişide feyzin kalbine geldiğini (mechul bir kanaldan) düşünür. Feyzin geldiğini düşünerek cemali üstazı seyredemez ise ona da feyz gelir ama umumi kanaldan gelir, az gelir. Hususi kanaldan gelmez.

Bu yoldan ayrılan kimseler dışarılardakinden daha berduş, daha fane, süfli olmaları nefsin ondan intikamıdır. Ondan adeta intikam alır. Çünkü sen daha önce bana çok darbe indirdin. Onların acılarını çıkarıyorum der ve alabildiğine o kimseye yüklenir.

Nefis insana cami-i kurs yaptırır. Yapan da ben yaptım der. Halbuki Allah başkasına yaptırmadı da sana yaptırdı. bir kafire de yaptırabilirdi. Allah dinine kafiri de hizmet ettirir. Kaptan Gusto bir hakikati ortaya çıkardı ve binlerce Fransız müslüman oldu. Ünlü pop şarkıcısı Yusuf İslam ki bir defasında Afrika'da bir futbol sahasında konser verdi ve o saat televizyonun başında bütün dünya takip etti. Hem orada bulunanlar ve hemde televizyon başındaki milyonlarca insan onun müziğinin ritmine ayak uydurdu ve oynadı da oynattı da. Yani belki de milyonlarca insanı bir anda tepindiren insan müslüman oldu. onu sen mi müslüman yaptın? Bunları sen mi yaptın Hayır Allah yaptı. Sen ben kimiz ki. Hep bunlar nefisten, nefis bilinmeden Hz. Allah bilinmez. İmam-ı Rabbani Hazretleri "17 sene tevzi vazifesi yaptım, nefsimi yeni anladım." Bir büyük Allah dostu bu kadar zamanda nefsini anlarsa bizlerin ne yapması gerekir. İnsan çok hürmet görmek ister. Arabasının kapısının açılmasını, ceketinin tutulmasını kendisine servisler yapılmasını nefis çok ister. İşte nefsi tanıyamamıştır. Bu kimseler bir yerde Allah'a şirk koşuyorlar. Çünkü sadece hürmete, ibadete layık olan Allah'dır. Bir kimse günah olduğunu bildiği halde mahcup olarak içki içse, hırsızlık yapsa yinede kendini hürmete layık görenler kadar günah işlememiş olur, çünkü o insanlardan kendini hürmete layık görmek gibi bir şirk yoktur. Malum adamın davadan ayrılışına en büyük sebeplerden birisi budur. Devamlı kendisine hürmet bekliyordu. İnsan nefsi hacca gönderir çok çok hacca nafile hacca gönderir. Bilmiyor ki nefis gönderiyor. Nefis bunları yaptıramıyorsa o kişiyi bidatlarla uğraştırır. Kimsenin din idaresini küçültmeğe veya genişletmeye hakkı yoktur ki eğer bidatlara götüremezse amelsiz olmasına sebep olmaya çalışır. Namaz kılmasın, oruç tutmasın. Bunda da muvaffak olamazsa amel yaptırır fakat ihlassız yaptırır. Amelden ihlası almaya çalışır. Ameli riya ile yapmasına çalışır. Artık

bunda da muvaffak olamazsa ihlaslı ameli gafletle yapmasına sebebiyet vermeye çalışır. Eğer bunda da muvaffak olamazsa o zaman son kozu olan efdal varken faziletlilerle uğraştırır. Bunlar bile nefistendir. Bunları ehli rabıtanın dışındakilerin anlaması mümkün mü? İmam-ı Azam efendimize sormuşlar "En son neden, kimden korkuyorsun?" soruyu soranların bekledikleri cevap zamanın sultanından korkuyorum demesiymiş. Çünkü zamanın sultanı İmam-ı Azam efendinizi hapse attırdı. Fakat İmam-ı Azam ise "nefsimden korkarım" buyurmuş ve şöyle devam etmiş. "dünyadaki bütün silahları bana yöneltseler Allah'a küfret deseler kişi kalbinde iman olduğu halde lisanen söver. Buna cevaz vardır. Ama kalbimdeki imanı alabilirler mi? Hayır. Fakat nefsim istese imanımızı bir anda alabilir. Onun için nefsimden korkuyorum" demiş.Fravun'u ilahlık davasına, sevdasına düşüren, Nemrut'u Allah Rasülüne düşman yapan, ehli rabıtayı saf dışı bırakabilen nedir? İşte onun için nefsimiz en büyük düşmanımızdır. Hele hele bu devirde maneviyatı bilmeyen insan nefsini tanıyamaz. Nefis bazen kandırıyor. Evliyaya bile bazen pabucu ters giydirebilir. Bir peygamber bile "ben nefsime iyi diyemem onu müdafaa edemem" buyuruyor. O'nun çok büyük düşman olduğunu Hazreti Allah bildirmiş ve en müessir silah olan rabıtayı vermiş.

Hergün şükre yönelik bir hareketimiz olmalıdır. Çünkü Allah bizi en şerefli din olan İslamdan kıldı. Yine en şerefli Peygambere ümmet kıldı. Yine en şerefli mezhebe mensub kıldı. En üstün mezheb Hanefi mezhebidir. Çünkü kolaydır ve Peygamberimiz 12 tane hadisinde İmam-ı Azam efendimizi medh ediyor. İmam-ı Şafi Hazretleri "Ümmeti Muhammed üzerine İmam-ı Azam Hazretlerinin şükrünü eda etmek vaciptir buyuruyor. Onun için beldeleri ve beldedeki insanları süsledi" diyor. Yine turuk-u aliyeden nakşi tarikatına mensubuz. Çünkü hafi olan zikrin efzaliyesi malum. Silsile-i Saadatdan en büyük iki zaattan Hz. Ebubekir ve Hz. Üstazımız Mehdiyi Ali Rasüle evlat olmuşuz. İşte böyle bir dine, böyle bir peygambere, İmam-ı Azam gibi bir zatın mukallidi ve öyle bir zatın müridi, evladı ve İmam-ı Rabbani Hazretleri'nin Mektubat'ı gibi bize çok doğru ölçüler veren bir kitabı tanımamız, anlamamız tarifsiz birer nimettirler. Şükrü lazımdır.

Ya Rabbi bu yolu sen nasib ettin yine sen anlamayı nasib et diye dua etmek lazımdır. Bütün dünya bal acı dese biz demeyiz. Biz tadını biliyoruz. Eğer tatmış isek (rabıtayı) iman kalbe dikilmiş "Lailahe illalah" ağacıdır. Ne kadar sağlam dikilirse amellerde o kadar sağlam olur. Hakiki rabıta hakiki iman ile olur. Allah yolumuz, merkezimiz hakkında imanımızı ve bağlılımızı kuvvetlendirsin.

Şu anda çarşı, pazar, caddeler mayınlarla doludur. Nasıl mayın tarlasından geçerken insan rasgele hareket edemez ise günümüzde de sokaklar manevi ölümümüze sebep olacak mayınlarla kaplıdır. Sokakta yürürken rasgele hareket edebilir miyiz. Çünkü her an birine çarpıp gümleyebiliriz. .Gözümüz harama baktı mı o mayın patlaması kalbimizde ne yaralar açar. Hz. Efendimiz

"Ahiret ve Allah'a ınanıyorsanız ahir zamanda hamama gitmeyiniz" buyurmuştur. Çünkü hamamlarda harama bakma, görme ihtimali çok büyüktür. Yapılan her nevi günahta mutlaka gözün bir payı vardır. Gözle başlayan zina fiili zinaya götürür. Adam dayanamadım baktım diyor. Ona yaklaşıp Hüdaya sığınıp bir tane tokat asılacaksın. Neden vurdun derse "dayamadım yüzünü güzel gördüm ondan vurdum diyeceksin".

Rasülüllah; gençlikte öğrenilen ilim taşa yazı yazmak gibidir. İhtiyarlıkta ilim öğrenmek ise buza yazı yazmak gibidir. Maddi ilim böyle olduğu gibi manevi ilimde genellikle elde edilir. Yani insan manen, gençlikte terakki eder. Göz bir haramı gördüğü zaman nefse sahip olmak çok zordur. Çok dua etmek lazım. İrademize sahip olmak, günah işlememizi frenlemek aynen buzun üzerinde arabayı ferelemek gibidir. Bir amir en sevdiği memuru en sevdiği ve en güzel olan kazancı iyi olan, yerde(memuriyette) istihdam eder. En kıymetli hizmet ise dünyada Kuran'ı ve Kuran müesseselerine hizmettir. Oradaki _____ olacaktır. Ne büyük nimet ki Allah bizi bu büyük memuriyetle vazifelendirdi. Çünkü Efendimiz "Hz. Allah sevgisi kuluna mescide, Kuran mabedlerine hizmetçi kılar. Sevmediği kullarına da haramlara hizmetçi kılar buyurmuş. Hamamlar haram mahallidir. Şeytan Allah'ın huzurundan kovulunca ben şimdi nereye gideyim deyince Cenab-ı Allah hamama git diye buyurmuş.

Hazretimiz irşada başladığı zaman, kurslarımızı açmaya başladığı zaman (halk yurtlara az az yardım etmeye başladığı zaman) Hz. Allah insanlığın rızkını artırmıştır. Daha önce tüm insan açlık ve sefalet içindeyken kurslarımızın çoğalması ile dünyanın çehresi değişti, yüzü güldü.

Talebelik çok kolaydı. Çünkü talebelikte yat diyorlar yatıyoruz. Kalk diyorlar kalkıyoruz. Şöyle veya böyle yap diyorlar bizde öyle yapıyoruz. Talebelikte insanın hüviyeti belli olmaz. Asıl hüviyet esasında belli olur. Ama onun yolu da talebelikten geçer. Şu vakitlerin değerini iyi anlayıp rabıtasını kuvvetlendirmelidir. Davada iyi hizmet istiyorsak talebelikte iyi sermaye sahibi olacağız da onu hizmet esnasında kullanacağız. asıl o zaman belli olacak kimin ne olduğu. Bu davada büyükler hiçbirşey istemiyorlar. Ancak iki şey istiyorlar. 1- Halis bir niyet. 2- Sağlam bir itikat. Bunlar olunca her şey olur. Yolumuz öyle karışık niyetli itikadı bozuk olanları tutmaz, saf dışı eder.

Peygamberimiz şöyle dua edermiş. 4şeyden muhafaza olmasını istermiş.
1- Ya Rabbi menfaat vermeyen ilim ve amelden,
2- Allah korkusu olmayan kalpten,
3- Doymayan nefisden,
4- Kabulü olmayan duadan.

İnsan alim olabilir. hatta o ilmi ile amilde olabilir. Ama ihlassız ise menfaat vermez. O zaman vay haline. İşte bunların menfaatli olması ancak rabıtayla mümkün olur. Çünkü insanın sırrı rabıtadır.

Mehmet Ünver abiden naklen; Hazretimiz hatimlerine niyet şöyle olacak buyurmuş. Ya Rabbi ben bu halkaya girmeye layık değilim, ehli değilim acizim. Ama beni bu halkaya sen koydun Ya Rabbi. Ya Rabbi bu hatmimizi bu hatmin sahiplerinin yüzü suyu hürmetine onların hatmine ilhak eyle. Hatmi yaptıran veya hatme giren bu niyetle oturur ve hatim yaparsa o hatme 700.000 tane ruhani iştirak eder.

Mehmet Şişman abi "geceleri kalbinizi süsleyin" buyurmuş. İnsanlar insanlara güzel görünmek için aynanın karşısında saatlerce makyaj yapar. Allah'a güzel görünmek içinde kalbimizi makyaj yapıp süslemeliyiz. Hz. Allah maddi süsümüze değer vermez. Mahşerde manevi süsler ortaya çıkacak.

İmam-ı Rabbani Hazretlerinin oğlu Muhammed Said Hazretleri 24 yaşında vefat etmiştir. Sekiz yaşında iken kendisinden çok kerametler görülmüş.

Bu zat bütün evliyaullah Allah'dan birşey istedi bende tazarru ve iltica edebilme nimetini istedim buyuruyor.

Hazretimizin ayaklarına kapanıp Üstazım ne olur himmet ve teveccühlerinden ayırma, beni bırakma, diye hep yalvarma ve yakarma halinde olacağız. Geceleri çok tazarru yaptığımız ibadetlere son nefes dahil devam etme niyetinde ve azminde olacağız. Çok büyük aşk ve cezbe ile azimle devam edeceğiz. Bir müddet yapayımda bırakayım olur mu? Yaptığımız ibadetleri ömür boyu yapma azmi ile yapacağız ve asla da bırakmayacağız. Her halükarda yapma azmi ve niyetiyle çalışacağız. Hadisi şerifte "azda olsa ibadetin devamlı olanı hayırlıdır" buyuruyor. Belli bir zaman sonra bıraksak ne olur. Manevi hastalıklar baş gösterir. Bir insan bir sene devamlı kebap yese ve tam gürmüz hale geldiğinde artık yiyemeyeceğim, kuru yemekte yesem olur. Şu anda artık ben iyiyim dese ve öyle yapsa o sıhhatini koruyabilir mi! Hemen sıhhatini kaybeder. Manende böyledir. Parıl parıl parlayan güzelim güllere bir gün su vermesek hemen solar. İkinci ve üçüncü günde su vermesek artık boynu yere yaklaşır, ben gidiyorum sinyalini verir. Artık bir iki gün daha su vermesek o güzelim gülü yere düşmüş ve güzeli ölmüş görürüz. Acizliğini ben idrak ettim, ben bunları anladım, öğrendim demek yine devreye girmektir. Allah öğretti, anlattı, O yaptı, O ayırmasın.

Hizmetler sıcak soğuk, zor kolay demeyeceğiz. Efendimiz Arabistanın 40-50 derece sıcaklığında hizmet etti. Bu elini yordu. Bu dini yaydı. Mesela mağarada üç gün kaldılar. Mağarada halı yoktu, yastıkları taştı, yumuşak pamuk yastık yoktu. Hazretimiz İstanbul'da ders okuturken ne zorluklar çekti. Kovaladılar dağa, mağaraya gitti devam etti. Çünkü hizmetler devam eder.

Bize düşen bütün vazifeleri yapacağız. Neticede Hz. Allah'a tam tevekkül ile bağlanacağız. Nasıl olursa olsun Allah'dandır deyip kabulleneceğiz. Çünkü Allah'ın dediği olacak.

Umumi yerde konulan eşyalar sahibine sorulmadan kullanılabilir. Mesela; umumi kütüphaneye kişi özel kitabını koysa onun o hareketi benim kitabımdan umumi olarak kullanabilirsiniz demektir.

Yanık ekmek yemek, bizden başka yiyen olmadığı için helal olur, mekruh olmaz. Çünkü bizde yemesek israf olacak, israf ise haramdır.

Bir beldeye(kursumuza) en çok ruhaniyet iki yerde gelir. 1-hatim esnasında, 2- Ulul emrin teşriflerinde. Ruhaniyet dolar taşar. Büyüklerin teşrif ettiği yerde mutlaka inkişaf olur. Malatya'da beraber inşaatı başlayan birkaç kursumuzdan hepsinin bitmesine rağmen birisininki bitmemiş ve çok az ilerlemiş. Bu durum Şişman Abiyi düşündürmüş ve kendi kendine sebebini şöyle bulmuş. "Abimizin oraya teşrif etmediğini anlamış. Şişman Abi Abimize gelerek durumu anlatmış. Abimizde tebessüm ederek siz onun sırrını çözmüşsünüz. Şimdi ben oraya gidersem Allah rızasından uzak olur. Maddi yöne kaçar. Başka zaman geçerken uğrarız." buyurmuş ve nihayet bir gün yol düşmüş geçerken oraya uğramış. Hemen gözle görülür bir inkişaf olmuş ve kursun inşaatı kısa bir zamanda bitmiş.

Büyüklerin ruhaniyetinin gelmemesine en büyük sebeb muhabbetsizliktir Abimiz şu kelimeyi çok sık tekrar eder. "Ruhi ahenk ve kalbi muhabbet" İşte bunlar hizmet için en büyük şartlardır. Hiç kimseye darılmak, kırılmak bize yakışmaz. Gaye böyle olmazsa hizmet yürümez. Çünkü ruhaniyet teşrif etmez. O

olmayınca sen başka ne ararsın ki! Benim inancım şu ki bir kişi Abimize ve yolumuza bağlı olduktan sonra velev ki en büyük düşmanım bile olsa hiç bir zaman ben ona düşman olamam. O zaman Allah, düşman olana hesap sorar, diğerine hesap sormaz. nefsimiz için başkasına düşmanlık yapmayız. Ancak yolumuza düşman olanlara ve nefsimize karşı düşmanlık yaparız.

H. D. abi sözlü olarak birisi ile atışmış, sonra derse girmiş rabıta yapmaya başlamış (derse başlarken) bakmış ki hiç feyiz gelmiyor. Hemen inmiş ve o kardeşimizle helallaşmışlar. Derse tekrar gelmiş ve rabıtadan zevk almaya başlamış. Haklı dahi olsak kalp kırıcı olmamalıyız.

Sohbet edeceğimiz zaman başka bir şeyden sohbet etmeye gerek yok, rabıtadan bahset yeter. Çırpanlı Hoca Efendi, irtihal ederken yanında bulunan H.D. Abiye bakmış ve şöyle demiş " Talebelere çok çok rabıtadan bahsedin" buyurmuş. Rabıta olmadan zenginlik hiç fayda vermez. Elmalı, rüyasında kendini görenlere " Süleyman Efendi olmasa kaybetmiştik" dermiş. Hazretimiz kitabını tavsiye ettiği için ve ona ruh verdiği için şefaat etmiş. Abimiz, kocası ölen ve evsiz kalan ehavatımıza ve ihvanımıza ev alıyor ve bundan kimsenin haberi olmuyor, bilenler biliyor. Sermayesini çalıştırıyor ve milyonlar harcıyor. Rabıta da Hazretimizi ekrana düşüremeyiz. Sadece feyzin mücerred geldiğini düşünmektir. İmam-ı Rabbani "elinden kötülük geliyorsa, nefsine yap, kardeşine değil" buyurmuştur. Kardeşimizi, en yeni gelen talebemizi hatta ayyaşı dahi kendimizden küçük görmeyeceğiz. Rabıtasız, feyizsiz, hiçbirşeyin kıtmeti yoktur. Yolumuzun üçlerinden olan Çırpani, iki noktaya çok önem vermiş. 1- Rabıtanın büyüklüğü ve ehemmiyeti 2- Abimizin büyüklüğünü anlamak. Rabıta yapan Abimizi anlar. Allah rabıtayı nasip etti.

İslamiyette zarar vermek olmadığı gibi zarar verene de zarar vermek yoktur. Abdestimizi sağlam alalım, ayağımızı sağlam basalım, şikayetten hiç korkmayalım. Bizi birisi idareciye şikayet etse, o idareciler bizi hemen atmazlar. Bizi çağırıp sorar. Hemen söyleriz. " Hayır Abi, öyle bir şey yok. Kim söylediyse gelsin ispat etsin" deriz. Yaramız yok ise tabi ki ispat edemeyecekler, bizim itibarımız artacak. Bir talebe hocasına uygunsuz hareket yapabilir. Ama hoca da ona uygunsuz hareket yaparsa onun neresi hoca? Talebe hocasından kötülük beklerse (emin olamazsa) o hocanın neresi hoca? Talebe hocasından, hoca talebesinden, hoca arkadaşından, talebe de talebe arkadaşından emin olacak, ona güvenecek. İşte İslamiyet bu... Hoca, hoca arkadaşı için "bu arkadaşım idarecinin yanına gidince benim aleyhimde konuşmaz, benim iyiliğime çalışır, beni şikayet etmez" diye düşünecek. Arkadaşımıza bu güveni veremiyorsak, bizden emin değilse o suç bizdedir.

Hoca arkadaşımıza şöyle demeliyiz. "Bak kardeşim sen bir kötülük yaptığın zaman onu sana söyleyip, seni ikaz etmeden kimseye söylemem, açmam korkma, ama sende benim bir hatamı görürsen beni ikaz edip düzeltmemi beklemeden kimseye söyleme, açma." Arkadaşımızı üç defa ikaz edersek ve o arkadaşımız hala hatasını düzeltmez ise ilk önce "kardeşim şu halin bu yola aykırıdır. Bunu düzelt" deriz. İşte delil (ayet-hadis) deriz. Devam ederse ikinciye ikaz ederiz. Üçüncü ikaza da hala aldırmazsa, "bak kardeşim, büyüklere haber vereceğim, düzelt" deriz. Yine de düzelmezse "haber vermeye gidiyorum, senin haberin olsun" deriz ve gider en yakın alakalıya bildiririz. Direkt hemen en üst

makama gidilmez. Şikayet ederken de "Abi, bu arkadaşı üç defa ikaz ettim, düzeltmedi. Size söyleyeceğimi de söyledim. Şu anda size söylememden onunda haberi var. Takdir sizin" deriz.

Baba evladını atar mı, iki çocuğu kavga etse. Baba ikisini de barıştırır ve bağrına basar. Talebede böyle olabilir. İkisinin arası açıldı mı hoca onu atar mı? Hayır onları barıştırır ve onlara asla darılamaz.

En doğru sözlü birisi dahi bize birisinin suçunu haber verse, araştırmadan inanmayacağız. Araştırır, doğru olduğunu görürsek, çağırır ikaz ederiz.

Bir kursta talebelerin izinsiz telefon etmesi, izinsiz kilere girmesi ve bu telefonlar, kiler, odalar kilitle zaptediliyorsa ne o talebelerin talebeliğinde ne de o hocaların hocalığında iş vardır. Çünkü daha haram öğretilmemiş, öğrenilmemiştir.

Rabıtada hediye yapılırken Hazretimizin vasıtasıyla diyoruz. Büyükleri vasıta yapmak lazım. Onları vasıta yapmanın faydası; onlar bizim eksik okuyup göndermek istediğimiz hediyeleri tamamlarlar. Hz. Allah huzuruna çıkmaya hazır hale getirirler, öyle teslim ederler .

Kasımpaşa (piyalepaşa)'nın üst taraflarında, dört yolda, iki ihtiyardan teşekkül eden bir aile varmış. Kadın kocasına; "Efendi, şu aşağıda kursun üzerine nur şeklinde bir şey iniyor. Sen de onu gördün mü?" Adam görememiş. Kadın kursumuzun gerçek hüviyetini görmüş.

Bir müridin, terakki edebilmesi için üç şart vardır. İlk şart varsa terakki eder. 1- Müridin hayat suyunun temiz olması (veledi zina olmaması) 2- Mürşidin kamil olması 3- Mürşidin kendi gayreti : Allah'a şükür Cenab-ı Hak bizi temiz bir izdivac sonucu dünyaya getirmiş. Zina sonucu dünyaya getirmemiş. Zaten zina ile olanların kursumuza girmesi mümkün değildir. Hazretimiz de kamildir. Bizden de gayret olursa terakki ederiz.

Çırpanlı Hocamız memleketi olan Çırpani'ye gidiyor. Köy halkına haber gönderiyor. Üç gün sonra tarlada, kahvede, evde kimse kalmasın, camiye toplanın diyor. Üç gün sonra toplanıyorlar. Çırpanlı Hoca Efendi söze şöyle başlıyor: " Peygamberlerin evveli Adem A.S. sonu Muhammed S.A.V Efendimizdir. Mürşidlerin de evveli Hz. Ebu Bekr Sıddık, ahiri ise komşu köyümüzden olan Süleyman Hilmi Silistrevi Hazretleridir. Ben ona bağlandım ve tahavvül ettim. Siz de o zata bağlanın diyor ve rabıtayı tarif ediyor. Şu anda ben mesuliyeti üzerimden attım. Yarın Cenab-ı Hak bana "Ey kulum, bu nimeti buldun, memleketini niçin unuttun" derse, " Unutmadım Ya Rab! Vazifemi yaptım" derim. Sizlerde "yaptı, teliğ etti Ya Rab" der misiniz dediğinde, deriz cevabını almış.

Çırpanlı Hoca Efendi yeni okumaya gelen talebelere, niyetinizi hashih edin, ibadetlerinize dikkat edin, canlı cezbeli ders okuyun diye tavsiye bulunmuş.

Acaba milyonlarca evlat ahirette Hazretimizin huzuruna çıkabilecek mi? Bir sayıya baliğ olunabilecekmiş. Büyüklere bunu şöyle arz ediyorlar. "Bir aileden, sülaleden bir kimse ki; Hz. Üstaz'a bağlı ve o sülalede manevi derecesi en yüksek şahıs. O, kendi akrabalarından Hazretimize inananlar ve imanlı olan herkes ahirette manevi derecesi en yüksek olan kişinin derecesine çıkacak hatta o sülalenin geçmişlerini de aynı makama çıkaracak ve böylece ahirette milyonlarca olacağız.

Mukaddes varlıkları, hürmetkar bir üslupla anmak, kullanmak lazım. Mesela Hz. Allah, Hz. Peygamber A.S., Hz. Kur'an demek lazım. Allah, Kur'an, Peygamber demek hürmetsizlik olur. Dünya imtihanlarını kazanmak, kaybetmek, fazla birşey ifade etmez. Ama manevi imtihanı kaybetmek ise çok korkunç farklar ortaya çıkarır. Cennet ve cehenneme sevk olunmak vardır. Asıl muvaffakiyet o asıl imtihanı ve zikr-i kalbiyi son nefes dahil bırakmamakla ve devam etmekle hasıl olur.

Fatiha-i Şerif okurken Ya Rabbi ancak sana ibedet eder, yardım beklerim başkasına hizmet etmem, bir büyüğümün elini öperim senin rızan için, birisine kızarsam senin rızan için kızarım diye niyetlen. Yardım ancak Allah'dan istenir. Mesela hizmetler için yardım toplarken "Ya Rabbi ben bundan yardım istemiyorum senden istiyorum, Sen bu kulunu yardıma vesile kıl. Belki bu kulunu yardıma vesile kılmışsındır diye buraya geldim. Hap, ilaç içeceğiz fakat şifa yalnız Allah'dan beklenir. Allah herşeyi bir maddi esbaba bağlamıştır. Onlara tevessül edeceğiz. Ama ancak Allah'dan yardım isteyeceğiz.

Doğan güneşi göremeyen bir körün onu görmesi o güneşe zarar vermez, göneşin muazzam ziya verme özelliğine etki etmez. İşte hazretimizinde büyüklüğünü göremeyen körlerin körlüğü Hazretimize zarar vermez. Ve o zatın muazzam olan *maamı* ve tasarrufuna tesir edebilir mi? Bizler Elhamdülillah Hazretimize inanmış ve kabul etmişiz. Hazretimize inanmamız şöyle olmalıdır: Ya Rabbi senin katında Üstazımızın manevi derecesi ne ise inandım ve iman ettim demek lazım. Aksi taktirde aklımızla HZ. Üstazımızı anlamak mümkün değil.

Bugün insanlar öyle bir haldeki Şeytanın arkasından gidiyorlar. Fakat farkında değiller. Ancak ehli maneviyat işi anlayabilir. Şeytan, adamı nafile hacca gönderiyor. Ehemi elzani bırakıp mühim ve lüzumlu ile meşgul eder. İlim öğrenmek, hizmet etmek farzdır. Fakat nafile olan hac ise nafiledir. Şeytan hizmet ettirmez. Nafile hacca gönderir. Orada harcayacağın parayı bir kursumuza verseydi farz yerine gelirdi. Ama bu durumu adama anlatamazsın. Nefis ibadeti terk ittiremezse nafile ile meşgul eder.

Eskiden radarı olmayan gemiler yolculuk esnasında radarı olan geminin hemen yanında seyredermiş. İşte şu anda Sevgili Peygamgerimiz ile irtibat halinde olan yani radarı olan Hazretimiz gibi bir zatın eteğine yapışıp, onun radarı istikametinde yürümemiz icap ediyor. Ona sarılır o radarlıyı takip edersek çok kayalık olan bu okyanus, dünya okyanusunu geçer, sağ salim karaya varırız. Aksi halde bir yere çarpar paramparça oluruz.

Firavun "ben en büyük Allah'ım " dedi. Peki başkası demez mi? der. rabıtası zayıf olanlar bile der. Hürmet bekler. Hürmet beklemek ben Allah'ım demektir. Çünkü hürmet beklemek, ibadet, itaat beklemektir. Bu durumlar ise sadece Allah'a mahsustur. Hürmet edilmeye layık büyüklerimize de hürmet etmemek; ben kimseye hürmet etmem, ben eğilmem demek, kibirlilik alametidir.

Şah-ı Nakşibend Hz.'leri bir yere giderken müritlerinin kendini beklediğini, beklemekte olduğunu duymuş ve yolunu değiştirmiş, secdeye kapanmış. "Ya Rabbi! Ben ehli hak mıyım ki, bunlar beni karşılamaya çıktı" diye ağlamış. Bu hakikatleri bizden başka kimler duyabiliyor? Hazretimizi bulmasaydık, duyabilir miydik?

Yarım şey işe yaramaz. Ceket dik, düğmesini dikme, bina yap, kapısını yapma, yarım olur mu? Tabi ki olmaz. Allah'ımız ve büyüklerimiz bizi tam istiyor. Biz tam olmalıyız. Büyükler himmet etmezse tam olamayız.

Nefis Allah'ın karşısına dikildi. Rabıta onu Allah'ın nuruyla karşı karşıya getirmek, onu Nurullah'a talim etmektir. O, onunla sarhoş olur ve sarhoş gibi yapacaklarını yapamaz.

Programlı yaşayan zinde olur. Dağınık insan miskin olur. Miskinleştikçe miskinleşir. Hazretimiz şöyle buyurmuş: "İşleri olmadığı halde, evlatlarımın Kadıköy'ü şöyle bir dolaşıvereyim demesi haramdır " buyurmuş. Bir harama bakmak, kalbte büyük bir yara meydana getirir ve feyzi keser. Paslı ve küflü tel ceryan geçirmez. Geçirmesi için zımpara yapıp temizlemek lazım. Kalbin zımparası, cilası zikrullahtır.

Yolumuz demek, İslamiyet demektir. Yolumuzda hürmette kusur etmeyeceğiz. Şu hoca benden hürmet beklemiyor diye ona hürmet göstermeyelim denemez. Allah muhafaza çok hassas bir mevzudur. Bir hoca hümet beklese, kendini hürmete layık görmüş olur ki, bu Allah'ın sıfatıdır. Bir talebe veya hoca bir üst makama hürmet etmezse, kendini hürmet etmemeye layık görür ki; o da yalnızca Cenab-ı Hakk'a mahsustur. Cenab-ı Hak hürmet etmez, hürmet olunur. İtaat mevzuu çok hassastır. Biz itaat etmeye layık olana itaat ederiz. Bize itaat etmesi, _____ itaatını da nefsimizde zerre miktarı enaniyet olmadan kabul etmeliyiz. İmam-ı Rabbani Hz. ibadetlerin gayesi (gerek mali, bedeni, kalbi) Hz. Allah'ı aziz, nefsi zelil kılmak içindir. Nefis içki emreder, içmediğin zaman Allah'ı aziz, nefsi zelil kılmış olursun. Büyüklere hizmet nefsi zelil kılmaktır.

Bazı kurslarımızda talebeler "vay efendim, 21. asırda saç kesilir mi?" 21. asrın bütün adeti bizim dinimizin usulünü ayıplasınlar, zararı yok. Arabada, trende, uçkta namazını kılacaksın. Onlar ayıplasınlar. Mü'minler _____ levminden korkmazlar (Maide S. 54). Biz vasat bir ümmetiz. Biz orta ümmetiz. Ne Mahmutçular gibi cemiyete ters düşeriz, ne de saçlarını uzatanlar gibi oluruz. Ayıplanmaktan korkmak nefistendir. Kim ne derse desin, biz Hazretimizin prensiplerine uyarız. Hazretimiz Valide Sultanımıza "Hanım, bak! Benim yer meleklerim" diye talebelerini göstermiş.

Futbol, yahudilerin dünya gençlerini uyutmak için kullandığı bir silahtır ve bunu da başardılar. Bütün dünya bu hastalığa çok şiddetli bir şekilde tutuldu. Bu yahudi oyunu kurslarımıza girerse kıyamet kopar. Hoca talebenin kalbini günahtan çevirir, Allah'a yöneltir. Bir kursta hoca rabıta yapmıyorsa, oranın talebesi muhakkak bozulur. Hocanın kalbi alev alev yanmazsa, o hoca talebenin kalbini nasıl tutuşturacak. Hoca emrindeki talebenin hesabını verecek. Abimiz, "bir hocanın yüz talebesi olsa ve doksan dokuz talebe ile tam manası ile alakalansa bir tanesi de çok bozuk olsa, gevşek olduğu için adam olmaz diye o talebeyle tam manasıyla alakalanmazsa, o hoca bir talebenin hesabını veremez" buyurmuş. Bir çoban koyunlarının hesabını verecekte bir hoca en şerefli varlık olan insanın hesabını mı vermeyecek ?

Allah rızası için değil de imtihanı kazanmak için çalışmak şirktir. Allah güzel ve temiz giyinmemizi emrettiği için böyle giyinirsek ibadet, beni güzel görsünler diye giyinirsek şirktir. Şirkin iğne ucu kadar olanı, dağ kadar olanı, orta olanı vardır. Abimiz bizi beğensin diye çalışmakta niyet şu olacak; Abimizin

beğenmesi, Hz. Allah'ın beğenmesine vesiledir. Onlara itaat Rabbimizin emridir. Onları memnun etmek Abimizi memnun etmektir. Bunun için yapacağız. Allah'tan başkası için iş yapmaktan kaçacağız. Hazretimize niçin bağlanıyoruz? Ona taptığımız için mi? Haşa... Onun vasıtası ile Allah'a bağlandığımız içindir. Merkezden cereyan almak için aradaki vasıta direklere bağlı olmak şarttır. Sen otur televizyonun başına, bas düğmeye bekle. Seyredemezsen ancak anteni gereken istikamete çevireceksin, görüntü gelsin. Yoksa boş.

Ecr-i Azim için Makam-ı kabir vardır. Dünyada çok eziyet çekip sabreden bu neticeye ulaşır.

Bir kimsenin ruhu başka bir kimseye intikal eder diye bir itikat dinimizde küfürdür. Buna dinimizde tenasüp denir. Mesela bir evliyanın, bir peygamberin tasarrufunun aynısı bir velide olduğuna inanmak küfürdür. Buna medyumluk hadisesi diyorlar. Kafir bilim adamlarının görüşüdür. Buna göre insanların ölmesi diye bir şey yoktur. Sadece ruhları yer değiştirir.

Bir nimeti elde etmek büyük bir nimettir. Fakat o nimeti muhafaza etmek daha büyük bir nimettir.

Yusuf A.S. gibi bir günde kırk defa imtihan oluyoruz. Karşımıza günde kırk tane yabancı kadın çıkıyor. Bakmakla bakmamak arasında imtihan oluyoruz. Hazretimiz "Evlatlarım, Yusuf A.S. sabretti, Mısır'a sultan oldu. Sizde sabredin cihana sultan olun buyuruyor.

Namazda esas olan huzur ve huşudur. Huzur demek Türkçe'deki gibi sevinç, şuur manasında değil, o manaya da gelse asıl manası hazır olmak demektir. O anda kimin huzurunda isen o huzurda tam olmaktır. Huzurda masivayı kalpten çıkarmaktır. Bu da rabıta ile mümkündür. Bir ibadet, mesela namaz, şarlarıyla yerine getirildiği zaman o ibadet sahihtir. İndallah makbuldür. Biz bilemeyiz. Bir insan haram para ile hacca gitse, haccı sahihtir ve makbul değildir. Hz. Allah bu kimseye niçin hacca gitmedin diye sormayacak, niçin haram para ile hacca gittin diye soracak.

Rabıta öyle bir ilimdir ki; bu ilmi Cenab-ı Hak bu devirde bize nasip etmiş. Bu nimet ile nimetlenmişiz. Öyle ki Sahabe-i Kiram'dan bir kısmına bile rabıta ilmi öğretilmemiş. Ebu Hureyre "Bana iki ilim öğretildi. Bunların birisini size öğrettim. İkinci ilmi ise size söylemiş olsaydım, benim münafık olduğuma hükmederdiniz." Peygamberimiz onlara rabıta ilmini öğretmemişti. Zira peygamberimiz onları puta tapmaktan uzaklaştırmış ve Allah'a yaklaştırmıştır. Şayet rabıta ilmini söyleseydi, "Bakın Muhammed bizi puta tapmaktan uzaklaştırdı, kendine taptırıyor" derlerdi. Bu sebeple sahabenin çoğu Ehl-i Rabıta değildi. Bundan Sahabe-i Kiram'la baş ölçüşmeyi düşünemeyiz. Ancak rabıtanın ehemmiyetini anlamış oluruz.

Ya Rabbi! Rabıtayı bizlere nasip ettiğin gibi rabıtayı anlamayı ve yapmayı da nasip et diye dua etmek lazımdır.

Bizim yolumuzda önce _____(boşaltmak) sonra _____(süslemek) vardır. Kişi kalbindeki Allah'tan gayriyi çıkaracak ki, o kalbi feyz ile süslesin. Mesela kalaysız kabı önce kalaylıyor, temizliyorsun daha sonra yemek koyuyorsun. Kalaysız kapta yemek sağlıklı bir şekilde durur mu, yoksa ekşir mi? İşte kişinin kalbi günahlardan dolayı pas-küf tutmuşsa o kalbe Allah'ın nuru giremiyor.

Ehl-i Rabıta'nın %99'u cennetlik %1'i belki cehennemde, dışarıdakilerin %1'i belki cennette %99'u ise cehennemde...

Dinin kökü rabıtadır. (Köksüz din olmaz) Siz hiç köksüz ağaç gördünüz mü?

İmam-ı Gazali Hz.'lerine (li hikmetin) ömrünün son günlerinde rabıta nasip olmuş ve şöyle buyurmuş. Anladım ki, hakiki kurtuluş Rasulullah'ın ruh cereyanına bağlanmaktan ibaretmiş. Gerisi (talebe, alim yetiştirmek (binlerce) ve kitaplar yazmak) yalan, vehim ve hayalden ibaret.

İmam-ı Azam Efendimizde ömrünün son iki senesinde rabıta nimetine mazhar olmuş. O da _____buyurmuş. Düşünün ne büyük bir zat. Kendisini kurtaran şeyin rabıta olduğunu söylüyor.

Bir insan gündüz hayalini, gece ise rüyasını hangi şey meşgul ediyorsa o kimse o şeyin talibidir. Biz iki şeyin talibiyiz. 1- Ulum-u İlahi 2- Ahlak-ı Muhammedi. O halde bizim hülyamızı ve rüyamızı bunlar süslemeli. Dervişin fikri neyse zikri de odur

Bir kimse Allah'ı zikretmekten uzak kaldığı zaman Hz. Allah ona rızk korkusu verirmiş. İnsanın en yüksek aylığı olsa bile yine de aç kalacağım diye o korku daima mevcut olur.

Peygamberimizin istiğfarı "Ya Rabbi! Dünkü derecemden sana sığınırım".

Kalbi Allah Allah diyenler (Allah dostları) olmasa hiç bir kimse ne sevdiği çocukları ile ne bir an beraber olabilir, ne de en çok sevdiği arabasına ve uçağına bir saniye oturup binebilir. Herşey onların müsadesiyledir.

H. Ş. Zalim yeryüzünde Allah'ın adaletini dağıtır. Daha sonra da Hz. Allah o zalim kuldan intikamını alır. Yani bir zalim bize musallat olduğu zaman bizim kendi hatalarımızdan dolayı onun vasıtası ile Mevlamızın bize bir cezası bir ikazıdır. Ne güzel söylemiş şair:

Cenab-ı Hak kuldan kulun intikamını yine bir kul ile alır
Bilmeyen ilmi ledünniyi, onu kul etti sanır.

Kalpler ancak Allah'ı zikr ile mutmain olur, ayetinde mutmain olmayı Abimiz, kalp doyar ve razı olur ile izah etmiş.

Allah'ın emirleri devam üzerine kurulmuştur. İbadette devamlı olmalıdır. Tabi ki rabıta da devamlı olmalıdır. Bizim yaptığımız günlük 15 - 20 dakika sadece bir başlangıçtır. İnsanın yaratılışının yegane gayesi rabıtadır (Abimiz). Günlük rabıtanın dışında rabıta yapma ihtiyacı hissetmeyen insanın kalbi hastadır. İnsan ihtiyaç hissetmezse ve rabıtadan da zevk almazsa o insan manen hayatta olmaz. Nasıl bir insan madden yaşıyorsa yemek içmek mecburiyeti vardır. Hiç yaşamayan, içmeyen, ihtiyaç duymayan insana siz canlı der misiniz.

Bir dakikalık tam hakiki rabıta, rabıtasız kılınan bin rekat namazdan çok çok hayırlıdır (İmam-ı Rabbani)

Denizdeki ağzı kapalı şişe hiç içine su alır mı? Ne kadar durursa dursun içine su almaz. Yine bir insan var susuz bir pınar olsa, doya doya içsem diyor. Yine bir kişi var suyun, pınarın gölgesinde içemiyor, beceremiyor. İşte bu kişi için ne bedbahtlık... Bizler pınarı bulmuşuz, ya suyu içmezsek, denizdeki şişe gibi kapağımız açık değil de kapalı olarak gezersek avam tabakasından daha bedbaht olmaz mıyız?

Hazretimizin, Mürşidi Kamili mükemmel ve mukamil olduğuna inanıyorsak mutlaka feyz gelir. Ama günahlarımız, Hazretimiz ile inancımız arasına girebilir ve irtibatımız kesilebilir. Bu araya giren perde ancak ibadet ve dua ile kalkar. İnancımıza rağmen feyz almıyorsak hemen tesbih ve teheccüd namazları kılmalıyız. Çünkü tesbih namazı bütün uzuvlarla yapılır.

Günah işlediği zaman Hz. Üstaz darılır. Kaybolur. Rabıta yaparken bir türlü bulamayız. ama Üstazımız çok merhametlidir. Bunda iş yoktur diye hemen kovmaz. "Biz kırık değirmeni kırk yıl bekleriz" buyuruyor.

Hocalarımız, talebelerimiz heryerde tanındığı gibi kurslarımızda bütün binalar içinde tanınıyor. Tabiki feyz, nur kapısına penceresine işlemiş.

Şah-ı Nakşibend Hz.leri, "dışın halk ile, için hak ile olacak" buyurmuş. Evliya olmak için, kocaman cübbe, uzun sakal, büyük bir asa olacak diye bir şart yoktur. O zaman halkı reddederiz. Halktan koparız. Giyinmemizle vs. halka benzemeliyiz, dini ölçüler içerisinde.

Hz. İsa A.S. Hz. Mehdi'nin ordusundan (evlatlarından) birisi olacak, yani tasarruf sahibi olacak. Kendisinin hizmetleriyle İslamiyet büyük yücelme kaydedecek.

Bile bile hasta olmak günahtır. Dikkatsizlikten hasta olmak vebaldir.

İmam-ı Rabbani Hz. 'leri "namaz ve rabıta, şeytan ile yapılan en büyük harptir. Şeytanın ilk hamlesi imamadır.

Masonluğa giriş, çok iğrenç olduğu için, müstehcen şekilde fotoğraflar çekiyorlar ve çıkarsanız bunları ihfa ederiz diyorlar. Giren çıkamıyor. Masonluğun, onların üç gayesi, din düşmanlığı, mülk düşmanlığı, nikah düşmanlığı. Yani dinin insan üzerindeki tesirini kaldırmak istiyorlar.

Nerede Müslüman insan ve cin varsa, orada kardeşimiz olan insan ve cin vardır. Çünkü Hazretimiz, hem insanların hem cinlerin mürşididir.

Bir yolun batıl olması başka, kuruyup sonunun gelmesi başka şeydir. Bir mürşid irtihal edeceği zaman buna layık kimse bulamaz ise vazifeyi başka yola teslim eder ve kendi yolu kapanır. Allah'ın cehri ve hafi olarak zikretme yolları 12 kısma ayrılmıştır. Bütün yollar kurumuş, Nakşi yolu devam ediyor. Kadiri yolunda ise layık birisi bulunamadığı için Hazretimize teslim edilmiştir. Onun için Kadiri Hatimleri yapıyoruz. Dünyadaki bütün evliyalar Hazretimize bağlıdır. Rasulullah olmadığı zaman Divan-ı Salibeyn'in reisidir.

Dünyada şu anda tasarrufun Hazretimizde olduğu apaçık belli. Çünkü dünyada bir emir etrafında Allah rızası için meccanen gece gündüz hizmet eden tek teşkilat yolumuz. Tarikatçılık oyunu oynayanlar çok ama hepsi kof ve başsız bir halde. Bizim tek bir emirle tam bir teslim olmuş vaziyette hizmete koşmamız bizim nefsimizi eğen bir şey vardır. O da Hazretimizin tasarrufunun kalbimize gelmesidir.

Mehmet Şişman Abi, kendinin mürşid olduğunu iddia eden birisi ile tartışırken o kişi Şişman Abi'ye sormuş: "Senin Üstazının hak mürşit olduğuna delilin ne?" demiş. Şişman Abi o zaman gençmiş. Demiş ki; "Bu genç yaşta Antalya'ya hizmet için gideceksin dediler, hemen koşarak geldim. Hiç sormadan ve aklımın ucundan geçmedi ki ben nerede yatacağım, bana ne kadar para vereceksiniz demedim. Beni bu hale sokan zatın tasarruf sahibi olduğuna en büyük delilimdir" demiş ve adam susmuş. Binlerce insan bir emirle hizmete

koşuyor. Bu Hazretimizin, kalplerimizi Allah'a çevirmesiyle oluyor. İşte tasarruf, işte üstaz, işte varisi Rasül.

Büyüklerimiz şu kardeşlerimize şunu söylersem acaba üzülür, gücenir mi diye düşünmeyecek. Aslında bizler aman büyüklerimizin emrini yerine getirirken onları üzmeyip gücendirmeyelim diye tir tir titrememiz lazım. Büyüklerimiz bize rahatlıkla kardeşim şunu yap diyelim.

El tutmak için yaratılmış, eğer bir şeyi tutmuyorsa hastadır. Göz görmek için yaratılmıştır. Görmüyorsa hastadır ve doktora gidip tedavi yolları aranmalı yani her uzvun ayrı bir vazifesi vardır. Kalbin vazifesi ise marifethullah ve ibadetin tadını almak ve işlenen günahların acısını duymak için. Bu vazifeyi yapmıyorsa, kalp hastadır ve manevi doktorlara müracat lazım.

Çırpanlı Hoca Efendi 8 saatlik vaktim olsa 7 saatini rabıta ile geçiririm buyurmuş.

Bu yolun büyüklüğünü azıcık düşünebilen anlar. Ancak gaflet ve dalalet düşündürmüyor. Edep, ahlak ve muvaffakiyet bizim kurslarımızda, bizim yolumuzda... Bu ister para ile, ister tahsil ile olmaz. Bizden zengin, bizden tahsilli kişiler bizleri taklit etmeye çalışıyor, fakat muvaffak olamıyorlar. Bizim elimizde sihirli değnek yok. Bu yolda su var, su geliyor, değirmen dönüyor. Keramet ne bende ne onda, keramet bu yolda.

Namazda huzur için gözü kapatmak caiz değil şarttır. Kalp gözünü açacaksın. Dikkati toplayıp, Allah'tan gayriden sıyrılmak için göz kapatılır (merakıl felak).

Hayatta hiç bir zaman Allah'ın nimetlerini beğenmeme durumuna düşmeyiniz. Ben falan yemeği beğenmiyorum demek, Hz. Allah'ı gücendirir.

Beyt-i Mamur meleklerin serdagahı (kabesidir). Oraya ibadet için 70 bin melek girer, o 70 bin melek ibadet edip çıkar, 70 bin melek daha ibadet için girer. O giren 70 bin meleğe de 70 bin sene sonra sıra gelirmiş. Allahın melekleri ne kadar çok. O mabet hiç boş kalmıyor. Kurslarımızın mescitleri de gündüz ve gece boş ve garp kalmamalıdır, kalamıyor da...

Rızası olduktan sonra bir kişinin uzvu alınıp kullanılır.

Namaz ve rabıtada burun çekmek, Allah'ın, Hz. Üstaz'ın huzuruna çıkmadım demektir.

Kişi zaman zaman rabıtayı tutturamaz. Vazifede sağda solda gezer, bazı hesaplar yapar. Böyle zamanda kişinin hemen rabıtayı bırakması lazım. Kalksın dolaşsın, şayet o şekilde devam ederse, nefis o gayretli hali, miskinlik esnasını sanki vazifeymiş gibi gösterir. Dolaş kendini zorla. Biiznillah muvaffak oluruz.

Hazretimizin tekamül kursunu İstanbul'da kurmasının gayelerinden birisi de İstanbul lisanını öğrenmek.

Rabıta yapılan üç makamda İstanbul'dadır.

1- Hane-i Saadet 2- Misafirhane 3- Kabr-i Şerif

Mekke (Kabe-i Muazzama) Kudüs (mescid-i Aksa) ve üçüncü kutsi şehir İstanbuldur. (Beldetün Tayybetün) ayeti celilesi ebced hesabına göre İstanbul'a dalalet ediyor.

Bizim yolumuzda dikkat çekmek yok. Biz böyle yapıyoruz şöyle yapıyoruz diye reklam yapmak yok. Allah'ımız bilsin. Abimiz reklam ve merasimden hoşlanmaz.

Hazretimiz bazen ablalarımıza seslenirken, terhim yaparak Ya Fen, Ya Bedi diye seslenirmiş. Firavunun kestiği (madden) çocukların hepsi şimdi cennette, ama deccalin kestiği (manen) çocukların hepsi perişan.

İsim verirken kişi iki şeye dikkat edecek: 1- Hafif ve seçkin olacak yani telaffuzu kolay olacak 2- Büyüklerin ismi olmayacak (Süleyman, Hilmi) gibi. Zaten Abimiz, "ben çocuğa üstazımın ismini vermekten haya ederim" buyurmuş. Kişi kızdığı zaman çocuğa hayvan, vs. gibi çocuğun ismini zikr edecek hakaret edebilir.

Hiç bir kimsenin imanı ve cesareti, ehli rabıtanınki kadar olamaz. Ehl-i Rabıta Allah'tan gelen tam teslim olur. Allah bana bu durumu münasip görmüş diyecek, rahat olacaksın. Bu rahat düşünce, insana rabıta verir.

Allah'ın bize nasip ettiği manevi silahları kullansak ne küfür kalır, ne kafir kalır.

Namazı tam kılmayan insan hiç bir kesere sap olamaz. Şöyle dua etmek lazım: Ya Rabbi! Meccanen bu yolu buldurduğun gibi, meccanen devam ettir. Dönmez Abi, Cami-i Kebir'de sohbet ediyormuş. Abimiz teşrif etmiş. "Burada iki yüz cemaat var, iki yüz ayrı namaz var. Namazdan çok bahsedin" buyurmuş.

İbadetlerimiz sonlaştığı an herşey bitmiştir.

Büyüklerin tecrübesi; bu yolda namazına dikkat etmeyen kişilerin (talebeler ve hocalar) bu yolda ismi dahi kalmamıştır.

Himaye-i İlahi'ye layık olmak için ibadeti taatımıza dikkat edeceğiz.

Abimiz, Kasımpaşa Erkek Kursu'ndan Kız Kursuna giderken, caminin şadırvanında oturan insanları görmüş ve Dönmez Abi'ye:"Bunlar kim?" buyurmuş. Dönmez Abi "Cami cemaati " demiş. Buna karşılık Abimiz "mesh olmuşlar" ifadesini kullanmış. Yani hepsinin kalpleri ölmüş, insanlıktan çıkmışlar. Defterleri dürülmüş. Ne kadar uğraşsalar, hidayet ile alakaları yoktur. Dünyada iken cehennemlik olduğuna hüküm vermiş demektir. Sebep olarak ta, namazda Allah'ın huzuruna paldır küldür çıktıkları için, defterleri dürülmüş, iyilik artık yazılmıyor.

İnsanlar nefisle şeytan arasında yapılan harpte komutandır. Komutan olursa ordu dağılır.

Allah 'ın verdiği herşeyi kabullenmek ubudiyyettir. Bir ubudiyyet bin ibadetten hayırlıdır. Allah'ın verdiğine hayıflanırsa, nefsin hoşuna gider fakat Allah'ım, senden geldi, kabulümdür der, sabrederse, nefis kahrolur.

Namaz kılmayan bazı insanlar diğerlerine nispeten, yani namaz kılanlara nispetle simaları daha temizdir. Kişi namaz kılmıyordur. Helal rızık ile besleniyorlardır. Diğer taraftan kişi pejmürde bir vaziyette paldır küldür Allah'ın huzuruna çıkıyordur. Böyle kişilerin suratı daha çirkindir. Allah'ın gazabı vardır çünkü...

Kim nefsini Frenk kafirinden üstün görürse ona marifethullah haramdır (İmam-ı Rabbani)

Namazı, en iyi kardeşlerimiz kılmalı, onlardan da en iyi ilim ehli kılmalıdır.

Sigara; nefse zulüm, başkasına eza ve israf olmak üzere üç haramı cem eden bir haramdır.

Yolda yürürken ayağımıza bir taş takılsa ve düşsek, acaba ne hatam var ki düştüm diye düşünmeli. Devamlı hatayı kendimizde aramalı. O taş niçin senin ayağına takıldı da başkasının ayağına takılmadı. Allah o taş ile seni ikaz etti.

Yatarken kalbimizdeki hazineyi (iman-nur) muhafaza için okuyarak yatmak lazım. Nefis ve şeytan ile yapılan harbe pısırık pısırık gelmek, (namaz-rabıta) baştan yenilgiyi kabul etmek demektir. Rabıta azim olursa herşey olur. Rabıtaya otururken niyet bugün mutlaka feyiz alacağım olmalıdır. Rabıta yine rabıta ile anlaşılır. Büyükler rabıtasız geçen ömrü ömürden saymazlar. Kabir taşlarına hayatlarının başlangıcını rabıta alış tarihleri olarak yazdırmışlardır.

İmam-ı Rabbani Hz.leri namazı elmaya benzetiyor. Nefis ne kadar burun sokarsa, elma (namaz) o kadar kurtlu, çürük olur. Rabıtada öyledir.

Kişi namaz kılarken, rabıtayı yaparken, bunlar ahirette bir paçavra gibi yüzüme çarpılırsa ben ne yaparım diye düşünüp, bunun şuuru içinde yapmalıdır.

Ya Rabbi! Arz-ı külli ile acziyetimi itiraf, teslimi külli ile teslim olup itaat edenlerden eyle diye dua etmelidir.

İmam-ı Rabbani Hz.leri " İnsanın ibadetlerini kusurlu görmesi, nefsini itham ve levm etmesi, Allah'ın insanlara verdiği en büyük nimetlerdendir. Kafi görmek yok" buyuruyor. Ayrıca " rabıta huzur ifade eder, huzur gaflerti kaldırır, rabıtasız kimse helak eder" buyuruyor.

Cuma günü duanın reddolunmadığı eşref saatin, imamın mimberde olduğu anı olarak büyükler işaret etmişler. O anda çok halisane dua etmeliyiz.

İmam-ı Azam Efendimiz, yatarken Cenab-ı Hak'tan ne zaman öleceğini bildirmesi için ilticada bulunurmuş. Rüyasında parmak gibi boş siyah şey gösterilmiş. Bu rüyayı, zahiri alimlere, tabircilere sormuş, cevap alamamış. Bazıları Cafer-i Sadık Hz.'lerine git, o bilir demişler. İmam-ı Azam'da rüyasını anlatmış. Cafer-i Sadık Hz. leri _____ ayetini okumuş ve sen bilmez misin ki ölümün sırrı ancak Allah indindedir. (ölüm, kıyametin ne zaman kopacağı, doğacak çocuğun sakih mi, mü'min mi olacağı, Allah'ın rızasının ne de olduğu, gadabının ne de olduğu, İsm-i Azam) İmam-ı Azam, bunu nasıl bildiğini sorduğunda rabıta ilmi ile cevabını vermiş ve ondan sonra ehli rabıta olmuş. "Lokman Süresinin son ayetidir".

Yunus Emre kusurlu bir Allah dostudur. Mevlana Allah dostudur ve evliyanın küçüklerindendir. Haccaci Alim ne yaptıysa ehli sünneti yaşatmak için yaptı.

İlk kursumuz Konyalı Mustafa Efendi'nin Kısıklı' daki evinde 1953 yılında resmen açıldı.

Hazretimizin evlatlarına, İmam-ı Rabbani evlatları demesi tevazuluğundandır. İmam-ı Rabbani, peygamberimizden 1000 sene sonra 2000 yılının başında gelmiş. Onun için 2000 senesinin müceddidi denmiş.

Bir insanın küfür üzere öldüğü kat'i, belli ise ona veya küfrüne açık açık inkar eden kişiye ancak lanet edebiliriz. (şeytan, Ebu Cehil, Firavun, Deccal) Mü'min olduğunu söyleyene bırak şu kafir demeyi, mel'un bile denmez.

Ruhaniyet fazla sesten kaçar. Kurslarımız onun için sessizdir. Namazda da imamın çok bağırması bile ruhaniyeti kaçırır.

Bana benden olur, her ne olursa, başım rahat eder dilim dururs a...

Bir alet küfür simgesi ile kullanılmaz. (Haç, zünnar, ğıyar???) Ama küfür simgesi yoksa kullanılması caizdir.

Şapkayı latinciler, semavi dinleri reddedenler, bizim aklımız bize yeter, Allah'a ihtiyacımız yok diyen kafirler çıkarmıştır.

Dünyasını değiştiren Allah dostları arşın gölgesinde göz yaşı döküyor. Dünyadaki büyüklerimiz de aynı şekilde, hep bizim okuyup yetişmemiz için "Ya Rabbi müsade et" diye dua ediyor, göz yaşı döküyorlar.

Bu yolu bulup dünyalık peşinde koşmak sanki padişah tarafından kendisine saray talim edilen fakat o kişi ise padişahdan sarayın çöplüğünde kalmak istediğini bildirmesi gibidir.

Şah-ı Nakşibend Hz.leri tacir olan müridlerini ziyarete gelmiş. Caddenin en işlek yerinde bir müridinin ticaretini seyretmiş ve "eli karda gönlü yarda" buyurmuş.

Bir başkasının iç çamaşırı terakkiye manidir.

Zeka feyzle çalışır. İnsanlara benlik geldiği zaman zeka ile feyz arasına nefis girer ve yanlışlıklar yaparız. İnsan güvendiği yerde en çok yanılır.

Bir ayağını medreseden içeri atan danayı Nasrettin Merhum "Bunu hemen kesin bu da tembel oldu" buyurmuş. Hocalar tembel olur ama kardeşlerimiz değil. Çünkü başlarını kaşıyamıyorlar.

Dışarıda lokantalarda yemek yemek feyzi keser.

Dönmez Abi evvabin namazı için Abimizden müsaade olup olmadığını sormuş. Abimiz "ibadet için izin alınmaz" buyurmuş.

Kıyamet alametlerinden güneşin batıdan doğması son mürşidin batıdan gelmesidir.

Rabıtada Hazretimizin cemalini tasavvur etmek asıldır. Rabıtada üstazın vechini seyretmekle insan terakki eder.

Bir mürşid müridini günde 500 defa kontrol eder.

Abimiz sadece kalbi çalışanlardan daha çok dünya kafası ile beraber kalbi çalışanlara hizmet veriyor. Çünkü dünya insanlarına hizmet edeceğiz, ahiret ehline değil ki. Herkes hizmet eder, ama çok yavaş veya hızlı ama çok kişi Abimizi ve büyüklerimizi üzüyor.

Müslümanların birbirini candan sevmesi bir sahabe-i Kiram zamanında vardı, birde mehdiyi Ali Rasülün evlatları zamanında var.

Dinimizde evlat edinmek yoktur. Ama evlat alıp büyütebilir, başgöz edebilir. Anne ve baba olarak hitap edilecek duruma gelinemez. Hala, dayı, teyze gibi ifade kullanılmaz. Allah anne ve babalığı ona vermemişdir.

Bu kadar isyanlara, kötülüklere rağmen memleketimizin ayakta kalmasının sebebi 1-Hazretimizin bu topraklarda zuhuru 2-Toprak altındaki manevi ricalin çok olması. Bütün dünyanın gözü bizde. Ruslar Afganistanı işgal ettiklerinde bir kaç kardeşimiz rüyasında Hazretimizi görmüşler. Hazretimiz onlara "Evladım Rusların gözü bizde idi ama o belayı Afganistan'a kadar itebildik " buyurmuştur.

Bir kul namaza durur vechi havası (aklı niyeti) de mevlaya dönerse o kul annesinden doğduğu gibi olur.

Hazretimiz evlatlarına çok kıymet verirdi. Şöyle ki daha yeni talebelere dahi (hoca efendi) diye hitap ederdi.

Ziyaret için bir kişi de gelse mübarek köşkten iner o evlası ile alakadar olur. Tebessüm ile gönderirdi.

Bir talebe hocasına rahatlıkla soru sorabilmeli ve fikrini beyan edebilmesidir. Bir talebenin bir fikrini beyan etmesi hocaya karşı isyan sayılmaz ve sayılmamalı. İmam-ı Azam efendimiz mezhebini teşir ederken 40 müctehit talebesi ile beraber teşir etmiştir. İmam-ı Yusuf " zaman olurdu bir meselede bir ay münakaşa-müşahede yapardık" buyurmuş. Bu bir aylık müzakere hocalarına karşı yapılıyordu. Bir gün peygamberimiz Kureyş kafirlerine birini göndermek istemiş ve " Ya Ömer seni münasip gördüm" buyurmuştur. Hz. Ömer ise " Ya Rasulallah Kureyşliler bana kızgınlar, onlardan ayrılırken bana kinleri vardı. Hz. Osman onlarla daha iyi anlaşıyor. Onu tensip etseniz nasıl olur." diye fikir beyan etmiş. Rasulullahımız "evet haklısın Ömer" buyurmuşlardır. Hz.Ömer'in bu fikri Rasulullaha isyan etmek midir. Yine Bedr muharebesi için karargah tesbitinde bir sahabeyi bir yere konaklatmışlar. Bir sahabe gelip "Ya Rasulullah burada kalmamız vahiy ile mi, reyinizlemi karar verildi."diye sual edince Peygamberimiz "Vahy değildir reyimdir" buyurmuştur.Sahabi Ya Radulullah şuradaki kuyunun etrafında toplanmamız münasip olur mu? diye fikir ortaya koymuş. Peygamberimiz bu fikri çok beğenmiş ve karagah kuyunun etrafına kurulmuş.

Vahyin gelmediği meselelerde PeygamberimizHz. Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali efendilerimizle fikir alış-verişinde bulunur ve "vahyin gelmediği yerde bende sizin gibi ictihatla amel ediyorum" buyurmuştur. Onun için hizmetlerimizde hizmet elemanları devamlı fikir alış-verişinde bulunmalıdır.

HOCA EFENDİ İLE TALEBE ARASINDAKİ ADAP

TALEBE - HOCA MÜNASEBETİ (ADÂBI)

Talebe hocasına, her zaman ve her halde hürmet etmeli ve her meşru emrine itaat göstermelidir. İlim sahibi olmanın mühim şartlarından birisi budur. Hocasını gücendiren talebe, okuduğu ve öğrendiği ilmin bereketinden mahrum olur. Talebe, hocası gelince ayağa kalkmalı, ona hizmet etmekten zevk almalı, onu gücendirmekten çok sakınmalıdır.

Asrı saadetten beri İslam ümmeti, ilim adamlarına, bilhassa talebeler hocalarına hürmet etmişler ve hürmet etmeyi dinimizin bir şiarı, kabul etmişlerdir. Hz. Allah (C.C): ومن يعظم حرمات الله فهو خير له عند ربه *"Her kim Hz. Allah (C.C)'ın hürmetlerine (hürmet edilmesini istediği şeylere) tazim ederse, bu (tazimi) Rabbisinin yanında kendisi için bir hayırdır, sevaptır".*[1], **buyurmaktadır. Diğer bir ayet-i kerimede de şöyle buyuruyor:**

ومن يعظم شعائر الله فإنها من تقوى القلوب *"Kim Allah (C.C) 'ın şeairine, (dini adetlere, dini işaretlere, dini merasimlere) tazim ederse (hürmet ederse) şüphe yok ki o tazim kalblerin takvasındandır.* [2] **İlme, ilim taleb etmekte olanlara, alimlere tazim ve itibar etmek de dinimizin adetlerinden olduğuna göre, alime hürmet ve onlara kıyam müslümanın hayrına olan ve takva sahibi insanların yapabileceği bir iştir. Peygamberimiz (S.A.V) Efendimiz de**: قوموا إلى خيركم أو إلى سيدكم *"Hayırlınıza veya büyüklerinize kıyam ediniz (kalkınız)",* **buyurmuşlardır.**[3]

Ülema, fukaha ve muhaddisîn-i kiram, bu hadisi-şerif ile büyüklere kıyam etmenin caiz, hatta güzel olacağına ictihatta bulunmuşlardır. Hatta hadîsi şerif'te (لخيركم) **denmeyip de** (إلى خيركم) **denmesinde kıyam ile beraber tazim edilmesine işaret edilmiştir. Zira bu makamda** (إلى) **kelimesi lamdan daha fazla tazim ifade etmektedir. Sanki Peygamberimiz (A.S), büyükleriniz için ayağa kalkınız ve onları karşılamak ve ikram etmek için yürüyünüz, harekete geçiniz manasını murad etmişlerdir.**[4] **Ebu Hüreyre (R.A)'den rivayet edilen bir Hadisi şerif de:** كان النبي صلى الله عليه و سلم يتحدثنا فإذا قام قمنا حتى نراه قد دخل بعض بيوت أزواجه *"Peygamberimiz (A.S) bize konuşurdu. Ayağa kalktığı zaman bizde kalkar ve bazı zevcelerinin evine (zevcelerinden birinin evine) dahil olduğunu görünceye kadar kıyamda kalırdık.",* 5**buyurulmuştur.**

Taberanî de Ebu Ümameden merfu olarak Peygamber efendimizden şu hadis-i şerifi rivayet etmişlerdir. Peygamberimiz (A.S): من علم آية من كتاب الله فهو مولاه *"Kim bir kula Allah (C.C)'ın kitabından bir ayet öğretirse o, o kimsenin efendisidir**.", buyurmuşlardır.**[6] **Hz Ali (k.v) Efendimiz de:** أنا عبد من علمني حرفاً إن شاء أعتق وإن شاء إسترق. ***"Ben, bana bir harf***

---

1 Hacc -30

2 Hacc 32

3 Buhari Kitab-ü Menakibi Ensar Saad bin muaz babı, Aynî, Umdetü'l-Kârî c.16 s.269

4 Yahya bin Şeref en'Nevevi, Kitab-ü Terhis fil İkram bi'l-Kıyam, s.34 dipnot, Münavî, Feyzü'l-Kadir c.3 s.530

5 Ebu Davut Edep (Peygamberimizin ahlakı babı)

6 İbn-i İsmâil, Şerh-i Talimü'l-Müteallim s.55

öğretenin kölesiyim, dilerse azad eder, dilerse hizmetinde alıkoyar" [7] **buyuruyor.**

İmam-ı Azam Efendimiz hazretlerine ilmini nasıl elde ettiği sorulduğunda şöyle cevap vermişlerdir:

"İlmimi dört şeye dikkat etmekle öğrendim. Köpeğin sahibine gösterdiği tezellül derecesinde tevazuu (alime) göstermekle, kedi gibi mütevazi olmakla, merkep gibi sabırlı olmak, karga gibi sabahlamakla elde ettim. Ve yine çok şükretmekle, bir bilgi ve hikmete vakıf olduğum zaman Allah (C.C)'a hamd ettim, böylece ilmim ziyadeleşti. İnsanlara teşekkür etmeyen Allah (C.C) 'a da etmez. İlim, nimetlerin en faziletlisidir.

Bu nimete ancak hocaya, tazim ve tevkir etmekle, onun rızasını teleb edip, gadaplandırmaktan sakınmakla, ona hizmet etmekten şeref duymakla, hocanın emrine hazır olmakla, nasihatınıda; sebeblerini bilmeyen hastanın şefkatli ve hazık doktorunu dinlediği gibi dinlemesi ile nail ve mazhar olunur."

Yine İmam-ı Azam Efendimiz (R.A): ***"Hocam Hammad'ın evinin bulunduğu tarafa ayağımı uzatmadım. Halbuki evlerimiz arasında yedi sokak vardı. Ayrıca vefatından sonra anam ve babamla birlikte hocam için her namazda dua ettim.",*** **buyuruyor.**[8]

Hz. Üstazımız da (K.S): ***İmamı Azam (R.h) efendimizin doktora muayene için gittiğinde, ayağını istenilen tarafa niçin uzatmadığını soran doktora; o tarafta hocamın evi var diye cevap verdiğini ifade buyurmuşlardır.***[9]

Talebenin hocasının çocuklarına ve sevdiklerine dahi hürmet ederek, hocasının kalbî rızasını ve duasını almaya çalışması tavsiye edilmiştir. Hidaye sahibi, Burhaneddin el-Mergînânî, Buhara'nın en meşhur alimlerinden birisinin ders okuturken, zaman zaman ayağa kalktığını, sebebi sorulduğu zaman da, sokakta oyun oynamakta olan hocasının çocuğunun dershanenin penceresi önüne zaman zaman geldiğini, hocasına hürmeten çocuğu pencerenin önüne geldiğinde ayağa kalktığını söylediğini nakletmişlerdir.[10]

Alimlerimizin çoğu hocayı hak sahibi olmakta babaya müsavi kılarlarken bazı alimlerimizde hocanın hakkı daha büyüktür demişlerdir. Zül-Karneyn Hazretlerine neden hocana babandan daha fazla hürmet ediyorsun dediklerinde: ***"Babam beni gökten yere indirmiştir. Hocamsa beni yerden göğe doğru yükseltmektedir.",*** **diye cevap vermiştir.**[11]

Tabiki kişinin anne ve babası kendisinin fani dünyaya gelmesine sebeb olmuş, hocası ise ebedi hayata gelmesine vesile olmuştur. Çocuğunun alim olmasını isteyen anne-baba dahi, çocuğunun hocasına hürmet etmelidir.

Şu kadarı var ki dinimizde her şeyde bir ölçü olduğu gibi, müsafire ve büyüklere kıyam dahil her türlü ikram da elbette ifrat

---

7 Zernuci, Talimü'l-Müteallim s.47, Tahkık Salah Muhammed, Nezir Hamdan,

8 M. Faruk Bayraktar, Öğretmen-Öğrenci münasebetleri s.297

9 Ali Erol, Hatıratım 1 s.104

10 Zernuci, Talimü'l-Müteallim s.48 Tahkik Salah Muhammed, Nezir Hamdan

11 İbn-i İsmail, Şerh-i Talimü'l-Müteallim s.56

derecede olmamalı, bu ikram ve hürmet de islami ölçülere uygun bir şekilde olmalıdır. Büyükler küçüklerden hürmet veya saygı beklememeli hele hele kendilerini hiçbir zaman tazim ve ikrama layık ve müstehak görmemeli, küçükler de hiçbir zaman büyüklerine hususiyle hocalarına hürmette kusur etmemelidirler.

Netice olarak talebe hocasına, çok hürmetkâr olmalı, gıyabında bile ondan ismi ile değil, hürmet ifade eden bir kelime ile bahsetmelidir. Hatta hocasının yakınlarına da saygılı olmalıdır.

KİTAPLARA HÜRMET

Kitap, en başta Allah'ın kanunlarını ve insanların elde ettiği bilgi ve düşünceleri muhafaza ederek gelecek nesillere aktaran bir vasıtadır. Bu itibarla başta yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim ve dînî kitaplar olmak üzere, her nevi kitaba layık-ı vech ile hürmet göstermek icabeder.

Kur'an-ı Kerimin cünüb olarak ele alınması ve okunması, abdestsiz olarak da ele alınması caiz değildir. Ayrıca belden aşağı tutulmamalı, üzerine başka kitap ve eşya konmamalı, cildi, kapağı ve sayfaları sağlam ve temiz tutulmalı, içine yazı yazılmamalı, Kur'an'ın açıkta bulunduğu odada yatmamalı ve Kur'an'a doğru ayak uzatılmamalıdır.

Çünkü Kur'an-ı Kerim ayetleri, sahifeleri, sureleri ve heyet-i mecmuası ile taraf-ı İlahî'den bir tezkiredir. Mevlamız onu şöyle tavsif buyurmuştur: في صحف مكرمة* مرفوعة مطهرة بأيدي سفرة

"Öyle sahifeler ki **(**مكرمة**)** Mükerrem-Allah Teala indinde şeref ve kerametle mümtaz kılınmış, hürmet ve tazim ile telakkî edilmesi vacib, tekrim edilir, muhterem.(مرفوعة) Yüksek tutulmuş-kadri âlî, yukarı, el üstünde tutulması lazım, onun için mushaflar yüksek, hürmetli yerlere konulmalı ve konurken belden yukarı tutulmalıdır. **(**مطهرة**)** Mutahher-maddi ve manevi kir bulaştırılmaz. *Gayet temiz tutulmasına îtina edilir. Kirli, taharetsiz eller sürülmez, tertemiz* **(**بأيدي سفرة**)** *sefere (katipler) elleriyle veya ellerinde...*12

İçinde ayet, hadis ve dînî bilgilerin bulunduğu kitaplar, zaruret halinde abdestsiz ele alınsa da ayetlerin metnine el sürülmez. Bu kitaplardan âzamî istifade için mümkün mertebe abdestli ve hürmetli mütalaa edilmeli, yerlere atılmamalı ve sağlamlığına itina gösterilmelidir.

Şemsü'l-Eimme es-Serahsî hazretlerinin, hasta olduğu bir gecede derslerini abdestli mütalâa etmek için tam onyedi defa abdest aldığı rivayet edilmiştir.13

Müsbet ilimleri ihtiva eden kitaplara, defter ve kağıtlara da hürmet icabeder. Kitaplar kütüphanelerde sıraya konurken manevî değerlerine göre yukardan aşağıya doğru tanzim edilmelidir.

Hz.Üstazımız (K.S) buyuruyor ki:

"Hazreti İmamı Azam'a sordular:

---

12 Abese 14-16, Elmalılı, Hak Dini Kur'an Dili c.8 s.5578-79 Eser Neşriyat –İst.

13 Zernuci, Talimü'l-Müteallim s.51 Tahkik Salah Muhammed, Nezir Handan

-"Bu kadar ilmi nasıl tahsil ettin?"

-"Kitaplarıma ta'zim ederdim. Onlar da bana ilmini teslim ettiler.", buyurdu.Kur'an-ı Kerim başta olmak üzere, eşya-i mukaddeseye ta'zim etmek zarureti vardır. Lakin birçok hoca ve talebeler, alıp koyarken, okurken dahi, ta'zime dikkat etmedikleri gibi, kitabın elbisesi olan cilt kısmına dahi ehemmiyet verip itina etmiyorlar. Halbuki kendileri yamalı elbise, ütüsüz pantolon giymedikleri halde, bir kendisine bir de kitabına verdiği kıymeti kıyas etmeli. Milyonlarca liraya yapılan Kur'an kurslarında dahi ilk itina edilecek şey kütüphanedir. 14

EDEPLİ OLMAK

Hz. Üstazımız edebi şöyle tarif buyurmuşlardır: "Edep; akıl ve şeriata muvafık hal ve harekete denir**.15** Yine edep: "Hayâ, nezaket, zerâfet, güzel terbiye, edebiyat ilmi, mekârimi ahlak ile ittisaf, insanı mucib-i âr olan hallerden vikâye eden nezih bir melekedir.", şeklinde de tarif edilmiştir.**16** Talebe ilim tahsil etmenin edeplerini ve hocasına karşı takınacağı edepleri öğrenip, aksine hareket etmekten hazer edecektir. Edep çok mühim olduğu için Allah (CC) bunu kitabında öğretiyor.Hz. Allah (C.C): يا أيها الذين آمنوا لا تقدموا بين يدي الله ورسوله واتقوا الله إن الله سميع عليم. ***"Ey iman edenler, Allah*** *(C.C)* ***ve Rasülünün (as) önüne (hiçbir şeyi) geçirmeyin. (Böyle bir hatayı yapmaktan) Allah*** *(C.C)****' tan korkun. Allah*** *(C.C)* ***her şeyi (her hatanızı) işitir ve bilir."*****17** Ayeti kerimedeki **(**لا تقدموا**)** kelimesinin mefulü, tâmimi kasdetmek için hazfedilmiştir: Yani hiçbir şeyi Allah (C.C) ve Rasülünün (A.S) önüne geçirmeyin, onların hüküm ve fermanını gözetmeden kendi hükmünüzü vermeyin. Hiçbir hususta Allah (C.C) ve Rasülünü geçmeyin demektir. Ayeti kerimenin hedefi müminlerin peygamberimize (A.S) ve onun varislerine hürmet ve ittiba edip, onlara karşı edepli olmanın ehemmiyetini beyandır.

Ayeti kerimelerin başında Allah (C.C)'ın isminin zikredilmesi Peygamberimizin (A.S) zikredilmesine tevtıe, yani köprü ve vasıta olmuş ve peygamberimizin Allah (C.C) indindeki derecesinin yüksekliğine işaret kabul edilmiştir. Zira müminlerin maddi ve zahiri noktadan edepli olup olmamaları daha ziyade peygamberimiz (A.S) hakkında bahis mevzudur. **18** Hz. Allah (C.C**):** يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم فوق صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم لبعض أن تحبط أعمالكم وأنتم لا تشعرون ***"Ey iman denler! Seslerinizi peygamberin (A.S) sesinden daha yüksek kaldırmayın ve (ona söz söylerken) birbirinize bağırdığınız gibi yüksek sesle söylemeyin zira amelleriniz habt olur (hiçe gider) de haberiniz olmaz",*****19**

---

14 Ali Erol, Hatıratım 1 s.103
15 Ali Erol, Hatıratım 1 s.86
16 Bilmen, Dini ve Felsefi Ahlak Lugatçesi, s.7 Bilmen Yay. İst-1967
17 Hucûrat 1
18 Bursevi, Ruhu'l-Beyan c.9 s.62
19 Hucurat 2

buyurmuşlardır. Ayeti kerimede, edepsizliğin insanı dinden çıkarabileceğine işaret edilmektedir. Zira amellerin habt olması için sahibinin dinden çıkması lazımdır. Şurası bir hakikattir ki; amelsizlik insanı dinden çıkarmaz, edepsizlik, din ve dini şeylerle istihza ve istihfafa mukarin olursa dinden çıkarır. Bir başka ayeti kerimede de şöyle buyuruluyor**:** يا أيها الذين آمنوا قوا أنفسكم و اهليكم ناراً ***"Ey iman edenler kendilerinizi ve ailenizi (çocuklarınızı) cehennem ateşinden koruyun."*** **20** Hz. Ali (R.A) bu Ayeti kerimeyi **(**أدبوا هم وعلمو هم): *"Çocuklarınızı edeplendiriniz ve talim ediniz (dinlerini öğretiniz)",* **21**diye tefsir etmişlerdir**.** Hz. Peygamberimiz (A.S)'de: أكرموا أولادكم وأحسنوا ادبهم) ***"Çocuklarınıza ikram ediniz (iyilik yapınız) edeplerini de güzel yapınız.",*** buyurmuşlardır. **22**

Bu üç Ayeti kerimeden ve Hadisi şeriften, edebin ne kadar lüzumlu ve güzel, edepsizliğin de ne kadar çirkin ve tehlikeli olduğu anlaşılmaktadır. Haya, terbiye ve edep müslümanın en lüzumlu ve en güzel vasıflarındandır. Bu güzel ve lüzumlu vasıflar şüphesiz ki, herkesden evvel, Allah (C.C)'ın mükerrem kıldığı insanın talim ve terbiyesi ile meşgul olanlara lazımdır. Edepsizlik müslümana, bilhassa talebeye hiçmi hiç yakışmaz.

İlim talibi olmak gibi muazzez bir yolun yolcusu olanlar, bu yolun bütün edeplerine riayet ettikleri takdirde o yolun hakiki yolcuları olacaklardır. Aksi halde, o yola yakışmayan, ne ile meşgul olduğundan habersiz mefkûre nimetinden mahrum, manadan uzak, eyyamcı bir güruhu lâ yeş'urûn olurlar.

Bu sebeplerle, talebe hocasının huzurunda edebe aykırı bir harekette bulunmamalı, onun huzurunda onu dinlemekten, emir ve işaretlerine muntazır olmaktan başka bir işle meşgul olmamalı, yaptığı her işi, onun izni dahilinde yapmalıdır. Ve her halükârda bu hususdaki âdâba uyup yerine getirmelidir. Aksi halde ilim ile elde edilecek maddi ve manevi derecelere vasıl olamaz.

İlim taleb eden de ilim yolunun edeplerini terk ederse ilim sahibi olamaz. Olsa bile, bunu mevladan bir lütuf değil, bir mekr (hile) bilmelidir.

İmamı Azam efendimiz, Abdestin küçük bir edebini terk ederek kıldığı kırk yıllık namazını yeniden kılmıştır.*23* Peygamberimizin ravzasına (A.S) hiçbir ziyaretinde edebinden dolayı yaklaşmamış, vardığı noktaya kadar da sürünerek varmıştır. Bir defasında, Peygamberimizin (A.S): ***"Yaklaş ya imam"*** buyurması üzerine yaklaşabilmiş, ziyaretini de iki büklüm vaziyette îfa etmiştir. Hz. Üstazımız (K.S): (الطريق كلها أدب) *"(Manevi yolun tamamı edeptir.) "Hiçbir bî edep vasılı hûda olamaz",24* buyurmuşlardır.

İmamı Rabbanî Hazretleri (KS):

---

20 Tahrim 6
21 Nüzhetü'l-Mecalis s.75
22 İbn-i Mace Edep bab. 3 hadis no:3671
23 İmam-ı Rabbani, Mektubat, c.1 s.37
24 Mektuplar ve Bazı Mesaili Mühimme s.155

"Yolumuzun tamamı edepten ibarettir. Bunlardan âri ve uzak olanların Allah (C.C)'a vasıl olmaları mümkün değildir.", 25 buyurmuşlardır. Edep, insanı yüksek kültüre erdiren, irfan erbabı ile muaşerete layık mertebeye çıkaran bir haslettir. Bir zâhid:

*"Bir nimete nail olan edebi sebebi ile nail olur, o nimeti kaybeden de edebi terkettiği için kaybeder.",26*diyor. Salihlerden birisi ne güzel söylemiş:

"Mecliste, üst makamda iken edepsizlik yapan kapıya, orada da edepsizlik yapan ise hayvan çobanlığına indirilir"27 Sırrı Sakatî Hazretleri:

"*Namazdan sonra mihrapta rahat oturup ayaklarımı uzatmıştım. Bana, "Ancak krallar öyle oturur" diye nida edildi. Bundan sonra hayatımın sonuna kadar ayaklarımı hiç uzatmadım"* buyuruyor.*28* Ebu Yezid Bistamî Hazretleri:

"Bana bir abidden bahsettiler. Onu ziyaret etmeye karar verdim. Ziyaretine gittiğimde kıble tarafına tükürdüğünü görünce, onu ziyaretten derhal vaz geçtim. Çünki edebe riayet etmeyen kimse islamî sır ve makamlara mazhar olamaz.", *29* buyurmuşlardır.

Talebe de, hocalarına ve büyüklerine karşı edepte kusur ederse kusuru nisbetinde maddi ve manevi birçok nimetlerden mahrum kalacaktır.*"Yetim anası ve babası ölen değil, ilim ve edebi terk edendir"30*, sözü de bu hakikatin şahididir. Talibi ilim, dünyevi ve uhrevi her ameli esnasında islami edebi bilip gözetmelidir. Peygamberimizin (A.S) Amcası Abbas (R.A)'a, "Peygamberimiz mi büyük, yoksa sen mi büyüksün?", diye sorulduğunda:

"Peygamberimiz (A.S) *benden büyüktür, fakat ben ondan evvel doğdum.",* diye cevap vererek edebe riayet ederlerdi.*31*

Her vazifenin, her ibadetin ve her yolun kendisine has edepleri vardır. Hususu ile bu yol Allah (C.C) Hazretlerine vusul yolu ve bu vusul yolunu öğreten ve gösteren ilim yolu olursa, elbette çok mühim usul ve edeplerinin olması muhakkaktır. İmamı Rabbanî Hazretleri: والخائب فى هذ الطريق والخاسر فيه شخص يدخل فيه ولا يرعى آدابه *"Bu yolda kaybedip zarar eden, bu yola girdiği halde adabına riayet etmeyen şahıstır.*", buyuruyor.*32* Buna göre, ilim taleb edenlerin içinde bulundukları ilim yolunun edeplerine riayet etmemeleri de büyük bir kayıp, telafisi imkânsız bir zarardır.

Hulasa olarak talebe ve hoca, islamî edeplere en çok riayet eden, cemiyyetin en edeplilerini teşkil eden, her zaman her yerde edepten ayrılmayan, Hz. Allah (C.C) ve onun, kullarının hidayet ve irşadına mezun ve salahiyetli kıldığı dostlarının kendisini murakabe ettiğine inanan ve bu inançlarına göre yaşayan mümtaz kimselerdir. Şair ne güzel söylemiş:

---

25 İmam-ı Rabbani, Mektubat, c1 s.292
26 Nüzhetü'l-Mecalis c.1 s.77
27 a.g.e c.1 s.77
28 Nüzhetü'l-Mecalis c.1 s.77
29 a.g.e c.1 s.77
30 a.g,e c.1 s.78
31 a.g.e c.1 s.78
32 İmam-ı Rabbani, Memtubat c.1 Mektup.281 s.304

Gezdim Haleb'i Şamı eyledim ilmi taleb,
Meğer ilim gerideymiş, illa edep illa edep.

Aynı köyden okumaya giden iki kişiden birisi muvaffak olduğu halde, diğeri muvaffak olamıyor. Fukaha aynı şartlar içinde okuyan bu talebelerden birisinin derslerine çalışırken kıbleye döndüğünü diğerinin dönmediğini öğrenince, muvaffak olanın islamın bir adabına riayet etmesinin bereketi ile muvaffak olduğunu, diğerinin de âdâb-ı İslama değer vermemesi sebebi ile muvaffak olamadığında ittifak etmişlerdir. **33**

Görülüyor ki bilhassa talibi ilim için islami edeplere riayet çok mühimdir ve muvaffakiyeti için lazımdır. Dinimize göre dünyevi ve uhrevi bütün işlerin, maddi ve manevi edepleri vardır. Peygamberimiz (A.S) ve varisleri bunları ümmetlerine ve evlatlarına öğretmişlerdir. Bize düşen vazife, öğrenmek ve riayet etmektir.

KURSU VE DERSİ SEVMEK

İslam âlimleri yurtta ikamet etmenin, yeme ve giyinme gibi ihtiyatla hareket edilmesi lazım gelen hususlardan olduğunu bildirmişlerdir.

Talebe her yurtta ikamet etmemeli. Yurtlardan bânîleri takvaya daha yakın olanları imkanı ölçüsünde seçmeye çalışmalıdır" demişlerdir. İkamet edeceği yurdun helal para ile rıza-i İlâhî'yi tahsil için yapılmış olduğuna ticârî bir maksatla yapılmış olmadığına dikkat etmelidir. Talebe Allah'ın rızasına kavuşturan ilimleri öğrendiği, feyz aldığı, acı tatlı hatıralarının geçtiği, hayatının en verimli zamanında ikamet ettiği sebebi felah-ı olan yurdunu Aile ocağından daha fazla sevmelidir. Oradaki eşyayı şahsi eşyası gibi korumalı, tahsilini tamamlayıp ayrıldıktan sonra bile oradan aldığı ruhu devamlı üzerinde taşıyıp kaldığı yurdu unutmamalı. Her fırsatta ziyaret edip alakadar olmalıdır.

Ayrıca talebe ilminde başarılı olması için dersini de cân-ı gönülden sevmeli, herşeyden alakasını keserek bütün himmet ve gayretini dersine vermelidir. Zira böyle olmadıkça muvaffakiyyet mümkün değildir. Büyükler: العلم لا يعطيك بعضه حتى تعطيه كلك *"Sen her şeyini ilme vermedikçe o sana bir cüz'ünü bile vermez"***34** buyurmuşlardır. Talebe okuduğu dersi kalbi, kalıbı ve ruhu ile sevmelidir ki başarıya ulaşsın. "Bana ihtiyaç yok" "Benden bu kadar" düşüncesi ile ders okumak sevgiyi azaltır, muvaffakiyeti düşürür.

En değerli şey olan ilim ve ona götüren ders, en çok sevilmeye layıktır.

DERSE VAKTİNDE HAZIR OLMAK

Talebenin dersine vaktinde gelmesi şarttır. Aksi, talebelik sıfatına muhaliftir. Hatta vaktinden evvel gelip hazırlık yapmalı, derste ihtiyaç duyacağı maddeleri gözden geçirmeli, Hocasını hürmetle beklemelidir.

---

33 Zernuci,Talimü'l-Müteallim s.93-94 Tahkık Salah Muhammed, Nezir Handan
34 Gazali, İhya c.1 s.72 Müesseset-ül Halebi 1967- Kahire

Abdullah ibni Abbas (R.A)'ın kendisinden ilim aldığı Zeyd bin Sabit (R.A)'in evine, vaktinden evvel gelerek onun uyanmasını kapısının önünde beklediği rivayet edilmektedir.[35]

Talebe hocasından sonra gelmekten ve onu rahatsız etmekten ictinap ve haya etmelidir. Dersin başında bulunmayan talebenin derse karşı istek ve arzusunda azalma olabilir. Dersin en mühim kısmı başıdır. Dersin başına yetişmeyen, mühim bir kısmını kaçırmış olur. Kaldıki talebenin derse hocasından sonra girmesi edebe aykırıdır.

DERSTE DİKKATLİ OLMAK

Talebe dersi son derece dikkatli dinlemelidir. Kendisi için sarf edilen maddi ve manevî emeklere layık olmalı, bu hususdaki mesuliyyetini müdrik bulunmalı, çekilen maddi ve manevi emek ve sıkıntıların, okuduğu yerde yapılan her türlü masraf ve gayretin okuduğu dersleri iyi anlaması için yapıldığını, unutmamalıdır.

Derste, zihnen, fikren, kalben ve bedenen hazır bulunmalı, her zaman kendisine tayin edilen yerde oturmalı ve bütün dikkatini derse vererek dersi derste anlamaya gayret etmelidir.

Ayrıca derste, hocasına, kitaplarına karşı edepli ve hürmetli hareket etmelidir. Edep ve dikkati ile hocasını ders anlatmaya teşvik edip dersi kolaylaştırmalıdır.

Bu münasebetle talebe her zaman her yerde olduğu gibi bilhassa derste çok edepli ve çok dikkatli olmalı, dersin havasını bozacak, talebelerin ve hocasının dikkatini dağıtacak hareketlerden son derece tevakki etmesi icap eder. Ayrıca derse olan dikkatini zayıflatan mevzulara dalmaktan da kaçınmalıdır. Meselâ, siyaset, ticaret, seyahat ve benzeri dünyevi işlerle meşgul olmaması, hatta okumakta olduğu kitapların haricinde başka ilim ve kitaplarla da lüzümünden fazla meşgul olmaması lazımdır. Aksi halde okumakta olduğu kitapları da iyi anlayıp kavrayamayacak, böylece hocasının önünde geçirdiği günleri iyi değerlendirememiş olacaktır.

Bu sebeble talibi ilim, ilme karşı dikkatini dağıtan, okumakta olduğu kitaplara vereceği vakitleri çalan, vaktini, zihnini kalbini dersin dışına çeken her şeyden uzak durmalı, Büyüğümüzün: *"Okudum demek anladım, okuttum demek anlattım demektir"* ölçüsünü şiar edinerek derslerini hiçbir zaman aklından, fikrinden ve zikrinden çıkarmamalıdır. Nitekim islam büyükleri, hayatlarının son anlarında dahi ilim öğrenmekle meşgul olmuşlardır. Fakih ibrahim el-Cerrah Hz'leri, imamı Ebu Yusuf'u ölüm döşeğinde ziyaret ettiğinde: *"Hac'da şeytanı binmiş olarak mı, yoksa yaya olarak mı taşlamak efdaldir?"*, diye sorduğunu nakletmiştir.[36]

Yine rivayet edilir ki, İmamı Muhammed (R.A) vefatından sonra rüyada görüldüğünde, son nefeslerini nasıl verdiği sûal olunmuş, İmamı Muhammed'de (R.A): *"Ben hayatımın son anlarında, sözleşmeli kölelerin*

---

35 İbn-i Cema', Tezkiratü's-Sami ve'l-Mütekellimin fi Edebi'l-Alimi ve'l-Müteallim s.96

36 Zernuci,Talimü'l-Müteallim s.84 Tahkik Salah Muhammed, Nezir Hamdan

durumunu düşünüyordum. Ruhumun nasıl çıktığını farkedemedim.",**37**diye cevap vermiştir.

Netice olarak talebenin aklı, fikri, dersinde olmalı, dersleri rüyalarını ve hayallerini süslemelidir. Zaten ilim yolunda ömür tüketenler; "dersler talebenin rüyasına girip hayallerini süslemedikçe tam talebe olamaz" demişlerdir.

İYİ ARKADAŞ SEÇMEK

Değerli bir varlık olan insan diğer insanlar ile bir arada yaşamak mecburiyetindedir. Kişi tahsil hayatında da bazı arkadaşlar edinir. Arkadaş insanın yakın çevresini teşkil eder. iyi seçilmiş üstün karakterli ve örnek şahsiyete sahip bir arkadaş kurtuluşuna sebep olduğu gibi kötü bir arkadaş da şekavetine sebep olabilir. Kur'an-ı Kerim'de bazı insanların kötü kişilerle arkadaş olduklarından dolayı nasıl nedamet duyacakları şöyle ifade edilmiştir: ويوم يعض الظالم على يديه يقول يا ليتني اتخذت مع الرسول سبيلا يا ويلتا ليتني لم أتخذ فلانا خليلا *"Hem o gün zalim ellerini ısıracak, Ah, keşke ben, Peygamberle beraber bir yol tutaydım! Vah başıma gelenler, keşke falanı dost edinmeyeydim.*38 **Bir diğer Ayet-i Kerimede de Dünya menfeati için dost olanların bu menfeatler bitince birbirlerine düşman olacaklarını, müttekılerin yani dostluğu Allah rızası için iyi insanlarla yapanların düşman olmayacakları haber veriliyor**: ألأخلاء يوم ئذن بعضهم لبعض عدو. إلا المتقين. *"Dostlar o gün birbirine düşmandır. Takva sahipleri müstesna"*39

Kısım 3 **Peygamber Efendimiz de Şöyle buyuruyor**: **ومثل الجليس الصالح والجليس السوء كمثل صاحب المسك و كير الحداد لا يعدمك من صاحب المسك اما أن تشتريه أو تجد ريحه وكير الحداد يحرق بيتك أو ثوبك أو تجد منه ريحا حبيثة** *" İyi arkadaş ile kötü arkadaşın misali misk taşıyan ile körük çeken insan gibidir.*

Kısım 4 *Misk sahibi ya sana kokusundan verir veya sen ondan satın alırsın. Körük çekene gelince ya elbiseni yakar yahutta sen onun pis kokusunu alırsın"* ***40***

Kısım 5 Bir diğer Hadisi şerifte de: الرجل على دين خليله. فلينظر أحدكم من يخال *"Bir kişi arkadaşının dini davranışları) üzerinde (hareket edecek) dir. Biriniz kiminle dost olacağına (iyi) baksın buyurmaktadır."****41***

İyi bir çevrede iyi insanlar ile yaşamak insanı mes'ut kılar, terbiye eder. Çünkü insan karakteri başkasının tesiri altında kalır. İnsan tesir eden ve başkasının tesiri altında kalan bir varlıktır. İnsan güçlü olan cihetiyle başkalarına tesir eder, zayıf olan tarafı ile de başkalarının tesiri altında kalır.

---

37 Zernuci, a.g.e s.84
38 Furkan 28
39 Zuhruf 67
40 Feyzü'l-Kadir c.5 s.507 Darul Hadis Kahire
41 Feyzü'l-Kadir c.4 s.52 Darul Hadis Kahire Ettac c.4 s.5, Münâvî,

Talebenin tahsiline devam edip etmemesi, güzel veya çirkin vasıflar kazanması çoğu zaman iyi veya kötü arkadaş edinmesi ile alakalıdır.

Büyük islam alimlerinden müderris İbni Cemaa şöyle der: ***"Talebenin yapması gereken en uygun hareket, kendisine faydalı olan veya kendisinden faydalanan kimselerle arkadaşlık etmesidir. Talebenin kötü ahlaklı, oyuna düşkün, bilgisiz ve tenbel olanlar ile arkadaşlıktan sakınması, öte yandan iyi karakterli, ahlaklı, dindar, çalışkan, Alla'dan korkan, günahlardan sakınan, akıllı, iyilik seven, ilmi mevzularda az tartışan, bir şeyi unuttuğunda hatırlatan muhtaç olduğunda kendisine yardım eden, usandığında sabır tavsiye eden kişileri arkadaş olarak seçmelidir. Bu hususiyetleri taşımadığı, arkadaşlığa layık olmadığı anlaşılan birisi ile arkadaşlığı ilerletmeden hemen işin başında kibar ve nazik bir şekilde arkadaşlığa son vermelidir. Hz. Ali de"cahil olan kişi ile arkadaşlık etme, ondan sakın. Çünkü nice cahiller, arkadaşlık yaptığı akıllı kimselerin bozulmasına sebep olmuştur"*** **der.** ***42***

Farsça bir beyitte:

"Kötü arkadaş zehirli yılandan daha kötü ve zararlıdır.

Bizatihi Ganî olan Allah hakkı için kötü arkadaş seni Cehennem tarafına götürür.

İyi arkadaş edin ki onun vasıtası ile Cennetin yolunu bulasın" **43 denilmiştir.**

İTAATKÂR OLMAK

İtaat; dinlemek, inkıyad, bir zatın emrine göre seve seve hareket, Cenab-ı Hakk'ın ahkâm-ı diniyyesine riayet, manalarına gelir. **44**

Malumdur ki dinimizde Allah'a, Rasülüne ve Ülü'l-Emr'e itaat farzdır. Mevlamız bu hususta şöyle buyurur: يا أيها الذين آمنوا أطيعوا الله وأطيع الرسول وألو الأمر منكم ***"Ey iman edenler, Allah* (C.C)*'a itaat ediniz. Peygambere itaat ediniz ve siz (müminlerden)'den olan emir sahiblerine de itaat ediniz: (Onların emir ve nehilerini dinleyiniz)"***,**45**buyuruyor. Ayeti kerimede zikredilen emir sahiblerinden murad, hak emirler, adil valiler ve hidayet üzere olanlardan kendilerine iktida edilenlerdir ki,**46** hak ve hidayet üzere olan ve şeriatı talim eden hocalar da üçüncü sınıfa dahildirler.

Talebenin ülü'l-emri, kendisini cennet ve Cemâl-i İlahîye ulaştırmak için çalışan hocasıdır. Çünkü onun dünyevî-uhrevî her türlü saadet ve selâmeti hocasına itâat, felâket ve şekâveti de muhalefet etmesine bağlıdır.

Burada kendisine itaat farz olan hocadan maksad irtibât-ı sahîh ile Pîrâna ve Rasülüllah'a ittisâli sâbit olan hocadır ki ona itaat netîcede

---

42 M. Faruk Bayraktar İbn Cemaa'dan öğretmen ve öğrencilere nasihat. S.71-72

43 ZernûciTalim el-Müteallim s.46 Tahkik Salah Muhammed, Nezir Handan

44 Bilmen, Dini ve Felsefi Ahlak Lugatçesi s.11 Bilmen Yay. İst- 1967

45 Nisa 59

46 Bursevi, Ruhu'l-Beyan c.2 s.228

Allah ve Rasülüne itaat demektir. Zaten talebeye, Allah ve Rasülüne itaati tâlim eden de odur.

Bununla beraber kendisinden zâhirî ve müsbet ilimler taallüm edilen hocalara da itaat, âzamî istifâde için zarurîdir. İtaatsiz asker, zaferi; itaatsiz çırak, hüneri; itaatsiz talebe de ilim ve mârifeti elde edemez.

İtaat bir korkudan veya bir menfaat mülahazasından dolayı değil, Allah rızası için severek yapılmalıdır. Kendi fikir ve düşüncelerini, nefsinin gurur ve arzularını bir kenara bırakarak hocasının arzularında fânî olabilmek, hocasının sevdiklerini sevip sevmediklerinden uzak durmak, saadetini hocasına itaatte, şekâvetini de ona muhalefette görmek, hakîkî itaat için şarttır. Zoraki itaat münafıkların işidir.

Talebenin, belli bir kemalata ulaştığını zannederek hocasının emrinden çıkması onu tenkid ve tahkîr etmesi kendisinin felâket ve şekâvetine sebep olur. Talebenin hangi seviyeye geldiğini hocası tesbit ve takdir edip îcabını îfâ eder. İnsanın kendine değer biçmesi, kemalat ve keramet isnad etmesi noksanlığına işarettir.

Talebe için, hoca; hasta için, tabib-i hâzık mesâbesindedir. Hasta şifâ ve sıhhat bulabilmek için tabîbinin tavsiyelerine harfiyyen riayet etmelidir. Verdiği ilaçların muhteviyâtını bilmesi îcabetmez. Acı bile gelse ilaçları içmek hatta icabederse ameliyatlara katlanmak mecbûriyetindedir. Talebe de hocasının emrine itaat, tavsiyelerine harfiyyen riayet etmelidir.

Kur'an-ı Kerimde Hızır (A.S) ve Mûsa (A.S) arasında geçen hoca-talebe münasebeti kıssa edilmektedir. Burada Hızır (A.S) ilm-i ledün taallüm etmek üzere kendisine ittibâ etmek isteyen Mûsa (A.S)'a şunu şart koşmuştur: فان إتبعتني فلا تسألني عن شيء حتى أحدث لك منه ذكرا ***"Bana ittiba' edeceksen, ben sana bir îzahta bulununcaya kadar hiçbir şey sormayacaksın."***[47]

Soru sormak ilim öğrenmekte ma'kul bir şey olduğu halde Hızır (A.S) bunu bile yasaklamış Musa (A.S) da bunu yerine getiremeyince hocasından ayrılmak mecbûriyetinde kalmıştır.

Hulasa olarak, Allah yolunun yolcusu olan talebeler bu yolun ve yolculuğun icablarını îfa etmeli, bu yolculukta rehber olan hocalarına harfiyyen ittat etmelidir.

SUAL SORMAKTAN ÇEKİNMEMEK

İlim elde etmenin yollarından biri de soru sormaktır. Cenabı Hakk: فاسألوا أهل الذكر إن كنتم لا تعلمون *"Bilmediğinizi bilenlere (âlimlere) sorunuz"*[48] **buyurarak sormayı teşvik etmiştir. Peygamber Efendimiz de:** **العلم خزائن. فمفاتيحها السؤال الا فاسألوا فإنه يؤجر فيه أربعة: السائل ، والعالم، والمستمع، والمحب لهم.** *"İlim bir takım hazinelerdir. Anahtarları süaldir. Âgah olun (uyanık olun) soru sorun. Çünkü bunda dört kişiye ecir vardır soran, sorulan, dinleyen ve onları seven"*[49] **buyurarak ilim sahibinden istifade etmenin en**

---

47 Kehf 70

48 Nahl 43

49 Gazali, İhya c.1 s.18 Müesseset-ül Halebi 1967- Kahire

mühim yollarından birinin süal olduğunu bildirmiştir. Bu durumda talebe bilmediğini öğrenme gayesi ile sormalıdır. Çünkü çok süal ilmi artırır ve anlamayı kolaylaştırır.

Abdullah bin Mes'ut (R.A): "*İlmi artırmak onu istemekle olur, ilmi anlamak ise onu çok sormakla olur*" der. *50*

Talebe çok sormalıdır. Çünkü bundan hem kendisi faydalanır, hemde arkadaşları faydalanır. Zira insan sorduğu soruya verilen cevabı daha dikkatli ve büyük bir merak ile dinler. Dolayısiyle daha iyi öğrenmiş olur.

Talebe Kendine zor gelen, çözemediği bir mes'eleyi sormaktan, aklının ermediği bir hususu anlamak için yumuşak ve güzel bir ifade ile sorup öğrenmekten haya etmemelidir. Çünkü cehalet haya ile kibir arasında mekan tutmuştur. İnsan fıtratı cehaletin ortaya çıkmasını istemez. İnsan sorup öğrenmek istese bile nefis buna mani olmaya çalışır.

Hz. Ali (R.A): *"Kişi bilmediğini sorarak öğrenmekten haya etmesin"* buyurmuştur. Hz. Ömer (r.a), sorup öğrenmekten utanmayanın ilminin artacağını, sormayanın ilminin azalacağını ifade etmiştir.

Sahabe-i Kiram'ı (r.a) ilimde zirveye çıkaran en mühim amil bilmediklerini sorup öğrenmekten çekinmemeleri idi. Hatta hanımlar bile kendileri ile alakalı hususları Fahri Kâinat Efendimize sormaktan haya etmezlerdi. Nitekim Hz. Aişe Şöyle buyurur: *"Ensar hanımları ne iyi hanımlardır. Hayaları onların dini mes'eleleri öğrenmelerine ve dinde alim olmalarına mani olmadı. **51***

Talebe hocasına lüzumsuz soru sormamalı, gerektiğinde en güzel şekli ile dikkatlice sormalıdır. Çünkü güzel soru ilmin yarısıdır.

ÇALIŞKAN OLMAK

İslam dini mensuplarına çalışmayı emretmiş, tenbelliği şiddetle yasaklamıştır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de: وأن ليس للإنسان إلا ما سعي *"Hakikaten insan için kendi çalıştığından başkası yoktur"*52 **buyurularak dünya ve ahiret için çalışmanın ehemmiyetine işaret edilmiştir.**

Peygamber Efendimiz de: إن الله كتب عليكم السعي، فاسعوا *"Hakikat Allah size çalışmayı farz kıldı, o halde çalışınız!"*53 **buyurarak çalışmamızı emretmiştir.**

Hayatta muvaffak olmanın yolu çalışmaktan geçer. 100 kadar icada imza atmış bulunan meşhur mûcit Edison "İcadlarımın %99'u alın terimin eseridir" diyerek muvaffak olmada çalışmanın ne derece önemli olduğunu ifade etmiştir. Lisanımızda, "Boş duranı Allah da kulu da sevmez.", diye çalışmaya teşvik eden güzel bir sözümüz vardır. Şair:

Allah'a dayan sa'ye sarıl, hikmete râm ol,

---

50 M. Faruk Bayraktar İbn Cemaa'dan öğretmen ve öğrencilere nasihat. S.338
51 M. Faruk Bayraktar İbn Cemaa'dan öğretmen ve öğrencilere nasihat. S.339
52 Necm 39
53 Münavi, Feyzü'l Kadir, c.2 s.245 Beyrut Baskısı 1766

Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol.
diyerek muvaffak olmanın yegane şartının çalışmak olduğuna tenbih etmiştir. Talebe muvaffak olmak için dersine devamlı çalışmalıdır. Çünkü devam, çalışmak kadar mühimdir. Asıl olan derse istikrarlı çalışmaktır. Buhari ve Müslim'in Hz. Aişe'den rivayet ettiği bir hadisi şerifte Peygamber Efendimiz: أحب الأعمال إلى الله أد ومها وإن قل *"Allah'ın en sevdiği amel az da olsa devamlı yapılanıdır"*54 **buyurmuştur. Devamlı çalışmak bilgiyi taze tuttuğu gibi unutmaya da mani olur.**

Sahabe-i Kiram ve Tâbiin'i muvaffak kılan ilme devamlı olarak çalışmalarıdır. Abdullah bin übarek: *"Ölüm haber verilse yine ilme çalışırım"* buyuryor. *55*

Çalışmamak tembellik, tembellik ise bir hastalıktır. Peygamber Efendimiz: اللهم إني أعوذ بك من العجز والكسل *"Allah'ım tenbellikten ve acizlikten sana sığınırım" **56*** **buyurmuştur. Tembellik ilmin âfetidir. Kişinin muvaffak olamama sebeplerinin başında gelir.**

Bir baksana gökler uyanık yer uyanıktır.
Dünya uyanıkken uyumak maskaralıktır.

FAYDASIZ İLİMLERLE MEŞGUL OLMAMAK

İlim öğrenmekten maksat istifade ve ifadedir. Faidesiz bilgilerin hem sahibine hem de diğer müslümanlara dünyevi ve uhrevi hiçbir menfeat vermeyeceği izahtan varestedir. Peygamberimiz (A.S): سلوا الله علما نافعا وتعاوذوا بالله من علم لا ينفع ***"Allah* (C.C)*'dan menfeat veren ilim isteyiniz menfeat vermeyen ilimdende Allah* (C.C)*'a sığınınız."*57**

Talibi ilim, ilimleri ehemmiyet sırasına göre tanzim etmeli, ona göre değer verip öğrenmelidir. Zira ilimlerin bazısının tahsili farzı ayn bazısının farzı kifaye, bazısının mendüp, bazısının haram, bazısının tahsili mekruh, bazısınında mubahtır.

İman, taharet, namaz, oruç, hac, zekat ve benzeri ibadetleri eda edecek kadar ilme sahip olmak farzı ayn, müslümanların bir kısmının öğrenmesi ile diğerlerininde istifade ettiği, tıp, kelam, lügat, ilmi feraiz, ilmi beyan ve benzeri ilimleri tahsil farzı kifaye, her müslümanın şer'î ilimlerde tebahhür edip ilerlemesi ve yine her müslümanın tasavvuf ve ahlak ilmi ile meşgul olması ise mendup olan ilimlerdir. Reml (bir takım nokta ve çizgilerle gaipten haber verme dolandırıcılığı), sihir, kehanet ilimleri ile benzerlerinin tahsili haram, dinen haram veya mekruh olan kelimelerden teşekkül eden şiir, hiciv ve benzerlerini okumak ve öğrenmek mekruh, haram ve mekruh olmayan lafızlardan meydana gelen şiir ve hiciv ve mûmâsillerini okumak ve öğrenmek ise mubahtır.**58** Peygamberimiz (A.S): اللهم إني أعوذ بك من علم لا ينفع ***"Ey Allahım! Faidesiz ilimden sana sığınırım***.", buyurmuştur.**59**

---

54 Aclûnî, Keşfü'l-Hafa c.1 s.53 no:122 Müessesetü'r-Risale 6.Baskı, Beyrut 1416
55 Gazali, İhya c.1 s. Müesseset-ül Halebi 1967- Kahire
56 Nisâbûrî, Müstedrek c.1 s.430 Darû'l-Marife Beyrut Lübnan
57 Münâvî, Feyzül Kadir c.4 s.108, Darul'l-Hadis Kahire
58 İbn-i Abidin, Reddü'l-Muhtar c.1 s.125 Beyrut 1994
59 Kenzü'l-Ummal hadis no:3609

Bir müslümanın en çok değer vermesi icap eden ilim, iman ve ibadet etmesine imkan veren ulum-u diniyye ve şer'iyyedir. Dünyevî-uhrevî hiçbir menfaat vermeyen ilimler ise, mâ lâ yânî (boş işler)dir.

Faidesiz şeylerle Allah (C.C)'ın kendisinden yüz çevirdiği kişiden başkası meşgul olamaz. Peygamberimiz (A.S): من حسن إسلام المرأ تركه مالا يعنيه ***"Malayaniyi (faidesiz şeyleri) terk etmesi kişinin islamının (müslümanlığının) güzelliğindendir",*** buyurmuşlardır.**60** Yine peygamberimiz (A.S**):** علامة إعراض الله تعالى عن العبد اشتغاله بما لا يعنيه ***"Allah (C.C)'ın bir kulundan yüz çevirdiğinin (sevmediğinin) alameti, onun malayani (faidesiz şeyler) ile iştigal etmesidir.",*** buyuruyorlar.**61**

İmamı Rabbani (K.S) hazretleri: *"İlm-i nücûm (Astronomi ve Asroloji), ilm-i mantık (aklın vaz ve tesis ettiği akli kaideler), ilmi hendese (geometri), ilm-i hesap (matematik-aritmatik) gibi ilimlerle ancak, ahkamı şeriyyeyi daha iyi bilmek, ilmi kelama ait delilleri takviye etmek maksadı ile meşgul olunabileceğini, aksi halde, (bu ilimler dini ilimlerin takviyesine, dine hizmete yardımcı kılınmazsa) bu ilimlerle iştigal etmenin caiz olmadığını ifade buyurmuştur."***62***

MÜZAKERE YAPMAK VE NOT TUTMAK

Talebenin ilim sahibi olması için zeki ve kabiliyetli olması kafi değildir. Çok zeki talebeler, ilim tahsil etmenin prensiplerine riayet etmedikleri için muvaffak olamamışlardır. İlim elde etmenin mühim prensiplerinden biriside hocasından okuduğu dersleri müzakere etmek ve anladıktan sonra kaydetmektir.

Hz. Allah (C.C**):** ن* والقلم وما يسطرون ***"Kaleme ve kalem sahiblerinin yazdıklarındaki esrara kasem olsun",*** **63** buyurarak kalemin yazdıklarının değerine işaret buyurmuştur. Zira kalem ile kaydedilen bilgilerde mevcut ve gelecek insanlar için faideler vardır. Buradaki kalemden asıl murat amelleri yazan meleklerin kalemi olsada, ilmi kaydeden ve bu ilimleri gelecek insanlara taşıyan malûm kaleme ve o kalemin kaydettiklerinin değerine de dolayısı ile işaret vardır.

Bu sebeble, bazı hukêma: *"Dünyanın kıvamı (ayakta durması-devam etmesi) kalem ve kılınç iledir. Fakat kalem kılınçtan üstündür. Çünki kalem olmasa idi, ne din olurdu ne de dünya kalırdı."*, **64** demişlerdir. Peygamberimiz (A.S): قيدوا العلم بالكتاب ***"İlmi yazı ile kayıtlayınız."***,**65**buyurmuştur. Demek oluyor ki, talebe duyduklarını anlayıp öğrenebilmek, öğrendiklerini de muhafaza edebilmek için dersleri müzakere etmeli not ederek, kayıt ve tesbit etmelidir.

Hz. Üstazımız (ks):

"İnsan gibi ilminde anasırı erbaası var. Ağızdan öğrenmek ve anlatmak, göz ile görmek, kulak ile işitmek, eliyle yazmakla beraber kalbi

---

60 Tirmiz, zühd, hadis no:2318
61 İmam-ı Rabbani, Mektubat c.1 Mektup 123
62 İmam-ı Rabbani, Mektubat c.1 Mektup 73
63 Kalem 1
64 Ruhu'l- Beyan c.10 s.102
65 Münâvi, Feyzü'l-Kadir c.4 s.530, Darul Hadis Kahire

ilede feyz-i ilâhi çekecek" buyurarak, ilmin tahsili için Feyz-i ilahî ile kaydetmenin ehemmiyetine işaret buyurmuşlardır.**66**

"Cebinde defteri olmayanın kalbinde hikmet sübut bulmaz", sözü meşhurdur**.67** Bu sebeple talebe defter ve kalemi yanından ayırmamalıdır.

Ömer bin Abdulaziz'in torunu Abdullah, her zaman yanında defter taşırmış ve: *"Kabirden daha öğüt verici, defterden de daha faideli bir şey görmedim."*, demiştir.**68** Dersleri müzakere etmek de not tutmak kadar mühim bir husustur. Enes bin Malik (R.A): *"Biz Peygamberimizden bir Hadis işittiğimiz zaman, huzurundan ayrılınca, o hadisi şerifi ezberleyinceye kadar tekrar ederdik."* buyuruyor.**69**

Talibi ilim bu ders tekrarını kendisi için takdir ve tayin edeceği bir sayıda yapmalıdır ki, o sayıya ulaşmadıkça ders kalbinde iyice yerleşmez. Mesela dünkü dersi beş defa, bir öncesini dört, daha öncesini üç, ondan öncesini iki, ondan da öncesini bir defa tekrar etmelidir.**70**

Şair ne güzel söylemiş:

واهجر النوم واترك يا طالب العلم الزم الورعا الشبعا

فإن العلم بالجهد والتكرار يا طالب العلم فاجهد بالليل والنهار

وآفة العلم ترك الجهد والتكرار فإن لكل شيء آفة

"Ey ilim talibi takva olup uyku ve çok yemeği terk eyle.
Ey ilim talibi gece ve gündüz çalış.
Zira ilim gayret ve tekrarla elde edilir.
Her şey için bir afet vardır,
İlmin afeti ise cehd ve tekrarı terk etmektir.***71***

İmamı Zühri de: *"İlmin afeti müzakereyi terk etmektir.",* der.**72**

İbni Abbas (R.A) da: "*Bir hadisi öğrendiğiniz zaman onu müzakere ediniz.",* .**73** buyurmuştur. İmam-ı Azam Efendimizin, İlminde ilerlemesinin sebeblerinden birisi de, ilmi çok müzakere edip münazarada bulunmasıdır.**74**

İbni Haldu'na göre ise, ilimde ilerlemenin yolu: *"müzakere ve münazaradır."* **75** Taşköprüzade de:

"Bir saat münazara, bir ay mütalaadan, bir saat müzakere de bir ay tek başına çalışmaktan iyidir", demiştir. **76** Fakat münazara iyi

---

66 Ali Erol Hatıratım 1 s.54
67 Zernuci, Talimü'l-Mütealim s.95 Tahkik Salah Muhammed, Nezir Hamdan
68 İbn-i Abdi'l-Berr, Camiu Beyani'l-İlmi ve Fadlihi s.344
69 Bağdadî, el-Cami li Ahlâkı'r-Ravi ve Âdâbi's-Sami' s.344
70 Zernûcî, Talimü'l-Mütealim s..80 Tahkık Salah Muhammed, Nezir Handan
71 Zernuci, a.g.e s.60-61
72 Sünen-i Dârimi c.1 s.51
73 Sünen-i Dârimi c.1 s.148
74 Minhâcü'l-Muallimin s.86, Tekelioğlu Kütüphanesi 905/7
75 İbn-i Haldun, Mukaddime 2 s.446
76 Taşköprülüzade, Mevzûâtü'l-Ulum c.1 s.63

niyetle ve doğruyu ortaya çıkarmak kasdı ile olup, kibirlenmek ve benzeri maksatlarla olmamalıdır.**77**

DERSLERE ARA VERMEMEK

Dünyevî olsun uhrevî olsun, her işte olduğu gibi ilim elde etmekte de mühim şartlardan birisi ilmi talebde gayretli ve devamlı olmaktır. Peygamber Efendimiz (A.S): احب الاعما الي الله ادومها وان قل ***"Amellerin Allah* (C.C) *yanında en sevimlisi az da olsa devamlı olandır.",*** *78* buyurarak amellerde devamlılığın çok mühim olduğuna işaret buyurmuşlardır.

Hz Peygamberimizin, (A.S) geçmiş ulemânın ve Hz. Üstazımızın talim usullerine baktığımızda devamlılığa ehemmiyet verdiklerini açıkça görürüz. Hz.Üstazımız (ks) dersin uzunluğu ağır görülmesin diye: "*Maşayı ateşe koyup çekmekle ısınmaz, beklerse ateş gibi olur, dersler de böyledir az okumaktan istifade o kadar olur.",.79* buyururlar ve yorulmadan devam ederlerdi.

Ve yine:*"ilim seferberliği ile memuruz. Bu iş bizim omuzlarımıza indi. Cenabı Hak uykumuzu alsa da gece sabahlara kadar ders okusak."* buyurdular.*80*

İmamı Rabbani Hazretleri de: *"Yapılması îcab eden nasihat, gevşeklik göstermeden, bıkmadan, usanmadan derste gayret göstermeniz ve dersi terk hususunda nefsinize müsâmaha etmemenizdir.*

Vakitlerin tamamını dersle geçirmeniz mümkün olursa zikir ve fikire hiç heveslenmeyin. Çünkü gece vakitleri zikir için kâfidir."81

İlim öğrenen kimse dersin dışındaki mevzulara dalmamalı, derse olan dikkatini azaltacak şeylerden alakasını kesmeli, bütün vakit ve gayretini devamlı olmak kaydı ile derslerine vermelidir. İlme mani olan dünyevi şeylerle alakasını kestiği gibi okumakta olduğu kitapların dışındaki kitap ve ilimlere de zamanı gelmeden dalmamalıdır. Günlük aktüel mevzulara gelince onlara olan alakası da zaruret miktarını geçmemelidir. Aksi halde talebe iken okudukları kitapları tam anlayıp ihata edemeyecekleri gibi mezun olduktan sonrada bu zayıf dersler üzerine ali ilimleri bina edememekle karşı karşıya kalacaklardır.

İmtihanlarda ilk sıralara çıkmaya muvaffak olmuş talebelerin, "Bu dereceyi nasıl elde ettiniz" sualine verdikleri cevaplara göre, odalarına kapandıklarını, dersin dışındaki işlere vakit ayırmadıklarını, en yakınları ile bile fazla görüşmediklerini ve derslerine ara vermeden çalıştıklarını anlamaktayız.

Talebenin derslerine olan alaka ve dikkatlerini zayıflatan mühim sebeblerden biriside, talebenin lüzumundan fazla izine çıkmasıdır. İzine çıkmak demek, dersleri terk etmek demektir. Bu da talebenin derse olan alakasını elbette zayıflatacaktır.

---

77 Zernuci, a.g.e s.46
78 Buhari hadis no:6465
79 Ali Erol, Hatıratım 1 s.6
80 Ali Erol, Hatıratım 1 s.17
81 İmam-ı Rabbani, Mektubat, c.2 Mektup:114

Hafta başındaki (izin günlerinden sonraki) derslerde bu husus açıkça görülmektedir. İzine çıkan talebe, bir de anne-babası ve kardeşleri gibi sevdiklerine kavuşuyorsa, izine çıkmadan birkaç gün evvel izin havasına girecek, izinden sonrada birkaç gün daha bu havadan çıkamayacaktır. Derssiz geçen günlere, randımansız geçen günlerde ilâve edildiğinde lüzumundan fazla izinlerin derslere verdiği zararın büyüklüğü dahada açık ortaya çıkacaktır. Ayrıca zaruret olmadan çarşı-pazara çıkmak talebe için çok zararlıdır. Çünkü çarşı-pazarda dolaşmak ve dünya ehli ile münasebet talebenin ahiret işlerine olan azmini zayıflatır, nurunu söndürür**. Peygamber Efendimiz (S.A.V) sokaklar ve sokak ehli hakkında şöyle buyuruyor:** أحب البلاد إلى الله مساجدها وأبغض البلاد إلى الله أسواقها ***"Yer ve mahallerin Allah (C.C)'a en sevimlisi mescitleri, en buğuzlularıda sokaklardır.",82*** **Yine peygamberimiz (A.S) :** طوبى للعلماء وطوبى للعباد ويل لأهل الأسواق ***"Alimlere, abidlere müjdeler, sokak ehline (sokağa çıkmayı, sokaktakilere karışmayı isteyenlere) yazıklar olsun.",*** buyuruyor.83Hz.Üstazımız da talebelerine, "zarûret olmadan çarşıya çıkmak haramdır.", buyurduğu rivayet edilmektedir.

GÜZEL YAZI YAZMAK

Herhangi bir mânanın, insanlar arasında mâruf bir alfabe ile ifade edilmesi, diye tarif edebileceğimiz yazı, Allah'ın insana verdiği aklın mahsulü olmakla, İlahi nimetlerin büyüklerindendir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerimde والقلم وما يسطرون**84 buyurarak kaleme ve onun yazdıklarına kasem buyurmuştur. Hakikatların muhafazasında ve yeni nesillere naklinde yazının ehemmiyeti çok büyüktür. Nitekim Kur'an-ı Kerimden önceki kütüb ve suhuf-u münzelenin hakkıyla muhafaza edilemeyişinin sebeplerinden biri de, yazının ve yazı malzemelerinin inkişaf etmemiş olmasıdır. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim ve sünnet-i nebeviyye başta olmak üzere, ulum-u diniyyenin kıyamete kadar devamında yazının büyük ehemmiyeti vardır. Medeniyet, insanların bilgi ve tecrübelerini yeni nesillere aktarması ile inkişaf eder. Bu da yazı ile mümkündür. Bu sebeple dinimiz, kâtibe, kaleme, kağıt-defter ve kitaba büyük ehemmiyet vermiştir.**

Peygamber Efendimiz (S.A.V), Bedir savaşı esirlerinden okuma-yazma bilenleri, müslümanlardan on kişiye okuma-yazma öğretmeleri karşılığında, serbest bırakmışlardır.

Önceleri 40 kişi civarında olan vahiy katiplerinin sayısı 120 ye kadar çıkmıştır.

Birgün Peygamber Efendimiz eshabıyla sohbet ederken, yanında bulunanlardan Hz. Hilâl (R.A)'a: *"Divitin yanında mı?"***, diye sormuşlar. Onun hayır demesi üzerine:** *"Ya Hilal, Diviti (kalemi) yanından ayırma, zira kıyamete kadar gelecek hayır divittedir.",* **buyurmuşlardır.** 85

---

82 Müslim, Kitabü'l-Mesâcid s.228
83 Kenzü'l-Ummal Hadis No:29329
84 Kalem 2
85 Zernûci, Talimül Müteallim s. 90 Tahkık Salah Muhammed, Nezir Handan

Vahiy kâtiplerinden Hz. Muâviye'ye bir gün yazı ile alakalı şöyle buyurmuştur: "*Divitin mürekkebini ölçülü ve kalemin ucunu incelterek eğik kıl. (با) harfini dikleştir. (س) harfini birbirinden ayır. (م) harfinin içini doldurma, (الله) kelimesini güzel yaz (الرحمن)kelimesini uzun (الرحيم) kelimesini tecvidli yaz. (***Yazmaya ara verdiğinde)***dividini sol kulağının üzerine koy ki, lüzumunda onu daha çabuk hatırlamana sebep olsun."*86

Bu hadisi şeriften; ümmî bir Peygamber olarak bütün ilimleri ta'lim-i İlahî ile öğrenen Peygamberimizin yazıyı bildiğini ve güzel yazıya ne derece ehemmiyet verdiğini anlamak mümkündür.

Yazıda dikkat edilmesi icab eden hususlardan biri de yazının güzel ve düzgün olmasıdır. Güzel yazı yazanın ruhunun huzur ve sükununu aksettirir ve okuyanı rahatlatır. Sinirli ve acele yazılan bir yazı hemen belli olur. Okuyanı rahatsız eder. Yazandan başkasının okuyamadığı bir yazının sahibinden başkasına faydası olmaz. Yanlış, anlamalara sebep olacak imla ve harf hatalarından ihtiraz etmek îcabeder.

Yanlış bir noktanın bile ne gibi yanlış manalara sebep olabileceği ehlince malumdur. Güzel yazı rızık genişliğine sebep olur. Peygamber Efendimiz (S.A.V) bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurur: (عليكم بحسن الخط فانه مفاتيح الرزق واكرموا أولادكم بالكتابة فإنها من أهم الأمور**)** *Size hüsn-ü Hattı (güzel yazıyı) Tavsiye ederim, zira o, rızkın anahtarıdır. Evlatlarınıza yazıyı öğreterek ikramda bulunun. O en mühim işlerdendir.",87*

Hayır ve menfaat sağlayan her türlü yazı mühim olmakla beraber, islamiyyetle birlikte inkişaf eden ve bütün müslümanlar tarafından kullanılan islam harfleri ile okuma-yazma bilmenin müslümanlar için ayrı bir ehemmiyeti vardır. Çünkü on beş asırlık islam kültür, medeniyet ve tarihi bu yazı ile yazılmıştır.

Başta Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim ve sünnet-i nebeviye olmak üzere ulum-u şer'iyye, bu harflerle yazılmıştır. Milletlerin tarihleri onların hafızasıdır. Tarihi ve kültürüyle bağlarını koparan bir millet hafızasını kaybeden kimse gibi aptal ve şaşkın olur. Dinini asıl me'hazlerden öğrenmeyen kimselerin inancı zayıf ve yanlış olur.

Ecdâdımızın binbir emekle mum ışığında yazdığı muazzam eserler, kütüplanelerin tozlu raflarında müslümanların alakasını beklemektedir. Bu kitaplardan istifade, islam harflerini bilmekle mümkündür. Bu hususta ihmal ve gevşeklik büyük mes'ûliyeti mûcibdir. Müslümanların çocuklarına İslam harfleri ile okuma-yazmayı öğretmeleri mühim bir vazîfedir. Büyüklerimizin emsalsiz eserlerini okuyup anlayabilmek için Osmanlıcayı okumaya ve anlamaya gayret göstermek icabeder.

---

86 Zerkânî, Menahil, c.1 s.370

87 Bursevi, Ruhu'l-Beyan c.7 s.314, Tefcîru't-Tesnîm s.75

DERSİ DERSTE ÖĞRENMEK

Dersi en kolay ve en verimli şekilde öğrenmek, onu derste öğrenmekle olur. Bunun için en başta şu hususlara riayet lazımdır:

a. Derse dikkat etmek. Dersi iyi öğrenmenin en müessir yolu derse ruhen ve fikren hazır olarak can kulağı ile dinleyip hocasının izahlarından istifade etmektir. Dersi öğrenmekte bu usulün büyük tesiri vardır.

Nitekim İlmi kişilerin ağızlarından alınması tavsiye olunmuştur.*88* Yine: "Talebe dersi aslanın avını takip ettiği gibi takip etmelidir.", buyurulmuştur.

b. Dersi öğrenmeyi sonraya bırakmamak. İnsanoğlu daima yarınları bu günden daha müsait olur zannettikleri için umumiyetle mühim işlerini (derslerini) gelecek zamana bırakırlar. Halbuki her şey şimdi mümkün, biraz sonra şüpheli, daha sonra daha çok şüphelidir. Bu itibarla işlerimizin en mühimmini en öne almalıyız.

Zira bu ilâhî bir nizamdır. Mesela nefes almak, su içmek ve yemek mühim birer ihtiyaçtır. Biz önce nefesi, sonra suyu, sonra da yemeği düşünüyoruz. Fakat diğer işlerimizde çoğu kere böyle yapmayıp en mühim işlerimizi yarınlara bırakıyoruz.

Talebe için de en mühim şey ders çalışmak ve ilim elde etmek olduğuna göre içinde bulunduğu zamanı iyi değerlendirip, dersi derste öğrenip, gelecek zamana güvenmemelidir. Geleceğe güvenip bu günün dersini yarına bırakmak akıllı bir talebenin işi değildir.

Zira her gün kendi meşguliyeti ile gelir. Bu sebeple: *"Yarın, işleri yürütemeyen ve kusurlu olanların günüdür"* denilmiştir. *"Bu gün bırak yarın yap"* prensibi talebeyi çalışmaktan ve ilimle meşguliyetten uzaklaştırdığı gibi tembelliğe sevk eder.

ÂDÂB-I MUAŞERET

Dinimizin bizden uyulmasını istediği hususlardan biri de adabdır. Adab, edebin cem'idir ki, islam dininin biz insanlara tavsiye ettiği terbiye sistemi ve insani davranış usulleri demektir. Diğer bir ifade ile edep, elde, dilde ve ruhta yerleşen ve hareketlerimizi kontrol altına alan bir melekedir.

Cemiyet halinde yaşayan insanların birbirlerinin hukukuna riayet etmeleri diye hulasa edebileceğimiz âdâb-ı muaşeret talebe için daha da lüzumludur. Ve şöylece ifade edilmiştir.

Talebe hocasına saygı ve hürmet gösterip huzuruna selamla çıkmalıdır. Derste yüzü daima hocasına dönük olduğu halde oturmalı zaruret yoksa saygıdan dolayı çok yakın oturmamalıdır. Hocasının huzurunda iken sağa sola bakmamalı, sakin ve edepli

---

88 Zernûci, Talim el-Müteallim, s.70. Takkık Salah Muhammed, Nezir Handan

durmalı, eli veya gözü ile olsa bile asla lüzumsuz bir hareket ve işarette bulunmamalıdır. Hocanın yanında ve derste elbisesi veya başka bir şey ile oynamamalı, önünden yürümemeli, saygı gereği bir adım kadar arkasından yürümelidir. Ve onun makamına "Masa, kürsü, rahle, vs."ne oturmamalı, hocasının yanında ancak izin alarak konuşmalı, mümkün olduğu kadar az konuşup sözü fazla uzatmamalıdır.

Ayrıca talebe hocası ile aynı mecliste otururken başkasına bir şey sormamalı, hocaya olan hürmetini çoğaltmalı, hocası hakkındaki dedikoduyu reddedip mani olmaya çalışmalı, aksi halde meclisi terk etmelidir. Talebe, hocasına karşı gelmek, inat ve iddiaya bürünmek, gurur ve kibir gibi hislere kapılmak suretiyle hocasına karşı ukalalık etmemelidir.

Talebe hocasına güçlük çıkarmayıp bilakis ona teşekkür etmelidir. Nitekim Rasülüllah (s.a.v) Efendimiz şöyle buyurur: *"Öğreniniz fakat güçlük çıkarmayınız"*89

Hatta gördüğü bir kusurdan dolayı hoca azarlasa bile talebe yine teşekkür etmelidir. Çünkü hocasının gayesi onu irşad ve islah etmektir.

Talebe hocasının eksik taraflarını ve hatasını araştırmayıp bilakis gördüğü veya duyduğu bir hatası varsa onu iyiye haml etmeli, hocayı hataya nisbet etmekten sakınmalıdır.

Umumi meclisler dışında kalan yerlerde hocasının yanına mutlaka izin alarak girmeli izin verilmezse geri dönmeli ve tekrar tekrar izin istememelidir. İzin istediği hususta hocanın bildiğinden şüphe ederse ancak üç defa izin ister. Yani kapıya üç defa vurur, kapıya vurmak hafif edepli ve parmak ucu ile olmalıdır.

Ders sonunda hoca gitmek üzere ayağa kalktığında talebe de ayağa kalkmalı hoca ayakta iken oturmamalıdır.

KENDİSİNDEN İLERDE OLANLARA GIBTA ETMEK

Her müslümanın meşrû olan her işinde ilerlemesi, yeni gününde; bir evvelki gününden daha ileride olması Müslümanlığın icabıdır.

Çünkü Müslümanlık ilerlemeyi emreden, durmayı duraklamayı, hele hele geriye gitmeyi yasaklayan bir dindir. Dolayısı ile müslüman ilminde, amelinde, ibadetlerinde, hizmetlerinde hulasa meşru her işinde en iyi dereceyi elde etmekle mükelleftir. Bu insanlığın yaratılış gayesidir.

Hz. Allah (C.C**):** الذى خلق الموت والحيات ليبلوكم أيكم أحسن عملا ***"O Allah* (C.C) *ki hanginiz amelde daha güzel diye imtihan etmek için ölümü ve hayatı yarattı."*, **90**buyurmuştur. Büyüklerimizin dediği gibi kötü amel mevzu bahis bile değildir. Peygamberimiz (S.A.V) şöyle buyurmuştur**:** إذا أتى على يوم لا أزداد فيه علما يقرنى إلى الله ولا بورك لى فى طلوع شمس ذلك اليوم

---

89 İbn-i Abdi'l-Berr , Câmiu Beyâni'l- İlmi ve fadlihi c.1 s.156
90 Mülk 2

"Yeni gelen bir günümde, beni Allah (C.C)'a yaklaştıracak yeni bir bilgi elde edememiş isem, o günün güneşinin doğmasında (o günde) benim için bir hayır yoktur.91

Ayeti kerimeler ve Hadisi şerifler gösteriyor ki; müslümanların, hele hele ilim öğrenmek ve öğretmekle şereflendirilen bahtiyar kişilerin her gün ilim ve hizmetlerinde terakki etmeleri, iki günlerini birbirine musavi etmemeleri icap eder. Bunun içinde kendisinden ilerde olanlara gıpta edip, onlar gibi olmaya gayret göstermeleri lazımdır.

Peygamberimiz (A.S**):** لا حسد إلا في إثنين: رجل أعطاه الله القرآن فهو يقوم آناء الليل والنهار، ورجل أعطاه الله مالا فهو ينفقه آناء الليل والنهار ***"İki kişi dışında hasetlik caiz değildir. Birisi: Allah* (C.C)*'ın Kendisine kur'anı (ilmi) verdiği ve onunla günün ve gecenin her saatinde meşgul olan kimse, diğeri de: Allah (C.C) 'ın kendisine mal verdiği ve o malı gece ve gündüzün her saatinde infak eden kimsedir".***92 Bu kimseler gibi olmayı istemek, hasetlik değil onlara gıpta etmektir ki dinimizde teşvik edilen bir husustur.

İlim tahsili ve bu ilimleri yaymak ile meşgul olmak şerefine mazhar olan müslümanlar, Asr-ı Saadetten itibaren günümüze kadar geçen zaman içerisinde, bu sahada kendilerine gıpta edilecek o kadar çok ve mümtaz şahsiyetler yetiştirmişlerdir ki, emsâlini başka sahalarda bulmak ve görmek mümkün değildir.

Allah (C.C)'ın inzal buyurduğu her ayeti, yazıp ezberleyen ve mevcut müslümanlara hemen öğretip yayan ve onları cem edip mushaf haline getiren sahabe-i kiram (R.A), milyonlara baliğ olan hadisi şerifleri, senetleri ile beraber ezberleyen, yazan, nakleden böylece kıyamete kadar bekâsını temin eden hadis imamları, yüzlerce cild muhalled eserleri telif ve tasnif edenler, dinimizin itikadi, ameli ve ahlaki kısımları başta olmak üzere bütün hükümlerini kıyamete kadar gelecek müslümanların kolaylıkla istifade edebileceği şekilde, kitap kitap, bab bab, fasıl fasıl yazıp tertip eden mezhep imamları...

Bilhassa her müslümanın mutlaka tahsil etmesi lazım olan fıkıh (amel) ilmini, ekip diken (temellerini atan) Abdullah bin Mes'ud (R.A), dikilen bu ilmi sulayarak yetişmesini temin eden (ilerleten) Alkâme (R.A), ekilen ve yetişen bu ilmi biçip toplayarak müslümanların istifade etmesini daha da kolaylaştıran İbrahim en-Nehai (R.A), bu ilimleri dövüp savurarak harman eden, Hammad (R.A) bunları öğüten imamı Azam (R.h), öğütülen bu ilimleri hamur eden İmamı Yusuf (R.h) ve pişirerek, bütün müslümanların hiçbir zahmet çekmeden yemesi için hazır bir lokma haline getiren İmamı Muhammed (R.h).93

Ve bu yolda ömürlerini bezleden, hayati tehlikelere rağmen okuyup-okutmaktan geri kalmayan, her türlü zahmeti nimet bilen Allah (C.C) dostlarının hepsi, hususu ile her türlü menfi şartlara rağmen, dini

---

91 Münâvi, Feyzü'l-Kadir c.1 s.240, Darû'l-Hadis Kahire
92 Buhari hadis no:5025 Müslim, hadis no:815
93 İbn-i Âbidîn, Reddü'l-Muhtar, c.1 s.141

celili islamı tebliğ ve talim etmekten, bir an olsun geri durmayan Üstazımız (K.S), gıpta edilmesi, numune alınması icap eden muhterem ve mubarek şahsiyetlerdir.

İmamı Rabbani hazretleri de (K.S):

"Kişinin hedefinin yüksek olmasının lazım olduğunu, ceviz ve mevizle (basit şeylerle ve küçük hedeflerle) iktifa etmemesini, hayırlı şeylerde gözünü ileriye ve ileridekilere çevirmesinin lazım olduğunu ifade buyurmuşlardır.[94]

TETEBBU' (Araştırmak)

İnsan araştırma ve öğrenmeye istî'dâd ve kabiliyyetli olarak yaratılmıştır. Her meslek erbabının mesleğini ilerletmesi için araştırmaya ihtiyacı olduğu gibi Talebenin de ilmî seviyesini yükseltmesi için araştırmaya büyük ölçüde ihtiyacı vardır. Bir mes'eleyi çeşitli kitaplardan okuyarak, araştırarak öğrenmek arının çeşitli çiçeklerden istifade etmesi gibidir. Bildiklerimize nisbetle bilmediklerimiz her zaman daha çoktur.

Müslümanlar ilmi araştırmaları cihad sayan ve her bilgi sahibini bilgisini yaymakla mükellef tutan bir dinin mensuplarıdır. İlimle meşgul olan bir kişinin âfeti öğrendikleri ile iktifa etmesi her gün yeni bir şey öğrenerek ilmini artırmamasıdır. Yüce Peygamberimizin: من إستوى يوماه فهو مغبون *"İki günü müsavi olan aldanmıştır."*[95] **sözü de araştırma yapmaya ve ilimde ileri gitmeye en büyük teşviklerden biridir. Cenabı Hakkın rızasını kazandıracak en değerli şeylerden birisi ilmî araştırmalardır. İlim yenilik ister, yenilik ise devamlı ve sistemli bir şekilde düşünmek ve araştırmakla elde edilir. Toprağın suya doymadığı gibi talebe de hocadan öğrendikleri ile iktifa etmeyip, araştırmacı olmalıdır. Zira kabiliyetlerimiz bize verilmiş birer nimettir, şükür ister, birer sermayedir işletilmek ister. Kabiliyetlerimizin Allah'ü Teâla'nın ihsanı olduğunu bilmemiz ve onun rızasını kazandıracak şekilde kullanmamız lazımdır. Hulâsâ yeni bir şey öğrenmeden geçen her günün ziyan olduğunu hissedip bundan acı duymalıdır.**

Ancak, maneviyyat erbâbının tetebbu ile meşgul olmadan önce dikkat edeceği mühim bir husus vardır ki, Hz. Üstazımız (K.S) bunu şöyle ifade buyurmaktadır:

"Bizim sâdâtımız: "Tâlib nefsini tezkiye edinceye kadar, ferâiz, vâcibât, sünenât-ı müekkedâtdan ve yalnız muktedasından aldığı nevâfil-i ezkardan başka birşeyle meşgul olmamalıdır.", buyururlar. Çünkü kable'l-fenâ ve'z-zekâ yapılan her hareket ve fiil ve amel tâlîlat-ı nefsaniyye levsi ile mülevvestir. Neticesi yok gibidir. İlk iş, ayn-ı zenb ve cehl ve hatîe olan nefsin ıslahıdır. Bu salah ve zekayı hasıl eyledikten sonra her fiil ve amel kabule şâyândır ve pâkdır.

Mütalaalar kable'z-zekâ, vücûd-ı ilmî-i gayr-i sahih vereceğinden ve enaniyet ve bilgiçlikten yakayı kurtarmayı çok

---

94 İmam-ı Rabbani, Mektubat, c.1 mektup:116 s.118

*95*Aclûni, Keşfü'l-Hafa' c.2 s.305 Müessetü'r-Risale Beyrut-1416

müşkil kılacağından bunları terk etmek ilm-i sahîh ve nâfî talibleri için elzemdir." *96*

HOCA VE DİSİPLİN (DİSİPLİN)

a) Manası: **Günlük hayatta disiplin, düzen ve intizam manasında kullanılır. "Disiplinli insan" dediğimiz zaman kâidelere uyan, prensipli hareket eden ve biraz da sert insan anlaşılır.**

"Disiplinli Talebe" deyince de derslerine muntazam çalışan, devamlı ve başarılı bir talebe anlaşılır.

b) Tarifi: **Disiplin; fert veya grupların terbiye gayelerine ulaşmak için hal ve hareketlerini kontrol altına almalarıdır. Diğer bir ifadeyle "duygularına hakim olup yerine göre kullanma faaliyetleridir, diyebiliriz. Bir cemiyetin huzur içinde yaşamasını temin maksadıyla konulan kâidelere ve hükümlere, bunların yerine getirilmesi için yapılan bütün terbiye faaliyetlerine disiplin denir."**

Disiplin, fertleri gerek kendi davranışlarına çeki düzen vermeye, gerek yapıcı faaliyetlerde bulunmaya zorlayan görünmez bir kuvvet değeri taşımaktadır. Mesela; trafik kaidelerine sadece para cezası korkusu ile uyan bir şoförünki hakiki bir disiplin değildir. Gerçek disiplin şahsın kendi içinden gelen disiplindir.

Disiplinde itaat esastır. Fakat bu itaatin baskı ve zorla değil, istek ve anlayışla olması gerekir. Zira iradeli ve şuurlu itaat, disiplinin temelini teşkil eder. Bu sebeple talebeleri şuurlu ve iradeli itaate, kendi imkânlarını, kendileri ve cemiyet menfaatine uygun şekilde kullanmaya alıştırmak sadece disiplinin değil, talim ve terbiyenin de ehemmiyet verdiği bir husustur.

Talebelere ağır bir yük yüklemek yerine güzel alışkanlıklar kazandıran, şuur ve intizam aşkı uyandıran disiplin şüphesiz iyi bir disiplindir.

c) Gayesi: **Her cemiyet, ve teşekkül, varlığını devam ettirebilmek için uzun tecrübeler neticesi ve düşünülerek konmuş türlü kâidelere uymak zorundadır. İşte bir dine, cemiyete ve bir teşekküle mensup kişilerin o cemiyet tarafından benimsenmiş değer hükümlerine riayet ve itaat etmesi, kendi hareket ve davranışlarını kontrol ederek, kendi kendini ıslah etmesi gerekir. Disiplinin yakın ve uzak olmak üzere iki gayesi vardır:**

1) Yakın Gayesi: Ferdin içinde yaşadığı cemiyetin din, hukuk, ahlak ve disiplin kâidelerine uyması, hareket ve davranışlarını bu kâidelere uydurması. Talebenin de bulunduğu müessesenin prensiplerine, disiplin kâidelerine uymasıdır.

2) Uzak Gayesi: Kişinin ve talebenin içinde bulunduğu cemiyete, sınıftan başlayarak hayatta her zaman ve her yerde

96 Mektublar ve Bazı Mesâili Mühimme s. 41

kendiliğinden uyması, yani kazanılan alışkanlıkların kısa müddet içinde değil, devamlı ve kalıcı olmasıdır. Kaidelere uyma alışkanlığı, insanın ve cemiyetin huzur ve refahı için son derece ehemmiyetlidir.

Disiplini Sağlama Yolları:

a) İmâ (işaretle)

Hoca talebenin söz, fiil ve davranışta bir noksanlığını ve itaatsizliğini gördüğünde mümkün olduğu kadar yumuşaklıkla, güzel bir dille, ima ve işaret yolu ile ortadan kaldırmaya, kınama ve azarlama olmaksızın noksanını tamamlamaya çalışmalıdır.

Çünkü hatayı açıkça yüze vurmak utanma perdesini kaldırır, karşı koymaya cesaret verir. Açıktan isim vererek mani olmaya çalışmak inat ve israra sebep olabilir.

İma ile üstü kapalı olarak söylemenin tesiri, açık olarak söylemek ve yasaklamaktan daha müessirdir. Zîra îmâ heybet perdesini yıkmaz. Fakat açık söylemek heybet ve korku perdesini tamamen ortadan kaldırabilir. İma yoluyla ikaz, olgun vicdanları, berrak zihinleri, imadan manalar çıkarmaya sevk eder.

Hoca, bir talebenin davranışını beğenmediğinde isim vermeden, ima ile anlatmaya çalışmalıdır. Fiili yapan değil, fiil kötülenmeli, davranış tenkit edilmelidir. Kur'an-ı Kerimin de usulü budur. İsim verilmeden davranış kötülenir, fiilin çirkin olduğu belirtilir. Peygamber Efendimiz (S.A.V) de aynı usulü takip etmiş, fertleri değil davranışları kötülemiştir. O, bir kötülük gördüğünde veya duyduğunda "Neden filan kimse böyle diyor, şöyle yapıyor?" demez; hemen bir hutbe irad ederek umumi manada "Bazılarına ne oluyor ki şöyle şöyle yaparken görüyorum?" gibi ifadelerle onlardan imalı bir şekilde bahsetmişlerdir.

b) Nasihatle

Hocanın, talebenin kötü hareket ve davranışlarını değiştirip, iyi davranışlar kazandırma yolunda uygulayacağı usullerden biri de nasihatle terbiye, yani nasihat etme usulüdür.

Bu ilahi bir terbiye usulüdür. Zira Kur'an-ı Kerim nasihat ve tevcihlerle doludur. Hz. Lokman'ın (A.S) oğluna verdiği nasihat meşhurdur ve Allah Teala Lokman süresinde bu hususu zikretmiştir.

Çocuk bazı kötü davranışlara temayül gösterdiği zaman mutlaka nasihat etmek gerekir. Fakat nasihatin ince ve tesirli olması, çocuğu doğru ve güzel olan davranışa yöneltmesi, güzel huylara alıştırması gerekir. Büyük insan da tıpkı küçük gibi daima nasihate muhtaçtır. Çünkü bazen iyi örneği bulamaması veya tek başına hataları düzeltememesi mümkündür. Fakat öğüdün mutlaka güzel sözlerle olması gerekir.

Peygamber Efendimiz (S.A.V): الدين النصيحة *"Din ancak nasihattir"*,[97] **buyurur. Nasihat dinin en mühim esaslarındandır.**

---

97 Müslim c.1 s. 74 Hadis No:95 Bab:23

Rasülüllah (S.A.V) ve sahabe bu usulü en güzel şeklinde tatbik etmişlerdir. İmam-ı Gazali hazretleri: *"Hoca, talebeye hiçbir şekilde nasihati terk etmemelidir"*,98 derken Taşköprülüzade: *"Hoca, talebeye kötü huy ve davranışlardan kurtulmayı sağlayacak nasihatte kusur etmemelidir."*99, der. İmam-ı Azam Ebu Hanife hazretleri talebelerine daima nasihat ederdi. Bilhassa ayrılık esnasında veya başına bir hal gelenlere nasihatte bulunurdu. Onun, Yusuf b. Halid es-Simti'ye, Nuh b. Meryem el-Cami'ye ve Ebu Yusuf'a vasiyeti meşhurdur.

Nasihat kısa ve öz olmalıdır. Süfyan bin Abdullah şöyle der: "*Hz. Hızır (A.S) Hz. Musa'ya (A.S) denize açıldıklarında şöyle demiştir: "Ey talibi ilim! Dinleyen anlatandan çok yorulur. Bu sebeple konuştuğun zaman muhatabına bıkkınlık verecek kadar sözü uzatma."* Bundan dolayı atasözü ve vecizelerin hepsi sade ve kısadır. Zira uzun ve dolambaçlı ifadeler, uzun süre hafızalarda yaşayamazlar.

Hoca yapacağı nasihati en uygun zamanda yapmalıdır. Vakitsiz ve yersiz yapılan telkinlerin tesiri çok az olur. Mesela mühim bir hadiseyi vesile yaparak edilen nasihat çok tesirlidir.

Hasılı hoca nasihat için bir zaman kollamalıdır. Çünkü Nebiyyi muhterem (S.A.V) vaaz ve nasihat hususunda bıkkınlık gelmesin diye sahabenin haline bakıp ona göre gün ve saat kollardı.

Hoca talebelerin gayri ahlaki davranışlar içersine girdiğini gördüğünde onlara yaptıklarından dolayı utanmaları gerektiğini anlatıp onlarda utanma duygusunu geliştirmelidir. Hatayı zaman geçirmeden düzeltmelidir.

Hocanın aslî vazifesi, talebeye bilmediklerini hatırlatmaktır. Söylediklerinin talebeler tarafından yapılmadığını veya aksinin yapıldığın görünce usül hatası yapıp yapmadığını, talebenin kabiliyet ve zaaflarını iyice inceleyip incelemediğini kendi kendisine sormalı vazifesini hakkıyla yapmış ise üzülmeyip, hidayetin Allah'dan olduğunu hatırlamalıdır. Zira mürebbi ve mübelliğin vazifesi zorla yaptırmak değil, tebliğ etmek ve ıslah etmeye gayret göstermektir.

c) Affetmekle

Suçunu anlayan ve itiraf eden bir kimsyi affetmek de mühim bir terbiye vasıtasıdır. Bu hususta geniş mâlûmat "Hocanın affedici ve müsâmahakâr olması" başlığı altında zikredildi.

e) Ceza (Müeyyide) ile

İnsanlar farklı yaratılıştadır. Bazısına hafif bir işaret, sert bir bakış kâfi gelip derhal kötülükten el çekerken, bazılarına ancak kızma ve tekdir, bazılarına da münasib cezalar tesir eder.

---

98 Gazali, İhya c.1 s.80 Müesseset-ül Halebi 1967- Kahire

99 Taşköprülüzade, Mevzûâtü'l-Ulum c.1 s.71 Derseadet

Nush ile uslanmayanı etmeli tekdir,
Tekdirle uslanmayanın hakkı kötektir.

Talebeyi cezalandırma ilk ve tek yol değildir. Ceza ancak her türlü nasihat ve vasıtaların netice vermediği hallerde başvurulabilecek bir ihtiyat tedbiridir.

Ceza cemiyetin nizam ve intizamına aykırı hareketlerin tekerrürüne mani olmak için uygulanan elem verici bir tedavi vasıtasıdır. Ancak cezanın tesbit takdir ve tatbikinde zaman ve zeminin şartları dikkate alınmalı cezalar şahsi ve keyfi olmamalıdır. Bir müessesede suçlar ve cezalar ehil kimselerin istişaresiyle tesbit ve tatbik edilmelidir.

Talim değnekle başlamadığı gibi, terbiye de ceza ile başlamaz. Mühim bir vazife olan namaz kılmayı çocuğa telkin etmek için uzun bir mesafe vardır. O esnada sevgi, numune olma, nasihat, yumuşak fakat kararlı sözler tesirini gösterir. Bunların hiçbiri fayda vermediği takdirde şahsiyet yapısının düzelmesi için çocuğun vaziyetine göre değişik usuller denenmelidir.

Peygamber Efendimiz (S.A.V) bu hususta şöyle buyurmuştur: مروا أولادكم بالصلاة وهم أبناء سبع سنين، واضربو هم عليها وهم أبناء عشر *"Çocuklarınıza, yedi yaşına geldiklerinde namazı emredin. On yaşına geldikleri halde kılmazlarsa dövün."*100

Peygamber Efendimiz (S.A.V) kızlarını ve torunlarını terbiye etti, fakat onları hiç döğmedi. Onları sevgi, numûne olma ve iyi idâre etmekle terbiye etti. Her hususta olduğu gibi bu sahada da mürebbiler Peygamber Efendimiz (S.A.V)'i nümune almalıdır.

Hoca talebeye, hiçbir zaman şahsî garaz kin ve intikam hissi ile ceza vermemelidir. Talebe, ceza veren hocayı sadece kızgın bir adam olarak değil de karşı geldiği ahlak prensiplerinin bir koruyucusu ve temsilcisi olarak tanırsa, cezayı daha kolay kabullenir. Mürebbinin hiddeti bu bakımdan şahsi bir heyecan değil, bir nevi "dînî hiddet" olmalıdır.

Hz. Ali Efendimizin harpde bir kâfiri öldürecek iken yüzüne tükürdüğünde öldürmediğini, "Tükürmeden önce öldürseydim Allah için öldürecektim, şimdi (araya) nefsim girdi."101**, dediğini unutmayalım.**

YURDA YENİ GELEN BİR TALEBENİN İNTİBÂKI

Hz. Üstazımızın yurtlarına talebe olmak için gelen nasibli ve bahtiyar kimselerin, yurda intibakı ve buna yardımcı olmak mühim bir hususdur. Zira insanın yeni bir muhîte intibakı zordur. Hele hele

100 Aclûni , Keşfü'l-Hafa c.1 s.266, Müessesetü'r-Risale Beyrut
101 İslam Alimleri Ans. Türkiye Gazetesi c.1 s.106

sevgi ve şevkate muhtaç bir yaşta, anne-babasından ve yuvasından ayrılan talebenin, yurda alışması hayli zordur. Hocalar bile yurda ilk girdikleri günleri hatırlayınca, neler anlatırlar. Ağlamıyanları çok azdır. Gönlerce ağlayan, hatta kaç defa kaçanları vardır. Kaçıp da bir daha dönmeyenler zaten hesapta yok.

Yurdun ve talebeliğin ehemmiyetine inandığı halde, sadece intibak zorluğu yüzünden ayrılan pekçok talebe vardır. Belki nasibleri yoktu ama, onların nasipsizliği, bu hususta ihmali olan kimselerin mes'uliyetini ortadan kaldırmaz.

Bu sebeple hocalar, yurda yeni gelen talebenin intibakı için bazı hususlara dikkat etmelidir. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

1 Hocalar kendilerinin yurda ilk geldikleri günü unutmamalıdır.
1 Yeni gelen talebeye iyi bir rehber talebe vazifelendirilmelidir.
1 Yeni talebeler boş bırakılmamalı, mâkul ve faydalı şeylerle meşgul edilmelidir.
1 Yeni talebeler, eski ve yaramaz talebelerin zararlarından uzak tutulmalıdır.
1 Kendilerini kapana kısılmış gibi hissetmemeleri için, eğer istemezlerse yurtta

zorla kalmayacakları ve gidebilecekleri söylenmeli, lüzumu halinde izin verilmeli, sonra alıştıkça izin normalleştirilmelidir.

1 İlk haftalar yurttaki nöbetlerden muaf tutulmalı, sonra da fazla sıkıştırılmadan,

alıştıra alıştıra nöbet vazifesi verilmelidir. Yurtta yaptıkları nöbetin mana ve ehemmiyeti iyice anlatılmalıdır.

Bu hususlara riayet edilerek, ilk günleri ve haftaları atlattığı takdirde, daha sonra kovulsa da gitmeyecek hale gelecektir.

TALEBELERİN YURDA VE PROGRAMLARA İNTİBÂKINI ZORLAŞTIRAN VE SUÇ İŞLEMELERİNE SEBEP OLAN HALLER VE ALINABİLECEK TEDBİRLER:

a) Talebenin yurda gelmekteki gaye ve hedefini tam ve doğru bir şekilde tesbit edememesi:

Sadece ailesinin sevk ve icbârıyla yurda giren bir müddet yurtta kalıp birşeyler öğrendikten sonra ayrılmayı düşünen veya sadece yurdun maddî imkânlarından faydalanmak için yurtta kalan talebeler intibak zorluğu çeker. Böyle talebeler yurdun dahili programlarına iştirak etmemek için her fırsatı değerlendirirler. Diğer talebelere de tesir ederek kendilerine göre bir muhit teşekkül ettirirler. Talebe arasında kurs ve hocalar aleyhinde konuşabilirler. Problem çıkarmak için bahane ararlar. Bulamazlarsa uydururlar. Ailelerine kurs ve hocalar hakkında yalan söyleyebilirler.

Yapılacak şey bu talebelerin yurtta niçin bulunduklarını güzelce anlatmak ve kendileri için kat'î bir karar vermelerine yardımcı olmaktır. Bu hususta îcabında aileleri ile de görüşülerek

yurdun onlara değil, onların yurda uymaları îcab ettiği iyice anlatılmalıdır.

b) Kendisinin diğer talebelerden farklı imtiyazlara sahip olduğunu düşünmek:

Bilhassa hizmetlere maddî yardımda bulunan tanınmış kimselerin ve hocaların çocukları bu zanna kapılıp prensiplere ve programlara riayetsizlik yapabilir. Bu zannın tashîhi için talebenin ailesi ile istişare etmek ve ailesi vasıtasıyla talebeyi îkaz ettirmek faideli olabilir. Ancak bu hususta zaman zaman ailelerin ikna edilmesinde de zorluklar yaşanmakta hatta ebeveyn, çocuklarının bu zanna kapılmasına zemin hazırlamaktadır.

Bu da talebenin hakkıyla istîfade edemeden ayrılmasına sebep olabilmektedir. Bu durumda vebal büyük ölçüde ebeveyne aittir. Yapılacak çok fazla bir şey yoktur.

c) Evde nazlı yetişmiş olup cemiyet prensiplerine riayette zorlanmak:

Tek evlat sahibi veya varlıklı ailelerin nazlı yetiştirilmiş çocuklarında görülen bu hal, talebenin yurt ve talebelik şartlarına uymasını zorlaştırmaktadır. Anne babadan gelecek en küçük bir taviz böyle talebelerin yurttan soğumasına ve talebelikten ayrılmasına sebep olabilmektedir. Böyle hallerde mes'ûliyyet –büyük ölçüde- yurtta talebe olmanın dünya ve ahiret saadetini temindeki ehemmiyetini iyi anlayamayan anne-babaya aittir.

Bu itibarla talebeliğin basit ve geçici sıkıntılarına katlanamayan kimselerin dünya ve ahirette ne büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalabilceği talebeye ve velilerine iyice anlatılmalıdır.

d) Heva ve heveslerine mağlûp olup, dışarıya heveslenmek:

Malumdur ki, günümüzde her yer nefsin arzularına hitap eden envâ-i mehârim ve maâsî ile doludur. Hz. Üstâzımızın müesseseleri ise talebeleri zamanın küfür ve isyanından muhafaza eden yegane kaleler mesâbesindedir. Talebeler bilhassa gençlik dönemlerinde nefsin heva ve hevesine kapılıp, yurtta sıkılarak, intibak zorluğu çekebilir. Yapılacak şey talebenin dışarı ile alakasını asgarî seviyeye indirmek ve bu hususta lüzumlu tedbirleri almaktır.

e) Talebenin takip ve kontrolden uzak kalması:

Talebenin herhangi bir şekilde takip ve kontrolden uzak kalması, onun gevşemesine ve suç işlemesine sebep olabilir. Bazı talebeler, kontrolden uzak köşeleri mesken tutup lüzumsuz işlerle vakit geçirirler. Bunların tavırları diğer talebelere de sirâyet edebilir. Bu sebeple hocalar talebeyi sıkmayacak şekilde onların arasına girmeli ve yurdun her yerini dolaşarak talebeyi takip altında tutmalıdır. Talebenin bütün vakitleri mühim ve faydalı programlarla doldurulmalı, talebelere boşluk verilmemelidir. Boşluk bulan talebe vaktini zararlı şeylerle doldurabilir. Hoca talebeyi meşgul etmezse talebe hocayı meşgul eder. Esasen en güzel terbiye talebenin suç

işlemesine zaman ve zemin bırakmamaktır. Suç işlendikten sonra yapılacak en güzel müdaheleler bile kazadan sonra hasarın tesbit ve tamîri mesâbesindedir. Talebenin suç işlemesine imkan verip sonra da onu cezalandırmak mes'ûliyeti mûcip bir haldir. Derse zamanında girmeyen bir hocanın dershane dışına çıkan talebeleri cezâlandırması gibi... Hocaların küçük ihmalleri talebenin büyük suçlar işlemesine sebep olabilir.

f) Zekâ gerilikleri ve ruhsal bozukluklar:

g) Aile geçimsizlikleri:

Aile geçimsizlikleri kavgalar, çocukları sinirli, hırçın, gergin, çekingen, ürkek ve korkak duruma getirebilmektedir. Dolayısıyla ailesinden ruhi bakımdan menfi yönde etkilenerek, yurtlara gelen çocuklar, problemli birer talebe durumuna gelmekte ve kolaylıkla disiplinsizce davranışlara yönelebilmektedirler.

h)Yasaklar ve baskılar:

Ailelerde, sebepleri izah edilmeden uygulanan aşırı yasaklar ve baskılar, çocukları ve gençleri menfi yönde etkileyen hususlardan bir başkasıdır. Hele bazı ailelerde, çocuğun her yaptığı işin veya söylediği sözün "suç" gibi karşılanması, onları ne yapacağını, ne söyleyeceğini bilemez duruma sokup, aptallaştırabilir. Bazılarını ise, isyankâr yapabilir.

ı) Ailesinden veya çevresinden gerekli ilgiyi görmemek ve kendi başlarına terkedilmiş olmak.

i) Çocukluğunu yaşayamamak:

Zamanımızda bazı aileler çocuklarını, büyük bir yarış halinde çeşitli kurslara göndermektedirler. Maksat, yeteneklerini geliştirmek ve özel eğitim öğretim yaptıran bazı okullara girmelerini kolaylaştırmaktır. Aileler, çocukları vasıtası ile maksatlarını gerçekleştirmek isterlerken, onlara adeta yaşamayı yasaklamaktadırlar. Belki hayaller gerçekleşebilmektedir ancak, çocukların büyük bir kısmı, "büyümelerine rağmen, küçük kalmakta" ve çocukça davranışları bir türlü terk edememektedirler.

j) Kıskançlık:

Anne-baba ve diğer büyüklerce ailedeki çocuklardan bazılarına fazla alaka gösterilmesi, diğerlerinin kıskançlık duygularının kabarmasına sebep olabilmektedir. Kıskançlıklarını, anne-baba korkusuyla evde dışa aksettiremeyen çocuklar, bu hislerini yurtta ortaya koyabilmektedirler.

k) Başka çocuklarla kıyaslanma:

Çocukları kıskançlığa ve dolayısıyla disiplinsizliğe iten sebeplerden birisi de, ailedeki veya çevredeki başarılı bazı çocuklarla

kendilerinin kıyaslanmalarıdır. Bilhassa aleyhteki kıyaslamalar, çocuklar üzerinde menfi tesirler yapar ve kıyaslandıkları çocuklara karşı içten içe kıskançlık ve kin duygusu taşıyabilirler. Böyle çocuklar kendisi ile kıyaslanan çocuklarla onlar gibi çalışkan ve mazbut aile çocuklarına saldırmak ve onları hırpalamak için fırsat kollayabilirler.

l) Aileden uzak olmak:

Bazı talebeler yatılı okumak üzere ilk defa ailesinden ayrılmış olabilirler. Bu durumda çocuk, kendisinin "ailesi tarafından sevilmediği için başlarından atıldığı" zannına kapılabilir. Şayet evde, kendisinden daha çok sevildiğini zannettiği kardeşleri varsa, zannı iyice sabit fikir haline gelebilir. Böyle talebelere anne-babasının kendisini çok sevdikleri, ancak çocuklarının iyiliği için yurda verdikleri iyice anlatılmalı ve gösterilecek şefkat ve alaka ile zannı izâle edilmelidir.

m) İstemediği yurda gönderilmek:

Bazı aileler çocuklarını, onların istedikleri ve intibak edebilecekleri yerlere değil de, kendi düşüncelerine uygun olanlarına göndermektedirler. Böyle bir durumla karşılaşan çocuk ise çoğu zaman intibak sağlayamamaktadır.

n) Fiziki kusurlar:

Doğuştan veya sonradan ortaya çıkan fiziki eksiklikleri çevresinde zaman zaman alaya alınmış veya horlanarak küçük görülmüş olabilirler. Tabiatıyla onlar da, kendilerine karşı takınılan tavırlar karşısında, karşı tavırlar geliştirmiş olabilirler.

o) Zenginlik-Fakirlik:

Ailelerin zengin veya fakir oluşları da, zaman zaman çocukları menfi yönde etkileyebilir. Aslında iyi terbiye edilen aile çocukları için, zenginlik fakirlik problem değildir. Ancak, sık sık fakirliklerinden bahsedilen bir evde çocuk, zenginliğe karşı devamlı bir hasret duyar. Hatta evinde zenginlere karşı menfi bazı kanaatlar ve tavırlar da sık sık gündemde tutuluyorsa, çocuk da onlara karşı menfi kanaat geliştirebilir. Bundan dolayı, zengin aile çocukları ile kavga ve sürtüşmelere yönelebilir.

Bazı zengin çocukları da, -iyi terbiye edilemedikleri takdirde- problemli olabilmektedirler. Daha ziyade "sonradan görme zenginlerin" bazılarının çocuklarında, şımarıkça ve hevai davranışlar görülebilmektedir. Eğer ailelerinde fakirlere karşı tepeden bakma ve onları hor ve hakir görme anlayışları varsa, bu anlayış çocuklara da sirâyet etmiş olabilir. Dolayısıyla giyim-kuşamları, yemeleri-içmeleri, konuşmaları, arkadaşlarına karşı tavırları tepki ile karşılanabilir.

ö) Arkadaşlıklar ve arkadaş grupları:

Bilhassa menfi yöndeki benzerlikleri dolayısıyla arkadaş grupları oluşturan talebeler, ferdi olarak veya grup halinde disiplinsizce davranabilirler.

p) İçtimai terbiye noksanlığı:

Gerek ailede ve gerekse içtimai çevre içerisinde yeterince kibar ve nazik davranışlar geliştirememiş talebeler olabilir. Onlar için ahlak ve görgü kaideleri hiçbir anlam ifade temez. Konuşmaları ve tavırları nezaketsiz ve saygısızcadır. Kolaylıkla yalan söyleyebilir.

r) Neşir vasıtaları:

Çocukları ve gençleri menfi yönde en çok etkileyen sebeplerden bir de çeşitli neşir vasıtalarıdır. Radyo, televizyon, gazete ve mecmualar talebeler için fevkalade zararlı neşriyâtlarla doludur. Bu neşriyât, talebelerin ahlakan ve ruhen bozulmasına sebep olmakta ve onları disiplinsizliğe götürmektedir.

s) Mekanlarının fiziki yapı ve kapasite olarak kullanılmaya elverişsiz olması:

ş) Hocaların usul hataları şahsiyet ve karakterlerindeki zafiyetler:

Hocaların talim-terbiyede iyi metodlara sahip olamamaları, disiplini temin edememenin en mühim sebeplerinden birsidir. Dersi kendisi anlatıp, kendisi dinleyen veya ancak ön sıralarda oturan birkaç talebeden başkasına dinletemeyen hocaların derslerinde ilgisizlik, nemelazımcılık, lakayıdlık, fısıldaşmalar, gülüşmeler ve akla gelebilecek her türlü muziplikler olabilir.

Ders esnasında talebelere gereğinden fazla serbest hareket etme fırsat ve imkanı vermek, yahut da oturmalarını, kalkmalarını, soru sormalarını kesin kayıtlara bağlamak da bir başka disiplinsizlik sebebi olabilir. Talim-terbiyeyi talebelerin türlü özelliklerini dikkate almadan gerçekleştirmeye çalışmak, yani dersleri talebelere göre değil de, hocaların kendilerine göre anlatmaları da bir başka disiplinsizlik sebebidir. Bazılarının söz ve davranışları talebelerin hoşuna gitmemektedir.

Talebelerin menfi sayılabilecek bir takım tavır ve davranışları karşısında birazcık olsun hoşgörülü davranamayıp, sebebini dahi sormadan onları azarlamaları, terslemeleri ve hatta cezalandırmaya yönelmeleri, talebelerin de hocalarına karşı menfi tavır göstermelerine sebep olabilmektedir. Hocaların "talebe tutarak" veya başka şekillerde onlar arasında ayırım yapmaları veya alay etmeleri ve arkadaşları arasında küçük düşürücü söz ve davranışlarda bulunmaları da talebelerin en çok tepki gösterdikleri tavır ve davranışlardandır.

YURDA VE PROGRAMLARA İNTİBAKSIZ, SUÇ İŞLEMEYE AŞIRI TEMAYÜLLÜ TALEBELERE YAPILABİLECEK MUAMELE

Yurda gelen talebeler büyük ölçüde seçilmiş olmasına rağmen, zaman zaman yurda intibak edemeyen ve problem çıkaranlar olabilmektedir. Her talebe, hoca için İlahî bir emanet ve sermayedir ki, hocanın kazanacağı sevap ve derece, bu hususta çekeceği sıkıntı ile mütenâsibdir.

Dikbaşlı ve yaramaz bir talebeye çekilen emekten elde edilecek sevap, yumuşak başlı ve itaatkâr bir talebeden kazanılacak sevaptan daha fazladır. Her ne şekilde olursa olsun, bir talebenin zâyî olmasına sebep olmak veya göz yummak, diğer talebelerden kazanılacak sevabı alır götürür. Bir kimsenin hidayetine sebep olmak, ne derece büyük bir amal ise, dalâletine sebep olmak veya kayıtsız kalmak da o derece büyük bir vebaldir. Bu sebeple hoca, yaramaz talebeleri kazanmak için, bütün yolları tecrûbe edip, bütün maharetini bezl-ü nisâr etmelidir. Hz. Üstazımız şöyle buyurur: *"Sizin terakkileriniz için bütün mevcûdiyetimi bezl-ü nisâr etmezsem, merd olmayayım."*[102]

Büyüklerimiz, *"Biz, yıkık değirmeni kırk yıl bekleriz. Sonra da tamir eder, gideriz.",* buyurmuşlardır.

Bir kimsenin değil talebe olmak, yurtlara girip çıkabilmesi bile, onun saadet ehlinden olabileceğine bir işaret sayılır. Yıllarca emek çekilen talebelerin bir ihmal sebebi ile zâyî olması, her yönden büyük bir kayıp sayılır.

İşte problemli talebelere bu mülahazalarla yaklaşmak icabeder. Her talebe için takip ve tatbik edilecek muhtelif yollar ve usuller olmakla beraber, umumiyetle şu hususlara riâyet faydalı olacaktır.

Böyle talebelerle husûsî mülâkât yapılarak şu sorular sorulabilir:

1. **Kendini ve aileni kısaca tanıtırmısın?**
2. **Kendini beğeniyor musun? Beğendiğin ve beğenmediğin haller neler?**
3. **Senin şöyle şöyle yaptığın tesbit edilmiş. Bu tebitler sence de doğru mu?**
4. **Bu yaptıkların sence doğru şeyler mi?**
5. **Yanlış ise, seni bunları yapmaya sevkeden sebepler nelerdir?**
6. **Sence bu hatalar nasıl düzelebilir?**
7. **Bizden isteğin nedir?**

Lüzumuna göre bu sorular çoğaltılabilir. Böylece talebenin kendine ve meselelere bakış zaviyesi, yanıldığı ve isabet ettiği noktalar, zaafları ve peşin hükümleri tesbit edilir.

a) Talebenin ailesi ve yakınları ile görüşülerek, yurt ve talebelik hakkındaki düşünceleri tesbit edilip ona göre muamele yapmak icabeder. "Oğlum, okul bitene kadar durumu idare et", diyen bir ebeveynin çocuğuna yapılacak muamele ile, "dünya-ahiret saadetin, hocaların rızasına bağlıdır. Onlar razı olmazsa benden yardım bekleme", diyen ebeveynin çocuğuna yapılacak muamele aynı değildir.

---

102 Mektuplar ve Bazı Mesâili Mühimme s.71.

b) Tesbitler istikâmetinde alınan tedbirler, talebeye şefkatle ve samîmiyetle tatbik edilir. Talebe yakın takip ve takviyeye alınır.

c) Bilhassa böyle talebeler, diğer arkadaşları arasında kırıcı bir şekilde îkaz edilmemeli ve azarlanmamalıdır.

d) Bu muameleleri genç ve tecrûbesiz hocalar yerine, mümkün olduğu kadar yaşlı ve tecrûbeli hocalar yapmalıdır.

e) Talebenin ifşâ edilmesinden rahatsız olacağı husûsî yönleri gizli tutulmalıdır.

Meseleleri halletmek hususunda azimli ve gayretli olan bir hoca, Allah'ın izni ve sevdiklerinin himmetiyle muvaffak olur. Meğer ki talebenin nasîbi kesilmiş ola. Meselelere ciddiyetle sarılmadan, yorulmadan, kolay yoldan, bağırıp çağırarak meseleyi halletmeye çalışanlar ise daha büyük problemlere, talebenin zâyi olmasına ve verilen emeklerin boşa gitmesine sebep olabilirler.

CEZA VERİLİRKEN DİKKAT EDİLECEK UMÛMÎ PRENSİPLER

a) Ceza suç işleyen herkese adaletli bir şekilde tatbik edilmeli ve suça denk olmalıdır,

b) Cezadan önce çeşitli terbiye metodları denenmelidir,

c) Ceza talebenin yaş ve seviyesine uygun olmalı, işlenen suçun nevine göre en hafif ceza ile başlanılmalıdır. Tekrarı halinde daha ağır olanına geçilmelidir.

d) Ceza intikam hissi ile verilmemelidir,

e) Suçu ve suçluyu iyice tesbit etmeden ceza verilmemelidir. Suç gizli ise ceza gizli, suç şuyu bulmuş ise ceza açık verilmelidir,

f) Suçlu bir talebe yüzünden bütün dersane veya kurs cezalandırılmamalı,

g) Verilecek ceza mantıki olmalı ve talebe tarafından iyice anlaşılmalı yani o hareketiyle cezaya müstahık olduğu iyice anlatılmalı, ikna edilmelidir.

ğ) Ceza can yakıcı değil ıslah edici olmalıdır.

h) Ceza tatbik edilebilir cinsten olmalı, kabil-i tatbik olmayan ceza verilmemelidir.

k) Bedenî cezalardan sakınmalıdır.

İŞLENİLEN BİR SUÇ KARŞISINDA YAPILMASI İCABEDEN MUAMELE:

1) Ciddî bir suçu sabit olan talebe ile hususî bir mülâkat yapmak çok mühim bir husustur.

2) Suçlu ile şahsen konuşmadan önce bir müddet kendi kendine "Murakabe" imkanı vermek faydalı olur. Bilhassa çocuk fazla hiddetli veya sinirli ise bu tavsiyeye uymak lazımdır.

Bununla beraber bu geçiktirmenin çocuk için:

Ruhen ta'zip edici mahiyette olmamasına;

Uzun müddet devam etmemesine dikkat etmelidir.

3) Talebeye, doğru daima açıkça söylenmeli. Hakkındaki şikayeti tam hakkını vererek belirtmeli, muhakeme usulleri kullanılmalı. Bir talebenin suçu işleyip işlemediğini kat'ı olarak bilemiyorsak ustalıkla sualler sorarak, suçunu itiraf etmesi temin edilmeye çalışılmalı.

4) Talebe suçunu açıkça itiraf ederse ve eğer maddi bir zarara sebep olmuşsa, ceza olarak; yalnızca tahrip ettiği, kırdığı veya bozduğu eşyayı ödetme yeterli görülmelidir. Manevi bir suç işlemiş ve hatasından dolayı da özür dilemişse, yeterli görülmeli, ayrıca ceza verilmemelidir.

5) Af dilemek için asla zorlamayın. Hakikatte, af dilemeye zorlamak nadiren iyi bir cezadır. Ancak "Müteessir görünmek ve özür dilemek, insanın başını dertten kurtarır" kanaati çok geçmeden talebeye yayılabilir.

6) Mesele halledildikten sonra artık üzerinde durulmamalı, kapanan bir disiplin meselesinden sonra, talebenin sicilinde yepyeni bir sayfa açıldığı ve bu suçun unutulacağı telkin edilmeli.

7) Hocalar, yurttan uzaklaştırma cezasını mecbur kalmadıkça kullanmamalı, bütün imkanları zorlayarak, talebeyi kazanmaya çalışmalı, zayî olmasına sebep olmanın vebal ve mes'ûliyetini iyi hesap etmelidir. Ancak alınan bütün tedirlere, yapılan nasihatlere ve verilen cezalara rağmen, yine de normal arkadaşlarının çizgisine getirilemeyen talebe olduğu takdirde, o zaman bu talebenin bir başka yere naklinin temin edilmesine çalışılmalıdır. Tıpkı, toprağını sevmeyen ve bundan dolayı gelişemeyen bir fidanın, daha uygun şartlarda ve yerde gelişmesine imkan ve fırsat tanınması gibi, çocuğa da yeni bir imkan ve fırsat tanınırsa, umulur ki, yeni kursuna intibak eder ve hayata yeni baştan bir çekidüzen verebilir.

DİSİPLİNİ SAĞLAMADA YARDIMCI UNSURLAR

a) Kitaplar ve kitaplıklar:

Kitaplıkları mümkün olduğu kadar zengin, talebelerin ilgilerini çekecek ve seviyelerine uygun kitaplarla donatılmış olmalıdır.

Okuma alışkanlığı ve zevki geliştirilmiş talebeler kitaplıklardan her istedikleri an yararlanabilme imkanına sahip olabilmelidirler.

b) İçtimai ve kültürel faaliyetler:

Talebeleri disipline eden, onların vazife ve mes'uliyet duygularını geliştiren en ehemmiyetli vasıtalardan birisi de, içtimai ve kültürel faaliyetlerdir. Derslerden artan zamanlarda içtimai, kültürel faaliyetlerle devamlı meşgul edilecek talebeler, disiplinsizlik yapabilmek için pek az zaman bulabilirler.

c) Mükafaatlar:

Talim-terbiyede kullanılacak mükafaatlar, gaye olarak değil, bir takdir, tasvip ve teşvik vasıtası olarak kullanılmalıdır.

Bu şekilde kullanılan bir mükafât tesirli ve faydalı olur. Mükafaat, iyi ve beğenilen davraınşları, başarıları teşvik ve gayrete getirmek için verilmesi gerekir. İbn-i Miskeveyh: *"Çocuk iyi huy ve güzel davranışlarından dolayı övülür ve taltif edilir."* İmam-ı Gazali hazretleri ise: *"Çocuğun güzel ahlakla ilgili bir hali görüldüğünde övülmesi, takdir edilmmesi ve hoşlanacağı şekilde ödüllendirilmesinden*" bahseder. Hatta iyiliği teşvik için halk arasında da övülmesini tavsiye eder. Aslında çocukların bu tür teşviklere ve mükafaatlara ihtiyaçları da vardır. Çünkü böylesine teşvikler ve mükâfatlar onların başarılarını artırır. Daha çok çalışma ve başarma azimlerini kuvvetlendirir.

Mükafaat, yalnızca maddi olarak düşünülmemelidir. Maddi mükafaatlar olabileceği gibi, bazen hocalar tarafından talebelere söylenecek bir-iki çift övücü söz de yeterli olabilir. Hz. Üstazımızın da talebeleri, *"iyi çocuklar çalışkan olur, iyi çocuklar yaramazlık yapmaz"*, buyurarak taltif ettikleri bilinmektedir.

d) Cezalar

DİSİPLİNE ETMEDE HOCANIN DİKKAT EDECEĞİ HUSUSLAR:

1) Gençlerin kalplerini kazanabilmenin yolu, kendilerine güven vermek ve onlara güvenmekle mümkündür. Karşılıklı güven duygusu geliştirip pekiştirilince, muhtemel birtakım disiplinsizlikler daha ortaya çıkmadan kendiliğinden yok olur.

2) Disiplinsizlik zuhur ettiğinde hoca, bunun sebebini önce kendi nefsinde aramalı ve: "Acaba bu hadisede benim mes'uliyet payım nedir?", diye sorabilmelidir. Meseleye bu anlayışla yaklaşan bir hoca, problemi yarı yarıya çözmüş demektir. Daha sonra, hadisenin talebe cephesinden sebeplerini araştırmalıdır. Elde ettiği bilgiler ve kanaatlar istikâmetinde problemi, büyütmeden bizzat kendisi halletmeye çalışmalıdır. Hocanın bunu yapmadan, doğrudan idareye başvurması bir âcizlik ifadesi olur. Disiplinsizlik yapıp, hocanın âciz duruma düşmesine sebep olan talebe, arkadaşları nezdinde "kahraman" olabilir. Hoca ise, talebelerin gözlerinde küçülür.

3) Hocaların disiplini sağlamada, önce talebeleri tanımalarının büyük faydası olacaktır. Talebeleri kısa zamanda hem ismen, hem de şahsen tanımalıdır. Talebeler, hocaları tarafından tanınmış olmaktan ve kendilerine ismen, hitap edilmesinden hoşlanırlar.

4) Fırsat buldukça ve yeri geldikçe talebelere "iyi oldukları" telkin edilmelidir. Kendilerinin menfi yönlerinden değil, mümkün olduğu kadar müsbet ve başarılı yönlerinden bahsedilmelidir. Onlara, çalışıp, gayret gösterdikleri takdirde daha başarılı olabilecekleri ve faydalı şeyler yapabilecekleri hatırlatılmalıdır. Bu telkinler ve tavsiyeler gerçekte müsbet tesirler yapacaktır.

Şayet talebelerin başarıları ve iyi yönleri hep gözardı edilir, devamlı başarısızlıkları yüzlerine çarpılır, "tembellikleri", "yaramazlıkları", "adam olmayacakları" söylenirse, o zaman da bu

vasıflar onlarda adeta bir huy haline gelebilir. Tıpkı, "bir adama kırk gün deli dersen deli olur..." , sözünde olduğu gibi. Neticede de, disiplin temin edilmek yerine, bizzat hoca tarafından disiplinsizlik körüklenmiş olur.

5) Sadece kat'î yasaklar konularak talebeler nerede, ne zaman, ne yapacaklarını bilemez vaziyete sokulmamalıdırlar. Onun yerine, neyi, nerede, ne zaman, nasıl yapacaklarına dair yol gösterilmelidir. Talebelerin kendi kendilerine bazı işler yapıp, başarmalarına imkan ve fırsat tanınmalıdır.

6) Talebelerle fazla senli-benli olmak, bayağı ifadeler kullanmak da doğru değildir. Böyle yapıldığı takdirde gürültüler ve laubalice davranışlar eksik olmaz.

Asık surat ve aşırı ciddiyetde, talebeler üzerinde soğukluk meydana ğetirir ve korkutucu olur. Kısaca hoca, talebeleri ile arasındaki mesafeyi ne tam kapatmalı, ne de alabildiğine açmalıdır. Yerine göre onlara yakın, yerine göre uzak olmalıdır. Yani, ciddiyet ve sertlik ile laubalilik ve gevşeklik arasında bir yer bulmak gerekir.

7) Şayet disiplinsizlikleriyle tanınan ve meşhurlaşan lider talebeler varsa, onlara birtakım vazifeler ve mes'uliyetler verilerek düzelmelerine imkân tanınmalıdır. Çünkü en çok suç işlemeye mütemayil olanlar, en fazla meşgul edilir ve bu arada da kendilerine ıslah edici tedbirlerle rehberlik yapılırsa, müsbet neticeler almak mümkündür.

8) Talebelere aşırı baskı ve tehditten kaçınılmalıdır. Zira aşırı baskı ve tehdit, hiçbir zaman müsbet netice vermez. Öyle ise, talebelerin de birer şahsiyetlerinin olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Onların fikir, duygu ve düşüncelerine değer verildiği intibaı uyandırılmalıdır. İşte o zaman talebeler, hocalarına saygı duyarlar ve ancak bu şekilde karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı bir hoca-talebe münâsebeti devam ettirilebilir.

9) Fena bir hareket karşısında, birden feveran etmek ve adeta saçını-başını yolmak da doğru değildir. Eğer talebeler, hocalarının böyle bir halini ve davranışını görür veya sezerlerse, bunu tekrar ettirmek için ne lazımsa yapabilirler. Hareket yapanın kim olduğu tespit edilememişse, problemi serinkanlılıkla ve biraz da hoşgörü ile ve hatta gerekirse zamana bırakarak halletmeye çalışmak daha müsbet netice verir.

Disiplini sağlayacak bir diğer zümre talebeler ve velilerdir.

Talebeler, birbirlerini birçok yönü ile daha iyi tanırlar. Dolayısıyla, problemli olan ve sık sık disiplinsizlikler yapan arkadaşlarının durumlarını da iyi bilirler. Hocalar, lider durumundaki talebelerden, disiplinsizlik yapan arkadaşları hakkında alacakları malumatla probleme çözüm getirebilirler. Velilerle kurulacak sözlü veya yazılı diyaloglar da, çocukların aile durumları, maddi ve manevi yaşayışları, anne-babanın sağ veya ölü, öz veya üvey oluşları, aile içerisinde çocuklara karşı takınılan tavırlar... vb. hakkında elde edilecek bilgilerle, disiplinsizce hareketlerin sebepleri araştırılarak, icap eden tedbirler alınabilir.

Kaynaklar :
1. **Hz. Peygamberin Sünnetinde Terbiye Prof. İbrahim Canan**
2. **Genel Öğretim Usulü ve Tatbikat, Çeviren: Valide Baha Pars**
3. **Din Terbiyesi ve Taliminde Usuller Doç. Dr. Mustafa Öcal**
4. **Din Terbiyesinde Mükafat ve Ceza, Dr. M. Emin Ay**
5. **Hocalık ve Problemleri, Hasip Aytuna**
6. **Sahihi Buhari**
7. **İslam Terbiyesinde Hoca-Talebe Münasebetleri, M.Faruk Bayraktar**
8. **İslamda Çocuk Hakları, Prof İbrahim Canan**
9. **Mevzuatü'l-Ulum, Taşköprülüzade**
10. **Adabü'l-Muallimin (Talim-Terbiye Esasları)**
11. **İhya Ulumuddin, İ. Gazali**
12. **Riyazü's-Salihin**

EFENDİ HAZETLERİNİN TALEBE İLE MÜNASEBETLERİ

Kısım 6

Kısım 7 EFENDİ HAZRETLERİNİN GAYRETLERİ

Hz. Üstazımızın (K.S) talebeyle alakalı hizmet ve münasebetlerini anlaya bilmek için evvela o mübarek zâtın üstün azim ve gayretine bir göz atmak lazımdır.

Efendi hazretlerinin hayatını incelediğimiz zaman onun, biri kendi talebeliği, diğeri de talebe yetiştirme dönemi olmak üzere iki ayrı yönde akıllara durgunluk veren üstün bir gayret sergilediğini görüyoruz.

Hz. Üstazımız (K.S) talebelik dönemi esnasında, devamlı bir takım manevi ikaz ve işaretlerin muhatabı olmuştur. Ve ileride çok âli bir hizmetin kendisine tevdî edileceğini anlamıştı.

İşte bu manevî ikaz ve işaretler, onu; daha talebelik döneminde bu emsâli olmayan azmi gayrete sevk eden bir sâik olmuştu.

Efendi hazretleri ilim tahsili için memleketinden çıkıp merkezi ilim olan İstanbul'a geldiğinde, büyük dayısı Hz. Fatih'i ziyarete gider. Fatih camiine girip, camii içerisindeki çeşmenin yanına geldiğinde, Hz. Fatih'in ruhaniyeti zuhur eder. Elinde iki maşraba su vardır. Efendi hazretleri hayretler içerisinde bakarken, Hz. Fatih elindeki maşrabanın birini uzatır ve içmesi için işaret eder. Onu alıp içince diğer maşrabayıda uzatarak bunu da iç buyurur. Efendi hazretleri onu da içer. Ve Hz. Fatih kaybolur. ***103***

İşte daha talebeliğinin ilk döneminde bu iki maşraba su onun ileride maddi ve manevi ilimlerde yed'i tûla sahibi olacağının ilk işareti oluyordu.

Hz. Üstazımız (K.S) talebeliğinin başından sonuna kadar bu ve bunun emsâli nice sayısız ikaz ve işaretlerin maksad'ı âlisini müdrik ve eşsiz gayretlerin numûne'i timsali olmuştur.

Efendi hazretleri (K.S) sergilemiş olduğu üstün azim ve gayreti ile yaşadığı devrin en yüksek ilim ve tahsiline mümtaz derecede muvaffak olarak bütün arkadaş ve hocalarının dikkatlerini üzerine çekmiş ve takdirlerine mazhar olmuştur.

Zaman zaman talebe arkadaşları ve hocaları;

—Allahü âlem Süleyman Efendi ileride büyük hizmetlerin mümessili olacaktır." demek mecburiyetinde kalmışlardır.

Bir medrese arkadaşının yıllar sonra ablalarımıza (Bedia ve Ferhan) anlattığı şu satırlar her şeyi açıkça ifade etmektedir.

Ablalarımız o zatı ziyarete gittikleri bir gün, o zat:

—Buyurun yavrularım demek siz Süleyman Efendinin kerimelerisiniz. O ne büyük zat!. Evet, onunla beraber okuduk. Ama Süleyman Efendi aramızda en çalışkan, en gayretli ve bütün derslerinde son derece muvaffakiyet elde edeniydi. Ben onun bu gayret ve muvaffakiyetine gıpta ediyor, hep içimden onu geçmeyi düşünürdüm ne kadar uğraştımsa olmadı. Ona hiç mi hiç ulaşamadık. Onda anlayamadığımız bir güç vardı. Hatta bir defasında kendisine,

—"Süleyman! bir hafta geceli gündüzlü uyumayacağım seni geçeceğim" dedim. O da bana,

—"Bende yatıp uyuyacağım haydi geçde görelim bakalım" dedi.

Yine olmadı yine o bizden öndeydi. Onu derste geçemeyince bâri güreşte olsun ona gâlip geleyim dedim, yine başaramadım.

O gün olduğu gibi bu günde her şeyimi ona borçluyum. Âhirette himmet ve şefaatlerine muhtacım kızlarım babanız çok yüce insan... ***104***

Evet.

Efendi Hazretlerinin ilim tahsilinde o kadar ceht ve gayreti vardı ki, ilim öğrenmek için kendisini o kadar zorluyordu ki zaman zaman ders okuduğu kitapların üzerine mübarek burunlarından akan kanlar damlardı.

---

103 **Özel fotokopi S.2**

104 **Ferhan ablamızın bir sohbetinden**

İlim tahsilini rahatına ve uykusuna tercih etmişti. O rahatını, ferahlığını, ilim uğruna verdiği gayrette buluyordu.

Bir ara talebe iken o kadar yorulmuş ki kendi kendine,

- **"Bir ay hiçbir iş yapmadan uyuyayım. Bir nöbetçi kiralayayım beni, namaz vakitlerinde uyandırsın. Böylece dinlenmiş olurum"... der. Ancak bu düşüncelerini de tatbik edemez. Zira rüyasında; kendisini zor vazifelerin beklediği, uyumanın zamanı olmadığı bildirilerek ikaz edilir.** *105*

TAHSİLİ:

Süleyman Efendi hazretleri (K.S) Osmanlı devletinin son zamanlarında, bu günkü ilâhiyat fakültesini karşılayan Dârul Hilâfet'ül Aliyye – Medresesinin, Süleymaniyye Medresesi – Tefsir ve Hadis – bölümünden mezun olmuş, hatta Medreset'ül mütahassısîn – yüksek lisans ve doktora kısmını da başarıyla tamamlayarak üniversitede ders verecek bir öğretim üyesi durumuna gelmiş ve resmi makamlardan diploma almıştır. *106*

Ayrıca Süleyman Efendi, devrinin, bu günkü - Hukuk Fakültesi – karşılığı olan ve hâkim yetiştiren – Medrese-i Kuzattanda yüksek derece ile mezun olmuştur. *107*

Hatta bu medreseye katılacağı ilk dönemlerde muhterem pederleri telgraf ile bir takım endişelerini dile getirip bu medreseye meyl etmemesi için ikazda bulunmuş, Süleyman Efendi ise babasına yazdığı cevapta, onun endişelerine katıldığını, ancak maksadının hâkimlik mesleğine geçmek olmayıp, devrin bütün din ilimleri sahasında kemale ermek olduğunu bildirmiştir.

TALEBE YETİŞTİRME HUSUSUNDAKİ GAYRETLERİ

Efendi hazretlerinin talebelik hayatı sona erdiğinde kendisine yüce bir hizmet tevdi edilmişti. O bu hizmeti talebelerine şöyle ifade etmiştir

- **"Allah-ü zülcelâl hazretleri dinini ihyaya hükmetti ve min indillah bu yenileme vazifesi, benim ve sizin omuzlarınıza indi"...** *108*

Yine bir başka sohbetinde şöyle buyurmuştur,

- **İlim ve irşad seferberliği ile emrolunduk. Bir ailenin çocuğuna sahip olamadığı şu günde bu işin ehemmiyeti büyüktür. Bu itibarla kısa ve kat'i usullerle elde edilen ilmin bidayetten itibaren, irşad sahasında isti'mal edilmesi ve (Avamil) okuyan talebenin dahi va'zu nasihatte bulunması icabeder.**

Nasıl ki diğer mekteplerde kûrsiye çıkıp nutuk atıyorlarsa biz onlardan daha ileri olmalıyız. Biz temiz gaye ile millet ve hizmet yolundayız.

---

105 **Özel fotokopi S.3**
106 **Tabular yıkılıyor C.2/S.13 – Ayrıca Mustafa ARIKAN'IN Hatıralarından**
107 **Tabular yıkılıyor C.2/S.13 – Ayrıca Mustafa ARIKAN'IN Hatıralarından**
108 **Hatıratım A. EROL**

Hiçbir surette korkuya mahal yok. Muhafızımız Hz. Allah, Rasülü ve sâdatımızdır. Böylece itimad eden rahat bulur ve muvaffak olur.

Başka taraflara meyl ve muhabbet eden kaybeder, hedefi bulamaz, mahrum olur. ***109***

İnandığı değerler uğruna her türlü sıkıntıya göğüs geren Hz. Üstazımız durup dinlenmek bilmiyordu. Hatta romatizmaya yakalanmasına rağmen bu hizmette en küçük bir futur göstermiyordu.

O az zamanda çok iş yapmak için gayret sarf ediyordu. Efendi hazretlerine göre hizmet çok ama vakitler daralmıştı. Ders aralarında hep şu temenniyi mahzun bir şekilde tekrar ederdi;

- "İlim seferberliği ile me'muruz. Bu iş bizim omuzlarımıza indi. Cenab-ı hak uykumuzu alsada gece sabahlara kadar ders okusak" ***110***

Aslında o mübarek zât zaten az uyuyordu. Maddi hizmetleri yanında manevi tasarruflarada muvazzaf olduğundan onun gecesi, gündüzü hep hizmetti. Bu gibi sözleri evlatlarını teşvik mahiyetinde idi.

Efendi hazretleri omuzladığı bu vazifeyi taşımak için çok çileler çekti. Ancak bu çileler onu yoldan çevirmedi. Ona göre bu hizmet kudsî bir hizmetti. Hevâ hevesten müteşekkil değildi. Bu bir emirdi. Emir getireceği sıkıntılarla kabullenilmişti.

Bir defasında talebelerine şöyle buyurdular;

—Evlatlarım! Ben dünyada rahat yüzü görmedim. Benden sonra iyi hizmet edin de kabirde bâri rahat edeyim" ***111***

Hazreti Üstazımız hakkında müşterek kanaat şu ki; onun, bütün hayatı İslama hizmetle ve irşatla geçmiştir. Allah (C.C) nün adını bile anmanın suç olduğu devirlerde her türlü ezâ ve cefâya tahammül gösterip ulum-u dîniyyeyi ihya etmiştir. ***112***

Hazreti Üstazımızın (K.S) zaman zaman rahatsızlanmaları bile gayretine mâni

Olmuyordu. Buna rağmen derslerini hiç aksatmıyordu.

Bir talebesi hatıratında şunları zikreder;

- "Öyle gün olurdu ki, rahatsızlıklarına rağmen gelir bizlerin dersleri ile alakalanır. Günlük derslerimizi mutlaka verirdi. Ders halkasında bulunan talebelerin derslerine ne kadar büyük bir i'tinâ gösterdiğini ve biz talebelerinin bir an önce yetişip Ümmet-i Muhammed'in evlatlarına hizmete gitmemiz için ne himmetler ve gayretler sarf ettiğini anlatabilmek kâbil değildir." ***113***

Efendi hazretleri çok prensipli ve kararlı bir zattı hizmetlerde asla taviz vermez ve verdirmez idi.

---

109 **Hatıratım A. EROL**
110 **Hatıratım A. EROL**
111 **H. Kumaş (Kasetten, 1988)**
112 **Ufuk Dergisinden**
113 **Ufuk Dergisinden**

Bir talebesinin şu anlattıkları onun karalılığına şayan-ı dikkattir.

- "Bir saat yol giderek kişiyi okutan arkadaşımız, Hz. Üstaza şikâyet kabilinden; ikisinin devamsız, birinin de gayretsizliğinden bahsederek ders vermeye gidip – gitmeyeceğini sual edince;

- Gideceksiniz!!! Buyurmuşlardı. Başka bir gün;

- Efendim biri gelmiyor, ikiside devamsız ne yapayım deyince,

Hazretimiz, mübarek başındaki takkeyi Masa üzerine koyarak, şahâdet parmağı ile işaretle;

- "Oğlum dikkat et !!! Bir tek kişide kalsa her gün ayağına kadar gidip okutacağız. O da gelmesse işte şuna (Takkeyi işaret ederek) ders okutacağız. Böylece ma'lum ola Zira ilim seferberliği ile emir olunduk" buyurarak işin ciddiyet ve ehemmiyetini anlatmışlardı. ***114***

EFENDİ HAZRETLERİNİN DERS OKUTTUĞU MAHALLER

Süleyman Efendi (K.S) hazretleri 1919 da mezun olmakla birlikte artık bir İslam hukukçusu ve asrın bütün din ilimlerini okutmaya salahiyetli bir – Dersiam – olmuştur. Ancak Süleyman Efendinin icazetnamesini almasından itibaren beş sene zarfında TBMM kurulmuş, daha sonra da saltanat kaldırılmış, Devleti Aliyye-i Osmaniye tarihe gömülmüş, son Osmanlı sultanı hunharca öz vatanından sürülmüş, cumhuriyet ilan edilmekle birlikte tevhid-i tedrisat kanunu yürürlüğe girmiştir.

Bu kanunla sayıları 500–520 yi bulan dersiamların asıl vazifesi olan Müderrisliklerine son verilmiş oluyordu. Gerekirse bu zevat; Hükümetin uygun gördüğü camilerde imamlık vaizlik vesaire gibi vazifelerle iştigal ettirilecek veya hakkı sukut kabilinden emekli maaşı verilip evlerinin köşesinde oturmaları sağlanacaktı. ***115***

Bu hale şahit olan Süleyman Efendi (K.S) hazretleri, dinin bekasını tehlikede görmüş ve evvelâ dini ihya için resmi makamlara bir takım müracaatlar yapmışlardı.

Dini ilimleri meccanen okutmak için Dersiamlarla ayrı, kuzat mezunlarıyla ayrı olarak resmi makamlara teklif götürmüşler isede, bazısına menfi cevap verilmiş, bazısına da hiç cevap verilmemiştir.

Tevhid-i Tedrisat kanunu ile medreseler kapatılmış, böylece dini celil-i İslam'ın usulüne uygun olarak okutulması yasaklanmıştı. Efendi hazretleri büyük bir azim ve gayretle usulüne uygun olarak aynı tedrisatı devam ettirmek için çareler düşünüyordu. Bu hal karşısında o zamanın Dersiamlarını toplayıp, ilmin ülkemizden kalkmaması için ne gibi çareler düşündüklerini ve ne yapmak lazım geldiği hususunda fikirlerini almak istemişti. Bir toplantıda, ekseriyeti dersiam olan ilim adamlarına söylediklerini bir talebesine şöyle anlatmıştı:

- "Biz 500'ü mütecaviz dersiamız. Gizli saklı beşer talebe okutsak 2500 eder. Böylece bu ilim de ortadan kalkmaz."

---

114 **Hatıratım A. EROL**

115 **Genç Akademi Dergisi Yıl: 95, Sayı: 26, S.6**

O zaman bazı arkadaşları, bu şiddet zamanında okutamayız diyerek mahkemeye ve hapse düşmekten korkmuşlar ve ilim tedrisinden ictinap etmişler.

Ancak efendi hazretleri(K.S) arkadaşının bazılarını;

- Biz aşağıda isim ve imzaları bulunan, dersiâmlar, hükümetimizi harb-i umumi gibi büyük bir felaketten çıkması dolayısıyla mali müzayak(darlık) içinde bulunduğunu dikkate alarak, dini ve İslami ilimleri fahriyyen okutmaya hazır olduğumuzu bildirir....şeklinde bir telgraf çekmeye ikna edebildi. Fakat cevaben gelen telgraf gayet açıktı;

—Memlekette, tevhid-i tedrisat kanunu yürürlüktedir. Hilafına hareket, şiddetle cezayı müstelzimdir.

Artık gelen cevap üzerine arkadaşları ilim okutmanın mümkün olmadığına karar verip dağılmışlardı.*116*

Süleyman Efendi hazretleri resmi mücadelesini devam ettirmek üzere bir telgrafta "Kuzat" mezunlarıyla göndermek istiyordu. Zira efendi hazretleri aynı zamanda "Kuzat" mezunu idi Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye'de tahminen 360 kadar Kuzat mezunu bulunuyordu. Menemen hadiseleri ve benzeri acaip vak'a ve tertiplerden sonra bu sayı 35'e kadar inmişti. Eski ulema çekiliyor, Medreseler kapalı olduğundan yenisi de yetişmiyordu.

Efendi hazretleri başta olmak üzere Kuzat mezunu arkadaşlarından Esat Seza-i Sümbüllü ve Ahmet Hamdi Gökay ile zamanın Reisi Cumhuruna şu mealde bir mektup yazmışlar;

—360 Kuzat mezunundan, Menemen ve benzeri hadiseler dolayısıyla tahminen 35 kişi kaldık.

Dini İslam neredeyse inkıraz buluyor. Ulema kalmadı. Bize izin verinizde yeniden bir tedris sistemi içerisinde ve kısa zamanda İslam ilim adamları yetiştirelim. Bu memlekette dinsiz bir nesil yetişirse, bu nesil devletinde varlığına karşı çıkacak ve bu cemiyetimiz için bir facia hatta bir son olacaktır. Böyle bir neticede sizinde payınız olacaktır." Araya konan elçilerden öğrenildiğine göre mektup muhatabına ulaşmıştı. Ancak hiçbir cevap gelmemişti.

İşte Efendi Hazretleri bu tarihte ve bu müracaatlardan sonra resmi makamların izin verip vermeyeceğine katiyyen bakmayıp, her bulduğu insana, her bulduğu yerde islamın temel meselelerini okutmaya başlamıştı.

DERS OKUTTUĞU MAHALLER

Efendi Hazretleri ilk başlarda bulunan her yerde ders okutmaya çalışıyordu. Üstelik bunu belli etmemek için çok gizli tutuyor ve zaman zaman yer değiştiriyordu. Çünkü her an bir baskın, her an bir tevkif olabilirdi. Zaten yetkili makamlar Efendi Hazretlerini sıkı bir takibe almışlardı.

---

116 **Ufuk Özel Toplanmış Hali,S.3, Mustafa ARIKAN.**

Talebelerinin anlattıklarına göre, bazen Çatalcada bir çiftlikte, bazen bir gün Şehzade başında bir mescidde, bir gün Erenköy'de bir evde, diğer günde bir başka yerde okutuyorlardı.

Efendi Hazretlerini İstanbul'da bunalttılar, Çatalca'nın köylerine gittiler ve orada çiftlikler kiralayıp çiftçi sıfatıyla derslere devam ettiler orada bunalttılar Kuşkaya Mağarasında devam ettiler. Yerini tespit ettiler Toroslar gitti ve bir mandıra kiralayıp evlatlarını işçi sıfatıyla okuttular. Orada da rahat bırakmadılar bu sefer tren vagonlarında yolcu sıfatıyla ders okutmaya devam ettiler. Ama hiç mi hiç fütur vermediler.

Efendi hazretleri (K.S)'ni bu ilk zamanlarda talebe okutmak için Çatalca'nın bazı köylerinde; kömürcülük, bakkaliyecilik ve hatta seracılık yaptığı da anlatılanlar arasındadır. Aslında maksat ticaret yapıp para kazanmak değil, bu bahane ile ders okutmaktı. ***117***

Hz. Üstazımızın nasıl ders verdiğini, bu uğurda didindiğini talebelerinden Mustafa ÖZALTIN şöyle nakl eder;

"Efendi hazretleri ile 1950 de müşerref olmuştum. O zamanlar şimdiki gibi muhkem ve ma'mur kur'an kursları bulunmadığı için, Üstaz talebelerine dersleri kenarda köşede gizlice veriyordu. Bende ilk derse şehzade başı camiinin bir odasında başladım.

Efendi hazretlerinin kendileri 1950 lerde şehzade başındaki Halil KACAR bey'in evlerinde ikamet etmekteydiler.

Sabahın erken saatlerinde Üstaz yanımıza gelir, bizi namaza kaldırır namaz kılındıktan sonra hemen derse başlardık. Derside Müezzinlere mahsus olan bir odada görürdük.

Efendi hazretleri, bir kısım rahatsızlıklarına rağmen bize o bakımsız yerde uzun süre ders verir, bizleri bir an evvel yetiştirmek için büyük sa'yü gayret sarf ederdi.

Daha sonra efendi hazretleri çamlıdaki yazlık evlerini genişleterek orada oturmaya başladılar. Yine çamlıca da oturan Konya lezzet lokantasının sahibi merhum Mustafa bey'in evinin bir katını Kur'an Kursu yapmak için istediler. Konyalı merhumda müsaade ettiler. Böylece ilk Kur'an kursu Faaliyeti orada başlamış oldu. ***118***

Hazreti Üstaz yeni açılan Kur'an kursuna yetişmiş bir talebesini yerleştirmiş kendileri ise yine her sabah Çamlıca dan yani Anadolu yakasından, Avrupa yakasındaki şehzâde başı taş tekneler Camiinde toplanan talebelere ders vermeye devam ediyorlardı. Akşam geç saatlerde Çamlıcaya döndüklerinde ise Konyalı Mustafa bey'in evinde toplanan birinci gruba derse devam ederlerdi. ***119***

Artık zaman geçdikce Hizmetler rayına oturmaya başlamıştı. Dökülen gözyaşlarının semeresi yavaş yavaş inkişaf etmeye başlamıştı.

---

117 **Ufuk Özel Toplanmış Hali,S.141, H.Ali ŞEKER**
118 **Ufuk Özel Toplanmış Hali – S.141**
119 **Ufuk Özel Toplanmış Hali C.4 /S.75 Mustafa ÖZALTIN**

Efendi hazretleri yetiştirdiği talebelerini Anadolunun her yerine gönderiyor, Anadoluya giden her bir talebesi gittiği yerde bir hizmet başlatıyor, bulabildikleri talebeleri belli seviyelere kadar okutup tekâmül etmeleri içinde efendi hazretlerine gönderiyorlardı.

Artık Anadolu'dan o kadar çok talebe gelmeye başlamıştı ki talebe adedi çoğaldıkça yer sıkıntısıda çekilmeye başlanmıştı.

Yine talebelerinden Mustafa ÖZALTIN bunu şöyle anlatıyor;

-"Zaman geldi mevcut kursumuz talebe arkadaşlara kâfi gelmeyince Üstâzımızın nezaretlerinde kendi elimizle tek katlı bir kurs yaptık. Bununda ustalığını bilahare derse başlayıp, Müftü olann Lütfü DAVRAN yapmıştı. İnşaat tamam olunca bir kısım talebelerde derslerini burada almaya devam ettiler. Zamanla talebe adedi 150 ye kadar yükseldi. Bunun üzerine iki ev daha kiralanarak talebeler yerleştirildi. Kira ve iâşe masraflarını üstazımızn damadı Kemal ağabeyimiz karşılıyordu. *120*

Bu arada talebeler ders gördükleri bazı yerlere isim de vermişlerdir.

Konyalı Mustafa beyin evine ÜÇLER, Bulgurludaki Aziz Mahmud'u Hüda-i Hazretlerinin Çilehanesi'nin yanındaki eve YEDİLER ve Bulgurlu Libadiye caddesindeki ders okunan eve de KIRKLAR diye isim vermişlerdir.

Efendi Hazretlerinin ilk olarak uyguladığı Tekâmül Kursu, Çamlıca'nın Çilehane semtinde bir bağ evi idi. Buraya 25 talebe toplanmıştı. Efendi Hazretleri bu talebeleri okutmak için, Kısıklı'dan oraya her gün yarım saat yol yürüyerek giderlerdi. *121*

Sonraları 1957'li yıllarda Efendi Hazretleri (K.S) Eyyüp Topçular'da, Topçular Camii bitişiğinde de Tekâmül okutmuşlardı. Bu yıllarda topçularda Tekâmül okuyan talebelerinden Hüseyin Kumaş şunları söylüyor;

-"Hz. Üstazımız bize ders okutmak için her sabah tâ Kısıklıdan kalkıp geliyor. Çamlıca Kısıklı neree Eyyüp Topçular neree!... O zamanlar bu günkü ulaşım imkânları yok. Tramvayla Kısıklı'dan Üsküdara inecek, Üsküdar'dan vapurla karşıya, Eminönü'ne geçecek oradan da başka bir vasıtayla Edirnekapıya, oradan da başka bir araçla Topçular'a gelecek. Kolay iş değildir. *122*

Bu sıkıntıyı kendileri çekmezmiş gibi, zaman zaman evlatlarına,

-"Üzülmeyin evlatlarım! Birgün gelecek sizleri hizmet için vaz-u nasihat için uçaklarla taşıyacaklar". Derdi. *123*

---

120 **Ufuk Özel Toplanmış Hali C.4 /S.76**
121 **Ufuk Özel Toplanmış Hali C.4 /S.76**
122 **Ufuk Özel Toplanmış Hali, Mehmet EMRE**
123 **Numan TURAL, Tez. S:18**

ADAB-I MUAŞERET

بـــــــــــــــــــــم الله الرحمن الرحيم
قول معروف ومعفرة خير من صدقة يتبعها اذىً
حليم والله غني

"Tatlı bir söz ve bir kusur bağışlamak, arkasına eza takılacak sadakadan daha hayırlıdır. Allah ganidir, halimdir."

Bakara Ayet 263

الْمَرْءُ الْمُسْلِمِ لأَخِيهِ هَدِيَّةً اَفْضَلُ مِنْ كَلِمَةٍ حِكْمَةٍ يَزِيدُهُ اللَّهُ بِهَا هُدىً اَوْيَرُدُّهُ عَنْ رَدِّ مَااَهْدَى حديث شريف :

مختار الاحاديث 128

"Bir Müslüman; din kardeşine, onun hidâyetinin artmasına vesîle olacak hikmetli bir söz veya kendisini tehlikeden kurtaracak bir kelam kadar iyi hediye veremez."

Hadis-i Şerif Muhtar-ul Ehadis 128

Sözünü bilen kişinin, yüzünü ağ ede bir söz.
Sözü pişirip diyenin, işini sağ ede bir söz.

Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı,
Söz ola ağulu aşı, bal ile yağ ede bir söz.

Yunus imdi söz yatından, söyle sözü gayetinden,
Çok sakın büyükler katından, seni ırağ ede bir söz.

Yunus Emre

بسم الله الرحمن الرحيم

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ. صدق الله العظيم

آدَابِ عُمُومِی وَأُصُولُ خُصُوصِی

{ آدَابِ مُعَاشَرَتْ }

أَدَبْ : { ا = أَلِينَه د = دِيلِينَه ب= بَلِينَه صَحَابَتْلِيْك يَاپْ دَيمْكدِيْر } حضرة

اَلْحَمْدُلِلَّهِ الَّذِی أَدَّبَنَا بِالْاَدَابِ النُّبَوِةِ وَهَدَينَا بِالْاَخْلاَقِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ وَعَلَى آلِهِ وَاَصْحَابِهِ الصَّلاَةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَالتَّحِيَّةُ.

آدَابِ مُعَاشَرَتْ : اِنْسَانْلَرِيكْ بِرْبِرْلَرِيلَه أُنْسِيَّتْ پَيْدَا اَيدُوپْ خُوشْجَه گچِينْمَه لَرِينِيْگ آدَابِی

آية : وَاِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ.

حَضْرَتِ عَائِشَه وَالِدَه مِزَه رَسُولُ اللَّهْ اَفَنْدِيمِيزِيكْ اَخْلاَقِی صُورُلْدُی: رسول اللهيك اخلاقی قرأن كريم ايدی بويوردی

حديث شريف : اِنَّمَا بُعِثْتُ لِأُتَمِّ مَكَارِمَ الْاَخْلاَقِ

مَاوَهَبَ اللَّهُ لِأَمْرِئٍ هِبَةً اَفْضَلُ مِنْ عَقْلِهِ وَمِنْ اَدَبِهِ هُمَا جَمَالُ الْفَتَى فَاِنْ فُقِدَا فَاِنَّ فَقْدَالْحَيَوةِ اَجْمَلُ بِهِ

آية : اِذْهَبَا اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغَى فَقُولاَلَهُ قَوْلاً لَيِناً لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْيَخْشَى طه 43-44

حديث شريف : اَدَّبَنِی رَبِّی فَاَحْسَنَ تَأْدِيبِی.

وَقَالَ مَشَايِخُ الَّطرِيقِ : اَلطُّرُقُ كُلُّهَااَدَبٌ.

ا

ُصُولُ أُولْمَيَانِيْگ وُصُولُ أُولْمَاْز.

أَدَبْ بِرْ تَاجْ إِمِيشْ نُوُر خُدَادَانْ گِيْ أُوْل تَاجِی أَمِينْ أُوْل هَرْ بَلاَدَانْ.

اِمَامِ مُحَمَّدْ خَضْرَتْلَرِينِيْگ يَاپْدِيگِی گِبِی ثُوَالَّتْدَه صُولَه مَيِلّی وَصُولْ اَلِينَه اِعْتِمَادْاَتْمَكْ (طَايَانْمَقْ) آدَابْدَانْدِيْر.

مَرْحُوْم آغَابَگِيمِيْز: قُوْرصْلَرِمِيْز مَكْتَبِ مُحَمَّدِيدِرْ.

حَلِيمٌ آية كريمة : قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآاَذىً وَاللَّهُ غَنِيٌّ

“Tatlı bir söz ve bir kusur bağışlamak, arkasına eza takılacak sadakadan daha hayırlıdır. Allah ganidir, halimdir.”

Bakara Ayet 263

حديث شريف : مَااْسَتَرَذَاللهُ عَبْداً اِلاَّحَظَرَ عَلَيْهِ الْعِلْمُ وَالْاَدَبُ

Allah c.c. hazretleri bir kulu rezil etmek isterse onu ilim ve edepten mahrum eder.

Ramuz S. 2-370

وَلاَاَدْرِی , وَسُنَّةٌ قَآئِمَةٌ,العلم ثلاثة : كِتَابٌ نَاطِقٌ s. 178 احياء علوم الدين

حديث شريف : مَااسْتَرَذَاللهُ عَبْداً اِلاَّحَظَرَ عَلَيْهِ الْعِلْمُ وَالْاَدَبُ

Allah c.c. hazretleri bir kulu rezil etmek isterse onu ilim ve edepten mahrum eder.

Ramuz S. 2-370

Edep, akıl ve şeriata muvâfık hâl ve harekete denir.

Süleyman Hilmi Tunahan (k.s.)

Dinimizin bizden uyulmasını istediği hususlardan biri de adabdır. Adab, edebin cem'idir ki, islam dininin biz insanlara tavsiye ettiği terbiye sistemi ve insani davranış usulleri demektir. Diğer bir ifade ile edep, elde, dilde ve ruhta yerleşen ve hareketlerimizi kontrol altına alan bir melekedir.

Tatlı söz yılanı inden, acı söz insanı dinden çıkarır."
Atasözü

حديث شريف : اَلصُّمْتُ سَيِّد اَلاَخْلاَقِ

"Susmak, ahlakın seyididir." Ramuz s. 219

اكثر الناس خطاياابن آدم فى لسانه راموز 80

"İnsanoğlunun hatalarının çoğu dilindendir." Ramuz S. 80

Hikmet ve marifet mü'minin yitiğidir. Nerede bulursa onu alır...
Hadis-i Şerif (Cemiyet ve ahlak A.Erl)

En iyi hediye, hikmetli bir sözü iyi anlayıp, din kardeşine anlatmaktır. Bu bir senelik ibadete bedeldir.
Hadis-i şerif meali (İhyâ c-1 s. 101)

آية كريمة : فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْكُنْتَ فَضاً غَلِيظَ اْلقَلْبِ لاَنْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاْسْتَغفِرْلَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِىاْلاَمْرِ فَاذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَىاللَّهِ اِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

" Sen (Efendimiz s.a.v.) Allah'tan gelen bir merhametle, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın elbette onlar etrafından dağılıp giderlerdi. Artık onları affet. Onlara Allah'tan mağfiret dile.
İş hususunda onlarla müşavere et. Bir kere de azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et. Çünkü Allah tevekkül edenleri sever.
Ali Imran ayet 159

الله عنه : اَنَّهُ قَالَ اِذَا تَعَلَّمْتَ بَاباً مِنَ الْعِلْمِ كَانَ خَيْرٌاَلَكَ مِنْ انْ تُصَلِّى اَلْفَ رَكْعَةٍ تَطَوُّعاً مُتَقَبِّلَةً عن ابى ذر رضى

"İlimden bir mes'ele öğrendiğin zaman, o senin için kabul edilmiş bin rek'at namaz kılmandan daha hayırlıdır. Bunu insanlara öğrettiğin zaman –ister amel edilsin, ister edilmesin– senin için gene kabul edilmiş bin rek'at nafile namaz kılmandan hayırlıdır.
Ramuzu'l Ehadis 39-8

آية كريمة : وَاْذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ اِذْكُنْتُمْ اَعْدَآئاً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ اِخْوَاناً الخ...

"Allah'ınnimetini hatırlayınız ki, sizler bir birinize düşman iken, kalblerinizi yumuşattı da, O'nun (İslam) nimeti ile kardeş olarak sabahladınız."
Ali Imran ayet 103

آية كريمة : وَاْلمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الَّصلَوةْ وَيُؤْتُونَ الزَّكَوةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ اِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

> Mümin erkekler mümin erkeklerin, mümine kadınlar ise mümine kadınların dostudur. İyiliği emrederler, kötülüğü yasak ederler. Namazı kılarlar ve zekatlarını verirler, Allah'a ve resulüne itaat ederler. İşte onlara Allah rahmet eder, Allah aziz ve hakimdir.
> Tevbe Ayet 71

حديث شريف اَلْحِكْمَةُ ضَآلَّةُ الْمُؤْمِنِ اَيْنَ وَجَدَهَا اَخَذَهَا :

Hikmek; müminin yitiğidir. Her nerede bulursa onu alır.

Hadis-i Şerif

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْراً اَوْلِيَصْمُتْ حديث شريف :

“Kim Allah’a ve ahiret gününe iman ediyorsa ya hayır söylesin veya sussun.”

Hadis-i şerif (Şir’atül İslam)

دَارِهِمْ مَادُمْتَ فِي دَارِهِمْ اَرْضِهِمْ مَادُمْتَ فِيارْضِهِمْ حديث شريف : .

“Muaz b. Cebel r.a. hazretlerine hitaben; “Onların evlerinde olduğun müddetçe onları idare et, yine onların memleketlerinde olduğun müddetçe de onları razî et.”

Hadis-i Şerif

قُلِ الْخَيْرَ وَالاَّ فَاسْكُتْ حديث شريف :

“Ya hayır söz söyleyiniz. Yada susunuz.”

Hadis-i şerif (Şir’atül İslam)

كَلِّمُواالنَّاسَ عَلىَ قَدْرِ عُقُولِهِمْ : حديث شريف

“İnsanların akılları nisbetinde konuşunuz.”

(Şira’tül İslam)

اَلْمُؤْمِنُ يَأْلِفُ وَلاَخَيْرَ فِيمَنْ لاَيَأْلِفُ وَلاَيُؤْلَفُ : حديث شريف

“Mümin olanlar ehli iman ile ülfet ederler. Başkaları ile ülfet etmeyen veya başkaları kendisi ile ülfet edilmeyen kişide hayır yoktur.”

Hadis- Şerif (Kenzül ırfan 492)

لاَيَكُونُ عَبْدٌ حَتَّى يَكُونَ قَلْبُهُ وَلِسَانُهُ سَوَآءٌ : حديث شريف

“Lisan ile kalp birliği temin edilmedikçe, hiçbir kul mümin-i kamil olamaz.”

Hadis-i Şerif (Kenzül ırfan 42)

اَلْعِدَّةُ دَيْنٌ : حديث شريف

“Vaad borç mesabesindedir.”

Kenzül ırfan 479

ALLAHA KARŞI EDEBİMİZ

ومن يعظم حرمات الله فهو خير له عند ربه *“Her kim Hz. Allah (c.c)‘ın hürmetlerine (hürmet edilmesini istediği şeylere) tazim ederse, bu (tazimi) Rabbisinin yanında kendisi için bir hayırdır, sevaptır”.*[124], buyurmaktadır. Diğer bir ayet-i kerimede de şöyle buyuruyor:

ومن يعظم شعائر الله فإنها من تقوى القلوب *“Kim Allah (C.C) ‘ın şeairine, (dini adetlere, dini işaretlere, dini merasimlere) tazim ederse (hürmet*

124 Hacc -30

ederse) şüphe yok ki o tazim kalblerin takvasındandır. [125] İlme, ilim taleb etmekte olanlara, alimlere tazim ve itibar etmek de dinimizin adetlerinden olduğuna göre, alime hürmet ve onlara kıyam müslümanın hayrına olan ve takva sahibi insanların yapabileceği bir iştir. Peygamberimiz (S.A.V) Efendimiz de: قوموا إلى خيركم أو إلى سيدكم *"Hayırlınıza veya büyüklerinize kıyam ediniz (kalkınız)",* buyurmuşlardır.[126]

اَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ نَهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ

اِمَامِ سِيبَوَيْهْ رَحِمَهُ اللّٰهْ حَضْرَتْلَرِي اَللّٰهُ اَكْبَرُ (اَللّٰهْ هَرْ شَيْدَنْ بُويُوكْدُوْر) مَعْنَاسِينَه گلُوْر. دَدِيگِى إِيجُونْ مَوْلاَ نِيگْ رِضَاسِينَه مَظْهَرْ آوُلمُوشْدُوْر.

RASULÜMÜZE KARŞI EDEBİMİZ

آية : فَلاَوَرَبِّكَ لاَيُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَيَجِدُوا فِى اَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيماً

"Yok, yok Rabbin hakkı için yemin ederim ki, onlar aralarında çekiştikleri şeyde seni hakem yapıp sonra da verdiğin hükümde kendileri için hiçbir darlık duymadan (tam bir teslimiyetle) boyun eğmedikçe iman etmiş olmazlar."

حديث شريف : مَنْ تَمَسَّكَ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ اُمَّتِي فَلَهُ اَجْرُ مِأَةُ شَهِيدٍ

"Ümmetimin bozulduğu zaman benim sünnetime sarılıp onu işleyen kişi için yüz şehit sevabı verilecektir."

"Evlatlarım! Resulullah'ın ismi zikredildiğinde derli toparlı olunuz." Sözüne uygun olmalıyız.

USTAZA VE HOCAYA KARŞI EDEP VE HÜRMET

اِمَامِ اَعْظَمْ رَحِمَهُ اللّٰهْ حَضْرَتْلَرِينِيگْ حُواجَه سِى اِمَامِ حَمَّادْ حَضْرَتْلَرِينَه حُرْمَتِي.

يَاوَوزْ سُلْطَانْ سَلِيمِيگْ شَيْخُ ٱلاِسْلاَمْ اِبْنِ كَمَالَه حُرْمَتِي...

125 Hacc 32

126 Buhari Kitab-ü Menakibi Ensar Saad bin muaz babı, Aynî, Umdetü'l-Kârî c.16 s.269

حَسْتَه بِيلَتْجِى مَحْمَدْ أَفَنْدِى (مَحْمَدْ آقْجَالِى أُوغْلُونُوكْ) حَضْرَتِيمِيزَه حُرْمَةً جَشْمَيَه كِيدَرَكَنْ يَانْ يَانْ كِيدِيُورْ وَهَرْكَسْ آوُنِي أُولَرَاقْ بِيلِيُورْ

Hz Ali (k.v) Efendimiz de: "أنا عبد من علمني حرفاً إن شاء أعتق وإن شاء إسترق" *Ben, bana bir harf öğretenin kölesiyim, dilerse azad eder, dilerse hizmetinde alıkoyar"* 127 buyuruyor.

حديث شريف : مَنْ اَرَادَ اَنْ يَنْظُرَ اِلَىعُتَقَآءِ اللّٰهِ مِنَ النَّارِ فَلْيَنْظُرْ اِلَىالْمُتَعَلِّمِينَ

"Kim Allah'ın; Azabından azad ettiklerini görmek isterse, talebe-i uluma baksın." MUBAREK ABİMİZ

Dualarında önce hocalarını hatırla, sonra ebeveynini, imamı ebu Yusuf, imamı A'zam hazretlerine ebeveyninden önce, hocası imamı A'zam hazretleride, hocası Hammad'a ebeveyninden önce dua ederdi. Büyüklük sırrı buradadır.

Ayrıca İmam-ı Azam hazretleri Doktora muayene için gider, Doktor; uzanmasını söylediğinde, işaret edilen tarafa değil de, aksi istikamete uzanmıştır. Sebebini soran doktora; "O tarafta hocam Hammad'ın evi vardır. Hocamın (evine de olsa) ayaklarımı uzatarak yatamam." cevabını verir.

حديث شريف : تَعَلَّمُوالْعِلْمَ وَتَعَلَّمُوالْعِلْمَ الَّسكِينَةَ وَالْوَقَارَ وَتَوَاضَعُوا لِمَنْ تَعَلَّمُونَ مِنْهُ

"İlim öğrenin. Onunla sekinet ve vekarı da öğrenin. İlim öğrendiğiniz zata karşı da saygılı olun." Ramuz S. 253

حديث شريف : ثَلاَثَةٌ تَسْتَغْفِرُ لَهُمُ الَّسمَوَاتُ وَالْاَرْضُ وَاللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالْمَلَئِكَةُ وَالْعُلَمَآءُ وَالْمُتَعَلِّمُونَ وَالْاَسْخِيَآءُ

"Üç kişi için gökler, yer, gece, gündüz ve melekler istiğfar ederler: Alimler, Talebeler ve Cömertler." Ramuz S. 267

"Üç kimsenin hakkını, nifakı açık olan münafıktan başkası inkâr edemez. İslamiyette kocayan kimse, Adaletli hükümdar (idareci) Hayır öğreten muallim." Ramuz S. 268

İlim insana çok meziyetler bahşeder. Zira necis olan köpek bile, azıcık talim gördükten sonra nice meziyetler kazanmaktadır. Hatta kitabımızda zikredilme şerefine kavuşmuştur.

فَكُلُوا آية : يَسْئَلُونَكَ مَاذَااُحِلَّ لَهُمُ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَاعَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ

مِمَّااَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُواالْسمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُواااللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ المائده ص 4

Alim ölse de yaşar, cahil ise yaşarken ölüdür.

"Hamele-i Kur'an, İslamın sancaktarıdır. Kim ona ikram ederse Allah'a ikram etmiş olur. Kim de onlara ihanet ederse, Aziz ve Celil olan Allah'ın laneti o kimse üzerine olsun."

Ramuz S. 272

Türk hattatlarının en meşhuru Hafız Osman (kayışzade), Sultan İkinci Mustafa'nın yazı hocası idi.

Şehzadeliğinden beri hocasına çok saygı gösteren Sultan Mustafa Han, hocası yazı yazarken mürekkep hokkasını elinde tutar, hocası da yazısını bitirene kadar bu hokkayı kullanırdı.

---

127 Zernuci, Talimü'l-Müteallim s.47, Tahkık Salah Muhammed, Nezir Hamdan,

Koca bir padişah, hocasına bu derece saygı göstermişti. Ara sıra da arkasına yastıklar koyardı.

Tarihi Hakikatler-1 (Çamlıca Basım Yayın)

ANA BABAYA KARŞI EDEP

İmâm-ı Nesefî hazretleri bildiriyor ki:
Ana-babanın evlâdı üzerinde seksen kadar hakkı vardır. Kırkı sağlığında, kırkı vefâtından sonradır. Sağlığında olan kırk haktan onu bedenle, onu dil ile, onu kalb ile, onu da para iledir.
Ana-baba hukuku bölümünde geniş malumata müracaat

İNSANLARA KARŞI EDEP

آية كريمة : خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

- Hoşgörülü ol, iyiliği tavsiye et ve cahillerden uzak dur.

Araf A. 199

حديث شريف : أُمِرْتُ بِمُدَارَاتِ النَّاسِ كَمَاأُمِرْتُ بِاَدَاءِالْفَرَآئِضِ .

- Farzları eda ile emr olunduğum gibi, insanları idare etmek ile de emr olundum.

Hadis-i Şerif (Şir'atül İslam)

حديث شريف : مُدَارَةُ النَّاسِ صَدَقَةٌ

- İnsanları (güzel) idare etmek sadakadır.

Hadis-i Şerif (Kenzül ırfan s. 79)

حديث شريف : رَأْسُ الْعَقْلِ اَلْمُدَارَاةُ

- Aklın (akıllılığın) başı idare etmektir.

Hadis-i Şerif (Kenzül ırfan 477)

حديث شريف : اَنْزِلُواالنَّاسَ مَنَازِلَهُمْ

- İnsanların menzillerine, (seviyelerine) ininiz.

Hadis-i Şerif (Kenzül ırfan 475)

حديث شريف : عَنْ اَبِىهُرَيْرَةَ رَضِىَاللهُ عَنْهُ اَنَّهُ قَالَ وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ رياض 478

- "Güzel bir kelime de sadakadır."

H.Şerif Riyazüssalihin S. 478

- "İnsanlarla güzel ahlâkla ihtilât ediniz. Fakat amellerinizde onlara muhâfelet ediniz."

Ramuz S. 276

- Edep'ten mahrum bırakılan bir kimse bütün, hayırlardan mahrum bırakılmıştır.

شرعة الاسلام : طُوصْطْلَرْلَهَ مُرُوَّةْ دُوسْتْلَرْلَه مُدَارَى اِيكِى جِهَاْن حُضُورِى صِيغْمِيْش اِيكِى كِىْلاَمَه

- İki cihan huzuru sığmış iki kelama dostlarla mürüvvet düşmanlarla müdara'a

حديث شريف : دَارِهِمْ مَادُمْتَ فِى دَارِهِمْ وَاَرْضِهِمْ مَا دُمْتَ فِى اَرْضِهِمْ

- " Onların memleketlerinde bulunduğun müddetçe onları idare et ve onları razî et."

حديث شريف :مَنْ هُدِيَتْ لَهُ هَدِيَّةٌ وَعِنْدَهُ قَوْمٌ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِيهَا

- "Bir kimseye yanında bir cemaat varken bir hediye verilirse o cemaatte ona ortaktır." Ramuz 410-12

- "Hediye, işitmeyi ve duyguyu giderir." Ramuz 239

- Hata yapıldığı fark edildiğinde hemen düzeltilmeli. Özür dilemek güzel bir erdemliktir.

- İnsanlarla iyi geçininiz. Kimseyi darıltmayınız. Günün birinde araba kaldırmaya olsun, yarar. H.

- Güzel ahlak, kötü nesebi örter. Aşısız meyvenin aşılanmakla ıslah edildiği gibi…
- İmam-ı Azam Hz.leri talebesi İmamı Yusufa nasihat babında;
- Muhatabını hemen susturma, bu yolla ikna olmaz, bilakis sana düşman olur. Onu dinleyip karşı fikrini makul delillerle anlatırsan, seni sevenler kervanına bir yenisini eklemiş olursun.

- Bir mecliste, bir mevzu'da isabetli olmayan görüşler duyarsan, hemen aksini ileri sürme, "sizin ortaya sürdüğünüz görüşle beraber, bu mevzuda şöyle bir görüş daha vardır" de. Bu kimin görüşüdür derlerse, bazı âlimlerin görüşüdür dersin. Bu takdirde isabetli olan görüşünü muhataplarına daha kolay kabul ettirirsin,

- Sert tartışmalara asla girmemeli, zira sert tartışmaların hiçbir zaman galibi olmamıştır.

حديث شريف : اِتَّقُوا مَوَاضِعَ التُّهَمِ

- "Töhmetli mevzular (hususlar) dan kaçınınız."
- Konuşmak yaradılıştan, susmak ise akıldan gelir. Bu cihetle en büyük ve tesirli te'kit sükût'dur.

- İnsanlara isimleri ile hitap etmeli, zira insanın en hoşuna giden hitap şekli, ismi ile hitaptır.

- İnsanlara lakapları, sevmedikleri vasıfları ile hitap etmemeli, zira ayeti celile ile memnudur.

مِنْهُنَّ آية : يَاَيُّهَاالَّذِينَ آمَنُوالاَيَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى اَنْ يَكُونُو خَيْراً مِنْهُمْ وَلاَ نِسَآءٌ مِنْ نِسَآءٍ عَسَى اَنْ يَكُنَّ خَيْراً

يَآاَيُّهاَالَّذِينَ وَلاَتَلْمِزُوا اَنْفُسَكُمْ وَلاَتَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَالْاِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُون

آمَنُوااجْتَنِبُواكَثِيراً مِنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَلاَتَجَسَّسُوا وَلاَيَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضاً حجرات

- “Ey o iman edenler! Hiçbir kavim, diğer bir kavimle alay etmesin. Olur ki alay edilenler, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Bir takım kadınlar da diğer kadınlarla alay etmesinler. Olur ki alay edilenler, kendilerinden daha hayırlı bulunurlar. Hem birbirinizi ayıplamayın. Ve kötü lakaplarla atışmayın. İmandan sonra fâsıklıkla adlanmak ne kötü bir isimdir! Kim de tevbe etmezse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir.”
- “Ey o iman edenler! Zandan çok sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin kusurlarını araştırmayın. Birbirinizi gıybet de etmeyin. Hiç sizden biriniz ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? Tabi bundan tiksinirsiniz. O halde Allah’tan korkun. Çünkü Allah tevbeleri kabul edicidir, esirgeyendir.”
- Dedi-kodu yapmanın, onu-bunu çekiştirmenin hiçbir maslahata yaramadığını, Sadece yıkıntı ve çöküntülere sebebiyet verdiğini hepimiz biliriz.
- Dedi-kodu demek sevgi ve muhabbetin yok olması demektir.
- Bir insanın en derin duygusal ihtiyacı, takdir edildiğini hissetmesidir. Çoluk-çocuğumuzu, talebemizi veya çalıştırdığımız bir işçiyi takdire şayan hususlarda takdir etmek, büyüklerin vasfıdır. O derecede mükafatı vardır.
- Ayrıca bize maddi bir külfeti de yoktur. Bundan olacak ki “Asâfın kadrini bilmez Süleyman olmayan” diye boşuna söylememiştir atalar.
- Rabbimizin kudreti uzması dahi, hafifçe esen yeldedir, fırtınada değil...
- Dünyada kusursuz iki insan vardır; biri ölmüştür, diğeri de henüz doğmamıştır. Binaenaleyh herkeste, her zaman birbirimizin kusurunu aramak yerine, Mevla affetsin diyebilmek.
- Bununla beraber hakiki dost ve arkadaş; Karşılaşıldığı zaman Allah’ı hatırlatan arkadaş ve dosttur.
- Yakın çevrede bulunan cadde, sokak, okul, fabrika, sosyal tesis vs. gibi önem arzeden yerleri öğrenmeli (varsa) faaliyet alanlarını asgari düzeyde bilmelidir.
- Çok zorlanmadıkça kimseden borç para istememelidir. Reddelirse haysiyet kırılmalarına sebep olur. Aldığınızda vaktinde ödeyememe durumunda bu defada kahrolursunuz. Evde kimse olmadığı için içeri giremeden kapıda kalmış komşu evinin çocuğu veya bir ferdine hemen sahip çıkılmalı, eve davet edildiği gibi, ona hürmet ve ikramda bulunulmalıdır.
- Apartman veya sitede görevli bekçi, çöpçü gibi vazifelilere “Ücretlerinizi biz ödüyoruz...!” küstahlığı gibi kabalıklara tevessül edilmemelidir.
- Seyyar satıcılardan kesinlikle alış-veriş yapmalalı, bilhassa yiyecek satanlardan uzak durulmalıdır.

Bir insana ilk ismiyle hitap etme hakkı, sadece o insanın yakınlarının ve dostlarının hakkıdır. Eğer ortada yakınlık ve samimiyet yoksa... O zaman karşılıklı rızanın olması gerekir.

BÜYÜKLERE KARŞI HÜRMET

- Huzurlarında veya bulundukları mekânda huzur ve sükûneti bozucu, gürültü yapıcı hareket ve fiillerden kaçınmamız, ebedi ve sermedi hayatımızı ilgilendirir. Zira Hak Teala c.c. hazretleri Hucurat suresinde;

آية : يَاأَيُّهاَالَّذِينَ آمَنُوا لاَتُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَىاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُواااللَّهَ اِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ . يَاأَيُّهَاالَّذِينَ آمَنُوا لاَتَرْفَعُوا اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلاَتَجْهَرُوالَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ وَاَنْتُمْ لاَتَشْعُرُونَ . اِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ اَصْوَاتَكُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظِيمٌ . اِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَآءِالْحُجُرَاتِ اَكْثَرُهُمْ لاَيَعْقِلُونَ .وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْراً لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ سورئ حجرات

_ اُصُولُ أُولْمَيَانِيگْ وُصُولُ أُولْمَاْز.

" Ey o iman edeler!

Allah'ın ve peygamberin huzurunda öne geçmeyin. Allah'tan korkun. Çünkü Allah her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.

Ey iman edenler! Seslerinizi peygamberin sesinden yüksek kaldırmayın. Ve onunla konuşurken birbirinize bağırır gibi, çok bağırmayın. Haberiniz olmadan amelleriniz boşa gider. Resulullah'ın yanında seslerini kısanlar varya! İşte onlar, Allah'ın takva için kalblerini imtihan ettiği kimselerdir.

Onlara bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır. Sana hücrelerin arkasından haykıranlar yok mu? Onların çoğu aklı ermeyenlerdir. Eğer onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, elbette haklarında hayırlı olurdu. Bununla beraber Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

Bazı tavsiyeler:

Sözünü bilen kişinin, yüzünü ağ ede bir söz.
Sözü pişirip diyenin, işini sağ ede bir söz.
Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı,
Söz ola ağulu aşı, bal ile yağ ede bir söz.
Yunus imdi söz yatından, söyle sözü gayetinden,
Çok sakın büyükler katından, seni ırağ ede bir söz.

Yunus Emre

Görüşmeler için müsait bir zaman seçmek,

- Üç defa kapıya vurmak,
- Bizzat ve bil'vasıta ziyaret için isti'zanda bulunmak, münasip olmayan saatlerde görüşme talebinde bulunmamak,
- Verilen saate riayet etmek,
- Maruzatını en kısa yoldan düzgün ifadelerle yapmak,
- Edepli bir şekilde girip çıkmak,

- Alakalıyı teferruatla meşgul etmemek,, (derdini en kısa yönden anlatmak,)
- Oturulacaksa, kendine münasip bir yere veya işaret edilen yere oturmak,
- Boş koltuk varken yere oturmamak,
- Büyüklerin sözlerini kesmemek,
- Lüzumsuz beyanda bulunmamak, cevapları süâle mutabık vermek,
- Gereksiz süal sormamak, bu meyanda hazretimiz mektuplarında şöyle buyurur.
- "Dinde kesreti süal haramdır. Süale verilecek cevapta, saile bir takım vazifeler ve mes'ûliyetler tevlit ve tahmil eder. Uhdesinden gelinemez. Müşkil bir vaziyet hâsıl olur. (istişareler müstesna) Talib sabırlı olmalıdır."

-Mektuplar-

- Büyüklerle yürürken, büyüğü sebkat etmeyip, daima azıcık, hissedilir şekilde geriden takip etmek,
- Mümkinse sol tarafından yürümek,
- Etraftakilerin dikkatini çekmemeye çalışmak,
- Zati eşyalarını taşımakta yardım etmek,
- Büyüklerin meclisinde başkalarını çekiştirmemek,
- Silsile-i saadatımızdan ve Mahdumu Nebi Cafer-i Sadık k.s. hazretleri şöyle buyurmuştur:
  "Bir kardeşinde bir hata görürsen, birden yetmişe kadar mazeret kapısı ara. Bulamazsan kardeşini değil de, o hareketin sebep ve hikmetini anlayamamaktan dolayı kendini ayıpla."
- Bizlere yanlış gibi gelen icraatlarını tenkit etmek yerine, "bu hususta bizim bilmediğimiz noktalar vardır" demeli. Aksi halde;

اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ وَاَنْتُمْ لاَتَشْعُرُونَ

- Ayetinin sırrı icabı amelimizin "habt" (yok) olması tehlikesi ile karşı karşıya kalabiliriz.
- Musafahayı iki el ile mümkin olduğu kadar ayakta yapmak,
- Musafahayı mutlaka sünnet vechi üzere yani eller düz olarak birbirinin arasına gelecek şekilde yapmak,

EV HALKINA KARŞI ADAP

آية : يَاَيُّهَاالَّذِينَ آمَنُوا لاَتَدْخُلُوابُيُوتاً غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلىَ اَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ نور27

- Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere izin almadan ve selam vermeden girmeyin. Bu, sizin için daha hayırlıdır. Umulur ki, düşünürsünüz.

- Eve (kendi evine) girerken, besmele ile girip ev halkına selam vermeli, daha sonra sıra ile herkesin hâl ve hatırı sorulup, gönülleri alınmalıdır.

وَحِينَ آية : يَاأَيُّهَاالَّذِينَ آمَنُواليَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُواالْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَوةِ الْفَجْرِ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَوةِ الْعِشَآءِ ثَلَثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلاَعَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْأَيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ 58 نور ص

"Ey iman edenler! Sahip olduğunuz köleler ve sizden henüz buluğa ermeyen çocuklar, (odalarınıza girmek için şu) üç vakitte sizden izin istesinler: Sabah namazından evvel, öğle sıcağından elbisenizi çıkardığınız sırada, birde yatsı namazından sonra ki, bunlar sizin açık bulunabileceğiniz üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne size, ne onlara bir günah yoktur. Yanınızda dolaşırlar, siz de birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz. İşte Allah, ayetlerini size böyle açıklıyor. Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir."

حديث شريف : مَانحل وَالِدٌ وَلَدَهُ اَفْضَل مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ مختار الاحاديث 135

- Ana – baba evladına güzel edepten daha faziletli bir veremez.
- En iyi yabancı, en menfi aile ferdinden daha iyi değildir.
- Babanın dostlarına, annenin ve hanımının akrabalarına hürmet ve ikramda bulunmak sünnettir. Ayrıca kişinin şerefini artırır.
- Zira Resulu Ekrem efendimiz s.a.v. hazretleri Hz. Hatice validemizin vefatından bir müddet sonra bir hanım Efendimizi ziyarete gelir. Peygamberimiz s.a.v. hazretleri sırtından hırkasını çıkararak o kadını mübarek hırkasının üzerine oturtur. Ona ziyadesiyle hürmet eder.

  Bilahare bunun sebebini soran Hz. Aişe validemize sevgili Resulumüz, "Ya Aişe bu kadın, bizim Haticenin dostlarındandı" cevabını vermiştir.
- Diğer taraftan;
- Evde veya müessesede rıfk ile muamele olmalıdır ki, orada bereket olabilsin, mesela Efendi Hazretleri de kırılan kap-kaçak hususunda " zararı yok, ben de kırmıştım, yenisini alırız" gibi şeyler söylemeli buyurduktan sonra şu hadisi şerifi ilave ederler.

حديث شريف : اِنَّ لِلاٰنآءِ آجَالاً فَلاَتَضْرِبُوااِمَآئَكُمْ

- "Muhakkak her kap-kaçak için bir ecel ve son vardır. Binaenaleyh aile fertlerinizi dövmeyiniz, incitmeyiniz."
- Hediye dağıtımında, sevindirmede önceliği kız çocuklarına vermek sünnettir.
- Ulu orta tırnak kesmemelidir. Kesilen tırnakların sağa-sola dökülmesi bir tarafa, hassas insanlarda tiksinti hâsıl olabilir.
- Esnemek kabihtir (kötü) ama, başkasının gözüne baka baka esnemek akbah-u kabih'tir.
- Mahrem yerler ulu orta kaşınmamalıdır.
- Mutfaklar evveliyetle hanımların cumhuriyetidir. Başkalarının fazlaca müdahalesi doğru ve şık olmaz.

- Doğan çocuklara çift isim vermek, hem Ecdadımız Osmanlı adetidir, hemde tartışmaları önleyici bir yoldur.
-

İHVANA KARŞI EDEP

آية : اِنَّمَاالْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُواالله لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

"Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki merhamet edilesiniz.."

وَلاَتَقْفُ مَالَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلاً

" Hakkında bilgi sahibi oldamığın bir şeyin ardından gitme. Çünkü kulak, göz ve kalb, bütün bunlar (işinden) sorulmuş olacaktır."

Sure-i İsra A. 36

اَفْضَلُ الْعِلْمِ عِلْمُ الْحَالِ وَاَفْضَلُ الْعَمَلِ حِفْظُ الْحَالِ : حديث شريف

İlmin efdali ilmi haldir. Amelin efdeli bulunulan hali muhafazadır.

اَفْضَلُ الصَّدَقَةِ حِفْظُ الِّلسَانِ : حديث شريف

- Sadakanın en faziletlisi lisanı menhiyattan muhafazadır.

Kenzül ırfan 564

اَكْثَرُ خَطَايَا بنِى آدَمَ مِنْ لِسَانِهِ : حديث شريف

- Adem oğlunun günahlarının çoğunluğu lisanından meydana gelir.

Kenzül ırfan 565

مَنْ اَرَادَ اَنْ يُسْلِمَ فَلْيَحْفَظْ لِسَانَهُ : حديث شريف

- Selameti, kurtuluşu arzu edenler, lisanlarını muhafaza etsinler.

Kenzül ırfan 572

"Sizden biriniz kardeşini sevdiği zaman, onu sevdiğini kendisine bildirsin." Ramuz S. 25

- Muhakkak Müminler kardeştir. Şu halde iki kardeşinizin arasını düzeltin ve Allah'dan korkun ki, merhamet olunasınız.
- Biri hapşırdığında يَرْحَمُكَ اللهُ (çok yaşa) de.

الْمُسْلِمِ رَدُّالتَّحِيَّةِ وَاِجَابَةُ الَّدعْوَةِ وَشُهُودُالْجَنَازَةِ وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ وَتَشْمِيتُ خَمْسٌ مِنْ حَقِّ الْمُسْلِمِ عَلَى : حديث شريف

الْعَاطِسِ اِذَا حَمَّدَاللهُ تَعَالَى مختارالاحاديث 73

Müslümanın müslümana hakkı beştir;

1. Selamına karşılık vermek,
2. Davetine icabet etmek,
3. Cenazesine iştirak etmek,
4. Hastalandığında ziyaret etmek,
5. Aksırdığında yerhamükallah demek,

الْمُعَانَقَةُ) تَحِيَّةَ اْلأُمَمِ وَخَالَصَ وَدَّهَمَ وَاِنَّ اَوَّلُ مَنْ عَنَقَ اِبْرَاهِيمَ حديث شريف : كَانَتِ (اَيِ

Muaneka (kucaklaşmak) geçmiş ümmetlerin selamlaşması ve halis dostluk alameti idi. İlk muanaka yapan da İbrahim (a.s.) dır.

Ramuz S. 2-338

- Latifesi ve şakası çok olanın, vakarı ve kemalatı az olur.
- Kişinin ayağının sürçmesi, bir kusuru sebebiyledir.
- Çalma kapıyı, çalarlar kapını... (kuyumcu – saka hikayesi)
- Maddi menfaatperestliğin kötü olduğu gibi, manevi menfaatperestlik de mezmumdur.
- El şakalarından uzak durmalıdır. Kazandırdığından çok, kaybettirir.
- Bir kimseyi; komşusu, akrabası ve arkadaşı methederse iyiliğinden şüphe edilmez.
- Her mağlûbiyetin arkasında, muhakkak bir ihanet vardır.
- Kul ile Allah arasında iki perde vardır. Onlar olmasa kul daima O'nunla olur. Biri sağlık diğeri mal'dır. İnsan hasta olduğu zaman Allah Allah diye inler, fakirleştiği zaman da yine Allah Allah diye ona sığınır.
- Dükkanımıza gelen kardeşlerimizi güler yüzle karşılamak, iyi intiba vererek uğurlamalıdır.
- Gelen kardeşimiz (hoca-ihvan veya talebe) kim olursa olsun, onun Hazretimiz tarafından gönderilmiş olduğunun şuurunda olunması,
- Ümid edilir ki, o kardeşimiz "Bir evladımız için dünyanın altı üstüne gelse bir şey lazım gelmez" veya "Dünyayı bir evladımızın kesip attığı kör tırnağa değişmem." Vecizesinin sırrına mahzar olmuş olabilir. Fırsatlar her zaman kapıyı sesli çalmaz, bazen hafifçe tıkırdatır.
- Yurtlarımızın ziyareti esnasında müsafirhane kısmının ziyareti...
- Toplu oturulan yerde, ilahi, kaside vs. gibi şeyleri mırıldanmamak,

KOMŞULUK ADABI

حديث شريف : حَقُّ الْجَارِ اَرْبَعِينَ دَاراً هٰكَذَا وَهٰكَذَا وَهٰكَذَا وَهٰكَذَا يَمِينًا اَوْشِمَالاً وَخَلْفاً

- Komşuluk hakkı dört taraftan kırk evdir. Sağdan, soldan, önden ve arkadan.

- Apartman giriş kapılarını açık bırakmamak,
- Kapıları kapatırken gürültü çıkarmamaya dikkat etmek,
- Kapıyı açanın, karşısına çıkan kişiye yol vermesi adabtandır. Çünkü geçme hakkı, kapıdan çıkanın hakkıdır.
- Komşuların özel haberleriyle ilgilenmeli, anne-babasının sağlığını çocuğunun karnesi sorulmalı, hatta teşekkür almış çocuğu için küçük hediyeler düşünülebilir. Bu hareket komşunun bütün aile fertlerini yakınlaştıracaktır.
- Komşular adına gelen ne olduğu belli ve sıkıntı meydana getirmeyecek emanetleri alınabilir. Ancak ne olduğu, kimden geldiği belli olmayanlar ile adli tebliğat ile ilgilenmemek gerekir.
-
-

GİYİM KUŞAM ADABI

حديث شريف : اِنَّ الْمَيِّتَ يُبْعَثُ فِثِيَابِهِ الَّتِى يَمُوتُ فِيهَا

- " Mevta, öldüğü elbise üzerinde olduğu halde baas olunur." Ramuz S. 109
- Saç-sakal tıraşına dikkat etmek, bıyıkları sünnete uydurmak (H.G.Tnhn)
- İyi bir kıyafet, iyi bir tavsiye mektubudur.
- Zâhiri düzgün olanın, bâtını da düzgün olur.
- Kardeşlerimiz düşük kemer, bol paça, kot pantolon ve yırtmaçlı ceket giymekten kaçınmalı, keza çocuklarına da giydirmemelidir,
- Üzerinde yabancı yazı ve simgeler bulunan elbiselerden kaçınmalı, fazla aksesuara iltifat etmeyip sade ve ağırbaşlı giyinmeye özenmelidirler.
- Birgün Hz. Aişe validemiz Mina sokaklarında giderken bir Müslüman kadının haç işareti olan bir elbise giydiğini gördü. Bunu gören hz. Aişe validemiz gayreti diniyesi ile o kadını şöyle azarladı; "Çabuk o elbiseyi çıkar, zira Resulullah öylesini yırtar atardı." buyurmuştur.
- Giyilen elbiselerin dar olmamasına dikkat etmelidirler.
- Kadınlar sandalet tipi ayakkabılardan kaçınmalıdır.
- Pantolonlarda kemer kullanmayı itiyat haline getirmek
- Zira kişi görünüşü ile karşılanır, konuşuşu ile uğurlanır.
- Evimizde behemahal sarık bulundurup, bu sünneti ifaya gayret etmeliyiz.
- Mürid olarak takkemiz, tesbihimiz olmalı, takkenin diğer ismi de "taç"dır… Bir kaç giyim ayakkabımız olurda, bir takkemiz olmazsa, ayağımıza verdiğimiz değeri başımıza vermiyoruz demektir. Bu ise çok manidardır.

- Kısa boylu biri kesinlikle duble paçayı tercih etmemeli… Olduğundan daha kısa boylu hissi uyandırır.
- Uzun kollu bir gömleğin yaz aylarında bile kısa kollulara göre daha hoş durduğu unutulmamalı. Mecburi kalmadıkça uzun kollu gömleğin kolları kıvırılmamalı ve kısa kollu gömlek giyilmemelidir.
- Çoraplar ayakkabının değil, pantolonun renginde olmalıdır. Çünkü ayakkabı her zaman çıkarılabilir.
- Bu ölçüden daha uzun veya daha kısa bir kravat takma usulü hoş karşılanmaz.
- Çoraplar pantolonun renginde veya ondan biraz daha koyu olmalıdır.
- Kıravatta en önemli husus bağlama biçimidir. Fazla sıkışkfmış, kenarlarından bombe yapmamış, tam üçgen değilde, yamuk dik bir üçgen şeklinde olmalıdır.
- Üçgenin ortasında hafifçe şeftali yarığı olmalı, göbeğin tam ortasında duran pantolon kemerinin tokasını tamamen örtecek uzunluk kravat ölçüsüdür.
- Bir ölçüye kadar modayı takip etmelidir. Ancak giydiğiniz eski moda bir elbise bile olsa merak etmeyin bir müddet sonra moda döner dolaşır yine aynı noktaya gelir.
- İyi bir sürücü ve kibar bir insan gerekmedikçe klakson kullanmaz.
-

SEFER ADABI

انماالمؤمنون الذين آمنوابالله ورسوله واذاكانوامعه علىامرٍ جامعٍ لم يذهبواحتى يستأذنوه ان الذين يستأذنونك آية :
اولئك الذين يؤمنون بالله ورسوله فاذاستأذنوك لبعض شأنهم فأذن لمن شئت منهم واستغفر لهم الله ان الله غفورٌ رحيم
62 آية362 ص سورئ نور

- "Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah'a ve Peygamberine iman ederler ve (Cuma hutbesi gibi) toplu bir işte, Peygamberle beraber bulundukları vakit ondan izin almadıkça bırakıp gitmezler. Doğrusu o senden için isteyenler var ya!

İşte Allah'a ve Peygamberine iman edenler onlardır. Binaenaleyh bazı işleri için senden izin isterlerse, sende onlardan dilediğine izin veriver. Onlar için Allah'dan mağfiret dile. Şüphe yok ki Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir."

Sefere çıkarken mutlaka mes'ûl hocamızdan manevi izni alıp, ondan sonra sefere çıkmak lazımdır.

- (Bir kardeşimiz, bir vilayetten Kütahya'ya manevi izin almadan gider…ilah..)
- Vasıtaya binerken okunacak dua ve ilticaları yapmak,
- Yol sadakası vermeyi itiyat haline getirmek,
- Konuşmalarını zaruri miktarda ve zaruri tonda yapmak,

- Seyahat biletlerini sağdan ve orta kısımlardan (7-11-15 gibi) almak,
- Şehirler arası seyahatleri mümkin mertebe gündüzleri yapmak,
- Vasıta içerisinde (konuşmamızda, yememizde, içmemizde vs.) çevreyi rahatsız etmeden seyahat etmek,
- Kim olursa olsun, toplu taşım vasıtalarında; yaşlılara, hanımlara ve hastalara yer vermek,
- Boşalan koltuklara oturmakta acele etmemek,
- Ağır kokulu yiyecekleri yiyerek çevreyi rahatsıt etmemek, konuşmalarımızda uygun ses tonu ile konuşmamız gerekir.
- Gerek umumi vasıtalarda ve gerekse toplu yaşanılan yerlerde ayaklar ayakkabılardan çıkarılmamalı, istemeden çevreyi rahatsız etmiş oluruz.
- Her vasıtasın ücretini önceden hazırlamak ve vermek, Efendi Hazretlerinin (k.s.) alış-veriş adabı unutulmamalı…

MÜSAFİR ADABI

يآايهاالذين آمنوا لاتدخلوابيوتاً غير بيوتكم حتى تستأنسوا وتسلموا على اهلها ذلكم خيرٌ لكم لعلكم تذكرون .... آية : 27سورئ

حديث شريف : من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم ضيفاً

حديث شريف : سيد القوم خادمهم

- "Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, izin almadan ve selâm vermeden girmeyin. Bu, sizin için daha hayırlıdır. Umulur ki, düşünürsünüz."
- Allah'a ve ahiret gününe iman eden mü'min, müsafirine ikramda bulunsun.
- Kavmin (toplumun) efendisi, o kavme hizmet edendir.
- Mümkin mertebe müsafirliğe habersiz gitmemek, eş-dost ziyaretlerine mutlaka randevu alarak gidilmeli ve anlaşılan saate riayet edilmelidir.
- Gitmek için münasip vakitleri seçmek,
- Kapı zilini üç defa'dan fazla çalmamak,
- Kapı açılıp izin istedikten sonra sırtı dönük vaziyette beklemek,
- Mahremiyet ölçülerine azami şekilde riayet etmek,
- Ev sahibinin eşya ve tefrişatını tarassut etmemek ve tenkitte bulunmamak,
- Evde bulunan eşyayı izin almadan kullanmamak,
- Münasip saat gelince mutlaka ayrılmak, müsafirlikte yük olmamaya çalışmak,
- Ziyarete gelenleri ayakta karşılamak.
- Müsafiri mütebessim olarak karşılamak ve münasip bir yer göstermek,
- İhtiyaçları ile alakadar olmak,

- İkramda ifrat ve tefritten uzak durmak,
- Giderken dış kapıya kadar uğurlamak ve gideceği istikamet ve vasıtasında yardımcı olmak, (Hazretimizin gidenleri uğurlama usulü...)
- Müsafire ihtiyaç duyabileceği yerleri ve eşyayı önceden hazırlayıp göstermek,
- Müsafirliğe gidilmişse, ağırlayan ailenin yaşam standardı, yatma-kalkma saatleri dikkate alınmalıdır.
- Müsafirler, müsafirlikten döndükten sonra, kalınan ev sahibi veya sahibesine telefon veya başka bir yolla mutlaka bir kere daha teşekkür edilmeli,
- Doktora gidilmesi gerektiği zaman; kolay çıkarılabilecek elbiseler giymeli, özellikle iç çamaşırları değiştirilmelidir.
-

YEME İÇME ADABI

آية : وكلو واشربوا ولا تسرفوا انه لا يحب المسرفين

آية : يسئلونك ماذااحل لهم قل احل لكم الطيبات

حديث شريف : عن سلمة بن الاكوع رضىالله عنه ان رجلاً أكل عند رسول الله صلىالله تعالى عليه وسلم بشماله فقال كل بيمينك قال لااستطيع قال لااَسْتَطَعْتَ مامنعه الاكبرٌ فمارفعها الافيه رياض الصالحين 509

- Yiyiniz, içiniz ama israf etmeyiniz. Zira Allah israf edenleri sevmez.
- Kendilerine neler helal kılındığını sana soruyorlar. De ki; "Size bütün pak ve temiz olan nimetler helal kılındı..."

حديث شريف : اكرموالخبز فانه من بركات السمآء والارض من اكل من السفرة غفر له

- "Ekmeğe hürmet edin. Zira o, yerin göğün berekatındandır. Kim ki düşen kırıntıyı yerse, günahı affolunur."

Ramuz S. 81

- Sizi ekmek kırıntısından şiddetle tahzir ederim.

S. Hilmi Tunahan k.s.

حديث شريف : من دعى فلم يجب فقد عصاالله ورسوله من دخل علىغير دعوة دخل سارقاً وخرج مغيرا

- "Bir kimse (meşru) davet edilirde, gitmezse Allah ve Resulüne asi olmuş olur. Davetsiz de giderse, hırsız girer talancı çıkar." Ramuz 420-7
- "Sizin Allah Teala'ya en sevimli olanınız, yemesi en az ve bedenen en hafif olanınızdır."

Ramuz S. 17

من ترك اللحم اربعين يوما سآء خلقه من داوم عليه اربعين يوما قسى قلبه

"Kırk gün et yemeyenin ahlakı bozulur. Kırk gün devamlı et yiyenin ise kalbi kararır."

Hz. Ali R.a. Şir'at-ül İslam s.242

حديث شريف : من اكل فى قصعة ثم لَحَسَهَا استغفرت له القصعة

“Bir kimse yemek yediği kabı yalarsa (sünnetlerse), kab ona istiğfar eder.” Ramuz 409-6

ولده وولد ولده من الحُمقِ حديث شريف : من اكل مايسقط من المآئدة عاش فوسعة وعوفى فى

“kimki sofra kırıntılarını yerse, yaşayışında genişlik olur, çocukları ve çocuklarının çocukları ahmaklıktan kurtulur.”

- Yemeğe başlamadan önce niyet şu olmalı;
  “Yâ Rab; şu yiyeceğim yemek ile meydana gelecek enerjiyi sana ısyanda değilde, zatına ubudiyetime vesile kıl.” diye niyet etmemiz gerekir. Diğer dünyevi ihtiyaçlarımızın giderilmesi esnasında da aynı üslûba riayet edilmelidir.
- “Allah kulunu sevdiğinde, rızkını yetecek kadar verir.”

Ramuz S. 85

وقال بعض الحكمآء لابنه يا بنى لايخرج من منزلك حتى تأخذ حلمك

“Hukemadan bir zat oğluna verdiği nasihatte: Ey oğlum, evinden hilmini almadan çıkma!. Demiştir. Burada hilmden maksat gıda almak, yani sabah kahvaltısıdır.”

Şiratül İslam s. 246

- “Ameller Pazartesi, Perşembe geceleri Allah’a arz olunur. Bu günlerde oruçlu olmaktan hoşlanırım.” Ramuz S. 96
- “Peygamberlerden biri Allah’a zafiyetten şikayet etti. Allah c.c. hazretleri de yumurta yemesini emretti.” Ramuz S. 133
- Çok sıcak ve çok soğuk yememek,
- Tabak üzerine haddinden fazla eğilmemek ve üflememek,
- Yemekleri mümkin mertebe artırmamak, artanları değerlendirmek,
- Sofrada servis tabağı bulundurmak ve yenilmeyen kısımları servis tabağına koymak,
- Yemek sofrasında iken kürdan kullanmamak,
- Yemekten evvel ve sonra elleri yıkamak, ve yemeğe tuz ile başlayıp tuz ile bitirmek,
- Efendimiz S.A.V. Hazretleri “Sağ ayağını diker, sol diz üzerine otururdu.” Yemek âdâbı sorulunca “Biz kuluz, kul gibi yemeliyiz.” Buyurmuştur.
- Yemeklerde evvela arkadaşlarına ikram etmek,
- Meyvelerde iyi ve güzel olanlarını arkadaşlarına bırakmak güzel ve hoş bir davranıştır.
- Arzu ettiği yemek vs.’yi münasip şekilde istemek,
- Müşterek yemeklerde önünden yemek,
- Yemekleri mümkin olduğu kadar aynı saatlerde yemeyi itiyat hale getirmek,
- Yemek yerken etrafı rahatsız etmemeğe çalışmak, rahatsız edecek nazarlardan sakınmak,
- Yemek esnasında fazla konuşmamak, yemekten tam doymadan ayrılmak,
- Yemekte mutlaka sağ elle yenmelidir. (özür hali hariç)
- Yemek yenilen tabağı usulüne uygun şekilde sünnetlemek,
- Yemek duasını yapmak, mümkin mertebe usulüne uygun, uzun olanını tercih etmek,

- İsrafın haram olduğunun idrak ve şuuru içerisinde olmak,
- Yeme ve içmede olduğu gibi her yerde ve her halde itidali elden bırakmamak,
- Yemek yerken, kolları sıvalı yemek yememek, (karşısındaki kişi vucut hatlarımızdan tiksinebilir.)
- Ev sahibinden önce yemeğe başlamak görgösüzlüktür.
- Limon sıkmak gerektiği zaman, elle siper edilir.
- Ekmek tek elle bölünmez, ısıra ısıra yenmez,
- Ortak tabaktan meyve alırken, gözle seçilir istenilen meyve alınabilir. Ancak ellenen meyve geri bırakılmaz,
- Soyması ve doğranması zor ve riskli olan meyveleri tercih etmemek lazımdır.
- Kapıları ve muslukları sağ elle açmalı, sağ elle kapamalıdır. Unutulmaması gerekir ki, sol daima bedeni temizliklerde kullanılır. (mazeret müstesna…)
- Ev sahibesi davet etmeden sofraya oturulmaz.
- Hanımlara oturmaları için yardım etmemek. (sadece iki yanınızda oturacak olanlar)
- Ev sahibi veya sahibesi yemeğe başlamadan başlanmaz.
- Çorba sıcaksa üfleyerek soğutulmaz.
- Yerken ağız gürültüsü çıkarılmaz.
- Sunulan tepside önüne isabet eden parça alınır, asla seçilmez.
- Tabağa büyük miktarda alınmaz.
- İkinci bir kere yemek teklif edilmez ise istenilmez.
- Dirsekler masa üstüne, eller masa altına koyulmaz.
- Ağız dolu iken konuşulmaz.
- Hızlı yemek yenilmez, yemeği diğer misafirler ile birlikte bitirmek esastır.
- Konuşurken çatal bıçak ile hareket yapılmaz.
- Çatal bıçak yalanmaz.
- Ekmek ısırılarak koparılmaz.
- İzin istenmeden masadan kalkılmaz.
- İslam'da özel vakitlerde verilebilecek ziyafetler (yemekler) on kısımdır:
    - القرىMüsafirler için hazırlanan yemek :
    - التخفةZiyaretçiler için hazırlanan yemek :
    - الحرث Doğum münasebetiyle hazırlanan yemek :
    - المأدبة Davetliler için hazırlanan yemek :
    - العقيقة Çocuk doğumunun yedinci gününde hazırlanan yemek :
    - الوليمة Düğün yemeği :
    - الغديرة Sünnet düğününde verilen yemek :
    - الوديمة Kadınlar arası toplantılarda verilen yemek :

- النقيعة Yolculuk dönüşü hazırlanan yemek :
- الوكيرةBir binanın inşaatının tamamlanması sebebiyle verilen yemek :

İKRAM ADABI

حديث شريف : من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم ضيفاً

حديث شريف : سيد القوم خادمهم

Çay ve benzeri şeyleri ikram âdâbı :

- Çayı demlerken iyi su kullanmak, suyu gayet iyi kaynatmak,
- Su kaynayıncaya kadar demliği, çay suyunun üzerinde bekletmek,
- Kaynamış sudan az miktarda demliğe döküp, süzdükten sonra demliği kaynayan su ile doldurmak,
- Demliğin kapağını iyice kapatmak, boşalan suya ilave etmek, çayın demlenmesi itçin en az 15 dakika beklemek,
- Mümkinse porselen demlik kullanmak,
- Rabıta ve tahiyyat ile yapmak, bir fatiha, üç ihlas-şerif ve yedi tahiyyat okumak)
- Çayda üç hususa ayrıca dikkat etmek (lebrenk, lebriz, ve lebsûs) dudak rengi, dudak payı ve dudak sıcaklığı,
- Demlikten kalan çayı süzerek, israf etmeden bir bardak vs.'de muhafaza edip bir sonraki çayda demin içine ilave etmek,
- Çay ikram ederken, çay tabaklarını birbirine değdirmeden düzgün ve münasip bir şekilde çay tepsisine yerleştirmek,
- Tepsiyi her iki tarafından sıkıca tutmak,
- Çay dağıtmaya her-hâlü karda sağdan başlamak
- Çay dağıtırken gayet dikkatli olarak geçeceği yerleri kontrol etmek,
- Çayı dağıtırken ve boşları toplarken belini hafifçe bükmek, ikram edilen kişinin çayını almasını ve boşunu vermesini beklemek,
- Çay dağıtan, bardaklara dokunmayacak, tepsi üzerinden bardağı almak ve içtikten sonra koymak tamamen çay içene aittir,
- Limon konulacaksa, kabuğu soyulmadan iyice yıkayıp, dilimledikten sonra koymak,
- Çayı dağıtırken gayet edepli olmak,

- Çayı içerken dikkatlice içip, dudak sesi çıkarmamak,
- Fazla şekerli içmemek, " Üç beyaza dikkat etmek gerekir." sözünü unutmamak.
- Bu cümleden olarak çay; şekerli, az şekerli ve şekersiz olarak içilir ama az şekerlisi tercih edilmelidir.
- Çayı hiç şekersiz de içmemek gerekir, zira çayda bulunan bazı maddelerin şeker vasıtasıyla yok edildiği, tıbbi araştırmalar neticesinde ortaya çıkmıştır.
- Şeker kaşığını çayın içine sokup ıslatmamak, şeker alırken çay kaşığından şekere çay damlatmamak (toz şeker ise)
- Çay kaşığını bardağa fazla çarptırmadan karıştırmak,
- Karıştırırken kaşığı saat yönünün aksi istikametinde çevirmek,
- "Çay hizmeti kerametli bir hizmettir. Hizmet eden ihlası nisbetinde me'cur olur.

Çay hizmeti miğyârdır. Bu hizmeti iyi yapmayan diğer hizmetleri de iyi yapamaz. Herkes çaycı olamaz, en büyük duayı çay ikram ederken aldım." Şeklindeki mübarek sözü unutmamak,

- Su ikram ederken mümkinse su bardağını münasip bir tabak içine koymak, tabak yoksa bardağı dört parmağı üzerine koyup, baş parmağı destek yapmak,
- İkram edilecek şahısların çok olması halinde bardağı sağ elde sürahiyi sol elde tutarak hizmeti ifa etmek,
- İkram hususunda ailevi bütçeyi sarsmamalı,
- Kahve fincanlarının sapının sağda olmasına dikkat edilmeli,
- Çay bardaklarının kaşıklarının yönünün ise sola bakmasına dikkat edilmelidir.
- Yemek servisi soldan yapılır ama, çay servisine daima sağ taraftan başlanır.
- Çay bardağı yavaş yavaş karıştırıldıktan sonra, kaşığın dışarı çıkarılması uygun olur.
- Türk kahvesi; soğuk suyla, kısık ateşte hazırlanır, köpüklü olur, fazla büyük olmayan bir tepside, yanında mutlaka içme suyu ile birlikte sunulur ve kahveden önce o sudan birkaç yudum alınır ki, böylece damak, kahveye hazır hale gelir. Türk hahvesinin umumiyetle hiç şekersiz (sade) içilir. (siz sevmesenizde…)
- Ev sahibi veya sahibesi davet etmeden sofraya oturulmaz.
- Bayanlara oturmaları için yardım etmemek. (sadece iki yanınızda oturacak olanlar)
- Ev sahibi veya sahibesi yemeğe başlamadan başlanmaz.
- Çorba sıcaksa üfleyerek soğutulmaz.
- Yerken ağız gürültüsü çıkarılmaz.
- Sunulan tepside önüne isabet eden parça alınır, asla seçilmez.
- Tabağa büyük miktarda alınmaz.
- İkinci bir kere yemek teklif edilmez ise istenilmez.
- Dirsekler masa üstüne, eller masa altına konulmaz.
- Ağız dolu iken konuşulmaz.

- Hızlı yemek yenilmez, yemeği diğer misafirler ile birlikte bitirmek esastır.
- Konuşurken çatal bıçak ile hareket yapılmaz.
- Çatal bıçak vs. yalanmaz.
- Ekmek ısırılarak koparılmaz.
- İzin istenmeden sofradan-masadan kalkılmaz.
-

UYUMA ADABI

- Erken yatıp, erken kalkmak
- Yatarken abdestli olmak,
- Yatarken;

اللهم بسمك اموت واحيى

- Kalkerken ise;

الحمد لله الذى احيانا بعد مااماتنا واليه البعث والنشور

duaları okunur.

- Uykuya, ubudiyete vesile olması için niyetlenmek,
- Yatarken okunması icap eden evrad-u ezkara riayet etmek,
- Gecenin belli cüz'ünde kalkmak isteyen veya sabah namazına kalkamayacağından korkan kimse, Kevser suresini 3, 5 veya 7 deef'a okur. Hediye eder, biiznillah arzu edilen vakitte kalkar.
- Gece yatmazdan önce mülk suresini okuyanlara, mezkur sure kabirde munis olup, mahşer gününe kadar azab görmemesine sebebdir.
- Cünüb halde uyumamak,
- Sağ taraf üzerine yatmak,
- Hz. Aişe-i Sıddika r.a. Hazretlerine;
- Yatmadan önce, 1 Fatiha üç ihlası şerif okuyarak kur'an-ı kerimi hatmet.

اللهم صل على سيدنا محمدٍ وعلى جميع الانبيآء والمرسلين

oku, bütün Peygamberler sana şefaatçi olsunlar.

اللهم اغفرلى ولوالدى وللمؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الأحيآء منهم والاموات

Duasını oku, bütün mü'minler (Ebeveynin dahil) senden razı olsunlar.

Oku Mevla senden razı olsun.
"Sık ihtilam olan kimse, Araf suresinin 201. ayetini yatarken 11 defa okursa ihtelam olmaktan kurtulur."

- Pijama ve gecelikleri mutlaka giymek
- (Canlı misal, 17 Ağustos depremini hepimiz ibretli bir şekilde gördük, ki annenin babadan, evladın ebeveyninden hulasa insanın insandan utanacak bir manzara ile karşılaşıldığını teessüf ederek gördük. O depremde çoğu aileleri depremden önce bu uygun olmayan nâhoş manzara yıkmıştır.) Bu hususta çok hassas olmamız elzemdir.
- Uykuda görülen rü'yalara fazlaca ehemmiyet vermemek, zira tariki Nakşibendide rüyaya itibar yoktur.
- Gece kalkmaya gayret etmek,
  (Nasıl ki, resmi dairelerde, bankalarda vs. de mesai saatlerinin tenha olduğu, müşteri veya ziyaretçi sayısının az olduğu zamanları tercih ederiz. İşte seher vaktinde de huzuru ilahi tenhadır. Ayrıca rabbimiz o saatlerde kullarının iltica ve tazarrularını beklemektedir. Bizlerde o saatleri kollamamız lazımdır.
- Sabah namazlarını (mutlaka kalkıp) zamanında eda ediyoruz. İbadetlerimizin makbuliyeti için çoluk-çocuğumuzu da kaldırmalıyız.

ABDEST VE HAVLU TUTMA ADABI

حديث شريف : من توضأ فمسح بثوبٍ نظيفٍ فلابأسَ بهِ ومن لم يفعل فهوافضل لان الوضوءَ يُوزَنُ يوم القيمةِ مع سائرِ الاعمالِ

- "Kim abdest alır da temiz bir havlu ile kurulanırsa bunda beis yoktur. Kim bunu yapmazsa bu efdaldir. Zira abdest (suyu) diğer amellerle beraber tartıya girer." Ramuz 414-8
- Başı açık bir şekilde helaya girmemelidir. (Avarifül mearif s. 372)
- Havluyu verirken iki elinin iki parmağı ile havlunun iki ucuna yakın yerlerden (baş ve şehadet parmakları) düzgün ve gergin bir şekilde tutmak,
- Havluyu alırken yine mezkur parmaklar ile almak,
- Havluyu eline ve elbisesine sürmemek,
- Münasip bir yerde durmak,
- Havluların temiz olmasına ve ıslak olmamasına dikkat etmek,
- Kadife havlu kullanmamak, pamuklu ve suyu iyi emen cinsten olmasına dikkat etmek,
- Tercihen rengi beyaz olmak,

EL ÖPME VE MUANAKA ADABI

حديث شريف : كانت (االمعانقة) تحيةَ الامم وخالصَ ودّهم وان اولُ من عنق ابراهيم

Muaneka (kucaklaşmak) geçmiş ümmetlerin selamlaşması ve halis dostluk alameti idi. İlk muanaka yapan da İbrahim (a.s.) dır.

Ramuz S. 2-338

- Terli iken, üzerimizde ve elbisemizde nahoş bir koku varken, soğan, sarımsak vs. gibi cemiyeti rahatsız eden bir şey yenilmişse kucaklaşma yapmamalı ve birebir ilişkilerden uzak durmalıdır.
- Ana ve baba'nın ellerinden öpmek,
- Alim ve büyüklerin ellerini öpmek âdabdandır.
- Eli iki elimizle tutarak öpmek,
- El öpüldükten sonra münasip bir yere çekilmek,

CAMİ VE CEMAAT ADABI

- Camiye girerken;

اللهم افتح لنا خير الباب

Duasını okumak,

أتواالمساجد حسراً ومقنعين فان ذلت من سيمآء المؤمنين

- Camilere baş açık olarak da, sarıklı olarak da geliniz. Ancak sarıklı olmak, mü'minlerin alametlerindendir.

  Ramuz S. 5
- "Hoş söz sadadadır. Ve camiye giderken atılan her adım da bir sadakadır."

  Ramuz 229
- Camiye girerken itikafa niyet etmek,

نويت الاعتكاف حتى ان اخرج

- Arapça metin bilinmiyorsa, hiç olmazsa içinden geçirmek,
- Cami ve mescid girişinde;

سبحان الله والحمد لله ولااله الاالله والله اكبر ولاحول ولاقوة الا بالله العلىالعظيم

- Duasını okumanın tahiyyetül mescid kadar sevabının olduğu unutulmamalı,
- Camiye vaktinde girmiş olmak,

- Camiye giriş ve çıkış esnasında edepli olmak,
- Girişlerde sağ ayak ile girip, sol ayakla çıkmak,
- _Tabiinden Süfyanı sevri (r.a.) hazretleri bir defasında mescide sol ayağı ile girmişti. O anda hatiften bir ses geldi. "Ya Sevr dur." (Ey öküz) denildi. Süfyanı sevri r.a. hazretleri bayıldı ve düştü. Hayatı boyunca hep sağdan hareket etti. Tarihe de Süfyan-ı sevri olarak geçti.
- Ön safa geçmek için başkasını rahatsız etmemek,
- Başkaları ile meşgul olmayıp, hep huzurda olduğunun idraki ile o haleti ruhiyeyi muhafazaya çalışmak,
- Namazı süratli kılmamak,
- Giriş-çıkış esnasında cemaat ve görevlilere hürmet etmek,
- Camide nahoş hareketlerden kaçınmak,
- Dua'dan evvel katiyen çıkmamak,
- Saflara dikkat etmek, boş yer varken geriye durmamak,
- Cuma günleri vaktinde Cuma'ya iştirak etmek,

KABRİ ŞERİF ZİYARET ADABI

Bilinmelidir ki, meyyiti kabrinde ziyaret etmek hayatta iken ziyaret etmek gibidir. Çünkü meyyit, bilhassa Allah dostları ziyaretçisini görüp karşılar. Nitekim Hazreti Üstazımız; merhum Ali Dayı'ya hitaben "Ali Dayı, bizi 4 yaşındaki çocuk dahi ziyarete gelse, biz hazır oluruz" buyuruyorlar.

Ziyaretçi, ziyaret ettiği meyyiti hayatta iken âlim veya devlet reisi gibi büyüklerden olduğu için uzak duruyor idiyse hakeza şimdide biraz uzak duracak. Diğer insanlar da böyledir onlarda derecelerine göre ziyaret edilirler.

Kabir ziyareti ayakta veya oturarak yapılabilir. Bir fatiha 11 ihlâs ve yasin-i şerif okunabilir. Zira peygamber efendimiz;

"Kim kabristanlığa girdiğinde Yasin suresini okursa oradaki mevtaların azapları hafifler ve okuyan kimse için de oradaki mevtalar adedince sevap ihsan edilir" buyurmuşlardır.

Daha sonra dua maksadı ile okunan bu sürelerden hâsıl olan sevap mevtanın ruhuna hediye edilir ve günahlarının affı için kalbinden geldiği şekilde dua edilir. Yapılan dualar ve hediye edilen sevaplardan meyyit mutlaka haberdar olur.

Kabir ziyaretleri ile alakalı caiz olan ve olmayan şeyler;

- Kabirlere ağaç, yeşil ot, çiçek, yaş dal ve benzeri şeyler koymak. Ancak bu hususta sünnet olan ağaç ve yeşil dallar dikmektir. Nitekim peygamber efendimiz öyle yapmıştır.

- Kabir ziyareti esnasında oradaki mevtaların hallerini, meleklerin suallerini ve sair ahıret ahvalini düşünerek ibret almak.
- Dua ederken mevtanın yüzüne karşı ayakta ve mevtanın baş tarafında veya ayakucunda dua etmek,
- Kabirlerin üzerine basarak geçmemek, ancak bir zaruret var ise oradaki mevtaların ruhuna hediye etmek üzere 1 fatiha ve 11 ihlâs okunarak geçilebilir.
  Zira hazreti üstazımız: eğer kabirler sık olursa, ziyaretçi, kabre girmeden 1fâtiha 11 ihlâs'ı şerif okur, istediği yere basmakta serbesttir. Bütün kabir ehli o insanı nur olarak görür ve " ah şu nur bizim üzerimize de gelse!" derler. Böyle yapılmaz ise kabre basmak ateşe basmaktan daha zararlıdır " buyurmuşlardır.
- Kabirlere karşı namaz kılmamak ve Hazreti Allah'dan değil de bizatihi ölünün kendisinden bir şey istememek. Ancak Hazreti

Allah'tan bir şey isteneceği zaman oradaki zat muhterem bir zat ise o zat tevessül edilmelidir.

- Kabirlerdeki yaş olan şeyleri kesmemek, zira onlar yaş kaldığı müddetçe cenabı hakkı tesbih ederler ve oradaki kimsenin varsa kabir azabını hafifletirler.

- Kabri fazla derecede süslememek, sadece tanınması için bir takım alametler koymak ile iktifa etmek.
- Mevtanın ardından kötü işlerini değil de iyi amellerinden bahsetmek ve kabirlerin üzerine oturmamak, zira Peygamber efendimiz, kabir üzerinde oturan birisine şöyle buyurmuştur:
  "Peygamber Efendimiz beni kabir üzerinde otururken gördü ve bana ey kabir sahibi oradan in. Mevtaya eziyet verme o da sana eziyet vermesin."

Hazreti üstazımızın kabirler ve ziyaretleri ile alakalı mübarek sözleri:

- Kabristanda yemek yenmez, mezarlık otunu kenar duvarına harcamak caizdir. Kâfirlerin ve müşriklerin mezarları üzerine ev yapmakta beis yoktur.

- Kabirde müminlere sevdikleri suretinde (Beşir-mübeşşir) müjdeci gelir. Biz müsafirimize ikram ederiz de Mevla müsafirine etmez mi? O'nun ikram ve inayeti başkadır.

- Hazreti halid ebu Eyyub El Ensari (r.a.)'ı ziyaretinde kabre yaklaşmadan kenarda durup dua ettiler ve:
  - "Büyüklerin kabirlerine çok yaklaşmak doğru olmaz. Biz büyükleri böyle ziyaret ederiz" buyurdular ve sağ avlu kapısından çıkıp diğer kabristanlığa giderek orada da okudular.
  - Türbe ziyaretine itiraz edenlere: "bankaya zengin birini dayayıp istediğini çekiyorsun ya... Allah dostlarından itibarından da istifade edilir. " bu zatı şerifin hatırı için duamı kabul buyur " demektir.
- Kıble tarafından gelmek
- Araba ile huzura fazla yaklaşmamak,
- Hediyelere başkasını ortak etmemek,
- Fazla kalmamak,
- Maddi menfaatperestlik memnu olmadığı gibi, manevi menfaatperestlikte iyi görülmemiştir. Dikkat çekici ve nahoş davranışlardan uzak durmak,
- "Allah rızası için benim kabrimi ziyaret edenler boş dönmezler" vecizesini unutmamak,

İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK ADABI

- Cübbeyi giyip sarığın ucu beline gelecek şekilde sarmak,
- İftitah tekbirini yüksek sesle ve kamet bittikten sonra almak,

حديث شريف : ركعتان بعمامة افضل من سبعين ركعة بغير عمامة راموز 291-11

- Sarıkla kılınan iki rek'at namaz, sarıksız kılınan yetmiş rek'at namazdan efdaldir.

عليكم بالعمامة فانها سيما الملئكة وارحوالها خلف ظهوركم راموز 318

"Sarıklara mülazemet edin. Zira böylesi melek simasıdır. Ucunu da arkanıza salın."

-
- Tekbir bitmeden ellerini kulağından çekmemek,
- Namazı cemaatin haline uygun olarak kıldırmak,
- Namazda kıraati teemmül ederek okumak,
- Namazdan sonra sağ omzu kıbleye gelecek şekilde cemaate dönmek,
- فاتحة veya والحمد لله رب العالمين الفاتحة cümlesini herkesin duyacağı şekilde yüksek sesle
  söylemek,
- İkamete saf olduktan sonra başlamak, tekbirleri cezimli okumak,
- Sünnet ve farz arasında ihlas-ı şerif ve benzeri şeyler okumak,
- Tesbih dualarında ilavelerden kaçınmak ve acele etmemek,
- Tevhit okurken (يحي و يميت وهو حى لايموت بيده الخير) cümlesini ilave etmek,
-

TELEFONLA GÖRÜŞME ADABI

- Telefon numarası çevrilip, karşımıza çıkan şahsa önce selam verip, kendimizi tanıtmak,
- Sonra, görüşmek istediğimiz şahsı sormak, aranılan şahıs yoksa verebileceksek not bırakmak,
- Karşımızdaki telefonu kaldırır kaldırmaz, 'sen kimsin, orası neresi, kimin evi, hangi numara vs.' gibi uygun olmayan sorular yöneltmemek, Bilinmelidir ki, bu gibi hususlar ayıptan da öte terbiyesizliktir.

- Aradığımız şahıs yoksa “Kiminle görüşüyorum, Ben kiminle görüştüm, affedersiniz, isminizi bağışlarmısınız vs. gibi” cümlelerle muhatabımızı öğrenmek,
- Eğer yanlış bir numara düşmüş veya biz yanlış bir numara çevirmişsek, karşımızdakine ‘Bu telefon numarası kimin, kimin evi vs.’ gibi sorular sormamak,
- Öğrenmemiz gerekiyorsa ‘afedersiniz herhalde ben yanlış çevirdim, şu numarayı aramıştım burası değilmi’ gibi nazik ve terbiyeli bir üslub kullanmamız, karşımızdakinin bize fazlasıyla yardımcı olmasına sebeb olacaktır.
- Zaruri hallerde zaruret miktarı görüşmek,
- Evvela kim olduğunu bildirmek,
- Telefonu alan müesseseyi tanıtıp arayanın arzusunu süratle yerine getirmek,
- Telefonun yanlış düşmesi halinde özür dileyip hemen kapatmak,
- Telefon görüşürken ahizeyi sağ eline alıp sıkıca tutmak,
- Mümkin olduğu kadar telefon görüşmelerini cemiyet içerisinde yapmamak,
- Arayacığınız kişi çok samimi birisi değilse ev telefonu yerine cep telefonunu aramanız daha doğru bir davranıştır.
- Cep telefonlarının çok kolay dinlendiğini herhalde bilmeyenimiz yoktur. Hatta kapalı iken bile… Cep telefonu aracılığı ile sizi dinlemek, cebiniz kapalı olsa dahi kolaydır. Özel zaman ve mekanlarda telefonu kapatmak kafi değildir. Pilini de çıkarmak gerekir.
- Bize telefon ettiği halde bulamayanlara uygun zamanımızda mutlaka geri bildirimde bulunmalıyız. Aksi halde ayıp etmiş oluruz.
- Cep telefonun “arayan numaranın gözükmesi” özelliğinin (özel durumlar müstesna) mutlaka açık bulunmalıdır ki, karşımızdaki şahıs kendisini görüşmeye hazırlayabilsin. Numarayı gizleyerek yapılan aramalar değişik yorumlanabilir…
- Telefon görüşmesinin en önemli görgülerinden biriside, telefonu kim açarsa önce kapatma hakkı ona aittir. Ancak konuşulan kişi amir, baba-anne, büyüklerden vs. ise önce onların kapatmasını beklemek gerekir.
- Telefon konuşurken yemek yemek veya sakız vs. çiğnemenin ayıp olduğunu bilmeliyiz.
- Telefon ile uzun uzun konuşmamak gerekir. Kendi paramıza acımazsak bile karşınızdakinin zamanına saygı duymalıyız.
- Telefon, televizyon ve internet’ten mutlaka yararlanılmalı ama, sınırsız hürriyet hissine kapılmamalı, zira devlet haralarındaki atların bile sınırsız özgürlüğü yoktur.
- Çarşıda, başkasının işyerinde veya müsafirlikte bize ait olmayan bir telefonu mümkin mertebe kullanmamalı, mecbur kalınmışsa usulüne uygun ve maslahat görüldükten sonra uygun bir dille teşekkür edilmeli.

- Bir büyüğümüz veya herhangi bir şahsın odası veya bulunduğu mahalle girirlidği zaman, konuşmasının hususi olduğu anlaşıldığında rahatsız etmemek gerekir.
-

SELAM VE MEKTUP ADABI

- Mektuplara cevap vermeye çalışmak,
- Lüzumsuz şeyleri ve çok uzun yazmamak,
- Selam ile başlayıp selam ile bitirmek,
- Ad ve adresini mektuba kayıt etmek,
- Muhatabının en rahat okuyabileceği şekilde yazmak,
- Zarfın kalın olmasına iyi yapıştırılmasına ve adresin düzgün ve tam olmasına gayret etmek,
- Besmele rumuzunu koymak,
- Selamlaşmada öncelik;
  Küçük büyüğü
  Mevkice küçük olan büyük olana
  Vasıtada olan yaya olana
  Yürüyen oturana
  Azlık çokluğa
  Merdivenden inen, merdivenden çıkana öncelikle selam verir.
- Selam verilmemesi gerekenler;
  Kendini ciddi biçimde derse, ilme vermiş kişilere
  Yemek yiyene
  Mahmekede hâkime
  Camide namaz saatini bekleyenlere
  Kur'an-ı kerim okuyanlara selam verilmez.

HUSUSİ EŞYAYI KULLANMA ADABI

- Başkasına ait takkeyi ve tesbihi kullanmamak,
- Kendi takke, tesbih ve tarağını da başkalarına kullandırmamak,
- Takkeyi başına münasip olarak yaptırmak, muhkem renkleri tercih etmek, (lacivet, siyah vs.)
- Alnı açık kalacak şekilde giymek,
- Eski takkeleri, kullanılmayacak hale gelenlerini temiz bir mahalle defnetmek,
- Tesbihlerde de rahat kullanabileceği taneli tesbihleri tercih etmek,
- At (araba), avrat ve silah ödünç verilmez" vecizesi gereği mümkin mertebe ödünç vasıta almamalı, çoğunlukla sonu nedametliktir. Büyükler tarafından da memnû'dur.

ÇARŞIYA ÇIKMA ADABI

- Evvela "Benim evlatlarımın zaruret olmadıkça çarşıya çıkmaları haramdır." Sözü daima şiar edinilmeli, Çarşı ve Pazara ihtiyacı haricinde çıkmamalı,
- Trafik kaidelerine mutlaka riayet etmek,
- Yaya kaldırımlarından yürümek,
- Kaldırım yoksa vasıtaların gelişine karşı yürümek, (trafik akışının solundan yürümek)
- Etrafı nazarda ölçülü olmak, hususi yerlere bakmamak,
- Yolda herhangi bir şey yememek ve içmemek, (islamda şehadet meselesi….)
- Ciddiyet ve vakarla yürümek,
- Mümkin oduğu kadar müsait yollardan gitmek,
- Sür'atli değil (koşarak), vakarlı bir şekilde yürümek,

85 مختارالاحاديث حديث شريف : سرعة المشي تذهب بهاء المؤمن

- Süratli (koşarak) yürümek müminin vakarını giderir.
- Hanımların peşinden gitmemek, aralarından geçmemek veya birden fazla olarak yürüyorsak aramızdan geçirmemek,
- İmkan nisbetinde (erkek-kadın) iki kişinin arasından geçmediği gibi başkalarını da aralarından geçirmemek,
- Çarşı pazardan alınan (daha ziyade gıda maddeleri) malzemeleri mümkin mertebe elde götürmemek gerekir. (servise vermek, araba ile götürmek vs.) Tanıdık birisine rast geldiğimiz zaman, karşımızdaki şahıs bizimle değilde, elimizdeki malzemeler ile ilgilenir…
-